

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

N O O P

WERDENSTEIN

<36633562820013

<36633562820013

Bayer. Staatsbibliothek

L. g. sept.
76

Kilianus

D I C T I O N A R I V M
T E V T O N I C O - L A T I N V M,
P R Æ C I P V A S T E V T O N I C Æ

L I N G V Æ D I C T I O N E S L A T I N Æ

Interpretatas complectens:

S T V D I O E T O P E R A
C O R N E L I I K I L I A N I D V F F L Æ I.

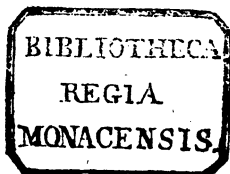
*Quid hic præstitum sit, Præfatio
ad Lectorem docebit.*

**Editio altera, priorè auctior
& correctior.**

A N T V E R P I Æ,
Ex officina Christophori Plantini,
Architypographi Regij.

M. D. LXXXVIII.

PRIVILEGII SUMMA.

R E G I Æ Catholicæ Maieſtatis authoritate cautum eſt, ne quis intra ſex annos proximos, citra Chriſtophori Plantini, eiufdem Maieſtatis Architypographi, voluntatem, hoc Cornelij Kiliani, vel aliud quoduis ante hac non editum *Dictionarium Teutonico-Latinum*, imprimat, vel alibi impreſſum in has regiones importet, vel vltio modo diſtrahat. Qui ſecus faxit, præter conſiſcationem librorum omnium, aliter quàm ex dicti Plantini volûtate impreſſorum, pœna viginti florenorum, quotieſcunque id fecerit, multabitur. Vt latiùs patet in ipſo diplomate dato Bruxellis, decimo quarto Ianuarij.

Subſig.

I. de Perre.

• CORNELIVS KILIANVS

D V F F L Æ V S

Candido Lectori s. d. p.

V M A B hinc annos aliquot Christophorus Plantinus Dictionarium Teutonico-Latinum typis edere decreuisset, me id temporis, vt pro mei ingenij modulo aliquid in patriæ linguæ ornatum ac splendorem meditater atque tentarem instigauit. Cogitanti autē mihi & deliberanti qua potissimum ratione viro optimè de me merito gratificari, de patrio sermone bene mereri, & multorum studiis cōsulere possem: operæ pretium tandem visum est, Teutonicas Dictiones, quibus Germania inferior præcipuè nunc vtitur, aut olim vsa est, in ordinem alphabeticum redigere, Latina interpretatione adiuncta, idque via & ratione maximè compendiosa, satis tamen, ni fallor, moderata: ne obscuritatem breuitas, nauseam prolixitas studiosis moueat.

Voces itaque Brabantis in primis v̄ritas, multas insuper Flandris, Hollandis, Frisiis, Sicambriis (Gheldris nempe, Cliuiis & Iuliacis) Saxonibus quoque, & Germanis superioribus

vsitatissimas, nobis autem nunc minus tritas, imò quasdam ferè incognitas, ex vnaquaque lingua (vt non Brabàtię solùm, sed & aliis Germaniæ, præcipuè inferioris, regionibus noster hic labor vsui esse posset) studiosè collegi ac digessi: & singulis; cuiuscunque profapiæ; tuam interpretationem Latinã, synonymis largè & copiosè ex probatissimorum auctorum messe depromptis, attribui: parùm Latina autem & barbara, tanquam vulgo vsitata, annotaui.

Communem Brabàtici sermonis dialectum & orthographiam, typographis maximè tritam, sedulò obseruaui, neq. temerè quicquam mutaui. Dictiones autem compositas, vt rudioribus & in Teutonica lingua minus exercitatis cognitu inuentuq; faciliores esse queant, ordine continuo collocatas, diastole siue distinctione designaui.

Etymologias si non omnes veras, saltem verisimiles, nonnullis vocabulis obiter adieci, fusiùs & copiosius in Etymologico Teutonicæ linguæ easdem & plures alias, Deo Opt. Max. fauente, enucleaturus.

Peregrinarum, absurdarum, adulterinarumque vocum Appendicem ad calcem libri adiunxi, earum maximè, quas primò Rabulæ aliquot forenses, Rhetores rhythmi, natutuli, scioli,

scioli, postremò exterorum militum colluuiæ, hac belli intestini, nimis; proh dolor; diuturni tempestate, inuexerunt: vt singulis exactè cognitis, legitimis rectè vti, adulterinis autem non abuti discant purioris linguæ Teutonicæ curiosi.

Breuiter, quidquid ad vernaculæ nostræ linguæ cognitionem, & Latinam interpretationem requiri posset, sedulò & compendiaridè congeffi atque digefsi: ita vt nostrum hoc opusculum exiguum, nostratibus ad Latinam, extraneis autem qui Latine sciunt, ad Teutonicam linguam ex Latina, perfectè addiscendam, vsui imprimis futurum sperem.

Vale, candide Lector, & his, donec Etymologicum dictionibus etymologiisque copiosissimum suppeditetur, vtere ac fructe.

A 3

CON-

6
CONRADI GESNERI IN
MITHRIDATE, DE LINGVÆ
BRABANTICÆ EXCELLENTIA PRÆ-
STANTIAQVE TESTIMONIUM.

BRABANTICA lingua inter cæteras Belgicas siue inferiores Germanicas circa Rhenum & ad Oceani litora sitarum regionum, elegantior hodie habetur, propter Louanium metropolim, in qua literarum studia florent, & Bruxellas primariam Imperatoris aulam.

Frisij quondam planè peculiari, dura, & multum à vicinis distante dialecto vsi sunt, qua contractus omnes & negotia transigere & describere solebant. Hodie autem Occidentales Frisij, in ciuitatibus præcipuè, ad Brabanticum & Hollandicum sermonem proximè accedunt: cum propter Hollandorum negotiatorum commercia, tum quod Cæsar ibi principatum obtinens in summa eorum Curia Brabantos plerumque constituit: qui sua lingua & ius dicunt, & res controuersas contractusque omnes plebi conscribunt.

COR-

• CORNELIO KILIANO,
LINGVÆ TEVTONICÆ
ASSERTORI,
Epigramma.

*Aurea Cucropia miramur flumina lingua;
Miramur linguæ delicias Latia:
Dementes patrij in patriâ sermonis egentes
Lucē in luce, & aquas quarimus inter aquas.
Ergone Belgarum, quæ quondam floruit, ibi
Pessum armis tellus, linguâque barbarie?
Fattor. adest index, rediviva vocabula Belgis
Qui redat, patriæ restituens patriam.
Te Kiliane di, dederunt: tu fortiter ausus
Perfice: sist, tene iam fugientem aciem
Verborum veterū: quorum pars maxima sparsim
Deposita ab lensis nupta erat à tenebris!
Tu siste: & lingua tu Stator habebere nostra;
Sic Statorem habuit Romula terra Iovem.*

Fr. Pl. Raphelengius.

A 4. HORA-

HORATIVS IN
ARTE POETICA.

*Multa renascentur quæ iam cecidere;
cadentque,
Quæ nunc sunt in honore vocabula, si
volet usus,
Quem pænes arbitrium est, & ius &
norma loquendi.*

DICTIONARIUM

TEVTONICO-LATINVM.

A

*In compositione prima-
tiua est particula: ut
Amachtich/Impo-
rēs: awijs/Amens,
awos. &c. Græci qui-
dem frequens, Latinis uerò in hac
significatione rara.*

A B

Abast/ abaster. steen/ alabastr/
alabastr steen. Alabastrites,
onyx, genus marmoris can-
didi.

abaster oft alabastreren buffe.
Alabastrer, alabastrus, alaba-
strum: vas ex alabastrite.

Aberdaen. Asellus salitus.

Abd/abt. Abbas, archimandri-
ta, cœnobiarcha, antistes. Ab-
ba Hebraicè, vel potius Syriacè,
pater dicitur.

abbisse. Abbatia.

abbisse. Abbatisa, antistita, sa-
cerdos prima.

Abe/ abete. Abecedariū, alpha-
betum, elementa, elementa
prima.

Abe berdeken. Tabella abece-
daria, tabella alphabetaria.

Abe meester. Magister pedane⁹
qui prima elementa docet.

Abeel/abeel- boō. Populus alba.

Abel Habilis, aprus, concinnus,
idoneus: & Ingeniosus, artifi-
ciosus, solers.

abelced. Homo bellus, con-
cinnus.

abelhepdt. Habilitas, concinni-
tas, condecētia: & Artificium,
ars, scientia, solertia.

abelte. Habiliter, aptè, cōcinnè,
idoneè, cōdecenter: & Artifi-
ciosè, ingeniosè, solertter.

A C

Acht. Octo.

acht hondert. Octingenti.

acht mael. Octies.

acht-tyten. Octodecim, duode-
viginti.

acht-tyfde. Decimus octauus.

achtentich / per prothesin t'acht-
entich. Octoginta.

achtste. Octauus.

Achte/ achttinghe. Aestimatio,
existimatio.

achte/ toe- sicht. Respectus, cir-
cumspectio, obseruatio, con-
sideratio, ratio.

achte hebben / achte staen op
tenigh dinck. Videre, cu-
rare, procurare, curæ habere
rem aliquam: curam rei alicui
impendere vel intendere: ra-
tionē habere alicuius rei: ob-
seruare, aduertere, conspicerere
rem aliquam: attentum esse,
animū attendere: cauere, cau-
tionem adhibere.

achte ger. sax sicamb. Proscriptio,
deli-

A S

- deliberatum iudicium. **In d'achte doen.** Annotare, notare exquisendum reum, proferbere.
- Achten/schattē.** Aestimare, facere, censere, appretiare, pensi esse, pensi habere.
- achten.** Curare, curam habere.
- achten/ mepuen.** Putare, arbitrari, sentire, existimare, opinari, ducere, reputare, iudicare.
- achten in weerden houden.** In pretio habere, magnificere.
- achtinghe. j. achte.**
- acht-baar.** Aestimabilis, stabilis.
- acht baerhepdt.** Auctoritas, dignitas.
- Achter.** Retro, post, ponē, à tergo
- Achter huys.** Per domum.
- achter strate.** Per plateas.
- achter-darm.** Aluus.
- Achter deel.** Incommodū, damnum, fraus, detrimentum, dispendium, nocumentum, iactura, captio, præiudicium: & Obrectatio, detractio.
- Achter deel van iemandē segghen.** Detrahēre alicui, famam alicuius maledictis & obloquutionibus minuire.
- Achter-deel iemanden doē.** Dāno vel detrimentio esse alicui, præiudicare alicui.
- Achter-dencken.** Futura meditari, habere rationem futuri.
- achter dencken.** Suspiciari, diffidere.
- achter denckigh.** Scrupulosus, anxius, sollicitus: & Suspiciosus.
- achter denckinghe.** Suspicio,
- scrupulus, sollicitudo, futuri meditatio.
- Achter-deure.** Postica, posticū, pseudothyrum.
- Achter-eeen/ achter-bo'ghens.** Continuē, consequenter.
- Achter-haelen.** Assequi, consequi: & Deprehendere.
- Achter-klap.** Obrectatio, detractio, diffamatio, morsus clancularius, suggillatio.
- achter-kleppen.** Obrectare, detrahēre, diffamare, mordere clanculum, à tergo pinēre, suggillare.
- achter-klapper.** Obrectator, detractor.
- Achter-laeten.** Omittēre, prætermittēre, relinquere.
- Achter malcanderen / achter-volghē.** Cōsequēter, cōtinuē.
- Achter-nae.** Tandem, postremo, demum.
- achter-nae volghen.** Ponē subire, subsequi.
- Achter-noen.** Post prandium, à meridie.
- achter-noen-tijd.** Tempus pomeridianum.
- achter-noen eten.** Sumere merendam. **Het achternoē eten.** Antecœnium, merenda.
- Achter-spzake. j. achter-klap.** Obrectatio.
- Achter stel / hinder.** Remora, impedimentum.
- achter-stel.** Reliqua, reliquatio, reliquum non solutum.
- achter-stellen.** Postponere: & Remorari, impedire.
- achter-tocht.** Acies postrema, acies tertia.

Nchter-bolgh. Cōtinuatio, cōtinua series, cōsequētia, successio.
achter-bolghen. Consequi, continuare, succedere.

achter-bolghens. Consequenter, continuè, deinceps, ex ordine, sine intermissione.

Nchter waeren. Cōservare, referuare, custodire.

achter waerē de craem-brouwe. Curare puerperam.

achter-waerder. Conseruator, curator, custos.

achter-waerster. Curatrix puerperæ.

Nchter-waerts. Retrorsum, retrorsus.

achter-waerts gaen. Retrogredi, gradum referre, recessum ire, in tergū retrocedere.

achter-waerts leeren. Dedicere.

achter-waerts wisschen. Repedare, pedem referre.

Nchter wt slaen. Calcitrare, recalcitrare.

Nchterste. Posterior, postremus.

Nckelen. *vetw.* j. schroomē. Horrere. **ackelick.** *vetw.* Horribilis.

Ncker. Ager, aruum. **ackerken.** Agellus.

ackeren. Arare, exarare.

acker-baer. Arabilis.

acker-man. j. land-man. Agricola, ruricola.

acker-sieck. *vetw. slan.* Leprosus.

acker-sieckte. Lepra.

ackse/axe/ackse. Ascia.

A D

Adem/aeslem. Anhelitus, spiritus, halitus, flatus, anima.

adem-boestich. Asthmaticus,

anhelator.

adem-rocht. Respiratio.

ademen/aeslemen. Spirare, halare, exhalare.

Adere. Vipera, exetra.

Adere. Vena, arteria.

A E

Aecker. j. aker. Ahenum.

Aecker bol. j. eekel. Glans.

Aeksel/timmer-bijle. Ascia, dolabra.

neck-stē. j. haeck-stē. Succinū

Neckster. j. exter. Pica.

Neffsch. Auertus, inuertus, præposterus.

Neffsche hand. Manus inuerta.

Neffschelick. Præposterè, absurdè.

Nel. Anguilla minuta.

ael-gheer. j. el-gheer/ael-sperre. Fuscina.

Nel. Extremus, vltimus.

ael epnde. Extremus finis, extremitas.

Nel-besie/beseken ouer zee. Acinus ribis, acinus vltamarinus

Nelbesie-strupck. Ribes, ribes Arabum.

ael-machtich. j. amachtich. Impotens.

ael-weerdich. Indignans, indignabundus, stomachosus.

ael-weerich. Impotens animi, incontinens animi, qui appetitus suos vincere non potest: proteruus, petulans, lasciuus, lasciuens, ineptiens.

ael-wite/ael-wete. Mulier insipiens, inscia ignaua, inepta.

ael-witich/ael-wetich. Insanus, insipiens.

ael ding/ael dinget/haelinck. *sland.* Hæres.

ael

ael-moelle. Eleëmofyna, ftips
collariria.

ael-moellenter. Præfectus eleëmofynis, collector & distributor eleëmofynarum.

Aen. Ad.

Aen-held. Incus, acmon.

Aen-bidden. Adorare.

Aen-bieden. Offerre.

Aen-binden. Alligare.

Aen-blaefen. Afflare, adspirare.

Aen-byanden. Adurere.

Aen-byenghen. Adferre, deferre, referre: & Deferre, indicare, nunciare, accusare.

aen-byengher. Delator, index: & Accufator, quadruplator.

Aen-dacht. Meditatio, memoria, recordatio, attentio, diligentia, studiũ: & Religio, deuotio *apud Ecclef.*

aen-dachtigh. Attentus, intentus, memor: & Religiofus, deuotus *vnlyo apud Ecclef.*

aen-dachtighlick. Attentè, intentè, & Religiofè, deuotè.

Aen-deel. Rata portio: & Sors, fortitio in diuifione bonorũ.

Aen-doen. Addere, admouere.

aen-doë/cleedē. Induere, veftire

aen-doen. Afficere. **Zemanden eere aen-doen.** Afficere aliquem honore, honorem alicui impendere.

Aen-dzaeghen. Adferre.

aen-dzaegē/aen-biedē. Offerre.

aen-dzaeghen. Arrogare, affumere, attribuere, vendicare.

Ick dzaeghe my dat aen. Id mihi affumo, adferibo, vendico: ad me attinere volo.

Aen-ten. Simul, yna, cõiunctim

aen-een hanghen. Cohærere, aen-een pappen oft lymen.

Conglutinare.

Aen gaen. Adire, aggredi, attingere.

aen-gaen/boogtgā. Progredi.

aen-gaen. Subire, fufcipere negotium, munus, onus. **Aen-gā eē verbōd.** Inire fœdus.

aen-gaen. Attinere. **Het gaet b aen.** Ad te attinet, tua intereft, tua refert, tuum eft.

aen-ganch. Accessus, aditus.

Aen-ghenaem. Acceprus, gratus, placens.

Aen-ghelicht/aen-licht. Afpectus, cõfpect⁹, us: & Facies, os.

Aen-ghelien. Afpectus, confpectus, a, um.

aen-ghelien dat. Cũm, quum, quia, quandoquidem.

Aen-ghueen. Porrigere, exhibere, tradere, deferre, indicare, edere.

aen-ghewinghe. Exhibitio, traditio.

aen-ghewingen der menschen. Traditiones hominum.

aen-ghueer. Index: & Auctor.

Aen-grypē. Apprehendere, cõprehendere, arripere.

aen-grypen. Adoriri, aggredi, inuadere, impressionē facere.

Aen-haelen. Adferre, adducere.

Aen-haelē/aen-lockē. Allicere.

Aen-hanck. Appendix, adhæfio: & Societas, focij: & Secta, fequela, factio.

Ĥē hangē. Adhærere, appēdere.

aen-hanghen/aen-hechtē. Appendere, fufpendere.

aen-hangen. Sectari, cõflectari.

aen-

aen hanghsel. Appendix, appendicula.

Aen-hechten / aen-heften. Figere, atfigere, alligare.

Aen-heffen. Allevare: & Erigere: & Incipere, ordiri, exordiri.

Aē-hoore. Auscultare, exaudire.

Aen-houde. Adhærere, a: tuerere.

aen houden de hand. Manum admouere, adhibere, iniicere.

aen-houden volherdichlick.

Perseuerare, insistere, instare.

aen-houde met iemandē. Stare cum aliquo, eius causam tueri, fouere partes alicuius.

aen-houden. Detinere aliquem officii, beneficii, blanditiis.

aen houden de dieuen / moor denaeren / &c. Recipere, occultare fures, latrones, &c.

aen-houderbā dieuē est moor denaeren. Receptor, receptor: qui fures, latrones coruq. surrepta recipit & occultat.

Aen-iaeghen. Adigere. **Diese iemanden aen-iaeghen.** Incutere metum alicui.

aen-karre staen. j. aen-staen.

Aen-klaghen. Accusare, incurare, accersere crimine.

Aen-klauwe hol. sicamb. j. enckel. Talus.

Aen kleuen / aenkloue. Agglutinare, affigere, defigere: & Agglutinari, affigi, adhærere.

Aen komelinck. Aduentitius, nouitius: profelytus.

Aen komen / Aduenire. aduentare, appropinquare, accedere, appellere.

aen-komen te schepe. Appellere naucem, appellere nauc.

aen-hornste. Aduentus.

Aen-kouren. Alloqui, colloqui.

Aen-lacchen. Arridere.

Aen-landen. Confectum esse.

Aen legghen. Apponere. **Dier aen-legghen.** Struere ignem.

aen-legghen / wt gheuen / bebeden. Sumere vel insumere in re aliqua, impendere, conferre, locare, collocare pecunias emendis libris, &c.

aen-legghen. Applicare.

aen-legghen sijn kracht ende macht. Adhibere vires, applicare vires.

aen-leggen sijn saecken. Insistere res suas, aggredi.

aen-legghen in rechte. Agere, agere item, intendere actionē, ius suū persequi iudicio.

aen leggher. Auctor, primus, motor.

aen-leggher in rechte. Actor, accusator.

Aen-lepden. Adducere.

Aen-ligghen. Adiacere.

aen-ligghen. Pertinere. **Wat light v daer aen?** Quid tua id refert? quid tua interest? quid ad te attrinet?

Aen-lijck. Assimilis, similis forma.

Aen-lijmen. Agglutinare.

aen lotken. Allicere, allectare, illicere, illectare, pellicere.

aen lockigh. Illecebrosus.

aen lockinghe. Illecebra.

Aen-loop. Accursus, incurfus, incurfusio.

aen loopen. Accurrere, incurere.

Aen mercken. Considerare, notare

rare, attendere, observare, animaduerrere, perpendere.
aen-metker. Considerator, observator.
aen-merckinge. Cōsideratio, animaduerrio, observatio.
Men nemen. Accipere, acceptare, excipere, recipere, suscipere, adsciscere, sumere, assumere, comprehendere.
aen-nemen beur sijn kind. Adoptare.
aen-nemen ende leeren. Discere, addiscere, comprehendere intellectu.
aen-nemen / toe-nemen. Accrescere, augeri.
aen-nemen/bueren. Conducere, pretio vrendum accipere, mercede alicui^o operā emere.
aen-nemē eenich werck te doē om sekeren loon. Redimere, cōdicere opus, suscipere opus certo pretio faciendum, accipere pretium pro re aliqua facienda.
aen-nemen knechtē oft krijgsholck. Scribere, conscribere exercitum, contrahere copias, colligere milites, cogere exercitum, milites conquirere, centuriare, cogere copias, facere agmen.
aen-nemen de reyse. Suscipere iter, profectionem aggredi, incipere, instituere.
Men-palen. Confinem esse.
Men-placken. Agglutinare, affigere glutine.
Men-pyken. Persuadere: & Cōmendare.
Men-pyssen Commendare.

Men-rechte / aen-recht-tafel. Abacus, repositorium.
Men-rechten. Apparare, instruire, aprare, promere, deprimere.
aen-rechten sijn leuen. Instituire vitam.
aen-rechten iet nieuws. Inducere. vel introducere aliquid noui.
aen rechten iet quaedes. Moliari aliquid mali, machinari.
aen-rechter. Instructor, machinator, auctor.
aen-recht-tafel/ recht-banck. Abacus.
Men-roepen. Inuocare.
Men-roeten. Tangere, attingere, attractare.
Men-schijn. Aspectus.
aen-schijn. Facies, vultus, os.
aen-schijnē. Affulgere, allucere.
Men-schouw. Aspectus, aspectio, conspectus: respectus, observatio.
aen-schouw nemen. Observare, respicere.
aen-schouwen. Aspicere, conspicere, contemplari, intui, intuituri.
aen-schouwinghe. Aspectus, aspectio, conspectus, contuitus, intuitus.
Men-sogghen. Impurare: & Denuntiare, indicare.
Men-settē. Apponere, adducere.
aen-setten inbaeren. Impressionem facere.
aen-setten het sepl. Obliquare sinus velorum.
aen-setten te lande. Exponere in terram.

Men

Men soecken. Requiere, postulare, sollicitare.
Men spannen met iemanden. Addere se socium alicui, partes alicuius fouere.
Men spjaecke. Alloquutio, alloquium.
Men spjaecke deure recht. Postulatio, iuridica actio, dica, accusatio.
Men spreken. Alloqui.
Men spreken in recht. Arcessere, arcessere iudicio, accusare, agere, actionem intendere.
Men spreken vanden lijus. Arcessere capitis, iudicio capitis arcessere, arcessere crimine aliquo in periculum capitis.
Men spreken van onghelick. Agere iniuriarum, postulare aliquem pro acceptis iniuriis.
Men staen. Ad stare.
Men staen naecken. Imminere.
Men staenden tyd. Instans, imminens tempus.
Men staet/aen-karre staen. Connuere, non plenè clausum esse. **De deure staet aen.** Connuet ostium.
Men staen/behagghen. Placere, sedere, sedere animo.
Men stekē. Affigere. **aen- steken het vleesch/ aen den spet steken.** Figere carnes veru.
Men steken/ ontstekē met vier. Incendere, accendere, succendere, inflammare.
Men steken een huys. Inferre faces rectis, facere incendium.
Men stoot. Impulsus, illisus, offensio, offensatio, occurfus, aggressura, aggressio, aggressus.

aen-stooten. Impellere, illidere, offendere, offensare, incurere.
aen-stooten / by ligghen. Artingere, adiacere, confinè esse, contiguum esse.
aen-stootende. Contiguus.
aen-stootende landen. Contigua terræ.
Men-stricken. Allinere.
Men-tast. Tactus, tactio: & Apprehensio.
aen-tasten. Tangere, attingere, atrectare, contrectare.
aen-tasten met gheweld. Inuadere, apprehendere, impressionem facere, cum impetu aggredi.
Men-tercken. Annorare.
Men tijen. Prodere indicare.
aen tijen/ aen-tijghen. Imputare, incusare, insimulare.
Men-tijghen. Demonstrare, indicare: & Accusare, prodere: & Imputare, incusare.
aen-tijgher. Index, demonstrator: & Imputator, delator.
Men-treken. Attrahere.
aen-treken/aen doe. Inducere.
aentreken. Assumere. **Sich eenighe saecke aen-treken.** Assumere sibi rem aliquam, attribuere, arrogare sibi.
aen-treker/ schoepet. Calcipes, vulgo attractorium.
Men-treden. Incedere, ingredi, progredi.
Men-vallen. Aggredi: & Impetere, inuadere.
Men-vechten. Oppugnare, impugnare, tentare.
Men-vechtinghe. Oppugnatio, tentatio.

Men

- Aen-beerbē.** Accipere, acceptare, capessere.
- aen-beerden/aen-tasten.** Arripere, aggredi.
- Aen-boeren.** Adducere, aduhere: & Introdúcere.
- aen-boeren om te bechtē.** Educere in aciem.
- Aen-was/aen-wassinghe.** Accretio, accrementum, incrementum.
- aen-was aen-wozp.** Alluuió, alluuiés.
- aen-wassen.** Accrescere, supercrefcere, adnasci, subnasci.
- Aen-wyſen.** Demonstrare, adnotare, assignare.
- aen-wyſen / toe-wyſen met recht.** Adiudicare, addicere.
- Aen-wozp.** Appédix, adiectio, adiectus, us: & Alluuió.
- aen woypen.** Adiicere.
- Aerd.** Indoles, natura, ingeniū, genus.
- aerden.** Indolem siue naturam sequi. *aerden nae dē vader.* Patriſſare: ingeniam siue indolem patris referre, sequi: respondere moribus patris.
- aerdigh.** Ingenioſus, solers, argutus, venustus, elegans.
- aerdighhepd.** Venustas, elegātia.
- aerdighlick.** Ingenioſe, venustè, eleganter, affabrè.
- aerdsoen.** Indoles, natura.
- Aerde/erde.** Terra, tellus, humus, solum: arida, *apud Ecclef.*
- aerde. flandr. gand.** Forum. **Coſren-aerde. flandr. j. coſrenmerck.** Forum frumentarium.
- aerd-belle.** Fragum,
- aerd-beuinghe.** Terræ motus, terræ quaſſatio.
- aerd-bodem.** Solum: & Orbis terrarum.
- aerd-mups.** Mus agrestis, nitedula, nitella.
- aerd-rijck.** Tellus, terra.
- aerd-buple.** Hederā.
- aerd-wozm.** Intestinum terræ, lumbricus, vermis terreſtris.
- aerde-terck.** Fictile, vasa fictilia, Campana ſupellex.
- aerdsch.** Terrenus, terreus.
- aerdrille/aketille/gedrille.** Lacerata.
- Aere/ere/nete.** Aera.
- Aere/ere/eere.** Acs, æris.
- aere-terck/ere-terck.** Aera-mentum, opus æreum, vaſæ ærea, ænea, ahenea.
- Aere-pot/ere-pot.** Acneum poculum, olla ænea, ærea.
- Aere van cozen.** Spica, arista.
- Aeren/eren/eren/errien.** Arare, colere agrum, terram veterere aratro, proſcindere aruū, exercere campos, terrā moliri, exarare, inarare.
- Aerpel/ erpel. fland.** Anas mas.
- Aers/ eers.** Anus, podex, *d' ex.*
- aers-billen.** Nates, clunes.
- aers-darmt.** Intestinum rectū, longanon.
- aers-darm/ epnde/ lhf.** Anus, ſedes.
- aers-gat.** Podex, circulus ani, foramen poſticum.
- aers-kerf. j. aers-gat.** Podex.
- aers-wiſch.** Spongia tergendó podici. *vulgo anitergiūm.*
- aerselen/ aerselinghen/ ertelen.** Retrogredi, reuocedere, tergauc-

giverfati, repedare; remeare, cessum ire.

herfel-maas *vet. fland.* October. sic dictus quod annus tunc præcipue retrogradiatur.

herfelincas. Retrogradus.

Herus. j. erue.

Hertwete. j. etwete. Pisum.

Hes/aeshen/ren ooghe op den dobbel-keem. Canis, canicula, monas.

Hes int ghewichte. Monas, momentum.

Hes. Esca, alimentum.

Helen/esen. Escam ingerere, obescare, cibare.

hes-sack/ knap-sack. Pera, ascopera, mantica.

Hellem. j. adem. Anhelitus.

hellemen. j. adveniri. Spirare.

Het. *vetus fland.* Esca, cibus, osculenta, cibaria.

Hete/aetter. j. achale/aechter.

A F

Af. Ab, abs, de.

Af-bijten. Demordere.

Af-bjanden/ af-barnen. Exurere, incendio dolere: & Exuri, conflagrare.

Af-bjeken. Desfringero, abrumpere, convellere, refrigere.

af-bjeken/af-worpen. Demoliri; destruere, dituere, prosternere.

af-bjeken de byugghe. Interrumpere pontem.

af-bjeken de gewoonte. Consequerudine avolere, abrogare.

af-bjeken/af-wijken. Desficere, deficere.

af-bjeken/onthouden. Abstineri, continere se.

Af-bjengen. Deducere: & Auocare, removers à proposito.

Af-danck. Missio, dimissio, comectus.

af-dancken. Dimittere cõ gratiarum actione.

af-dancken de kriegsvlieden. Missionē dare militibus, milites dimittere, missum facere exercitū, exactorare militem, sacramento absolvere.

Af-deelen. Departiri, paucis facere.

Af-dienen/ de tafel opneemen. Auferre mensam, auferre epulas mensam, tollere mensam, sustollere mensam.

Af-doen. Deposere, demittere demerere, adimere, auferre, removere; tollere.

af-doen/billen. Glubere; deglubere, detrahere pellē, corticē.

Af-djaeghen. Deserre, deportare.

af-djaeghen. Sarcire, componere.

af-djaegde de koopet de schaepe. Emptori dampnum prestare, sarcire dampnum.

Af-eten. Depascere.

Affel/nassel. *fland.* j. natel. Umbilicus.

Af-gaen. Descendere: & Abscedere, decedere.

af-gaen. Deficere, destituere, derejungere.

af-gaen. Negare, inficiari, ire, inficiari, defugere.

af-gaen/af-nemten. Decrescere, exolescere, rarefcere, attenuari. **af-gaende ouder**. Vergens atas, præcipitata, gradior.

- af-gaent als de wijn.** Fugere, annis cedere. **af-gaede wijn.** Vinum fugiens, exolecens, dubium, in vicium inclinans, quod ætati cedit, nec diutius seruari potest.
- af-gedweuent esel.** Ruptus asellus, strigosus, cursu exhaustus.
- af-ghelaeten.** Demissus.
- af-ghelaeten wijn.** Vinum defœcatum.
- af-ghenomen.** Ademptus, ablarus.
- af-ghenomen van siekt.** Cōfectus, adfectus, fractus, debilitatus morbo.
- af-gereden pœrd.** Equus strigosus, ruptus, cursu exhaustus, detritus malea equitatione.
- af-gheset.** Depositus.
- af-gheset van sijn ampt.** Amotus, reiectus ex iura dignitate.
- af-gheset van de graet-schencker.** Spoliatus à grassatoribus, exutus à latronibus.
- af-gheset gheld.** Abrogata pecunia, æs abolitum.
- af-ghesette bzieuen.** Literæ in via interceptæ.
- af-god.** Idolum. **af-goddinne.** Idolum, dea.
- af-goden dienaer.** Idololatra.
- af-goverje.** Idololatria, Idolorum cultus.
- af-griselt.** Horrere, execrari.
- af-griselijk.** Horribilis, detestabilis, execrabilis.
- af-griselijkheid.** Horror, abominatio.
- af-grond.** Abyssus, barathrum.
- af-grôdigh.** Immensè profundus.
- af-gûste.** Invidia, maleuolètia.
- af-gunstich.** Inuidus, maleuolus, insensus.
- af-hanck aen de timmer.** Proiectum, proiectura, appendix ædificij, rectum in vnâ partem deuerum habens.
- af-hanghen.** Dependere.
- af-hendigh / oft af-handigh maechen.** Eripere è manibus.
- af-houden.** Inhibere, depellere, arcere.
- af-houden.** Abstinerere, desistere.
- af-houwen.** Amputare, abicindere, resecare, demerere.
- af-ionst.** j. **af-gunste.**
- af-keeren.** Auertere.
- af-kladden.** j. **kladden / kladderet.** Abstergere sordes.
- af-komien.** Descendere.
- af-komste.** Descensus.
- af-komste / gheslacht.** Progenies, genus, propago, prosapia.
- af-koop.** Redemptio. **af-koop doen.** Redimere.
- af-kooppen.** Emere ab aliquo.
- af-kooppen / af-koop doen.** Redimere.
- af-koort.** Decurrere, abbreviare, præcidere, resecare.
- af-koorten / af-rekeren.** De summa detrahere, deducere, reputare.
- af-laet.** Cessario.
- af-laet.** Absolutio: remissio: cōdonatio.
- af-laet des pants.** Indulgentiæ pontificiæ, largitiones veniales, donatiuum veniale, donatiuum pontificium.
- af-laet-brief.** Diploma veniale.

af-laeten. Demittere, dimittere, deducere: & Absoluere.
af-lasten/ophouden. Cessare, desinere, quiescere, finem facere, omittere, silere, abstinere, abstinere.
af-laetē/ont spannen. Retendere, detendere, relaxare.
af-leenen/ont-leenen. Sumere muruum ab aliquo.
af-legghen. Deponere.
af-legghen den rouw. Elogere, deponere luctum siue vestitum lugubrem.
af-legghen de renten. Reditus perfoluere, redimere, luere, se prorsus liberare à retributibus.
af-legghen / kalien. Excitare, foetum edere.
af-lepden. Deducere, abducere.
af-lepden het water. Deriuare.
af-lesen de appelen. Decerpere, legere poma.
af-lesen tet pupen. Denuntiare siue promulgare publice.
af-lijnich. Mortuus.
af-lijticheyd. Mors, obitus.
af-loopen. Decurrere, deorsum currere.
af-loopē het plat lād. Depopulari agros, destruere, deprædare, diripere, vastare.
af-maechen. Conficere, perficere, effectum reddere.
af-maepen. Demetere.
af-mēnen de beesten. Fatigare iumenta.
af-mēnen een saecke. Peragere, abfoluere, expedire rem.
af-nemen. Demere, tollere, auferre, adimere, eripere.
af-nemen. Accipere, eripere.

af-nemen den red. Insuperdum accipere, eripere.
af-nemen wel oft quaedijck. Accipere in bonam vel malam partem, amice aut aigre accipere.
af-nemen. Decrescere, rarefcere, deficere, macrescere, extenuari.
af-paeten. Determinate, limitibus distinguere.
af-panden. Pignora capere, equi.
af-plucken. Decerpere.
af-rekenen/af-tellen. Dinumerare.
af-rekenen/af-kosten. De summa deducere, detrahere, reputare.
af-rekenen. Disputare, expungere rationes, putare ratione, subducere calculum.
af-rijden een peerd. Estaurire cursu equum, caeuare equitando.
af-roepen. Auocare.
af-roepen/verhondighen. Proclamare, publicare.
af-laet/af-haek/ouet-spijck. Podium, proiecta, artes, ium.
af-schieten. Abraderé, detundere.
af-schermen. Ictum auertere, propulsare, repellere more gladiatorio.
af-scheuren. Abrumpere, derumpere.
af-schepd. Abitus, decessus, discessus, discessio, abscellus, recessus, digressus, digressio.
af-schepd des houwelicks. Diuortium.

af-schepden. Segregare, discernere.

af-schepden) wech gaen. Digredi, abire, discedere, abscedere.

af-schieten. Biaculari, emittere sagittas, exonerare arcum displodere, explodere ænea tormenta.

af-schabbe. Abradere, destringere.

af-schabsl. Destrimentum.

af-schudden. Decutere.

af-schupmen. Despumare.

af-schutten. Secludere, separare sepimento, assensibus, pariete: intersepire.

af-segghen/ontsegghen. Abnegare, denegare, recusare, renuntiare.

af-setten. Deponere, abrogare.

af-setten van sijn ampt. Dimouere officio, deponere imperio: abrogare alicui imperium, magistratum, potestatem: abolere alicui magistratum: amouere aliquem magistratum, remouere e senatu, mouere senatu.

af-setten het gheld. Numismatis estimationem remittere.

af-setten/soouē/straet schenden. Spoliare, grassari, laurocinari.

af-setten ven lib. Recidere membrum, deinere artus.

af-setten/berlichten met berwen. Depingere variis coloribus, ornare coloribus.

af-sitten banden peerde/waegghen. Descendere equo, curru, &c.

af-slach. Minutio, diminutio, imminutio.

af-slach/wepgheringhe. Repulsa, recusatio.

af-slach maechen. Vilitatem inferre.

af-slach maecht int koken. Laxare annonam, laxare annonam, facere vt frumenta minus cara sint, & minoris vendantur.

af-slaen/af-smijten. Decurere.

af-slaen het hooft. j. ont-hoofden. Decutere ense caput, præcidere, incidere caput, decimere caput ferro.

af-slaen. Repellere.

af-slaen den slach/af kaetsen met den swerde. Excipere ictum gladio, repellere, auertere ictum.

af-slaen de byanden. Pellere, repellere, depellere, propulsare hostes mœnib⁹, muris, &c.

af-slaen/wepgheren. Abnegare, denegare, recusare, abnuere.

af-slaē. Diminuere, imminuere, detrahere.

af-slaen sijn water. j. pissen. Reddere vrinam.

af-slaen/af koken bā de somme. De summa detrahere, dimittere vel remittere de summa, demere summam.

af-slaen. Laxare. Het koken slaet af. Frumentum laxat, annona laxat, pretio diminuitur, annonæ pretium scemittit.

af-slijten. Deterere.

af-slijten. Secludere.

af

- af-**knypfel**. Secluforium.
 af-**knreecken**. Eblandiri.
 af-**knijden**. Abcindere, rascare, demerere.
 af-**knijdel**. Segmē, præsegmen, resegmen putamen.
 af-**knippen**. Detendere, retendere, laxare.
 af-**knippen**. Ablactare.
 af-**knippen**. Abluere, eluere.
 af-**knippen**. Desihire.
 af-**knippen**. Ablistere.
 af-**knippen/ophouden**. Ablistere, desistere, abstinere, superferere, cessare, desinere.
 af-**knippen**. Concessatio, vacatio, abstinencia.
 af-**knippen**. Desistere, cedere alicui re aliqua.
 af-**knippen**. Detrudere.
 af-**knippen**, het schip van lands. Soluere, soluere ora vel oram, soluere nauem, solutis anchoris navigationi se committere, à portu discedere, nauem à portu ducere, soluere è portu, linquere portum.
 af-**knippen** de kele. Ingulare, in iugulum ense descendere, defigere cultrum in iugulo, iugulum confodere.
 af-**knippen**. Stringere, distringere, destringere.
 af-**knippen**. Destrimentum.
 af-**knippen**. Dimumerare, persequi numero.
 af-**knippen/ont-terre**. Diffuere.
 af-**knippen/vertrek**. Receptus, recessus, discessus, us.
 af-**knippen**. Detrahere, abstrahere, retrahere.
 af-**knippen** van de somme. Ducere, detrahete, demere de summa.
 af-**knippen** den wijn van de moeyer. Elutriare, desoccare vinum.
 af-**knippen** / aue-tronck. *vetus* stand. j. *baslaerd*. Nothus, spurius.
 af-**knippen**. Detergere.
 af-**knippen**. Expedire, perficere, conficere, absoluere.
 af-**knippen** van de saken. Linquere oram, soluere nauem.
 af-**knippen**. Casus.
 af-**knippen** van gheslaegen bersten. Exteriora, trunculi, extremitates truncata.
 af-**knippen** van de ghe-roof/krook van de gang. Acrocolia anferis, trunculi: extremitates membrorum truncata.
 af-**knippen** tot de vanden. Transfugium, transitio ad hostes, apostasis, defectio.
 af-**knippen**. Decidere, labi.
 af-**knippen** van de t'berbb. Desciscere.
 af-**knippen** van sijnen held-herre. Desciscere ab imperatore, deficere à principe, duce.
 af-**knippen**. Deciduius, caducus, caduius.
 af-**knippen** van de balligher Defector, transfuga, apostata.
 af-**knippen**. Delimare, elimare.
 af-**knippen** van de limatura, scobs.
 af-**knippen**. Eblandiri.
 af-**knippen**. Abluere, eluere.
 af-**knippen**. Deviū, deflexus, iter auium, diuerticulum.
 af-**knippen**. Auius, devius.
 af-**knippen**. Depascere, rondere herbas.

Af-weddigghen. Vi eripere.
Af-wenden/af-keeren. Auertere, deflectere, decedere.
af-wyndich. Auertens, amouēs, deflectens.
af-wendich maerken. Auertere, abducere, abtrahere, abalienare.
af-wendinghe. Aversio.
af-werpen. Deicere, sternere, dirigere, demoliri, decurbare.
af-werpen/af-setten. Spoliare.
af-werpen de brieuen. Intercepere literas.
Af-wesen. Abesse.
Af-wycken. Deflectere, declinare.
af-wycken/af-ballen. Deficere, deficere.
af-wyzen met rechte. Abjudicare.
af-worpen, j. af-werpen.

A I

Aiupn/oiupn. Цѣпа, цѣпе: vno, onis.

A K

Ake. *scamb. colap.* Cymba, hyp-pagq.
Aker. Vas aquarium, vas aquale, ahenum aquarium.
akestille j. haeghille. Lacerra.

A L

al/alle. Omnis, cunctus, totus, vniuersus.
al/ghetherl. Totus.
al/ghetelick. Prorsus, omnino.
al ist dat Licet, quamuis, quantumuis, quanquā et si, etiam si, tamen si.
**al gaende/ al staende/ al sitten-
 de/ al springhende/ al lachē-
 de.** Eundē, itando, sedendo,

salando, ridendo.
al willeng. Volens, sponte.
al hier/ al daer / al waer. Hac, illac, quā. al om. Circum. al om ende om. Circumcirca.
al reed. Omnino promptus.
al reed. In promptu.
al reed. Iam iam, iam.
al te seer. Nimis, nimis quam, per quam.
Al-bedijff. Ardeliō, iniquies.
Al dus. Hoc omnino modo, sic prorsus.
al-dus-paenigh, Huiusmodi prorsus.
Al-ten j. alleen. Solus,
al-ter. Ante, prius.
Al-gemeen. Vniuersus, vniuersalis, generalis, omnino communis.

Al-machtigh. Omnipotens.
Al-mogghende. Omnipotens.
Al-musse / amutte / amutic. j. helle. Amiculum pellicum, amictus, tutulus, noëgaum. *vulgo almusia. q. d. omnino pileus, ut consicio vel alt muts/ ut interpretatur Io. Gorop. Becanuz. i. antiquus pileus.*

Al-noch. Adhuc.
Al-so. Sic omnino, sic, taliter, ita.
al-so haest. Tam cito.
al-so seer. Vique adeo.
al-so vele. Tantum, tot.
al-so daenich. Talis omnino.
Al-solck/ al-sule. Omnino talis.
Al-sus. j. aldus. Hoc modo.
Al-te-gaer. Simul omnes.
al-te-mael. Simul & semel, prorsus, omnino, semel.
al-te-met. Subinde, aliquando.
al-te-saemen. Omnes simul, om-

- omnes ad vnũ, ad vnũ omnes.
al-te seer. Nimis.
al-te beel. Nimirum profusus.
al-te beel. *vetus* Hermaphroditus: qui nimirũ habet, quia vtrumque sexum.
al-tijd. Semper, perpetuũ, perpetuò, omni tempore.
al-ross. j. **al-tijd.** Semper.
Alle. Omnis, omnes,
alle beyde. Ambo, vterque.
alle daghe. Quotidie, singulis diebus, in singulos dies: indies, per singulos dies.
alle die. Omnes qui, quotquot, quicunque.
alle iaere. Quotannis, singulis annis.
alle mā. Quilibet, quisque, omnis homo.
alle-weghe/ aller weghe. Vbi que locorum.
alleen/al-een. Solus, solitarius, vnicus.
alleenheyd. Solitudo.
alleenlick. Solũm, modò, tantũ, solummodo, tantummodo, dumtaxat.
alleenskens/al-eenskens. Singularitĩ, vnumquodque seorsũm & per se.
alleenskens/allengskens. Sensim, ductim, paulatim.
Alleens/al-uen-eens. Par, idem: similiter, perinde, omnino idem.
Allengskens/allangskens/al-lentskens/allensene/allinseskinghen: allinskens allõnskens. Longiusculè: omnino lentè, pro: sus lentè: sensim, ductim, paulatim, pedeten-
- tim, minutatim, minutim, minutè. *Variè à variis hæc dictio scribitur, pronũsiatur & explicatur*
Allenthaluẽ/allenthenẽ. Vbi que, circumquaque.
aller. Omnium. *Superlatiuus palchre preponitur, eorumq; significationem adauget hæc dictio.* vs, **aller beste/ aller kleynste/ aller meeste.** Omnium optimus, minimus, maximus.
aller-hande. j. **aller-lep.**
Aller-lep. Omnisgenus. **Aller-lep volck.** Omne genus homines, cuiusuis generis homines.
Aller meest. Cũ maximè, omnium maximè, præcipuè, potissimũ, potissimè.
Aller-weghe/ alle weghe. Vbi que viarum, vb: que locorum, vbique, quoquoersum, quaquoersum: semper & vbique.
Allel-sing. Omni sensu, omni modo.
allick/allinghe/allickẽ. *land.* j. **al gheheelick.** Prorsus, omnino.
Alliche-wel. Nihilominus, attamen.
Alabastr. j. **abast.**
Alaem/ alem. Vtesilia, instrumenta artificum, instrumenta mechanica.
Alb-boẽ. *vetus.* j. **abeel boom.** Populus alba.
Albe/ alue. Alba vestis sacrifici; dalmatica, poderis.
alb. j. **oud.** Antiquus.
Alem. j. **alaem.** Vtesilia.
Alf/alte. Lucub^o, ephialtes, faunus, satyrus, syluanus: demon insul-

inforter hominum, dæmon
meridian^o. reliqua vide in alut

Al-tende. j. el-tende.

Al-mepe/Almep Ioom j hax
mepe. Clathrus, clathrum.

Alts. Cum, quando.

als/gdeljeh als. Vr, vti, sicut,
sicuti, ceu, tanquam, velut, ve-
luti, vtpote, quasi.

als hachs/hackemiteh. Quasi,
quali vero, simulate, non vere
nec ex animo, dicis gratia, lu-
sorie.

als off. Quasi, ac si, ita vt.

Alten. Absinthium.

alssen-wijn. Absinthites.

Alue. j. albe. Alba vctis sacri-
fici.

alue. j. al. Lucubus, faunus, &c.

aluen/Inquit Becanus, dicitur Wit-
vrouwen. i. albæ mulieres,
nempe albæ nymphæ diabolici-
ca: Orcaes, montium dex.

alwinne. Lamia, larua, empusa,
strix: spectrum habitu vidue
lucensis firi obambulans; de-
mon meridianus ruficos in-
festans, cum maturas rescant
fruges.

aluen. Laruam agere, induere
personam lamie: & Ludere,
nugari, iocari: & Insanire.

aluerjie. Præstigiæ, delusiones:
& Ludus, lusus, iocus: & In-
sanja, stulticia.

Alupni. Alumen.

alupneh. Inringere in alumen.

A M

Am/amme/ham. Pascuum, lo-
cus pascuus: & Pars escu-
lenta.

am. *vetus* Nutritius, præfectus,

dominus, patronus: qui pascit
& regit: amo Hispani dicitur:
hinc consueo etymologiam peten-
dam harū dictionū, am-bacht/
am-man/am-matis: & ha-
rum similiter peregrinarum, am-
bassæet/am-mirael, &c.

Amacht/on-macht. Impoten-
tia, impotentia animi. di-
ctio composita ex a & macht.

amaechtigh/onmachtigh. Im-
potens, impotens animi, im-
becillis, lassus, debilis.

amachtighend. Impotentia, de-
biliras, imbecillitas.

Amandel. Amygdala, amygda-
lum, nux Græca, nux Thasia.

Ambacht/am-bacht. Artificiū,
opificium, ars manuarum, ars
mechanica, ars lucrosa, ars
alma, ars nutritrix: vulgo ars de
pane lucrando. quidam scri-
bunt hand-bacht.

ambacht/gulde. Collegiū arti-
ficum.

ambacht. *vetus*. Officium, mu-
nus, munus publicum, iuris-
dictio, præfectura.

Ambacht-beeren. Ambacti: il-
lustres viri, penes quos est
summa rerum, & dominatus
in coloniis, municipiis & ter-
ritoriis. *Leuis. Lemnius.*

ambacht-liebē. Opifices me-
chanici.

ambacht-man. Opifex ma-
nuarius, artifex mechanicus,
cerdo.

ambachter. Præfectus. vulgo Of-
ficiarius.

Ambassæet. Legat^o, orator, apo-
stolus, legationi præfectus.

vulgo

amigambasiator.

amie. Cadus, hama, (cuius vestitus
vox ante consilia est) aquarium
est vas rotundioris formæ &
ventris globosioris, teste Tur-
nebo.

amepde. j. amepboom/ham-
nepde. Clarhus.

amer/amer. Rad. Acta, x.

**ameren/ameringhen/hæme-
ringhen.** Sericturæ, scintillæ,
faucilla, cineres abstrusum
ignem fouentes.

aman/am-mân. Prætor, præ-
fectus: qui populû regit & pacis.

amanichap. Præfectura.

**amare / am-mare / schap-
raede.** Armarium, promptua-
riam, theca escaria.

amne. ger. sax. fris. sicamb. Alum-
na, alma mater, nutrix.

amme/am. fahd. j. ham. Pas-
cuum, pratum.

ammere. ger. sax. fris. sicamb. Pas-
cere, nutrire, alere.

amine-læckê. Mappa: vox Bra-
buri usitata, pro qua alij ta-
fel-læcken dicunt.

amiraet/am-mitael. Archi-
challus, præfectus maris,
classis, imperator rerum ma-
ritimarum, vulgo amirallus.
amir Arabice rex sine impe-
rator dicitur.

amper. Acerbus, immaturus,
austerus, asper, amarus.

amperlick. Acerbe, austerè, as-
perè, amare.

ampt. ger. sax. sicamb. Munus, of-
ficium: & Munus publicum,
magistratus.

ampt-man. Præfectus.

ampulle/pulle. Simulom. vul-
go ampulla: & Amula sine ha-
mula.

amuste. j. al-muste.

A N

ancker. Anchora, vncus.

ancker in de eimer. Subcus.
anckeren. Figere anchorâ, den-
te tenaci ancoræ fundare na-
uè, anchora fundare nauem.

ander. Alter, alius, secundus.

ander half/anderhalf. Sesqui-

ander-half iare. Sesquimur.

ander-half macud. Sesquimê-
lis.

ander-half pond. Sesquilibra.

ander-half ure. Sesquihora.

ander-haluen boot. Sesquipes.

ander-linck/ander-troet-stad.
Conlinguineus, affinis.

ander-werk. Iterum, secundo, al-
tera vice.

anders. Aliter.

anders sonder dat. Alioqui,
alioquin.

anders-dan. Aliter quam, con-
tra ac.

ander-sing. Alio modo, aliâ,
aliò sentu.

and-woord. Responso, res-
ponsum. dictio composita ex and-
der. j. alius & woord. j. ver-
bum, sermo.

and-woord in rechte. Excep-
tio.

and-woorden. Respondere.

**anghel/hâgel/hanghel/bisch-
hæck.** Hamus, vncus: dicitur

**anghel/sine hangel/ quod pisces
suspendat & angustius premit, in-
quis Becamus.**

angel der bien. Aculeus, spiculû
anghel

anghel. *sād.* j. hāgel. Climacter.
anghel. *snœr.* henghel. Linea,
 scra, funis hami, tragus, piscator
 toria linea, hamatus piscatoris
 funiculus, calamus.
angheley/ anghel vischer. Hamiota,
 qui pisciculos hamo venatur.

angst. Anxietas, angustia, angor.

angsteliçh Anxiè.

A P

ape. *sax fris sicamb. holl.* Simius.
apinne. Simia.

**apoteke / apteke / aptekerij-
 wuichel.** Myrepolium, pharmacopoliū . *vulgo* apotheca. i.
 repositorium, reconditorium.

apoteker/ apteker. Pharmacopola,
 myropola, medicamentarius. *vulgo* apothecarius.

apotekerijse. Aromata, species,
 pharmaca, medicamenta.

apotekerijse/apoteke. Myrepolium,
 pharmacopolium.

appel. Malum, pomum.

appel der ooghen. Pupula, pupilla.

appel van den sweerde. Caput manubrij . *vulgo* pomum capuli, *ab orbiculata specie.*

appelken van bloemen . *flandr.* j. tups en. Sertum, pastillus.

appel boom. Malus, pomus.

appel d'zanch. Sicera, pomarium; potus è pomis factitius.

appel-graue bertwe. Scutellatus color. *vulgo* pomaceus.

appel-merckt. Forum pomarium.

appel-solder. Oporotheca, pomarium.

appel-stele. Petiolus, pediculus.
appel verkooper. Pomarius,
appel verkoopster. Pomaria. &
appel-wijf. Pomaria.

appeler. j. appel-boom. Malus, pomus.

apteker. j. apoteker. Pharmacopola.

A R

Aranie-appel. Malum aurantium, aureum, chrysomelum, malum Hesperii, Medicum, Assyrium, Citreum.

aranie-appel boef. Malus Assyria, Medica, citr^{us}, malus citrea.

aranie-berwe. Color anarātius, aureus.

arbejd. Labor, opera, sudor.

arbejd der bareder vrouwen. Nixus, partus. In dē arbejds siten. Parturire.

arbejds loon. Merces, præmiū, manu pretium, manus pretium, merces quæ laboris nomine datur.

arbejden. Laborare, opus facere, operari, operam dare, moliri, niti, sudare.

arbejder. Operator, operarius, opera, opifex, mercenarius.

arbejder/sack-djærgger. Baiulus, dosluarius.

arbejdich. Laboriosus.

arbejd-sæm. Laboriosus, durus, patiens laboris.

arbejd sæm dier. Armentum, iumentum.

Are. j. aere. Arista, spica.

arend/arend voghel. Aquila.

Arg. Argutus, callidus, & Malitiosus, malus, dolosus, fraudulentus.

arghe

arghe-liff. Dolus, dolus malus, malicia mala, fallacia, strophæ, rechna, ars, calūnia, fraus.

arghe-liffich. Dolofus, fraudulentus.

argh-waen. Suspicio.

argh-waenich. Suspiciosus.

arghepd. Arguria, calliditas: & Malitia, malignitas, dolus malus.

argher. Peior, peius: deterior, deterius.

argheren/berargheren. Deterius facere, deterere, ingravare: & Deterius fieri, in peius ruere, ad peius transire, recrudescere, ingrauescere.

argherē. Offendere. *vulgo* scandalizare.

arghernisse. Offensio, offendiculum, scandalum.

arm. Pauper, egenus, inops, tenuis fortunæ.

arm-herlich. Pusillanimis.

arm-moedt. Pauperies, paupertas, inopia, egestas, penuria, indigentia, inedia.

arm-moedich. Pauper, inops, miser.

arm. Brachium. *Dictioni Teutonice arm/ Latina armus affinis est, qua veteres humeros cum brachio denotabant*

arm der zee. Aestuarium, brachium maris, sinus.

arm-band. Mitella: & Manica.

arm-boghe. *vetus.* j. ellen-boghe.

arm-bozt/armbrust. *ger sax. sicamb.* Manubalista, balista, caputula, scorpio.

arm-pöppe/arm-spille. Dechys,

vina, manus os facere, *arm-pöppen.* Radius, manus os brachij.

arm-rinck. Armilla, brachiale.

arm-wachtel. Mitella.

armaris/ammarris. Armariū, promtuarium.

artelen. j. *artelen.*

artle. j. *artle.* Medicus.

artsch-bischof. Archiepiscopus.

artsch-enghel. Archangelus.

artsch-herzoghe. Archidux.

artsch-herter. Hæresarcha.

artsch-bader. Patriarcha.

artsch-bpand. Hostis capitalis, acerbissimus.

artse/arslet. *ger sax sicamb.* Medicus.

artlenen. *vetus.* Mederi.

artsenge. *vetus.* Medicina.

A S

asche. Cinis.

asch-dach/aschen-woel dach. Cineralia, orum.

asch-graw. Cinereus, cinereus, leucophæus.

ascheræpe. Lixivius cinis, lixivium cū cineribus, lixivium non excolatum,

asyn. Acerum.

asynachtich. Acetosus, acidus.

asse nan den waghen. Axis.

assle. Oblatio, indictio, canō, census, tributum. *vulgo* assisiū: *assle* *anglicè* taxare, censere, indicare significat.

assl-meester/asslense. Publicanus, redemptor canonū, oblationum & tributorum.

ast/est. *ger sax. sicamb.* Ramus.

ast/est. Vstrina, concameratus fornax, *vulgo*, focus frumen-

to torrendo siue exsiccando idoneus.

A T

Mre. j. act. E. ca.

A V

Mud. scand. j. oud. Antiquus, senex.

Mur. vetus scand. j. af. Ab. de. Hinc
aue-gaen/ aue-hangē j. af-
gaen/ af-hanghen/ &c.

Mue/leue. Mulier fatua, delira,
inepta, ignaua.

aue-saeghe, vetus. Absurda nar-
ratio, sermo absonus, absur-
dus, fabula anilis.

aue-tronck/ haue-tronck. ve-
rus scand. Nothus.

Muen. vetus. Abire, deficere.

Muend. Vesper, vespera, tempus
vespertinum, tempus forotim-
nū, occubitus solis, abitus solis
Heplich auend. Feriæ præci-
danea, feriæ quæ solennes fe-
rias præcedūt: vigilia, & dies
vigiliarū apud Ecclesiam Ierusa-

auēd/ Jaerl. auend/ Paesch-
auend/ &c.

auend-blood. Merenda, ante-
cœnium.

auend-spel. Lusus vespertinus.

auend sterre. Vesperus, hespe-
rus, vesperugo, stella vesper-
tina.

auend-ōbd. Vesper, vespera, su-
prema tempestas, diei nouis-
simum tempus.

auend-ure. Hora vespertina,
tempus vespertinum.

auend-ure. Euentus, fors, for-
tuna, casus, alea. vulgo auen-
tura, dicitur autem auend ure
dictione verè tentonica, q d. hora

vespertina, auspiciū vespert-
inum: dicitur gullis, isalis, hispa-
ni facta vulgari.

auend-uren. Audere, audacia ad
adhibere, tentare fortunam,
exponere fortunæ, commit-
tere fortunæ.

auend-urice/ auend-uric. Au-
dax, audaculus, temerarius: &
Miles gregarius, miles volun-
tarius, miles leuis armaturæ,
veles: & Circularor, histrio,
vētilator, præstigiator: & Pa-
rabolanus, parabolarius: qui se
periculo exponit frequenti
ægrorum contactu.

auend-urs-mensch. Audax, au-
daculus, temerarius.

auend-urlick. Fortè, fortuna,
casu fortuito.

Muer. sax frif. j. ouer. Super, præ-
ter, ultra.

Muer-ghelouue/ ouer-ghelou-
ue. Superstitio.

auer-ghelouigh. Superstitio-
sus.

Muer-hāds ouer-hands. Ma-
nu auersa, manu præpostera.

Muer-recht/ ouer recht. Con-
trarius recto, præter rectum.
præposterus, sinister.

auer-rechte hand. Auersa ma-
nus.

auer wiss. vetus. Insiptens.

auer wittigh. vetus. Delirus, de-
lirans, insiptens.

Muigher scand. j. spijcher booz.
Terebra.

Muoo/ iuoo. Ebur.

Mutaer/ outaer. Altare.

Mutweerd. j. atweerd. Iodi-
gnus.

aweerd/

A VV

Wteerd/au-weerd/ ou-weerd.Indignus, vilis. *dictio composita à privativa particula à fine au & ou pro aue sine oue id est, à, ab, de: sicut aweghe/ awys/ auwys/ ouwys. &c.***aweerdigh/ antweerdigh/ ouweerdigh.**

Indignabundus, indignans, stomachosus.

aweerdicheyd/ aumeerdicheyd/ ouweerdicheyd.

Indignario, stomachus.

Awegh/ af-wegh. *vetm.*

Locus autus, deuius.

aweghgh/ af-weghgh. *vetm.*

Autus, deuius.

Awys/ auwys/ subwys/ atwys.sigh. Abionus, dissonus. *ab a & wysle.***awys/ antwys/ onwys.**Amēs, insipiens. *ab a & wys.***awysle/ antwysle.**

Dissonantia.

awysle/ antwysle.

Amentia.

awyslich/ antwyslich/ onwyslich.

Abionus, dissonus, abiurdus, inconditus.

awysliche stemme.

Absona vox.

A X

Wre. j. ackse.

Axis.

Wre. j. aeckse.

Alcia.

Wre. j. acksel.

Axilla.

B A

Wbelen/ barbelen.

Præsepia, alveoli, cavitates ossium in quibus dentes firmantur.

Wabbelen.

Mandere præsepia sive acie gingivarū, edentulorum more.

Wabel/ bebel. Loquacitas confusa & inepta, garrulitas.**Wabelen/ bebelen.** Confundere verba, inarticulatè loqui, confuse loqui, blaterare.**Wabeler.** Blatero, garrulus, inepte loquax.**Wachten. *fland. j. achter.***

Retro.

Wack/ bakke/ kaecke. *vetm.*

Poicus.

Wack/ troch.

Linter, alveus, mastra.

Wack/ beker.

Poculum, vas potorium.

Wack/ schunne.

Scapha.

Wack/ bucke.

Bucca, maxilla, mala.

Wack hups.

Bucca, os, rictus, rostrum.

Wack-slach.

Alapa.

Wack-tanden.

Dentes maxillares, molares.

Wack/ ghehack.

Cibus pistus, cibus coctus, coctum, pistum.

Wack-hups.

Pistrinum: locus ubi panis coquitur.

Wack-kruyd.

Holis, herba escientia.

Wack-ouen.

Furnus, clibanus.

Wack-stern.

Lates coctus, lates coctilis.

Wacken in den ouen.

Coquere in clibano.

Wacken/ brood wacken.

Pinfere, panē coquere, panē facere.

Wacker.

Pistor.

Wackerje.

Pistrinū, artoptem, coquēsi panis officina: & Pistrina, artoptia, furnaria, panis coctura, panificium.

Wackerje houden.

Fusqariam exercere.

back-

baeckerē. Pistrix, artopta.
Bad. Balneæ, balineum, balineæ, lauatio, lauacrum, nymphaeum: thermæ *vulgo* baia.
bad-doeck/bad-kleed. Castula, præcinctorium.
bad-kuppe/ bad-tonne. Soliū, labrum.
bad-stoue/ bad. Balneum thermæ.
bad-stouet. Balneator.
bad-stofster. Balneatrix.
baden. Perfundere, madidare; lauare.
Baek/brueck. Truncus corporis, truncum corpus animalis.
Baekke/baekke. *vetus* j. Verckē. Porcus.
baerke/baerken-bleesch/baerbleesch. Caro porcina, caro suilla, lardum.
baerke-smeer. *fland.* Adeps porcini, aruina.
baerke-speck. *fland.* Caro porcina, lardum.
baekke-bleesch. *fland.* Caro porcina.
Baেকে / vier-boete. Specula, pharus.
Baেকে . sicamb. j. kerne. Nucleus.
Baerkefaer/ lautwer-beslé. Bacca lauri.
Baechelaris in de rechten. Lyta, *vulgo* Baccalaurius iuris.
Baecherē. Curare corpus, curare cutem.
baeckeren. Saris superque calefacere.
baecherē eē kint eē ophouden by t'vier. Fouere infantē ad ignē, puerum ad ignē pādere.

baeckeren in de sonne. Apricari, captare solem, percoqui in sole.
baecker-hoef. Corbis nutritia: in qua nutrit infantem ad ignem fouet.
Baep. Leuidentia: pannus vilis, raro & tenui textu. *Baepke fland.* Leuis vestis muliebris.
Baep / baep-berwe / baep-aerd. Badius siue baius color, spadiceus.
baepaerd. Badius. **Roos baep-aerd.** Equus badius, spadiceus.
Baepē/ bepe. fland. boll. frisj. be-sie. Acinus.
Baepē/ bepe. vetus fland. j. baerke-laer. Bacca lauri. **Olte van baepen.** Oleum laurinum, otium ex baccis lauri.
bael. vetus fland. j. Praefectus, administrator: & Tutela, administratio tutelæ.
Bael-monden / bale-monden Prohibere siue adimere tutori tutelam. *in Specul. sac. lib. 1. art. 41.*
Baeliu / baellin / ballin. fland. Nomarcha, diocetes, praepositus, praetor.
baellinſchap. Praefectura, praetura.
Baerne j. banē.
Baenst. fland. j. bionckē.
Baer. Paratus, promptus, apparens, praesens, nudus, apertus, planus.
Baer gheld. Praesens pecunia, pecunia numerata, praesentaria, argentum praesentaneum.
baer-hoofte. vetus. j. bloodt-hoofte.

hoofds. Aperto, tundo capite.
baer-blyckende. Manifestus, euidens.
baer-schuldich. Manifeste reus.
baer-boet/ baer-boets/ baer-scher-been. Nudipes, planipes.
baere/ baeren=spel. Gymnas, ludusgymnicus, exercitium gymnasticum, exercitiū curfendi, palæstra, certamen currendi. **De baere taeghe.** Curfu ad metas contendere.
baere/ water=baere. Fluctus, vnda.
baere. Feretrum, capulum, sandapila, libitina, orciuiana sponda, Stygius lectus.
baeren. Ostēdere, manifestare.
baeren beeren. Gestire, vultum simulare, vultu, gestu & sermone aliquid præ se ferre.
baeren/beeren/bojen. *versus.* Vri.
baeren. Parere, edere, gignere, procreare, edere in lucem,
baet=moeder. Loci, orum, vulua, vter, vterus.
baerlinge. Nixus, genitura.
baerlich. Manifestus, euidens.
Baetd Barba, veltis.
baerd=loos. Imberbis, inuestis, impubes.
baerd man. Barbatus.
baerd=maecken. *fland.* j. baerdscheren.
baerd=maecker. *fland.* j. baerdscherer. Tonfor.
baerd=scheré/ barbieren. Tondere barbam, radere, abradere barbam.
baerd=scherer/ barbier. Tonfor.

Baerg/ bārg. Mollis, potius castratus.
baerghen=smeer. Aruina, adeps, suillus.
Baern/ bārn/ berm. Agger.
baers. Perca, pitcis.
baerscheer borts. j. baer-borts.
Beetsen/ baerften. *fland.* j. baerren. Parere.
Bass. Amicus: & Herus, pater-familiās. q. d. hic aet. j. præbēs nutrimentum. *Beran.*
baesinne. Amica: & Hēra, mater-familiās.
baesinniken. Amicula.
baesken. Amiculus.
Baete. Vtilitas, commodū, fructus, lucrū, profectus: & Remediū: & Emēdatio, correctio
baet=soecken. Quærete propriū lucrum.
baet soecker. Sui studiosus, cupidus priuari commodi sine lucri: lucro.
baeten. Prodesse, velle esse.
Bagagie. Sarcina. *vulgo* bagagia
bagagie/ troes. Impedimenta, sarcinæ, citellaria inuenta, affecta exercitus. &c.
Baggje. Bacca, gemma, lapis pretiosus: & Bulla, moule. *vulgo* bagga.
bagghen ende tutweeten. Cimelium, cimelia, orum.
Bagghele. *hol.* j. bigghe. Porcellus.
bagghelen. j. bigghen.
Baghyne. j. be-ghyne.
Bay. j. baep.
Bake. j. baেকে.
Bal/ kaets=bal. Pila, pila iustitia, foliis.

- bal der ooghen**. *vetus*. j. appel der ooghen. Pupilla oculi.
bal des voets. Planta pedis, inferior pars pedis, callus pedis.
Bal / bale / balle. Fascis, fascis mercium. *vulgo* balla & bala.
bal-last. Saburra.
bal-lasten. Saburrare.
bal-ooych / bal-hooych. Saburtarus nimto sermone, defessus audiendo.
Balante. Bilanx, libra, trutina.
Balck. Trabs, rignus, rignum.
balck-gewicht. Trutina, statera
balck-band. Subscus.
bale-steē / not / not-steē. Mucilus
balck-maēge. Trutina, statera.
Bale. j. bal. Fascis.
Balgh. Scortum, pellis, curis.
Balgh. Venter, venter turgidus, aluus, stomachus. **Den balgh bullen**. Curare cuticulam, curare pelliculam.
balgh. Corpus truncum.
balgh. Puer. *Per contemptū dicitur*.
Balghen. *vetus*. j. belghen. Stomachari, irasci, bacchari, debacchari, tumultuari.
balghen. Decertare, pugnare, altercari.
Balis. *sax. fris. scamb.* j. kuppe / tobbe
balie. Conseptum, vallum.
balie / dzag-boom. Repagulū, repagulum vertatile, opex versatilis.
balie / wind-boom. Ergata.
balie / egghe van de stad-poorte. Cataracta.
balie. Podium.
balie. Hippodromus, equorum curriculum.

- balien**. Concludere.
balie-boom / balie. Repagulum.
Balnick. *holland.* j. trachter. Infundibulum.
Baliu. j. bæltu.
ballinck. j. banlink Exul.
Ban. *ger. sax. vetus*. Iurisdicctio, auctoritas iudicialis: iudiciū; ius; & Territorium.
ban-myle. Lapis primus, miliare circumscriptum territorio siue iurisdictione.
ban-molen. Mola publica intra terminos iurisdictionis.
ban-ouē. Futnus iurisdictionis.
Ban. Dira proscriptio; execrabile programma; anathema. **In den ban doen / verwas-ten**. Anathematē ferre, interdicere ecclesia, ecclesiaz, & ecclesiam: abdicare à matre ecclesia, à cœtu collegioq; abigere.
Ban. Exilium, proscriptio, relegatio.
banlinck & *euphonia gratia* **bal-lick**. Exul, extorris, apolis, relegatus.
banlinck ; *yn*. Exulare.
banhuckschap. Exilium, relegatio.
Bannen. *vetus*. Edicere, denuntiare.
bannen oft vanden de vier-schaere. Tribunal denuntiare, senatum siue prætorium togere, edicere senarum, edicere conuentum senatorum, dare senatoribus diebus iuridicia dicendi iuris auctoritatem.

bannen/

Bannén/wit-bannén. Exilio afficere, in exilium agere, relegare, exterminare, proscribere. *vulgo* bannire.

bannen / bloecken ende schencken. Sinistra imprecari, dicit deuouere. **Het banné est schēdē.** Diræ, sinistra imprecario.

Banke. Scamnum.

banke/pijn-bāke. Equuleus, fidicula. **Ter bancken byenghen.** Quæstioni siue sortura subiicere.

Banke van recht. Tribunal, confessus iudicum, senaculum, sedes iudicum, sedes iudicij, subfellia: & Iurisdicctio, forum.

Banke/plaete in de zee. Puluis, scopulus, vadum.

banke. Mensa, trapeza, taberna argentaria.

banck-houder/banckier. Mensarius.

bancke rote. Argentaria dissoluta. *vulgo* banta rupta.

bancke-roten / bancke-rote spelen. Argentariam dissoluerè, cedere foro, tabernæ numulariæ exercitium deferere, conturbare, rationes conturbare, dissipare pecuniam, fraudare creditores. *vulgo* Facere bancam ruptam.

banckerotie. Decoctor, conturbator.

banckier/banck houder/wisslaer. Mensarius, argentarius, mensularius, numularius, trapezita.

Bancken/banckieteren. Comestari.

Banck-boeue. Potator assiduus, comestator, epulo, barathro, lurco, calicum remex.

Banck-ghesells. Comptor, comestator.

banck-werck. Opus plumariū.

bancker. Comestator, epulo.

bancker. Conuiuium, comestatio, concœnatio, epulum.

bancketken/laep-tyonck. Poœnium, comestatio à cœna.

bancketerē. Agitare cœuium, comestari, epulati.

Band. Ligamen, ligamentum, ligatura, vinculum, copula, lorum, loramentum.

band/wendel. Fascia, fasciola.

band-hond. Canis vinculis affuctus: & Canis pecuarius.

band-hout. Lignum viminale, lignum victoriam.

band-naghel. Confibula.

band-roeden. Vitilia, vimina lenta, virgæ viminales.

bandeken/laer. Tenia, vitta, fasciola.

bandelen. Deuincire, obligare, astringere, vinculum tenere.

bandigh. Vincitus.

bandigh maekē. Ligare, vincire, domare.

Bande/bende. Sodalitium, cœterua, conuentus, classis, grex hominū, copia, copix, arum, cohors, turma. *vulgo* banda.

bande ruyters. Turma equitū.

bande van ordnantie. Turma equitum equis publicis merentium.

banden/rotter. Coire in vnū, colligi in turmas, cohortes, classes.

bander-heer/vāner-heer. Baro, dynasta, dynastes, vir aut princeps potens, satrapes: bandophorus *Becano dicitur, id est, dominus bandæ siue præcipui signi.*

Bane. Via, platea, planities, calis, via trita, via aperta.

bane. *vetus.* Campus, ager.

bane/klof-bane/tupsch-bane. Area, locus vbi luditur.

bane-doeck/baen-doeck. Cerorum siue ceratum, mälagma viatorium.

banen den wegh. Viam munire, viam planam reddere.

Banet-heer. j. **bander-heer.**

Banghe/banghich/benauwt. Anxius, angustus, oppressus, afflictus.

banghichepd. Angustia, pressura.

Baniere. Signum militare, signum, vexillum. *vulgo bandera & banda.*

Bannen. *vide Ban.*

Barbelen. j. **babelen.** Presepiola, alucoli.

Barbier/beerd-scherer. Tonfor. *vulgo barberius.*

barbiers winckel. Tonstrina.

barbieren/baerd-scheren. Radere barbam.

Barch/bargh. Maialis.

Barde. *vetus.* Dolabra, ascia.

Barde van myrre. *vetus standt.* Fasciculus myrrhae.

harde van peerden. Phaleræ.

harderen. Phalerare, phaleris ornare.

Barm. j. **baerm/Agger.**

Barmen. *vetus.* q. d. **be-armen.**

Commisereri, commiserescere.

harm-hertigh. Misericors.

harm-hertighepd. Misericordia

Barnen. j. **banden/bernen.**

Ardere.

barninghe/plate. Breuia, vadola maris loca, *vbi mare arenarum est, ferues.*

Bars/barsch. Perca, piscis genus.

Barlie. Nauis vectoria, nauis actuaria, nauigiū actuarium.

Barcken/bojsten/hercken. Crepare, rumpi, frangi.

barsten. *standt.* j. **barren.** Parere.

Bas. Vox depressa, inclinata, grauis, indima.

Bas-tanter/bas-rohter. Succertor, cantor infimæ vocis, baritonans: *vulgo bassus: & bassis; & quod bassis siue fundamentum musices sit.*

base/neder-kouille. Tibiale.

Bas/ghebas. Latratus.

baslen. Latrare *Baslen.*

Bas/schouffe. Cortex.

bas/dunne schelle. Schedæ, liber, membrana.

basst/seel. Laqueus.

basst-boeste/Asipmie. Siliqua.

Bastaerd. Nothus, spurius, illegitimus, proles naturalis: *dicitur*

bastaerd. q. d. **best-aerd.**

.i. optima indoles siue natura:

illegitimo enim & furtino concubitu procreati, animo plerumque

sunt alacri & elato, ingenio sagaci, & iudicio exacto. Huc quoque

facit quod Columel. lib. 8. cap. 2.

10. ait, Nothos pullos ex peregrinis

maribus coceptos, optimos esse. Vox

gallis, italæ, hispanis, aliisq; facta

communis.

bastaerd-

baſtaerd-wind. Canis hybris,
vel hybrida: ex venatico &
gregario natus.

baſtaerd-wijn. Vinū paſſum,
vinum dulce & generoſum ex
vuis paſſis expreſſum.

baſtaerdſje. Stēma illegitimu;
thorus illegitimus, natales il-
legitimi.

Baſune / baſone / baſippte.
ſland Buccina.

baſunen. ſland. Buccinari, canere
buccina.

Bat. j. bad. Thermae, balneum.

Bat / bēt. Potius, melius, re-
ctius, magis, amplius.

bate / baten. j. baete / baeten.

Batsch. Astutus, argutus, cau-
tus, callidus, verſutus.

Baude. j. boude.

Bauiaen / bauiaenken. Cerco-
pithēcus, ſphinx.

B E

**Be / prepoſitio inſeparabilu, plerun-
que exponitur Latine per conſue-
com. ut hegrypen / bewegen /
bedoruen:** Comprehendere,
commouere, cōtriftare. & per
de: ut **be-dyeghen / beſpenden /
beweenen.** Decipere, deaucte-
re, deplorare, &c.

Be-aedemē / be-aellēmen. Ad-
ſpirare, aſſare.

Be-angſt. Coangultatus, an-
xius, ſollicitus.

be-angſtē. Coangultare, angere.
Be-bloeden. Cruentare, cruore
inſicere, ſanguine maculare.

Be-bloedt. Cruentus, ſanguino-
lentus, ſanguine conſperſus,
cruore maculatus.

Be-bjoedt. Forus,

be-bjoedt ep. Ouum pulla-
cens.

Be-dacht. Meditatus, delibera-
tus, conſideratus.

be-dachtigh. Meditatus.

bedachtighlick. Meditare, con-
ſiderare, cogitare, cogitatum,
conſulto.

Be-daeght. Prouecta ætatis,
ſenex dierum, maturus æui,
maturus dierum, dies debitos
aſſequutus. **bedaeghden on-
der.** Aetas prouecta, integra.

be-daeghthepd. Prouecta ætas,
ætatis maturitas, matura ætas,
maturitas æui.

Be-dancken / dancken. Agere
gratias, habere grates.

be-dancken. j. belouen. Con-
tentum eſſe, gaudere.

Be-dauwen. Irrorare, rore af-
pergere.

Be-decken. Tegere, contegere,
obtegere, velare.

be-deckelick. Teſte, abſcondi-
te, latenter.

be-decklet. Obtextus: præte-
xtus, velamen.

Be-deggen. *vetus ſland. j. ghe-
worden.* Factus.

be-deggen. *vetus.* Auctus, re au-
ctus, re velliberis auctus, pro-
motus.

Be-deluen. Terræ in fodere, ter-
ra obruere, de fodere, ſepelire;
& Valloac fossa munire.

Be-dencken. Meditari, cogita-
re, animo verſare, deliberare,
cōſiderare, ponderare, mente
perractare.

be-denckinge. Meditatio, de-
liberatio, cogitatio.

- Be-derue.** *vetus.* j. **be-hoef.** Necessitas, egestas.
- be-deruen.** *vetus.* j. **deruen.** Carere, egere.
- be-deruen.** j. **berderuen.** Corrumperere, perdere, deperdere.
- be-deruelinck.** Nepos, filius perditus, deprauatus indulgentia.
- be-deruenisse.** Corruptela perditio.
- Be-died.** Significatio, interpretatio, declaratio, argumētum.
- be-dieden/ bedupden.** Significare, denotare, designare: & exponere, declarare, explicare, interpretari.
- be-diedenisse.** Significatio, significatus: & Interpretatio, declaratio, expositio.
- be-diedsel.** Significatio: & Interpretatio.
- be-dieder.** Interpres, explicator, declarator.
- be-diedelick.** Apertè, significanter, expressè.
- Be-dienen.** Administrare, tractare, curare munus, officiū, prouinciā: fungi officio, munere, prouincia.
- Be-dyden.** *vetus.* Fieri, euadere.
- be-dyden/ be-dyghen.** Augescere, augeri, bene prouenire, rectè prouenire, crescere, proficere, rem multā coaceruare, rē facere, promouere, rem augere, direfcere.
- Be-dinghen.** Disceptare, condicere, pacisci.
- Be-djaeghen.** Referre, reportare, conferre: & Deferre, accusare, criminari.
- be-djaeghen.** Referre, in consultationem alterius ponere, referre ad alterius iudicium sine arbitrium, cōmittere iudicio alicuius, referre ad arbitros.
- be-djaeght.** Cōferre. **De somme bedjaeght hondert guldens.** Summa centum florenorū rē tenet. **Het bedjaeght oft beloopt veel.** Ratio in magna excrefcit summam, abit in magna summam.
- be-djaeghen.** Contestari.
- Be-djeuen.** Commissus, admissus. **En bedjeuen sept.** Facinus commissum.
- be-djeuen in den handel.** Exercitus, exercitatus, doctus experientia, assuetus, tritus, expertus.
- Be-djeghen.** Decipere, defraudare, ludificari, circumuenire, illudere, eludere, verba dare, fraudare, fallere, circumscribere, imponere.
- be-djeghet.** Deceptor, impostor, illusor, ludicator, fraudator, planus.
- be-djeghelick.** Fallax, dolosus, fraudulentus.
- be-djeghelicken.** Fraudulēter, dolosè, insidiosè.
- Be-dyff.** Exercitium, exercitatio, actio, officium: & Admissum, commissum.
- be-dyffuē.** Exercere, agere, edere: & Perpetrare, cōmittere.
- Be-djoest.** Contristatus, mortuus, turbatus, tristis.
- be-djoestheyd.** Tristitia, mortuus.

be-

be-droefdelick. Mœstè.

be-droeven. Contristare, sollicitare, turbare, afficere mœrore, tristitia, sollicitudine.

be-droeven sp seluen/ bedroeft worden/ bedroeft zyn. Concipere dolorem, mœrorè, tristitiam: sustinere, pati, ferre dolorem: angî dolore, tristitia, mœrore: dolere, contristari, mœrere.

be-droggh. Fraus, fallacia, impostura, pellacia, ludificatio, dolus, techna, ars.

be-drogghen. Deceptus, fraudatus, ludificatus, circumscriptus, captus dolis.

be-drukken. Premere, vrgere angustiiis, premere doloribus.

be-drukt zyn. Premi angustiiis, doloribus, malis.

be-drukt zyn van hertè. Premere altum corde dolorem.

be-druktheyd. Angustia, mœror, mœstria, mœstitudo,

be druktelick. Mœstè, dolenter.

be-druppen/be-druppt. Guttis maculare, guttis aspergere.

beduchten. Vereri, mœtuere, timere.

be-dupden. j. bedieden.

be-dwanck. Coactio, coactus, us: & Vis, violentia.

be-dwelmen. Concidere animo, deficere animo, exanimari, vertigine corripî.

be-dwelmt. Semianimis, exanimis, defectus animo.

be-dwelmttheyd. Defectus animi, exanimatio: & Vertigo: vertigines & tenebrę oculorū

be-dwinghen. Cogere, compellere, adigere, comprimere, reprimere, coërcere, cohibere.

be-eden/ be-redighen. Iurare, iuramento confirmare.

be-eruen. Hæreditatem acquirere, hæreditate frui.

be gaeden. Decorare, deformare, conformare formare, figurare. **Leelick begaeden.** Deducare, deturpare.

be-gaest. Donatus, præditus.

be-gaen. Adire, aggredi, accedere, inire, obire, circumiri: & Celebrare, concelebrare.

be-gaen. Obire, agere, facere, committere, admittere.

be-gaen een quaed seyt. Incurrere in crimen, admittere facinus, committere flagitium.

be-gaen zyn met eenighe saecke. Premi cura alicuius rei, laborare, sollicitum esse, anxium esse.

be ganckenisse. Aditus, accessio, congressus, frequens conuentus, frequentia, celebritas: & Exequiæ.

be-ganckenisse houden. Celebrare, concelebrare.

be-gapen. Aperto ore intueri, oscitando aspicere.

be-gauen. Donare, dare.

be-ghecken/be-spotten. Deridere.

be-gheeren. Petere, expetere, appetere, cupere, poscere, de-
poscere, desiderare, auere.

be gheerigh. Cupidus, avidus: & Desiderabilis, desideratus.

be-gheerlick. j. be-gheerigh.

be-gheerlickheyd. Cupiditas.

- be-gheerlicken.** Cupidè, auidè.
be-gheerte. Cupido, cupiditas, desiderium, appetitio, affectus, animus, voluntas.
be-gheerte/bede. Peritio.
be-gheuen. Conferre, applicare, dedere, dare, tradere, addicere, adiungere.
be-gheuen/verlaetè. Destituere, deserere, relinquere, derelinquere, deficere.
be-ghieten. Conspergere, perfundere, rigare.
be-ghisten. Donare, munere donare siue ornare aliquem, donis honestis ornate.
be-ghijlen. *fland.* j. **be-drijgen.** Decipere.
be-ghyne/be-ghine. Virgo sacra, virgo vestalis, mulier monastica, monacha: *loach.* **Hopperus** à **be-ghinnen.** i. incipere, *deducit: quod principium siue initium quoddam rei monastica ponant.*
be-ghyne. Vita puerilis, vita puellaris.
be-ghin / be-ghinsel. Principium, initium.
be-ghinnen. Incipere, inceprare, inchoare, ordiri, exordiri, oriri, aggredi, auspicari.
be-ghinsel. Principium, initium, ceptum, exorsus, primordium.
be-gonst. Inceptus, orlus, à, um.
be-gorden. Cingere, accingere.
be-gorden. Gravidam reddere foeminam, gravidare. *vulgo* incingere.
be-gord. Cinctus, accinctus.
be-gord/brouwe. j. **be-buchte.** Pragnans, grvida mulier. *vulgo* incincta.
be-graten. Defodere.
be-grauen. Sepelire, humo mactare, humare, inhumare, fernerare, condere terra.
be-grauen/ be-schantlen. Mure fossa, vallo.
be-graunge/be-graunisse. Sepultura, humatio: & Funus, exequia.
be-gremen/ be-griemen. *fland.* Denigrare, maculis inficere.
be-grÿp. Comprehensio. **Coÿ begryp des inhoudts.** Argumentum, periocha.
be-grÿp Reprehensio.
be-grÿpen. Comprchendere, capere, concipere.
be-grÿpen/berispen. Reprehendere, carpere, taxare, perstringere, redarguere, vituperare.
be-grÿpelic. Cöprehensibilis.
be-grÿpelic / begrypachtich. Vitupero, vituperator, reprehensor, facile aliquem reprehendens siue vituperans.
be-grÿper, Comprchensor.
be-grÿper / be-risper. Reprehensor, captor, vituperator, vitupero.
be-grÿssen iemanden. Fremere in aliquem, fremere ore in aliquem: & Subsannare.
be-grooten. *verus.* Compescere.
be-haeghen. Placere, cordi esse, arridere, adlubescere.
be-haeghinghe. Lubentia, libentia, voluptas.
be-haeghelic. Gratosus, gratus.
be-haeghsel. Lubentia, voluptas.
be-haelen. Acquirere, nancisci,

contrahere, adipisci, obtinere.
Behaeten . Odio habere, odio persequi.
Be-halven. Præter, absque.
Be-handen/be-handigē. Tradere, in manus tradere.
Be-handlaem/be-hend. Accōmodus, habilis, agilis, dexter, manu promptus.
Be-hanghen. Obhærere, adhærere.
Be-hanghen met doerken / Or. Velare, præuelare, conuelâre, obrendere.
be-hanghen zjin met sozghen Implicari curis, constringi curis.
be hanghen met ghericheyd, Implicitus siue implicatus, irretitus, illaqueatus avaritia, deditus avaritiæ.
be-hanghsel. Velum, obtendiculum.
be-hanghsel/ beur-hanck han kameren ofr bedden . Peristromata, velamina, periperastromata, ornatus penilis.
Be-hepmen. Sepire, conspire, obuallare.
be-hepmfel. Sepes, seps, septū, sepimentum.
Be-help/behulp. Auxilium.
be-helpe/be-hulpen. Auxiliari, opitulari: & Vti, frui.
be-helper. Auxiliator, opitulator.
be-helpigh/be-hulpigh. Auxiliaris, auxiliarius: & Muniticus.
be-help-saem. Auxiliaris, auxiliarius.
Be-hend/be-hendich/be-han-

digh. Dexter, manu proprius, agilis, citatus, pernix, sagax, industrius, solers, nauus.
be-hendicheyd . Dexteritas, agilitas, sagacitas, ars, solertia.
be-hendichlick. Dexterè, rapidè, properè, sagaciter, fabrè, affabrè.
Be-herren/be-herlighen. Cordi esse, placere: & Adamare.
Be-hoed . Conseruatio, custodia, protectio.
be-hoeden. Conseruare, custodire, protegere.
be-hoeder Conseruator, protector, custos.
Be-hoef. Egestas, necessitas, indigentia, vñs.
be-hoefigh . Egenus, indigenus.
be-hoeflicheyd. Indigentia, necessitas.
Be-hoeven. Egere, indigere, carere, opus habere.
be-hoeygh/be-hoefigh. Egēs, egenus, indigenus, indigus.
Be-hoozen. Pertinere, attinere, **be-hoozen** Debere.
be-hoozen/ hetaemen. Decere, condecere, conuenire.
be-hooslick. Decens, condecēs, consentaneus, conueniens, proprius, honestus.
be-hooslicheyd. Condecencia, conuenientia, decor, decetia.
be-hoosje . Condecencia, proprietatis.
be-hoosje. Vice, vicem. **Op be-hoosjen iet doen .** Per vices aliquid agere, per vices & cō-decenter, alternatim.
Be-houden. Seruare, conserua-

- re, tenere, retinere, continere.
- be-houden**. Seruatus, saluus, incolumis.
- be-houdenisse**. Conseruatio: & Salus.
- be-houder**. Seruator, conseruator, custos.
- Be-houden**. Matrimonio nancisci: & Coniugio iungere vel iungi.
- be-houdt maeghe**. Affinis.
- be-houdt maeghschap**. Affinitas.
- be-houdt vader**. Socer, vxoris pater.
- Be-houdt sone** Gener.
- be-houde moeder**. Socrus.
- be-houde dochter**. Nurus.
- Be-hulpen**. j. **be-helpen**.
- Be-taeghen**. Aucupari, venari, nancisci venando.
- be-taerd**. Maior annis, maturus annis, maturus æui, etatis maturæ, *nempe* 25. annorum.
- be-tammereu**. Misereri & Miserari:
- Be-tacken**. Commerdare, permierdare.
- Be-taem**. j. **be-taem**. Conueniens, aptus.
- Be-taemen/be-taenen**. Incanescere situ, mucescere.
- be-taemt**. Canus situ, mucidus.
- be-taemthepd**. Canus situs, mucor.
- Be-kerren**. Conuertere, reducere, reuocare in rectâ viam, reducere ad frugem.
- Be-kennen**. Noscere, recognoscere, agnoscere.
- be-kennen/belijden**. Fatori, cōfiteri.
- be-ken-taem**. Cognoscens, recognoscens: & Gratus, memor beneficij accepti.
- be-ken-taemthepd**. Gratitude.
- be-kennt**. Notus, cognitus.
- be-kennt maechen**. Notum reddere, palam facere.
- be-kent worden**. Notescere, innotescere.
- Be-keufelen/be-keufelen**. Maculare sordibus.
- Be-keufchen**. Inspicere, aspicere, obseruare.
- Be-hijuen**. Obiurgare, increpare.
- Be-kladden**. Cōmaculare, inficere maculis.
- Be-klagh**. Querela, questus, conquestus, querimonia, lamentatio: & Postulatio, expositulatio: & Accusatio.
- be-klagh doen**. j. **be-klaghen**. Queri, conqueri.
- be-klaghen**. Queri, conqueri, iactare querimonias, iacere ore querelas, querimoniam habere, querelâ interponere.
- be-klaghen/aen-klaghen**. Accusare.
- be-klaghen van onrecht**. Expostulare.
- be-klaghen est ia meren**. Quiritari, lamentari: & Miserari.
- be-klappen**. Infamare, diffamare, deferre aliquem.
- Be-kleeden**. Conuestire, amircire.
- Be-kleemen**. *Aud.* j. **be-leemen**.
- be-kleppen/be-klippen**. Deprehendere.
- Be-klicken** j. **be-klippen**. Deprehendere.

be-klijuen. Coalescere, concrescere, adherere, coherere.
be-klijuen. Coagmentare.
be-klijuen en bedijden. Proficere, rem facere.
be-klimmen. Conscendere, ascendere.
be-klippen/ be-kleppen. Deprehendere: irretire, illaqueare.
be-knabbelen. Arrodere, corrodere.
be-komē. Cōuenire, cōgruere.
be-komen. Cedere, succedere, euenire. **Wel bekomt**. Bono esse, felix & faustu esse, pdesse.
be-komen. Assequi, consequi, acquirere, recuperare, nascisci.
be-komen. In veterem statum redire, reuallescere, ad sanitatem redire, colligere se, recolligere (ab agritudine), vires resumere, recipere.
be-kommeren. Impedire, detinere, retinere, comprimere, subsistere, remorari, occupare, molestia afficere, argere, contristare, infestare, inquietare, molestare, vrgere, vexare, sollicitare, obruere negotiis, molestiis.
be-kommeringhe. Angor, impedimentum, occupatio.
be-kommerisse. Angor, agritudo, incommoditas, impedimentum, mora, remora, occupatio.
be-koopt. Satisfacere, soluere, luere: & Multari, poenas dare.
be-kopen. Tentare; experiri.
be-kopinge. Tētatio, experiētia.
be-koselen/ be-keuselen. Squallorē siue sordibus maculare.
be-kosten/ be-kostighen. Sum-

ptus siue impēsas foldere, impendere.
be-kraepen ionanden. Cornicari in aliquem, calumniari aliquem.
be-kronen/ be-kraemen. Conqueri.
be-kroselen. j. be-kruipen.
be-kruppen. Adreperere, irrepere, obrepere: & Occultē inuadere.
be-kruppen een maeght. Impregnare, pregnantem vel grauidam facere virginē concubitu, compressu.
be-kruppen/ be-kruipen. Oblinere fuligine, denigrare.
be-labberē/ be-lammerē. Maculare, inquinare: & Intricare.
be-lacchen. Ridere, deridere, irridere, arridere.
be-lacken. Lactare, illectare, inescare, captare, decipere, fallere illecebris.
be-laeden/ be-swaert. Degruare, onerare, onus imponere.
be-laeden/ be-swaert. Gratuus, oneratus, onustus.
be-laeden j. in mer eenige taekke. Laborare, angī, sollicitū esse.
be-laegghen. Insidiari, insidias ponere.
be-laegghinghe. Insidiaz.
be-lammeren. Impedire, intricare, disturbare, præpedire, interturbare, inquinare, polluere.
be-langh/ be-langh. Res momentosa, necessaria.
be-langh vesen. Proximus, proximus, vicinus, affinis.
be-langhen/ aen-gaen. Attingere, attingere, peruenire.

be-langheyd . vetus . Propin-
quitas, necessitudo.

be-langhende . j . aengaende .

Be-lasten . Onerare, grauare,
onus imponere : & munus
imponere, prouinciam trade-
re, dare negotium, mandare
negotium, in mandatis dare.

be-lasten/ bet-setten te pande .
Oppignerare.

be-leedighen/ leed doē . Nocere

Be-leeft/ beleuet . Humanus
ciuilis, comis, vrbanus.

be-leeftheyd Humanitas, ciui-
litas, comitas, vrbalitas.

be-leefdelick . Humaniter, hu-
manè, ciuilitate, comiter, vr-
banè.

Be-leemen . Linere luto velar-
gilla.

Be-leenē . Pignerare, pignerari,
ponere pignori velin pignus,
opponere pignori.

be-leent . Pigneratitius, pignori
oppositus.

Be-legh . Appositio, appositus,
dispositio, dispositus

be-legh/ be-leghfel . Instita.

be-legh/ be-legheringhe . Obsi-
dio, obsessio, obsidium.

be-legghen . Apponere, dispone-
re, componere, ordinare.

be-legghen . Prætexere, instita
cingere.

be-legghen sijn woordent . Or-
nare verba: appositè, ornatè,
elegantè loqui.

be-legghen/ beleggheren . Obsi-
dere, circumuallare, obsidio-
ne cingere vrbem, claudere
muros obsidione, obsidione
facere.

be-leghfel/ soom . Instita, firm-
bria, prætextus, præxtum.

Be-leggheren . j . be-legghē . Ob-
sidere.

be-legheringhe . Obsidio, obsi-
dium, obsessio.

be-legherer . Obsessor.

Be-lepd . Deductio.

**be-lepd doen op den pand oft
grond .** Postulare addici sibi
fundum. **Met be-lepd op de
goeden volghen .** Fundos sibi
obligatos persequi, iudicemq.
in rem præsentem deducere:
curare fundum sibi addici &
necti.

be-lepdent . Deducere.

be-lepden de etue . Iudicem ad
fundum nectendum in rem
præsentem ducere.

be-lepden int goed . Mittere in
possessionem fundi.

be-lepden . Regere, dirigere.

be-lepden sijn leuen . Vitam in-
stituerè.

be-lepden etnen handel . Ad-
ministrare, regere, exercere.

Be-lesen . Læctione adiurare, ex-
orcizare, coniurare, incârare.

be-lesinghe . Incantatio, incan-
tamentum, exorcismus.

be-leser . Exorcista.

Be-let . Impedimentum, impe-
ditio.

be-letfel . Impedimentum, im-
peditio, obstaculum, remora.

be-letten . Impedire, præpedire,
obstare, obsistere, obesse, ca-
uere.

be-lemmerē . j . be-lammeren .

Be-leuen . Viuere, superstite vi-
tam agere.

be-

be-leuen. Exercere vita, præstare viuendo.

be-leuet. j. be-leest.

Be-liuen. Placere, libere, col-libere.

be-liefte. Placitum, voluntas, consensus, votum.

Be-lijd. Confessio.

be-lijden/bekennen. Fateri, cōfiteri, agnoscere.

Be-locken/be-lacken. Illicere, illectare.

Be-loeren. Obducta fronte adspicere.

Be-lofte/belouinghe. Promissum, promissio, pollicitatio.

be-loftenisse. j. be-lofte. Promissum.

Be-loken. Clausus, conclusus.

Be-loken paellchē. Pascha cōclusum, pascha absolutū, octaua paschæ, qua si modo.

Be-loonen. Mercedem persoluere.

Be-loop. Concurfus, discursus.

be-loop bā de rekeninge. Collectio, numerus, summa.

Be-loopen. Concurrere, percurrere.

be-loopen. Incurrare.

be-loopen / oft be-reinen een stad. Explorare locum commodium expugnationi, iustrare equis muros. & oppugnare.

be-loopen eenighe saecke. Discurrendo rem aliquam administrare.

be-loopen. j. be-draeghen. Cōferre.

Be-lost/be-lust. Appetens.

Be-losten/ be-lostighen/ be-lustighen. Delectare, oblectare.

be-lostheyd. Appetentia, appetitio: & Delectatio, oblectatio.

be-lostheyd der bejuchter vrouwen. Malacia, pica, appetentia absurda prægnantium.

Be-louen/ghe-louen. Polliceri, promittere, fide spondere, fide m dare, recipere.

be-louen. Laudare, probare, approbare.

be-louen/ be-dancken. Laudes & gratias agere. **Sich belouen.** Contentum esse, gaudere empto, facto. **Se. Sich quaelick belouen.** Dolere empto, facto, &c.

Be-lupck. Clausum, septum, locus conclusus siue septus.

be-lupcken. Claudere, concludere.

Be-lust/ j. be-lost. Appetens.

Be-machtigen. Potestatem dare, autoritatem dare.

Be-maenen. Admonere.

be-maenen. Adiurare, coniurare, exorcizare.

Be-maschelen / bemascheren. Maculare, commaculare, contaminare.

Be-nemen. Adimere, interciperere.

be-nemen iemanden het licht vnde betimmeren.

Be-nijden. Inuidere.

be-nijder. Inuidus, æmulus, zolus.

be-nijdinghe. Inuidia, inuidentia, liuor.

Be-noeghen. Satisfacere.

Be-noodighē. Necessitate premerere,

mere, necessitate compellerè.
Be-nooſen. Nocere.
Be-paelen. Determinare, termino distinguere, definire.
Be-panden. Oppignerare. **Be-panden de tenten.** Constituerè reditus in hypotheca, statuere censibus hypothecam, obligare hypothecã reditibus.
Be-perken. Picare, impicare, picce oblinere.
Be-pepsen/be-pepsen. Meditari, deliberare, mente perrectare.
Be-pissen. Commingere, permingere.
Be-placken/ be-plecken. Maculare, commaculare.
be-placken. Crustare.
be-plackfel. Opus rectorium.
Be-planten. Plantare, consecrere.
Be-proetien. Probare, tentare, experiri re ipsa, periculũ facere
be-proettinghe. Experientia.
Be-quarm. Conueniens, idoneus, aptus, habilis, commodus, accommodus, congruẽs;
be-quarm maecken. Aprate, adaptare, accommodate, concinnare.
be-quarm sijn. Couenire, quadrare, congruere.
be-quarmhepd. Conuenientia, aptitudo, commoditas, congruentia.
be-quarmelick. Couenienter, aprè, commodè, appositè.
Be-quelen. Elanguere, oblan-guere.
Be-quicken/ber-quicken. Re-

focillare, rescicere.
Be-raed. Deliberatio, deliberatum consilium, consultatio.
be-raeden. Deliberare, consultare, consulere.
be-raedich. Consultus, pollens consilio.
be-raedsaem/raed-saem. Frugi, frugalis.
be-raedsaemhepd. Frugalitas.
be-raedsaemlick. Frugaliter.
Be-raest. Furore percitus.
Be-recht. be-rechtinghe. Doctrina, institutio, instructio, rectio, gubernatio.
be-recht. Doctus, instructus, institutus;
be-rechten. Docere, instituere, instruere, regere, gubernare.
be-rechten. Decornerè.
be-rechten. Administrare ius, iure agere.
be-rechten. Sacramenta Ecclesiaz administrare.
Be-reden. Persuadere.
be-redenhepd. Eloquentia, facundia, persuadendi facultas.
Be-reed/be-repti. Paratus, promptus, expeditus.
be-reeden/ be-reyden. Parare, præparare, appatate: ornare, adornare: aptare, adaptare: instruere.
be-reeder/be-reyder. Præparator, parator, instructor.
be-reeder / lateken be-reeder / droogh scherer. Fullo.
be-reedfel. Apparatus, us.
Be-reghenen. Compluere.
Be-rekenè. Pernumerare, enumerare.
Be-rennen, j. be-loopen. Incur-sare,

- fare, equis percurrere.
be-rennen de stad. Lustrare equo muros.
Be-richten, **be-reehten**.
Be-riecken. Subolere, persentificare: & Examinare, explorare, sagaciter inquirere.
Be-rijden een peerd. Conscendere equum, insidere, residere equo: inuehi, prouchi equo: equitare, inequirare.
be-rijden/be-springhen. Inire, salire feminam.
Be-rispen. Reprehendere, redarguere, arguere, improbare, vituperare.
be-rispeclik. Improperabilis, vituperabilis.
be-rispen. Reprehensor, vituperator, momus.
Be-rocken. Vestire tunica.
be-roekē met blasch. Lino vestire colum.
be-rocken iet quaeds. Moliri, machinari, concitare aliquid mali.
be-rocker dan het quaed. Molitor, machinator, auctor mali.
Be-roemen. Iactare, iactitare, arrogare, ostentare, gloriari, magna loqui, iactare ampullas, meras spirare glorias.
be-roeminghe. Iactatio, iactitatio, iactantia, arrogantia, ostentatio, præsumptio.
be-roemer. Iactator, arrogans, ostentator, magniloquus, gloriosus.
be-roemigh. Iactabundus.
be-roemelich. Iactanter, arroganter, gloriose.
- Be-roep/be-roepinghe**. Prouocatio.
be-roepen. Prouocare, ciere, ci-rare, vocare, aduocare, appellare.
Be-roeren. Contingere, attingere.
be-roeren. Commouere, turbare, perturbare, agitare.
be-roeringhe. Commotio, agitatio.
be-roerlick. Mobilis.
be-roernisse. *fris. sicamb. j. ghesraecht*hep. Apoplexia, paralysis.
be-roert. Commotus, percitus, turbatus, motus, concitus.
be-roert. *fris. sicamb. j. gheraecht*. Apoplecticus.
be-roerte. Commotio, tumultus, turba, turbatio.
Be-roest. Rubiginosus, æruginosus.
be-roesten. Rubiginē sine æruginem contrahere.
Be-roecken. Fumigare, infumare, suffumigare, suffire.
be-roockinghe. Fumigatio, suffumigatio, suffitus, suffitio, suffimentum.
Be-rooft. Spoliatus, priuatus, orbis.
be-rooft bā sinnen. Mente caprus, demens, amens.
be-roouē. Spoliare, deprædari, priuare, expilare, orbare.
be-roouinghe. Spoliatio, priuatio, compilatio, expilatio, direptio.
be-roofter. Spoliator, raptor, direptor.
Be-roou. Pœnitētia, pœnitudo
be-roue

be-routwen, Pœnitere.
be-routwenisse, Pœnitentia.
Be-ruchtighen/ be-ruchten.
 Diffamare, ipfamare.
Be-rueren .j. be-roeren.
Be-saepen, Conserere, serere.
Be-saluen, Vngere, inungere.
Be-schaedighen/ be-schaeden.
 Damnum dare, facere: dam-
 no afficere: nocere.
Be-schaemen, Cōfundere, pu-
 defacere, pudorem incurere.
be-schaemt, Pudefactus, pud-
 bundus.
be-schaemt worden, Pudefieri,
 pudore suffundi, verecunda-
 ri, pudore affici, erubescere.
be-schaemthepd, Pudor, vere-
 cundia.
be-schaembelick, Pudenter, ve-
 recunde.
Be-schaffe, Cōficere, perficere.
Be-schampen .j. beschimpen.
 Subiannare.
Be-schantſen, Vallo munire,
 vallo cingere, vallō & fossa
 circumdare, vallare.
be-schantſinghe, Vallus, val-
 lum, munimentum.
Be-schatten, Taxare, adærare.
Be-scheed/ be-schepd, Distin-
 ctio, discretio, discrimen, de-
 finitio.
be-scheed, Decretum, conditio,
 ratio: & Argumentum.
be-scheed/ bescheed-brief, Li-
 bellus.
be-scheed gheuen, Decernere,
 certum facere.
be-scheed hebbē, Certū habere.
be-scheed doen, Aequum, iu-
 stumque præstare.

be-scheed doen int d'ynckent,
 Aequali hauſtu respondere:
 præscriptam & præbilitā po-
 culi mensuram ebibere. *vulgd*
 æquum facere, rationem fa-
 cere.
be-scheeden/ be-schepden, De-
 finire, præfinire, determinare:
be-scheeden, Discernere, distin-
 guere.
be-scheeden, Condicere.
be-scheeden, Distinctus, discre-
 tus, definitus: & Modestus,
 moderatus, temperatus.
be-scheedenhepd, Discretio, di-
 scrimen.
be-scheedhepd, Modestia, mo-
 deratio, temperantia.
be-scheedelick, Distinctē, dis-
 cretē, manifestē, liquidē,
 apertē, expressē, euidenter.
Be-schelden, Obiurgare, corri-
 pere, increpare.
Be-schemen, Obumbrare, ad-
 umbrare.
Be-schemeren, Perstringere
 oculos.
Be-schencken, Donare, mune-
 rare.
Be-schermen, Defendere, tue-
 ri, tutari, patrocinari, adesse
 alicui.
be-schermmer, Defensor, prote-
 ctor, patronus.
be-scherminge, Defensio, pro-
 tectio, tuitio, clientela.
be-schermſel, Defensio, muni-
 men, munimētum, munitio.
Be-schick, Dispositio.
be-schicken, Disponere, desti-
 nare, curare.
be-schicken/ wt-rechten, Exped-
 dire,

- dire, exequi, conficere.
Be-schieten. Iaculis impetere.
Be-schieten een stad. Tormentis concutere oppidum, muros contunderè machinis bellicis, quaterè mœnia tormētis æncis, verberare hōbardis.
Be-schjten/be-kacken. Commerdare, permerdare, conforrire, stercore liquido fœdare.
De schjten/be-dyegghen. Decipere, defraudare.
Be-schimmelen. Mucere, mucescere.
be-schimmelt. Mucidus.
Be-schimpen. Subannare, carpere, irridere, conuitiari.
be-schimper. Subannator, irrisor, conuitiator.
Be-schoft. Compositus, decens.
Be-schoot. Contignatio intermedia, coassatio, cōtabulatio.
Be-schoot/middel-wand. Paries medianus.
be-schoot der waghe. Momentum.
Be-schoutwen. Contemplari, intueri, iustrare.
be-schoutwenisse. Visio, contemplatio, intuitus.
be-schoutwinghe. Visio, contemplatio.
Be-schjepden. Deplorare, lugere, deslere.
Be-schjden. Passu attingere.
be-schjden een peerd. Conscendere equum.
Be-schjuen. Describere, conscribere, perscribere: & Annotare.
Be-schjue. Libello citare, scripto in iudicium vocare.
be-schjuen te houe. Citare in curiam.
be-schjff-byef. Libellus, scriptum quo quis in ius vocatur.
be-schjuinghe. Descriptio.
Be-schjopen. Amputare, rescare, circumcidere.
Be-schudden/be-schuttē. Protegere, defendere.
Be-schuddē/be-schutten. Protegere, defendere.
Be-schuldighen. Accusare, culpate, reum facere, reum postulare.
Be-schutten. Defendere, tutari, protegere, conseruare.
be-schutsel. Tutamen, turamentum, defensio, munimentum, præsidium.
Bele/besie. Acinus.
Be-seueren. Salutare, salina madefacere.
Be-seuwen. Madefieri aqua marina.
be-seuwt goed. Merces salo infecta, siue madefacta.
Be-sffen. Compréhendere, percipere.
Be-seghelen. Consignare, obsignare sigillo, signare signo.
Be-sepken. Commingere, permingere.
Be-sepde schepen. Naues velifera, veliuola.
be-seplen. Nauigare naue velifera.
be-sepligh. Nauigabilis velo, siue naue veliuola.
Be-senghē. Adurere, suburere.
Be-seten. Possessus, occupatus & Obsessus.
Be-seten mensch. Lymphatus, lym-

- lymphaticus, fanaticus, furiosus, arreptivus, numine afflatus, bacchabundus, infatuatus, spiritu correptus: pythonicus, spiritu fatidico correptus.
- Be-set.** Compositus, appositus: & Decens, aptus: & Confer-tus, intextus, intercinctus.
- be-set.** *vetus.* Hypotheca.
- be-set/be-settel.** Derentio, sequestratio.
- be-set van goede.** Derentio bonorum per prætorem, sequestratio, retentio.
- be-sette goede.** Bona sequestrata & retenta.
- be-sethend.** Decentia, condecentia.
- be-settelick.** Compositus, decen-ter, condecenter, aptè.
- be-setten.** Componere.
- be-setten.** Constituire, insti-tuere.
- be-setten est be-slaen den pād.** Percludere pignus: bona au-ctoritate iudicis possidere si-ue detinere
- be-setten den pand / doen be-slepden ende wt-winnen.** Pi-gnora persequi, & eorum ad-dictionem postulare.
- be-setten tot een testamēt.** Le-gare.
- be-setten met kalk / leem.** Cru-stare, incrustare, exornare te-ctoris, tectorium inducere.
- be-setten met beed.** Contabula-re, coassare.
- be-setten met hout-werck oft schyjn-werck.** Opere inte-stino munire parietē, murū.
- be-setten / plattepe.** Sternere lo-cum saxi, aream consternere silicibus, pavimentare.
- be-setten rond-om.** Circum-dare.
- be-setten met coffelick ghe-skeente.** Conserere, intexere gemmis.
- be-setten met kriegh-volck.** Munire præsidio militum, firmare præsidiis.
- be-settel.** Constitutio.
- be-settel / van mairen est wanden.** Crusta, incrustatio, te-ctorium, albarium.
- be-settel.** Derentio, sequestratio.
- be-setter.** Crustarius, tector, dealbator.
- be-setter.** Testator legati.
- be-settinge vā kriegh-volck.** Præsidium.
- be-settinghe.** Legatum.
- Be-seuen. j. be-setten.**
- Be-seuren.** Fallere, decipere.
- Be-sibbe / ghe-sibbe.** Cognatio, consanguinitas.
- Be-sichtighen.** Inspicere, con-spicere, lustrare.
- Be-siecht.** Affectus morbo, cō-taminatus morbo, morbidus.
- Be-sien.** Intueri, inspicere, vi-dere. **Saen besien.** Visere, inuisere, visitare.
- Be-sigh. j. besigh.**
- Be-syden / be-sydenis.** A lateris: & Scorsum.
- Be-silueren.** Obducere argēto, celare argento.
- Be-sinnen.** Meditari, animad-uertere.
- Be-sit.** Possessio.
- be-sitten.** Possidere.

- be-sitter.** Possessor.
be-sittinghe. Possessio.
Be-slabben. Lambendo inquire.
Be-slach. Occupatio, negotiū.
be-slach. Detentio, retentio.
be-slach met bochticheyd. Maceratio.
be-slach. Inritum.
be-slach/vuifel. Fartura, fartū, intritum.
be-slach. Fibula.
be-slach van het rad. Canthus, ferrum quo absis munitur.
Be-slaen de plaetse. Occupare locum.
be-slaen. Retinere, retentare. *vulgo* arrestare.
be-slaen den pand. Percludere pignus, bona detinere iure, ne pareant amotioni, vsui aut dispositioni debitoris: sequestrare.
be-slaen met bochticheyd. Macerare aqua, vino, oleo.
be-slaen het kalck. Calcem harenato linere, interere.
be-slaen met nagheleu. Figere sive affigere claus.
be-slaen het pferd. Equum calcere, calcem ferreum equi vngulæ inducere, induere locum equo.
be-slaen met pfer. Cludere ferro. **be-slaeghen met pfer.** Ferratus.
be-slaen met goud. Cludere vel claudere auro, auro tegere, celare, aurare. **be-slaegē met goud.** Clusus vel clausus auro, auro tectus, auratus.
be-slaen met siluer. Argentoregere, cludere, claudere. **be-slaeghen met siluer.** Argentatus, argento tectus.
Be-slaepen. Concumbere, condormire.
be-slaepen eens anders wijf. Temerare alterius cubile.
be-slichten. Explanare, æquare.
be-slichten. Conficere, componere negotium, componere lites.
Be-slijcken. Lutare, luto linere, lupo maculare, inquinare, inficere.
Be-slijffen den twiss. Componere lites.
Be-sloten. Conclusus, oclusus, clausus.
be-slupt. Conclusio, clausula.
be-slupt des raets. Separatū scōsultum, statutum, placitum, decretum. *vulgo* arrestum.
be-slupt rede. Epilogus, peroratio, clausula orationis, conclusio.
be-slupten. Concludere, claudere.
be-slupten / vastelick beurnemen. Constituerē, deliberare, statuere, decernere.
be-sluptel. Clausura, conclusio.
Be-smerten. Inungere, oblinere.
Be-smet. Commaculatus, macularus: & Epilepticus, morbo comitiali laborans.
be-smetten. Commaculare, maculare, contaminare.
be-smetheyd. Epilepsia, morbus comitialis, morbus facer.
Be-smochelen. *Hand* Maculare, inquinare.

- Be-smuyfteren.** Oblinere, perungere, inquinare te pingui.
- Be-straffen.** Reprehendere, obiurgare.
- Be-snauwen iemanden.** Latrare in aliquem, allatrare alicui.
- Be-smeden.** Circumcisus, præcisus.
- Be-smedē als een Jode.** Verpus, apella, recurtus.
- be smeden.** Contractus.
- be-smeden van aen-sicht.** Gracilis & exilis facie.
- be-smedenlick.** Præcisè.
- be-snyden.** Circumcidere, amputare, præcidere.
- be-snydinghe / be-snydentse.** Circumcisio.
- be-snydsel.** Segmen, resegmen.
- Be-snoepen.** Concidere.
- Be-snoeper.** Ferramentum concisorium, quo ungulæ iumentorum conciduntur.
- Be-snot.** Mucosus.
- Be-snotten.** Mucò maculare, mucò ungere.
- Be-snuffelen.** Sagaci naso perscrutari.
- Be-soeck.** Visitatio: & Tentamen, examen.
- be soecken / hepnx-soecken.** Visere, muiscere, visitare.
- be-soecken / ver-soecken.** Experi, tentare, examinare.
- Be-soeren.** j. be-sueren. Acerba pati.
- Be-soetelen.** Inquinare, scædare fuligine.
- Be-solden.** Soluere stipedium.
- Be-soldinghe / soud.** Stipendium, as militare.
- Be solderen.** Contabulare.
- Be-soiffen.** Sulphure imbucere, aspergere, linere.
- be-soiffert.** Sulphuratus.
- Be-somere / be-somere.** Activare: & Calore effluo corrupti aut putrefieri.
- be-somert bleesch.** Caro rancida, corrupta & putrefacta calore astuo.
- Be sonder / be-sunder.** Singularis, peculiaris, exquisitus, proprius, priuatus.
- be-sonder / be-sonderlick.** Singularitum, sigillatum, singillatim, seorsum, priuatim, peculiariter, proprie, speciatim; specialiter, separatim; priuatim.
- be-sonderen.** Distinguere, separare, sciligere.
- Be-sondighen.** Peccato inquinare.
- Be-sozghen.** Vereri, timere.
- be-sozghen.** Procurare, accurare, curare, prospicere.
- be-sozght.** Sollicitus, cura affectus, metu affectus.
- be-sozgaent.** Sollicitus.
- Be-spærken.** *fland.* Aspergere.
- Be-speuren.** j. be-spozen.
- Be-spieden / be-spien / spien.** Explorare, speculari, obseruare, insidari, insidere.
- be-spieder / spie.** Explorator, speculator.
- be-spie-schtp.** Navis episcopica, navis exploratoria.
- be-spie-tojn.** Specula.
- Be-spijen.** j. be-spoutwerk.
- Be-spozen / be-speuren.** Indagare, inuestigare, peruestigare.
- be-**

be-spozer. Indagator, innestigator.
Be-spotten. Ridere, deridere, irridere, risui habere, sublaunare, naso suspendere aduco.
be-spotter. Derisor, irrisor, subfannator, illufor.
be-spottinghe. Derisio, irrisio, sublaunatio.
Be-sponwen. Conspuere, spuro defadare.
Be-sprassen/ be-sprepen. Cōsternere.
Be-spreke/ be-spreck. Conditio, cōdictio, conductum, pactio, pactum.
be-spreken. Condicere, prædicere conditionē, pacisci, p̄c̄finire, præfigere conditionem.
Be-spreukelen. Aspergere, cōsperegere.
Be-sprenghen. Aspergere, cōsperegere.
Be-springhen. Affilire, insultrare, adoriri, inuadere, impetere.
Be-spropen. Aspergere.
Be-spruyten. Aspergere.
be-spruyten. Siphone conspuere.
be-spruyt krusche. Harpagiū, clepsydra: vas foraminosum quo hortorum herbæ & puluilli irrigantur.
Be-staen. Constare, consistere, subsistere.
be-staen. Inceptare, atrentare, experiri, conari, audere, aggreddi, instituere.
be-staen/ aen-gaen. Attingere, attingere.
be-staen van bloede. Coasau-

guineum siue cognatum esse, connecti sanguine, contingere sanguine, cognatione, iungi sanguine, teneri cognatione,
be-staen. Affectus. **be-staen van siechte.** Affectus morbo.
be-staen/ be-seten. Numine afflatus, lymphaticus, fanaticus.
be-staend. Cognatus, necessarius, affinis.
Be-stand/ be-standicheyt. Firmitas, immutabilitas.
be-stand. Inducia, pax sequestra, cessatio pugnae pacis.
be-standich. Stabilis, firmus, durabilis, constans.
Be-steck. Septum, sepimērum.
be-steck. Cœptum, incœptum, molimen, machinatio, dolus.
be-steck/ be-worp. Delineatio siue adumbratio operis conficiendi.
be-steckē. Figere clavis ligneis; & Sepire.
Be-steden. Locare, elocare, collocare, ablocare, oblocare.
be-steden ter aerden. *versu.* Sepelire, inhumare.
be-stede wt gheue. Insumere, erogare, impēdere, expēdere.
be-steden te huwelick. Locare, vel elocare in matrimonium, nuptum dare, nuptui dare, nuptui collocare.
be-stedstet. Commendatrix ancillarum.
Be-steken. Configere, affigere, circumfigere; & Circumsepire; & Moliri, machinari; & Informare, delineare opus conficiendum.

- be-ſteken het garn.** Tendere
 rera, tendere plagas: ſepire
 plagis nexilibus: tendere inſi-
 dias, ſtruere fallaciam.
- Be-ſtellen.** Diſponere, coſtitue-
 re, collocare, ſtatüere, ſuppe-
 ditare: & Proſtrare, curare,
 expedire, exequi, conficere.
- be-ſtellen.** *vetus.* Conducere.
- be-ſtellinghe.** Diſpoſitio, con-
 ſtitutio, ſuppeditatio: & Con-
 ductio.
- Be-ſtemmen/be-ſpreken.** Con-
 dicere, prædicere conditiones:
 & Comprobare.
- Be-ſteruen.** Mori, emori.
- Be-ſtier.** Regimen, rectio, dire-
 ctio.
- Be-ſtieren.** Regere, dirigere: &
 Domare.
- Be-ſtoker, ſand. j. be-ſtoymen.**
 Oppugnare.
- Be-ſtooten.** Impetere, inuade-
 re, aggredi, impetum facere,
 impugnare, oppugnare.
- Be-ſtoppen.** Obthurare: & Fal-
 lere.
- Be-ſtoymen.** Oppugnare, im-
 pugnare, impetere.
- be-ſtoyminghe/ſtoym.** Oppu-
 gnatio, vis, impet, impressio.
- Be-ſtoymen.** Perſündere.
- Be-ſtoun.** Puluerus, pulue-
 rulentus, reſperſus puluere,
 puluere ſordidatus, obductus
 ſic puluere, afflatus pul-
 uere.
- be-ſtoun/be-wæpt.** Afflatus
 ſpiritu, ſanaricus.
- Be-ſtrecken.** Extendere.
- Be-ſtricken.** Hlaqueare, intrica-
 re, implicare, perplexu reddere.
- Be-ſtrycken.** Illinere, oblinere,
 inungere.
- be-ſtrycken.** Fucum facere ali-
 cui, impoſturam facere, os ali-
 cui ſublinere, circumſcribere,
 decipere aliquem.
- Be-ſtryden.** Oppugnare, debel-
 lare.
- Be-ſtringē.** Vinculis coërcere.
- Be-ſtropen.** Conſpergere, con-
 ſternere.
- Be-ſtrypuen.** Reſpergere ſiue
 aſpergere puluere, ſordidare
 puluere, obducere ſitu pulue-
 reo, aſſare puluere.
- Be-ſuecken. j. be-ſoecken.**
- Be-ſueren.** Acerba pati, dura
 perpeti, perferre: acerbos la-
 bores ſiue dolores exanclarē
 elaborare.
- be-ſueren de dood.** Acerbam
 pati mortem, duram ſubire
 mortem, perferre mortem.
- Be-ſunder. j. be-ſonder.**
- Be-ſwaeren.** Aggrauare, degra-
 uare, grauare, onerare.
- Be-ſweken.** Languescens, vir-
 bus deſtitutus.
- Be-ſwelten, ſand.** Deficere, lan-
 gueſcere animo.
- Be-ſweren.** Adiurare, coniu-
 rare, incantare, imprecari: & ex-
 orcizare.
- be-ſweringhe.** Adiuratio, in-
 cantatio, imprecatio, carmen:
 exorcismus.
- be-ſwerrer.** Adiurator, exorcī-
 ſta, exorcifator, incantator.
- Be-ſwijckē.** Fatiscere, peſū ire.
- be-ſwijcken.** Deficere, deſerere,
 linquere.
- be-ſwijcken/be-ſwijmen.** Ani-

mo deficere, animo linqui.

be-fwijmen. Animo deficere, intermori, animo linqui.

be-fwijminge/be-fwijmthejd. Deliquiū animi, defectus animi, syntexis, syncopis, lypothymia.

be-fwijmt. Syntecticus, lypopsychus, lypothymicus, intermörtuus.

Be-taflen. Soluere, persoluere, resoluerē, exoluere, fatisfacere, luere, pendere, pensitare.

be-taelinghe. Solutio, numeratio, pensio.

Be-taemen. Decere, condecere.

Het betaemt. Decet, condecet, cōuenit, par est, æquū est.

be taemelick. Decens, conueniens.

be-taemelickhejd. Decentia, conuenientia.

be-taemelicken. Decenter, conuenienter.

Be-teekenen. Significare, indicare, notare.

be teekenisse. Significatio.

Be-teghenen. Obuiare, occurrere, aduersum ire, adire contra, fieri obuiam, offendere, incidere in euntem, contra ire.

be-teghenhejd. Occursus, offensio.

Be-terden/be-treden. Conculcare.

Be-tichtē. Accusare, agere contra aliquem.

be tichinghe. Accusatio, actio contra aliquem.

be-tichter. Accusator.

Be-tijē. Pergere, cōdere ulterius.

be-tijen . wt m . Agere, iure agere.

Be-tijghen. Accusare.

Be-timmeren. Inædificare. **Be-timmeren iemandts licht**. Officere luminibus alicuius, obstruere luminibus, propiore aut aktiore structura alicuius lumen tollere.

Be-tochte goeden. Bona usufructuaria.

Be-toogh. *fland.* j. **be-toon**. Demonstratio.

be-tooghen. *fland.* j. **betoonen**. Demonstrate.

Be-toon. Demonstratio, documentum, argumentum.

be-toonen. Demonstrare, probare, docere, notare, designare, arguere.

be-toonen met ghetuyghen. Plurimum facere testibus: testatum relinquere, testimoniis comprobare.

be-tooninghe. Demonstratio, argumentum.

Be-tooueren. Incantare, excantare, fascinare, effascinare.

be-tooueringhe. Incantamentum, incantatio, fascinatio, effascinatio, carmen.

be-tooueret. Incantator, fascinator.

Be-trachten. Meditari, excogitare, perpendere, deliberare, subtiliter excogitare.

Be-traenen. Lachrymas rigare.

Be-trapen/be-trappen. Deprehendere.

Be-treck. Attractio, pettractio.

be-treck/be-waep. Delineatio.

be-treck van bonnisse. *fland.*

- Appellatio, prouocatio.**
be-trecken. Attrahere, pertrahere, allicere, ducere.
- be-trecken/ be-woppen.** Delinere, ruditer depingere.
- be-trecken in recht.** In ius vocare, prouocare.
- be-trecken het ghewijde stand.** Appellare, prouocare.
- be-treckelick in recht.** Qui in ius vocari potest.
- be-treden/ be-terden.** Conculcare, terere pedibus. **Be-tredde werch.** Via trita.
- be-trepelen/ be-trippelen.** Tripudium conculcare, tripudiansdo calcare.
- be-trompen.** Fallere.
- be-trouwen.** Fidere, confidere, fidem habere, credere: & Committere, committere fidei, mandare, commendare fidei.
- be-trouwinghe.** Fiducia, confidentia.
- be-tuyghen/ ghetuygen.** Testari, testificari, testimonio comprobare, testatum relinquere.
- be-tuyghinghe.** Testatio, testificatio.
- be-tuypen.** Sepire, conspire.
- be-twijfelt.** Dubius, dubitans.
- be-baen/ be-bangen.** Capere.
- be-baen/ be-banghen.** Caprus.
- be-baeren. j. ver-baeren.** Expertus.
- be-ballen.** Accidere.
- be-ballen.** Euenire casu vel sorte: & Obuenire sorte, accidere sorte, obtingere sortito.
- be-ballen.** Placere, cedere cordi vel animo, atridere, capere.
- be-ballick.** Venustus, lepidus, festiuus, graciosus.
- be-ballicken.** Venuste, lepidè, festiuè.
- be-ballicheyd.** Venustas, lepor, festiuitas, gratia.
- be-banghen.** Capere, comprehendere, implicare, irretire.
- be-banghen.** Captus, implicitus, irretitus.
- be-bäck.** Conseptus: locus clausus siue munitus, ambitus.
- be-bechten.** Oppugnare, impugnaire.
- be-del Mandatum,** commendatum, commissum, delegatio, munus.
- be-del ghe-hod.** Imperium.
- be-del-hebber.** Disceptor, recuperator, delegatus.
- be-bel-man.** Mandator, imperator.
- be-belen.** Mandare, commendare, demadare, committere, munus iniungere, prouinciam tradere, negotium legare, curationem deferre, in tutelam tradere.
- be-beten.** Imperare, indicere.
- be-besten/ be-bestighen.** Confirmare: & Cingere muris.
- be-bestighen.** Confirmare, corroborare, firmare, fortificare, munire.
- be-bestighen.** Sancire, stabilire, ratum facere, inuiolabiliter & sanctè constituere.
- be-bestighen.** Affirmare, asserere, asseuerare.
- be-briutwaerden.** Condicere, prescribere: & Pacifici, depacifici.
- be-binden.** Comperire, reperi-

re, deprehendere, sentire, præsentire, perspicere, experiri re ipsa.

Be-blecken. Maculare, commaculare, contaminare.

Be-blijten/be-blijgrighen. Diligentiam adhibere.

Be-boelen. j. gheboelē. Sentire.

Be-hoghdten. Tutorem pupillo constituere.

Be-bolcht. Populis frequens, populi multitudine munitus, copiosus populi frequentia.

Be-bonden. Compertus, inuentus.

Be-bonden dieuerse. Conceptū furtum, cum apud aliquem testibus præsentibus furtiuas res quæ sita & inuenta est.

Be-bachten. Vecturam imponere.

Be-bachten een schip. Nauiculariam facere.

Be-biasghen. Interrogare: & Consultare, deliberare.

Be-biedighen/be-bieden. Pacare, pacificare, placare, complacare.

Be-biesen. Vereri, timere.

Be-biest. Anxius, perterritus timore.

Be-biesen/ber-biesen. Gelascere, gelari, congelascere, durari glacie, glacie constringi, astringi, glaciari, frigore denari.

Be-bijten. Mupire, tutum reddere.

Be-bijten. Dare immunitatem, dare vacationem.

Be-bijnghe. Manumissio, vindicta.

Be-bjoeden. Animaduertere, considerare, perpèdere, sapienter secum putare.

be-bjoedsaem. Consideratus homo.

Be-bjucht. Gravidus, fœtus.

be-bjuchte bjoume. Mulier fœta, grauida, prægnans, uterum ferens, utero grauis.

be-bjucht zijn. Uterum ferre.

be-bjuchten. Implere uterum, grauidam siue prænantem reddere.

Be-wachsen. Incerare.

Be-waepen. Afflato.

be-waep. Afflatus aura.

be-waep/be-flouen. Afflatus spiritu, fanaticus, insatiatus.

Be-waen. *vetus fland.* Suspicio.

be-waenen. *vetus.* Suspiciari, putare.

be-waent vader. Pater creditus. *vulgo* putatiuus.

Be-waeren. Custodire, seruire, reseruare, conseruire, asseruire, tueri. **Es be-waeren ghenen.** Deponere, fidei aliquid committere, dare seruandum, concredere.

be-waerder. Custos, seruator,

be-waerder hand. Manus sequestra, sequester. **In be-waerder hand stellen.** Sequestrare, sequestrò deponere, apud sequestrum deponere.

be-waeringhe. Custodia, seruatio, conseruatio.

be-waernisse. Custodia.

Be-waerē. Munire aquis: & Adaquare, humectare, irrigare.

Be-wallē. Cingere aut munitē vallo.
Be-wandelt. Tritus itinere.
be-wandelbe-wegghen. Via trita, itinera trita.
be-wandelt mā. Expertus multis itineribus: qui mores hominum multorum vidit & vrbes: multum terris iactatus & alto.
Be-weenen/be-schryden. Deplere, deplorare, complorare.
be-weeninghe. Deploratio, comploratus, comploratio.
Be-wegghen. In viam dirigere.
be-wegghen. Mouere, commouere, ciere, conciere, concitare.
be-weghelick. Mobilis.
be-weldighen. Vi vincere siue superare.
be-weren. Defendere: & Probare, approbare: & Asserere.
Be-werp / be-werpen . j. be-worpp be-worpen.
Be-wetuen. Acquirere.
Be-wettighen. Lege affirmare, lege probare.
Be-wieren . j. bekijcken. Obseruare, aspicere.
Be-wijs. Demonstratio, constitutio, argumentum.
be-wissen. Demonstrare, probare.
be-wissen. Præstare, præbere, perhibere, exhibere, constituere, assignare, attribuerē.
be-wijfen met reddenen. Probare rationibus, demonstrare argumentis.
be-wissen met ghetuygen. Testatum relinquere, testimo-

nis comprobare.
Be-willinghen / der-willinghen. Consentire, assentire, concedere, obsecundare.
be-willinghe. Consensio, consensus: assensio, assensus.
Be-wind. Inuolucrum.
be-wind . Administratio, curatio, pronuncia, officium.
be-wind hebben. Administrare, curare.
be-wind-hebber. Administrator, curator.
be-winden. Inuoluere, implicare, circumplicare, intricare.
be-winden. Administrare.
Be-wimpelen. Velare, palliare, tegere, celare, implicare, inuoluere.
Be-winteren. Hibernare, hibernare.
Be-wompielen . stand . j. be-wimpelen.
Be-wonen. Habitare, inhabitare, colere domum, ædes: incolere vel tenere locum.
be-wonnde steyen. Vrbes habitata.
be-woonlick. Habitable.
Be-worpp / be-werpp . Lineamentum.
be-worpp/be-werpp. Summarium, breuiarium.
be-worpp . Protocolum: breuiter & succinctē notata à tabellone, ut deinde extendit & absolutus possint.
be-worpp der schildersteyen. Adumbratio: pictura multis lineamentis constans: delineatio futuræ picturæ.
be-worppen/be-werppē int hoft.
 Sum-

- Spinnatim comprehendere.**
be-worpen. Informare, rem aliquam inchoare, & principium operi quodammodo informare & impositum dare.
be-worpen in schijfte. Breuiter & succinctè norare, *ut deinde extendatur & absoluitur.*
be-worpen met de hofe oft anders. Delinere, lineam ètum ducere, designare, primas lineas docere, deformat.
be-worpp boeck. Protocollorū liber.
be-worpsel. j. be-worpp. Lineamentum, ad umbratio.
Beck. Rostum. *vulga* beccus.
Becken. Peluis. *vulgo* bacinum.
Beckeneel/helm. Galea, cassis.
beckeneel/hooft-schetel. Calua, caluaria, cranium.
beckeneel-huid. Pericranium, cutis capillum gignens.
beckeneel-naede/monwken. Commissura siue futura cranij.
Bedde. Lectus, totus, lectus cubicularis.
bedde. Torus conjugalis, matrimonium. *Met vollen bedde.* Constante matrimonio.
bedde in de hof. Pulvinus, puluini torus, torus, areola, eminentior in hortis terra in qua semina depanguntur.
bedde. Porca, terra inter sulcos duos elata.
bedde-ghelijck deplen. Aequaliter per stirpes cuiusque tori diuidere.
bedde-ghenoot. Coniux, maritus, vxor: socius siue socia le-
- cti, consors tori.**
bedde-kleed. Lodix, stragulum, lecti operimentum.
bedde-laecken. *hol. fris. scamb. j. slaeppe-laecken.* Toral, lecti-caria sindon.
bedde-mascher. Culcitarius.
bedde-bussel. Tomenrum, fatura lectorum siue culcitrorum.
bed-panne. Batillus cubicularius: ignitabulum: instrumentum æneum, in quod coniectis prunis ardentibus exalesiunt lecti
bed-planckte. Sponda.
bed schjaeghe. Fulcrum, fulcimentum lecti.
bed-sponde. Sponda, fulcrum lecti.
bed-spreedet. *fris. hol. j.* **bedde-laecken.** Toral.
bed-stede. Spōda, fulcrum lecti.
bed-stoue. j. bed-panne. Ignitabulum.
Bedde. Precario, petitio, preces.
bedde/bede-gheld. Oblatio, subsidia, orum: indictio, collatio, collecta: exactio, census, vectigal, tributum.
bedde der landt-herren. Exactiones principum: rogationes siue petitiones *primo dicta: nam siebant rogato & consentiente populo in proborum principum subsidium: nunc etiam acerbissime exactiones vetus nomen retinent: urgent enim principum preces.*
bedde letter. Censor.
bedde-baerd. Peregrinatio religionis ergo. *q. d. iter preca-*

- tionum gratia.
bedelen. Mendicare, emendicare, victū precibus exposcere.
bedel-armoede. Mendicitas.
bedel-sack. Mantica mendiciorum.
bedel-twerck. Mendicabulum, mendicatio.
bedeler. Mendicus, rogator *apud Plautum.*
bedelersse. Mendicans mulier.
bedelrjke. Mendicitas, mendicatio, mendicabulum.
bedelle. Apparitor, viator: apparitor academiæ. *vulgo bedellus.*
beeld / held. Imago, simulachrum, sculptura, signū, icon, effigies, statua.
beeldken. Imaguncula.
beeld-snyder / beeld-houwer / beeld-ghierter. Sculptor, itariarius, anaglyptes.
beeld-kozmer. Iconomachus.
beeld-kozmerjke. Iconomachia.
beelden. Effingere: effigiem siue imaginem fingere, pingere, sculperere, formare, cudere, imaginare, effigiare.
beeldinghe. Imago, signū, imaginatio.
beeldnisse. Imago, simulachrum, imaginatio.
beeldener. Typus, figura, proplasma, architypus, exemplar, exemplum.
Beemb. Pratum.
been. Os, ossis. **beenken.** Ossiculum.
been/scheen-been. Crus, tibia.
- been-houtwer .j. bleesch-houtwer.**
been-loos. Exos, exossis.
been-pyp / pyp-been. Ostibia.
beenlinck. *vetus.* Tibiale.
beenen. Osseus. **beenen kam.** Osseus pecten.
Beene stad .j. schimpē. Cauisari.
Beer / uer swijn. Aper, porcus siluestris.
Beer. Verres, porcus non castratus: *Beccus beer a haeren dici ait, quod plurimos fatu gignat.*
Beere / bepte . ger. sax. sicamb. j. helie. Acinus.
Beste. Bestia, animal ferum, animal brutum, brutum, pecus: belua.
besten-boeder. Pabulum.
bestelick. Brutus, beluinus.
bestachtich. Brurus, beluinus.
Beete. Beta.
beet-koole. *fland.* Beta.
Beete. *fland. j. recke.* Sedile auis, pertica gallinaria.
beeten. *fland.* Descendere, sidere, sedere.
Beffe .j. al-mutse. Amiculū pellicum. *vulgo beffa.*
Beffe. Mulier garrula, nugatrix.
beffen. *vetus.* Gannire, latrare: & Nugari, nugas effutire.
Beghijne .j. be-ghijne.
Bepaerd .j. bapard. Badius.
Bepaerd. Frequentamentū tintinnabulorum.
bepaerden. Resonare, modulari tintinnabulis.
bepaerder. Nolæ curator.
Bepde. Ambo, uterque.
Bepden. Expectare, manere,

- morari, conctari, operiri, pre-
stolari. *vulgo* badare.
- Wepz.** j. hape. Acinus.
- Wepz.** j. bere. Vrsus.
- Wepfigh weder.** Cælum æstuo-
sum.
- Wepfel.** Cuneus.
- Wepfel/steek-wepfel.** Cælum,
scalprum.
- Wepfel/ klos-wepfel.** Vola, fla-
gellum.
- Wepfel.** Pristis: nauigium oblon-
gum & angustum.
- Wete.** Torrens: riuus: amnis.
- Weter.** Calix, cyathus, scaphiũ,
capis, scyphus, crater, pocu-
lum.
- Wekerken.** Caliculus, acetabu-
lum, cyathus.
- Weld.** j. heeld. Imago.
- Wels-witte.** *scamb.* Lamia, stryx.
- Welghen.** Indignari, ægrè terre,
grauiter accipere, stomachari,
irasci.
- Welghen.** j. balghen. Pugnare.
- Welle/schelle.** Nola, tintinnabu-
lum. *vulgo* bella.
- Welle/bobbel.** Bulla.
- Wellen/schellen.** Pulsare tintin-
nabulum, concutere nola.
- Wellen ismanden.** *fland.* j. stad-
hint maerken.
- Wellen.** *ger. sax. fris.* j. vassen. La-
trare.
- W-el-hamel.** Veruex sectarius,
dux gregis & *per metaph.* cory-
phæus.
- Welle-man.** Præco feralis: qui
funus præusa nola edicit.
- Welue.** *vetus* Belua.
- Wemd/beemd.** Pratum, ager ex
quo focnum percipitur.
- Wen/bin.** Sum. **Wek ben.** Ego
sum. **Ghy bent oft bint/sax.**
fris. scamb. pro quo nos dicimus,
ghy jyt. Tu es.
- Wende.** j. bande.
- wende.** *fland.* j. wendel. Fascia.
- wendel/wendel.** Fascia, fasciola,
cænia.
- Wenghel.** Fustis, stipes, baculus,
sparus, sparum.
- wenghel.** Rusticus.
- Wenne.** Cista plana, corbis pla-
nus.
- wenneken.** Cistula plana, cor-
bula plana, fiscella.
- Wersch.** j. bergch. Mons.
- Werdelen.** j. barbelen.
- Wersch/wercken-boom/wercke-
ler.** Betula.
- wercken.** Betulaceus. **wercken
roeden.** Virgæ betulaceæ.
- werck-hout, gozden bā t'schip.**
Cinctus, subligaculum.
- Werd/ Asser, assis, tabula, planca,
werdeken.** Asserculus, assicu-
lus, assula.
- werderen.** Coassare, contignare.
- Were.** *hepz.* Vrsus. **werken.** Vr-
sulis.
- Were.** Navis genus.
- Were.** Vineæ, tormentum mura-
le: machina militaris qua mu-
ri dicuntur.
- weren bleesch.** Caro vrsina.
- werinne.** Vrsia.
- Weren/baeren/boze.** *vetus.* Vti,
in vsu habere. hinc **wzberent/
wzbarē/ wzbozē/ontberē/ &c.**
- weren/baerēn/ gheberen.** Ge-
stire.
- weren.** *fland.* j. kneben. Depsere,
subigere.

Wers/

Berf/berue *sen. sicamb. j. berie.*

Bergh/bargh. *Maiatis.*

Bergh. *Mons. berghskan. Mō-riculus. collis.*

bergh. *holland. sicamb. Promptua-rium, pabulatorium, fœnite, horreum pensile.*

bergh. *vetus Portus: & Statio nauium.*

bergh-blauw. *Cæruleus, cyaneus color.*

bergh-gheel. *Ochra.*

bergh-groen. *Chryfocolla, auri gluten, terra viridis, virot montanus seu saxosus.*

bergh-rood. *Sandyx, sandaraca factiria.*

bergh-sout. *Nitrum, niter, salniter, sal lucidus, sal petrosus.*

bergh-werek. *Metallum.*

Berghen/bozghen. *Condere, abscondere, abdere, occultare, celare: & Seruare, custodire, tueri.*

berghen sijn lijf est goed. *Confulere vitæ & rebus suis, prouidere, prospicere.*

Berie/berrie. *Feretrum.*

Berm/barm. *fland. Agger, superficies aggeris.*

Barm-herfigh. j. barm-herfigh. *Misericors.*

Bern/berne. *vetus. Stercus. galli transpasta litera r. bren. sicamb.*

bern-steken. *Tollere stercore, latrinas purgare.*

bern-steker. *Coprophorus: qui stercore tollit, & latrinas purgat.*

Bernen/barnen/bzanden. *Ardere, vres.*

bern-hout. *Ligna igni struen-*

do accommoda, ligna foco apra. bern-maps. Cicindula, lam-pyris.

bern-soghen. *Oculis ardentibus inucri, lumina immota & ardentia tenere.*

bernende hitte. *Febris.*

berninghe/berringhe. *Materia foco apra.*

Bese/besie. *Acinus, bacca, semen.*

beseht ouer zee. j. ael-besie. *Acinus ribis. q. d. acinus vltamarinus.*

Besem/bessem. *Scopæ.*

Besigh/on-ledigh. *Occupatus, impeditus, intentus operi, actuosus, operosus.*

besigh sijn. *Saragere, vacare alicui operi.*

besighepd. *Opus, operositas: occupatio.*

besighen. *Vti, frui, vsurpare.*

Bessem/besem. *Scopæ.*

Best. *Melius, potius.*

beste. *Optimus, perbonus, potissimus.*

beste bander stad. *Optimates, primates summates.*

beste vader. *sicamb. fris. holland. j. groot vader. Auus.*

beste-moeder. j. groot-moeder. *Auia.*

beste. *Optimum, potissimum.*

Sijn beste doen. *Sedulo operam dare, niti, conniti. Te besten gheuen. Dare in sumptu. vulgo in antipodiū dare.*

Besten fris. sicamb. j. bzieghē. *Leuiter consuere.*

Bete. *Morsus. Betsken. Morliūcula, buccella.*

beste/

bete/mond. *bol.* Bolus, buccca, buccella.

Bet/bat. Melius: potius.

beter. Melior, melius: potior, potius, satius.

beter/bat/bet. Melius, potius.

beteren/beter maerken. Meliorare, melius reddere, corrigere, emendare.

beteren/beter worden. Meliorescere. *Sich betereren.* Animum ad frugē applicare, recipere se ad frugem bonam.

beteringhe/beternisse. Emendatio, correctio.

Beuck *vetus.* *j.* **bupck.** Venter, alius,

beuck van de kercke. Alius tēpli, medium tēpli, gremium templi, mediana basilicę pars: basilicę concavitas.

beuck van t'Ichip. Carina: *pars navis quam alium aut vētrem vocant:* navis concavitas.

beuck/baek bā de bresse. Trūcus corporis, truncum corpus.

berck. Tunica siue indusū sine manicis & collari: colobium, exomis.

Beuckeler *j.* **bockeler.** Clypeus.

Beughel/boghel. Res arcuata, hemicyclus, semicirculus.

beughel. Numella.

Beughen *j.* **booghen.** Flectere,

Beul/beule/bote. Carnifex, tortor, sictor.

Beulinck. Intestinū. *vulgo* bodellus.

beulinck. Farcimen, hila.

Beur/boze. Acceptio.

beuten/bozen. Levare, tollere, elevare.

beuten. Accipere in promptu, recipere.

Beurte *j.* **behooyte.** Vice, vicem.

Beusel. Nugæ, tricæ, gerræ, nugamenta, friuola.

beuselen. Nugari, tricari.

beuseler. Nugator, friuolarius, gerro.

beuselinghe. Nugæ.

beuseltje. Nugæ, familia.

beusel-mercht. Causa futilis, friuola, tricæ, res nugatoriar, nugamenta.

Beben. Tremere, contremere.

bebede. Tremulus, tremebundus.

bebinghe. Tremor.

Beber. Fiber, castor.

bebers kullen. Castoreum.

B I

Bichte *j.* **biechts.**

Bickel/pickel. Talus ovillus.

bickel *vetus.* Cælum, instrumentum sculpendi.

bickel / bickel-steenken. *vetus.* Petræ mica, petræ fragmentum quod scalpendo desilire, assula, segmen, segmentum.

bickelen/pickelen. Ludere talis.

bickelen. *vetus.* Sculptere, scalpere.

bickelen. *vetus.* Desilire, exsilire,

De tranen bickelen wt de ooghen. Exsiliunt oculis lacrymæ.

bickeler/steen-bickeler. *vetus.* *j.* **steen-houwer.**

bickeler. Aleator, lusor talorum.

Bidden. Rogare, precari, orare, postulare, obsecrare, obtestari: *¶* Petere.

bids

- biddinghe/bede**. Rogatio, portulatio, preces.
- Bie/bpe**. Apes, apis. **biekē**. *Apicula: dicitur bie: inquit Becanus.*
- g. d. biede**: quod multa nobis offerat.
- bie-bock / bie-burck**. *vetus*. Apiarium, alucarium.
- bie-karre**. *vetus* j. **bie-kozf.** Alucarium.
- bie-kozf.** Alucarium, alucare, alucus, aparium, cærea castra.
- bie-stock**. *vetus*. j. **bie-kozf.** Alucarium.
- bie-wolf**. Merops, apiaster.
- Biechte**. Confessio.
- biechten**. Confiteri, fateri.
- biecht-vader**. Confessionarius presbyter, à sacris confessionibus, auditor confessionis.
- Bieden**. Offerre, præbere, præstare.
- bieden gheluck**. Gratulari, bene precari.
- bieden/repken**. Porrigere.
- bieden om te koopē**. Licitari, licere, offerre.
- Bieghen**. Pandare, incuruare: & Pandari, incuruari.
- bieghende**. Pandus, incuruus.
- Bier**. Cereuisia, zythum. *vulgo* bera & biria.
- bier-brouwer**. Cereuisarius.
- bier-tap** Zythopolium, taberna cereuisiaria.
- bier-tapper**. Zythopola.
- Biese**. Iuncus, scirpus.
- bies-loock**. Scænoprassum.
- biesen**. Scirpeus. **biesen kozfken**. Scirpiculum, scirpiculus, sportula scirpea.
- Biesen / j. bissen**. Aestu exagitari.
- bies-hout**. Scarabeus alis strepirans.
- bies-bouten**. Discurrere cū impetu & strepitu.
- Biest/biest-melck**. Colostrū, colostrā, lac nouum, lac foetantis enixæque bouis.
- biestighe boter**. Butyrum è colostro.
- Bieten**. j. **bitten**. Mordere.
- bietebaum / bjetebawo**. Manducus, larua, spectrum.
- Bigghe**. *sax fris.* j. **bigghe**. Porcellus.
- Bij**. Ad, apud, penes, iuxta, prope, propter, secus: & Circa, circiter.
- bij**. Per. **Bij God sweren**. Per Deum iurare. **by ulwen raad**. Tuo consilio. **by daghe ende by nachte**. Nocte dieque, de die, de nocte. **by ge-bal**. Fortè, forsā, forte fortuna, casu fortuito.
- Bij brenghen**. Adducere.
- by-brenghen**. j. **be-briegē**. Circūuenire, ludere, fallere, circumducere dolis.
- Bij doen**. Addere.
- Bij gaen**. Adire, accedere.
- Bij ghelouē**. Superstitio.
- by-ghelouigh**. Superstitiosus.
- Bij gordel**. Zona, pasceolus.
- Bij haeck**. Appendix.
- by hanghen**. Appendere.
- Bij kants**. Propemodum, ferè, ferme, propemodum, penè.
- Bij landigh**. Conterminus.
- Bij legghen**. Apponere.
- Bij leuen**. Conuiuere.

by-

- by-leutinge.** Vfus fructus: & Dos, dotalis fructus.
- by-ligghen.** Adiacere.
- by-ligghende lande.** Terræ adiacentes, confines, conterminæ.
- by-naem.** Cognomen, cognomentum, agnomen.
- by-naemen.** Agnominare, cognominare.
- by-nemen.** Assumere.
- by-nenen / be-nenen.** Secus, iuxta.
- by-oordeel.** Decretum iudicis interpositum, interloquutio decretaria, sententia disceptationis interposita, sententia interloquutoria.
- by-schicken.** Adiungere, adaptare, accommodare.
- by-setten.** Apponere.
- by-setten int wedden.** Ponere, deponere, apponere.
- by-lien.** Propius videre.
- by-sende / by-senigh.** Lusciosus, luscitiosus: & Myops, qui nisi propius admota nō videt.
- by-sijn.** Adesse.
- by-sitten.** Adidere.
- by-sitter / raed-gener.** Assessor.
- by-slach / beur-berd.** Tabula proiecta, proiectū tabernæ.
- by-slach / frisj korp.** Exedra.
- by-slaep.** Concubitus.
- by-slaepen.** Concumbere, concubare.
- by-slaepet.** Concubinus.
- by-slaepster.** Concubina.
- by-sonder .j. besonder.**
- by-spel.** Exemplum, parabola, similitudo, proverbum, apologus.
- by-spracke.** Parabola, proverbium.
- by-staen.** Ad stare, assistere: & Adesse.
- by-staen.** Adesse, præsto escali-cui, stare pro aliquo, opitulari alicui.
- by-stand.** Assessio, suffragium, subsidium, suppetiæ.
- by-stand doen.** Adesse, opitulari, ferre suppetias.
- by-standich.** Auxiliaris.
- by-stier / byster.** Ad extremum redactus: exinanitus: inops.
- by-stier arm maechen.** Ad extremam pauperiam redigere, exinanire, vastare. **De stad by-stier maechen met den sweerde.** Urbē ferro vastam facere.
- by-stier groot / byster groot.** Vastus immensus.
- by-stierheyt.** Vastitas, vastities.
- by-stierlick.** Vastè: extremè, summè.
- by-teecken.** *sax. fris. sicamb.* Exemplum, exemplar.
- by-bangh.** Comprehensio: & Septum, locus conclusus.
- by-bangh.** Confinium.
- by-bangh der stad.** Territorium, districtus, & suburbia, regio suburbana, ager, circumiectum territorium vrbis vel prouinciæ.
- by-banghen.** Comprehendere.
- by-boeghen.** Adiungere, applicare, adaptare, accommodare, adiuuere, addere, subiacere.
- by-boet / by-boet-kruyt.** Arremisia:

mifia : vulgo herba Sancti Ioannis . dicitur **hij-boet** / ut interpretatur *Becanus*, quod pedibus euntium adfit & opituletur.
Hj wegh. Diuerticulum, diuertium.
Hj-werpen. Adicere.
Hj-welen. Adesse. **Het hp-welen**. Praesentia.
Hj-wijf. Pellex: & Concubina.
Hj-wijlen. Quandoque, subinde.
Hj-woord. Proverbium.
Hj-woypon. Adicere.
Hjle. Securis, ascia. **hjlken**. Securicula.
Hjle. vetus. Boreas, Septentrio.
hjlse. Tempestas horrida, furens imperus aëris.
hjlse. sicamb. colon. Pectus.
hjlten/ hiesen. Aestuarium, exaestuarium, aestu exagitari: & Furere ac violento impetu agitari, infano more discurrere: & Morficatum ludere, lasciuire.
Hjst/ hyste. holland. Apertura siue fractura glaciei.
hysten het ijs. holland. Scindere glaciem, glaciem rumpere concretis fluminibus.
Hysten. Mordere, dentibus laedere.
hysten. Mordere, pungere, dolere afficere.
hyst-tanden. Dentes incisori.
hystachtich. Mordax.
hystich/ ghebetich. Mordax.
hystebaum. j. hietebaum. Mâducus.
hilk. sand Pascuum.
hild. j. veld,

Bille. Natis, cluniv, pygis. **billē**. Nates, clunes, sedes.
billē. vetus. Instrumentum lapidicidæ. vulgo **billā**.
billen op de billen staen. Cedere nates.
billen den molen- staen. Acuere lapidem molarē, lapidis molaris sulcos excudere, cudendo exasperare. vulgo **billare**.
Billigh. Aequus, a, um.
billighed. Acquisitas, æquum.
billigē. ger. sax. sicamb. Approbare, comprobare.
billigheitck. Iure, iuste, merito.
billighs. Iure, iuste, licite, merito.
Billioen. Aes: & Aes confusaneum.
Binek/ binghel. Rusticus.
Binden. Ligare, nexere, vincire. **binden de boecken**. Compingere libros, compaginare libros.
bind-ijfers/ botelm. Ansa ferreæ.
bind-seel. Ligamen.
bindel. Ligamen.
binden. Ligator.
binden. sicamb. j. kupper. Doliarium.
binden/ boeck- binden. Bibliopæus, compactor librorum.
Binghel. j. henghel. Fustis, strapes: & Rusticus.
Binnen. Intra, intus.
binnen een taer. Ad annum, intra annum.
binnen een ure. Ad horam, hinc ad horam, intra horam. **Binnen twintich daghen**. Intra viginti dies.

bin

binnen die daeghen/ binne die iaeren. Per dies illos, per annos illos.

binnen-kamer. Conclauē, conclauum.

binnen pleyn/ cingel der stad. Pomerium.

binnen-waerts. Intro, introitum.

binnenste. Interior, intimus.

het dinnenste des hups. Penetrāle, interior pars domus.

Bischop. Episcopus, antistes, antistes sacrorum, infularus, protomyſta.

bischop-dom/ per ſyncope biſchdom. Episcopatus, munus episcopale.

bischop-dom/ biſch-dō/ ſicht. Diœcelis, tractus in quē episcopus ius exercet.

Biten. j. bÿten.

Bitter. Amarus.

bitter ban de ſchoude. *ſland. j. ſoet.* Fuligo. q̄ d. amarum.

bitter heyd. Amaritudo.

bitterlick. Amarē.

B L

Black/ black. Aequus, planus: & Aequor, planities.

black. vetus. Glaber.

black ſax. ſicamb. Atramentum.

black-hoyen. j. encht hoyen. Atramentarium.

Blad. Folium, frons, frondis.

blat / inquit Becanus, dicitur a plat i. latus, planus.

Blad papiers. Philura, philura, ſcheda, membrana papyri.

Blad oft ſjde des boecks. Pagina.

blad bā metael/ folie. Bractes.

blad/ planche. Affer, tabula ſcētilis.

blad ban de riemen. Palmula, ronsa, extrema & latior pars remi.

blad. ſland. j. bladinghe. Vſuſfructus

Blader. vet. j. blad. Foliū. **Bladeren** Folia.

blader/ dobbel. Bulla.

blader/ blaere/ pupſte. Pustula, vesicula.

blader. j. blupſter aē het bÿoob. Hec̄ta, hetta.

bladinghe. Vſuſfructus bonorum, prouentus, fructus agrorum, fruges.

Blaecken. Flammare, flagrare.

blaeket. Lychnuchus penſilis vel pendens: candelabrum de laquearibus aut contignatione pendens.

blaeket / vier-panne. Trulla ferrea.

blaeket / ſine blaeket / Becano flammæ vibratio, & incendij maior vis dicitur.

Blaepen oft waepē eē ſweert. *ſland.* Vibrare, ventilare gladium.

Blaeme blaemte. j. Blamē. Vituperium.

Blaere. j. blader. Pustula.

blaere. Vacca nigra, ſed capite alba.

Blaes/ blaefinghe. Flatus.

blaefe. Vesica. **blaefken.** Vesicula.

blaefen. Flare, ſufflare, ſpirare.

blaefex. Sufflator: & Fothis.

blaef-balgh. Follis.

blaef-hozen Buccina.

blaef kaecke. Buccinator : & Blatero , iactator , gloriosus ; magniloquus , tumidus fastu ; ventosus , inflatus.

blaef kaecken. Buccas inflare : iactare , iactitare : proflare fastum.

blaefoen. Buccina , tuba : & Prae-conrum.

blaefoen. Spinter , armilla , clypeus , praefura leuti . *vulgo* blaefonium.

blaefoen. Buccinator.

blaefoen. Thrafo , gloriosus , magniloquus.

Blaet. Blatero , inaniloquus , vaniloquus , bardus ; blax : & Gloriosus , magniloquus.

blaeten. Blaterare , stultè loqui : & Proflare fastum.

blaeterge. Iactantia : vaniloquentia.

Blaeuw/blaute. Caeruleus , caeruleus , caesus , glastinus , glaucus . *vulgo* blauius . **Licht**

blaute. Venetus , thalassinus , cymatilis color.

Bla:uten hemel. Apertum caelum . **Onder den blaetwen hemel**. Sub dio , sub Ioue , sub caelo aperto . *g: d:* sub caelo caeruleo.

Blaeuwe ooghe . Suggillatio : hypopia , liuor sub oculis ex percussu .

Blaeuwen . Inficere caeruleo colore .

Blaeuwen/blautewen . *vetus* . Laccessere , vexare .

Blaeuwen/bloutwelen . Percutere .

Blaf. Planus , aequus & amplus : superficie plana , non rotunda .

Blaf aensicht. Facies plana .

blaffaert . Homo facie plana : & Luridus , pallidus .

blaffaert . Nummus superficie plana , numus nulla signatus nota : & Nummus argenteus *idem ferè qui* blancke .

blaffaert . Charta ampla : & Catalogus : & Commentarius , commentarium .

blaffaert. Balatro , blatero , blaterator , iactator .

blaffen . *sax. sicamb fris holl. j. halsen* . Errare : & Incepta effundere verba : reddere sine mente sonum .

Blaffetuerè . Speculare chataceum , fenestra papyracea vel membranacea ; tympanum .

Blaken . j. blaecken .

Blame/ blaemte . Blasphemia , vituperium , vituperatio , criminatio , vitium , crimen .

blamen . Vituperare .

blameren . Blasphemare , vituperare , calumniari , criminari , improbare , vituperare .

Black/blinckende wit . Caidus . **blanch oft wit papier** . Charta pura , non descripta .

blanch/rosse . Album : dealbata tabella edictorum & interdictorum .

blancke . Dipondius , dupondius . *vulgo* blanca .

blanckerten . Fucate , coloribus tingere , pingere , inficere , linire fuco .

blancketsel : Fucus , cerussa , pigmentum .

blanc

blanckettel/ roolettek. Purpurillum.

Bl'anden. *fland.* j. smaecken. Blandiri.

Blansen. *fland.* j. flozten.

Blauw. j. blaauw.

Bleek-blick Bractea tenuis: lamina: & Plubi lamina, charta plumbea.

bleek-flaeghet. Bractearius, laminarius.

blecken. *versus.* blickem. Coruscare, fulgere.

blecken. Decorticare, corticem detrahere.

bleek-aers/ blick-aers. Intertrigo, attitus, intertrimerum in feminibus: pellis attrita circa nares.

bleek-hout. Lignum decorticatum.

Bleek. Pallidus. bleekede *verwe.* Color pallidus: & Color dilutus, minus iumentus.

bleek-gheel. Luteus color.

bleek-rood. Dilutus rubor.

bleek warden. Pallescere, ex-palescere, exalbescere.

bleek-bermich. Pallidus.

bleekachtich. Suppallidus, pallidulus.

bleekhepd. Pallor.

bleecken. Pallere, palescere.

bleecken *fland.* j. bleycken. Excandefacere.

Bleyck. *versus.* j. bleek. Pallidus.

bleycken/ bleecken in de sonne. Excandefacere insolando.

bleycken *dit* lijnwaet. Candeficare lintea.

bleyckerye. Solarium: locus

ubi lintea ad sole candescunt.

Bleyck-pleyn. Solarium. Plantae graminosa candefacendis lineis apra.

Bleyck/blaere. Pustula, pustula.

Blencke. Macula emicans.

blencke/ blincke. *holland.* Tenia maris, crepido cautium longo tractu excurrentis.

blencken. j. blincken. Micare, splendere.

blind. *fland.* j. blind. Cæcus.

Bles/cael. Caluus, recaluafter, recaluus.

blesse/ beur-blesse. Frons relicta, fons refugo capillo nuda.

blesse. Antix, capronx, anteuentulij, crines propenduli.

blesse. Macula alba frontis.

bielle. Equus, vacca aut aliud animal alba macula in fronte.

Bleschen/ leschen. Exinguere.

Bleren. Balare.

Bleuelinck Reliquus.

bleuelinghen/ ouerblyffel. Reliquix.

Blick. j. bleek. Bractea.

blick. *versus.* j. blanch. Candidus.

blick. Lux micans, fulgor coruscans.

blick/ ooghen-wit. Album oculi.

blick. Nictus, nictatio.

blick-ooghen. Micare oculis, nictare, nictitare pupillis.

blicken. Coruscare, resplendere, micare, nitere, fulgere.

blickende. Coryscus, mitidus.

blick-aers. j. bleek aers. Intertrigo.

E s bly-

blick-spel (spelen . j. bock duer baghe. Micare digitis.
blicksem. Fulmen, telum trifulcum, ignis trifidus, sulphur sacrum.
blicksem/ weder-licht. Fulgetrum, fulgur.
blicksemen . Fulgurare, fulminare. **het blicksemt .** Fulgurat, fulminat, abruptitur ignibus æther.
Blijcken. Patere, liquido constare, compertum esse. **het blyckt.** Liquet, palam est, liquido constat. **Doē blycken.** Palā facere, patefacere, ostendere, manifestare, docere.
blyckelick. Manifestus, euidentis, conspicuus.
Blyde. Lætus, hilaris.
blyd-ghestich. Hilaris.
blyd-rood. Flammeus.
blyd-schap. Læticia, hilaritas.
blyd-schap toonen. Ouare, exhibere, gestare.
blydelick. Lætè, hilare.
blye. *vetus.* Trutina, statera.
blye . *vetus.* Balista, catapultā: *machina bellica instar trutina, quæ saxa maximi ponderis proiici olim solent.*
Blijuen. Manere, morari, hære-re. *q. d. helijuen.*
blijuen staen. Subsistere, consistere: reititare, sistere gradu.
Blincken. Splendere, fulgere, nitere, micare, candere, coruscare, rutilare.
blinckende. Fulgidus, coruscus, nitidus, candidus.
blincksel. Candor, fulgor,
Blind. Cæcus, oculis captus.

blinde muer . Paries cæcus, *Virgil.* qui fenestras nō habet: murus sine fenestris.
blinde venster. Riscus, fenestella aut capsula intra parietem appārata.
blindhepd. Cæcitas.
blinde/verblinden. Cæcare, obcæcare, concæcare, priuare oculis.
blindelick/blindelicks. Clausis oculis.
blind-hocken. *holl.* Collocare in obscuro stabulo, collocare in tenebris, obscurare.
blind-spel. Myinda, puerilis ludus obstructis oculis.
blindsefen. Cæcutie, cæcitate.
Block. Truncus, caudex, stirps.
block lands . Fundus, ager: pars fundi siue agri.
block / rock der ghetanghen. Numella, cippus.
block hups . Propugnaculum, vallum, vallus.
Blocken. Assiduum esse in studiis aut in opere.
blocker . Assiduus in labore & studio: immerus studiis.
Bloed. Sanguis, cruor.
bloed-ganck. Fluxus sanguinis: dyenteria, tormina.
bloed-ghetich. Sanguinarius.
bloed loop . Profluuium sanguinis.
bloed-rood . Sanguineus, rubicundus.
bloed-steen. Hæmatites.
bloed supghe. *vetus . j. etchel.* Sanguituga.
bloed-blincke/loof-blincke. Rubicilla,

bieſſa, pyrnhula, frigilla ſanguinea : *auicula rubra collo*, *peſtore & ventre*.

bloed-woſt. Apexabo.

bloeden. Sanguinem reddere, ſanguinem emittere, ſanguinare.

bloeden / bloepen / bloemen. Florere.

bloedig . Cruentus, cruentatus, ſanguinolentus, cruore reſperſus.

bloedſel / bloemſel. Flos, flores.

Bloeme. Flos. **bloemken**. Floſculus.

bloeme / bloemen-meel . Flos, pollen: & Similago, ſimila.

bloem-kooſe . Brassica Pompeiana, Cypria.

bloem maend. *vetus*. Maius menſis.

bloem-werck / fruptagie . Encarpa.

bloemaerd / bloem-gaert. Viridarium, hortus floribus conſitus.

bloemen / bloepen. Florere, florefcere.

bloemich. Floridus, florens.

bloemſel / bloedſel. Flos, flores, floſculi.

Blont. Flauus, ſubflauus, auricomus. *vulgo* blondus.

blont / blaſch / berwich. Xerampelinus, ſubflauus.

Bloede. Ignans, timidus, imbellis.

Bloodhepd. Ignauia, formido.

bloodelck. Ignaué, timidè.

Bloot. Nudus.

bloothepd. Nuditas.

blooten. Nudare, denudare.

blooten de vellen. Decerpere lanam velleribus, nudare velleranis.

Bloſe / bloſken. Purpurifſum.

bloſen. Rubescere.

bloſende berwe . Purpurifſum, purpureus color.

bloſende wanghen. Purpureæ, rubescentes, rubentes genæ.

Blouwel . Malleus ligneus planus.

Bluſter / bluſteringe op het hooft. Hæctæ, hæctæ, puſula, puſtula in panis cruiſta aſurgens.

bluſteren. Adurere, retorrere.

Bluſſchen / bleſſchen . Extinguere,

Bluſe / buſe. Conroſio, illiſio.

bluſen / buſen Quæſſare, conrundere, illidere.

Blutten. Homo ſtolidus, obtuſus, incautus.

B O

Bobbel. Bulla, veſicula aquæ ſupernatans.

hobbelen. Bullare.

hobbelen ende ſieden. Bullire.

Bocael. Baucalium, caucalium, vasculum anguſti oris. *vulgo* bocalium

Bocht / bucht, Septum, ſepta, orum.

Bock. Hircus, hircus, caper, vir gregis.

bock over haghe ſpelen. Micare digitis.

bocken-leer / bockè-leder. Pellicis hærdina.

bocken-leer / bokeler. Pelta, ancile, parma, cauus orbis, clypeus, ſcurum, umbo pellicæ.

ceus. *dittoer* bocken-leer. *q. d.*
 bocken-leder. *j.* corium siue
 pellis hirci.
 bocken-stal. *Hædile.*
 bockf. bozinck/bockf. harinck/
 buckingh. *Halex infumata,*
fumo durata, passa q. d. halex
hircinum, a fædo nempe odore.
 Bockse. *Campestræ, bracca.*
 bocksen / wijde kausen. *Cali-*
gæ follicantes.
 Bode. *j. Wortte.* *Corbis dossua-*
ria.
 Bode. *Nuncius: & Tabellarius.*
 bode van macht. *Legatus, ora-*
tor.
 bode / dienst. bode. *Famulus,*
seruus: famula, serua. boden/
dienst-boden. *Famuli, famu-*
lirium: seruitia, orum.
 boden-blood / boden-loon.
Euangelium.
 bode-schap / bod-schap. *Nuu-*
cius, nuncium: & Legatio.
 bode-schappē / bod-schappen.
Nuntiare, nuntium adferre.
 Bodem / grond van diepte.
Fundum.
 bodem van t' schip. *Carina.*
 Boeck. *Libr. boeckken.* *Li-*
bellus.
 boeck binder. *Bibliopegus, cō-*
paginator, compactor libro-
rum.
 boeck-bucker / boeck-priin-
 ter. *Typographus, librarius.*
 boeck-houder / reken boeck.
Codex accepti & expensi.
 boeck-houder / rekeningh-
 schijuer. *Aerarius scriba,*
librarius.
 boeck-houder / in-blacser int

spel. *Monitor.*
 boeck-kasse. *Pluteus, armarium*
librorum.
 boeck-laepe. *Pluteus.*
 boeck-mangher. *veins. Biblio-*
pola.
 boeck-priinter. *j. boeck-buc-*
ker. Typographus.
 boeck-staf / boeck-staue *ger sax.*
scamb. Character, litera.
 boeck-staue. *j. Speken.*
 boeck-verhooper. *Bibliopola,*
librarius.
 Boecke / beucke. *Fagus: & Glâs*
faginea.
 boeck-wept. *Fagopyrum, fago-*
triticum, faginum frumen-
tum.
 boecken-boom. *Fagus. Arbor,*
inguis Bucanus; quæ libris ma-
teriam suppeditare consue-
uit. q. d. librorum arbor.
 Boedel / boel. *holl. Supellex*
 Boef / boeue. *Nebulo, tenebrio.*
 boef. *Puer. boefken.* *Puellus,*
puerulus.
 Boeg. *Bulga, hippopera.*
 Boepe. *Compes, pedica, vincu-*
lunt pedis: boia apud Plant.
 boepe in den legier. *Tentorio-*
lum, gurgustium, rugurium.
 boepen. *Compedire.*
 boepter / karretuel. *Dromas,*
dromon: genus nauis.
 boel / boedel / inboel. *fris. hol. Su-*
pellex: & Dos.
 boel-goed. *fris. hol. Dos.*
 boel-hups. *fris. holl. Auctio*
publica bonorum mobilium.
 Boel. *Concubinus, concubina:*
amafius, amafia.
 boelen. *Amare.*

boeler/

boeler/boelerer. Procus, amator, amafius: & Scortator, homo venerus.
boeleren. Amare, operam dare amori, scortari.
boel-fchap/boeleringhe. Verecra res, verecra voluptas, amor venerus, amor.
boel-fchap/boel. Concubinus, concubina.
Boer. Agricola, colonus, rusticola, agricultor *dicitur boer per fynopen pro bouwter.*
boeren. *vetus fland. j.* houbwen. Colere agrum.
boeren-hups. Villa.
boeren kermiffe. Paganalia.
boerachtich. Rusticus, agrestis, subrusticus, rusticulus.
boerachticheyd. Rusticitas.
boerinne. Rustica, villica.
boerfch. Rusticus, rusticanus, agrestis.
Boerde/loek. Nugæ, iocus, ioci, ioca.
boerdich. Nugax, iucundus, facetus.
boerdichlick. Iocose, ioculariter.
boerden. Nugari, iocari.
Boelen. Sinus.
boelen/ flab-boeck. Fascia pilitaria.
boelen der zee. Sinus maris.
Boelen-weefe. Posthumus.
Boelen. Imperuofe pulsare.
boel-man. *fris. j.* biete-bauw.
Boete. Pœnitentia.
boete/baete. Emendatio, correctio: & Remedium: & Adiuventum. **Boete** *Becanus* naturale adiuventum *vocat.*

boete/bjueck. Multa, multa, pœna: & Satisfactio, luitio.
boeten. Multare, multare, multam irrogare.
boeten. Multari, multari: pœnas dependere, pœnam aut multâ subire, luere, delictum redimere.
boeten den doft. Sedare, listere, leuare sitim.
boeten den luft. Explere animum voluptate, explere libidinem.
boeten het hier. *fris. sicab.* Struere ignem, admoere tiriones.
Boetfe/boetfe. Canillum, cauillatio, facetiæ, ludicrum, res ludicra, gesticulatio, ludibrium.
boetfen-maecher. Artellanus, scenicus, gesticator, histrio, pantomimus.
boetfen/boetfen. Iocari, gesticulari.
boetfigh. Iocosus, facetus, venustus, festiuus.
Boetfen. Sarcire, suere, reficere, interpolare, reparare, ornare.
boetfer. Interpolator.
Boene/boef. Nephelo, nequam, impostor, tenebrio, semissis homo, yatinio, vappa, frugiperda: & Homo impurus, impudicus.
boenen-net. *j.* bouennet. Transenna.
boenerfe. Nequitia, impostura, stropa, versutia, probrum: & Impudicitia.
Bof / boffe/ pof. *vetus* Bucca, buccarum inflatio, &c.
boffe. Inflare buccas: & lactare.

- Bogaard.** *rectius boom-gaerd.* Pomarium.
- Booghe/booghe.** Arcus. *a bogen sine booghen.* i. flectere.
- booghe/welffel.** Arcus, concameratio, fornix, testudo.
- booghe maectet.** Arcuarius.
- booghe-faghe/booghel fage.** Serpula arcuata.
- booghe-fchutter.** Sagittarius, arcitenens.
- Booghe-wijs.** Arcuatim.
- booghe-wijs gemaeckt.** Arcuatus, cutuarius in modum arcus.
- booghel/beughel.** Semicirculus, curuatura semicircularis.
- booghel/beughel.** Numella.
- booghel/klof-poorre.** Annulus, porta, annulus ferreus sphaeristerij.
- booghel-bang.** Area, sphaeristerium: *locus in quo globus luditur per annulum adactis.*
- booghel-faghe.** j. **booghe-faghe/booghelen.** Ludere Sphaera per anulum.
- booghelen.** j. **booghen.** Arcuare, pandare.
- booghen.** j. **booghen.** Arcuare, flectere.
- Booke.** j. **baecke/beuck.**
- Bokeleer.** j. **bocken-leer.** Pelata.
- Boken/booken.** Batuere.
- Bol.** Tumidus, turgidus, fungosus, spongiosus, caernofus, fistulosus, multicaus.
- bol stand.** Garrulitas, loquacitas.
- Bol/bolle.** Globus, sphaera.
- bol/bolle.** Caput. *per metaphorā, a spherica figura.*
- bol/bolleken van loek.** Caput allij, bulbus.
- bol des booms stand.** j. Truncus.
- bolten.** Voluere, rotare.
- bolten.** Voluere globum, iactare globum.
- bolten/klappen.** Fabulari, nugari, effundere sermonem, effutire.
- bollaerd.** Homo fucilis, fabulator.
- bol-bane/rol-bane.** Sphaeristerium.
- bol-werck.** Propugnaculum, agger, vallus, vallum.
- bol wercken.** Emunire, munire propugnaculo, aggere, vallo.
- Bolck/bolck/bollinck.** Asellus piscis.
- Bolcken.** *fr. sicamb.* Mugire: rudere.
- Bolderen/bulderen.** Blaterare, debacchari, iutonare, minari.
- Bole/beul.** Carnifex.
- Bolghе/bulge.** *fax. fris.* Fluctus maris.
- Bolinck/beulinck.** Farcimen.
- Bolle.** j. **bol.** Globus.
- Bolle/bulle.** Taurus non castratus.
- Bollinck/bolck.** Asellus piscis.
- Bolster.** Peripsema, limatura, ramentum.
- bolster/loester.** Collecola, calix pulvinatus nucis.
- bolster/booste.** Siliqua, gluma, folliculus grani.
- bolster.** Stramenta.
- bolster.** Calcita stramentitia.
- bolster/gheljuich.** Pinguis corpore, habitior.

bole

bolster/bolsterachtich. Bucculentus, malis pleuroribus & iuftratis.

Bombafijn/boöbafijn/boomwolle. Goffipium, xylü, goffipiom linum, xylinum, lana xylina, fiue de arbore, aut ligno. *vulgo* bombafiu: & bambafium.?

bombafijnen kleed. Vefftis goffipina, xylina.

Bomme.j. trommel. Tympanum.

gomme oft bonde van t'bat. Operculum vatis, obthuzamentum dolij.

gomme-gat. Gula fiue os dolij.

gommen. Refonare: & Tympanum pulfare.

gommele/ gommele. Bombylius, fucus, *api genus obftreperü.*

gommele/ bömel-necket. Nepronus, demon aquaticus: larua, lamia, fpectrum.

gommerffe .j. boomerffe. Fenus nauticum.

Bonck. fan. frif .j. been. Os, offis.

Bond. vetus. Vinculum: & Fædus.

bond-gheoot. Fæderatus, focius.

bonde. j. bomme. Operculum dolij.

bondel/bundel. Fascis, farcina;

bondel. fand. Spicarum fascis,

bonder/bunder. Iugerum.

bondfel. fand. Cunabula, fasciæ.

bondfelen. fand. Fasciare, fasciis ligare.

Bonet. Pileus, pileum.

bonet. Orthiax, appendix infimi veli.

Bonghe/ bunghe. fan. frif .j. böme. Tympanum.

Bonne. bol. j. wijck. Vicus, regio: vrbis.

bonne-meester . bol. j. wijck-meester. Vici præfectu, magifter regionis in vrbe.

Bont. Varius, maculosus.

bont kleed. Vefftis pellita, pellicea.

bonte mutfe Pileus pellitus.

bonte kraepe. Cornix varia, cinerea.

bonten os. Bos maculosus, varius.

bont-werck. Pelles varia, maculofæ.

bont-wereker. Pellio, maculosarum pellium concinnator.

Boocken/boken. Tüdere, pulfare, baruere.

boock-hamer. Tudes, matcola: & Malleus stuparius.

Booghe. j. boghe. Arcus.

booghen/ boghen/ bugghen/ bueghen. Flectere, curuare, finuare, pandare, arcuare.

Boom. Arbor, arbor. **boomken.** Arbufcula.

boom. Væctis.

boom/ fchip-boom. Contus, trudes.

boom/ draegh-boom. Phalanga, palanga.

boom/ weuets boom. Liciatorium; iugum.

boombaftjn. j. bombaftjn/ böswolle. Goffipium.

boom gaerd. Arbustum, arbutinus locus, arboretum, locus arboribus cofitus.

boom-gaerd/ ooft-gaerd. Pomarium,

- marium, locus fructuum gratia confitus.
boom-gheld / hauen-gheld. Portorium.
boom-meeffer / boom-ſufter. Portitor, limenarcha.
boom-not. Iuglans.
boom-olie. *Sax. ficamb.* j. olie van oſſinen. Oliuum.
boom-ſufter . j. boom-meeſter. Portitor.
boom-ſterck. Robuſtus, validus.
boom-wolle *ger. Sax. ficamb ſland.* . j. boom-baſſen. Goffipium, xylon, goſſipiumlinum, linum xylinum, lana xyliua.
boomighe ghewas. Arboreus foetus.
boomighe tanden. Dentes ſtupidi. *q. d. arborei: pronenſit enim dentium ſuper eſu fructuum immaturorum & acerborum.*
boomicheyd der tanden. Stupor dentium, torpor dētium.
boomertje / boomertje. Fœnus nauticū, vſura maritima, nautica, traiectitia.
Boone. Faba. *Dodoneo bona dicuntur.*
boonen-meel. Lomentum, farina fabacea.
boonen woym. Midas.
Booy / booyer. Terebra booykē. Terebellum.
booyen. Forare, fodere, infodere, perforare, fodicare, foramē facere.
booyen met het booy. Terebrare.
booy-ſter. Terebra.
Booyd. Margo, ora, extremitas.
- booyd / loom.** Inſtitā, limbū, oravestis.
booyd ofr rand van de ſchotel. Crepidolancis aut catini, extremus margo.
booyd ofr rand van de pot. Labrum, corona, margo, ora poculi.
booyd van t'ſchip / ouer-loop. Fori, orum.
booyd-bol. Ad marginē plenus, à ſummo plenus.
booyd-bolſchenckē. Craterem inducere corona, vina coronare, cereuſiam coronare: ad ſummum vſque marginem implere poculum, calicem.
booyden. Prætexere, præluere ſimbrias.
booydueren / booyduer-merckē. Pingere acu, plumare, variare acu.
booyduer / booyduer-merckker. Acupictor, phrygio, plumarius, limbolarius, barbaricarius, ſegmeotarius.
booyduerſel / booyduer-merck. Limbus veſtimenti, peniculantū, ſimbria, opus phrygium.
booydſel. Limbus, inſtitā.
Boos. Malus, prauus, perverſus, malignus.
boof-wicht. Scelerofus: telluris inutile pondus, terræ onus: homo prauus & inutilis, terram ſuo pondere grauans.
boof-willich. Maleuolus.
boofheyd. Malicia, malignitas.
booflick. Malitioſe, malignē, malē.
Boofte. Siliqua, folliculus, the.

theca, valuos.
boosten. j. pellen. Glabere, deglabrere, decorticare.
Boot. Acacium, scapha, lembus, cymba. *vulgo* bota.
bootf-ghesette. Nauta, nauita, nauiculator: & Remex.
bootf-man. Nauta, nauita, nauiculator, nauicularius, epi-bara, vir nauticus.
Booten. *fland.* Malleo contundere, pinsere.
boot-hamer. *fland.* Malleus.
Bootfe. j. boetfe.
Bootséren. *fland.* j. betwoopen. Delinicare, deformare.
Boicht. j. booght. Arx.
Bojd. *hol. frij.* j. verb. Asser, tabula: & Orbis ligneus, orbis mensarius.
Bojde. *burde.* Onus, fascis, sarcina, pondus, *opros.*
bojd-escl. Burdo, mulus ex equo &atina natus, asinus cluellaris, dossuarius, sarcinarius.
bojdeel. Ganeá, ganeum, prostibulum, lupanar. *vulgo* bordelum.
bojdeel-bjocker / bojdeel-bjocke. Ganeo, scortator.
bojdeel-boere. Prostibulum.
bojdeel-houder. Ganeo.
Bojden. j. bojtelen. Tumultuari, astuare.
Bojdens/bojde. Onus.
Bojdeelste. *fland.* j. locut. Vmbraculum.
Bojdieren j. bojdieren.
Bojen. j. boojen. Forare.
Bojen. j. beuren. Accipere.
Bojen. j. baeren/beren. Vti.
Bojg bojght. Arx, castrum, ca-

stellū. *a bojgen sine bergen. i. in tutū recipere, seruare: est enim locus editus & munitus ad salutem hominum. vulgo* burgū. Dicitur & vrbs, oppidum, ciuitas, *apud veteres tam inferiores quam superiores Germanos. Graecis, οροπος* turris est.
bojg-graue. Burgi comes, arcis comes, vici comes, vicecomes, praefectus arcis, praefectus castris. *vulgo* burg-grauius.
bojgh-meester / bojgher-meester. Consul, tribunus plebis. *vulgo* burgimagsler. *q. d.* arcis, opidi, ciuium plebisque magistrus, praefectus, & defensor.
bojgh-recht/ bojger-recht. Ius ciuium, ciuitas.
bojghen/berghen. Celare, condere, abscondere.
bojg-spel. Apodidrafcinda. *Pueritiae ludus, quo abstractū ei qui in medio sedet oculis, ceteri in lateribus sese abdū, mox dato signo, dū ille latentes vestigat, hi ad sedem eius tanquam ad metam recipientes se, praertere illum satagunt.*
bojghen/berghen. In tutū recipere, seruare, dare salutem.
bojgher/poojter. Ciuis, muni-ceps. *vulgo* burgus & burgēsis.
bojgher-meester. j. bojgh-meester. Consul.
bojgher-schap/bojgherje. Ciuitas.
bojgherje. Ciuitas: ciuium ius & praeferentia.
bojgherlick. Ciuilis, ciuicus, politicus.
bojgherlick recht. Ius ciuile, municipale.

Bozghē. Fideiussor, sponsor, cō-
promissor, vas, præs, author
credendi.

bozghē blijuen. Vadari, sponde-
re, fideiubere pro aliquo, præ-
stare, recipere in se. alterius
promissum, promittere se præ-
stiturum, quod alter pro quo
se interponit, tenebatur: se
debitorem fideiussoremque
constituere.

bozghē stellen. Vadari, facisda-
re, cauere.

bozgh-man. Creditor.

bozgh-schap. Vadimonium.

bozgh-tocht. Fideiussio, vadi-
monium, fideiussor.

bozghen/vertrouwen. Crede-
re, credere debitum, dare mu-
tuum.

Bozgh. .i. bozgh.

Bozlen. .sland. .j. huplen.

Bozne. Fons, puteus: & Aqua
fontana, aqua puteana: **Bozn**
*Becano aquæ exortus siue aqua
nascens dicitur qualis est fontis
& puteorum perennes venas ha-
bentium.*

bozn-kanne. Hydria.

bozn-put. Puteus.

bozn-put-water. Aqua putea-
lis, puteana.

boznen fris. .j. djencken. Aquare.

Boznen. .j. bernen. Ardere.

bozn-steen. .ger. .sax. Succinum,
glestū, agates, ambrā. q. d. pe-
tra ardens.

Bozns. .holland. .j. bere. Vrsus.

Bozse. Crumena, marsupium,
vidulus, sacculus, loculus,
māntica, bursa. *Bozon.* .i. co-
rium.

bozse der koop-lieden. Basili-
ca, conuentus mercatorū. *vul-
go bursa: scilicet ab ampla domo,
burse siue crumena signo insignita
Brugy Flādrorum sic primā dicta.*

bozsen-snijder. Saccularius, mā-
ricularius, zonarius, sector,
crumenifeca.

Bozste. Pectus, thorax.

bozste / mamme. Mamma,
mammilla, vber.

bozst-gheweer. Thorax, pecto-
ralis armatura.

bozst-harnas. Thorax ferreus,
siue æneus, pectorale.

bozst-riem. Antilena.

bozst-weer / bozst-weeringhe.
Loricæ castrorum: sepimētum
muri: sepimentum militare:
propugnaculum: structura in
muris, pectus; vt lorica; mu-
niens.

bozstich. Asthmaticus, anhelat-
tor.

Bozstel. Sera.

bozstel/bladder. Peniculus, pe-
nicillus. **bozstelken.** Echiopus.

bozstel-djaet. Cheleuma, cana-
bium filū setis præpilatum.

bozstelachtich. Setosus.

Bozsten. .j. bersten.

Bozstelen. Tumultuari, æstuaræ:
& Fluctuare, agirari, tumul-
tuare: & Bullire, ebullire.

Bozsch. Silua, nemus, lucus. *vul-
go boscam, buscum.*

bozsch-hoeder. Saltuarius, saltuū
custos.

bozsch-kolen/krick-kolen. Li-
gna acapna, ligna cocta ne fu-
num faciant: carbones sylua-
tici *vulgo ducti, quod in siluis*
vran-

orantur & preparantur.
botch-wachter. Saluarius:
botchachtich. Siluestris.
Bofele. .j. beusele:
Bofemer. .j. wffel.
Boffe. *fland.* .j. bulle.
Boffen/boffen. Pulsare, rüdere,
 quaffare.
Bot. *vide post dictionem Boter.*
Boter. Butyrum.
boter-am/ boter-ham. Panis
 butyratus, panis butyro illi-
 tus.
boter-bloeme. Ranunculus, po-
 lyanthemum: *herba floribus au-
 reis, quæ à vaccis depasta butyri co-
 lorem commendare creditur.*
boter-buygge. *frif. fland.* .j. bo-
 ter-am.
boter-melck. Lac serofum, lac
 agiratum, lac fecundarium, lac
 pressum, lac ex quo butyrum
 confectum est.
**boter-schijze/ boter-schitte/bo-
 ter-blieghe.** .j. pepel. Papilio:
boter-flande/kerne. Vas in quo
 lac agitur, & butyrum co-
 girur.
boter-tanden. Dentes primo-
 res, incifores, tomici, gelasini,
 ctenes.
boter-blaepe. *leod.* .j. boter-am.
boter-blieghe. *fland.* .j. pepel. Pa-
 pilio.
boter-boghel. *fax.* .j. pepel. Papi-
 lio.
boteren. Linere siue cõdire bu-
 tyro.
boteren/kernen. Butyrum coa-
 gulare, cogere, conficere, lac
 in butyrum densare, spiffare,
 cogere, lac agitare.

Bot. *hol. frif.* .j. been. Os, ossis.
Bot/ bot-bifch. Passer piscis,
 rhombus.
Bot/plomp. Bœoticus, bœotus,
 stolidus, stupidus, hebes, obtu-
 sus, rudis.
bot maecken. Retundere, ob-
 rundere, hebetare.
bot-muyl. Homo obtusus, sto-
 lidus, obesæ naris.
bot-ooze. Auris bœotica, auris
 baraua, homo stolidus & pin-
 gui iudicio.
botærd. Homo obrusus.
botterick. Bœoticus, obtusus
 homo.
bottelick/plompelick. Obtusè,
 stolidè.
Bot/botte. Impulsus, ictus: &
 Resultus:
bottelinck. Subitaneus, subitus,
 repentinus: & Subito, repen-
 tè, ilicò.
Botte. Gemma, oculus.
botte. Pappula.
bottel-doxen. *vetus.* Rubus.
botten/wot-botten. Gemmare,
 gemalcere, fructicare, pullulare.
botten als een gheswil. Caput
 facere.
botten op-botten. Resultare,
 resilire.
botten/op d'water. .j. Ainghe-
 ren.
botten. Edere, exponere, eicere,
 sternere, pellere, propellere,
 impellere.
botten. Dolose & improbè alea
 ludere, fraudulenter extrude-
 re aleas.
botter. Aleator improbus: &
 Prauaricator.

Bot

Borse/ butse. Pulsus, pulsatio, concussus, concussio.
borsen. Pulsare, concutere.
Borre/ butte/ bodde. Corbis dossuaria, orca, cophinus.
bot- dyaghet/ bod- dyaghet. Baiulus corbis dossuariae, cistifer.
**Bot- dyaghet/ bod- dyaghet. Lo-
 nan. j. blanche.** dipondius.
botte/ butte. Dolium, orca, cupa, vulgo butta.
bottelrje. Promtuarium, penarium, cella promtuararia, cella penaria, cella vinaria. vulgo botteleria.
bottelier. Promus, condus, praefectus cellae penariae, cellarius, oenophylax.
Boude. Audax.
boudelick. Audacter.
Bouen. Super, supra. **Te bouen gaen.** Superare, antecelere, praestare, praerire, antecire, excedere, exuperare, praecellere, vincere.
bouen maeten. Praeter modum, supra modum, ultra modum.
bouen-koussen/ boecke. Faemoralia.
bouen-net/ boenen-net. Trāfenna, funis extensus, textum e funibus supra foros nauium, supra quod itur. vulgo bouen-netum.
bouen-waerts. Sursum.
bouenste. Supremus.
Bout. Obes, pessulus, repages, repagulum.
**bout/ hooft van het schouder-
 blad** Caputscapulae, tummus humerus.

bout van z'been. Femur, cora, clunus. **hamelen bott.** Femur veruconum. **hansen bout.** Femur anserinum.
bout/ bout-pyl. Sagitta capitata, pilum catapultorium.
bout-gaeten. Ire in defectione, transitionem facere, rebellio-nem facere, desiscere. *sumpta metaphora a sagitta inuersa renou-lante.*
Bouw/ bouwe. *fris. sicamb. boll.* Messis: & Aruu: & Agricultura: & Aedificatio.
bouwen/ land- bouwen. Arare, colere agru, agricolari, exercere solum, vertere agrum: & Aedificare, struere, architectari.
bouwter / & per syncopen boer. Agricola, agricultor: & Aedificator.
bouwvel. Agricultura: & Aedificatio.
bouw-maed. *sax. fris. sicamb.* Augustus.
bouw-man/ bouwter. Colonus.
bouw-meester. Architectus, architecton: & Aedilis fabricensis.
bouw-ballich. Ruinosus.
bouwwich Sattus rectus. **bouw-
 wich maecten.** Instaurare.
Bouwen. Cyclas, vestis longa spatiofa.
boze. j. bockse.

Bjabbelen. Confundere, miscere, turbare: & Tricari, nugari, nugas agere.
bjabbeler. Turbator: & Nugator.

byabbelinghe. Turba; turbatio, turbamentum, confusio, trixæ, nugæ, res nugatoria,

Wack/wyack. Acidus: & Salus.

Wack/byack hond. Plaudus, canis odoratus, sagax, canis venaticus. *vulgo* brachus.

Waecke/byaek-land. j. **byes.** Veruactum.

byaeken. *vetus.* j. **byeken.** Frangere, rumpere.

byaeken/byaek'en. Frangere membra laboribus, vigiliis.

byaeken/ouer gheuen. Vomere, prorumpere in vomitum.

byaeken den acker. Proscindere agrum, arare, terram moliri, nouare agrum, repastinare, aratri & ligonibus arua frangere.

byaeker. j. **byaek-land.** Noualis ager.

byaek-land. Nouale, noualis ager, veruactum, requietus ager, aruum quod sterile iacet, ager quiescens, quiescens.

byaek-maent. Iunius mensis. quo agri repastinantur, aruaque & vineta aratri & ligonibus passim franguntur.

Waepe. j. **byaep.** Sura.

Warden/byaepn. Assare, torrere flammis.

byaeder/byaederj-houder. Popinarius, cupedinarius.

byaederje. Popina, thermopolium, popina sellariola.

byaed-yster. Crateuterium: ferrum in quo veru verritur.

byaed panne. Sargato, frixorium,

patella pinguiaria.

byaed-spit. Veru.

byaed-bercken. Porcellus, porculus, nefrens: & Porcellus Troianus, fartilis.

byaed-wojst/met-wojst. Lucanica, borulus.

Waepe/b:aepe/kupte des beens. Sura, gastrocoemium, venter cruris. dicitur **byaep** & **byaede**/q. d. **byepde**. i. latitudo siue amplitudo cruris.

Waepe/byepe. Rubus, sentis, morus vaticana.

byaembesie. Morum rubi, morum sentis, vaccinium.

Wasslem. Cyprinus latus. *vulgo* prafemus.

Wacuwen. j. callefaten.

Waggheren. Lenociniis superbare.

Waggheren ouer straete. Speciose ingredi, superbe incedere.

Wand. Incendium, vstio, adustio, inflammatio.

Wand. Torris: & Tirio.

Wand. Vredo, fungus, clauus, patella: arborum morbus est solis excussione: & Robigo, rubigo, vredo, carbunculus, vstilago: vstium frumenti, auena & tritici, cum spica quodam modo aduruntur.

Wand-byef. Literæ incendiarie, literæ indictionis incēdij.

Wand-zeemer. Sicula incendiarie.

Wand-haek. Hama, harpago.

Wand-yster. Cauterium ferrum quo nota inuruntur: & membra morbida aduruntur.

Wand-yster. Fulcrum focarium, dalo-

- dalopus, odis: *instrumentū ferreum quod in foro ligna sustinet.*
- bzand-leeder** *Scala incendiariorum.*
- bzand-nieuto.** *hier-nieuto.*
- bzand-ouen.** Fornax.
- bzand poppe/poppe.** Malleolus.
- bzand-roede.** *fris. louan.* **bzand-ijfer.** Fulcrum focarium.
- bzand-roouen.** **bzand-schat-ten.**
- bzand-roouer.** **bzand-schat-ter.**
- bzand-schappen.** Incēdia moliri.
- bzand-schapper.** Incendiarius.
- bzand-slanghe.** Vipera.
- bzand-schatten.** Exactionem incendiariam extorquere, cogere ad conflagrationis redēptionem: *Redimete incēdium violentorum.*
- bzand-schatter.** Incendiarius.
- bzand-schattinge.** Exactio incendiaria: *Redemptio incendiaria.*
- bzand-spieghel.** Speculū vrens.
- bzand-sieghen.** Incendiū violentum facere, incēdia moliri, tectis facē subdere, ignem inferre.
- bzand-sichter.** Incendiarius, clandestinus incendiarius.
- bzand-stock.** Fax: *Torris.*
- bzand-tee-krn.** Stigma, victurum in cute punctum, nota publica, nota iniusta.
- bzand-teecken** *bā de peerden.* Trisippium.
- bzand-boghel.** Larus niger, *fulica.*
- bzand-bosty.** *Vulpes nigricans.*
- bzand-wijn/ bzandende wijn.** Aqua ardens, aqua vitæ, vinū ardens, causticum, liquor stilatitius ex vino: *dicitur bzand-wijn: & bzandende wijn. i. ardens, quia facile ardet flammamq; concipit.*
- bzandeler/ bzandereel.** *flandr.* **bzand-ijfer.** Fulcrum focarium.
- bzandereel.** Glans: plumbum in glandis modum formarum, quod loro alligatū in hostem torquere & ad se retrahere solent antiqui: Librillum.
- bzanden/ bernen.** Vere, adure, perurere, deurere: *Ardere, exardere, inardere, flagrare.*
- bzander.** **bzand-ijfer.** Fulcrū focarium.
- bzandich.** Flagrans, vrens.
- Bzas.** Mixtio, commixtio, confusio, commixtum chaos: *Conditus, conditura, compositio.*
- bzassen.** Miscere, commiscere, permiscere, confundere, condire.
- bzassen ende bzottwen.** Confundere & miscere, commiscere aquas frugibus, coquere ceruisiam.
- bzassen.** Epulari, pergræcari, heluari, popinari, bacchari, commessari.
- bzal-penrinck.** Tressis, nummus tribus assibus æstimatus. *vulgo brasdenarius. q. d. nummus epularis.*
- bzasser.** Barathro, luro, heluo, *popi-*

- popino, comestator, epulo.
b;asserfe. Epulatio, popinatio, helluarib.
B;eerd/ b;eerd. Latus, largus, amplus.
b;eedde/ b;eerdde. Latitudo.
b;eeden. j. b;eerden. Dilatare.
B;eemrich. *fland.* Luxuriosus, ardens in Venerent, Veneri deditus.
B;eepdel. Habena, retinaculum, frenum.
b;eepdelen. Frenare, infrenare.
B;eepden. Dilatare, amplificare, exteodere.
b;eepden. Reticulare, contexere rete, vittam, &c.
b;eepd-naed. Sutura reticulata.
B;eeken. Frangere, rumperere, quassare.
b;eekelick. Fragilis.
B;eem. Genista: & Spartum.
B;eeme. j. b;eeme. Rubus.
B;eemime/ b;eemse. Oestrū, asilus, tabanus.
B;eemmer Sonitum edere. *β;ι-
μω*
B;eenghen. Adferre, deferre, proferre, apporare.
b;eenghen eerren b;eontck. Propinare, præbibere.
B;eetick. j. b;eoke.
B;eef. Literæ, tabellæ, epistola.
b;eef ende seggel. Instrumentum.
B;eefchen. Rugire: & Hianire.
B;eef. Puls, pulmentum
B;eijn. *fland.* j. pekcl. Muria.
B;eifel/ b;eifelken. Mica.
b;eysen/ b;eyselen. Conterere, obterere, in micas frangere, confringere, comminuerere, in mi-
- nimas partes confringere.
b;eyselinge. Mica.
B;eijl. Specillum, ocularium specillum, conspiciillum.
b;eijl hupf ken. Theca oclularia.
b;eijl-maerker. Fabet oclularius.
b;eijllen. Admouere specilla oculis.
b;eijllen semanden. Comprime-re, refrenare aliquem: & Decipere, fallere.
B;eocke. Bolus, buccella, frustulum, frustum ciculentum, mica.
b;eocke/ krop-aes. Turūda, offa.
b;eocke. *fland.* Bolus venenatus, venenum.
B;eodde. *ven.* Fœdus, indecorus, turpis.
b;eodden. Resarcire, interpolare, sarcinare res veteres & obsolescas.
b;eodder. Interpolator.
b;eodder/ b;eodder. Ineptus operator.
b;eodder. Podex turpis, anus stercore fœdatus.
B;eock. Palus.
b;eock-land. Palus.
b;eockachtich. Palustris.
B;eocke. Bracha, brachæ: campeitre, subligar, subligaculum, scemoralia, sceminalia, perizoma.
B;eoden/ b;euden. Fouere: & Incubare ouis vel pullis, sedere in ouis, oua fouere, refouere, uidulari.
b;eod-ey. Ouum vrinum, cynosurum.
b;eod-hinne. Gallina matrix, gallina incubans, gallina oua

& pullos fouens.
hzoedinghe. Incubatio, fotio, forus, fomentum, pullatio.
hzoedfel. Pullatio, genimē, foratura.
hzoeder. Frater.
hzoederken. Fraterculus.
hzoederlick. Frateraus.
hzoederlicken. Fraternalē.
hzoederſchap. Fraternalitas: & Collegium, phratia, cœtus fratrum, sodalitiſm ſacrum. *vulgo* confraternalitas.
hzoem/hzoem. ſland. j. hzoem. Geniſta.
hzoem. Spuma, ſordes ſeu ſtrigmenta rerum decoctarum.
hzoemen Deſpumare.
hzoemfel/hzoem: Spuma.
hzoelen. Tempeſtuolum ventum flare, furentem ventum ſpirare
hzoek/hzoepck/hzoek. Conſuetudo, uſus. *hzoeken* eſt *hzoeken*. Leges & conſuetudines. *a* *hzoepcken* / *vti*, *frui*.
hzoek/hzoek. Fractura, ruptio. *a* *hzoeken* / *frangere*.
hzoek / hzoek. *ſland*: j. *gheſcheurthejd*. Hernia.
hzoek/hzoek / hoete. Multa, multa, pœna pecuniaria, pecunia multatitia: & Peccatū, culpa. *hzoek* *betaelē*. Cul-pam redimere.
hzoek/hzoek. Curuatura.
hzoek/hzoek/hzoek. Bulla, torques, monile, ornamentū colli, quale geſtāt equites Ordinis: *a* *hzoeken* / *hzoeken* *ſue* *hzoeken*. Pandare, incur-
 rare.

hzoek/hzoek. Frangere legem, infringere ius, perfringere legem, committere mul-tam.
hzoek/hzoek. Incuruare, pandare, ſectere.
hzoek. Fragilis, friabilis.
hzoek. Delinquens, legem in-fringens, multam commit-tens.
hzoem ſland. j. hzoem. Geniſta.
hzoenken. j. hzoenken.
hzoeken hzoeken. Incuruare.
hzoed. Panis.
hzoed. j. koeck van metael Pa-ſtillus.
hzoed-bidden. Mendicare.
hzoed-hzoek. Proteruius, peculans, laſciuius, artogans, for-tuna dulci ebrius, clarus re-bus ſecundis.
hzoed-hzoekſchap. Proter-
 uia, peculantia, laſciuia, arro-gantia, inſolentia, panis ſaru-ritas, licentia morum rebus ſecundis, panaria ebrietas.
hzoed-kitte / hzoed-ſpindel. Macera.
hzoed-koſt. Caniſtrum, panar-ium, panariolum, corbis, ſporra.
hzoed-looſe konſt. Ars ſteri-lis, ars nihil ad farinam fa-ciens.
hzoedſch / hzoedſch. Fragilis: & Præceps, ferox.
hzoedſch. Fragilitas.
hzoouwen/hzoaſſen / menghen. Miscere.
hzoouwen. Coquere cereuiſiam.
hzoouwer. Cereuiſarius, cereui-ſia coctor, zythepſa.

hzoouwer

Buorden. j. broeden.
Bugghe. Pons.
Bugghe. *fland.* *hollad.* *ficamb* *fris.*
 j. borer-am.
bug-roek. *fland.* j. **bondels.**
 Ponticulus.
bugghelken. Ponticulus.
bugghelken van de lupte. j.
 lupten-**bugghelke.** Magas.
Bupck/ghebupck. Vfus, con-
 fuetudo, mos.
Bupcken/ ghebupcken. Vri,
 frui.
Bupd. Sponsa, nympha, virgo
 delponsa, noua nupta.
Bupd-gom. Sponius, nym-
 phus.
Bupd-loft. Nuptiaz, a lofte *sine*
 ghelofte. i. promiffio.
Bupd-loft. Conuiuium nu-
 ptiale.
Bupd-loft houdt. Facere nu-
 ptias, exhibere conuiuiu nu-
 ptiale.
Bupd-fchat. Dos.
Bupd-ftuck. Sponsale munus.
Bupn. Fufcus, aquilus, subni-
 ger, nigricans *vulgo* brunus.
Bupneten. Offufcare: & Poli-
 re, expolire metalla.
Bups. *bol.* j. **fehupm.** Spuma.

Bucht/ bocht. Septum, septa,
 orum.
Buck. *fland.* j. **bock.**
buckingh. j. **bock-hozinck.**
 Halec infumata, paffa. *vulgo*
 buccaldus.
Buecke/ buck-not. Glans fa-
 gea, *sine* faginea.
buecke boom. Fagus.
Bueck-wept. j. **boeck-wept.** Fa-

gopyrum, fagoriticum.
Buer. *fris.* *bol.* j. **ghebuert.** Vici-
 nus.
Buer/ hupt. Spolium, exuuiæ:
 & Manubiaz, *vulgo* butinum.
bueten. Prædari, prædam fa-
 cere.
bueten/ manghelen. Permuta-
 re, commutare.
bueter. Prædo. **Byp bueter.** Præ-
 miaror.
Buffel. Bubalus, bison.
buffe. Ich. Bubalinus.
Buffet. Abacus, repositorium: &
 Vafarium, argyrotheca. *vulgo*
 buffetum.
Bupck. Venter, aluus: & Vte-
 rus.
bupck der bien/ bie-bupck. Al-
 uearium, alucus.
bupck van de kercke. j. **beuck.**
 Aluus templi.
bupck loop. Alui profuuium.
bupck-pijne. Dolor vëtris: ver-
 minatio, tormina alui, intesti-
 norum circa vmbilicum tor-
 fio. & Cholera, felliflua paffio.
bupckwee. j. **bupck-pijne.**
bupck woym. Lumbicus.
bupcken. Lintea lixiuio purga-
 re *sine* lauare.
bupckfel. Lixiuium: lauatio li-
 xiuio.
Bupde. j. **bupe.**
Bupdel. Bulga, cromena, saccu-
 lus.
bupdel/ bupdel fack. Cribrum
 pollinarium, cribrum farina-
 rium, subcerniculum.
bupdelen. Cribro incernere vel
 tubcernere.
Bupe/ bupde. Nymbus, tempe-
 ras,

- ftas, horrida tempeftas, aëris
intemperies, furens impetus.
- bupt/bupde.** *frif. holl. j. kole.* Anthrax, carbunculus peftilens.
- Bupghen.** *j. booghen.* Flectere.
- Buple.** Tuber, tuberculum, tumor rotundus.
- Buplen.** Extruberare.
- Buplen.** *j. bupdlen.* Cribro incernere.
- Bupfe.** Canalis, tubus, fistula.
- bupfe.** Amphitheton; poculum vtrinque anſatū, quod ob magnitudinem ambabus tollitur ac reponitur manibus: *id Hollandi nante vocant buſam, inquit Eraſ. in Adag. Ex Amphitheto bibiſti.*
- Buſken.** Canaliculus, tubulus, fiſtula.
- bupfen.** Cothoniſſare, largiter potare, bibere ex amphitheto: poculis indulgere, confer-tim ingerere potum, *a Cōgyn. i. cumulatè, confer-tim, inquit Adrianus Iunius.*
- Buſſe.** Cymba, lembus, navis piſcatoria.
- Buſſſchen.** Pulſare, tundere.
- Bupt.** *j. buet.* Præda.
- Bupten.** Extra, foras, foris.
- bupten-man.** Hoſpes, advena, peregrinus, exterus, extrarius, extraneus.
- bupten-waerts.** Foras.
- buptenje ban de ſtad.** Suburbia, orum: territorium.
- Bulcken.** Inclinare ſe.
- Bulckt.** *j. bulte.* Culcitra ſtramentitia.
- Bulderen/ bolderen.** Tonare, intonare.
- Bulle.** Diploma, literæ principum, *vulgo bulla.*
- Bullen.** Pulſare.
- Bulſter.** *j. bolſter.*
- Bult.** Gibbus.
- bulte.** Culcitra ſtramentitia: Segestria: pelles nauticæ quibus indormiunt.
- bu'tachtich** Gibboſus.
- Bultenaer.** Gibboſus.
- Bundel/ bondel.** Sarcina, faſcis.
- bundel/ garwe.** Merges, manipulus, faſticulus ſpicarum.
- Bandelen.** Componere vel ligare in faſticulum.
- Bundſel/ bondſel.** Cunabula, faſcia.
- Bunder/ bonder.** Lagerum.
- Bunge/ bonghe.** *ſax. frif. j. trommel.* Tympanum.
- Buſſe.** Pyxis. **Buſken.** Pyxidicula.
- buſſe/ laet buſſe/ koppe.** Cucurbita.
- buſſe/ ſtadt-wapen.** Spinther, monile quod in humeris tabellarj & caduciatores ferunt.
- buſſe/ ſchiet-buſſe.** Bombarda: tormentū æneu ſive ferreū: fiſtula ænea ſive ferrea bellica: catapultæ igniaria, machina igniuoma tormentū igniuomum, balſta & Sclopus.
- buſ gat.** Scutula, foramen balliſtæ.
- buſ gieter.** Fuſor æramentarius.
- buſ-kloot/ buſ-loot.** Globus tormentarius, plumbum tormentarium, ſphæra plumbea, glans.
- buſ-krupd.** *buſ-poeder.* Pulvis nixæ

nitricus, nitrosus, tormentarius, sulphureus, pyrinus, igneus.

bus-meester. Machinarius, machinarum bellicarum praefectus, rei machinariae praefectus: & **Baillistarius, tormentarius.**

bus-poeder. j. bus-krupd.

bus-schutter/ bus-schieter. Baillistarius, tormentarius, bombardarius, scloperarius.

Bussel. Fascis. **Busselken.** Fasciculus.

Buten j. bueten. Praedari.

Buete. Pulsatio, collisus, contusio, ictus.

butte/ buple. Tuber, tumor è lapsu siue ictu.

butsen/ borsen. Pulsare, quassare, allidere, incurfare.

Butte/ botte. Corbis dossuaria.

C A

A incipientia, per litteram h scribenda veteri more duximus: Graeca orthographia potius quàm Latina.

C E

Cebolle/ cibol. scand. Cepula, caepa.

Cedel/ cebule/ schedel. Scheda, schedula, pyctacium, exigua tabella.

Ceder-boom. Cedrus.

Celle. Cella, cubiculum.

celle/ klooster celle. Cella monastica.

celle-broeder. Cellita, frater Alexianus, vespilto, sandapilarius.

Cepier. j. cippiet. Cippi custos, carcerarius.

Cesse. q. d. Cessatio. *De kercke is in cesse.* Prophanarum est templum: cum scilicet à rebus sacris cessatur, ob enormem aliquam causam.

Ceter. Mentagra, lichen.

C I

Cibolle. Capula, caepa.

Ciboije. Ciborium, ciborium, hierotheca.

Ciere. vetm. scand. Facies, vultus: & venustas. vultus venustus, ornatus. **Goede ciere maekken.** Curare cutem, genio carere dulcia, indulgere genio, pergracari.

Cieraet. Ornatus, comptus, cultus, us: nitor, exornatio, colmus.

Cieren/ bercieren. Ornare, exornare, adornare, decorare, comere.

Cieren scand. j. byassen. Pergracari, popinari, curare cutem.

Cieringhe. Ornatus, us.

Cierfel/ cieraet. Ornatus, us, nitor.

Cierlick. Elegans, concinnus, scitus, comprus, venustus, ornatus: & Eleganter, concinne, scire, venuste, ornate.

Cijfer. Numerus arithmeticus, notula numeraria. *vulgo cifra & ziphera.*

Cijfer-schijff. Latebra scribendi, scriptura occulta, scriptum furtivum, litterae secretiores per notas numerarias scriptae.

Cijfer-konste. Arithmetica.

Cijfer-meeftet. Arithmeticus.
Cijns/ cjis. Censuſ, veftigal,
 penſio, triburum. **Grond-**
cijns. Solarium, veftigal ſo-
 larium.

Cijns-baer. Veftigalis, tribura-
 rius, ſtipendiarius, cenſui ob-
 noxiuſ, cenſituſ, cenſibus af-
 ſcriptuſ vel aannotatuſ.

Cijſken/ ſijſken. Acanthiſ, ſpi-
 nuſ, liguſtuſ.

Cimbel. Cymbalum.

Cincke. Buccina.

cinck-roer. j. ſeng-roer.

Cincklen/ ſincklen. Pentecoſte.
q.d. quinquagelima. gal. flandr.
cinquiesme. hiſp. cinqueſma. quin-
quagelimuſ nempe dieſ à Pa-
ſchate.

Cinghel/ buyck-riem. Cingu-
 la, æ: lorum canabinum ven-
 trem equi ſubcingens.

cinghel / binnen-pleyn in de
ſtaad. Pomerium.

Cip/ cippe. fland. Cippuſ, nu-
 mella.

cippier. fland Cippi cuſtoſ, car-
 ceriſ cuſtoſ, phylaciſta, carce-
 rariuſ.

Cipreſſe / cipreſſe-boom. Cu-
 preſſuſ, cypariſſuſ.

cipreſ-not. Galbuluſ, globuluſ,
 pilula ſive nux cypreſſiſ.

Circkel. Circuluſ; circiniuſ, or-
 biſ.

circkelen. Circinare.

Circken als een muſſche. Ti-
 riſſare.

Cirurgijn. Chirurguſ, vulnera-
 riuſ.

Ciſterne. Ciſterna.

Cirer/ lupte. Circhara.

Citroen. Citreum, Heſperium,
 Medicum, Aſſyrium-malum.
citroen-berſte. Citreuſ color.
Citteren. Tremereſ.

Civet. Zibethum, odoramertum
 muſco aſſimile odore.

CL. CN. CO. CR. CV. in
 liſtera K ſunt ſuo ordine collocatq.

Doben / dabbelen.

Subigere, ſuffode-
 re, ſodicare: Pul-
 uerem ſive lorum
 verſare manib⁹ aut

pedibus. *Becanus.*

Dabbe-gat. Charonea ſcrobs,
 ſpiraculuſ Diris, Orbiſ oculuſ,
 ima ſedes Erebi, barathrum.

Dach. j. dagh. Dieſ.

Dachten. fland j. denken. Co-
 gitare.

Dack. Teſtum.

dack-gat. Impluuium.

dack-gote. Imprex, canaliſ te-
 ſti.

dack-oofen. Proieſtura teſti,
 ſuggrunda, æ. ſuggrundia,
 orum, ſtillicidia.

dack-raue. Canteriuſ.

dack-ribbe. Canteriuſ.

dack-ſparre. Canteriuſ.

Dade/ dadel. Daſtyluſ, palmu-
 la, caryota.

dadel-boom. Palma.

Daeck/ Dake. ſax. friſ. j. neueſ.
 Nebula.

dackerigh. j. newelachtigh.

Daed. Factum, actus, actum.

Daeden. ~~verum~~ Facere, agere.

Daedich. Faciendſ, agendſ.

Daedelich. Re ipſa, ipſo effectu,
 ipſo

ipso facto, reapse.

Daedinghen. j. Dedinghen.

Daenken/depnken. Dama.

Daer. Ibi, illic, istic: & Eò, il-
luc, istò.

Daer binnen. Intro, intus.

Daer-en-bouen. Adhæc, præ-
terea, insuper, quin etiam.

Daer-nae. Postea, post illa, dein-
ceps, inde, deinde, exinde.

Daer-om. Ob id, ideo, idcirco,
igitur, ergo, propterea, ex hoc,
propter eam causam, ea de
causa.

Daer-om-dat/om dat/ want.
Propterea quòd, quoniam,
quia, quòd, quippe.

Daer teghen. Contra id: & Cò-
trà, è contrario.

Daer wt. Ex eo, inde.

Daer-waerts. Eò, istò: Illuc
istuc.

Daes. *vetus.* j. *stoaes.* Delirus.

Daesærd *fland.* Delirus: & Fe-
merarius, inconsideratus, in-
considerans: & Phantasticus,
phantasmate perterritus.

Daese. Terriculum, tetricula-
mentū, phanasma, spectrum
terrorem incutiens.

Daesen. Delirare, phantasmate
turbari.

Daeser. j. *daesard.* Delirus.

Daesernge. *fland.* i. Deliriū stul-
ticia, amentia.

Dagge. Sica, pugio, clunabulū,
clunaculum.

Daghe. Dies, lux, tempus diur-
num. *By daghe.* Die, inter-
diu, luce, luci, de die. *Becanus*
ait dagh dici, quasi de acht, quod
plurimi aestimetur: & nacht/qua-

*si nie acht quod nibili ducatur se-
ue aestimetur.*

Daghe-huere. Diarium.

Daghe-loon. Diarium, diurnum,
diurnæ operæ pretium, mer-
ces diurna, merces vnus
dici.

Daghe-mael/Daghe-want. Ter-
tia pars iugeris.

Daghe-reple. Iter vnus dici.

Daghe-sterre/ moeghen-sterre.
Iubar, lucifer, helperus, Ve-
neris stella.

Daghe-baerd. Iter vnus dici.

Daghe-baerd/landf-daghe. Co-
mitia, orū. **Dag-baerd hou-
den.** Conuentum agere.

Daghe-baerd. Diei certi consti-
tutio siue denunciatio, præfi-
nitio diei.

Daghe-baerden. Diem dicere,
constituere, præfinire, alicui.

Daghe-baerdinghe. Citatio, diei
certi constitutio.

Daghe-wand/daghe-mael. Ter-
tia iugeris pars: & *fland.* Me-
dium iugerum.

Daghe-wenne. *vetus.* Pensum.

Daghe-werck. Pensum, iusta,
orū, plena opera.

Daghe-wercker. Operarius, mer-
cenarius.

Daghe-lick/daghe-lick. Diurnus:
& Quotidianus.

Daghe-licks/daghe-licks. Quo-
tidie, singulis diebus, in dies
singulos.

Daghe-raed. Aurora, diluculum,
crepusculum matutinum.

Daghen/daghe worden. Diesce-
re, lucefcere, illucefcere. **Het
daght.** Diescit, lucefcit.

F 4 daghen/

daghen/dagh setten. Diem aliqui dicere, finire, denunciare, constituere.

daghen heur recht. Citare, in ius vocare, constituere iudicium, citare libello, diem dicere, certum diem constituere.

dagh-brief Libellus.

daghemēt. Citatio, libellus.

daghinghe. Citatio.

dagher. Citor.

Dape. j. dade. Dactylus.

Dapncken. holl. j. daedinghen/ dedinghen. Componere, pacisci.

Dal. Vallis, valles.

dalen. Descendere, demittere se.

dalinghe. Descensus.

Dallinck. sax. sicamb. j. heden. Hodie.

Dam. Agger obliquus, agger fluminibus obiectus: dicitur **Dam Becano, a tammen sine remmen: quod impetus fluctuum inundantis mari aggere domentur.**

dammen. Aggerare, obstruere fluctus aggello.

dam-beere. fris. holl. j. ienuehbelle. Bacca iuniperi.

dam-looper/batfle. Pristis, nauigium oblongum & angustum.

dam / dammeler. Lapis, scrupus, siue globus dyada valens in lusu.

Damp. sand. j. mo:we. Mollis.

dampen. sand. j. mo:wen. Mollire: & Molliri, mollescere.

damp/demp/domp. Vapor, euaporatio.

dampen/dompen. Vaporare.

dampich/dompich. Vapidus, vaporiferus.

dampich/dempich. Suspiriosus.

Dan. Tuc. tom. dicitur dan tantum de futuro tempore.

Dan. Igitur, ergo: & Ac, quam, atque: & Nisi, praterquam.

Danck. Gratia. **Met uwen danck.** Te volēte, ex tua sententia, tua volūtate, **In dāck nemen.** Recipere æquo animo, boni consulere. **Danck weten/danck segghen.** Gratias habere, gratias agere.

danck-baer. Gratus.

danck-baerhepd. Gratitude.

danck-baerlick. Grate, grato animo.

danck-segghinghe. Gratiarum actio.

danchen. Gratias agere, persolvere grates, gratiam habere, grates habere, gratari.

dankinghe. Gratiarum actio, grates.

Dans. Saltatio, tripudiū. chorea. vulgo danfa.

danssen. Saltare, tripudiare, choreas ducere. vulgo dansfare.

dansser. Saltator.

dansserse. Saltrix.

Dante/ dantine/ dantelojie. Ambubaia, mulier igoava.

Dapper. Strenuus, animosus, fortis, acer, gnauus, masculus, agilis.

dapperhepd. Strenuitas, fortitudo, vis, virtus, macula virtus.

dap

dapperlick. Strenuè, fortiter, animosè, viriliter.

Dare. *sax. fris. j. alt.* Vstrina.

Darinck/ darrp. *fland. zeland.* Cespes bituminosus.

Darm/derm. Intestinum, ile.

darm-bupck. Aluus.

darm-ghicht. *j. lanck. ruol.* Ileus, voluulus, chordapson tormentum.

darm-ghichtich. Iliosus, torminosus.

Darschen j. derschen.

Darren. j. derren. Audere.

Daruen. j. deruen. Catere: & Audere.

Dasse. Taxus, taxo, melis.

Dat. id, hoc, illud.

Dat. Quod. **Dat ghp seght/ &c.** Quod dicis, &c.

Dat. Quod. **Ich belyde dat icht ghedaen hebbe.** Confiteor quòd fecerim, fateor me fecisse.

Dat. Vt. **Hy bidt dat ghp wilt komen.** Rogat vt venias.

Dat. Ne. **dat ghp niet quaedts en doet.** Ne aliquid mali feceris vel facias.

Dat/als. Cum, quando. **De tyd sal komen dat.** Tempus veniet cum: dies erit cum.

Dauen. *sax.* Furere, insanire.

Dauen. j. daueren. Nutare.

daueren. Nutare, vacillare, contremiscere: & Vibrare, coruscare.

Dauw/dauwe. Ros.

dauwen. Rorare.

dauwachtich. Roscidus.

D E

Decke/ deeksel. Operimen-

rum, tegumen.

Decke/bedde-kleed. Lodix, stragulum, stragula, lecti operimentum.

Decken. Tegere, contegere, operire, cooperire, insternere, velare, nubere, obnubere, obducere.

Deck-mantel. Pallium quo aliquid tegitur: & Prætextus.

deeksel Operimentum, operitorium, tegumen, tegumentum, regmen: & Lodix, stragulum.

deeksel/stopfel. Operculum, coopericulum, orbis.

deeksel oft schynfel bā deught. Species, umbra, prætextus virtutis.

Deedinghe. Lis, litigium.

Deedinghen / daedinghen / dedighen *ger. sax. fris. holl. flandr.* Litigare, disceptare: componere, pacisci, transigere.

Deegh. Massa, massula, offa, farina subacta: & massa escæ in modum pultis redacta. **Deegh/ inquit Becanus,** quoduis genus incrementi & promotionis in melius, dicitur, a dijghen sine dijghen.

Deel/Depl. Pars, portio.

Deel-ghenoot. *fland.* Hæres, particeps hæreditatis.

Deelachtich. Particeps, consors, socius.

Deelachtich maecken. Impertiri, participare, communicare.

Deelen. *fland. j.* Deplen. Partire, partiri.

Deel-saē/Depl-baer. Dimidius.

Deemster, *vetus. j.* dupster. Obsecurus.

Deeren. j. deren. Nocere.

Deerne. Ministra, famula, ancilla.

Deeffem/heue. Fermentum.

deeffemen. Fermentare.

Deeghe. Salus, sanitas: & Prosperitas, vigor, augmentum.

De deeghe. Integre, probè, rectè, insigniter, decenter, eximie, sedulo, honestè.

deghelick. Eximius, præstas, insignis, integer, probus, augustinus, honestus.

deghelicken. Eximie, insigniter, probè, honestè.

deghelickhepd. Præstantia, integritas, probitas, honestas.

deghen/deghen man. *vetus ger. sax. fris. hol. sicamb. scand.* Vir præstans, strenuus, fortis, promptus, probus.

deghen/dægen. Machera, gladius brevis & largus. *sic dicitur. Becano, quod gladiatorum ope, bello nempe, res augeantur ac promoveantur.*

Deghel sax. sicamb. Lebes.

deghel van de perffe. Lamina præli.

Depl. j. deel. Pars.

depl/deplinghe. Partitio, distributio.

depl/depl-brood. Panis gradilis: qui eleëmofynæ loco egenis distribuitur.

deplen/deelen. Partire, partiri, diuidere, distribuere, partes facere, dispertire, dispertiri, impertire, impertiri.

depl-haer. Diuiduus.

depl-saem. Diuiduus.

depligh. Diuiduus.

deplinghe. Partitio.

Depmster / deemster. *vetus. j. dupster.* Obscurus.

Depn. Dama. **depnken.** Damaula.

depn. Euclio, homo avarus, fordidus,

depn-scand. j. koozen-bijter. Dardanarius.

depnachtich. Avarus, sordidus.

Depnsen/depsen. Retrocedere, pedem referre, tergiuersari, inclinari, retrocedere in pedes.

Deken. Decanus, caput contubernij, decurio.

deken van d'ambacht. Præfectus opificum, tribunus opificum.

deke der gheestelickhepd. Censor ecclesiasticus, caput sacerdotum, archipresbyter, *vulgo* decanus.

Dele. Assis, asser, assamentum, rabula scætilis, planca.

dele. fris. sicamb. j. bloer. Pavimentum, arca.

Delle. *vetus. j. dal.* Vallis.

dellen. *vetus. j. dalen.* Descendere.

dellinghe. Vallis.

Delue/dilue. *zeland. j. gracht/* sloot. Fouca.

deluen. Fodere, defodere, infodere, pastinare, sarrire.

Deluwe/eluwe. Pallidus.

Deme. Vber, huber, rumen.

Demp. *vetus. j. domp.* Vapor.

demp. Helluatio, prodigalitas, voracitas.

dempen. j. dompen. Vaporare.

dempen. Coquere in olla operata,

- ta, fouere foculo feruente.
- Dempf.** Helluari, prodigere, vorare, vertere in fumum & cinerem.
- Dempen.** Proterere, obterere, conterere, concucare, in nihilum redigere, extinguere, suffocare.
- Dempich .j. Dompich.** Vaporosus.
- Dempich/kort-boftich.** Suspiriosus, anhelus, asthmaticus, dyspnoeicus.
- Dempicheyd.** Asthma, dyspnoea, spirandi difficultas.
- Demstigh .frif .j. Deemster.** Obscurus.
- Dencken.** Cogitare, meditari, ducere animo.
- Denne.** Area: & Pauimentum: & Tabularum.
- Dennen-boom.** Teda. Wit dennen-boom. Abies. Rood dennen-boom. Picea.
- Derde/drijde.** Tertius.
- derde-deel.** Triens.
- derdelinck derde sweer. sandr.** Cōsanguineus in tertio gradu.
- derd-thie/drij-thie.** Tredecim.
- derd-thien dach.** Epiphania, regalia: *decimus tertius dies à natali Christi.*
- derdtigh.** Tringta.
- derdtigh-mael.** Tricies, tringta vicibus.
- derdtighste.** Trigessimus.
- Dece/deppe.** Nocumentum, offensa, noxa, displicentia. *dn'gn. i. pugna, rixa.*
- Deren/Deppen.** Nocere, officere, obesse, virgere.
- Derren.** Miserari, misereri, com-
- miserari, miserescere. **Byn deert my.** Miseret me tui.
- derenisse.** Misericordia, misericordia, miseria.
- Derf brood.** Panis azymus, nõ fermentatus.
- Derm .j. darm.** Intestinum.
- Derren.** Audere.
- Dersehen/djessen/doyssche.** Batuere, quaterere, incutere, impingere.
- Dersehen het koren .j. doyschen.** Flagellare perticis frumentum.
- Dertel.** Proteruus, petulans, lasciuus, procax, insolens.
- dertel zyn.** Proteruire, lasciuire, insolere.
- dertelheyd** Proteruia, petulantia, lasciuia, insolentia.
- dertelick.** Proteruè, petulanter.
- Dertien/dertigh .j. derdtien/derdtigh.**
- Deruen/be-deruen/doyuen.** Carere, egere, opus habere.
- Deruen/doyuen/dertè.** Audere, audaciam adhibere.
- Dese.** Hic, hæc: iste, ista: hi, hæ: illi, ista.
- des-gelick/desel-gelick.** Eiusmodi, istiusmodi, huiusmodi.
- des-ghelicks.** Similiter, pariter, item, itemque, itidem.
- des-hatue.** Illi^o ergo, eius ergo, propterea, ideo, idcirco.
- Deughd.** Virtus, valor, probitas & Beneficium.
- deughdelick.** Virrute præditus, compos virtutum, probus.
- deughdelicken.** Probè.
- deughd-saem .j. deughdelick.** Compos virtutum.

Deughen/doghen/booghē. Valere, probum esse.

Deur. Per, trās, vltra. *Deur verbis prepositum exponitur per prepositionis per, trans, &c. ut Deur-backen/ deur booyē/ deur-byngghen/ deur-gaen/ deur-schijnen/ &c. Prepositum autem adiectivis, redditur cū per, præ sine valde: vt deur-argh/ deurblijde/ deur-wijs/ &c.*

Deur-argh. Periniquus, valde iniquus, valde malus, peruersus.

Deur-backen. Percoquere, probè coquere.

Deur blijde. Perletus.

Deur-booyen. Perforare.

Deur-branden. Perurere.

Deur-bykē. Perrumpere, perfringere.

Deur-byngghen. Transigere: & Prodigere, profundere, absumere.

Deur-doen. Transigere, transmittere: & Exprimere per linteum siue colum, percolare, excolare.

Deur-dyngghen. Penetrare: & Impressionem facere.

Deur-dyoghe. Peraridus.

Deur-enge. Perangustus, valde angustus.

Deur-eten. Peredere.

Deur-etigh. Fastidiosus, satur, pertæsus: & Perduratus, induratus longo vsu.

Deur-etigh zjn. Perædere, percallere: & Indurescere vsu.

Deur-etighed. Fastidium, nauſea, tædium.

Deur-gaen. Transire, pertran-

sire, permeare.

Deur-gaende. Peruius,

Deur-gaende. Perpetuus, continuatus, nō interruptus aut vltio temporis spatio intermissus. *Deur-gaende twee iaerb.* Perpetuum biennium.

Deur-gaens. Continuè, continenter, iugiter, assidue, assiduo, perpetuò.

Deur-ganch. Transitus, transitio, meatus,

Deur-gaten. Perforare, perfodere, transfodere.

Deur-gheraecken. Peruadere, euadere.

Deur-grauen. Perfodere.

Deur-hackelen. Incidere.

Deur-hael. Traiectus: & Haustus.

Deur-haelen. Transferte, traicere.

Deur-haelen. Glutire, deuorare, haurire.

Deur-haelen/ deur-nemen. Perstringere, reprehendere.

Deur-haestich. Præproperus, præceps.

Deur-helpen/ ombzngghen. Tollere de medio, interimere.

Deur-hittich. Præseruidus.

Deur-iaeghen. Transadigere.

Deur-iaeghen. Decoquere, profundere.

Deur-iaegher. Decoctor, dilapidator, profusor, prodigus, gurges, vorago.

Deur-kennen. Pernoscere.

Deur-kijcken. Perspicere.

Deur-kleyn. Perminutus, perparuus, perparuulus.

Deur-

- Deur-koken** Peroquere.
Deur-komen. Pernadere, evadere, peruenire.
Deur-koud. Praefrigidus.
Deur-kruppen. Perreperere, erere.
Deur-laeten. Transmittere, dare viam.
Deur-lanck. Praelongus, perlongus.
Deur-leert. Perdiscere: & Perdocere.
Deur-leert. Perdoctus, pereruditus.
Deur-lesen Perlegere.
Deur-lyd. Transius.
Deur-lyden. Transire, pertransire, transgredi: & Perpeti,
Deur-loop. Transcurfus.
Deur-loop des bucks. Profluvium alui.
Deur-loopen. Percurrere.
Deur-loop:n/ Deur-bloeden. Perfluere.
Deur-luchtych. Illustris, perillustris, praclarus.
Deur-luttel. Perpaucus.
Deur-maerken. Perficere, perfectè & exactè facere.
Deur-maecht. Perfectus, exactè factus.
Deur-moedelick. Permolestus.
Deur-nachtich. Pernox.
Deur-nat. Permadidus, perfusus liquore.
Deur-nat; yn. Permadere, permadescere.
Deur-nemen. Percipere.
Deur-nemen. Perstringere, reprehendere, carpere, tractare, conurio accipere: & Castigare, punire, militare, plectere, exercere, duriter tractare.
Deur-reghenen Perpluere.
Deur-replen. Peragrare, iter habere, iter facere, viam facere per, &c.
Deur-ryck. Perdiues, praediues.
Deur-ryp. Permaturus, permittis, perfectè maturus.
Deur-rypen. Permaurescere.
Deur-rouw. Percrudus.
Deur-schalck. Perasturus.
Deur-schredich swert. Gladius vaginam vitius penetrans.
Deur-schepen. Pernaugare.
Deur-scherp. Peracurus.
Deur-schieten. Traicere, trahere, figere celo.
Deur-schynen. Translucere, perlucere.
Deur-schynich. Perlucidus, pellucens.
Deur-schoon. Perpulcher, perbellus, perelegans.
Deur-schynen het geschryft. Transverso calamo iugulare, obliterare, dispungere. vulgo cancellare.
Deur-sichtich. Perspicax.
Deur-sieck. Perinfirmus.
Deur-sien. Perspicere, peruldere.
Deur-sientich. Perspicax.
Deur-slach. Cribrum, incerniculum, colum.
Deur-slaē. Transuerberare, percutiendo penetrare, transfingere.
Deur-slaen/Deur-saeghē. Prodigere, abligurire, decoquere:
Deur-slaeghet. Prodigus.
Deur-slaen. Contrahere aquam, transf-

- transmittere liquorem, perfluere, transmittere atramentum, &c.
- Deur-slaende papier.** Charta bibula, perfluens, transmittens literas, transmittens siue absorbens atramentum.
- Deur-snyddē.** Percindere, trāscindere.
- Deur-soecken.** Perscrutari, perquirere, inuestigare, indagare.
- Deur-speten.** Transfigere veru.
- Deur-speten. Deur-steken.** Traicere, transadigere, transfigere.
- Deur-spoelen.** Proluere.
- Deur-spoelinghe.** Proluies.
- Deur-spoelinge. leut-wijn.** Dilurum vinaceorum, lora.
- Deur-steken.** Perfodere, confodere, configere, transfigere, pertundere, transadigere, traicere.
- Deur-strepen. j. Deur schyabhen.** Dispungere.
- Deur-swaer.** Pragruis.
- Deur-tocht.** Trāctus, traiectus, us.
- Deur-toghen.** Traiectus, a, um.
- Deur. toghē boeue. j. Deur-trocken.**
- Deur-trapt/Deur-trockē.** Versipellis, tritus in vertutia.
- Deur-trecken.** Pertrahere, traicere.
- Deur-trocken.** Pertractus, traiectus.
- Deur-trocken boeue.** Veterator, subdolos impostor, astutia veteris extritus, callidus, in-
- duratus & tritus in astutia, vaffer, versutus.
- Deur-baeren.** Traicere, permeare, peragrarē, perlabi, trāsire.
- Deur-baerd.** Meatus, transitus.
- Deur-ballen.** Perlabi.
- Deur-bete.** Permultus.
- Deur-bliegghen.** Peruolare, transuolare.
- Deur-bloeden.** Perfluere.
- Deur bloeden. j. Deur-slaen.** Contrahere aquam.
- Deur-waecten.** Peruigilare.
- Deur-waepen.** Perflare.
- Deur-wandelen.** Perambulare, peruagari, peragrarē.
- Deur-wasschen.** Perluere.
- Deur-wijs.** Perfapiens.
- Deur-wit.** Percandidus.
- Deur-wonden.** Infigere multa vuhera, onerare vulneribus.
- Deur-wyhuen.** Perfricare, perterere.
- Deure.** Ianua, ostium, porta, fores, *hij.* **Deurcken.** Foricula, ostiolum, portula.
- Deur-hamer/klepel.** Marcus ostij, cornix cantharus, annulus ostij.
- Deurpel.** Limen, hypothyrū. *q. d.*
- Deur-pael.** i. ostij limes.
- Deur-rinck/Deur-hamer.** Annulus ostij, cornix.
- Deur-waerder.** Ianitor, atrien-sis, portarius, ad limina custos, ostiarius, accēsus, admissionalis, ianicularius, stator. *q. d.* ostij custos.
- Deurne.** Spina, sentis, vepres dicitur *Deurne Dozne/Dozne* & *Deur sue Doze; quod spina omnia*

motu celerrimo penetret, inquis
Becanus.

beurn-bosch/beurn-hage. Spin-
netum, dumetum.

beurn-haghe. Dumetum, senti-
cetum, spinetum: & Sepimē-
tum virgultum, spineum.

beurn-swijn. Histrix. *q. d.* por-
cus spinosus.

beurn-achtigh. Spinosus, sen-
ticolus.

Beusigh/ dupligh. Stupidus,
exanimis, perturbatus men-
te, fœcors.

D I

Dicht. Densus, spissus, solidus,
compressus, firmus, confer-
tus: & Conferitum.

Dichte ghedichte. Dictatum: &
Poëlis, rhythmus, metrum,
commentum.

Dichten dichtighen. Denfare,
spissare, solidare.

Dichten. Dictare: & Fingere,
cōminisci, commentari. **Dich-
ten een lied.** Condere, com-
ponere, pangere carmen.

Dichter. Poëta, commentor, au-
ctor, inuentor, excogitator.

Dichtigh. j. dicht. Densus.

Dichtighen. Solidare, solidum &
firmum reddere, denfare, spif-
sare.

Dichtighend. Densitas.

Dick. Crassus, spissus, dēsus, con-
cretus: & Latus, amplus.

Dick van lguē. Corpulentus,
crassus, plenus corpore.

Dick-bupck/kaf-sack. Venter
collatius, homo ventrico-
sus.

Dick. j. dickmael. Sepe.

dick-mael. Sæpè, sæpius, cre-
bro, frequenter.

dick-werf. Sæpè, crebro.

dick-wijle. Sæpè, frequenter.

dicken. Crassescere, spissescere:
& Denfare, addensare, con-
densare, cogere, spissare, con-
spissare.

Dichte. Spissitas, densitas, erassa-
men, crassitudo, crassamentū:
& Latitudo, amplitudo.

Dichte van lguē. Corpulentia,
crassitudo, plenitudo corpo-
ris.

Die. Hic, hæc, iste, ista, ille, illa, *in*
singulari: & Hi, hæ, hæc, isti,
istæ, ista, illi, illæ, illa, *in plu-*
rals.

Diele/dieghe/dpe. Femur, fe-
men.

Dieiden. j. djsden. Coalere, co-
alescere, augescere.

Dieiden/dupden. Nuere, innue-
re, significare, notare.

Dief. Fur, lauernio, trium litera-
rum homo.

Dief-hanger/dief-hëcker. Tor-
tor, carnifex, furum suspen-
sor.

Dief-lepder. Licitor, prætorianus
minister. *q. d.* furum dedu-
ctor.

Dief-put. Robur, thesaurus, do-
micilium in carcere subter-
raneum; tullianum.

Dief-sack. Funda, sacculus sub
veste confusus.

Dief-stal. Furtum.

Diefachtich. Furax, pronus in
furta, rapax.

Diefachtichepd. Furacitas, rapa-
citas.

diefdick.

- Dieftick.** Furaciter, furtim, furtiue.
- dieftich.** Furax, proclius ad furandum.
- diefte.** Furtum.
- diefuerije.** Furtum.
- Dieghe.** j. diede. Femur.
- Dienen.** Seruire, ministrare, deſeruire, inferuire.
- Dienen / sold winnen.** Merere vel mereri ſtipendia, facere ſtipendia, exerceri in militia.
- Dienen/te paſſe komen.** Conuenire, conueniens & decens eſſe, ad rem pertinere, ad rem facere.
- Diener/ dienaar.** Miniſter, miniſtrator, famulus, puer.
- diener.** Lictor, miniſter prætorianus: & Apparitor, ſtator.
- dienaers te houe.** Officia palatina. *vulgo* officiales.
- dienerſſe.** Miniſtra, miniſtratrix.
- Dienlick.** Commodus, accõmodus, aptus, utilis.
- Dienſt.** Seruitiũ, miniſterium, obſequium, officium, cultus.
- Dienſt ſemanden doen.** Commodare alicui in re aliqua: beneficium alicui impertire: ſidem, fauorem, obſequiũ, officium præſtare.
- Dienſt-baer.** Officioſus: & Seruilis, ſeruituti obnoxius.
- Dienſt-baerhepd.** Seruitiũ, ſeruitus.
- Dienſt-bode.** Miniſter, miniſtra: famulus, famula.
- Dienſt-boden.** Seruiria, orum.
- Dienſt-knecht.** Seruus, famulus.
- Dienſt-maerte.** Ancilla, miniſtra, famula.
- Dienſt-wijf.** Ancilla.
- Dienſt-willich.** Officioſus, præptus ad præſtandum officium.
- Dienſtelick / dienlick.** Aptus, commodus.
- Dienſtelick/ ghydienſtich.** Officioſus.
- Dienſtich.** Officioſus.
- Diep.** Profundus, altus.
- Diepen.** Profundum facere.
- diepte.** Profunditas, altitudo, profundum, altum.
- Dier.** Animal, animans, beſtia, *beſt.*
- Dieriaeckel / driaeckel.** Theriaca, antidotum contra venenum; aduerſus theria, id eſt, ſeras veneno imbutas præſtantiffimum remedium.
- Dierſchj.** Animalis.
- Dier/ dupj/ duer.** Carus, pretioſus.
- dier-baer.** Pretioſus.
- dier-koopſichj.** Carẽ vendens.
- dierde.** Caritas.
- dierde/ dieren tjd.** Annonæ caritas, difficultas, grauitas, ſæuitia, incendium: annona cõpreſſa.
- Dieffel.** Dolabra: & Securis.
- Dieffel j. dýffel.** Temo.
- Dieffel. j. dýffel / diſſel.** Catdus.
- dieus/ dupuel/ duuel.** Diabolus.
- Dieuerſje. j. diefuerſje.** Furtum.
- Dýck.** Agger: & Fouea, alueus; *apud Flandros Orientales.*
- Dýcken.** Aggerare, aggerem iacere: & Fodere.

Dijcker. Aggregator, coactor: & Foffor.

Dijden/dijent. Coalere, coalere, augere, accrescere, intumescere, augeri, promoueri, incrementum: & Promoueri in maius siue melius, *ut inquit Becanus.*

Dijedie/dieghe Femur, femur.

Dijeling. *vetus.* Femorale.

Dijghen. j. **Dijden.** Coalere.

Dijns-dagh. j. **Dijns-dag.** Dies Martis.

Dijffel/dijffel. Femur.

Dijstel/dijstel. Carduus.

Dijghen/dijghen Delere.

Dijn. *stand.* j. **Dijn.** Tenuis, exilis.

Dijng. Res, causa.

Dijng. Res, peculiū, vererum: *honesti rei sede circumloquutio.*

Dijng/ghedingh. Res forensis, causa, lrs, iudicium.

Dijngghen. Disceptare, contendere, certare, causas agere, lites agere, litigare, iudicio cōcertare.

Dijngghen. Liceri, licitari, disceptare de pretio: & Condicere.

Dijng-branch. Forum, forum iudiciale vel iudicarium, tribunal, confessus iudicium.

Dijng-dach. Dies iuridic^{us}, dies iuris, dies fastus, dies sessio- nis.

Dijng-dach. Dies Martis, q. d. dies litigiis dicata: *litibus enim & bellis preest Mars.*

Dijsch. Mensa, mensa rotunda. *vulgo discus.*

Dijsch-gheselle. Conuictor. *vulgo* comimentalis.

Dijsch-doek. *ger. sax. sicamb.* Mappa.

Dijstel. Carduus.

Dijstel/minck-ffler. Tribulus, carduus stellatus.

Dijstel-bloeme. Pappus cardui.

Dijstel-bincke. Carduelis, acanthis, acalanthis.

Dit. Istud.

D O

Dobbel. Duplex, geminus.

Dobbel mensch. Homo duplex, versipellis, versurus, aliud loquens & aliud sentiens.

Dobbel-soldenaer. Duplicarius, dupla stipendia merens.

Dobbel-wercker. *stand.* j. **Dobbel-lijer.** Tapetopæus.

Dobbeleren. Duplicare, & dupli- care, geminare, ingeminare.

Dobbelen. Duplicare.

Dobbelen. Ludere aleis: iacere talos, aleas, tesseras. *dicitur*

Dobbelen. *quod duabus ad mini- mum alicuius ludatur.*

Dobbeler. Aleator, aleo.

Dobbel-spel. Alea, ludus aleæ.

Dobbel-steen. Alea, tessera, ta- lus, taxillus.

Dobbelierken. Scutella.

Doch/toch. Saltem, tandem, de- nique, tamen: & Sodes, obse- cro, age.

Dochten/dosken. Transtra, iu- ga, remigum sedilia.

Dochter. Filia, nata. **Dochter- ken.** Filiola.

Dosken. Cito dare. *Becanus.*

Doddy. Veruculum, obelus: ta- lis, fustis: epistomium: pastil- lus quo aliquid cōtinetur aut obstruitur.

G

Dobbe/

Dobde/ lisch-Dobde. Typha, ce-
 stum morionis: caulis & spica
 typha palustris.
Doder dan d'eye. Vitellus, lu-
 teum oui.
Doer/ Doen. Tum, tunc.
Doeck/ laecken Pannus.
doeck/ lijn waet Tela, linteum.
doeck/ hooft-doeck Peplum,
 rica, flammaeum, plagula.
doecksken. Linteolum.
doecksken hooft doecksken.
 Plagula
**doeck scherer. j. doogh-sche-
 rer.**
Doel. Agger, aggesta terra, in
 quam sagittarij iaculantur sa-
 gittas.
Doeme. vetus sax. Iudicium.
doemen. Damnare, condemna-
 re, iudicare, censere.
doemst-dagh / doemst-daght.
vetus. Dies iudicij.
doemenisse. Iudicium, damna-
 tio.
doemstck. Damnatorius.
doemer. vetus Iudex.
Doeh/ doe. Tunc, tum. *Uben-
 sum de preterito tempore dicitur.*
Doen ter tijd. Id temporis, tum
 temporis, per id tempus.
Doen. Facere, agere, efficere, co-
 ficere.
Doen doen. Impellere, cogere
 aliquem vt faciat.
Doen maecten doen doen. Cu-
 rare fieri, efficere vt fiat, iube-
 re fieri. **De bijuen doen se-
 ghtelert.** Curare literas sigillo
 obfirmandas. **Te doen heb-
 ben.** Negotium habere. **Te
 doen hebbe met iemanden.**

**Commercium habere cum
 aliquo.** **Dan doen hebben.**
 Opus habere, indigere.
doende. Faciens, agens: **O Ope-
 rosus,** operi intentus.
doender. Actor, factor.
doenlick. Facilis.
Doesen. Pulsare cum impetu &
 fragore.
Doest. j. donst. Simila, pollen.
Doghen. j. deughen. Valere.
Doggher. Canis molossus, canis
 magnus.
Dogghen/ doggheren. Sacco
 furtim indere.
doggher. Funda, sacculus.
doggheren. Conuolare, sacco
 furtim indere, suppressere.
**Doghen/ doghed. j. deughen/
 deughd.**
Doper/ dober. Vitellus.
Dol dolch/ dolls. Pugio, sica.
**Dol/ dele. ger. sax. scamb. j. kat-
 we.** Monedula graculus.
Dol. scamb. holl. stand. j. bill. Insa-
 nus, mente captus, furiosus,
 maniacus.
Dol-hups/ dul-hups. Gyrga-
 thus.
dollaerd/ dullaerd. Homo in-
 sanus.
Dosen. Errare, aberrare, deuiare,
 delirare, deflectere a via.
dol- hof Labyrinthus.
dolinghe. Error, aberratio.
Dolle/ dol/ dolch. Pugio, sica.
Dom. Surdus. **Dom en blind.**
 Auribus & oculis captus.
dom. Mente captus, temerarius,
 hebes, stupidus, insanus.
Dom. Dominium. *hinc paul-
 ds/ bis/ dom/ hertogh- dom/
 rijk*

rijk-dom/ &c.

Dom/dom-kêrcke, Cathedralis ecclesia, episcopalis ecclesia. *vulgo* domnum: & dominicum.

Dom-beere. Canonicus cathedralis; sacerdos dominici tēpli.

Dom-kêrcke/dom. Cathedralis ecclesia.

Dom-poff. Praepositus domni, praefectus cathedralis ecclesie.

Dom-list. Collegium canonicorum cathedralium.

Domen. *vulgo* Vaporare.

Dommelen. Bombum edere.

Dommelinghe/ghebommel.

Bombus, murmur, strepitus.

Domp/damp. Vapor, exhalatio, halitus.

Domp-gat. Vaporarium, aestuarium, spiramentum, spiraculum.

Domp-hoer. Cornu quo candelae extinguuntur vaporis, obstruor: & Nasus, naris: & Nasus aquilinus.

Dompen. Vaporare.

Dompert/dempen. Suffocare, extinguere.

Dompich/dompachtich. Vaporiferus.

Donenken. j. duncken. Videri, apparere.

Doncker. Obscurus, tenebricus, tenebrosus, tenebrosus, caliginosus, crecus.

Doncker gheel. Rufus, e fusco flavus.

Doncker-groen. Luridus.

Doncker mettenen. Matutinū tenebrarum *vulgo*.

Doncker-robb. Fulvus, muste-

linus, color obscurior ruffo.

Doncheren. Caligare, obtenebrare, obscurare: & tenebrificare.

Doncherachtich. Subobscurus.

Doncherhepd. Obscuritas, caligo, tenebrae.

Donckernisse. Obscuritas.

Donckerlick. Obscurē.

Donder. Tonitrus, tonitruum, tonitru, caeli ruina.

Donder-beerd. Sedum maius, vitalis, semper vivum, hypogesson, sesuvium, caulis lovis officina. barba Iouis. q. d. barba tonantis.

Donder-bulle. Bombarda, tormentum aeneum.

Donder-dach. Dies Iouis. q. d. dies tonantis.

Donder-schoot. Fulgur, vis tonitru.

Donder-slact. Tonitrus, ictus tonitru.

Donder-steen/blecksem-steen. Ceraunia, ceraunius lapis, lapis fulmiueus. *gema que cū imbribus et fulminibus cadere dicitur.*

Donderen. Tonare, intonare.

Done/betin. Norma catus, ton-

donen. Strepitum edere.

Donnghe. Strepitus.

Donse/donst. Lanugo: lanugo siue pappus typhae.

Donse/dodde. Fustis, clava, caulis: & typha, clava typhae, caestup mortonis.

Donsen. Fuste siue baculo percutere.

Donst/donse. Lanugo, lanugo plumarum, plumae molliores, plumulae subalares.

- Donsk.** Scobs, scobis: & Similago, simila, medulla tritici: & Flos, pollen.
- Dood/de dood.** Mors, letū, interitus, obitus, excessus, occasus, nox, fatum, discessus animę à corpore. *dicitur dood. q. d. de ood siue d'ood. reddit enim corpus vacuum & cassum anima.* *Becano d'oot. q. d. de oot. i. æternitas: & Te oot siue te opt. i. ad æternitatem dicitur: quod per mortem ad æternitatem veniamus.*
- Dood/gheslooren** Mortuus, vita functus, silens, lumine cassus, anima cassus.
- Dood lichaem.** Cadaver, corpus anima cassum.
- doode oft dooue kole.** Carbo, pruna extincta.
- doode oft dooue netel.** Vrticilabeo.
- Dooden-begraeter.** Libitinarius, bustuarius.
- Dood-baere.** Sandapila, capulus, capulum, libitina, feretrum.
- Dood-bjaeckē.** Agere animam, ad finem mortalitatis accedere.
- Dood-dach / sterf-dach.** Dies emortualis.
- Dood-kisse.** Capulus, vrna feralis.
- Dood-kleed.** Amiculum feralē, inuolucrum lineum cadauerale.
- Dood-laeghe/dood-laecte.** Vorigopaludosa, abyssus himosa, gurgēs palustris, gurgēs limosus.
- Dood-maete.** Litor.
- Dood-sieck.** Aeger morbo graui & exitiali.
- Dood-sieckte.** Morbus pernitiālis, exitialis.
- Dood-slaen.** Cædere, occidere, necare, interficere.
- Dood-slagh.** Homicidium, cædēs, patricidium, internecio, interemptio, occisio.
- Dood-slagher.** Homicida, parricida, percussor.
- Doodl-hoofte.** Cranium depile cadaueris.
- Dood-sonde.** Peccatum mortale, criminale, capitale, piaculare.
- Dood-steken.** Confodere, punctim occidere.
- Dood-strgd.** Agon, certamen mortis.
- Dood-berwe.** Color liuidus, luridus.
- Dood-berwich.** Luridus.
- Dood-tyand.** Hostis capitalis, hostis acerbissimus, inimicus atrox vindictę cupidus, aduersarius capitalis, qui caput & mortem alterius petit.
- Dood-bleesch / meo;d-mack.** Gangræna, caro emortua ex vulnere vel inflammatione.
- Dood-wonde.** Vulnus letale.
- Dooden.** Occidere, interficere, interimere, perimere, trucidare, necare, enecare, mortem inferre, animam adimere, vitam adimere, priuare vita.
- Dooden-j. ontdooden.** Regolare, gelu resolvere: & Resolvere glaciem.
- Doodlick.** Mortalis, lethalis, per-

- peremptorius, suæctus: & internecinus, exitiosus, exitialis, mortiferus.
- Doof / dooue.** Sardus. **Doof hout.** Lignū cariosum. **Doof zjn.** Surdere, obsurdere. **Doof worden.** Surdescere, obsurdescere.
- doofachtich / doouerick.** Surdaster, gra uiter audiens.
- Dooghd. j. deughd.** Virrus.
- dooghen. j. deughen.** Valere.
- dooghen. j. ghedooghen.** Pati, ferre.
- Doolen. j. dolen.** Errare.
- Doom. fland. j. damp.** Vapor.
- doomē. flād. j. dompē.** Vaporare.
- Doon. vetus.** Cito, statim: & Prope, iuxta.
- Doop.** Baptisma, baptismus, baptismum, immersio, intinctio, tinctio.
- doopen.** Baptizare, mergere, immergere, tingere, intingere.
- dooper.** Baptista.
- doopfel / doop.** Baptismus.
- doop-steen.** Baptisterium.
- doop-bonte.** Baptisterium.
- Doop. j. deur.** Per, trans.
- Doop. holland fris. campin.** Stultus, stolidus, socors.
- doozinne. j. settinne.** Stulta.
- dooz-schap. j. sothepd.** Stultitia.
- doozne. j. deurne.** Spina.
- Doose / doosken.** Capsa, capsella, capsula, cistella, pyxis, pyxidicula.
- Dooue. j. doof.** Surdus.
- dooue kole. j. doode.** Carbo, pruna extincta.
- dooue netel / doode netel.** Vrtica
- ea labeo, lamium, vrtica mortua vel iners.**
- dooue berme.** Color surdus, lęrus, austerus,
- doouerick.** Surdaster, surdus.
- Doop / doppe / top / toppē.** Turbo, turben, trochus.
- dop / doppe / eper- schaele.** Ouitesta, putamen, cortex, ouum exinanitum.
- doppe van de not. hol. fris.** Putamen.
- doppe. ger sax.** Patella, olla, aula.
- doppe- maecker. hol. fris. sicamb.** Baratbro, decoctor, lurco, popino. à testu ouornu frangēdu & exhauriendu.
- doppen / toppē.** Ludere trocha, verliare turbinem, flagello circumagere trochum.
- doppen de eperen.** Oua è testis exculpere, oua patellæ infundere.
- doppen ende wt kloppen het siluer.** Argentum in aspreddines excindere, & celare.
- Doze. j. deure.**
- Dozstuen / durstuen / dozzen.** Egere.
- dozst / durst. vetus.** Egestas. dicitur etiam dozst & durst.
- dozstich / durstich.** Egeus, indigus.
- Dozste / dozste sax fris. j. Roze.** Hypocaustum, thermæ.
- Dozp.** Pagus, vicus rusticus.
- dozp-man.** Rusticus, villicus.
- dozp- bouwe / dozp- wjff.** Rustica, villica.
- dozpatchich.** Rusticus.
- dozpatchichepd.** Rusticitas.
- dozper. fland.** Rusticus, inurbanus,

nus, inciuitilis: & Obscœnus,
turpis.

Doyperehd. *fland.* Rusticitas,
inciuitilas: & Obscœnitas,
turpitude.

Doypertick. *fland.* Rusticè, inci-
uuliter, obscœnè, turpiter.

Doypsch. Rusticus.

Doypschepd. Rusticitas.

Doypel. .j. deur-pel. Limen.

Doyre. Torridus, aridus, siccus,
exuccus.

Doynen. Arere, arescere, torreste-
re: & torrere, torrefacere, ar-
facere.

Doyschen/berfchen. Verbera-
re, barbare.

Doyschen het koren. Pertica
flagellare frumentum, fru-
menta spicis excutere, excu-
tere grana.

Doysch-bleghel. Flagellum fru-
mentarium.

Doysch-bloer. Area.

Doyscher. Arcator.

Doysl. Sitis.

Doyslen. Sitire,

Doyslich. Sitiens, siticulosus.

Doynen/deruen. Audere, auda-
ciam adhibere.

Doynè. Opus habere, indigere.

Doynende/doyslich. Indigus.

Doynp/donwe. Pressura, pres-
sio, pressus.

Doutwen. Preme re, pressare.

Douwen. .j. ber-doutwen. Con-
coquere.

D R

Dyabben. Curitare, itare.

Dyabbers. .j. schoenen. Calcei.

Dyade. *sax. fris. sic amb. holl.* Sta-
tim, subito, cito, celeriter.

Dyack. Draco. **Dyackshen.**
Dracunculus.

Dyackinne. Dracena.

Dyaed. Filum.

Dyaden een naelde. *fland.* .j. bes-
semen. Acum filo traicere.

Dyæpen. Torquere: & Verte-
re, voluere, rotare.

Dyæpen. Tornare, cælare, torno
facere aliquod opus.

Dyæp-hout. Mymphur, mam-
phur: lignum quod circum-
gitur in tornandis operibus.

Dyæp-boom/balle. Repagulû,
repagulû versatile, obex ver-
satis,

Dyæp-bos/ wind-bos. Ergata,

Dyæp-yster. Torâus: instrumē-
tum quo ebur & ligna in or-
bem acta poliuntur.

Dyæp-koppen. Vertiginelabo-
rare:

Dyæp-werck. Diatretum, opus
tornatile.

Dyæper/dyæpeler. Tornio, to-
reuta, diatretarius.

Dyæpende. Torquens, vertens,
voluens.

Dyæpende wind. Turbo, vor-
tex, vertex: ventus contortus
& rotatus.

**Dyæpende wiel/ dyæpde wa-
ter.** Vortex, vertex, gurges,
contorta in se aqua.

Dyæpè. Cunctari, morari, cessare.

Dyæel-gast. Umbra, cœnipeta.

Dyæeler/dyæelaerd. Cunctator,
cunctabundus, cessator.

Dyæeligh. Cunctabundus, deses,
ignauus, lentus, tardus.

Dyæelighlick. Cunctâter, lentè,
tarde,

Dyæer

Dyaue. j. Dyaue/Dyaf. Succus-
sus, us.
Dyaf/Dyaue. Succus, concus-
sus, concussura.
Dyaf / Dyauninghe der peerden.
Succusfario, succuslus.
Dyaf. Siliquæ excocta, glumæ
grani decocti, excussum sedi-
mentum.
Dyaf-sack. j. kaf-sack.
Dyaghe. j. syghe. Colum, qua-
lus.
Dyaghen. Portare, ferregerere,
gestare, baiulare. **Kin; dyagē.**
Ferre vterum, ferre vntrem,
prægnantem esse, gnuidam
esse. **Sich eerlick dyaghen.**
Honestè se gerere, honestè vi-
uere, honestè vitan insti-
tuere.
Dyaghen/etteren. Pus enittere,
purulentum esse.
Dyaghende wonde. Vulus pu-
rulentum, pus emitten.
Dyagh-boom. Phalanga, alga.
Dyagh-loon. Comistrum, mer-
ces quæ bainlo darur.
Dyagh-stoel/Dyagh-setel. Sella
gestatoria, gestatorium.
Dyaght. Gestus, gestio: & Ge-
stamen, id quod geritè yel
portatur.
Dyaght. Fœtus, partus, fructus.
Dyaght/etter. Pus. **Dyaghdet
ooghen** Delacrymatio.
Dyaghtigh/gbedyaghtigh. cr-
tilis.
Dyapen. j. Dyaepen. Torque,
vertere.
Dyank. Potus, poculū. **Dyā
ban medicijns.** Potio, meda
potio, medicata potio.

Dyancher. Potor, potator.
Dyapen. frif. j. passen. Conne-
nirc.
Dyapier. Lanarius, lanifex, la-
nificus.
Dyapenieren/Dyapieren. Exer-
cere lanificium.
Dyaperse. Lanitiū. lanificium,
pannorum opificiū **vayg dra-
peria.**
Dyafelen. Oberrare, circumet-
rare, vagari.
Dyafeler. Oberrans, erro, erra-
bundus.
Dyafeler/Dyaepeler. Tornio, to-
reuta.
Dyaue/Dyaf. Cursus, succuslus,
succussatio.
Dyaue/t rotten. Succusere, suc-
cussare.
Dyauende peerd. Succussator,
succussor, succussarius equus.
Dyaue/trotter. Succussator.
Dyauick. Festuca, festucago, vi-
rium secalis.
Dyech. Cœnum, lutum: & Ster-
cus, merda, excrementum: &
Sordes, illuuias, squalor.
Dyech-toyte. frif. Scarabeus. g. d.
vermis stercorarius.
Dyechich. Cœnosus, lutosus, sor-
didus.
Dyegghen. sand. j. dyegghen.
Minari.
Dyael sand. j. boel.
Dyreet / dyete. frif. scamb. Crepi-
rus.
Dyegghē. Harpago, lupus, ma-
nus: & Verriculum, cuerri-
culum.
Dyegh-net. Verriculū, cuerri-
culum.

Dyepgh brood. *fris.* Panis vetus, unde minus perit aut in micis redigitur ob vetustatem.

Dyepghen. Minari, comminari, minitari, intentare.

Dyepghementen. Minæ, minaciæ.

Dyempel. *fris. hol. j.* **Dyoppel.** Limen.

Dyenneke. Aquarium, lacus quo iumenta aquarum aguntur.

Dyenneken. Aquare, adaquare, aquari.

Dyench-troch. Aquarium.

Dyenten. Turgere.

Dyies / dyel-land. j. dyies / dyiel-land.

Dyieschen / dyieschē / dyieschen. Verberare, quaterere.

Dyieseler. j. Dyieseler. Tornio.

Dyiete / dyiete. j. scheet. Crepitus.

Dyieue. Pulsus, ictus.

Dyieue. Alapa, colaphus.

Dyieue. Iter tritum: & Actus.

Dyieue. rye ban boomen. Series longa arborum.

Dyieuelen. Itare, frequenter ire.

Dyieunen / dyionen. holland. j. daueren.

Dyiaeckel. j. dieriaeckel.

Dyieghen. ger. sax. sicamb. j. be dyieghen. Capere, fallere, decipere.

Dyieghen. Leuiter consuere, longa sutura adaptare. *g. d.* false suere.

Dyiegh-dyieud. Filum leuis suturæ, quo vestis cõsuenda leuiter adaptatur.

Dyiele / dyille / trille. Tornus.

Dyielen. j. dyillen.

Dyies / dyiesch / dyies-lād / dyies / dyiel-land. Ager noualis, nouale, veruactum; ager pascuus: & *flapd.* Pascuum publicum, pratum non conclusum.

Dyiesien / dyiesien. sax. fris. j. dyieghen. Minari.

Dyieslich. sax. fris. Audax, inuerecurdus, effrons.

Dyis / dyies. zeland. Solum sterile, ager ieiunus & aridus.

Dyis-land / dyis-land. Glarea.

Dyiste Armentum, grex armatorum.

Dyis / dyie. Tres, tria.

Dyisde. vetus fland. j. derde. Ter-tius.

Dyis-dubbel. Triplex.

Dyis-heck. Triangulus, triquetrus.

Dyis-heck / dyis-wegh. Triuium.

Dyis-heckigh. Triangularis, triquerus.

Dyis hofdigh. Triceps, tricephlus.

Dyis-terigh. Trimus, trimulus, trinnsis.

Dyis-terighen tyd. Triennium.

Dyis-ael. Ter.

Dyis-naendigh. Trimestris.

Dyis-nickel. Tripoda, chytra.

Dyispondich. Tripondius.

Dyiswintich. Tricuspis.

Dyislach. Incellus equi tripedarij siue trepidarij

Dyis-spaltich. Trifidus.

Dyis-spitsich. Tricuspis.

Dyis-syonghe. Triuium.

Dyis-koel. sicamb. holland. j. dyis-boet. Tripus, sella tripes,

dyis-

Dzj-tandich. Tridens.
Dzj-thien. *vetus.* j. derdthien.
 Tredecim.
Dzjtich. *vetus.* j. derdtich. Tri-
 ginta.
Dzj-boud. Triplum.
Dzj-boudich / Dzj-buldich.
 Triplex, triplus, ter gemi-
 nus.
**Dzj-boudichlick / Dzj-buldich-
 lick.** Tripliciter.
**Dzj-boudichepd / Dzj-buldich-
 hepd.** Trias: trinitas *apud
 eccles.*
Dzj-weghe. Triuium.
Dzj-weruen. Ter, tribus vici-
 bus.
Dzjerlep. Triplex.
Dzjerlep wjse. Trifariam.
Dzjff-hamet. Marculus, ara-
 riorum malleus.
Dzjff-punt. Cælum, cælandi in-
 strumentum.
Dzjff-land / Dzjff-sand. Glarea,
 terra scruposa, qualem litora
 & ripæ habent.
Dzjff-wegh. Actus, us.
Dzjfyen. j. dzjuen.
Dzjften. *fris. sicamb. fland.* Pede-
 re: & Cacare, forire.
Dzjuen. Agere.
Dzjuen. Adigere, vi aut ferien-
 do impellere.
Dzjuen/berdzjuen. Pellere, re-
 pellere.
Dzjuê. Agi, agitari, pelli: & Flui-
 rare, fluctuare, supernatare.
Dzjuen. *fland.* Garrire: secreta
 effutire.
Dzjuen/doppen. Cælare.
Dzjuer. Actor: & agitator: &
Fland. garrulus, futilis.

Dzjuinghe. Actio, agitatio: &
 Cælamen, cælatura.
Dzjuigh. Catuliés, in Venerem
 prutiens.
Dzil/tril. Nutatio, vagatio.
Dzil/dzille/trille. Tornus.
Dzil/dzille. Verticulum, verti-
 cillum.
Dzille/dzilleken / dzil-not. *fland.*
 Mola nucæ: mola ex nucæ ca-
 ua, quam pueruli filo traiccto
 versant. *g. d.* nux versatilis.
Dzillen/trillen. Motitare, nuta-
 re, vacillare, vitro citroque
 cursitare, vagari.
Dzillen/trillen. Gyros agere, in
 orbem, vel orbiculatim ver-
 sari.
Dzillen/trillen. Tornare.
Dzincken. Bibere, potare.
Dzinckelick. Potulentus, potui
 idoneus.
Dzincker/dzancker. Potor, po-
 tator.
Dzinck-broeder. Compotor,
 combibo.
Dzinck-gheselle. Compotor.
Dzinck-gheld. j. Dzinck-pen-
 ninck.
Dzinck-glas. Calix vitreus.
**Dzinck-bozenken / doghel bo-
 renken.** Potistris: vasculum
 potorium quod a uiculis ca-
 uca inclusis apponitur.
Dzinck-kop. Trulla.
Dzinck-péninck / Dzinck-geld.
 Donatium potorium: *pecu-
 nia potioni insumenda, que datur
 muneris loco sedulam operæ nauãti.*
Dzinck-pot. Poculum, vas po-
 torium.
Dzinck-schaele. Scyphus, patera.

Dzinghen. Vrgere, angere, pre-
mere, pressare.

Dzinghig. Vrgens.

Dzinten. *vetus*. Turgere, tume-
re, tumescere.

Dzintigh. *vetus*. Turgidus.

Dzoef/dzoene. Tristis, mœrēs,
mœstus, dolens.

Dzoef-schap. Tristitia, mœror,
luctus.

Dzoefachtich. Subtristis.

Dzoefhepd/dzoenehepd. Tristi-
tia, mœror, mœsticia, luctus,
animi ægritudo.

Dzoeffenille. Tristitia.

Dzoeflick. Mœstē, dolenter.

Dzoes. Panus, phlegmone: apo-
stema.

Dzoes. Gigas, homo valēs, ho-
mo mēbris & mole valēs, for-
ris bellator. *forte nomen sumptū*
à Druse Tibery fratre, Germano-
vā & Saxonū dormitore acerrimo.

Dzoessel. *sax. sicamb.* Turdela,
turdus minor.

Dzoellem. Fæx. **Dzoellem pan**
wijn. Foces, fæx vini. **Dzoels**
sem pan olie. Amurca, sordes
olei, sanies oleæ.

Dzoene. j. **Dzoef**. Tristis. **Dzoes**
ue wijn/onklacre wijn. Ec-
catum vinum, fæculentum,
turbidum, turbulentum.

Dzorten. *vetus*. Dolere.

Dzoenich/dzoef. Tristis.

Dzoenichepd/dzoefhepd. Tri-
sticia.

Dzogh/gh?dzogh. Fraus, impo-
stura, phantasma.

Dzol. *vetus*. j. **Dop**. Turbo.

Dzol. Res conuoluta, è rotundo
aut lato paulatim in acutum

desinens: & Excrementum
conuolutum & in hanc for-
mam desinens.

Dzol. Trullus. *vulgo dicitur dzemo-*
num genus quod in omni la-
borum genere se videtur ex-
ercere, cum tamen nihil agat
alio nomine habouer man-
neken.

Dzol/dzollaerd. Homo phan-
tasticus.

Dzolle/grille. Phantasia.

Dzollaerd. Phantasticus.

Dzollen. Voluere, rotare: & Tur-
binem stercorarium excer-
nere.

Dzollen. Phantasticari, imagi-
nari.

Dzolligh. Phantasticus.

Dzom ger. Trabs.

Dzom/dzom-gaeren. Licium: &
Titiuillitium: licij resegmen-
tum quod reciditur à stami-
ne cum ad vltimum ventū est.

Dzommel. Res simul compacte,
& densæ: res compactiles.

Dzommel han hupfen. Viculus,
domus aliquot contigua.

Dzommel. Homo corpulen-
tus.

Dzommen. *stand*. j. **Dzinghē**. Pre-
mere, pressare, protrudere, ob-
terere.

Dzonck. Haustus, porus.

Dzoncken. Porus, vuidus, madi-
dus.

Dzonckærd. Bibax, ebriosus, bi-
bulus, potor, potator.

Dzonckenhepd. Ebrietas.

Dzonckē-schap. Ebrietas, ebrio-
sitas, crapula, temulentia.

Dzonen/dzeuut. *boel*. j. **danerē**.
Dzoos

- Drooge.** Torridus, aridus, sicc^o.
Droogen harinck. J. bockf-
 rinck. Hales infumata.
Drooghen. Siccate, desiccare: &
 Siccescere.
Drooghen / drooghe af-baegē.
 Abstergere.
Drooghepd. Siccitas.
Drooghelick. Sicce.
Drooghte. Siccitas.
Droogh-doeck. Mátile, mátelū.
Droogh-doeck / sweet-doeck.
 Sudarium.
Droogh-scheren. Tondere pan-
 num, tondere pannum siccu:
 panni villos laneos bene sic-
 cos deponere.
Droogh-scherer. Pannitonfor,
 fullo.
Droogherfje / drooghe-waere /
droogh-krupd. Pharmaca.
vnigo droga .q. d. exiccantia.
Pharmaca enim violenter corpus
exiccant & extergunt, alimenti
verò adferunt nihil.
Droogherj-winkel. Pharma-
 copolum.
Drooghifl / droogherj-berkoop-
per. Pharmacopola, seplasia-
 rius.
Drooghte. Siccitas,
Drooghte / sandt-plate. Pului-
 nus, locus arenosus in mari.
Droom. Somniū, infomnium,
 visum, visio.
Droomen. Somniare, in somno
 videre, infomnia videre.
Droomer. Somniosus, infom-
 niosus, dormitator.
Droomachtich. Somniosus.
Droomigh. Somniosus.
Droop .j. droop / drup. Stilla,
- Droopen / druppen.** Stillare.
Droopen met bet. Conspargere
 pingui liquore, & adipe, buty-
 ro, &c.
Droopfel. Liquamen.
Droosen. Dormitare, dormi-
 scere.
Droofer. Dormitator, somno-
 lentus.
Droppe / droppete / druppe /
druppete. Gutta, stilla, gutta
 destillans.
Droppen / druppen / druppelen.
 Stillare, destillare, manare,
 liquere.
Droopel-pisse. Stranguria, vrinæ
 stillicidium, vrinæ per guttas
 excretio.
Drop-wijn. Mustum lixiuum,
 protropium.
Dropichepd. *stad. j. water-sucht-*
te. Hydrops.
Drossaerd. Satrapa, satrapes:
 & Præfectus provincie: &
 Prætor, iudex criminum: *di-*
ctw drossaerd. quasi trossaerd.
quod maleficos vinciat & in car-
cerem rapiat
Drossaerdschap. Satrapia, præfe-
 ctura provincie, prætura.
Drouwe ger. *sax. sicamb.* Minari.
Druick. Pressura, pressus, us, cō-
 pressio, oppressio.
Druick / prijnte. Impressio, chara-
 cter.
Druick ende droefhepd. Mœror,
 tristitia.
Druick salich. *vetm.* Mœstus,
 tristis, afflictus, miser.
Druickigh. Mœstus.
Druickelick. Mœstus.
Druickelicken. Mœstē.

druic-

Drukken / douwen. Premere, pressare.
Drukken / pzingten. Imprimere, incudere, excudere.
Drukboom. Prælum.
Druk-pressie. Prælum.
Drukker / boeck drucker. Impressor, excusor, typographus, calco-graphus.
Drukkerij. Typographia, calco-graphia.
Drukfel. Impressio.
Druppen.) droppen. Stillare.
Drupp-ooghe.) leep-soghe.
Druyf.) drupue. Vua.
Druyf-stele. Scopus.
Druyf-tack. Racemus, botrus, vua.

Druplen. Prorepere, latenter ire.

Druysch. Strepitus, impetus, fremitus, murmur, susurrus.

Druyschen. Strepere, impetere, stridere, fremere, susurrare.

Drupue. Vua, racemus, borrus.

Drummen.) drommen. Premere.

Drumpel/druempel. frif. j. doypel. Limen.

Druppe/druppele/druppen.) dropppe/droppele/droppen.

D V

Dubbel.) dobbel. Duplex.

Dubben. Dubitare.

dubbinghe. Dubitatio.

Duchte. Timor: & Reuerentia.

duchten. Vereri: & Reuereri.

duchtich. Reuerendus.

Ducken/ dupcken. Submissio laritare, submittere sese.

Dupcken. Verticem capitis demittere, caput demittere.

Dupcken. Submittere se, suggredi, subfidere, abscondere se; latere submissè.

Dupcken int water. Mergere, immergere, demergere: & Vrinare.

Dupckelen. Vrinare.

Dupckelst/ dupcker. Vrinator.

Dupcker. Vrinator.

Dupcker. Vrinatrix auis: & Mergus, mergulus.

Dupden/diedt. Signare, significare, nuere, inuere.

Dupf/ dupue. Columbus, columba. **Dupfken.** Columbus, pipio.

Dupf-hups/ dupuen-kot. Columbarium.

Dupghe. Afferculus vasis. vulge doga.

Dupm. Pollex.

Dupm-gfers. Manicæ, vincula quibus pollices & manus illaqueantur.

Dupmelinck. Tegmen siue munimen pollicis.

Dupne/ sand-dupne. Tumulus arenarius, cippus marinus, agger marinus, collis litoralıs arene, meta arenarum, mons ammonius. **Dupnen/ inquis Becanus,** vocantur fabulosi montes Oceano in Hollandia & Flandria obiecti.

dupn-hond. Vertagus.

dupn-kæse. Meta. *casem ad formam metæ siue cippi factus.*

dupninghen. Tumuli arenarij.

dupnen. frif. Tumere, tumescere.

Dupp. vetus. j. diep. Profundus.

Duppen. Verticem capitis demittere.

- mittere, fuggtedi, lateter pro-
ripere.
- Duppen/ dupper.** Homo sub-
missus, submissè se gerens,
prono capite spectas terram,
obstipo capite defigens lumi-
na terræ.
- Dupp. j. dier.** Carus.
- Dupste. vetus.** Concubina.
- Dupstelen.** Vertigine laborare,
obstupere, mente & animo
perturbari.
- Dupselinghe.** Vertigo capitis: &
Stupor, animi perturbatio.
- Dupsich/ deusich.** Stupidus, so-
cors.
- Dupsinck.** Monile, bulla.
- Dupsent.** Mille. **Dupsent mē-
schen.** Mille homines, mille
hominum.
- Dupsent-mael/ dupsent werf.**
Millics.
- Dupst.** Mille. **Twec/ dyp/ dier**
dupst. Duo, tria, quatuor mil-
lia.
- Dupster/ doncher.** Obscurus.
- Dupsterhepd.** Obscuritas, ca-
ligo.
- Dupsternisse.** Obscuritas, cali-
go, tenebræ.
- Dupsterlick.** Obscurè.
- Dupt/ dupken.** *hol. fris. j.* negē-
mannen. Triens.
- Dupue.** Columbus, columba.
- Dupuer.** Columbus.
- Dupuerick.** Columbus.
- Duputane.** Columba.
- dupuen-hups.** Columbarium.
- dupuen-kot.** Columbarium.
- dupuen-kater.** *hol.* Libigenus
quod strenx loco datur: missi-
le libum.
- duputen-melcher.** Columba-
rius.
- dupuen-miff.** Fimus columbi-
nus.
- Dupuel/ duuel/ diemel.** Diabo-
lus, dæmon, cacodæmon, ge-
nius malus, genius vltor, sa-
than, sathanas, leuiathan. *dic-
tur d'uuel & diemel. q. d. de
uel sine die uel. i. malus:
sicut & de quade & de boose
dicitur sine substantiui adiectione:
est enim drabolus malitie & vi-
tiorum radix, auctor, atque prin-
ceps.*
- Dupuelich.** Diabolicus, dæmo-
nicus, tathanicus.
- Dupuelctje.** Imposturæ diaboli-
cæ, præstigiæ.
- Dul/ dol.** Insanus, furiosus, mē-
te captus.
- dul ban hoofde.** Phreneticus.
- dul-hups.** Gyrgathus: locus in
quo mente emoti vinciti aut
includi tenentur.
- dul-kop.** Phreneticus.
- dulhepd.** Insania, furor.
- dulhepd van hoofde.** Phrene-
tis.
- dullaerd.** Phreneticus, furio-
sus, insanus.
- Dulden. vetus.** Ferre, pati.
- Dun.** Tenuis, exilis, rarus.
- Dunne-schijt.** Foria, alui pro-
fluuium.
- Dunne-schijter.** Foriolus.
- Dunnen/ duri maekes.** Tenua-
re, attenuare, extenuare, ma-
cerare, rarefacere.
- Dunnichepd.** Tenuitas, raritas.
- Dunck.** Visio, opinio, phanta-
sia, persuasio.

duncken. Videri, apparere: & Opinari, arbitrari. *Ick laet my duncken.* Mihi videre videor. *Wat dūckt v? Quid tibi videtur? Wat dunckt v ban my.* Qualis tibi videor. *My dūckt dat ghy/ &c.* Tu mihi videris doctus, probus.

Duncker. j. donker. Obscurus.

Dunſt. j. donſt.

Duppe j. doppe, Olla.

Durck/doorck. Sentina.

Duren. Durare, conſistere.

durich. Durabilis, durans, conſiſtens.

Dus. Sic, ita, hoc modo, iſto modo.

dus-dactich. Huiusmodi.

Dutſe. Glans, tonſilla, tuber, tuberculum.

Duael. j. dupuel. Diabolus.

Duwiere. *ſland.* Spelunca.

D VV

Dwaele/dwoele. Mappa, mantelum, mantile *wulgo* tobalia.

Dwaelen. j. vólen. Errare.

Dwaen/dwaeghen. *ſland.* Tergere, abſtergere.

Dwaep/dweep. Fatuus.

dwaepen/dweepen. Fatuari, inceptire, deſipere.

dwaeprijſe. Fatuitas.

Dwaers. j. dwērs. Obliquus.

Dwaers. Scultus, inſanus, inſipientis.

dwaef-bogel. *vet.* Nycticorax.

Dwaefhepd. Sculticia, inſania, inſipientia.

Dwaefſick. Scultē.

Dwaefen. Deſipere, delirare, fatuari.

Dwanck. j. bedwanck. Coactio, vis.

Dwaergh. j. dwērggh. Nanus.

Dweep. j. dwaep. Fatuus.

Dweers/dweerſeh. Obliquus, tranſuerſus.

dweerſelick. Obliquē, in obliquum, ex tranſuerſo.

Dwērggh. Nanus, pumilio, pumilus, pumilius, pygmeus, homuncio.

Dwōggen. Attenuare, extenuare: & Perire.

Dwinghen. Cogere, vrgere, compellere, impellere: & Arctare.

Dwingheland. Domitor, monitor ſeuetus, caſtigator.

E B

Ebbe. Abitus maris, recessus maris, reciprocatio maris: refluxus, defluxus, ætus, refluxio maris: mare refugum vel refluxum, recedens, decreſcens.

ebben. Abire, refluere, remeare, decreſcere: *dicitur tantam deſtu maris.*

Eber. *ſax. ſicamb.* j. opt. Varr. Ciconia.

E C

Echel/acehel. Hirudo, ſanguisuga.

Echte. *vetus.* Lex.

Echte/echten ſtaet. Matrimonium, coniugium, connubium.

echte man. Maritus.

echte vrouwe. Vxor, marita.

echten ſtaet. Matrimonium.

Eche

echtclck ghebozen. Legitimo
matrimonio natus.

echt-schap. Matrimonium, legi-
timum coniugium.

echt-schepdinghe. Diuortium.

echt-stand. Matrimonium.

echte-loos. Cælebs: & Qui ma-
trimonium contrahere non
potest: & Illegitimus, nothus.

Echter. *sax. sicamb.* Iterum, de-
nuo.

Echttisse/eghdttse. Lacertus, la-
certa.

Eck/egghe. Angulus.

eck/egghe. Cataracta.

Ecksel/hecksel. *fland.* Monile,
bulla.

Eckster. j. *aeckster/exter.* Pica.

E D

Edel. Nobilis, generosus, nobili
genere natus, natalibus cla-
rus, illustris, præclarus.

edel/sijn. Tenuis, exilis, subtilis.

Edel/ofe sijn sijn waer. Sin-
don, tela exilis.

edel. Pretiosus. Edel ghesteen-
te. Lapidès pretiosi, gemmæ.

edel-dom. Nobilitas.

edel-kind. Cæso: puer ex utero
matris exectus *q. d. nobilis*
puer. *hos enim auspiciatus nasci*
dicit Plinius lib. 7. cap. 9.

edellinck/edel iongelinck. Ado-
lescens nobilis, iuuenis gene-
rosi sanguinis.

edelhepd Nobilitas.

Edick Acetum.

edickachtich. Acerosus, acidus,
acidulus.

edicken. Acefcere.

E E

Ee/etwe/etwe. *vetus.* Lex.

ee- setter. *vetus.* Legislator.

Ee. Matrimonium, legitimum
coniugium.

ee-bjeken. Mœchari, adulterari.

ee-bjeker. Mœchus, adulter.

ee-bjcke. Adulterium.

ee-gaede. *vetus.* Coniunx.

ee-loos. Cælebs. ee-loesen staet.
Cælibatus,

ee-loos/wet-loos j. Derwaes-
ten. Exlex.

ee-man. Coniunx, maritus, legi-
timus coniux.

ee-wijf. Coniunx, vxor, socia
thori.

ee-schepd. Diuortium.

ee-stand. Matrimonium.

ee-stupj. *vetus.* Arra sponsali-
tia.

Eeohenen. j. epgghenen. Dedi-
care.

Eeohenisse. j. eenghenisse. In-
guen.

Eeche. *fland.* j. epcke. Quercus,
arbor glandifera.

eeck-appel/epck-appel. Galla.

eeck-loof/epck-loof. Hedera.

q. d. frondes quercus.
eeck-hoÿe. eek-hoÿenkê. Sciu-
rus, mustela quercuum.

Eeckel. Glans: *axuros.*

eeckel der manlichhepd. Glans,
balanus, corone: *peni supremæ*
pars glandis similis.

eeckel-boom. j. epcke. Quercus.

eeckel-schaele. Calyx glandis,
putamen glandis.

eeckelen op de pÿpe. j. eencke-
len.

Eed. Ius iurandû, iuramentum,
de iurium, sacramentum.

eed doen. Sacramentum dicere,
sacra.

- sacramento dicere, sacramento teneri, iurare in verba, iusiurandum præstare, dare.
- oed-breken.** Periurare, peierare, perfidum dicere sacramentum vel iuramentum, perfidè iurare.
- oed-breker/oed-brekich/mepnedich.** Periuurus.
- oed-gheuoet.** Fœderatus.
- oeden.** Iurare.
- Oeghde.** j. eggde. Rastrum.
- Oeghen.** j. epghen. Proprius.
- oeghenen.** j. epghenē. Proprium dicare.
- oeghenisse/enghenisse.** Inguen.
- Oelt.** holland. j. weer. Callus.
- Oemer.** Hydria, situla, modiolus, haustrum, vna, cratera, mergus: & cymba, scapha.
- Oen.** Vnus. **Oen van beyden.** Alter.
- een-dacht.** Concordia.
- een-dachtich.** Concors, vnanimitis.
- een-dachticheyd.** Concordia, vnanimitas, concordantia.
- een-dachtichlick.** Concorditer, vnanimi consensu.
- een-berlich.** Vnanimis.
- een-bojen.** Vnicornis, monoceros, asinus Indicus.
- een-iaerich.** Anniculus.
- een-iegghlick.** Vnusquisque, quisque.
- een-handich.** Voimanus.
- een-kallen.** q. d. alleen-kallē. Sibi vni loqui, sicut phantastici, senes, mente alienati, ebrii, somniores, &c. & Delirare, deliramēta loqui.
- een-kallinghe.** Soliloquium: &
- Deliratio, delirium.
- een-kojen.** Frumentum monococcon.
- een-loopich.** Soliuagus, solus currens.
- een-loopich gheselle.** Iuuenis cœlebs, qui neque uxorem, neque proles, neque familiam alit, sed solus quocunque lubet vagatur.
- een-mael.** Semel, vna vice.
- een-oode.** ger. sax. Solitudo, eremus.
- een-ooghe/een-ooghigh.** Cocles, luscus, vnoculus, monophthalmus.
- een-paer.** Vnitus.
- een-paerich.** Continuus, assiduus.
- een-paerlick.** Continuo ordine: & Pariter, simul, vna, vnter, concorditer, conjunctè.
- een-paerheyd.** Continuatio, continuïtas.
- een-poot/een-poofich.** Vnimanus, mancus.
- een-saem.** Solus, solitarius.
- een-saemlick.** Simul, vna, pariter.
- een-saeter/een-sidder.** Eremita, anachoreta.
- een-sedel.** j. een-sydde. Anachoreta.
- een-tellich.** Solus, solitarius, monachus, solus agens, sine alterius consortio: & Sux solius sententiæ nimis tenax.
- een-tellicheyd.** Solitudo.
- een-sydde/een-sydder/een-sedel.** sax. sicāb. Anachoreta, eremita.
- een-sinnich.** Vnanimis.
- een-spenninghet.** Miles gregarius.

een-

- een-stemtig**. Consonus, cōsonans.
- een-stemmighepd**. Consonātia, symphonia, vōcum concordantia.
- een-baerdigh**. Vniformis.
- een-baerdighlick**. Vniformiter.
- een-boudigh/ een-buldigh**. Simplex.
- een-werf** Semel, vna vice.
- een-winter/enter-dier**. Horriū animal, vnus hyemis.
- eenckel** Simplex.
- eenckelhepd**. Simplicitas.
- eenckelick**. Simpliciter.
- eenckelen den sanc**. Ornare cantum symphonia: vnā notam longam in multas breuiōres musica arte redigere: cantum disperire in varias voces, ac interim vnum eundemq̄. tonum exprimere: modos conciderē & frāgere: minuritionē citare: minuonem citare: voce remittente canere *Vulgo* diminuere: *quod vna cāntus nota in plures minuatur sine redigatur.*
- eenckel-gaethens van de pīpe**. Foramina tibiæ siue fistulæ **een pīpe met luttel eenckel-gaethens**. Tibiæ quæ tenuis, simplexque foramine paruo *sive* pauco.
- eenckelinghe**. Chroma, modulatio crebritate & solertia modulorū oblectans.
- eenen-hande**. Vniusmodi.
- eenhepd**. j. **eenighepd**. Vnio, vnitas.
- eenigh**. Vnicus: & Singularis: & Solus, solitarius.
- eenigh**. Vnus, quis, quisquam, aliquis.
- eenigh-mael**. Vnquam, aliquādo; aliqua vice.
- eenigh-sins**. Aliquo modo, aliquo sensu.
- eenighepd**. Vnio, vnitas; monas, singularitas: & Solitudo: & Vnio, concordia, vnanimitas.
- eenigher-hande**. Alicuiusmodi.
- eenigher-tiet**. *vnm.* j. **eenigher-hande**.
- eenlick**. Solum, solummodo, tantum, tantummodo.
- eenlick**. Solitarius: & Terribilis, horribilis.
- eenlickie plaette**. Solitudo, locus solitarius, desertus, & proinde terribilis.
- eens**. Concors, vnanimis. **Eens zjn met malchanderen**. Cōcordare, cōuenire, cōsentire.
- eens worden**. Conuenire, in cōcordiam venire.
- eens/een-mael**. Semel, vna vice.
- eens/eenigh-mael**. Quondam, olim, quadam vice, aliquādo.
- eenf-deels**/ Partim, ex parte, pro parte.
- eenf-gangs**. Eadem via, confestim, statim.
- eenf-ghefint**. Vnanimis. **Eenf-ghefinthepd**. Vnanimitas.
- eenf-maels**. 9 **een des maels**. Singulatim, sigillatim.
- eenf-maels/ t'eeen-mael**. Vna, simul, pariter, semel simulque.
- eenf-sins**. Vno eodemque sensu, vno eodemque modo.

eenf-weghs. Eadem via, eue-
 ftigio, protinus.
Eer. Prius, ante.
eer dan / eer dat. Antequam,
 priusquam.
eer-ghifferen. Nudifternus.
eer-lanck. Breui, propediem.
Eerde. j. aerde Terra.
Eere / ere. j. aere. Aes, æris.
Eere. Honor, decus.
eer-baer. Honestus, probus, ho-
 norabilis.
eer-baerhepd. Honestas, probi-
 tas.
eer-baerlick. Honestè, probè.
eer-bieden. Reuereri.
eer-biedinghe. Reuerentia, ob-
 feruantia.
eer-biedighlick. Reuerenter.
eer-ghierigh. Ambitiosus, cupi-
 dus gloriæ, honoripeta, cupi-
 dus honoris: laudis amore tu-
 mens: laudis cupidus: fixiens
 honoris & gloriæ.
eer-ghierighepd. Ambitio:
eer-ghierighlick. Ambitiose.
eer-loos. Inglorius, infamis, in-
 honestus.
eer-loos. j. verwaeten. Excõ-
 municatus.
eer-saem / eer-baer. Honestus,
 magnificus, honorabilis, pro-
 bus.
eer-weerdigh. Honorabilis, ho-
 norificus, magnificus, venera-
 bilis, dignus honore.
eer-weerdighepd. Dignitas ho-
 noris.
eer-weerdighlick. Honorificè.
 honoratè.
eeren. Honorare, honestare, ho-
 norè tribuere: venerari, veresi,

obseruare, colere: decorare, ho-
 nore afficere, honorem exhi-
 bere.
eerlick. Honestus.
eerliche byteuen. Literæ hono-
 rariæ.
eerlick / eerlickent. Honestè,
 honorificè, reuerenter, ma-
 gnificè.
eerlickhepd. Honestas.
Eers / j. aers. Anus.
Eerst / eerste. Primus. **Ten eer-
 sten.** Primò, primùm.
eerst. Modo, nunc, demum. **Ma-
 eerst.** Nunc demum.
eerst-gang. Statim, confe-
 stim.
eerst-ghebozen. Primogenitus,
 primæus.
eerst-gheboozte. Primogeni-
 tura.
eerst-mael. Primò.
eerst-werk. Primò, prima vice.
eerstelijck. Primitiuus.
eerstelingen. Primitiæ: primî
 fructus qui Deo offeruntur.
Eest holland. j. aff.
Eester / ester / heester. Frutex,
 tinea.
Eester / heester fland. brug. Hor-
 tus, pomarium.
Eeten / eten. Edere, comedere,
 manducare, vesci, cibum ca-
 pere vel carpere.
eer-baer. Edulis, vescus.
eer-groen / nae-wepde. Fœnum-
 cordum & ferotinum.
eer-kamer. Cœnatio, cœnacu-
 lum, triclinium, conclave.
eer-saete. j. eer-kamer. Cœna-
 tio, cœnaculum, triclinium.
eer-waere. Merces esculentæ,
 edu-

edulia, penus esculenta.
ret-werck. Res cibaria, eduliū,
 esca, cibus.
ret-achtigh. Edulis, vescus.
eeter/eter. Estor, comestor.
eeter/cozen-bijter. Edo, darda-
 narius.

Euwe / ewe/ ee. vetus . j. wet.
 Lex.

euwe. Aeuum, æternitas, secu-
 lum, ætas longa siue perpe-
 tua.

euwig. Aeternus, sempiter-
 nus, perpetuus: æiternus
apud veteres.

euwichepd. Aeternitas, semp-
 ternitas, perpetuitas.

euwichlick. Aeternum, æter-
 nē, in æternum, iugiter, per-
 petuum, perpetuū, sempiternū.

E F

Effen. Aequus, planus.

effen ende glat. Planus, politus.

effen/gbellick. Par, æqualis.

effen ende oneffen spilen. Lu-
 derē par impar.

effen veld. Planities, campus,
 æquor campī, æquor aper-
 tum.

effen. Iuxta. **Effen als oft.** Per-
 inde ac si, quasi.

effen daer. Ibidem, eodem loci.

effen die. Idem, isce.

effen wel. j. euen wel. Acque
 bene.

effenen/euenen. Aquare, pla-
 nare.

effenaer/euenaer. Iugum, sca-
 pus bilancis.

effentepd. Aequalitas.

effeninghe. Acquatio, exaqua-
 tio.

essentlick. Aequaliter, pariter,
 planē.

essentg. Planē, æqualiter. **Es-**
sens. Simul, vna, pariter.

Estet. bol. fris. Iterum.

E G

Eg/egghe/eck. Angulus, &c.
eg-balie. j. egghe/ heck. Cata-
 racta.

Eggille. j. heggille. Lacera.
Egghen. scand. j. tegghen. Contra:

Egghe/ eeghde. Rastrum, pe-
 cten, dentale, occa.

egghe/ snede. Acies gladij.

egghe/ eg-balie / eck / heck/
schof. Cataracta, vestes por-
 tarum, cancellaræ portarum
 fores, cratis portarū, hercius,
extos.

egghe/ eck. Angulus, extremi-
 tas.

egghe/ self-egghe/ self-epnde/
self-kant. Ora telæ aut pāni.

eggghen. Occare, cōminuere gle-
 bas: & Sarrire, farculare.

egggher. Occator.

egggher/eueggher. Terebra, tere-
 bellum.

egggherigh j. schererp. Acutus.

egggherigh. j. suer. Acer, acer-
 bus.

egggherighepd. Acies: & Actri-
 monia, acredo.

Egheen. j. gheen. Nullus.

Eghel. j. ecchel. Sanguisuga.

eghel. Echinus, hercius, erina-
 ceus, ericius.

Eghelentier. Cynorrhodos, cy-
 nosbātos, rubus, caninus, sen-
 tis cani. *vulgo eglēterius: quod*
eius caulis & rami aculeis horreant
instar echini sive ericij.

eghelentier-bloeme. Rosa canina, syluestris.

Eghenen. j. epghenen. Dicare, proprium dicare.

Eghenen. j. heghenen. Ornare, parare.

Eghster / eghester. j. aschster / ester. Pica.

E I siue E Y

Ep/epe. Ouum. **Eperen.** Oua. **Epken.** Oouulum.

ep-koeck. Libum ex ouis,

ep-rond. Ouarus, a, um.

ep-schaele/eper-schaele/eper-dop. Oui testa, putamen, cortex.

Epber/eber. sax. j. opebaet. Ciconia.

Epke / ecke / epken-boom. Quercus, Iouis arbor, arbor glandifera.

epck-appel / eck-appel. Galia.

epck-hozenken. j. eck hozenken. Sciurus.

epck-loof. j. eck-loof. Hedera.

epckel. j. eckel. Glans.

epcken. Quernus, querneus, querceus, quereicus, querculanus,

epcken-boom/epke. Quercus.

epcken-bosch. Quercetum.

epcken-hout. Lignum querceum.

Epe. j. ep. Ouum.

eperen. Oua.

eper-koeck/ep-koeck. Libum ex ouis.

eper-schaele/ep-schaele. Oui testa.

Epghen. Proprius.

epge/sjns sefs. Suus, sui iuris,

epghen goed. Priuata bona, bona propria, priuata possessio nes: & Peculium.

epghen hand-schijft. Autographum, scriptum manu propria.

epghen man. Seruus, mancipium.

epghen-dom. Proprium, proprietas, proprium dominium.

epghen-rechtigh. Sui siue proprii iuris: & Obstinatus, pertinax, refractarius.

epghen-sinnigh. Refractarius: nimis suae sententiae tenax, peruicax.

epghen-sinnighepd. Peruicacia.

epghen-schap. Proprietas.

epghen-soeckigh. Sua & propria quaerens, sui studiosus.

epghen-wijs. Sibi sapiens, autosophos.

epghen-willigh. Spontaneus, vltro.

epghen-willighlick. Vltro, sponte.

epghenaerd. *vetus fland.* Proprietarius.

epghenen. Dicare, proprium dicare, tribuere, transcribere, vindicare, addicere, tradere vt proprium.

epgheninghe. Vindicatio.

epghenhepd. Proprietas.

epghenlick. Proprie, peculiari-ter.

Epse. *vetus j.* epl-land. Insula.

epl-land. Insula, terra salo aut aquis inclusa. *q. d.* epl-land *si-ue* ten-land. i. terra solitaria, regio solitaria. *Bezan.*

epl-land

epl-lander. Insularis.
Epnde. j. ende. Finis.
Epnde. *fland.* j. hepnse. Ansa.
Epnsel. *fland.* j. bndfel. Statera.
Epseh/ hepsch. Postulatio, petitorio, postulatus, us: stipulatio, stipulatus.
epschen/ hepschen. Postulare, depositulare, exigere, petere, postulare, depositulare, requirere, stipulari.
epscher/ hepscher. Postulator, petitor, stipulator, actor.
epschinghe. Postulatio.
Epse/ eps. *ger. sax. j. ijs.* Glacies.
epsen/ quibusdam ijsen. Horrere, horrere metu aut pauore: metum concipere: & Abominari, exhorrescere, perfundi horrere.
epselick/ ijselick. Horridus, abominabilis, abominandus.
epselickhepd / ijselickhepd. Horror, frigidus horror, gelidus terror, gelidus timor.
Epuer. j. ijuer. Zelus.

E L

El. *vetus. j. ael.* Anguilla.
el gheer. j. ael- gheer. Fuscina, tridens: *instrumentum quo anguille collecte capiuntur.*
El. Alius, aliud. Niemand el. Nemo alius.
el/ellers. Alibi. Nergheens el. Nusquam alibi.
el-lende. Exilium: & Miseria, calamitas. *dicitur el-lende. q. d. alia terra. sive alius orbis.*
el-lendigh. Exul, exulans, extorris: & Miser, miserabilis, calamitosus.
el-lendighhepd. Exilium: & Mi-

seria, calamitas.
el-lendighlick. Miserè, calamitosè.
el-waerts. Aliorsum, alioversum.
ellers. Alibi, aliubi: & aliò, aliorsum.
ellerl waerts. Aliò, aliorsum.
Elck/ ellick/ ieghelick. Quisque.
elckerlick. *fland.* Quisque, unusquisque.
elck anderen. *fland. j. malckanderen.* Alius alium, inuicem, mutuo.
elck-een. Unusquisque.
Elder. Vber ouilli pecoris.
Elefant/ olefant. Elephas.
elefen-been/ elffen-been/ elpen-bee. *sax. fris. holl. j. iuuoz.* Ebur, dens elephanti, os elephanti, elephantus, cornua elephanti.
Element. Elementum. **Elemēt des biers.** Aether, ignis. **Elementen.** Elementa, genitalia corpora, radices & fiores reru.
Elf/ elue. Vndecim.
elf-mael. Vndecies.
elfste. Vndecimus.
Elle/ elne. Vlna, cubitum, sesquipes, intervallum à flexu brachij ad digiti medij superam vsque partem.
elle. Brachium, sive brachij mensura *Becano dicitur.*
elle-boghe. Cubitus, gibber brachij, ancon: brachij curvatura, *ut interpretatur Becanus.*
Elpen-been. j. elefen-been. Ebur.
Elps. *saxon. scamb. j. swaen.* Cygnus.

Else/elsen-boom. Alnus.
elsen staeck. Palus alneus.
Elssene. Subula.
Elst. j. else. Alnus.
Elster sicamb. j. exter. Pica.
Elue. j. elf. Vñdecim.
Eluwe/deluwe. Albus, pallidus, decolor, liuidus, luridus.
eluwen. Palescere, liuescere.

E M

Emmer / emmers. j. te-mer.
 Imò, maximè. *affirmansu partícula.*
emmertoes. j. al-reed. Tam cito.
Emlich. Assiduus, iugis.
emlichepp. Assiduitas, studium assiduum.
Emte. sax. frif sicamb. j. miere.
 Formica.

E N

En. Ne, non. En byrest niet.
 Ne meruas. **En denekt hy niet wat hy sept?** Num cogitat quæ dicat? **Ich en gae niet.** Non eo. **Ich en wille niet.** Non volo, nolo.
Enckel. melius eenckel. Simplex
Enckel. alias aen-klauwe. Talus.
Enckel. ger. sax sicamb. Nepos.
Enckt/inckt. Atramentu: atramentum scriptorium, librarium.
enckt-pot. Atramentarium.
Ende/vnde. Et, ac, atque.
ende oock. Atque etiam, quin etiam.
Ende/epnde. Finis, calx, extremum, terminus, corqnis, ca-

E N

tastrophe. **Ten ende dat. Ve tandem. T'ende/t'enden.** Ad finem, ad calcem.
ende. Cauda salax, mentula.
ende. Anus, sedes, aluus.
end-darm. Aluus, intestinum cæcum.
endel-darm/ entel-darm. Aluus, aluus inferior, intestinū cæcum, fundulus.
endelick/ endelinck/ endeling.
 Tandem, demum, dehique, nunc iam, postremò, nouissimè.
enden/epnden. Finire, terminare.
Endte/endt-boghel. Anas.
endt-groen/ endten-groen. Læs palustris. *g. d. anatum viride: quod anates eo pascantur.*
endteren. Tetrinire, vociferari siue garrire instar anatis: Ineptè & odiosè garrire.
endterer. Garrulus instar anatis.
endteringhe. Anatum yocifotatio, molestus garritus anatum: nimia dicacitas.
endtrick. Anas mas.
Enghe. Angustus, arctus, contractus, strictus.
enghe. Angustè.
enghde. Angustia, angustia, arum.
enghde der zee. Fretum, angustia maris.
enghen. Angustare, angustum leu arctum reddere, arctare, coarctare, contrahere, constringere.
enghenisse/inghenisse. Inguen, pars corporis concaua, publi-
 vtrin-

vrinque vicina.

Enghel. Angelus, spiritus æthereus, mens ætherea. **Goeden engel.** Genius bonus, **Quaeden enghel.** Genius malus.

enghelsch. Angelicus.

enghelsche .j. tweendertich

alen

enghelsche. *vetus fland.* j. twaelf mijten.

Enster/enster/ enster/ vnster. *fris.* j. vnstel. Statera.

Ente/ inte. Inficium, surculus, calamus, calamus nouellus qui inspicatur ad inferendum.

enten/ inten. Inferere, emplantare, inoculare, admittere.

Entel. *vetus.* Fimus, stercus.

entel-darm. j. endel-darm. Intestinum cæcum.

Enter/enter-dier. *hol. fris.* Horna bestia, hornotinu animal. *g.d.* een winter. i. viuis hyemis.

E P

Eppe. Apium.

E R

Erde. j. aerde. Terra.

Ere/aere. Area: & Officina, taberna.

Ere/eren-werck. j. aere/ aere-werck. Aes æris.

Eren. j. aeren. Arare.

Erf/erf-goed/erue. Hæreditas, hæredium, prædium: & Fundus, res soli, ædes, agri, fundi, & cæteræ res immobiles solo coniunctæ: *mobiles autem hæredia dicuntur.*

erf-byef. Literæ hæreditariæ.

erf-rjns. Solarium, vectigal solarium, census hæredita-

rius, census perpetuus.

erf-deel. Hæredium, hæreditas. **erf-dom.** Hæreditas: dominium siue possessio hæreditatis.

erf-ghenaem/ erf-naemer. Hæres, cohæres: hæreditatem aut partem eius accipiens.

erf-ghenoot. Hæres, hæredij particeps.

erf-goed. Hæredium, res hæreditaria, bona hæreditaria: & Res soli, bona immobilia.

erf-goed van des baders weghen. Patrimonium.

erf-ghierigh. Hæredipeta.

erf-grond. Hæreditas, terra hæreditaria.

erf-houder. Possessor hæreditatis.

erf-kind. Hæres, proles.

erf-kontneck. Regni hæres rex.

erf-kontneck-rjck. Regnû hæreditarium.

erf-land. Terra hæreditaria.

erf-loos/ erue-loos. Exhæres, hæreditate carens, hæreditate priuatus: & Hærede carens, hæredem non habens.

erf-man. Proprietarius fundi.

erf-naemer. *vetus.* j. erf-ghenaem Hæres.

erf-pachte. Emphiteusis, hæreditaria locatio, perpetua locatio, præstatio soli, pensitatio prædij, emphiteutica præstatio,

erf-pachter. Colonus perpetuus: qui perpetuo agrû conduxit, aut certa pensione in vitam suam.

erf-rente. Reditus perpetuus, reditus hæreditarius.

H 4

erf-

erf-fchap. Hæreditas.
erf-fchepder. Aedilis.
erf-fiechte. Malum hæredita-
 rium: morbus aut vitium à
 parètib; in liberos transiēs:
 & Contages, contagio, conta-
 gium.
erf-fonde. Originale peccatum,
 primogenia noxa.
erf-rochte. Hæreditarius vſuf-
 fructus.
erf-rochtener. Hæreditarius
 vſufructuarius, vſufructua-
 rius fundi proprij.
erf-bjand. Hostis perpetuus,
 inimicus affiduus, inimicus
 hæreditarius.
erfachtich. Hæreditarius.
erfachtichepd. Hæreditas.
erffelick. Hæreditarius.
erffelicken. Hæreditariē.
erffelickhepd. Hæreditas, bona
 hæreditaria.
erffen. j. eruen.
erffenille. Hæreditas, ſucceſſio
 hæreditaria: & Inueſtitura.
erffenille doen. j. goedeniſſe
 doen.
Erghens. j. ierghens. Vſpam,
 vſquam, alicubi, aliquo loco.
erghens henen. Quopiā, quo-
 quam, ad aliquem locum.
Ergh. j. argh. Malus.
Ericken. Ruminare, reman-
 dere.
Erm. j. arm.
Ernk. Seriū, res ſeria. In ernk.
 Serio, ſedulo, extra iocum.
ernkachtigh. Serius.
ernkigh. Serius.
ernkighhepd. Sedulitas.
ernkighlick. Sedulo.

Erpel / lærpel. ſland. Anas mas.
er-dom. vetus Error.
erren. vetus Errare.
Erre. vetus Ira: & Iratus.
er-fchap. vetus j. gram-fchap.
Ers. j. aers. Anus.
erſelen. j. aerſelen.
Erte. j. ertotte. Piſum.
erthinghe vetus ſland. Legumina:
 piſa, fabæ, cicer, lendes ſimi-
 liaque quæ in ſiliquis naſcū-
 tur.
**Erſch-biſſchop / erſch-ene-
 ghel / &c.** j. arſch-biſſchop/
 arſch-enghel / &c.
Erue. j. erf / erf-goed. Hæredi-
 tas, hæredium.
eruen. Tranſcribere alicui hæ-
 reditatem, tranſmittere vel
 tradere alteri hæreditatem: &
 Accipere hæreditatem, adire
 hæreditatem, hæreditate ac-
 cipere bona, ſuccedere in
 opes hæreditarias.
Erwotte / ertwote / erte. Ervilia, æ.
 Roomsche erwotte. Piſum.
erwt houde. Piſa in ſiliquis.
erwt-fupcker. Tragemata ex
 ſaccaro in piſorum formam
 confecta.

E S

Eſch. Fraxinus.
eſchen-boom. Fraxinus.
eſchen-hout. Fraxinū ſiue fra-
 xineum lignum.
Eſel. Aſinus. **Eſelken.** Aſellus.
Eſelinne. Aſina. **Eſelinne-
 ken.** Aſella.
eſel-dijuer. Agaſo, aſinarius,
 agitator aſelli.
eſel-meulen. Mola aſinaria.
eſel-fchjper. Ouocrotalus. *anis*

vocem asininae similem edens.
esel-stouwer. j. esel-dijguer.

Agaso.

esels/eselsch. Asininus.

esels ooren Asininae aures.

esels sabel/ scheen-sabel. Clitellæ.

Esen. j. aesen. Escamingerere, nutrire.

Est. j. ast. Vstrina.

Estter. j. eester Frutex.

E T

Eten. j. eeten. Edere.

Erick j. edick. Acetum.

Etsen/bijten in koper. Inscrubere in æs aqua forti.

Ettelicke/erttliche. Aliqui, quidam, nonnulli.

Etten. Pascere pecus in arvis aut pratis.

Etter. Sanies: & Tabum: & Pus.

etter-stock. Pus, puris.

etterachtigh/etterigh. Saniosus, tabidus, purulentus.

etteren/beretteren. Suppurare.

E V

Euder/uder/hyder. Vber.

Euegher/eggher. Terebra.

Euel. Malus, nocens, prauus, peruersus.

euel/ramp. Malum, infortunium. Sint Jans euel/ dal-

lende euel. Morbus caducus, morbus comitialis, morbus maior, morbus Hercules, morbus sacer, morbus fonticus, epilepsia, lues deifica, lues sacra. **lanck-euel/lancken-euel.** Ileus, voluulus, tormentum, chordapson, morbus interioris intestini.

euel-daed. Malifactum, scelus, euel-daedigh. Facinorosus, sceleratus.

euelen moed. Malus animus, infestus animus.

euelen/ euel doen. Nocere.

Euen. j. effen. Aequus, planus: & Par, æqualis.

euen als/ effen als. Aequè, atque, perinde, quasi, velut, veluti.

euen-boytich. Equalis progenie seu generatione.

euen-eens. Proxus idem, persimilis.

euen-ghelijck. Cõsimilis, compar, peræqualis.

euen-ghelijck als. Perinde, velut.

euen-groot. Aequè magnus, par magnitudine.

euen-kleyn. Aequè paruus.

euen-naeste. Proximus.

euen-wel. Aequè bend. **Euen-wel gheleerd.** Aequè doctus.

euenen. j. effenen. Aquare.

euenæer/effenæer. Aequator.

euenæer/effenæer in de waghe.

Iugum, scapus bilancis, de quo lances vtrinque pendent: *ita septonicè dictus ab æquationis argumẽto, obuersante in ansa mediuulio lingua.*

Euene. Auena, bromos. **Shebaerde euene.** Aegylops, festuca.

Euer/euer-swijn. Aper: verres siluestris *Becano.*

Eul. j. heul. Papauer.

Euenen. Pascere, cibum in os indere, ingerere cibum in os alterius.

H 3

swaf-

cutsoffel. Pastio, pastus: & Pascuum, ager pasuus.

E V V

Ewat. j. wat. Aliquid.

Ewe. j. cutwe. Lex: & Acuum.

Ewegh gaē. j. wegh gaē. Abire.

E X

Erel. *fland.* j. hecksel Monile.

Erter/aekster. Pica.

exter ooghe / aekster-ooghe.

Clavus, tuberculum in cute extans rotundū, callosum. *dicuntur* **exter-ooghe.** q. d. oculus picæ: à similitudine.

Erter-eerghisterē / achter-erghisteren. Nudiusquartus.

exter-our-mozghen / achter-our-mozghen. Ab hinc dies quartus.

F A

Fabel. Fabula, apologus. **Fabelken.** Fabella.

fabelachtigh. Fabulosus, fabularis.

fabelen. Fabulari, fabulas narrare.

fabeler. Fabulator.

fabel-werck. Fabulositas: fabularum vanitas.

fabel-wijs. Fabulosè, falsè & per fabulas.

facke. *ger.* Ala.

fackeel. Pars.

fackeel/back/backeel. Contignatio, pars structurae.

fackel. Fax, tæda, funale, facula.

facken. *fland.* j. grijpen. Apprehendere.

facteur. Institor, negotiator,

F A

opera. *uulgo* factor.

facteur van t' spel. Comicus, comœdiæ scriptor, auctor comœdiæ.

Fael. Erratum, error, mendum, menda, vitium, defectus. *dicuntur* **fael.** q. d. *bal.* i. lapsus.

faelen/feplen/faelieren. Falli, labi, errare, delinquere, deficere, deesse: & Labi facultatibus, redigi ad inopiam, fieri non soluendo. *dicuntur* **faelen/** q. d. *ballen.* i. labi, cadere, *inquit* *Becanus.*

faelieren. j. **faelen.** Falli: & *Fal-* tum habere, deficere.

falie. Palla, cyclas, vestis mulieris spatiosa, totum corpus circumdans.

falie-Nepper. *holl.* j. **block-Nepper.** Antecambulo.

fame. Fama.

fame-schender. Suggillator.

fantaleren, Imaginari.

fantasje. Phantasia, phantasma, vñio, imaginario.

fantast/fantastjck. Phantasticus, imaginarius: & Cerebrofus.

Fardeel Fascis, onus.

farwel. *sax.* *sicamb.* j. **ramp.** Malum, infortunium.

fas/bas/basch. Cartilago.

fasceel. Fascis, fasciculus.

fasceel-hout. Fascis lignorum: & Lignum quærneum.

fasceel-mes. Falx arboræcia, siluatica.

fasceelen. Fasciare, fascia ligare, colligare.

fasen. *fland.* j. **bullen.** Farcire.

fateren. Nugari, friuola agere.

fate

faterer, Nugator, friuolarius.
faterachtigh, Nugax.
fateringhe, Nugax, gerrax, friuola.

fattoen, Factura, figuratio, forma, habitus, modus.

fatsoneren, Formare, figurare.

faute, Erratum, vitium, mendum, delictum: & Defectus.

F E

feste, Festum, festiuitas, festus dies, ferix, dies feriatas, solennitas: & Voluptas gaudium: & Epulum, coena dapsalis, pollucibilis.

feste houden, Feriari, festum diem agere, celebrare.

fest-dagh, Dies festus, ferix, dies feriatas.

festelick, Festus, solēnis: & Festiue, festiuitas, solenniter.

festēren iemandē, Festiue excipere aliquē, curare vel tractare aliquem opipare, splendide: prolixē aliquem accipere.

fepl feplen, j. fael/faelen.

fept, j. daed, Factum, factus.

fel, Atrox, crudelis, immisericors, truculentus.

felhepd, Fel, animi amaritudo, atrocitas, crudelitas, immiseriordia.

fellick, Atrociter, crudeliter, immisericorditer.

femele, j. fimele.

fenijn, j. venijn, Venenum.

ferret, j. fozet, Viuetra.

F I

ficken/fickelen, Ferire, tundere, leuiter virgis percutere.

fiecken, Figere, configere.

fiel/fielt, Vilis homo, nebulo, renebrius, flagitiosus: & Homo scedus, turpis, spurcus, ignauus, vappa, sordidus, pannosus. **Filico**, teste Festo, malus, inutilis, & nullius vsus: & Phelus φηλος, malus, deceptor, impertor, improbus, Græcis dicitur.

fiel *Becano dicitur, conuersis literis*, & lief: is quem omnes excludunt: & amicitia excludunt: qui ad amicitiam admittendus non est.

fier, Ferus, ferox, asper, atrox, fastuosus, superbus. **fier ende mop**, Bellus. **fier ghelaet**, Vultus fastuosus: & Vultus serenus, bellus, lepos in gestu:

fier *Becano dicitur* pulchritudinem iactans ostentansque.

fierde *fland.* Feretrum, ferculum.

fiek/fupck, Pulsus, ictus.

fick/fick/ *bygg-watte*, Ficus morbus: & Furunculus, tuberculum acutum cum dolore & inflammatione.

ficken/fiecken, Figere.

ficken/fupcken, Trudere, pulsare.

fijghe *fland.* j. *byghe*, Ficus.

fijn/fijne, Finis. **Tēfijne dat**, j. ten eynde dat/ *Or.* Vt, ne.

fijn/bolmaecht, Perfectus, absolutus, exactus.

fijn *Becano dicitur* id quod insigniter perfectū, omnibusq. venustatis numeris est absolutū.

fijn man, Homo probus, frugifertus.

fijn/iouter, Concianus, purus, pu-

- putus.** *Fijn ſilver.* Purum argentum, argentum excoctum.
- Fijn/dun.** Tennis, exilis, subtilis. *Fijn papier.* Charta tenuis, anguſta. *Fijn lĳnwaet.* Tela exilis, tenue linū, ſindon. *Fijn gaeren.* Fila tenuia.
- Fijn/ ſchalck.** Callidus, vaſer, verſurus.
- Fijnaerd.** *ſland.* Homo callidus, aſtutus.
- Fijntcheyd.** Concinnitas: & Tenuitas, exilitas: & Calliditas, aſtutia.
- Fijnkens.** Perfectè, exactè, ad vnguem, concinnè, bellè: & Callidè, cautè, aſturè.
- Fijnancijs.** Facultates, pecuniæ, gaza.
- Fijnéren.** Acquirere, parare, comparare pecunias, diuitias.
- Fijnéren.** Igne excoquere, purgare, præparare.
- Fijue.** *j. bijue/ bijuer.* Cyclus, verminatio.
- Fimelen/ femelen.** Mobilitari, laſciuire, ſaltitare, ſubſultare: & Actitare, agitare: & Nugas agere.
- Fimeter/ femeler.** Ardelio, laſciuus: & Friuolus, nugator.
- Fifceel** *ſland.* *j. falceel.*
- Fifck.** Fiſcus, principis arariū, pecunia publica.
- fifck.** Fiſcus, procurator fiſci, procurator iuſtitiz.
- Fiffe/ biſſe/ biſſche.** Ictis, ilctis, putorius, muſtelæ genus.
- Fifſel.** Fiſtula. *Fifſel in d'ooge.* Aegylops.
- Flabbe.** Vulnus in faciem incuſſum.
- Flambeel.** *j. toytſe.* Fax, funale.
- Flattéren.** Adulari, aſſentari, blandiri.
- Flauw.** Semianimis, ſemianimus, defectus animo, fractus animo, debilis, imbecillis, languidus, remiſſus.
- flauw herrich.** Corde debilis.
- flauw-herricheyd.** Defectio animi.
- flauwaerd.** *ſland.* Timidus, imbellis, ignauus.
- flauwheyd/ flauwicheyd.** Animi defectus, animi deliquiū, languor.
- flauwelck.** Languidè, tepidè, remiſſè, negligenter.
- flauwen/ berflauwen.** Labaſcere, deficere, deſeruiſci, languere, concidere animo, frangi animo, debilitari, diſſolui.
- Flederen/ fledderè/ bledderen.** Volitare, vagari.
- flederçjn/ blederçjn/ ſlerçjn.** Morbus articularis vel articularius, arthritis. *Flederçjn in de handè.* Chiragra. *Flederçjn in de boetè.* Podagra. *dicitur flederçjn: quod per omnes artus volitet, vageturque inter cutem & carnem.*
- flederçjnachtich.** Arthreticus, articularius, podagricus, podagroſus.
- flentwen.** *vetw.* *j. bledpen.* Blandiri.
- flere.** Alapa, colaphus: & *ſland.* Ignaua & deformis puella.
- flèche.** Laguna. *vulgo flaſca.*
- flerckhen.** Laguncula.

fleſch-

Reſch-kauwoorde. Cucurbita
 lagenaria.
Flieſe. j. ſtrupie.
Flieſen. j. bleden. Adulari.
Flieſer. Adulator.
Flitte. *vetus.* Sagitta, telum.
Flitſ-boghe. Arcubaliſta, arcus
 globi miſſilis.
Flitſen. Auolare, euolare, fu-
 gere
Flocke. j. blorke.
Floecks. j. blugs. Cito.
Flomen. j. bliemen / graeten.
 Spinæ ſiue ariſtæ pitium.
Floutwïne. j. ſuowïne.
Flugs. j. blughs. Velociter, fe-
 ſtinanter.
Flughs man. Vir agilis, impig-
 er, celer, gnauus.
Flupme. Phlegma, pituita.
Flupmachtigh. Phlegmaticus,
 pituitoſus.
Flupmen. Spuere phlegmata,
 excreare.
Flupſen. *ſland.* Ludere chartu-
 lis.
Flupſpel. *ſland.* j. kaertſpel.
 Ludus chartarum, chartulæ
 Juſoria.
Flupte. Fiſtula, ribia, buxus.
Flupte / loote. Talea, ſurculus
 vtrinque reſectus vt inſeratur
 tetra: malleolus.
Flupten. Fiſtula canere, tibiis
 canere.
Flupter. Fiſtulator, auletes, au-
 lodus.
Fluweel. Hoſofericum, ſericum
 heteromallum, holouerū. *vulgo*
 flueturum.
Fluweelen kleed. Veſtis hoſefe-
 rica, ſerica, heteromalla, veſtis

holouera, *apud Iuriſe.*
Flutwïne. q. d. pul-winde. Pul-
 uini theca, tegmen ſiue inuo-
 lucrum puluinaris.
Flutwïne / ſuowïne / ſouwïne
ne. Muſtela ſœnaria, martes
 domeſtica, felis ſiue muſtela
 genus. *vulgo* ſouina, ſouinus:
 ſoina, ſouus.

F O

Focke / fock ſepi. Dolon, mini-
 mum velum ad prorâ. *Bzee*
de focke / lulle. Siparum.
focke. *vetus.* Superior tunica.
focken. *vetus.* Venficare, velifi-
 cari, vela dare: & Fugere.
focken / fockeren. Accommo-
 dare, adaptare: & decere, con-
 uenire.
focken / ſupchen. Trudere: &
 Conuolare, ſurtim colligere.
Focker. Monopola, pantopola.
vulgo fuggerus, fuccardus.
Foep. Fœdus: & Væh, vah. *in-*
teriectio execrantis.
Fope. j. bope. Vinum proſecti-
 tium.
Folie. q. d. Folium.
folie. Bractea, bracteola, metalli
 lamella tenuis præ exilitate
 crepitans: à folij ſimilitudine di-
 cta.
folie / hreed ſweerd. Spatha.
folie / moſchaet bloeme. Macer,
 macis, inuolucrum nucis my-
 riſtica; flos nucis muſcaræ.
Fonck. *vetus ſland.* Turba, tur-
 batio, perturbatio, tumultus,
 tumultuatio. **In de fonck**
zijn. Turbari, tumultuare, tu-
 multuari, in perturbatione
 eſſe.

fonck

- fonck d'yncken / wt d'yncken** sonder snoeven. Amystin vel amystide bibere, ducere, educere: affatim bibere sine respiratione, strenuè epotare.
- Fondéren.** Fundare, substruere, stabilire, fundamenta iacere, locare, ordiri.
- fondérel.** Fundamentum, fundamen, substructio, solum.
- Fonte. j. vonte.** Fons, fons sacer.
- fontepne.** Fons. **Fontepnken.** Fonticulus.
- fontepn-ader.** Vena fontis, scaturigo, scatebra.
- fontepn-back.** Crater.
- fontepn-becken.** Labrum.
- fontepn-bedde.** Crater, conceptaculū aquæ salientis in fonte. *q. d.* fontis lectulus, fontis alueus.
- fontepn-buysse.** Tubulus.
- fontepn-keane.** Salientes, siphunculus.
- fontepn-meester.** Aquilex, aquarum indagator.
- fontepn-pyppe.** Tubus, tubulus.
- fontepn-schotel.** Castellū: aquæ fontis receptaculum, è quo fistulis aqua redditur.
- fontepn-tap.** Salientes, siphunculus.
- fontepn-tote.** Saliētes, siphunculus, papillæ, vbera, caput tubuli siue scaturiginis, vbi aqua exprimitur.
- fontepn-water.** Aqua fontalis, fontana, aqua viua, aqua quæ fontes effundunt.
- foolen.** *vetus.* Illudere.
- Fozagie.** Pabulum.
- Fozest.** Saltus. *vulgo* foresta.
- fozestier / fozest-wachter.** Saltuarius, saltuum custos, sylvæ præfectus, *vulgo* forestarius; *quânquam* fozestier / fozster / si-
ne bozster / præfectus dici pos-
set.
- Fozet j. bozken.** Terebellum. *à forando.*
- Fozet furet / fret.** Viuerra, ictis, mustela siluestris. *vulgo* furus, furunculus, furo, foretta *dicuntur.*
- Fozier.** Mensor, designator hospitiarū siue diuersorium.
- fozieren.** Collocare apud hospitem, designare hospitium.
- Fozmaet.** Formatura, forma. *dicuntur* fozmaet *q. d.* *beurmaet.* i. prima mensura, *teste Becano.*
- Fozmaet-houten.** Assulæ formulares.
- fozme / bozme.** Forma, figura.
- fozmen / bozmen.** Formare.
- fozmooy.** Cælū, instrumentum scilpendi.
- Fozneps.** Fornax, caminus.
- Foznieren.** Administrare, subministrare, suppeditare, instruere, munire.
- fozst.** *vetus* j. fozest. Saltus, nemus.
- fozster / bozster.** Saltuarius, custos nemoris: & Præfectus ruralis, prætor rusticus.
- Fozt.** Arx, propugnaculum.
- foztresse.** Arx, propugnaculum, *vulgo* fortalitiū.
- fozste.** Fortitudo, vis, robur: & Vis, violentia.

fozste

fozféren / verfozfen. Vim inferre, vim adhibere, vim facere, vi agere, vi cogere.

foztferinghe. Violentia, violentio.

Foztupne. Fortuna, fors fortuna.

foztupn-lefer / foztupn-legger. Sortilegus.

foffe. Fossa, fouea, scrobs.

Fouwijne .j. fudwijn. Mustela fœnaria.

F R

fradde. Puer, puerulus.

fraet .j. vzaet. Edo, mando, heluo.

fraetigh. Gulosus, vorax, ingluuiolus.

fraep. Bellus, comptus, lepidus, venustus, pulcher, elegans.

fraep ende ghesondt. Incolumis, sanus, saluus.

fraepaerd / mopaerd. Homo elegans, bullatus.

fraepheyd. Elegantia, lepor, venustas.

fraepelick. Bellè, lepidè, ventu-
sè, pulchrè, eleganter.

fraepkens. Bellè.

franchjn. Membrana Francica siue Gallica, pergamena: membrana veruecina siue vitulina.

frangie / frengie. Fimbria, lacinia.

frepsel. Spuma lethalis.

frept .j. frupt. Fructus, poma.

Frengie / fcangie / frenie. Fimbria, lacinia, segmenta, penicula-
mentra. *vulgo* frangia,

Fret .j. fozet. Viuerra.

Fret / fraet. Edo, heluo.

fret / frette. Vsurā, lucrum.

fraten. *sax. fris. sicamb.* Heluari, auidè comedere.

freter .j. vzaet. Heluo.

Freuelen. *sax. fris.* Malefacere, delinquere, perturbare.

freueler. *sax. fris.* Maleficus: & Contentiosus, perturbator: & Vanus, temerarius.

Fricalléren. Frigere, torrere.

Frijt. Frictum, cibus frictus.

frijten / roosten. Frigere, torrere.

frijt-hof .j. vjhd-hof. Hortus.

frijt-panne. Frixorium, frictorium, sartago.

Frisch / bersch. Recens, nouus, iuuenis: & Viuidus, vegetus, vigorosus, firmus, integer, sanus: & Ornatius, pulcher: & Frigidulus, subfrigidus.

frischeyd. Vigor robur: & Integritas corporis.

frise / bloem-werck. Zophorus, encarpa.

frise / bope ban de koetse. Frōs, anterior pars lecti.

frise / ghefriseert laecken. Pannus crispatus, pannus villosus, amphimalla.

friseert. Refricare, crispare. *vulgo* frifare.

frock. *vetus fland.* Suprema vestis.

fron. *sax. j.* hepligh. Sacer.

fron-bode. *vetus. sax.* Præco, minister publicus, stator, apparitor. *q. d.* sacer nuntius.

frone. *vetus. j.* heeren-tijns. Vestigal quod Principi penditur: solarium.

fronfle. Ruga, plica, contractio.
frons

fronsen. Rugare, striare, plicare.

fronsen het beur-hoof. Contrahere supercilium, consulari frontem.

frontieren des lands. Limites, termini, fines, ora, extremitates regionis. *vulgo* frötes regionis.

frontier-landen. Agrilimitanei, in limitibus prouinciae siti.

frupt. Fructus, fructus autumnalis, fructus arborum, pomum.

frupt/nae-disch. Bellaria, tragemata.

frupt-boom. Pomus, arbor frugifera, fructifera.

frupt-merckt. Forum pomarium.

frupt-soller. Oporotheca.

fruptagie. *j.* frupt. Fructus.

fruptagie. *j.* bloem-werck. Encarpa.

fruptentier. Pomatius.

F V

fuer. *j.* bier. Ignis.

fupck. Pulsus.

fupcke. *j.* bupcke. Excipulus.

fupcken. Pellere, trudere, protrudere, quaterere.

furet. *j.* fozet. Viueria.

furnieren. *j.* foznieren.

fuste. Naui specularia, cata-scopium, myoparo, biremis, libernicum, *vulgo* fusta: & fusa naui.

fustepn. Gossypium, xylum. *vulgo* fustanum: & Pānus gossypinus, xylinus. *vulgo* fustaneus: *qua voce Erasmus vitar*

in Colloquiis.

fustepnen wambepn. Thorax gossypinus, fustaneus.

fustel/butsel. Panniculus.

fustelen. Confarcinare.

fustelen. Agitare, acticare, sub-agitare, attractare, manticulari: & Nugari, nugas agere, friuola agere, tricari, muginari.

fusteler. Friuolus, friuolarius, nugaror.

fustelinghe. Agitatio: & Gerræ, res friuolæ, nugæ.

fustel-boeck soecken. Fingere causas, neçtere causas, moras quærere, differendi occasionem quærere, elabendi ansam quærere.

G A

Abbe/gabbeken. *vetus.* Galerus, pilcus profundus.

Gabbereit. Nugari, iocari.

gabberdarte. Nugæ, iocus.

Gack/gacken. *j.* gbeck/ gbeckken.

Gade. Cura, custodia.

gade slaen. Obseruare, aduertere, curare: habere rationem, curam.

gade loos stand. Negligens.

gade-loofhepd. *stand.* Negligentia.

gade loofelick stand. Negligentia.

Gade/gadinghe. Forma, figura: & Lubentia, voluptas: & Facilitas, commoditas, vilitas:

Gade

Gade/gape/gapht. Socius, socius de ambus dicitur.

gade sine gap id significat (inquit Becanus) quod ita placet, ut eorum enim.

gad: fick/gaplick. vetus. Aptus, et merens, decens.

gaden/gapen. Placere, collubere: & Conuenire, congruere: & Iungere siue coniungere par pari, coniugare paria: & Coniungi, congregari ad generale andum: veniſco actu committeri, dicitur de ambus. Coniungari: & Conuenire, congruere: & Commodare, accommodare: & Formare, deformare.

gadinghe. Forma, figura, qualitas, genus: & Lubentia, voluptas: & Facilitas, commoditas, commodum, utilitas.

Gader/te gader. Simul, vna pariter. Al te gader. Simul omnes.

gaderen. Aggregare, colligere, congregare.

Gap. j. gap.

Gaeu. Callus, scabies, macula, impetigo.

gaeigh/ghelligh. Scabiosus.

Gaelich. Ingratus, insuavis sapore aut odore.

Gan. Ire, gradi, vadere: tendere viam, iter, gressum: iter facere: incedere, ingredi.

Gan/soen/ gaen/ beschicken. Facere, ire ad faciendum.

Gat/loopē. Dare se in pedes.

Gat/te/voere. Pedibus ire, pedibus iter conficere, pedibus proficisci.

Gant. Fermentescere,

creſcere fermento addito. **Gat** in igne thien iactē. Agere annum decimum. **Gaen** oft **baere** wel oft **quaetlich.** Succedere, valere bene aut male. &c.

Gaepen. Oscitare, hiare, hiscere: & Aperto ore spectare, auidē spectare, inhiare spectaculo, inhiare loquenti, pedere ab ore loquentis.

gaepet. Oscitator.

gaepaertdt. Oscitator, auidus spectator.

gaep-spel. Spectaculum.

gaep-stoek. Auidus spectator, spectaculo inhians, stupidus spectator, qui hians & stupidus aliquid spectat, agenti vel loquenti inhians: intenta ora tenens.

gaepinghe. Oscitatio.

Gact/gat. Prorsus, omnino.

gaet maecken. Apparare, perficere: & Percuquere, perfecte coquere.

gaet-bjse. fris. skamb. j. cabaret. Popina.

Garrand. j. waerād. Assertor, vindex litis.

gaeranderen. j. waeranderen. Assertere, vindicare.

garrand-schap. j. waerandschap.

Gaerbel. Brasma, abortus aromaticum siue seminum, aromata siue semina abortiua, nutrimento defecta, casta, inania, minimique ponderis.

gaerbeleuren. Seligere siue discernere aromata, herbas, semina, & similia, eaque cribrare & purgare. Galbal ara.

- bicè cribrare dicitur.*
- Gaerde/ gheerde.** Virga, flagrum.
- Gaerde.** Pes, funis quo transferitur velum.
- Gaerde/gaerd ger. sax. fris. sic. ab.** Hortus, pomarium: *Brabantis hæc vox usitatur in cōpositis, quæ in simplicibus: ut boom-gaerd/ roost-gaerd/ &c. Op de gaerde loopen.* Viuere ex stipite à ruiticis extorta: hortos, pomaria, agros & villas populari atque deprædari.
- gaerdenter. sax. fris.** Hortulanus.
- Gaerde/waerde.** Custodia: & Prætoria cohors; satellites. *vulgo guardia.*
- gaerde-knecht.** Stipator, satellites.
- gaerdiaen. vet. n.** Custos. **Gaerdiaen van de minder-hoeders.** Præpositus minoritarum. *vulgo gardianus.*
- gaernisoë.** Præmunio. **Gaernisoen van krieghs-voelck.** Præsidium, milites qui custodiæ, tutelæ, ac defensionis loco: ù imponuntur.
- Gaeren. j. gaederen.** Aggregare, colligere.
- Gaeren.** Filum.
- gaeren/gaeren-net.** Euerriculum, sagena, cassis: & Plagæ, retia.
- gaeren-klopper. j. blas hamer.** Malleus stuparius.
- gaeren-kroone.** Harpedone: rota glomeratoria, qua fila rotando conglomerantur. *vul-*
- go alabrum.*
- gaeren-molen.** Rhombus.
- gaeren-stock.** Ames, pertica aucupalis.
- gaeren-wiel.** Rhombus, girgillus.
- gaeren-winde. j. gaeren-kroone.** Harpedone.
- Gaerwe/garwe/garbe/gartte.** Milletolium, militaris. *vulgo supercilium Veneris.*
- Gaerwe/garwe/garbe/rozen-garwe.** Meiges, manipulus spicarum, falcis spicarum.
- Gaerwen/gerwen.** Præparare, adornare, conficere.
- gaerwen olt touwen het leder.** Pelles conficere, perficere, macerare, depesere, subigere.
- gaertwer.** Coriarius, alutarius, concinnator coriorum siue alutarum.
- gaerw-kamiet.** Sacrarium: locus in templo vbi sacerdos se præparat, & sacris vestibus adornat: & Sacrarium, adytum, cella, pars templi secretior. *vulgo vestibulum.*
- Gaue/gaue.** Donum, munus.
- gaue gods.** Donû Dei: & Petis vel alia lues à Deo immissa.
- Gaue. j. gbette.** Intèger, sincerus, purus, sanus.
- Gassel.** Furca, bidens, furcilla, furcula.
- gassel. sicamb. colon.** Corpus ciuitatis, collegium opificû, conrubernium.
- Gastreye. j. asbal van de gas.** Acrocolia anseris.
- Gagel.** Pseudomyrtus, eleagnos
- Gagel.**

- Gaghet**, Palatum, cælum oris.
gaghelen. Grogre, glocitare
 is, star anferis.
Gaghe. Merces, præmium, sti-
 pendium.
gagèren. Persolucere sti-
 pendium.
Gap. *vetus*. j. roeterd. Pica glâ-
 daria: & Psittacus.
gap. Alacer, alacris: & Celer,
 subitus, præceps, repentinus.
gap-beder. j. gaeren-winde.
 R. hombus, girgillus, harpe-
 done.
Ganch / **ganchlick** *ger. sax. sicab.*
 Præceps, subitaneus, repenti-
 nus, subitus.
ganchlick steruen. Subito mo-
 ri: & Alacriter mori.
ganchliche dood. Subita mors:
 & Mors deliberata.
Gape dood. j. gapliche dood.
Gape. j. gade. Custodia: & So-
 cius, socia, &c.
Gapèn. j. gaden. Placere, &c.
Gapoole. j. ghioole.
Gale. j. gaele. Callus, scabies.
Galepe. Navis longa, navis
 actuaria, trirémis, quadrirè-
 mis, quinqueremis, &c. *vulgo*
 galea. **Op de galepe setten**.
 Ad remum dare, remo publi-
 cæ trirémis affigere: ergastulo
 nautico mancipare: ad trirè-
 mes relegate.
galep-boeuen. Insularij, ad re-
 mos damnati, ergastularij re-
 miges, noxij ad trirèmes dâ-
 nati.
Galeotè. Galea, biremis. *vulgo*
 galeora.
Galerijè. Pergula: & Ambula-
 tio, ambulacrum: & Xystus,
 porticus recta, hybernis exer-
 citiis dedicata: & Peristy-
 lium.
Galghe. Gabalus, cruz, patibu-
 lum, furca, arbor infelix.
galghen-aes. Furcifer, crucia-
 rius, patibulatus, suspensio-
 sus, dignus qui in cruce pascat
 coruos.
galghen-lap. Furcifer.
galghen-strop. Furcifer, verbe-
 ro, mastigia *q. d.* laqueus pati-
 buli, laqueus suspensiosus.
galghen-veld. Carnificina: lo-
 cus publicus in quo iussu ma-
 gistratus homines fontes à
 carnificibus occiduntur. *q. d.*
 campus arborum infelicium.
Gal-not/eyck-appel. Galla.
Galle. Bilis, fel. *χολη*. Dicitur *gala*
le/quasi geale siue gheele. i. fla-
 uus. *ita Becanus*.
Galm. Echo, reflexio soni.
Galm. *Becano dicitur* sonus is
 qui remanet post primū ictū,
 quo sonus aures ferit.
galmen. Resonare, retonare.
Galueren *fland.* Nugari, iocari.
Ganch / **gangh**. Gressus, gra-
 dus, incessus, ingressus.
ganck/gangh. Angiportus, an-
 giportū: vicus angustus exi-
 tum non habens.
ganck/galerijè. Pergula, ambu-
 lacrum.
ganck onder de aerde. Cuni-
 culus, via subterranea.
ganck in de schepen. Pergula,
 agea, fori.
ganck-baer. Meabilis, facile
 per omnia means.

ganck-baer gheld. Proba moneta, bonus nummus, nummus probatus, numm' vsualis, qui est in vsu.

ganghen .j gaen Ire.

gangher. Viator.

Gans/ganse. Anser: gan za *vox veterum Gallorum sine Germanorum, apud Plinium.*

gansen-bout. Femur anserinum.

gansen-gheroof/af val. Acrocolia.

gansen-kiecken. Pullus anserinus.

gansen-beld/ganser-werpe. Chenobosium.

ganser/ganserick. Anser mas.

Gants gantsch. Integer, totus, solidus, perfectus. & Cūctus, omnis.

gantschepd. Integritas.

gantschlick. Integre, omnino, prorsus, penitus, solide.

Gapen .j gaepen. Oscitare.

gaps / gaspe. fris. j. hand-bol. Manipulus.

Gar .j gaer. Prorsus.

Garand .j g'erand.

Garde .j gaerde.

Garđjne/gorđjne Cortina.

Garcel .j gozreel. Helcium.

Garen .j gaeren. Filum.

Garnaerd. Gamarus: & Squilla, pisciculi genus.

Garnisoen .j gaerisoen. Præsidium.

Garoffel-bloeme. Leucoion; viola, vel Caryophyllus. *vulgo garofolia.*

garoffel-nagel. Caryophyllū.

Garreel .j gozreel. Helcium.

Gars .j gres Gramen.

garfe. zelant. Pratum viridans nullo cinctum aggere: herbida plantities alluuiōne adfecta.

Garste .j gherste. Hordeum.

Garst/garstigh. Rancidus, rancidus **Garstigh spek**. Rancidum lardum.

garstigh ;jn. Rācere. Garstigh worden. Ranceicere.

garstighepd/garsthepd. Rācot

Garwe .j gaerwe.

Gas/gaps fris. j hand bol. Manipulus.

Gaspe. fland .j ghespe. Fibula.

Gast. Coniuiua, hospes, qui hospitio excipitur, diuersor.

gast-baer Hospitalis.

gast-baerhepd. Hospitalitas.

gast-houder. Hospes, coniuuator.

gast-hups. Xenodochium, hospitium publicum, hospitium sacrum, *vulgo* hospitale.

gast-hups der siecken. Nosocomium, valetudinarium, hospitium languentium.

gast-kamer. Triclinium, conclave, discubitorium, hospitale cubiculum.

gast-mael. Conuiuium.

gast-meester. Architrclinus, hospes, hospitator, coniuuator, symposiarchus, symposiarcha, magister conuiuij.

gast byp. Hospitalis.

gast-byghepd. Hospitalitas.

gast-byghlick. Hospitaliter.

gast-weerd/gast-weerdet. Architrclinus, symposiarcha, hospes, coniuuator.

gaste

Gasterge. Conuiuium, epulatio:

& Hospitium.

Gastergh houder. Conuiuator,
hoipes.

Gat. Foramen, foramentum.

gat/aerf-gat. Podex, anus.

gaten. Forare, perforare.

gatigh. Foraminosus.

Gaud. *fland* j. goud. Aurum.

Gauz. j. gaeue. Denum.

Gaueiote fland j. iauelijne. Tra-
gula.

Gauw/gauwe. Catus, cautus,
sollers, acutus, agilis, alacer,
acer, attentus ad rem

gauwe-loos fland Negligens,
locors.

gauwe-l ofhepd. *fland.* Negli-
gentia, socordia.

gauwe-looslick fland. Negli-
genter.

gauwichepd. Alacritas, vigilan-
tia, diligentia.

gauwichlick. Alacriter, attentè,
acriter, diligenter.

G H E *prepositiuum* &
separabile.

Ghe particula *preponitur* *verbis* &
participiis *preteriti* *temporis*: *ut,*

Ghe-acht / ghe-bozen / ghe-

broken / ghe-bangè / &c. *Item*

verbalibus: *ut,* **Ghe-back ghe-**

bod / ghe-hooz / ghe-sicht / &c.

Exponitur aliquando Latine per-

con: *ut,* **Ghe-naë / ghe-selle /**

ghe-spele / &c. *Quandoque etiam*

pluraliter: *ut,* **Ghe-beete / ghe-**

boefte / ghe-berghte / ghe-

darmte / &c. **Ghe** (*inquit* *Be-*

canus) *vocibus preposita perfectio-*

nem indicat.

Ghe-acht. Aestimatus.

Ghe-back. Pistoria, coctura, co-
ctio: & Opus pistorium, pa-
nis dulciarius, placenta.

ghe-backen. Coctus: & Co-
ctilis.

Ghe-baer. Partus.

ghe-baer / ghe-beer. Gestus.

ghe-baer-diensten. Ceremonie.

ghe-baer. Tumultus, tumul-

tuatio, turba: & Baritus *sive*

barritus: clamor militum cum

acies vtrinque iunguntur.

ghe-baeren / baeren. Parere,

edere partum: & Edere ge-

stus, gesticulari, gerere se: &

Tumultuare tumultuari, tur-

bare: & Barritum edere, cla-

morem edere.

ghe-baeren / ghe-béren. Furore

sive clamore incondito sæui-

re, more vrsorum. *Becanus.*

Ghe-baerd. Barbatus.

Ghebannen. Exul, in exilium

actus, deportatus, relegatus.

vulgo bannitus. **Ghe bannen**

zijn. Exulare. **Ghe-bannen**

worden Relegari.

Ghe-bandtelt. Deuinctus, ob-

ligatus, mancipatus.

Ghe-has. Latratus, us.

Ghe-beckt. Rostratus.

Ghe-bed. Precatio, compreca-

tio, preces, rogatus, us: oratio.

ghe-beden. Rogatus, oratus.

Ghe-beeldt / ghe bloemdt

kleeidt. Vestis picta.

Ghe-beente. Ossa, compages

ossium.

Ghe-beer. j. ghe baer.

Ghe-benedijden Bene precari,

bona dicere, bona precari: be-

nedicere *apud Eccles.*

ghe-benedijginghe. Bona præcatio: benedictio.

Ghe-beren. j. **ghe-baeren.**

Ghe-berghte. Montes, vulgo montana, orum.

Ghe-bet. j. **ghe-bit.** Morsus, us: & Frenum.

ghe-beten. Morsus, a, um.

ghe-betigh. Mordax, dentatus, infestus.

ghe-betighe woorden. Verba dentata, aculeata.

ghe-betighlick. Mordicus, mordicitus.

Ghe-beuren. Contingere, accidere, euenire, vsu venire.

ghe-beurte/ghe-boozte. Accidentia, euentus: & Vice, vicē.

Met ghe-beurten oft be-boozten let doen. Per vices, vicissim aliquid agere. **Tis nu mijn ghe-beurte.** Nūc ad me redit ordo.

Ghe-bied. j. **ghebod.** Iussum, mandatum, præceptū: & Diritio, imperium, iurisdiction: & Territorium.

ghe-bieden. Iubere, edicere, præcipere, mandare, denunciare: & Offerre: & Commendare.

ghe-bieder. Mandator, iussor, præceptor, imperator.

ghe-biedenisse. Commendatio.

Ghe-bindte/ghe-bondte/ghe-bundte. Contignatio.

Ghe-bit. Morsus: & Orea, frenum, postomis: & Luparum, lupus, murex.

Ghe-blaes. Flatus.

Ghe-blick. j. **blick.** Nictus.

Ghe-bloemt/ghe-beeldt kleed.

Vestis picta.

ghe-bloemde tafel. Mensa yndulata, vndatim trispa.

Ghe-bod. Iussum, mandatum, præceptum, edictio, imperium.

ghe-bod/kerck-ghebod. Pro-mulgatio in ecclesia.

ghe-boden. Iussum, indictus.

ghe-boden bier-dach. Indictæ feriae, feriae imperatiuē.

Ghe-boden bassen-dach. Indicta ieiunia, imperatiua ieiunia.

Ghe-boefte. Nebulones, caterua nebulonum, colluuijs, fax hominum.

Ghe-bonden. Ligatus, vinctus.

ghe-bonden daghen. *vetus.* Feriæ, dies feriati, q. d. dies ligati.

ghe-bondte/ghe-bundte. Col-ligatio.

ghe-bondte oft ghe-bundte van den hupse. Contignatio, lacunæ, laquearium, tabularum, contabulario.

Ghe-booghlaem. Flexibilis, flexilis: & Obediens, obsequens, humilis.

Ghe-boomte. Frutex: frutices, arbores.

Ghe-boozt/ghe-soomt/ghe-stickt. Fimbriatus, prætextus, acupictus: a boozden.

Ghe-boozt/ghe-boozet. Foratus, perforatus: a boozt. **Ghe-boozt gat.** Foramen, foramentum.

Ghe-bozen. Natus, prognatus, editus, genitus: & Oriupus.

Ghe-bozen worden. Nasci, enasci,

- enasci, exoriri, prouenire in
vram.
- ghebozen. j. ghe-beuren.** Eue-
nire, accidere, &c.
- ghe-bozte.** Natiuitas, ortus, ex-
ort^o, genesis. **Ghe-bozt-dach.**
Natalis, natale, dies natalis,
natalitius.
- ghe-bozte. j. ghe-beurte.** Acci-
dentia, euentus: & Vice, vi-
cem.
- ghe-boztich.** Natalis, natalitius:
& Oriundus, ortus, progha-
tus.
- Ghe-bouw.** Aedificium, stru-
ctura, ædificatio, fabrica.
- ghe-bouwte.** Aedificium, stru-
ctura.
- ghe-bouwet.** Aedificatus.
- Ghe-brecht.** Latus, allatus, pro-
larus: & Actus, ductus, addu-
ctus.
- Ghe-braed.** Assum, daps assa-
ria.
- ghe-braedē** Assus, tostus. **ghe-
braeden bleesch.** Caro assa.
- Ghe-brädr.** Vstus, adustus, to-
stus.
- ghe-branden wijn. j. brand-
wijn.** Vinum igne liqua-
rum.
- Ghe-breck.** Defectus, egestas,
inopia, indigentia, vitium.
- ghe-breck van ghelde.** Diffi-
cultas numaria, difficultas rei
numaria.
- ghe-breck hebben.** Carere, ege-
re, indigere.
- ghe breckelick/krank.** Mor-
bidus, morbosus.
- ghe-breckigh.** Egens, indigens,
indigus: & Defectiuus, defi-
- ciens, mancus.
- ghe-breke/ ghe-breck.** Defe-
ctus, deliquium, vitium. **In
ghebreke sijn.** Deficere,
deesse
- ghe-breken.** Deficere, deesse,
deheri, abesse.
- ghe-breckigh.** Defectiuus, defi-
ciens, mancus.
- Ghe-brent.** Dilatatus.
- Ghe-brent ghelick huppen.**
Reticularus.
- Ghe-brecht.** Larus, allatus, ap-
portatus.
- Ghe-brecht.** Friatus, tritus, in-
tritus.
- ghe-brechte spijse.** Intritum, in-
trita.
- Ghe-broeders.** Fratres, sym-
phratores, vulgo confratres.
- ghe-broeders hupf-brouwen.**
Ianitrices, duorum fratrum
vxoies.
- ghe-broeders kinderē.** Patru-
les, fratrum filij.
- Ghebredt.** Forus, incubarus, a,
um.
- ghe-broedtel.** Pullatio, genimē,
fortura.
- Ghe-broken.** Fractus, ruptus.
- ghe-broken stuck.** Fragmentū
- Ghe-brupck.** Vfus.
- ghe-brupck-neminghe.** Vsu-
cappio, onis.
- ghe-brupckelick.** Vsitatus: &
Vsitatē.
- ghe-brupcken.** Vei, vsurpare,
frui.
- ghe-brupckinghe.** Vfus, vsur-
paccio.
- ghe-brupcke.** Vsitatus.
- ghe-brupckt wordē.** In vsu es-
se,

se, vforpati.

Ghe-buer. Vicinus, cōfinis, ac-
cola, finitimus, conterminus.

ghe-buer. *vetus.* j. **boer.** Colo-
nus.

ghe-buer-wijf. Vicina.

ghe-buere. Vicina.

ghe-buertick. Vicinus: & Fa-
miliaris, comis, humanus.

ghe-buer-saem. Comis erga vi-
cinos, civilis.

ghe buersaembepd. Vicinia, vi-
cinitas, comitas.

ghe-buertē. Vicinia, vicini.

ghe-bueren. j. **ghe-beuren.** Cō-
tingere; euenire.

Ghe-bult. Gibbus, gibbosus.

Ghe-bundte. j. **ghe-bondte.**
Tabulatum.

Ghe dacht. Cogitatus, a, um.

ghe-dacht-waerdigh. Memo-
ratu dignus, memorabilis.

ghe-dachte. Cogitatum, cogita-
tio; mens.

ghe-dachten. *fland.* j. **ghebene-
ken.** Meminisse.

ghe-dachtenisse. Memoria.

Ghe-daeght. Citatus, vocatus,

ghe-daeght/ be-daght. Pro-
uectæ ætatis.

Ghe-daen. Factus, dispositus;
& Forma, facie siue vultu
præditus, figuratus.

ghe-daente. Facies, figura, for-
ma, species.

ghe-daente des aen-sichts.

Vultus, us.

Ghe-danck. *ger. sax. sicamb.*

j. **ghe-dachtenisse.** Medita-
tio, cogitatio, mens.

Ghe-darmte. Intestina.

Ghe-decht. Operus, rectus.

Ghe-deelt. Partitus, diuisus in
partes.

ghe-deelte. Partitio, diuisio,
pars.

Ghe-deesemt byood. Panis
fermentatus.

Ghe-deghen. *vetus.* Formosus.

Ghe-denck. Cogitatum, cog-
tatio.

ghe-denck-teyken. Monumentum, signum memoriae

ghe-dencken. Meminisse, recor-
dari, recollere, memorari, me-
minisse, reminisci.

ghe-denckenisse. Memoria.

ghe-dept. j. **ghe-dept.** Diui-
sus.

Ghe-deurnt. Spinis septus, ve-
pribus mōnitus.

ghe-deurnte. Dumetum, du-
mus.

Ghe-dichte/ghe-dichtsel. Cō-
mentum, figmentum.

ghe-dichte. Poëma, poësis, car-
men, epigramma, rhythmus.

ghe-dichte des meesters. Di-
ctata magistri.

ghe-dichtsel. j. **ghedichte.**

ghe-dichtigh. Compositus.

ghe-dichtighlick. Compositè,
après. **ghe-dichtighlick spre-
ken oft schryuen.** Compositè
loqui aut scribere.

Ghe-dienstigh/dienstigh. Ob-
sequiosus, officiosus.

ghe-dienstighend. Obsequiū.

ghe-dienstighlick. Obsequio-
sè, officiosè.

Ghe-dierte. Animalia.

Ghe-dyden/ghe dyen. Fieri.

ghe-dyden/be-dyden. Profice-
re, succedere.

Ghe-

- Ghe-dinghe**. *Conditio, pactū, lex, ius, iudicium, res: & Disceptatio, controuersia, lis, dica, forensis causa.*
- Ghe-docht** .j. **ghe-dacht**.
- Ghe-doen**. *Agendo perficere, proficere. Wel ghe-doen.* Rem facere.
- Ghe-doluen**. *Fossus.*
- Ghe-dolue sout**. *Sal fossilis, fossilius, è tertæ visceribus effossus.*
- Ghe-dommel**.j. **dommelinge**. *Bombus.*
- Ghe-docht**. *Occisus, lethatus.*
- Ghe-doochge**. *Venia, licentia, permissio.*
- ghe-doochhen**. *Pati, permittere, tinere, indulgere.*
- ghe-doochenisse**. *Patiētia, permissio, licentia.*
- ghe-dooch-saem**. *Patiens, tolerans, indulgens.*
- ghe-dooch-saemheyd**. *Patientia, licentia, tolerantia, indulgentia.*
- Ghe-doopt**. *Baptizatus, tinctus, intinctus.*
- Ghe-doozt**.j. **ghe-deurt**.
- Ghe-doyt**.j. **ghe-dzeuen siluer**. *Argentum pustulatum.*
- Ghe-doyt ep**. *Ouum frixum.*
- Ghe-dost**. *Vestibus munitus.*
- Ghe-draeghen**.j. **be-draeghen**.
- Ghe-draept**. *Tortus, tortilis.*
- Ghe-draept werck**.j. **ghe-dzeuen werck**. *Opus cælatum.*
- Ghe-dragt**.j. **draght**.
- ghe-draghtigh**. *Fertilis.*
- Ghe-draghtighheyt**. *Fertilitas.*
- Ghe-dzeuen**. *Actus, agitatus, pulsus, impulsus.*
- ghe-dzeuen werck**. *Opus cælatum, tornoque factum.*
- ghe-dzeue siluer / ghe-doyt siluer**. *Argentum pustulatum, pustulatum, cælatum: crusta & emblemata argenti cælati.*
- Ghe-dzogh / ghe-dzoghe**. *Ludificatio, impostura, præstigiæ, spectrum.*
- Ghe-dzom**. *fland.* *Pressura, pressus, us.*
- Ghe-dzoncken**. *Potus.*
- Ghe-dzonghen**. *Pressus, impulsus.*
- Ghe dzoght**. *Siccarius.*
- Ghe-dzucht**. *Pressus, impresus, excusus.*
- Ghe-dzupsch**. *Impetus, vis, violentia, inuasio.*
- ghe-dzupsch / ghe-rupsch**. *Streperius, stridor, tremitus, sonor.*
- Ghe-dueren**.j. **dueren**. *Durare, perennare. gheduerende dien tyd*. *Per id tempus, per eos annos, dies.*
- ghe-duerigh**. *Durabilis, perpetuus, perennis, assiduus, continuus, perpes.*
- ghe-duerighheyt**. *Affiduitas.*
- ghe-duerighlick**. *Affidue, perennè.*
- Ghe-dught**. *Vereendus: & Venerandus.*
- ghe-dught heere**. *Reuerendus, dominus, obseruandus, obseruabilis, venerandus.*
- ghe-dughte**. *Reuerentia, obseruantia, obseruatio.*
- ghe-dughtigh**. *Venerandus, reuerendus.*
- Ghe-dult**. *Patientia.*
- Ghe-duldigh**. *Patiens.*

- ghe-buldighhebd.** Patientia.
ghe-buldighlick. Patienter.
Ghe-dwoe / ghe-dwaep / dwoe. Mollis, mitis, mansuetus, tranquillus, lenis, lentus, placidus.
Ghe-dwoghé. Lorus, absterfus.
Ghe-dwonghen. Coactus.
Ghe-redt. j. be-redt. Iuratus.
Ghe-erft. j. ghe-goedt.
Ghe-frijt vleesch. Caro frixa, *vel potius* fricta.
Ghe-friscert laecken. Pannus villosus.
Ghe-fronselt. Rugosus, rugatus.
Ghe-fronst. Rugatus, rugosus.
ghe-fronst oft ghe-fronselt beur-hoof. Frons rugosa, corrugata, caperata, contracta, striata.
Ghe-gaet. Perforatus.
ghe-gaetten kaele. Casus fistulosus, foraminibus plenus, parum pressus.
Ghe-gheuen. Datus, donatus.
Ghe-gheuen den eerste dach van Mey. Datum calendis Maij.
Ghe-gheselde manne. Obsides.
Ghe-goedt ende ghe-erft. Possessor factus, in bonorū possessione missus, inuestitus in bona.
Ghe-goedt. Cinctus.
Ghe-goten. Fusus.
ghe-goten beeld. Fusilis statua, constabile idolum.
Ghe-graueu. Fossus.
Ghe-greffit. In situs.
Ghe-grepen. Apprehensus.
Ghe-groet. Salutarus. **Wesst ghegroet.** Salue, sis saluus,
- saluere te iubeo, aue.
Ghe-hack / ghekap. Concisio.
ghe-hackelt. Concisus, discisus.
ghe-hackt / ghe-kapt. Concisus.
ghe-hackte oft ghe-kapte spijse. Mineral.
Ghe-haelt. Allatus, accersitus.
Ghe-haerdt / ghe-hapdt. Crinitus, comatus, capillatus.
Ghe-haert. Inuidiosus.
Ghe-handelt. Tractatus, attractatus.
Ghe-handlaem. j. be-handlaem / hand-laem. Manus promptus, agilis.
Ghe-hanghen. Suspensus.
Ghe-hantert. Frequentatus, versatus.
Ghe-harkt. j. ghe-rooft. Totus.
Ghe-heel. Totus, integer.
ghe-helck. Omnino, prorsus, integrè.
Ghe-heet / ghe-hod. Iussus, mandatum, iussus, us.
ghe-heeten. Iussus, a, um.
ghe-heeten / ghe-noemt. Nominatus, vocatus.
ghe-heeten worden. Iuberi.
ghe-heeten / ghe-noemt worden. Nominari, vocari, dici.
Ghe-hepma ger sax. Secretus.
ghe-hepmenisse. Mysterium, arcanum.
Ghe-hepmt. Sepens.
gh-hepmtte. Septum.
Ghe-heldt. Inclinator, proclivus.
Ghe-hemelt. Convexus, a, um.
ghe-hemelte. Convexitas.

ghe-

- ghe-hemelte des mondes.** Palatum, caelum oris: *ophtals.*
- Ghe-heughen / ghe-hinghen.** Sincere, admittere, permittere, indulgere, consentire, dare veniam vel licentiam.
- ghe-heughenisse.** Permissio, indulgentia, licentia, consensus.
- ghe-heughenisse.** Permissio.
- Ghe-herdt / ghe-hardt.** Durtus.
- Ghe-hermen.** j. be-hermen / ghermen. Movere.
- Ghe-herst.** Tostus, assus.
- Ghe-herst.** Animatus, corde sine animo praeditus, animo aut voluntate affectus.
- Ghe-heuelt hooft.** Panis fermentatus.
- Ghe-heughen / ghe-hoghē** Commemorare, meminisse, celebrare memoriam, memoria tenere.
- ghe-heughenisse.** Commemoratio, memoria, celebratio, memoria laeta, memoria celebris, celebratio, recordatio.
- Ghe-hindert.** Impeditus.
- Ghe-hinghe.** j. herre. Cardo.
- ghe-hinghen.** j. ghe-heughen.
- Ghe-hoecht.** Angularis.
- Ghe-hoedt.** Custoditus.
- Ghe-hoghen.** j. ghe-heughen.
- Ghe-holpen.** Adiutus.
- Ghe-holt.** Cauatus, excauatus.
- Ghe-holte / ghe-heulte.** Cauum, concauum, fossa, solum fossa.
- Ghe-honight.** Mellitus, melle conditus.
- Ghe-hoont.** Deceptus.
- Ghe-hooft.** Cumulatus, accumulatus.
- Ghe-hooft.** Auditus, us: & audientia.
- ghe-hooft ghemē.** Fauere lingujs, benigne & attentē audire, attentē bonaque cum venia audire verba alicuius.
- ghe-hooft loos.** Surdus.
- ghe-hooft saem.** Dicto audiens, obediens, obsequens, morigerus.
- ghe-hooft saem zyn.** Obedire, obtemperare, parere, obsecundare, morigerari, morem gerere.
- ghe-hooft saemē.** *vetus.* Obedire, obtemperare.
- ghe-hooft saemheft.** Obedientia, morigeratio, obtemperatio.
- ghe-hooft saemlick.** Obedienter.
- Ghe-hooft.** Auditus, a, um.
- Ghe-hoent.** Cornutus, corniger.
- Ghe-houden.** Tentus, retentus, deuinctus.
- ghe-houden zyn.** Debere, teneri. *Ich hē in h ghe-houden.* Sum tibi deuinctus, obstrictus, obnoxius beneficiis: plurimum tibi debeo, in ære tuo sum.
- ghe-houden zyn deur belofte.** Toneri promisso.
- Ghe-houd ende ghe-trouw.** j. houd. Amicus, fidus, fidelis, fauens.
- ghe-houd.** Coniunx, coniux.
- ghe-houd man.** Maritus, fidus coniux.

ghe-

- ghe-houde brotwe.** Vxor, matrona, marita, mulier nupta, fida coniux.
Ghe-hucht. Vicus, vicus paganus siue rusticus, ædificia rustica coniuncta.
ghe-hucheken. Viculus.
Ghe-huert. Conductus, conductarius.
Ghe-huyl. Vularus.
Ghe-huldt/ghe-huldet. Inauguratus.
ghe-huldigh. Fauens, fidelis.
Ghe-hult/ghehullet. Redimirus, vitatus.
Ghe-iaegh / ghe-iaegh. Venatus, us.
Ghe-ianck. Gannitus.
Ghe-ijdel. Vacuatus, euacuatus, inanitus.
Ghe-ijst/be-ijst. Glaciarus, gelatus,
Ghe-kast. Paleatus.
ghe-kasten moxter. Arenatū palzarum, lurum paleatum.
Ghe-kamert. Cubiculo inclusus.
Ghe-kant. Cristatus.
ghe-kande haenen. Cristari galli.
Ghe-kap/ghe-hark. Concisio.
ghe-kapt. Minutim concisus, minutatim confectus.
Ghe-keert. Versus, conuersus.
Ghe-keret. Purgarus scopis.
Ghe-kemt. Pexus, pectitus.
Ghe-kerft. Crenatus, pinnatus.
Ghe-kerm/kerminghe. Lamērum, lamentatio.
Ghe-kijsf. Lis, altercatio, disceptatio.
Ghe-klanck. Clangor, sonitus.
Ghe-kinck. Tinnirus.
Ghe-klont. In massas redactus & Glebosus.
Ghe-klontert. Conglobatus.
Ghe-klotert. Conglobatus.
Ghe-knaeght. Rosus.
Ghe-knauwt. Mansus. **ghe-knauwde spijse.** Mansum.
Ghe-knedt. Subactus, depititatus. **ghe-knedt deegh.** Farina subacta.
Ghe-knobbel. Nodosus, geniculatus.
Ghe-knoopt. Nodatus, in nodos ligatus, nexus in nodum.
Ghe-kocht. Emptus, emptitius.
Ghe-koppelt. Copulatus.
Ghe-kozen. Electus, cooperatus.
Ghe-kojst. Crustatus, crustosus.
Ghe-kozt. Curtatus, breuiatus.
Ghe-kozen. Insecta: animalcula exanguia tenui quadam fistula coherentia.
Ghe-kosen / ghe-kozen. Electus.
Ghe-kraep. Cantus gallorum.
Ghe-kregghen. Acquisitus.
Ghe-krept. Irritatus.
Ghe-krenck. Debilitatus.
Ghe-krigghen. j. **krigghen.** Acquirere.
Ghe-krifsch. Condamatio, clamor, vociferatio, exclamatio, barritus.
Ghe-kroft. Crispus.
ghe-kr oft met den pitem. Calamistratus.
ghe-kroft hapy/krups hapy. Capil-

- Capillus crispus, intortus.**
Ghe-krompen/inghetrocken. Contractus.
- Ghe-kromt.** Curvatus.
- Ghe-kronckelt / ghe-kroelt.**
 Crispus, intortus, tortuosus, sinuosus.
- Ghe-kroont.** Coronatus.
- Ghe-kritipdt.** Aromaribus siue herbis conditus.
- Ghe-kupde spijse . j. ghe-knauwde.**
- Ghe-kupstcht.** Mundatus, purgarus.
- Ghe-lach.** Risus. à lachen. i. ridere.
- Ghe-lagh / ghe-laege.** Symbolū, symbola, collecta, collatio in cœnæ apparatus, symposium, compositio. dicitur **ghe-lag siue ghe-laegh / à legghen.** j. ponere: quod quisque suam partem apponat & conferat.
- ghe-lagghsmā / ghe-laeghsman.** Symboli socius, sympotes, compotor.
- Ghe-laegh-saem.** *fland.* j. Wel **ghe-legghen.** Commodè situs.
- Ghe-laeghdt.** *vetus.* j. **ghe-leght** Positus.
- ghe-laege laegghen.** *vetus.* Insidiae structæ, insidiae compositæ.
- Ghe-laet.** Gestus, habitus, vultus, apparitio, ostensio.
- ghe-laet des aensichts.** Vultus, os, habitus, frons, animi affectus qui ex fronte perspicitur. **Walsch ghe-laet.** Fal-sus & simulatus vultus. **Wijf ghe-laet.** Frohs hilaris, vultus hilaris.
- ghe-laeten / laeten.** Apparere.
- ghe-laeten.** Simulare vultum, fingere vultum. **Sich sot ghe-laeten.** Bardum se facere *Plaut.* ostendere se fatuum, ineptire, stolidum se assimulare.
- ghe-laetigh.** Vultu venusto & modesto.
- Ghe-lande.** Consors terræ, agri, prati: confinis, conterminus.
- ghe-lande.** Portio, pars, proportio rata, proportio contingens & æquipollens. **Nae ghe-lande.** Pro rata, pro parte rata, habita ratione proportionis. *vulgo* ad æquipollentiam. **Betae: è nae ghe-lande van den koop.** Pro rata proportionis emptionis solvere pretium.
- Ghe-laught.** Porrectus, promptus.
- Ghe-lapt.** Refarcitus, sarcinatus.
- ghe-lapt ende t'saemen ghe-boeght.** Compactus, compactilis.
- ghe-lapt kleed.** Vestis pannosa.
- Ghe-led / ghe-lib.** Membrum, articulus, iunctura.
- ghe led / ghe lib van de nach-orden.** Acies.
- Ghe-leden.** Passus.
- ghe-ledē.** Præteritus. **ghe-leden by jaeren.** Ab hinc trienniū, ab hinc annos tres, ab hinc annis tribus.
- Ghe-leent . j. ont-leent.** Com-modatus.
- ghe-leent oft ont-leent goed.** Mu-

Mutuum, commodatum.
Ghe-leert. Doctus, eruditus, bonus arte: & Literatus, peritus legendi & scribendi.
ghe-leerthepd. Doctrina, eruditio, scientia.
ghe-leerdelick. Doctè, eruditè.
ghe-leerigh. Docilis, docibilis.
ghe-leerighepd. Docilitas.
Ghe-leerst. Ocreatus.
Ghe-leghe. Positus, situs, us.
ghe-leghe. Villa, domus rustica, magalia, domicilium, habitatio.
ghe-leghen. Situs, positus, a, um.
Wel ghe-leghen. Oportunus, commodus, aptus.
ghe-leghen ;jn. Sicum esse.
ghe-leghen ;jn. Iacere.
ghe-leghen ;jn. Residere. **De windt is ghe-leghen.** Ventus resedit, concidit, consopitus est.
ghe-leghen/ in-ghelegghen van kinde. Puerpera, ex dolore partus decumbens.
ghe-legghenthepd. Situs, us: positus, us: positura, stans.
ghe-legghenthepd des landschaps. Situs, natura & regio prouinciæ.
ghe-legghenthepd. Commoditas, oportunitas, occasio, tempus idoneum, commodum, oportunum.
Ghe-legghen. j. leggen. Ponere.
ghe-leght. Positus.
Ghe-lepde. Deductio, ductus, vulgo conductus.
ghe-lepde des hoest-mâs beure de krieck-lieden. Commeatus, missio, dimissio, permis-

sus, venia. **Dyp ghe-lepde.** Fides publica, commectus titus & liber. vulgo saluus conductus. **Dyp ghe-lepde gont.** Tuti itineris literas concedere, securitatem in itinere prestare. vulgo saluū conductum dare.
ghe-lepde-brief. Symbolum: diploma: ruti & liberi commectus; literæ publicæ fidei, libellus.
ghe-lepden. Deducere, conducere, comitari.
ghe-lepde. Ductus, deductus.
ghe-lepde-man. j. lepde-mâ. Ductor, dux, affectator, comes.
Ghe-lepfigh. Assuetus.
ghe-lepfigh ;jn. Consueffe, assuetum esse.
ghe-lepser/kalland. Commercium exercens: qui consueuit merces commutare cum aliquo.
ghe-lepser/kallepser. Concubinus, qui consueuit siue consuetudinem habet cum muliere.
Ghe-leken. Similatus, assimilatus.
Ghe-lengt. Prolongatus, productus.
Ghe-lente/ghe-linte. Sepes, laramentum, paries, coactitius, maceria, materies, paries sine calce factus, sepimentum fabricile.
Ghelensteren. j. ghe-linsteren/ghlensteren/glinsteren. Fulgere, micare.
Ghe-lesen. Lectus.

Ghe

Ghe-leuert. Traditus.

Ghe-lichen. Nitere, fulgere, splendere, rutilare: ☉ Polire.

ghe-lick-steen. Pumex.

Ghe-lib. j. **ghe-led.** Membrum.

Ghe-liest. Amicus, dilectus, charus.

ghe-litte. Amicus, amica.

ghe-lieste / ghe-lituekē. Amicus, amica: amasius, amasia.

ghe-lieuen. Amare.

ghe-lieuen / belieuen. Placere, complacere, lubere, adlubescere.

Ghe-ligghen. Decumbere, iacere.

Ghe-lijck. Similis, æquus, equalis, coequalis, par, compar.

ghe-lijck / effen. Aequalis, compar.

ghe-lijck als. Quasi, perinde quasi, sicut, sicuti.

ghe-lijck oft / ghe-lijck als oft. Ac si, quasi, iuxta ac.

ghe-lijcke-beel / lijcke-beel. Aequè multum.

ghe-lijcke-wel / lijcke-wel. Aequè bene, nihilominus, ita quoque.

ghe-lijcken / ghe-lijck maekē. Comparare, assimilare, æquiparare, adæquare.

ghe-lijcken / ghe-lijck zjn. Similem esse, similitudinem referre, accedere.

ghe-lijcken. Conuenire, congruere.

ghe-lijckhepd. Similitudo.

ghe-lijckhepd / effenhepd. Aequalitas.

ghe-lijchelick. Similiter: ☉

Aequaliter, æquè, pariter.

ghe-lijcker / lijcker der maetē. Aequator.

ghe-lijcker hand. Simul, vna, pariter.

ghe-lijck-formigh. Conformis.

ghe-lijck-maetigh. Conformis, conueniens mensuræ.

ghe-lijcker-wijs. Similiter, perinde, sicut, sicuti.

ghe-lijckhepd. Similitudo.

gh-lijckhepd / effenhepd. Paritas, æqualitas.

ghe-lijckenisse. Similitudo, comparatio, simulacrum.

ghe-lijcksem / ghe-lijcksaem. Similis.

ghe-lijcksemen / ghe-lijcksaemen. Simulare, assimulare, rei alicuius similitudinem referre, similem esse.

ghe-lijcksemer. Simulator, hypocrita, sanctitatis simia, sanctitatis simulator.

Ghe-lijden. j. **lijden.**

Ghe-lijughe / lijughe. Corpulentus, pinguis corpore, habitior.

ghe-lijughe berwe / lijf-berwe. Color rufus.

Ghe-lijnghe. Contingere, attingere, pertingere: ☉ Secundare, succedere.

Ghe-lijnsteren. j. **glinsteren.** Fulgere, nitere, splendere, micare.

Ghe-lijnte. j. **ghe-lijnte.**

Ghe-lijchten. j. **ghe-lijchten.**

Ghe-lijckt. Allectus.

Ghe-loedigh. j. **gloedigh.**

Ghe-lofte. Promissum.

Ghe-loof / ghe-looue. Fides.

ghe-

- ghe-loofachtigh.** Credulus, facile credens.
- ghe-loof-brekigh.** Perfidus.
- ghe-looue.** Fides.
- ghe-looue-loos.** Infidus, cui non est fidendum aut credendum.
- ghe-looue-loos / ongelouigh.** Incredulus.
- ghe-loouen.** Credere, fidem habere.
- ghe-loouigh.** Credulus, fidelis.
- ghe-loouighheyt.** Credulitas.
- ghe-louen / be-louen.** Polliceri, vouere, promittere.
- ghe-louen Gode.** Vouere, vouere votum, sanctè promittere.
- ghe-louet / be-louet.** Promissus, vorus.
- ghe-louet / ghe-danckt.** Laudatus cum gratiarum actione.
- ghe-lubt.** Euiratus, castratus, eunuchus, semivir.
- ghe-luchten / luchten.** Aspicere, intueri: & Aquis oculis aspicere, ferre.
- ghe-luck.** Fortuna, fors, casus.
- ghe-luck / beur-spoed.** Felicitas, prosperitas, fors fortuna, fortuna, fortunatus successus.
- ghe-luck toe.** Sit felix & faustum, res bene vertat.
- ghe-lucken.** Succedere, prosperè cedere, feliciter euentre, prosperè cadere.
- ghe-luckigh.** Fortunatus, faustus, felix, prosper, secundus, auspiciatus, beatus.
- ghe-luckighlick.** Fortunatè, faustè, feliciter, prosperè, secundis auribus.
- ghe-lucklaeligh.** Faustus, fortunatus, beatus.
- ghe-luck-saelicheyt.** Prosperitas, beatus iudo.
- ghe-luck-saem.** Prosper, fortunatus.
- ghe-luck-saemheyt.** Prosperitas.
- ghe-luck-dal.** Fortuitus casus, fortunæ casus.
- ghe-luck-wensch.** Congratulatio.
- ghe-luck-wenschen.** Congratulari.
- ghe-lupd.** Sonus.
- ghe-lupd der trompetten.** Clangor.
- ghe-lupden van de orgbelen / registers.** Pleuritudines regulæ, regulæ laterales quæ impelluntur & reducuntur ad obturanda vel aperienda foramina.
- ghe-lusten . j . lusten.** Delectare, delectari: & Volupe esse.
- ghe-macht.** Vires, potentia.
- ghe-macht. vetus.** Mandatum, procuratio.
- ghe-machte.** Virilia, partes viriles, genitale, partes pudende, inguen. **ghe-schenrtheyt der ghe-machts.** Herula, ramex.
- ghe-machtigh.** Auctoritate donatus, potestate præditus, in potestate constitutus: & Procurator, cognitor.
- ghe-mack / ghe-mack / ghe-mackelicheyt.** Commoditas, facilitas. **hemellick ghe-mack.** larrina.
- ghe-mackigh / ghemackelick.** Com-

- Commodus, facilis, lenis, lenis.
- ghe-mackelick / ghe-mackigh-lich.** Facile, expedite, commode, sine difficultate; nullo negotio: & Lentè, tarde, cunctanter.
- ghe-mack-saem.** Lenus, tardus, cunctabundus.
- ghe-mack-saemlich.** Commodè & Lentè, cunctanter.
- Ghe-maech.** ghe-mack.
- Ghe-maecht.** Factus, factitius.
- ghe-maecht.** Fictus, simularus, specie tantum & simulatione factus, non verè aut ex animo.
- ghe-maechte dinghen.** Composito facta: res ex composito dolo facta: compacto factum, de compacto gestum.
- ghe-maechten wijn.** Vinum factitium, arte factum, non naturale.
- Ghe-maeg-taelde.** *vetus.* Affinis, affinitate iunctus.
- Ghe-mael.** *ger.* Coniunx, confors.
- Ghe-mael.** *vetus.* j. **schilderje.** Pictura.
- Ghe-maelde.** j. **ghe-schildert.** Pictus.
- ghe-maeleerd.** Pictus encausto.
- Ghe-maend.** Monitor, admonitus.
- Ghe-maëdt / ghe-htont ghe-lyck de mans.** Lunatus.
- ghe-maëdt ghe-lyck een peerd.** Iubatus.
- Ghe-maet / maet.** Socius. *vulgo* confocius.
- Ghe-mantelt.** Moratus.
- Ghe-mandt.** Instructus sine munitus viris.
- Ghe-mantelt.** Penulatus, chlamydatus.
- Ghe-matight.** Temperatus, moderatus.
- Ghe-mechte j. ghe-machte.** Virilia.
- Ghe-med-saem / med-saem.** Familiaris, comis, affabilis.
- Ghe-med-saemhept.** Familiaritas, comis.
- ghe-med-saemlich.** Familiariter, comiter.
- Ghe-meen stadt.** j. **ghe-meen.** *vetus stad* Genuus: & Vniuersum, vniuersitas.
- Ghe-meerdert.** Auctus.
- Ghe-mestelt.** Medica arte curatus.
- Ghe-mepn.** Communis, vulgaris, publicus.
- ghe-mepn man.** Homo priuatus, in nulla dignitate constitutus.
- ghe-mepn soldaet.** Gregarius miles.
- ghe-mepn vrouwe.** Meretrix, diabolare prostibulum.
- ghe-mepn houden.** Habere comitiam, agere conuentus.
- ghe-mepnsaem.** Familiaris.
- ghe-mepnsaemhept.** Familiaritas.
- ghe-mepnsaemlich.** Familiariter.
- ghe-mepnlich.** Communiter, vulgariter.
- ghe-mepnschap.** Communitas, communitio, commercium.

confortium, conuictus.

ghe-meēn roght. j. **ghe-meēn-roght.**

ghe-meēnre. Commune, communis respública, cōmunitas.

ghe-meēnte/ ghe-meēnte. Pālcium commune.

ghe-meēnrenaer. Publicola, populum colens & obseruās.

Ghe melt. Dicitus, proditus.

Ghe-melick. j. **ghemelick.**

Ghe-menght. Mixtus, mistus.

Ghe-merck. Nota, notatio, argumentum: & Consideratio,

ghe-merck nemen. Obseruare, considerare.

ghe-merckt. Notatus.

ghe-merckt dit aldus gheseyt is. j. **aenghesien.** Cūm hæc ira sint dicta.

Ghe-mest. Saginatus, altilis, fartilis.

ghe-mest land. Ager stercoratus.

Ghe-met. *vetus.* Modus, mensura.

ghe-met lands. Tertia pars iugeris q. d. mensura terræ.

ghe-meten Demensus.

Ghe-mick. Collimatio.

ghe-mick nemen. Collimare.

ghe-miekt. Collimatus.

Ghe-mindert Minutus.

Ghe-missen/ ghe-lyken. Defficere.

ghe-missen/ ont-beren. Carere, tenere absentiam sine defectum, desiderare.

ghe-missen/ missen. Errare, delinquere.

Ghe-moed. Animus, mens, affectus.

ghe-moedigh. Tranquillus, facilis, lenis, mollis, lentus, tractabilis, cicur, mansues.

ghe-moedt/ ghe-moedet. Affectus animo, præditus animo.

Ghe-moedt/ ghe-moept. Molestatus.

Ghe-moet. Occursus, occurfactio: & Resistentia, impugnatio.

Te ghe-moete komen. Obuiam venire, obuiare: & Occursare.

ghe-moeten/ teghen-komen. Obuiare, obuiam venire.

ghe-moetende. Obuius.

Ghe-monstert krieck-man. Miles auctoratus, delectus.

Ghe-mozelt. Friatus, tritus.

ghe-mozelde spijle. In trita, cibibus in tritus.

Ghe-mot/ motachtich. Tinctus.

Ghe-muert Muratus.

Ghe-mul. Puluis: & Rudus, rudera.

Ghe-munt sluer. Argentum signatum, forma aliqua expressum.

Ghe-nachte/ ghe-nacht-dach/ ghe-nechte/ nachte/ nechte.

Constitutum, dies ad ius experiendum conductus & constitutus, dies fastus, dies iudicialis, dies utilis, dies sessionum. dicitur **ghe-nachte/ ghe-nechte/ nachte/ nechte.** q. d. nox: *veteres enim noctium, non dierum tempus nominarūt, & numerarūt, teste lulio Casare li. 6, de Bello Gallico.*

ghe-nachte ten vier-tyen dagghen. Actio iudica. post decimam

- cimatn quartam noctem.
- Ghe-naecken.** Appropinquare, imminere, iostare.
- Ghe-naegheit.** Clauo fixus.
- Ghe-naep.** Dutilis, furus.
- Ghe-naem/ghe-naemich/aem/ghenaem.** Acceptus, gratus.
- Ghe-nae.** Cognominis, *quabopus?*
- Ghe-naemt.** Cognominatus.
- Ghe-neeren/neeer.** Fouere, alere: & quæstum facere, exercere lumprum, lucrari: victum quæri: are.
- Ghe-neerigh.** Quæstuosus, almus, a, um.
- Ghe-neerighe Stadt.** Alma vrbs.
- Ghe-neghen.** Inclinator, procliuus, propentus.
- Ghe-neghenthep.** Inclinatio, procliuitas, propensio.
- Ghe-neght./ghe-neghen.**
- Ghe-nesen.** Sanare, sanum facere, mederi, medicari, curare: & Sanari, conualere, coualescere, reualere, reualescere; ioulere, sanum fieri, confirmare se, melius habere.
- Ghe-neef haer.** Medicabilis.
- Ghe-neselick.** Medicabilis, sanabilis.
- Ghe-nesinghe.** Medicatio, sanatio.
- Ghe-niet.** Vfus, vsura, utilitas, fructus q. d. **ghe-nut.**
- Ghe-nieten.** Vti, frui, fruisi, perfrui. q. d. **ghe-nutten/ sine nutten.**
- Ghe-nieten. stand.** Permittere, consentire.
- Ghe-nieter.** Vsurpator, vsufructuarius.
- ghe-nietinghe.** Vsurpacio, fructio.
- Ghe-noegh.** Sat, satis.
- ghe-noegh doen.** Satisfacere.
- ghe-noegh doeringhe.** Satisfactio.
- ghe-noegh jijn.** Sufficere, satis esse.
- ghe-noegh saem.** Sufficiens.
- ghe-noegh saemhepdr.** Sufficiencia.
- ghe-noegh saemlick.** Sufficenter, assatum.
- ghe-noeghe.** Satias: & Sufficiencia.
- ghe-noeghen/ber-noeghen.** Satisfacere.
- ghe-noeghen.** Placere, cordi esse.
- ghe-noeghen.** Contentum esse.
- ghe-noeghen / ber-noeghen.** Satisfacere, satisfacere animo, explere animum.
- ghe-noeght/ber-noeght.** Contentus.
- ghe-noeghlick.** Incundus, festiuus, amœnus, animu gauudio explens, animo satisfaciens.
- ghe-noeghlickhep.** Incunditas.
- ghe-noeghlicken.** Incundè, festiue, amœnè.
- ghe-noeghte.** Incunditas, oblectamentum, oblectatio, amœnitas, festiuitas, lepor, voluptas.
- ghe-noeghte hebben oft raep.** Delectare se, oblectare se, voluptatem capere.
- Ghe-noemt.** Nominatus.
- Ghe-nomen.** Captus, lumpus.

ghe nomen hattet so; ghe. Concede ita esse, pone, statue, finge ita esse, facita esse.

Ghe-noot. Confor, compar, cōpos, locius. *q. d. simul vtens: a verbo ghe-nieten. binc hebdeghenoot/ pael-ghenoot/ mede ghenoot/ eed-ghenoot.*

ghe-nooten bā Franck-rijck. Pares siue compares Franciæ: patricij Franciæ: *ita teut, dicti, quod eadem potestate & dignitate uterentur.*

ghe-nooten. vetus. Simul vii.

ghe-nooten. vetus. Coire, concambere.

Ghe-nueggen / ghe-nueghte.

.j. **ghe-noeghe/ ghenoechte.**

Ghe-oefent. Exercitus, exercitatus.

Ghe-offert. Oblatus: & Immolatus.

Ghe-oort. Auritus.

Ghe openbaert. Manifestatus, palam factus.

Ghe-opent Apertus, patefactus.

Ghe-o, deelt. Iudicatus.

Ghe-oyloft. Licitus. *Het is gheoyloft.* Licitū est, licet, fas est.

Ghe-paept. Pacatus, sedatus.

Ghe-paelt. Limitatus, limitibus siue terminis distinctus.

Ghe-palleert. Comprus.

Ghe-pallijstert. Politus, expositus.

Ghe-papt. Pulve siue glutine affixus.

Ghe-past. Adaptatus, accommodatus, demensus, commodus, accommodus, oportunus, aptus, idoneus, appositus.

ghe-pastelick. Commodè, ac-

commodè, accommodatè, oportunè, aptè, appositè.

Ghe-pausp / ghe-plauept. Stratus lapidibus.

ghe-pauepden bloer. Pavimentum lithostorum, lapidibus stratum.

Ghe-peckt. Picatus, impicatus, picc illitus.

Ghe-pepns. Cogitatio, mens.

Ghe-pekkelt. Muria siue salagine conditus.

ghe-pekelde waere. Sa'gama.

Ghe-pekk. Pellitus, pellib' rect'.

Ghe-pekt. Decorticatus.

Ghe-pepert. Piperatus, pipere conditus.

Ghe-perlet. Margaritis ornatus

Ghe-perst. Pressus, impressus.

Ghe-pijnicht/ ghe-pjnt. Tortus, excruciatu.

ghe-pjnight wo; den. Torqueri, esse in tormentis.

Ghe-plackt/ de-plackt. Maculatus, maculosus.

ghe-plackt/ ghe-plaectert. In crustatus.

Ghe-plaeght. Afflictus.

Ghe-plaectert. Emplastro siue malagmate forus.

ghe-plaectert/ ghe-plackt. Gypatus, incrustatus.

Ghe-plant. Plantatus, insitus.

Ghe-plet. Conculcatus.

Ghe-ploghen. Assuetus, vsitatus, solitus.

Ghe-plopt. Plicatus, striatus, sinuosus, laciniatus, lacinosus.

Ghe-pluckt. Carptus, decerptus, lectus.

Ghe-plupmt. Plumatus, pēnat'

Ghe-

- Ghe-popel**. Murmur summifsum, susurrus: & Popellus.
- Ghe-pjaemt**. Pressus, compulsum.
- Ghe-pjaanght**. Strictus, pressus.
- Ghe-pjzen**. Laudatus.
- Ghe-pjiemt**. Acuminatus, cuspidatus, spiculatorus.
- Ghe-pjint/ghe-pjzent**. Impressus, pressus.
- Ghe-pjoeft/be-pjoeft**. Probarus.
- Ghe-puffel/ghepopel**. Popellus, sax plebis.
- Ghe-quel**. Molestia, molestatio, vexatio, afflictio.
- ghe-quest**. Molestatus, vexatus, afflictus.
- Ghe-queten**. Remissus, solutus.
- Ghequetst**. Lesus, fauciatus.
- Gerack**. j ghereck.
- Ghe-raecken**. Tangere, attingere, contingere.
- ghe-raecken tot eenighe plaetsse**. Peruenire ad aliquem locum. **gheraecken wt het perijckel**. Euadere, effugere periculum.
- ghe-raecken**. Prouenire, succedere.
- ghe-raecht**. Tactus, ictus.
- ghe-raecht worden / in ghe-raeckthejd vallen**. Syderari, sydere vexari.
- ghe-raecht vā de hād Gods**. Apoplecticus, syderatus, attonitus, paralyticus.
- ghe-raeckthejd / popelche**. Apoplexia, sideratio: paralyticus, neruorum resolutio, neruorum sideratio, stupor mentis & corporis, stupor attonitus, ictus sanguinis. **In ghe-raeckthejd vallen**. Syderari, sydere vexari vel laedi.
- ghe-raeckelick**. Attingibilis.
- ghe-raeckelicken weegh**. Vestigabilis, inuestigabilis via.
- Ghe-raed/raed**. *vet. sax. j. hupf-raed*. Supellex, renfilia.
- Ghe-raed**. *ger. sax. sicamb. j. ellen/ghelick*. Par.
- Ghe-raeden/raedt**. Coniectare, coniecturam facere, diuinare, explicare quaestionem, respondere quaestioni, solvere aenigma.
- ghe-raedinghe**. Coniectura, coniectatio, diuinitio.
- ghe-raeder**. Vaticinator, expositor aenigmatis.
- ghe-raedst/raedst**. Coniectura, aenigma.
- Ghe-raedten**. *ger. sax.* Venire, euenire, contingere, succedere.
- Ghe-raemts/ghe-reunte**. Compages.
- ghe-raemte der beenderen**. Stelon.
- ghe-raemte**. Ossa arida.
- Ghe-raept**. Collectus, collectivus.
- Ghe-raes**. Furor, rabies.
- Ghe-rammel**. Strrepitus.
- Ghe-rasth**. Celer, velox.
- Ghe-recht / tafel-gherecht**. Ferculum, missus, us.
- Ghe-recht**. Erectus, directus.
- Ghe-recht**. Iustus.
- ghe-recht / ghe-rechtichejd**. Iustitia, aequitas.
- ghe-recht**. Iudicium, sententia.

- ghe-recht.** Administratio iuris.
ghe-recht. Supplicium, crux.
ghe-recht/galghen-veld. Carnificina.
ghe-rechtrigh. Iustus, æquus.
ghe-rech-ighepdt. Iustitia, æquitas.
ghe-rechtrighlick. Iustè, æquè.
ghe-rechtrichte zyn in eenighe saecke. Iure posse, æquo & bono niti, firmo solidoque iure niti.
Ghe-reck. Extensio, distensio.
Ghe-reck/ ghe-riek. Viscera, exta.
Ghe-reck/ ghe-ricke. Ornatus, apparatus, cultus, us: & Instrumentum, armatura, arma.
ghe-reckelick. Decens, cultus, ornatus, a, um: & Probus, seri-
 us, grauis, seuerus.
ghe-reckelickhepd. Decentia: & Probitas, grauitas, seueritas.
ghe-reckelicken. Decenter, serio, seuerè.
Ghe-reckt. Extensus, tensus.
Ghe-reed. Paratus, promptus.
ghe-reed gheld j. baer gheld.
**ghe-reeden/ ghe-repden j. be-
 repden.** Parare, apparare.
ghe-reedschap. Præparatio, apparatus: & Arma, instrumentum, machina. **ghe-reedschap der schepen.** Armamentum, nauium.
ghe-repden j. ghe-reeden. Parare.
Ghe-repen .sland. Potiri, siue habere pro animi arbitrio.
Ghe-ricke/ricke Ornatus, apparatus, us. **wel te ghereke.** Pul-
 chrè ornatus, adornatus, bene instructus.
ghe-rekt. Instructus, ornatus: & Restauratus.
Ghe-rekent. Computatus.
Ghe-remte j. ghe-raemte.
Ghe-resen. Exortus, lapsus, delapsus.
Ghe-reten. Fissus.
Ghe-richt j. ghe-recht.
Ghe-riek j. ghe-reck.
Ghe-riek. Commodum, commoditas, copia, facultas, officium, utilitas.
ghe-riekelick. Commodus, facilis, aptus, utilis.
ghe-riek-saem. Commodus, facilis, officiosus.
ghe-riepen. Commodare, accommodare, suppeditare, officium præstare.
Ghe-rijdt. Equitatus.
Ghe-rijpt. Maruratus, marurus factus.
Ghe-rijt .verus. Rima, fissura.
**ghe-rijten oft gatè in de niue-
 ren.** Minæ, speculæ; pinnae murorum.
Ghe-ringh/ ringh. Lewis, facilis, agilis, velox, citus, ocyor.
ghe-ringh. Citò, properè, velociter, ocyus, statim.
Ghe-ringhelt. Circundatus, iurortus; circumclusus, circumseptus.
Ghe-ringht. Anulatus, anulo ornatus, indurus, munitus.
Ghe-rid j. ghe-rijdt. Equitatus.
Ghe-roep. Conclamatio; clamor.
ghe-roepen. Clamatus.

Ghe-

Ghe-roert. Motus.

Ghe-roest. Rubiginosus.

Ghe-roke. Odor, odoratus, olfactus.

Ghe-rok. Volutarus, rotatus.

Ghe-ronnen/ronnende. Manans, fluens.

ghe-ronnen. Coagularus, densatus, densus.

ghe-ronnen melck. Lac coagularum, concretum, densatum.

Ghe-roockt. Infumatus.

ghe-roockt vleesch. Caro infumata, fumo durata siue siccara.

Ghe-roof. Præda: & Prædatio, direptio, raptus.

ghe-roof van de gas. j. af-bal. Acrocolia anseris.

ghe-rooft. Direptus, raptus.

Ghe-rooft. Tostus, frictus.

ghe-rooft ghersten meel. Polenta.

ghe-rooft oft ghehartt brood. Panis escharites, super craticula coctus.

ghe-rooft oft ghe-dopt eij. Ovum frixum.

ghe-rooft vleesch. Caro fricta vel frixa.

Ghe-rot. j. bev-rot. Putrefactus, putris.

ghe-rot blasch. Linum maceratum.

Ghe-ruchte. Fama, populi clamor.

ghe-rucht. Tumultus, strepitus, murmur, turba, turbatio, turbamentum.

ghe-ruchtigh. Tumultuosus, turbidus.

ghe-ruchtigh. Famosus.

Ghe-reuck. j. ghe-roke. Odor.

Ghe-rupfch. Strepitus, fragor, murmur, impetus ventorum spirantium.

Ghe-runnen. j. ghe-ronnen.

Ghe-rust/toe. ghe-rust. Instructus, exornatus, expeditus.

gherust/stille. Quietus, tranquillus, placidus, securus.

ghe-rust zijn. Acquiescere: consistere in re aliqua cum animi tranquillitate & quiete.

ghe-rusthend/rulle. Quies, quietudo, tranquillitas.

ghe-rustelick. Quietè, placidè, tranquillè, securè.

ghe-rustelick leuen. Per otium & quietem vivere, tranquillam placidamque vitam ducere, tranquillè placidèque traducere vitam.

Ghe-sabelt. Ehippio stratus, ehippiarus.

Ghe-sabight. Saturatus, satiatus.

Ghe-saeght. Serratus.

Ghe-saep. Sarus, seminatus.

Ghe-saemt. Collectus.

Ghe-saemelt. Collectus, congregatus.

ghe-saemelder hand. Simul, vna, pariter.

ghe-saemtelick/ghe-saementelick. Simul, vna, pariter.

Ghe-saent melck. Lac cremore concretum.

Ghe-sagh/ghe-segghe. Dictio, loquutio.

ghe-sagh/ghe-segghe/ghe-hied. Dicio, auctoritas, imperium, edictum, edictio, iussum, iussus.

Ghe-falft. Vetus.

Ghe-fandte/ ghe-fandt-bode.
Legatus, apostolus, orator,
missus nuntius.

Ghe-fansk. Cantus, cantio,
canticum, carmen.

Ghe-schaekiert. Alernus, va-
riegatus, discolor,

Ghe-schaekt. Rasus, rasilis, le-
nigatus.

Ghe-schaepen. Creatus.

Ghe-schaerd. Serratus.

Ghe-schaf. Negotium, actio.

Ghe-schal. Clangor, tinnitus,
sonus, sonor, sonitus.

Ghe-schank. Vallatus, vallo
munitus.

Ghe-schepden. Separatus, diqi-
sus

Ghe-schelt. Decortigatus.

Ghe-schenck. Donum, munus.

Ghe-schendt. Vitiatus, corru-
ptus.

Ghe-scherpt. Acutus, acumina-
tus.

Ghe-scheurt/ ghe-schojet. Ru-
ptus.

Ghe-scheurt klee. Vestis lacera.

**Ghe-scheurt / onghesond van
ghemaghte.** Ramicolus, her-
niosus.

Ghe-scheurthept. Ramex, her-
nia, tumor scroti.

Ghe-schicht. Iaculum.

Ghe-schickt/ ghe-fonden. Mis-
sus.

Ghe-schicht. Compositus, in-
structus, ornatus, appositus,
commodus, aptus, idoneus,
habilis, accommodatus.

Ghe-schickep. Apretudo, ha-
bilitas.

ghe-schicktelick. Compositus,
conuenienter, apte, idonee,
decenter, commodè, appo-
sité.

Ghe-schieden. Fieri, euenire,
accidere, contingere, vsu ve-
nire.

ghe-schiedenisse. Eustus, actus;
acta, res gestæ.

Ghe-schil. Differentia, discre-
pantia, dissidium.

ghe-schilligh. Differentis.

Ghe-schildert. Pictus.

**Ghe-schimmet / versehim-
met.** Mucidus, hercidus.

Ghe-schock. Quassus, us.
ghe-schockt. Quassatus, quass-
sus, concussus, a, um.

Ghe-schoffert. Violatus.

Ghe-schoepte. Calcamentum.

Ghe-schoort. Fulcitus, nixus.

Ghe-schop. Ad. i. parvis. Pro-
naum templi, vestibulum
templi.

Ghe-schozen. Rasus, tonsus.

Ghe-schozst. Succinctus.

ghe-schozst werck. Opus sus-
pensum.

Ghe-schoe. Iaculum, telum.

ghe-schor in de syde. Telum:
lateris morbus immanis, su-
bito dolore corpus gladij in-
star transuerberans.

ghe-schor/ schor/ schattinghe.
Exactio, contributio.

ghe-schat. *vetus fland.* Prouen-
tus, augmentum, incrementum.

Ghe-schabt. Rasus, scalptus.

Ghe-schaept. Collectus, con-
tractus.

Ghe-schep. Conclamatjo, cla-
mor, tumor, fama.

Ghe

- Ghe-schpenckt.** Clathratus, clathris clausus aut munitus.
- Ghe-schreuen.** Scriptus.
- ghe-schryft.** Scriptura, scriptum, scriptus, us, scriptio, literatura.
- Ghe-schrypt.** Resectus, amputatus, mutilatus, mutilus.
- ghe-schrypt gheld.** Moneta accisa, arrofa.
- Ghe-schndt/ghe-schuddet.** Succussis, quatatus, agitarus. & schudden.
- Ghe-schut/ ghe-schuttet.** Depulsus, propulsus, repulsus: & Inclusus, oclusus, septo clausus. interclusus. & schutten.
- Ghe-schut.** Telum, iaculum, sagitta, & schieten.
- ghe-schut.** Missilia, aubes belli.
- ghe schut/donder-bulle.** Tormentum pneuma, catapultae igniaria, machina igniuoma, tormentum igniuomū, bombardas. **Soot oft grof gheschut.** Tormentum murale.
- Ghe-sedigh/sedigh.** Modestus.
- ghe-sedighzpd.** Modestia.
- ghe-sedighlick.** Modestè.
- ghe-sedight.** Moratus, sedatus.
- Ghe-seemt** Mellirus.
- Ghe-seghelt.** Signatus sigillo.
- Ghe-segh/ghe-saggh.** Dictio, dictū, sermo, loquutio: & Edictū, edictio, iustus, us: & Imperium, auctoritas.
- ghe-segghen.** Edicere, iubere.
- Sich laeten ghelegghē.** Acquiescere monitis alicuius, obedire iussis alicuius.
- ghe-segt/ghe-sept.** Dictus.
- Ghe-scherf.** Certior factus.
- ghe-sekerde marght.** Virgo desponsa.
- Ghe-selle** Socius, sodalis.
- ghe-selle ban een ampt.** Collega.
- ghe-sellen.** Sociare: & Comitari.
- ghe-selligh.** Socialis, sociabilis.
- ghe-sillighen.** Sociare.
- ghe-seltinne.** Socia.
- ghe-seltinne/ghe-selnebe.** *vetus.* Socia thalami, consors, vxor.
- ghe-sel-schap.** Societas, sodalium, socialitas, sodalitas, co-sociatio, consortium, conuberniū, comitatus: collegium, cœtus, coitio sodalium.
- ghe-sel schap houden.** Comitari, affectari, socium esse.
- Ghe-sende.** *vetus. fland.* Munus, donum.
- Ghe-set.** Positus, dispositus, situs. **Ghesette vier-daghen.** Feræ statæ vel statuar. **Ter ghesetten daghe.** Ad diem, *vulgo,* ad diem præfixum, siue præordinatum.
- gheset.** *ger. sax.* Lex, constitutio.
- Ghe-sete.** Sedes, anus.
- ghe sete.** *ger. sax.* Femorale, subligaculum.
- ghe-seten zijn.** Sedere.
- Ghe-sibbe/sibbe.** *vetus.* Fœtura, genimen: & Necessitas, necessitudo: & Affinis, necessarius.
- ghe-sib-schap.** *vetus.* Affinitas, necessitudo.
- ghe-sibben.** Iungi sanguine.
- Ghe-sicht.** Visus, visum, visio.

- aspectus, conspectus, contui-
 tus.
Ghe-lien. Visus.
ghe-lien zijn. Videri.
ghe-lien zijn / ghe-acht wo-
den. Magni fieri, gratia &
 auctoritate pollere apud, &c.
 gratia plurimum valere apud
 aliquem.
Ghe-linde / huyl. ghe-linde.
 Domus, familia.
Ghe-lint. Animatus, animo li-
 ue voluntate affectus.
ghe-lint zijn. Ea mente esse, eo
 animo esse.
ghe-lintheyd. Affectus, animus,
 studium, mens.
Ghe-lipre. j. ghe-lippe.
Ghe-nacht. Progenies, propa-
 go, propages, profapia, genus,
 origo, familia, sanguis, sobo-
 les, stirps.
ghe-nacht / kunne. Sexus.
ghe-nachten Generare.
ghe-nachten. j. nachten. Simi-
 lem esse.
Ghe-naghen. Percussus, pulsa-
 tus, verberatus, ictus.
ghe-naghen worden. Vapula-
 te, percuti.
Ghe-napt. Laxatus, remissus.
Ghe-necht. j. ghe-nichte. Aequa-
 tus, planatus, complanatus.
Ghe-neten. Tritus.
Ghe-nicht. j. ghe-necht. Aqua-
 nus.
Ghe-nipt Laciniatus.
ghe-nipt. Lacer.
Ghe-nipte ooren. Laceræ aures.
Ghe-noten. Clausus.
Ghe-nuast. Extenuatus, con-
 tractus.

- Ghe-smertt.** Vinctus, hincus.
Ghe-smet. Macularus.
Ghe-smeten. Percussus.
Ghe-smijd Emollitus, emolli-
 dus, molliculus: & Lenis, mol-
 lis.
ghe-smijde. Monilia, ornamen-
 ta, bullæ, cælaruræ.
ghe-smijde der peerden. Phale-
 ra, monilia eorum.
ghe-smijdig. Mollis. **Het yser**
ghe-smijdigh macckē. Mul-
 cere ferrum.
Ghe-smolten. Liquatus, lique-
 factus.
Ghe-smout. Vinctus.
Ghe-smauelt. Rostratus.
Ghe-smeden. Scissus.
ghe-smeden both. Hircus ca-
 stratus, caper.
Ghe-smoert. Putatus, amputa-
 tus.
Ghe-smoxre. Turba sive mul-
 tudo vilioris populi, vilis
 plebecula, sæx civitatis.
Ghe-soden. Lixus, elixus, deco-
 ctus, aqua coctus.
ghe-soden bleesch. Caro chæ-
 xa, lixa.
ghe-soden op de helst. Deco-
 ctus ad dimidias.
Ghesoercht. Quæritus.
Ghe-soetraent. Crocatus, croco
 infectus, croco conditus.
Ghe-solfert. Sulphuratus.
Ghe-soncken. Demersus, sub-
 mersus.
Ghe-sond. Sanus, saluus, incol-
 lumis, integer. **Ghe-sond.**
 Perfectè sanus, *Becano dicitur.*
ghe-sond / hepl. saem. Saluber,
 salubris.

ghe-

- ghe-sond maecken.** Sanare, cō-
sanare, sanum facere.
- ghe-sond 3gn.** Valere, bene ha-
bere.
- ghe-sond worden.** Conualere,
conualefcere.
- ghe-sonde.** *vetus.* j. **ghe-sond-
hepd.** Sanitas, falus.
- ghe-sondhepd.** Sanitas, falus,
falubritas, bona valetudo.
- ghe-sondelick.** Salubriter.
- ghe-songhen.** Cantatus.
- ghe-fooght.** Lactatus.
- ghe-foomit.** Prætextus.
- ghe-foord.** Fœtura, genimen.
- ghe-fouten.** Salsus.
- ghe-fouten bifeh.** Salfamenta,
pitces muria conditi fiue du-
rati.
- ghe-fouten bleefch.** Caro sali-
ta, muriatica, conditanea: car-
nes falugine conditæ, muria
duratæ.
- ghe-fouten fpijl-ber-koopet.**
Salfamentarius, falarius.
- ghe-fpaerigh.** Parcus.
- ghe-fpan.** Tensio.
- ghe-fpan oft welfel van den
folder.** Lacunar.
- ghe-fpan.** Iugalis socius, socius
laboris.
- ghe-fpannen.** Tentus, tentus,
inrentus, iorçafus.
- ghe-fpeent.** Ablactatus.
- ghe-fpekelt.** *fand.* j. **ghe-fpica-
kelt.** Gutturatus, variegatus.
- ghe-fpelt.** Socialis, socius, so-
cia.
- ghe-fpeltinne/ghe-fpelene.** So-
cia, focia iufus.
- ghe-fpenft.** j. **ghe-fpups.** Spe-
ctrum.
- ghe-fpikelt.** Gutturatus, varie-
gatus, diftinctus maculis, ad-
fperfus paffim punctis.
- ghe-fpin.** Lana neta.
- ghe-fpinfel.** Lana neta.
- ghe-fpitt.** Acuminatus, mu-
cronatus.
- ghe-fpitt.** Paftinatus.
- ghe-fpletê.** Fiffus, fciffus, hiul-
cus.
- ghe-fpleten leen.** Feudum non
integrum.
- ghe-fponnen.** Nerus.
- ghe-fpooch.** Larva, fpectrum,
ludibria cacodæmonis.
- ghe-fpoze.** Inueftigatio, in-
quifitio, indago, veftigium.
- ghe-fpozet.** Veftigatus, inuefti-
gatus.
- ghe-fpot.** *fand.* Macularus, af-
perlus maculis.
- ghe-fpraeck.** Colloquiũ, dia-
logus.
- ghe-fpraeck-faem.** Affabilis.
- ghe-fpraeck-faehēpd.** Affabi-
litas.
- ghe-fpraeck-faemlick.** Affabi-
litas.
- ghe-fpreyde.** Sparfus, stratus.
- ghe-fprenkelt.** Afperfus.
- ghe-fprenght.** Sparfus, afper-
fus.
- ghe-fprengt bleefch.** Carnes fa-
le alperitæ: fale, falugine, mu-
ria conditæ: caro conditanea,
falita, muriatica.
- ghe-fproken.** Dictus.
- ghe-fproten.** Germine ortus,
fratice natus.
- ghe-fproten van eerliche du-
bers.** Oriundus hœcētis pa-
rentibus.

ghe-

- Ghe-spuys/ ghe spens.** Spectrum, visum, lemures, larvæ.
- Ghe-skaeden/toe laeten.** Permittere, indulgere.
- Ghe-skaedighen.** Firmare, confirmare.
- ghe-skaedigh.** Constans, fixus, firmus, assiduus, iugis, continuus, frequens.
- ghe-skaedighepdt.** Constantia, assiduitas.
- ghe-skaedighlick.** Constante, assidue.
- Ghe-skaedt.** In statu collocatus.
- Ghe-skaeft.** Fixus, defixus.
- ghe-skaeft.** Baculo munitus.
- ghe-skaeden eed.** Iusiurandum adactum, iuramentum conceptis verbis præstitum, iuramentum dictatum, iuramentum verbis ab alio conceptis & dictatis iuratum.
- ghe-skaeden eed doen.** Iurare conceptis verbis; iuramentum præstare certa quadam verborum formula, ab eo, qui iuramentum defert, proposita siue dictata.
- Ghe-skaen.** Constare, consistere, persistere.
- ghe-skaen ende volboen.** Satisfacere.
- ghe-skaen ende ghe-leghen.** Situs, a, um.
- Ghe-skaepelt.** Stabilis, constans, firmus.
- ghe-skaepelthept.** Stabilitas, constantia.
- Ghe-stalt. j. ghe-stelt.** Positus, dispositus.
- ghe-stalt. j. ghe-steltenisse.** Positus, us, dispositio, status, habitus: & Facies, forma, figura, species.
- Ghe-stamp.** Tufus, contusus.
- ghe-stampte spijse.** Intrita, intritum, cibus in mortario subactus.
- Ghe-stanck.** Putor, fetor.
- Ghe-standigh.** Constans, firmus.
- Ghe-steele.** Lapides. **Wostelich ghe-steente.** Gemmae, lapilli, lapides pretiosi.
- Ghe-steert.** Caudatus, codatus.
- Ghe-steken.** Punctus.
- Ghe-stelt.** Positus, dispositus, affectus, a, um.
- ghe-steltenisse. j. ghe-stalt.** Positus, us, dispositio: & Status, habitus, facies.
- ghe-stelthepd.** Dispositio, status.
- Ghe-strekt.** Corroboratus, firmatus, confirmatus.
- Ghe-sternt.** Stellatus.
- ghe-sternte.** Sidus, astrum.
- Ghe-sticht.** Fundatus, ædificatus.
- ghe-stichte.** Aedificium.
- ghe-stichtigh.** Probus, modestus, gravis: aliis probitatis atque modestiæ exemplum præbens.
- ghe-stichtichepd.** Modestia; probitas, gravitas.
- Ghe-stickt.** Punctus, a, um.
- ghe-stickt met de naelde.** Acupictus.
- ghe-stickt kleed.** Vestis acupicta, phrygia, phrygiana, acnariata.

Ghe-

- Ghe-stilt.** Sedatus, placatus.
Ghe-stoekt en ghe-staekt. Baculis & fustibus muritus.
Ghe-stoelte. Sedes, ium, sedile, sedilia, exedra, subsellia, fori.
Ghe-stof ghe-stubbe. Puluis, pulueres.
Ghe-stoffert. Munitus, ornatus, caelatus.
Ghe-stolen. Furto ablatas, furtiuus.
Ghe-stolt. Conglobatus, constipatus.
Ghe-stompt. Mutilus, mutilatus, truncatus.
Ghe-stoopt. Turbatus, commotus ad iram, exacerbatus, iratus.
ghe-stooptheyd. Commotio, ira.
Ghe-stooten. Pulsus, trusus, of-fensus.
Ghe-stopt. Obthuratus, oppilatatus, obstruatus.
Ghe-stopt. Fusus, effusus, spar-sus.
Ghe-stoquen. Mortuus, vita functus, defunctus.
Ghe-stracks. Directe.
Ghe-straft. Affectus poena, puni-tus, castigatus.
ghe-straft worden. Dare poe-nas.
Ghe-streht. Tensus, intensus, extensus.
Ghe-streken. Linitus, oblitus.
Ghe-stremt. Striatus.
Ghe-strept. Striatus, lineis siue strijs noratus, virgatus, vir-gularus, lineis seu virgis di-tinctus.
ghe-strept kleed. Virgata vestis
Ghe-stricht. Laqueatus, laqueo irriteritus, laqueo nexus.
ghe-strichte hupus. Reticu-lum, virra reticulata.
Ghe-stropt. Spartus, stratus.
Ghe-stubbe / ghe-stupf. Puluis.
Ghe-suchte. Gemitus, us, suspi-rium, suspiratio.
Ghe-supckett. Saccaro condi-tus.
Ghe-supuert. Purgatus, mun-datus.
Ghe-sulten. Conditaneus, a, um.
Ghe-susters. Sorores.
ghe-susters kinderen. Conso-brini, sobrini
Ghe-swadder. Strepitus, turba, colluuius.
ghe-swadder / rot. Manipulus, cohors, agmen, turma, turba.
Ghe-swaghes. Consobrini.
Ghe-swarm / ghe-swerm. Exa-men apum.
Ghe-swepe. Glos, mariti soror.
Ghe-swel / ghe-swil. Tumor, inflatio, abcessus.
ghe swel in de kele. Glandulae, tonsillae.
Ghe-swere / sweringhe. Apo-stema, suppuratio, abcessus, bubo, vomica, vlcus.
Ghe-swevelt. Sulphuratus.
Ghe-swijg. Silentium.
Ghe-swil .j. ghe-swel.
Ghe-swind. Promptus, indu-strius, acer, alacer, alacris, so-lers.
ghe-swindigheyd. Prompti-tudo, industria, alacritas, so-lerria.

Ghe-

Ghe-swindighlick. Promptè, alacriter, industriè, solerter.
Ghe-swollen. Turgidus, tumidus.
ghe swollen zjn. Turgere, tumere.
ghe-swollenhepd. Inflatio.
Ghe-swozen. Apostemate turgidus.
Ghe-swozen. Iuratus.
ghe swozen van den ambachte. Censores iurati opifiorum.
ghe-swozen bander stad. Tribuni plebis, iurati ciuitatis iudices, senatores.
ghe-swozē kriecht-lieden. Auctorati milites.
ghe-swozen mupterzje. Coniuratio.
ghe swozen vjand. Inimicus certus.
Ghe-tackt. Ramosus. **ghe-tackte hozen**. Cornua ramota.
Ghe-tal. Numerus.
Ghe-tandt. Dentatus, denticulatus.
Ghe-teeckent. Signatus, notatus, insignitus.
Ghe-telt. Numeratus.
Ghe-temperct. Temperatus, moderatus.
Ghe-tempercthepd. Temperantia, modestia.
Ghe-temt. Domitus, mansuetus.
Ghe-terght. Irritatus.
Ghe-tier. Clamor, turba, turbario, tumultus, tumultuatio, fremitus, strepitus.
Ghe-tier maecten. Clamorem

sive strepitum edere.
Ghe-tyde. Tempestas, tempestiuitas, temporis oportunitas, tempus opportunum, tempestas idonea.
ghe-tyde der zee. Aestus marinus, fluxus & refluxus maris certis tēporibus & horis, fluxio reciproca aquarum accedentium & recedentiū, mare opportunum, tempestas idonea navigationi.
ghe-tyden. Tempora.
ghe-tyden des iaers. Stationes anni. **Vier ghe-tyden des iaers**. Quatuor anni stationes: horæ: *nempe*, ver, æstas, autumnus, hyems.
ghe-tydē / ghe-tyd-ghebeden. Horariz preces, preces canonicæ.
ghe-tyd-boeck. Liber precum horariarū, liber horarius, *vulgo* breuiarium.
ghe-tydigh. Tempestiuus, opportunus, maturus.
ghe-tydighhepd. Tempestiuitas, tempus.
ghe-tydighlick. Tempestiuè, maturè.
Ghe-timmer. Aedificium, edificario.
ghe-timmert. Aedificatus.
Ghe-toghen. Tractus.
Ghe-tooght. Ostensus, demonstratus.
Ghe-toomt. Frænatus.
Ghe-tozent. Turritus.
Ghe-touwe / ghe-tauwt. Instrumentum quo aliquid fit aut paratur.
ghe-toutwe des woeners. Machina

china textoria, instrumentum
textorium.

Ghe-trocken. Tractus.

Ghe-trossen. Tactus, ictus, percussus.

Ghe-troost. Solatus, consolatus.

ghe-troosten. Solari, consolari.

Ghe-trouw. Fides, fidelis.

ghe-trouwighejd. Fides, fidelitas.

ghe-trouwighlick. Fideliter.

ghe-trouw. Sponsus, sponsus, nuptus.

ghe-trouwde kinderen. Filij legitimi.

Ghe-tupgh/tupgh. Materies, arma, instrumenta, ornamenta, impedimenta.

Ghe-tupghe. Testis, martyr.

ghe-tupghen/tupghen. Testari, attestari, ferre testimoniū, testificari, dicere testimoniū, probare.

Godt ghe-tupghe. Deum testari, inuocare siue adhibere Deum testem, id est, ut arbitrat *Cicero*, mentem, qua nihil homini dedit ipse Deus diuinus.

ghe-tupghenisse. Testimoniū, testario.

Ghe-tupnt. Septus, conseptus.

ghe-tupnte. Sepes, septum, sepimentum.

Ghe-bader. Arbitrarius initiationis, parens initialis, onomasta initialis, parens mysticus. *vulgo* compater siue communis pater.

ghe-bader-schap. Lustrica cognatio, initialis necessitudo, propinquitas in baptismo cō-

tracta. *vulgo* comparratus.

Ghe-baen. j. ghe-banghen. Caprus.

Ghe-baer. Periculum, discrimen.

ghe-baerlick. Periculosus.

Ghe-baerd/ghe-beerd. Res, negotium, actio.

Ghe-baer. Comprehensus, fixus.

ghe-baer In dolio conditus.

ghe-baerten wyn. Vinum doliate, in dolio conditum.

Ghe-bal. Casus, accidens, fors fortuna. **By ghe-bal.** Casu, forte. **In ghe-bal dat.** Si, dummodo.

ghe-ballen. Lapsus.

ghe-ballen. Cadere.

ghe-ballen. j. ghe-beuren. Accidere, euenire.

ghe-ballen. j. be-ballen. Adulterere, collibere, placere.

ghe-balligh. Caducus, ruinosus

Ghe-balscht. Adulterinus.

Ghe-banghen. Captus.

ghe-banghen nemen. Capere, duere in custodiam.

ghe-banghen setten. Dare in custodiam, tradere in custodiam, condere in carcerem, mandare vinculis.

ghe-banghe sitten. Esse in vinculis, custodiis retineri ac seruari.

ghe-banghen man. Captiuus, custodia clausus.

ghe-banghenisse. Captiuus.

ghe-banghenisse. Carcer, ergastulu, custodia, phylaca, vincula, orum.

ghe-banghelick. Captiuus.

Ghe-

Ghe-bat. j. ghe-baet.

Ghe-becht. Velitatio, concertatio, certamen, pugna.

Ghe-bebert. Pennatus.

Ghe-beerd. Res, negotiū, actio, gestus; & Instrumentum, machina, machinamentum, moles.

Ghe-bepalen/ghe-benken. Fingere, simulare, dissimulare.

Ghe-bepnſt/ghe-benſt. Fictus, simulatus, fucatus.

Ghe-bepnſde woorden. Phalarata dicta, fucata.

Ghe-bepnſhepd. Simulatio, hypocrisis.

Ghe-bepnſdelick. Simulare, fictē.

Ghe-beſt/ghe-beſticht. Munitus, firmatus.

Ghe-beſte. Munition, munimen, munimentum, firmamen.

Ghe-beſte aen den becht. Munimē manubrij, manubrium munitum, armatura manubrij.

Ghe-beſtighen. j. beſtighē. Munire, firmare, confirmare.

Ghe-beſticht. Munitus, firmatus, confirmatus.

Ghe-betert. Catenatus, catena religatus, compeditus, compedibus ligatus.

Ghe-biſt. Limatus, lima politus.

Ghe-blegghen. ſland. j. ghe-biſt.

Ghe-blochten. Textilis, perplexus.

Ghe-blogheit. Alatus.

Ghe-bloſt melck. j. bez. ſarnt.

Ghe-boedert. Pabulo paſtus.

Ghe-boeders kled. Suffulta ve-

ſtis, amictus duplex, abollā.

Ghe-boedert met peſſen. Pellitrus, pellibus ſuffultus, ſubductus.

Ghe-boedert. Nutritus, altus, altilis.

Ghe-boedt. Nutritus.

Ghe-boegh. Commoditas, commodum.

Ghe-boegh. Excrementum alui, aluus, ſtercus, merda. vulgo requiſita naturæ. **Sijn ghe-boegh doen.** Exonerare aluum.

Ghe-boegghen. Commodare, ac commodare, applicare, aptare.

Ghe-boegghlick. Commodus, ac commodus, facilis, conueniens.

Ghe-boeght. Accommodatus.

Ghe-boelen. Sentire.

Ghe-boelinghe. Senſus.

Ghe-boelick. Senſilis, ſenſibilis.

Ghe-bogheſte. Volucres, volatilia, aues, auitium.

Ghe-boghelte ofte ghe-bochelte van d' ep. Qui vmbilicus, ſeminalis neruus ſiue lentor.

Ghe-bolgh. Sequela,

Ghe-bonden. Inuentus, repectus.

Ghe-bozt. Putrefactus.

Ghe-bouden. Plicarus. **Ghe-bouden gozdyne.** Cortina ſtriata.

Ghe-braecht. Interrogatus, rogatus.

Ghe-brecht. Formidatus.

Ghe-briend. Coamicus.

Ghe-brijd. Liber, liberatus, emancipatus.

Ghe-bryſen. Gelatus, congelatus.

- tus, gelu astrictus, frigore cō-
cretus.
- Ghe-wachst**. Ceratus. **ghe-
wachste** schijf-tafel. Cerata
tabula, pugillares.
- Ghe-waede/ghe-wand**. Vesti-
tis, indumentum.
- ghe-waede der bensteren**. Iu-
gamenta.
- ghe-waedse**. Vestimenta, in-
dumentum.
- Ghe-waer**. Certus, verus: &
Cautus, prouidus: & Sen-
tiens, persentiens, persenti-
scens.
- ghe-waer worden**. Re vera
experiri, veritate persentisce-
re, comperire certo, depre-
hendere, subodorare, percipe-
re, sentire re ipsa.
- ghe-waer-loos**. Improuidus,
non præsentiens aut prouid-
ens, incautus.
- ghe-waerigh**. Verus, certus,
ratus.
- ghe-waerighen**. Ratum facere.
- ghe-waer-schouwet**. Monitus,
commonitus, præmonitus.
- ghe-waer-schouwet worden**.
Commoneri, commonesceri,
præmoneri.
- Ghe-waerdighen / ghe-weer-
dighen**. Dignari.
- Ghe-wagh**. Momentum, mo-
tus, motio.
- ghe-wagh**. Mentio.
- ghe-wagh erghens af maec-
ken**. Facere mentionem ali-
cuius rei, breuiter perstringe-
re & attingere rem aliquam.
- Ghe-waepent**. Armatus.
- Ghe-wald** j. **ghe-weld**.
- Ghe-warmt**. Calefactus.
- Ghe-was**. Germen, planta, fru-
ctus.
- ghe-was der erden**. Fructus
terra.
- Ghe-wasschen**. Lorus.
- Ghe-wassen**. Adultus.
- Ghe-wat-stand** j. **wateringhe/
drencke**. Aquarium.
- Ghe-watert**. Adaquatus.
- ghe-waterten wijn**. Vinū di-
lutum, lymphatum.
- ghe-watert kamelot**. Vestis
vndulata.
- Ghe-webbe** j. **webbe**. Tela.
- Ghe-wederte/ghe-weerte**. Tē-
pesta.
- Ghe-weer**. Arma, armatura, de-
fensio: id quo vim arcemus. &
weeren j. **keeren**. sicut arma
Latinis ab arcendo, quod in hostes
arceantur.
- ghe-weer dat men woypst off
schiet**. Telum.
- ghe-weer** . *vetus* j. **waerande**.
Cautio, fidei iussio.
- ghe-weer-loos**. Inermis.
- ghe-weeten**. Defendere: & Ar-
cere, reprimere.
- ghe-weeren/ghe-waerē/wae-
ren**. Indemnemeseruare, de-
fendere.
- Ghe-weerdeert / ghe-waer-
deert**. Aestimatus.
- Ghe-weerdighen**. Dignari.
- Ghe-weerd-schap** j. **weerd-
schap**. *vetus*. Conuiuium.
- Ghe-weghen**. Pensus, expen-
sus, appensus.
- Ghe-wepcke**. Maceratus, im-
burus.
- Ghe-wepghert**. Negarus.

Ghe-weld/ ghe-wald . Potestas, potentia: & Vis, violentia, vehementia, impetus: & Auctoritas, imperium.

ghe-weld-bode. Legatus.

ghe-weld-brief. Diploma.

ghe-weldig. Potēs, fortis, violentus, violentus, impetuofus.

ghe-weldiglick. Potēter, violententer, impetuoſe.

ghe-weldigghen. Vim facere.

Ghe-wel/ weffel. Camera, teſtudo, fornix.

ghe-welſt. Cameratus, fornicatus, arcuatus, in arcum curuatus.

Ghe-wendt/ ghe-wendet. Verſus, tortus.

ghe-wendt brood . Panis ouis maceratus.

ghe-wendte des ackers. Porca in agro: lira, terra verſa & aggeſta inter duos ſulcos.

Ghe-wendtel. Volutatus.

Ghe-wennē/ ghe-woon maecten. A ſueſcere, conſueſcere, conſueſcere, aſueſcere.

ghe-went/ ghe-wennet/ ghe-woon . Aſuefactus, conſuetus.

ghe-wente/ ghe-woonte. Conſuetudo, uſus.

Ghe-werck. Operatio, opus.

Ghe-werden/ ghe-wordē. Fieri, contingere.

ghe-werden. Facere. Laet me

ghe-werden . Sine me quod volo facere: perſuade ut faciam quod inſtitui ſine incepti.

Ghe-werf. Actio, negotiatio.

ghe-werf der leden. Nodus, li-

gatura articulorum.

Ghe-welen . Oſtenſus, monſtratus.

Ghe-welle. Plaga mundi, regio, tractus, clima, regiones caeli: nempe ortus, occaſus, meridies & ſeptentrio.

Ghe-wet. Acutus.

Ghe-were/ ghe-wiſſe. Conſcientia.

ghe-weten. Scirus, cognitus.

Ghe-wette. *vetus*. j. wette. Multa.

Ghe-weuen. Textus, textilis.

Ghe-wicht. Pondus.

ghe-wicht in de waghe/ in ſtaēde ghe-wicht. Aequilibrium, æquamentum.

ghe-wichtig. Grauis, ponderoſus & Momentoſus, magni momenti.

Ghe-wied. Purgatus, runcatus, ſarcularus.

Ghe-wijdt/ ghe-wijbert. Dilatatus, ampliticatus.

Ghe-wijdt/ ghe-wijht . Auguſtus, conſecratus, ſanctus, luſtratus.

ghe-wijdde of ghe-wijhede plaetſe . Templū auguſtum, conſecratum.

Ghe-wijſde. Iudicatum, res iudicata. & **ghe-wijſde boldoen**. Iudicatum facere, parere iudicato, perſoluere quod iudex dependendum pronuntiauit.

Ghe-wijſe. j. wijſe/ ghijſe. Forma, modus: & Inſtar.

Ghe-willigh/ willigh . Voluntarius.

ghe-willighlick. Voluntariē.

ghe-

- ghe-willighen.** j. **ver-willighe.** Reddere voluntarium.
Ghe-win. Quæstus, lucrû, compendium.
ghe-winnen. j. **winnen.** Lucrari, lucrifacere, nancisci.
ghe-winnen. Gignere, generare.
ghe-win-saem. Vtilis, fructuosus, compendiosus.
ghe-win-saeker. Lucrivo.
Ghe-wintert. Hyematus.
Ghe-wis/wis. Certus, indubitatus.
ghe-wille/ghe-wete. Conscientia.
ghe-wishepd. Certitudo.
ghe-wisselick. Certè, certò, proculdubio.
Ghe-wit/ghe-wittet. Dealbatus.
Ghe-woeckert. Forneratus.
Ghe-woel/ghe-wuel. Tumultuatio, perturbatio, tumultus, turba, scaturigo.
ghe-woelt. Turbatus; tumultuatus.
Ghetwolckt. Nubilus, nubibus obductus.
Ghe-wolt. Lanatus **Ghe-wolt beech.** Pecus lanatum, lanare; lana tectum.
Ghe-wonden. Tortilis, inortus.
ghe-wondē brood. *loun.* j. **ghe-wendt brood.**
Ghe-wondt/ghe-wonder. Vulneratus; faucius, fauciatus.
ghe-wondt worden. Accipere vulnus, vulnerari.
Ghe-wonnen. Victus, a, um.
ghe-wonnen est ghe-kreggen. Partus, a, um.
ghewonnen ende ver-kreggent goed. Parta bona.
ghe-wonnen est ghebozen. Natus, genitus, oriundus.
Ghe-woon/ghe-went. Consuetus, insuetus, adfectus, insuefactus, solitus.
ghe-woon;ijn. Solere, suere.
ghe-woonen. j. **ghe-wennen.** Consuescere.
ghe-woonhepd. Consuetudo, assuetudo, vltus.
ghe-woonlick. Consuetus, frequens.
ghe-woonlicken. Frequenter, solito more.
ghe-woonte. Consuetudo, assuetudo, assuefactio, mos, vltus.
Ghe-wozden. Factus, effectus.
ghe-wozden. j. **ghe-werden.** Fieri.
Ghe-wozght. Strangulatus.
Ghe-wozgte. Vermes.
Ghe-wozpen. Iactatus, iactus, coniectus, iaculatus.
Ghe-wozstelt. Radicatus.
Ghe-wondt. j. **ghe-weldt.** Vis.
Ghe-wzicht. Artus quibus iunguntur membra, iunctura.
ghe-wrichten. Vertibula.
Ghe-wrocht. Laboratus.
ghe-wrocht siluer. Argentum factum.
Ghe-wronghen. Tortus.
Ghe-wuel. j. **ghe-woel.** Tumultuatio.
Ghe-wünscht. j. **ghe-wénstcht.** Optatus.

G H E *per se nihil significans, & inseparabile.*

Gheck. Præceps, temerarius.

gheck. Facuus, stultus, delirus, vecors.

gheck. Ludius, ludio, morio.

Den gheck spelen / den sot scheren. Agere morionem.

gheck / spot. Locus. **Argheck oft in spot seggē.** Loco dicere.

ghecken. Morionem agere.

ghecken / sporten. Ridere, deridere, ludibrio habere, ludificare, illudere, naso suspēdere.

ghecken. Ludere, iocari.

gheckt-maere. Nuntium ridiculum, narratio fabulosa, res friuola, ridicula; narratio illu-
forum & ludionum.

gheckelick. Ridiculus: & Temerarius, præceps.

gheckelick gheckelicken. Ridiculē: & Temerariē, incōsideratē, præcipitanter.

ghecker / gheckaerd. Derisor, irrisor, cauillator.

gheckernis. Locus: & Derisio, irrisio, sanna.

Gheddeken. *holl. fris sicamb.* Proverbiū, dictorium, nugæ pro-
uerbiales.

Gheef / gheue / gaef. Integer, sanus, mundus.

Gheel. Rufus, luteus, flauus, fuluus, croceus, citrinus: Galbinus color *Becano dicitur.*

gheel hapt. Coma aurea, cæsaries flaua.

gheel-groen. Prasinus.

gheel-rood. Ruffus.

gheel-gbieter. Fusor aramentarius.

gheel-suchte. Morbus regiū. morbus arcuatus, icterus, aurigo: morbus teutonickē dictus à flauo colore, quem bilis per totum corpus diffusa parit.

gheel-wortel. Daucus, staphili-nus.

gheelen / gheel maecken. Rufare, rufum facere.

gheelen / gheel zijn. Rufere, flauerē.

Gheen / egheen / n'eghern. Nullus, nemo.

gheen van beyde Neuter.

gheener-hande. Nullius generis, nullius modi.

gheener-lep. Nullius generis. **in gheener lep wijse.** Nullo modo, nullo pacto.

gheent-sinis. Nullo modo, nullo pacto, nulla conditione, nequaquam, neutiquam, haudquaquam, minime, minime gentium.

Gheenen campin. Subridere.

Gheepe. Acus, piscis aculeatus.

Gheerde. Virga. **Gheerdeken** Virgula.

gheerde van ijser. Clathrū ferreum.

gheerden / tralien. Clathri, clathra, cancelli.

Gheere / gheerene. Lacinia, sinus vestis.

Gheeren / gheren. j. gaederen. Colligere.

Gheeren / gheron / be-gheeren. Cupere, appetere.

gheerigh / be-gheerigh. Cupidus, audius.

gheern. j. gheren. Lubens, lubenter.

Gheer

- Gheerfte. j. gherfte.** Horreum.
Gheese. *vetus.* j. **hoete.** Meretrix.
Gheestel. Scutica, flagellum, virgæ, lorum.
Gheestelen. Flagellare, cædere virginis, lora.
Gheestelen, Flagellator, lorarius; virgator, *Plaut.*
Gheestlinghe. Flagellatio.
Gheest. Spiritus, animus, mens, ingenium. **Gheest. q. d. streeg/ conuersione literarum, à stighen** *Becano dicitur, quod spiritus omnia in altum euehat.*
Gheest. Genius. **eenē gheest hebden** Genium habere: natua quadam indole & arcana ratione animos hominum mouere, & ad sui amorem sponte sua trahere, vehementerq. afficere.
Gheest/ bulder-gheest. Larua, vmbra.
Gheesten/nacht-gheesten/ dooder menschen gheesten. Lemures, manes, vmbra vagantes hominum mortuorum,
Gheestelick. Spiritualis, religiosus, pius.
Gheestelick recht. Ius pontificium.
Gheestelickhepd. Religio: & Religiosi.
Gheestigh/ aerdigh. Ingeniosus, solers, argutus.
Gheestigh/ frap. Scirus, elegas, bellus.
Gheue/ gheue/ gheef/ gauē. Sanus, mundus, integer: purus ab omni parte.
Gheuel/ gheuel. Fastigium, cacumen, supercilium, iugum, apex. *Dicitur ghemel sine gheuel/ q. d. ghe-beuel. i. eleuatio sursum sine in altum, ab heuen sine hessen*
Gheruel/ deur- gheuel. Frontispicium: & Facies.
Gheuel spitte oppgaende. Culmen, altitudo anterior domus in acumen surgens pyramidale.
Gheuel recht oppgaende. Paries solidus, qui à solo in fastigiū vsque surgit continuato ductu.
Gheuen. j. gheuen. Dare.
Gheuto. Oscitatio.
Gheutoen. Oscitare, hiscere.
Gheuwer. Oscitator.
Gheuwinghe. Oscitatio.
Ghepl/ ghyl. Lasciuus, pruriens.
Ghepl. holland. Siler, pumila salix in aquis nascens: *sic dicta quod tanquam luxurians & lasciuens nimia alimenti vbertate, ramos frondesq. iusto plures emittat.*
Gheplen i ghylen. Lasciuire.
Ghepnster/ ghenster. Scintilla.
Ghepnsteren/ ghensteren. Scintillare, agere scintillas.
Ghepte. Capra, hirci vxor.
Gheptken. Capella.
Ghepten-baerd. Aruncus, barba capre, villus à caprarum mento dependens.
Ghepten-berdt. Caprarius.
Ghepten-melck. Lac caprinum.
Ghepten-welcker. Caprimulgus.
Ghepten-bel. Pellis caprina.
Ghelas. j. glas. Vitrum.
Ghelat. j. glat.
Gheld. Pecunia, moneta, nu-

- mus, nummus, numisma, *as*.
gheld op de hand / ken-pen-
ninck. Auctoramentum.
gheld op de hand gheue. Ob-
 ligare stipendio siue prompta
 pecunia.
gheld boete. Poena pecuniaria.
gheld-breker/munt-smelter.
 Conflator figurati æris.
gheld-ghierigh. Cupidus pe-
 cuniæ.
gheld-boete. Meretrix.
gheld-loos. Carens pecuniis, si-
 ne nummis, inops.
gheld-ryck. Pecuniosus, numo-
 sus, numatus.
gheld-schooder. Accisor mo-
 neræ, parapsallista.
gheld-sack. Sacculus pecunia-
 rius.
gheld-sack. Homo pecunio-
 sus, euclio.
gheld-schuld. Aes alienum.
gheld-stock. Aerarium.
Ghelden. Valere, in pretio esse,
 vrile esse.
ghelden. Debere. **Het gheldt b.**
 Res tua agitur, de tuo certa-
 tur.
ghelden. *vetus.* Emerere.
ghelden. Luere, soluere.
ghelde-man. *vetus.* *fand.* Qui
 soluere siue luere debet.
Ghele. j. gheel. Rufus, lutens.
Ghellig/gaelig. Scabiosus.
Ghellinck. Agnus hornus.
Ghelous. j. ialours. Zelotypus.
Ghelte. Craterra, alucolus.
ghelte. Poculum. *vulgo* gheltra.
Ghelte/scughe. Porca.
ghelte / ghelubde scughe. Sus
 castrata.
- ghelten.** Castrare suem.
Ghelupe/glupe. j. walm. Fascis
 stramentorum.
Gheluwe. j. gheel. Rufus, lu-
 teus.
Ghemelick/ghemmelick. Mo-
 rosus, fastidiosus: & *ger.* La-
 sciurus instar equi.
ghemelickhepd. Morositas, fa-
 stidium.
ghemelicken. Morose, fasti-
 diosè.
Ghemse *ger.* *sax.* Rupicapra, da-
 ma.
Ghene. Ille, is. **De ghene die.**
 Qui, ille qui, illi qui. **Alle de**
ghene die. Quicumque.
Ghender. Illic, istic.
ghender-waerts. Illuc, istuc.
ghent-waerts. Illorsum, istor-
 sum.
Ghenener-boom. Iuniperus.
gheneuer-besse. Bacca iuniperi.
Ghengher. Zingiber.
Ghennette / iannette. Equus
 alipes, pteropes, celer: genus
 equi Hispanici *vulgo* gennet-
 tus, pionnetus, iannettus.
Ghenoffel / ghenoffel-bloeme.
 Caryophyllæa, flos caryo-
 phyllæus: betonica *siue* veto-
 nicæ species *quibusdam*.
Ghenster. j. ghepster. Scin-
 tilla.
Ghent. Anser mas.
Ghent / ient. Bellus, scitus, ele-
 gans.
Gheoole. j. ghoole. Cauca.
Gherde. j. gherde. Virga: &
 Clathrus,
gherde-beenen. Varicare, vari-
 cari.

gher-

Gherde-gaeten/gherde kopen.

Varicare, varicari: coſſim ſedere, iacere, aut ſtare. **Al gherde-gaetende oft gherde-kopende kacken.** Coſſim cacare.

gherde-kopen. j. gherde-gaeten.

Ghere. Lubitus, appetitus, us.

gheren. Cupere, appetere.

Gheren / gherne/ gheern. Lubens, lubenter, lubenti animo, haud grauatè, non inuitus.

Gheren. j. gaderen. Congregare.

Gherghel. Stria, ſtriatūra.

Ghern. j. gheern. Lubens.

Ghers. j. gars/gras. Gramen.

Gherſelen. Horrere, horrorem habere.

gherſelinghe. Horror.

Gherſte. Horreum, crithe.

gherſt-maend. September. ſe diſſim ab hordei meſſe.

gherſten hzood. Panis hordeaceus,

gherſten dzanch. Cremor priſana, priſana.

Gherſtigh. j. garſtigh. Rancidus.

Gherwe. j. gaerwe.

Ghelond. j. ghe-lond. Sanus.

Ghelpe. Fibula, confibula, anſa,

ghelpen. Fibulare, infibulare.

Gheſt/ghif. Fax, fanies, craſſamen, craſſamentum.

ghelſachtigh. Faeculentus,

Gheſter. j. ghe-nſter. Scintilla.

Ghet/ghet. Gagates. **Swert**

ghet. Thracius lapis, gagatidis ſpecies nigri coloris.

Gheubelen/gobelen. Vomere.

Gheue. j. gheue. Sanus, integer.

Gheuel. j. gheuel. Faſtigiū, cacumen, culmen, &c.

Gheuen. Dare, tribuere, tradere, largiri, præſtare, præbere: & Donare, dono dare.

gheuet. Dator.

gheugh. Darius.

Gheur/goze. Odor, nidor, fragrantia: & Vapor: & Sapor: & Vigor.

gheuren / gheur gheuen. Fragrare, olere, odorem ſive nidorem præbere.

gheurich. Fragrans.

Gheute. j. gote. Fuſio, fuſura.

G H I

Ghichelen / gichen. Cachinari.

Ghichte. vetus. j. ghifte. Donum.

Ghichte/ſiedercijn. Articularis / morbus.

Ghichte. ſax. friſ. ſicamb. Paralyſis.

ghichtigh. Arthreticus, articularius: & Paralyticus.

ghichten. ger. ſax. Torquere, excruciare.

ghichten friſ. ſicamb. Fateri, confiteri, agnoſcere.

ghichter. ger. ſax. Tortor, carniſex.

Ghier. Vultur: vulturius, apud Plant.

ghier-wolf. Lycaon: & Heluo, gurgus, vorax, pamphagus.

Ghieren/ghierſen. Auidè, petere, inhiare.

ghierigh. Auarus, auidus, appetens.

ghierighaed. Homo auarus.

ghierighed. Auaritia.

ghierighlick Auare, auidè.

ghierfen. j. **ghieren.** Auidè pe-
tere.

Ghieten. Fundere. **Metael**

ghieren. Conflare, fundere.

ghietet. Fusor.

ghietet han metael. Fusor, con-
flator.

ghietet. Haustum: lignum ex-
cauatum quo hauriunt nautæ
aquam ad irriganda vela.

ghietigh. Fugilis.

ghiet-semer. Modiolus eroga-
torius: situla quæ in altrū cla-
ta aquam refundit.

ghiet-loghen. Pseudocheus,
spermatopseudus, mendaciorū
fusor, mendaciorum follis.

ghiet-bat. Gurtus, gurturnium,
malluuium.

ghiet-bat: j. **be spuyt-kryp-
ke.** Harpagium.

Ghif. j. **berghif.** Venenum,
virus.

Ghifte. Donum, munus.

ghifte. *fris.* Scutella alta ex solido
ligno excavata.

ghiften. j. **beghiften.** Donare,

ghifter. *vetus.* Donator.

Ghij. Tu. **ghij-lieden.** Vos, vos
homines.

Ghijghen j. **hijghen.** Anhelare.

Ghijl / **ghijle.** Chylus, cremor
cereuisæ.

Ghijl / **ghijl** Procax, lasciuus.

ghijlen. j. **bedè.** Bullare, bullire,
feruere, inferuere.

ghijlen. Lasciuire.

ghijlen. Flagitare, procare, inue-
recundè petere.

ghijler. Flagitator. & Parasitus.

Ghijse. j. **ghe-wijse** / **wijse.** Mo-
dus. *uulgo* guisa.

Ghijfel. Obses.

ghijfelen. Obsidem capere.

ghijfeler Obses.

Ghilde *fland.* j. **gulde.** Collegiū,
contubernium.

ghilde. Contubernalis. q. d. sol-
uens. i. **ghilden.** i. soluere.

ghilde. Liberalis, prodigus æris.

ghilde. *vetus* j. **hoere.** Meretrix.

ghildeken. Nepos, decoctor.

ghilbachtig. Liberalis.

ghilden / **ghelden.** Soluere,
luere.

Ghillen. *holl. sicamb.* Stridere: &
Grunnire.

Ghinder. j. **ghender.** Illic, il-
luc.

Ghingber / **ghengber.** Zingi-
ber.

Ghinnen. *vetus.* Orditi, *hinc* be-
ghinnen / ont-ghinnen.

Ghinoffel. j. **ghenoffel.**

Ghioole. Cauca, caucola, carcer,
seu domuncula autum.

ghioole in den kerker. Arca
arbustea, robur, robustus car-
cer, lignea custodia, phylaca,
mala mansio.

ghioolier. j. **steen-waerder.**
Carcerarius.

Ghipe. Flagellum, lorum.

ghispen. Flagellare, flagello sue
loro cadere.

Ghisse. Cumulus, aceruus, mul-
titudine indistincta. **Met der**

ghissen. Fusè, abundāter, co-
piosè. **Met der ghissen ghe-**

uen. Dare vt fors fert, numeri
aut mensuræ nulla habita-
tione:

tione: nullo discrimine, delectu aut numero.
ghisse. Coniectura, coniectatio, æstimatio.
ghissen. Conicere, coniectare, cogitare, colligere, diuinare, suspicari, opinionem habere, reputare, æstimare.
ghisinghe/ghisse. Coniectura, æstimatio.
Ghist. j. ghest. Fax.
Ghister/ghisteren. Heri, hesternodie.
ghister-auend. Heri vesperi.
ghister-morghen. Heri mane.
Ghitterne. Fidicula.
G I. *incipientia, vide in G H I.*
 G L.
Glaerende ooghen. Oculi cæsi, glauci.
Glaet. j. ghelaet. Gestus, vultus.
Glaets. Splendor, fulgor.
glantsen. Splendere, fulgere, nitere.
Glas. Vitrum.
glas/dyjnck-glas. Vitrum, calix vitreus.
glas-blaeter. Vitrearius fusor: qui vitreamina conflat.
glas-maeker. Vitriarius, vitriarius.
glas-maer. Encaustes.
glas-berwe. Color vitreus, hyalinus.
glas-worm. Cantharis, *vermis sic teuton. dicitur, quod plerumq. in vasculis vitreis claudatur serueturq.*
glasen/ glasen-werck. Vitrea, vitreamina, orum.
glasen/ban glas. Vitreus, vitrinus, hyalinus.

glasen-berd. Hyalotheca: vbi vitrea vasa reconduntur.
glasen-maeker / glas-maeker. Vitriarius.
glasen-pot. Poculum vitreum.
glasen-pot/ ber-glaesden pot. Olla fictilis testorio vitreo incrustata.
glasen-benster. Fenestra vitrea: specularia, orum.
Glat. Polirus, planus, læuis.
glat/hael. Glaber, glabrio, caluus.
glat/slibberachtigh. Lubricus.
glat ende bet. Nitidus & pinguis.
glatten. Polire, læuigare, læuare, complanare.
glattichepd. Læuor, læuitas: & Lubricitas, lubricum.
Glantie. Lancea, hasta. *gallus gladius dicitur.*
Glede. *ger. sax.* Lithargyrium, argenti spuma.
Glester. j. glinster. Scintilla.
Glend / glent. j. ghelente. Scapes, maceria.
Glenster. j. glinster. Scintilla.
Gletten. j. glatten. Polire.
Glicken. j. ghe-licken. Nitere: & Polire.
Glier-mups/rel-mups. Glis, gliris.
Glijden. *vetus.* j. slijberen. Labi, prolabi.
glijdende. Labilis, lubricus.
Glijfener. *ger. sax. fris. .j.* ghe-lyckensaer. Hypocrita.
Glijsteren. j. glinsteren. Scintillare.
Glimmen. *hell. sicamb. j.* gloeden. Ignescere, candere.

glimmende kole. j. gloedende.

Pruna.

Glimpen. j. glimmē. Ignescere.

Glanster. Scintilla.

glansteren. Scintillare, fulgere, micare, nitere, splendere, candere.

glinsterigh. Scintillans, fulgēs, fulgidus.

glinsterigh root. Rutilus, igneus.

glinsterigh swert. Coracinus.

Glippen. *holl.* Fugitare, transfugere.

glipper. *holl.* Fugitor: qui nubilo & periculoso tempore fugit, tranquillo autem reuertitur: & Transfuga, perfuga.

Glis / glisch. *fland. j. lisch.* Iris, gladiolus.

Gloed. Pruna.

gloeden / gloepen / ghe-loeden. Ignescere, inardescere, candere, candescere.

gloedende oft gloepende kole. Pruna: carbo vius & candens.

gloedigh. Ignis, candens.

gloedigh yser. Candens ferum.

gloedighen brand. Torris.

Gloedte / kloete / loedte. Rutabulum, instrumentum quo ignis proruitur: & Forceps, instrumentum quo prunæ & alia candentia tenentur.

Gloeppe *holl. j. gluppe.* Decipulum, transfenna, machina irrendis auibus apta.

gloepen. j. gluppen. Insidiari.

Glorren. j. gluperen.

Gluck. j. ghe-luck.

Glupe / ghelupe. Fascis stramentorum.

Gluperen / gluper- ooghe / gloeren / glaeren. *fris.* Nictare.

gluperachtich. j. lonckende. Pærus.

Gluppe. j. gloepe. Decipulum.

gluppen / gloepen / glupen. *holl. fris. sax.* Insidiari, obseruare.

glupper. Insidiator.

G N

Gnisteren met de tanden. *sax. fris. j. knerfen / knerfelen.*

Gnoyren. j. knoyren. Grunnire, murmurare.

G O

Gobelen / geubelen. Vomere.

Goblet. Calyx, cyathus, acetabulum.

God. Deus, numen. *dicitur god / q. d. goed. nemo enim bonus nisi vnus, Deus. Marc. 10.* **God groete b.** Salue, aue. **God geue.** Faxit Deus, vtinam, o si. **Te gode.** Aue, vale. *q. d. ad deum.* **Te gode beuelen.** Valericere. **Om gode bidden / om gode gaen / om godts wille bidden.** Mendicare, emendicare, per Dei numen & nomen sibi hominum misericordiam querere. *Lactant.*

gode man / & per synopen. gona man. Mēdicus, coactor stipis.

gode-lieden. Mendici.

gode-wēf. Mendica.

god-loos. Impius, atheus, expers omnis religionis.

god-loofhend. Impietas.

god-saelich. Pius.

god-saelichend. Picas.

god-vochtich / god-vochtich.

Reli-

- Religiosus, pius, *εὐσεβής*, timens Deum. à *βορchten* / *burchtē* / *bzuchten*. i. timere.
- gods-acker**. *ger. sax.* Cœmiterium, sepulchretum. *g. d.* agger Dei.
- gods-dienst**. Sacrum, res diuina, religio, latrìa.
- gods-dienstigh**. Pius, Deum colens.
- gods-dragt**. *framb. colon.* Supplicatio, pompa sacra.
- gods-hups**. Hospitium sacrum, nosocomium, xenodochium sacrum. *vulgo* hospitale: & Cœnobium sacrum.
- gods-hups bez oudelieden**. Gerontocomium: locus ubi senes tractantur.
- gods-laster**. Blasphemia.
- gods-lasteraer**. Blasphemus.
- gods-loon**. Merces diuina.
- gods-penninck**. Arrha, arrhabo.
- gods-spreuck**. Oraculum.
- goddinne**. Dea.
- godlick**. Diuinus.
- godlike macht / kracht ende wille**. Numen.
- godlick / godlicken**. Diuinè.
- Goed**. Bonus, probus.
- goed**. Bona, orum: diuitiæ, fortunæ, res, cæsus, pecuniæ, substantia, facultates: & Merx, merces, ium: & Fruges, fructus terræ, annona.
- goed doen**. Probare.
- goed doen met ghetupghen**. Testibus probare, testimoniis comprobare.
- goed doen deschaede**. Præstare damnū, persolvere si quid
- res habet vitij, indemnè præstare emptorem: & Alienæ culpæ dispendium in se recipere, & velle luere: satisfacere, cautionem dare: & Spondere merces esse probas.
- goede mannen**. Arbitri, boni viri, ad quorum arbitriū causa litigiosa defertur.
- goeden tijd**. Seculum aureum, fertile, tempus aureum: annonæ laxitas, ebertas, vilitas.
- goede weke**. Hebdomada maior, sancta.
- goedē byd-dagh**. Soteria, dies parasceues, dies Veneris sanctus.
- goed-daedigh**. Beneficus, benignus, liberalis.
- goed-daedighzpd**. Beneficentia.
- goed-duncken**. Placere.
- goed-duncken**. Existimare, putare, videri. **dat herft ny goed gheboght**. Existimauit, putauit, visum est, placuit.
- goed-dunckelhepd / goed-dunckinge**. Arbitriū, arbitratum, opinio, sententia.
- goed-ghierigh**. Auarus, avidus bonorum, diuitiarum, inhiās diuitiis.
- goed-gunstigh**. Beneuolus, cādidus.
- goed-hertigh**. Miis, benignus, beneuolus.
- goed-hertighzpd**. Benignitas, beneuolentia, animi propensio.
- goed loos**. Inops, pauper.
- goed-rouw**. Planè, profusus & omnino.

goed-

goed-rond wt-fegghen. Planè
edicere & sincere.
goed-willigh. Beneuolus, bene-
uolens.
goed-willighepd. Beneuolèria.
goed-willigblich. Beneuolè.
goeds-moedts. Aequo & pa-
cato animo.
goedf-tijds. Oportunè, com-
modè, tempore oportuno.
goede. *vetus.* i. pete. Parens my-
stica, parens initialis. *vulgo* cō-
mater, promater.
goedelick. Benignus, clemens.
goedelickè. Benignè, cleméter.
goedelickhepd. Benignitas, cle-
mentia.
goedertier / goedertieren. Beni-
gnus, clemens, mitis, facilis,
commodus.
goedertierenhepd. Benignitas,
clementia.
goedertierlick. Benignè, cle-
menter
goedigh .j. goedelick. Beni-
gnus: & Benignè.
goeden / eruen. Transcribere,
trāsferre, tradere alicui bona,
fundum: transmittere alicui
hèreditatem: inuestire in pos-
sessionem bonorum.
goedenisse / erkenisse. Hæredita-
tas, transcriptio, siue traditio
hæreditatis, inuestitio, tradi-
tio bonorum.
goedenisse doē. Mittere in pos-
sessionem, inuestire.
goedinghe .j. goedenisse. Tran-
scriptio bonorum.
goedinghe. Bona, facultates.
Goent-dagh / woent-dagh.
Dies Mercurij. 9. d. Godent-

dagh / siue **Wodent-dagh i.**
Dei dies. *Mercuriū enim Deum
Teutonès maxime coluerunt, eum-
que Gode / Wode / & Wode
uo auerunt: testibus veteribus
Chronicis teutonice cōscriptis: teste
quoque Paulo Diacono de Gest.
Longobard. lib. 1 cap. 9. eius ver-
ba hæc sunt: VVodan sanè, quem
alièst a litera, Godan dixerunt ip-
se est qui apud Romanos Mercu-
rius dicitur.*

Goes / goeste. *fris.* j. gans. Anser.
Goelken. Corycæus: & Satel-
les, lictor.
Gopen. Batuere, pulsare.
Gokelen .j. guphelen.
Golpe. *vetus.* Gurgis.
golpen. Ingurgitare, auidè hau-
rire, haultim bibere.
golper. Ingurgitator, heluo.
Golue. Vnda, fluctus.
goluijghe zee. Mare fluctuosum,
vndosum, fluctuagum.
Gomme. Gummi.
gomachtrigh. Gummosus.
gommen. Gummi linere, infi-
cere, miscere.
Gonnen .j. gunnen. Fauere.
Gonsen. Sufurrare.
gonlinghe. Sufurrus, summis-
sum murmur.
Gonste .j. gunste. Fauor.
Gooz .sland. Limus, lutum, cœ-
num.
gooz .leuan. Sordes ædium.
gooz. Palus, locus paludosus.
Goide. Vinculum, lorum.
gojde / ribbe ban t' schip. Cin-
ctus, subligaculum.
gozdel. Cinctus, lata zona, cin-
gulum.

- gozdel hanghel.** Strophus.
gozdel-maecker. Zonarius.
gozden. Cingere.
gozden. Cædere loris.
gozd-riem. j. gozdel. Cingulum.
Gozdijue. Cortina, velarium, siparium, suppariû, suparium, velum scenicû, anabathrum.
gozdijn-ringhen. Annuli velares, annuli cortinales: quibus cortinz & aulza contrahuntur & expanduntur.
Goze. j. gheur. Odor, nidor.
Gozghel. Gurgulio, epiglottis, sublinguium, columella.
gozghel/gozghel-pÿpe. Guttur, gula, inglueries, iugulus, iugulum, fistula.
gozghel-pÿpe. j. gozghel. Guttur, gula, &c.
gozghelen. Gargarizare, fauces colluere, palato agitare.
Gozps. Ructus, us.
gozpsen. j. rupsen. Ructare.
Gozte. Equa: dicitur plerunque equus annosus & strigefus.
gozreel. Helcium, *instrumentum ab hunteris equorum pendens. vulgo gorellus.*
gozreel/half-kussen. Tomex, icis: tomice, es. *pulvis lana pilisve factus, quo veterinorum colla muniuntur ne ledantur.*
Goys. j. gras. Gramen.
goys. j. garse. Viridis gramine ripa.
goyse/graf-mussche. Curruca.
Gozte. Alica, zea deglubita, factitium.
gozt. j. gozrighepd. Chalasa.
gozsen-teller. Euelio, cumini se-
- stor. q. d. alicarum numerator.**
goztergje. Chondrocopium, farreum: vbi far frangitur & alicca fit.
gozriggh bercken. fris. sicamb. j. berlaepdt. Sus grandinosus.
gozrighepd/het gozt. Chalasa, grando, lepra qua porci infestantur.
goztselen. Torrere.
Goselen. fland. j. slozten. Fundere, diffundere.
Gote/ gente. Fusio.
gote. Canalis.
gote/cass. j. gote. Incile, incilis canalis, fossa incilis, canalis in quem aqua confluit in viis lapide straris.
gote onder de aerde/ rioole. Cloaca.
gote/ buplnis- back. Colluquarium.
gote/back-gote. Imbrex, canalis recti, colliquia, collicia.
gotelinek. Vas fusile.
gotelinck/ ghegoten busse. Fusilis bombardia.
gotier gotiet-gat. fland. Lauatrina, aquarium.
Goud. Aurum, chrysos.
goud-ader. Vena auri.
goud-bergh / goud-groete / goud-mÿne. Aurifodina, aurarium metallum: auraria, vbi aurum effoditur.
goud-bloente. Caltha, flos calthæ, calendula, verrucaria, flos aurei coloris.
goud gheel. Aureus color.
goud-gbewichte. j. goud-waeghe. Trutina momentana.
goud-

goud-grane / goud-groene. j.
goud-berg. Aurifodina.
goud-ghewichte. Trutina momentana.
goud-gulden. Aureum, aureus.
goud-ketter. Camtharis, scarabeus lateo auri colore lucens.
goud-lijm. Chryfocolla.
goud-kruid / goud-wortel.
 Chelidonea.
goud-meerle. Oriolus, merula aurea.
goud-mijne. j. goud-berg. Aurifodina.
goud-sand. Pseuma.
goud-schupm. Auri scoria.
goud-slagher. Bractearius, bractear, faber bractearius.
goud-smidt. Aurifex, aurifaber, faber aurarius, vascularius.
goud-smidde / goud-smidde winckel. Aurificina, aurificis officina.
goud-steen / toet-steen. Coticula, iudex, lapis heraclius, lapis lydius: *lapis quo auri argenti que experimentum fit.*
goud-vertwe. Aureus color.
goud-vincke. Auri vitis: fringillæ genus.
goud-vinghet. Digitus annularis.
goud-waeghe / goud-gewicht. Trutina momentana, trutina monetaria.
goud-worm. Cicindela, nitedula, noctiluca: *vermis aurei coloris, noctu lucens.*
goud-wortel. Chelidoniū majus, hirundinaria maior.

gouden gulden. Aureus, a, um.
gouden keten. Torquis, circulus aureus flexilis, collū ambitu exornans.
gouden laetken. Vestis Attalica, vestis auro inexta.
Gouden. vetus. j. ghelden. Valere, in pretio esse.
Gouwe / gouwen. Gobio piscis.
 G R
Grabbelen. Rapere, prehendere, auidè raperè.
Gracelicht. Gracilis, gracilētus, tenuis.
gracelichhepd. Gracilitas, gracilitudo.
Gracie. Gratia: & Elegancia, lepos, vrbanitas, decor, concinnitas.
gracie / berghiffenisse. Gratia, impunitas, venia.
gracie begheeren. Petere gratiam, veniam, impunitatem.
gracie doen. Gratiā delicti facere, impunitatem dare, remittere culpam.
Gracht. j. graft. Fossa.
Græd. j. graet. Gradus.
Græf / graue. Comes. *vulgo* graphio & grauio.
græf. vetus sax. Iudex, præfectus.
græf-schap. Comitatus, comitis dignitas seu officium.
græf-schap. vetus sax. Iurisdicctio, præfectura.
Græf. graue. Fouca.
græf-ijser / groef-ijser. Cœlis, scilpstrum.
græf-steker stad. j. græf-ijser. Cœlum.
Græn / grepn. Granum, scem

- men frugum.
graen grepn. Granum, monas, momentum: genus ponderis mensurarij. **Dier graenen.** Siliqua, ceratium.
graen-kooper. Frumentarius mercator.
granaet-appel. Malum punicum. *vulgo malum granatum: quod rubentibus granis cateat: vel quod in Granata Hispanie parte frequentissime proveniat.*
graenaet-appel-boom. Malus pulca. *vulgo malus granata.*
groenaet-appel-bloeme. Cyrtinus, ampullagiū, malaustrium.
graenaet-appel-schelle. Malicoriū, putamen mali granati, corium cortexue mali punici.
graenet/graender. *fland.* Granarium.
Graenen. *ger. sax. sicamb.* Vagire, obvagire. *Sijn graenen op steken.* Inclamare, inclamitare, quiritate: exclamare, vociferari.
Gract/graed. Gradus.
graet. *vetus* j been. Os.
graet/rug-graet. Spina dorsi.
graet/blieme bā den visch. Os pilicis, spina, arista.
Graue. j. graue.
Grauen. j. grauen.
Graf. Sepulchrum, sepultura, monumentum, tumulus, bustum, tymbus, sarcophagus.
Graf. *q. d. gar-af Becano fossa quævis dicitur, & per excellentiam, sepulchrum, mortuorum corporum domicilium.*
graf-ghesang/lyck-ghesang. Nenia.
graf-gheschysse. Epiraphiū, inscriptio sepulchri.
graf-maecker/doode-grauer. Libitinarius, bustuarius, qui humum sepeliendo cadaueri aperit.
graf-schysse. j. graf-gheschysse. Epitaphium.
graf-steen/sarck. Cippus, lapis sepulchri.
grast/graue/ gracht. Fouca, fossa, fodina.
Gram. Iratus, offensus, infensus, stomachosus, asper.
gram-maecken. Exasperare, exacerbare, offendere, commouere, bilem alicui mouere.
gram zyn oft worden. Irasci, indignari, stomachari.
gram-gat/kap-pootken. Palla, vestis dimidias mulierum nates tegens.
gram-moedigh. Iracundus, stomachosus.
gram-moedicheyd. Iracundia.
gram-schay. Ira, stomachus, billis, indignatio.
grammigh. Stomachosus, iracundus.
grammelick. Iracundè, cum stomacho.
Grape/grope. *sax. sicamb.* Chytra, lebes.
grapen-byaed. *sax. sicamb.* Carochixa.
Grappe. Botrus, rua, racemus.
Gras/gars/ghes. Gramen.
graf-groen. Herbus, herba-ceus, herbidus, viridis.
graf loock. Porrum.
graf-maend. *vetus* Aprilis.
graf-wozm. j. rupsen. *Brucbus,*

chus, campe.
grafachtigh. Graminosus, herbidos.
Grate. j. graet.
Graue. j. graef. Comes.
grauinne. Comes *fam. vulgo* comirissa.
Graue. j. graf. Sepulchrum.
grauē/ grachte. Fossa, fouca, fodina, sulcus.
grauē der stad. Fossa vrbs.
grauē. *holland.* j. spaede. Ligo.
grauen. Fodere, defodere, fodicare, pastinare.
grauen/ grauēren/ wt-steken. Sculptere, cælare, scalpere.
grauer. Fossor.
grauer/ grauēder/ wt-steker. Sculptor.
grauēren/ grauen. Sculptere, scalpere, cælare.
grauē-ijser. Cælum, scalprum.
grauēter. Sculptor, scalptor, cælator, anaglyptes.
grauēfel. Sculptura, scalptura, cælatura.
Graueel. *vetus.* j. grups/ sand. Glarea, terra lapidosa, arena.
grauēel/ rijlenden steen. Calculus.
Grauw/ grijs. Canus: & Cinerus, cineraceus, leucophæus: & Pullus, pullulus, fuscus.
grauw monick/ grauw hjoeder. Monachus cinereus, leucophæus, Franciscanus.
grauw/ grauwken. *holl. fris.* Popellus, fæx plebis, leucophæati, leucopæati, leucophæo colore induti: *ut nante, baiuli, cerdonés, & tenuiori fortune vulgus.*

grauw/ grauwken. Carcer plebeius.
grauw-wercker. *vetus fland.* j. peltier.
grauwen/ grauw ende grijs woorden. Canescere.
grauwichepd/ grifchepd. Cauties.
grauwken. j. grauw.
Grebbe/ greppe. Fouca, fossa.
Greep. j. grepe.
Greffie/ griffie. Graphium, stylus.
greffie. Surculus quī fodiendo inseritur.
greffie. Exedra scribarum, cella actuaria, armamentariū causarum, officium, officii actorum curiæ & scribarum.
greffie. Calamus, clauola, clabula, surculus, insitum.
greffien/ enten. Inoculare, inferere, emplastrare.
greffier. Graphicus, grapharius, scriba, actuaris, grāmatus, libraris.
greffierschap. Graphiaris officium.
Greffkens. *fland.* Tibialia.
Grepn. i. graen. Granum.
Grepnlen. *fland.* j. grülen.
Greptigh. j. gretigh.
Grelligh/ grilligh. Pruriens: & Scabiosus.
grelliche pupste. Phlegmone, inflammatio, tumor cum rubore & pruritu.
grellichepd. Ardor & libido scalpenti, inflammatio cum rubore & pruritu.
Gremeelen. *fland.* Subridere, revidere.

Grennen

- Gremen.** *sax. fris.* Dolere, tristarior, morere.
- Grendel.** Pessulus, obex, repagulum, repages.
- grendel-boom.** Vectis.
- grendelen.** Obdere pessulum, obicem aut repagulum ostio vel fenestraz.
- Grenen/ grinnen.** *fris. j.* **grénisken.** Subridere.
- Grenick.** Risus salsus, irrisio.
- grenicken.** Renidere, subridere, irridere, salsè ridere, nò ex animo ridere, labiis ridere, ringentiù in modum renidere, risu simulato ridere.
- grenicker.** Irrisor, salsus risor.
- Grentsen** *ger sax fris. sicamb.* Finnes, ora, linina terraz, climata.
- Grepe/ grÿp.** Prensatio.
- grepe.** Manipulus: *id quod una manu comprehendere possumus.*
- Grepe greep/ grappe.** *fris. fland.* Fuscina, ridens.
- Grepe.** *fland. j.* **grippe.** Fouca, fossa.
- Gresele/ grepselen.** Congerere, corradere auidè.
- greselel.** Auarus, auidus, euclio.
- Grete/ grepte.** Auiditas.
- Greten/ grepten/ grepden.** Cupere, auere, appetere.
- gretigh.** Auidus, appetens, cupidus.
- gretigh int eten.** Vorax, ingluuiolus.
- gretighend.** Auiditas.
- gretighlick.** Auidè.
- Greue.** *sax. sicamb. j.* **kape.** Cremium vulgo.
- Grettel.** *sicamb. j.* **dalle.** Melis, taxus.
- Griechelinghe.** *j.* **kriechelinghe.** Aurora.
- Grief.** *fland.* Graue, asperù, malum, incommodum, molestia, nocumentum.
- Griel.** Raptura. **Inden griel woypè.** In vulgus promiscuè spargere.
- Grielen.** In vulgus promiscuè sparsa tapere, arripere sparsa.
- grielt-gheld.** Missilia: pecuniaz in vulgus promiscuè sparsaz.
- Gries/ gruis.** *fland.* Glarea, arena.
- Griet-man.** *fris.* Præfectus pagorum, prætor rusticus.
- Griue.** *j.* **grielt.** Nocumentum.
- griueu.** *fland.* Nocere.
- Griitie.** *j.* **griitie.**
- Griikoen.** Gryps, gryphus.
- Grijmsel.** *fland. j.* **swertsel.**
- Grijnckelen.** *fland. j.* **gremeslen.**
- Grinnen/ grenè.** Renidere, subridere, salsè ridere.
- grinnen.** Flere.
- Grinzen.** *j.* **grinzen.** Os distortuere.
- Grÿp/ grepe.** Prensatio.
- grÿp/ boghel-grÿp.** Gryps, gryphus.
- grÿpen.** Prehendere, prendere, prensare, capere, arripere, iniicere manus, iuolare vngibus. *γρηψῖν.*
- grÿpende wolf.** Lupus rapax.
- Grÿs** Canus: & Cinereus. *vulgo grisius.*
- grÿs.** Color pullus. *dicitur à sterni gentium: huiusmodi enim anni-*

Etis lugentibus olim maximè conueniebat. Becanus.
grijs haer. Cani, capitis niues.
grijsaerd. Canus, capularis senex
grijshepd. Canities.
grijsen / grijs zyn oft worden. Canere, canescere.
Grijsen / grijsen. Ringere, os distortuere, nares criipare, os deprauare, os ducere, fremere fremdere: & Flere, plorare,
grijselick. Rictu foedus & minax, horribilis aspectu.
grijsinghe. Rictus, horribilis oris habitus, deprauatio oris.
Griille ger sax. Gryllus, genus locustæ simile cicadæ.
Griille int hooft. Phantasia.
Griille. Gestus, gesticulatio. **Griillen bedijuen.** Gesticulari, gestire.
grillaerd. Gestuosus, gesticulator.
grilligh Gestuosus.
grilligh. j. greligh. Pruriēs, scabiolus: & Horridus, asper, scaber, scabrosus.
Grim ger sax. Sæuus, atrox, terer, ferus, ferox, toruus.
grimme. sax sicamb. Furor.
grimmen. Furere: & Fremdere, fremere: & Ducere vultus, contrahere rugas.
grimmède / grimigh. Atror, austerus, fremens.
grimminghe / krimpinge in de buck. Dolor colicus.
Grimpel-merckt sicamb. Forum anriquarium.
Grinde. sax. sicamb. Scabies,
grindigh. Scabiosus.

Griype / gruppe. Sulcus, fouca, fossa, cloaca.
Grijsel. Rastellum, pesten.
grijselen. Rastello aceruare.
Groef-yster / graef-yster. Cælū, cæstrum.
Groepen / groenen. Virere, virelcere, eurescere, frondere, florere, fructescere, vernare, vigerere, vegetari, adulescere, crescere.
groepende. Viridans, florens.
groependen hof. Viridarium, viretum, virectum.
groepinge / groepnisse / groepsel. Vigor, vernatio, incrementum, accretio, augmentum.
groepffel. Vigor, incrementum, augmentum.
Groen. Viridis, herbeus, herbidus, prasinus, smaragdinus.
groenen donderdag. ger. sax. sicamb j. wittē donder dagh.
groenen hof / groen hof. Viridarium.
groenē koeck. Herbosū moretū.
groenen bisch. Piscis fluuiarilis.
groendzaue. vetus. j. onder haue. Hædera: sic dicta quod etiam hyeme vireat.
groen-licchte. hol sicā Cachexia, malus corporis habitus.
groen-binke. Vireo, chloris.
groē bliège. Cāharis: viridū scarabei genui luteo auri colore lucēs.
groen-verkoopet. Olitor.
groen-waere. Olus.
groenen. j. groepen. Virere, virelcere.
groenachtigh. Subuiridis.
groenhepd. Viriditas, viror.
groeluck / groē bincke. Chloris
 groen se /

- groefte / groefe.** Cæspes viridis.
- groentel.** Viridia, viridantia folia, gramina, &c.
- groefel/groensaké/ groeflinck.** Chloris.
- groefe . j. groense .** Cæspes viridis.
- groefe fland . j. wasse.** Incrementum, accretio.
- Groete/gruete.** Salus, salutatio.
- groeten/ grueten.** Salutare, salutem dicere, ferre, impertiri.
- God groet v.** Salve, salueto: saluete, salueto.
- groeten . vetus . sax.** Accusare.
- Kamperlick groeten . vetus . sax .** Capitis accusare, criminis accusare.
- groeter.** Saluator.
- groetenisse.** Salutatio.
- Groente.** Sulcus, fossa.
- groeten.** Cælare, sculperé, cauare, excavare.
- groetuer.** Cælator, sculptor.
- Grof.** Crassus, impolitus, rudis.
- grof gheschut .** Machinæ igniuomæ, tormenta ænea, bombardæ maiores, tormenta muralia.
- grof/bot/ onberstandigh.** Rudis, secors, stolidus, insulsus, hebes, agrestis, barbarus.
- grofhepd.** Crassities, crassitudo, plenitudo: & Ruditas, secordia, stoliditas, stupiditas, ineptia, barbaries.
- groffelick.** Crasse, stolidè, impolitè, secorditer, ineptè, barbare, insulsè, pingui seu crassa Minerua.
- Groffel-nagel .** Caryophyllû.
- Grol . ger . sax . sicamb** Ira, odium.
- grol .** Odiosus orator aut scriptor, inconditus sermocinator.
- grollen.** Cornicari, ineptè vociferari: & Ineptè atque odiosè scribere aut dicere.
- grollen.** Grunnire.
- Grom .** Paer. *dictio etiam Anglis usitata.*
- Grommelinghe . fland .** Rudera, glareæ, furtures.
- Grommen/grommelé .** Grunnire, murmurare, mutire.
- Grond .** Fundus, fundum.
- grond ban erue .** Fundus, prædium, res soli, bonâ immobilia, res immobiles solo coniunctæ.
- grond/aerd . grond .** Solum.
- grond / grond-beste .** Fundamentum.
- grond-cyns .** Solarium, vectigal, merces soli, census fundi, vectigal quod pro solo penditur.
- grond-hæck .** Harpago, lupus, conrus.
- grond-heer .** Domus fundi, dominus proprietatis.
- grond-kloot .** Bolis.
- grond-loot/diep-loot .** Bolis, li-
nea: cataprorates: funis cum plumbo, quo fundus & maris altitudo exploratur.
- grond-loos .** Fundo carens, imensus.
- grond-loose diepte .** Abyssus.
- grôd-loosen kopl .** Vorago, bathrum.
- grond-slagh .** Fundamentum.
- grond-sop .** Fax fundi, crassa-

- men, crassamētum, sedimen,
sedimentum.
- grond-veste.** Fundamentum:
fossa vbi sit substructio.
- grond-vesten.** Fundare.
- grondachtigh.** Vadofus.
- grondel/ grondelick.** Gouius
fluuiatilis, *vulgo* fundulus:
quod fundo inhæreat.
- grondelick.** Funditus.
- grondenaer.** *fland.* Fundi pos-
sessor.
- gronden/ grondéren.** Contari,
tentare vadū, explorare pro-
funditarem, scrutari fundum.
- gronden.** *fland. j. waden.* Vadū
transire.
- grondigh.** Profundus, intimus.
- Groonen. j. kronen.** Gemere,
conqueri.
- Groot.** Grandis, magnus.
- Groot bouen maten.** Ingens,
immensus, prægrandis, decu-
manus.
- groot gaen bā kinde.** Vterum
ferre, grauidam esse, vterū ge-
rere, gestare, vtero ingrauesce-
re. **Groot-gaende byoutwe.**
Grauis, grauida, prægnans
mulier.
- groot-heere.** *fland. j. groot-ba-
der.* Auus.
- groot-hoof.** Capito.
- groot-machtigh.** Præpotens.
- groot-moedigh.** Magnanimus.
- groot-moeder.** Auia, *q. d. magna
mater.* *μεγαλειστηρ.*
- groot-mupl.** Labco.
- groot-vader.** Auus.
- groot-byoutwe.** *fland. j. groot-
moeder.* Auia.
- grootachtigh.** Grandiuscu-
lus, maiusculus.
- grootte.** Mōnetæ argenteæ ge-
nus varij apud varios pretij.
vulgo grossus.
- grooten.** Grandire, *Plant.* gran-
dem facere, augere.
- grooten.** *vetw.* Aestimare.
- grootinghe.** Aestimatio.
- grootte.** Magnitudo, quantitas,
granditas.
- grootelick.** Magnoperè, valdè.
- groots/ grootich/ grootligh.**
Amplius, magnificus, elatus,
splendidus.
- grootshēyd.** Amplitudo, ma-
gnificentia, splendor: & Ela-
tio animi.
- grootselick.** Ampliter, amplè,
magnificè, clarè, splendidè.
- grootlaerd.** Homo splendidus,
elatus animo.
- Grope/ groepe.** *vetw. j. grubbe.*
Sulcus, fouca.
- Grope/ graepe.** *fax.* Chytra,
lebes.
- Gros.** *ger.* Grādis, crassus, plen⁹,
amplius: torus. *vulgo* grossus.
- Verkopen int gros.** Solidas
& indiuisas merces vendere.
- grossier.** Solidarius, negotiator
magnarius, mercator magna-
rius, pantopola. *vulgo* grossa-
rius.
- Groue. j. grof.** Crassus. **groue
stemme.** Vox grauis.
- grouaerd.** Homo crassus, hebes,
stupidus, stolidus, bardus, ar-
cadicum germē, homo gran-
dis stupidus & ignauus.
- grouen.** Crassefcere, ingrande-
scere.
- grouighēyd. j. grofshēyd.** Cras-
sities

fities, crassitudo, plenitudo.
Grouw/ grouw/ grouwken.
 Pisciculi minuti, elixatiles.
Grouw .j. grauw. Canus, &c.
Grouw stad .j. grouwel. Horror.
grouwel. Horror, abominatio,
 pavor.
grouwelen. Horrere, abhorre-
 scere, pauere, formidare.
grouwelick. Horribilis, horrendus,
 horridus, formidabilis,
 abominabilis, dirus, immanis.
grouwelick. Horridè, horrendum
 in modum.
grouwelickhepd. Horror, diritas
grouwen. *land .j. grouwelen.*
 Horrere.
grouwen est snauwen. *fris.* In-
 tonare, verbis protelare.
grouwlaem .j. grouwelick.
 Horribilis.
grouwlaemhepd. Horror, diritas,
 crudelitas.
grouwlaemlick. Horridè, dirè,
 immaniter.
Grubbe/ gruppe. Fouca, cloaca.
Gruen .j. groen. Viridis.
Gruete .j. groete. Salus, salutatio
Gruet/ grute. *fris. holl.* Fax.
Gruet / pondelinghe. Scruta,
 friuola, supellectilia vetera &
 fracta.
Grups. Rud^o, fragmēta saxorū.
grups / semlen. Furfures.
Broodt met den grupsle. Pa-
 nis furfuraceus, furfurosus.
grups/ sand. Glarea, terra lapi-
 dosa.
grupsachtigh. Glareosus, are-
 nosus, furfurosus.
grupsen. Redigere in rudus.
Grupsle. *vetus .j. gozte.* Alica.

Gruppe/ grippe. Fouca, cloaca .
Grute .j. groete. Salutatio.
Grute .j. gruet. Fax.
Grutte. *zeland .j. hirs.* Milium.
 G V
Subbelen/ guebelen/ gobelen.
 Vomere.
Guf. *land.* Liberalis: & Prodi-
 gus.
gufhepd. *land.* Liberalitas: &
 Prodigalitas.
guffelick. *stad.* Prodigaliter, pro-
 fusè.
Gupch. *vetus.* Fatuus.
gupch .j. gupchel-haer. Lanugo,
 pubes.
gupch. *vetus .j. gupse.* Sanna.
gupchelen / Ioculari, scurrari,
 ineptire, nugari, nugas agere,
 dexteritate quadā decipere.
gupchel-haer/ gupch-haer. La-
 nugo, pubes.
gupchel-merckt. Ludicrum: &
 Præstigiæ.
gupchel-sack. Sacculus gesti-
 culatoris siue præstigiatoris.
gupchel-spel. Ludicrum, res lu-
 dicra.
gupchel-werck. Ludicrum: &
 Præstigiæ.
gupcheler. Ludius, ludio, gesti-
 culator, histrio, mimus, agyr-
 ta, chironomus, cybisteter, pe-
 taurista, circulator. *vulgo* io-
 culator, gauculator.
gupcheler/ toouerer. Præstigia-
 tor, sacularius.
gupchelerste. Ludia, gesti-
 cularia, mimata.
gupcheltse/ gupchelinghe. Lu-
 dicrum, res ludica, res iocu-
 laria, mimus: & Præstigiæ.

Gupfe. Sanna, illusio ore distorto, nasus, nasus rhinocerotis.

gupfe van achter. Postica sanna, irrisio clancularis.

gupfe setten. Illudere alicui ore distorto vel alio quouis sanna genere: subfannare, irridere, naribus vncis indulgere, pinsere àtergo, ciconiæ rostrum effingere digitis manus dextræ in vnum collectis.

gupse-letter. Sannio.

Gupfel. *vetus.* Nugæ, quisquiliæ, nauci, res nihili.

Gupfen. Effluere cum murmure seu strepitu.

Gupte. Scurra, nugator, nebulo, tenebrio. **Gupt** / *inquit Becanus, dicitur quasi ga-wt: est enim* gupit homo vilissimus, & omni omnium hominum proborum conuictu indignus.

gupten. Scurrari, agere scurrâ, nugari, agere nugas.

gupterje. Scurrilitas, nugæ.

Gulde/gulde. *vetus ger. sax.* Tributum, vectigal, contributio, symbolum.

gulde/ghilde. Societas contributionum, cõrubernium, curia, collegium, sylicenium, sodalitas, corpus.

gulde der ambachten. Collegium opificum.

gulde. *vetus.* Epulum, populare conuiuium.

gulde-broeder. Socius contributionum, contubernalis, tribulis, contribulis, curialis, sodalis.

Gulden/gouden. Aureus, a, um.

gulden/goud-gulden. Aureus, aureum, aureus nummus.

Gulle. *vetus.* Vorago, gurgis.

gullen. Absorbere, ingurgitare, vorare, intemperanter deuorare.

gulligh. Gulosus, ingluuiosus, vorax.

gullighaerd. Heluo, gluto, lusco, pamphagus.

gullighheyd. Gula, ingluuies, voracitas.

gullighlick. Gulose.

Gumpen. Tripudiare, saltare, micare, exilire.

gumpigh. Lasciuus.

Gunnen/gonnen. Fauere.

gunner. Fautor.

gunnerste. Fautrix.

gunste. Fauor, gratia, aura.

gunstigh. Fauens.

gunstighlick. Fauorabiliter, gratiosè.

gunst-rijck. Fauorabilis.

Gurden. j. gorben.

Gullelen/gullelen stand j. Rojsten.

H A

Abbe/dzabbe. *fland.*

j. hobbel sobbel.

Habben ende snabben. Captare, capitare: & Latrare,

sive latratu impetere.

Hachte. Habitus, cultus corporis, vestium ornatus, vestimentum, indumentum.

Hachte. Incisio, incisura, frustum, pars scissa, vel abscissa, tomus, præsecta portio.

hachte. Cõscindere, abscindere,

hachte.

hachte. Apprehensio; comprehensio, vincula, retinaculum: - nexus: captiuitas, carcer.

hachten j hechten. Figere.

hachten . Apprehendere, comprehendere, capere, iniicere manum, vinculum detinere, retinere, retentare, coercere, impedire.

hachtenisse. Retentio, captiuitas, carcer.

hachtinghe. j. hachtenisse. Retentio.

hache. Vltimus, extremus, potestremus.

hache. sax. fris sicamb. j hiele. Calcaeus, pars posterior pedis imi.

hache-berd. Sambuca: triquetrum instrumentum, imparibus longitudine finibus.

hache/spaeye. Pastinum.

hachelen. Conscindere minutim.

hachelen. Titubare lingua, balbutire, hæsitare lingua.

hacheler. Incisor.

hacheler. Balbus, blæsus, hæsitor, titubator.

hachelinghe. Incisura, incisio.

hachelinghe der kleederen. Lacinia.

hachelinghe ende werringhe. Difficultate, res intricata.

hachelinghe der tonghen. Hæsitatio, hæsitantia lingua.

hacken. Conscindere, concidere, conscindere minutim, lacerare, laniare.

hacken. Pastinare, fodere, perfodere, farrare agrum.

hacker. Pastinator.

hack-mes. Culter concisorius.

hacksel. Minural.

hackeneys. Asturco, gradarius equus, equus solutarius. *volgo* hacchenea.

hadde. *Articulus est prateriti temporis.* **Ich hadde.** Habebam, habueram. **ich hadde ghesien/ Videram.** **Ich hadde lieuer.** Malim, malle. **Ich hadde lieuer ghehad.** Maluissem, potius voluissem.

hader. Lis, altercatio, contentio, rixa. *volgo haer per syncope pronuntiat.*

haderen. volgo haeren. Rixari, altercari, tricari, contendere.

hader-man . volgo haer-man. Vitiligator, altercator, rixator, litigiosus, comitalis homo.

hader-schap/ haer-schap. vetus. Odium.

haderachtigh/ volgo haerachtigh. Rixosus, iurgiosus, litigiosus.

haderer. Altercator.

haderigh. Litigiosus.

haeck. Vncus, hamus, manus: & Harpago, lupus.

haeckken. Vncinulus, fibula, hamulus, vncinus.

haeck. j. hop opper. Meta scæni

haeck/ haeck-gheschut Sclopus, stlopus, minor bombardæ, fistula igniflua.

haeck-bulle / haeck-buysle. Sclopus. *volgo* arcus busius. *g. d.* arcus foraminosus, qui per tubulam emittit.

haeck-gheschut. Sclopus.

haecke-buysle. Sclopetarius.

haecke-schut. Scloperarius, ferentarius: & Fūditor, librator.

haeckachtigh. Vncus, aduncus. & Furax, rapax.

haeckel. j. hekel.

haecken. Vnco figere, inuncare, aduncare, fibulare.

haecken nae eenigh dinc. Captare rem aliquam, inhiare alicui rei, adspirare ad rem aliquam, flagrare desiderio alicuius rei, avidè appetere, inclinare se ad aliquid habendum vel tenendum.

haeck-steen. Succinum. q. d. lapidatrahens. quod scilicet festucas, folia & id genus alia ad se trahat.

haeck-weduwe. Mulier mariti aduentum avidè affectās. q. d. vidua expectans siue appetens avidè.

haecksel. vetus. j. hecksel.

haeder. j. hader. Lis.

haef. j. haue.

haeghe. Seps, sepes, sepimentū, septum. **Bozen-haghe.** Dumus, senticetium, sepes ex dumis, spinis, vepribus consistis.

haegh-appel. Arbutum.

haegh-appel boom. Arbutus.

haegh-hesie. Morum rubi.

haegh-bueck. Ormus.

haeghdille/ hegdille. Lacertus, lacerta: ab **haeghe** siue **heghe**: quod circa sepes in dumetis, rubetis & spinetis degat. ut apud Virgil. Nunc virides etiam occultant spineta lacerti.

haegh-dorp. Spina acuta, oxycautha: spina tōsilis, quæ passim implexa sepibus extimas

hortorum pometorumq; oras ambit.

haegh-speke. Robur, robor, genus durissimæ quercus.

haegh-pape. Acephalus sacerdos: qui sub nullius episcopi disciplina gubernatur.

haegh-munte. Improba moneta, numisma reprobatum, malæ monetae, malæ notæ, mali commatis, quod in vsu non est.

haegh-poozter/ bupten-poozter. Municeps.

haegh-pupt. scand. j. loof-bozsch.

haegh-schole. Improba schola, non publica, clandestina.

haegh-spel. Paganus ludus sagittariorum, & rhetorū rithmicorum, non publicus, aut communis.

haegh-tap. Taberna non publica, aua: hospitium non publicum, auium.

haeghen/tupnen. Sepire.

haeghel. Grando.

haeghel-bijse. Grādinis tempestas, calamitas.

haeghel-buue. Calamitas, grādinis tempestas.

haeghel-gheschut. Grando sagittarum, quod instar grandinis volitens & cadans, nubes sagittarum, saxorum, glandiū: frequens sagittarum, saxorum, glandium iactatio: de grandinatio lapidum, iaculorum, glandium plumbeorum.

haeghel-flagh int hozen. Calamitas: grando cōminuens calamos, siue culmos & segetes.

haeghelen.

haeghelen. Grádinare. **het haeghelt.** Grandinar.
haeghelachtich. Grandinosus.
hael/haele. *vetus.* j. oten. Furnus, cibanus. *hinc* **haelter/sue halter.** j. **pael.** Infurnibulum.
hael. Exuccus, in quo nihil est succi aut pinguedinis : siccus, aridus. **hael bierken.** Tenuis cerevicia. **haels kels.** Guttur aridum.
hael. Latio, adferendi siue adducendi actus.
hael/hanghel. Climacter.
haelen. Ferre, adferre: accersere, accersire.
haelende siechte. Contagium, cõrages, morbus e cõtractu nat.
haelinc / hael-dingh. *flandr.* Hæres.
haelter / fland j. halter. Capistrũ.
haelter. *vetus.* Infurnibulum.
haem. Hamus vel uncus cardinis, cardo.
haemel. Veruex, aries castratus.
haemelen bleesch. Caro veruicina, ouilla.
haemer. Malleus, marculus.
haemerken. Malleolus.
haemer-flagh / yser-flagh. Ferri scoria, ferri stercus, ferri squama.
haemeren. Malleare, cudere.
haemeringhe / ameringhe. Stricturæ.
haen. Gallus, gallus gallinaeus, maritus gallinarum.
haenken. Pullaster.
haen. Homo imperiosus. *gallus enim suo generi impericat.* **Den haen maechen.** Omnia pro imperio agere.

haen. Martis pullus, vir bello strenuus, pertinax in certamine instar galli. *Gallus enim omnium avium bellicosissimus pugnacissimusque.*
haen. Homo salax: *est enim gallus mirè salax.*
haen. j. weder-haen. Triton.
haen/kraen/tap. Epistomium, à forma nempe galli.
haen-balck. Tignus.
haen-ghekraep. Galli cantus, gallicinium.
haenen-ghelechep. Galliciniũ.
haenen-kam. Crista galli.
haenf-hoest. Delator, quadruplator. *qui scilicet ut gallus suo carni diè nũciat, ita secreta aliorũ prodit.*
haenf koojer. Pullarius, qui gallos venales fert in corbe.
haer. j. haber. Lis. **haer-man. j. haber-man.** Litigiosus.
haer/hapz. Coma, crinis, capillus, capillamenta, capillitium, cæsaries, pilus.
haer der boomen. Comæ arborum: rami & frondes.
haer der schaemelhepd. Pubes.
haer-band / haer-bandeken. Tenia, redimiculum, fascia crinalis, tenia vittæ.
haer-band/hupue. Virra.
haer-bosch. Coma, cæsaries, crinium tylla.
haer-hupue. Capillare, crinale, reticulum capillare, vitra crinalis.
haer-kraens. Cæsaries, corona capitis.
haer-locke. Villus, cirrus.
haer-locken/bleste. Antia, capronæ.

haer-loos. Depilis.
haer-plucken. Pilare, pilos de-
 trahere.
haer-snoer. Tenia.
haer-scheerder *frisficamb*. Ton-
 for.
haer-top. Vertex capitis.
haer-wozm. Imperigo: lichen:
 infectio & asperitas summæ
 curis cum pruritu non leui.
haerachtich/haerigh/ghaert.
 Capillatus, comatus, crinitus:
 & Hirsutus, villosus, pilosus.
haerachtich j. **haederachtich**.
 Litigiosus.
haere/hapze/stamfjne. Cili-
 cium.
haere/haeren-kleed. Cilicium:
 textum siue vestimentum è
 pilis hircorum & caprarum
 consiliibus.
haere. Vrens pruina, vrens fri-
 gore ventus, adurens frigus,
 matutinum gelu, torrens ge-
 lu, gelida aura summam cu-
 tem vrens asperitate quadam.
haeren Pubore, pubescere, pri-
 mam lanuginem emittere.
haeren. Frigore aut calore ni-
 mio torrere vel vtere: vren-
 tem auram spirare.
haerd. j. **herd**. Focus.
haerinck. j. **harinck**. Hæc.
haerpe. j. **harpe**. Cithara.
haese. j. **hase**. Lepus.
haellen Poples.
haest haestigh. Festinus, festi-
 nans.
haest. j. **haestighlick**. Festinan-
 tor.
haeste. Festinatio, festinancia,
 properatio.

haesten. Festinare, celerare, ac-
 celerare, maturare, citare, pro-
 perare.
haestigh. Festinus, festinans,
 properus.
haestigh van hoofde. Irasci ce-
 ler, iracundia.
haestighe siechte. Morbus præ-
 ceptus, celer, acutus, pernicia-
 lis: *morbus qui celeriter necat aut
 liberat hominem.*
haestighepd. Festinatio, prope-
 ratio, properantia, accelera-
 tio.
haestighepd. j. **haestige siechte**.
 Morbus præceps.
haestighlick Properanter, pro-
 perè, properarò, festinanter,
 festinarò, actutum.
haet Odium.
haete-nijdigh. Invidus.
haeten. Odio habere, odisse.
haeter. Osor.
haerigh Odiosus.
haetighlick. Odiosè.
haetelick. Sæuus, horridus, per-
 horridus, immans.
haetelick. Odiosè.
haue. j. **haue**.
haesteel. j. **houtweel**. Bipalium,
 pastinum.
hagghen. *fris*. Rixari.
haghe. j. **harghe**.
hap. j. **haer**. Crinis.
halchier. j. **halfter**. Capi-
 strum.
half halve. Semis, semi, dimi-
 dius, dimidiatus.
half broeder. Vterinus frater,
 frater consanguineus.
half deel. Dimidium, dimidia
 pars.

half

- half dood.** Semimortuus, inter-
mortuus.
- half-houtwer.** Harpe, ensis fal-
catus.
- half-kind.** Geminus, didymus.
- halve kinderen.** Gemini, di-
dymi.
- half man.** Semiuir, semimas,
gallus, eunuchus.
- half man half wijf.** Herma-
phroditus, androgynus.
- half merste.** Medius mensis
Martius.
- half oncie.** Semiuncia.
- half ooght.** Medium Augusti,
medius mensis Augustus.
- half open.** Semiapertus.
- half pond.** Semilibra.
- half rouw.** Semicrudus.
- half slaepende.** Semisomnus, se-
misomnis, semisopitus.
- half vastē.** Mediū ieiunij qua-
dragenarij, Dominica Læ-
tare.
- half visch.** j. pladdijs.
- half vol.** Semiplenus.
- half ure.** Semihora.
- half win.** Partiarus: colonus
qui fructus cum domino di-
vidit: colonus partiarus.
- halfwelick.** j. halwelick.
- halfenaer.** j. half-win. Colo-
nus partiarus.
- halfster/halter/helchter.** Capi-
strum.
- halfstren/halstren.** Capistrare,
capistrum inducere.
- halle.** Taberna.
- halle.** Forum rerum venalium.
- halle/spijs-merckt.** Macellum,
macellaria taberna.
- halle.** Aula, atrium: phala siue
fala: schola moeniana: *ita Loo-
manij celebre gymnasium halle. i.
phala vocatur. Phala siue fa-
la turris lignea veteribus dicta
fuit.*
- halle-barde.** j. helm-barde.
- haller.** Obolus. vulgo hallensis.
- halm.** Culmus, stipula, cala-
mus.
- halm-goedinge.** Infestucatio,
inuestitura calamo, fusculo,
virga siue stipula, aut eua m
fuste, *veteri more.*
- halm-goedinge doen/ dē halm
schieten.** Infestucare, fuste
inuestire, inuestire: *confirmare
& stabilire alienationē siue ven-
ditionem traditione fustu, virge,
siue haste, vel ut apud nos nunc
fit, calami aut stipule.*
- halm-knoop.** Geciculum, no-
dus culmi.
- hals.** Collum. Om den hals
hænghen. Obruncare, neca-
re, trucidare.
- half-bagghe.** Monile.
- half-band/ half-tieraet.** Mo-
nile, torques, collare.
- half-band der bonden.** Mil-
lus, collare.
- half-band/ half-hser.** Collaria,
æ: numella.
- half-berg.** *vetustand.* Lorica,
collare. q. d. munimen siue
tegmen colli.
- half-tieraet.** Monile, segmen-
tum colli, & gutturis orna-
mentum.
- half-doeck.** Amictoriū, tegmen
pectorale, strophium, fascia
pectoralis.
- half-gheweer/ lanck gheweer.**
Framca.

Franea, hasta, lancea: *arma longa quae humeris feruntur.*
half-gher/praangher. Numella, nervus, vinculum quo cervix includitur: collaria, &c.
half-kappe. *vetus.* Amiculum.
half-keten. Catena collaris.
half-kited. Amiculū: & Mammillare.
half-krans. Corona collaris.
half-praanghe/half-gher. Numella.
half-richter. Iudex capitalis, quaestor, praetor capitalis.
half-sack. *fland.* Mantica.
half-starrigh. Obstinatus, durae cervicis.
half-stijfte. Tetanus.
half-straffe. Poena capitis.
half-toghel. Lorum.
halste. Semodius, mensura varia apud varios. *Antwerp.* duae ferrillae: *lovan.* tertia pars ferrillae, ut vulgo vocant.
halter/haelter/halfreer. Capitulum.
halter/haelter. *sax. fris. sicamb. j. pael.* Infornibulum.
halve j half.
halvelick/haluelingh. Dimidiatum, semi: & Ferè, fermè, propemodum.
haluenarr. j. halfsenarr.
han. j. hamme.
hamer. j. haemer.
hamme. Pars abscissa rei cibariae, frustum esculentum.
hamme/ham/hame. Poples.
hamme. Perna, petaso, armus porci.
hamme/ham/hammerick. *flad.* Pratum, pascuum,

hamme van wilghen. *vetus.* Salicetum, salictum, locus salicibus confitus.
hammepe/hamep-boom. Repagulū. *dicitur hamep-boom.* q. d. arbor siue obex prati: quod huiusmodi repagulo armenta in pascuis & pratis claudantur & coercantur, ne excurrant.
hammepe/ghebuucht. Viculus.
hammerick/ham. Pratum.
hanck/bleesch-hanck. Carnarium.
Hanche/bencke. *fris. sicamb. j. heupe.* Coxa, coxendix. *vulgo* hanca.
hand. Manus. **Te hands.** Statim, nunc, ilico, euestigio.
Ter hand stellen. Praebere, suppeditare.
hand / haeck van den ancker. Ancorae dens, vncus.
hand-aerke. Securicula, securis manualis.
hand-busse. Sclopus manualis.
hand-bacht. *fland. j. ambacht.* Opificium, ars manualis.
hand-becken. Malluuium, polubrum, trulleum.
hand-boeckskē. Enchiridium, manuale, libellus exiguus quem manu versamus.
hand-boghe. Arcus, cornu, arcus manuiatus: qui manu tenetur, pede non adnoto.
hand-boom/hand-spaecke. Vectis.
hand-busse/hand-roer. Sclopus, stlopus.
hand-buffel. Manipulus.
hand-daed/hand-ghedaede. Opus manuum,

hand-

- hand-baedigh.** Manum admouens, manu admota agens, factor, facinus siue scelus ipsum admittens.
- hand-baedigh.** In facinore manifesto deprehensus.
- hand-baedigh dief.** Manifestus fur, in ipso furto deprehensus: autophorus
- hand-baedighe dieuerse.** Manifestum & euidens furtum.
- hand-baedigh byhand.** Mostis manifestus.
- hand-doerk.** Mantile.
- hand-dwaelt.** Mantile.
- hand-euel.** *vetus.* Chiragra.
- hand-ghebeer.** *fris.* Exercitatio, occupatio.
- hand-ghemerck.** *vetus fland.* Signum, sigillū, chirographum.
- hand-ghemerck.** Signum oculis destinatum.
- hand-ghemerck houden.** Colimare.
- hand-gheld.** *vetus.* Fœnus.
- hand-gheschrift/hand-schrift.** Chirographum.
- hand-gheselle.** Socius operis.
- hand-gheslagh.** Plausus: & Plactus.
- hand-ghifte.** Strena, matutinæ venditionis auspiciū.
- hand-ghiften.** Matutinæ venditionis auspiciū facere.
- hand-ghichte.** Chiragra.
- hand-hamer.** Malleus manuaris, malleus minor.
- hand-haue.** Ansa, capulus, manubrium.
- hand-hauen.** Afferere manu, manu comprehendere: & Liberare, seu libertate donare: &
- Cōseruare, retinere.** *vulgo* manu tenere.
- hand-hauer.** Assertor, vindex alienæ libertatis.
- hand-houden.** *j.* **hand-hauen.**
- hand-kefe.** Calcus manualis.
- hand-kycker/hand-besieder.** Chiromantis, chiromanticus.
- hand-ledigh.** Munus missus.
- hand-ledigh marcken.** Manumittere.
- hand-loos.** Manibus carens: & Piger, ignauus.
- hand-maete.** *j.* **spanne.**
- hand-merie/hād-peerd.** Equus dexter, equa dextra.
- hand-molen.** Mola manualis, mola manuaris, mola trusatilis, versatilis, moletrina.
- hand-peerd.** Equus dexter in curru.
- hand-penninek.** *fris.* Arrabo, arra.
- hand-phil.** Iaculum.
- hand-plichten.** Vti, frui, manu tractare.
- hand-plichten het gheld.** Occupare, exercere pecuniam.
- hand-repcken.** Porrigere manum, auxiliari.
- hand-repckinghe doen.** Porrigere manum, porrigere manus auxiliatrices, porrigere dextram, tendere dextrā, auxilio esse, adiuuare, succurrere, opem ferre.
- hand-roer.** Bombarda manuaris, sclopus, stlopus.
- hand-saem.** Dexter, manu prōpius: & Commodus, accommodus.
- hand-saghe.** Serrula, serra manuaris,

- nuaria, lupus, fertula manu-
briata.
- hand-schoof.** Manipulus.
- hand-sitter.** *vetus.* j. kleeermaet-
ker Sattor.
- hand-slagg.** j. **hand-gheslagg.**
Plausus: & Planctus.
- hand slag** Colaphus, alapa.
- hād-schoē.** Chirotheca, manica.
- hand-schryft / hand-teecken.**
Chirographum, syngrapha,
syngraphum.
- hand-spaecke / hand-boom.**
Vectis.
- hand-stellinghe.** *fland.* Manus
inectio.
- hand-stoole.** Brachiale sacrum,
zona brachialis.
- hand-swelcken.** *vetus.* Manu
premere.
- hand-tafelken.** Pugillaris ta-
bella.
- hand-teecken / hand-schryft.**
Chirographum.
- hand-bast.** Manu forris, manu
firmus: & Tenax, auarus.
- hand-vat.** Guttus, gutturniū,
aqualis.
- hand-velte.** *vetus.* j. **hand-tee-
ken.** Chirographum.
- hand-vol.** Manipulus, fascicu-
lus, fasciculus manualis.
- hand-bullinghe.** Satisfactio,
solutio.
- hand-bullinghe doen.** Satisfac-
cere, satis offerre, soluere.
- hand-bijede.** *sax. fris.* Pax per
magistratum indicta, pax sine
fides commissis dextris pacta.
- hand-werck.** Opificium, ope-
ra, ars manuaria.
- hād-wercker.** Operari, opifex.
- hand-wijle.** *fland.* Momentum
temporis, breue temporis
spatium.
- hand-wijligh.** Momentaneus.
- handachtighe daed.** Manife-
stum facinus.
- Handel.** Res, negotium, causa,
actus, actio, pragma, tracta-
tio.
- handel van koopmanschap.**
Commercium, negotiatio.
- handel ende wandel.** Conuer-
satio, consuetudo, usus.
- handelen.** Agere, tractare, per-
tractare, atrectare, contracta-
re, manu tractare, tangere, at-
tingere.
- handelen met iemanden.** Age-
re cum aliquo, pactiones fa-
cere cum aliquo.
- handelen.** Administrare.
- handelen.** Mercari, negotiari.
- handelen ende wandelen met
iemanden.** Consuescere ali-
cui, versari cum aliquo.
- handelinghe.** Actio, actus, pra-
gma: & Tractatio, tractatus,
attractatus, us.
- handelinghe van ghelde.** Di-
spensatio pecuniarum, admi-
nistratio.
- handelick.** Manualis: & Tra-
ctabilis.
- handen.** Commodū siue aptum
esse, conferre, placere, manu
conuenire.
- handéren.** Tractare, commer-
cia facere, negotiari, exerce-
re: & Frequentare, versari.
conuersari, celebrare.
- handérer.** Conuersator: &
Negotiator,

hand-

- handtêringhe.** Frequentatio, conuersatio: & Cōmercium, negotium, ars, artificii, professio, exercitium.
- hangh/hanck.** Carnarium.
- hanghe/hanghsel.** Cardo.
- hanghel/hael/hoghel.** Clima-
cter. *uulgo* pendula.
- hanghel.** aughel Hamus.
- hanghen.** Pendere, dependere, hærere.
- hanghen op/hanghen.** Pendere, suspendere de arbore, in arbore, in furcas.
- hanghen ende wozghen.** Suspendio necare, suspendio strangulare. **hanghen.** *quasi* anghen *dici ait Becanus.* i. angulare stringere, premere.
- hanghende.** Pendens, pendulus.
- hanghende waghē/staet-waghē.** Pileutum, carpentum, pensile vehiculum.
- hangh-dief.** Carnifex, tortor.
- hangh-man.** Carnifex.
- hangh-ooze.** Flaccus, auribus demissè pendulis.
- hangher/sroot-deghen.** Parazonium: pugio de zona pendens.
- hanghercken.** Pugiunculus, enchirion, gladiolus, acinacis, gladiolus qui à scemore suspenditur.
- hanghsel/ghehenghe.** Cardo.
- hanghsel.** Hamus
- hanghsel aen den riem.** Strophus, vinculum de quo gladius appendet.
- Hanne.** *uulgs.* j. henne/hinne. Gallina.
- hanne.** Curruca: parum vir: & Homo imbellis: & Vxorius.
- hanneken.** j. koutwe. Monedula, graculus.
- hanneken.** Collobium muliebre, palla.
- Hans.** Socius, collega. **Groote hansen.** Magnates, optimates.
- hanse** Societas.
- hans steden.** Sociæ & liberæ ciuitates.
- hansen/hensen/hanse winnen.** Satisfacere iuri societatis, liberæ societati inaugurari, recipi in sodalirium, initiari mysteriis societatis.
- hansen/berhansen ismanden.** In numerum ciuium aut sociorum recipere, vt ciuitatis aut societatis priuilegiis fruatur, *gallicè hanfer.*
- haperen.** Hæsitare, hærere.
- haperen met de tonghe.** Hæsitare lingua, titubare, perplexè loqui.
- haperinghe.** Perplexitas, hæsitatio.
- haperinghe.** Hæsitatio, linguæ hæsitatio.
- haperer.** Titubator.
- hapaert/happaert.** Patibulum, crux.
- Happen.** Apprehendere, arripere, prendere, capere.
- Harken.** *fris.* j. hojcken. Auscultare.
- Harken.** j. bercken.
- hard.** j. herd. Durus.
- hare.** j. haer.
- harst.** j. tei st. Autumnus.
- harinck/berinck.** Halec, halex. *uulgs*

- vulgo* harengus, harenga.
harinck-bupse. Nautis halecarraria.
harinck-tonne. Cadus salamentarius, orca.
Harnas. Armatura, arma, thorax ferreus, thorax æneus.
harnaf-maeker. Thoracopœus, armamentarius, faber laminarius.
harnaf-baegher. Policor, polio, onis.
harnassen. Armare.
harpe. Cithara, lyra, sambuca, barbytos, fides, *vulgo* harpa.
harpenet. Citharœdus, citharistes, fidicen.
harpenetse. Citharistria.
harre/herre. Cardio.
harren. *verm.* Hærere, commorari.
Hars/hers/harts. Resina, resina liquida.
hars-boom. Arbor resinifera, arbor resinam exudans.
harsachtich. Resinosus.
harst stand. j. ast.
harst. j. herbst. Spina porci: Asatura, &c.
harsten. j. herbstten. Torrere.
hasaerd. Canis in ludo, canicula. *vulgo* hasarda, & asarium.
hasaerd. Alea, fortuna, fors, periculum.
hasaerden. Aleam omnem iacere, tentare fortunam.
hase. Lepus. **hasken.** Lepusculus.
hasen bleesch. Caro leporina.
hase-wind. Canis leporarius, canis venaticus, vertagus.
hasel-mups. *verm.* Glis,
hasel-not. Nux auellana, pontica, prænestina, nux minima, nucula.
haseler. Corylus.
haspe/haspel. Rhombus, girkillus, harpedone, rota glomeratoria, qua fila rotando conglomerantur. *vulgo* alabrum.
haspen / haspelen. Legere fila girkillo.
haspel-beenen. Vacillare gressu, titubare pedibus.
hasen. j. haeren. Odio habere.
hauden. j. houden. Tenere.
hane. Facultates, opes, divitiarum, pecuniarum, supellex, bona mobilia.
hane-loos. Inops, pauper, sine facultatibus.
hauetche gorden. Supellex, bona mobilia.
hauenen. Instruere supellectile.
hauenen. *fris. sicamb.* Comere, ornare, colere, mundare.
hauenen. Instruere supellectile, ornare.
hauen. Portus, nauale, statio, nauium statio, ostium marinum.
hauen-gheld/tol. Portorium.
hauen-meester. Limenarcha.
hauen-wachter. Limanarcha, portitor.
hauer. Auena, bromos.
hauer-besie. j. kraecke-besie. Vaccinium.
haueren meel. Farina auenacea.
hauick. Accipiter, sacer ales.
hauicks neuse. Nasus aquilinus, nasus aquilus.
hauwe. j. houde/houwe &c.

H E

hebben. Habere, tenere.
hebben. *Articulus prateriti temporis.* Ich hebbe ghesien. Vidi: ghy hebt ghesien/cu vidiſti, &c.
hebachtigh. Auidus, habendi cupidus.
hebbelick. Habilis, decens, scitus, compositus, aptus.
hebbelickheyd. Decentia, habitas, aptitudo.
hebbelicken. Decenter, conuenienter, scitè, aptè.
hebbigh. Tenax, auidus, parcus.
hebbighheyd. Tenacitas.
hebbinghe. Conuenientia, congruentia, aptitudo.
hebbinghe. *vetus.* Habitus, habitudo: qualitas ac forma corporis & cuiuscunque rei.
hecht/heft. Manubrium, capulus.
hechten/heften. Figere, configere, defigere, suffigere, pungere, annectere, deuincire.
hechten staet. *fland j.* echten staet.
hechtſel. j. heckſel.
heck/hecke/egghe. Vectis, vacerra, cataracta: diathyrum, repagulū in vestigio ædium, cratis ianux.
heck/schof. Porta cataracta, septum quod portis obicitur: hercius, *εγκιος*, vestes portarū, cancellatæ portarū fores pendulæ.
hecke/hecken. Senticetum: & Cratis senticosa: & Cratis viminea.

heckſel. *vetus.* Sagum.
heckſel/haeckſel. *fland.* Fibula: & Spinter, armilla: & Monile, bulla.
hede. *fris.* werck van blasch. Stupa.
heden/hupden. Hodie.
hedens-daghs. Nunc, hoc tēpore, hac ætate, hodierno die.
hedenschen dagh. Dies hodiernus.
hedsen. j. hudson. Pannicularia, orum.
heerhel. j. hekel.
heef-dreegh. j. heffe/heuel. Fax.
heel. Totus, integer, sanus.
heel ende al. Totus. *ἅλος:* & Proflus, omnino.
heel ende gantsch. Integer, sanus.
heelen. j. hepsen. Integrare, integritati restituere, sanare.
heelick/ghe-heelick. Integrè, proflus, omnino.
heepe. *holl.* Falx arboraria.
heer. j. her/heyr. Exercitus.
heer. j. heere. Dominus.
heerd/heerd-stad. j. herd/herd-stad. Focus.
heerdt/heerdsken. j. herdt/herdsken.
heere/heer. Dominus, herus, heros. Heeren. Domini Grooten maechtighhe heerè. Megistanes, purpurati, magnates.
heere van recht. Iuridicus.
heeren-brood. Panis primarius, filiginosus, candidus.
heeren-dienaer. Satelles, stipator, speculator, latero, licitor.
heeren-hups. Prætorium.
heerè-hups/raed-hups/stad-hups.

hups. Domus augusta.
heeren-knecht. Asicla : & Sa-
 telles.

heeren-straete. Via regia, via
 consularis, prætoria : & Via
 militaris, via publica, *que etiam*

hepstrate: & **herstrate** dicitur.
heerlick. Magnificus, augustus,
 basilicus, insignis.

heerlicke maet-tijd. Epulū, po-
 pulare conuiuium.

heerlicken dagh. Iuridicus dies.

heerlick/ heerlicken. Magnifi-
 cè, amplificè, basilicè, regicè.

heerlickhepd. Magnificentia.

heerlickhepd. Dominium, do-
 minatus, principatus, impe-
 rium, ditio, potestas, præfe-
 ctura, satrapia, iurisdictio,
 iurisditio.

heer-bane. j. herbane. Via re-
 gia.

heer-houd. Fidelis & fauens
 domino.

heer-schap/ heer-schapper. Do-
 minus, dominator, princeps.

heer-schap / heer-schappje.
 Dominatus, principatus, po-
 tentatus.

heer-schappē. Dominari, impe-
 rare.

heer-schappje. Dominatio, im-
 perium, ditio.

heer-schild. Symbolum heroi-
 cum: & Status siue distinctio
 nobilitatis.

heer-strate/ heeren-strate. Via
 regia.

heerschen. *ger. sax. sicamb.* Domi-
 nari.

heerscher. *ger. sax. sicamb.* Domi-
 nator, regnator, rex, rector.

heesch. Raucus, rauus. **heesche**
 stème. Vox rauca, raua, obtusa,
heesch zijn. Raucere.

heesch worden. Rauescere.

heeschepd. Raucedo, raucitas,
 raus.

heeschelick. Raucè.

heeschen. *land. j.* hepsché. Exi-
 gere.

heester/ hester. j. setter.

heet. Feruidus, feruens, præfer-
 uidus.

heet op de tonghe. Acris, mor-
 dicans, rodens valido calore,
 vt piper.

heet/ hitigh/ ritligh. Catulicè,
 pruriens, virosus, libidinofus.

heet gram. Accensus ira, incen-
 sus ira, exastuans ira.

heet hongherigh. Valde fame-
 licus, gulofus, vorax.

heet zijn. Feruere, astuare.

heet oft ritligh zijn. Catulire.

heet worden. Fervescere, inca-
 lesccere. **heet worden van**
gramschap. Accedi in iram,
 incendi ira, exastuare ira.

heeten/ hepten/ heet maekken.
 Fervescere, accendere.

heeten/ gheheeten. Iubere, præ-
 cipere.

heetē/ noemen. Nominare, vo-
 care, appellare, dicere, nuncu-
 pare.

heeten/ gheheeten wordē. No-
 minari, vocari, appellari, dici,
 nuncupari.

heeten willekom. Gratulari ad-
 uentum.

hef/ heue. Eleuatio: & Fermen-
 tum.

hef-boom. Vectis,

hef-

- xus, incertis sedibus vagabū-
dum, in omnes orbis partes
diffusum, mendicatione, chi-
romantia & furtis clandestini-
s se exercens.
- hepden-schap**. Paganismus,
gentilitas.
- hepdensch**. Agrestis, incultus,
paganus.
- Hepden**. j. **hepderen**. Coru-
scare.
- hepder**. *ger. sax. sicamb.* Clarus,
coruscus, resplendens.
- hepderen/hepden**. *ger. sax. sicamb.*
Clarere, clarescere, coruscare.
- Het hepdert/het hepd**. Micat
æther, coruscat.
- hepe/hep-block**. Fistuca.
- hepe / olie-block**. Pilum rui-
dum.
- hep-paef**. Sublica.
- hepen**. Fistucare, fistuca adi-
gere.
- hepl**. *vetus scand.* Brauium.
- hepl**. Salus, integritas, sanitas.
- hepl**. j. **heef**. Integer, saluus, sa-
nus.
- hepland**. *ger. sax. sicamb.* Salua-
tor.
- heplen/heelen**. Sanare, sanum
facere, curare, mederi, medi-
care, medicari.
- heplen**. Sanescere, sanum fieri,
valescere, conualescere, con-
ualere: & *ger. sax. sicamb.* Ca-
strare, eustrare.
- hepl-loos**. Expers salutis, inu-
tilis, male frugi, negligens sue
salutis.
- hepl-saem**. Saluber, salubris, sa-
lutaris.
- hepl-saemhepd**. Salubritas.
- hepl-saemlick**. Salubriter.
- heplicken / hylicken**. j. **houde-
licken**.
- hepligh**. Sacer, sanctus, diuus.
- heplighen die in den hemel
zijn**. Cælices, cælicolæ, superi.
- hepligh auend**. Feriæ præcida-
næ: teriæ quæ solennes ferias
præcedūt. *vulgo* dies vigiliarū.
- hepligh dagh**. Dies festus, dies
sacer.
- hepligh-dom**. Sanctuarium: &
Resacræ.
- heplighdom-hupsket**. Sacra-
rium.
- heplighhepd**. Sanctitas, sancti-
monia, sanctitudo.
- heplighlick**. Sanctè, religiosè,
piè.
- heplighen**. Sanctificare, sacrare,
consecrare.
- heplouer**. *sicamb. j. openaer.* Ci-
conia.
- hepm**. Sepes, septum, sepimen-
tum.
- hepm**. *ger. sax. fris. sicamb.* Domus
& Patria, locus natalis.
- hepmet**. Patria, locus natalis.
- hepm / ghehepm**. *ger. sax. fris. si-
camb.* Secretus.
- hepmen**. Sepire, obuallare, pa-
lare.
- hepminge**. Septum, sepimentū.
- hepmet**. Sepimentum.
- hepmsch**. Indigena.
- hepmelen**. *vetus.* Condere, recō-
dere, abscondere, occultare.
- hepmetick**. Occultus, abscondi-
tus, clandestinus, furrius.
- hepmetick/hepmetickē**. Clam,
clanculum, abditè, celatim, la-
tenter, secretò, absconditè, oc-
cultè,

- cultè, rectè, tacitè, clandestinò, ex occulto, in occulto, furtivè, furtim.
hepmelick ghemack. j. hepmelicke. Lattrina.
hepmelicke. Lattrina, forica.
hepmelickhepd. Secretum: & Abditum, recessus, secessus: & Lattrina.
hepmenisse / ghe-hepmenisse. Mysterium.
hepn / hepnen. boll. j. hepm / hepmen.
hepnse / epnse / hepse. Ansa.
hepnf-korff / hepf-korff. Corbis ansata.
hepz. j. her. Exercitus.
hepschen / heeschchen. j. epfscht. Postulare.
hepte. j. hitte. Calor.
hepten. j. heeten. Accendere, ferre facere.
heptse vetus. j. toptse. Fax.
heptsel. Cremium, virgultū siccū & ad ardensum idoneum.
hekel / heeckel. q. d. haechel. Hamus.
hekel. Ferreus hamus, ferreus pecten, instrumentum quo linum pectitur.
hekelen. Carminare, pectere linum, obliquo lanam deducere filo. q. d. haechelen. i. hamo trahere.
hekeler. Carminator.
hekelerisse. Carminatrix.
hel. Altus: & Clarus, lucidus, dilucidus, serenus. **helle sonne.** Sol candidus, flammeus.
hel. Argutus, sontrus, **helle stemme.** Vox alta, clara, clarifona, arguta, retona, acuta.

hel. ger. sax. j. alibberigh. Lubricus.

hel. j. helle. Infernus.

helchter. j. halfter.

held. Heros, vir excellens, vir fortis & strenuus.

helde. sax. fris. sicamb. Compes, numella, pedica.

heldē. Inclinare, acclinare, proclinare, reclinare, propendere, vergere.

heldende. Inclinatus, declivius propensus.

heldinghe. Inclinatio, declivitas, propensio.

helen. Celare, occultare, tacere, silere.

heler. Celator.

heler / aen houder van quaed doenders. Receptator, receptor: qui fures recipit, eosq; & eorum furta occultat.

helst / halst. Medium, media pars.

helst-scheede. j. helst. Medium, media pars.

hefter. j. halfter.

helle. j. hel. Altus: & Lucidus, clarus: & Lubricus.

helle. Infernus, tartarus, gehenna, orcus, acheron, styx, stygia palus, styx tacita, regna subterranea, telluris operta, latebræ tartaræ. **Hel / inquit Beramus,** infernus dicitur, quia altissimus locus est ad inferiora, ea loquendi forma, qua altum profundum dicimus: nam altissimè à nobis descendit in oppositam verticè nostro mundi partem.

helle-gat. Charonea scrobs, spiraculū Dis, atri ianua ditis.

hel-doncker. Perobscurus.

hel-hond. Cerberus, canis infernalis.

hel-beghe. Virago.

hellsch. Infernalis, tartareus.

heller/ hellinck/ haller. Obolus.

Hellingh. *holland.* j. **schep-werf.** Nauale.

helm. Galea, cassis. *vulgo* helmetus.

helm-barde. Quiris, bipennis, securis Romana, securis Amazonia. *dictio composita ex helm*

j. galea, & barde. i. dolabra:

Dicitur quoque veteribus Teuto-

nibus helm-ar/ ab helm & ar

j. ascia, dolabra. vulgo cassido-

labrum & cassidolabrum,

quasi dicas cassidis dolabrum,

ascia galeæ: quod scilicet cassidem

dolare, & galeam asciare possit aciei

duritia. vulgo halebarda, voce

gallis, hispann, italic ex teutonico

fonte oriunda.

helm-stock aen r'schip. Ansa gubernaculi, pars summa clauis.

helm-strips. Apex cassidis plumæ, crista galeæ.

helm-trecken. j. **schild.** Insigne, insignia armorum.

helm-bissier Bucula.

helmet. j. **helm.** Galea, cassis.

helpe/ hulpe. Auxilium, iuueni, subsidium, ministerium, suppetia, opis, opi, opem, ope, adiutorium.

help-gheld. j. **bede.** Oblatio, subsidia, orum.

help-loos. Inops auxiliij.

help-ksur. *vetm.* Suffragium.

helpen. Iuuare, adiuuare, opitulari, adiumento esse, adesse, opem ferre, operam præbere, suppetias ferre, adminiculari, auxiliari.

helper. Adiutor, opitulato, auxiliator, adminiter.

Helsen. j. **halsen.**

Helt. Heros: vir fortis & strenuus.

Hem. Ipsi, ipsum, ipso.

Hemde. Tunica intima, interior: intertula, tunica linea, indusium.

hemd-rockskken. j. **ijf-rockskken.** Subucula, indusium.

Hemel. Cælum, æther, olympus, arx ætherea, astriferæ sedes, aula cælestis, sedes beatorum, altū. *dicitur hemel/ quasi hepmel. q. d. locus absconditus. homini in hac vita inuisibilis, incomprehensibilis & ineffabilis, in quo Deus cum angelis & caliculis habitat: posuit quippe Dominus tenebras latibulum suum: Aut quod inferiora omnia celet tegatque, qua ratione etiam Latinis dictum Cælum.*

hemel ghehemelte des mōdts. Cælum oris, palatum.

hemel. Cadurcum, umbella: tegmen quod in pompa solenni velat & ab æris iniuria defendit monarchas aut alios principes viros.

hemel van de koetse. Cadurcū, tegmen superius cybilis aut spondæ: conopeum.

hemel-blaut. Cærule, cerulus. **hemel-hof/ locht-hof.** Hortus pensilis.

hemel-

hemel-honigh. Aëromeli; Syriacus ros, drosomeli, mel aërium. *officin.* manna.

hemel-ryck. Regnum cęlorum, siderca cęlestiaque regna.

hemel-schijn. Aethra, serenitas.

hemel-bloedigh. Vdus, humidus, vuidus.

hemelen/ten hemel baerē. Sublimem abire in cęlum, cęlum petere, scandere æthera.

hemelen/berhemelen. Concamerare, conuexum facere instar cęli.

hemelē. *vetus.* q. d. hepmelē. Abscōdere, velare, tegere, celare.

hemelick. j. hepmelick. Clam.

hemelsch. Cęlestis, æthereus, olympius.

hemelſche ghenooten. Coelites, cęlicolæ, ſuperi, diui.

hemelte. j. ghe-hemelte. Palatum.

Hemmen/hummen. Mutire, emutire, ſimplicem edere vocem. *vulgo* hemmare.

Hencke. j. hancke. Coxa.

Hencken. *ger. ſax. ſicamb.* j. hanghen.

hencker. j. hangh-dief. Licitor, carnifex, tortor.

Henghel. j. hanghel. Climaeter.

henghen. j. hanghen. Pendere.

Henghen *vetus.* j. ghehenghen. Permittere.

Hengſt. Caballus, equus bellator: & Equus admiſſarius.

Henne. *ger. ſax. friſ. holl. ſland.* j. hinne. Gallina.

henne/hanne. Vxorius.

heminck. *ſax. ſicamb.* Gallus.

hennep. *ſax. friſ. ſicamb.* j. hen^a nep. Cannabis.

Her. Publicus, communis, *teſte Becano. hinc heraut / her-bane / her-berghe / her-man / her-togh / &c.*

her. *vetus.* j. herbe. Grex.

her/hep. Exercitus, copiaz, multitudo, hominum communitas.

her-aut/her-out. Fœcialis, pater patratuſ, internunciuſ vel pacis vel belli ferendi. *vulgo* heralduſ. *Becano dicitur* Senator publicuſ ſiue communitatis, ſenator exercituſ, *ab her .i. publicuſ, & aut / alt / out / oud / olt / old .i. antiquuſ.*

her-aut-rock. Paludamentum.

her-out-ſtock. Caduceuſ, caduceum, virga Mercurij.

her-bane/hep. *hane.* Via militaris, via publica: & Via baſilica, regia, conſulariſ, prætoriſ: *ab her ſiue hep .i. publicuſ, vel exercituſ: aut ab her ſiue her .i. dominuſ, unde & heeren-ſtraet & heeren-wegh frequentiſſimē dicitur.*

her-berghe. Caupona, diuerſorium, manſio, hoſpitiuſ, ſtabulum, taberna meritoriſ, taberna diuerſoriſ, cōmune & publicuſ hoſpitiuſ: *dicitur her-berge / quod quolibet capiab ſiue recipiat, unde & gracē τρωδοχου: Itali al-bergo dicunt noſtrate vocabulo, ab al. i. omniſ, & herghen.*

her-berghe houden. Cauponari, cauponē ſiue ſtabulariuſ agere, exercere cauponā, cau-

ponem vel pandocheum esse.
her-berghen / be-herberghen. Accipere siue recipere hospitio, tecto, domo, foco, laribus. *italicè* albergare. *q. d.* omnes recipere.
her-berghen / ghe-her-berghen worden. Hospitari, stabulari, hospitio excipi: foco, tecto, la-
 re recipi.
her-berghier. Hospes, hospes meritorius, caupo, stabularius, pandocheus.
her-berghigh. Hospitalis.
her-ghe-webe / her-ghe-waede / her-ghe-wepde Homini symbolum, redèptionis feudi testimonium, homini introductorium *quod dicitur: vulgo* lauda siue laudimia: id quod nouus vasallus patrono præstat, quasi beneficij agnoscendi causa: Opera, annata, redditus vnus anni quem vasallus domino directo feudi semel in vita depèdet: Res expeditoriæ, res ad expeditionem necessariæ: indumenta, armamenta siue instrumenta belli: vestitus, ornatus, apparatus belli: nempè gladius, equus sella instructus, arma & reliqua ad militiam spectantia. *vulgo* hereotum.
her-hamer / hepz-hamer. Cestra, malleus ferreus, quo cataphracti equires vtuntur, securis, securis Amazonia.
her-hozen / hepz-hozen. Cornu, lituus.
her-legher / hepz-legher. Castra, orum,

her-man / hepz-man. Mas gregis, dux gregis: veruex sectarius: *dicitur etiam herd-man / ab herde. i. grex.*
her-oud. j. her-aud.
her-togh. Dux, regulus, ductor exercitus. *Becano* dux communitatis dicitur.
her-togh-dom. Ducis dominiū siue imperium. *vulgo* ducatus.
her-toght / hepz-toght. Expeditio, profectio militaris, agmen.
her-baerd / hepz-baerd. Expeditio, profectio militaris, expeditio bellica.
her-waeghen / hepz-waeghen. Arctos, vrsæ, septentriones, signa septentrionalia. *vulgo* plaustrum.
her-waeghen-man. Arctophylax, bootes, sydus iuxta maiorem vrsam, quod in modum bubulci plaustrum sequitur.
her. j. hier. Hic, hac, horsum.
her-komen. Progredi, procedere, suboriri.
her-komen. Consuetudo. *senoudt her-komen.* Consuetudo verò: res à maioribus recepta, ad nos progressa, & in vsu retenta: instructum antiquum: mos antiquorum vsu & consuetudine receptus.
her-komde. Progressio, origo, progenies.
her-waerts. Huc, horsum.
her-weder / weder-sin. Rursus, iterum. *Flandri & Germani dicunt ex: Gallice: Latine res est; propositio inseparabilis, compositio*

positioni tantum contentiens.

ber-becken. Altercari, commutare verba, iurgis se mutuo impetere, contendere verbis.

ber-bloepen / ber-bloemen. Reflorere, reflorescere.

ber-bozen. Renatus.

ber-bozen worden. Renasci.

ber-dencken. Recogitare, recollere, recordari, mente reuoluere.

ber-doen. Iterare, reficere, de nouo agere siue facere.

ber-doope / weder-doope. Rebaptizare.

ber-doope / weder-doope. Anabaptista, rebaptisator.

ber-gaen. Iterare, iterum aggredi: de nouo aggredi.

ber-gheuen. Reddere, iterum dare.

ber-ghieten. Refundere.

ber-haelen. Referre, repetere, iterare, reiterare, recuperare, reuocare, resumere.

ber-haelen den aessem. Reciprocare animam, spiritum.

ber-haelen de woorden. Resumere verba.

ber-haelen de woorden / deur den hals haelen. Palinodiam canere, reuocare per iugulum vocis imprudentius effuturas.

ber-houden. Retinere.

ber-houden / ber-houtwen. Iterare coniugium.

ber-keeren. Reuertere.

ber-kennen. Recognoscere, agnoscere, denuo cognoscere.

ber-knaghen. Remordere.

ber-knagginghe. Remorsus.

ber-knauwen. Remandere, ruminare.

ber-koken. Recoquere.

ber-komen / ber-komste. *exposita sunt in dictione ber.* i. hic, huc.

ber-leeren. Iterum discere.

ber-lesen. Relegere.

ber-leuen. Reuiuere, reuiuiscere.

ber-lichten. Relucere.

ber-maecten. Reficere, restaurare.

ber-maepen. Sicilire, retondere prata.

ber-naepen. Resuere, refarcire.

ber-naemen. Nomen mutare, aliud nomen dare.

ber-nemē. Resumere, recipere.

ber-planten. Reserere: iterum plantare, vel alio loco plantare.

ber-rekenen. Iterum numerare.

ber-roepen / weder-roepē. Reuocare, reclamare.

ber-roepē / ber-haelē de woorden. Palinodiam canere, reuocare dicta.

ber-schijnen. Relucere, resplendere.

ber-schrijven. Rescribere, iterum scribere.

ber-segghen. Referre dicta, reiterare, repetere dicta prius.

ber-senden. Remittere, relegare.

ber-setten. Reponere.

ber-slaen. Recudere, reuerberare.

ber-stellen. Reponere, iterum ponere siue componere.

ber-smeden. Recudere.

N 1 ber-

- her-ſnijden.** Reſcindere, iterum ſcindere.
her-ſoecken. Requirere, iterum quaerere.
her-ſpaeden. Repaſtinare, reſodere terram.
her-ſpitten/ her-ſpetē. Iterum figere veru.
her-ſpitten/ her-ſpaeden. Repaſtinare.
her-ſteken. Reſigere, rurfus figere aut pungere: & Transfigere, transfodere: & Transfigere cor ſiue pectus, *quod etiā her-ſteken dicitur.*
her-ſtiechten. Reædificare, inſtaurare.
her-ſupueren. Repurgare.
her-teeckenen. Denuò notare, rurfus ſignare.
her-tellen. Renumerare.
her-timmeren. Reædificare.
her-berwen. Reringere, iterum ringere ſiue inſicere colore.
her-bouden. Replicare.
her-braeghen. Iterum interrogare, repetere interrogationem.
her-weghen. Iterum ponderare, penſitare, penſulare.
her-wieden. Reſarrire.
hercke. *sax. friſ. j. gritel.* Raſtelum.
hercken *sax. friſ. j. gritelſen.* Raſtello corradere.
hercken. *vetus.* Inhiare, captare, appetere, percipere, affectare, cum affectu quaerere aut petere: & Herere.
herd/hard. Durus.
herd ende ſtraf. Durus, aſper, inclemēs, præfractus, ſeuerus.

- herd maeckē.** Durare, indurare.
herd zjn. Durere.
herde. Valde, oppidò. **herde wel.** Valde bene. **herde hjoegh.** Admodum manē.
herd-baer/ herd-baertigh. Durus, tolerans laboris, frigoris, doloris: induratus.
herd-bijtigh peerd . j. herd-muſtigh. Duri oris.
herd-herdigh. Durus corde, im-miferi cors, immitis.
herd-hoozigh. Surdaſter.
herd-koppigh. Duri capitis, capito, capitoſus, ceruicoſus.
herd-maend. *sax. ſicamb.* Ianuaris. *q. d.* durus menſis, perfeuerantis adhuc frigoris ratione.
herd-muſtigh peerd. Equus refractarius, duri oris, tenax.
herd-neckigh. Duræ ceruicis, ceruicoſus, obſtinatus, præfractus, pertinax, obfirmatus.
herd-toomigh peerd. Equus tenax contra ſua frena.
herdachtigh. Duriuſculus.
herdden. Durare, indurare.
herddeten. Durare, perfeuerare, perſiſtere.
herdhepd. Duritas, durtia, durties.
herdelick. Durè, duriter.
herd/ heerd/ herd-ſtad/ heerd-ſtad. Focus, caminus, lar familiaris, focus familiaris, locus in quo ignis ſtruitur: pauiementū ſub camino, in quo ignis fouetur & ſeruatur: Cōmunis in domo ad ignem locus, *ut inquit Ioan. Goropius Becanus,*

herd-

- herd-stad / herb-stede.** Focus, locus foci.
- herdſt / heerdſt / harſt.** Assatura, caro assa, cibus affus vel assatus, caro tosta, panis tostus: *ab herd siue heerd .i. focus: Dicitur autem herdſt proprie, edulium ad focum siue ignem siue aqua coctum.*
- herdſt ban t'bercken.** Spina porci, vertebrarum contextus, dorsum porci: *ea pars superior porci, quae plerumq; assari siue torreri solet.*
- herdſten / heerdſten / harſten.** Torrere, torrefacere, assare, prunis incoquere, torrere flâmis.
- Herdz.** *ger. sax. fris. sicamb.* Grex, pecuarium, armentum.
- herde.** *vetus.* j. herder. Pastor, custos pecoris, armentarius.
- herden.** Pascere pecus.
- herder.** Pastor, opilio, magister pecoris, custos: pecuarius, bubulcus, bucolus, bubſequa.
- herderſt-ſtock.** Pedum, pastoralis baculus.
- herdſt.** *vide in dictione herd.* i. focus.
- herſt / herſt.** Autumnus: & Vindemia.
- herſt-maend.** September, mensis autumnalis.
- herſt-pyupmken.** j. Aec. Prunum naaum, prunum agrifste, autumnale.
- herſt-tyjd.** Autumnus, tempus autumnale.
- herſt-tychten.** Fructus autumnales.
- herſten.** Vindemiare, vindemiam facere.
- herm. fris.** Tristis, lugens, dolens.
- herne / hirne.** *ger. sax. fris. sicamb.* j. herſene. Cerebrum.
- herpe j. harpe.**
- herre. j. harte.**
- hers. j. hars.**
- herſel-maend. j. aertſel-maend.**
- herſſen.** Cerebrum, vitalia capitis.
- herſſen-becken.** Cranium, caluaria, testa capitis. q. d. peluis capitis.
- herſſen-loos.** Cerebroſus, capitofus, comitalis, cerebro carens.
- herſſen-panne. j. herſſen-becken.** Cranium. q. d. patella cerebri.
- herſſen-windſel / herſſen-bellekens.** Meninges, cerebri inuolucra. *uulgo dura, & pia mater.*
- herſſen-woed.** Phrenitis, phrenesis: morbus mentem cerebri que laedens.
- herſſen-woedigh.** Phreneticus, cerebroſus.
- herſt / herſt.** Resina.
- herſten. j. herdſten.** Torrere.
- herdr. j. hert.** Durus.
- hert / herte.** Cor. **hert tekē.** Corculu. *Dicitur hert Becano, quod cordis motioni perpetue vita duratio debeat.*
- hert ende ghemoed.** Animus.
- hert des winters.** Summa hyems. q. d. cor hyemis.
- hert-grondigh.** Intimus.
- hert-grondigh byend.** Amicus intimus, amic⁹ ex animo.
- herſ-**

hertf-leed. Animi dolor.

hert-routw/ hertf-routw: Animi mœstitia, luctus mœstus.

hert-leet. Cordolium, cardia, cordis dolor, cardialgia.

hert-sweer. Cardia, cordolium, morbus cardiacus.

hert-banck. *fris. sicamb.* Cardialgia, cardia.

hert-vingher. Digirus annularis, digitus medicus.

herte-water. Cholera, bilis.

herten-ghespan. Cardialgia, cardiaca.

herten-leed. Aegritudo siue dolor animi, mœror, mœstitia, luctus.

herten-lief. Intimè charus,

herten loos. Excors: secors: vecors: demens.

hertelick byied. Amicus ex animo, intimus.

hertelick. Vehementi animi cõtentione.

hertelick bidden. Precibus omnibus orare & obtestari, omni contentione petere, magna cura & animi labore petere.

hertelick lief hebben. Corde & animo amare: ex corde, ex animo, toto pectore, medullitus, intimè amare.

hertelick ende nœrstelick iet aengripen Contendere nervos ingenij, corporis, industriae, in re aliqua: vires omnes explicare in re aliqua.

herten. Animare, fortè reddere.

herten/ hert-steken. Traicere cor cuspidè, transadigere pectus ferro, transfigere pectora ferro.

hert/ herte/ hirt. Ceruus. **Herte-ken/ ionck hert.** Hinnulus. *Dicitur hert/ quod ceruus diuisifant, in vita duret. Ioan. Beran.*

hertinne. *vetus. j. hinde.* Cerua.

herten/ ban t' hert. Ceruinus.

herten-huyd. Pellis ceruina, nebris.

herten-bel. Pellis ceruina, nebris.

herten-berwe. Color ceruinus.

herts. Ceruus.

hertf-bozen. Cornu ceruinum.

hertf-tonghe. Phyllitis, lingua ceruina. *herba vulgo scolopendria dicta.*

Hespe/hamme. Petafo, perna.

Hespinghe/ bootken. Lembus, cymba.

Hesse. *fris. holl. j. stoot-deggen.* Parazonium.

Hessen-waeghen/ hessigh-waghen. j. hitligh waghen. Escudum.

Hester. j. heester. Talcæ, frutex.

Het. Id, illud, hoc. *articulus qui nominibus vernaculè neutrius generis preponitur: ut het hooft/ het hooft.* Panis, caput: & *verbus impersonalibus, ut het dondert/ het reghent.* Tonar, pluit, &c.

Hetsen/ hitsen. Inflammare, incitare, instigare.

Heude/ hobe. Celox, nauis vectoria.

Heue. j. hef. Eleuatio.

heue. j. herf. Crena, incisura, incisio.

heue/ heuel/ hef. Fermentum.

heuel/ heue/ hef-deegh. Fermentum. *ab heuen siue heffen. i. at tollere, eleuare: atollatur enim*

• *et crescit atque intumescit.*

heuden. Fermentare, fermento mitcere, fermento incrementum dare.

heuen. j. **heffen.** Leuare, cleuare.

heuygh. *sicamb. fris.* Iracūduſ, inflatus: & Iratus, in fermento iacens.

heughe/hoghe. Mens, ſenſus, intellectus: & Conſolatio: & Spes.

heughe/hoghe. Delectatio, voluptas, lætitia. **Met heughe ende meughe eten.** Cum voluptate & appetitu edere: **Te**

ghen heughe ende meughe dzincken. Inuito ſtomacho bibere. **Goeds heughens.** Animo alacri & hilari.

heugh-tjd/ hoge-tjd/ hoogh-tjd. Solenne, is: ſolēnia, orum, dies ſolennis, ſolennitas, feſtum, dies feſtus, geniale tempus, genialis dies, lætus dies.

heugh-tjd. *sax. ſicamb.* Nuptiæ.

heugh-tjd houden. Celebrare ſolenne.

heugh-tjdigh. Solennis.

heugh-tjdighlick. Solenniter.

heughen / ghe-heughen. Meminiſſe, commemorare, celebrare memoriã, memoria tenere.

heughen/hoghen. Lætari, gaudere, delectari, exultare lætitia, exilire gaudio: & Sperrare.

heughelick. Lucundus, hilaris.

heughenille/ ghe-heughenille.

Commemoratio, celebris memoria.

• **heughenille.** Lætitia, gaudium, delectatio, celebritas.

heughel/hoghel. j. **hanghel.** Climacter.

heul/eul/heul-laed. Papauer.

heul/lot/cauelinghe. Sors, fortitio.

heulen/loten/cauelen. Sorriſi.

heulen. j. **holen.** Cauare.

heulte. j. **holte.** Alucus foſſæ, &c.

heupe. Coxendix, coſta: & Inguen.

heupen-wet. Coxendix, morbus coxarius, iſchias, morbus iſchiaticus. *vulgo* ſciatica.

heuleb. Ciuilis, vrbanus, modestus, *q. d.* **hofſch.** i. aulicus.

heulſhepd. Ciuilitas, vrbanitas, modestra: & Munuſculū ciuilitatis, humanitatis & gratitudinis ergō.

heulſhelick. Ciuilitate, humanè, benignè.

heufe. *vetus.* j. **hepſe.** Anſa.

heuuel. j. **houel.** Collis.

here/toouerelle. Lamia, mulier venefica, ſaga, maga, incantatrix, præſtigiatrix.

heren-werck. Veneficium, malefica ars, vetita magia, incantationes, præſtigiz.

H I

Hick. Singultus, conuulſio ventriculi.

hicken. Singultire.

Hie. *vetus zeland.* j. **gheburch.** Vicus.

Hieken. j. **ghebuchtken.** Viculus.

Hieft ſland. Hædera.

Hiele. Calx, calcaneus.

Hiele.

hiele-billen. j. hille-billen.

Hielick/hjlick *fries. holland sicabr. zeland. j. houwelick.* Coniugium.

Hielte/hilte/bicket. Talus ouillus.

hielten-spel. Talus, talorum iactus, astragalismus.

Hier. Hic. **Dan hier.** Hinc.

hier/hier-her. Huc, horsum.

hier ende daer. Sparsum, hic & illic, diuersis locis.

hier af sullen wy sprekē. De his loquemur, de hac re agemus.

hier nae. Post hæc: & Post hac.

hier-nae-maels. Olim, post hac, in posterum, amodo, deinde, deinceps.

hier-om/hier deur. Hinc, hanc ob rem, hanc ob causam, hac de causa.

hier deur-maels. Ante hac, olim, quondam.

hier-her. Huc, horsum.

hier-lands/hier-landsch. Huius regionis, indigena.

Hj. Ipse. **Hj selue.** Ipsemet.

Hjcken. *fland. j. tjcken/tecken.*

Hje. *fland. j. ope.* Ouis.

Hjen. j. hepen. Fistucare.

Hjghen. Anhelare,

hjghende. Anhelus.

Hjlick. j. hielick. Coniugium.

Hjlicken. j. houwelicken.

Hjnde/hinde. Cervæ.

Hjste. Tomus, præsecta portio.

Hjste/spier van bleesch. Torus, carnis portio exossis.

Hjstel. j. jstel. Gelici dium, pluvia glaciata vel glacialis.

Hil/hille. Collis, tumulus.

Hilde. *sicamb. j. schelf.* Pabulatorium promptuarium, scœnicè, tabularum pabulatorium, tabularum scœnarium.

Hille/hil. *vetus.* Collis, tumulus, locus altus.

Hille-bil. Puerorum lusus quò nates in altum tollunt capiti insistentes. *Becan.*

hille-billen. Cymbachum agere, in caput saltare, in caput stando & profiliendo crura tenere surrecta, & nates in altum tollere. *ant hiele billen. q. d. nates cædere calcaneis: quod & in eodem puerili ludo fit.*

hille-biller. Cymbachus, cymbisteter.

Hilte. j. hielte. Talus.

Himmen. j. hjghen. Anhelare.

Himmen. j. hemmē. Simpliciter edere vocem.

Hincken. Claudicare, nutare, vacillare gressu, titubare.

Hinckelen. Vnico pede saltare, vnico pede inniti saltado, vnica tibia saltare.

Hinckel-spel. Ascoliaismus, empusæ ludus: pætorum ludus cum vnico pede subsiliunt.

hincke-pinck / hincke-poot. Claudus, claudicans, loripes.

hincke-pincken. Claudicare.

hincker. Claudicator.

Hinckinghe. Claudicatio.

Hinde/hjnde. Cervæ.

Hinde-kalf. *fland. j. hinde.* Cervæ.

Hindeken/hinde-kalfkē. Hinnulus, hinnuleus, ceruus iuuenus, cerua iuuenca.

Hinden/hinder. *ger.* Retro, post. **hinder.**

binder. ger. Retro, post.
binder-tocht .j. achter-tocht.
 Acies postrema, acies tertia.
binder. Impedimentum, obstaculum, remora, damnum.
binder-list. verus. Insidiaz, dolus malus.
binder-listigh. Insidiosus.
binderen . Impedire, impedimento esse, obstaré, obstaculo esse, remorare, remorari, retardare, derinere, prohibere, distineré, interpellare, præpedire, obesse, nocere.
binderlick. Nocuus.
bindernisse. Impedimentū, præpedimentum, impedirió, difficultas, obstaculum, remora.
hinghen .j. ghe-henghen. Sine-re, permittere.
hinghenisse .j. ghe-henghenisse. Permissio: & Potestas è qua summa negotij pendet.
Ioan. Becan.
hinghene. verus. Hamus.
hinne/ heinne . Gallina. dicitur hinne sue henne quasi hanne/ ut sit sœmininum ab han sue haen. i. gallus.
hinne/ heinne .j. hanne. Parum homo, homo imbellis: & Vxorius.
hinnen ep. Ouum gallinacum.
hinnen-besie . Morum rubi Idæi.
hinnen-bzeme. Rubus Idæus.
hinnen-polder. Gallinarium, chors, cohors: sedile gallinarum, perrica gallinaria.
hinnen-recke. Sedile gallinarū, perrica gallinaria.

hinnen-roest. stad. Gallinarium, sedile gallinarum.
hippelen .j. huppelen. Saltare.
hipper .j. hupper. Locusta.
hirs. Milium.
hisschen/hissen. Sibilare.
hisschen/hitschen/ hussen. Scigare, instigare.
hisschen de hondé op dé wolf. Instigare canes, animos addere canibus, hortari canes, concitare canes in lupum.
hissen .j. hisschen. Instigare.
hissigh-waghen/ hessen-waghen/ hessigh-waghen. Essedum: currus ad itinerum commoditatem celeritatemq. comparatus: curtus quadricorus.
Ioan. Becan.
hitte. Ardor, feruor, ætus.
hittigh. Feruidus, ætuosus.
hittigh . Feruenter operi insistens: & Præproperus.
hittigh/ rittigh. Catuliens.
hittigh oft rittigh ;jn. Catullire, in venerem prurire.
hittighlick. Ardentur, feruidè.

H O

hobbel. stad .j. knobbel. Nodus, tuber.
hobbel-tobbel/ hobbel-sobbel. Tumultuariè, confusè, permistè, sparsim, acervatim, promiscuè.
hobbelen tobbelen / hobben tobben . Saltare & insanire, tumultuare, tumultuari.
hobben. Saltare, motare.
hob-sacken . Ineptè saltare aut tripudiare: & Impetuose faccum concutere.
hobbe-land. holland. frisj. doot-læghe.

laeghe. Vorago paludosa: sic dicta, quod moueatur dum pedibus calcatur.

hocht. Frutetum, fruticetum: locus fruticibus abundans.

hoek. hol. fris. Ouile, septum: & Cors, cauea.

hoeklinck. hol. fris. j. beerte. Iunix, bucula.

hocken. ger. sax. j. hucken. Desidero.

hede/hende. Celox, nauis victoria.

hoden. ger. sax. sicamb. Tectes, testiculi, colei.

hoe. Quomodo, quo pacto, qui, qualiter, qua ratione, qua via.

hoe dat? Qui dum?

hoe dan? Qui dum?

hoe dick-wyl. Quoties.

hoe groot. Quantum.

hoe haest. Quam cito.

hoe langh. Quam longus.

hoe langhe / hoe langhen tijd. Quam diu, quam dudum.

hoe langher hoe meer. Magis magisque, magis ac magis, quanto diutius ranto magis.

hoe oud. Quam senex, quot annorum, quot annos natus.

hoe veel. Quot: & Quantum: & Quanti.

hoe verre. Quam longè, quatenus.

hoe wel. Quam benè.

hoe wel dat / al ist dat. Quamuis, quanquam, etsi, etiam si.

hoe daenigh. Qualis, cuiusmodi.

hoe daenighheyt. Qualitas.

hoe daenighlick. Qualiter, quomodo.

hoek. Angulus. **hoekskent.** Angellus.

hoek-steen. Lapis angularis.

hoek-steenen oft syde-balcken. Orthostatae, arrectaria.

hoek-wijs. Angularis, in forma anguli.

hoekachtigh. Angulosus, angularis.

hoek. holland. j. haeck. Hamus.

hoeks est kabbelaus. Dug olim factiones in Hollandia, quarum alteri nomen ab hamo, alteri à pisce asello erat.

hoek-boat. q. d. haeck-boof. Nauis piscatoria, ab hamo dicta.

hoed. Pileus, pileum, galerus, capitium, capitis tegmen. ab

hoeden. i. tueri, protegere, sicut tegmen à tegendo.

hoed. j. twee beertelen.

hoed-band. Spira, pilei fasciola.

hoed-maecker. Pileo, onis.

hoede. Custodia, protectio, cautio. Op sijn hoede sijn. Sibi cauere, sibi praecauere.

hoeden/hueden. Custodire, tegere, protegere, conseruare, cauere.

hoeden de beesten. Pascere greges, pascere pecora.

hoeder. Custos, protector, defensor.

hoef lands. j. hoewe.

hoef/hoef-klauwe / hoef-hoef. Ungula, cornu pedis equini.

hoef-bladeren. Tussilago, populago. officin. vngula caballina.

hoef-hozen. Ungula.

hoef-ijser. Vestigium equi, calceus equinus, solca ferrea.

hoef-

- hoef-klauwe.** Ungula;
hoef-nagel. Clavus solcaris.
hoef-slag. *holl. sicambr. j. schaer-*
wachte. Statio.
hoef-smid. Veterinarius.
hoef-stal. Statumen, catasta ve-
 terinarij.
Hoep/hoep-melck. *sicambr. fris.*
holl. j. wepe. Serum.
Hoer. Gallina. *Et si hoer pro galli-*
na ferè usurpetur, tamen commune
est nomē ad omne gallinaceorū gen^o
hoeneren/hoenderen. Gallinæ:
 & Pulli gallinacei.
hoender-dief. Miluus, miluius.
q. d. fur gallinarum.
hoender-hups. Gallinarium,
 chots, cohors.
hoender-kot. Gallinarium.
hoender-kouw. Saginarium.
hoender-man. Pullarius, auia-
 rius.
hoender polder/hinnē-polder.
 Gallinarium, ornichon, orni-
 trophium, sedile avium.
hoekenē flād. j. oeffenen. Colere.
Hoep/hoepe/hoepel. *fris. holl. flād.*
 Orbis, circulus, annulus.
hoep/hoepe/reep. Circulus siue
 vinculum dolij.
hoep-hout. *vetus. j. reep-hout.*
hoepel-bloeme *fland. j. kepken.*
 Armeria, caryophyllus minor.
hoepelken. *fland.* Seruia, fertum
 è floribus, pastillus è floribus,
 orbiculus florum.
Hoere/gheld-hoere. Meretrix,
 scortum, nonaria, lupa, profe-
 da, prostibulum, mercenariæ
 stipis ancilla, mulier prostans
 & corpore quæstum faciens.
dicitur Tautonicè hoere à hoer-
- ren/ sine hoeren/id est, à cōdu-*
cendo, sicut Latine meretrix, à
merendo.
hoer-dom. *vetus.* Meretricium.
hoer-dom d'jstun. Scortari,
 meretricari.
hoeren-hups. Ganea, ganeum,
 prostibulū, lupanar, lustrum,
 fornix.
hoer-iaeghen. Scortori, mere-
 trices sectari.
hoer-iaeghet/hoeren-iaeghet.
 Ganeo, scortator, fornicator,
 fornicarius, meretricarius,
 meretricum sectator.
hoeren-kind. Spurius, vulgo
 quæstus, vulgo conceptus, ob-
 scurus.
hoeren-kot. Ganea, prostibulū,
 lustrum, fornix.
hoeren-liebeken. Fescenninum
 carmen, obscœnum.
hoeren-lust. Luxuria, res vene-
 rea. **hoeren-lustigh.** Luxurio-
 sus, venercus.
hoeren-maend. December. d. q.
 mensis meretrici: à scortorum
 genio operatarum lascivis. *Adria-*
nus Iunius.
hoeren-boerder. Leno, produ-
 ctor, aquariolus.
hoeren-weerd. Leno, produ-
 ctor, stupri arbiter, ganeo.
hoeren-weerdinne. Lena, stu-
 pri sequestra.
hoeren-wijse/hoer-ge-wijse.
 Meretriciè, meretriciū more.
hoereren Meretricari, scortari,
 fornicari, mœchari, lustrari,
 lupati.
hoereter/hoerex. Ganeo, forni-
 cator, meretricarius.

hoerere Impudicitia, fornicatio

hoersch. Meretricius, impudicus, obscœnus, incestus.

hoeren j. **hoereren**. Meretricari, scortari.

hoeren j. **hueren**. Mercede conducere.

hoest Tussis. **hoestken**. Tussicula.

hoesten. Tussire.

hoetelē. Inartificialiter se gere-
re, ignauiter aliquid agere:
friuola agere, sordida agere.

hoetelen / **soetelen**. Cauponari,
ex rebus vilissimis quæstum
captare.

hoeteler. Homo iners, opera-
rius iners, ineptus in arte quâ
exercet, homo nihili, homo
inanis, sordidus, leuis, ne-
quam.

hoeteler / **soeteler**. Caupo, taber-
narius, friuolarius.

hoetel-bolckken. Sordes vr-
bis, vulgus parui pretij, fax
plebis.

hoetel-werck. Opus friuolum,
friuola, ineptiæ, turpis quæ-
stus, sordidum lucrum, ine-
ptiæ.

hoete. Villa prædium.

hoete lands. fax sicamb fris. Fū-
dus: & Certa iugerum quan-
titas.

hoeuener. Colonus, villicus, vil-
læ conductor.

hoeuenerste. Villica.

hoenen j. **be-hoenen**. Egere,
opus habere.

hof. Celusma. **Den hof ghe-
uen**. Celusm. à clamare.

hoffen est **posse**. Celusma cla-
mare: & Buccas inflare.

hof Hortus, vindarium.

hof. vetm.: Villa: hortus apud ve-
teres Latinos, teste Festo.

hof. Cauædium, subdiale, locus
sub dio vacuus inter domus
atrium.

hof bedde. Puluinus, area.

hof-dans. Orbis saltatorius.

hof-krupd. Holus, herba hor-
tensis.

hof-man j. **houenier**. Hortula-
nus hortor.

hof-mâgher. vetm. j. **houenier**,
Hortuanus.

hof-padde / **loo-boÿsch**. Ru-
beta.

hof wijf / **houenierster**. Hortu-
lana, hortrix.

hof-stad / **hof stede**. Fundus,
area, solum, locus ab ædificio
purus: solum cui ædes impo-
nuntur, & quod dirutis ædi-
bus manet. vulgo domus-sta-
dium. q. d. locus domus. **Hof
enim** domus cum solo & hor-
to, nobis quidem rarius, Saxonibus
autem, Sicambrijs & Frisjs fre-
quentissimè dicitur: unde **Houen
ende hupf** n. iemanden. i. do-
mo siue hospitio excipere ali-
quem.

hof Aula, palatium, regia, do-
mus regia, ædes regię, aula
Principis, basilica, curia.

hof banche van recht. Curia.

hof dans. Saltatio numerosa.

hof danser. Dux chorę, præ-
fultor.

hof ghesinde. Familia aulica,
comitatus aulicus: cohors, fa-
milia

- milia viri primarij.
hof-meester. Oeconomus, dispensator.
hof-poppe. Meretrix aulica.
hof-raed. Senatus principis, senatus prætorianus, curia consiliaris, consilium prætorianum, consilium aulicum.
hoffelick. Amplus, splendidus, magnificus, basilicus, urbanus, inclyrus.
hoffelickhepd. Amplitudo, magnificentia, splendor, urbanitas.
hoffelicken. Ampliter, ample, aulicè, magnificè, urbanè, festiue.
Hof. Epulum. **Open hof**. Cœna popularis, cœna gratuita, publicum cœuiuium, in propatulo exhibitum.
hof houden. Epulari, comestari.
Hoffen. j. **hof**. Celeusma.
Hoghe. j. **heughe**. Delectatio.
Hoghel/hooghel. j. **hâghel**. Climacter.
Hop. Fœnum.
hop-bergh. *holl. sicamb.* Fœnile, promptuarium fœnarium.
hop-delte. *fland.* Fœnile.
hop-gaffel. Furca fœnaria, merga fœnaria.
hop-land. Pratum.
hop-maend. Iulius, Quintilis. *q. d. mensis fœnarius: nempe a fœni collectione.*
hop-maeper/maeper. Fœnificca, fœnifex, fœnifector.
hop-maepinghe. Fœnificium.
hop-opper. Meta fœni.
hop-schelf. Fœnile, tabula-
- tum fœnarium?
hop-solder. Fœnile.
hop-sprenger. j. **springk-haen**. Locusta.
hop-schrick. *fris.* Locusta.
hop-ras. Fœnile.
hop-waghen. Vehiculum fœnarium.
hooz/ooz. Hæres, progenies.
hoozie. *fland.* Hæreditas.
hol. Caus, concaus. **Een hol**. Caus, cauum, cauerna, antrum, specus, specu, speleum, spelunca, lustrum, latibulum, crypta fouea, foramen.
hol des voets. Vola pedis: concauitas pedis.
hol-bloek/klompe. Calopodiũ, calo, sculponea, solea lignea, colophonium calceamētum, calceamentum ex ligno cauatofectum. *q. d. causus trũcus.*
hol-dupue. Columballiua, columba cauernalis.
hol-ijser. Cœstrum.
hol-kaecke. Pamphagus, heluo, *lurco. q. d. caua maxilla.*
holachtich. Cauernofus, fistulofus.
holhepd/hollichepd. Cautas, concauitas.
helen. Cauare.
holte/heulte. Cautas.
holte des swerts. *vetus.* Capulus, concauum gladij.
hold/huid/houd. Amicus, benignus, fauens.
holder-boõ. *vetus fland. j. maeshout.* Acer.
holder-boom. *ger. sax. sicamb. j. blier-boom.* Sambucus.

- holbertere / holentere . vetus.**
Sambucus.
- Hommel.** Fucus: & Crabro, sic dicitur à bombo quem edit inter volandum.
- hommelen.** Bombilare, bombū edere, murmur & confusum sonū edere: vt fucus, apis, &c.
- hommelinghe .** Bombus fucorum aut apum.
- Hompe.** Pars abscissa, extrema pars abscissa.
- hompe hjoeds .** Cuneus panis: pars panis instar cunei abscissa.
- hompem.** Abscindere partes extremas.
- Hond.** Canis. **Hondeken .** Carulus, carellus, caniculus, canicula.
- hond.** Euclionis aula, thesaurus reconditus aut in terra defossus.
- hond.** Homo sordidus, avarus, caninus.
- honds/hondsch.** Caninus: & Sordidus, immoderatè avarus.
- hondf-blepne .** Papula, pustula aquam in vesiculæ modum continens. q. d. pustula canina.
- hondf-daghen.** Dies caniculares, signi rabiosi tempora.
- hondf-eynde.** Inferior pars hactè aut venabuli: qua scilicet canes percursi solent.
- hondf-luyt/teke.** Ricinus, vermis canibus infestus.
- hondf-hot.** Canile.
- hondf-sterre.** Cyrius, canicula.
- hondf-bleghe.** Cynomyia, cynips, scynipes, musca canina.
- hondf-wozm/tonghen-wozm.**
Litta: *vermiculus in canum lingua, qui exemptus rabiem auertit.*
- hondsch j. honds.** Caninus: & Avarus, sordidus.
- hondschepdt.** Canina natura.
- hondschepd .** Avaritia immoderata, sordes.
- Hondert.** Centum.
- hondert-mael.** Centies.
- hondert-bout.** Centuplex, centumgeminus, centuplus: & Centuplicatò.
- hondert-werf.** Centies.
- hondert-wozm.** Cètipeda, millepeda, multipeda.
- hondertste.** Centesimus.
- hondertste man.** Centurio.
- Hongher.** Fames, esuries, esuritiò, esurigo.
- Hongheren / hongher hebben .**
Famere, famescere, esurire.
- hongherigh.** Famelicus.
- Honigh.** Mel.
- honigh maecken.** Mellificare.
- honigh-bie.** Apes.
- honigh-dauwe .** Drosomeli, mel roscidum, mel torcum, melligo, saliuua siderum.
- honigh-dauwe.** Robigo vel rubigo, ærugo in segetibus.
- honigh-rate.** Fauus, cella apū, loculamentum: cellula sexangula apum, operis fundamentum.
- honigh-water.** Hydromeli, aqua mulsā, melicratū, aqua melle mista.
- honigh-werck.** Mellificium, mellificum opus.
- honigh-winner .** Mellarius, melli-

- melliturgos.**
honighachtigh/honifch. Mel-
 leus.
hoo. j. hoogh. Altus.
hoo-moedigh/ hoo-baerdich.
 .j. hoogh-moedigh/ hoogh-
 baerdigh.
hood. j. hooff. Caput.
hooden/hodē. Testes, testiculi.
hooff. Caput. **hooffdeken.** Ca-
 pitellum, capitulum. **hooffde-**
ken der manelickhepd. Glās,
 penis suprema pars præputio
 tecta.
hooff/ouer-hooff. Princeps, su-
 premus.
hooff van den pilæer. Episty-
 lium.
hooff aen den water-ftroom.
 Choma, moles opposita flu-
 ctibus: mola siue agger emi-
 nens quo fluminum vis coër-
 cetur: pila, opus in aquisia-
 ctū educitūve ad portuum
 & aggerum tutelam. **hooffde**
die wt-fteken. Chelæ: excu-
 rentes in fluuium aut mare
 aggeres.
hooff/ghemaeckte hauen. Co-
 thon, artificialis portus agge-
 stis molibus.
hooff/enghde der zee. Fretum,
 maris angustia.
hooff/beur-bergh. Promonto-
 rium.
hooff in de zee. Promontorium,
 mons in mare prominens.
hooff oft hooffdeken der man-
nelickhepd. Glans.
hooff-ader. Cephalica vena.
hooff-artijckel. Caput, cardo
 caule.
- hooff-banche.** Principale tribu-
 nal, tribunal primarium, tri-
 bunal præsidum.
hooff-band. Vitra.
hooff-bolincck . j. hooff-polu-
we. Puluinar.
hooff bykinghe. Cerebri tur-
 batio.
hooff-bundel. Vitra.
hooff-cieraet. Redimiculum.
hooff-eyns. Census: id quod
 principi per capita soluitur
 taxatio possessionum.
hooff-doech/hulle. Capitium,
 muliebre capitistegmen.
hooff-doyp. Metrocomium, pa-
 gus primarius.
hooff-djaepnghe. Vertigo ca-
 pitis.
hooff-eynde van het bedde/
hooffden-eynde. Plureus, sul-
 erum lecti à cervicali.
hooff-gheld/hooff-somme.
 Caput, fors, summa.
hooff-gheld/hooff-schattinge.
 Capitatio, tributum in capi-
 ta distributum, censio capi-
 tum.
hooff-ghetijck depten. Portio-
 nes & quales pro numero per-
 sonarum in capita constitue-
 re & diuidere, hæreditatem in
 capita diuidere.
hooff-goed. Sors, peculium.
hooff-kercke. Primarium tem-
 plum, matrix ecclesia.
hooff-lynd. Tænia.
hooff-loos. Acephalus, sine ca-
 pite.
hooff-maeckster. Psecas: ancil-
 la quæ matronarum capilli-
 tium fuco perpluit.

hoof-man. Praefectus; princeps.

hoof-man. Dux militum, ordinum ductor, dux exercitus, strategus, primipilaris. *vulgo capitaneus.*

hoof-man-fchap. Praefectura gubernatio, strategia.

hoof-naghel. Clavus capitatus, clavus muscarius, vmbellatus, rotundo capite insignis.

hoof-naghel. Hemicrania: morbus capitis, tanquam clavi punctio.

hoof-panne / hoof-fchotel. Calua.

hoof-penninghen / fom-penninghen van den woeker. Sors, caput, fumina: principalis summa quae scenori datur.

hoof-pfjne. Cephalaea, cephalalgia, dolor capitis.

hoof-pokwe. Pulvinar, pulvinus, cervical. *dicitur etiam hoofbolinck q d. farcimen capitis: quod plumis farciatur, & capiti fupponatur.*

hoof-punt. Caput rei.

hoof-rinck / hoof-wronghel. Cesticillus.

hoof-faecke. Status, caput rei.

hoof-fchappen. *fax. frif.* Proceres, primates.

hoof-fchat. *vetus.* j. hoof-penninghen. Sors. *vulgo* capital: & Peculium.

hoof-fchepenen. Primarij iudices.

hoof-fchellekens. Furfures capitis.

hoof-fchotel / hoof-panne.

Calua, caluaria, cranium.

hoof-flop. Orificium indusij aut tunicae: foramen vestis cui caput inferitur.

hoof-fomme. j. hoof-penninghen. Sors, caput. *vulgo* summa capitalis.

hoof-fpanfel. Tania.

hoof-fbad. Metropolis, vrbs matrix, prouincia caput, vrbs princeps.

hoof-fstoel. *vet.* j. hoof-fchat. Sors. *vulgo* capital.

hoof-fstuk. Caput.

hoof-fstuk. Princeps, primarius vir, coryphaeus, primas, caput. *vulgo* capitaneus. **De hoof-fstukken.** Praecipua capita, praecipui, proceres, summates, optimates, primates.

hoof-fstuk / meester-werck. *fland.* Canon artis, tyrocinium.

hoof-fweer. Dolor capitis, cephalalgia, cephalaea.

hoof-fweer van d'zinck. Crapula, helucus, grauedo capitis e potu nata.

hoof-fweerrigh. Grauedinosus, grauedini obnoxius.

hoof-fwindel. Vertigo.

hoof-frouwe. Rudens.

hoof-fbloed. Rheuma.

hoof-fbloedigh. Rheumaticus.

hoof-fbonnisse. Sententia praesidium.

hoof-fwee. j. hoof-fpfjne.

hoof-fwifch. Cesticillus.

hoof-fwronghel. Cesticillus: circulus qui capiti imponitur, quo comodius onera ferantur.

hoof

hoofdelink afwoopen . Praecipitare, praecipiteth dare.
hoofde . Capra.
hoofden . j. **hoofst** . stukken . Proceres, primates.
hoofden aen iemanden . Habere aliquem pro dōmituo.
hoog . Altus, cellus, excelsus, profundus, sublimis, arduus, aëreus, sublimis.
hoog ende swaer . Arduus.
hoog dag . Multa dies, clara ac profunda dies.
hoog in den dag slaepen . In multam diē dormire, in mul-ram lucem sternere.
hoog in den nacht dzyneken . In multam noctem potare.
hoog achten . Magni facere, magni ducere, magni æstimare.
hooghen dag . Solennis dies, festus dies.
hooghen eed . Solenne sacramentum
hooghe schole . Academia, gymnasion, literarum, lyceum.
hooghe straete . j. **heeren strate**.
hooghen kooz . Cella maior templi, adytum templi maius.
hooghe berwe / volle berwe / fatte berwe . Color plenus, satur: & Color floridus, vel rutilus, color ardens vel ignescens.
hooghen bloed . Inundatio maris.
hoogh-beroemt . Famofus, celebris, præclarus, nobilis.
hoogh-gheacht man . Clarus, præclarus, spectabilis, conspicuus vir.

hoogh-hoofstigh . Pectorosus: & Eatus, supe bñs.
hoogh-gheboien . Generosus, nobilis profapia natus, summo genere natus, alta stirpe genitus, summo vel amplissimo loco natus, nobilis familiae, generosæ profapiae, altus, antiquus, nobilis.
hoogh-gheleerd . Perdoctus, summe doctus, singularis doctrinae, exquisitissimæ eruditionis, literatissimus, doctissimus, pericissimus literarum, apprimè doctus, insigniter doctus, facile doctissimus.
hoogh-misse . Sacrum publicum, sacrum populare.
hoogh-moed / hoo-moed . Magnanimitas, fastus, arrogantia, elatio animi, sublatio animi.
hoogh-moedigh / hoo-moedigh . Magnanimus, fastuosus, arrogans, elatus siue sub-latus animo, gloriosus.
hoogh-moedighlick . Magnanimiter, fastuosè arroganter.
hoogh-noodigh . Pernecessarius.
hoogh-saele . Sacrarium superius. q. d. atrium superius.
hoogh tyd . j. heugh-tydt . Solenne, solennia, dies solennis, solenniras, dies festus, &c.
hoogh-baerdigh / hoo-baerdigh . Superbus, elatus animo, superciliosus, inflatus fastu, fastuosus, turgens, tumidus, turgidus, arrogans.
hoogh-baerdigh zyn . Superbire, efferre se, tollere supercilium,

cillum: tumere, intumere, intumescere fastu.

hoogj-baerdijje/ hoo-baerdijje. Superbia, fastus, arrogantia, sublatio animi, elatio, inflatio, tumor animi, supercilium.

hoogj-baerdichlick. Superbè.

hoogj-waerdigh, Augustus, splendidus.

hoogj-waerdighhejd. Maestas, amplitudo.

hoogj-wichtig. Ponderosus.

hoogjde. Altitudo, proceritas, sublimitas.

hooghen. In alij tollere, attollere, efferre, elenare.

hooghen/ ver-hooghen / meer hieden. Auctionari, augere pretium, licitari.

hooghejd. Altitudo, sublimitas, proceritas.

hooghelick. Alrè, elarè, sublimè: & summè, summopere, valdè: & sublatè, magnificè.

hooghel/ ver-hooghel. Auctionatio pretij, augmentum in venditione.

hooghste. Alrissimus, summus, supremus. **Ten hooghsten**. Summum, ad summū, vt plurimum.

hoon. Solamen, auxilium.

hoon hebben een ismanden. Solamen siue auxilium habere ab aliquo.

hoon. *vetus*. Fraus, fallacia: & Probrum, dedecus, infamia.

hoon-syaecke. *sax. fris. scamb.* Blasphemia, vituperatio, dedecus.

hoon-spreken. Blasphemare,

inhonoreren verbis, deridere, dedecore afficere.

hoonen. Fraudare, defraudare, fallere, decipere, ikudere: & Dedecorare, vituperare, inhonorare.

hoop. Cumulus, acernus, agger, congeries, strues: & Agmen, caterua, multitudo, congregatio, globus.

hoop bestè. Grex, pecuarium, armentum.

hoop oft swerm der bien. Examen.

hoop volckx. Multitudo, coetus, congregatio, turba, cohors, synagoga, conuentus.

hoop kriegh-lieden. Copia, manus, cohors, turma, exercitus, globus armatorum.

hoop houtx. Strues lignorum, congeries.

hoop ossen/peerden ende groote herten. Armenta.

hoop peerden. Equaria: equorum grex.

hoop deeghs. Pecuaria, orum: pecudum grex.

hoopen. Aceruare, coaceruare, construere, exaggerare, struere in aggerem, congerere, cumulare, accumulare, conferre in acernum.

hooper. Aceruator, coaceruator, cumulator, accumulator.

hoopinghe. Aceruatio, coaceruatio, accumulatio, exaggeratio.

hoopelick. Aceruatum, cumulatim, cumulatè: & Turmatim, gregatim, cateruatim, agminatim.

hoop-

hoop-man. Mas gregis: & Praefectus multitudini, dux militum, ductor ordinum.
hoop-werck. Copia, multitudo.
hoop-wijse. Gregatim, cateruatim.
hoorde. j. **horde**. Crates.
hoore. j. **hoor**/hoore/oor. Heres
hoore. *fland.* j. **oore**. Auris.
hooren. Audire, iudicare, haurire auribus, capere, percipere, excipere, accipere auribus.
hooren segghen. Audire, intelligere, percipere, accipere, discere relatu aliorum.
hoorer Auditor.
hooringhe. Auditio, audientia, auditus.
hooren / op-hooren / op-houden. Cessare, desinere.
hooren / de-hooren. Pertinere, competere.
hooren. j. **hoeren**. Cornu.
hoosen / hopen. j. **oosen**. Haurire, exhaurire.
hoef-drup. j. **oef-drup**. Subgrunda.
hope. Spes, fiducia, confidentia, expectatio.
hope-loos. Exspes.
hopen. Sperare, confidere, expectare, fidere, spem habere, fouere, pascere, nutrire: spe teneri, lactari, duci, euchi, tolli: fiduciam habere.
hopelick. Sperabilis.
hoper. Sperans.
hoppinghe. Spes, expectatio.
hoppe Vpupa, epops.
hoppe. Obscena, spurca mulier: & Meretrix, qua Plauto vpupa dicitur.

hoppe-top. *fland.* j. **hoppe**. Vpupa.
hoppe/hoppe-kruid. Lupulus, lupus salictarius. *ab hopen sine huppen: quod salic. sine ascendat arbores.*
hoppen. Condire siue miscere lupulo.
hoppē/hoppelen/huppē/huppelen. Salire, saltare.
hoerken. *fland.* & **harchen**. *fris.* j. **lupsteren**. Auscultare.
hoerken. *fris* Contrahere membra vt. calefiant.
horde/hurde. Crates, cratis, gerræ.
hoeren/hoern. Cornu. **hoerenkē**. Corniculum. **hoerenken of koppe**. Cucurbita, cucurbitula. **hoerenken/papier-hupcken**. Cucullus.
hoeren/hoef. Vagula quadrupedum.
hoeren-beeste. Cornutum animal, cornuta bestia.
hoeren-blaeser. Cornicen, cornicularius, buccinator, classicus.
hoeren-bul. Cornupeta: animal furiose cornupetens siue feriens. *dicitur autem proprie de bubus.*
hoeren-maend. *rectius hoeren-maend*. December.
hoeren-stootigh. Cornupeta, petulcus.
hoeren-vertwe. Corneus color.
hoeren-worm. Seps: vermis qui cornua erodit.
hoerenen/hoernē. *vetus fland.* Cernere cornu.

hoener. Cornicen.

hoener. Corniger.

hoener. *hojnte sax. sicamb. Crabro.*

hozen-bedo; hojn-bedo. Scarabeus coimutus, cantharus, taurus vulgo ceruus volans: animal ex insectorum genere prelongu ac bisulcu cornibus armatum.

hoznick *vetus.* Angulus.

hojs. *hojse/ojs vetus scand. angl.* i. ros. Equus.

hojfel. Crabro, tabanus, cestru. dicitur ab *hojse* i. equus: est enim proprie insectum ex equo creatum, equos & armenta infestans.

hojselen. Oestro incitari, insanire, furore exagitari.

hojselinghe. Oestrum, insania, furor.

hojseler. Oestro percitus, insanus, furiosus.

hojscht. Virgulum: sylvia humiles tantum frutices profrens.

hojt/ hurt/ stoot. Pulsus, pulsatio, impulsus, illisus, us.

hojten/hurten. Pulsare, illidere, allidere.

hojtigh/ hurtigh. Expeditus, promptus, agilis.

hojts *scand.* Echinus, erinaceus, hericius.

hoje *ger. sax. sicamb. holl. j. couffe.* Caliga.

hose leerse. Ocrea, vulgo Osa.

hojre. *scand.* Corbis doffuaria.

hojre. *fris.* Coogulum.

hotten. Coagulare, coalere, coallescere, concrelescere.

hotten. Euenire, succedere. **Wet horten** qualick horte. j. gheslucken.

Houd hold/huld. Favens, fidelis. *hinc* **Vriend-houd.** Fidelis amico. **Heer-hou;** fidelis domino, favens domino. *quidam* **hen & houw** scribunt.

Houde/haude van booven/ers weten ende dergelijcke. Tunica, concha, cortex valvulus, operculamentum: siliqua, folliculus, calyx. dicitur **houde/** quod *fabas. pisa, legumina* continet seruetque.

houde j houwe. Turbo.

Houden. Tenere, servare.

houden *ign* beloften. Servare promissa, stare promissis.

houden. Habere, in potestate tenere: & Obtinere: & vincere.

houden staende Sustinere.

houden van werden. Rarum habere.

houden. Alere, nutrire, educare.

houden. Capere, tenere. **Te pot** houdt een pinte. Poculum pitnam capit.

houden. Manere, morari, commorari, agere, se continere in aliquo loco, habitare.

houden/ aen-houden met iemanden. Stare ab aliquo, tueri alicuius causam, sentire cum aliquo, in alicuius sententiam pedibus ire, fouere alicuius partes.

houden. Aestimare, iudicare. **Deel houdē** van sich seken. Se iustum magni facere, se extollere, effere. **Deur goed** houden.

- houden.** Aestimare bonum, ratum bonumq; habere. **Strut** **lijnen vader houden.** Habere loco patris, colere tanquam patrem.
- houden.** Gerere, hoc aut illo modo se habere, vivere. **Sich eerlick houden.** Gerere se honeste: honeste & decenter vivere.
- houden ende onthaelé iemands den.** Excipere, curare, tractare aliquem.
- houden.** Celebrare. **Supbloft houden.** Nuptias celebrare, nuptias cum celebritate quadam facere, facere nuptias, exhibere conuiuium nuptiale. **Wt-baerd houden.** Celebrare exequias, facere funus.
- Wier-dagh houden/ hooghtijd-houden.** Celebrare diem festum, feriari, solenne celebrare.
- houden herberghe.** Exercere cauponam.
- houden schole. j. op-houdt.** Ludum aperire.
- houden de vier-schaere.** Agere forum, dicere ius, audire litigantes, de controuersis iudicare.
- houden/ op-houden een kind.** Alere, educere, educare puerum.
- houden. j. houtwen.** Matrimonio iungere vel iungi.
- houd-bast.** Fibula ferrea, fibula adunca.
- houd-bast/ tapard.** Homo tenax, auarus.
- houder.** Tenens, qui tenet.
- houder.** Receptaculum, retinaculum.
- houder/ visch-houder.** Nassavimineum textum in quo pisces seruantur & aluntur.
- houe. j. hof.**
- houel/ he uuel.** Collis, monticulus, ciuius.
- houelken.** Cliuius, grumus, terræ tuber.
- houelen/ heuuelen.** Assurgere in cliuium, excretcere in collem, extuberare.
- Houelinck/ hof-man.** Aulicus.
- houen/ houeren/ hof houden.** Epulari, comessari, agitare cōsiuia, splendide & laute uere aulico more.
- houeren.** Epulari.
- houeren. ger./ ax.** Præsultare.
- houeringe.** Epulatio, comessatio
- houerder.** Comessator: & ger. Chor. gus, præsultor.
- Houen.** Colere hortum.
- houenier.** Holitor, hortulanus.
- houenieren.** Colere hortum.
- houen ende hupsen iemands den.** Domo recipere aliquem. *vide hof-stad.*
- Hout.** Lignum, materia.
- hout-bjeker.** Faber lignarius, materiarius, negotiator abietarius.
- houd-bzaed/ houdt. iaeren.** Pecten: linearum tractus qui in longum excurrit in materia.
- hout-dupue/ hof-dupue.** Palumbes, liuia.
- hout-iaeren. j. hout bzaed.** Pecten. *linearū tractus unde lignorum etas dignoscitur.*
- hout-myte.** Mera ligni, strues.
- hout-**

hout-faghe. Runcina, ferra dē-rāta.

hout-fagher. Serrarius, priſtes.

hout faghen. Materiam ferra defecare.

hout-fneppe Gallinago, ruſtica, ruſtica perdix, perdix ſil-uatica.

hout-boſſter . j. boſch-boeder. Saluarus.

hout-werck. Materia, opus li-gneum, materiaria fabrica.

hout-werck/ ſchutfels. Opus in-teſtinum, ſublicium.

hout-wercker. Faber lignarius, faber materiarius.

hout-worm. Coſſus, teredo, ter-mes: vermis ligna erodens.

houtachtich. Lignofus.

houten/ ban hout. Ligneus, a, um.

houten brugge. Pons ligneus, ſublicius.

houten ſchoenē/ holt-blocken. Calones, ſoleæ ligneæ.

Houtten. Claudicare.

houttende. Claudicās, claudus.

Houtwe. j. houde. Tunica ſiue calyx fabarum.

Houtwe/ hout/ hauw. ger. fax. ſcamb. j. hop. Fœnum, herba reſecta in pabulum.

Houwe/ hauwe/ hout. Inciſura, inciſio, inciſus, us, ſectura, ſectio, cæſura.

houtwe. Cæſio, lignorum cæſura.

houwe/wonde. Vulnus.

houwe. Turbo: ventus è depreſſa nube contortus: *ſic tent. di-ctus, quod obuia quæque deratias & proſternat.*

houtwe/houweel. Ligo, bipaliū, pattiſinum: & Sarculum, cap-reolus.

houweel. Paſtinum, marra, ir-pex: & Bipennis: & Runcina.

Houtwen/hautwen. Secare, infe-care, putare, amputare, ſcinder-e, cæſim ferire.

houtw-baer. Maturus putari ſi-ue amputari, cæduus.

houtw-bårke. Lanonia menſa, menſa in qua carnes ſcindun-tur.

houtw-boſch. Cædua ſilua.

houtw-mes. Falx putatoria, falx ſiluatica, falx arboraria.

houtw-ſpaenderen. Aſſulæ.

houwer. Sector, putator: & Pa-ſtinator.

houwer. Enſis, ſecuris.

houwinghe. Sectio, putatio, amputatio.

Houtwen/houden/houē/houw-elicken/ hyllickē/ hylicken/ eelicken. Matrimonium con-trahere, inire, ſortiri: iungi matrimonij fœdere, connubij fœdus inire: ducere vxorem: nubere viro, maritali, viro tradi ſeu ſociari: *ab hou/ houd/ hold. ſiue huld. i. fauēs, fidelis: unde etiam vetus dictio ghehou ende ghetrouw: & hylēd-houd/ hett-houd/ &c. Connubium enim fidum & ſtabi-le imprimis eſſe debet: unde & Seneca. fides ſacra a coniugij dici-tur.*

houwen eſt trouwen. Deſpon-dere ſibi coniugia alterius: coniungere ſecum aliquē vel aliquam matrimonio.

houtwe

houwelick / heudelick / hou-
lick. Coniugium, cōnubium,
 matrimonium, matrimonia-
 lis vel coniugalis copula, iu-
 gale vinculum, iugalis nodus.
houwelick-maecker. Auspex.
houwelicks. Matrimonialis,
 coniugalis.

houwelicks goed. Dos, res do-
 ralis, bona nuptiarum causa
 tradita.

houwelicksche beur-waerde.
 Pactum matrimoniale, con-
 tractus coniugalis, syngrapha
 connubialis, conditiones siue
 conditiones nuptiales, tabu-
 læ matrimoniales.

houwelicken. Maritare, connu-
 bio iungere, collocare matrimo-
 nio, nuptui, nuptum dare:
 despondere: & Connubio iū-
 gi: ducere vxorem: nubere
 viro.

H V

hube / hubeken. j. hupbe / hup-
 beken. Bubo.

hucken. Desidere, subsidere, re-
 sidere, obsidere.

hucken van swaeren last. Pan-
 dari, incuruari, cedere pon-
 deri.

hucken / huckende sitten. Cos-
 sim siue coxim sedere, cossim
 se inclinare, incurdare, pan-
 dare.

huck-schouderen. Humeros
 contrahere siue pandare.

huckende. Subsidens, incuruus,
 pandus.

hucker. Reses, deses, incuruus,
 pandus: & Insidiator, subdo-
 lus.

hucker. *vetus.* j. kraemer. Infi-
 tor.

hucker / huckerken. Myscelus,
 nanis cruribus.

huden / heden. Pannicularia.

huede / hueden. j. hoede / hoe-
 den.

huelle. *holl. sicamb.* Sculponea, so-
 lea lignea.

huelle. j. holte. Imum fossę, ima
 fossa.

huere. *fland.* j. ure. Hora.

huere. *vetus.* j. hoere. Meretrix.

huere / hueringhe. Conductio,
 locatio.

huere / huer-loon. Locarium,
 pensio, merces.

huer-redel. Tabulæ conductio-
 nis aut locationis: contra-
 ctus.

huer-gheld. Locarium, pensio.

huer-knecht. Mercenarius.

huer-loon. Locarium, pensio,
 merces.

huer-peerd. Equus meritorius,
 conductitiuus.

huer waeghen. Vehiculū me-
 ritorium.

huer-waer. *vetus.* j. huere. Con-
 ductio, locatio.

hueren. Conducere.

huerlinck. Mercenarius, merce-
 de conductus.

huerlinck. Conductor. **Huer-**
linck van een hups. Condu-
 ctor domus: inquilinus, in
 conducta domo habitans.

huericken. *fland.* j. ericken. Ru-
 minare.

hufte. *sicamb.* j. heupe. Coxa, co-
 xendix.

huggen. *vetus.* . Observare

con^o

considerare.

huggher/buckr. Observator, explorator, corycaeus.

Huggheren. j. hupueren. Frigutire.

huggherigh. j. hupuerigh. Friguriens.

Hup/haum. j. hox. Fœnum.

Hupbe/hupbeken. Bubo, asio, otus, noctua, vlnla.

Hupch. j. hupgh. Vua, vuula.

Hupchelen. Simulare, fingere, agere hypocritam.

hupcheler. Simulator, hypocrita.

hupchelste. Hypocrisis.

Hupcke. Toga, pallium. **Hupcke of falie der vrouwen.** Calyptra, palla. *Dicitur hupcke. q. d. hoedke / ab hoeden. i. a tuendo, sicut toga, a tegendo.*

hupck-maecker. Pallio.

Hupd/hupden. *ger. sax. sicamb.* *holl. j. heden.* Hodie.

hupdigh. Hodiernus. **Hupdigē dagh.** Hodie, dies hodiernus.

Hupd/bel. Cutis, pellis: corium, tergis, exuvia.

hupd-betten. Depsere corium, subigere pelles.

hupd-better. Coriarius, alutarius, subactarius, depstitor: qui coria & tergora depst & piangufacit.

hupd-betterste. Officina coriarij.

Hupden/hupd. j. heden. Hodie.

Hupder/ upder/ wder / euder. Vber, mamma. *dicitur tantum de bestiarum mammis.*

hupder-bjer/ euder-bjer. Sa-

men. *q. d. hupder-bjaed. i. vberum siue abdominis asum.*

hupderen/uperen. Turgescere vberibus siue mammis, *ut vaccæ & fœtui matris.*

Hupgh. Vua, vuula, columellæ inflammatio, vuæ gutturis tumor.

Hupl. j. wlf. Vlula.

huplen. Vlulare, ciulare; quiritari, plangere, lamentari.

hupler. Vlulator, ciulator.

hupler. *holland.* Cygnus, olor: *a querula voce sic olorem dicitur putat Adr. Iunius.*

huplinghe. Vlulatus, ciulatus: plactus, lamentatio.

Huppe. *holl. j. hoppe.*

Hups. Domus, ædes, ium.

Hups. Familia, profapia. **Van edelen hupse ghebozen.** Nobili familia natus.

hupf-arme. Egeni oculi: qui domi se tenuiter continent.

hupf-backen brood / hupf-brood. Panis cibarius, secundarius, autopyrus, confusaneus, secundus, domesticus, domi coctus.

hupf-braecke. Irroptio in edes.

hupf-breker. Effractor, vecticularius.

hupf-bie. Avis domestica.

hupf-drop. dach-drop. Stillicidium: stillæ de tecto cadentes.

hupf-drop / hoof-drup / vol-drup. Subgrunda vel subgrunda.

hupf-dupue. Columba cicur, domestica, palumbus cicur.

hupf-

- hupf-endte.** Anas cicur.
- hupf-ghenoot** Domesticus, familiaris.
- hupf-ghereck.** *vetus.* Supellex, utensilia.
- hupf-ghesind** Familia, domus.
- hupf-god** Lar, deus domesticus.
- hupf-goden.** Penates, lares, dii domestici.
- hupf-herc.** Herus, herus domus, paterfamilias: & Conductor domus, inquilinus.
- hups houden.** Alere familiam, gerere rem domesticam, tueri sine curare rem familiarē: & Parcere siue cōparcere familiā, parsimoniā adhibere, frugem facere, familiam curam habere.
- hupf houder.** Oeconomus, vir oeconomus, administrator rei familiaris.
- hupf huere.** Locarium, pensio, merces in habitationis ædium alienarum.
- hupf kappelle.** Lararium, sacrum domesticum.
- hupf-knecht.** Famulus.
- hupf knecht / hof-mæster.** Oeconomus.
- hupf-liedē.** Inquilini: & Coloni.
- hupf-loock** *holland j. donserbaerd.* Sedū maius. sic dictum quod super testa crescat & folia porri similia habeat.
- hupf-maeght.** Famula, ministra, ancilla.
- hupf-man.** Vir domesticus, paterfamilias, maritus.
- hupf man / huerlinck.** Inquilinus.
- hupf-man.** Agricola, colonus.
- hupf-mæster.** j. hof-mæster. Oeconomus, dispensator domus.
- hupf-moeder.** Materfamilias, matrona.
- hupf-mussche.** Passer domesticus, passer solitarius, passer testicolus.
- hupf-raedt.** Utensilia, supellex, bona mobilia. q. d. hupf-reed *tempore* res ad quotidianū usum patrifamilias paratæ, secundum l. C. tit. de supell. leg.
- hupf-raed** *metaphoricē.* Peculiū, apud Plaut. & Petron. veretrum, genitalia. q. d. utensilia: honesta rei turpi circumlocutione.
- hupf-raed houdē.** *vetus.* j. hups houden. Tueri rem familiarē.
- hupf-rekel / hupf wachter.** Canis domesticus, canis villaticus, *in uopos.*
- hupf-sacre / hupf-sete.** *vetus.* Domesticus, familiaris.
- hupf-soeckinghe.** Inquisitio in domicilio.
- hupf-slanghe.** Coluber.
- hupf-slaeke.** Limax, cochleamuda.
- hupf-stofferinghe.** Supellex.
- hupf-bader.** Paterfamilias, inaritus.
- hupf-briend.** Familiaris.
- hupf-bicuwē.** Hera domus: & Vxor, domina, nupta, socia thori.
- hupf-wachte / hupf-rekel.** *in uopos.* canis qui ædium custodia præficietur: canis domesticus, canis villaticus.
- hupf-wecke** *stād.* j. hupf-arms. hupf-

hupf-werck. Negotium domesticum, opus domesticum.
hupf-wijf. Mater familiās, domina, hera domus.
hupf-wortel .j. hupf-loock/d6-der-baerd. Sedum.
hupfen ende houen iemanden. Recipere aliquem hospitio, domo, recto.
hupfen. *vetus. fland.* Domum edificare.
hupfinghe. Domicilium, ædificium.
hupfelick. Parcus, frugi.
hupfeloken. Frugaliter.
hupfitten. *holl.* .j. hupf. *armen.*
hupfken. Domuncula, ædiculę, parua domus, paruz ædes.
hupfken. Theca, locus in quo aliquid reconditur. **hupfken van peper oft andere crupden.** Cucullus, inuolucrū quo aromata clauduntur.
hupflier .j. deur-waerder. Accūsus, apparitor, ianitor, ostiarius. *gall. huiſier. ab huiſ, gall. s. ostium.*
hupue. Reticulum, capillare, vitta.
hupue banden waaghen. Tympanum currus.
hupuen-bandeken / hupuen-bindſel. Tænia.
hupueren. Horrere, horrefcere, frigitire, sentire intrinsecus algorem seu tremorem.
hupuerigh. Frigutiens, horrens frigore.
hupueringhe. Horror, tremor præ frigore.
hupueringhe van koftse. Perfrictio, affectio febricitantiū

quæ horrorem præcedit, & extrema membra occupat.
hulcke / coop-baerders ſchip. Holcas, nauis oneraria, grauis, frum entaria: ſtata, nauigium latum vastum que.
hulcke/hitck-bozen. Piscisturbinatus.
huld/hold. Fauens, amicus, beneuolus.
hulde. Suffragium, factor, gratia, fides, fidelitas.
hulde/mariſchep. Obsequium & obseruantia cliētis siue vaſalli: hominiū. *vulgo homagiū.*
hulde ende eed doen. Obsequiū & fidem præſtare.
hulden/hulde doe. Obsequium & fidem præſtare.
hulden den landſ-herre. Inaugurare principē, initiare principatui, ſuffragiis dedicare principatui, ſolenni ſuffragio eligere principē: præſtare domino iuramētum fidelitatis.
huld-ſchick/huld-ghifte. Coronarium: munus quod principi ad inaugurationem aut nouum honorem datur.
hulle/hooft-doeck. Capitium, plaga, plagula, velamen muliebri capitis, rica, rricula, calantica, vitta, redimiculum.
hullen. Redimire caput, caput tegmine ornare.
Hulpe/hulpen .j. helpe/ helpert.
hulle/hulche/huldsche. Siliqua, calyx, folliculus, gluma, vtriculus, inuolucrum ſeminum in frugibus.
hullen-bucht. Legumen.
hullen ende hullen. Tuſſire vehemen-

hementer, quassari vehemēte
frequenteque tussi.

Hulst/steek-palm. Agrifoliū,
oxymyr sine, ruscus siluestris,
aquilenta, aquifolia.

Hummel/hommel. Fucus.

Hummen/hemmen. Mutire,
emutire.

Humsthen *ficamb.* j. krekel.

Humpelen *ficamb.* Incepte ope-
rari.

humpeler/humpel-man *ficabr.*
j. brodder. Ineptus, ignarus
suae artis.

Hunger. *ger. sax. ficamb.* j. hong-
gher. Fames.

Hungeren. Affectare, cum af-
ctu petere: *proprie est infantum
& puerorum mammam aut ali-
moniam appetentium.*

hungeren *fland.* Hinnire.

Hupe/huppe. j. heupe. Coxen-
dix.

Huppe/huppetub *fland.* j. hopy-
pe. Vpupa.

Huppelen. Saltitare, subsilire,
subultare, exsilire, tripu-
diare.

Huppelinc *vetus.* j. hofsch.
Rana.

huppeler. Subsultor.

huppen. Saltare.

Hupper/hipper *sax. fris. ficamb.*
j. sprinck-haen. Locusta.

Hupsch. Speciosus, formosus,
decorus, pulcher, venustus,
bellus.

Hut/hurre. Caput apri aut
cerui.

Hurcken. j. hofcken. Auscul-
tare.

Hurde. j. hofde. Crates.

Hurzel. j. hofzel. Crabro.

Hurten. j. hofren. Pulsare.

Hurtygh. j. hofrygh. Agilis.

Hurts. j. hofrs. Hericius.

Hussen. j. husschen. Stigare, in-
stigare.

Huts/huttinghe. Cōcussus, us.

hutsen/hutsele. Quatere, con-
cutere, succutere, quassare, cō-
quassare: & Labefactare.

hutt-pot. Caro iussulēta, iuru-
lenta, carnes ē iure, aulicocia,
orum. *dicitur à concutiendo: quod
carnes conscisse à coquo in olla ser-
uente concussiantur, succussentur
& inuertantur.*

Hutte. *vetus sax. ficamb.* j. hoede/
hude. Custodia, protectio.

hutte. Tugurium, casa, gurgu-
stium, atregia, mapalia, ma-
galia, ligellum, scena, taber-
na, tabernaculum, tentorium.
*dicitur hutte. q. d. hude sine
hoede à tegendo sine protegendo,
eadem ratione qua Tugurium La-
tinis.*

hutteken. Tuguriolum, casula.

I A

I. Ita, sic, sanè, certè,
etiā, imò, videlicet.
ia dat meer is. Imò
verò, quid quod, ad-
de quod.

ia-heere. Pedarius senator, qui
in senatu sententiam ab alio
dictam comprobat.

ia-sehepen. Pedarius senator.

ia-woord. Consensus, affirma-
tio.

Iachte. j. iaghte. Venatio.

P

Jacks.

- Jacke.** *fland.* j. ketsooze. Scutica, flagellum aurigarum.
- Jacke.** *fland.* Thorax, lorica.
- jacke.** *ger. sax. fris. sicamb.* Prætexta toga: vestimentū quod tunicę superinduitur: & Supparus, supparum: & Endromis, vestis rudis aut villosa: & Gallica palla: & Tunica.
- jackener.** Auriga.
- Jaeghen.** j. jaghen. Venari.
- Jaer.** Annus.
- jaer van het hout.** j. hout-jaer. Pecten.
- jaer ende dagh.** Annus & sex septimanę: & (*veteri Saxorum more*) tres insuper dies.
- jaer-boeck / jaer-tijd-boeck.** Annales, chronica.
- jaer-ghetijde.** Anni tempus.
- jaer-ghetijde.** Annus vertens.
- jaer-ghetijden .j. jaer-tyden.** Annalia tempora, anni partes.
- jaer-ghetijde.** Sacra anniverfaria, ferię solennes, statę, certę, & quotannis recurrentes: anniverfaria solennitas, dies anniverfarius, memoria anniverfaria.
- jaer-ghetijden ouer de doode.** Annę parentationes.
- jaer-gheld.** Annua, orum: solarium vnus anni.
- jaer-kost.** Annona, æ.
- jaer-merckt.** Nundinę, forum nundinarium, mercatus, pagnegyris.
- jaer-schaete.** Annorum multitudo, numerus annorum, anni præfiniti, annus plenus, completus, integer: & Prouentus anni, opora.
- jaer-tijden.** Horę anni, tempora anni. **Diet jaer-tijde.** Anni horę: quatuor anni tempora, *nēpe byems, ver, estas, autumnus.*
- jaer-tijd-boeck.** Annales, libri chronici, chronica, orum.
- jaer-auen.** Pridie calend. Ianuarij.
- jaer-Dagh.** Calendę Ianuarij.
- jaer-mulle.** Calendę Ianuarij primus dies incipientis anni.
- jaeren.** Annuare, perennare.
- jaerens / t'jaeren.** Anno clapfo, anno superiore.
- jaerigh / jaerlingh.** Anniculus.
- jaerigh oft jaerlingh kind.** Puer anniculus, puer vnus natus annū. **Twee-jaerigh Biēnis.** **Dry-jaerigh.** Triennis.
- jaerighen tijd.** Tempus annale, tempus vnus anni.
- jaerigh / van desen iaere.** Hornus. **Jaerighen wijn.** Vinum hornum, hornotinum.
- jaerigh / be-jaert.** Maturus annis, maior annis, pubes.
- jaerlick.** Annuus, anniverfarius, solennis.
- jaerlick inkomen.** Census, annuus reditus.
- jaerlicks.** Annuatim, sagulis annis, quotannis.
- jaerlingh.** Anniculus, vni^o anni.
- Jaght.** Venari, ag rare feras, insequi feras, sectari beluas, apros, ceruos: & *metamorph* Festinare, properare, deproperare.
- jagher.** Venator.
- jagherffe.** Venatrix.
- jagherje.** Venatio: & Viuatid, leporarium.
- jaght.** Venatus, venatio:

jaght/

laght/laghte/ laght-schijp. Liburnica, celox: *navis triremis formâ, incredibilis celeritatis.*
laght-garen. Plagæ, retia, cassis.
laght-hond. Canis venaticus, canis Gallicus.
laght-hozen. Lituus, cornu venatorium.
laght-net. Plagæ, cassis.
laght-schijp/ laghte. Liburnica.
laght-spjiet/ laght-stoek. Venabulum.
laghten. Venari, cursitare: & Festinare, properare, accellerare.
laghtigh. Venaticus: & Propereus, præproperus, valde celer & festinus.
laghtigh. *sex. fris.* Catuliens.
Jalous/ielous. Zelotypus, zelotes.
jaloufje/ jaloufhepb. Zelotypia.
Jamer/sammer. Misericordia, calamitas, æruina.
jammeré / jammerlich klagen ende schreyen. Lamentari, quiritari.
jammeren/deren. Misereri, miserari, miserescere.
jammerlich. Lamentabilis.
jammerlichen. Misericordia, miserè.
jammer-herthigh. Misericors.
Jancken/hessen. Gannire.
jancken/huylen. Vhlare.
jancken dassen. Latrare.
jancker. Gannitor, latrator.
Jannette. *j. ghenette.* Equus alipes.

Jatten/ tetten. Sarcire agrum, sarculare, runcare.
Jauelljns. Hasta, lancca, spiculum, framea.
jauselinken. Adides, tragula.
Jaute. *fris.* Scyphus ligneus: & Donum.

I C

Jek. Ego, ipse.
iek selue. Ego ipse, egomer, idè ego.

I D

Id. *sex. fris. j.* het. Id, hoc, &c.
Ider. *j.* ieder. Quisque, unusquisque.

I E

Je. *vetus.* Aliquis: & Vnquam.
ie-ghelick. Omnis, quilibet, quisque, quivis, unusquisque.
ie-man/ & per paragogen. iemâd. Aliquis, quispiam, vllus, quisquam vnus, aliquis homo. *Je mâd el.* Alter quispiam, alius quispiam.
ie-mer. Vnquam: & Aeternum, æternè, perpetuo: & Saltem, imo, ramen.
ie-tuers / ie-waers / ie-wes ringhs. Alibi, vsquam.
iechre. *j.* ghychte.
iecke. Oclypum, cœsypa, cœsypus, quium sordes, succus ab immundæ vellere dèptus ouis: sudor lordesque lanis ouium adhærentes, succidarum lanarum pinguitudo sordida.
ieck-wolle / wolle met der tecken. Lana cum sordibus olētibus, lana fraccida, vellus succidum, lana illota, & sordibus adhærentibus imbuta, lana cū odore, sude re & succo è pedum

eudum foeminibus.
tecke/hjcke/hjcke. Vasis mensura & capacitas, mensura capacitatis & ponderis iusti, limitatio, signum siue nota iustæ mensuræ.
teck-maete. Mēsurā designata.
tecken/hjcken/hjcken. Limitare, mensuram & pondus in vase designare: signum siue metam mensuræ indere.
Ted/tet. Aliquid.
Teder *ger. sax. sicamb.* Quilibet, quiuis.
teder-man/een-teder. Quilibet, quisque, unusquisque, quilibet homo.
teder-tjds. Omni tempore, quouis tempore.
Tett *fland.* j. aerb-bele. Hedera.
Tegheltjck j. ie-geltjck. Omnis, quiuis.
Teghe-welck *vetus.* j. tegheltjck.
Teghen j. teghen. Contra.
Teghen-woordigh j. teghen-woordigh. Præcens.
Teman j. ie-man. Aliquis.
Temer j. ie-mer. Vsq̄quam.
Tennette j. ghannette.
Tent j. ghent. Bellus.
Tergbend *terghens* j. *erghens*. Vsq̄quam.
Tet/led. Aliquid.
Tette *fris.* Tunica.
Tetten j. iatten. Sarrise agrum.
Teuchen j. toocken.
Tegh j. Iuēta, iuēt⁹, ætas iuuenilis, adolescētia, prætexta ætas, florens ætas, pubertas.
teugh-don. Iuuenta, ætas florens, adolescētia.
teughdigh. Iuuenis, iuuenilis,

adolescens, vicens, vegetus, florens ætate.
teughdighlick. Iuueniliter.
teughden. Iuuenescere.
Teweringhs. vide *ie-wers*.
Tghel j. *Eghel*. Herinaccus, echinus.
Ti
Tiben-boom. Taxus.
Tirke j. tecke.
Tidel. Inanis, vacu⁹, van⁹, cassus.
Tidel/licht-verdigh. Nugalis, friuolus, leuis, vanus.
Tidel-ban-hoofde. Amens, demens, delirus.
Tidel-tupte. Ambubaia, mulier vana, vaniloqua, vanidica.
Tidelhepd. Vanitas, inanitas.
Tidelhepd-ban-hoofde. Dementia, amentia, delirium.
Tidelick. Vanè, inaniter.
Tjelen. Inanire, exinanire, vacuare, euacuare.
Tjle *ger. sax. sicamb. fris. boll.* j. *haeste*. Properatio.
Tjlen j. *haesten*. Properare.
Tjlens j. *haestelick*.
Tjis. Glacies.
Tjst-been j. *isch-been*.
Tjst-droppel. Stiria.
Tjst-kekel. Stiria, gutta gelu concretæ.
Tjst-koud. Gelidus.
Tjst-see. Oceanus glacialis, Scythicus, Septentrionalis, mare Amaltheum.
Tjst-spore/boet-tjser. *Encentris stapes ferrens, aut ferrens mucronibus confixus, quo utuntur qui lubricam glaciem calcant.*
Tjst-bael. Caruleus instar glaciæ.
Tjstachrich.

ijfachtych. Glacialis.
ijf. / **hijfel.** Gelicidium, pluuia
 glaciatā, pruina glacialis.
ijfelen / ijfelen. Piuere minu-
 tam glaciem, siue pruina gla-
 cialeni.
ijfelinghe. Gelicidium.
ijfen. Glaciare, gelare.
ijfen / het ho bryken. Rumpere
 glaciem.
ijfen ; eysen. Horrere.
ijfelijca. j. eyselijck. Horribilis.
ijfeler. Ferrum.
ijfeler / hoef-ijfeler. Solea ferrea.
ijfeler / boepe. Compes.
ijfeler-guld. Pretium compe-
 ditum: pretium quod pro vniculis
 ferreū captum penatur.
**ijfeler-ghenkeren / ijfeler-stracl-
 kens / ijfeler-boncken.** Stri-
 cturā: scintillā ē candēte fer-
 ro malleis cūso emicantes.
ijfeler-hard. Ferreus, aheneus, so-
 lidus & firmus instar ferri.
ijfeler-hard / ijfeler-krupd. Verbe-
 naca.
ijfeler-krupd. Verbenaca; cincin-
 nalis, sagmen.
ijfeler-kupl. Ferraria, ferri fodina.
ijfeler-ym. Ferrumen, glutinum
 ferri.
ijfeler-mael. Macula ferruginea,
 macula ē rubigine ferri.
**ijfeler-maeligh / ijfeler-mael-ber-
 wigh.** Ferrugineus, casta-
 neus.
ijfeler-mijne. Fodina ferraria.
ijfeler-roest. Ferrugo, ferri ru-
 bigo.
ijfeler-roestigh. Ferrugineus.
ijfeler-smid. Faber ferrarius.
ijfeler-smidse. Fabrica ferraria,

officina ferraria.
ijfeler-tupgh. Arma ferraria.
ijfeler-werck. Ferramentum.
ijfeler / van ijfeler. Ferreus.
ijfeleren mā / zere hoed-baerigh.
 Chalcenterus; adamantinus,
 laboris, frigoris & inediae pa-
 tientissimus q. d. vix ferreus.
ijfeleren bercken. holland. j. eghel.
 Erinacius q. d. porcus ferreus,
 a. scis siue spinis horridis & pra-
 duris tanquam ferreis.

ijfeler-bercken. Ericius. machi-
 na militaris undique prepilata, ac
 ueruens binos pedes longis horrens,
 aut clauis ferreis extansibus.

ijfeler-werck. Ferramentum.
ijfeler epiter. Zelus, æmulatio.
ijfeleren. Zelari; æmulari.
ijfelerer. Zelores, zelator, zeloty-
 pus, æmulus.

ijfelerigh. Zelotypus: Qui rem
 saluam esse cupit.

ijfeleringhe. Zelotypia, zelus.

ijfeler. j. hooz. Elut.

I. K.

Ike. j. iecte. Oesypus, œsy-
 pum, &c.

I. M.

Imbijt. j. in-bijt. Tentaculum.

Imboel. j. in-bdel. Supellex.

Imme ger sax fris. sicamb. j. bte.

Apes, apis.

Immer. j. te-mee. Vnquam: &

Initō, & Aeternum, æternē,
 perpetuū.

I. N.

In. In, intro, intōs.

In. adiectiuis prepositum exponitur
 per valde. ut in-arg / in-goed /
 in-groen / in-quaed / in-
 soet / &c. augetq; maxime adie-
 ctius

P 3

- Etius significatiōnem sicut prae & per apud Latinos.*
- In dien ghy dat doet.** Si id facis, modo id feceris.
- In-aderen.** Interiora viscera.
- In-argh.** Valde malus, peruersus.
- In-beelden.** Imaginari, mente concipere imaginem sine similitudinem.
- In-beeldinghe.** Imaginatio, phantasia.
- In-bijt.** Ientaculum, prandiculum, prandiolum.
- In-bijten.** Ientare, (umero ientaculum.
- In-blaesen.** Inspirare: & Suggestere.
- In-boel / boel-goed.** *bol. fris.* Supellex, bona mobilia.
- In-boezelick.** j. inghebozen.
- In-boynst.** Animus, feruens, studium flagrans, ardor, zelus.
- In-boynstigh.** Feroidus, acor, flagrans animo, ardens studio.
- In-bjaecke / in-bjeke.** Irrupio, incurſus, incurſus, effraetura.
- In-bjaecke ſland.** Delictum, legis infractio.
- In-bjaecke doen.** Irrumpere, irruere, incurſura, cum violentia & imperu ingredi: & Delictum committere, legem infringere.
- In-bjanden.** Inſerere.
- In-bjeke / in-bjaecke.** Irrupio.
- In-bjeke der wateren.** Eluies.
- In-bjeken.** Infringere, irrumperere.
- In-bjeken de deure.** Effringere fores, vi & impetu frangere ostium.
- In-bjeken den koop.** Rescindere emptionē, emptionem irritam, vanā & nullius momenti facere.
- In-bjeker van deuren / venſteren / muren / kisten.** Effraetor.
- In-dachte.** Recordatio, memoria, attentio, intentio.
- In-dachtigh.** Memor.
- In-doen.** Indere.
- In-dooopen.** Inſingere.
- In-dooſel.** Intinctus, embamma.
- In-douwen.** Intrudere, impellere.
- In-djaeghen.** Inferre, importare, ingerere.
- In-drijven.** Impellere.
- In-dringhen.** Impingere, impellere.
- In-dringhen / den hand aen-taſten.** Impreſſionem facere
- In-droeye.** Pertristis.
- In-drukken.** j. in-dringhen. Imprimere.
- In-fraep.** Perdecorus, perpulcher.
- In-gaen.** Inſerere, introire, introgredi, inire, inferre pedem.
- In-ganck.** Introitus, ingreſſio.
- In-ganck des hups.** Vestibulum.
- In-ganck / toe-blucht.** Receptaculum.

In-ghebozen. Innatus, ingeni-
tus: & Indigena, genitus eo
ipso loco.

In-ghebadaen. Inditus, immis-
sus.

In-ghedom. *sax scamb j.* inge-
want. Intestina.

In-gheesten. Inspirare.

In-ghelegghen vā kinde. Puer-
pera.

In-gheleght. Impositus, in siti-
tius.

In-gheleght werck. Emblemata,
opera segmentis coagmē-
tatis vermiculata, tessellata,
opus ex secamentis variorum
lignorum, opus museiarium,
opus minutis segmentis elab-
oratum: opus exsecamentis
& scandulis variorum lignorū
studiosē commissum, pictu-
ram quandam elegantissimē
repræsentans.

In-gheleght plauepsel. Emble-
ma, pavimentum ex opere
muscio, pavimentum mosaï-
cum, musceacum, musiuū, se-
gmentatum, sculpturatum: pa-
uimentum tessellatum, tessel-
rula versicolor & inscripta, pa-
uimentum ex lapidum fru-
ctis versicoloribus.

**In-ghelegghden wijn-gaerd-
stock.** Propago, vitis humi
depressa, quod ex vna plures
emergunt.

In-ghenisse. j. enghenisse. In-
guen.

In-ghenoot. *vetus. j.* inghele-
ten.

In-gheseten. Incola, indigena,
habitor.

in-gheseten des landts. Pro-
vincialis

in-gheseten der stad. Oppida-
nus, municeps.

In-gheballen. Illapsus.

in-gheballen ende bermagert.
Strigosus.

in-gheballen vā aensicht. De-
plenus ore.

In-gheuen. Indere, immitte-
re, ingerere: & Inspirare, sug-
gerere, instigare.

in-gheuinghe des gheests. In-
stinctus spiritus.

**in-gheuinghe des heplighs
gheests.** Diuinus afflatus,
caelestis instinctus, diuina
inspiratio.

In ghewand / in-ghewepde.
Intestina, viscera, exta, in-
teranea: & Præcordia, tela cor-
di obrenta.

in-ghewand-net. Omentum.

In-ghewonden. Inuolutus.

In-ghierigh. Valde auarus.

In-ghieten. Infundere.

In-gloedende. Excandescens,
candens, & valde ignitus.

In goed. Perbonus, valde bo-
nus.

In-goede. *vetus. j.* goeden. In-
uestire in possessionem bo-
norum.

In-groen. Peruiridis, valde vi-
ridis.

in-groen. Clematis Daphnoi-
des, vincaperuinca, chamæ-
daphne. *herba cuius folia semper
viridia manent.*

In-hael. Inductio.

in-hael/slock. Haustus.

in-haelen. Inducere, introdu-
cere,

- cere, inferre.
- In-haelen/in-reckē dē bupek.** Contrahere ventrem.
- In-haelen/in-slicken.** Haurire, glutire.
- In-haelen renten-oft schattin-ghen.** Colligere reditus, cogere exactiones.
- In-haeler van beden oft schattinghen.** Coactor exactionum, collector vectigalium.
- In-ham der zee.** Sinus maris, litus incuruum mare amplectens.
- In-hebben.** Continere, habere, tenere, occupare. **De stad in hebben.** Habere ciuitatem, habere muros, in potestate habere urbem, occupare.
- In-beet.** Præferuidus, perferuidus.
- In-hepmlick.** Intimus, penitus, in abditissima parte situs.
- In-hepmlich.** Domesticus.
- In-hepmliche ozloghe.** Bellum intestinum, ciuile.
- In-herd.** Prædurus, valde durus.
- In-houd.** Contentum, res contenta.
- In-houd des gheschifts.** Argumentum.
- In-houden.** Capere, continere, tenere, occupare, possessioni insistere.
- In-klepn.** Perminutus.
- In-komen.** Intrare, ingredi.
- In-kom-gheld.** *de deniua:* symbola quæ dantur introitus causa, cum quis recipitur in collegium aut corpus quoddam.
- in-komende goed/in-komste.** Reditus, proventus annuus, vectigal, obuentio, census.
- in-komste.** Introitus, ingressio.
- in-komste. j. in-komēde goed.** Reditus.
- In-koop.** Emptio, coemptio.
- in-koopen.** Emerere, coemere, in solidum emere.
- in-kooper.** Emptor, mercator solidarius.
- In-koud.** Prægelidus.
- In-krimpen.** Contrahi, arctari.
- In-kruppen.** Irrepere.
- In-laeten.** Immittere, admittere, intromittere.
- In-lander.** Indigena.
- In-landsch.** Indigena, vernaculus.
- In-leelick.** Perturpis.
- In-legghen.** Imponere, immittere, inferere.
- in-legghen/ in-geleghyt werck maecken.** Vermiculara siue tessellata opera conficere.
- in-legghen dē wjngard.** Supplantare, propagare, deponere sulco, deprimere vitem.
- in-legghen het kleed/ ruygher maecken.** Coarctare vestem.
- in-legghel.** Instrum, res instruita.
- in-legghel van schildertje. j. in-gh-leght werck.** Emblemata, opera vermiculata, tessellata, segmentata.
- In-lepden.** Inducere, introducere.
- In-lief.** Percharus.
- In-ligghen van kinde.** Decubere ex partus dolore.
- in-ligghende bycuwe. j. kraef-
byou**

- byonw.** Puerperae mulier que recens peperit & ex dolore partus decumbit.
- In-loop.** Incurfus, incurfio.
- in-loop der wateren.** Eluuij.
- in-loopen.** Incurrere, incurfare, occurrere.
- In-loos.** Perastutus, valde astutus.
- In-lup.** Valde piget.
- In-lupde/ seer lupde.** Personans, valde honoratus siue clarus.
- In-nemen.** Capere, assumere, fumere sibi, occupare.
- in-nemen/ in-haelen.** Indere, introducere: & Colligere, cogere.
- in-nemen/ nutten.** Cibum fumere.
- in-nemen de plaats.** Occupare locum.
- in-nemen een stad.** Capere urbem, occupare urbem, vi expugnare, pugnando capere.
- In-nen.** j. Innen.
- In-planten.** Inferere.
- In-roepē.** Locus siue intro vocare.
- in-roepen de merckt.** Proclamare nundinas.
- In-schel / in-schelligh . vetus.** Infaustus, fatibundus.
- In-schencken.** Infundere.
- In-scherp.** Praecutus.
- In-schoon.** Perelegans, perbellus.
- In-schryuen.** Inscribere, ascribere. **Laeten inschryuen ter ologghen.** Dare nomen militiz, vel ad militiam.
- In-schudden.** Infundere.
- In-seghel.** Sigillum.
- In-setten.** Imponere.
- in-setten / besetten.** Constituere.
- in-setten/instellen.** Substituere.
- in-settinghe.** Impositio.
- in-settinghe.** Constitutio, decretum, dogma, vulgo statutū.
- in-settinghe/ schattinghe.** Cōfectio tributi, iudicij, exactio, tributum, vectigal. vulgo impositio.
- In-ghelyck.** Similis: & Similiter.
- In-lieden.** Inferuere. **Laeten insiedē tot op het vter-deel.** Decoquere ad palmum, coquere ad quartas.
- in-liediel.** Decoctum, decoctura.
- In-sicht.** Introitus, inspectio: & Respectus, circumscriptio, obseruatio.
- in-sicht nemen.** Obseruare, attentē spectare siue considerare, respicere.
- in-sicht hebben.** Obseruare, habere rationem alicuius rei, rationem rei ducere.
- in-sien.** Intueri, inspicere, inspecere, obseruare, attentē considerare.
- In-sincken.** Sidere, insidere, pessum ire.
- In-slagh.** Interiectio, insertio.
- In-slagh/ weuel-djaed.** Trama, subtemen.
- in-slaen.** Incutere.
- in-slaen dē weuel-djaed.** Trammam interere.
- In-slicken.** Glutire, ingurgitare, vorare.

- In-supten**. Includere, intus claudere.
- In-suptsel/insuptinghe**. In-clusio.
- In-snijden**. Incidere.
- In-snijdinghe/in-snijtsel**. Incisio, incisura.
- In-soet**. Prædulcis, valde dulcis.
- In-sout**. Præsalus, valde salus.
- In-spannen**. Intendere.
- in-spannen de peerden**. Iungere equos curru vel ad currum: adducere equos ad iuga, sub currum.
- in-spannigher**. Miles gregarius.
- In-sproutwen**. Inspuere.
- In-spraecke des heylighen gheestes**. Inspiratio diuina, instinctus diuinus.
- in-spraecke der goden**. Oraculum, responsum deorum.
- In-springhen**. Insiliere.
- In-staen**. Insistere.
- in-staen beu iemanden/ staen beu eenen anderen**. Spondere pro aliquo, vadimonium promittere.
- In-steken**. Infigere, intrudere, inferre, ingerere, subdere.
- in-steken/ in-blaesen**. Suggereere.
- in-straker/oo; blaeser**. Susorro.
- in-stekelinc**. Subditicius, subditicius, suppositus, suppositicius.
- In-swelghen**. Deuorare, deglutire.
- In-swert**. Perniger, valde nigerr.
- In-toght**. Ingressus, illapsus, us: & Irruptio.
- In-trecken**. Intro trahere. **Den buyck in-trecken**. Contrahere ventrem. **De beenen in-trecken**. Contrahere crura.
- In-trede**. Introitus, ingressus.
- in-treden**. Intrare, introire, ingredi.
- in-treden/ in-stampen**. Inculcare.
- In-twee .j. on-twee**. Di, dis: in duas partes.
- In-baeren**. Inuadere, inuehi, irrumperere: & Impressionem facere.
- In-bal**. Illapsus, ingressus, us.
- in-ballen**. Incidere, irruere, illabi, ingredi.
- in-balle met gheweld**. Impressionem facere, irrumperere, ingredi cum impetu.
- in-ballen/ in t'ghedachte komen**. Incidere in memoriam, in mentem venire.
- in-ballen/ber-ballen**. Recidere in morbum.
- in-ballen/ber-maegherē**. Strigosum & macilentum fieri, restringi macie aut ægritudine.
- In-bierigh**. Candens.
- in-bierigh worden**. Candescere, incandescere.
- In-blieghen**. Inuolare.
- In-boeren**. Inuachere, introducere.
- In-bouden**. Implicare.
- In-waerts**. Intro, introrsus, introrsum.
- In-wel**. Perbene, valde bene.
- In-wendig**. Internus, intera-

neus, intrarius, intestinus.
in-wendigblich. Internè, intrinsecus.
In-werpen. Iniicere.
In-weiten. Intexere, texendo inferere. **In-weefsel**. Trama, subremen.
In-wijck. Riuus, vadum.
In-wijs. Perfapiens.
In-winden. Inuoluere, obuoluere.
in-windfel. Inuolucrum.
In-woonen. Inhabitare, incolere.
in-wooner. Incola, habitator, inhabitator.
in-wooner der stad. Oppidanus, oppidum incolens.
In-woyzen. Iniicere.
in-woyzen den koop. Rescindere, irritam facere emptionem.
Inghe, j. enghe. Angustus.
Inghe/enghe. *vetus*. Exactio. *vulgo* angaria, i. concussio, violenta exactio.
Innen. Indere, introducere: & Colligere, cogere.
innelich/innighblich. Intèrè, intimè.
innerste. *vetus*. j. binnenste.
innigh. Interior, interaneus, intrarius, intimus: & Attentus, intentus: & Religiosus, pie meditationi intentus, *vulgo* deuotus.
innighend. attentio, intentio: & Religio, intentissima meditatio. *vulgo* deuotio.
innighblich. Attèrè, intèrè, medullitus, inimè, ex intimo affectu.

Int/ent/incht/encht. Atramētum.
Inte. j. ente. Insitum.
I O
Iobbe fland. Insulfus, ignauus, obrulus homo.
iobachtich fland. Insulfus, barbus.
Ioch/iock/iogh. Iugum.
iogh ghe-span. Iugales, equi eodem iugo subacti.
ioch-riem/ioch-goedel. Subiugium forum: *lorū quo colla equorum iugo alligantur*.
Iock/boerde. Iocus, ludus.
iock-wijs/in iock. Ioco, iocosè, ioculariter, per iocum & risum.

iockachtigh. Iocosus, iocularis, iocularis.
iocken. Iocari, nugas agere.
iocker. Iocator, iocans.
Iode. Iudæus, Hebræus, Israëlita, verpus, apella, circuncisus.
Iofferken. j. schaefken. Doblabella.
Ioffrouwte fland. j. ionck-brouwe.
Ioghet. j. ieughd. Iuuenta.
Iope. *vetus*. Voluptas, gaudium.
Iope. j. iuweel.
Ioljd. Festiuus, lepidus: & Festiuitas, hilaritas: *ioljd Becano dicitur* incunda tēporis in læticia gaudioque traductio.
Iongh/ionck. Iuuenis. **Dan ioncks af**. Iam inde à puero, iam à pueris, à pueris, vsque à pueritia, iam inde à cunabulis, inde ab incunabulis, iam inde

- de à teneris, à teneris vngui-
culis, ab infantia, ab ineunte
ærate.
- iongh dier.** Pullus, foetus.
- iongh heet.** Hinoulus, hinnu-
leus, ceruus iuencus.
- iongh haercken.** Lanugo: tene-
ra quasi lana in adolescentiũ
genis.
- iongh kind.** Infans, infantulus,
puer, puellus, puella.
- iongh man.** Iuuenis.
- iongh ruyter.** Tyro, neoptole-
mus.
- iongh werden.** Iuuenescere.
- iongh-beer/ionck-her.** Adole-
scens nobilis, iunior dominus
vulgo domicellus, dominel-
lus.
- iongh-her-schap.** Nobilitas vel
status iuniorum domino-
rum.
- iongh schap.** *vetus.* Iuuenta, iu-
uentus.
- iongh-brouwe.** Virgo: & do-
mina iunior. *vulgo* domicella,
dominella.
- iongh-brouwe.** *vetus.* j. iongh-
wyf. Ancilla, famula.
- iongh-brouwē hōdekē/ schoot-
hōdekē.** Catellus Meliteus:
*catellus cuius nullus est usus, nisi
ut cum otiosis & delicatis matronis
& puellis lusitet.*
- iongh-brouw-schap.** Virgini-
tas: & Status iunioris domi-
næ.
- iongh-brouwe-merck.** j. eppe.
Apium palustre, paluda-
pium.
- iongh-brouwelick.** Virginia-
lis,
- iongh-brouwelickhepd.** Virgi-
nitas.
- iongh-wyff.** Ancilla, famula.
- ionghhepd.** Iuuenus, iuuenta,
adolescencia, ætas iuuenilis,
ætas verans.
- ionghc ionghen.** Iuuenis, puer,
adolescens. **Ionghc van ghe-
dierten.** Carulus, pullus ion-
ghe koe. Iuueca **Ionghc dup-
te.** Pipio, columbæ pulus.
- ionghen haen.** Pullaster.
- ionghc hinne.** Gallina iuue-
ca, nouella, pullastra. **ionghen
vs.** Iuencus.
- ionghen-schender.** Pæderasta,
pædico.
- ionghen/ber ionghen.** Iuue-
nescere.
- ionghen/woypen.** Fœtificare,
fœtare, fœtum edere.
- ionghelick.** Iuuenilis.
- ionghelicken.** Iuueniliter.
- ionghelick.** Iuuenis, adolescens,
iuencus: impubes, inuestis:
ephebus, puber, vesticeps.
- iongher.** Iunior.
- iongher/leer iongher.** Discipu-
lus, condiscens.
- ionghskē.** j. ionghelinck.
- ionghste.** Minimus naru.
- ionghsten ofr wtersten dagh.**
Dies nouissimus, dies extre-
mus.
- Iongleur/ougleur slād.** j. gny-
cheler. Ludius, ludio, getticu-
lator, circulator, cybisteter.
- Jonnen.** *slād.* j. gunnen. Fa-
uere.
- ionste.** *slād.* j. gunste. Favor.
- Joocken/ieucken.** Prurire.
- ioocksel/ioockte.** Pruritus, pru-
rigo,

ri^o, scalpuri^o.
ioockfciachtigh. Pruriginosus.
Iongleur .j. iongleur.
Iouw. Io. Interiectio iubilantis & irridentis.
iouw. Iubilatus, clamor rusticorum.
Iouweelen .j. iutweelen. Cime-
 lia.

I R

Irren. ger. sax. Errare.
Irriken. Ruminare.

I S

Iſ-been/ iſch-been / iſt-been.
 Iſchia, coxendix, os inferius circa nates : & Os pubis, os pectinis.

I T

Ielick .j. iedelick / etlick. Aliquis, aliquid.
Itlund. ger. sax. friſ. Nunc, modo, ſtatim.

I V

Iuche. sax. ſcamb. Ius, iuſculum.
Iuck .j. ioek.
Iuecken .j. ioocken. Prurire.
Iuglier .j. iongleur. Ludius.
Iupghen .j. iupten. Iubilare.
Iuppe/iuppe. Supparus.
Iupper/iuper. vetus. Hubris: ſpecies auis nocturnæ : noctua.
Iups/iupſken. Ius, iuſculum.
Iupſt/iuſt. Iuſtus, æquus: & Iuſtè, æquè, oportunè.
Iupſt een dozzijne hebben. Iuſtū habere duodenarium.
Iupſten/iupſtèren. Aequare, adæquare.
Iupten/iuphten. Iubilare.
iupthinghe. Iubilatio, iubilatus, iubilum.

Iuooz/auooz . Ebur, ebor, dens
 elephanti.
Iuoozen. Eburneus, eburnus.
**Iuppe/iuppe. holl. ſicamb. j. kele/
 kebel.** Supparus.
Iuweel/ioutweel. Cimelium,
 κίμυδιον. iupellex pretioſa, bul-
 la, monile, ornamenta, res
 pretioſa, chara, & gaudij af-
 ficiens. *Becano dicitur* Res
 pretioſa ad ſolam voluptatē
 relata: ſupellex pretioſa ele-
 gansque ſoli voluptati ſer-
 uiens. *Qua ratione etiam*
klepn-nood dici cōſiſcio. *vul-*
go iocale: & iubelium.
iuweelē der hzoutwen. j. klepn-
noodien. Mundus muliebris.
iuweel-kaffe. Cimeliarchium,
 conclaue, pinacotheca.
iuweeltier. Gemmarius.

K A

 Kbaret. Popina,
 thermapolium.
kabarettier/kaba-
ret-houder. Popi-
 narius, thermapo-
 la, cupedinarius.
kabas. Scirpea, fiſcus, fiſcina,
 capſula, capſella, ciſtella.
kabaſſen. Conuaſare, ſurripere,
 compilare, ſuffurari, ſublege-
 re, manuari, manticulari.
Kabbe/kabbeken. Porcellus.
kabbelē. Fœtare, fœtificare, pa-
 rere. *dicitur propriè de porcū ſe-*
libus, &c.
kabbelen. metamorph. Vomere.
kabbelinghe. Fœtura.
Kabel. Funis nauticus, rudens,
 καμυλός, camelus.

Kabeliauw.

Kabeliau/ bollsch. Afellus piscis: & Mulus, mugil, capito, cephalus, ut quibusdam placet.

Kabool. *vetus fland.* Tumultus, turba, turbatio.

Kabouter- manneken. Cobolus, καβουλος, dæmon imitator hominum.

Kabupse. *sicamb.* Promptuariū, cella promptuaria, penaria.

Kabupf- hooft. Capito, onis.

Kabupf- koole. Brassica capitata, tritiana, imperialis.

Kack. Stercus, foria, merda. κακα, i. sctor, merda.

Kack hebben. Cacaturire.

Kack- hiele / kack- berffen / schyt- berffen. Pernio, morbus calcem pedis præcipuè infestans præ frigore.

Kack- hups. Latrina, forica.

Kack- in- nest. Pullus postremo exclusus siue editus, educatu difficillimus: à nido concacando sic dicitur.

Kacke- mick j. alf- kacks. Quasi, quasi vero.

Kack- setel/ kack- stoel. Sella familiaris, sella perforata, reddendæ aluo deputata.

Kack- teple. Lasanum.

Kack- berffen. j. kack- hiele. Pernio.

Kacken. Cacare, merdare, exonerare aluum, facere olerum, purgare aluum.

Kacker. Cacator, merdator, foriolus.

Kackerhe. Foria, stercora liquidiora: & Alui profluuium.

Kade. j. kaepe. Acte, litus, &c.

Kae/ ka. frif. holland. j. kouwte.

Monedula.

Kae- dijck. *holl. frif.* Pons longus, apud Cornelium Tacitum & Catullum, ut annotavit Hadr. Junius. agger angustiore tramite inter paludes & stagnâtes aquas præcipuè aggestus. q. d. agger monedularū: ut cōsicio: quod in eo monedula præcipuè confideant, terrareliqua aqua tecta.

Kaecke. Maxilla, mādibula, mala, bucca.

Kaecken der visschen. Branchiz.

Kaeck- been/ kaeckf- been. Maxilla.

Kaeck- slabbe. Alapa.

Kaeck- barnas fland. Maxilla, mandibula

Kaeck- slaght. Alapa, colaphus.

Kaeck- smete. Alapa.

Kaecken den haertrinch. Branchias halecis excidere, exenterare, eviscerare halecem & muria condire.

Kaeck- haertrinch. Halec brāchiis & intestinis exutum, muratum, conditum.

Kaecke vetus j. tonne. Cadus.

Kaecke. Carasta, pegma: columna in qua damnati conspiciendi ac deridendi proponuntur: furca: suggestus siue structura sublimis, rotunda instar cadi, in qua malefici ad horas aliquot proponuntur deridendi. Op De kaecke setten. Catamidiare, publicè ignominia afficere.

Kaecke. j. galghen- aeg. Furcifer.

Kaecken. Suppilare, manticulari,

- ri, conuafare.
- Kaechel/ kachel**. Vas figulinū, later.
- kaechel-ouen**. Fornax figulina.
- kaechel-stoue**. Hypocaustū figulinum, tepidarium lateritium.
- Kaechelen**. Cachinnari, garrire, cucurrere: glocire, glocidare, gracillare: cacabare: gratitare: tetrinire: gruere: drensare: pupillare.
- kaecheler**. Garrulus, rabula, blatero, locutuleius, verbosus, litigator, vitiligator.
- kaechelerige**. Garritus, garrulitas, cachinnus, cachinnatio.
- Kaefhoen/ kafhoen**. *stand j. schoude*.
- Kaep**. Acte, es, acta, e, litus, ora. *Caeta portus huc alludit.*
- kaepen**. Appellere, intrare portum.
- kaep-meester**. Praefectus actæ.
- Kaep/ kaepen**. Frustula frixa siue adusta ex aruina: adustæ & exuccæ pinguedinis crustæ. *vulgo cremium, conuenit cum verbo caeo. i. vro, aduro, torreo.*
- Kaep**. j. kepe. Silex. **De kaep schieten**. Certare disco, contendere iactu lapidis, ludere calculis missilibus.
- Kael**. Caluus, caluaster, glaber, depilis: recaluus, recaluaster: præcaluus.
- Kael**. Facultatib⁹ exutus, in paupertatem redactus, deplumis, implumis.
- Kael-kop**. Caluus, caput caluum.
- kael maecken** Caluare, decaluare.
- Kael; jijn**. Caluere.
- kael woorden**. Caluescere.
- kaelhepd**. Caluitium, caluities.
- kaeluwe. j. kael**. Caluus.
- kaeluwe aerde**. Terræ cutis, superficies.
- kaelwaerd**. Caluaster, caluus, homo caluus.
- Kaem/ kaen**. Canus situs, situs, mucosus: potus.
- kaemachtigh/ bekaft**. Canus situ, mucidus.
- kaemen**. Mucere, mucescere, mucorem contrahere.
- Kaerde/ kaerden-krupd/ kaerden-distel**. Dipsacus, labrum vel lauacrum Veneris: *officin. carduus fullonū, carduus, virga pastoris.*
- kaerde**. Pecten: instrumentum stylis ferreis, quo lana carminatur: *o* Instrumentum fullonum, è carduis confertum, quo panni rudes conficiuntur, & in villos attolluntur.
- kaerde**. Carminare, pectere lanam, obliquo lanam deducere ferro, carpere lanam pectine.
- kaerder**. Carminator, carminarius.
- kaerdel**. Carminatio, carpus, captura.
- Kaere/ kaerigh. j. kare/ kaerigh**.
- Kaerle. hol. j. kerne**. Nucleus.
- Kaerle/ keerle**. Vir fortis & strenuus: vir proceræ staturæ & grandis corporis: *qualem fuisse Carolum primum scribunt.*

Kaerle/

Maerle/keerle. *vetus.* Vir, homo.

Maerle/keerle. Ruflicus.

Maerle/keerle. *fland.* Tunica, tunica longior.

Maermen. j. karmen. Lamentari.

Maerte. Charta, papyrus, pagina, scheda.

Maerte. Charta picta.

Maerten/kaert-spelen. Ludere chartis.

Maert-spel/troef-spel. Chartulæ luforiæ, paginæ luforiæ, chartulæ pictæ, ludus chartarum, rubri chartacea symbola regis.

Maert-spelen. Ludere chartis.

Maese/kefe. Caseus. *Maes quasi ca aes/sive quædæ aes/dicitur Becano, hoc est, malum nutrimentum, si ad alterâ lactis partem conferatur.*

Maef-bojde. Fiscella.

Maef-bupfken. Caseale.

Maef-kooper. Casearius, lactarius.

Maef-rundel. Coagulum.

Maef-schene. Forma casearia.

Maef-dat. Forma casearia.

Maef-boyme. Forma casearia.

Maef-water. Serum: *pars lactis aquea, à caseosa separata.*

Maef-wepe. Serum.

Maefken/kefken. Caseolus, parvus caseus.

Maefkens-krupd. Malva siluestris *q. d. herba caseolorum: à forma seminis caseolo non dissimilis.*

Maefse. Ictus, percussio: & Colaphus, alapa.

Maefse. Ictus pilæ; & Meta lue

terminus pilæ.

Maefsen/kefken. Sectari pilam, ludere pila palmaria, exerceri pila.

Maef-bal. Pila, pila luforia, pila manuaria, pila recuffatilis.

Maef-brane/kaert-spel. Spæriterium.

Maef-spel. Ludus pilæ.

Maef-spel. Spheristerium: locus exercitio pilæ destinatus.

Maef/palfe. Acus, eris, palea, purgamentum frumenti.

Maef-hifte/kaf-colder. Palcarium.

Maef-fack. Saccus acetosus, acere refertus.

Maef-fack/djaf-fac/diek-bupc. Venter collatius, homo ventrisofus & obesus *q. d. saccus acetosus: sumpta metaphora à peccore paleis sive acerbis & siliquis saginato.*

Maefachtig. Acerosus, palcatus.

Maefkoeen/kaefkoeen. *fland. j.* schoude.

Maefkoeen-baeghet. j. schoudebaeghet.

Maeffooz/kaufsoz. Foculus, battillus mensarius.

Maefhe/kaghe-schuppe/kager-schuppe/krab-schuppe. *hol-land.* Naucula aperta, & oblonga velifera.

Maefrel. *holl. fris. j.* bofstel-djaed.

Maefghenest. *fland. j.* kack-innest.

Maefacke/kaefacke. Gallica palla. *vulgo casecca. dictio gallis, italæ, hispanis nobiscum communis: iacke autem nostras est dictio.*

Maef.

- Kaep** j. **kaepe**.
- Kahe/kakelen**. j. **kaecke/kacc-kelen**.
- Kal**. Pulcher, dicitur *Becano*.
- Kalaberen/kallaberen**. Inter se in vtramque partem de variis rebus otiosè suaves iucundosque sermones conferre. *Becanus*.
- Kalander/hogen-milwe**. Curculio. *vulgo* calandra.
- Kalangie**. Calumnia, vexatio in litibus per fraudem & frustrationem per malitiosa interpretatio rei alicuius.
- Kalangieren**. Exigere multam, vexare aliquem multa, irrogare multam.
- Kalangieren/straffen**. Arguere, reprehendere.
- Kalangieren**. Sibi asserere.
- Kalangieren de koop**. Emptionem alienam in se transmutare: iure præferentiæ siue propinquitatis emptionem anticipare: transferre in se emptionem bonorum: retrahere emptionem, remouere extraneum ab emptione. *dicitur* **Kalangieren** à calumnia: ut patet l. *dudu*. C. de contrahend. empt. *Grauis*, inquitunt *Imppp*. videtur iniuria, que inani honestatis colore velatur, ut homines de rebus suis aliquid facere cogantur iniuri.
- Kalangieringhe**. Irrogatio multæ.
- Kalangieringhe des koops**. Ius præferentiæ in rebus emptiis: ius præferentiæ. *vulgo* retract^o dicitur; cū alienā emptionem qui in se transfert: maximè an-
- tem cū alienatā à propinquis prædiā oblatō intra legitimum tempus pretio recuperantur. *Huius etiam sit mentio Ruth cap. 4.*
- Kalck**. Calx, ferrumen, cemenrum.
- Kalck-brandet**. Calcarius.
- Kalck-grups**. Rudus, eris.
- Kalck-loedte**. Rutrum, rutabulum.
- Kalck-ouen**. Calcaria fornax.
- Kalck schertien**. Rudus.
- Kalebasse**. Cucurbita lagenaria.
- Kalenderen**. Leuigare, polire.
- Kalendier**. Fasti, orum: fastus, uum. *vulgo* calendarium.
- Kalendier-boeckken**. Calendarium, tabulæ calendariæ, libellus fastorum.
- Kalengieren** j. **Kalangieren**.
- Kalf**. Vitulus.
- kalf**. Homo obesus. *ita Suet. Tranq. ait Seruium apud Gallos olim appellatum Galbam, id est, prepinguem, siue vitulum bene saginatum.*
- kalf-koe/kaluer-koe**. Fords, horda, fœta bos.
- kalf-bleesch**. Caro vitulina.
- kalfsen** j. **kaluen**. Fœtare.
- Kalibaerd**. Comarchus. vici siue villæ princeps.
- Kalioote/kelloote**. *fland. holl.* Vectigal, exactio, tributum.
- Kalissen hout**. Glycyrrhiza. *vulgo* regalitia.
- Kalkoen**. *vetus* j. *hoef*. Cornu pedis equini.
- Kalkoensch en haen**. Pau Indicus, pau Gallicus.
- Kalkoensche hinne**. Gallina Indica, Afra, Africana, Numidica,

midica, Gallica.

Kalaberem. j. kalaberem/ kal-
len.

Kallant. Quakerius opera
virtus q. d. cliens.

Kallant. Permutator, commer-
cia exercens cum aliquo.

Kallanterje/ kallandijse. Clie-
tela & Commercium.

**Kallefaten/ kallfateren/ bysetu-
wen de schepen.** Commissu-
ras nauū ferruminare mulci
coma interiecta infarcire,
stipare stoppa. **Kalfatē** (in-
quit Adrianus Lunus, Ani-
maduersorum lib. 3. cap. 6.)
est consolidare & compinge-
re hiulca, à καλαφάτης, qua
voce ναυπηγος vocatur, cu-
ius munus est, nauis cōmis-
suras rimasque solidare stup-
pa aliāque materia. **Kal-baten**
Becano est nauem siue vas ap-
parare ne aquam per rimas
vllas admittat, et q. vltimam
manum imponere. *dictione cō-
posita à kal & bat.*

Kallen. sicamb. fris boll. Dicere,
loqui, termocmar, fabolari.

Kallepfer. j. ghelepfer. Concu-
binus.

Kallewep. fland. Ensiculus ve-
natorius.

Kallupte/ klrpte. Globus. &
Rapa, rapum.

Kallupten. Ludere globis gela-
tis, ludere massis glaciatis.

Kalm. Tranquillus, quietus,
placides, tacitus, stratus. vulgo
calmus. vox galli, stalm, brispā-
nis, anglis communis.

Kalme zec. Malacia, maris tran-

quillitas, mare tranquillum,
mare stratum, clemens, mire.

Kaltien / kaluer ē plurale à kalf.
Vitali.

Kaluen/ kalueren. Fœtare, fœ-
tum edere, lactificare. propriè
dicitur de vacca vitulum edente.

kaluen / byæcken. Vomere,
reddere vomitu.

kaluen. Egerere aggestam ter-
ram, dicitur de aggeribus male
compositis & ruinosis.

kaluer-hoe. j. kalf-hoe. Vacca
tœra.

Kam kamme. vetus j. bycuwe
rge.

Kam. Pecten.

kam / strups der boghelen.
Crista.

kam bade stad poozte. j. heck.
Cataracta, vectes portarum,
crati portarum instar pecti-
nis dentata.

kam ban de hand. Postbra-
chiale.

kam-wijs. Pectinatum, ad pe-
ctinis similitudinem.

kam wjs ghemaeckt. Pecti-
natus.

hammen. fland. j. kemmen. Pe-
ctere.

Kamant. Scabiosus, scabie siue
impetigine laborans: scabio-
sus instar mendici: galli cai-
mand dicitur mendicus, quem
nos gopman & perfectius gos
de-man vocamus

kamâterje. j. rabants krauts
sel. Impetigo: fœdatio cutis
terpens cum pruritu: scabies
sicca, aspera, & prominens:
scabies mendicorum.

Kamel.

- Kamel.** *vetus.* j. **kemel.** Camelus.
- kamelot :** Vestis vndulata, cy-matilis, capripilia, *vulgo* camelotum, *voce* gallus, *italis*, *hispanis* aliisq; *communis*: quod scilicet è camelorum, capraru & hircorum pilis cõtexus, potius quam lanis.
- Kamer / kãmerẽ.** Cella. *vulgo* camera, *vox* gallus, *italis* *hispanis* *communis*. **Kamerke.** Cellula.
- kamer.** Cœnaculum.
- kamer daer men slaept.** Cubiculum, thalaimus.
- kamer/ghulde.** Collegiũ, con-tubernium.
- kamer / raed-kamer.** Curia, concilium. *vulgo* camera.
- kamer der schepenen.** Senaculum.
- kamer van ontfangh.** Aera-rium, quaestorium.
- kamẽt/kamter-ganch.** Alui excrementum, ventris proflu-uum, purgatio alui, laxatio ventris. *vulgo* camara *hispanis* dicitur. **Ter kameren gaen/kamer-ganch hebben.** Pur-gare aluum.
- kamer-ganch. j. kamer.** Alui purgatio.
- kamer-ghericht des Kepler-rycks.** Iudiciũ Cameræ Im-perialis: iudiciũ Romani Imperij.
- kamer-houder** *fris.* j. **roode-roede.**
- kamer-katte.** Cellaris mere-trix: concubina siue pellaca quam amator sibi soli seruat. *celle in-cusam*.
- kamer-looghe.** *fris.* j. **pisse.** Lo-tium, viina.
- kamer-spel.** Ludus scenicus, lu-dus histrionicus, præstigiæ. *g. d.* ludus cameræ siue cellæ: quod in scenis, tabernaculis, cellis aliisq; locis primatis (nemine, nisi mercede numerata, intromisso) spectaculum sui suæq; artis præ-beant histriones, mimi, præstigia-tores, & id genus gesticulatores.
- kamer-speler.** Histrion, mimus, ludius, ludio, circulator, præ-stigiator.
- kamer-speler/ reep danster.** Perauristes, petaurista.
- kameren.** In cella condere, in cubiculo asseruare, includere cubiculo.
- kameriere.** Ancilla cubicularia, cubicularia, æ: ancilla à cubi-culis, pedissequa, ancilla. *vulgo* cameraria. *voce* gal. *hispanis*. *italis*. *communis*.
- kamerlinek.** Cubicularius, à cubiculis, super somnum ser-uus. *vulgo* camerarius & ca-merlingus.
- kamijn/kamijn-steen** *ger. sax.* *sicamb.* Caminus, infumibu-lum.
- Kamille/kamill-bloemk.** Cha-mæmelum, anthemis.
- Kamme. j. kam.** Pecten.
- kammen.** *sland.* j. **kemmen.** Pe-ctere.
- Kamp.** *sax.* *fris.* *sicamb.* *holl.* *sland.* Campus, ager, aruum.
- kamp.** Castra, statua. *vulgo* Campus.
- kamp.** Certamen, certatio, pug-na, militia.

kamp / ghebecht van twee.

Monomachia, duellum, singulare certamen duorum.

kamp-plaetse Arena.

kamp-strjfd. Duellum.

kamp-bechter. Athleta.

kamp-bechter met vupfsten.

Pugil.

kampen / kampéren. Castra facere, ponere, metari.

kampen. Certare, concertare, decertare, pugnare, depugnare, debellare, dimicare, digladiari: singulari certamine certare.

kamper, kampioen. Bellator, certator, gladiator, propugnator, athleta, pugil, debellator, depugnator, monomachus.

kamper wonde *vetus.* Vulnus lethiferum, periculofum.

kamperlick. Athleticè. & Periculofè.

kamperlick ſtaen. In ſummo discrimine ſive periculo & neceſſitate eſſe.

kamperlick groeten. *vetus.* Capitulis accuſare, crimine accuſare.

kampion. Athleta, pugil, bellator. *vulgo* campio: à campo ſive circo decertantibus definito.

Kampernoelie / padden-ſtoel. Fungus, boletus.

Kamus / kamups / plat-neuſe. Simus, ſimo, cui nares ſunt depreſſæ ſuperius: camurius .i. inſle xus. *vulgo* camuſius.

kamus / ſimmen-neuſe. Naſus reſimus.

Kanaele. Canalis, alueus: fluuij alueus, ſive profundus gurgis.

Kanaelle. Fæx plebis, fæx ciuitatis. *vulgo* canalia.

Kancel / kantsel. *ger.* Pulpitum, ſuggeſtus, roſtra.

Kancelier. Archigrammateus, ſcribarum præfectus, nomophylax. **Kancelier / requeſtmeester.** A libellis, libellorum magiſter: qui cognitiones tractat, & ſupplicum libellorum vota. *vulgo dictus* cancellarius, à *cancellando*, id eſt, *illimendo tranſuerſis lineis vel cancellis: quum ſæpius reſcripta, regis ſeu principis ſigillo munienda corrigat.*

Kancelrje. Archium, tabularium, nomophylacium, officina pragmatica ſive diplomatica.

Kanker. Cancer, morbi genus.

Kâdeel / ſuppè. Cyceon, miſcellanea potio, ſorbitio, ſorbitiuncula, torbillû. *Vox* kandeel / *us* notat *Adrian. Iunius*, à *καδὲλῆ* Grecorû non abludit, olim in *gelliciis*: cuiusmodi eſt *Friſiu* recepta *warmetaute* / quod ſonat calidum donum ſive calidû *ſcyphum*, quaſi *de quod dægor*. Poſſet tamen, ſalua *Iunij* opinione, dici *caudeel* / quaſi dicas calidum: qua ratione *Gallus chandeau*: cum nos quoque *vulgo* huiusmodi *ſorbitiunculas warm / wat warm* / hoc eſt, calidum ſive calidi aliquid vocemus. Sûnt qui *tandeel* quaſi *canceel* dici putent, quod plerunque huiusmodi *ſorbitiuncula* ex *ovis*, *saccaro*, & *caſia* ſive *canella* decoquatur. *vulgo* *caldellum*.

Kande

Kandelaer. Candelabrum.

Kaneel. Casia. *vulgo canella, voce galli, hispanis, italis usitata.* Cinnamonum, cinnamomum, *aroma est fragrantissimum in cuius locum nobis casia successit.*

Kanefas. Canabina vestis, cannabinacea tela. *vulgo cannauacium.*

Kaniant/kangiant. Vestis polymita, vericolor, babilonica. *vulgo cangianta.*

Kanne. Poculum, capis, obba, cantharus. *vulgo canna.*

kannachtighen wijn j. kaemachtigh. Vinum mucidum.

Kanonick. Canonicus. *q. d. regularis.*

kanoniske. Canonicatus.

kanoniseren. Referre in numerum deorum vel diuorum, caelo asserere, apothefi donare, diuorum cathalogo ascribere. *vulgo canonisfare.*

Kanste. Alea, iactus aleae, fors, fortuna. **De kanste waghén.** Aleam experiri.

kansteler / quantsteler. Socius ludi, collutor.

Kansterlinck. j. krantsefinck. Spira.

Kant. Canthus, angulus, extremitas, extrema pars, margo, ora.

kant aen d' water. Crepido, margo, ora terrae quam aqua alluit, ripa.

kant. Pars. **Dan alle kanten.** Ab omni parte.

Kantē. Extremitatē abscindere.

Kanteel/kanteel hout/kacksel. Canterius.

kanteel/kanteel-steen aen den muer. Mina, pinna muri, murulus.

Kantert. bol. fris. sicamb. Causus magnus.

Kantel j. kancel.

Kap. j. kappe. Capitium.

Kape. j. betur-berg. Promontorium, *ital. capo, hisp. cabo. q. d. caput.*

kape/bake. Specula, pharus, signum litorale.

Kapelle. Sacellum, sacrarium, aedicula. *vulgo & antique capella, ut explicat Guil. Durand. in Rat. diuin. offic. lib. 2. cap. 10. nepe à capa sine cappa Dni Martini, quam olim Reges Francie in bello secū ferro solent, eaq; sub quoda m tentorio ab ipsa capa, capella dicto, seruabatur. Vel a capra sine capella: olim enim in expeditionibus, in tentorijs domanculas pellibus caprarum contestas confecerunt, in quibus sacra celebrabantur. Hec posterior Durandi ratio mihi potior videtur: cum etiā apud Caesarem, Valerium, Tacitum, Livium & alios, pelles pro tentorijs que pellibus costabant, accipiatur.*

Kapelle/kooj. Chorus.

kapelle-meester. j. sangh-meester. Phonsus, symphoniarcha.

kapellaen. Sacellanus, minister sacrorum: *vulgo & antique capellanus. Clerici, inquit Durandus, in quorum custodia, capella, siue tentorium, in quo B. Martini capa sine cappa erat, inde dicti sunt capellani: à quibus ad Sacerdotes idem nomen passim est transfusum.*

kapelleken binnen huyfe. Lararium.

Kapeftant. Ergata: machina tractoria axe recto.

Kapitel somme. j. hooft-somme. Sors. *vulgo* capitale, summa capitalis.

Kapitel. Capitulum, epistylum, modulus: id quod (capo) siue columnæ imponitur.

Kapitel. Exactio capitum.

Kapitel/hooft-punt. Caput, capitulum.

Kapitel / kapitel-hups / gheftoelte. Exedra. *vulgo* capitulum cœnobij.

Kapitel der canonicken. Collegium canonicorum, comitia sacra, conuentus.

Kapitel houden. Peragere conuentus, celebrare comitia sacra.

Kapitel-dag. Dies comitorum sacrorum.

Kapitel-hups. Exedra, *vulgo* capitulum.

Kapitelen. Castigare verbis & multis.

Kapitepn. Dux militum, ductor ordinum, præfectus militum, strategus. *vulgo* capitaneus: à capite nempe: quod sicut caput reliquis membris, ita hic reliquis militibus, cuius, aliisque imperet.

Kapitepn generael. Imperator, imperator exercitus, archistrategus, dux primarius.

Kapitepn-schap. Præfectura, ducatus, imperium militare. *vulgo* capiraneatus.

Kappe. Capitium, capitis tegmen, cucullus. *vulgo* cappa.

kappe/kos;-kappe. Trabea, Deld-kappe. Chlamys.

Spaensche kappe. Ricinum cucullatum, bardocucullus.

kappe. Culmen, fastigium: supremum siue summum cuiusque rei.

kappeken. Cucullulus, paruum capitium.

kappeken der manlickheyt. Præputium, pellicula glandem regens.

kappaerde. Cucullatus, capitium indutus.

kap-man. Cucullatus. & Columbus cristatus.

kap-mutts. *holl. j.* slap-mutse. Pileus nocturnus.

kap-raue/dack-sperre. Cancræus, sigillum.

Kappoote. Caprium, sagum.

kappootken. Palla muliebris.

kapuyn. Cucullus, capitium.

kapuyn. Humerale, gestamen humerale, cucullus humeralis: tutulus.

kapuyn/kouel der vrouwen. Calantica, calicadrum, capitium.

Kappel/kappelken. *holl. j.* pespel. Papilio.

Kappen/hacken. Conscindere minutim, minutatim conscindere.

kap-mes. Culter conciforius, falx putatoria.

kapper. Concifor.

kapper/kappert / pot-hooft.

Lamia: pisci dictus à truncandis piscatorum sagenis, teste Adriano Junio.

Kap

Kappers. Capparis, Inuris.

Kappuyt. Capo, capus, gallus
spado, cui testes sunt auulli.

Kappuyt. lubben. Castra-
re, euirare, auellere gallo
testes.

Karbel/latte. Tignus, tignum.

Karbel-steen. Mutulus.

Karaueel j. kareusel.

Karbonade/kolen-herst. Caro
rosta, offala carbonibus tosta.
vulgo carbonada.

Karbonkel/karbonkel-steen.

Carbunculus: lapis pretiosus à
similitudine prunaru' nomē sortis.

Karcker. j. kercker.

Kardnael. Cardinalis: causia-
tus vel purpuratus pater.

Kare/karcken. Cara, amica: &
proprie lecta, electa, dilecta:

karen enim veteribus Saxoni-
bus eligere, & wberkaren
electus dicitur.

Kareel kareel-steen. Later, la-
ter coctus.

Kareel-backer. Laterarius.

Kareel ouen. Lateraria: cami-
nus in quo lateres excoquuntur.

Kare vetus sax. Eligere, diligere.

Karen koren fris. Vomere.

Kareueel/kouuel/boeper. Dro-
mas, dromon, celox: corbita.
vulgo carauella.

Karien/koerten. Gemere in-
star torturis siue columbarum.

Karien/inquit Beccanus, dicitur
pueruli, dum matribus vel nu-
tricibus incondito seno & gesti-
culatione blandiuntur: quod reci-
procè etiam de matribus dicimus,
dum pusionibus suis colludunt, &
blandis susurris mollem animu-

lum pacare & conciliare sibi ni-
suntur.

Karigh. Sordidus, parcus, te-
nax.

Karighepd. Sordes, parcitas,
auaritia.

Karigblich. Parcé, auarè.

Karle. j. kaerle.

Karmen. j. kermen. Lamētari.

Karmesijn/karmesijn kleed.

Vestis purpurea, ostrina, coc-
cinea, coccina, Tyria, conchy-
liata, Sarrana, perfusa ostro,
ardens murice: Arabice ker-
mez. vulgo Carmesinum di-
ctum, quod fiat ex vermiculo què
Pænorum lingua carmen dici-
tur.

Karne. j. kerne. Nucleus.

Karonie. Cadaver. *καρνια*, cha-

ronia apud Lærtium & Geogra-

phos sunt barabra quædam &

Plutonia, fædos odores exhalan-

ta: hinc Cella, quod fætet cada-

ueris modo, dicunt caronia: & ho-

minem nihil, indignam qui in

nullo sit numero, vocant vulgo ca-

rognia, tãquam cadaver belue

alicuius erectum, à vitiorum

fæore. ita Gilbertus Cognatum.

Karote/karote wortel. Passi-

naca, daucus, siler. vulgo ca-

rota.

Karper. Cyprinus. vulgo car-

pia, carpa.

Karpet. Gansape, amphitapa,

tapes, tæctum.

Karpie/karpe. Linamentum

carptum veltumve, è linteis

côcerptis: Linamentum rast-

le, è lanugine linteorum cra-

sa. vulgo carpia.

Q +

Barra

Karrake/kraecke. *Circerus*, nauis prægrandis.

Karte. *Carrus*, *carrum*, *carruca*, *currus*, *biga*, *vehiculum*, *vestabulum*.

karre-vetus. *Nassa*: *alueolus*: *alucare*.

karre-dijner. *Carrucarius*, *bigarius*, *agitor* *carru*.

karre-man. *Carrucarius*, *cisarius*, *bigarius*, *auriga*.

karren. *Vehere*, *vectare* *carro*.

Karren/kerren. *Stridere*.

Karrene. *vetus* *fland.* *j.* *karre*. *Carrus*, *currus*.

Karren-peerden. *vetus.* *j.* *wasghen-peerden*.

Karstepe. *Panni* *genus*.

Karstepe. *j.* *kerstepe*. *Nebula* *linea*.

Karspel. *j.* *kerspel*.

Karstelinck. *j.* *krantselinc*. *Spira*, *collyra*.

Kartoutwe. *j.* *nood-busse*. *Genus* *bombardæ* *maioris*. *vulgo* *carruna* & *quarrana*.

Karteel. *j.* *quartel*. *Quarta* *pars*.

Kasack. *j.* *kaiacke*.

Kase. *j.* *kaese*. *Calcus*.

Kasement. *vetus.* *angl.* *Transenna*, *ergastulum*.

Kassaerd/pannen-koek. *Placenta* *ex* *ouis*, *butyro*, *lacte*, *herbis*, *lardo*, & *c.* *sic* *dicta* *à* *patella* *stridore*.

Kassen/kissen. *Stridere*.

Kasse. *Capsa*, *cista*, *arca*, *theca*. *vulgo* *casta*. **Kasken.** *Capsula*, *cistula*, *cistella*, *loculus*.

Kasse/wissel-kasse. *Mensa*, *abacus* *numulatorum*.

Kasse/peplighdom-kasse. *Fer-*

culû, *feretrû*, *sive* *pheretrum*.

Kaf-boeue. *Agyrta*, *circulator*, *qui* *lararia* *circum* *pagos* *circumuehit*: *mithragyrtes*, *qui* *obambulat* *cû* *simulatis* *mysteriis*, *ac* *rudibus* *imponit*. *Dicuntur* *hujusmodi* *impostores* & *nebulones* **kaf-boeuen/** *à* *capis* *sive* *theis* *quas* *falsis* *osibus* & *reliquis* *vafre* *munitas* *circumferunt* *ad* *questum*. *vulgo* *quæstuarij*, & *quæstores* *electosynarij* *vocantur*: *horum* *nomen* *profus* *tollitur* *in* *Concilio* *Tridentino* *Sess.* *5.* & *25.*

kaf-iaegher. *j.* *kaf-boeue*. *Agyrta*.

kassenaer. *j.* *kaf-boeue*. *Agyrta*.

kassier. *Quæstor* *mercatoris*, *administrator* *pecuniarû* *mercatoris*, *præpositus* *pecuniæ*, *mensarius*, *mensularius*, *argentarius*, *trapezita*. *vulgo* *cashierus*.

Kasseren. *Quassare*, *frangere*, *confringere*: & *Dispungere*, *expungere*, *cancellare*.

kasseren een testament. *Rescindere* *testamentum*, *irritum*, *vanum*, & *nullius* *momenti* *facere*. *vulgo* *castare*.

kasseren de kriegh-tieben. *Exauctorare* *milites*.

Kassje/kassij-wegh. *Via* *strata*, *viarum* *strata*, *via* *silicata*, *via* *delapidata*, *pauimentum* *viarum*. *vulgo* *calciata*.

kassij-gote. *Lucile*.

kassij-steen. *Silex*, *lapis* *quo* *via* *sternitur*.

kassjen. *Sternere* *lapidibus*, *cō-*
str-

- sternere viam silicibus, delapidare.
- kassjet.** Strator silicum.
- kassgne/kassje.** Iugamēta stru-
ctura fenestrarum.
- kassijne/kassje.** *fland.* j. blasse-
ture. Speculare chartaceum,
tympanum.
- kastanie.** Castanea, nux Sar-
diana, heracleorica.
- kastanien-boom.** Castanea.
- kastanien-buyn.** Spadix, spa-
diceus, puniceus, phœniceus,
hyginus.
- kastanien-bosch.** Castanetum.
- kasteel.** Castrum, castellū, ar-
tastelcyn. Præfectus arcis, in-
sularius. *vulgo* castellanus &
castaldus.
- kasteelp-schap.** Præfectura
arcis. *vulgo* castaldia.
- kastijden/kastjen.** Castigare:
punire, animaduertere.
- kastjement.** Castigatio: pu-
nitio.
- kastjdinghe.** Castigatio: puni-
tio, animaduersio.
- kastiel.** Casiola, sacrum pal-
um. *vulgo* casula, planeta.
- katre.** Catharrus, destillatio:
hmoꝛ è capite destillans ad
os & fauces.
- kablen/kateelen.** *fland.* Bona
mobilia, supellex, res, faculta-
tes. *vulgo* catalla.
- katejck goed.** Bona mobilia.
- katal / katerolle / palepe.**
Tichlea, rechānus, rotula
strta: *perfecte & proprie*
koud-rol. *quod* orbiculus vel
rota chordæ siue funis.
- kater-koojde.** Funis ductari⁹
- kater.** Aelurus. *vulgo* carus &
cattus.
- kater.** *metamorph.* Catus & sagax
homo.
- kater-coghen.** Oculis ardenti-
bus intueri, fixo oculorū ob-
tutu intueri instar æluri, in-
tendere oculos, hætere ob-
tutu.
- katte.** Felis, ælurus. *vulgo* catus
& cattus.
- katte, stoym-katte.** Vineæ, plu-
reus, propugnaculi genus.
- katten. j. kattedens.** Nuca-
menta.
- katten-krup.** Nepeta. *herba elu-
ris male valentibus expetita.*
- katten-ooghen.** Oculi felini,
nocturni, herbei, glauci,
cælij.
- katten-ooghtgh.** Cæsius, glau-
cus, oculis glaucis.
- katten-siluer.** Amaneus: lapis
alumni scissili similis, è quo
ellychnia fiunt inextincta dū
superest oleum. *vulgo* argen-
tum felium, *ob colorem felii-
um oculis non absimilem.*
- katten-spel.** Ludus siue iocus
hostilis & simulatus: *post lu-
sum enim deuorat ælurus mures*
captos.
- kat-wl.** Noctua, vlula, *sic dicta*
quod capt et & fallat mures instar
felis.
- kattedens / bloepffel aen note-
lers/haelers.** Iuli, nucamē-
ta: comæ in nucibus, corylis,
populis, salicibus & similib⁹,
in quibus semina dependent.
vulgo caruli.
- kattijf / kattjuigh.** Miser,
ærum-

arumnosus, pauper. q. d. caprius. vulgo cartiuus.
Kattjutchepd. Misericordia. *arūna.*
Kaud. j. koud. Frigidus.
Kauw/kef-koen *stād.* j. schoude.
Kauw-baeghet *stād.* j. schoude-
 barghet
Kaudael. Sors. vulgo caedale, *sine* capitale, summa capitalis.
Kauete. Cauca, ergastulum, carcer.
Kauel. Sors. sortitio, fors in diuisione bonorum, rara portio. dicitur *kauel sine kabel* / q. d. funis sortis. *Sic funis sine funiculus, sacro sermone dicitur terra & hereditatis fors, & pars que cuique obtingit: nam ut Latini decempedis, sic Hebraei & Chamanes funibus extentis metabantur agros, & partiebantur iugera.*
Kauelen. Sortiri, diuidere bona sorte, eligere sorte, ducere sortes.
Kauelinge. Sortitio, sortitus, us.
Kauwfooz. j. kassooz. Foculus, j.
Kauwse j. kouwe. Caliga.
Kauten. j. kouten.
Kautsje. *stād.* j. kassje. Via strata.
Kautsje *stijper* *stād.* Deambulator, obambulator.
Kauwe/kouwe/kuwe. *sax. sicāb. holl. stād.* Fauces, frumen: & Mala, maxilla, gena: & Mentum.
Kauwen/kouwen/kamen *sax. sicāmb. holl. stād.* j. knauwen. Mandere.
Kauwe/kae. Monedula.
Kauwetteren/kauwetten. Vo.

ciferari instar monedula: garrire: conuitiari, contumeliam dicere, obrectare.
Kauwetteret. Maledicus, conuitiator, obrectator.
Kauwettere. Garrula, maledica mulier.
Kauwooz/de. Cucurbita.
 K E
Ke. Ah, Interiectio varios affectus explicans.
Kebbe / kebbeken. j. kabbe. Porcellus.
Kebbe / kebbe / keuisse / kebb-wyff. *vetus ger. sax. sicāmb.* Peller, pallaca, concubina.
Kebsdom/keuisdō. *vetus.* Adulteriū, meretricium, scortatic
kebb-kind / keefs-kind. *vetus.* hoeren-kind. Nothus, illegitimus.
kebben/keelen/keuelen/keefle. *vetus.* Fornicari.
Keefe. Fallacia, dolus.
Keedel/kele. Supparus, tuppau, vestis superior linea siue htea.
Keefen. *vetus.* Fornicari.
Keef-bom / keef-dochter / keef-sonne, keef-kind. *ido* Lieb-ff.
Keele/kele. Guttur, gula, iugulus.
keele / ferneels. Tegula deciaris, per quam defluit qua pluuia.
keel-ader Iugulus.
keel-band. Spira, funiculus qui galerum, pileum, aut cranium sub mento constringit.
keel-gat. Gula.
keel-ghewoel. Agyaa / *nan-cc,*

- ce, squinancia.
keel-knoobhel. Frumen, ruma.
keel-krupd / tapkens-krupd.
 Hippoglossum, hypoglossum.
vulgo vuularia, bonifacia, lin-
 gua pagana, bilingua.
keel-krupd / mond-houd. Li-
 gutrum.
keelen / kels. Iugulare, iugulum
 confodere.
keelen . metaph. Trucidare foe-
 nore.
keepen . j. keper.
keet. Versus, versio, conuersio,
 versura, flexus.
keeren. Vertere, conuertere.
keeren. Reuertii.
keeren . vetus . j. ouer-gheuen.
 Vomere,
keeren . j. kren. Verrere,
keer-baer. Versatilis.
keer-wegh. Anfractus, via fle-
 xus.
keer-weer . q. d. keer-weder . j.
 nae bysploft . Respotia,
 orum.
keerer / keerder. Versor, versa-
 tor.
keeringhe / keer. Versio.
keertlick. Versatilis.
keerte . j. kaerte.
keertse. Candela, lucerna, lych-
 nus.
keert-kof. Lychnotheca.
keert-licht . . . Candela accensa,
 lumen lucernae.
keert-maeket. Lychnopceus.
keert-ruet. Sebum candelarum.
keert-snutter. Eminentorium.
keert-stork . j. handelap. Can-
 delabrum.
keese . j. keese. Calcus.
keese . j. keete. Casa, casula: &
 Cauca, auarium.
keese . fris . holland . j. back tand.
 Dens molaris.
keesen / khautwen. Mandere,
 remandere.
keest . stand. Nucleus, granum,
 germen.
keest . stand . j. gheboghelte. Oui
 vmbilicus.
keesten . stand. Germinare, pul-
 lulare.
keet . sax . fris. Stercus, lutum.
keete. Casa. **keetken.** Casula.
keeten. Focillare, fouere.
keeten ende supueren het sout.
 Purgare, expurgare, persee-
 re sal.
keeuwe . ger . sax . fris . j. koutwe.
 Fauces.
keeuwen . j. knoutwen.
kefer . j. keuer. Scarabeus.
keffen. Gannire, babari, latrare.
keffer . Latrator, hylactor, hy-
 lax,
keffinghe. Latratus, gannitus,
 us.
keghel . vetus boll . j. kepe. Silex.
keghel. Meta, conus, obeliscus,
 terminus, stipes pyramidatus.
keghel . stand . j. kekel. Stiria.
keghelen. Ludere trunculis, lu-
 dere pyramidulis.
keghel-baene . Ludus metarum,
 locus in quo conis luditur.
keghel-spel. Ludus metarum.
kepe. Silex.
kepe. Cerebri morbus, insipien-
 tia, infania, phrenesis.
kepe. Stultus, infanus.
kepachtich. Saxosus.
keperd. Homo insanus, deli-
 rus,

rus, insipiens.
kephen. Paruus silex.
kephen. Flos Armerius.
kephen/tuplken. Sertum, fasci-
 culus florum.
kepfer. Cæsar, imperator, au-
 gustus.
kepfer-dom. Imperium: Cæsa-
 ris siue imperatoris domi-
 nium.
kepfer-ryck. Imperiū, regnum
 cæsarium.
kepferinne. Imperatrix.
kepte. *fland.* j. kupte. Cereuisiæ
 genus.
kekel. Stiria.
kekelen/kekeler. j. haeckelen/
 kaecheler.
keken. Garrire, blaterare.
keker. Garrulus, blatero.
kekeren. Balbutire.
kekeren. Cachinnari, immode-
 ratè ridere.
keker-foet. Stultus cachinnans,
 dissolutè & immoderatè ri-
 dens: *rifu enim effusore suo immo-*
deratum cachinnum effundit, viro
prudenti indecorum est.
keket/kicher. Cicer, eris.
kel. *fris.* Perterritus, pauidus.
kelck. Calix.
kelck dief. Sacrilegus, q. d. sacro-
 rum calicū fut: potiriocleptis.
keide. *sicamb.* j. boyst. Gelu, fri-
 gus.
keider. j. keller. Cellarium.
kele. j. kebel. Supparus.
kele. j. keele. Gattur.
keljoote. j. kaljoote. *fland.* Ve-
 ctigal.
keller/ke' der. Cellarium, cella
 promptuaria, hypogæum.

keller-koytse. Crapula, helucus:
 capitis dolor ex ebrietate.
keller-waerder. Promus, pro-
 curator peni, cellarius, pro-
 mus condus, cellæ præfe-
 ctus.
kelleren/ke'deren. Condere in
 cella, reponere siue recondere
 cellario.
kemel. Camelus.
kemenepe. *vetus.* Caminus, fo-
 cus.
kemenepe sax. sicamb. Cœnacu-
 lum, cœnatio.
kemmen/kammen. Pectere,
 depectere, pectinare, discrimi-
 nate comam, explicare,
 pangere capillum.
kemmer. Pectinator, carmina-
 tor, carminarius.
kemmerste/kemstere. Carmi-
 natrix, carminaria.
kemp. j. kenep.
kemp. *vetus.* j. kamper. Pugil.
kenen. Regerminare, iterum
 emittere germen, vt frumenta,
 hordea, & cætera quædam
 grana madefacta.
kennen. Noscere, cognoscere.
ken-baer. Facilis cognitu.
ken-penninck. Auctoramen-
 tum: nummus quo accepto
 miles obligatur cum dar. no-
 men.
ken-penninck. Gensus siue tri-
 butum quod vasallus singulis
 annis beneficij agnoscendi
 causa pendit.
kennelck. Notus, cognitus, per-
 spectus.
kennelckhept. Notio, notitia.
Den kennelickhept leg-
ghen.

- ghen. Testificari, dicere pro testimonio.
- kennisse. Noritia.
- kennisse der saecken. Disceptatio, arbitratus, cognitio causæ.
- kennisse der ghetupghen. Testimonium, testes.
- kennisse nemen. Cognoscere.
- kennep/ kenp. Cannabis, cannabinum.
- kennepen oft kenpen koozde. Fumis cannabaceus, vel cannabinus.
- kennene. Numella: vinculum ligneum, aut baculum collo quadrupedum alligari solitum.
- kennenen. Inducite pecus numellis.
- kepel / koppel/ naelde banden tozen Pyramis.
- keper. Tignus, tignum, sustentaculum, retinaculum, capreolus. & Mutulus. **kepers.** Tigna fibulis coniuncta.
- keper/winkel-haek. Norma, regula. *vulgo* quadra: instrumentum fabricorum duobus lateribus, qua structuras dirigunt & metiuntur, vt exactè respondeant.
- keper-wijse ghemaect. Instar normæ siue regulæ formatum.
- keperen. Contignare.
- keperen. Ad normam siue quadram formare.
- keper-been. Os occipitij.
- kercke. Templū, ædes, fanum, delubrum, *xvptaxx*. q.d. dominica: *qua ratione quoque dom* &
- dom-kercke ecclesia cathedralis dici videtur. Kercke (*inquit P. Nannius in Miscel.*) ex *Græco* originationem habet *xvptaxx*
- kerck-bjupek. Cereemoniæ, cultus diuinus in templis.
- kerck-dief/ kerck-roover. Sacrilegus.
- kerck-dieuerffe. Sacrilegium.
- kerck-ghesod. Denunciatio ecclesiæ: promulgatio in ecclesia, denunciatio generalis, edictum publicum in templis congregato populo promulgatum, denunciatio canonica.
- kerck-ghesoden van ondertrouwe. Pregonia sponsalitia, denunciatio coniugij, conuentionis matrimonij promulgatio in ecclesia, edictum sponsalitium.
- kerck-hof. Cœmiterium, polyandrum, sepulchrorum, sepulchrorū locus. *dicitur kerck-hof. q. d. templi hortus: quod huiusmodi loca circumiaceant templis tanquam hortus.*
- kerck-hof *metaphoricè* Asylum: locus consecrationis lege tutus, ad quem confugij sine summo piaculo auelli non potest.
- kerck-meester. Aeditimus, aedituus, templi custos & templi curam gerens, œconomus templi. *vulgo* matricularius.
- kerck-misse/ kerck-wijhinghe. Dies compitalitius, dies festus qui Deo cõpitorū præstiticelebrabatur: encœnia. q.d. initials

initiales feriæ: *nēpe ab initiatio-
ne templi: vulgo festum siue so-
lennitas dedicationis tem-
pli: plerunque kermisse dicitur.
g. d. χαρμοσμον, à gaudio nempe
& lætitia.*

**kerck-mil-omganck / kermis-
omganck. j. omganck.** Πόπα.

kerck-roof. Sacrilegium.

kerck-roouer. Sacrilegus.

kerck-roouerje. Sacrilegium.

kerck-baene. Labarum, vexil-
lum sacrum.

kerck-wl. Orus, asio, vlula flā-
meata, noctua aurita. *vulgo
vlula templorum: quod in tem-
pli & turribus frequenter ha-
bitet.*

Kercker. Carcer, ergastulum,
phylaca.

kercker-meester Phylacista.

kerckeren. Includere in carcerē.

Keren/kerien/wilſchen. Verre-
re, scopis purgare pavimen-
tum, solum, &c. tergere, ab-
stergere vestes, &c.

ker-boſtel. Penicillus, peni-
cillum.

Kerene. j. kerne. Nucleus.

kerf/ meete. Crena.

kerf/ ghesneden ſtuk. Segmen-
segmentum.

kerf/kerf- hout/kerf- ſtoek. Ta-
lea, telſera, talcola: lignum
quadratum in quo acceptæ
summæ quantitas incindi-
tur aut notatur: baculus cre-
nis & incisuris rationes acce-
pti aut expenſi ostendens.

kerf. Anus, podex.

Kerrien *vetus.* j. keren. Verrere.

Kermen/ karmen. Lamentari,

ciulare, quiritari, *g. d. achar-
men siue ke-armen.*

kerwinghe. Lamentum, la-
mentatio.

Kermessijn. j. karmessijn. Cocc^o.

Kermisse. j. kerck-misse. *χαρ-
μοσμον.* festum fuit apud Athe-
nienſes, à gaudio siue lætitia
dictum.

Kerne. Nucleus, granum.

kerne van loock. Nucleus, bul-
bus & segmē capitis alij, spi-
ca alij.

kerne ſouts. Mica salis.

kerren van d'uytten. Acino-
rum nuclei, grana, semina: vi-
nacea, vinacej.

kerren van appelen. Semina
malorum.

Kerne. *sax. sicamb. fris. holl. fland. j.
boter-stande.*

kerren. *sax. sicamb. fris. holl. fland.
j. boteren.*

kern-melck. j. botermelck.

kern-mele. *vetus.* Adeps, adof.

kern-not. Nux vomica.

Kerte. j. karte.

Kerse. Cerasum.

kerse-boom. Cerasus.

kerse-steen. Os cerasi.

kerselet. Cerasus.

Kersepe/ karsepe. Genus panni.

Kerspe. Nebula lineæ, vestis coa,
byssus.

Kerspel- hant. j. ghecrolt. Cri-
spus capillus.

kerspen. *vetus.* Crispere, in-
torquere.

Kerspel. j. kerst-pel. Baptiste-
rium.

**kerspel-kercke. j. kerst-pel-
kercke.**

kerste/

- kerste / hof-krupd.** Nastur-
 tum.
kerstauwe/madelle ue. Bellis,
 flos bellus, flos bellidis.
kerst. Christus, vnctus.
kerst-auond. Feriæ præcidaneq̃
 natiuitatis Christi, vigilia
 natiuitatis Christi.
kerst-dagh / kerst-miss-dagh.
 Natalis Christi.
kerst-dom kerstē-dom. Chri-
 stianismus, Christianum do-
 minium.
kerst-krupd j. kerst-wozel.
 Veratrum nigrum.
kerst-maend. December. *mensis*
in quem dies natalis Christi in-
cidit.
kerst-misse. Natalis Christi, so-
 lennitas Christi nati.
kerst-pel. g. d. kerst-poel sax fris.
holl. Fons baptismalis, bap-
 tisterium.
kerst-pel-kercke . sax. fris. holl.
 Templum baptisterio insi-
 gne.
**kerst-pel-man / kerst-pel-pa-
 pe.** Paræcus, paræcianus.
kerstseel. j. hofaerd.
kerst-wozel kerst-krupd. Ve-
 ratrum nigrum: *herba que hye-*
me miti circa natalē Christi dsem
floret.
kersten. Christianus.
kersten doer. j. doopen. Bap-
 tare.
kersten ghebaen worden. Ba-
 ptisari, nomen dare Christo.
kerstē-dom/kerst-dō Christia-
 nismus, Christianū imperiū.
kersten-ryck . Christianismus,
 Christianorum imperium, or-
- bis Christianus.
kerstenhepb Christianismus,
vnigo Christianitas.
kerstelick Christianus.
kerstelick. Christianè, more
 Christiano.
kerstme/ kerstme/heplich oliffe.
 Chritma, vnguentum sacrum
 ex oleo & opobalsamo.
kerste stand. j. kerf. Crena, inci-
 tura, scissura: & Podex: &
 Cunnus.
kersten stand. j. keruen. Crenare,
 incidere.
kerstelen. Incidere, secare per
 ambitum, simbrizare, crispere.
kerstelinghe. Incisuræ, simbrizæ.
kerue. j. kerf Crena.
keruel. Anthriscum, enthu-
 cum: chærophylum, chære-
 phyllum, cerefolium, *secun-*
dum quosdam: quibus posterioribus
dictio keruel consonat.
keruen. Secare, crenas scinde-
 re, crenare.
kerwepe. Incisura, res incisa.
kerwepen. Incidere, discin-
 dere.
kesel. j. kaese. Caseus.
kesel / kessel-stren / keselingh.
sax. sicamb holl. j. kepe. Silix.
kesen/keuesen/keessen. Forni-
 cari, scortari.
kespe stand j. strupue.
kerel. Cacabus, lebes, ahenum,
 aenum, caldarium.
ketel-boeten. Resicere ahena.
ketel-boeter. Faber ahenarius,
 faber ærarius, interpolator
 ahenorum: & Aeruscator.
ketel-pot. Chytura, cacabus, le-
 bes.

ketel-

ketel-trommel. Ahenotypanum, tympanum ahenum siue æreum tenso corio personans.

ketel-trommel-slaeghet.

Aeneator.

ketel-werck. Opus aheneum, vasa ærea.

keteler. Faber ærarius.

keteler's hamer / dyff-hamer.

Marculus, malleus ærariorum.

Ketelen/kettelen/kittelen. Titillare.

ketelinghe/kittelinghe. Titillario, titillatus.

keteligh/ketelachtigh. Titillari facilius, qui facile titillationis voluptate afficitur.

keteligh oft ketelachtigh peerd. Equus sternax.

Ketene. Catena, funis ferreus.

ketenken. Catenula, catella, parua catena.

ketene ban goud. Torquis aureus.

ketenen/binden met ketenen.

Catenare, catenis vincire.

Ketijf j katijf. Captivus, miser.

Ketsen. Curtare, cursitare, venari.

ketzen Sectari, consecrari, multum & continuo sequi.

ketzen ende iaghen. Aucupari & venari, sectari beluas, venando consecrari.

ketzen met den bal. j. kaetsen.

Sectari pilam, ludere pila.

ketf-merie. Equa lasciuia: & Mulier lascina.

ketter ger. j. ketter. Sectaror, cōsectator, hæreticus.

ketsooze/kletsooze. Sewtica, flagellum.

Ketter/ketter. Hæreticus, schismaticus, sectator, consecrator.

Ketterijje. Hæresis, scisma.

Keuckene. j. kokene. Culina.

Keuer. Scarabeus; & Bruchus:

& Cantharis.

Keuer-beck / lanck-kinne.

Mento.

Keuer-becken. Mentum æquo longius extendere.

Keute. Cauca, cors.

Keutie voghel-hups. Aviarium.

Keughel j koghel. Globus.

Keuille. j. kebille. Pallaca, concubina.

Keuiffen/kebsen/kebiffen. Fornicari, luxuriari.

Keule. Cunila, satyria, thymbra herba.

Keur/koze. Oportio, electio, delectus, suffragium. **Wel te**

Keure. Exquisite, egregie.

Keur. Arbitrium, sententia arbitri; & Statutum, decretum, lex, plebiscitum. **Keuren ende buecken.** Leges & consuetudines.

Keur. Arbitriū: summa pecunie, quam patrono præstat nōnis vasallus, beneficij agnoscendi causa, tributi genus, quibusdam Brabantia locis, quod cliens tantquam hominij symbolū præstat patrono: differt autem ab her-gheuede: Keur enim non semper est certa pecunie summa, sed constituitur, re deliberata, boni viri arbitrato: unde & vulgè accordamentum dicitur.

Keur-

keur-geer *land vetus*. Senator territorij, legislator, iudex.
keur-meester. Aedilis Cerealis, qui annonam curat & mensuras, vendentiumque avaritiam coërcet.
keur-richter. Arbitrator, iudex electus.
keur stemme. Suffragium, pûctum.
keur-stemmen. Suffragari.
keur-borsten. Septemviri sacri Romani Imperij, principes electores.
keur-wonde *holl. leyd. j. wonde* lanck ander-half ist.
keuren / kozen. Deligere, eligere, discernere.
keuren. Arbitrari, iudicare.
keuren ten wet *vetus*. Satuere legem.
keuren de spijzen oft waeren. Censere edulia, merces, &c, æstimare.
keuren. Gustare.
keuren / be-keuren. Tentare.
keurvinghen. Lecti viri, delecti viri, lectissimi viri, delecti milites.
Keuse Electio. à verbo kiesen.
keusel-bettich. Curiosus cibi.
Keusel / kupsel / bolleken. Globulus, sphaerula, pilula.
keuselen / kupselen. Ludere globulis, pilis, nucibus, & similibus: & Clava globulos propellere.
Keutel. Pilula, pilula stercoraria, simus ouillum, bacca caprina, simus ouium, caprarum, murliu, & id genus minorum animalium.

kenwen. j. knauwen. Mandere.

K I

Kich. Asthma, spirandi difficultas, (aspirium).
kich-hoest / kinck-hoest / kind-hoest. Asthma, tussis inanis, tussis anhela.
kichen. Anhelare, hippacare, difficulter spirare: & Leuiter atque inaniter tussire, singultire.
kichende. Anhelus, suspiriosus.
kichinghe. Tussis anhela, inanis.
Kicken. Hiscere, mutire, mussitare.
kick-hoest. j. kich hoest.
Kicketr. *fris. holl. j. bozsch*. Rana.
Kidlen *vetus*. Vomere.
Kiecken. Pullus.
Kiecken-dief. Miluus, miluius, q d. fur siue raptor pullorum.
Kiecken-wouwe. Miluus.
Kiel / schip-bodem. Carina, trabs ima nauis, eiusque fabricæ fundamentum.
Kiel *Becanus vocat infimum nauis fundamentum: hoc ipsum autem est nauis, quod hominis & ceteris animalibus spina dorsa.*
Kiel / kille. Statio, palus littorea.
Kiel *sax. sicamb. fris. j. beptel*. Cuneus.
Kiele *sax. sicamb. fris. j. bjoek-kiele*. Subligar, subligaculum, femoralia, feminalia: superior brachiarum pars pendenda & femora obtegens.
Kielen / verboomen. Vectigal portitori soluere.

- Kiema/kieme.** *vetus, ger. sax.* Germen, furculus, frutex.
- kieme/ kimme.** Ora siue margo vasis.
- kiem.** *holl. fris. j. kaem.* Mucor cereuisiæ aut vini.
- kiemen.** *vetus.* Germinare, fructificare.
- kiemen.** *holl. fris.* Mucere.
- kiemigh.** Mucidus. **Kiemi-ghen wijn.** Vinū mucidum, mucens: cum vinum ex imo defluens fundo suos veluti furfures habet aut lanuginem quandam.
- Kierebus.** *fland.* Coræbus, Aul-tior Coræbo, furcata mente Coræbus.
- Kies.** Curiosus, affectator, delectu gaudēs. **Kiet kies.** Nullius cibi fastidians, circa victum indifferens.
- kief-aetigh.** *fland. j. kief-etigh.* Curiosus in edendo, curiosus cibi.
- Kiese. j. keese.** Dens molaris.
- Kiese. j. keuisse.** Pallaca, pellex.
- Kiesen.** Legere, eligere, deligere, delectum facere vel habere, optare, sumere optionem, eximere numero.
- kief-man.** Arbitr electus, disceptator electus.
- kief-mannen/ kief-lieden.** Arbitri.
- kief-manschap.** Arbitrium.
- kiesinghe.** Electio, delectio, delectus, optio.
- Kiete.** *fland. & kupte. fris. holl. j.* roghe. Oua piscium.
- Kiete/ kupte.** *holl. fris. j. bzaepe.* Sura, venter tibiæ obiectus.
- Kieuit.** Vanellus, capra: aui ten-tonxè sic dicta à sono vocis quam edit.
- Kieuwe sax. fris. sic amb. j. koutwe.** Branchiæ piscium.
- Kijken.** Spectare inaspicere.
- kjck plæetse/ tooneel.** Theatrum, vltio ium.
- kjck-ben stercken / tralie-ben stercken** Transenna.
- kjck-wt.** Conspicillum vel cōspicillum, spectula.
- kjff. j. ghekjff/ kjuinghe.** Rixilis.
- kjffachtigh. j. kjuigh.** Rixosus.
- kjffagie. j. kjuinghe.** Rixa.
- kjffe. j. kite.** Oua piscium.
- kjuen** Rixari, altercari, cōtendere verbis, litigare, disceptare, certare, decertare, cōcertare, digladiari.
- kjuer.** Rixator, altercator, litigator.
- kjuigh kjffachtigh.** Rixosus, litigiosus.
- kjuinghe/ kjuæghe.** Rixa, lis, altercatio, certatio, contro-versia, contentio, disceptatio, velitatio, iurgium.
- kilden/kelden.** Frigere, algere, horrere frigore, vri frigore.
- kildende.** Alsiosus.
- kildinghe.** Algor, frigus.
- kilde.** Algor, frigus.
- kille. j. diepte.**
- kille/kiele.** Statio, locus in litore sinuosus.
- Kime / kime / kieme.** Ora, margo, siue extremitas vasis, dolij, cupæ.
- kimp / kump, loan. j. wit-bzoodt.**

kimp.

- kip. vetus.** j. **kampfer.** Pugil, athleta.
- kimpen vetus.** Luctari.
- kinck-hozen.** Turbo, piscis turbinatus, concha, cochlea marina qua ad buccinandū vtebantur; buccinum, buccina, concha tortilis, concha turbinata.
- kinck-hoest/ kind-hoest.** Tussis cum singultu sine respirandi spatio, sic dicta à concha tortili: aiunt enim tussim hanc minus, si conchâ quam kinck-hozen vocant, bibat eger.
- Kind.** Puer **kindeken.** Puerulus, puellus, pupus, infans, infantulus.
- kind-draght.** Fœtus.
- kind-draghen.** j. groot gaen. Vterum ferre.
- kind-draghtigh.** j. bychtbaer. Fœcunda mulier.
- kind-hoest/ kich-hoest/ kinck-hoest.** Tussis implacabilis, cū singultu sine respirandi spatio: sic dicta quod infantes & impuberes eò maxime infestentur. ita Lemnius.
- kindereu.** Pueri, proles, pignora, soboles, liberi.
- kinder-baerunghe.** Partus.
- kinder-bedde.** Puerperium.
- kinder bed-drouwe/ kraem-drouwe.** Puerpera.
- kinder-dief.** Plagiarius.
- kinder-doeckkens.** Cunæ, cunabula, fasciæ.
- kinder-gheschrep.** Vagor, vagirus.
- kinder-ghecryt.** Vagitus, vagor, infantum ploratus.
- kinder-meester.** Pædagogus, pædôriba.
- kinder-pockskens j pockskens.** Vari, ecchymata.
- kinder-poppen.** Crepundia, ludicra puerilia.
- kinder-spel.** Ludus puerilis, oblectamenta puerorum.
- kinder-spel-dinghen.** Crepundia, ludicra puerilia, puerorū scrua.
- kinder-werck.** Puerile, res puerilis.
- kinder-wieghe.** Cunæ, cunabula, lectulus infantium.
- kinder-wormen.** Teniæ, lumbrici teretes, lani & longi, pueros infestantes.
- kind-erachtigh.** Puerilis.
- kindes kinderen.** Nepotes.
- kindes/ kindsch/ kindisch.** Puerilis: & Infans: stultus atque inconsideratus instar pueri.
- kindschelick.** Pueriliter.
- kindshepd.** Infantia, pueritia, puerilitas, ætas puerilis: & Ineptia, inconsiderantia, innocentia puerilis.
- kinne.** Mentum.
- kinneken.** Paruum mentum.
- kinneken.** Vasculum.
- kinne-backen.** Maxilla, mandibula, mala.
- kinne-back-slagh.** Alapa, colaphus, pugnus.
- kin-ster/ muyl-ster.** Postomis.
- kip.** Ictus.
- kip/knippe.** Decipula, decipulum.
- kip.** Pullatio, fœtura pullorum, pullicies: & Pullus gallinæ

ceus recens exclusus.
hippen. Cudere, ferire, icire, infecare.

hippen. Capere, excipere, excerpere, eximere: & Intercipere, subtrahere, supplare.

hippen. Pullulare, pullos edere, excludere vel excudere ova.

hipfel. Partus ovo excusus.

hips/hiem. Curiosus cibi, qui delectum ciborum habet.

hiffen. Stridere.

huffinghe Stridor.

hiffe. Cista, capsula, arca, theca, ^{xisth.}

hiffen. Arcula, cistula, cistella.

hiff-maecker. Capsarius, scri-niarius.

hite fland. j. huyte. Ova pisciū.

Hitte. Obba. **Hitte.** inquit *Ber-nus*, est poculum maius ex al-ferculis oblongis, siue leuiga-tis scandulis, cuparū ad mo-dum, ferreis, æreis vel ligneis, circulis colligatum.

Hittel ger. j. kedel. Supparus.

Hittelen. j. ketelen. Ticillare.

K L

klabbaerd/ratel. Crepitacu-lum, crotalum.

klabbaerden. Crotalum pul-sare.

klabbotsen. Pulsare cum fra-gore.

klachte. j. klaghte. Querela.

klack. Fissura, fragor: & Sonus verberis, ictus resonans, tax.

klacke. fland. kletsooze. Flagel-lum, scutica.

klacken. Impingere cum fra-gore: findi cū fragore: & Ver-berare resonō ictu, quatere.

klackaerdt. fland. j. ghewende
 brood, Panis ovis macera-tus.

kladde. Macula, litura, menda, mendum.

kladde. Macula lori, latum ve-stibus hærens, nora cœnosa.

kladde/kladder-gat. Puella sordida, lutosa, luto & sor-dibus inquinata, maculosa, impura, immunda.

kladde/klad-boeck. Aduer-saria, orum: tabellæ tumultua-ria opera perscriptæ: sic dicta quod lituris & maculis non ca-reant.

kladden/bekladden. Macula-re, scdare.

kladden. Ineptè pingere.

kladden/kladden. j. af klad-den. Abstergere sordes, deter-gerelutum, detergere vestem peniculo, stringere.

klad-boeck. j. kladde. Aduer-saria.

klad-papier / pack-papier.

Charta emporctica.

klad-papier / plack-papier.

Papyrus bibula: recentes ma-culas scripturæ adimens & exorbens.

klad-saluer. j. quack-saluer.

Aliptes.

kladder. Ineptus pictor.

kladder. Peniculus, peniculum, penicillus, penicillum.

kladden. Detergere peniculo sordes.

kladden / kladden. Ineptè pingere, maculare.

kladderffe. Maculosa & inepra pictura.

klad

- klabbepen.** Profundere, dissipare.
- klagghen j. klagghen.** Queri, conqueri.
- klaer.** Clarus, dilucidus, lucidus, non obscurus, purus.
- klaer ende openbaer.** Perspicuus, manifestus, euidens, liquidus.
- klaet van d' epe *fland.* j. wir.** Album oui.
- klaer-sichtig.** Perspicax, lynceus.
- klaerheyd.** Claritas: & Perspicuitas, euidencia.
- klaeren.** Clarare, clarum & purum reddere.
- klaeren.** Clarere, clarescere, clarum fieri.
- klaer-ooghe/ ooghen-troost.** Ocularia, euphrasia: *herba oculos claros reddens.*
- klaerlied.** Clare, dilucide, perspicue, manifeste, liquido, aperte, enucleate.
- klaeret/ klaeret-wijn.** Vinum heluolum, vinum subrubeum, rubellum. *vulgo clarum siue claretum.*
- klaeroene. j. trompette.** Lituus.
- klaeren. j. klaueren.**
- klaghe/ klachte.** Querela, querimonia, questus, lamentatio: accusatio.
- klagghen/ beklagghen.** Queri, conqueri, querelas deferre: accusare: expostulare.
- klagginghe.** Questus, querela: lamentatio, lamentum: accusatio: expostulatio.
- klaghet.** Questor, lamentator:
- & Accusator, actor.**
- klaghelick.** Lamentabilis, luctuosus, miserabilis, flebilis, lugubris, deplorandus.
- klachte.** Querimonia, querela, questus: accusatio: expostulatio.
- klaghten doen.** Queri, conqueri, querelas deferre: expostulare: accusare.
- klaght-weerdigh.** Accusabilis.
- klaghtigh.** Querulus, queribundus: accusatorius: accusator, expostulator.
- klam.** Vuidus, humidus: & Lentus, viscosus.
- klampe.** Vncus, vnguis: & Harpago, retinaculum.
- klampé.** Harpagare, harpagine apprehendere, rapere, figere, affigere, prehendere.
- klamp-boghel.** Accipiter.
- klanc.** Clangor, tinnitus, tinnimentum, sonus, fragor.
- klap.** Sonus, crepitus.
- klap.** Garrulitas.
- klappe. *holl. fris.* j. kleppe.** Croतालum.
- klappen. *holl. fris.* j. kleppé.** Crepare, crepitare.
- klappen.** Garrite, blaterare, fabulari.
- klapachtigh.** Garrulus, futilis, loquax.
- klappaerd.** Garrulus, fabulator, blatero, gerro, linguax, locutuleius, futilis, rabula: & De-lator.
- klappepe.** Garrula, lingulaca.
- klappepen.** Fabulari, garrere instar mulierum.
- klapper. j. klappaerd.** Garrulus:

- lus: & Delator.
Klap-gheselle. Congerros.
Klap-gout Afferes victoris,
 ichidia, materia vasorum.
Klap-mutse. Pileus planus, pi-
 leus planitie rotunda.
Klap-ooze. Bubo, panus ingui-
 nis, bubo venereus, panus in
 inguine, hūlcus inguinarium,
 pudendagra, fœdus tumor
 circa obitœnas abditasque
 partes, sicofus tumor ingui-
 num.
Klap-ſtock. Baculus annalis, ba-
 culus calêdarius, baculus de-
 signator temporum: q. d. ba-
 culus fabulofus, agricolis no-
 ſtratibus & illiteratis loco calen-
 darij
Klap-bekken / bal-bekken. Ve-
 ctis, catarafta in agro, ſe vltro
 claudens cum ſtrepitu & fragore.
Klapperen met de hande. Plau-
 dere manibus, cōplodere ma-
 nus.
Klaren. j. klaeren.
Klater/ratel. Crotalum, crepla-
 tulum, ſiſtrum.
Klatercken. Crepundia.
Klateren Streperè, fragorẽ ede-
 re, crotalim pulſare.
Klater-buſſe. Siphuncululus, ſclo-
 pus: tubulus e ſambucino ligno
 quo pueri glandes ſtuppeas cum
 bombo expellunt: & Bombarda
 minor, tormentum æneum
 minus.
Klaue-cimbel / klaue-koozde.
 Clauicymbalum, klauecot-
 idium, manucordium, & Vir-
 ginale, vltro. Inſtrumentum
 muſicum, ſic dictum quod eius
 chorde ſive funiculi extendantur
 & circumuoluantur claudis, aut
 etiam clavis & paxillis.
Klauet/klauer blad. Trifoliũ
 prætenſe, triphyllon.
Klaueren. Scandere in ſubre-
 ctum, ſurſum reptare, vngu-
 bus fixis conſcendere felium
 more.
Klauier. j. klauwier. Clauis
 vncinatus.
Klauwe. Vnguis, vnguſta.
klauwe/klouwe. Glomus.
Klauwe/klouwe. j. egghe. Ra-
 ſtrum.
Klouwen. Inuncare: vnguibus
 vncis artrahere.
Klauwiere. Clauis vncinatus,
 clauis aduncus, vncus. clauis
 qui vncum loco capiti habet, de
 quo panis ſolent dependi.
klauwieren van de orghelen.
 Manubria epitomiorum vel
 epiftomiorum.
**klauwiercken bade wijngaerd-
 ranche.** Clauicula, capreolus,
 viticula, annulus vitis, clau-
 iculus in ortis in vite.
klauwierachtigh. Vncus, in-
 uncus.
Kleber. j. klubber. Gummi.
Kleck. ger. ſax. ſicamb. j. leck. Ri-
 moſus, hūlcus, pertuſus.
klecken. ger. ſax. ſicamb. Agere ri-
 mas, hiare.
Klee. ger. ſax. ſicamb. j. klauer.
 Tritohum prætenſe.
Kleed. Veſtis, veſtimentum, in-
 dumentum, velamen.
kleeden. Veſtire, amicire, vela-
 re, regere.
kleedinghe. Amictus, veſtibus.
 veſtes,

vestes, vestimenta.

kleederen/kleeders. Vestes, vestimenta.

kleeren per syncopen pro kleeders. Vestes.

kleer-bassem. Muscarium scaccum: *scope è setis comparata ad extergendas vestes.*

kleer-lappen. Confarcinare vestes.

kleer-lapper/lapper. Confarcinator, veteramentarius sartor.

kleer-maether. Sartor, sarcinator, vestiarius, vestium sarcinator.

kleer-renne. Vestiarium.

kleer-schapp;ape. Vestiarium, arca vestiaria.

kleer-berkoopt. Vestiarius.

kleer-tobbe/walch-kuppe. Labrum, eluacrum.

kleer-waerd er/ kleer-bewaerd er. Vestispicus.

kleef-kruyd. A parine, aspergula. *à kleuten. i. adherere: quod laciniis vestium adherere solet sua asperitate.*

kleem stand. j. leem / klepe. Argilla.

kleemen. Incrustare argilla.

kleem stand. j. klepn. Paruus.

kleem-noode j. klepn-noode. Cymelium.

klepe/klse n/leem. Argilla, terra argillacea, terra tenax, terra glutinosa, lenta: *dicitur à kleuent / inquit Lemnius, quod inhereat.*

klepe/pot-aerde. Terra figurata, argilla.

klepe/klise, gen. sac. sicamb. fris.

Furfur, acus, palea.

klepe. Lutum calcatum, acratum, intrita.

klep-land/ klep-grond. Humus argillosa.

klep-spoze. j. hif-spoze. Encen-tris, stapes ferrens.

klepachtigh. Glutinosus, argillaceus, tenax, argillosus.

klepachtigh ger. sac. sicamb. Furfurosus, furfureus.

klepen. fris. j. kretsen. Vnguibus carpere.

klepn. Paruus, exiguus, pusillus
klepn/ smal ende duu. Exilis, minor, tenuis.

klepn gheld. Pecunia numularia, pecunia minuta.

klepn achten. Parui facere, parui pendere, parui aestimare, stœcipendere, vilipendere.

klepn-gebeente. Animalia paruis ossibus, *ut cuniculi, lepores, aues, & id genus similes delicatorum hominum delicie.*

klepn kennen sijnen vjand. Parui pendere, vilipendere hostem.

klepn-herdigh / klepn-moedigh. Pusillanimitas.

klepn-moedigh. Pusillanimitas, pusillanimitas, humilis ac demissus, homo abiecti animi.

klepn-moedigh worden. Cadere animis.

klepn-moedighheyt. Abiectio animi, pusillanimitas.

klepn-noode / klepn-noodie/ klepnheyt. Cymelium, brauium, monile, bulla, segmenta, ornamenta pretiosa. *vulgo clinodia. q. d. klepn-noode.*

- .i. parum necessaria: *alio nomine* itweel.
- klepn-ooghe**. Ocella, lucinus, qui exiles habet oculos.
- klepn-pincke**. j. **klepn-ooghe**. Ocella, lucinus.
- klepn-steken**/grauéren. Scalpere, cælare.
- klepn-steker**. Sculptor, cælator.
- klepnachtigh**. Minutus.
- klepnlick**, & xiliter, tenuiter, exigue.
- klepnighepd**. Paruitas, exiguitas.
- klepnighepd** / **berklepninghe**. Diminutio: & Contemptus, ignominia, obreſtatio.
- klepnighepd** iemanden aen doen. Paruipendere, vilipendere, paruifacere aliquem, derogare alicui, ignominia afficere aliquem.
- klepnken**. Paruulus, perpusillus, perexiguus.
- klepnkens**/klepnlick. Paruulum: exigue, exiliter, modice, tenuiter.
- klepnken** / **klepn maken**. Minuere, diminuere, imminuere, tenuare, extenuare.
- klepnéren**. Minuere, diminuere, imminuere.
- klepnte** / **klepnighepd**. Paruitas.
- klepne**. *vetus*. j. **hepmelicke**. Latrina.
- klepnſan** / **klepnſighen** / **klepnſen**. *holl. friſ. ſicamb.* Colare, percolare.
- klepnſtere** *ſland.* j. **ghepnſtere**. Scintilla.
- klepnſteren** *ſland.* Scintillare.
- klemmme**. Decipulū, tranſenna.
- klemmen**. Stringere, arctare, peruellere, interpretare.
- klemmen** *ſland.* j. **klimpen**. Scandere.
- klemer-boom**. j. **kleuer-boom**. Hedera: *quod ſcilicet arbores & parietes adſcendat.*
- klepnſen**/klepnſen. *holl. friſ.* j. **ſſighen**. Colare.
- klepnſer**/klepnſer. *holl. ſeif.* Colum.
- klepel**. Malleus tintinnabuli, rhopalum, rhopalum, pleſtrum, lingua campanæ.
- kleppe**/klippe. Crepitaculum, crotalum.
- kleppe** *holl.* j. **beptel** / **klof** / **beptel**. Flagellum.
- kleppe** / **klemmme** / **klippe** / **knippe**. Decipulum, tranſenna: laqueus aut machina irretientis auiculis aut capiendis beſtiis comparata: *pedica.*
- kleppe** / **klippe**. Rupes, petra, cautes, ſcopulus, ſyntes, ſcylla; & Antrum, ſpeunca.
- kleppel** j. **kluppel**. Fuſtis.
- kleppel** **beerſken**, j. **kluppel** / **beerſken**.
- kleppen** Crepare, crepitare, pulſare, ſonare.
- klep** / **ſpaen**. *ſland.* j. **kleppe**. Crepitaculum.
- kleppenter**. Crotaliſtria ciconia, crepitante ciconia roſtro.
- kleppenter**. Crotalus, homo loquax, ſonora admodum & tinnula voce pronuncians.
- kleppentéren**. Roſtro crepitante inſtat ciconia, gloriare, clare

clangere voce ciconiæ:
klepper. Sonipes, asturco, equus gradarius, celer.
klepperen. Crepitare.
klepper-tand. Denticrepus.
klepper-tanden. Crepitare dentibus.
klerck *vulgo* Clericus.
klerck/scholier. Scholasticus.
klerck/schryuer. Librariolus, à manibus, amanuensis, scriba.
klerck van den bloede. Commentariorum, carcerarius: qui carceratorum nomina in commentarios refert.
klerck van de gressie. Actorum conscriptor.
klerck/tol-schryuer. Scripturarius.
klisse. *fland.* j. klisse.
klissen. *fland.* Aligere: & Adhærere, adhærescere.
klies/kliese. Ictus resonans, fragor, tax.
kliesen. Resono icthi verberare.
kliesooze/ker-sooze. Flagellum, icurica.
kletter/kletteringhe. Fragor, crepitus.
kletteren. Fragorem edere, resonare, concrepare.
kletteren. j. klaueren. Scandere in subiectum.
kleuē/kljuen. Figere, glutinare, hætere, adhærere, adhærescere.
kleuigh. Tenax, viscosus, adhærens.
kleuer/kleuer-boom/klemmer-boom. *Zeland.* Hedera: sic dicta quod arboribus & parietibus tenaci amplexu adhæreat.

klieuer/klauer.klauer. blad. Triphyllon,
kleueren. j. klaueren. Scandere, sursum reptare.
klieueren/kloteren. Tuditare.
klieuer-tonghe. *fland.* Lingua præcipitante tubans.
kliek. *fris.* Verber, colaphus, atapa.
kliek. *bell.* j. kolue. Claua.
klieken. Crepitare.
klieken. *bell. fris. scamb.* Corycæū agere insidiari: & Deferre.
kliek-steen. Coryceus.
klieker. Coryceus, insidiator, delator.
kliek-spille. Ambubaria, mulier leuis & inutilis, furilis & garula.
kliekers. Crepidæ.
klieere. Tonsilla, glans, glandula.
klieere/krop-sweer. Struma, chœras: tumor in quo quasi glandulæ duræ oriuntur in ceruice & aliis. *vulgo* terofula.
klieere in de inghenisse. Bubo, hulus inguinarium.
klieerachtigh. Glandinosus.
klieuen. Findere, secare, dissecare.
klieuer. Fissor.
klieuigh. Fissilis.
klif. *vetus.* Cinnus.
klige. *fris.* j. kliepe / semele. Furfur.
klif. *bell.* j. heple. Hedera: à kljuen: quod arboribus & parietibus adhæreat.
kljuen/klieuen. Adhærere, hætere.
klimmen. Scandere, adscendere.

re. *Alia*. i. scala.
Klammē oft rhylen int lingen. Pæanem citare, vocem sensim excitare, contentiore voce alium & acutum scanlim intonare.
Klamm-op *holl.* j. klemmer *boë*. Hedra
Klincke/klinghe. Lamina.
Klincke aen de deure. Pessulus, vestis
Klincke / ooy-klincke. Alapa, coliphus pugnus, verber.
Klinccken/klinghen Clangere, canere, sonare.
Klincshaerd. Later excoctus & durus imprimit: *q d tinniens sine tinnulus, dum pulsatur.*
Klincshaerd. Numi aurei genus.
Klincck-ringhen. j. rinckel-roven.
Klincck-sout/Klinc-sout. Genus candidissimum salis, cuius glebæ inter se collisæ, propter durtiem vt silices sonitum clangoremque edunt. *Leuiv. Lemnius.*
Klincckende. Tinnulus, crepitās, ærisonus.
Klincckinghe/ghe-klanck Tinnitus, clangor.
Klinccket. j. wincket. Porrula, foricula, fenestella.
Klincckhe/klincck/lem-ner. Lamina, folium gladij.
Klincckhen. j. klinccken. Clangere, tinnire.
Klippē j. kleppe.
Klippel. j. kluppel. Fustis.
Klippel-beers-ken / kleppel-beers-ken. Carmen homœoteleuton: versus simili sono

desinens, versus rhythmicus. à verbo klippen. i. sonare, resonare.
Klippen/kleppen. Sonare, resonare, crepare.
Klipper-tandē. j. klipper-tanden.
Klisse / klesse. Lappa. **Groote klisse**. Personaria, personata, arcium, lappa maior. *officin. vulgo bardana.*
Klissen. adhærere, adhæresceres & Affigere.
Klister. Nucleus radices, lilij, allij, & similibus: spica, segmen capitis allij &c.
Klister oft schijue van visch. Nucleus, segmen, orbis.
Klisse fris. j. teue. Canis forma, canicula, catella.
Klisse zeland. j. klisse. Lappa.
Klobber-saen / kloter-melck / klonter-melck Oxygala, cremor lactis coagulatus & acidulus, lac acetosum, calculus oxygalacticus.
Klob-darm. Omasum.
Klocke. Tintinnabulum, æramentum Campanum. *vulgo campana: à Campania regione ubi res æneas optime fabricatas testantur scriptores.*
Klocke. j. keue. Cauca: à similitudine tintinnabulj.
Klocke. *stand. angl.* Toga, pallium.
Klocke. Clibanus vitreus, sublimatorium, meta stillaroria, meta furnaria, turbo furnarius. *vulgo alembicum.*
Klocke/bier-klocke. Turbo focarius, turbo conseruandis & regna-

regendis prunis aptus.
klock-bloeme. Convolvulus,
 inconvolutus, voluola, helxine.
vulgo campanella.

klock gbieter. Fusor æramen-
 tarius.

klock-hinne. Gallina glociens
 vel glocitans, gallina singul-
 riens: & Gallina pullos sub
 caeca, alens atque fouens: gal-
 lina veterana, agmen pulio-
 rum ducens: gallina nutrix.

klock-hups. Campanie, cam-
 panarium *vulgo.*

**klock-hups van appelen ende
 peyzen.** Volua: pomi mediū,
 in quo ceu loculo latent se-
 mina: q. d. campanile, *intra*
quod sonant semina & nudes.

klock-lyffe. Aes caldarium: æs
 fusile: æs tintinnabulum fundendis
 aptum.

klock-toyre. Turris campani-
 lis, campanile, campanarium
vulgo.

klocken. Bombum sive soni-
 tum edere.

klocken. Sonitum reddere qua-
 lem angusti oris vascula tol-
 ler: *vulgo.* i. sonum quendam
 excitate in ore. *Adr. Iunior.*

klocken ghelijck de binnen.
 Glocire, glocitare.

klockstken / schelle. Tintinna-
 bulum. *vulgo nota à Nola Cā-*
panie civitate ubi huiusmodi era-
menta primo ementa sunt.

kloek. Callidus, callens, perit-
 us, industrius, solers, alacris,
 vigilans.

kloek-ghesligh. Alacer, ala-
 cris.

kloek-moedigh. Alacer, ala-
 cris.

kloek-sinnigh. Alacris, indu-
 strius.

kloekheyd. Calliditas, indu-
 stria, solertia, alacritas, vigi-
 lantia.

kloekelick. Callidè, peritè, in-
 dustricè, alacrè, alacriter.

kloekhaerd. Audax, audaculus,
 callidus, astutus.

kloen-fris / klocze. Glomus.

kloet- / kloot. Globus.

kloete. Ferrum globosum in ca-
 pite conti: globus conti vel
 hastæ.

kloete / kloet-sloek. Contus, ha-
 sta nautica longa & robusta,
 inferiori plerunque parte ob-
 tusa, & globo aut ferro munita, ne
 facile in fundum subsidat.

kloete. Homo obtusus, habes,
 stolidus, stupidus, stipes, cau-
 dex, truncus.

kloet-sloek- / klorte. Contus.

kloete reclus / gloete / loete. Ru-
 tabulum.

klompe / klotte. Massa.

klompe / klotte van aerde.
 Gieba.

klompe hol-bloek. Calopodiū,
 calo, solea ji. nea.

klomphen. Massula. **klomphē**
 goudts. Pala, massula auri

klonen- / kleunen. Tundere,
 tuditare.

klonte Globus.

klonte. Massa. **klonthen.** Mas-
 sula.

klonte bloeds. Globus sangui-
 nis.

klontachtigh. Globosus.

klon-

- klonteren.** Conglobare, densare: conglobari, densari, coire, coagulare, coagulari, concretere.
- klonter-melck.** Lac coagulum, acidulum.
- klooster.** Monasterium, cœnobium. *q. d.* claustrum.
- klooster-bolck.** Cœnobitæ.
- klooster-vrouwe/nonne.** Virgo sacra, virgo vestalis.
- kloot.** *vetus, angl.* Pannus, tela.
- kloot.** Globus, sphaera.
- kloot/loot/bul kloot.** Glans.
- kloot/klos.** Coleus, testis.
- klootken/klootken.** Globulus, sphaerula: & Coleus, testis, testiculus.
- kloot-boge.** Sphaerobolus arcus.
- kloot-kefe.** *j.* Dapn. Meta lactis.
- klooten/bollen.** Torquere globum, ludere globis.
- klop.** Ictus, pulsus.
- kloppel.** *j.* kluppel. Fustis.
- kloppen.** Pulsare, pulsare, tundere, ferire.
- klopper.** Pulsator.
- klopper/deur-hamer.** Cornix, cantharus, manus extera, ro-palum, malleus ostij.
- klopper.** *hol.* *j.* plattijn.
- klos.** *j.* kloot. Globus, sphaera: & Coleus testis.
- klootken.** *j.* klootken. Globulus, sphaerula.
- klootkens/klootkens.** Colei, testes, testiculi, vasa seminalia humorem continentia.
- klos-aderkens.** Cremasteres, nerui vnde testes dependent.
- klos-bofsken.** Scorum.
- klos-hupfken.** Mitra, testium in uolucrum.
- klossen.** Ludere sphaera, ludere globo per annulum.
- klos-bane/rol-bane/bogbel-bane.** Sphaeristerium.
- klos-beptel.** Flagellum.
- klos-poozte.** Annulus sphaeristerij.
- klos.** *j.* klotte. Gleba, massa, globus.
- kloteren/kloteren.** Tuditare, pulsare, pulsare crebro ictu.
- kloter-boeck / kloter papier.** Aduersaria, orum.
- kloter-gheld.** Pecunia nummularia, pecunia minuta.
- kloter-melck / kloter-melck.** *fland.* Lac coagulum.
- kloter-spat.** *flad.* *j.* klabbard. Crepitaculum.
- klotte/klotte.** Gleba, massa, globus.
- klotte van aerde.** Gleba, globus terræ durior.
- klotachtigh.** Globosus.
- klotteren.** Coagulari.
- klotter-melck.** *fland.* *j.* klonter-melck / klobber saen. Lac coagulum.
- klotter.** *fland.* *j.* kladder.
- kloue.** Rima, fissura, lectura.
- klouen ende bojen in de handen.** Rhagades, rhagadia, fissurae in manibus, pedibus, & sede prouenientes.
- klouentier.** *j.* kolonentier.
- klouwe.** Glomus.
- klouwe.** *j.* klauwe. Vnguis.
- klouwen.** *vetus.* *j.* krabben. Raderere vnguibus.
- klouwe.** *j.* egghe. Rastrum.

- Klouben.** *fris. scamb. holl.* Scalpère.
- Klubber/klebbet.** *vetus.* Gumi, gutta viscosa ex arboribus descendens, vetina.
- Kluchte.** *j.* krukste. Crypta, antrum.
- Kluchte.** *j.* kluffte. Multitudo: & Tribus.
- Kluchte.** Ludicrum, res ludicra; res iocularis: & Fabula, apologus, faceriz, acroama, ludicra narratio.
- Klucht-spel.** Ludicrum, ludus.
- Kluchten.** Rem agere ludicram, agere histrionem: & Narrare fabulas, apologos, faceriz.
- Kluchter/kluchtenaer.** Ludius, ludio, ioculator, histrio, gesticator: & Homo facetus, festiuus, fabulator.
- Kluchtrigh.** Gestuosus: & Festiuus, facetus, lepidus.
- Kluchtrighlick.** Facetè, festiuè, lepidè.
- Kluffte/krukste.** *ger sax.* Crypta, spelunca, specus, antrum.
- Kluffte** *fris.* Multitudo: & Tribus.
- kluffte/partje.** Pars, factio.
- kluffte/kluchte.** Tribus, proslapia, stirps, soboles, genus, progenies, fors.
- kluffte-wijs deplen.** In stirpes diuidere hæreditatem.
- klufften.** *fris.* Congregari, conuenire, coire.
- Klugh-maend.** *cymbr. j.* lauwe. Ianuarius. à *conuubis sic dictus, ut ait Adrian Iunius.*
- Klughte/kluffte.** Multitudo, tribus, stirps, proslapia.
- Klupfken/bolleke loocks.** Caput allij.
- Klupse.** Clansura, clusura: locus clausus, locus angustè conclusus & rugurium solitariu. *uulgo clusa.*
- klupse.** Fauces, pilæ, itinera angusta ac petua inter montes: angustiz montium *uulgo clusa.*
- klupsenaer.** Eremita, anachoreta, solitarius, monachus reclusus.
- klupsenerste.** Monacha reclusa.
- klupsters j. boepen.** Cõpedes, arcta vincula.
- Klupse.** *holl. fris. j.* klotte. Gleba, massa: & Globus
- klupse/scholle van ys.** Massa glaciata.
- kluppen/kallupstè.** Ludere massis sine globis glaciatis.
- Klupue.** *vetus. j.* klauwe. Vnguis.
- Klupuen/knupuen.** Rodere, arrodere, ambedere.
- klupuer.** R osor.
- klupuer/knupuer.** Exactor, executor rei iudicatz: *sic tent. di. Etus quod rei condemnati bona rodas & uoret.*
- klupuinghe/knupffelinghe.** Rosio, arrosio.
- klupuinghe.** *stæd. j.* afbal. Acroccli, exteriora mactati porci.
- Kluppe.** *j.* kleppe.
- Kluppel/kleppel/benghel.** Stripes, fustis, baculus, baculum, claua.
- kluppel-beersken. j. kleppel-beersken.** Carmen homocœteleton.

kluppe

kluppelen. Infigere fustes, fustibus cedere.

K N

knabbelen. Rodere, corrodere, treudere, morfitare.

knabbelen ende kijuen. Altercari, mulitare.

knabbeler. Homo mordax, altercator.

knaghen. Rodere.

knagginghe. Rosio.

knake sax frif. j. knoke. Os, ossis.

knap. Alacer, agilis, celer.

knap-handigh. Manu celer, manu promptus, agilis, gnauus dexter.

knap-handigheyd. Agilitas, promptitudo manus, dexteritas.

knappen. Prehendere, apprehendere.

knappen. Crepitare.

knappen het blas. Confringere linum.

knappen. Mandere, dentibus pinlere.

knap-sack/spier-sack. Viatoria pera, ascopera, mantica.

knap-tand .j. bÿtebauw.

Manducus, v

knape. Seruus, famulus, minister, puer.

knape. Puer, puellus, masculus, adolescens, iuuenis.

knapelmeck / knapelÿn . vetus stand Puer, puer masculus, puellus.

knarsen/ knarselen/ knersen. Stridere.

knarsel-tanden Frendere.

knarsinghe / knarselinghe. Stridor.

knasp: n/ knosp: n. Dentibus concrepare.

knauwen/ knouwen. Mandere, extenuare cibum dentibus, conficere cibum dentibus.

knauwvri. Mansum, cibum manducatus, com manducatus.

knacht / diecarr. Seruus, famulus, minister, puer.

knacht/ slaue. Seruus, mancipium.

knacht. Iuuenis, adolescens, puer.

knacht/ knechteken. Mas, masculus.

knacht/ landc knecht/ kroychtman. Mules, stipedarius.

knacht / heeren knecht / stad-knecht. Liclor, apparitor, seruus publicus.

knechteken/ manneken. Masculus, puer, puellus, puerulus, pupus, bulbo.

knachtens byps. Andron, andronitis.

knacht-schap. *vetus* Seruitus, seruitudo.

knacht-wÿse. Seruilitas.

kneden. Deplere, pinlere.

knepel. frif .j. kluppel. Fustis.

knerven. Stridere, frendere, ringere.

knersen .j. knarsen. Stridere.

knuel. ger. sax. Tacea, stipes, matleolus, flagellum.

knuel. Neruus, neruus funis, lorum.

knuel/ knuel band. Manica.

knuel. Amcutum, lorum hastæ miffi-

- missilis**, nerous hastæ affixus, cui manum inserit hastâ torturus.
- kneuel/ knouel**. Nodus.
- kneuel-baerd**. Myrtax, alæ, hyporrhinion, propogonion: *barba vestiens superius labrum, cui digitum inserimus, eam torquentes, circumagentes & nodantes.*
- kneuel-band**. Manicæ, vincula manuum, fiducule.
- kneuel-banden/ kneuelê**. Manicis constringere.
- kneuelen**. Ligare, nodare.
- kneuelen**. Manus vinculis illaqueare, vinculis constringere manus, pollices, &c. iniicere manicas, occupare aliquem manicis: & Ligare nodis, vincire funibus, arcuè constringere, contorquere fiduculis.
- kneuelen**. Grassari, latrocinari, extorquere.
- kneueler**. Grassator, latro, extor-tor, vetricularius, effractor.
- kneueler**. **dief-lepder**. Lorarius, licitor, minister magistratus, *qui reum vincit, ligat, torquetque.*
- kneuel-spiet/ swijn-spiet**. Hasta amentata, venabulum.
- kneuel-stock**. j. **kneuel-spiet**. Venabulum.
- knibbelen/ knabbelen**. Roderè: & Mussitare: & Altercari, rixari.
- knibbelachtigh**. Mussitabundus: & Rixosus, contentiosus.
- knick**. Nutus, nictus.
- knicken**. Nuere, nutare, in-nuere.
- knicke-bollen**. Nutare capite: nutabundo vel nutanti capite dormire,
- knie**. Genu.
- knie-bebe/ knie-ghebed**. Precatio supplicis, supplicatio.
- knie-bol**. j. **knie-schjue**. Parella
- knie-booghe/ knie-buoghe/ harsene/nepe**. Poples, flexura siue curuamen post genu.
- knie-lap**. Genualia, genuû indumenta.
- knie-schjue**. Parella, mola genu, os genu apterius.
- knien**. Ingeniculari, genua flectere siue curuare, procubere in genua.
- kniff**. *vetus* Culter, gladius.
- knippe/ knippe/ boghel-slagb**. Decipulum.
- knipper**. *holl.* Homo præparcus, sordidus, tenuiter viuens. *uitios.*
- knipperken knoterken**. Gar-gula auicula.
- knip**. Talitrum, crepitus digitis recurui arque elisi digiti impressio seu percussio.
- knippe/ klippe/ boghel-slagb**. Decipulum, decipula.
- knippen**. Talitroferre, edere crepitem digitis, concrepare duobus digitis, præcipuè pollice & medio.
- knippen/ snippen**. Resecare forpicula.
- knip-bulle**. Sclopetum, tormētum manuarium: *uulgo* pistoletum.
- knip-scheerken**. Forpex, forpicula, qua pilos incidimus tōdem u-

- demus que recuruo digito in-
ferta.
- knip-waeghe/wissel.** Stratera,
trutina campana: libra quæ
constat scapo punctis libra-
rum discrimina notâtibz di-
stincto
- knippe/oft knippene vâ blas.**
fland. Pericarpium, folliculus,
sutura lini.
- knip sel der nagelê.** Præsegmê,
resegmen ungulum.
- Knobbel.** Tuber, nodus.
- knobbelen van den halm oft
stele.** Geniculum, articulus,
nodus in caule.
- knobbelachtigh.** Nodosus.
- Knochte.** *vetus fland.* **knoot.**
Nodus, nexus.
- knochten.** *vetus fland.* **knooten.**
nodare, nectere.
- Knodde.** *vetus.* **knoot.** No-
dus.
- knodde.** *j.* **knokel.** Condylus.
- knodden.** *vetus.* **knooten.** No-
dare.
- Knodse.** *holl fris.* Fustis, claua.
- knodsen.** Tundere, contunde-
re, batuere.
- knoddinghe.** Concussio.
- Knoeff.** *fris.* Spiculum obrusum
aut abruptum.
- Knoeff/kloet.** Contus
- knoeff-loock.** *fris.* **knoot-
loock.** Allium.
- Knoeffel/knoeffel-been.** Talus,
astragalus.
- Knoeff.** *holl. sicamb. j.* **weer.** No-
dus arboris.
- Knokke/knake** *sax fris. sicamb.* **j.**
been. Os, ossis.
- knoken hautwer / knaken-**
- houtwer.** *sax. fris. sicamb. j.* **been-
houtwer/pleesch houtwer.**
- knokel.** Condylus, articulus, iū-
ctura & nodus membri.
- knokels van den ruggraet.**
Verticuli, vertebræ, spon-
dili.
- Knobbelachtigh.** Articulosus.
- Knolle.** *ger sax.* Glomus, globus.
- knolle.** *fris. sicamb. holland j.* **rape.**
Rapa, rapum, napus.
- Knol-land. j. rap-land.** Napi-
na, rapina.
- knolle.** Genus cereuisiæ.
- knollen.** Glomerare, conglu-
bare
- knollen.** Ingurgitare se potu,
cumulatè & confertim inge-
rere potum.
- Knoot.** Nodus, nexus.
- knootkê.** Nodulus. **knootken
der krupten. j. knobbelen.**
Geniculum.
- knooten.** Nodare, nectere, ne-
ctere nodum, connexis nodis
vincire vel ligare.
- knoot-gras / knop-gras.**
Agrestis, gramen nodosum.
- knoot-loock.** Allium, bulbus.
- knoot-mes.** Pugio, pugiuuncu-
lus, gladiolus.
- knoot-nadel.** *fris. j.* **spelle.** Aci-
cula.
- knooten.** Nodus, nexus.
- knoppe aen her kleeft.** Globu-
lus, bursa fibularis.
- knoppe/botte.** Gemma, oculus
arborum, florum, &c.
- Knoppe bande bloemie.** Calyx,
folliculus sine inuolucrū flo-
ris priusquâ dehiscat. **knoppe
van de roose.** Calyx, alaba-
strus,

strus, rosæ globus nondum explicitus.
Knoppeken. Nodulus.
Knopzcke. j. knoche. Os.
Knopze. Tuber, tuberculū, nodus, clausus.
Knopzachtigh. Nodosus, tuberosus.
Knopzen. Grunnire: & Fremdere, fremere.
Knopspen. Concrepare dentibus, rodere.
Knopsp-been / knopspel-been / knopspel-beenken. Cartilago.
Knosfen .fris. Quassare, frangere.
Knospen. Rodere, arrodere, dentibus crepare.
Knospel-been / knosp-beenken. j. knopspel-been. Cartilago.
Knoteren. Garrire, cornicari, murmurare, mussitare.
Knoterken. Ligurius, spinus, acanthis, linaria auis, garrulæ auiculæ genus.
Knouel. j. kneuel. Nodus.
Knouwen. j. knautwen. Mandere.
Knudse. j. knodse. Fustis, claua.
Knuggherigh. j. nuggherigh. Agilis, alacer.
Knupffelen. Rodere, arrodere, ambedere.
Knupffel-beenken. Officula tenuia quæ faciliè roduntur.
Knupffelinghe / klupuinge. Rosio, arrosio: & Acrocolia.
Knuppen / klupuen. Rodere.
Knupner. j. klupner. Rosor: & Exactor.

Knutte .sax. sicamb. j. knoop / knoppe. Nodus.

K O

Kobbe / koppe. Gallina.
Kobber / kubber. Columbus: & Concubinus.
Kock Cocus, coquus.
Kockinne. Coqua, coctrix.
Kocktille / kocktilken. Panis tostus butyro illitus.
Kocke. *vetus.* j. *hæri.* Gallus, galinæus.
kockelooten. Coccysare, canere, cucurrire, canere instar gallinacci.
Kockock. Cuculus, coccyx.
kockock. Cuculus, curruca, parum vir, prostitutor suæ uxoris.
kockock heerhē rijd' ick wel. j. bock ouer hage spelē. Micare digiris: *ludus, puerorum, cum puer obstructis oculis diuinat quos alter digitos erectos habeat.*
kockocks hjoed. Oxys, trifolium acetosum. officiu. panis cuculi.
kockocks bloeme. Flos cuculi, nasturtium aquaticum minus.
Kobde .sland. j. kudse. Claua.
kobde. Facetiæ, sales, iocus, nugæ.
koddigh. Facetus, incundus.
Koder. *ger. sax. sicamb.* j. *speecksel.* Salua.
Kodse. j. kudse. Clana.
Koe / koepe. Vacca, bos.
koe hogs. *boll.* Certi fœni portio, qua stabulationis tempore vacca pascitur.
koe-lygghe. Pons, scalæ nauales,

- tes, quibus excipiuntur aut in terram exponuntur vectores.
- hoe-dief.** Abactor, abigeus.
- hoe-dille j. hoe-ooghe.** Cocula alba.
- hoe-dijner/ hoe-herder.** Bubulcus, armentarius, bubsequus.
- hoe-herder.** Bubulcus, bubsequus, armentarius.
- hoe-kudder.** Armenta.
- hoe-maerre/ melck-beerre.** Ancilla boaria, ancilla lactaria.
- hoe-mest.** Fimus bouis, latamen.
- hoe-ooge/ hoe-dille.** Bupthalmus, oculus bouis, cotula alba, cotula non foetida.
- hoe-schitte.** Fimus bouis, stercus vaccinum, bucerda.
- hoe-stal.** Bublic.
- hoe-stront.** Bucerda, fimus bouis, latamen.
- hoe-vangher.** Prator rusticus: qui vaccas, boues, equos & alia pecora alterius herbas aut segetes depascentia, vel vicini damnum inferentia capit & detinet.
- hoe-blieghe.** Oestrum, tabanus.
- hoe-boet.** Vectis, vectis bifidus siue bifulcus: palmus lignem aut etiam ferreus, instar bouini pedis bifidus, quo onus grauisimum promouetur & attollitur.
- hoe-wachter.** Bubulcus, bubsequus, armentarius.
- hoe-wepre.** Melampyrum, triticum vaccinum.
- hoeck.** Crustulum, libum, laganium, collyra, nastus panis.
- hoeck/blood van metael.** Pastillus, massa coacti argenti, plumbi, stanni, &c. argentum siue plumbum pastillatum.
- hoeck-backer.** Crustularius, libarius, pistor dulciarius, nastocopus.
- hoeck-eter.** Nastophagus.
- hoeck-yser/wafel-yser.** Anopta.
- hoeghel.** *ger. sax. sicamb.* Globus.
- hoepe.** j. hoe. Vacca.
- hoel.** Subfrigidus, frigidulus, temperatè frigidus.
- hoel.** Moderatè & suauiter refrigerans.
- hoel windken.** Aura.
- hoel van sinnen.** Sedatus, tranquillus, temperatus animo, non feruens aut perturbatus.
- hoel-bat/hoel-kuppe.** Lacus in quo cereuisia refrigeratur.
- hoel-bat / spoel-bat.** Aquimnarium, nasiterna, trichilum.
- hoelen/ verkoelen.** Leuiter refrigerare: & Refrigerare, refrigerari, referuere, referuere.
- hoelte.** Refrigeratio.
- hoelte/hoel windken.** Aura, ventulus matutinus ab auro-ra surgens.
- hoen.** Audax, audens, impudicus, confidens, animosus.
- hoenaerd.** *fland.* Audaculus.
- hoenghep.** Audacia.
- hoenlick.** Audacter.
- hoer/hoer-tojn.** Specula.
- hoer-wachter.** Speculator.
- hoer-bisschop.** *vetw.* Archidiaconus: & Initiator: episcopi vicarius: curio: *volgo* corepiscopus:

- Scopus: & Suffraganeus.
Koeren. Speculari, è ipicula prospicere.
Koeren Speculator.
Koeren / koertien. j **katien.** Gemere instar turturis aut columbæ: gemere præ animi angustia.
Koers / kiers. Cyclas, palla, vestis promissa mulierum.
Koert. j. **vrijd-hof.** Cohors, area.
Koert. Curia, aula, prætoria domus, prætorium augustale. *volgo curtis.*
koertsaen. Aulicus. *volgo curtesianus.*
koertsaent. Aulica meretrix.
koertops. Aulicus, civilis, humanus, affabilis, comes.
koertopste. Civilitas, humanitas, comitas aulica.
Koesteren. Fovere, focillare, nutrire delicatè.
koestringhe. Fetus, fomentum.
Koetse. Sponda, fulcrum, cubile, lectus.
koetse / koets-waghen. Lectica.
koets-maeker. Clinopegus.
Koets-waghen. Lectica, arcestra, geitatorium, pensile vehiculum, petoricum, cisium.
Koetsken. Lectulus. **koetsken / lodderkevdeken.** Accubitû, anaclinterium.
koetsen. *vet.* Cubare, discubare.
Koetsen by iemanden. Concubere cum aliquo, concumbere alicui.
Koetter. Abundans, copiosus: & Abundè, copiosè, affatim, satiss.
koetteren / koetteren. Comparare, acquirere, conquirere.
Koetter dach. *holl sicamb. j. rjins dach.* Tectum scandulare.
Koetter. Arca, cista, capsula. **Koetterken.** Arcula, cistula, cistella.
koetter / ouer-welste kiste. Arca camerata.
koetter-maeker. Caplarius, scriniarius.
koetteroye / omslagh. Operculum. *volgo coopertorium.*
Koghe. *sax sicab.* Reicula ovis: & Contagium vaccarû, porcorum, ouium.
Koghel / kughel / kughel. *sax. fris. holl.* Globus. *volgo cogilum.*
Kogge / kogh-schip. Celox.
Kope. Cors, cohors, stabulum, hara: locus in quo greges quiescunt stabulanturque. *coj gall. quietus dicitur.*
Kope van schapen. Ovis.
Kope. *metaph.* Culus, sedes, nates, clunes: caro sedendi & quiescendi officio aptissimas *hinc dicitur gherde-kopen.*
Koppen. *vetus.* Fornicari.
Kokelen. *sax. fris sicamb. holl. j. gup:helen.* Histrionem sine præstigiatorum agere.
Kokelen / kettukelen. Nutrire sine fouere culinà.
Koken. Coquere, cibum esui aptum facere, parare ad edendum.
kokene / keuckens. Coquina, culina.

- koken-latijn.** Barbaries, oratio male Latina, tabernis & popinis digna. *vulgo* Latinitas culinaria *sive* coquinaria.
- koken-meeſter.** Archimagirus.
- koken-moſ.** Seruus coquinarius, mediaſtinus.
- koken-byend.** Amicus ollaris, paraſitus.
- koken-water.** Eluuius culinaria.
- koken-werck.** Opus culinariū.
- kokerſje.** Coctio, coctura.
- Koker.** Theca.
- koker / ſchryff-koker.** Theca graphiata, graphiarium, theca pennaria, theca calāmaria.
- koker van meſſen.** Theca cultellaria.
- koker / pyſt-koker.** Pharetra, theca ſagittarum.
- koker banden boghe.** Corytus, theca arcus.
- koker van den maſt.** Modius, locus in quem malus immititur.
- koker-muplen.** *ſand.* Subridere.
- Kokerſſys.** *ſand.* Baſiliſcus.
- Kocodupns gheld.** *vulgo* Cocoduna moneta: non argentea, ſed deargentata.
- Kolck.** *ſax. holl. friſ.* Vortex, vertex, gurgis, vorago, eluuius.
- kolcken.** Ingurgitare.
- Kole.** Carbo, anthrax.
- kolen-berner/kolen-man.** Carbonarius
- kolen-hardſt.** Caro toſta. *vulgo* carbonada.
- kolen-krabber.** Rutabulum.
- Koleur.** j. berwe. Color.
- koleur de rop / roaenſche berwe.** Color impluuiatus, mutinensis, fuliginus.
- koleuren.** j. berwen. Colorare, colorem inducere.
- koleur ére dē ſanck.** j. eenckelē. Modos concidere & frangere, minuritionem citare, minuonem citare, voce remittente canere. *vulgo* colorare muſicam.
- Kolf/kolue.** Claua
- kolf-bal/ſlagh-bal.** Pila clauaria.
- kolf-draegher.** Clauiger, gerens clauam.
- Kollicompaſ/kolſjcke.** Colicus dolor, coli intettini morbus. *vulgo* colica paſſio.
- Kollactie.** Collatio, ſymbolum.
- kollactie.** Comeſſatio. *vulgo* collatio.
- kollacien.** Comeſſari.
- Kolleſeren.** j. banketeren. Epulari.
- Koller.** Colobium.
- koller van leder.** Colobiū ſcor-teum, lorica, thorax coriaceus.
- koller-rockſken.** Colobium, tunica ſine manicis, exomis.
- kollette.** j. kolliere. Mammillare.
- kolliere / half-doeck / half-kleed.** Mammillare, amiculum quo mammillæ adſtri-guntur: ſtrophium: fascia pe-ctoralis, focale.
- Kolonne.** Columna, columen.
- Kolp.** Sinus aquæ, ſinus maris, *καλπος.*
- Kolue/kolf.** Claua

kolue.

- kolue**. j. lisch-dobde. Typha.
koluen. Ludere claua.
kolubje. Colubrina bom-
 barda.
kolubzier. Bombardarius, fun-
 ditor, librator, pyrobolarius.
Kom. Vas, alueus.
kom/histe. Arca.
kom/hol-kom. Alueus fullo-
 nis.
kom/diepe schotel. Gabara. **kō-
 meken**, Catinus, vasculum,
 alucolus.
Kōbups. Promptuariū nauis.
komen. Venire, accedere.
komelick. Conueniens, con-
 gruens, commodus, apus.
komste. Aduentus.
Komijn. Cuminum.
Kommer/komber. Damnum,
 res aduersæ, infortunium,
 ægritudo, molestia, difficul-
 tas, sollicitudo, labor.
kommer ende ghebreck. Ege-
 stas.
kommer. Vsurā dānosa. **Sheld
 op kommer nemen**. Sumere
 scēnore pecuniam.
kommerlick Damnosus, mole-
 stus, difficilis.
kommer-loos. Indemnis, li-
 ber.
kommeren / bekommeren.
 Molestare.
**Kommijt / komijt / opper-
 bootf-man**. Celustes, nauig-
 gatiōpis moderator.
Kommissie. Delegatio, manda-
 tum, auctoritas mādati, pro-
 uincia.
Kommissaria. Arbitr, iudex
 selectus, iudex delegatus, le-
- gatus, disceptator, recupera-
 tor.
Kompanghe/op boetsel. Acro-
 teria, plurei nauales.
Kompas. j. passer. Circinus.
kompas/zeer-kompas. Amu-
 sium, tympanū circinarum:
 pyxidicula nautica : index
 viatorius, versoria. *vnige cō-
 passum, a passen. i. quadrare,
 conuenire : quod perpendicularum
 suæ acis motu suo recta in solam
 mundi poliū tendat, in eo solo qua-
 dret, conueniat, & firmster ma-
 nebit.*
Kompost. Muria, conditus, cō-
 ditura : salgama, conditanea
 quæuis in doliolis ad vsum
 conseruata. *q. d. compostum.*
Komptooz. i. kontooz.
Koncierge. *land. j. castelapn.*
 Insularius.
Kōchel/kunchel. *ger. sax. j. spin-
 rock.* Colus.
konckel. *land.* Vortex, gurgēs,
 locus in flumine profundus,
 in quo aquæ vertuntur.
konckel-wyōnckel. Contortus.
konckelen. *vetus.* Contorquere,
 rotare, vibrare.
Koncker-pijpe. Botulus, botel-
 lus hordeo factus.
Koncommer. Cucumer, cucu-
 mis.
Kond. Notus.
kond-haer j. kennelick. Facilis
 cogniri.
konda. *vetus.* Notitia.
kondigb. Norus, manifestus.
kondighen. Nuntiare, notum
 facere.
kond-schap. Notitia, scientia.

kond-schap ban ghetuyghen.

Testimonium.

kondsel. j. kundscl. Condimentum.

konduyt. Ductus, meatus. vulgo conductus.

konduyt. fonteyn-schotel. Castellum.

konsjt/ konsjtjel. Condimentum, conditura, conditus: confectura compositura.

konsjt/ konsjtjre. Salgama, conditanea, tragemata, hypotrimmata, bellaria arida; cuiusmodi hodie saccharata sunt in vsu. vulgo consjtæ & consjturæ.

konsjt-berkoopet. Salgamarium, qui salgama & fractus muria conditos vendit: tragematopola.

konsjt-larpak/ supcker-larpaken. Tragematotheca.

konsjten. Condire. vulgo consficere.

konsfickeren. Confiscare, publicare, addicere in publicum; in publicum redigere alicuius bona.

konsfickete. Confiscatio, publicatio, sectio.

konghet. ael. Congrus, conger.

kongjn. Cuniculus.

kongjnen-keupd. Sonchus, cicerbita.

Koninck Rex. dicitur koninck. q. d. koninck/ a konnē/ id est, scire: quod Rex vera magica sciētijsq̄mbus esse debeat. sic tres illi Reges quō Christo munera obtulerunt, magi. i. sapiētes, philosophi, & teutonica lingua koninghen & wylse dicuntur: Aut a konnē/

id est, posse, potentem esse, polleat: sicut Latini Potestates vocāt Principes potentes. Regis Teutonico nomine (inquāt Becanus) rex nō metuetur vocari, nisi verum earū, quod gerit, scientia polleat, & potentia plurimum valeat.

Koninck-rijck. Regnum.

koninck-stable/ konnestabel/ konstabel. Comes stabuli regij apud Aimonem: connectibilis quoque eidem, id est, praepositus regalium equorum: magister equitum, tribunus celerum: comes stabilis, aut comes stabuli regij. Becano Koninck-stapel dicitur, quasi columen Regis, & eius statum conservans.

koninckshof. Regia, aula regis.

koninck-schap. Regis dignitas & imperium.

koninghen dagh. Festa regalia, festum regum, epiphania Domini.

koningbinne. Regina.

konincklick. Regius, regalis, regificus.

konincklicken. Regiē, regaliter, regio more, regificē.

koninckshen. Regulus: filius aut nepos regis.

koninckshen. Regulus, trochilus: avicula ex passerum genere.

Konne/ kunne sax. scamb. Notitia, scientia.

konne/ kunne. vetus. Sexus: quo animalia mascula a feminis distinguuntur discernunturq̄.

konnen/ kunnen. Scire, nosse.

konnē/

- konnen/bermoggen** . Possē,
pollere, valere.
konste, Ars, scientia, techna, ar-
tificium.
konst-gheleerd. Doctus, bonus,
artificiosus.
konst-loos. Iners, sine arte, non
artificiosus.
konstelick. Artificiosus, artifi-
cialis: & Artificiosè, artifi-
cialiter, solerter, ingeniosè.
konstenaer. Artifex, opifex.
konstigh. Artificiosus.
konstken/guchelaer. Præsti-
giator, pantomimus, gesticu-
lator, sacularius, agyrta.
kontoo/ kemptoo. Mensa,
trapeza.
**kontoo/ kantooken/ schyff-
kamer**. Tablinum.
kontrefeyten . Simulare, assi-
milare, similitudinem expri-
mere aut effingere, effigiare,
imitari.
kontrefeytsel. Effigies, imita-
tio.
kontrepe. Regio, tractus,
plaga.
kontuent/klooster. Monaste-
rium, cœnobium. vulgo con-
uentus.
kool. Brassica, brassica sativa.
kool-bijter. Locusta: sic dicta
quod brassicas & alias herbas
morsu erodat & deuoret.
kool-spyngher. sicamb. Lo-
custa.
kool-spruyte. Cyma, brassicæ
cauliculus tenerior.
kool-steek/kool-stock. Caulis
brassicæ.
koon. holland. j. koutus. Gena.
- Koop**. Emptio, emptus, merca-
tus. **Te koop/ bepl**. Venalis.
Te koop setten. Venum ex-
ponere, proscribere, inscribere
& des, hortum, &c. **Goeden
koop jijn**. Vili sive paruo
emi, vile esse.
koop ende verkoop. Nundina-
tio.
koop-dagh. j. wt-roep. Au-
ctio, hasta.
**koop-dagh houden. j. wt-roep
houden**. Auctionari.
**koop-dagh-boeck. j. wt-roep-
boeck**. Tabule auctionales.
koop-ghierigh. Emax.
koop-ghierighed. Emacitas.
koop-goed. Merx.
koop-handel. Mercatura, ne-
gotiatio.
koop-haven. Emporium.
koop-lade. j. winkel. Ta-
berna.
koop-lieden. Mercatores.
koop-man. Mercator, nego-
tiator.
koop-mâ-schap/koop-schap.
Mercatura, mercatus, nego-
tiatione, commercium.
**koop-man-schappen / koop-
schappen**. Mercari, negotia-
ri, exercere commercia, mer-
caturam seu mercatum ex-
ercere, mercaturam facere,
negotiationem agere.
koop-man-schat/koop-schat.
Merx, mercimonium, mer-
catoris facultates.
koop-plaette. Emporium, lo-
cus mercatus.
koop-slagh. j. palm slagh.
koop-slaghen. veter. Mercari.

koop-stad/koop-stede. Emporium, locus mercatus, vel nundinarum.

koop-baerder. Mercator peregrinabundus, mercator peregrinus.

koop-baerder / koop-baerders (schip). j. hulcke. Holcas, nauis oneraria.

koop-bjouwe. Emptrix, mercatrix.

koop-wijf. Emptrix, mercatrix, mulier mercimonia exercens.

koopnen. Emere, mercari, nundinari.

koopachtigh. Emax.

koopet. Emptor, mercator.

koopster. Mercatrix, emptrix.

Kooz. Chorus, multitudo canentium: & Adytum templi summi delubri penetralia, ubi sacerdotum canentium multitudo conuenit: cella templi dicitur Stephano Pighio, ubi summum est altare, sacrae; à choro peraguntur.

kooz-kappe / kooz-hoed. j. amuffe. Amiculum.

kooz-kind. j. koozael. Puer choraulis.

kooz-kleed-ouer-rock. Amiculum linteum, vestis linea religiosa. vulgo superpelliceum.

koozael. Puer choraulis, puer symphonicus.

koozael-meester. Pædophonus.

Koozde. Chorda, funis, restis.

koozde/richt-snoer. Amuffis.

koozdeken. Funiculus, spira.

koozde-danffer. Fanambulus,

furnirepus, neurobata, qui per exentum funem incedit.

koozde-rol. j. katerol. Trochlea.

koozde-waghen. Sarracum, vehiculum trusatile, siue trugile: vehiculum baiulorū, quo onera subuectant: à koozde. i. restis, quod restibus trahatur: alioo **cozte-waghen.** q. d. breue vehiculum: & **krup-wagghen.** i. trusatile vehiculum, que postrema etymologia verissimilima & vltimissima.

koozen/leef-koozen. Blandiri, adulari.

koozer. Blandiloquus, adulator.

Kop/hoofst. Caput.

kop/beckeneel. Calua.

kop-bupue/top-bupue. Galea, cassis.

kop/djincek-kop. Cupa, cuppa, patera, scyphus, phiala, trulla.

kop/laet-brisse. Cucurbitula, ampulla: vulgo ventosa.

koppen / ont-halsen. Caput amputare, capite truncare, ἀποκόπτειν i. amputare.

koppen / laeten met koppen. Scarificare, admouere cucurbitulam, educere sanguinem cucurbitula.

kop-hozenken. j. kop. Cucurbitula.

Kop/koppe. j. haen. Gallus.

kop / koppe / kobbe. j. binne. Gallina.

kop kop heeft gheleght. holland. q. d. Gallina exclusi ouum. Schœnophilinda. Ludus cū confectum puerbrum circu-

circulo sedentium obit vnus, funiculumque, mucciniū, aut pilam aliū dve quid apud vnū aliquē deponit, qui si dolum non præuiderit antequā circumcurſarit ille, vicem illius obire cogitur. *Brabāti ſtootballen.*

koppe komt wt den hoecke. j. bozgh-ſpel: & piep mups oft ick en ſoecke b niet. Apodidraſcinda.

Kop/koppe. Aranens.

kop-webbe / koppe-ghelpin. j. ſpinne-webbe. Aranea, tela aranæ.

Koper. Cuprum, æs cyprium.

Koper-bleck Lamina cuprea.

koper-djaed. Filum cupreum.

koper-gheel. Aeneus color.

koper-groen / koper-roeſt / ſpaens-groen. Aeris flos, ærugo æris, rubigo in ære.

koper-rooſe / koper-water.

Chalcantum, vitriolum, atramentum ſutorium: atramenti genus à ſimilitudine æris ſic dictum. vulgo cuperoſa & copparoaf, voce corrupta à **koper-rooſe.**

koper-ſlagh. Aeris ſquama: id quod marculorū icribus excutitur.

koper-ſlaghet. Braſtearius, faber ærarius.

koper-ſmid. Faber ærarius.

koper-water. j. koper-rooſe.

koper-werck. Aerea opera, ærea vaſa.

koper-wercker. Faber ærarius.

koperen/van koper. Cupreus, cuprinus, æreus.

koperen gheld. Pecunia æroſa, numus cui plurima æris portio eſt.

koperen pot oft ketel. Lebes, vas æneum quo coquūtur obſonia.

Koperckel / koffertoze. j. omſlagh. Operculum. vulgo cooperulum.

kopije / wt-ſchijft. Apographum, exemplar exſcriptum, exemplum, tabulæ. vulgo copia.

kopiëren. j. wt-ſchijuen. Exſcribere, tranſcribere. vulgo copiare.

kopiſt. Formularius: qui formulas omnis generis negotiorum ad vſum ſeruat. vulgo copiſta.

Koppe. j. kop.

Koppele. Copula, vinculum quo aliquid copulatur ſine coniungitur.

koppele. Numella, lotum quo canes copulantur.

koppelen. Copulare, iugare, neçtere.

koppeler/koppel-djaepet. Lenno, productor, aquareiolus, ſtupri arbiter.

koppelerſſe. Lena, ſtupri ſequēſtra, conciliatrix.

koppelrjſje. Lenocinium.

Koppen/vide kop.

Kozael. Coralium, corallium, gorgonia

kozael-bee. ſland. j. kozael. Coralium.

Koebel. Mutulus: pars lapidis è muro prominentis, ſuſtēdandæ trabis gratia.

§ 5

koek/

Koek / blot-hout . Cortex
tubereus.

Koek-boom. Suber.

**Koede-waeghen .j. koede-
waghen.**

**Koedwaen / koedwaensch le-
der.** Corium, aluta, corium
Hispanicum. *vulgo.* Corduba-
num, à Corduba urbe Hispa-
nia.

Koedwaender. Calceolarius,
futor.

Koedel .j. kareel. Later.

Koeppe / kraepwepe. Diaphra-
gma, exta porcorum, ouium
& aliorum animalium: *vul-
go* coenix. *gallicè* coee.

Koeppe / kraepwepe. Opera gra-
tuita, opera mutua, opera
quæ gratis aut parua mercede
faciuntur: opera extraordina-
ria parui temporis. *gal.* *cour-
nee,* *coruee.*

Koep / keuren. Tentare.

Koep / keuren. Eligere, deli-
gere.

Koep / keuren. Gustare.

Koep / kareen *fris.* Vomere.

Koep / koene. Frumentum,
adorem semen, Cereale se-
men, triticum, far, granum.

Koep / rogge. Secale, genus
frumenti vilioris.

Koep op 't veld staende. Seges.

Koep souts. Mica salis, granū
salis,

Koep op de tonghe .j. goete.
Grando.

Koep-are. Spica.

Koep-bijten. Flagellare, vexa-
re, incendere, cariorum fa-
cere annonam.

Koep-bijten. Frumentarius mer-
cator, dardanarius, annonæ
flagellator, annonæ vexator:
qui annonam incendit & ve-
xat, ut quam carissimè ven-
datur: edo apud Varronē, cuius
libro dicto koep-bijten / id est,
frumentum morfor, non male
congruit.

Koep-bloeme. Cyanus, bap-
tiscula, blaueolus, flos Zacha-
rie, flos cerulei coloris in se-
getibus nascēs. *vulgo.* flos fru-
mentorum.

Koep-gaffel. Merga, furca qua
frugum manipuli eleuantur.

Koep-gerwe. Merges.

Koep-halm. Calamus, frumen-
ti calamus, stipula.

Koep-hups / schuere. Horcū.

Koep-hulst .j. hulst. Gluma,
folliculus grani.

Koep-keffer / kalandet. Cur-
culio, curgulio.

Koep-kiste. Camera.

Koep-kooper. Frumentarius,
negotiator frumentarius.

Koep-land. Solum frumenta-
rium.

Koep-man. Negotiator fru-
mentarius.

Koep-man spelen. Colludere,
collusoriè agere tertij fallen-
di causa: coire, & de emolu-
mento communicando pa-
cisci, alterius circumuenien-
di causa: *quod negotiatores fru-
mentarij solent.*

Koep-mercht. Forum frumen-
tarium.

Koep-milwe. Curculio.

Koep-roofs . Githago, pseu-
dome-

- domelanthium, nigellastrum:
herba in segetibus passim proveniens
- kozen-sack.** Saccus frumentarius.
- kozen-schoof.** Merges.
- kozen-schoepe/kozen-schuppe.**
Rurellum. instrumentum ligneum quo frumentum corrumpitur congeriturq; in culleum aut modium.
- kozen-sichel** Falx messoria.
- kozen-soller.** Horreum pensile, granarium.
- kozen-spycker.** Granarium.
- kozen-strycker** j. stryck stock.
Hostorium, radius.
- kozen-worm.** Curculio, curgulio.
- Kozi.** Corbis, sporta, vas vimineum, cophinus, calathus, cista, canistrum.
- koziken.** Corbula, qualus, canistellum.
- kozi-djaegher.** Cistifer.
- koziester.** Cistifera, cistellatrix: mulier mendica quæ canistrum fert.
- Koziest.** Buccina.
- Koziessen.** Coronæ, coronices, præcinctiones siue transversa cingula, quibus præcinguntur parietes ad inhibendam repellendamve vocem canentium aut loquentium.
- Kozielie.** Cornû, corna, orum.
- kozielie-boom,** Cornus.
- Koziere.** *holl.* Canis villaticus, domesticus.
- Koziel.** Irritabilis, iracundus, morosus, refractarius, contumax, irasci celer.
- koziel-hoofst/koziel-kop.** Capito, durus, irritabilis.
- kozielken.** Refractariolus.
- Kozieste.** Crusta.
- kozieste van t'plaupezel.** Nucleus, crusta siue corium pavimenti.
- koziest-pastepe.** Placenta umbilicata, crustulata.
- koziestachtigh.** Crustosus.
- Koziest.** Curtus, brevis, contractus.
- koziest gheweere** Gladius, machæra, pugio, armatura brevis.
- koziest es nautw iemanden houden.** Cohibere, retinere, arcte continereque habere, parce & continenter tractare.
- kozieste.** Aereus numulus minimi pretij.
- koziest been.** Myscelus, brevis pede, nanis cruribus.
- koziest-hoestich/dempigh.** Suspiriolus, anhelus. q. d. brevis peccatore.
- koziest-bjaskigh** Fragilis.
- koziest-oore.** Mutilus auribus.
- koziest-ooren.** Mutilare auribus.
- kozieste ribbe.** Costa notha.
- kozieste torde.** Viator, stator: *breu' gerens virgam.*
- koziest-blooghelē.** Decurtare alas, breuiare pennas, pennas incidere.
- koziest-wijle.** Oblectamentum, oblectatio, delectamentum, lusus.
- koziest-wijlen.** Oblectari, ludere, tempus traducere siue transmittere iocis.
- koziest-wijligh.** Festivus.
- koziestlich.** Breuiter, breui, breuibus,

- bus, paucis, succinctè, succinctim, strictim, summatim, in summa, ad summam, præcisè.
- koztelinck**. Breui.
- koztelinck gheleden**. Nuperrimè, recenter, paucos ante dies.
- koztthepd**. Breuitas.
- kozts**. Breui, propediè: & Nuperrimè, recenter.
- kozten**. Curtare, decurtare, breuiare, abscindere, præsecare.
- kozten het hanz**. Demere capillos. *vulgo* breuiare.
- koztel**. Præsemina, resemina, res superflua amputata.
- koztelasse**. Gladius breuis & anceps.
- koztouwe/koztouwen**. Equus curto & opimo corpore: breui aluo & obeso tergo.
- koztouwe**. *rectim* kartouwe. Bombarda maior.
- koztse/koude-wee**. Febris.
- koztse hebben**. Febricitare, febrire, laborare febribus.
- koztachtigh**. Febriculofus.
- koztue**. j. ghekoztue. Insectum.
- koztue**. j. kozt. Corbis.
- koztueel / kareueel / kraueel**. Corbita, nauis corbibus instructa.
- koztuen**. Imponere corbi.
- koztuen/in-koztue**. Corbitare, in ventrem immittere, deuorare.
- kozter**. Cistifer: cistâ siue corbem ferens.
- kozte/kosel/koselè**. j. keuse/keusel/keuselen.
- koztyn**. Frater patruelis, sobri-
- nus, confobrinus, consanguineus, affinis.
- koztaten / merffeniers-lieben**. *vetus*. Clientes Ducis Brabantia.
- kozttem**. Palear, pinguedo à mento dependens.
- kozt/spijse**. Cibus, cibarium, edulium, epulae, dapes, vitus.
- kozt**. Pretium, va.
- kozt**. Sumptus, impensa, impensa, dispendium, expensum, expensa. **Quaedem kozt**. Impendium, fors, pecunia quæ scœnori impenditur. **Gheld te quaedè kozt haelen**. Nummos scœnore accipere.
- kozt-gangher**. Conuictor. *vulgo* commensalis.
- kozte-loos ende schade-loos**. Indemnis, liber à sumptu.
- kozt-byj**. Liber à sumptu, immunis.
- kozt-byj**. Liberalis, dapilis, benignus.
- koztelick**. Pretiosus, sumptuosus: & Luxuriosus, profusus.
- koztelick oft edel ghesteente**. Gemma, lapis pretiosus.
- koztelick/koztelicken**. Pretiosè, sumptuosè.
- koztelickhepd**. Valor, pretium.
- koztelickhepd**. Luxus, profusio nimia, nimius sumptus, luxuries.
- kozten**. Constare, valere. **Veel kozten**. Magni constare.
- kozte/kuste**. Regio, plaga, tractus: & Limites, ora, fines, confinia, regiones.
- kozter/kuster/kerck-hewaerder**.

- der. Custos templi, editimus, ædituus, hierophylax, custos sacrorum.**
- Kostupme .** Consuetudo, mos.
- Kot. Cauus, cauum, latibulum, latebræ, cauerna, locus excavatus.**
- Kote/kot. Cauum, latibulum. Ieden die wt de kote zyn.** Luxata mēbra, articuli leco moti, membra intorta & soluta. **De Ieden wt de kote doen.** Luxare membra, intorquere, loco mouere. *vulgo* dislocare.
- kote. Talus, astragalus, talus bo-uillus.**
- kote kups/kote die stoofc. Ta-lus pronus.**
- koten .** Ludere talis, astragalizare.
- koten-spel .** Talus, talorum iactus, astragalismus, astragalus.
- Kotel. j. keutel.**
- Koteren. Fodere, scrutari fodiendo,**
- koteren de tanden met de pēne .** Dentes leuare penna, *Martial.* Dentes penna purgare
- koter-stock. Rutabulum.**
- koter-tand. Dentiscalpium.**
- Kotsen. ger. sax sicamb. Vomere, euomere.**
- Kotsie. j. koets-waghen. Le-ctica.**
- Kottoen. Gossypium, xylon. vulgo** cotoneum.
- kottoen slaegher .** Gossypij carminator.
- kottoenen kleed. Gossypina ve-stis.**
- Koud/koud. Algidus, frigidus, gelidus.**
- koud bad. Frigidarium.**
- koud zyn. Algere, frigere.**
- koud worden .** Algefcere, frigescere.
- koud-bozstigh Alsiofus.**
- koude. Algor, frigus, frigor, gelu.**
- Koude / koud-wee/ koetsc. Fe-bris. dicitur koude & koud-wee: q. d. dolor aut morbus calidus: sicut febris a seruore Latini: & calentura, Hispanis tam febrim quàm calor dicitur. Koud autem calidum dici, testatur dictio Gallica chand sine cand: cui consonant nostrates hac ætate vulgatisime dictiones schouden/ber-schouden/ siue schandē/ber-schanden . i. calefacere, & adurere.**
- koude-pisse. Stranguria, sub-stillum, vrinæ stillicidiū, vesicæ morbus quando lotiū stil-latim redditur: vrinæ ardor, galli quoque dicunt chande-pisse. hoc est, vrina calida siue feruens.**
- Kouel. Cucullus, capitium, pileus.**
- kouel/kappzupn der vrouwē. Calantica.**
- kouel-kappe. Bardocucullus, sagum.**
- Koufsoo/kassooj. Foculus.**
- Kouynken. Fabella, dictterium, facttiæ.**
- Kouffe. Caliga.**
- kouffe-band .** Ligula cruralis, fascia

- fascia cruralis, petiscelis,
kouf-maecker. Caligarius, su-
 tor caligarius.
koussen. Caligas induere.
kout/klap. Colloquium, fabu-
 la, nugæ.
kouten. Fabulari, nugari, ser-
 mocinari, serere sermones,
 miscere verba.
kout-gheselle. Congeruo.
koutachtigh. Loquax, loqua-
 culus.
kouter. Fabulator, nugator, cō-
 gero.
Kouter/ploegh-kouter. Vo-
 mer, dentale, dens aratri. *dici-
 tur couter q. d. culter aratri:
 gallus coulter, anglis coulter, saxo-
 nibus kolter.*
kouter-yster. *fland. j. ploegh-
 yster.* Vomer.
kouter/kouter. *fland.* Ager, cā-
 pus: & Curriculum, hippo-
 drom⁹. *De kouter te Ghēd.*
 Campus Martius.
koutwe. *fris. holl. j. kenis.* Cauca,
 cohors, cors.
kouwe. *j. koutwe.* Fauces, &c.
 K R.
- Krabbe.** Cancer, carabus.
Krab-schupte. *holland.* Naucula
 mediocris non tecta.
Krabbeel. *j. karbeel.* Tignus.
Krabbelē. Vnguibus arare, ra-
 dere: & Inepte pingere, scri-
 bere sine exarare.
Krabbeler. *holl. j. schyckel-ber-
 gher.*
Krabben. Scalpere, scabere, ra-
 dere, arare, fodere, lacerare
 vnguibus.
Krab-yfser. Radula, rutrum.

- Krabber.** Radula, rutrum.
Krabfel. Ratura.
Kracht. Vis, potestas, potentia,
 efficacia, nervus, nettiofitas,
 virtus, fortitudo, energia.
Krachte-loos. Impotens, infir-
 mus, imbecillus, debilis: &
 Inefficax, inanis, irritus, fri-
 uolus, nullius pretij.
Krachteloosheyt. Defectio,
 defectio virium, languor, im-
 becillitas, debilitas.
Krachtigh. Potens, efficax, for-
 tis, vehemens.
Krachtighlick / krachtelick.
 Potēter, fortiter, nervosē, va-
 lidē, valenter, vehementer.
Krack/krack. Fragor, crepi-
 tus.
Kracken j. kraeksn. Crepare.
Krackeel. Litigium, rixa, alter-
 catio, controuersia, calum-
 nia.
Krackeelen. Litigare, altercari,
 rixari, tricari, vitiligare, ca-
 lumnari.
Krackeeler. Vitiligator, alter-
 cator, litigiosus, contentiosus,
 trico.
Kraeck/krack. Fragor, strepi-
 tus, crepirus.
Kraecke. *j. karracke.* Circu-
 rus.
Kraecken. Crepare, crepitare,
 crepere, strepere, fragorem,
 edere.
Kraecken de noten. Frangere
 nuces, conficere nuces.
Kraecken ende poffen. Crepa-
 re, iactare, ostentare.
Kraeck-beenkē / knofp-beenkē.
 Cartilago.

kraecke-

- kraecke-bese / kraecke-hepse.** Vaccinium: *Bacca sic dicta quod strepitum quendam dum dentibus frangitur, edat.*
- kraeckhaerd .j. kraeneke.** Arcubalista lignea.
- kraeckelingh.** .j. kraeck-beenhen. Cartilago.
- kraeckelingh.** Spira, collyra: panis-dukiarius instar funis implicatus: sic tent. dictus, quod dū dentibus frangitur, fragorem edat & crepites p̄ ariditate & exilitate.
- kraecker.** Crepicator: & Iactator, thrafo.
- kraeckinghe.** Frago, crepitus.
- kraeghe.** Iugulus, ingluvies.
- kraeghe.** Collare, colli tegmen, limbus indusij.
- kraeghe van de luyte.** Iugum, ceruix citharæ, in quam verticilla immittuntur.
- kraeghen.** Iugulare, ingulum incidere.
- kraepe.** Cornix, cornicula.
- kraepen-ooghe.** sax. sicambr. .j. exter-ooghe. Clauus.
- kraep-appel.** Galla.
- kraep-wepe.** .j. koeppe.
- kraepen.** Cornicari, *κρῆν*, garrere more cornicum: & Currere, cantare instar galli: & Quiritari, conquiri, queri.
- kraepéren.** Cornicari: & Quiritari.
- krael .j. koael.** Corallium.
- kraem.** Cadurcum, tabernaculum infortoris, taberna siue capsula rerum venalium.
- kraem .j. kraemerje.** Merx.
- kraem.** .j. kinder-bedde. Puerperium.
- kraem-herd .j. kraem.** Cadurcum.
- kraem-micke.** Hemiartiā: panis minoris genus, in tabernaculis venale.
- kraem-oyoutwe.** Puerpera.
- kraemer.** Infortor, tabernarius, venditor mercium.
- kraemers Latijn.** Lingua fictitia mendicorum & nebulozum errorum.
- kraemers papier.** Charta emporctica.
- kraemerje.** Merx.
- kraemet-boghel .j. krammet-boghel.** Turdus.
- kraene / kraen-boghel.** Grus.
- kraenken.** Vipio.
- kraene / kraen-tap / haen / tupsse.** Siphon, siphunculus, caput tubuli, epistomium: *à forma gruis: aut etiam galli, unde & haen plerumque dicitur.*
- kraene / kraen-rad.** Geranium, tympanum, rota, verticille tympanum: machina que vasta onera in altum effert: plerumque gruis instar constructa.
- kraen-somer.** Extrema æstas. *q. d. gruum æstas: cum scilicet grues mēse Septembri hinc ad meridsem discedere incipiunt, hyemem venturam presentientes.*
- kraeneke / kraeckhaerd.** vetus. Arcubalista, balista ligneo baculo instructa.
- kraenstier.** vetus. Arcubalistarius.
- kramme.** Harpago.
- krammeken.** Fibula.

Kraem

- Krammet-boghel** *ger. sax. sicāb.*
j. lijster. Turdus.
- Krampe**. Spasmus, spasma, nervorum distentio, raptus, convulsio, conductio.
- Kramp-ader**. Varix: vena crurum, foeculento sanguine distenta.
- Krampigh**. Varicosus.
- Krampigh/spat-sieck**. Suffraginosus.
- Krampaerd** *stand.* Homo ignavus, imbellis, timidus.
- Kranck/sieck**. Aegrotus, æger, debilis, infirmus, morbidus, morbosus.
- Kranck j. malaetsch**. Leprosus.
- Kranck**. Insuperbus, sapore iniucundus. **Kranck bier**. Cerevisia insipida.
- Kranck mæcken**. Debilitare.
- Kranck jijn**. Aegrotare, infirmari, laborare morbo, languere, male habere, male valere.
- Kranck worden**. Debilitari, languescere, morbum contrahere, decidere in morbum.
- Kranck sijnigh**. Furiosus, infanus, amens.
- Krankachtigh**. Valerudinarius.
- Kranckhepd/ krenckte**. Morbus, valetudo aduersa, debilitas, infirmitas, infirmitas valetudinīs.
- Krancken j krencken**. Debilitare.
- Kranckte. j. krenckte**. Debilitas
- Krants**. Coma, cæsaries, capillitium.
- Krants**. Corona, corolla, coronula, laurea, laureola, sertum, strophium.
- Krants-mæcker**. Coronarius.
- Krants-werck**. Opus coronarium.
- Krautken** Corolla.
- Krautselinck** *Zeland.* Spira, collyra *panis dulciarius in modū corollæ siue spiræ in orbem circumductus. vulgus karstelingh & kansterlingh pronuntiat.*
- Krappe**. Carptus, carptura, res decerpta, frustum decerptum siue abscissum, pars abrasa siue abscissa.
- Krappe. vetus.** Placenta.
- Krappe/krap-Drupue**. Vva, racemus, botrus.
- Krappe/mee-krappe**. Rubia, erythrodanum, rubiæ radices comminutæ. *officin.* rubia tinctorum.
- Krappen**. Decerpere, abscindere.
- Krat van de kotsie**. Capsus rhedæ: locus rhedæ in quo vector seder.
- Kratte. ger. sax.** Corbis.
- Kratzen/kretsen**. Scabere, radere vnguibus.
- Kratligh/kretligh**. Scabiosus.
- Kraus hapy. j. krups hapy.**
- Krauwel**. Vnguis, vngula, onyx.
- Krauwel/ bleesch-haeck**. Fuscina.
- Krauwen**. Fricare, scabere, scalpere, radere vnguibus. **Krauwen het hoof**. Mulcere caput digito, scalpere caput digito.

Krauw-

- krauw-steen.** *vetus.* Pumex: lapis cauernosus quo plantæ pedum lotæ fricantur.
- krauwachtigh.** Scabiosus.
- krauwagie.** Prurigo, pruritus, scalpurigo: & Scabies, petigo, impetigo.
- krauwigh.** Scabiosus.
- kraussel.** Scabies, petigo, impetigo, serpigo, aspredo cutis.
- krausselachtigh.** Scabiosus, scabie laborans.
- krauwetse.** Lewis incisura, leue vulnus.
- krauweppe.** j. kōzpe.
- krebbe.** *fland.* j. kribbe. Præsepe.
- kredensse.** Fides, autoritas. *vulgo* credentia.
- kredensse / kredens-disch.** *ger.* Abacus, repositorium, vasarium *vulgo* credentia.
- kredensier.** *ger.* j. pzoetier. Prægustator.
- kredens-brief.** Epistola assertoria, literæ honorariæ, factæ: literæ auctoritatis, testimonium legationis.
- kreeft.** Cammarus, astacus, cancer.
- kreeft.** *vet.* j. bozst-gheweert. Pectorale, thorax: à similitudine testæ sue tegumenti cancrorum.
- krept.** j. kragt. Circus, circulus: & Agon, arena, stadium.
- krepten/kreten.** Prouocare, irarare.
- kreptelick.** Irritabilis.
- kreptinghe.** Irritamen, irritamentum, irritatio.
- krekkel.** Cicada.
- kreke / kille.** Alucus sinuosus. Statio, locus in litore aut ripa sinuosus: & Vorago, fossa verricosa, per quam Oceanus æstus voluitur.
- Kremer.** j. kraemer.
- Krempen.** *fland.* j. krimpēn.
- Krencke.** *vetus* j. krenckte. Debilitas, morbus. & Virium.
- krencken.** Debilitare, debilem reddere, infirmare.
- krenckinghe.** Debilitatio.
- krenckte** j. kranckhepd. Morbus, debilitas.
- Krenghe.** *boll.* j. karonie. Cadauer.
- Krepel.** *fland.* j. kreupel. Claudus.
- Kreten.** j. krepten. Irritare.
- Kretsen.** j. kratzen. Scabere.
- Kretser.** *fland.* j. ruymslock. Baculus rasorius bombardæ siue tormenti ærei.
- Kreueel.** j. kareueel. Corbita.
- Kreuel.** Formicatio, pruritus.
- kreuelen.** Leuiter fricare aut mobilitare, prurire, motitare.
- kreuelinghe.** Pruritus.
- kreuelinghe in dē buyck.** Cholera, felliflua passio.
- kreuel-krupd.** Alumen Iameanum, alumen de pluma: alumen quod prurimum excitat.
- Kreuisse.** *flad.* j. kreeft. Cancer.
- Kreunen / kronen / groonen.** Conqueri, obloqui.
- Kreupel.** j. kropel. Claudus.
- Kribbe.** Præsepe, præsepium.
- Kribben/kribbelen.** j. krabbelen.
- krib mes.** *vetus.* j. schabber.

- Krihbigh**. *fax fris.* Morosus, litigiosus, malignus.
- Krick**/kricke. *fland.* j. krukke.
- Krick**/krack. Crepitus, fragor.
- Kricken**/kracken. Crepare, crepitare, strepere.
- Krick-kolē**. j. bosch-kolen. Ligna acapna : carbones semitutulati, quibus aurifices ventur: sic dicti à somitu quem ardentē edunt.
- Krick-kolen**. Carbones ex ramis, virgultis, fascibus aliisq. lignis minoribus.
- Kricke**. Cerasum. **Swerte kricke**. Cerasum Actium.
- Kriccken ouer zee**. Halicacabus, vesicaria, solanum vesicarium officin. alkekengi. vulgo cerasa ultramarina.
- Kricck-boō**/kricckeler. Cerasus
- Kriccke**/kricckelinge/griekelinghe. Aurora rutilans, primum diluculum, marcinus splendor.
- Kriccken**/kricckelen. Rutilare.
- Kriegh**. j. krijgh. Bellum.
- Kriel**-aiupn . j. kleyn aiupnken.
- Kriel-hinneken** . j. krietp-hinneken. Gallina pumila, pumilio.
- Krielken**. Gallina pumila.
- Krielen**. Squalere, abundare, refertum esse, scatere, scaturire, crebrescere.
- Krielinghe**. Crebritas, crebritudo, abundantia.
- Kriemen**. *fris.* Conqueri, querulum esse.
- Kriepen**/krepē. *fris. boll.* j. kruppen. Repere.
- Krietp-hinneken** / krietp-hinneken. Gallina pumila: circa terram quasi repens.
- Kries**. *vetus.* Circulus.
- Krief-dupue**. j. ringh-dupue.
- Kriet**. j. kriet. Circulus.
- Krijd**. Creta, terra candida.
- Krijdachtrigh**. Cretaceus, cretatus, cretolus.
- Krijden**. Creta notare aut pingere.
- Krijgh**/krijgh. Militia, bellū: & Exercitus: & Altercatio, certamen. **Om krijgh**. Certatim, cū certatione & æmulatione.
- Krijghs**. Militaris, bellicus.
- Krijghf-appel**. j. krijghf-hafpel. Miles strenuus.
- Krijghf-goed**. Peculium castrense, in militia acquisitum.
- Krijghf-hafpel**/krijghf-appel. Maris pullus, vir bello strenuus, miles triarius.
- Krijghf-hep**. Exercitus, copia.
- Krijghf-ionghe**. Cacula.
- Krijghf-knecht**. Miles, stipendiarius, ærarius.
- Krijghf-liedē**. Milites. **Krijghf-lieden ter zee**. Classarij, epibatæ.
- Krijghf-man**. Miles, bellator.
- Krijghf-mantel**/rupters mantel. Chlamis.
- Krijghf-ordinantie**. Disciplina militaris, instructio exercitus.
- Krijghf-rustinghe**. Arma bellica, armatura.
- Krijghf-slagh**. Prælium, conflictus, pugna.

krijghf.

- krÿghf-tocht.** Expeditio.
- krÿghf-bolck.** Milites, exercitus.
- krÿghf-wapen.** Arma militaria.
- krÿghen/krrieghen.** Bellare, beligerare, pugnare: & Altercari, certare, concertare.
- krÿghen/ghe-krÿghen.** Acquirere, conquirere, nancisci, adipisci, assequi, consequi.
- krÿghen een wondē.** Accipere vulnus, plagam, &c.
- krÿgh-baer.** Acquiri facile.
- krÿghel.** Pertinax, obstinatus, prætractus, duræ cervicis.
- krÿghelhepd.** Pertinacia, obstinatio.
- krÿghelick.** Obstinatè, pertinaciter.
- krÿsch.** Clamor, exclamatio.
- krÿschen.** Exclamare, clamorè edere, vociferari, maiorem emittere vocem, mittere vocem, edere voces.
- krÿscher.** Exclamator, vociferator.
- krÿffelen.** Frenere, infrenere.
- krÿffel-tanden.** Frenere dentibus, dentes concutere & stringere.
- krÿft/krÿfte/krÿft.** *vetus.* Circulus, gyrus, orbis. **krÿft des wereldts.** Orbis, orbis terræ, orbis terrarum, mundus.
- krÿft.** *vetus.* j. **patck.** Arena, agō, circus, stadium.
- krÿften.** Quiritare, quiritari, eiulare, vlulare, gemere, plorare. *vulgo* cridare.
- krÿfter.** Eiulator, lamentator, vociferator.
- krÿter/steen-krÿter.** Tinnunculus, accipitris genus.
- kril.** Lascivus, salax, libidinosus, catulicus, petulcus, pruriens.
- kril zÿn.** Lascivire, catulire.
- krillig.** j. **kril.** Lascivus, salax.
- krillighepd.** Lascivia, salacitas.
- krimpe.** *vetus.* j. **krampe.** Spasmus.
- krimpe.** *fris.* j. **plette.** Aquarium, lautrina, locus angustus inter parietes.
- krimpen.** Contrahere, diminuerè, arctare, coarctare, extenuare: & Contrahi, extenuari, minui, diminui.
- krimp-neusen.** Corrugare nares, contrahere nares.
- krimpinghe.** Contractio.
- krin-pinge/krampe.** Spasmus, nervorum distentio.
- krimpfel.** Contractio.
- krimpfel in den buyck.** Vermina, orum: & Colicus dolor.
- krissael/krissalÿn.** Crystallus, crystallum.
- krissaelÿnen.** Crystallinus.
- kritsen ziercken.** Minutissima mica.
- Krippe.** Ofella, particula carnis, frustulum carnis quod in sartagine, craticula & prunis coquitur.
- Krochen.** Gemere, agras ore ciere voces.
- krochinghe.** Gemitus.
- Krochte.** j. **krofte.** Crypta.
- Krock.** Aracus, vitium frumentii. *vulgo* cracca.
- Krodde.** Rubeta, bufo.

kroden-waghen . j. krup-waghen.

kroech . fris. Seria, seriola, doliū fictile.

kroech . sax . fris. Taberna cereuisiaria aut vinaria.

kroes. Cyathus, calix, acerabulum, scyphus, carchesium.

kroesen . j. krupsen. Crispere.

kroef-besie / kroefel-besie / kroef-harpe / krups-besie.

holl. j. stekel-besie. Vua crispa. *uulgo.* crosella.

krofte/krufte/krochte . ger . sax . fris . sicamb . fland. Crypta, specus.

kropse . j. hout-dupue.

kroke/kroocke. Plicatura, flexura, ruga, curuatura, flexus.

kroke/ kroocke . fland. Cincinnus, coma muliebris.

kroken/kroocken. Plicare, curuare, flectere, rugare, striare.

kroken/berkroken. Quassare, rumpere, frangere.

kroken de bziendschap . vetus. Offendere amicitiam.

krol/krul . fland. Fastuosus, arrogans, audaculus.

krolhepd/krulhepd . fland. Fastus, arrogancia.

krol/krolle . Crispus capillus: *crobylus (inquit Adr Iunius in comment. de coma) est crinium utrinque in acutum intortorum plexus, qui viris attribuitur. xpo-βολος . i. pili qui in locis obscenis nascuntur.*

krollen . Crispere, vibrare, intorquere, sinuare, flectere.

krollen het hayz . Crispere capillū, calamistro crispere co-

mam, intorquere capillitium, comam in gradus frangere, vibrare crines ferro.

krolle-bol. Caput crispū: crispus, cincinnatus, calamistratus.

krol-yster . Calamistrum, acus crinalis.

krol-zyem. Calamistrum, acus, acus crinalis, crinale.

krol-rancken. Capreolus, clauicula, clauiculus intortus in vitibus, cincinnus in tenerioribus pampinis.

kroller. Cinerarius, ciniflo, capillaturæ structor.

krom. Curuus, incuruus, recuruus, pandus, vncus, aduncus, camurus, tortilis, tortus, intortus, prauus.

krom-been/slim-been . Lripes: & Valgus: & Vatius, vattia, curuipes.

krom-hals / krom-halsigh. Obstipus, cui collum riger, & in alterum humerum caput recliue est.

krom-bozen. Lituus, incurua buccina.

krom-houtwer . Harpe, ensis falcatus.

krom-mes/schaef-mes. Culter sutorius.

krom-neuse. Silo, silus, qui nasum habet resimum more simie.

krom-oozd. Harpe, ensis falcatus.

krom-steert . Nummi antiqui genus parui valoris.

krom-steue. Genus navis.

krom-boet/ krom-boetigh.

Lori-

- Loripes, curuipes.**
krom-wegh. Flexuosum iter.
krommen. Curuare, incuruare, flectere, pandare.
kromte. Curuamen, curuitas.
kronckel Crispus, intortus.
kronckel-wonckel. Sinuosus, flexuosus, tortuosus.
kronckelen. Crispare, intorquere, sinuare, flectere.
kronen/kreinen/gronen. Cōqueri, quiritari: & Negare, recusare.
kroocke *fland* j. krooke.
kroone. Corona.
kroone. Coronatus, nummus aureus coronæ effigie.
kroone. j. garen-winde. Harpedone, rhombus.
kroone van den os. Cornua bouis.
kroone/krans. Corona, corolla, laurea, sertum.
kroone der boomen. Coma arborum.
kroone der krupden. Umbella, muscarium.
kroone/blaecker. Lychnuchus pensilis.
kroonen-bindel. Lemniscus.
kroonken. Corolla.
kroonken der ooghen. Iris, circulus pupillam ambiens.
kroonen. Coronare, redimire vel cingere caput corona.
kroonement. Diadema. *vulgo* coronamentum.
kroongie. j. karonie. Cadauer.
kroos. *fland* j. waldom. Incrementum, lucrum, fœnus.
kroosken. *holland.* Prunum nanum.
- kroost.** Muscus aquatilis, vluu.
kroost van de gans. j. afbal.
 Acrocolia.
krooste. *fland* j. staf. Lituus, lituus pontificius, pedum, bacillum antistitum à summo inflexum. *gallis dicitur* croce. *q. d.* baculum aduncum.
krop/kroppe. Ingluuias, vesicula guttoris, ruma, rumen: & Iugulus, iugulum, guttur: & Stomachus, bilis, indignatio, pertinacia.
krop van salaet. Globus lactucæ capitatæ, conglobata in orbem folia lactucæ.
krop-aes. Turunda, fartilia, offa, buccæ altilium quibus saginantur. *q. d.* esca ingluuici.
krop-been. Clauicula, iugulus.
krop-gang / krop-boghel. Onocrotalus, auis ingluuie admodum eminente.
krop-lattouwe j. krop salaet. Lactuca tessilis.
krop-salaet. Lactuca sessilis, laconica, betica, capitata, conglobatis in orbem foliis crispis.
krop-sweer. j. kliere. Struma, scrofula.
krop-boghel. j. krop-gang. Onocrotalus.
krop-aerd. Homo gutturosus, strumofus: & Stomachofus, præfractus, pertinax.
kroppen/mesten. Saginare, ingluuitem auium fœcire.
kroppen/ inswilghen. Vorare, deuorare, glutire, deglutire.

Kropel/kreupel/ krepel. Claudus.

kropel gaen. Claudicare,
kropelhepd. Clauditas, claudicatio, claudicandi vitium.

kroppe j. krop. Ingluuias.

kroppiet / achter-kroppiet.
Postilena. *vulgo* croppera,
groppera: *groppla autem italicè*
clunis equi dicitur.

Krosel. j. krusel. Fuligo.

Krosel/krosel-beenkè/knos-
pel-beenken. Cartilago.

kospen/knospen, Concrepare dentibus.

Krotte. *fland.* Lutum vestibus hærens, *gallicè* crotte, *croste.* q. d. crusta: *quod lutum in crustarum speciem obdureſcat, vestibusque hæreat.*

Krotten. *fland.* Lutum vestibus hærens penicillo detergere.

Krucke. Scipio, fulcimentum subalare. **krucke** *Becano dicitur* scipio cum transuersario ligno ad rectos angulos imposito. **Op krucken gaen.** Fuste aut baculo gradu fulcire, scipionibus niti vel inniti.

Kreunen. j. kronen. Conqueri.

Kruste. j. krostte. Crypta.

Krupcke. Cantharus, testa, fidelia, hydia.

Krupd. Herba: & Aromata.

krupd-bedde. Area.

krupd-boeck. Liber herbarius.

krupd-busse. Narthecium.

krupd-groen. Herbeus, viridis instar herbe.

krupd-hof. Hortus, hortus ho-

litorius, hortus herbis & flosculis instructus.

krupd-hozenken/peper-buysken. Cnullus.

krupd-koeck. j. lief-koeck.
Nastus panis, libum.

krupd-kock-baeker. Nastocopus.

krupd-merckt. Forum olitorium.

krupd-naghel. j. groffel-naghel. Caryophyllon.

krupd-not j. muscaet not.
Nux muscara.

krupd-berwigh / krupd-groen. Herbeus.

krupd-woym. Eruca, bruchus.
krupdachtygh. Herbidus, herbosus, herbeus.

krupdeken. Herbula.

krupdekè loopt my nae. Amoris veneficium, amoris poculum, philtrum, herbe Medeides, Hecateides, Perseides, veneficæ.

krupden. Imbuere siue condire herbis vel aromatibus.

krupdenier. Aromatopola, aromatarius.

Krupen/krupde. Trudere, protrudere, pellere, propellere.

krupen den krup-waeghen. Protrudere curriculum, vestare, subuectare.

krup-waeghen. j. koozde-waeghen. Vehiculum trusatilo, trusile, monotrochus.

Krupme. Medulla panis: & Mica.

krupmslen. Friare, in micas frangere.

krupmslinghen. Micæ.

Kruppe

Krupne/top des hoofts. Vertex capitis. *q. d. corona.*

Krupne / plattē. Corona rasa, vertex rasus. *vulgo tonsura.*

Kruppen. Serpere, repere, reptare.

Kruppēde die. Animal reptile.

Krupp-hol. Latibulum, latebra, lustrum.

Krupps/ kraus. Crispus, vibratus.

Krupps hapt / ghekroft hapt. Cinnamus: capillus intortus, crispus: annulus, cornua.

Krupsen het hapt. j. krollē. Crispare, intorquere.

Krupf-besien . j. kroef-besien. Vix crispē.

Krupsen. j. krupselen. Denigrare.

Krupset/ kroset. sax. Lychnus pensilis, lampas pensilis.

Krupselen / krupsen / bekrupsen. Denigrare, oblinere, fuligine.

Krups. Cruz, patibulum, arbor infelix, furca.

Krups. Cruz, id quod nos cruciat, torquet, & affligit: cruciatus, cruciamentum, tormentū, supplicium, afflictio, poena, incommodum.

Krups, krupf sijden hāt'gheld. Dextra pars nummi, pars antica nummi, cruce plerunq. insignita.

Krups oft munte worpen. Sortiri nummis.

Krupf-been. Os sacrum.

Krupf-boghe/voet boghe. Balaista, arcubalista, scorpio ma-

nialis: *arcus crucis figurā referēs.*

Krupf- daghen. Rogalia, ambarualia, amburbalia: continnae tres feriae quibus supplicabatur ad vrbes, agrorum & segetis calamitates auerendas: *ad horum exemplum instituti suppliciorum supplicationū tres dies hodie religiosi habentur, ita Adr. lunus. Ecclē. autem dicuntur dies siue ferie rogationū, & sermōnicē krupf-dagen à crucibus circumferendis.*

Krupf-ganch/om-ganch. Supplicatio.

Krupf-ganch. Peristylum: porticus vndiq. columnis septa.

Krupf-strate. Compitum, gruma: & Quadruium.

Krupf-baerd. Expeditio contra Turcas, militia crucis Christi nomine. *vulgo cruciata.*

Krupf venster. Fenestra decussata, quadriformis, cruciformis iugamenta decussata.

Krupf-wegh. Quadruium: & Compitum.

Krupf werck van mettelese. Peromata, alar.

Krupf-wijs. Cruciformiter, decussatim, in modum crucis.

Krupf wortel. Erigeron, fenecio. *vulgo cruciata.*

Krupsaet. Aureus cruciger: aureus cruce insignitus. *vulgo crucatus.*

Krupster. ger sax. sicamb. j. halus stupuer. Cruciger argenteus, cruciatus: *numulus argenteus duplici crucis figura insignitus.*

Krupssen. Cruci affigere, crucifigere, in crucem tollere: &

T 4 Cru-

Cruciare, torquere, affligere.
krupflen ende seghenen . Cru-
cistigno se munire.

Krul. *fland.* j. krol. Fastuosus.

K V

Kubber/ kobber. Columbus,

kubber. *fland.* Corypheus.

Kubbingh. *vetus.* Appendix tu-
gurij.

Kuchelen. j. kughelen.

Kuchen/ kichen. Anhelare, ge-
mere.

Kudde. *Grex.* armentum.

Kudde. *vetus.* Porcus.

Kuddeken Paruus grex.

Kuddeken. *vetus.* Porcellus.

Kuddekens boter . Abdomen,
adeps iuulus, quo butyri loco
quidam vescuntur.

Kudde-wijs. Gregatim, cater-
uatim.

Kudden. Coire, convenire, con-
gregari, aggregari.

Kudser/ kud- hoeder. Armenta-
rius, porculator.

Kudse/ kudse. Claua.

Kuecken. *fris. sicamb. holl.* j. kiec-
ken.

Kuere. j. kure. Cura,

Kuers j. hoers.

Kugel. *ger. sax. sicamb.* Sphæra,
globus, pila.

Kughelen. *ger. sax.* Rotundare.

kughelen/ kuchelen. *holl.* j. sinz-
gheren.

Kupden. *holl. fris. j.* knauwen.
Mandere.

Kuperen. Ludere, nugari, ioca-
ri, confabulari.

Kuperinghe. Lusus, ludus, face-
ria, sales.

Kupl. Fouca, scobs, spēcus, an-

trum, καίλας. i. concavus, ca-
uus.

Kupm/ kurne. *ger. sax. fris. holl.*
sicamb. j. nauwelick, Vix, dif-
ficulter, ægrè.

Kupmen. j. kupuen. Gemere.

Kuppe. Cupa, tina, dolium.

kuppe/ tobbe. Labrum.

Kuppe der stad. Septa vrbis,
iparium vrbis mœnibus cõ-
prehensum, locus vrbis val-
latus.

Kupp-setel/ tonnē- stoel/ kack-
stoel. Sella familiaris.

Kupp- stoel. Solium,

kuppen. Viere, coassare, coxa-
re dolia,

kupper. Doliarius, victor, vas-
cularius.

Kups. j. kupsle. Claua.

Kupf- kote. Talus pronus, non
lupinus.

kupf- koten . Ludere talis pro-
nis, ludere a stragalis.

Kupsch. Castus, pudicus, conti-
nens, intemeratus, immacu-
latus, mundus, purus.

kupsch- baer . Purus, integer,
probus.

kupsch- baer houden . Sartum
tectum tenere, integrum ser-
uare.

kupsch- baerlick . Purè, inte-
grè, probè.

kupschepd. Castitas, castimo-
nia, pudicitia, continentia,
munditia, puritas, integritas.

kupschelick . Castè, purè, inte-
grè.

kupsschen. Purgare, mundare.

Kupse. *sax. fris. sicamb. holl. j.* kud-
se. Claua.

Kupsel.

Kupfel. j. keufel. Pila, pilula, globulus.
kupfelen. j. keufelen. Ludere globulis: & Ludere claua.
Kupt/kijte/kiete. *fris. sicamb. holl.* Sura
Kupte / kiete van den bisch. *fris. sicamb. holl. fland. j. roghe.* Oua piscium.
Kupte. Cereuisiæ genus.
kupten. P. rare cereuisiam.
kupt-haen. Poror cereuisiæ, philopores, acer potator.
Kufter/kuter. *sax. sicamb. j. flagher.* Lanio.
kupter-hups. j. slaggh-hups. Laniena.
Kupuen. Aegrescere, ægrere, incipere ægrotare, gemere.
Kul/mannelicke roede. Coles, colis, penis, cauda talax, veretum, mentula, priapus.
kul/ klos/ klofken. Colens, testis, testiculis.
kul-balgh. Scrotum, scortum, pellis testiculos contrinens.
kul-bijter. j. schal-bijter. Scarabeus.
kul-bojse / kul-balgh. Scrotum. *uulgo* bursa testiculorum.
kul-bjoecke/kul-bjoecks-kê. .j. beur-bjoecke. Subligar, subligaculum: superior brachiarum pars pudenda obtegēs.
kul-sackken. Scrotum.
kul-senuen. Cremasters.
kul-snyden. j. lubben.
kul-snyder. j. lubber.
kulleken. Mentula: & Testiculus.
kullekens krupd. Orchis, pria-

piscus, satyrion, leporina.
Kulckt. Culcitra, culcita, culcita lanca vel romentiria.
kulckt-maecher. Culcitrarius.
kund / kundigh / kunnen. j. kond/kondigh/konnen.
Kunden. j. kundfelen. Condire.
kundfel/ kupndfel. Condimētum, conditio.
kundfelen/kupndfelen. Condire, sapidum facere.
Kunne. j. konne.
Kunnen. j. konnen.
Kunste. j. konste.
Kure. Cura, curatio, & medela.
kure. Gestus, mos agendi, gesticulatio, factio, opera. **Wit zyn van utwe kuren.** Istarum operarum.es.
kure. j. prochiaenschap. Curia, curionatus.
kurept. vetus. j. prochiaen. Curio. *uulgo* curatus.
Kuris/kurisse. Grauis armatura, lorica cataphracta, thorax chalybeus, ferreus, æneus, coriaceus.
kurisser. Eques cataphractus, cataphrattus, cataphractarius.
kurt. j. kozt. Curtus, breuis.
Kus. Basium, osculum, suauium.
kussen. Basiare, osculari, osculum dare, iuuiari.
kusser. Basiator, osculator.
Kussen. Pulvinus, puluinar, puluillus, ceruical. *uulgo* cussinus.
kusseneel. Sella equestris, stragulum, ephippium.

Duffe. j. *Koffe.* Regio, ora.
Duffter. j. *Koffter.* Custostem-
 plit.
Dute. *zeland.* j. putteken. Scro-
 biculus.
Duten. *zeland.* Nucibus in scro-
 biculum ludere.
Dutte. j. *Doutwelickhepd.* Cū-
 nus.
Duwē. *flād* j. *Kouwen.* Mādere.

L A

Labbape. *vet.* j. blāc
 he. Dipondius.
Labbape. *vetus.* Epu-
 lum.
labbap-maerte. An-
 cilla epularis, parasita.
labbap-maertkē. Ancilla scop-
 paria, mediastina.
labbaepē. *vetus.* Epulari: & Pa-
 rasitari.
Labbē. *vetus* j. *lāpen/lāppen.*
 Lambere, jingere.
lab-loete. Ambubaia, mulier
 ignava & parum frugi.
Lace/læce/lepste. Laqueus, la-
 queolus, lorum canum, nu-
 mella.
Lach. Risus.
lachen. Ridere, risum edere.
lach-tanden. Gelasini dentes:
 - qui inter ridendum recedun-
 tur.
lachachen. Cachinnari.
lachelick. Ridiculus.
lacher. Risor, ridibundus.
lacherste. Ridibunda mulier.
Lachter. Vituperium, vitium,
 ignominia.
lachteren. Vituperare, infā-
 mare.

lachterer. Vituperator.
lachteringhe. Vituperatio, vi-
 tuperium, infamia;
lachterlick. Indecorē, ignomi-
 niosē.
Lack flād. j. *leek.* Manans, stil-
 lans, perfluens.
Lack flād. *Venerus,* luxurio-
 sus.
Lack. j. *laeck.* Lacus.
Lack/lacke. j. *laecke.* Vitupe-
 rium, vitium.
Lackepe. A pedibus, ad pedes,
 pedissequus, circumpedes.
vulgo lacaius.
lackep-schoenen. Endromides,
 calcei ad cursum expediti.
lackepen Currere, cursare, cur-
 rere pedibus, currere pedes.
Lacken. j. *lecken.* Lingere.
Lacker. j. *lecker.*
Ladder. *fris. holl.* j. *leeder.* Scalæ.
Lade. j. *laede* Arca.
Læck/lack ger sax. *scambr. fris.*
holl. Lacus, palus.
Læcke. *flād.* j. *ecchel.* Hirudo,
 sanguifuga. *sic dicta, quod san-
 guinem minuat, detrahat & ex-
 senet.*
Læcke/lacke. Vitium, defe-
 ctus, vituperium, probrum
 ignominia, detractio.
lacken. Minuere, diminuere,
 attenuare, deterere: & Mi-
 nuui, diminui, consumi, de-
 crefcere, rarefcere, attenuari,
 deficere paulatim.
laeckende waere. Merx decre-
 scens.
lackardis/laeckinghe. Dimi-
 nutio, attenuatio, intertri-
 mentum, intertritura, retri-
 mentum,

mentum, detrimentum, incrementum.

laecken/lachteren. Detrahere alicui, vituperare, perstringere aliquem.

laecken/doeck. Pannus, à verbo laecken. i. deterere, attenuare: quod vestes panna citius terantur quam pellicea, quibus ante panna inuentionem vsa est gēs prisca mortalium, soluta (Lucretio teste) Pellibus & spolio corpus vestire ferarum.

laecken. Linteum, pannus linteus.

laecken/laep-laecken. Toral, toralium.

laecken-boom. Liciatorium, iugum.

laecken berepder. Fullo.

laecken-maeker. Pannorum opifex, lanifex, lanificus.

laede. ger. sax. sicab. Tabula, asfer.

laede/laepe. Capsa, cista, capsella, capsula, cistella, theca, loculamentum.

laede van de waeghe. Ansa in qua examen versatur. q.d. loculamentum examinis.

laede/weuerv-laede/kam. Pecten.

laeds. j. laepe. Flamma.

laeden/laepen. Onerare, onus imponere, grauare, aggrauare.

laeden ger. sax. sicamb. fris. j. nooden. Inuire.

laeden/laepen. Flammā edere.

laeffenisse. j. lauinghe. Refocillatio.

laegh. holl. j. leegh. Infra posi-

tus, humilis non altus, depressus.

laeghe. Positus, positura, positio: & Ordo, series, striga, digestio, collocatio cuiusque rei suo loco.

laeghe. Laqueus: & Insidia. **laeghen legghen**. Insidiari: tendere, ponere, collocare insidias: tendere plagas, laqueos.

laepe. j. laede. Capsa.

laepe. Flamma, flammæ lumen.

lichte laepe. Flamma rubra, rutila.

laepen. j. laeden. Onerare.

laepen/blammen. Flammare, flagrare.

laepfle. j. lace. Numella.

laemen. j. lamen. Diminuere.

laemte. j. lemte. Defectus, vitium.

laen. fris. holl. sicamb. Diuerticulum.

laer ger. sax. Inanis, vacuus.

laer. Locus incultus & vacuus. gallicè laris dicitur.

laeren. ger. sax. sicamb. Inanire, vacuare, euacuare.

laerte/laere. Mulier inculta, inepta, vana, mente vacua, vaniloqua, stulta, ambubaia.

laerten. Ineptire: nugas ineptiasq. dicere aut facere, instar vanæ mulieris.

laesse. j. lace. Numella.

laet/spaede. Serus, tardus: serò, tardè.

laet. j. ghelaet. Gestus.

laet. Colonus, villicus, conductor villæ vel fundi: Latius libertus, apud veteres l. c.

laet.

laet. *fland.* Incola: & Subditus iurisdictioni.

laet. Iudex pedaneus: qui minora iudicia ruri decernit.

laet-banche. Tribunal siue senaculum colonorum, forum rurale, confessus iudicum agricularum, iurisdictionio minoris tribunalis.

Laeten. j. gbelacten. Gerere se: & Apparere, videri.

Laeten. Linquere, relinquere, omittere, sinere: & Mittere, dimittere.

laeten/op-houden. Desistere, abstinere.

laeten. *fland.* Examinare, vernare more apum.

laeten gaen. Dimittere, sinere abire, missum facere.

laeten eenen scheet. Crepitum ventris emittere, pedere.

laeten blifcken. Placum facere.

laeten wt-gaen eenen boeck. Edere librum.

laeten staen. Relinquere, desinere.

laeten baeren. Missum facere, mittere, dimittere, omittere.

laeten weten. Certiorem facere, significare, denuntiare.

laeten/toe-laeten. Concedere.

laeten/bloed laeten/ ader-lacten. Mittere sanguinem, detrahare venis sanguinem: incidere, soluere, secare venam, leuare venas sanguine, emittere venis sanguinem.

laeten met bussen. j. koppen. Scarificare.

laet-becken. Excipulum: vascu-

lum quo excipitur sanguis qui detrahitur venis.

laet-busse. Cucurbitula.

laet-yser/bliem. Scalprum chirurgicum, phlebotomum.

Laeter/ponter-boom. Longarius.

Laetste. j. letste. Vltimus.

Laef/lauw. Tepidus.

laf. Flaccidus, languidulus, tepidus, segnis, imbecillis.

laf ban smaecke. Fatuus, insipidus.

laf weder/soel weder. Cælum tranquillum, tranquillitas: aëre tepidus, aura tepens.

Laffen/lessen. *vetus.* j. klappen. Garrire.

Lam/laem. Mancus, mutilus, elumbis, eneruis, languidus, imbecillis.

lam staen. Mutilare, eneruare verberibus.

lamme leden. Membra dissoluta.

lamme sanck / lam liebeken. Nænia, inconditum & ineptum carmen, inamœna siue inepra cantio. **Lammê hout.** Sermo insulsus, frigidus.

laman Diminuere, minuere, extenuare, mutilare, debilitare.

laman. Cauere diligenter ne res quæpiam lædatur. **Becanus.**

lamhepd / lammichepd. Imbecillitas membrorum, dissolutio membrorum, paralysis, neruorum resolutio, neruorum sideratio.

lammelick. Languidè, remissè, cunctanter, segniter.

Lam.

- Lam. Agnus.**
lam-bleesch. Caro agnina.
lammen. Agnellum edere siue parere.
lammeken. Agnellus.
Lamère. Mulier garrula, multi-
 loqua, linguax, loquax. *λαμ-
 pos.* i. loquax.
laméren. Fabulari, confabulari,
 ineptè garrire, more mulie-
 rum.
**Lammaris . j. ammaris / ar-
 maris.** armarium.
Lammer/lemmer. *vetus.* Impe-
 dimentum, documentum.
Lamoen aen den waeghen.
 Temo.
**lamoen-peerden . fland. j. wa-
 ghen-peerden .** Quadrigæ:
 quatuor equi quadrigæ iun-
 cti.
lamoen-waeghen Quadriga.
Lampe. Lampas, lucerna, lych-
 nus, lychnus pensilis.
Lampers . Byssus, carbafus lâ-
 pra siue splendens, nebula, ve-
 lamem tenue & pellucidum.
λαμπερ j. emicans, splendens,
 nitidus.
Lampet / hant-bat . Gutrus,
 gutturniû, aqualis, lauacrum
 manuarium, nasiterna.
Lampzaes/lampzaesken. Cu-
 niculus.
lampzeel. j. lampzaes. Cunicu-
 lus.
Lampzepe/yzicke. Lampræta,
 murena.
Lancie/lansse. Lancea, hasta.
lancier. Lancearius, dorypho-
 rus.
Lanck. j. langh. Longus.
- Lancke.** Illa, inguen.
lanck-euel. Illeus, voluulus.
Land/acker/veld. Rus, ager,
 aruum, terra: **Te lande
 gaen.** Irerus. **Te lande wo-
 nen.** Habitare ruri.
land/land-schap. Regio, orbis,
 terra, tractus, ora.
land-bouwer/land-man. Co-
 lonus, agricola.
land-dagh. Conuentus.
land-dagh/rÿckf-dagh. Dies
 comitalis.
land-deken . Decanus ruralis;
 archipresbyter ruralis.
landoutwe. Regio, tractus, situs
 regionis: & Pascua, orum, pa-
 scuis ager, regio pascuis
 apta.
land-graue. Comes provincia-
 lis. *vulgo* land-grauius. *g. d.* **com-
 es terræ siue regionis.**
land houder. *vetus fland.* Con-
 sul territorij.
land-hups. Villa.
land-kaerte. Descriptio regio-
 nis. *g. d.* charta regionis.
land-kaerte/land-charter.
 Chartæ regionis: statutorum
 & priuilegiorum provincia-
 lium liber.
land-lieden. Agricola, rustici.
land-loopet. Erro, vagus, vaga-
 bundus: & Circuitor, circula-
 tor, medicus circumforaneus,
 parabolanus.
land-man. Agricola, agricultor,
 colonus.
land meter . Geometres, geo-
 metra, finitor, decempeda-
 tor, mensor, metator, finitor
 agrorû, mēstor machinarius.
 land

- land-néringhe . Agricultura.
 land-pachter. Colonus.
 land-paele. Limes, terminus, finis agrorum.
 land-plegher *sax. ficamb.* Prefectus provinciae.
 land-pol. *vetus.* Rusticus : & Rustica.
 land-raed Comitia, concilium provinciale.
 land-recht. Ius municipale.
 land-ryck. Locuples.
 land-saet. Prouincialis, incola provinciae.
 land-schap. Regio, tractus, plaga : & Satrapia, provincia.
 land-scheede. Terminus.
 land-schepder. j. land-meter. Mensor, finitor agrorum.
 land-straeete. Via regia, militaris, publica.
 land-strjcker. j. land-looper. Erro.
 land-troutwant. j. troutwant. Vagabundus, erro.
 landtrefant. j. land-trouwât. Vagabundus.
 landtrefanten. Ociosè vagari.
 land-baerder. Viator.
 land-boght. Satrapa.
 land-boghdoffe. Satrapia.
 land-bolck. Gens, natio.
 land-werck. Agricultura.
 land-wijf. Rustica, villica.
 land-wijn. Vinum patrium, vinum indigena.
 land-wijn/land-winner. Agricola, agricultor, ruricola.
 land-winninghe. Agricultura, agricolatio, agrorum cultus.
 lands. Patrius, quod est patriæ.
 & Rotalis, ad rus pertinens.
 lands/lands epghen. Vernaculus, patrius.
 landf-dagh. j. land-dagh. Dies comitalis.
 landf-ghebruyck/landf-sede. Mos siue consuetudo patriæ.
 landf-beer. Satrapa, satrapes, toparcha, regulus.
 landf-knecht. Miles stipendiarius. q. d. famulus siue minister patriæ vel regionis.
 landf-lieden. Populares, conterranei.
 landf-man. Popularis, conterraneus, sympatriota. *vulgo cō-patriota.*
 landf-raed. j. land-raed. Comitia.
 landf-sede. Consuetudo siue mos patriæ.
 landf-wijfe. Consuetudo siue modus patriæ.
 landen/aen-komen te lande. Potiri terra, potiri arena, petere portum, appellere.
 Langh/lanck. Longus, oblongus, prolixus, productus.
 langh/langhen tijd. Longum, diu. *Dry daghen/dry iaeren*
 langh. Per tres dies, per tres annos.
 langh nae. Porro, longè post.
 langh-duerigh. Durabilis, diuturnus.
 langh-leutgh. Longæuus, longæ vitæ.
 langh-tyf. Procerus, oblongo corpore, longurio.
 langh-moebigh. Longanimis.
 langh-saem. Lentus, tardus, cunctans, serus.

langh-

- langh-farmheyd.** Lenticudo, tarditas, teignities.
- langh-faemlich** Lentè, tardè, cunctanter, remissè, perfunctorè, defunctorè languidè.
- langh-weerrigh** Duravilis.
- langh-wylgh.** Diurnus.
- langh wo: pigh.** Oblongus.
- langh wo: pigh rond** Teres.
- langhen. lenghen.** Prolongare.
- langhen.** Porrigerè, extèsa manu offerre, proferre, promerè, suppeditare: & Attringere.
- langhet.** Longior.
- langhs.** Per. **Lagh** hier. Hac, per hanc vià, hac via. **Lagh** daer. Illac, istac. **Langhs** waer. Qua. **Lagh** der straten. Per plateas.
- langhs oft int langhe setten.** In longam seriem ponere.
- langhste.** Longissimus.
- langhst leuende.** Superstes.
- Lanste.** j. lancie. Lancie.
- lant-knecht.** j. lancier. Lancearius.
- Lanterne / laterne.** Laterna, cornu.
- lanterne / Ouyt-balck in het weifsel.** Tholus.
- Lap.** Segmen, segmentum, frustum, pars abscissa panni, tela, corij, æris, &c.
- lap/lap-stuck.** Immissura, assumentum.
- lap laeckens oft doecks.** Panniculus.
- lap van den schoen.** Solea.
- lapken van de ooze.** Auricula infima, auricula ima, lobus.
- lapken / lalleken / onder-ham.** Palcar.
- lappen.** Pangere, figere, iungere.
- lappen / duffen.** Impingere, impellere, illidere, quatere.
- lappen deur de billen.** Abligari, heluari.
- lappen.** Consuere frustra, consarcinare, assuere, coagmentare, sarcire, sarcinare, refarcire, reconcinnare, reficere, interpolare.
- lap-werck.** Opus interpolatū, res compactilis, cento.
- lapper.** Interpolator, sarcinator, veteramentarius sutor.
- lapperste.** Interpolatrix, sarcinatrix.
- lapperste.** Interpolatio, sarcinatio, opus interpolatum, cento.
- Lappen / lappen.** Lambere, haggere. *λαμβανω, λαμαζω. i. corbido haurire.*
- lap-tacken.** Picissare, paulatim bibere, libare, delibare, paulatim & identidem bibere.
- Lard stand.** j. speck. Lardum.
- larderen.** Lardo trāsfigere, vulgo lardare.
- larder-pyem.** Lardarium, crecentrum, veruculum quo coqui carnes configunt, immisso lardo.
- larder-speck.** Laridom pingue, quo carnes parum pingues, maximè autem ferinae, transfignantur.
- larderfel j. larder-speck.**
- Larue / larwe.** *sax sicamb. stand.* Larua: & Lamia.
- Laserje.** Lepra, elephas, elephantiasis,

- riatis, elephantia : & Hiero-
 comium, locus leprosis & ele-
 phantiaciis deputatus.
- lasterisch/malaed sch.** Leprosus,
 elephantiacus. *q. d.* Lazarus: à
*Lazaro nempe mendico Euange-
 lico, scabie & ulceribus pleno.*
- Lassehe.** Immissura panni aut
 vestis.
- lassché.** Immittere siue insuere
 partem panni, intericere, in-
 texere.
- Last.** Onus, pondus, sarcina,
 moles, fascis.
- last/boer.** Vehes, vehis.
- last/beuel.** Prouincia, munus,
 officium, onus, mandatum.
- last gheuen. j. belasten.** Dare
 negotium
- last-schip/hulcke.** Nauis one-
 raria, corbita.
- last-waghen.** Sarracum, plau-
 strum : vehiculum quo onera
 & moles vehuntur.
- lastagie. j. bal-last.** Saburra.
- lasten. j. laeden/belasten.** One-
 rare : & Committere, man-
 dare.
- lastigh.** Onerosus, molestus, dif-
 ficilis, grauis, arduus.
- lastighlick** Grauitèr, molestè.
- Laster** Dedecus, crimen, labes,
 vitium, conuictium, vitupe-
 rium, vituperatio.
- lasteren.** Criminari, calumnia-
 ri, conuictiari, obrectare, vitu-
 perare, culpàre.
- lasterer.** Vituperator, crimina-
 tor, calumniator, conuictia-
 tor, sycophanta.
- lasteringhe.** Calumnia, vitupe-
 ratio, vituperiũ, sycophantia.
- lasterigh.** Calumniosus, mor-
 dax
- lasterlick.** Calumniosè, crimi-
 nosè.
- Lat. j. ghe-lat.** Leuigatus, lu-
 bricus.
- Late/laten. j. laete/laeten.**
- Laterne. j. lanterne.** Laterna.
- Latoen/lattoen.** Aes corona-
 rium, orichalcum, aurichal-
 cum, æs aurei coloris vulgola-
 tionium.
- Latte.** Assula, asserculus, tigil-
 lum.
- latte/ribbe.** Tigillum, transtil-
 lum, longurius, pertica oblon-
 ga transuersim penè poni so-
 lita.
- latte van den staelen boghe.**
 Lamina, brachiũ balistæ cha-
 libez.
- latte van de schoude.** Lamina
 foci, cui appenditur clima-
 cter.
- lat-ijser.** Clauus quo tigilla cõ-
 figuntur.
- Lattier. j. littier.**
- Lattouwe. j. lactouwe.** La-
 ctuca.
- Lau. j. lauw.** Tepidus.
- Lau/aue.** Ambubaja, mulier
 absurda, inepta, ignaua : &
 Mulier ineptè blandiens.
- Laupen.** Negligenter & igna-
 uè aliquid agere : & Vagari
 otiosè.
- Lauen.** Focillare, refocillare, re-
 fouere, refrigerare, sitim re-
 stinguere, abluere.
- lauen met wijn.** Refocillare,
 refouere, reficere vino.
- lauenisse/laessenisse/lauinghe.**
 Fomen-

- Fomētū, refectio, refrigeratio, refocillatio, sitis restitutio.**
- Laender / spijck.** Lavandula, hirculus, sativca, spica, spicardi, pseudonardus.
- Laerē.** Vagari, obliquare cursum, nauiculari, laxatis velis diuagari, obliquādo nauigare: obliquis curſibus ventos in mari aut maiore flumine captare.
- Laudoz.** Guttus, gutturnium, aqualis, malluuium. *vulgo* lanatorium.
- Labupt / lautwept.** Sannæ, huggæ, nugamenta.
- labupt gheuen.** Verba dare.
- labupten.** Nugari: & Parasitari.
- labupter.** Sannio, nugator: & Parasitus.
- Lauw.** Tepidus, egelidus.
- lauw-daere.** Ambubaia, mulier ignaua. *q. d.* factio ſue opere tepida.
- lauwen.** Tepefacere.
- lauwhepd / lautwichepd.** Tepor
- lauwelick.** Tepidē.
- lautwer.** *ſtand.* Foculus, cucuma, caldarium.
- Lautwe.** *angl. ſax.* Lex. *gal. loy.*
- lauwe / lauw-maend / louwe / louw-maend / lo-maend.** Ianuarius. *dicitur lauwmæd (ſiquit Adr. Iunius) à conjugali- bus legibus, que tunc ſolent maxime contrahi, ut gamelion Grecis, à nuptiis.*
- Lautwer-beſte / bakeler.** Bacca lauri.
- lautwer-blad.** Laureca, lauri folium.
- lautwer-boem.** Laurus.
- Lautwept.** Ludus, ludicrum: ludus matutinus: cantio honoraria.
- lautwept.** Præludium, præluſio.
- lautwept.j. labupt.** Nugæ, ſanna.
- lautwipten.** Ludere, rem agere ludicram, geſticulari.

L E

Lebbe / libbe. Scortum vitulinum, pellicula vitulina conſiciendo coagulo: & Coagulum.

lebbighe keſe. Caſeus coagulo corruptus.

lebs ſmaecken. Sapere coagulum.

Leck / lekende. Manans, fluens, ſtillans.

leck ſchip. Nauis rimofa, lacera.

lecke. Lixiuum excolatum à cineribus:

lecke. Vappa, vinum euandidum, cereuiſia euanida.

lecken oft leken den wijn / af- trecken deur eenen ſack. Vinum ſacco caſtrare, ſacco frangere, vini vires emedullare.

leck-bat / onder-bat. Excipulum.

leck-wijn / ſtoze-wijn. Vappa, vinum euandidum.

leck-wijn / leke-wijn / ſrup-wijn. Muſtum lixiuum, pro- tropium, quod in ſacum fluxit, priuſquam prælo preſſum fuit.

Lecken / lacken. Lingere, delin- gere.

V lecken

lecken ende suppen. Catillare, ligurire: & Sorbere, lambendo sorbere.

leckaerd. Catillo, liguritor.

lecker/lacker/leckaerd/lecker-sand / lacker mensch. Linctor, liguritor, catillo, cupes, eruditum palatum, popino: & Nequam, nebulo.

lether/lacker. *dicatur Bocado*, qui in saporibus nimium habet delectum: siue qui nimias sibi in lingendo delicias quaerit.

lecker. Laurus, delicatus.

lecker-beetken / lekeren koff. Pulpamentum, cupedia, scitamenta, martya, mattea, matreolæ, geniatae ciborum delicia.

lecker-tand. Liguritor, cupes, subiliorgula, eruditum palatum.

leek-maraud. Parasitus.

leek-platteel. Catillo, liguritor.

leckerlick. Delicatè, deliciose, gulosè.

leckerijse. Cupedia, ciborum delicia.

Leb/lid/let. Membrum, articulus, commissura, compago.

Leben. Membra, articuli.

lede/harre. Cardio, ferramentum cardinis.

lede-loos. Murilus, murilarus, lacerus, membris caesis lacer.

lede-maete. j. lid-maete.

Ledekant. Lectus castrensis, lectus viatorius, lectus cortinis instructus, *gall. list de camp.*

Leden. j. gheleden. Praetorius, clapsus.

Leder & per synopen-leer. Corium, terigus, pellis, exuiz, aluta.

leder-gerwer/leer-gerwer. Coriarius, alutarius.

leder-touwen / leer-touwen. Macerate, depicere, perficere corium.

leder-touwer / leer-touwer. Coriarius, coriarius subactarius, alutarius.

lederen/per synopen leren. Coriaceus, pelliceus, teriginus, scorreus.

Ledigh. Liber, solutus: & Inanis, vacuus, cassus: & Otiosus, feriatuus, reses, supinus.

ledigh/onghehoud. Cælebs.

ledigh gaen. Terere oria.

ledigh-gangher. Homo otiosus, oriator, desidiosus.

ledighen. Vacuare, euacuare: & Soluere, expedire, liberare.

ledighaerd. Otiosus, desidiosus.

ledigherd. Otium, desidia: & Vacuitas, inanitas.

ledighlick. Otiosè: & Liberè: & Facile.

ledighlick & per synopen. legghlick. Facile, nullo negotio aut labore.

Leeck. Laicus, prophanus, idiota.

leek-broeder / leek-monck. Monachus laicus, monachus idiota.

Leed/leed. Dolor, mœror, aggritudo animi, molestia, offensio, iniuria.

leed zijn. Dolere: & Pœnitere.

leeden. Tædere, fastidire.

leeden.

leeden Fastidio esse, fastidiri.
leed-ghetal. Fastidius, fasti-
 d'olus.

leed-kretigh. Fastidius.

leed-kretiggh worden. Fasti-
 diri.

leed-kretighepd. Fastidium.

leed-saem. Fastidiosus, mole-
 lestus.

leed-schap. Pœnitentia, me-
 tania.

leed-wesen. Dolere: & Pœnite-
 re. **Het leed-wesen.** Pœnitē-
 tia, metanoia.

leed-wesen hebben. Pœnitere.

leed-wesigh. Dolens, pœnitēs,
 mœstus.

leedelick. j. leelick.

leeden stand. j. leyden. Ducere.

leeder & **por** *synopen* leet. Scala,
 æ, scälæ arum, climax: a **leedē**
sive leyden / quod scandentem
ducant & dirigant.

leeder banden waghē / wa-
ghen-leete. Spouda curius,
 sca' a lateralis currus.

leeder-spoete. Climacter.

leefachtygh / leuendigh. Vita-
 lis, viuus, viuax.

leef-baer. Viuax, vitalis, viui-
 dus.

leef-koeck. j. lijf-koeck. Pla-
 centa.

leef-loos. j. lijf-loos / leen-
 loos. Solutus corpore, expers
 corporis.

leegh. Humilis, summissus, nō
 akus; infra positus, inferior,
 depressus.

leeghestemme. Summissa vox.

leeghen. Summittere, demitte-
 re, deprimere.

leelick. q. d. leedelick. Fastidi-
 tus, fastidiosus.

leelick. Deformis, indecorus,
 fœdus, turpis *gal. laid.*

leelickhepd / leedelickhepd. Fa-
 stidium.

leelickhepd. Deformitas, turpi-
 tudo, fœditas.

leelicken. Turpiter, fœdē.

leem. klepe. Argilla, terra figu-
 laris, terra argillacea, lenta, re-
 nax, glutinosa: & Lutum: &
 Limus.

leem-aerde. j. leem. Argilla.

leem-placker. Crustarius.

leem-plackerij. Opus tectoriū,
 tectorium, illinimentum pa-
 rietum argilla aut luto.

leemachtigh. Argillofus, luto-
 sus, cœnosus.

leemen. Lutare, collutare, illine-
 re argilla aut luto.

leen / leen-goed. Prædiū clien-
 relare vel beneficiarum: co-
 lonia. *vulgo feudum, dicitur*
leen. q. d. commodarum.

leen. *frj.* Beneficium sacerdoti-
 le. *vulgo præbenda.*

leen-djaegher. j. leen-man.
 Cliens.

leen-goed. Prædium clientela-
 re, res clientelaris. *vulgo bona*
feudalia, agri feudales.

leen-heer. Patronus possessio-
 nis clientelaris. *vulgo domi-*
nus feudi, feudarius.

leen-hof *vetm.* Colonia.

leen-hof. Curia rei clientelaris.

leen-houder. j. leen-man.
 Cliens.

leen-man. Cliēs, beneficiarius,
 vir ex feudo beneficiarius,

V 2 homo,

- homo, homo fidei, fidelis. *vulgo*
vassus, vassallus.
- leen-manschap. j. man-schap** Clientela.
- leenen.** Mutuare, commodare, vrendum dare, dare mutuo, dare commodato.
- leener.** Commodator, creditor.
- leeninghe.** Mutuum, commodatum.
- leeninghe doen.** Mutuare, commodare.
- Leep.** Lippus, gramosus, gramiosus.
- leep/leep-loos/ schalck.** Callidus, versutus, vaser, subdoluus, astutus: *sunt enim lippi, lufci, peti plerunque versipelles, vafri, subdoli.*
- leeye ooghen.** Oculi fluentes, delachrymantes, oculi gramiosi vel gramosi.
- leepen.** Lippire.
- leepigheyd.** Lippitudo: & Caliditas, asturia.
- Leer. j. leder** Corium.
- Leere. j. leeder.** Scala.
- Leere/leeringhe.** Doctrina, disciplina, præceptio, præceptum, documentum.
- leer-gheld/school-gheld.** Mineral.
- leer-iaeren/leertijd.** Tyrociniū.
- leer-longhe.** Discipulus, tyro, tyrunculus.
- leer-kind.** Discipulus.
- leer-meester.** Doctor, magister, præceptor.
- leer-saem.** Docilis, docibilis.
- leer-saemheyd.** Docilitas.
- leer-stuck.** Tyrocinium.
- leeren/onder-wijfen.** Docere,
- instituere, imbuere, præcipere, erudire, profiteri artem.
- leeren/aen-nemen.** Discere, addiscere, condiscere, comprehendere, studere, operam dare artibus, literis, &c.
- leerer/leeraer.** Doctor, didascalus, præceptor: & Professor, qui publicè artes docet.
- leeringhe.** Doctrina, documentum, eruditio.
- leerlich.** Docilis.
- leerlinck.** *vetus.* Discipulus.
- leerse.** Ocrea, ocreæ, arū. **leersken.** Cochurnus, foccus.
- leersen.** Ocreis calcæare.
- leese.** Sulcus.
- leese/waghen-leese.** Orbita.
- leest.** Forma, formula, typus.
- leest/ schoen-maekers leest.** Modulus, forma, mustricula, lignea forma in quam inductum corium novus fit calcæus,
- leesten.** Præstare, satisfacere.
- leew.** Leo. **leewken.** Leunculus.
- leeuw.** Nummus à leonis effigie dictus.
- leewinne.** Lea, leæna.
- leewen/leewens.** Leoninus.
- leewercke/lerche.** Alauda, galerita, cassita.
- legaerd.** *fland.* j. ledighaerd/ lupærd. Otiolus, desidiosus, piger.
- legaerden.** *fland.* j. ledighaerd/ lupærd. Dare se pigritiæ.
- legaerdhe.** *fland.* Pigritia.
- legghen.** Ponere. **epren legghen.** Oua ponere, edere, cuius, parere.

legghen

- legghen ende rekenē met penninghen.** Calculum ponere, calculis numerare, calculis rationem facere.
- legghen de schult op iemandt.** Transfere, conferre, reiicere culpam in aliquem.
- legghen op den reghe/ &c.** Excusare pluuiam, in excusationem adferre pluuiam.
- legghinne.** Gallina Adriana, paruo corpore, quæ quotidie parit.
- leggh-penninck.** Calculus, abaculus.
- leggh-werck.** Aulea, stragula picturata, tapetia, textura, tapetum.
- leggh-wercken.** Texere tapetes.
- leggh-wercker.** Tapetopæus, textor tapetum, polymitarius.
- legghsel.** Positus, positura.
- Leggher/ligghet der dier ē.** Lustrum, cubile ferarum, speculum ferarum.
- leggher / heyy-leggher.** Castra, orum; stariuae, arum; stariua, orum, castra stariua, castra temporaria.
- leggher-hoer.** Castrametator, castrorum præfectus, imperator.
- leggher slaen.** Castra metari, ponere, figere.
- leggheren.** Castra metari.
- Lepde/lepe.** *hollād. frif. sicamb.* j. schaelie, Lamina.
- lepden-dack.** j. schaelien-dack.
- Lepde/lyde.** Ductus, tractus, transitus, meatus.
- lepde/lepe/water.** lepde. Aqueductus, aquagium.
- lepde/lepe/lepde-sterre.** Cynosura, vrsa minor, polus, stella polaris: stella cuius adminiculo nauæ cursum dirigunt.
- lepden.** Ducere, deducere.
- lepden de ghetuyghen.** Producere testes, in iudicium adducere ad dicendum testimoniū.
- lepder.** Ductor, dux.
- lepder.** j. leeder. Scala.
- lepdinghe.** Ductio ductus.
- lepde-gracht.** Aqueductus, aquagium.
- lepds-man.** Dux, ductor.
- lepde-sterre.** i. lepde. Cynosura. stella polaris. q. d. sydus ducens nauas.
- Lepne.** j. lene. Sustainaculum.
- Lepste.** j. late/laptes. Numella.
- Lepsten.** Cârto natalitia: *sic dicta quod eleison & kirie-eleison sepius in ea repetatur.*
- Leke.** Rjma, siue foramen aquæ aut liquorem transmittens.
- leken.** Liquere, stillare, manare, perfluere, liquorem transmittere.
- lek-bat leek-bat/onder-bat.** Excipulus
- lek-wijn.** j. leek-wijn.
- lekende.** Manans, stillans.
- Lelie.** Liliū, rosa Iunonia.
- Lelle.** Papilla, mamme capitulū.
- Lelle/lelleken bā d'oor.** Lobus auris, auricula infima, ansa auriculæ, fibra auris.
- Lelle/lelleken/ onder-ham bā den haen.** Palea: rubens barbæ galli de mento dependens.
- Lelle/lelleke ban de kete.** Vua.
- Lelle/ lelleken ban de tonghe.** Pars anteriorlinguæ.

Lellen. Lallare, lactere, lac sugere.

Lellen/lelle-bellen. Garrere, fabulari, blaterare. *λαλέω*. i. loqui.

Leme. j. laeme/lemte. Mutilatio, vitium.

leme. j. blieme. Spina, arista picis.

Lemmer/kinghe Lamina, folium cultri aut gladij, verutum.

Lemmer/lammer. *vetus.* Impedimentum, nocumentū, molestia.

Lemmet. Ellychnium, funiculus stuppeus aut xylinus lampadis vel candelæ, linamentum lucernarium, fungus lucernæ, mergulus.

Lempe. *fland.* j. *wempe.* Depravatio oris.

Lemte/lasmte. Vitium, defectus, mutilatio.

lemte/laemte der leden. Debilitas membrorum, morbus articularis.

Lende. Lumbus.

lenden-darm. Intestinum iliū.

lenden-pijne/spie. Lumbago.

lenderter. Lumbare perisoma.

Lene/lepne. Fulcrum, su'cimētum, sustentaculum, podium.

lenen/lepnen. Reclinare, inniti, subniti, niti.

lene-stoel len-stoel. Soliū, sella reclinatoria, hemicyclus.

Leinghe/langhepb. Longitudo, altitudo, proceritas: & Spatium, interuallum.

Leinghen/langh maecken. Prologare, producere, protrahere.

leinghens fland. j. *al-leinghen.*

Leissen/leissen. *vetus.* Soluere.

Lente. Ver, tempus vernū, quo acris hyems soluitur.

Lenteren Lente & ignaue agere, cunctari. *gall.* *lanternen.*

lenterer. Lentus, tardus, ignavus: cunctator, cunctibundus. *gal.* *lanterneur.*

lents/lijns. *vetus.* Lentus, laxus.

leissen/leissen. Soluere.

Lepel. Cochlear, cochleare, cochlearium.

lepeler/lepel-gans. Pelicanus, platea: avis quæ rostro cochlearis figuram præfert.

Leppe. *fland.* j. *lippe.* Labium, labrum.

lepen. Lallare, lac siue alium humorem sugere: & Piriffare, delibare, summis labris degustare.

lesen. Legere.

lesen oft leeren int openbaer. Profiteri.

lesen/plucken. Legere, colligere, carpere, demerere.

leser. Lector.

leser/leeraer int openbaer. Professor.

leser/plucker. Legulus.

lesschen. Extinguere, restinguere, coercere ignes.

lesschen den doxt. Sitim leuare, pellere, propellere, restringere, sedare, reprimere, releuare.

lesch troch/med-bark. Lacus: alueus in quo faber ferrum candens aqua restinguit.

lesch-watter. Aqua ferraria: aqua

- aqua qua candens ferrum extinguirur.
- Lesse**. j. *letse / lace / litse*. Laqueus, laqueolus.
- Lesse**. Lectio, lectio literarum: & Doctrina, præceptum, admonitio.
- lessenaer**. Pulpitum: & Pluteus.
- Lesse** j. *laetste / letste*. Ultimus.
- Let / lit**. j. *lid*. Articulus, intermedium.
- Letse / letse / litse**. Nexus, laqueus, laqueolus, lorum.
- Letse / laetse**. j. *letste*. Vinū profectitium.
- Lettel**. Impedimentum, nocumentum, damnum.
- Letste / laetste**. Ultimus, postremus, nouissimus, extremus.
- Ten letsten / ten wtersten**. Ad extremum, ad ultimū, denique, postremo, tandem, ad summam, in summa.
- letst-leden**. Nuper.
- letst-mael**. Nuper, nuperrimè, proximè, nouissimè, postremum.
- letst-werf**. Postremo, vltima vice.
- letste / letse**. Vinum profectiū, cœna profectiua.
- letste ofse letse gheuen / boy besetten**. Propter viam condicere cœnam, dare cœnā profectiuiam, elargiri vinū profectiuium.
- letstent / laetstent**. Nuper.
- Lettel**. *fland*. j. *luttel*. Parum.
- Letten**. Nocere, offendere, aduersari, impedire, obesse, remorari.
- letten**. Morari, manere.
- letten op eenighe saecke**. Vacare alicui rei, intentum esse alicui rei: intendere animum re aliqua, vel in re aliquam: curare, morari rem aliquam.
- let-werck**. Impedimentum.
- Lettere**. Litera, elementum, grammata, character.
- Leucke / loke**. Sepimentū: virgulta quibus sepes aut parietes conficiuntur: a verbo *lupten*. i. claudere.
- Leue**. *sax. fris.* j. *liefde*. Amor.
- leuen**. *sax. fris.* j. *lienen*. Amare.
- Leuen**. Viuere, peruiuere, ætatem agere siue degere, auras vitales carere, vitam agere, agitare, degere, ducere, colere, animam trahere, esse in vita, inter hominés agere, ducere spiritū, spirare, vita frui: agere, ducere, traducere æuum.
- het leuen**. Vita, anima, lux, ætas.
- leuen-loos / lijf-loos**. Inanimis, inanimus.
- leuende**. Viuus, viuens.
- leuende kofe**. Pruba ardens & viua.
- leuende water / fonteyn-water**. Aqua viua.
- leuende water / brandende wijn**. Aqua ardens, stillari-tius ex vino liquor: vulgo aqua vitæ.
- leuendigh**. Viuus, viuens, animatus, viuicus, vegetus, viuax.
- leuendigh of leuende stad**. Ciuitas populosa, plena populo.

Ienend ighē berwe. Color floridus, vegetus, viuidus.

Ienendicheyd. Viuacitas, vigor naturalis.

Ieuer. Iecur, hepar. dicitur à **Ieuēn**. Iecur enim excitat vitæ fomenta, estq; præcipuum vitæ mèbrum, sicut & cor.

Ieuer-ader. Iecoraria vena, hepatica, axillaris.

Ieuer-krupd. Lichen, hepatica: agrimonia, eupatorium, cōcordia, marmorella, hepatarium: herba iecoris obstructions expurgans.

Ieuer-linck .j. Ieuer-worst. Tomaculum.

Ieuer-suchte. Hepatorius morbus.

Ieuer-suchtigh. Hepaticus, iccinorosus, iecorosus.

Ieuer-worst/ Ieuer-linck. Tomaculum: farcimen ex iecore porcino minutatim conficito, ouis, pipere, zingibere, &c.

Ieuerrepe .j. Ieuerrepe.

Ieueren. Tradere, in potestatem dare, suppeditare, præbere.

Ieuer-haer goed. Merces aut fruges probe; quæ in solutionem dari & accipi possunt.

Ieueringhe. Traditio.

Ieure .j. Iore.

Ieuterēn. Morari, cunctari, differre, procrastinare, negligenter agere: & Fallere.

Ieuterēnghe. Mora, cunctatio: & Fallacia.

Ieuterer . Cunctator: & Fallax.

Libbe .j. Iebbe. Coagulum.

Librije. Libraria, bibliotheca.

Licentiaact in de rechten . Prolyta. vulgo licentiatas, à licentia suæ libertate docendi.

Lichaem . Corpus. Germani superiores perfectius **Iepchnam** dicunt: à **Iepch** / quod nos vocamus **Iyctā** .i. cadaver, tunus: quæ etiam ratione Græcis **σῶμα**, velut **σῆμα**, quasi anime sepulchrum, dicitur. *Adrian. Iun. Lud. Vines.*

lichaemken. Corpusculum.

lichaemick. Corporalis, corporeus.

Licht / lucht. Lux, lucis: lychnus, lumen, luminare, lucerna

licht / wt-sicht. Lumen, prospectus, **Licht benemen.** Officere luminibus, obstruere luminibus.

licht. Lucidus, luminosus, clarus.

lichtachtich. Sublucidus.

lichten / lichten. Lucere, luminare, illuminare, lumen præbere.

lichter . vetus. Candelabrum.

licht-misse. Purificatio, lustratio, lychnocæia: festus dies quo lumina præter-solitum crebriora accendi & consecrari solent. *q. d. festum luminum.*

licht-mugghe / nacht-mugghe. Cicindela, lampyris. *q. d. musca lucens.*

licht-rood / vlyd-rood . Flammeus.

licht-stock . vetus . Candelabrum.

licht-

licht bat. sand. Lampas, lucerna.

licht-worm / licht-mugghe. Cicindela, q. d. vermis lucens.

Licht/leucht. Lewis, facilis.

licht/lichtelich. Leuiter, facile.

licht/biel-licht. Forte, forsitan, catu.

licht kriecht-man. Miles leuis armaturæ, expeditus, ferentarius, veles.

licht peerd-rupper. Eques ferentarius.

licht schip / lichte schuyt. Nauis actiua, leuis & agilis.

lichte meulen. Mola actiua, facilis ad circumagendum.

lichte vrouwe. Meretrix, q. d. leuis mulier.

licht ghelouende. Credulus, facile credens.

licht-her / licht hertich. Alacris animo.

licht-sinnich / locht-sinnich. Alacris animo, vigeus animo, erectus & sublimis animo, hilaris, lætus: & Lewis, inconstans.

licht-sinnicheyd. Alacritas animi, hilaritas, vigor animi: & Inconstantia.

licht-sinnichlick. Alacriter: & Inconstanter.

licht-baerdigh. Lewis, inconstans, mobilis, temerarius, vanus, nugalis, nugatorius, vilis.

licht-baerdigh kriecht-man. Veles, miles leuis armaturæ.

licht-baerdighed. Leuitas, inconstantia, instabilitas, vani-

tas, temeritas.

licht-baerdighlick. Leuiter, inconstanter, temerè, nugatoricè.

licht-boer. Leuipes, æripes, pedibus celer.

lichte / lichte leuer / songer / loofse. Pulmo q. d. leue iecur.

lichte / half-band. Helcium: collare baiulorum aut vectorum, quo onera, leuius ferunt & subuectant. vulgo leuatorium.

lichtachtigh. Leuiculus.

lichtelich. Leuiter, facile, paruo negotio, sine difficultate.

lichten op-lichten. Leuare, alleuare, colleuare, subleuare.

lichten op-lichten / ontfangen het gheld. Sumere, accipere, cogere nummos.

lichten / aen-nemē het kriecht-holck. Colligere militem.

lichten. j. af-saen. Laxare, pretio dimitti.

lichter / boot / schuytken. Scapha, nauicula quæ onerariis nauibus subseruit.

lichter. sicāb. sand. j. haere / dood-haere. Sandapila, capulum, feretrum; instrumentum quo mortuus leuatur & effertur.

lichteren het dood lichaem. Capulo leuare cadauer, feretro efferre.

Lick / lick-dozen / lick-teecken . j. llyck / llyck-dozen / llyck-teecken.

Lick. vetus. Aequus, planus.

Licken. j. glicken / ghe-licken. Nitere, splendete: & Polire, complanare.

V 5

Lick

Lichtier. j. Iettier.

Lid/led. Membrum, artus: & Articulus, commissura, compago.

Lid-loos. Lacer, mutilos, cui membrum deest;

Lid-mate. Statura, status, figura membrorum, qualitas & forma corporis.

Lid-maten. Artus, compages & nodi corporis.

Lid-seuer. j. lid-water. Ichor, oris.

Lid teeken. j. Igh teeken. Vestigium, cicatrix.

Lid-water / lid-seuer. Ichor, oris: serum sanguinis, aquosus humor membrorum.

Liehard fland. j. luypaerd. Leopardus.

Liecht. j. Iche.

Lied. Cantio, cantilena, canticum, carmen. **Liedekē.** Cantiuicula.

Lieden luden/lupden. Homines. **Wij lieben.** Nos, nos homines. **Ghy-lieden.** Vos.

Lief. Charus, amicus, dilectus: & Gratus.

Lief/lefsken. Amasius, amasia: & Desiderium, res amata.

Lief doen. Gratum facere.

Lief-gheal / lief-ghealligh. Acceptus, gratus, amabilis, peramabilis, comis, graciosus, gratia valens, gratia pollens.

Lief hebben. Amare, diligere, amplecti, amore complecti, amore prosequi.

Lief-hebber. Amator, amans.

Lief-koeck/lyf koeck. fland. holl. zeland. Libum, placenta mel-

lita, dulciarium, panis dulcarius, nastus panis.

Lief-koeck-bacher. Nastocopus.

Lief-koosen. Blandiri.

Lief-koester. Blandiloquus.

Lief-laf. Palpom, blandiloquentia, blandiriæ.

Lief-laffen. Blandiri, adulari, ad gratiam loqui, ad voluntatem loqui.

Lief-laffer. Palpator, blandiloquus, adulator.

Liefos. Amor, dilectio, charitas.

Liefken. Amicus, amica. **Wijn**

liefsken. Meum corculum, mea animula.

Liefkens krapd/lefskens drach.

Philtrum, virus amatorium, poculum amatorium.

Lieflich. Amabilis, suavis, blandus, dulcis, bectus, lepidus, festiuus, venustus. **Lieflicken wijn.** Vinum lenne, molle.

Lieflichhepd. Amabilitas, suauitas, lepor, lepos, festiuitas, venustas, amœnitas, gratia.

Lieflicken. Amabiliter, amanter, suaviter, blandè, dulciter, lepidè, festiuè, venustè.

Liefste. Charissimus, percharus.

liefre/beliefste. Placitum.

Lieghen. Differre, distare, discrepare, dissidere. **Het lieghe oft verschilt veel.** Multum differt, multum interest, multum discrepat. **Lieghen oft letten aen temanden.** Per aliquem stare quo minus, &c. impediri, obstari, prohiberi, &c. **Het lieghet aen v' dat/ &c.** Per restat, in te est mora

mora quo minus hæc fiant,
 &c.
Lieghen. Mentiri, dicere mendacium, dicere factum, ementiri, sycophantari.
lieghet. Mendax, mendaciloquus.
Liere. *fland.* Scamnum præ foribus, sedile vestibuli.
Liere. Lyra, instrumentum musicum.
Liere. *vetus.* Labrum, labium: & Gena, mala.
Liero-lautwen den dzanck. Tepidulam siue subtepidam reddere portionem.
Liesche. *fland.* Inguen, inguina.
Liese. Diaphragma, septum transversum: & Adeps, abdomen: membrana pinguis ex ventre porcorum.
liese. Membrana, siue pellis interior tenuis.
liesken. Membranula, pellicula interior.
Lieven. *vetus.* Diligere, amare.
liever. Charior, amantior, potior: & Potius, libentius. **Liever hebben.** Malè, potius velle.
liever. Amabo, sodes, obsecro: *blandientiis particula.*
Ligghe. Iacere, cubare, recubare, recumbere.
ligghen. Manere.
ligghen ter herberghè. Hospitari in caupona.
ligghen te velde. In castris agere, sub pellibus esse.
ligghende. Iacens, situs.
ligghende goed. Prædium, fun-

dus, res stabiles, res soli, res immobiles.
ligghende gheld. Otiosa pecunia, vacua, pecunia sterilis, que usuras non parit, neque occupatur aut exercetur, sed in arca otiosa iacet.
ligghet/legghet/nest der dieren. Lustrum, cubile ferarum.
ligghet Hospes assiduus, diuctor ad tempus commorans.
Lijbaerd/lijbaerd. *flad. j.* hyspaerd. Panthera.
Lijck j. ghelijck. Similis, instar.
lijcken. j. ghe-lijcken. Similem esse.
lijcker-wijs. j. ghelijcker-wijs. Similiter.
lijck-dozen. *fris. holl sicamb. j.* ex ter, ooghe. Clauus.
lijck-ktauwe. Unguium vestigium, signum, yoguium.
lijck-teecken/lick-teecken. Signum, indicium, argumentum, vestigium.
lijck-teecken / wond-teecken. Cicatrix, vulneris periculi signum in corpore hærens.
lijcke-beel. j. ghe-lijcke-beel. Aequè multum.
lijcke-wel. j. ghe-lijcke-wel. Aequè bene.
Lijck. Funus, cadaver hominis, corpus castum anima.
lijck. Funus, pompa funebris, exequia. **Wat den lijcke gaen.** Deducere funus, lequi funus, comitari exequias.
lijck-huys. Domus funesta.
lijck-koop/rouw koop. Pretium rescissæ emptionis.

lijck-

- lyck-laechte. j. laechte.** Sanguifuga.
lyck-rouwe. Funus.
lycken. j. ghe-lycken. Assimilare.
lycken. Funerare, cōdere funus, curare funus, curare corpus mortuum.
lyde. lyde. Transitus, meatus.
lyden. Labi, præterlabi, præterire, transire.
lyden-ben-tijd. Homo ignavus, otiosus q. d. tempus tranligens ignavè.
lyden. Pati, ferre, tolerare, perferre, sufferre, sustinere, perferri.
lyden de schacte. Accipere dānum.
lyden. Facile & æquo animo carere.
lyden. Cōtentum esse. **lyde hem met lustel.** Contentus est parvo.
lyden/he-lyden. Fateri, confiteri.
lydenbe. Tolerans, patiens, perferiens.
lyde-farm. Patiens, tolerans.
lyde-laemhepd. Patientia, tolerantia.
lyde-laemlich. Patienter, tolerantet, tolerabiliter.
lyf. vetus. j. lief. Charus, amicus.
lyf/lichaem. Corpus: & Truncus corporis.
lyf. j. leuen. Vita.
lyf/lyfken. Exomis, brevis tunica: & Subucula.
lyf. Vterus.
- lyf/eynde-aerf-darm.** Anus, sedes.
lyf-eyghen. Servus.
lyf-eyghen-schap. Servitus.
lyf knaep/ lyf-trauwant. Sarcelles, somatophylax.
lyf-koek / lief koek / krupd-koek. Panis dulciarius.
lyf-koop / lief-koop. Epulum emptionis causa, emptio genialis, comestatio emptionis ergo.
lyf-koop / potius. lyck-koop / rouw-koop. Pretium rescissæ emptionis.
lyf-kost. Victus, alimentum, penus.
lyf-loos / lyue-loos. Incorporatus, incorporalis, solutus corpore, exers corporis, exutus corpore, defunctus, mortuus.
lyf-moeder. Vterus, matrix.
lyf-neeringhe. Victus, alimentum, annona.
lyf-rente. Reditus temporalis, reditus ad vitam.
lyf-rock / salt-rock. Tunica.
lyf-rockken / nacht-rockken / wollen beude. Indulium, subucula.
lyf-straffe. Supplicium, poena corporis, capitale supplicium, poena capitalis, sanctio capitalis.
lyf-tocht. Victus, annona, penus, peno, cōparatus: & Vultus fructus: & Reditus ad vitam, reditus temporalis, vita pro unio.
lyf-trauwant. Somatophylax, sarcelles, stipator.

- Ijſt-berwe.** Purpurifſum, color ex albo purpurascens, color ruffus, helius, roſeus, color candidus rubore permixtus, color purpureus dilutus. *vulgo* incarnatus, *sive* carnes.
- Ijſt-wacht/Ijſt-wachter** Striptor, somatophylax.
- Ijſtig/Ijſtig** *vetus*. j. Ijſtig, Corporeus.
- Ijſtick.** Corporeus, corporatus, corporalis.
- Ijſtick broeder.** Frater germanus.
- Ijſtick ſweren.** Iurare personalter, propria fide iurare: realiter vel effectualijer & debita forma iurare.
- Ijſtick bewyſen.** Re ipsa probare, manifeste ostendere.
- Ijſken.** Corpusculum: & Subucula: & Exomis.
- Ijſm.** Viscus, vicum, gluten, glutinum, colla.
- Ijſm/Ijſm.** Limus, argilla.
- Ijſm-roede/Ijſm-ſtock.** Calamus: virga aucupis visco illita, virga viscata.
- Ijſm-ſtock.** j. Ijſm-roede. Calamus.
- Ijſmen.** Glutinare, agglutinare, glutino sarcire, coagmentare.
- Ijſmachtig.** Glutinosus, viscosus.
- Ijſn-blaſ.** Linnm.
- Ijſn-laecken.** j. laep-laecken. Toral, lecticaria linden.
- Ijſn-laed.** Lini semen.
- Ijſn-laed-olie.** j. Ijſn-olie. Oleum linum.
- Ijſn-laed-koeck.** Libu ex pres. solo lini semine.
- Ijſn-waed.** Linteum, carbasus, tela.
- Ijſn-waedten/Ijſnen.** Lineus.
- Ijſn-waedtier.** Lincarius.
- Ijſnen.** Linteus, lineus. **Ijſnen klee.** Lintea vestis.
- Ijſnen-weuer.** Linteo, linteoru rector.
- Ijſnacke/Ijſnackeme.** *ſland.* j. Ijſnacke. Vibex.
- Ijſnd/Ijſndt.** Fascia.
- Ijſne/Ijſnie/linie.** Linea, filum, regula, norma.
- Ijſne/linie.** Helcium: funis quo naus trahitur aut docetur.
- Ijſte.** j. Ijſns. Lentus.
- Ijſte/Ijſte.** *ſland.* Scamnum.
- Ijſt-bedde.** j. rof-baer. Lectica.
- Ijſt-koeck.** *ſland.* j. Ijſpenn-koeck. Scamnum cubiculare.
- Ijſns.** *vetus.* Lentus, mitis, lenis, placidus, submissus.
- Ijſnſe/Ijſe/Ijſſachtig.** Lentus, lenis, ignavus homo.
- Ijſnſelick/Ijſſelick.** Lentè, senſim, submiſſè, leniter, dulciter.
- Ijſnſelick ſpreken.** Submiſſa voce loqui, loqui submiſſè, voce ſuppreſſa dicere: & Lè- tè loqui.
- Ijſt.** Limbus, ſimbria, ora, extremitas, labrum, margo.
- Ijſt.** Linea, meta, *vetus.* *vulgo* liſta.
- Ijſt aen den rock.** Lacinia, ſinus, ora vestis.
- Ijſt aen het berder-werck.** Subſcus.
- Ijſt/Ijſte.** Catalogus.
- Ijſt/Ijſte.** Diaphragma, ſeptrum tranſuerſum.

Ijſten.

Ijsten. Circumducere orâ vel
 lympo, determinare.
Ijsten. Perficere, præstare.
Ijster/ijster-boghel. Turdus.
Ijster/luster/lupster. Splen-
 dor, fulgor.
Ijue. j. **Ijff.** Corpus.
Ijuen. Corporare.
Ijuijgh/ijstick. Corporeus, cor-
 poratus.
Ijuijgh/ghe-ijuijgh. Corpulen-
 tus: & Viuidus, vegetus.
Ijmoen. j. **Ijmoen.** Temo.
Ijmoente. Malum Hesperium.
vulgo limonium.
Ijmojie. *stand.* Phasianus, Pha-
 siaca avis.
Ijneck. *ger. sax. scamb.* j. **Ijneck.**
 Læus, sinister.
Ijnce. Vibex, signum verberis:
 Fissura, scutura, incisura.
Ijnd/ijnt. Fascia.
Ijnd. *ger. sax. scamb.* Mollis.
Ijnde/ijnden-boom. Tilia, phi-
 lyra: *arbor à mollicie materie ten-
 tonicè vocata: unde & Ouidio ti-
 lie molles dicuntur.*
Ijnd woorn. Iaculus, crocоди-
 lus Niloticus, fuchus: vermis
 Niloticus, animal Nili acco-
 lis præcipuè cognitû. *Abrah.
 Ortelius lin-woorn quasi nil-
 woorn / per metathesin, à Nilo
 Ægypti flumine dici comicit.*
Ijnie. j. **Ijnie.** Linea.
Ijns. *vetus.* j. **Ijns.** Lænus, læ-
 nis, mitis.
Ijnsel/bijse. Lens, lentis.
Ijnt/ijnten. Fascia, funiculus,
 tænia, vitra.
Ijppe. Labium, labrum.
Ijppeken. Labellum.

Ijparctigb. Labio, labiosus.
Ijtsch. Iris, gladiolus.
Ijtschodde. Typha, scæptrum
 morionis.
Ijtspen/ijtselen. Balbutire, titu-
 bare.
Ijtspende tonghe. *γλίσσα λιπαυ.*
 lingua lubrica & suaviter bal-
 butiens.
Ijtseler. Blæsus, titubator.
Ijst/ijste/ijste. Catalogus.
Ijst. Dolus, astus, astutia, fraus.
Ijstigh. Dolosus, astutus, frau-
 dulentus, vaser, versutus.
Ijstighlick. Dolosè, astutè, cas-
 lidè, vafre, subdolè, versutè.
Ijtd. j. **Ijtd.** Membrum.
Ijtier gal. j. **Ijtier-baer.** Lætica,
 vehiculum camæratum.
Ijtier der beesten. Stramen, sub-
 stramen, stratum, cubile.
Ijtier-boom. Longurius stabuli,
 vacerra.
Ijtse/letse. Laqueus, laqueolus,
 nexus, vinculum.
Ijtzepe. Insigne gestamen, no-
 ta centurialis, nota cohorta-
 lis, vestis decolor, varius cul-
 tus. *vulgo ijtzepe.*

Ijtte. Lobus, fibra, extrema fi-
 bra.
Ijtte. **Ijtte.** Canis villo-
 sus.
Ijtte. *fris.* Flamma, flam-
 mula.
Ijtte. Lynx, lupus certuarius.
Ijtte/licht. Leuis.
Ijtte/lucht. Aër, æther, cælum,
 inane, aura, spiritus: *dicitur
 locht à leuitate & lumine: quod
 simul leuitatem & lumen rebus
 præ-*

- prebeat. Ioan. Becan.*
locht/lochtigh Aërius.
locht/lochtigh/ snel. Aëripes, celer, pernix, velox, leuis, mobilis, rapidus.
locht van gheeste. Animofus, alacer, lætus.
lochte oft lufte fydde. Siniftrum latus, læuum latus.
locht-hof. Hortus penfifilis.
lochtfinnigh. j. licht-finnigh. Alacris animo, hilaris, lætus.
locht-boet. j. licht-boet. Aëripes, celer, vel leuis pede.
lochtigh. j. locht. Aëri^o. & aëripes, celer; & Alacer, animofus.
lochtighedy. Leuitas, celeritas, alacritas.
lochtighlick. Leuiter, celeriter, alacriter, curfim.
lochtinck. *fland.* j. hof. Hortus.
lochtinck-man. *fland.* Hortulanus.
Lochten/luchten. j. ghe-lochten/ ghe-luchten. Aspiceret; & Ferre, tolerare, adfpectu dignari.
Locke/laecke. *flad.* Sanguifuga.
locke/ blocke. Floccus, tomentum, villus, cirrus.
lockaerd. Villofus.
lockachtigh. Villofus.
Locken/aen-locken. Allicere, allectare, illicere, pellicere, inuitare, attrahere.
locken. *fland.* j. fupghē. Sugere.
lock-dupue. Columba allectatrix, allectrix, illex.
lock-meefe. Allector parus: quo auceps alios allicit.
lockinghe. Illectamentum, illectus, illecebra, inuitamentū, inuitatus, us.
Lodder. Scurra: & Homo venerius, luxuriofus.
lodder-beddeken. Accubirum, anaclinterium, grabatus, ftibadium.
lodder-boeue. Scurra: & Homo venericus.
lodder-ſieck. Cupidus veneris, languens amore & luxuria.
loddeghe. *vetus.* Mulier ſcurrilis & veneria, luxuriofa: meretrix.
lodderachtigh. Scurrilis, venerius, venustus.
lodderigh. j. lodderlick. Scurrilis, luxuriofus.
lodderen int bedde. Voluptuoſe volutari in lecto ſive cubili.
lodderen in de ſonne. Apricari.
lodderlick. Scurrilis, venerius, meretricius, luxuriofus, venustus, vernilis, blandus.
lodderlicke ooghen. Oculi illecebroſi, illices, pellices, meretricij, arguti, venuſti, ludibundi, illecebræ voluptatiſq. pleni.
lodderlickē. Scurriliter: & Luxurioſe, venuſtē, blandē.
lodderſch. Scurrilis, venerius, luxuriofus.
loedts. j. gloedts/ ratel-ſtock. Rutabulum.
Loef/loerie. Scalmus.
Loepen. Mugire.
loepinghe. Mugirus.
Loeme int ſis. Foramen in glacie, apertura.
Loeper/loere. Cerdo, baiulus.
loeper/luper. Lorum, loramentum, ligaculum, vinculum.
loeper.

- loepet. j. loze. Reuocatoriū m illecebra.
- loepet / lupet / hinder-bindel. Fasciæ, cunabula.
- loepeten. j. loyen / leuren. Trahere, attrahere.
- loepeten. Constringere, nece- re, vincire.
- Loen. Homo stupidus, bardus, infusus.
- Loenie / loengie. Coxa & renes viruli.
- Loet. Homo murcidus, igna- uus, stupidus, bardus, socors, obtusus, tepidus, *gallis loure di- citur.*
- loer / loeret. Infidiator, infidio- sus, specular, captator.
- loer / loepet / loze. Reuocatoriū, illecebra.
- loeren / loncken. Retortis ocu- lis intueri.
- loeren / loer-ooghen. Obserua- re, infidiosè speculari, captare, infidiari.
- loeren. Frontem contrahere, ob- ducere, siue caperare.
- Loete *verus.* Homo agrestis, in- fusus, bardus.
- loete. j. loedte / glordte. Ruta- balum.
- Loete / loef. Scalms.
- loesun. Deslectere siue decli- nare navigio, cedere.
- Loe. Laus, laudatio, gloria, com- mendatio.
- lof-rede. Preconium, laus, lau- datio.
- lof saem. Laudabilis.
- lof-sanck. Hymnus, canticum laudis.
- lof-nippen. Laudare in os, adu- lari, assentari, iactare.
- lof-turct. Laudari, adulari, iactator.
- lof-weerdigh. Laudabilis, lau- de dignus.
- loflich. Laudabilis, laude di- gnus, probabilis.
- loflicken. Laudabiliter.
- Loft. j. locht. Aer.
- Lofte. j. be-lofte. Promissio.
- loft-gheld / loft-penninck. Au- ctoramentum, stipendiū, quo miles auctoratur & obliga- tur.
- Loghen / hup-loghen. *sax. frif. sicamb.* Componere tœnum in meram.
- Loghen / leughen. Mèdaciū, sycophantia, vanitas, *logos. i.* sermo fabulosus, fabula.
- loghen-stroope / loghen-straf- fen. Arguere mendacij. *Je- manden loghen stroopen.* Alicui contumeliã facere ob- iectæ mendacitatīs.
- loghen-taete. Mendaciū.
- loghen-tap. Halopanta, men- dacia tanquã è dolo promēs.
- loghen-werck. Seïographia vel scenographia: futuri operis forma leuiter constructa ab architecto: deformario: *cum lignis asserculi futuri operis for- ma representatur ab architecto. q. d. opus fictitiū.*
- Logren. Hospitari, stabulare, hospitio excipere.
- Logie. Tugurium, casa, stega.
- logiken. Tuguriolum, igel- lum.
- logijs. Hospitium, habitatio, mansio, sedes stabulū, rectū.

Lok/loke/lock. *ger. sax. scamb.*

Foramen.

Loke. *j. leucke.* Sepimentum: & Septum.

loke. *fland. j. locke/blocke.* Flocus.

Loken. *j. lupcken* Claudere.

loker. *fland.* Theca, conceptaculum, loculamentum.

lokerigh. Foraminosus, perforatus.

Lol/tul. Rario harmonica.

lollen/lullen. Mustare, mustirare, murire, numeros non verba canere.

lollen als een katte. Murire instar felis.

lollen. Fœmora fouere foculo, interfœmipeum fouere aut calefacere foculo.

lolle-pot. Foculus, olla vaporaria.

lollaerd. Mustitator, mustitabundus.

lollaerd/lolle. hjoeder/ hjoeder lollaerd. Lollardus, Alexianus monachus,

lolle-banche. *zeland. j. haep-banche.*

Lombaerd. Gallus Cisalpinus. *vulgo lombardus.*

lombaerd. Fœnerator, vsurarius, danista. *vulgo lombardus à Lombardis siue Cisalpinis Gallis acerbissimis fœneratoribus.*

lombaerde. Taberna siue mensa vsurarij.

lombaerdsch epe. Ouum decumanum.

lombaerdsche hinnne. Gallina Medica, decumana. *vulgo lombardica.*

Lomber/ lombze/ lommet. j.

schaduwe. Vmbra. gall. l'ombre.

lommeren. Requiescere sub vmbra, captare vmbra.

lommeringhe. Vmbraclum.

Lompe/ hand-bol van vlas oft wolle Hapius.

lampe/lap. Panniculus.

lompe. Linteolum, linamentum.

Lompe/lonte. Fomes igniarius, subis bombardicus.

lompe/ ael-quabbe. Borbocha. *psis genus.*

lommen. Impingere, insigere, illidere, quassando & concutiendo quenquam rudius tractare. *Beran.*

lomp-hallen. Colaphos infringere aut insigere alicui, alapas incurere.

Loncken. Limis obtueri, leuiter obliquare oculos, retrois oculis tueri. **Al lonckende.** Trãsuersa tuentibus hircis.

lonckærd. Pegasus: qui leuiter obliquat oculos cum venustate.

loncksten. Ocellus illecebrosus siue argutus, ocellus limus cum venustate.

Londse. j. lundse. Paxillus axis.

Longhe/longher/ loofe. Pulmo, spiramentum animæ.

longher-krupd. Pulmonaria: herba pulmonis formam referens.

longher-sieck/ lghersuchtigh. Peripneumonicus pulmonarius.

- longher-tiechte.** Peripneumonia: morbus pulmonarius.
- Monte.** Fomes ignarius, igniarium, funis bombardicus, funale ignitum, sparrea materia è lino stuppave conuoluta, qua milites sclopetarij vtur in alendo igne.
- Loochenen.** Negare, denegare, inficiari.
- Loock** Allium.
- loock-sauffe.** Alliarum.
- loock-bojſch.** j. loof-bojſch. Calamita.
- Loofde.** j. logte. Tugurium.
- Loof-lobbe.** Frons, frondes, folium arboris.
- loof van rapen.** Rapatia, rapitia, raporum frondes.
- loof.** Bractea, lamella metalli instar folij tenuis.
- loof-buchte.** *fland.* Napina, rapina.
- loof-keuer.** Melolontha: scarabeus viridis.
- loof-ſt.** Tranquillus omnino: *de aère dicitur, cum ne frons quidem aut folium ab aère ventove mouetur.*
- loof-bojſch.** Calamita: rana parua & viridis.
- loof-werck / loouer-werck / bloem-werck.** Foliaceum opus: opus frandarum; pictura foliacea, encarpa, acanthi.
- loofken.** Foliolum: & Bracteola, lamella metalli.
- loofachtigh.** Frondosus, comatus, comofus.
- Loogh.** *ſax. friſ.* j. doyp. Pagus.
- Looghe.** Lixiuum, lixiuia, caustica spuma, spuma Bataua.
- looghe.** Kamer-looghe. *metaphorice* j. pisse. Lotium, vrina.
- loogh-aſſchen.** Cinis lixiuus.
- looghen.** Excolare lixiuum: & *per metaph.* meiere; vrinam emittere.
- Loon.** Merces, præmium, salarium, stipendium, prerium.
- loonen.** Persoluere, stipendium soluere, præmium tribuere.
- looner.** Premiator, solutor mercedis, præmia soluens.
- looninghe.** Solutio præmij vel mercedis.
- Loop.** Cursus, cursura, curriculum.
- loop der riuieren.** Alueus fluij, fossa per quam labitur flumen.
- loop der wateren.** Fluxio aquarum.
- loop des buycks.** Profluuium alui, fluxiones alui, aluus soluta, cita, laxa.
- loop oft roer van de buſſe.** Fistula.
- loope kozens.** *campin.* j. moken.
- loopen.** Currere.
- loopen als water.** Fluere.
- loopende.** Currens. Al loopende. Cursim, curriculo, properè.
- loopende water.** Aqua iugis, perennis, profluens.
- loop-ooghe / drupp-ooghe.** Lippus.
- loop-plaetſe.** Curriculum, catadromus, stadium.
- loop-ſchantſe.** Leue propugnaculum, contra primam incurſionem

- sonem erectam, adte maius propugnaculum.
- looper.** Curfor.
- looper / opper molensteen.** Caeriks, superior molae lapis.
- loop'gy.** Curforius.
- loop'igh.** Catuliens, lasciuus.
- loop'igh'jyn.** Catulire, lasciuire, subare, ad venerem incitari.
- loop'sch / loop'igh.** Catuliens.
- loop'sche teue.** Canis catuliens.
- Loop'flind.** Melancholicus, tristicus, suberisticus.
- Loos / los.** Vacuus, inanis, solutus, carēs *pulchre nominibus substantiuus iugitur: vt gheld-loos / god-loos / eer-loos-trottwe-loos / hader-loos.*
- loos / schalck.** Callidus, cautus, vaser, asturus, subdoluus, dolosus, captiosus.
- loose / longhe / lichte.** Pulmo. & loos *sive los.* 1. vacuus, inanis: *est enim pulmo vacuus, leuis, spongiosus, & fistulis inanibus cauus.*
- loose bloerne.** Flos sterilis: qui fructum non producit.
- loose deure / halsche deure.** Pseudothyron, posticum. q. d. dolosum ostrum.
- loose not.** Nux vitiosa, inanis, vacua.
- loose terwe / loos koren.** Granum vacuum, triticum inane, parum farinae sive pollinis continens.
- loos werck j. loghen-werck.** Sciographia.
- loos'aerd.** Homo callidus.
- looser'je / loos'hepd.** Astucia, dolus.
- loos'hepd.** Calliditas, astucia, dolus.
- loos'lick.** Callidus, caueus, astutus, captiosus.
- looserick.** Homo callidus, astutus.
- loosen. j. losen / lossen.** Soluere, inanire, vacuare.
- Loot, j. half onter.** Semuncia, dipodius. **half loot.** Siculus, drachmae duae. **Dieren-deel loots.** Drachma.
- Loot.** Plumbum; plumbum nigrum.
- loot / looten klood.** Glans, pila plumbea. *vulgo plumbata.*
- loot / grond-loot / diep-loot.** Bolis, perpendiculum azuricum.
- loot / pas-loot.** Libella, perpendiculum.
- loot-aerde / loot-ader.** Plumbago, galena, molybdena.
- loot-ghierter.** Plumbarius.
- loot-metael.** Ferrumen.
- loot-schuytm.** Plumbi scoria, plumbi recrementum.
- loot-vertwe.** Color plumbeus, luteus.
- loot-wit.** Cetrussa, q. d. album plumbeum. *sit enim è plumbis laminis in aceto soluis.*
- lootachtigh.** Plumbosus, plumbeus.
- looten / bā loot.** Plumbeus, lootten klood. Plumbeus globus.
- looten / verlooten.** Plumbare.
- lootinghe / verlootinghe.** Plumbatura.
- looten.** Bolide navigare: explorare bolide loca marina.
- loot-man.** Expertus nauta, qui

- bolide akitudinem maris explorat, nauta loci peritus.
- looff-mans hoest** . Navis speculatoria, catafcriptum, nauicula exploratoria.
- looff-mans water** . Loca marina quæ explorari à perito nauta eiusdè loci, & aliis indicari debet; ob pulvina, brevia & vada: aqua bolide tentanda.
- Loote/ fluyte**. Malleolus, malleolaris virga, novellus palmes plantationi idoneus, talea.
- Looue. j. loof**. Frons, folium.
- looue**. Vmbaculum frondium.
- looue**. Projecta, compluvium, suggrunda, podium, pergula. *volgo lobia.*
- looue/pand**. Porticus.
- looueren**. Frondes, folia.
- looueren/loouerkens van metael**. Bractæe, lamellæ metalli instar foliorum.
- looueren kraone**. Corona frondea.
- loouer werck. j. loof-werck**.
- Loydse/loyse**. Cerdo, haiulus.
- loydse/loysen**. Trahere.
- loydse**. Venale aliquid ferre.
- loydster. j. wt-djaegherde**.
- Loze/leure**. Lora, vinum secundarium: & Res parui valoris, merx friuola: tricæ, res friuolæ, res nihili, nugæ, λῆρος.
- lozen-djanck / leur-djanck**. Lora, posca.
- lozen-djaeper**. Suffarraneus.
- lozen-faet**. Ignauus homo, homo parui pretij, homo friuolus.
- lozen-fant**. Homo friuolus, murcidus ignauus.
- lozen-kraemer**. Friuolarius.
- lozen-werck/leur-werck**. Opus parui aut nullius valoris, friuola, orum.
- loze/leure/loepet**. Illecebra, reuocatorium accipitrum: instrumentum quo accipitres ad escam propositam inuitantur & alliciuntur. *Te loze re stellen*. Illicere, incicare, frustrare, decipere.
- lozen**. Trahere.
- lozen**. Venales ferre merces friuolas.
- lozen**. Carpiim, minutatim, & ignauè aliquid agere.
- lozen ende sozen**. Imponere alicui, fraudare aliquem.
- lozet**. Friuolarius, grytopola.
- lozet est lozet**. Impostor, fraudator, ignauus in re debita præstanda.
- lozetje**. Impostura, fraus: & Friuola, orum: res friuolæ, & parui valoris.
- loysen. j. loyden**. Trahere.
- Los**. Solutus, laxus, vacuus, inanis, liber.
- los ende byp**. Liber, absolutus.
- lose/ losen-teecken / wooyd**. Tessera militaris, symbolum, bellicum symbolum.
- losen**. Soluere, luere.
- losen stand**. Vacuare, euacuare, emittere, mistere: & Vendere, diuendere.
- losen, ger. sax**. Auscultare.
- lossen**. Soluere, liberare, vacuare, laxare.
- lossen den pand**. Repignerare, libera-

liberare & luere pignus.

lof haer. Solubilis, exonerabilis: quod solus aut redimi potest.

lofch/een-ooghigh. Luscus, cocles, deficioculus, vnoculus.

lofch/fehele. Strabo, strabus: qui distortus est oculis, perus.

lofchen hoof-tweer. Hemicrania, dolor altera capitis partem infestans.

lofchaerd. Luscus: & Strabo.

lofchachtigh. Lusciofus.

loffen. vide **Los**,

loft/lust. Voluptas, delectatio.

lot. Sors,

lot. *vetus.* Tributum, census, obuentio.

lot-boeck. Sortilegium, ariolario, q. d. liber sortium.

lot-boeck-lefer. Sortilegus.

loten. Sortiri, sortem ducere, mittere sortem.

loter. Sortitor.

loterije. Sortes, sortitio, sortient, sortiendi actus, sortilegium.

lottinghe. Sortitio, sortitus, us.

lorerē. Labefacere, labefactare, vacillare.

loteren/kufferen. Morari, negligenter agere, cunctari & fallere, decipere.

louen/lofghenen. Laudare, collaudare, prosequi laudibus, laudibus tollere, efferre, ferre, &c.

louen om te behoopen. Indicare, estimare. q. d. laudare: *laudat enim venales qui vult extrudere merces.*

louen. j. ghe-louen/ be-louen, *vetus.* Promittere.

lotter. Laudator: & Indicator, estimator.

Louter. Merus, purus, putus, syncerus, laurus, lorus.

lotterlick. Merē, purē.

Louwe/ louw-maend. j. leuws-maend. Ianuarius.

L V

Lubben. Castrare, euirare, virilia excicare, emasculare, eunuchare.

lubber. Castrator.

Lucht. *land.* j. locht. Aer.

Lucht. j. licht. Lux.

luchren. j. lichten.

luchten. j. lochten. Aspicere.

Luck. j. ghe-luck. Fortuna.

lucken. j. ghe-lucken.

Luden/ luden/ leden. Populus, homines, turba hominū:

Lat. Leodes, leudes, sine leudi vulgo dicuntur subiecti, sine subditi principis ditioni.

Lueghen. j. loghen. Mendacium.

Luens. j. loone.

Lufte hand. j. **stuccke hand.** Sinistra.

Luggen: frif. Ignauus & segniter agere.

luggherigh. *frif.* Ignauus, segnis.

Lup/ luye. Piger, desidiosus, vappa, marcidus, ignauus.

lupaerd. Piger, desidiosus, vappa, marcidus, ignauus homo.

lupaerden. Dare se pigritiae, pigrescere, pigrescere.

lupheyd/ luperdiffe. Pigritia, pigrities, ignauia, segnities, desidia.

lupelick. Pigrè, ignavè, segnitèr, negligenter.

Lupcke. Opereulum, operimētum.

Lupcken. Claudere, ocludere, operire, opercularè: & Sepire.

Lupck-wante. Chirotheca rustica, manica coriacea: qua vtuntur rustici dumis, senticetis, aut sepibus prætendendis.

Lupd/ghelupd. Sonus, tonus, tenor.

Lupde. Sonorus, argutus, clarus, canorus.

Lupde stemme. Vox clara.

Lupde segghen. Dicere clarè, alta voce, voce sonora, sonante, clara, &c.

Lupdè. Sonare, sonum edere, tinire.

Lupden. j. luden. Homines, turba hominum, &c.

Lupder/luper. Sonator, nolæ curator.

Lupdte. j. lupte. Chelis, testudo.

Luper/loeper/Lorum.

Luperen. j. loeperen. Trahere: & Constringere.

Lupers. j. loepers. Fasciæ, cunabula, crepundia, panniculi.

Lupffe. zeland. j. lusue/looue. Projecta.

Lupmen. Incedere capite terram versus prono: & Observare, insidiari.

Lupmen/loeren/loncken. Re-tortis oculis rueri: insidiatibus oculis intueri.

Lupmet. Cervinus: capite terram

versus prono incedès: & Observator, insidiator.

Luppaerd/ lupærd. Panthera, pardalis: vulgo leopardus.

Lups. Pediculus, vermis capitis.

Lupf-bosch. Pediculosus, pediculiscatens, caput pediculosum.

Lupf-merckt. Forum promercale, forum scrutarium, antiquarium: vbi vestimenta aut res vsu tritæ venum exponuntur, vulgo forum pedicularium.

Lupf-poke. j. lupf-sack. Pediculosus, scarens, pediculis.

Lupf-siechte. Phthiriasis, morbus pedicularis.

Lupfen. Pediculos legere, capere, venari.

Lupfen oft plupfen iemandis bofse. Marsupium alicuius exenterare, extirpare.

Lupfigh. Pediculosus, pediculus.

Lupfichen. wetus fland. Larere, latitare: & Insidiari: & Observare.

Lupster. j. luster. Splendor,

Lupsteren. j. lusteren. Splendere.

Lupsteren. Auscultare, aurem præbere, subauscultare, captare auribus sermoneum, observare.

Lupsteren/ in d' oore seggen. In aurem vel ad aurem dicere, insuffurare in aurem.

Lupsterer. Auscultator, sub-auscultator, coryceus, explorator, qui oculos subauscultat quid

quid dicatur.

Lupte/luptre. Chelis, testudo, lyra, fides, cithara. *vulgo* luta.

Lupten-bygghefken. Magas, magadium, tulcrum, ponticulus, hemispherium, tabularū citharæ testudinīve chordas sustineus, sonumque representans.

Lupten-kraeghe. j. kraeghe. Iugum.

Lupten-mascker. Plectopæus: qui plectra & citharas parat.

Lupten roose/lupten-solder. Chelys, magas.

Lupt-naegher. Fidicen, citharæodus, cithari'tes.

Lupt-stotel. vide stotel. Verticulus.

Lupt-snaere. Fides.

Lupt-speelder. Fidicen, citharæodus.

Lul/lol. Ratio harmonica, numerus carminis, tenor.

Lul-pyppe/ lulle-pyppe. zeland. j. ruyfch-pyppe. Tibia vtricularis.

Lul-pyppe. Vtricularius, ascaules.

Lullen. j. lollen. Numeros canere, musitare, sonum imitari.

Lulle/ bzeede focke. Siparum: velum quo iuuatur cursus nauis, languescente vento.

Lulle peppe stand. Pyrum frigidum.

Lunderen. Cunctari, cunctanter agere, morari, demorari, differre.

Lunderer. Cunctator, cunctabundus, dilator.

Lunderinghe. Cunctatio, mo-

ra, tardatio.

Lundse/ londse. Paxillus, paxillus axis, embolium.

Luninck sax. sicamb. j. mussche. Passer.

Lupaerd. j. luppærd. Pænthera, pardalis.

Lust/lost. Voluptas, desiderium, delectatio, delectamentum, oblectamentum, oblectatio, cupido, concupiscentia, libido, appetitus, appetentia.

Lust der bebychter byouwen. Citra, pica, malacia.

Lust-hof. Horti.

Lusten/losten/ghe lusten. Concupiscere, delectare, delectari, delicias capere, lubere, appetere.

Lustigh. Voluptuarius, amœnus, delectabilis, festiuus, lætus, hilaris, alacris, iucundus.

Lustigheb. Voluptas, amœnitas, delicia, libido, libentia, lepor.

Lustighlick. Voluptuose, amœnè, festiuè, iucundè, lepidè.

Luster. Splendor, fulgor.

Luster der schilderghen. Tonus, splendor, vigor picturæ, medijs inter lumen & vmbra. *vulgo* Iustra.

Lusteren. Splendere, fulgere.

Lusteren. Splendorem, nitoremque rebus dare.

Lusten stand. j. lqteren. Labescere, vacillare.

Luttel. Modicum, parum, pauxillum, pauxillulum, nonnihil, aliqua arulum.

Luttick fris. Paruus, pusillus.

M A

- Machael/malloo-** te. Ambubaia, mulier ignava.
- Mach-schie.** Forte, fortasse. *q. d.*
- mach geschiedē** i. fieri potest
- Macht.** Potestas, potentia, virtus, robur, fortitudo, vis, facultas, manus: & Ius, imperium, auctoritas, potestas, ditio.
- macht-loos.** Infirmus, debilis, impotens.
- macht-looshepd.** Defectio, defectio virium, imbecillitas, debilitas, impotentia.
- machtigh.** Potēs, valens, fortis.
- machtigh syner sinnen.** Compos mentis, animi, sensuum.
- machtighhepd.** Potentia, virtus, fortitudo.
- machtighlick.** Potenter, fortiter, validē, valenter.
- machtighen.** Potestatem dare, auctoritatem dare.
- Mack/mackelick.** *scambr. holland. zeland. j.* ghemack/ ghemackelick.
- Mackereel.** Scombrus piscis.
- Maeht. j. maeght.** Virgo.
- Maecken.** Facere, efficere, agere, exequi, moliri, condere, formare.
- maecken/ besetten by testamente.** Legare, testamento alicui relinquere.
- maecken de bedden.** Sternere lectos.
- maecken den sot.** Agere motionem.
- maecken den meester.** Omnia
- pro imperio agere.
- maecken.** *fland. gand. j.* lubben. Castrare.
- mackhaegie.** Pactum, contractus.
- mackhaegie van testamēt.** Factio siue confectio testamenti, legatum.
- macksel.** Factio, factura, formatio, facies.
- mackelaer.** Proxenera, mediator, interpres, pacarius, pararius, conciliator in contractibus, sequester.
- mackelrige.** Conciliatio, conventio
- Maehe. j. maep.** Vermis.
- Maedē. j. maepen.** Metere.
- Maeghd.** Virgo.
- maeghden.** Virgineus.
- maeghden honigh.** Mel virginium, mel acapnos, sine fumo collectum.
- maeghden palm.** Vinca peruinca, clematis Daphnoides.
- maeghden-waets.** Cera pura
- maeghdaerd.** *fland.* Virgo mas.
- maeghdelick.** Virgineus, virginalis.
- maeghdelickhepd.** Virginitas.
- maegh-ōm.** Virginitas.
- Maegde.** Cognatus, consanguineus, necessarius, affinis, propinquus.
- maegh-schap.** Cognatio, consanguinitas: agnatio, affinitas, propinquitas.
- maegh-sibbe.** *vetus. j.* maegh-schap.
- maegh-tael.** *vetus. j.* maegh-schap.
- maeghelinck.** *vetus. j.* maeghe,

ghe. Cognatus, affinis.
Maeghe. Stomachus, ventriculus, aqualiculus.
Maegher. Macer, macilentus, gracilis, exilis.
maegheren Macerare, macrare, emacrare, emaciare, tenuare, attenuare, exeduarre: & Macrescere, macescere, extenuari.
maegherhepd. Macies, macor, macror, macritudo.
maegherlick. Macrè, iciunè, tenuiter.
Maeye / maede. Verinis. & maeyen sine maeden. i. metere, demetere, aut potius depascere.
maepachtigh. Vermiculofus.
Maepen / maeden. Metere, forqum subiecare, falce demetere,
maeper. Messor: & Fœnifeca.
maeper. Blitum, herbæ genus.
Mael. Vice, vicem. Een mael. Semel, vna vice. Tweemaal. Bis, duabus vicibus.
Menigh-mael. Sepè, multis vicibus, &c. **Mae de mael dat.** Postquam, postquam, &c.
Mael. *vetus sax.* Ius, lex.
Mael / ghe-mahel. *vetus. ger. sax.* Cõsor. socius. *Hinc ee-gemael.* Coniunx.
mael-schat / mel-schat. *vetus. sax sicamb.* Dos: & Arrhaspõsatis.
maelen/mellen. *vetus. sax. sicamb.* Coniugium inire, coniugari, coniungi. *Hinc lusus in Brabantia pueris & puellis frequens,*

maelen / maelen-spel *dicuntur,* cum bini binos segregare, alterumque altero relicto apprehendere nituntur.
Mael ger. sax. Conuiuium. *hinc noen-mael / aude-mael / &c.*
mael-tijd. Conuiuium, epulum.
Mael. j. meel. Farina.
maelen. Molere, commolere, conterere.
mael-aflyfe. Vectigal molare, tributum molarium.
mael-boom. *vetus sax. sicamb.* Terminus, limites.
mael-boom ger heluet. Ornus.
mael-ſtede. *vetus zeland. j. banmolen.* Mõla publica intra terminos iurisdictionis: & Iurisdictionio.
mael-tand. j. baek-tand. Dens molaris.
mael-tote. *vetus fland.* Exactio, census, vectigal.
maeler. j. molder. Molitor.
Mael. sax fris. sicamb. Macula.
mael-teekken. Character, nota.
maelen ger. sax. fris sicamb. boll. j. Schilderen Pingere.
maeler. j. schilder. Pictor.
maeler van glas. Encaustes.
maelerje. j. schilderje. Pictura.
maelerje / maelje. j. ghebrant schilder-werck. Encaustum.
maelèren. Pingere coloribus adustis, pingere encausto.
maelèrer. Encaustes.
Mael. Bulga, pera, hippopera, vidulus scorteus, pellis, mantica, pera viatoria.

mael-flot. Sera catenata, sera pendula quæ bulgis & hippoperis appendi solet.

Maetie. Orbiculus, fibula, anulus, vulgo malia.

maetie van het net. Macula retis, plaga, foramen.

maelien van t'pansier. Anuli loricae, squamæ, catenulae.

maelien-koller. Lorica.

Maend. Mensis, lunæ annus, ann^o lunaris. *per v. dicitur maend à maene. s. luna esset que cursu.*

maend-gheld. Menstruum.

maend-kost. Dementum, menstruum, cibarium in mensem.

maend-sold. Menstruum, stipendium militis in mensem, menstruum stipendium.

maend-stonden / maen-stonden. Menses, menstruum, profluvium mulierum, profluvium genitale, viru lunare.

maend-stondighe oft maen-stondighe vrouwen. Mulier menstrualis, menstruata.

maendelick. Menstruus.

Maene. Luna. *per v.*

maenz. Iuba, crines à collo animalium penduli. *dicitur mane à similitudine lune: unde & iuba lunata Martialis, & rutila Catullo appellata.*

maene der naghelen. Exortus: candidum quod in vngue exoritur, dimidiatur lunæ simile.

maene oft bet op de ooge. Pre-rigium, vnguis: membranula in oculo instar lunæ excre-scens, oculoque officiosa.

maene/maen-wegge. Libū lunatum: novæ lunæ cornua præ se ferens.

maen-dagh. Dies lunæ.

maen-kind. Partus lunaris: quarta silentique luna conceptus.

maen-kop fris holl. scab. j. heul/heul-saed. Papaver.

maen-ooghigh peerd. Equus pterygio siue vngue laborans.

maen-schijn. Luna lucens, lunæ candor, fulgor.

maen-stonden. j. maend-stonden. Lunare virus.

maen-sucht . j. maend-stonden. Menstruum.

maensuchtigh . j. maen-stondigh. Mulier menstrualis.

maen-sachtigh. Lunaticus: qui stasis lunæ temporibus insanis vexatur.

maen-wijse. Lunatus: instar lunæ, specie lunæ formatus.

Maenen. Monere, admonere, commovere, requirere, deposcere. **Maenen de schulden**. Nomina appellare, exigere debitum, monere debitor. *à maene siue à maend. i. mensis, ut putat Petrus Nannius. Quia (inquit) usura mēstrua erat, mensisq; exacto debiti appellationes fiebant, inde factum est, ut nos maenē pro appellare dicimus.*

maenen. Citare, vulgo manire.

maenen de Schepenen. Iudices admonere sui iusiurandi & religionis in dicendis sententiis: sententiā rogare à iudicibus.

maenen

maenen den duivel. Exorcismo
- *monere demonem, admirare*
magica carmine aut efficaci-
bus sacrae scripturae verbis de-
moni necessitatem impone-
re proloquendi ea de quibus
rogatur. *vulgo* exorcizare.

maener/maender. Monitor,
- admonitor, postulator.

maeninghe/maenisse. Moni-
tio, monitus, us: admonitio.

Maer/nemaer. Sed, at, ast, at-
qui, tamen, attamen, verò, ce-
rerum, autem, porro, verum,
enimvero.

maer alleentlich. Tantum, so-
lum, tantummodo, solum-
modo.

Maer/maere/mer. *ger. sax. j.*
3er. Mare, æquor.

maer/mer. *fris. holl. sicamb.* Sta-
gnom, stagnum latius, lacus:
• Palus, • Piscina.

maer-kolf. Pica marina, pica
glandaria; • Fulica maior,
phalacrocorax. *vulgo* marcol-
phus.

maer-katte/mer-katte. Cer-
copithecus, simia caudata.

maer-minne/mer-minne. Sy-
ren; Venus marina, Venus
vndigena.

maerrotte. *fland. j.* maer-katte:
Simius, cercopithecus. *vulgo*
marte.

maer-spinne/mer-spinne. Sec-
pia piscis.

maer-swijn/mer-swijn. Del-
phin, delphinus.

maer-wijf/mer-wijf. j. maer-
minne. Syren.

maer-sch. Palus, lacus,

maer-schachtig. Palustris,
paludosus.

maer-sche/mer-sche/meer-sche.
fland. Palus, pratum hyme
plerunque aquis reatum: pra-
tum palustre.

Maere. Fama: • Nuncius, nū-
cium: • Fabula.

Maere. *vetus.* Equus, equa.

maere/nacht-merie. Incubus,
ephialtes, spectrū incubum,
- suppressio nocturna: morbi
nocturni genus.

maer-schalck. Veterinarius,
medicus equarius: • Tribu-
nus militū, tribunus milita-
ris, magister equitum, præfe-
ctus militiæ: • Satrapa, sa-
trapes, toparcha.

**Maer-
schalck** *proprie dicitur* mini-
ster equorum aut rei eque-
stris: nempe minister Princi-
pis, qui rem requestem equi-
tesque & aulam curat aut re-
git: a maer. i. equ? • schalck.
i. seruus, minister.

maer-schalck. Deus auerrun-
cus, alexicacus, mala depellēs,
diuus curando alicui morbo
præsiciens.

marie. j. merie. Aequa.

Maergh. j. margh.

Maerren. j. marten/meerren.
Remorari, detinere.

Maert. j. meert. Martius men-
sis.

Maerte. Ancilla, famula, mini-
stra. *vulgo* martha: a *Martha*
euangelica, satagente • sollicita
circa plurima.

maertken. Ancillula.

Maertele. *fland.* Ora, limes.

Maer-sche.

Maefche. j. *maefche*. Macula.
Maef-hout / maef-houtten-boom Acer.
Maet / med-maet. Socius, collega, æqualis.
Maete. Mensura, modus, modulus, metrum, mensus, proportio, numerus, moderatio, temperamentum.
maete / nach van den sanck. Modi, moduli, mētura cantus.
maetigh. Modestus, temperatus, temperans, frugalis, continens, sobrius.
maetighepd. Modestia, temperantia, frugalitas, continentia, abstinētia, sobrietas.
maetighlick. Moderatè, temperatè, temperanter, sobriè, frugaliter.
maetighen. Moderare vel moderari, temperare, cohibere.
Maeghe. j. *maeghe*.
Maeghe. j. *maeghe*. Virgo.
Maegher. j. *maegher*. Macer.
Maegher. j. *maegher*. Commutator mercium.
Maegheren. j. *maegheren*.
Maeght. j. *maeght*. Potestas.
Maeken. j. *maeken*. Facere.
Mal. Lascivus, petulans: & Stultus, insulsus, insanus.
mal-kryp / bisen. Mania, hyoscyamus: herba infantiam ac saporem inducens.
mallen. Lasciuire, ineptire, insanire.
mallaerd. Lascivus, petulans: stultus insanus.
mallighepd. Lasciuia, petulantia: stultitia, insania.
malloote. Ambubaiā, inepta &

insulsa mulier.
Malardsch / laferich. Leprosus. *Discur malaerdich . firmo gall. malade . i . zger , zgrorus , morbidus : nobis quoque fleck / krank : & Gallobelgis malaerdiche / quod Brabantis laferije / ter flecken / ter krankhen .*
malaerdshēpd. Lepra, elephantia contagium, contagio.
Malck. sax. j. *elck / elck-man.* Quisque, unusquisque.
malckanderen / quasi dicas, man elck anderen . Mutuo, inter se, inuicem, alius alium, alter alterum. **Met malckanderen.** Simul, vna, pariter.
Male / malen . vide Maete / maeten .
Mallen / malloote . vide Mal . Lascivus.
Malt . sicamb. j. mont. Byne.
Malts / maltich. Tener, tenellus, fragilis, mollis, liquidus, fluidus *undtwees, undtwees .*
maltichs. Tenellus, molliculus.
maltshēpd. Teneritas, teneritudo, mollities, fragilitas.
Maluasepe. Vinum aruifium, Creticum, Chium, Monembasites. *vulgo maluaticū, maluasia, maluisia .*
mauwoor . j. momboor. Tutor.
Mamme / boeste. Mamma, mamilla, vber.
mamme / memmeken / memme / memmeken. Mater, nutritrix. *vulgo mamma .*
mammen . tepel. Papilla.
mammeken . Mamula: & Nutricula.
mammeluck. Subrumpus, lactes. *man /*

- man/et-man.** Maritus, dominus.
- man/mensch.** Homo. *Hinc te*
- man/n'eman/man-flachtigh/man-boete/et.**
- man sepd/ men sepd/ mensch sepd.** Aiunt, dicunt, ferunt, prædicant. s. homines: dicitur, fertur, traditur: fama est, rumor est.
- man van leen/leen-man.** Gliēs, vir ex feudo, homo, homo fidei.
- mans man.** Gliēs cliētis, vasallus vasalli.
- man-baer.** Ephebus, puber, vesticeps, generationi habilis ac maturus.
- man-baere oft houd-baere maeght.** Virgo nubilis, viripotens, matura viro, tempestiva thoro.
- man-baer worden.** Pubescere.
- man-baerhepd.** Pubertas.
- man-boete.** *vetus.* Multa siue compensatio pro homine occiso, multa homicidij.
- man-goed.** *vetus.* j. manschap.
- man-hertigh.** Virilis animo.
- man-pad.** Semita viri siue hominis.
- man-ryp.** Matura viro, tempestiva viro.
- man-schap.** Officium siue obsequium viri.
- man-schap.** Hominium, clientela, fides clientelaris, obsequium clientis: fides & observantia quæ domino feudi præstatur: iusiurandum fidelitatis: sacramentum beneficiarium. *vulgo* homagium, vasallagium.
- man-siecke byoutwe.** Mulier virosa, libidinosa, pruricens, viri appetens.
- man-slacht.** *sax. fris. sicamb. j.* dood-slacht. Homicidium.
- man-slachtigh.** Homicida.
- manlick.** Virilis, masculus, masculinus, fortis, animosus.
- manlick/manlicken.** Viriliter, fortiter.
- manlickhepd.** Virilitas, vis, virilis animus, fortitudo.
- manlickhepd/manlicker oede.** Virile, virilia, virile membrū, genitale membrum, fascinus virilis, penis, muto, coles, veretrum, caulis, neruus, tentum, verpus, scapus, cercolipa, sricula, mentula, virga, priapus, cauda salax.
- mannen een stad.** Mungere vrbem vitis.
- mannen/eenen man trouwen.** Nubere viro, tradi viro.
- manneken/knechtken.** Masculus, mas.
- manneken/menschken.** Homuncio.
- mannigh, j. menigh.**
- manninne.** Virago.
- Manck.** *sax. fris. sicamb.* Inter, interim, interea temporis.
- manck-ander. j. malckander.** Inter se, mutuo.
- Manck/bermenckt.** Mancus.
- manck/kropel.** Claudus.
- manckaerd.** Claudus, claudicans.
- mancken.** *vetus.* j. bermencken. Mutilare.
- mancken.** Claudicare.

mancken. *sax. fris. sicamb.* Carere, deficere, deesse. *vulgo* macarē!

Mande. Corbis, spoita, vas vimineum, cista, calathus.

mandeken. Sportula, fiscella, corbula, cistella.

Mandelt. Manipulus.

Maene. j. mane. Luna.

Manghe/ mangheneel. *vetus.* j. *stom. ram.* Aries: machina bellica qua muri subruuntur.

Manghel. *ger. sax. fris. sicab. j. gē.* bjeck Defect°, inopia, egestas.

manghelen. *ger. sax. fris. sicamb. j.* ghebjeken. Deficere, deesse, abesse: carere, indigere.

Manghelen het lijn-waet. *sax. fris. sicamb. holl.* Leuigare, complanare, polire lintea.

manghel-berd. Affer politorius

manghel-stoek. Stipes politorius siue leuigatorius.

Manghelen/ euphonia causa, pro mangheren. Mutare, permutare.

Manghelen. *vetus.* Commutare verba, litigare: & Certare, pugnare.

mangheneel. j. manghe. Machinæ bellicæ genus.

Mangher/mēger. *ves.* Permutator, cōmercia exercens, cōmutator mercium: *hinc* **appel-mangher / hof-mangher / hifch-mangher.** *vetustissime ditiones.*

mangheren. Mutare, permutare, cōmutare, immutare merces, commercium agere, commercari, merces commutare, negotiando permutare.

mangheringhe. Permutatio,

commercium, mercium cōmutatio.

Maniere/ wisse. Modus, via, ratio, mos, ritus, & cūs; cōsuetudo.

manierlich. Modestus.

manierlichbeyd. Modestia.

manierlichen. Modestē.

Mannen. *vide* man.

Mantel. Pallium. *vulgo* mantelum.

mantel van de schoude. Tegmen infumibuli, murus siue paries anterior camini.

Marasch. j. macrasch. Palus, lacus.

Marck/ merck. Signum, nota.

marck/merck. Bes, libra nummularia, libra octonaria, vnciaz octo. *vulgo* marca.

marck. *vetus.* Limes in agris siue territorii, fines regionū & Districtus diticiōis. *vulgo* marca, marcia.

marck-boom. *vetus.* j. **pael-boom.** Arbor terminalis, finalis.

marck-graue. Præfectus limitaneus: præfectus limitum siue regionis, custos limitis, certo tegni limitum imperio præfectus, præles provinciaz. *vulgo* marchio. *g. d.* comes limitis, comes marcæ seu districtus.

marck-graef-schap. Præfectura limitum, custodia limitū. *vulgo* marchionatus, & comitatus marcæ.

marck-saem. Perspicax, consideratus

marc -

marck-ſter. Cauterium.

marck-ſteen. j. pael-ſteen. Terminus, lapis terminalis.

marck-teecken. Character, ſignum, in ſigne.

marcken/merckē. Signare, notare, inſignire.

marcken/aen-marcken. Conſiderare, animaduertere, obſeruare.

marckelick. Euidēs, perſpicuus, manifeſtus.

marckelicken. Euidenter, perſpicuē, manifeſtē, nominatim.

marcker. Notator, ſignator, cōſiderator.

marckinghe. Notatio: & Conſideratio.

Marcht/mercht. Mercatus, forum, forum nundinariū, emporium, locus mercatus vel nundinarum.

mercht-dagh. Dies nundinalis.

marcht-koſt/meerſt koſt. Corbis inſitoria.

marcht-ſchip. Nauis oneraria.

Marcellen. Ludere calculis diſcoloribus duodenis: vel etiā nouenis, quod negen ſtecken vocant.

marēl-ſpel. Lndus duodecim, vel nouem ſcruporum: *italis marella: gal. ieu de merelles: vulgo madrellus & madrella dicitur.*

Margh / mergh. Medolla. *vulgo marga.*

Marghe/marghen/ moſghe/ moſghen lands Iugerum. *flandri media pars iugeris dicitur.*

Marghe friſ. j. bolinek/woſt.

Marghel/merghel. Marga, creta ſoſſitia, terra candida cretæ inſtar, ſtercorandis agris ſeruens: terræ adeps ſiue medolla.

marghelen. Marga ſtercorare agrum; margam adhibere agris.

Marglien. j. moſghen. Cras.

Marmotte/marotte. Simius, ſimia. *vide marre.*

Marren/merren. Tardare, retardare, morari, remotari, moram trahere, exſpectare, manere.

Marrotte/marmotte. Simius, ſimia.

marrotte/matrotteke. Imagūcula quæ ſtultis ad luſum præbetur.

Martſe. *vetus ſland.* Regio, ora, terra: & Margo, fines regionis, imperij, &c.

Marte/merte/marteke. *ſax. ſicamb.* Simius, ſimia: & Cerco-pithecus: & Sphinx. Manti-chora (vel ut alij) martiora, & martichora, animal eſt in India. *facie humana, corpore leonino.*

Martel Malleus ferreus. vulgo martellus: malleus ferreus temonis, quem vulgatius dieſelhamer vocamus.

Marteler. Martyr, reſtiſ.

martelerſſe. Martyr ſcōm.

martet. Cruciatuſ, carnificina, tormentum, ſupplicium. *Be-canuſ violentum tormentum interpretatur, quod Eccleſiaſtici martyriū vocat. Godts martet.* Tormenta Deo inſlicta.

marre

marteren Excarificare, plectere, torquere, affigere, excruciare. *vulgo* martoriare & martyrizare.

Marter. Martes, martes Scythica, mustela Scythica, mustela sylvestris, nobili pelle insignis. *vulgo* martarus.

Martse. *vetus fland.* j. **her-hamer/mast-hamer.** Malleus militaris.

Masche/maschel. Macula, labes.

masche oft maeche van het net. Macula retis, plaga, foramen retis.

masche/masche. Larva, persona. *vulgo* malca.

maschel/mascher. Macula, labes.

maschelen aen de beenen. Varietates: maculae subrubrae quae hyeme contrahuntur, dum crura ad ignem propius admoventur.

maschel/mascher. Barrachium: coloris species quo ante inventas personas faciem obungebant.

maschelen/maschelen. Maculae, maculis deformare, squallore inquinare, commaculare, obungere fuligine, atramento, &c.

Mascke. j. masche. Larva.

Mase. j. masche. Macula retis, plaga retis.

Maselen/maseré Papula, bova.

Masier-gat/mesier-gat. Rificus: fenestella imperuia in muro: capsula intra parietem apparatus.

Mast. Malus, arbor navis.

mast-bloeme. *fland.* Paeonia. sic dicta à mali navis similitudine.

mast-boom. j. mast. Malus.

mast boom Arbor picea: abies. *q. d.* arbor mali: quod ex ea malianium conficiantur.

Mastelupn / mistelupn. Farago.

Mat. Defessus, fessus, defatigatus, fractus labore.

mat. *vetus.* Pauper, miser.

mat ende verwonnen. Victus, devictus.

mat maecken. Mactare labore, dolore, infortunio, damno, malis: frangere labore, dolore, damno: & Delassare, defatigare: & Depauperare.

mattighepd. Defatigatio, lassitudo.

mat-hamer flad. j. **her hamer.** Cestra, malleus militaris.

Matte/matten. Lac schyston, caseosa lactis pars ab aqua separata: lac à sero discretum.

Matte/madte. *ger. sdu.* sicambe. *fris.* Pratum.

Matte. Matta, storea, tege, gulum ex vlua, scirpo aut sparto.

mattas. Matta, storea, tege: & Culcita lanca vel tomentitia, anaclinterium, accubitum. *vulgo* mattraffa.

M E

Med/met. Cum, una, pariter.

med-begherder. Competitor.

med-boeter. Rivalis.

med-bozghc. Expromissor, qui alienam obligationem in se suscipit.

med-

- med-broeder.** Frater, *vulgo* con-
frater.
med-deplen/med-deelen. Par-
ticipare, cōmunicare, imper-
tire vel impertiri.
med-erf-ghenam. Cohæres.
med-ghanghet. Comes.
med-ghenoot. Consors, socius,
particeps, partarius.
med-dooghen. Compari,
med-gaeters. Simul, vna.
med-gheselle. Socius.
med-ghespan. Iugalis, eodem
iugo subactus.
med-lyden. Condolere, compa-
ti, commiserari, misereri.
med-lydinghe. Misericordia.
med-partije. Consors, socius.
med-plegher. Socius, consors.
med-plichtigh. Consors, so-
cius.
med-saem / ghe-med-saem.
Comes, familiaris.
med-sooghelinck. Collacta-
neus.
med-stemmen. Consonare: ☉
Suffragari.
med-bygher. Rivalis.
med-werdigh. *vetus.* Comis,
humanus.
Mede. j. med. Cum, pariter.
Mede. Hydromeli, aqua mulsā:
melicratum, aqua melle mi-
sta. *vulgo* medum.
Meden. j. mietten. Condu-
cere.
medelinck. *vetus.* j. buerlinck.
Medicijn/medicijn-meester.
Medicus.
medicijne. Medicamē, medica-
mentum, medicatio, reme-
dium, medela, antidotum.

- medicijn-dranck.** Potio, medi-
ca potio.
medicijn-loon/meester-gheld.
Solstrum.
Meds/mids. Cum.
meds dat / mids dien dat.
Cūm, quia, quandoquidem.
medf-gaeters. Simul, vna, pa-
riter.
Mee. Rubia, herba radice ru-
bra.
mee-krappe. Rubiæ radices cō-
minutæ.
meeen het laecken. Tingere ru-
bia pannum.
Meel/mael. Farina, simila.
meel-bupdel. Cribrum polli-
narium.
meel-kiste. Farinarium, arca fa-
rinaria.
meel-peere/supp-peere. Sor-
bum: fructus cuius farina po-
lentæ loco sumpta aluū sistit.
meel-sack. Saccus farinarius.
meel-sifte. Cribrum pollina-
rium.
Mennen. *fland.* j. mepnen. Pu-
tare, opinari.
Meente/mepnte. *scam. holl. fris.*
j. ghe-meente/ ghe-mepnte.
Meeps. Exilis, tenuis, iuncus,
imbecillus.
Meer. j. maer / mer. Mare,
æquor.
Meer. Magis, amplius, plus,
præ, ultra.
meer dan. Ultra, supra, plus
quam: amplius, plus.
meer-mael. Sæpius, pluries.
meerder. Maior.
meerder-iaerigh. Maior annis
viginti quinque annos natus.

- vulgo* majorennis.
meerderen. Augere, adaugere, auctare, augmentare, coaugmentare, multiplicare.
meerderinghe. Augmentum, augmentatio, incrementum, accrementum, auctio, accessio, coaugmentatio.
meer/meere. j. pael. Terminus, limes.
meerren/merrē. Remorari, retardare.
meerren/merren. Constituere limites, ponere metas.
merren het schip. Nauem continenti alligare, nauem sistere in portu, nauem deducere ad portum, appellere.
meer-routwe. Rudens: funis quo nauis continēti alligatur.
meersche/maersche. Palus.
Meersle/meerslerje. Merx, mercimonium.
meersle/meers-kojf. Corbis institoris, canistrum institoriū.
meersle van t' schip. Corbis nauis, galea nauis.
meers-kojf. Corbis institoria, sporta viminea
meers-man. Circitor, circuitor: qui merces distrahendas vicatim circumfert.
meers-mande. Canistrum institorum.
meers-schip. Corbita: nauis oneraria, cuius malus corbē præfert in summo fastigio.
meers-sepl. j. top-sepl. Thoracium: velum in summo mali fastigio.
meersentier. *saad*. j. meersentier. Circitor, tabernarius.
- meersterje**. Merx, mercimonium.
Meert/maert. Martius mensis.
meerts kiecken. Pullus martius.
Meese. Parus. *auicula genus*.
Meest. Maximè, præcipuè.
meeste. Maximus, præcipuus, summus.
meeste-deel. Maxima pars, plures, complures, plerique.
meesten-deels. Plurimumque, vt plurimum.
Meester. Magister, præceptor, dominus, herus. *dicitur meester. q. d. meeste heer. quidam ex dictione magister contrahunt.*
meester der medicijnen. j. medicijn-meester. Medicus.
meester der scholen. j. school-meester. Ludimagister.
meester/konstenaer. Artifex, opifex, in arte sua excellen.
meester-timmer-man. Architectus, architector.
meester-gheld. Sostrū: merces quæ datur medico pro curatione.
meester-schap. Ars, artificium, specimen artis.
meester-stuck. Opus artificiosum, specimen artis.
meester-stuck oft proef-stuck doen. Tyrocinium facere.
meester-werck. j. meester-stuck.
meesteren. Magistrare, gubernare, moderari, dominari: & Cohibere, edomare, competere, regere.

- meesteren / heplen / ghenesen.**
Curare, mederi, medicare,
medicari.
- meesterijse.** Magisterium, ars.
- meesterijse.** Curatio, sanatio,
medela, medicamen, medica-
tio, medicina, remedium,
pharmacum.
- meesterij-berkoopet.** *fland.*
Pharmacopola.
- meesterlick.** Artificiose, inge-
niosè solerter, arguré.
- meesterlike.** Magistra, domina,
hera.
- Meete / kerf.** Crena.
- Meete / weete / weet.** Glastom.
- Meetwe** Larus, gavia *avis vul-*
go meua, à voce quam edit, di-
cta.
- Meeghd .j. maeghd.** Virgo,
puella, ancilla.
- Meeghet.** *vetus fland. j. wep.* Se-
rum lactis, *gal megue.*
- Meep** Maius mentis.
- mep / mep-tack.** Ramus fron-
dosus, frons festi. *q. d. ramus*
majj. Maio enim mense arbor
frondes emittit.
- mepken.** *lonan. bruxel. j. tynplk.*
Sertum, corolla ex herbarum
frondibus, floribus, &c.
- mep-bloemken.** Liliū con-
uallium, liliū vernum. *q. d.*
flosculus majj: floret enim circā
calendas maias.
- mep-kaese** *fland. j. platte kaese.*
Lac coagulatum.
- mep-boghel** *sax sicamb. j. pepel.*
Papilio: *maio mense frequens.*
- Meend fris. sicāb. hol. j. maeghd.**
Virgo, puella, ancilla.
- mepdsen / mepssen.** Puella, ado-
- lescentula, iuencula: & An-
cilla, famula.
- mepdsen-knecht.** *fland.* Andro-
gynus, hermaphroditus: &
Virago.
- mepdsken.** Puella, puellula.
- Meper.** *ger. sax. fris. sicamb.* Colo-
nus, villicus.
- mepet.** Prætor maior, prætor
urbanus, consul maior, sum-
mus magistratus. *vulgo maior*
& *maierus.*
- mepet van het doyp.** Prætor
minor, prætor rusticus, præ-
tor ruralis, colonie præfe-
ctus.
- mepet-hof.** *ger. sax. sicamb.*
Villa.
- mepersje.** Colonia: & Prætura:
& Territorium.
- Meepn.** *vetus.* Pollen.
- Meepnen.** Opinari, arbitrari,
putare, existimare, aurumari,
reri, censere, sentire.
- mepn-eed.** Periurium, falsum
iuramentum, sacramentum
perfidum.
- mepn-eed doen.** Peicrare, per-
iurare, sacramentum perfu-
dum dicere, falso & animo
fallendi iurare, iurare contra
animi sententiam, iuramen-
tum infringere.
- mepn-eedigh / eed-brechtigh.**
Periurus, periuriosus, falsiu-
rus: qui aliter iurat quā sen-
tit, aut quā res se habet.
- mepninghe.** Opinio, arbitriū,
sententia.
- Meep. j. maer.** Mare: & Sta-
gnum.
- Meepssen. j. mepdsen.** Puella:

- & Ancilla.
Melaedfch. j. malaedfch. Leprosus.
Melck. Lac.
Melck-Deerne. Ancilla lactaria, ancilla boaria.
melck-zeemer/melck-tobbe. Mulctra, mulctrale.
melck-koe. Bos lactaria.
melck-maerte / melck-mepfen. Ancilla boaria, ancilla lactaria.
melck-mupl. Imberbis, impuber, inuestis: vel Puer siue infans lactens. q. d. os lacteum vel lactens.
melck-ops. Ovis lactaria.
melck-rinsel. Coagulum.
melck-fpifse / fupuel. Lactaria. vulgo lacticina.
melck-ftoop. Mulctra, sinus lactis.
melck-teple. Sinus vel sinum lactis: vas in quo lac mullum afferuatur.
melck-tobbe. Mulctra, mulctrale, mulctrum: vas quo lac dum mulgetur, excipitur.
melck-berwigh. Lacteus.
melcken. Mulgere, *αμύλλω*.
melcken remanden. Emulgere aliquem argento, emungere aliquem pecuniis: fraude & blanditiis extorqueere alicui pecunias.
melcher / milte ban den bifch. Lactes, lacteum intestinum, in figne piscium marium.
Melden. Meminisse, mentionem facere, memorare: & Prodere, reuelare, aperire, declarare.
- Mele.** j. mael. Farina.
Melisoen. j. menisoen. Dysenteria.
Mellen. j. maelen. Coniugari.
Meloen. Pepo, melopepo, cucumeris genus.
Meluwe / milwe. Acorus.
Memme. j. mamme. Nutrix.
Men. j. man / mensch. Vir, homo.
men sept. j. man sept. Aiunt.
Mencke. j. mineke.
Menghe. ger. sax. j. menighre. Multitudo.
Menghel. j. pinte / haluen pot: & holl. scamb. pot / haluen ftoop.
Menghelen. j. menghen. Miscere.
menghelinghe. Mistura, permistio.
mengeltje. Miscellanea, orum.
Menghen. Miscere, commiscere, permiscere, immiscere, diluere, temperare, variare.
mengh moes. Olera miscellanea, puls miscellanea.
mengher. Mixtor.
mengher. j. mangher. Permutator, mercator.
menghinghe. Mixtura.
menghfel. Mixtura, permistio, varietas.
menghfel-berwe. Color varius, mistus.
menghfel-wolle. Lana variegata.
Menigh. Multus, creber: multi, crebri, complures, plerique.
menigh-mael / dick-mael. Sepe, crebro.

menigh

menigh-sins. Variè, multifariam.

menigh-boud / menigh-boudigh. Multiplex.

menigh-buldigh / menigh-boudigh. Multiplex, multiplicabilis, varius.

menigh-buldighepd. Multitudo.

menigh-buldichtick. Multipliciter, multifariè.

menigh-buldighen. Multiplicare, multiplex facere.

menigh-werf / menigh-werue. Sæpè, compluries, crebrò.

menigher-hande. Varius, multiplex, diuersus, multiformis.

menigherlep. Multiplex, multiformis, multiugus, diuersus, varius.

menigher-tier. *vetus.* j. **menigherlep.** Multiplex, varius.

menighte. Multitudo, frequentia, copia, agmen, turba, caterua.

Menie / mijnie. Minium: pigmenti rubri genus.

menisoen & euphonie gratia melisoen. Dysenteria, tormina, cruenta alui deiectio cum dolorifica torsione. *dicitur etiam rood melisoen / rood bupckruel: & simpliciter het rood.* q. d. rubrum sine miniatu excrementum.

Mennen. Ducere, agere, vehere. *vulgo* minare.

men-roede. Scutica, flagellum.

Mensch. Homo, mortalis, terrena. *dicitur mensch / inquis Becanus, q. d. men sich / hoc est, ducens seipsum.*

menschken. Homuncio, homulus homunculus.

menschelick. Humanus.

menschelickhepd. Humanitas.

Mer j. maer. Sed.

Mer j. maer. Mare.

Merck / mercken. j. march / marcken.

Merckt. j. marcht Forum.

Merg / merghe / merghel. j. margh / marghe / marghel.

Merghe. j. moeghen Cras.

Merie / merrie. Equa.

Merlaen. *fland.* j. merle. Merula.

Merle. Merula.

Merlin. j. smerlin. Aesalo.

Merren. j. marren. Morari, tardare.

Mersche. j. maersche Palus.

Mersentier. j. meerlentier. Tabernarius, circitor.

Mersentier / mersentier-man / kofsaete. *vetus. bruxell. leuan.* Cliens Ducis Brabantiae privilegii & immunitatibus donatus.

mersentier-schap. Clieclia Ducis Brabantiae.

Merte / merteke. j. marte. Simius.

Mel in compositione: *ut* mel-doë / mel-bupcken / *Ec. Flandri dicunt: Brabantii & alij mis / mis-doë / mis-bupcken / Ec.*

Mes. *fland.* j. mest. Stercus, simus.

Mes / messer. Culter, gladius.

mel-maeker. Cultrarius faber, machæropæus.

Metel. *vetus.* j. malaedtsch. Leprosus

- profus. *galli veteres dicunt mesel & meserean.*
- meselrjge.** *vetus. j. malaedtsch-herb. Lepra.*
- Mesniebe.** *vetus fland. Familia.*
- Messe.** *fland. j. melle.*
- Messie.** *j. mest-put / mest-hoop. Fimerum, sterquiliniū.*
- Messingh.** *fland. j. melle. Fimerum, sterquilinum.*
- Messingh.** *sax. sicamb. fris. j. la-toen. Orichalcum, aurichal-cum.*
- Mest/mist.** Stercus, merda, excrementum alui, simus vel fimum, stramen.
- mest-gassel.** Furca fimaria,
- mest-hoop.** Fimerū, sterquiliniū.
- mest-poel.** Sterquilinum, colluuiarium, colluuius sterco-raria.
- mest-put.** Fimerum, sterquilini-um.
- mest-waeghē.** Plastrum, plo-strum, vehiculum quo simus vehitur.
- messen/misten het land.** Stercorare agrum, pabulare agrū fimo, stercore fecūdare, ster-cora agris adhibere.
- messen.** Saginare, pingueface-re, obefare, impinguare, far-cire.
- mest-brocke.** Sagina.
- mest-binne.** Gallina altilis,
- mest-hot.** Saginarium.
- mest-spyse.** Sagina,
- mest-stal.** Saginarium.
- mest-bederen.** Plumæ sub cau-da, quæ gallinis aut capis sa-ginandis euelli solent.
- mest-berckē.** Porcus saginatus,
- mest-boghel.** Auis altilis, auis fertilis.
- Mest. j. mist/miest.** Nebula,
- Messen. j. misten.** Nebulā ex-halare.
- Met. j. med/meede.** Cum, vnā.
- Meten.** Metiri, dimetiri, cme-tiri, modulari, mensurare.
- meter.** Mensor.
- Meter. j. pete.** Lustrica parens, mater lustrica. **Peters ende meters.** Lustrici parentes. **Di-citur meter. q. d. mater spiri-tualis.**
- Metten.** Struere, extruere, cō-struere muros, parietes, &c.
- metser.** Cæmentarius, structor, faber murarius.
- metselaer.** *boll. sicamb. j. metser.* Cæmentarius.
- metselrjge.** Structurā muri, structurā cæmentitiā.
- metser-gat/maiser-gat.** Ri-scus.
- Mette fris. j. meter/pete.** Ma-ter lustrica. **Metteken.** Ma-tercula lustrica.
- met-worste/bræd-worste.** Lucanica, botulus.
- Mencken/maken.** Modiolus.
- Meulen. j. malen.** Mola.
- Meuseker.** *fland. j. knuterken*
- Meuse/mose/muggē.** Cu-lex, cynips,

M I

- Miche.** Furca.
- miche.** Pedamen, pedamentum, ridica.
- miche.** Hemiarthium, panistri-ticeus minor: artidium, par-uus panis. *gallie miche dici-tur.*

Miche/

Micke/ mick/ ghe-mick. Col-
limario.
micken met de ooghen. Col-
limare, intendere oculos in re
aliquam, considerare, dispi-
cere, diligenter intueri, ob-
servare.
Mid-dagh. Meridies, medius
dies.
mid-dagh-mael. Prandium.
mid-dagh eten. Prandere, me-
ridiare vel meridiari.
mid-daghs. Meridianus: &
Meridianò:meridie.
mid-daghsche sonne. Sol me-
ridianus.
mid-daghschen wind. Au-
ster, ventus meridionalis.
mid-meert. *vetus.* Medius men-
sis martius.
mid-maend. *vetus.* Medius mè-
sis.
mid-nacht / midden-nacht.
Noctis meridies, nox intem-
pesta, nox concubia, concu-
bium, noctis silentium, nox
media: & Septentrio.
mid-ooght. j. **half-ooght.**
Medius mensis Augustus.
mid-somer. Media æstas, æstas
adulta.
mid-weke. *sax. fris. sicab. j.* goet-
dagh. Dies Mercurij. *q. d.* me-
dia septimana.
mid-bassen. *sax. fris. sicambr. j.*
half-bassen.
mid-winter. Bruma, media
hyems, solstitium brumale,
hyems adulta.
middel. Mediū, intermedium,
meditullium,
middel. Modus, ratio, via, oc-

casio, causa, conditio, opera
facultas,
middel-baer. Mediocris.
middel-baer man. Vir iustæ
staturæ.
middel-baerhepd. Mediocri-
tas, medium.
middel-baerlick. Mediocri-
ter.
middel-landsch. Mediterra-
neus,
middel-landsche zee. Mare
mediterraneum.
middel-maete. Mediocritas,
medium.
middel-maetigh. Mediocris:
& Indifferens.
middel-riste des lijfs/liefe.
Diaphragma.
middel-schot. Intersepimen-
tum, interfinium.
middel-vingher. Digitus me-
dius, infamis, impudicus, fa-
mosus, verpus.
**middel-wand / tusschen-
weegh.** Paries medianus.
middelen. Mediare, intercede-
re, interuenire, moderari, di-
sceptare.
middeler. Mediator, modera-
tor, disceptator, interpres, cõ-
ciliator, intercessor, arbiter,
sequester.
middeler-tijd. Interim, in-
terea.
middelste. Medius, medianus,
midden. Medius: & Medium.
midden-schot. j. middel-schot.
Intersepimentum.
midden-nacht. j. mid-nacht.
Noctis meridies,
Mids. Medius.

- midſ dat/ &c.** Quandoquidem, eo quòd, quia.
- midſ-gaeders/ med-gaeders.** Simul, vnà, vnà cum.
- midſ-water zeplen.** Navigare medio aluco.
- Miede. vetus. j. miette.** Donū: & Merces.
- Miere.** Formica, *μύρμηκ.* **De mieren.** Formicatio, *μυρμηκία:* morbus qui foris corpus foedis tuberculis ac pustulis deformat, intus verò mordentis formicæ sensum cruciatumque adfert: & Morbus venerijs, lues veneria.
- mieren-hoop / mieren-nest / mieren-hol.** Myrmecia, caaverna aut agmen formicarum.
- mieren-oockſel.** Formicatio.
- mier-sepcke/ piſ-miere.** Formica.
- mierachtigh.** Formicosus.
- Miette/ miede. ger. sax. ficamb.** *ſland.* Donum, munus, oblatum: & Merces, stipendium.
- miette/waerder.** Arrha, arrhabo, munus in conductione inita.
- mietten/ mieden. sax. ficamb. ſland.** *j. hueren.* Conducere & arrhabone dato devincire.
- Mij.** Mibi, me.
- Mijden.** Vitare, euitare, devitare, fugere, defugere, effugere: & Parcere.
- mijd-saem ſland.** Vitans: & Parcens.
- mijdel. ſland.** Vitans: & Parcens.
- Mijde. j. mijte.** Midas, acarus.
- Mijn. Meus.**
- mijn-beer.** Heros, vir nobilis & illustris. *q. d. meus domivus.*
- mijn-brouwe.** Herois, heroina, femina illustris. *q. d. mea domina.*
- mijnent-halve.** Per me, propter me, à me.
- Mijne. Vena: & Natura, ingenium.**
- Mijne/mijn-kupl/mine.** Fodina. *vulgo minera. gal. mine, miniere.*
- mijne ban goud.** Aurifodina.
- mijne ban ſilver.** Argentifodina.
- mijne/ hol oft ganck onder de aerde.** Cuniculus, meatus subterraneus suffoſus. *vulgo mina.*
- mijnen/ mineren/ onder-graven.** Suffodere, agere cuniculos. *vulgo minare.*
- Mijnie/ minie/ mente.** Miniū, pigmentum rubrum.
- mijnie-kupl.** Miniaria, locus in quo foditur minium.
- Mijte/ mijde. fris. ficamb. j. meluwe.** Midas, acarus. *gal. mito.*
- Mijte.** Minutia, minutum, minuta: oboli vilissimi genus. *vulgo mita.*
- Mijte.** Meta, strues in altum, strues in conum subducta.
- mijte houtſ.** Meta, strues lignorum.
- mijten.** Construere metam, cõgerere seu struere in acutum.
- Mijter. Mitra. vulgo.**
- mijter/ bisschops hoed.** Mitra episco-

- episcopalis, albogalerus, infu-
la. *mijsterken*. Mitella.
mijsteren. Ornare mitra.
Mild. Mitis, lenis, mollis, dul-
cis. **milden wyn**. Vinū mol-
le, lene.
mild. Munificus, beneficus, li-
beralis, largus, benignus.
mildhepd/ mildighepd. Leni-
tas: & Liberalitas, largitas,
benignitas, munificencia.
mildelick. Leniter: & Liberali-
ter, munificè, largè.
milderen. Mitigare, lenire,
mollire.
mildighen. Mitigare, lenire.
mildinghe. Lenimen, lenimen-
tum.
mildte/milte. Liè, splen. à mild.
.i. mollis: *splen enim mollis &
varius est natura.*
mildte van den bisch. Lactes
pitcium, lacteum intestinū.
*dicitur à mollitie candida pingue-
dinis.*
mild-suchtrigh. Lienofus, lieni-
cus, splenticus.
Milwe/melwe. Acorus.
Min. Minus.
Minck-/ mencke. Mutilatio,
defectus, læsio.
mincken/ mencken. Mutilare,
admutilate, lædere, mancum
reddere, minuere, diminuerè.
minck-hjer. Murex, tribulus,
asteriscus aculeatus.
Minder. Minor, minus.
minder-broeder. Frater minor,
Franciscanus, Seraphicus.
minder-iaerigh. Minor annis.
vulgo minorennis.
minderen. Minuere, diminue-

re, imminuere, te nuare, atte-
nuare.

mindringhe. Minutio, dimi-
nurio.

mindste. Minimus. **Te mind-
sten**. Minimum, minutè, lat-
tem, dumtaxat.

mineren. *vetus.* j. minderè. Mi-
nuere.

Mine/minie. j. wine/ mynie.
Minghelen. j. menghelen.

Minne. Amor, Venus: & Ama-
rio, amor Venerius.

minne/minneken. Venus, ami-
ca. **Minneken/ liecken**. Cor-
culum, *blandientis particula.*

minne. Gratia. **Netter min-
nè** oft met dè rechte maer-
ken. Gratia aut iudicio trāsi-
gere.

minne. *holland.* j. memme. No-
trix.

minne-bader. *holl.* j. boesterer.
Nutritius.

minnen. Amare, diligere: *à sa-
perioribus Germanis nunc in ob-
scenam partem plerunque sumi-
tur: Veneris voluptatibus
frui: amare.*

minnen-brief. Literæ amato-
riæ.

minnen-bzanck. Philtrum, po-
culum amatorium.

minnen-spel. Ludus Venerius,
res Veneria, colluctatio Ve-
neria, militia amatoria, di-
nopale.

**min-ghenoot / minne-ghenoot/min-
gnoot/ min-gnoot**. *vetus.* Co-
fors amoris, amabilis, venu-
stus, delicia, carum caput: *gal-
lis dicitur mignot, mignon.*

Y 5 *rheto-*

*rbetores rhythmici minioot ineptè
dicunt & scribunt.*

min-schap. Amor, dilectio.

min-saem / min-saemigh.

Amabilis, charus, venustus,
amans.

min-saemhepd. Amabilitas, ve-
nustus.

min-saemlick. Amabiliter,
amanter

minnaer Amator, amans, ama-
sius, procus.

minnelick. Amabilis, venustus.

minnelic khepd. Amabilitas, ve-
nustus, gratia.

minnelicken. Amanter, amabi-
liter.

Minste. j. mindste. Minimus.

Minute. Minima horæ pars,
sexagesima pars horæ: horæ
semuncia, horæ scrupulus.
vulgo minuta.

minute. minuet. bytief. Schæda,
schedula: aduersaria, pycta-
cium. *vulgo* minuta.

Miraekel. Miraculum.

Mis/ misse. Erratum, malum,
deliquium, defectus.

Mis in compositione aduersatiua
*particula plerumque exponitur per
malus, malè, & simili significa-
tionu dictiones.*

Mis-baer. Gestus indecens: &
Gestus incompositus sum-
mopere lugentium.

mis-baer/ mis-baeringhe.

Abortus, abortio.

mis-baeren. Incompositè se
gerere, indecenter gesticu-
lari.

mis-baeren. Abortum facere,
abortire.

mis-baeringhe. Abortus, abor-
tio.

mis-baerte/ mis-booyte. Abor-
tus, puer abortiuus, foetus
abortiuus.

Mis-beuren. Peccare, delin-
quere, incidere in mulctam.

mis-beurte. Peccatum, deli-
ctum.

Mis-booyte/ mis-ghe-booyte.
Abortus.

Mis-byupck. Abusus.

mis-byupcken. Abuti, male vri.

Mis-baed. Delictum, malefa-
ctum, peccatum.

mis-baedigh. Noxius, reus, fla-
gitiosus, facinorosus, sons,
nocens.

Mis-bienen. Malè seruire.

mis-bienst. Delictum.

Mis-doen. Malè facere, delin-
quere, peccare.

Mis-draeghen. Malè gerere,
improbè, inhonestè se ge-
rere.

mis-draeghen. Malè vterum
ferre, abortum facere.

mis-dragt. Abortus.

Mis-dunch. Suspicio.

mis-dunchen. Suspicipari, malè
cogitare.

Mis-gaen. Errare, delinquere.

Mis-ghe-booyte. Abortus,
abortiuus foetus.

Mis-gonnen. Inuidere, malè
faucere.

mis-gonstigh. Inuidus, malè
fauens,

Mis-grypen. Errare, falli, ma-
lèprehendere siue compre-
hendere.

Mis-haeghen. Displicere.

mis-

mis-haeghinghe. Molestia, dolor.

Mis-handelen. Male tractare, aburi, delinquere.

Mis-handen. Male conuenire: & Displicere,

Mis-hoozen. Obaudire, auditu errare.

Mis-hopen. Desperare, spem abiicere.

Mis-houden. Male tenere.

Mis-houden. Errare in matrimonio contrahendo, infortunatum conjugium inire, infaustis nuptiis iungi.

Mis-klappen. Labi verbis.

Mis-komen. Male euenire, infeliciter cedere, sinistra accidere.

Mis-koopen. Errare emendo, carius a quo emere.

Mis-legghen. Male ponere.

mis-legghen. Inconsideratè locare, ita ut post neque locum neque rem positam inuenire queas.

Mis-lepden. Male ducere, seducere.

Mis-lieuen. *vetus.* Displicere.

Mis-luck. Infortunium, casus aduersus.

mis-lucken. Male euenire, infeliciter cedere.

Mis-lupden. Dissonare.

mis-lupden. Absonus, dissonus.

Mis-maecten. Deformare, male formare.

mis-maecte. Deformis, turpis, squalidus.

mis-maecthepb. Deformitas, squalor.

mis-maectelick. Deformiter, squalidè.

Mis-moedigh. Despondens animus, pusillanimitas, animo destitutus, desperatus, diffidens

mis-moedighepb. Pusillanimitas, desperatio, dissidentia.

mis-moedighlick. Pusillanimiter.

Mis-naemen. Male nominare, agnominare.

Mis-paepen. Male contentum reddere, offendere.

mis-paep. Male contentus.

Mis-passen. Male conuenire.

Mis-pyssen. Vituperare, contemnere.

mis-pyssinghe. Vituperatio, contemptus.

mis-pysser. Vituperator, vitupero.

mis-pysselick. Vituperabilis, contemnendus.

Mis-quam. *vetus.* Infortium euentus, casus aduersus, malum, morbus, aggritudo.

Mis-rack. Tactus vanus, attractus vanus, ictus vacuus, ictus inanis: & Casus aduersus.

mis-racken. Male tangere siue contingere, aut attingere.

mis-raecken. Male succedere: & Errare.

Mis-raed. Malum consilium.

mis-raeden. Male suadere, errare consulendo.

mis-raedinghe. Mala suasio.

Mis-rekenen. Errare in calculo siue numero, malè numerare.

Mis-saecten. Negare, inficiari, diffiteri.

mis-

mis-faecker. Negator, inficiator.

mis-faeckigh. Negatiuus, negans.

Mis-schieden. Male euenire, sinistra accidere.

mis-schiens/mach-schiens. Forte, forsitan.

Mis-segghen. Maledicere, male loqui alicui, insectari alicquem maledictis.

Mis-setten. Male disponere, turbare, confundere, perturbare, inquietare: & Inconsideratè locare.

mis-ser. Male dispositus, turbatus, commotus.

Mis-staen. Dedecere, male cõuenire.

Mis-stelle. .j. mis-setten. Male disponere.

Mis-taemen. Dedecere.

Mis-tellen. Male numerare, errare in numero.

Mis-terden. .j. mis-treden.

Mis-toonen. Male ostendere.

Mis-toonen. Male sonare, dissonare, absonare.

mis-toemende Absonus.

Mis-treden/mis-terden. Male figere pedem, errare gressu, labi gradu.

Mis-troost Desperatio.

mis-troostigh. Desperans, desperatus, pusillanimis, despondens animum, diffidens, consolationis aut inelioris fortunæ spem abiiciens.

mis-troostighepd. Desperatio, diffidentia, pusillanimitas.

mis-troostighlick. Pusillanimi-

ter, diffidenter.

Mis-troutoe. Diffidentia.

mis-troutoen. Diffidere, male fidere.

mis-troutwigh. Diffidens.

mis-troutwighlick. Diffidenter.

Mis-baeren. Male euenire, perire.

Mis-baeren van kinde. *fland.* Abortum facere.

Mis-bal. Casus infestus, aduersus: infortuniu, sinister euentus, offensio, offensus.

mis-bal van kinde. Abortus, abortio, abortiuum.

mis-ballen. Male cadere, male accidere, sinistra euenire.

mis-ballen. mis-baeren. Abortum facere.

Mis-berghen. *fland.* Negare, recusare.

Mis-verstand. Ignorantia, incitua, error, sinistra interpretatio: & Dissentio, onis.

mis-verstandigh. Ignarus, inciscius.

Mis-berwen. Decolorare, colorem vitare.

mis-berwet. Male coloratus siue tinctus.

mis-berwigh. Decolor, male coloratus, colore vitatus.

Mis-waen. Falsa opinio.

mis-waenen. Falso opinari, falli.

Mis-was. Abortus. **mis-was der krupden.** Vitium herbarum, morbus frugum.

mis-wassen. Male crescere.

Mis-wende. *uim.* Aduersitas, casus aduersus.

mis-

mis-wenden. Male siue sinistrae accidere.
Misse. Erratum, error, deliquium, malum.
missen. Errare, aberrare, rem potiore[m] præterire.
misselick. Fortuitus.
misselick. Ambiguus, dubius, incertus: in quo errari, aut de quo dubitari potest.
misselick. Audaculus, temerarius: & Morosus, difficilis.
misselicken. Forte, fortasse.
misselicken. Temerariè, ambiguè, dubiè.
Misse. Sacrum, res diuina, *vulgo* missa.
mis-boeck. Liber ritualis, liber sacer. *vulgo* missale, liber missalis.
mis-ghewaed / m'f-ghewand. Vestis sacra, palium sacrum.
Misse. Solennitas, solennia, orum: & Nundinæ, mercatus solennis. *Hinc* Kerck-misse / Jant-misse / Baef-misse / Kerck-misse / &c.
mis-auond / mel-auond. *fland.* .j. heplich auond.
mis-dagh / mel-dagh. *flad.* Dies festus, dies solennis.
Mispel. Mespilum.
mispel-boom. Mespilus, æschylus.
mispeler. Mespilus, æschylus.
Mispelen / misschê. Miscere, *mixtur.*
misschelupn / misselupn. Farrago, commistio frumentorum.
Misse / messie. Fimetur.
Mist. j. mest. Stercus, simus.

Mist / mist. Nebula.
missen / misten. Nebulam exhalare.
missigh / mistigh. Nebulosus.
Mist. j. med / mede. Cum.
 M O
Moche / mosse. *vetus.* Ancilla.
Dupl moche oft mosse. Sordida ancilla, sordida mulier.
Modde / moddeken. Pupa.
Modden / moddelen. Terra siue lutum mouere, sodicare, seruari, perseruari.
modder / moder / moper / more. Limus, cœnum mollius: lutum: volutabrum.
modder / moper / grond-soppe. Fæx, crassamen, crassamentum.
modderachtigh. Fœculentus: limosus, palustris, cœnosus.
Moed. Animus, affectio, affectus.
moed-loos. Exanimus, exanimis, exanimatus, fractus animo.
moed-wille. Lasciua, petulantia.
moed-willens. Vltro, sciens volensque, dedita opera.
moed-willigh. Lasciuus, petulans, proteruus, improbus.
moed-willigheyd. Lasciua, petulantia, proteruia.
moed-willigblich. Lasciuè, petulanter, proteruè, improbè.
moeden / moed gbeuen. Animare, addere animum.
moeden. Cogitare, animo voluere.
moedigh. Animos^o, alacer, acer.

- moedigheid. Animositas.
 moedighlick. Animosè, magnò animo.
 Moede/muede. Lassus, fessus. detensus.
 moeden/mueden/moepen. Fatigare, molestare, inquietare, sollicitare, occupare, distringere.
 moedheyd/vermoedheyd. Fatigatio, defatigatio, lassitudo.
 moedte/moepte. Labor, opera, molestia.
 moedenisse Molestia.
 moedst. Molestia, defatigatio, negorium, difficultas.
 moedelick/moepelick. Molestus, laboriosus. &
 moedelicken. Molestè, laboriosè.
 Moede j. moepe. Matertera, amita.
 Moeder. Mater, genitrix, parens.
 moeder van t'klooster. Antistita, sacerdos primaria.
 moeder/moeder-stede. Matrix, uterus, loci.
 moeder/moeder-toe. Colicus dolor: *morbis sic tentonicè dictus perperam transumpto vocabulo à matricis dolore.*
 moeder-krupd. Parthenium, amaracus, offic. matricaria.
 moeder-loos kind. Pupillus, matre orbis.
 moeder-naeck. Nudus proscas, vt ex matris utero editus.
 moeder-sieck. Zelo & desiderio matris languens.
 moeder-peerd. j. merie Equa.
 moeder-spraecke. Lingua ma-
- terna, vernacula.
 moeder-stede/moeder. Matrix, uterus.
 moeder-taete / moeders-taete. Lingua materna, vernacula.
 moederlick. Maternus.
 Moeps/ moede / moeders suster. Matertera, matris soror: & Amira, patris soror.
 Moepe/moepelick/ moepen. j. moede/ moedelick/ moeden.
 Moepet j. moper/ modder. Limus.
 Moepete. j. moedte. Molestia.
 Moelie/ moelde/ back-troch. Mastra, alueus in quo panis subigitur.
 moelie-byper. Parasitus.
 Moer / mooy. Cœnum palustre.
 moer/mooy-land. Palus bituminosa & nigra: locus palustris & vliginosus.
 moer aerde. Terra bituminosa & nigra ex qua cespites foco apti conficiuntur.
 moer-land j. moer. Palus nigra & bituminosa.
 moerastch. Palus nigra.
 moeren. *vetus.* Cômouere, turbare, perrurbare.
 Moer-besie. Morum.
 moer-besie-boom. Morus, sapiens arbor.
 Moes. Puls, pulmentum, pulmentarium, pulmentarius cibus.
 moes. *vetus.* Penus, penu, cibus.
 moes. Olus, holus.
 moes fris. j. moete. Segmen salmonis.

maef-

- moef-hof.** Hortus, hortus olitorius.
- moef-koppen.** Aerofcare: pecuniam, victumque fallacis & impudentia quætere.
- moef-kozen.** Legumen.
- moef-krupd.** Olus.
- moef-man.** Olitor.
- moef-pappe.** Puls, pulmentarium, pulmentarius cibus.
- moef-berkoopper.** Olitor.
- Moefel / sack-pyppe.** Tibia vtricularis, tibia vtriculo infixâ.
- moefeler / sack-pypper.** Vtricularius, ascaules.
- Moet .j. moed.** Animus.
- Moets / moes.** bolland .j. sneede salms. Segmen salmonis, tomus.
- Moete .j. moedte.** Opera, labor.
- Moete / moette / wyle.** Ocium, tempus vacuum.
- moetigh.** Otiosus, vacuus.
- Moeten.** Debere, teneri: & Oportere.
- Moetse.** Mutilus, mutilatus, lacer, truncus, truncatus membrum aliquo: *proprie dicitur de canibus, equis & aliis animalibus, cauda, auribus, aut iuba truncis.*
- moetsen / mutfen.** Mutilare, truncare, detruncare, abscindere, amputare, scicare. *italis mozzare dicitur.*
- moetsaerd / mutsaerd.** Fascis cocularius, fascis virgultorū, cædua virgulta, abscissæ arborum comæ.
- Moeste .j. mufte.** Mucor.
- Moettel.** Chirotheca hyberna, manica hyberna.
- Moesselen.** Buccas mouere.
- Moeghe.** Potentia.
- mogghen.** Possè, valere, pollere, potentem esse, quire. **Niet mogghen.** Nequire, non posse.
- mogghen eenighe spysse.** Delectari cibo aliquo. **Niet mogghen.** Aversari cibum.
- mogghelick.** Possibilis.
- mogghelicke spysse.** Cibus lautus, stomacho gratus.
- mogghelick eten.** Edere cum appetitu.
- mogghende.** Potens, valens, pol-lens.
- mogghendhepb.** Potentia, potestas.
- Mop.** Comprus, ornatus, elegans.
- moparbd.** Homo elegans, bul-larus, ostentator.
- mopaerdyje.** Lenociniū, ostentatio.
- mopkens.** Comptè, ornarè.
- Moken / meuken.** Modiolus.
- Mol.** Talpa.
- mol-hoop.** Grumus, terræ tuber, qualis à talpa egeritur.
- mol-worm.** *ficamb.* Talpa.
- Molck.** *ger. ficamb.* .j. olm. Salamandra, *μολγη.*
- Molen.** Mola, molectrina, pistrium.
- molen-asse .j. standærd.** Axis molaris.
- molen-fyser.** Subscus molaris, ferrum molare.
- molen-karre.** Vehiculum molarium.
- molen-peerd.** Iumentum molarium: iumentum pistri-nense.

molen

molen-steen. Lapis molaris, lapiscinereus, pyrites.

molen-bat. *lowan.* Genus minoris mensuræ frumentariæ.

molen werck. Molitura.

molenær/molder. Molitor.

molenær. Scarabeus cinereus.

mole-risse. Molitrix.

molster. Pretium molariû: certa farinæ portio, quam molitor mercedis loco sibi sumit.

molter. Molitû, frumentû mola contusum: & Pretium molarium.

Molm/olm. Caries: & Pulvis ligni cartosi.

molm woym/olm-woym. Terebinto, tinea.

molm-achtigh hout. Lignum cariotum, verniculofum.

molsem. *sax. ficanb.* Putredo, caries: pulvis cariosus.

Molster/molter. *vide molen.*

Mombooz / mombet / mambœer. Tutor, pupilli defensor. *vulgo* mamburgus, mamburnus & manburnus. **Mambœer /** Diccetes, rei publicæ curator, patriæ tutor, regionis gubernator à Principe constitutus, principis vicarius qui procuracionem regiam suscipit: *Zelandi dicitur: qui Flandriæ Rouwaerd.* Mamburgus *ferè idem qui aduocatus sine curatore.*

mombooz-sehap / mombooz-dije. Tutela. Mamburgium, mandiburdîû & mundiburdium, *olm* defensio, & tuitio dicebatur, *inquit Hoteman.*

Momme/ber-momt. Personatus, larvatus, mōmius. *propreij h' momm.* i. terriculum, spectrum.

momme/mom-aensicht. Larua, persona.

mom-kleederen. Vestes personatæ.

mommen. Mommiû siue larvam agere.

mommer. Mommius, personatus, larvatus.

mommerijje. Pompa larvata, larvæ.

Mommelen. Mussitare, murire.

Mompelen . j. mond-pelen. Mussitare.

Monck. ves. j. monick / mûck. Monachus.

moncken. Obducere vultû, obnubilare vultû, induere vultû feuerû: nubilare, nubilari, nubilum fieri, caligare vultum.

monckende opsicht. Frons nubila obducta.

monckêde weder. Aër nubilus.

monckærd. Vultuosus, homo vultu composito ac graui: & Simulator.

monckefropen. Vultu composito & severo ridere, subridere, renidere.

monckelen. Mussitare, susurrare.

Mond. Os, bucca, orificium.

Mondken. Osculum, buccula.

mond oft gat ban den waterbloet. Ostrum fluminis, fauces: vbi in mare se exonerat amnis.

mond

- mond han de hantten.** Ostium portus.
- mond-bode.** Nuncius ore siue voce referens sibi commissã.
- mond-dooz/ mōd-baer/ beur-monder.** j. mambooz. Tutor, pupilli defensor.
- mond-koff.** Victus, esculenta & poculenta.
- mond-lym.** *fland.* j. bīsch-lym. Ichthyocolla.
- mond-loos.** Inorus, *afriq.*
- mond-loose dieren.** Animalia inora, sine ore.
- mond-pelen/ mompelen.** Muginari, murmillare, submurmurare, mussare, mussitare.
- mond-pelinghe.** Mussitatio, murmurillum, submurmuratio.
- mond-rede.** Sermocinatio, loquutio.
- mond-rooten.** Interpellare, interrompere sermonem alterius, interfari, interloqui, intercipere verba alterius.
- mond-roouet.** Interceptor, prærapide multamque loquens.
- mond-soen.** Osculum: & Trãfactio siue conciliatio confirmata osculo.
- mond-soenen.** Osculari, oscula pangere: & Transfigere siue decidere controuersia osculo.
- mond-soenet.** Osculator: & Transfactor osculo, reconciliator.
- mond-bol/ bjacke/ bete.** Bolus, buccæ.
- mond-bolleken.** Buccella.
- mond-bzoed.** Modestus lingua siue ore temperans linguam,
- homo acuti sermonis.
- mond-werck.** Victus, esculenta & poculenta.
- mondelick aenspreken.** Cotam alloqui.
- mondelick leeren.** Viua voce docere.
- mondelyn.** *vetus.* Pupillus.
- mondiggh.** Fans, loquês: & Loquax.
- mondiggh.** Pubes, maior annis, cui conceditur bonorum administratio.
- monden.** *vetus.* Fari, loqui: *huius compositum* bermonden.
- mondē.** Ori siue palato placere: facere ad palatũ: *dicitur de cibo & potu.* Wel monden/ quaelick monden. Placere, displicere palato.
- Monick .j. munnck.** Monachus.
- Monighen .j. mupnighē.** Communicare.
- Monster.** Monstrum, res monstrosa, fortus monstrosus, fortus præter naturæ legem genitus: ostentum, portentum.
- monster/ toon-stuck/ pzoefstuck.** Specimen, spectamen, exemplum: frustum præcidaneum, resegmen præcidaneum: exiguum quiddã mercis, quod à venditore spectandũ profertur. *vulgo* monstra.
- monster/ monsteringhe.** Delectus, recensio militum, recognitio militaris, probatio militum, *magdos*, transuectio equitum. *vulgo* monstra.
- monsteren.** Lustrare vel recensere

fore exercitum, turmas equitum recognoscere, recensere solemniter equites, agere delectum militum, decernere exercitum, inire numerum armatorum. *vulgo* monstrare.

monster-beer. Conquisitor, recensor exercitus: qui militum delectum agit.

monster-plaetse. Diribitorium: locus in quo lustratur & recensetur exercitus, stipendiumque militi exoluitur.

Moocke/ moock sack. Venter animalium, ventriculus, faliscus, ventriculus fartus.

mooch-woeste. Venter faliscus, ventriculus fartus.

Moön. Dæmon, genius.

moonken peck. Picus dæmon, cacodæmon niger.

Mooz/ moz/ mozte. vetus. Scropha, porca.

Mooz. j. moer. Palus bituminosa & nigra: & cœnum palustre.

Mooz. Maurus, æthiops: *maappos.* j. niger.

mooz. Equus badius, equus niger.

mooz-belle/ moer-belle. Morum.

mooz-land. Aethiopia.

mooz-man. Aethiops, vir æthiops.

mooziæn. Aethiops.

moozept. Color pullus, spanus, hispanus, hiberus, bæticus, ferrugineus, purpuroceruleus.

moozellen. Cerasa Actiana: *scuteonsicè dicta quod colore nigro*

foru persusa sint. Lemnith.

mooziske / mooziken-dans/ Maurica, pyrricha, chitonica saltatio. vulgo morisca.

mooziske-dansler. Pyrricharius, chironomus, gesticulator.

Moozd. Mors, letum.

moozd/ moozderij. Mors violenta, cædes, homicidium, trucidatio, nex, internecio. *vulgo* murdrum.

moozd-bzand. Incidium violentum.

moozd-bzander. j. bzand-sichter. Incendiarius.

moozd-daed. Homicidium, latrocinium.

moozd-daedigh. Homicida: & Mortifer, mortiferus.

moozd-pziem. Sica, occultus pugionculus.

moozd-wapen. Arma latronum sive sicariorum.

moozden. Trucidare, latrocinari, cædem perpetrare. *vulgo* murdrare.

moozdenaer. Homicida, latro, sicarius, parricida, subseffor, carnifex.

moozder. Homicida, sicarius, latro. *vulgo* murdrator.

moozderij. Latrocinatio, trucidatio, cædes, homicidium.

Mooz. j. mozte. Scropha.

Moozafch. Lutum.

Mooze. stad. j. moer/ mooz/ mozder. Limus, cœnum.

Moozellen. j. marellen.

Moozge lands. j. marghe. Iugerum.

Moozghen. Cras, crastinò. **Den dach**

- bach van moeghen.** Dies
 craftinus.
- moeghen/moeghen tijd/moeghen-
 stond.** Mane, tempus
 matutinum. **Des moeghes.**
 : Mane, matutino tempore.
- moeghen-blood.** *sax. sicam.* Ien.
 taculum.
- moeghen-gaue/moeghen-ghif-
 te.** *ger sax sicamb.* Parapherna,
 paraphernalia, antipherna,
 orum: donatio propter nu-
 ptias, sponsalitia largitas, mu-
 nus nuptiale. *vulgo* morga-
 natica, morgengeba, & mor-
 gingabicu. *quasi dicas*, donum
 matutinum: quod maritus
 dotis nomine vxori suæ ero-
 gat die nuptiarum ante nu-
 ptiale conuiuium.
- moeghen-glants.** Aurora.
- moeghen-groete.** Saluatio ma-
 rutina.
- moeghen-roed.** Aurora, matu-
 ra, diluculum.
- moegen schijn.** Aurora, dilucu-
 lum.
- moeghen-spraecke.** Colloquiū
 matutinum: dies iudicus
 matutinus Antverpiensibus
 vsitatus.
- moeghen-sterre.** Lucifer, iu-
 bar.
- moeghen-stond.** Aurora, ma-
 tuta, diluculum, hora matu-
 tina, tempus matutinum.
- moeghen-stondigh.** Matuti-
 nus.
- Moziaen.** j. moziaen.
 Aethiops.
- Mozkelen** Murmurare, grun-
 nire.
- Mozre / moz.** *ger. sax. sicamb.*
 Scropha, porca.
- Mozren.** Grunnire: & Mur-
 murare, obmurmurare, mur-
 millare, mussitare, tacite sto-
 machari.
- Mozseel/mozseelken.** Bolus.
vulgo morsellum.
- Mozsel.** *ger. sax. sicamb. scand.*
 j. moztier. Mortarium.
- mozsele** Mica, frustulum.
- mozselen.** Friare, frangere in mi-
 cas.
- mozselen.** *sax. sicamb. scand.* Pin-
 sere, terere vel contundere in
 mortario.
- mozsel-stamper.** *scand.* Pistil-
 lum.
- mozsel-steen.** *sax. sicamb. j.* moz-
 tier-steen. Mortarium.
- mozsel-steen / tuf-steen.** To-
 phus: lapis arenarius, facile
 friabilis.
- mozselachtigh.** Fragilis, fria-
 bilis.
- mozselinghe.** Micæ.
- mozselinghen.** Analecta, quif-
 quilæ ciborum.
- Mozsier-gat / mazzier-gat/
 muer gat.** Riscus, fenestella
 aut capula intra parietē ap-
 parata.
- Mozstelle/mozstelleken.** Cru-
 stulum.
- Mozter.** Arenatum, cœmen-
 tum, intritum, intrita.
- mozter-bach.** Mortarium.
- mozter-houweel.** Rutrum cal-
 carium.
- Moztier.** Mortarium, pila.
- moztier-stamper.** Pistillum, pi-
 lum.

moyter-rock sand. Pistillum.
moytercken. Mortariolum.
Moywe. Mitis, mollis, tener.
moywens. Molliculus, mollicellus, tenellus.
moywen. Mollire, emollire, mitigare: & Mollescere, emolliri.
mo;wte/mo;whept/mo;wischhepd. Mollities, mollitia, mollitudo.
Mos/mosch/mosse. Situs, mucor.
mos der boomē. Muscus, bryō, lanugo arborum.
mos-krupd. Vlva, alga, fucus marinus, muscus marinus.
mos-achtigh. Muscosus: & Fracidus, mucidus.
Mosch / moschaet . j. musch / muschaet.
Moschet . j. muschet. Nisus.
Mose . j. Mosch. Lutum, cœnum platarum.
mose. Cloaca, latrina, laustrina colluvio, aquariū, aquariolū.
Mose (inquit Beccanus) locus est in edibus cui omne liquoris genus temerè infunditur, ut inde foras propellatur.
mose-gat. Cloacæ foramen, laustrinæ foramen.
mose-iancken. Ad limen amice gaudire, miserè amare, perditè amare.
mose-iancker. Perditè & miserè amans, miser amatorculus: & Ancillariolus: qui ancillam amat.
Mosse/mensis. Culex.
Mosschel. Musculus mari-

nus, mytilus, concha.
mosschel-man. Conchyta, qui conchas & musculos legit.
mosschel-schelpē. Calix conchæ, concha.
mosschel/masschel. Crassior oris pituita, phlegma.
mosschelen/masschelen. Screare, excreare, oris purulentiam eicere.
Mosse . j. mos. Situs, mucor, &c.
Mosse vetus. Famula. *hisp. mofa.*
Dupl mosse. Sordida ancilla, sordida mulier situ & squalore scæda.
mossen. Fracere, situm trahere.
Most. Mustum, vinum novum.
mostaertd. Sinapis, sinapi, sinapium: condimentum ex sinapi. *vulgo: mustarda: à musta nempe, quod semen sinapis soleat musto macerari & preparari, ad tollendam eius acrimoniam.*
Mot/mot-kasse. Lupanar, prostibulum.
Motte . frif . j. logh. Sus, scropha.
motte. Tinea, blatta.
mottigh. Vermiculofus, tineosus, sordidus.
Moude . holl . frif. Alveus: lignū excauarum ad condienda salsamenta.
monde/melck-teple. Sinum lactis.
Mout . Byne: hordeum madefactum quod germinavit, deinde cum ligulis enatis torretur. *vulgo maktum.*
mouter. Mollis, mitis, maturus,

rus, maceratus.
monteren. Mollire, emollire,
 macerare, maturum & molle
 efficere.

Mouwe. Manica, brachiale.
monwken. Parua manica.
moutwke/beckeneel-naed. Su-
 tura coronalis.

M V

Mucke. *ger. sax. ficamb.* Musca.

Mudde. Modius.

Mudleken .j. uiperken. Cheo-
 pina.

Muede .j. moede. Lassus.

Muelen .j. meulen. Mola.

Muer. Murus, paries lapi-
 deus.

mueren der stad. Muri, mce-
 nia.

muer-bjeker. Balista, tormen-
 tum murale, machina mura-
 lis, aries.

muer-gat/marster-gat. Rif-
 cus.

muerer. *sax. ficamb. fris. j.* muer-
 ser. Faber murarius, coemen-
 tarius.

Muf Mucidus, mucosus, redo-
 lens situm.

mulle Mucor, situs, mephyttis,
 putor.

muffen. Mucorem contrahere,
 mucere, mucescere, situm re-
 dolere, olere hircum, obolere.

Mugghe. Colex.

mugghe/mucke. *ger. sicab.* Mu-
 sca.

mugghefken. Cynips, scyni-
 pes: musca miotissimæ ge-
 nus.

Murpek. Locus ubi poma asser-
 uantur, pomarium.

murpek ost / murpken appel.
 Pomum viterum, molle.

Murpl/murpl-esel. Mulus.

murpl-dyhuer. Mulio.

murpl-esel. Mulus.

murplinne. Mula.

murplter. Mulio, agaso.

Murpl/ kack-berken. Pernio,
vulgo mula.

Murpl. Muleus, sandaleum,
 calcamenti genus.

Murpl. Os, oris, rostrum, rictus,
 bucca: mala, &.

murpl-band. Capistrum.

murpl-banden. Capistrare, ca-
 pistrum imponere.

murpl-kof. Fiscella. *g. d.* corbis
 oris, quo boum & iumento-
 rum ora capistrantur.

murpl-stoeter / kaf-bous.

Agyrta, circulator: falsas reli-
 quas deosculandas obtru-
 dens.

murplen. Proboscidem siue ro-
 strum extendere simultatis
 aut iræ causa: mutire, musti-
 tare.

murpler/ murplaerd. Musica-
 tor.

Murpnighen/monighen. Co-
 municare, participare, confer-
 ferre: & Sacra administrare:
 & Communionem sacræ su-
 mere, synaxin adire.

Murps. Mus. **Murpsken**. Mu-
 sculus.

murps/murpske/murpskel. Mu-
 sculus, lacertus: pulpa: carno-
 sa pars in corpore.

murps van de hand. Thecar:
 carnosâ pars manus inter pol-
 licem & medium digitum.

mups *ban het hout.* Pulpa ligni aut arboris.

mupf-hond. Murilegus, muscio: & Felis.

mupf-hond. *fland. j. wessel.* Muscela, sic dicta temptantè quod mures dantur.

mupsen. Murinus, a, um.

mupsen-hol. Latibulum murinum, cauus murinus.

mupsen-keutel. Muscerda.

mupsen-kront. Muscerda, firmus murinus.

mupsen-bael. Color murinus.

mupsen-balle. Muscipula.

mupsen. Mures capere, captare, venari, tacite quærere: insidiari muribus.

mupsen/metaphoricè. Abdita magoo silentio inquirere. *Becanus.*

mupsenêrest. Imaginari, contemplari, inquirere abdita.

mupsenisse int hooft. Imaginatio, phantasia.

Mupsteren *fland. gand.* Perscrutari, inquirere.

Mupte. Cauea, auarium, locus auarius: *vulgo* muta & mutatorium: locus in quo aues se recipiunt cum pennas mutant: & Tempus quo aues in tenebris seruantur, ne canant.

mupten. *vetus.* Mutare, commutare.

mupten/mupteren. Vocè mutare, auium more, pro anni temporibus.

mupten. Mutere, mutescere, mutire, susurrare, murmurare.

mupten/mupteren. Seditio-

nem meditari: conspirare, turbas ciere, coire, coitionem facere, per claneularios susurros excitare seditionem. *gal. mutiner.*

mupt-maecker. Seditiosus, factiosus, tumultuosus, turbulentus.

mupterje. Seditio, conspiratio, coitio: factio: seditio dubioque autore susurri.

Mul. *fland. j. ghemul.* Puluis, rudus, eris.

Munch/monick. Monachus.

munch. Blatta lucifuga: nigrum animalculū scarabeo vel grillo simile, velox, interdum delitescens.

munch/kozen-weuel. Curculio.

Munte. Moneta, numus, nummus, numisma, pecunia.

nunte. Moneta, nota numi, forma typusque monetæ.

munte. Pars postica, siue latus sinistrum nuni.

munte/munterje/mist-winkel. Officina monetaria.

munten. Cudere nummos, cudere argentum, signare argentum, aurum signare monetæ, nummū percutere, nummū signare, ferire pecuniam.

munt-meesters. Triumviri mensarii, triumviri monetales.

munter. Monetarius.

munterje. Officina monetaria: & Res summaria.

Murmelen. Murmurillare, submurmurare.

Murren/mozren. Murmurare,

re, murmurillare.

Murwe. j. mo:we. Mixis, mol-
lis.

Musck. j. musckeliaet. Mos-
chus, muscus.

musckadelle. Vinum apianū,
falernum, passum, dulce. vulgo
muscadella & muscarula.

musckadel-djupus. Vva apia-
na, apiaria, muscata, moscha-
tula.

musckaet-not. Nuxmyristica,
vnguentaria, odorata. vulgo
muscata sine moschata: ob ado-
ri prestantiam.

musckeliaet. Moschus, muscus,
odamenti genus ex aposte-
mate sanguinolento moschi
animalculi.

musckeliaet-katte. Moschus,
mus odoratus, mus peregrin-
us. vulgo muscus.

Musket. Haliaetus, nisus: avis
ex accipitrum fringillariorū
genere. vulgo muscetus.

musket. Bombardæ mainscu-
la genus, sclopus maior quā
furca sustinetur.

muskettier. Sclopetarius, fe-
renarius.

Mussehe. Passer.

Mutse. Pileus, pileum, vitca,
mitra, mitella.

mutse. j. amutse/al-mutse.
Amiculum.

mutse. Cæcus amor. **De mutse
hebben.** adag. Cæco amore
ardere, miserè amare, perdi-
tè amare, insânse amore, cæ-
cum esse amore, effictim de-
perire.

mutsen. vtm. Comere, orna-

re, redimere.

Mutsen. j. moetsen. Mutsare.
mutsaerd. j. moetsaerd. Falcis
cocularius.

N A

Nacht. Nox noctis,
tempus noctur-
num, concubiū:
**Nacht / quasi nie
acht durtur** Beca-
no: quod nihili estimetur.

nacht. j. ghe-nacht/ghe-nacht-
dagh. Dies fastus.

nacht-arbejd / nacht-werck.
Lucubratio.

nacht-dief. Vesculatus, ef-
fractor, fur nocturnus.

nacht-doeck. Capitis tegmen
nocturnum.

nacht-eten. vtm. Cœna.

nachte-gael. Luscinia, philo-
mela, acredula: avis vernis
mensibus per omnē serē no-
ctem garriens.

nacht-gheest. Larva, vmbra,
spiritus noctu infestus.

nacht-krekkel. Gryllus: genus
locustæ, simile cicadæ, noctu
stridens.

nacht-lÿcken. Subucula.

nacht-mael / auend-mael.
Cœna, nocturnæ epulæ, apud
Eucet.

nacht-maere / nacht-merrie.
Strix, lamia, incantatrix no-
cturna siue volatica & Incu-
bus, ephialtes. q. & equa no-
cturna.

nacht-mugghe. Cicindela, lÿ-
pyris, noctiluta: muscæ ge-
nus vespere per arua lucens.

nacht-muts/laep-muts. Pileus nocturnus.
nacht-raue. Nycticorax, cornus nocturnus.
nacht-rockken. Indusium, subucula.
nacht-ronde. Nyctostrategi, circitores nocturni.
nacht-tabbart. Vestis cenatoria, cenatorium, *g. d.* vestis vespertina *sive* nocturna.
nacht-tyotwe. Strix, lamia, larua, *g. d.* mulier nocturna.
nacht-waechte/ nacht-wachte. Vigilia, vigilie, excubie.
nacht-waeket/ nacht-wachter. Excubitor.
nacht-werck. Lucubratio.
nacht-wercker. Lucubrador, nocturnus operator.
nacht-wercker / bern-stekker. Coprophorus, nocte latrinas exonerans, *g. d.* operarius nocturnus.
nacht-wyl. Noctua, vlula: aus nocte volans: & *metaphor.* Lucifuga, lucifugus.
nachten/ nacht worden. Noctescere.
Nack. j. neck.
Nader/ water/ ader-slanghe. Natrix.
Nae/ by. Ad, apud, prope, propter, iuxta.
Nae/ tot. Ad, versus. **Nae hups gaen.** Domum versus ire, adire domum.
Nae. Ad, vt, secundum, quatenus, iuxta, ex, quantum.
Nae den wensch. Ex voto, ad votum.
Nae- by. Ad, apud, prope: & Fe-

re, ferme, propemodum.
nae-buer. *holland. sicamb. j.* ghesbuer, Vicinus, accola, accollens.
Nae. A. post, pone, secundum.
nae dat. Postea, tum, deinde, deinceps, exinde: & Postquam, posteaquam simulatque.
nae- byupd-loft. Repotia: conuiuium quod postridie nuptiarum apud nouum maritum fit.
Nae-deel. j. achter-deel. Damnum, injuria.
nae-deeligh. Damnosus.
Nae-dencken. j. achter-bencken. Futura meditari, & Suspicari.
Nae-der-hand. Postea.
Nae-disch. Secundæ mensæ, bellaria, tragemara.
Nae-doen. Sequi, imitari.
Nae-gaen. Sequi.
Nae-ghebacht. Suspicio.
Nae-ghepeps. Suspicio.
Nae-laet. Anni finis siue exitus, anni extremum, annus extremus.
Nae-kinderen. Liberi posterioris tori.
Nae-komen. Sequi, succedere.
nae-komelink. Successor.
nae-komelinghen. Successores, posteri, nepotes, minores, nati natorum & qui nascentur ab illis.
nae-komste. Successio.
Nae-koop. j. kalengteringhe. Retractus emptiois.
Nae-lacten/ toe-lacten. Concedere,

cedere, permittere.
nae-laeten-achter-laeten. Relinquere, omittere, negligere.
nae-laetigh. Negligens.
nae-loopen. Consectari, sectari.
nae-looper. Asecla, sectator.
nae-maecten. Imitari, assimulare, effingere, ad alterius formam fingere.
nae-maels. Postea, postmodum, in posterum, posterius, in futurum.
nae-maepen. Sicilire.
nae-maepfel. Sicilimentum.
nae-maend. Mensis extremus, extremum mensis, finis mensis.
nae-noene. Tempus pomeridianum.
nae-ooght/ nae-ooghtinge. Spicilegium.
nae-doghten. Colligere spicas à messoribus in agro præteritis.
nae-raed. Consilium post factum.
nae-raeden. Post consulere.
nae-raeden. Coniectare, coniecturam facere.
nae-raedinghe. Coniectura, coniectatio.
nae-saet. versus. Successor.
nae-saeten. Posterii, successor.
nae-segghen. Sequi verba alterius, reddere & imitari verba quæ alius præfatus est.
nae-segghen. Obloqui, detractare, à tergo pinferre, mordere clanculum, suggillare.

nae-smaeck. Sapor, posterior, gustus durus, non naturalis.
nae-somer. Autumnus, æstas autumnalis, æstas præceps vel extrema, senescens, summa, vltima.
nae-spraecke/achter-klap. Obrectatio.
nae-tgh. Tempus sequens, tempus posterius.
nae-toght / achter-toght. Acies postrema.
nae-volgh. Sequela.
nae-volghen. Sectari, consecrari, sequi, subsequi, insequi, imitari.
nae-volgher. Sectator, imitator, asecla.
nae-wijn/spoel-wijn. Lora.
nae-wepde. Fœnum cordum, serotinum, autumnale.
nae-weke. Septimana extrema, finiens: finis hebdomadæ.
nae-winter. Hyems præceps, extrema, senescens, summa.
naecken. Propinquare, appropinquare, instare, imminere, proximare, in propinquo esse.
naecht. Nudus.
naecht maecten. Nudare.
naechtheyd. Nuditas.
naechtelick. Nudè.
naed. Sutura, iunctura, commissura.
naeden. j. naepen. Sure.
naedel. ger. sax. sicamb. j. naelde. Acus.
naeder/naerder. Propior, propius: comparatiuus à nae. i. prope.

naederen / naecken. Propinquare, appropinquare.

naeder-schap. Propinquitas, proximitas, affinitas: & Praeferentia.

Naeghel. Clauus.

naeghel van den dingher. Vnguis, onyx.

naeghel / krupd-naeghel. Caryophyllum.

naeghel-booy / spijcker-booy. Terebra.

naeghel-kopfel. Praefegmina vnguium.

naeghel-mes / naegel-sweerd. Gladius longus ab altera tantum parte acutus, manubrio, instar clauis, non munito.

naeghel vast. Clauo affixus, clauis fixus, clauis contentus.

naeghelen. Clauo figere siue defigere.

Naepen / naeden. Suere, conluere.

naep-kopfken / naep-mandeken. Qualus, quassillus.

naeper. Sartor, sarcinator.

naepsterle / naepstere. Sarrix, sarcinatrix.

Naelde. Acus. *Germani nabel / transposita latera l. in fine, rectum & perfectum dicunt, a naeden / id est, suere.*

naelde / scheel-pysem. Acus criminalis, crinale, discriminale.

naelde van den toren. Pyramis, obeliscus.

Naelick *fland.* j. *bij-cants*. Fere, propemodum.

Naelinck *fland.* Proximus haeres.

naelinck-schap *fland.* Proximitas.

Naem. Nomen, vocabulum, titulus.

naemen .j. noemen. Nominare.

naemer / naem-ghauer. Nomenclator.

naemachtigh. Celebris, nobilis, inclutus.

naemelick. Nominatim, praesertim.

naemelick elcken noemen. Nominare quemque suo vocare, nominatim citare.

Naen / naenken. Nanus, pumilio, pumilo, pumilus, pumilius, homuncio, homunculus, homulus.

Naer .j. nae. Post, apud, ad, prope, &c.

naerder .j. naeder. Proximior, propior.

naerhede *fland.* Proximitas: & Retraetus iure proximitatis.

naersen *vetus fland.* j. *naederen*. Propinquare.

naest. Proximus.

naest den koninck. Secundus a rege.

naest-komende. Proxime venturus aut futurus.

naest leste. Penultimus.

naesten *hell.* j. *bernaderen*. Retrahere emptionem proximitatis iure.

Naue. i. *naue*.

Naessel *fland.* j. *naebel*. Vmbilicus.

Naen. j. *naecken*.

Naem. j. *naem*. Nomen.

Naep. Cyathus, scyphus, patra,

- ra, poculum.
nap. *vetus.* j. diepschotel. *Ca-*
tinus, paroptus, alueus, aluo-
 lus.
nap-boeder. *vetus.* j. schenker.
 Pocillator, à cyathis.
Narbe. *ger. sax. sicamb.* Cica-
 trix.
Narre. Fatuus, stolidus, insul-
 sus, bardus, stultus.
narre-kop. Scutum caput, ho-
 moparvus.
narre-werck. Stultitia, ine-
 ptia.
narzer tje. Sultitia.
narrisch. Fatuus, insipiens.
Nase. j. neuse. Natus.
Nasther. *fland.* Cupidus, aui-
 dus.
nastcherhepd. *fland.* Auiditas,
nastcherlick. *fland.* Cupidè,
 auidè.
Nast. *rustius aët.* Vitrina.
Nastel. j. nestel. Ligula,
nastelingsh. *fland.* j. nestel: Li-
 gula.
Nat. Madidus, madens, vduis,
 vuidus, humidus.
nat zyn. Madere.
nat worden. Madefieri.
nathepd / nattighepd. Ma-
 dor.
Nater / nater-slanghe / water-
slanghe. Natrix, hydrus, che-
 lydrus, anguis natus.
nater/ader-slanghe. Vipera.
Nauw / nauel van het rad. *ger.*
sax. sicamb. fris. hollad j. belghe.
 Modiolus rotæ: rotæ medium,
 cui infixi sunt radij.
nauel nae-bel. Umbilicus: liga-
 mentum, intestinorum me-
- diam ferè ventris planitiem
 obinens.
nauel van t'rad. j. nauw. Mo-
 diolus rotæ.
nauel-tijs ghematckt. Umbi-
 licatus.
Nauel. j. sterck-rarpe. Na-
 pus.
Nauw. Strictus, angustus, con-
 tractus: arctus.
nauw/spaerigh. Contractus,
 parvus.
nauw. Strictè, angustè, arctè,
 parcè.
nauw bessen. Penitissimè in-
 spectare, propius intueri.
nauw staen. Rem angustam
 habere, fortunam tenuem &
 contractiorem vitæ conditio-
 nem habere.
nauw ende scherp ghehouden
worden. Arctè contentique
 haberi.
nauw-hoozigh / scherp-hoo-
righ. Acer auditu.
nauw-pointigh. Curiosus.
nauwelick. Vix, vixdum ærè:
 & Parcè, tenuiter: & Stri-
 ctè,
nauwen. Angustare, arctare,
 stringere.
nauwote. *vetus.* Angustia.
Nauwers. *fland.* j. nergbens.
 Nusquam.

N E

- Ne.** *vetus. fland.* Ne, non.
Nebbe. *sax. fris. holl. j. beck.* Ro-
 strum animum. Nebba, teste
Plinio, veteribus Gallis rostrum
dicunt.
Nebbelinck. *holland j. ael.* An-
 guilla.

Nebck.

- Beck.** Cervix, posterior pars colli.
- Becken** *land.* Occidere.
- Becker.** Dæmon aquaticus, noprunus, eunofigæus.
- Bedet.** Infra.
- neder.** Humilis, inferus, depressus.
- Bedet-baelen.** Descendere.
- Bedet-bjucken.** Deprimere.
- Bedet-gaen.** Descendere.
- neder-ganch.** Descensus.
- neder-ganch der sonnen.** Occasus solis, occidens.
- Bedet-hof.** Colonia: & Cohors, cors.
- Bedet-hosen.** Tibialia.
- Bedet-kamer / neder-sate.** Cœnatio.
- Bedet-kleed.** *vetw. j. hjoecks.* Femorale.
- Bedet-kouffen.** Tibialia.
- Bedet-laeghe.** Clades, strages, iactura, calamitas.
- neder-laeghe hebbe.** Succumbere, vinci, cladem accipere, sterni, cadere.
- Bedet-laetse.** Demittere, deorsum mittere, deducere.
- Bedet-legghen.** Deponere.
- neder-legghen den twist.** Dirimere, componere altercationes, lites, bella.
- Bedet-ligghen.** Procumbere, recumbere, cubare, iacere.
- Bedet-rifsen.** Prolabi, delabi.
- Bedet-setten.** Deponere.
- Bedet-sincken.** Sidere, subidere.
- Bedet-sitten.** Residere.
- Bedet-slaet.** Decutere, prosternere.
- neder-slaen ende wooninghe nemen.** Considerere, considerare: ponere, figere sedem.
- neder-slaen de ooghen.** Demittere lumina, deicere vultum, deicere oculos, submittere oculos.
- neder-slagh.** Cædes, homicidium.
- Bedet-ballen.** Decidere.
- Bedet-waerts.** Deorsum, deorsum versus, versus inferiorem locum, pessum.
- Bedet-werpen.** Deicere, sternere, prosternere, fundere, profigare.
- Bedetste.** Infimus.
- Been.** Non, hand, minimè: *quasi dicat ne een / sine n'een / id est, nullus: ita quoque Latini nullus pro non usurpatur.*
- Beer. j. neder.** Infra.
- Beerre / nere / arce / ere.** Area: & Pavimentum: & Taberna, officina, anterior pars domus *Lonaniensibus dicitur.*
- Beerre / neeringhe.** Victus, quæstus.
- neeren.** Nutrire, fouere, alere, educare: & Quæstum sectari, exercere sumptum, lucrari, victum & facultates quærrere.
- neeringhe.** Victus, alimonia, nutrimentum, educatio: & Opificium, quæstus opificij, quæstus: & Opificium, consubernium opificum, collegium opificum, corpus civitatis.
- neeringh / neerachtigh.** Alumnus, almus, quæstufas.

neeruk/

- neernt/neerft**. Sedulitas, studium: *per metatheſin* trntft.
- neerntſtig/ neerſtig**. Diligēs, nauus, gnauus, impiger, ſedulus, vigilans, induſtrius, operi ſiue artificio intentus.
- neerntſtighepd / neerſtichepd**. Diligentia, ſtudium, ſedulitas, induſtria, vigilantia.
- neerſtigblich**. Diligēt, gnauiter, impigrē, ſedulo, intente, ſtudioſe, vigilantanter.
- Neſent/ neſens/ neuent**. Luta, prope, ſecus.
- Neſken/neue**. Nepos, nepotulus.
- neſken/bederſkelinck**. Nepos, prodigus.
- neſken/ ſinneken / boſtenmaecker**. Atellanus, ſcenicus, hiſtrio.
- Neſheen/.j. gheen**. Nullus, nemo.
- Neſhen**. Nouem.
- neſhen-mael**. Nouies.
- neſhen-ooghe**. Murenula. *piſci, vulgo* oculata.
- neſhen-ſtecken**. .j. moyellē. Ludere nouem ſcrupis, ludere calculis nouenis.
- neſhenſte**. Nonus.
- neſhen-rien**. Nouemdecim, vndeſiginti.
- neſhentigh**. Nonaginta.
- Neſſghe**. *ball. friſ. ſland.* Mānus, equus pumilus.
- Neſpen**. *ball. friſ. ſland.* Hinnire.
- Neſſghen/niſſghen**. Inclinare, proclinare, reclinare, propendere: & Fleſtere poplitem.
- Neſmaer**. *vetus ſland. j. maer.* Sed.
- Nemen**. Capere, ſumere, accipere, excipere, prehendere, comprehendere, deſumere, rapere, auferre.
- nemachtigh**. Capax, rapax.
- nemer**. Acceptor.
- neminghe**. Acceptio, ſumptio, aſſumptio.
- Nemermeer / niemermeest/ niemer**. Nunquam.
- Nepe/niſpinghe**. Vellicatio.
- nepe/haellens**. Poples.
- Neſſghens**. Nuſquam, nuſpiā, nuſquam locorum, nuſquam gentium, nullo in loco. *dicunt* n'erghens. *q. d. ne* rghens.
- Neſſe / neſſinghe, .j. neeſ / neſſinghe**.
- Neſſt. .j. neerſt**.
- Neſ/neſch**. Madidus. *q. d. nat. germ. naſ/naſe.*
- neſweder**. Aër humidus, madens.
- neſ oft neſch brood**. Panis multa aqua conſperſus, maceratus atque coctus.
- neſch ep**. Ouum ſorbile, molle, molliter elixum, ſiue coctum.
- Neſt/voghel-neſt**. Nidus, loculamentum, cunabula auium, domus auium.
- neſt/leggher der dieren**. Luſtrū, cubile ferarum.
- neſt-ep**. Ouum in nido relictum.
- neſt-koſt**. Nidus, loculamentum.
- neſten/neſtelen**. Nidificare, nidulari, nidum conſtruere.
- Neſſel / naſſel**. Ligula, ligula adſtrictoria, adſtrigmentum.
- neſſe-**

- neffelinck / naffelinck.** *fland.* j. **Netel.** Nebula, exspiratio roscida, nubecularior. *νεφέλη*, nubes dicitur.
- neffel.** Ligula.
- neffelen / naffelen.** Ligulis adstringere
- Neffelen** *rectius* nesten. Nidificare
- Net / nette.** Rete, cassis, macula.
- net / inghewand.** Præcordi: tela cordi obrenta: & Omentum, inuolucrum intestinis obrentum.
- net-boeue.** Nebulo, tenebrio, planus, impostor: & Ganeo. *q. d.* nebulo reticulatus.
- net-wijfe ghemaeck.** Reticularus, in modum retis factus.
- Net.** Nitidus, mundus, politus.
- netten / net maerken.** Mundare, nitidare.
- netten / nar maerken.** Madefacere. madidare, infuccare, inringere, rigare.
- netten den haerd.** Macerare barbam calida, *ut solent tonsores barbam rasuri.*
- netten.** *adagium potorum.* Proluere labra, multo potu ori admoto macerare barbam.
- Nete.** Lens, lendis.
- Netel.** Vrtica.
- netelen / bernetelen.** Vrtice vrticis.
- Netten** *vide* Net.
- Neue / neuen / neuend.** Prope, iuxta.
- neue / nefken.** Nepos: & Consanguineus, cognatus. **Neuf.** Parruales: & Confobrini, sobrini
- neue. j. nefken.** Scenicus, histrio.
- Netel.** Nebula, exspiratio roscida, nubecularior. *νεφέλη*, nubes dicitur.
- neuelachtigh.** Nebulosus, nubilus.
- neuelachtighed.** Nubilum.
- neuelen.** Nebulam agere, nebulam exspirare, nebulam exhalare.
- Nettend / neffend / neuen / neue.** Iuxta, prope, secus.
- Neuse.** Nasus.
- neuf-doeck.** *holl. sicamb. j.* snutdoeck Muccinum, strophium
- neuf-brup** Stiria nasi.
- neff-gar.** Naris.
- neuf-ga:en.** Nares.
- neuf-wijs.** Odorus, sagax, emunctæ naris, emunctus: & Nasurus, nasutulus.

N I

Nichelen. *vetus* Iouan. j. naghelen.

Nichte / nrechte. Neptis: & Consanguinea, cognata.

Nick / neck. Cervix.

nick / knick. Nurus.

nicken / knicken. Nuere, nutare, cervicalcem inclinare aut inflectere: & Incurtare se.

nicken met de coghen. Nutare, oculos inflectere annuendo, annuere.

Nie-sax fris *holl. j.* nopt. Nunquam.

Niemand / niemant. Nemo, nullus, nemo homo, nemo quisquam. *dicitur* niemant *q. d.* n'ie man: sicut Latinus nemo *q. d.* ne homo.

Niemer. Nunquã. *q. d.* ne iemer. **nie**

- niemer-meet.** Nunquam amplius.
- Niere.** Ren. **Nieren.** Renes.
- Nierken.** Renunculus.
- nier-bedde.** Renum adeps.
- nier-wee.** Nephritis, renum affectus.
- Nielen.** Sternuere, sternutare.
- nief-krupb.** Helleborus, helleborum, veratrum. *q. d.* herba sternutatoria.
- nief-poeder.** Sternutamentum, pulvis sternutatorius, medicamentum sternutatorium.
- nief-wortel.** Helleborus.
- niefinghe.** Sternutatio, sternutamentum.
- Niet.** Non, ne, haud, minus, nullus: & Nihil, nihilum. *q. d.*
- n'iet / sine ne iet.**
- niet alleen.** Non solū, non modo, non tantum, nedum, tātum abest. *&c.*
- niet eens.** Ne semel quidem.
- niet met allen.** Nihil profus.
- niet te min.** Nihilominus, atamen.
- Nieten / ghe-nieten / nutten.**
Vri, frui.
- Nieuw.** Nouus, recens, nuperus. *Op een nieuw.* Ab integro. *vulgo* A nouo.
- nieuw-ghedoude.** Neogamus, nympha, noua nupra.
- nieuw-jaer.** Annus nouus, anni auspiciū.
- nieuw-jaerdagh / jaer-misse.**
Calendæ Ianuarij, primus dies incipientis anni.
- nieuw-jaer-ghifte.** Strena, munusculū quod in anni auspiciū datur.
- nieuw-maere.** Nuntius, nuntium.
- nientof-ghierigh.** Cupidus nouarum rerum, audis nouitatis.
- nieuwachtigh.** Nouellus recentulus.
- nieuwekik.** Recens, recenter, nouiter, nouē.
- nieuwelingh / nieuwelings.**
Nuper, nuperrimē.
- nieuwigheb.** Nouitas.
- Nieuwers / nieuwaers.** Nusquam. *q. d.* ne ietwaers.
- Nyd.** Inuidia, liuor, inuidencia, maleuolentia.
- nyder / be-nyder.** Inuidus.
- nydigh.** Inuidus, inuidens, liuidus, inuidia flagrans, maleuolus, maleuolens.
- nydighaerd.** Inuidus, maleuolus.
- nyd-naghel / nyd-bel / nyd-bleesch.** Reduua vel reduua, paronychia: cutis circa radices vnguium resolutio atque fissura. *q. d.* vnguis inuidiosus: *vulgi enim opinio est, ei cuius cutis extra unguem se soluit, inuideri plerumque ab aliquo.* Gallicè *enuis.* *q. d.* inuidia.
- nyghen.** *j.* **nyghen.** Inclinare.
- Nypen.** Vellicare, stringere, summis digitis comprimere, adstringere, contrahere, vnguibus vellicare, vnguibus pungere.
- nyd-tanghe.** *fland.* *j.* **treck-tanghe.** Forceps dentatus.
- nyd-bleesch.** *fland.* *j.* **nyd-naghel.** Reduua.
- Nimmer / niemer.** Nunquam.

Noch.

N O

Noch. Adhuc, in super, etiamnum. **Tot noch toe.** Usque adhuc. **Noch eens.** Iterū. *vulgo* adhuc semel.

Noch. Nec, neque. **Noch niet.** Nondum, necdum. **Noch noek** Nec verò, nec porrò.

Nochtan/ nochtans. Tamen, attamen, veruntamen, atqui.

Nochter. j. *nuchter.* leiuus.

Noche. *frs. holl.* Nucha, spinus dorsū.

noche. Columen, summum tignum recti, quod à fastigio in longum peruat.

noche/kerfken in de pfl. Crena, incisura, incitura sagittæ quæ neruum admittit.

Nocken. *vetus.* j. *saocken/ hicken.* Singulare.

Noeghen. *vetus.* j. *ghe-noegen.* Placere.

Noepen/ noepen. *vetus.* Office-re, obesse, nocere, molestum esse.

noepelick/ nopelick. *vetus.* Nocuus, nocuus, molestus, infensus.

Noemen/ noemen. Nominare, nuncupare, vocare, appellare, indigitare.

noemlich. j. *naemlich.* Nominatum.

Noens. Nona hora diei naturalis, meridies.

noen-mael/ noen-maetij. Prandium.

noen-mael eten. Prandere. *quasi dicas comedere hora nona. Hora nona comedebant Romani. hinc Martialis; Imperat extra-*

tes frangere nona toros.

Noelch. j. *nulch.* Obliquus.

Nope. j. *noep.* Inuitus, difficilis.

Noepen. j. *noepen.* *vetus.* Office-re, obesse.

Nopt/ nopnt. Nunquam. *q. d. ne opt.*

Nol/rouw-kappyn. Humeralis, cucullus humeralis, cucullus lugubris.

Nonne. Virgo vestalis, virgo sacra. *vulgo nonna. Apud Egyptios sanctimonia presignes monachi, dicti nonni: monache verò & virgines sacre, nonne.*

Nonne/top. Turbo, turben.

Nood/ noode. Necessitas, labor, opus, negotium, occupatio, difficultas. **Van noode.** Necessesse, necessum.

nood/ nope/on-gbern. Innitus, non volens, difficilis: & Aegrè, inuitè, difficulter, moleste, grauiter, grauate. **Nood de iet doen.** Grauate aliquid facere.

nood-burft. Necessitas, vrgene egestas: & Requisita naturæ, victus.

nood-burftigh Necessarius.

nood-burftighyd. Necessitas.

nood-burft. *land.* j. *nood-burft.*

nood-dwanck. Necessitas vrgens.

nood-loos. Non necessarius, superuacuus, superuacaneus.

nood-seecke. Necessitas, necessesse, necessum.

nood-saechigh Necessarius.

nood-saechelick Necessario.

nood-

- nood-faerckelichhepd.** Necessitas.
nood-faecten. Necessitate vrgere.
nood-ftal. *ger. sax. fscamb. fris.*
j. boef-ftal. Sturumen, catafta veterinarij.
nood-weder. Tempeftas horrida, fæua, violenta.
nood weers. Necessaria defenfio: & Propugnaculum.
nood-weggh. Actus. *q. d. via* necessaria.
nood-wendiggh. Necessarius.
nooden. Inuirare, vocare, roggare.
noodigh. Necessarius, indigus, egens, egenus.
noodighen Cogere, necessitate vrgere, angere.
noodelick. Necessarius.
noodelichhepd Necessitas.
noodlicken. Necessatio.
Noord. Septentrio, boreas.
noord-spits/noord-affe. Polus arcticus, axis boreus.
noord-wind. Septentrio, apartias: ventus à polo per meridianum spirans.
noord-voften wind. Aquilo, boreas, cæcias: ventus qui ab orru. solftitiali flat.
noord-west. Borrolibycus.
noord-noord-west. Phœnix.
noordigh. Septentrionalis, borealis, arcticus, arcticus.
noordfch. Septentrionalis, borealis: & Feroculus, iracundus: & Bellus, bellulus, comprus.
Noose. *fland.* Noxa, malum, dânum: & Lis, diffidium.

noosel. Nocens.

noofen. Nocere.

Nooff / aif / weer in den boom. Nodus siue tuber arboris.

Nooff. Punctus, punctio: & Tactus.

nopen. Pungere, stimulare, tangere.

Nooffe. Villus, floccus.

nopachtigh. Villosus.

Not. Nux.

not musckaet / musckaet-not. Nux vnguentaria, odorata, myristica.

not van den kaelé boghe. Vncus, fibula: astragalus arcubalistæ.

not / hooft van de coluntne. Epistylum.

not / not steen / balck-sten. Mutulus, caput trabis in muro extans. **Noten / not-steenen.** Proceres, mutuli.

not-bolster / not-booffe / not-schelle. Culleola, cortex viridis putamen nucis ambiens.

not-boom. Nux.

not-schaele. Putamen nucis, bifida putaminis carina, testa iuglandis, compactile operimentum nucis.

not-schelle / not-bolster. Culleola.

not-schelpen. not-schaele. Putamen nucis.

not-sloester. not-bolster. Culleola.

not-steen. not. Mutulus.

noteler. not-boom. Nux.

Nouw. j. nieuw. Nouus.

Nouw. j. nu. Nunc.

Nu/nouuo. Nunc iam, modo.
nu terst. Nunc primum, nunc demum.

nu ter tyd. Hoc tempore, im-
praesentiarum, in praesens tē-
pus.

Nuchte/ nuchten / nuchtens.
holl. sicamb. fland. Mane, matu-
tino tempore, tempore ante-
meridiano. **Hooghē nuchte.**
fland. Cras mane.

nuchten-stond. Matura, hora
matutina, tempus antemeridi-
dianum.

nuchter. Ieiunus, sobrius, nec-
dum fastus, siccus. *q. d. matu-
tinus.*

nuchter speecksel. Virgo salua,
ieiuna salua, salua quae ab
homine ieiuno expuitur, nō-
dum cibo aut potu corrupta.

nuchters monds speken. Ore
ieiuno loqui.

nuchterhepd. Sobrieras, ieiun-
ium.

Nucken. *fris. sicamb.* Astus, astu-
tia.

Nueghen. *j. noeghen/ghenoes-
ghen.*

Nuesch/noesch. Obliquus.

Nuese. *j. neuse.* Nasus.

Nummer. *j. nimmer.* Nun-
quam.

Nut. Vtilitas, emolumentum,
commodum, lucrum, fru-
ctus, compendium.

nut. Vtilis, conducibilis, fru-
ctuosus.

nut-daer. Vtilis, expediens, cō-
modus, fructuosus.

nuttelick. Vtilis, conducibi-

lis, ex vsu.

nuttelicken. Vtiliter, compen-
diose, frugaliter.

nuttigh. Vtilis.

nutten. Vti, frui, potiri, sumere,
vesci, sobriè degustare, sobriè
sumere ad necessitatem &
vtilitatem.

nuttighen/nutten. Frui, vesci,
modicè sumere.

nutschap. Vtilitas, emolumen-
tum.

nuttsel. *fland.* Victus, alimen-
tum.

Nuberen. *vetus.* *j. uberen.* Fla-
gitare, appetere.

O B

Blise/ outwel. Cra-
stulum, laganū,
vulgo obelia.

Blise-backer.
Crustularius.

O C

Ocksael. *j. hoogh-sael.*

Ocksel. Axilla, ala.

ocksel-stanck. Hircus, virus ala-
rum, graucolentia alarum,

Ocksupns. Occasio, ansa,
cauia.

O D

Odebaer/odebaert/odeber. *sax.
sicamb. j. opchaer.* Ciconia.

O E

Becken. *vetus.* betmeerderen.
Augere,

becker. *vetus.* *j. woeket.* Ec-
nus.

Becker. *j. oker.* Ochra.

Beffenen/ hoeffenen. Colere,
exercere, exercitare.

beffeninghe. Cultura, exerci-
tium,

tium, exercitatio, studium.

Oest/ oest/ frupt. Poma, fructus.

oest-gaerd. Pomarium.

oest-hof. Pomarium.

oest-merckt. Forum oporium.

oest-berkoop. Pomarius.

Oest/ast/quaft. Nodus arboris, centrum.

Oester. Ostreum, ostrea.

Oeuer j. ouer. Supra, ultra.

Oeuer. Litus, acta: & Ripa.

Oeuren/uberem. Auere, cupere, concupiscere.

O F

Offer. Oblatum, offermentum *apud veteres Latinos.*

offer. Sacrificium, immolatio, libatio, hostia.

offeren. Offerre, representare, largiri, dare: & Sacrificium facere, sacrificare, immolare, libare.

Offerande. Oblatum, donum: & immolatio, libatio. *vulgo offerenda.*

Officie. Officium, munus: munia, partes: & Administratio reipublicæ.

officier. Præfectus officio publico: magistratus, administrator iuris & iustitiæ.

officier/ dienaet/ sergeant. Satteltes.

officiers van den houe. Palatina officia. *vulgo officiales aulici: & Palatini.*

Oft. Aut, vel, seu, siue. **Oft ick oft ghy.** Aut ego aut tu.

Oft. An, num, si, vtrum. **Oft hy komt? An venit? Nuu-**

quid venit?

Oft. j. oest. Poma.

O I uel O Y

Ope/ouwe. Ouis, ouis matrix, ouis femina.

op-lam. Agna.

open-bleeschy. Caro ouilla.

Ope-baer/ ouwe-baer/ odebaer/odebaer. Ciconia, pelargus.

Opelick. j. Dodelick. fland. Vacuus, vilis; malus; prauus: & Aeger.

Opz. j. ooz/ hooz. Hæres.

Opt/opnt. Vnquam, aliquo tempore. **Miemad en heeft God opt ghesien.** Deum nemo vidit vnquam.

Opt/opnt. Semper, perpetuo, ab æterno. **Opt is de waerheyt behaet gheweest.** Semper veritas odio fuit.

Opupn. j. atupn. Ccpa.

O K

Oker/oker-gheel/bergh-gheel. Ochra, sil, terra lutea, coloris pallidi.

oker-gheel. Subflauus.

oker-not/wal-not. Iuglans, nux basilica, regia: nux cuius succus recens & præcipue putamina siue viridis cortex colore tingunt subflauo, & ochra simili.

okerler. vetus fland. j. not-boom. Nux, arbor iuglandes ferrens.

O L

Olefant/elefant. Elephas.

Olie. Oleum.

olie van olghe/ bodm-olie.

Olium.

olie-koek. Globulus, edulij genus globi in modum conuolutum, è farina, uis passis, & oleo concinnatum.

olie-krupcke. Lecythus, ampulla oleari, gurtus.

olie-meulen. Trapes, trapetum, mola olearia

olie-press. Trapes, trapetum, trabs qua oleum exprimitur.

olie-slaeyher. Olearius: qui oleū trapetis exprimit.

olie-steen. Cos olearia vel olearis, cos Cretica: qua scalptores scalpra & cæla exterunt, oleo humectati volens.

olie-berkoopet. Olearius.

olie-berwe. Color olearius: pigmentum oleo tritum & maceratum.

olien. Vngere oleo.

olieffel/olieffe/kerstme. Oleū, vinctio, chrisma, oleū sacratū.

olijf oljue. Oliua, bacca oliuæ.

olijf-boom / oljuen-boom.

Olea, oliua, arbor Palladia.

olijf olie. Oliuum, oleum oliuarum.

olijf-stē. Sanfa, fansa, os oleæ, officulum oliuæ.

oljue. Oliua, bacca oliuæ.

olintiere. Oliuctum.

Olm/molck. ger. sax. sicamb. Salamandra.

Olm/olm-boom. Vlmus.

Olm/molm. Caries, puluis ligni carioli.

olm-wozm / molm wozm/hout-wozm. Terebo, tinea: vermis ligna erodens.

olmachtigh / molmachtigh. Cariolus, vermiculosus.

O M.

Om Ob, propter. **Om dat/om dies wille dat.** Propterea quòd, quandoquidem, quia.

Om niet. Frustrā; nequiquam gratis. **Om Gods wille bidden.** Per Deum rogare.

Om Circum: am. **Om est om.** Circumcirca. **De wind is om.** Ventus mutauit stationem, alio se recepit, aliunde spirat.

Om-booghen. Circumflectere.

Om-bzenghen/booden. Interficere, perimere, interimere, tollere de medio.

om-bzenghen/berquisten. Dilapidare, prodigere.

Om-cinghelen. Circumcingere, circundare, circumuallare.

Om-dzaeghen. Circumferre, circumportare.

Om-dzaepen. Torquere, contorquere, vertere, versare.

Om-dzuen. Circumagere.

Om-gaen. Ambire, circuire, circumire, obire, ire in orbem.

om-gaen. Replicari, reflecti: tanquam ferri acies.

om-gaen met temanden. Versari cum aliquo, conuersari, consuetudine alicuius vti, tractare aliquem.

om-gaen met eenighen handel. Exercere rem aliquam, versari in re aliqua, tractare rem aliquam.

Om-ganck. Circuitus, ambitus.

om-ganck/pand. Porticus.

om-

- om-ganch.** Supplicatio, supplicium, *vulgo* processio.
- om-ganch/ kermis-om-gäck.** Pompa, pompa sacra.
- Om-gouden.** Circumcingere.
- Om-gratuen** Circumfodere.
- Om-grijpen.** Comprehendere, amplecti.
- Om-hangh.** Velum, velarium.
- om-hanghen.** Circumpendere: & Velare.
- om-hanghfel.** Velum, velariū, peripetasma.
- Om-helsen/om-halfen.** Amplecti, amplexari, iniicere brachia collo, circumplecti, circumdare brachia collo.
- Om-keer.** Conuersio, inuersio, versura: & Anfractus, circuitus.
- om-keeren.** Vertere, conuertere, versare, voluere, inuertere.
- Om-kleed.** Amictus.
- Om-koopten.** Emere aliquem donis, corrumpere, peruertere pecuniis, illicere muneribus, pecuniā à iure & æquitate abducere.
- Om-legghen.** Circumponere, cingere.
- om-legghel/boord.** Instita, limbus, ora; fascia extremitatem circumquaque ambiens.
- Om-loop.** Circuitus, circulus, ambitus.
- om-loop.** Herpes, zona: herpes miliaris, herpes pustulosus. Ignis sacri species, humanum corpus circumrepens.
- om-loop/ swijmelinghe des hoofts.** Vertigo capitis.
- om-loopen.** Circumcurrere, circumcurrere.
- Om-ringh.** Gyros, circuitus, circulus, ambitus, orbis.
- om-ringden.** Circundare, cingere, circulari.
- Om-satten.** Circumponere, oblidere.
- om-setten.** Vertere.
- om-setten van sijn op-set.** Auertere à propositio, cœpro, consilio: traducere in aliam sententiam, flectere, mouere.
- Om-sien.** Circumspicere, respicere.
- Om-slaen.** Vertere, versare, inuertere.
- om-slaen het kleed.** Induere se amictu, amicti se veste, inuoluere se pallio, veste, amictu &c.
- om-slaen de mouwen. j. op-slaen.** Reflectere, replicare manicas.
- om-slagh.** Conuersio, inuersio: & Replicatio, reflexio.
- om-slagh.** Amiculum.
- om-slagh.** Inuolucrum, segestrā.
- om-slagh des boecks.** Inuolucrum, operculum, membrana libri.
- om-slagh. j. om-wegh.** Viç flexus.
- Om-stooten.** Prostrernere, peruertere, inuertere: & Interpellare impedire, prohibere.
- Om-trent.** Circa, circiter, ad.
- Om-trent thien daghen.** Dies plus minus decē.
- Om-trent d'z duzent.** Ad tria millia.
- Om-trent den nacht.**

Sub noctem, paulò ante vel post noctem.

- Om-tupnen.** Circumsepire.
Om-baedemē. Brachiis vtrinque exensis complecti, amplecti vlnis.
Om ballē. Corruere, cōcidere.
Om-vāgh. Circuitus, ambitus.
om-banghen. Amplecti, circumplecti, comprehendere, circumprehendere.
Om-batten. Comprehendere, amplecti.
Om-waepen. Vento corruere, deiici, inuerti, euerri vi ventorum.
Om-weggh. Diuerticulum, anfractus, viæ flexus.
Om-weluen. Cāmerare, concamerare: & Inuertere, in contrarium vertere.
Om-wenden. Vertere, conuertere, vsuere.
Om-wendrelē. Circūuoluere.
Om-werpen. Subuertere, euertere, peruertere.
Om-wimpelen. Velare, obuoluere: & Ambagibus vti.
Om-winden. Obuoluere, circumuoluere.
Om-windsel. Inuolucrum.
Om-wyngghen. Contorquere, retorquere.

O N in compositione.

On. Sine, absque, præter, citra: superioribus Germanis etiam extra compositionem diètio frequentissima: inferioribus autem tantum in compositione vsitata, loco particule priuatiue siue negatiue: componitur cum substantiuis, frequentius autem cum adiectiuis,

exponiturq; plerumque per In.

- On-acht-baer.** Vilis.
On-acht-saem. Negligens, oscitans, oscitabundus, incuriosus, focors.
on-acht-saembepd. Negligētia, oscitantia, incuria.
on-acht-saemlick. Negligenter, oscitanter.
On-aerdt/ont-aerden. Degenerare.
on-aerdigh. Degener, inuentus, illepidus, ineptus, rudis, incultus.
on-aerdichepd. Ineptia.
on-aerdighlick. Ineptè, illepidè, inuenustè, incultè.
On-argh. Innoxius, innocens, insons, sincerus, candidus, bonus, sine dolo.
On-barm-herdigh. Immisericors, immitis, inhumanus, durus, inclemens.
on-barm-herdichepd. Immisericordia, inhumanitas, inclementia.
on-barm-herdighlick. Immisericorditer, inclementer.
On-baete. Incommodum, detrimentum.
On-be-dacht. Immeditatus, incōsideratus, impræmeditatus, incogitans, inconsideras, imprudens, temerarius.
on-be-dachtchepd. Incogitātia, inconsiderantia, temeritas.
on-be-dachtichlick. Incōsideratè, impræmeditatè.
On-be-dwonghen. Incoactus, voluntarius.
On-be-gaest. Indotatus.
On-be-gāckelick. Inaccessus.

On-

On-be-grepen. Irreprehensus.
on-be-greppelijck. Incomprehensibilis: & Irreprehensibilis, irreprehensus.
On-be-haeghlick. Ingratus, inuenustus, displicens.
on-be-haeghlickhepd. Displacencia, inuenustas.
on-be-haeghlickē. Ingratē, inuenustē.
On-be-handlaem. Inhabilis: & Intractabilis.
On-be-hooylick. Indecens, inconueniens.
On-be-jaerd. Immaturus annis, minor annis, paruus aetate, impubes.
On-be-kenlaem. Ingratus, immemor accepti beneficij.
On-be-kēt. Ignorus, incognit⁹.
On-be-leeft. Inctuilis, ingratus, inhumanus, humanitatis expers & vitæ communis ignarus.
on-be-leefthepd. Inciuilitas, inhumanitas, ingratitudo.
on-be-leefdelick. Inciuiliter, inhumaniter.
On-be-quarm. Ineptus, incongruus, incongruens, inconueniens, importunus.
on-be-quarmhepd. Ineptia, incongruitas.
on-be-quarmlick. Ineptē, incongruē.
On-be-raeden. Inconsultus.
On-be-reedt. Imparatus.
On-be-rispekick. Irreprehensus: qui iure reprehendi non potest.
On-be-roerlick. Immobilis.
On-be-schaedigh. Indemnis.

On-be-schaemt. Impudens, effrons, perfricta frontis, os impudens, inuerecundus, verecundiaē expers.
on-be-schaemthepd. Impudentia.
on-be-schaemdelick. Impudenter.
On-be-scheedē/on-be-scheden. Indistinctus, indefinitus, immodestus, insolens, confusus: & Expers rationis, brutus.
on-be-scheedenhepd. Immodestia, confusio.
on-be-scheedelick. Immodestē, confusē, indistinctē.
On-be-schoft. Incompositus, incōditus, ineptus, rudis, impolitus. *q d. on-be schaeft.* j. neque ascia neq, dolabra politus.
On-be-schoyen. Intonus.
On-be-schuldigh. Inculpatus, insoos.
On-be-sint. Inconsideratus, inconsiderans, mentis inops, focios, temerarius.
On-be-smet. Immaculatus.
On-be-saeden. Incircuncisus.
On-be-soyght. Incuriosus, negligens curæ, non sollicitus.
On-be-standigh. Inconstans, instabilis.
On-be-stierigh. Indomabilis, indomitus.
On-be-suyt. Inconsideratus, improuidus, incogitans, temerarius: & Ferox, belluinus, immanis.
On-be-raemelick. Indecens, indecorus.

- on-be-taemelickhepd** . Indecentia.
on-be-taemelicken . Indecenter, indecorè.
On-be-ballick . Illepidus, inuenustus , ineptus , indecorus.
On-be-bleekt . Immacularus, inuiolatus , incontaminatus, incorruptus, intemeratus.
On-be-breeft . Impavidus, inrepidus.
On-be-bijdt . Immonitus.
On-be-twaerdt . Incustoditus.
On-be-wandelt . Inuius, infrequens.
On-be-weeghlick . Immobilis.
On-be-weeght . Immotus.
On-be-weendt . Indeploratus.
On-be-woonlick . Inhabitabilis.
On-be-wist . *vetus* . Ignoratus, incognitus , incertus , inopinatus.
On-bijt-ont-bijt/in-bijt . Intractulum.
On-billigh . Iniquus , iniustus.
on-billighepd . Iniquitas, iniustitia.
onbilligblick . Iniquè, iniuriosè, iniustè.
On-bondigh . Irritus, non firmus, non ligatus.
On-dachtigh . Immemor.
On-daed . Maleficium, malefactum, nefas, flagitium.
on-daedigh . Maleficus, nefarius, flagitiosus, scelestus.
On-danck . Mala gratia. **On-danck weten** . Iniquo animo

ferre, ægrè ferre, in malâ partem accipere.

on-danck be-haelen . Inire malam gratiam.

on-danck-baer . Ingratus, immemor beneficij accepti.

on-danck-baerhepd . Ingratitudo , obliuisio beneficij accepti.

on-danck-baerlick . Ingratè.

On-deelachtigh . Expers.

On-deugdh . Vitium, dedecus, improbitas, vitiositas.

on-deughdelick . Inutilis , vitiosus, improbus.

on-deughdigh . Inutilis , improbus.

on-deughd saem . Inutilis, vitiosus.

On-dicht . Pertusus , fistulosus, rarus, non densus, non foliatus, solutus, non arctè confusus aut compactus.

On-diend . Male meritum, iniuria, damnum, offensio.

On-diep . Non profundus.

on-diepte . Vadum, puluuius.

on-diepte / plaete . Breuiarum.

on-diepten . Sytes: importuosa & vndarum breuibus infesta loca.

On-dier . Vilis, non carus.

On-doelick . Impossibilis: quod fieri aut effici non potest.

On-drachtigh . Sterilis.

On-duerigh . j. **on-ghe-duerigh** . Indurabilis.

On-echt . Illegitimus.

on-echte . Illegitimus thorus, nuptiæ illegitimæ.

on-echtigh . Illegitimus.

On-

- On-edel.** Ignobilis, degen er, ob-
 scurus, plebeius.
On-eenigh. Dissidens, nō vna-
 nimis.
on-eentghed. Discordia, diffi-
 dium, dissentus.
on-eeng. Discors, dissentiens,
 discrepans, dissidens.
On-eere. Probrum, turpitude,
 dedecus, infamia, ignomi-
 nia.
on-eer-baer. Inhonestus, im-
 pudicus.
on-eer-baerhed. Dedecus,
 impudicitia, probrum.
on-eerlick. Inhonestus, deho-
 nestus, spurcus, ignominio-
 sus, indecorus, impudicus.
on-eerlickhed. Impudicitia,
 dedecus, probrum.
on-eerlicken. Inhonestè, spur-
 cè, indecorè, impudicè.
On-essen. Inæqualis, iniquus,
 impar.
on-essenhed. Inæqualitas, ini-
 quitas.
On-epghen. Impropius
on-epghentlick. Impropiè.
On-epndelick / on-epndigh /
on-endelick Infinitus.
On-ganck-baer. Inuius, inac-
 cessus, inaccessibilis.
on-ganck-baer gheld. Impro-
 bata moneta, nummus qui in
 vsu non est.
On-gants. Non integer: cor-
 ruptus, contagiosus, morbi-
 dus. **On-gants bercken.** j.
on-gheue. Sus grandinosus.
On-gast-baer. Inhospitalis.
on-gast-baerhed. Inhospita-
 licas.

- On-ghe-acht.** Despectus, con-
 temptus, vius, abiectus.
On-ghe-baebigh. Impatiens,
 impotens, immodicus, impa-
 tiens balnei, remedij, morbi,
 doloris. *Or.*
On-ghe-baerdt. Imberbis, in-
 uestis, impuber.
On-ghe-beden. Non rogatus,
 vltro.
On-ghe-bluscht. Inextinctus.
on-ghe-bluscht kalck. Calx
 viua.
On-ghe-bonden. Non ligatus,
 solutus, dissolutus, liber: *Or*
 Cælebs.
on-ghe-bondē / on-ghelckicht.
 Incompositus, dissolutus, dis-
 cinctus.
**on-ghe-bondē mēsch in spre-
 ken.** Os infrene, os petulans,
 os improbum: homo perulās,
 maledicus, turpiloquus.
On-ghe-bruyck. Indigentia
 vsus, inutilitas. **On-ghe-
 bruyck maeckē.** Inutile red-
 dere, adimere vsum.
On-ghe-daen. Infectus: *Or* In-
 formis, deformis, deforma-
 tus.
On-ghe-deelt. Indiuisus.
On-ghe-deeslemt byodd. Azi-
 mus, non fermentatus pa-
 nis.
On-ghe-deghen. *vetus stand.*
 Deformis.
On-ghe-dienstigh. Inofficio-
 sus
On-ghe-dooghe. *vetus.* Impa-
 tientia.
on-ghe-dooghsaem. Impa-
 tiens.

On-ghe-duerigh. Non durabilis.

on-ghe-duerigh. Tempestuosus, imperuosus, inquietus, irrequietus, inconstans, impatientis, impotens animi, intemperans, incontinenens.

On-ghe-groet. Insalutarus.

On-ghe-heeten. Iniusus.

On-ghe-heuet. j. **on-ghe-deel** semet. Azimus.

On-ghe-hoozsaem. Inobediens, immorigerus, contumax, rebellis.

on-ghe-hoozsaemhepd. Inobedientia, rebellio.

On-ghe-hoozt. Inauditus, non auditus.

On-ghe-houdt. Caelebs, innuptus, innupta, innubus, innuba, coniugalis vinculi exors.

On-ghe-houwen steen. Caementum, lapis rudis, non caesus.

On-ghe-hulbigh *vetus*. j. **on-ghe-trouw**. Infidelis, infidus.

On-ghe-hult. Non vittatus, non redimitus.

On-ghe-kemt. Impexus.

On-ghe-kleedt. Inuestis.

On-ghe-laeden. Vacuus, inanis, non oneratus, non onustus.

On-gheld. Vectigal, tributum, exactiones. *dicitur on-gheld quasi sine pecuniis: exactiones enim & vectigalia maris supiū pecuniis vacuum faciunt.*

On-ghe-leerd. Indoctus, illiteratus, ignorans.

on-ghe-leerdhepd. Ignoran-

tia, inscitia.

on-ghe-leerdvelick. Indocte, ignare.

On-ghe-legen. Male situs: & Incommodus, non oportunus.

On-ghe-ljck. Dissimilis, inaequalis, absimilis, diuersus, dispar, impar.

on-ghe-ljck/on-recht. Iniuria, iniquum, iniurium.

on-ghe-ljck ismanden doent. Facere alicui iniuriam.

on-ghe-ljckhepd. Inaequalitas, dissimilitudo.

on-ghe-ljckelick. Inaequaliter, dissimiliter.

On-ghe-looffelick. Incredibilis

on-ghe-looffelicken. Incredibiliter.

on-ghe-lootte. Incredulitas, infidelitas, diffidentia.

on-ghe-loouigh. Infidelis, incredulus, diffidens.

On-ghe-loont. Non remuneratus, non compensatus.

On-ghe-luck. Infortuniū, aduersa fortuna, mala fors, casus aduersus, res contraria, res afflicta: & Pauperies: dānū sine iniuria faciētis darū.

on-ghe-luckigh. Infortunatus, infelix, inauspicatus, inominatus, infaustus, sinister.

On-gheluckighen dagh. Dies ater, aduersus, infelix.

on-ghe-luckichtick. Infelicitater, inauspicato, malis ausibus.

on-ghe-luck-saem. *vetus*. j. **on-gheluckigh**. Infortunatus.

On-ghe-mack. Incomoditas, incom-

- incommodū, difficultas, egri-
tudo, malum.
- on-ghe-mackelick.** Incommo-
dus, difficilis, durus.
- on-ghe-mackelicken.** Incom-
modē, difficulter, duriter.
- on-ghe-maecht.** Infectus.
- on-ghe-mepn.** Non vulgaris,
rarus.
- on-ghe-mepnlick.** Rarō.
- on-ghe-mepntigh.** Rarus, in-
frequens, enormis.
- onghemepntigh groot.** Imma-
nis, immensus.
- on-ghe-mepntighhepd.** Rari-
tas, infrequentia.
- on-ghe-mepntighlick.** Præter
consuetudinem, præter com-
munem ordinem, enormi-
ter.
- on-ghe-mepndt.** Inopinatus,
inopinabilis, inopinus: **on**
Inopinanter, inopinato, præ-
ter opinionem.
- on-ghe-menght.** Nō mixtus,
purus, purus, merus, meracus.
- on-ghe-merckt.** Non nota-
tus, non consideratus.
- on-ghe-merckt laeten deur-
gaen.** Connuere, dissimu-
lare.
- on-ghe-meten.** Immensus.
- on-ghe-moedigh.** Abiectus
animo, fractus animo.
- on-ghe-moedighhepd.** Animi
abiectio, animi ægritudo.
- on-ghemunt siluer.** Argen-
tum non signatum.
- on-ghe-naede.** Inclementia,
offensa.
- on-ghe-naedigh.** Inclemēs, val-
de durus & asper, inhuman⁹.
- on-ghe-naedighlick.** Inclemen-
ter, acerbē, duriter, inhumā-
niter, inhumanē.
- on-ghe-nedelick / on-ghe-nees-
baer.** Immedicabilis, insa-
nabilis.
- on-ghe-noeghlick.** Iniucon-
dus, iniuaus, tristis, mole-
stus.
- on-ghe-noeghte.** Iniucondi-
tas, tristitia, mœror.
- on-ghe-noodt.** Non inuita-
tus, inuocatus.
- on-ghe-nuchtert.** Gulosus, nō
sobrius.
- on-ghe-nuchterthepd.** Gula.
- on-ghe-offent.** Inexercita-
tus, inexpertus.
- on-ghe-oojloft.** Illicitus.
- on-ghe-paepigh / on-ghe-
baedigh.** Implacabilis.
- on-ghe-paepde.** Impacatus,
implacatus.
- on-ghe-querst.** Illæsus.
- on-ghe-raeckt.** Intactus, non
tactus.
- on-ghe-raeckigh.** Intactilis,
quod tangi non potest.
- on-ghe-raeckelick.** Inaccessibi-
lis.
- on-ghe-raed ger. sax.** Impar.
- on-ghe-rechtigh.** Iniustus,
iniquus.
- on-ghe-rechtighhepd.** Injusti-
tia, iniquitas.
- on-ghe-rechtrighlick.** Injustē,
iniquē.
- on-ghe-reed.** Imparatus.
- on-ghe-reghelbt.** Anormis,
abnormis, enormis, irregula-
ris, immoderatus.
- on-ghe-rief.** Incommodum,
incom-

- Incommoditas**, difficultas, nocu-
mentum.
- on-ghe-rieklick**. Incommodus,
difficilis.
- On-ghern**. Inuirus, illibenter,
ingratis, difficulter, grauare,
grauatim, inuitè.
- on-ghern hebben**. Iniquè vel
molestè ferre, ægrè pati.
- On-ghe-roepen**. Inuocatus, nõ
vocatus.
- On-ghe-rust**. Inquietus, in-
quies.
- on-ghe-rusthepd**. Inquies, in-
quietudo.
- On-ghe-schaedight**. Indem-
nis, illæsus, saluus.
- On-ghe-schaest**. Impeditus,
scaber.
- On-ghe-schaepen**. Increatus,
informis.
- On-ghe-schendt**. Incorruptus,
integer, inuolatus, illibatus,
intemeratus.
- On-ghe-schepden**. Indiuisus,
inseparatus.
- On-ghe-schickt**. Incomposi-
tus, incõditus, indigestus, in-
ornatus, indistinctus, incon-
cinnus ineptus, immodestus:
⊗ Intemperans.
- on-ghe-schickthepd**. Ineptia:
⊗ Confusio: ⊗ Intempe-
rantia.
- on-ghe-schicketlick**. Incom-
positè, indigestè, indistinctè,
ineptè, inconcinniter, incon-
ditè, intemperanter.
- On-ghe-schreuen**. Inscriptus,
non scriptus.
- On-ghe-seggt**. Indictus, non
dictus.
- On-ghe-sebiggh**. Immodestus,
male moratus.
- on-ghe-sebigghepd**. Immode-
stia.
- on-ghe-sebigghlick**. Immodestè.
- On-ghe-sien**. Inuisus, nõ visus.
- on-ghe-sien/ ontsieck om sie**.
Ingratus oculis, inamœnus
aspectu.
- On-ghe-sodè** Crud⁹, nõ elixus.
- On-ge-sond**. Male sanus, æger,
morbidus, morbosus: ⊗ In-
salubris, infalutaris, pestilens.
- on-ghe-sonde. vetus. j. on-ghe-
sondhepd**.
- on-ghe-sondhepd**. Aegritudo,
debilitas, morbus, infirmitas,
inualerudo.
- On-ge-soutè**. Insulfus, nõ salus
- On-ghe-staedigh**. Inconstans,
instabilis, leuis.
- On-ghe-staedigh weder**. Cæ-
lum dubium.
- on-ghe-staedighepd**. Incoa-
stantia.
- on-ghe-staedighlick**. Incoa-
stanter.
- On-ghe-staepelt**. Instabilis,
inconstans.
- on-ghe-staepelhepd**. Instabili-
tas, inconstantia.
- On-ge-stelt**. Incompositus, in-
ornatus, inelegans, deformis,
ineffigatus.
- On-ghe-strakt**. Impunitus.
- On-ghestuem / on-ghe-stus-
migh**. Tempestuosus, pro-
cellosus.
- On-ghe-stuet**. Tempestuosus,
impetuosus.
- On-ghe-tempert**. Intēperatus.
- on-ghe-tempert weder**. Tem-
pestas,

- pestas, cæli intemperies.
- on-ghe-temperthejd.** Intemperies, intemperitas.
- on-ghe-temt.** Indomitus, immanuetus.
- on-ghe-tydigh.** j. **on-tydigh.** Intempestiuus.
- on-ghe-troost.** Non consolatus.
- on-ghe-trouw / on-ghetrouwigh** Infidelis, infidus.
- on-ghe-trouwighejd.** Infidelitas.
- on-ge-tupst / on-ghe-tupstigh.** Intemperatus, incontinens.
- on-ghe-twijfelt.** Indubitatus.
- on-ghe-vaerlick.** Sine discrimine.
- on-ghe-bal.** Casus aduersus, fors mala, mala fortuna, sinisterum omen, infortunium, miseria, ærumna.
- on-ghe-balligh.** Infortunatus, miser, ærumnosus.
- on-ghe-balscht.** Syncerus, intemeratus, verus, sanus, purus, purus.
- on-gheue / on-gants.** Morbidus, male sanus.
- on-ghe-bepnst.** Non fictus, non fucatus, syncerus.
- on-ghe-boegh.** Incommoditas, malum.
- on-ghe-boelick.** Insensibilis, insensilis, stupens, stupidus.
- on-ghe-breest.** Intrepidus, impavidus.
- on-ghe-wacht.** Inexpectatus.
- on-ghe-wapent.** Inermis.
- on-ghe-waer.** Incautus, improuidus.
- on-ghe-waer.** Inopinans, imprudens, non animaduertens.
- on-ghe-waerfhouwt.** Non præmonitus.
- on-ghe-waschen.** Illotus.
- on-ghe-weerde / on-ghe-wedde.** j. **on-wedde.** Temperstas, intemperies.
- on-ghe-willigh / on-willigh / Inuitus, nolens, refractarius, contumax.**
- on-ghe-wijn.** *vetm.* Damnum, incommodum.
- on-ghe-wis / onfcker.** Incertus, dubius.
- on-ghe-wondt.** Illæsus.
- on-ghe-wonnen / on-ghe-houwt** Incultus.
- on-ghe-woon.** Insolens, infucrus.
- on-ghe-woonhejd / on-ghe-woonte.** Insolentia, infuctudo, defuetudo.
- on-ghe-wrocht.** Rudis, infectus.
- on-godlick.** Impius.
- on-godlickhejd.** Impietas.
- on-godlicken.** Impie.
- on-god-buchtigh.** Impius.
- on-god-buchtighejd.** Impietas.
- on-god.** Non bonus, malus, improbus, prauus, vitiosus.
- on-goede maecten.** Inutile reddere, adimere vsum: perdere, corumpere, deprauare.
- on-grondigh.** Carens fundo, immentus.
- on-gunste.** Maleuolentia, inuidia.

- on-gunftigh.** Maleuofus, malignus, inenfus, inuidus.
- On-hand-faem.** Intractabilis.
- On-hebbelick.** Indecens, ineptus, incompositus, immodestus.
- on-hebbelicken.** Indecenter, ineptè.
- On-hepligh.** Profanus.
- On-hepl-faem.** Immedicabilis, inanisabilis.
- On-heughe.** *vetus.* Fastidium, tædium, tristitia, mœror, dolor.
- on-heughelick.** Displicens, fastidiosus, tædiosus.
- On-hoflick.** Inciuilis.
- On-hooghe.** Humilis, non altus.
- On-huer.** *fris.* Turpis, horridus, deformis.
- On-huplick.** Non frugi, prodigus.
- On-iupst / on-tuft.** Iniustus, iniquus, inæqualis, non æqualis.
- On-klær.** Obscurus, non clarus, turbidus.
- On-kond / on-kondigh.** Ignotus.
- On-konftigh.** Rudis, iners.
- on-konftighlick.** Inartificialiter.
- On-koff.** Dispendium: **On** Superfluum, sumptus extraordinarius, impensæ volupuariæ.
- on-koffen.** Accessiones: accessoria: quæcunque emptioni accedunt, & præter pretium ab emptore erogantur.
- on-koffelick.** Vilis, non pretiosus.
- On-krachtigh.** Impotens, debilis.
- On-kout.** *vetus.* Sermo absonus.
- On-krupd.** Zizania, lolium, vitium frumētī aut herbarum, herba inutilis.
- On-kupfch.** Impudicus, libidinosus.
- on-kupfcheyd.** Impudicitia, libido.
- on-kupfch-baer.** Immundus.
- On-lanck.** Curtus, breuis, non longus.
- on-langh.** Breuī, propediem.
- on-langhs ghe-leden.** Nuper, nuperrimè, non ita pridem, non multo ante tempore.
- On-lede.** *vetus.* Negotium, impedimentum, occupatio.
- On-ledigh.** Occupatus, impeditus.
- on-ledigheyd.** Negotium, occupatio, impeditio.
- On-leer-baer / on-leer-faem.** Indocilis: qui doceri non potest.
- On-liestick.** Inamabilis, inamœnus, inuenustus, iniucundus, infestiuus.
- On-lydelick.** Impassibilis, intolerabilis.
- On-lyd-baer.** Impatibilis *vulgo.*
- on-lyd-faemheyd.** Impatientia, intolerantia.
- on-lyd-faemlick.** Impatenter, intoleranter.
- On-lyuigh.** Mortuus, vita functus.

on-loffelick . Illaudatus, illaudabilis.
On los-bare . Insolubilis: qui solui aut redimi non potest.
On-louter . Impurus.
On-lust . Fastidium, tædium, nausea, odium : & Ignavia, aëdia : & Aegritudo.
on-lyd-saem . Impatiens, intolerans.
on-lustigh . Nauseans, fastidiosus : & Inamœnus : & Ignavus : & Lassus : & Aeger.
On-macht . Impotentia, debilitas.
on-macht . Defectus animi, defectio animæ, deliquium animi, syncope, præceps viriû lapsus, syntexis, lypothymia.
In on-macht vallen . Deficere, animo linqui, deliquiû pati.
on-machtigh . Impotens, debilis, imbecillis, infirmus, impositus.
on-machtighen . Impotentem reddere.
On-manterigh . Immodestus.
on-manterlick . Immodestus, dissolutus, immoderatus.
on-manterlickhepd . Immodestia.
on-manterlicken . Immodeste.
On-maete . Immoderatio, immodestia, immensitas.
on maetigh . Immoderatus, immodicus, immodestus, enormis, luxuriosus, intemperas, incontinens.
on-maetigh groot . Immenfus, immanis.
on-maetighhepd . Immodestia,

immoderatio, immensitas, intemperantia, incontinentia, luxuria.
on-maetighlick . Immodicè, immoderatè, enormiter, intemperanter, extra modum.
On-menighe . *vetus* . Pauci.
on-menighte . *vetus* . Paucitas.
On-mensch . Monstrum hominis, monstrosus homo, homo absurdus, à communi hominum natura absimilis.
on-menschelick . Inhumanus, humanitatis expertus, crudelis.
on-menschelickhepd . Inhumanitas, crudelitas.
on-menschelicken . Inhumaniter, inhumanè, crudeliter.
On-merckelick . Obscurus, difficilis consideratu, latens, absconditus.
On-metelick . Immenfus.
on-metelickhepd . Immenfitas.
On-mild . Immitis, asper, rudis.
On-minne . Inimicitia, odium, dissidium.
on-minnelick . Inamabilis, inimicus, odiosus.
On-moord . Animi abiectio, aegritudo.
on-moedigh . Abiectus, fractus animo.
On-moghelick . Impossibilis.
on-moghelickhepd . Impossibilitas.
On-mondigh . Infans.
on-mondigh . Impubes, minor annis, pupillus.

on-mondighepd. Infantia.

On-nae/on-naer. Non propè, remorè, longè, procul.

on-nae by. Remorus, longè distans.

On-noobigh. Non necessarius.

on-nood-saekelick. Non necessarius.

On-noosel. Innocens, insons.

on-nooselhepd. Innocentia.

on-nooselick. Innocenter.

On-nut. Inutilis, inanis, irritus, vanus, vilis, nullius frugis, nullius pens.

on-nuttelick. Inutiliter.

on-nuttigh. Inutilis; nullius valoris.

on-nuttighepd. Inutilitas.

On-oz-baerlick. Inutilis

On-ouer-winnelick. Insuperabilis.

On-paer. Impar, dispar, inæqualis.

On-partijdigb. Neutri parti fauens. *ulgo* neuter, neutralis.

On-passe. Importunitas, interceptivitas: tempus alienum.

on-passen. Male conuenire.

On-peps. Discordia, dissidiū, inimicitia.

On-prosyt. Inutilitas, dānum, dispendium, incommodum.

on-prosytigh/ on-prosytelick. Inutilis, incommodus, dispendiosus, damnosus.

On-quart. Innocens, non malus.

On-quist-bare. Insolubilis: quod redimi aut solui non potest.

On-raed. Inutilitas: periculū; abusus: detrimentum, incommodum, perditio.

on-raed ger. sax. fscambr. Sordes, squalor, inquinamētum, immunditia.

on-raed saem. Inutilis: & Periculofus.

On-raste/on ruste. Inquies.

On-recht. Non rectus, iniquus.

on-recht. Iniuria, iniustitia.

Conrechte. Non rectè, iniquè, iniuria, immeritò.

on-recht-baerdigh. Iniquus, iniustus.

on-recht baerdighepd. Iniustitia.

on-recht-baerdichlick. Iniustè, iniquè, iniuriā.

On-redelick. Iniquus, iniustus.

on redelick. Alienus à ratione, ratione carens.

on-redelick diet. Animal irrationale, irrationabile, ratione carens, brutum.

on-redelickhepd. Iniquitas.

On-reyn. Immundus, impurus.

on-reynichepd. Immundities, impuritas: & Impudicitia.

On-ryp. Immaturus, crudus, immitis, acerbus.

on rypighepd. Immaturitas.

On-roerlick. Immobilis.

on-roerlick goed. Res soli, bona immobilia.

On-saecht. Durus, asper, rudis, immitis.

on-saecht-moedigh. Immitis.

On-

On-saeligh. Miser, infelix.
on-saelighhepd. Misericordia, infelicitas.
on-saelighlick. Misere, infelicitate.
On-schaedelick. Innocuus, innocens.
On-schaemel. Impudens, iaque-recundus, effrons, perfrictæ frontis frontosus.
on-schaemelhepd. Impudentia, impudicitia.
on-schaemelick. Impudenter, inuerecuudè.
On-schalck. Incautus.
On-schoon. Indecorus.
On-schuld. Innocentia, integritas; Excusatio.
on-schuldigh. Innocens, insons, inculpatus, innoxius, expers culpæ, integer vitæ, seclerisque purus.
on-schuldighlick. Innocenter.
On-sedigh/on-ghe-sedig). Immodestus.
On-seggelick. Ineffabilis, inenarrabilis.
On-seghe *vetus*. Malum, infortunium, clades.
On-seker. Incertus, dubius.
On-sicht-baer. Inuisibilis.
On-sienlick. Inuisibilis.
On-sinnigh/wt sinnigh. Insanus, male sanus, vesan^o, vacerra, excors, captus corde, mente, *Or.* expers mentis, fanaticus, furiosus, furiosus, rabiosus, rabidus, lymphaticus, lymphatus, amens, mète alienatus demens.
on-sinnighhepd. Amentia, furor, insania, rabies, dementia,

deliratio, delirium, mentis error.
on-sinnighlick. Furiosè, furialiter, insanè, dementer.
On-smackelick. Insipidus; Insuauis.
On-soet. Insuauis, amarus, acerbus.
On-soyghelick. Tutus, sine periculo.
on-soyghsaem. Incuriosus.
on-soyghsaemhepd. Incuria.
on-soygh-buldigh. Incuriosus, negligens curæ, securus.
on-soygh-buldighhepd. Incuria, negligentia, securitas.
on-soygh-buldighlick. Negligenter, securè.
On-spoed. Aduersitas, impedimentum.
On-spreklick. Ineffabilis, inenarrabilis.
On-staede. Incommodum, incommoditas, nocumentum, damnum.
on staede doen. Obesse. **On-staede konten.** Venire incommode, importunè.
On-stantastrigh .j. on-ghestaedich. Inconstans.
On-sterck. Imbecillis, debilis, inualidus.
On-sterflick. Immortalis.
on-sterflickhepd. Immortalitas.
On-stijf. Laxus, non tensus, remissus.
On-stil. Irrequietus, inquiet, sine quiete.
on-stilte. Inquiet, inquietudo.
On-stond. Importunitas, tempus

- pus importunum, intempestiuitas.
- on-tijdigh**. *vetus*. Importunus, intempestiuus.
- on-straf-baer**. Irreprehensus, inculpatus.
- on-straffelick**. Ireprehensus, inculpatus.
- on-straffelickhepd**. Impunitas.
- on-straffelicken**. Impunè.
- on-strjd-baer**. Imbellis.
- on-struer**. Miris, placidus.
- on-stuunigh**. Tempestuosus, procellosus.
- on-suen fris**. Informis, squalidus.
- on-supuer**. Impurus.
- on-teghen-woordigh**. Absens, non prætens.
- on-tellck/ontallick**. Innumerabilis, innumerus, innumerosus.
- on-tjd**. Importunitas, intemestas.
- on-tjdigh**. Intempestiuus, importunus.
- on-tjdighhepd**. Importunitas, intemestas.
- on-tjdelinck / on-tjdighe vuchte**. Abortus, abortiuus fetus.
- on-tomigh fris/j. on-ledigh**. Occupatus.
- on-traegh**. Impiger.
- ontrent j. om-trent**. Circa.
- on troostelick**. Inconsolabilis.
- on-trouwe**. Infideliras.
- on-trouwe/ontrouwigh/ onghetrouwe**. Infidus, infidelis.
- on-tucht**. Immodestia.
- on-tuchtigh**. Immodestus, improbus, impudicus.
- on-twee. j. in twee**. Di, dis. in duas partes.
- on twee scheuren**. Discerpere, in duas partes rumpere.
- on-twee snijden**. Discindere, dissecare.
- on-twijfelick**. Indubitabilis, indubitatus.
- on-twijfelicken**. Indubitare, indubitanter, certo.
- on-bast**. Infirmus, debilis.
- on-bepl**. Non venalis.
- on-bepligh**. Non tutus, non liber. **on-beplighe wegghen**. Vix non tutæ, non apertæ aut securæ.
- on-ber-anderlick**. Immurabilis.
- on-ber-anderlickhepd**. Immutabilitas.
- on-ber-ander**. Non mutatus.
- on-ber-and-woord**. Indefensus, indicta causa.
- on-ber-haest**. Intrepidus, imperterritus, non attonitus.
- on-ber-betert**. Incorrectus, inemendatus.
- on-ber-bepd**. Inexpectatus.
- on-ber-biddelick**. Inexorabilis.
- on-ber-bytelick**. Inuiolabilis, inuiolatus, incorruptus, integer: & Inuiolatè, incorruptè, integrè.
- on-ber-dacht**. Non meditatus, incogitans, inconsideratus, incogitatus.
- on-ber-dachtelick**. Inconsideratè, temerè.

- On-ber-deelt.** Indivisus.
On-ber-derflick. In corruptibilis.
On-ber-dient. Immeritus, gratuitus.
on-ber-dient. Immeritò, præter meritum, immerenter: & Gratuitò, gratis.
On-ber-dozen. In corruptus.
On-ber-doutot. Crudus, non concoctus.
on-ber-doutwelick. Crudus.
on-ber-doutwelickhepd. Cruditas.
On-ber-dyaghlick. Intolerabilis, intolerandus: & Intolerans, impatiens.
on-ber-dyaghlickhepd. Intolerantia, impatientia, impotentia.
on-ber-dyaghlicken. Intolerabiliter: supra modum, ita vt ferri non possit: & Intoleranter, impotenter.
On-ber-dyiet. Alacritas, impigras, impigritia.
on-ber-dyietig. Non molestus aut tæditolus, non fastidiosus: & Festius, amœnus.
on-ber-dyiet-saem. Impiger, alacris.
On-ber-duldigh. Impatiens, intolerans.
on-ber-duldighhepd. Impatiëntia, intolerantia.
on-ber-duldighlick. Impatienter, intoleranter.
On-ber-ganchelick. Non peritrus, perpetuus, perennis.
on-ber-ganchelickhepd. Perpetuitas, perennitas.
on-ber-ganchelicken. Perpetuo, perennè.
On-ber-hoed. Improvisus, inopinatus: & Incustoditus.
on-ber-hoeds. Improvisè, inoprisè, inopinatò, inopinatè, inopinanter.
On-ber-holen. Non celatus, apertus, reuelatus, manifestus.
On-ber-hooygh. Inobediens.
On-ber-hoort. Inauditus: & Non exauditus.
On-ber-hopt. In speratus.
On-ber-let. Sine impedimento.
on-ber-let stellen ende dagh gheuen. Sine præiudicio spatium & dilationè dare, diem liberum dare.
On-ber-lyckelick. Incomparabilis.
On-ber-mæckelick. Irreparabilis: & Inamœnus.
On-ber-mæetdt. Non celebris, ignobilis, obscurus.
On-ber-menght. Non permixtus, merus.
On-ber-mÿdelick. Inevitabilis.
On-ber-moedelick. Infatigabilis, indefessus.
On-ber-moedt. Non lassus, indefessus.
On-ber-moghen. Impotens, invalidus, imbecillis, infirmus, debilis, parum efficax.
on-ber-moghen mënſch vat bettrighepd. Obefus nimiu, saburrarus nimia pinguedine, tardus abdomine.
On-ber-naemt. Obscurus,

- ignobilis, non celebris, ignotus.
- On-ber-noeght.** Non contentus.
- On-ber-noeghelic.** Morosus: cui nulla re quantumvis exacta satisfacit.
- On-ber-nuft.** Stoliditas, vecordia, rationis carentia.
- on-ber-nuftigh.** Irrationalis, rationis expertus, stolidus, vector, brutus.
- On-berre.** Non longè, propè.
- On-ber-saedelic.** Infariabilis, inexplebilis, infaturabilis, inexaraturabilis.
- On-ber-saeght / on-ber-saest / on-ber-tzaeght.** Intrepidus, impavidus.
- On-ber-schepden.** Indivisus, non divinus aut separatus.
- On-ber-schepdenlick.** Individus.
- On-ber-schilligh.** Indifferens, sine discrimine.
- On-ber-schickt.** Intrepidus, impavidus.
- On-ber-seert.** Integer, illæsus, incorruptus.
- On-ber-sel-schapt.** Incomitatus.
- On-ber-sichtigh / on-ber-sichteigh / on-ber-sienigh.** Improvidus, improuiso, inconsideratus, inconsiderans, præceps, temerarius.
- on-ber-sichtighepd / on-ber-sienighhepd.** Inconsiderantia, temeritas, incogitantia.
- on-ber-sichtiglick.** Improuidè, incauté, inconsideratè, temerè.
- On-ber-sienigh . j. on-ber-sichtigh.** Improvidus.
- on-ber-siens .** Improvisè, ex improviso, de improviso, subito, repentè.
- On-ber-sinnigh . j. on-ber-sichtigh.** Temerarius, inconsideratus, inconsiderans.
- On-ber-soecht.** Inexpertus, imperitus.
- On-ber-stand.** Inscitia, ignorantia.
- on-ber-standigh.** Inscius, imprudens, stolidus, insulfus, hebes, brutus.
- on-ber-standighepd.** Inscitia, imprudentia.
- on-ber-standighlick.** Inscienter, imprudenter, stolidè, insulsè.
- On-ber-tellic.** Inenarrabilis.
- On-ber-tzaeght / on-ber-saeght.** Intrepidus.
- On-ber-baeren / on-er-baeren.** Inexpertus, intentatus, imperitus.
- on-ber-baerenthepd.** Imperitia.
- On-ber-baert.** Impavidus, intrepidus.
- On-ber-bakkeht.** Syncerus, incorruptus, non adukeratus.
- On-ber-bullick.** Inexplebilis, infariabilis.
- On-ber-wacht.** Inexpectatus.
- On-ber-waerdt.** Incustoditus & Immunitus.
- On-ber-welckelic.** Immarcessibilis
- On-ber-werrellic.** Inextricabilis.

- On-ber-winnelick.** Inuictus: inexpugnabilis: insuperabilis.
- On-beur-sichtigh . j. on-ber-sichtigh.** Improvidus.
- On-bindelick.** Inuestigabilis: quod inuestigari aut inueniri non potest.
- On-blaet.** Displacencia, obscœnitas, turpitude, impuritas, excrementum.
- on-blaetigh.** Obscœnus, turpis, impurus.
- On-blugghe.** Inuolucris.
- On-blijt.** Incuria, socordia, negligentia, ignauias.
- on-blijtigh.** Indiligens, negligens, incuriosus, ignauius, socors.
- On-boghel.** Onocrotalus. q. d. auis absurda siue monstrosa.
- On-bol-bjacht.** Imperfectus.
- On-bol-daen.** Imperfectus, nõ absolutus.
- On-bol-bjaegen kind.** Abortiuus, ante tempus natus.
- On-bol-taerd.** Minor annis.
- On-bol-komen.** Imperfectus.
- on-bol-komenhepd.** Imperfectio, vitium, defectus.
- on-bol-komelick.** Imperfecte.
- On-bol-maecht.** Imperfectus.
- on-bol-maechthepd.** Imperfectio.
- on-bol-maecttelick.** Imperfecte.
- On-bol-standigh.** Inconstans.
- On-brede.** Dissidium, discordia, dissentio, contetio. **On-brede sijn.** Indigne ferre, molestè ferre, offendi: & Dissidere, discordare, dissentire.
- on-bredelick.** Contentiosè.
- on-bred-saem.** Discordiosus, contentiosus.
- On-briend.** Inimicus, parum amicus.
- on-briend-schap.** Inimicitia: & Inhumanitas.
- on-briendelick.** Inhumanus, durus.
- On-byp.** Non liber, seruus.
- On-broed.** Insipiens.
- on-broedichepd.** Insipientia.
- On-brom.** Improbus: & Ignauus.
- on-brome.** vetus. Damnum. *ditto compo sita ex on & brome.* .i. fructus, vrilitas. **On-brome.** In tuum damnum.
- on-bromighepd.** Improbitas: & Ignauia.
- On-bucht-haer.** Infœcundus, sterilis, infrogifer, infructuosus.
- on-bucht-haerhepd.** Sterilitas, infœcunditas.
- On-waer.** Falsus, non verus.
- on-waerachtigh.** Falsus, nõ verus, mendax, fabulosus.
- On-waerde . j. on-weerd.** Indignitas.
- On-wäckel-haer.** Immutabilis, constans.
- on-wädel haer.** Inuius, a, um.
- On-weder / ongheweerdte.** Cœlestis iniuria, tempestas, calamitosa tempestas, horrida tempestas, intemperies, procella, vis maior.
- On-weder-keerlick.** Irremediabilis.

On-weder-leghliche ghetuyghen. Testes iusti ac pleni testimonij, testes omni exceptione maiores, quibus nihil obici potest, & quorum fides est indubitata.

On-weder-roepelick. Irreuo-cabilis.

On-weder-spreekelick. Irreprehensius, irreprehensibilis: cui contradici non potest.

On-weer-haer. Imbellis, inermis.

On-weerd / on-waerd. Indignus, vilis, non gratus, ingratus.

on-weerde. Indignitas, vitilitas.

Van on-weerde. Nullius pretij aut valoris, irritus, non ratus, inanis, vacuus, inutilis, inefficax, nullius momenti.

on-weerdigh. Indignus.

on-weerdighhepd. Indignitas, vitilitas, opprobrium.

on-weerdighlick. Indignè.

On-weerdeerlick / on-waerdeerlick. Inestimabilis.

On-wegh. Iter auium, via inuia : auiā, orum : inuia, orum.

on-weghgh. Auius, inuius, inaccessibleis.

On-wetende. Ignorans, ignarus, rudis, inscius, nescius, imperitus, imprudens.

on-wetenhepd. Ignorantia, inscitia, imperitia, imprudentia.

on-wetenlick. Inscie, inscien-ter, imprudenter.

on-wetens. Inscienter,

on-wetigh. Inscius, nescius.

on-wetenschap, Inscitia, inscientia.

On-wette / on-wet. *vetus.* Res illegitima, illegitimum.

on-wettrigh. Illegitimus.

on-wettighlick. Illegitimè.

on-wettelick. Illegitimus.

on-wettelicken. Illegitimè.

On-wijs. Insipiens, imprudens, demens, amens, insanus.

on-wijshepd. Insipientia, imprudentia, dementia, amen-tia, mentis impotentia.

on-wijslick. Insipienter, imprudenter.

On-wille. Maleuolentia, malignitas, fastidium, stomachus, molestia, nausea.

on-willens. Inuitè, nō libenter.

on-willigh. Inuirus, haud volens, difficilis, nolens,

on-wiltghhepd. Maleuolentia.

On-win-haer. Inuictus, insuperabilis.

on-winnlick. Inuictus: qui vincere non potest, insuperabilis.

On-woon-haer. Inhabitabilis.

on-woon-saem. Inhabitabilis.

On-wt-spreekelick. Ineffabilis, inenarrabilis.

O N *extra compositionem.*

Onder. Inter, in. **Onder de goede zyn.** Inter bonos esse.

Onder ons. Inter nos.

Onder ons dzyen. Nos tres numero.

Onder een / onder malckanderen. Inter se, inuicem.

Onder wegghen. In via, in itinere, inter eundum.

Onder. Sub, subter.

Onder den steert. Sub cauda.

Onder den schyn van dencht. Sub spe-

cie

- cie virtutis.
Onder/benedē. Infra, inferitus.
Onder-achte. *vulgo*, Relegatio, exterminatio.
Onder-amtrael. Legatus classis. *vulgo* viceamiralus.
Onder-aerdigh. Subterraneus.
Onder-bedde. Culcita, *q.d.* inferior lectus.
Onder-bode. Internuncius.
Onder-bojgher-meester. Proconsul.
Onder-bjenghen / t'onder-bjenghen. Submittere, subiicere, subigere, subdere, subiugare, domare.
Onder-bjoecke / lijnen-bjoেকে. Campestre.
Onder-bupck. Abdomen, summen, aqualiculus, venter sub umbilico vsque ad pubem.
Onder-daen. Subditus, subiectus.
Onder-daen / onder-saet. Subditus, cliens.
Onder-daen. *vetus*, j. verschepden. Discretus, differens, diversus: & Mixtus.
Onder-daenigh. Obediens, obsequundans, obsequens, iustus parens, morigerus.
on-berdaentighheyt. Obedientia, submissio, demissio.
Onder-bjucken. Supprimere, deprimere.
Onder-gaē. Subire, succedere.
Onder-gaen. Intercipere, praeripere.
Onder-gaen. Pracludere, intercludere, impedire.
Onder-gaē. Occidere, interire, perire, pessum ire, succubere.
Onder-gaen te gronde. Submergi.
Onder-ganck. Occubitus, occasus, interitus.
Onder-ganck der sonnen. Occubitus, occasus solis, occidens.
Onder-gheuen / t'onder-gheuen. Subdere, dedere.
Onder-gojdel. Zona.
Onder-gojden. Subtingere.
Onder-graueu. Suffodere, subterfodere, agere cliniculos. *vulgo* minare, minas facere.
Onder-graueu / pionnier. Cucularius.
Onder-grauinghe. Suffossio, cuniculus.
Onder-half. j. ander-half. Semi
Onder-handelen. Interuenire, intercedere.
Onder-handeler. Mediator, conciliator, pacarius.
Onder-handelinghe. Intercessio.
Onder-haue. Hedera terrestris, hedera plumatica, corona terrae, chamæcissus.
Onder-haugh / onder-heufgh. Obnoxius, subiectus, obligatus: & Solitus, assuetus.
Onder-hoozen. Alicui aures praebere, auscultare aliquem, obedire alicui.
Onder-hoozigh. *sta.* Dicto audiens, obediens.
Onder-houd. Sustentaculum, adminiculum, conservatio.
Onder-houden. Sustinere, retinere, continere, tenere, seruare, conservare, adminiculari,

- rueri, sustentare.
- onder houden.** Supprimere, occultare). **Gheld onder houden.** Pecunias supprimere, celare, dolo malo retinere.
- onder-houdinghe.** Conseruatio.
- onder-houder.** Conseruator.
- onder-houdenisse.** Conseruatio.
- onder-houdsel.** Conseruatio, admniculum.
- onder-iaerigh.** Minor annis.
- onder-kam/lelle bā den haen.** Palea, æ. cartilago que de mēto gallorum rubens velut barba dependet. q. d. inferior crista.
- onder-kennen.** Internoscere.
- onder-kinne.** Palcar, mentum inferius.
- onder-kleed/onder-rock.** Subbucula, indusium.
- onder-komen.** Pessum ire, perire, interire, interciderere.
- onder-komen van hongher.** Perire fame.
- onder-koopen.** Anticipare siue præoccupare emptionem, interciperere emptionem.
- onder-koussen.** Tibialia, caligæ ad genua vsque pertinentes.
- onder-kruppen.** Subreperere.
- onder-kruppen.** Anticipare, præuertere, interciperere, anticipare.
- onder-krupper.** Interceptor.
- onder-laet.** Pausa, intermissio, intermissus.
- onder-laeten.** Intermittere.
- onder-legghen.** Supponere, submittere, substruere, subdere, suffulcire.
- onder-legghel.** Substructio, suppositio.
- onder-ligghen.** Subiacere, succumbere.
- onderlinghe.** Mutuus: & Mutuo.
- onder-meeſter.** Hypodidascalus, submonitor.
- onder-meet/onder-met-fris.** Merenda.
- onder-menghen.** Interniscere.
- onder-merck.** Terminus, limes, distinctio.
- onder-mercken.** Terminare, distermingere, limitare, distinguere.
- onder-nacken / onder-snacken.** Interciperere.
- onder-pand.** Pignus, hypotheca, pignus rei publicæ: & Fiducia, possessio fiduciaria.
- onder-panden.** Oppignerare.
- onder-pandinghe.** Oppigneratio.
- onder-richt.** Instructio, institutio.
- onder-richten.** Instruere, instituere, erudire.
- onder-richtinghe.** Instructio, institutio, eruditio.
- onder-riem.** Semicinctum, semicinctiu, succinctorium, pypozoma.
- onder-rock/onder-rockſken.** Indusium, subucula.
- onder-roeren.** Subagitare, intermiscere, permiscere.
- onder-saet.** Subditus principis,

- pis, subiectus, prouincialis, cliens.
- Onder-ſcheed / onder-ſchryft.** Distinctio, separatio, dissimilitudo, discrimen, differentia, diuerſitas, varietas, discernitulum.
- onder-ſchepden.** Distingere, discernere, discriminare.
- onder-ſchepdenlick.** Distincte, diuiliu.
- Onder-ſchepen.** Iudex pedaneus, iudex imi ſubſellij : iudex qui humilia negotia diſcepat, & deleuibus & minus cauſis cognoſcit.
- Onder-ſchooyen.** Suffulcire.
- Onder-ſchouwen.** Subpraefectus : qui praefecti vice fungitur.
- Onder-ſchryuen.** Subſcribere, ſubſignare.
- Onder-ſetten.** Supponere, ſubdere, ſubſtituere : & Fulcire, ſuffulcire, adminiculare vel adminiculari.
- onder-ſetſel.** Sustentaculum, fulcrum, fulcimentum, adminiculum.
- Onder-ſtelken.** Subucula, theſtrium.
- Onder-ſlagh / onder-ge-was.** Stolones, toboles : in uiculis fructificatio ex arborum radicibus, aut caudicis lateribus.
- Onder-ſnacken / onder-nacken.** Intercipere.
- Onder-ſoek.** Perquiſitio, inquiſitio : inſpectio, indagatio, percontatio, excuſſio.
- onder-ſoeken.** Perquirere, inquirere, percontari, contari, ſcrutari, teutare, percontare, indagare, excutere, diſcutere.
- onder-ſoeken / proeuten.** Facere periculum, tentare.
- onder-ſoeker.** Inquiſitor, ſtricator, indagator.
- Onder-ſpreken.** Interloqui : & Condicere, praefinire, praedicere conditionem, pacifici.
- onder-ſprekinghe.** Interloquutio : & Conditio, conditum, conditio, pactum, pactio.
- Onder-ſtaen.** Subſistere : & Conari, moliri, niti, conniti, eniti, aggredi, contendere.
- Onder-ſtaand.** Subſidium, ſuperbia, auxiliu.
- onder-ſtaandigh.** Subſidiarius, auxiliarius.
- Onder-ſtellen.** Supponere, ſubſtituere.
- Onder-ſtinnen.** Suffulcire.
- onder-ſteunſel.** Suſtēraculum, baſis.
- Onder-ſtutten.** Fulcire, ſuffulcire.
- onder-ſtutſel / onder-ſtut-hout.** Anterides.
- Onder-ſtaſten.** Percontare, percontari, examinare.
- Onder-ſteekenen.** Subnotare, ſubſignare, ſubſcribere.
- Onder-ſtjden / onder-ſtjden.** Subinde, interdum.
- Onder-ſtrouwe.** Sponſalia, oruſponſus, us.
- onder-ſtrouw-merck.** Sponſalia, orum.
- onder-ſtrouwen.** Sponſare, deſponſare, deſpondere.
- onder-ſtrouwt.** Deſponſus, deſponſa : ſponſus, ſponſa.

- Onder-tuffchen.** Interdum : & Ineres.
- Onder-bat / lek-bat.** Excipulus, vasculum quod excipiendo liquori subiicitur.
- Onder-binden.** Comperire, experiri.
- Onder-boght.** Curator: qui loco tutoris pupillo datur.
- Onder-bjaeghen.** Interrogare, percontari, indagare, sciscitari, explorare, examinare.
- Onder-waerts.** Deorsum, deorsum versum, versus inferiorem locum.
- Onder-weghen.** In via, in itinere, inter eundem, per viam.
- Onder-weghen laeten.** Intermittere, supersedere, omittere, relinquere.
- Onder-werpen.** Subiicere, subdere.
- Onder-wyssen.** Interdum, interrim, subinde, quandoquo.
- Onder-wijs.** Institutio, instructio, disciplina, documentum, traditio.
- Onder-wyssen.** Instruere, instruere, erudire, commostrarere, docere, conducere.
- Onder-wyffinghe.** Institutio, instructio.
- Onder-wyffer.** Doctor, informator.
- Onder-wind.** Implicatio, involutio: & Occupatio, administratio: & Molimen, conatus.
- Onder-winden.** Implicare, involuere, innectere, implicare: & Conari, moliri, anqiti
- & So ingerere: & Vendicare, sibi assumere.
- Onder-woppen.** Subditus, subiectus, obnoxius.
- Onghel fris, sicamb.** j. ruet. Seuum.
- onghel-keerfle.** j. rueten-keerfle. Candela sebacea.
- Onghtel.** j. bntel/pundel. Statera.
- Ons.** Nos, nobis.
- Onst.** Noster.
- Ont.** *Præpositio inseparabilis privationem plerumque significans, componitur cum verbis, raro cum nominibus: exponiturque Latine per De, di, dis, ex, &c.*
- Ont-aerden.** Degenerare.
- Ont-ancheren.** Soluere anchoram.
- Ont-bedelen.** Emendicare, obtinere precibus, mendicantium more.
- Ont-beenen.** Exossare.
- Ont-beyden.** Expectare, manere.
- Ont-béren.** Carere, indigere.
- Ont-bieden.** Nunciare, denunciare, renunciare: & Accersere, accersire, euocare.
- Ont-bijt.** Ientaculum.
- ont-bijten.** Ientare, ientari.
- Ont-binden.** Soluere, dissolvere.
- Ont-blijuen.** *velut.* Deficere.
- Ont-blooten.** Denudare, enudare, spoliare.
- Ont-cieren.** Deturpare, ornamentum adimere, dedecorare.
- Ont-darmen.** Exenterare, eviscerare.
- Ont-drecken.** Denudare, enudare,

- dare, detegere, retegere, aperire.
- ont-decken .j. ouerdecken.** Deprehendere in adulterio.
- ont-dicken.** Attenuare.
- ont-doen.** Diminere, retexere, soluere.
- ont-doen.** Insectum reddere.
- ont-doen/wt-doen.** Exuere.
- ont-dooden/ont-bjiesen.** Regolare, solui calore.
- ont-dzaegghen.** Auferre, efferre, subtrahere, surripere, furim a sportare, clam de medio remouere.
- ont-eeren.** Dedecorare, dehonestare, inbonestare, infamare, diffamare.
- ont-eruen.** Exheredare, abdicare.
- ont-faen .j. ont-fanghen.** Accipere.
- ont-fanck.** Acceptum: res siue pecuniaz accepta: & Perceptio, praestatio.
- ont-fanck baer.** Acceptus, gratus. **Niet ont-fanck-baer maecken den aenlegggher.** Petitorum exceptione excludere, submouere.
- ont-fanckelick.** Acceptus, quod accipi potest.
- ont-fanckenisse.** Conceptio, conceptus.
- ont-fanghen/ont-banghen.** Accipere, recipere, concipere.
- ont-fanghet/in-maender/in-haelder.** Coactor, collector, receptor.
- ont-fanghet/penninck-meester.** Tribunus aërius, rector canonarius.
- ont-fermen.** Miserari, miseri, commiserescere.
- ont-fermelick.** Miserabilis.
- ont-fermelicken.** Miserabiliter, misere.
- ont-fermenisse.** Misericordia, miseratio.
- ont-ferminghe.** Miseratio.
- ont-fermigh.** Misericors.
- ont-fermhertighed .** Misericordia.
- ont-gaederen.** Disgregare, separare.
- ont-gaepen.** Incommodare, commoditatem adimere: & Par adimere: disparare.
- ont-gaen.** Euadere, discedere, recedere, excedere, eripere se, eluctari.
- ont-ghelden.** Luere.
- ont-ghespen.** Refibulare, soluere fibulam.
- ont-ghueen.** Adimere, demerere, tollere, amouere.
- ont-ghueen/ont-raeden.** Disuadere, amouere ex animo.
- ont-ghueen .j. be-ghueen.** Deficere.
- ont-ghinnen.** Incidere.
- ont-goeden/ont-eruen.** Exheredare, priuare hereditate, bonis: possessionem adimere: deuestire *in lib. Feud.*
- ont-gozden.** Discingere.
- ont-graeten den visch.** Exofsare piscem.
- ont-graueen.** Effodere.
- ont-gunnen.** Male fauere.
- ont-haecten .** Dissoluere vacos.
- ont-haelen.** Tractare, habere, excipere.

- excipere, accipere aliquem, invitare.
- ⊙ **ont-halfen**. Decollare, detruncare, collum præcidere, incidere ceruicem, caput ceruicibus abscindere.
- ⊙ **ont-herghen**. Soluere, dissoluere, resoluere.
- ⊙ **ont-helen**. Prodere, reuelare arcanum.
- ⊙ **ont-heyflighen**. Prophanare, contaminare rem sacram.
- ⊙ **ont-herghen**. Examinare.
- ⊙ **ont-heughen**. Latitiam adimere.
- ⊙ **ont-braycht**. Tristis, mœstus.
- ⊙ **ont-hoofden**. Caput amputare, caput ceruicibus abscindere, capite truncari. **au ferre** caput, rotare caput ense, præcidere caput, demerere caput ferro.
- ⊙ **ont-hopen**. *vetus*. Desperare.
- ⊙ **ont-houd**. Retentio: ⊙ Custodia: ⊙ Abstinencia: ⊙ Memoria.
- ⊙ **ont-houden**. Retinere, detinere: ⊙ Cohibere: ⊙ Continere, abstinere: ⊙ Memoriz mandare, tenere memoria, recondere animo, infigere memoriz.
- ⊙ **ont-hucken**. Subterfugere.
- ⊙ **ont-iaerghen**. Cursu eripere: ⊙ Liberare currendo siue insequendo.
- ⊙ **ont-keeren**. Immutare.
- ⊙ **ont-keeren**. Auerrere, interuerrere, subtrahere.
- ⊙ **ont-kennen**. Dissiteri, negare.
- ⊙ **ont-kleeden**. Exuere vestes, deuestire, veste exuere.
- ⊙ **ont-knoopen**. Enodare, resolvere nodum.
- ⊙ **ont-komen/ont-gaen**. Euadere, eluctari, eripere se.
- ⊙ **ont-kommeren**. Expedire.
- ⊙ **ont-koppelen**. Copulam adimere, vinculum soluere, disjungere, abiugare.
- ⊙ **ont-kruppen**. Ereperere, subtrahere se.
- ⊙ **ont-laden**. Deonerare, exonerare, deponere onus, leuare onere.
- ⊙ **ont-laeten**. *vetus*. Lazare, dimittere.
- ⊙ **ont-laffen**. Deonerare, exonerare, fasce leuare.
- ⊙ **ont-leden**. Membra dissoluere, discindere, dilaniare, deartuare, lacerare.
- ⊙ **ont-ledighen**. Expedire, eximere, absoluere, liberare.
- ⊙ **ont-leenen**. Mutuari, petere mutuum, sumere mutuum, commodato accipere. **gheld**
- ⊙ **ont-leenen**. Pecunias mutuas sumere.
- ⊙ **ont-leeren**. Deducere: ⊙ Deducere.
- ⊙ **ont-legghen/miff-legghē**. Inconsideratè locare, leponere temerè.
- ⊙ **ont-lepden**. Abducere, seducere.
- ⊙ **ont-lendenen**. Delumbare.
- ⊙ **ont-lieuen**. Deponere amorem, abiicere amorem ab aliquo.
- ⊙ **ont-lijken**. Abluere, dissimilem esse.
- ⊙ **ont-lifckemen**. Dissimilem facere, deformare.

⊙ **ont-**

ont-ijcksemt . Dissimilis sui, deformis.

ont-lijmen . Deglutinare.

ont-lijuen . Privari vita & corpore, interficere, occidere.

ont-loopen . Effugere.

ont-loffen . Soluere, dissoluere, resolvere, absoluere, laxare.

ont-looueren . Frondare, frondes amputare.

ont-lupcken . Aperire.

ont-machtighen . Potestatem siue auctoritatem adimere.

ont-maeghden . Deuarginare, vitare, vitium pudicitiae addere, violare, stuprare.

ont-maechen . Insectum reddere, irritum facere.

ont-maechen den koop . Rescindere emptionem, irrita facere.

ont-maechen het goed . Exheredare.

ont-mannen . Emasculare, castrare.

ont-mant . Emasculatus, castratus.

ont-mant . *vetus* . Qui non amplius est vir: qui nullum munus exequi potest: qui sic defecit, vt nullis officiis par sit aut idoneus.

ont-maceren het schip . Soluere nauem.

ont-moeten . Obuiare, obuiam venire, occurrere.

ont-narpen . Resuere, dissuere.

ont-nemen . Eripere, adimere.

ont-nesselen . Ligulas soluere, dissoluere.

ont-nuchteren . Soluere sciuntium, tumere ieneaculum.

ont-nuchtert . Lentaus.

ont-paeren . Disparare, separare, paria disjungere.

ont-ploken . Explicatus, explicatus, apertus.

ont-plupcken . Explicare, aperire, expandere.

ont-plupmen . Plumas extrahere.

ont-poozteren . Ciuitate priuare, priuare iure ciuium.

ont-pycken . Dissuadere longa oratione.

ont-pjoecuen . *vetus* . Reprobare.

ont-raeden . Dissuadere, dehortari.

ont-repnighen . Inquinare, contaminare.

ont-rekenen . Numerando siue computando fallere, adimere dolofo calculo, dedim opera male numerare.

ont-rennen . Euadere cursu.

ont-riuen . Incommodare, priuare, orbare, commoditatem tollere, adimere: expoliare, denudare.

ont-rigghen . Soluere fasciam vel ligulam.

ont-rissen . Labi, delabi.

ont-rimpelen . Erugare, rugas tollere.

ont-rollen . Euoluere, explicare.

ont-rucken . Euellere, diuellere.

ont-rusten . Inquietum reddere, inquietare, turbare.

ont-sagh/ont-sigh . Reuerentia,

ria, timor, metus, rigor.

Ont-saerken. Negare.

Ont-schaek. Raptus, stuprum
violentum.

Ont-schaecken. Violenter rapere, vitare virginem, deuirginare, vitium pudicitiae addere, vim adferre sine inferre virgini.

Ont-schaecker. Raptor virginum.

Ont-schaectinghe. Raptus virginum: stuprum.

Ont-scherpen. Obrundere aciem.

Ont-schepden. Disiungere, se-
iungere, discernere.

Ont-schicken. Turbare, pertur-
bare, confundere.

Ont-schoepen. Discalcare, ex-
calcare, calceos exuere.

Ont-schoepen de boomen. Ab-
laqueare arbores.

Ont-schoepen de tanden. At-
tollere gingiuam, gingiuas li-
berare dentes.

Ont-schoonen. Deformare.

Ont-schoossen. Diffibulare.

Ont-schoyssen. Decorticare,
corticem detrabere, degla-
brare.

Ont-schuldighen. Excusare,
eximere culpa.

Ont-schutten. Subsidio veni-
re, obsidione eximere.

Ont-seghelen den briez. Resi-
gnare literas.

Ont-segghen. Recusare, re-
nuere, abnuere, negare: & In-
terdicere: & Prouocare, iacul-
sere.

Ont-segghen. Indicere bellum,

clarigare, ad bellum prouoca-
re, pronunciare praelium, de-
nunciare dimicationem, ho-
stem declarare. vulgo diffi-
dare.

Ont-segghen te bist ende te
sweerde. Igne ferroque mi-
nari, extremam denunciare
inimicitiam.

Ont-segh-briez. Literae indi-
ctionis bellicae.

Ont-senghen. Incendere, suc-
cendere.

Ont-sentuen. Eneruare.

Ont-set/ont-stelt. Male dispo-
situs, destitutus, turbatus,
perturbatus, affectus.

Ont-set/ont-sette. Suppetiae,
subsidium, auxilium.

Ont-sette. Male disponere, tur-
bare, perturbare, destituere,
priuare: & Stupere, stupe-
scere. expauere, expauescere.

Ont-setten een maeght van
haer eere. Violare, stuprare
virginem.

Ont-setten. Ferre suppetias,
opitulari, subsidio esse.

Ont-setten. Liberare, soluere.
De stad ontsetten / ontset-
doen. Urbem obsidione libe-
rare, soluere obsidionem vel
obsidium.

Ont-sich/ont-sach. Reueren-
tia, metus.

Ont-sien. Vereri, reuereri, ti-
mere.

Ont-sincken. Subsidiere.

Ont-slachten. Degenerare.

Ont-slaeghen. Absolutus, li-
beratus, defunctus.

Ont-slaeghen worden. Solui,
absol-

- absolui, liberari, defungi.
 Ont-**laen**. Soluere, absoluere, liberare, exonerare, eximere, leuare, dimittere.
 Ont-**laepen**. Obdormire.
 Ont-**slappen**. Relaxare.
 Ont-**slibberen**. Ereperere, elabi.
 Ont-**sluppen**. Ereperere, subterfugere, clam elabi, se subducere, sensim se subripere.
 Ont-**sluppinghe**. Effugium.
 Ont-**sluypen**. Reserare.
 Ont-**smoecken**. Eblanditi, bladiis extorquere.
 Ont-**snappen**. Intercipere, eripere.
 Ont-**spaeren**. Parcere, parcimonia seruare, conseruare parcitate & frugalitate.
 Ont-**springhen**. Exsilire.
 Ont-**springhen wt den slaep**. Expergiti, excitari è somno.
 Ont-**staen**. Satisfacere & liberare se.
 Ont-**staen**. Exemptu sive immunem esse.
 Ont-**steken/ver-steken**. Amouere, abstrudere, abdere, abscondere, clam de medio remouere, furtim asportare.
 Ont-**steken**. Accendere, incendere, inflammare.
 Ont-**steken** Inflammari.
 Ont-**steken als een gheswoll**. Inflammari, tumere calore cum rubore.
 Ont-**steken het vat**. Relinere dolium.
 Ont-**stelen**. Furto auferre, suffurari.
 Ont-**stellen**. Destituere: ○ Aflicere.

- Ont-**stelt**. Destituere, confusus, turbatus, perturbatus, affectus, a, uni. affectus difficultatibus, morbo, molestiis.
 Ont-**steltheyd**. Perturbatio: ○ Affectus, us.
 Ont-**stichten**. Diruere, euertere, destruere.
 Ont-**stichten**. Offendere, offendiculum ponere, scandalizare, apud Eccles.
 Ont-**stichtinghe**. Offendiculum, scandalum.
 Ont-**stofferen**. Denudare, exspoliare.
 Ont-**stoppen**. Relinere, aperire rem oblitam aut obturatam.
 Ont-**stricken**. Soluere laqueu, enodare, laqueum abstringere, extricare, explicare.
 Ont-**strupcken**. Exstirpare.
 Ont-**supueren**. Inquinare, contaminare.
 Ont-**swellen**. Deturgere.
 Ont-**swemmen**. Enatare, natando euadere.
 Ont-**sweren**. Abiurare, negare sacramento.
 Ont-**sweren/ont-swellen**. Deturgere.
 Ont-**swijmelen**. Dormitare.
 Ont-**tellen/ont-rekenen**. Numerando fallere.
 Ont-**terre/ont-trennen**. Disfuerere, resuere, detexere, abscindere, disscindere, abrumperere, dissecare, separare, disjungere, dirimere, dissoluere, abstrahere.
 Ont-**tooueren**. Fascinum soluere, incantationem auerrere.
 Ont-

- Ont-trecken.** Abstrahere, detrahere, subtrahere, adimere.
Ont-trennen. j. ont-terren. Dissuere.
Ont-ruckē. Detrahere, eripere.
Ont-baederen. Orbare patre.
Ont-ballen. Excidere.
Ont-banghen. j. ont-fanghen.
Ont-beplighen de wegghen. Occupare itinera.
Ont-berwen. Decolorare, colore priuare, colorem vitiare.
Ont-bellemen. Fasciis soluere, exuere, euoluere.
Ont-blechten. Retexere, redoriri.
Ont-blieden. Effugere, aufugere, euadere.
Ont-boeghen. Dissuogere.
Ont-voeren/ont-schaeken. Rapere.
Ont-bonchen. Ignescere: & Accendere, succendere.
Ont-bouden. Replicare, explicare, displicare.
Ont-bjenden. Alienare, abalienare.
Ont-bjiesen. Regelare, solui calore.
Ont-waerken. Expergisci, euigilare, excitari è somno.
Ont-waepenen. Exarmare, arma exuere.
Ont-wassen. Longius crescere, excrescere.
Ont-woeken. Expergefacerē, excitare è somno.
Ont-wegghen. Deviare, recedere à via recta.
ont-weghet. Deuius.
Ont-wapen. Eviscerare, deglubere ceruicem.
- Ont-weldighen.** Vi eripere.
Ont-wennen. Desugfacere: & Desuere, desuescere, desueferi.
Ont-werp der schildersjen. j. be-worp.
Ont-werren. Extricare, explicare, expedire.
Ont-wijcken. Effugere, euadere, euitare.
Ont-wijfen. Desecrare, quod sacrum erat prophanum reddere, exaugurare.
Ont-wijfen. Abiudicare.
Ont-winden. Euoluere, explicare.
Ont-worstelen. Eluctari.
Ont-wortelen. Eradicare, extirpare.
- O O
- Oock.** Ac, atque, etiā, quoque, & item, similiter.
Ocker. j. Oker. Ochra.
Ood. ger. sax. Vacuus, inanis, vanus.
Ood-dwonghel. *vetus.* Mansuetus, lenis, placidus.
Ood-moed. Animus humilis, demissus, submissus: & Humilitas, submissio, demissio animi.
Ood-moedigh. Humilis, supplex, demissus.
Ood-moedighhepd. Humilitas.
Ood-moedighlick. Humiliter, suppliciter, submissè.
Ood moedighen. Humiliare.
Oode. ger. sax. Tesqua, loca inculta.
Odelick/ ovelick. *vetus. fland.* Vacuus, inanis, vilis, malus, prauus: & Vacuè, inani-
teri

- ter: & Malè, præd.
Ooft. j. oest. Poma.
Ooghe. Oculus. **Ooghsken.**
 Ocellus.
ooghe van de naelde. Foramen
 acus.
ooghe oft schaeckel van t'net.
 Macula.
ooghe op den teerlinck. Pun-
 ctus, punctum.
**ooghe oft hooft van t'ghe-
 swel.** Caput.
oogh-appel. Pupula, pupilla.
q. d. oculi pomum.
oogh bal stand. Pupula, pupil-
 la. *q. d. oculi pila.*
oogh-blick. j. ooghenblick. Ni-
 ctus oculi.
oogh-brauwe. Palpebra.
oogh-dracht. j. oogen-dracht.
 Delachrymatio.
oogh-druppigh. Lippus.
oogh-druppinghe. Lippitudo.
oogh-enten. Inoculare.
oogh-entinghe. Inoculatio.
oogh-lupckinghe. Conniuen-
 tia.
oogh-lupckinghe doen. Con-
 niuere.
oogh-ghe-merck. Collimatio:
 & Consideratio.
oogh-salve. Collyrium.
oogh-schele. Palpebra, gena.
oogh-schynlick. Euidens, per-
 spicuus, conspicuus.
oogh-sichtigh. Conspicuus,
 perspicuus.
oogh-sterre. Pupilla, pupula,
 oculi acies. *q. d. stella oculi.*
oogh-tanden. Dentes canini,
 columellares, acuti.
ooghen-blick. Momentū oculi,
 ictus oculi, nictus oculi, mo-
 tus oculi.
ooghen-decksel/ooghschele.
 Palpebra, gena.
ooghen-dienaer. Ad oculū ser-
 uiens, adulator.
ooghen-dracht. Delachryma-
 tio, pituitæ cursus, delatio
 humorum ad oculos: gramie,
 gramæ, oculorum pituitæ:
 lema, humor albus in oculis
 concretus.
ooghen-hof. Sinus, peluis, ca-
 uum oculi.
ooghen-lidt. Palpebra, gena.
ooghen-troost. Euphrasia: her-
 ba cuius vsu oculi senum re-
 iuuenescunt. *vulgo ocula-
 ria.*
ooghen-bel. Membrana siue
 tunica oculorum.
ooghen-bel. j. schemeringhe.
 Suffusio. *vulgo cataracta.*
ooghen-bloed. Lippitudo.
ooghen-wee. Ophthalmia.
ooghen-winckels. Hirqui, ocu-
 lorum anguli, oculorum si-
 nus.
ooghen-wit. Albumen oculi,
 albugo.
ooghen. Collimare, oculos in-
 tendere.
Oogst. Messis.
oogst-maend. Augustus men-
 sis, sextilis.
oogsten. Messem facere, sege-
 tes demetere, metere, fruges
 secare, fruges colligere: &
 Colligere spicas, legere ari-
 stas, spicilegium facere, spicas
 à messoribus præteritas colli-
 gere.

ooghtinghe. Spicilegium, collectio spicarum.

Polick .j. opetick.

Dom. Patruus, frater patris: & Auunculus, frater matris.

001. Genus, soboles, propago: & Hæres. *flandri 0001 ducunt: galli hoir.*

001 .j. 001e. Auris.

001/01. Magnus, excellens, verus, principalis, præcipuus, primus, superior. *videtur dictio contracta ex ouer. i. supra, vltra, præ, valde, proisus, omnino: vsurpatur tantum in compositione: vt 001-aete/001-baer/001-deel / 001-konde / 001-faecke/ &c.*

001-aete/ 001-ete. Reliquia fastiditi pabuli siue cibi, esca superflua. *q. d. ouer-aete.*

001-aetigh / 001-etigh. Fastidians nimia saturitate: satur.

001-baer / 001-bo1. Utilitas, fructus, vsus, commodum, emolumentum.

001-baeren/01-bozen. Vti, utilitatem capere: frui, voluptatem capere: ex ysu: delectationem & fructum capere: perfrui: omnem fructum percipere, in totum frui.

001-baeren het land. Colere agrum, exercere tellurem vt fructus reddat.

001-baerlick/001-bo1lick. Perutilis, maximè utilis, fructuosus, commodus. **001-baerlick ;jn .** Ex vsu esse, conducere.

001-drel. Iudicium, sententia. *ab 001 & deel. q. d. summa si-*

ue tota pars: aut summa discretio à iudice facta; qua rotalis aut obtinetur aut amittitur.

001-deelen. Iudicare, sententia dicere, facere: censere, censuram agere: ius dicere: diiudicare, disceptare, discernere htem: decernere, sententiam certam proferre de magnis rebus.

001-deeler. Iudex, disceptator.

001-haue ger. sax. scamb. Origo, principium.

001-konde. Testimoniū amplissimum & magni ponderis: & Testis locuples, testis amplissimus: & Notio, notitia certa.

001-konde. Absoluta, & prima notitia: notitia ab ipso primo veritatis origine petita. *Becan.*

001-konden. Testari, testimonium perhibere, profiteri: & Notum facere, notificare.

001-kond-schap. Testimoniū, testimonij dictio.

001-lof/ber-lof. Copia, venia, facultas, licentia, permissus, com meatus: & Missio, dimissio. *q. d. præpositi approbatio.*

001-lof gheuen / 001-louen. Potestatem dare, facere: facultatem dare, veniam dare, copiam facere, licentiam dare, licentiam permittere.

001-lof gheuen / af-dancken. Dimittere, demittere, missionem dare, missum facere, com meatum dare, exauctorare militem.

002-*lof byaeghen*. Veniam petere: missionem postulare.
 002-*loghe*. Bellum, militia: *g. d. ouer-loghe* / *id est*, permagnū discrimen, summa differentia, prægrande certamen, magnum dissidium, magna dissentio, dissidētia vel discordia. à *lieghen id est*, differre, dissidere.
 002-*loghen*. Bellare, decernere, decernere armis, ferro, pugnare.
 002-*loghsch*. Militaris, bellicus, bellicosus.
 002-*loghsch man*. Bellator, miles.
 002-*loghsch schip*. Navis præfidiaria.
 002-*louen*. j. 002-*lof gheuen*.
 002-*mondigh*. j. *ouer-mondigh*. Magniloquus
 002-*saecke*. Origo, fons, causa, causa prima & præcipua: ansa, ratio.
 002-*saecker*. Auctor.
 002-*saekigh*. Causatiuus, causalis.
 002-*spjonck*. Origo, fons, caput, principium, primordiū, prima primordia.
 002-*spjonck / fontejn-ader*. Origo, caput, principium, vena fontis, scaturigo, scatebrę, primi saltenes.
 002-*spjonckelick*. Originalis, originarius, primigenius, primitiuus.
 002-*byede*. Pax primaria, summa, prima: pax & securitas in offensionibus à magistratu iure constituta: pax iu-

rata siue stipulata: transactio pacis iure iurando firmata, & per magistratum indicta: cautio iuratoria pacis: iusiurandum super transactione pacis initum: & Iuramentum quod captus cum è carcere liberatur præstat. *ger. & sax. byefcht & byphed dicitur.*
 002-*hand-haue*. Ansa, prominens poculi aut alterius rei pars, qua prehenditur.
 002-*Auris*.
 002-*bagghe*. In auris.
 002-*band / 002-wante*. Colaphus, alapa.
 002-*biechte*. Confessio auricularis.
 002-*blaesen*. Susurrare, demissa voce auribus obstrepere, in aurem dicere: & Auribus dare, assentari, blandiri.
 002-*blaeser*. Sufurro.
 002-*hodigh*. *vetus*. Obediens, dicto audiens, aurem præbēs.
 002-*cietaet*. In auris.
 002-*klincke*. Alapa, colaphus.
 002-*hojten*. Auriculas truncare.
 002-*kussen*. Puluinus, puluillus, puluinar, puluinarium, cervical: fulcimentum auribus, tempotibus & ceruici dormientis subiectum.
 002-*laphen / 002-lelleken*. Auricula infima, ansa auriculæ, cartilago auriculæ, lobus auris.
 002-*lepel*. Specillum, specillum auricularium siue oricularium, auriscalpium
 002-*linck*. j. 002-*ringh* In auris.
 c 2 002-

001-1001. Inauritus, carēs aurib^o
001-peeple. Stalagmium, inauris oblonga ex bacca pendula.

001-pollie. Cervical, pulvius.

001-pot. Poculum anfarum.

001-rand. Capreolus, exterior auriculæ ambitus.

001-ringh/ 001-tieraet. Inauris, monile quod aurium lobis inseritur & appender.

001-smeer. Cerumen, matmoratum aurium, sordes aurium.

001-sterker. j. 001-blaeser. Sufurro.

001-tuypen Ad aurem obganire, in aurem insuffurrare, tinnire in aurem.

001-tuyter/ 001-blaeser. Sufurro.

001-tuytinghe. Aurium sibilus, tinnitus.

001-bijghe. fris. j. 001-band. Alapa.

001-binghet. Digitus auricularis, digitus minimus: quo aures purgantur.

001-wante. Alapa, colaphus.

001-woym. Fullo, vulgo vermis auricularius: aures plerunque petens: unde & gallicè dictus *perche-aureille*.

001. Locus.

001/wterste bā eenigh dinck. Ora, extremitas.

001/ vier-deel van eenigh dinck. Quadrans, quarta pars assis.

001. Mucro, cuspis.

001-yster van de scheede. Ora ferrea vaginæ, ferrum extre-

mæ vaginæ.

Oosen. Haurire, exhaurire, exantlare, deplere.

oosen met het oof-bat. Capulare.

oofe/ oofie. j. oof-dijup. Suggrundæ, arum: suggrundia, orum.

oof-dijup / hoof-dijup / hupf-dijup. Suggrundæ, arum: suggrundia, orum: imbricamentum: pars tecti prominens, per quam stillicidia à parietibus arcentur: dicitur *oof-dijup sine hoof-dijup* quod guttas cadentes bauriat sine recipiat.

oof-schotel Capula.

oof-bat/schep bat. Capula.

Oost/oosten. Oticus, pars orientalis.

oost-nooyd-oost. Cæcias.

oosten wind. Eurus, ventus ab oriente flans: subfolanus.

Ooster/oosteren/ooster-dagh. ger. sax. fris. sicamb. *Patcha*, dies paschalis, dies resurrectionis Domini.

ooster-maend. Aprilis. q. d. Paschalis mensis: quod *Pascha plurimum* hoc mense celebretur.

Oot/oot-moedigh. j. ood/ood-moedigh.

O P

Op. Super, desuper, supra.

op den Rijn ghelegghen. Ad Rhenum situs.

op/op-waerts. Sursum.

op ende neder gaen. Ultro citroque commeare.

op den noen/op den auond.

Sub meridiem, sub vesperam, circa meridiem, cir-

ca vesperam.

op de rechte hand. A dextra, ad dexteram.

op de berbeurte van den Ijue. Sub poena mortis, capitis.

op dat. Vt, quatenus, quo.

op dat niet. Ne, vt non.

op dese maniere. Hoc pacto, hoc modo, ad hunc modum.

Op-betaelen. Exolvere, satisfacere.

Op-beuren. Leuare.

Op-bijten het bel. Exulcerare.

Op-blaesen. Inflare, sufflare.

Op-blijuen. Manere, extare, superesse.

Op-boetsen. Ornare, adornare, exornare, concinnare, reconcinnare, expolire, instruere.

op-boetsel. Ornatus.

op-boetsel. Acroteria, plutei nauales, tigna ad ornatu pro-
ra puppisque eminentia.

Op-bjassen. Deuorare, absorbere.

Op-bjeken. Effringere.

op-bjeken den bjief. Relinere epistolam, resignare literas.

op-bjeken. Recrudescere, rebellare, repullulare: vt vulnera semel curata.

op-bjeken. Vasa colligere, conuolare, discedere.

**op-bjeken/vertrecken/de be-
legberinghe verlaeten.** Soluere obsidionem, desistere ab obsidione, mouere vel amouere castra: exercitum alio deducere vel dimittere, absistere obsidione, recedere ab obsidione.

Op-bjenghen. Proferre, producere, apponere.

op-bjenghe veel gheldts. Conquirere, conficere, cogere pecuniam quam maximam.

Op-bienen ter tafelen. Apponere cibos, instruere mensam cibis, opsoniis.

Op-doen/open doen. Aperire, adaperire, patefacere, discludere, pandere, resoluerere, resecare, recludere, relinere.

op-doen den bjief . j. op-bjehen. Resignare literas.

op-doen/ont-wepen de bische. Piscem exdossuare, exenterrare.

Op-djacht. Prolatio.

op-djacht/ ooghen-djacht. Delachrymatio.

op-djacht. Transcriptu, transcriptio.

op-djachtigh. Elatus animo.

op-djachtigh. Facie suffusa rubore.

op-djaeghen. Proferre, sursum ferre, & Transferre, tradere.

op-djaeghen het goed. Tradere bona, in potestatem alterius dare bona, transcribere, transferre rem nostram in alterius dominium.

**op-djaeghe het verkocht goed
in de handen van den hee-
re.** Rem venditam per cessionem in manum iudicis sequestrare.

Op-djinken de bjupd-loft. Repotia celebrare.

Op-epischen een stad. Deditio-
nem indicere, postulare
urbem tradi.

- Op-eten.** Peredere, totum edere, edendo consumere.
- Op-gaen.** Ascendere, oriri, asurgere, supergredi.
- op-gaen/ open-gaen.** Aperiri, dehiscere.
- op-ganck.** Ascensus, ortus.
- op-ganck der sonnen.** Oriens, ortus solis.
- Op-ghe-blaesen.** Inflatus, tumidus, turgidus.
- op-ghe-blaesen mensch.** Homo inflatus, elatus, fastuosus, turgidus fastu: vter.
- Op-gheuen.** Tradere, dedere, cedere.
- op-gheuen / ouer-gheuen sich** fruen. Dedere se, se suaque omnia in fidē deditioemq̄ tradere, contribuere se alicui, concedere in deditioem alicuius, permittere se fidei vel in fidem & potestatem alicuius.
- op-gheuen den bal.** Dare pilam, adiicere pilam, daratim ludere.
- Op-ghieten.** Superfundere.
- Op-gozden.** Succingere.
- Op-graen.** Effodere, refodere: & Claudere fossa siue agere.
- Op-grippen.** Arripere.
- Op-haalen.** Tollere, sustollere, efferre.
- op-haalen.** Refricare, fricando renouare.
- op-haalen de oude klederen.** Interpolare, desquamare.
- Op-haewigh/ op-heuigh.** Elatus, stomachosus, capito.
- Op-hanghen/ hanghen.** Suspendere.
- Op-hessen.** Leuare, alleuare, subleuare, tollere, sustollere.
- Op-helpen.** Subleuare, erigere, adiuuare.
- Op-hoopen.** Accumulare, accruare.
- Op-hoozen/ op-houden.** Desistere, abistere.
- Op-houden.** In altum tollere: & Apertum tenere.
- op-houden een schole.** Exercereludum literarium, ludum aperire, ludimagistrum agere.
- op-houden.** Retinere, detinere.
- op-houden/op-boeden.** Educare, educere, alere:
- op-houde een kind aen t' bier/ baecheren.** Puerū ad ignem pandere, infantem fascis exemptum ad ignem fouere.
- op-houden/af-laeten.** Desinere, desistere, quiescere.
- Op-klimmen.** Ascendere.
- Op-knoopen.** Suspendere, nodare collum laqueo, premere collum laqueo.
- Op-koeffern.** Fouere, molliter educare.
- Op-komen.** Ascendere, exurgere, existere, emergere, sursum ferri.
- op-komen/ be-komen van de siechte.** Reualescere.
- Op-koopen.** Coëmere.
- op-kooper.** Pantopola.
- Op-krabben.** Refricare, fricatu aperire.
- Op-kretsen.** Refricare.

Op-laedē. Superimponere, superingerere, imponere onus.
Op-legghen. Superimponere, imponere.
op-legghen een straffe. Irrogare multam.
op-legghen ende beuelen. Injungere.
op-legghē eenen sekerē dagh
 Constituerere diem certum.
op-legghen/be-taelen. Constituerere pecunias.
op-legghen. Ingerere verbera, dare pugnos.
op-legghen. Incusare, insimulare, accusare, conferre in aliquem culpam, causam.
Op-lichten. Leuare, eleuare, alleuare, subleuare, sustollere.
op-lichten kriesch-bolck . j. aennemen. Colligere militem.
op-lichten den bijand. Fugare, in fugam conuertere, propellere, propulsare, expellere hostem.
op-lichten gheld. Sumere, accipere, cogere pecunias.
Op-loop/opzoer. Concurfus, concursio, impetus, tumultus, seditio.
op-loopen. Sursum currere, sursum ferri.
op-loopen / swellen. Tumescere.
op-loopen de deure. Fores effringere, & in ædes irruere.
Op-lupcken. *vetus.* Aperire.
Op-maecten. Exstruere, construere.
op-maecten. Operi fastigium

imponere.
op-maecten. Ornare: perficere, perpolire & absoluerere; perpolire extremum laborē, climare, ornate & absolute conficere.
Op-nemen. Auferre, tollere, suscipere, accipere, assumere, adsciscere.
Op-packen. Conuasare.
Op-quercken. Nutrire, educare, educere.
Op-raeden/op-rupden. Instigare, incitare, impellere consiliis.
Op-raepē. Legere, colligere, sumere, desumere, prehendere.
Op-recht. Rectus omnino, crectus.
op-recht. Iustus, legitimus, verus, germanus, syncerus, non fucatus, non adulteratus.
op-recht bzoeder van vader ende moeder. Frater germanus.
op-rechte hups-brouwē. Iusta, legitima vxor.
op-recht van herten. Candidus, integer, syncerus, ingenus æquus, & bonus.
op-rechtighepd. Candor animi, integritas, synceritas.
op-rechtelick. Candidè, integrè, syncerè, synceriter.
op-rechten. Erigere, attollere:
 & Exstruere, instituere.
op-rechten. Restituere, restaurare, instaurare. **Schaede op-rechten.** Sarcire, relarcire, reparare, soluere damnum, præstare damnum.

- Op-reeten.** *fris. scamb.* Instigare.
Op-risfen. Suboriri, exurgere, subnaſci.
Op-risfen. Instigare.
Op-roeden. j. **op-rupden.** Instigare.
Op-roep. Proclamatio.
op-roep by verdieren. Auctio, venditio auctioſaria.
op-roepen. Vocare, euocare, appellare.
op-roepen by verdieren. Proclamare auctioſem.
op-roeper. Præco auctioſum, præco auctioſarius.
Op-roer. Tumultus, tumultuario, commotio, factio, ſeditio, bellum inteſtinum, morus ſive concitatio multitudinis.
op-roerigh. Tumultuoſus, factioſus, ſeditioſus.
Op-rupden / op-roeden / op-raeden. Incitare, instigare, ſubornare, clam ſubmittere.
Op-rupt / op-ruptſel. *bol.* Oxygala.
Op-ruſten / toe-ruſten. Ornare, adornare, inſtruere.
Op-ſchaeckelen. Gradatim attollere.
Op-ſcheppen. Affatim haurire.
Op-ſchieten. Exurgere, excreſcere, creſcere, pullulaſcere, pullulare, adoleſcere.
Op-ſchoypen. Proſecare, reſecare: *☞* Exenterare.
Op-ſchoyſſen. Succingere.
op-ſchoyſſen den roek. Colligere altius tunicam.
Op-ſchjabben. Refricare, fri-

cando aperire.

- Op-ſchryft.** Titulus, inſcriptio, epigraphæ.
Op-ſchryuen. Inſcribere, conſcribere, annotare, mandare ſcriptis, in album referre, referre in codicem, in tabulas.
Op-ſchjoppen. Refricare: *☞* Incidere, ſecare, proſcindere, ſcindendo aperire.
Op-ſegghen / af-ſegghen. Abnegare, renūciare.
Op-ſepl. j. top-ſepl. Throacium.
Op-ſet / beur-neminghe. Propoſitum, inceptum, decretū, ſtatutum, inſtitutum, ſcopus, intērio. *Met opſet / met opſetten wille.* Ex industria, de industria, data ſive dedita opera, propoſito, ſtudio, conſultō, cogitato, conſulta opera, animo deliberato, aliquid facere.
op-ſetten. Imponere, proponere.
op-ſetten eenen prijs. Præmiū, brauium, victoriæ pretium. proponere.
op-ſetten ende beur-nemen. Proponere, ſtatuerere in animo, decernere vel deſtinare animo.
op-ſetten wille. *vide opſet.*
op-ſetten het gheld. Numiſmaris æſtimationem augere.
Op-ſicht. Reſpectus, obſeruatō.
op-ſicht hebben. Obſervare.
op-ſicht. Vultus. *Wijde op-ſicht.* Lætus vultus.
op-ſichtigh. Spectandus, obſervandus,

- uandus, venerandus, conspicuus.
- Op-sieden.** Decoquere.
- op-siedinghe/ op-siedsel.** Decoctio, decoctum.
- Op-sien.** Respicere, inspicere, intueri.
- Op-sitten.** Insidere.
- op-sitten te peerde.** Equum conscendere.
- Op-slach.** Augmentum, accessio pretij. **Den op-slach maecken.** Augere pretium, intendere pretium, inferre caritatem, accendere.
- Op-slaen.** Incudere, ferire.
- op-slaen/open slaen.** Ictu aperire, effringere.
- op-slaen de sloten.** Reuelleré claustra, effringere fores.
- op-slaen.** Atollere.
- op-slaen de ooghen.** Oculos atollere, leuare, intendere.
- op-slaē.** Pretio accedere, pretio augescere. **De lijf-kost slaet op.** Annona ingrauescit, intenditur.
- op-slaen het houtwelick.** Pacifici nuptias, plausu manuum confirmare.
- op-slaen/om slaen/slootten.** Replicare, reflectere.
- op-slaen de mouwen.** Reflectere manicas, replicare manicas: retegeré manus, brachia siue manus denudare.
- Op-slocken.** Deuorare, deglutire.
- Op-snijden.** Resecare, profecare.
- Op-spannen.** Intendere.
- Op-sperren.** Pandere.
- Op-spraecke.** Obloquutio, detractio, calumnia, maledicentia, conuiriium, murmur, contradictio, reclamatio.
- Op-springhen.** Subsilire, exsilire.
- Op-staen.** Surgere, assurgere, exurgere, insurgere, consurgere, oriri, exoriri, cooriri.
- Op-stal.** Receptaculum, latibulum.
- op-stal. j. op-stel.** Machinatio, insidiaz.
- op-stal. vetus.** Seditio, tumultus.
- Op-steken.** Tollere, attollere, subrigere, erigere, in altum eleuare.
- op-steken het sweerd.** Recondere gladium in vaginam, vagina ensem condere.
- op-steken/ter herten batten.** Figere animo, figere memoria, demittere in pectus, recondere animo.
- op-steken den loon/ den tol.** Augere mercedem, pretium, vectigal.
- op-steken.** Augeri, augescere, crescere. **De windt steecke op.** Ventus increbrescit, nascitur, surgit.
- op-steker.** Culter, ensis, ensiculus, sica.
- Op-stel.** Erectio.
- op-stel.** Propositum.
- op-stel.** Conatus, machinatio, machinæ, insidiaz.
- op stellen.** Erigere, proponere, statuere.
- op stellen iet quaeds.** Conari, machinari aliquid mali.

op-steller. Auctor, primus motor.

Op-stijghen. Ascendere, conscendere.

op-stijghinghe. Ascensio, ascensus.

op-stijghinghe der moeder. Strangulatus vteri, præcociatio matricis, stragulatus vulvæ, recursus vteri ad superiora.

Op-stooten. Effringere, pulsando aperire, perfringere, per-rumpere.

Op-stroopen het vel. Auellere siue detrahere pellem, pelle nudare.

op-stroopen de mouwen. Re-plicare manicas, nudare brachia.

Op-swellen. Extuberare, extumescere.

Op-taeckalen een schip. Instruere nauem.

Op-treckenen. Annotare, signare, monumentis mandare, mādare scriptis, referre in album, in tabulas.

Op-timmeren. Superædificare, superstruere: & Exædificare, perfectè ædificare, ædificium absoluerè.

Op-topen. Comere, ornare, adornare.

op-topffel. Ornatus.

Op-trecken. Sursum trahere, attollere, in altum trahere.

op-trecken j. her-treckē. Abire, discedere, recedere, castra mouere.

Op-baeren. Ascendere.

Op-ballen. Supercidere, super

rem aliquam cadere.

Op-boeden. Educare, educere, nutrire, enutrire, alere, fouere.

Op-boeren. Sursum vehere, in altum trahere, attollere.

Op-bouden. Complicare.

Op-bullen. Explere, ad summum implere, infarcire.

op-bulsel. Fartura.

Op-waert. Sursum, sursum versum, versus superiorem locum.

Op-waeter. Inundatio.

Op-wassen. Increescere, accrescere, augetere.

Op-wecken. Excitare, suscitare.

Op-wellen. Scaturire, ebullire.

op-wellinghe. Scaturigo, ebullitio.

Op-weghen. Ponderare: & Preponderare, plus ponderare, grauiorem esse.

Op-werpen / op-worpen. In altum iacere, superiicere, iniicere. **Sich op-werpe beu- een ouerste.** Se ingerere dominio, regimini: subdere sibi dñmiuim.

op-werpe wt de maghe. Eructare, ructando eiiicere.

Op-winden. Subducere, in altum tollere trochleā.

Open. Apertus, patens, pandus, patulus.

open ban herten. j. open-her-tigh.

open-brief. Diploma, codicilli, bulla, vulgo literæ patentès.

open/ onder den blauwen he- mel

- mel ſtaende.** Subdialis, sub
 dio.
open bloet. Pavimentum sub-
 diale.
open hof. Pandesia, conuiuium
 publicum.
open hof. Cœna recta, cœna
 genialis, dapalis, adipalis,
 opima, dubia.
open ſtraete/ open wegh. Iter
 patens peruium.
open ſtraete / krupt-wegh.
 Compitum.
open tyd. Tempus ab epipha-
 nia Domini vsque ad diem
 cinerũ, quo ſolennitates nu-
 ptiarum celebrantur.
open wonde. Vulnus hians ſiue
 latum, & proinde ſanabile
 minusque periculofum.
open doen. j. openen. Aperire.
open gaen/op-gaen. Aperiri,
 dehiſcere.
open ſetten. Pandere,
open zyn. Patere, apertum eſſe.
Open-baer. Apertus, manife-
 ſtus, euidens, planus, perſpi-
 cuus, teſtatus.
open-baeren. Maniſteſtum fa-
 cere, maniſteſtum habere, pa-
 teſfacere, aperire, palam face-
 re, promulgare, pandere, re-
 uelare, indicare, clarum & te-
 ſtatum reddere.
open-baeringhe. Maniſteſta-
 tio, reuelatio.
open-baerlick. Maniſteſtè, aper-
 tè, maniſteſtò, publicè, in pro-
 patulo, in publico, in aperto.
open-breken. j. op-breken. Ef-
 fringere.
Open-hertigh. Homo aperto

pectore, renudatis animi pe-
 netralibus, ſincerus, ingenu^s,
 citra ſucum: qui aperto pecto-
 re, & citra ſimulationem vul-
 tu & lingua prodit id quod
 ſentit.

Openen/op-doen. Aperire, ad-
 aperire, pateſfacere.

openinghe. Apertura, apertio.

opentlick. Apertè, liquidè, pa-
 lam, manifeſtè.

Oppe. j. op. Super, ſupra, ſur-
 ſum, &c.

Oppe. Superior.

opper-biſſchop. Archiepiſco-
 pus.

opper-boof-man. Celeuſtes,
 nauigationis moderator.

opper-bjoecke. Subligar, ſubli-
 gaculum, femoralia, femina-
 lia, ſuperior brachiarum pars.

opper-taeghet. Venatoria tur-
 bæ decurio, venator maxi-
 mus.

opper-kamer/oppe-ſaete.
 Cœnaculum.

opper-kamerlinck. Decurio
 cubiculariorum: qui præſt
 cubiculariis principis.

opper-kapiteyn. Dux prima-
 rius.

opper-koch. Archimagirus.

**opper-kouſens/bouen-kouſ-
 ſens.** Femoralia.

opper-meeſter. Archididaſca-
 lus.

Oppe van hop. Meta ſcœni.

opperen het hop. Fœnum in
 fœniſecij cumulum addere,
 fœnum in pyramides ex-
 ſtruere.

Oppeſte. Supremus, ſummus.
Oppeſte/

O R

- Orgaete/ozbaer. j. ooz-aete/ ooz-barr.**
Ork. Præfractus, cervicosus.
Orkachtigh. Præfractus, cervicosus, refractarius, contumax, durus.
Orken/ hozken. scand. j. lupseren. Auscultare.
Ordeel. j. ooz-deel. Iudicium.
Orden. Ordo, series.
Orden stellen in eenighe saecke. Ordinem rei gerendæ componere.
Ordenlick. Ordinarius: ordine dispositus: in quo ordo servatur.
Ordenlick. Ordinatum, ordinatè, ordine, ex ordine, in ordine, per ordinem, composîtè, ritè.
Ordinacite. Ordo, series, modus, norma, institutù: & Ordinatio, instructio, digestio, dispositio, designatio, metatio: & Constitutio, scitum, statutum, decretum, placitù, præscriptum, edictum, edictio, præceptum, sanctio.
Ordinieren. Ordinare, ordine ponere, componere, disponere, digerere, instruere, sancire, statuere, constituere, discernere, designare.
Oru/uder. Vber, mamilla animalium.
Oréte. j. oz-aete.
Orghel. Organum, instrumentum musicum.
Orghel/ orghel-pypen. Organum, organum pneumaticù, instrumentum musicum in-

O R O S O T O V

- flaris vento fistulis.
Orghelist. Organicus. *vulgo organista.*
Orghel-maecker. Organarius.
Orkonde/ orlof/ orloghe/ orsaeck &c. j. oozkõde/ ooz-lof/ ooz-loghe/ ooz-saecte/ &c.
Ors/ hozs. vetus. scand. angl. j. ros. Equus.

O S

- Os Bos. propriè bos castratus dicitur.**
ossen/van den os. Bubulus, bouillus, bouinus.
ossen-dijuer. Bubulcus, bubsequa, iugarius.
ossen-hupd. Corium bubulum.
ossen-merckt. Forum boarium.
ossenstal. Bubile. *vulgo bouile.*
ossen-bleesch. Bouillæ carnes, bubula caro, bubula, æ.
ossen-wepder. Armentarius.
Osen-drup/ osen-loop. j. oofdrup.
Ostacie. j. stacie. Obscs. *vulgo obstagium.*

O T

Otter. Lutra.

O V

- Ou & au pro af / id est, ab, de, quidam veteres scripserunt & pronunciarunt: hinc ou-bolligh/ ou-weerdigh/ ou-wijs/ &c.**
Ou-bolligh/ au-bolligh. Absonus, non rectè sonans, absurdus, ineptus: & Absurdus, absurda loquens, absona efficiens, in facetus.
ou-bolligh mensch. Homo absurdus, difficilis, morosus.
Ou-weerdigh. j. aumweerdigh. Indignabundus,

ou-

- Ou-wijfe . j. autwijfe / awijfe**, Dissonantia.
- Oud**, Antiquus, senex, vetustus, vetus, veter, priscus, grandæuus, annosus, veteranus. **Oud thien iaeren**, Annos natus decem.
- oud man**, Vir senex, senex, vetulus.
- oud wijf**, Anus, vetula. **Oud wijfken**, Anicula.
- oud worden**, Senescere, convescere, infenescere, veterare, veterascere, inueterascere, vetustescere.
- oud-bader . j. groot-bader**, Aus.
- oud-moeder . j. groot-moeder**, Aua.
- oud-groot-bader**, Proauus.
- oud-groot-moeder**, Proauia.
- oud-kleer-koop**, Scrutaria, orum: scrutatorum emptio.
- oud-kleer-kooper / oud-kleer-lapper**, Interpolator, mango, veteramentarius sartor, scrutatorum emptor.
- oud-kleer-merckt**, Forū scrutarium.
- oud-saeten**, Vetus, senex.
- oud-schap**, *vetus*, Senecta, senectus.
- oud-schoen-lapper**, Veteramentarius sutor, suppactor.
- oud-waerier**, *vetus fland.* Veteramentarius: qui veteres merces vendit. *gal. fland. viel-
vvarier*.
- oudachtigh**, Vetulus.
- oude / oude**, Actas, senectus, vetustas.
- oudelick**, Senilis: & Seniliter.
- ouden . j. oud worden**, Senescere.
- ouder**, Actas, senium, senectus, vetustas.
- ouder-dom**, Vetustas, senectus.
- ouderlingh**, Senior.
- ouder-mannen**, Patres, seniores.
- ouders**, Maiores, antiqui: antiquitas.
- ouders / bader ende moeder**, Parentes.
- oudhepd**, Vetustas, senium.
- Oue vetus**, j. *auz / af*, Ab, de.
- Ouel vetus**, j. *euel*, Malus.
- ouel daed . j. eucl daed**, Malfactum.
- Ouen / back-ouen**, Furnus.
- ouen / bern-ouen**, Fornax.
- ouen-mond**, Præfurnium, os patens furni.
- ouen-gassel / rakel-stock**, Rutabulum.
- ouen-pael**, Pala, in furnibulum.
- ouen-stock**, Rutabulum.
- Ouaere / ouerre**, *fland.* j. *opebaer*, Ciconia.
- Ouer**, Super, supra, desuper, vltra, præter, trans.
- ouer al**, Vbique, vbique gentiū, vbique locorum, vbilibet, passim, circumcirca.
- ouer mael-tijd**, Inter prandendum, in prandio, dum prandeatur.
- ouer d'ijf daghen**, Ab hinc triduum vel triduo.
- ouer beel iaeren**, Ab hinc multos annos: multi sunt annicū, &c.
- ouer langhe**, Iam pridem, iam diu, pridem.

- ouer.** Præteritus. **Den tijd is ouer.** Tempus præterit. **De gramschap is ouer.** Ira condidit, sedata est.
- ouer ende weder.** Vitro citro-que: huc atque illuc; hinc atque illinc.
- ouer in compositiōne,** Super, per, præ, valde, ultra modum, supra modum.
- ouer-achte.** Capitis profectio.
- ouer-aesem.** Obruere nimia esca.
- ouer-aete.** *vetus.* Saturitas nimia.
- ouer-ander.** Alternus.
- ouer-ander dagh.** Alternis diebus.
- ouer-anderen.** Alternare.
- ouer-anderlick.** Alternè, alternatim, alternis vicibus, alternis, vicissim.
- ouer-baerigh.** Præcellēs, præstans.
- ouer-baerighed.** Præstantia.
- ouer-baete.** Utilitas reliqua, lucrum quod superest aut reliquum est, reliquum comodi aut fructus.
- ouer-been.** Gangrium, superos, excrescens & superfluum os: genus tuberculi renitentis: collectio in membris siccis ad modum ossis indurata.
- ouer-bisshop.** j. **opper-bisshop.** Archiepiscopus.
- ouer-bleuelinghen.** Reliquia.
- ouer-blijfel/ouer-blijf.** Reliquia.
- ouer-blijuen.** Superesse, restare, reliuam esse.
- ouer-blijuende.** Reliquus, superstes.
- ouer-blijuende schuld.** Reliqua, debita quæ permanent & supersunt adhuc.
- ouer-byassen.** Plus æquo epulari, grauare se nimis epulis, obruere se epulis.
- ouer-byenghen.** Transferre, deferre, referre, proferre: & Transigere, peragere, traducere: & Prodigere, dissipare, dilapidare, consumere.
- ouer-bupcken/der-bupcken.** Onerare ventrem, saburrare.
- ouer-daed.** Luxus, luxuria, intemperantia, immoderatio, crapula.
- ouer-daed.** *vetus, pro ouel-daed.* Male factum.
- ouer-daedigh.** Luxuriosus, intemperans, immodicus, profusus.
- ouer-daedighed.** Luxus, intemperantia, crapula.
- ouer-daedighlick.** Immodicè, immoderatè, intemperatè, intemperatè, incōtinentor.
- ouer-daeght.** Plenus dierum.
- ouer-decken.** Cooperire, contegere, superintegere, obtegere, obtendere, obducere.
- ouer-decken.** Deprehendere vel cōperire in stupro siue adulterio.
- ouer-deckt.** Coopertus, contentus.
- ouer-deckten waghē.** Currus cameratus, petorritum, vchiculum tympano contentum.
- ouer-dencken.** Meditari, reputare, mēte pertractare, ani-

- mo agitare, peticulari, versare animo, lustrare animo & ratione.
- Over-dozpel.** Superliminare, limen superius.
- Over-dzagh/over-dzaght.** Translatio, traditio.
- over-dzagh.** *verm.* Fœdus, pactum, pactio, conuentio.
- over-dzagh.** Transferre, transportare.
- over-dzagh.** met malckanderen / **over-een dzagh.** Transigere, pacisci, convenire, concordare, consentire, assentiri, concedere in sententiam, &c.
- over-dzagh.** / **be-dzagh.** Deferre, accusare.
- over-dzagh.** / **op-dzagh.** het goed. Transcribere, transferre rem nostram in alterius dominium.
- over-dzagh.** Translator : & Delator, accusator, sycophanta.
- over-dzaghinghe.** Translatio : & Transactio, consensus, assensus : & Delatio, accusatio.
- Over-dzanck.** Potus. Superfluis.
- over-dzincken.** Plus æquo bibere, obruere se potu. **Over-dzoncken.** Obrutus potu nimio.
- Over-dzinghen.** Valde premere : opprimere : & Obrudere, invito & renuenti offerre.
- Over-dwers/over-dwaers.** Transversus, obliquus.
- over-dwerselick.** Ex obliquo, ex transverso.
- Over-een dzagh.** Convenire, concordare, congruere.
- over-een-komen.** Convenire, concordare, congruere, consonare, consentire, quadrare, respondere, conformem esse.
- over-een stemmen.** Consonare, concordare, consentire.
- Over-er-ghistern.** Nudius quartus.
- Over-epnde.** Erectus.
- over-epnde sett en.** Erigere.
- Over-epsthen.** Exigere plus æquo.
- Over-eten.** Plus æquo comedere.
- Over-gaen.** Transire, transgredi, transmeare, permeare.
- over-gaen.** Præter vires ire, lassari aut fatigari eundo.
- over-gaen icmanden.** Inuchi in aliquem, maledictis aggredi aliquem, ferri in aliquem impetu sermonis : incessere, conuitiis insectari aliquem : acriter cortipere, obiurgare, reprehendere aliquem.
- over-ganck.** Transitus.
- over-ganck.** Epidimia, morbus epidimialis, vulgo & publicè grassans : lues.
- Over-ghuen.** Tradere, transcribere.
- over-ghuen/opghuen.** Dedere, torum subdere : in manus, potestatem & arbitrium alterius dare.
- over-ghuen/spoutwen.** Reddere vomitu, vomere, eumere.
- Over-ghewichte/over-waeghe.** Superpondium : auctarium

- rium quod super pondus apponitur.
- ☉ **Over-grijpen**. Profusus complexi siue comprehendere.
- ☉ **Over-groot**. Prægrandis, vastus, immensus.
- ☉ **Over-groot-bader**. Proavius, over-groot-baders bader. Abauus, proauui pater.
- ☉ **Over-ghulden**. j. ber-gulden. Aurare, deaurare, inaurare.
- ☉ **Over-haelen**. Acriter reprehendere, carpere, obiurgare, excipere conrumeliis, iurgis.
- ☉ **Over-haesten**. Præpropere, depropere, præcipitare.
- ☉ **over-haestigh**. Præproperus.
- ☉ **Over-hand**. Palma, victoria, principatus, princeps. **De over-hand hebben**. Præualere, principatum tenere, primas obtinere, victoria potiri, rerum potiri, imperium tenere.
- ☉ **Over-hanghen**. Propendere, superpendere.
- ☉ **Over-heer**. Præfectus.
- ☉ **over-heeren**. Subiugare: imperio siue dominio suo subicere: & Dominari.
- ☉ **Over-heerschen**. Subiugare. Opprimere.
- ☉ **Over-hoek**. Obliquus, transversus: & Obliquitas.
- ☉ **over-hoeck**. Obliquè.
- ☉ **Over-hoef**. Supercrefcentia vngulae equinae.
- ☉ **Over-hoere**. *vetus*. Pellex.
- ☉ **over-hoererge**. Pellicarus.
- ☉ **Over-hoofst**. Superior, princeps, præfectus, primas, primus, maior. *q. d.* supremum
- .caput. ☉ **Over hoofden oft ouerste der ghemeente**. Primates, optimates, proceres, summates.
- ☉ **over-hoofst-man**. Impetator, archistrategus. *vulgo* summus capitaneus.
- ☉ **Over-hoozigh** j. onghe hoozsaem. Inobediens.
- ☉ **Over-laeten**. Annum siue annos excedere.
- ☉ **over-laerigh**. Anno vel annis maior: quod ætatem vnus vel etiam plurium annorum excessit.
- ☉ **ouet-iserighe ende oude liedè**. Senes graues annis, defessi ætate, confecti ætate.
- ☉ **Over-kleed**. Amiculum, palliū, superior vestis.
- ☉ **Over-klepn**. Perparuus, admodum paruus.
- ☉ **Over-kommen**. Superuenire, obuenire, interuenire, peruenire, aduenire, contingere, oriri, oboriri, suboriri.
- ☉ **ouet-komé met iemandè**. Cōuenire, transigere, componere, conficere cum aliquo: consentire, concordare, congruere, pacisci.
- ☉ **onder-komen de pijn**. Dolorem superare, vincere ferendo: humane pati, humanè ferre.
- ☉ **Over-laeden**. Degrauare, prægrauare, obruere, supra vires onerare, opprimere nimio onere.
- ☉ **Over-langh**. Diu, iamdiu, per longum tempus.
- ☉ **Over-last**. Oppressio, vis, contume-

tumelia, iniuria, violentia.
ouer-laffen. Opprimere, degra-
 uare, prægrauare: violare ali-
 quem, inuehi in aliquem,
 contumeliam facere alicui.
ouer-lattigh. Onerosus, grauis,
 molestus, violentus, contu-
 meliosus.
ouer-latten. Tradere, transfer-
 re, delegare.
ouer-leden. Prætestus, trans-
 actus: & Mortuus, defun-
 ctus.
**ouer-leder/ ouer-ler bā schoe-
 nen.** Obstragulum.
ouer-legghen. Superponere,
 super aliquid collocare.
ouer-legghen. Reuoluere, mē-
 te versare, præpendere, consi-
 derare, certo iudicio ponde-
 rare.
ouer-legghen. Oneratus, aggra-
 uatus.
ouer-lesen. Perlegere, relege-
 re, translegere, legendo per-
 currere.
ouer-leuen. Superesse, super-
 stitem esse. *uulgo* superui-
 uere.
ouer-leuen iemanden. Vita su-
 perare aliquem.
ouer-leuende. Superstes.
ouer-leueten. Tradere, trans-
 scribere, traducere, transferre.
ouer-lyd. Transitus: & Mors,
 obitus.
ouer-lyden. Transire, pertran-
 sire, transgredi, traicere, trās-
 mittere, præterire: & Interi-
 re, perire, trāsire ex hac vita,
 excedere vita, mori.
ouer-lyuigh. Superstes.

ouer-loop. Transcurfus, ex-
 curfus.
ouer-loop der wateren. Inun-
 datio, exundatio.
ouer-loop/ouer-decksel. Oper-
 culum.
ouer-loop bāt schip. Fori, ra-
 bulata nauium constrata, per
 quæ nautæ feruntur.
ouer-loopen. Transcurrere, per-
 currere, cursim pertransire,
 perstringere, summatim di-
 cere, legere, scribere, &c.
ouer-loopen/ouer-balle. Op-
 primere.
ouer-loopen. Cursim pedibus
 calcare, citato cursu obtinerere
 aliquem.
ouer-loopē tot den byād. Trās-
 fugere, ad hostes deficere.
ouer-loopen / ouer-bloedri.
 Abundare, exundare, redun-
 dare, inundare, restagnare,
 vitra margines intumescere,
 exæstnare, efferre se aluco.
ouer-loopen. Opprimere, præ-
 uenire, aduenire priusquam
 alij putent aut cupiant.
ouer-looper. Perfuga, transfu-
 ga, defector, defertor.
ouer-lootē. Applūbate, plum-
 bo operire aut tegere.
ouer-lotien. Pluris indicare
 quàm par sit.
ouer-lypē. Valde sonotus, cla-
 risonus, vocalis.
ouer-man. *uulgo.* Præfectus,
 præpositus.
ouer-mantel. Epitogium, pal-
 liū quod togæ superinduitur.
ouer-maete. Auctuarium,
 corollarium.

ouer-maetigh. Immoderatus, superfluus.
Over-meester van de schole. Archididascalus, ludi licetarij præfectus.
Over-mids. Per medium.
ouer-mids klieuen. Dissicare, diffindere, per medium secare.
Over-mids. Per, præ.
Over-mids groote djoefhept. Præ nimia tristitia.
Over-moed. Fastus, animi sublatio, arrogantia: & Iniuria, contumelia.
Over-moedigh. Fastosus, elatus, arrogans: & Contumeliosus.
Over-moedighen. *vetm.* Superbire, arrogare.
Over-moedigh. Magniloquus.
Over-moeghen. Perendie, dies perendinus, die perendino.
Over-nachten. Pernoctare.
Over-nachtighe spijse. Cibus pridianus.
Over-naem. Cognomen fictū, agnomen fictitium.
Over-nemen. Assumere sibi, transferre in se.
Over-nemen / over-griffē met de handen. Manu completi.
Over-oud. Peruetus, peruetustus.
Over-oud-bader .j. over-groot-bader. Proauus.
Over-pecken. Perlinere pice.
Over-pepnsen / over-dencken. Meditari, reputare, mente pertractare.

Over-raeden .j. over-reden. Persuadere.
Over-recken. Pertendere.
Over-recht stand .j. over-recht. Præposterus, præter rectum.
Over-reden. Persuadere multis verbis: & Flacere verbis, dictis delinire.
Over-repcken. Pertingere, extendendo peruenire.
Over-rekenen. Pernumerare, recensere.
Over-rijden. Curru aut equo transire: & Curru aut equo proterere, obterere, affligere.
Over-rock / over-kleed. Amiculum.
Over-rock / kooj-kleed. Amiculum linteum, vestis lineæ, vestis religiosa. *ulgo* superpellicium.
Over-rugghe. Supin^o, resupin^o
Over-rugghe legghen. Supinare, supinum collocare, supinare in tergum, resupinare.
Over-saep bercken. Porcus grandinosus, leprosus, insan-cerus. *q. d.* superfeminatus quibusdam ceu granislepræ.
Over-schaduwē. Obumbrare, adumbrare.
Over-schatten .j. verschatten.
Over-schepen. Transfretate, navigio traduci vel traducere, naue transfuehi vel transfuehere: traicere amnem navigio.
Over-schicken. Transmittere.
Over-schieten. Ulterius iaculari.
Over-schieten. Redundare, supergille, reliquum esse.

ouer-

ouer-schietfel/ouer-schot. Reliquia.
ouer-schot. Reliquia, reliqua.
ouer-schietkê. Prætermittere, præterire, omittere.
ouer-schijden. Transgredi, supergredi, prætergredi.
ouer-schryft. Transcriptum: & Rescriptum.
ouer-schryuen. Transcribere, describere, rescribere.
ouer-schryuen. Scripto significare, literis nuntiare, perscribere.
ouer-seet. Permultum, summo opere, per quàm.
ouer-segghe. Perferre; referre: & Deferre, Accusare.
ouer-setten. Traicere, transuehere, transportare, transmittere, traducere.
ouer-setten in de rekeninghe. Transcribere, transferre in aliud nomen.
ouer-setten de erffenisse. Transcribere hæreditatem, transmittere hæreditatem.
ouer-setten van d' een taele in d' ander. Transferre, vertere, conuerttere, interpretari.
ouer-sichtig/lonckaerd. Pectus, obliquatis oculis in altum respiciens.
ouer-sien. Ulterius videre: & In altum respicere.
ouer-sien. Perlustrare, circumspicere.
ouer-sie/ouer-lesen. Recognoscere: & Relegere, perlegere: & Corrigitere, emendare: & Recognoscere, recensere.
ouer-sien j. ver-sien. Præter-

-mittere negligentia.
ouer-silueren. j. ver-silueren. Includere argento.
ouer-slaen. Integere, inuoluere.
ouer-slaen. Omittere, prætermittere, transilire, præterire.
ouer-slaen/ouer-tellê int kozt. Recensere, percurrere numerandò; teuoluere numero.
ouer-slaen/ouer-dencken. Resoluere, versare animo, peruoluere.
ouer-slagh. Inuolucrum, integumentum, supparus, supparum.
ouer-sloop fland. j. ouer-rock.
ouer-spel. Adulterium, mœchia, furtum, stuprum.
ouer-spielen / ouer-spiel doen. Adulterare, adulterari, mœchari, alterius thoram poluere.
ouer-spieler. Adulter, mœchus, alieni matrimonij subfessor.
ouer-spieler. Adultera, mœcha.
ouer-speligh. Adulterinus.
ouer-spynghen. Transilire, ultra salire.
ouer-spronck. Transultus.
ouer-spronck van den hupse/ouer-stek. Podium, meniana, proicctum, proicctura domus.
ouer-staen. Superstare.
ouer-staen. Astare, assistere: præsentem esse, interesse alicui negotio.
ouer-stappen. Prætergredi, transgredi.

- Over-ſteck/ouer-ſpꝛock.** Subgrunda: proiectum, proiectura domus.
- ouer-ſteckel.** Podium, menianum, proiectum, proiectura domus, pergula proiecta domus.
- Over ſteck/ouerſtrꝛck.** Præteritio.
- ouer-ſtrecken.** Præterire.
- ouer-ſtrecken tijd.** Tēpus præteritum.
- ouer-ſtrꝛck.** Præteritio, transitus.
- ouer-ſtrꝛicken/ ouer-ſtrecken.** Præterire, tranſire, elabi.
- ouer-ſtrꝛicken.** Oblinere, ſuperlinere.
- Over-ſtrꝛiden.** Vincere bello.
- ouer-ſtrꝛiden.** Perſuadere multis verbis.
- Over-tal.** Numerus ſuperfluous.
- ouer-tellen.** Pernumerare, annumerare, recenſere.
- ouer-telligh / ouer-talligh/ ouer-tolligh.** Superuacaneus, ſuperuacuus, ſuperfluous.
- Over-toghe.** Obductio, obuolurio, operimentum, inuolucrum, theca.
- ouer-toghen.** Obductus, tectus, opertus.
- Over-tolligh. j. ouer-telligh.** Superuacaneus.
- Over-toonen.** Convincere teſtibus, arguere teſtibus, convincere argumentis.
- Over-trecken.** Tranſire, tranſmeate: tranſmittere, traicere, tranſſetare.
- ouer-trecken.** Obducere, cooperire, tegere, obtegere, veſtire, ſuperinducere.
- ouer-trecken met leder.** Pellicularare, obtegere corio vel pelle.
- ouer-treckſel.** Obductio, operimentum, theca.
- Over-treden.** Tranſgredi, prævaricari, delinquere.
- ouer-treder.** Tranſgreſſor, prævaricator.
- ouer-tredinghe.** Tranſgreſſio, prævaricatio, delictum.
- Over-treffen.** Excellere, antecellere, præcellere, præſtare, antecire, ſuperare, exuperare.
- Over-tupgh. j. ouer-treckſel.** Obductio.
- Over-tupghen.** Convincere teſtibus.
- Over-baerd.** Tranſitus, traicētus.
- ouer-baeren.** Traicere, tranſnavigare, tranſmeare, tranſuehi.
- Over-ballen.** Supercidere.
- ouer-ballen/ ouer-laſſen.** Oburrere, opprimere, peſſundare.
- ouer-ballen.** Tranſfugere, ad hoſtes deficere.
- ouer-balligh.** Tranſfuga.
- Over-bele.** Plurimus.
- Over-blieghen.** Superuolare, ſuperuolare, tranſuolare.
- ouer-bliegher.** Perceler, velox & agilis ſupra modum: strenuus in primis.
- Over-blieten.** Superfluere, redundare.
- Over-bloet.** Abundantia, af-fluen.

fluentia; profluentia, redundantia, superfluitas, hubertas, copia, luxus, luxuria.

ouer-bloed/op-water. Inundatio maris.

ouer-bloeden. Superfluere, redundare, abundare, exundare, exhuberare, scaterere.

ouer-bloedigh. Abundans, affluens, huber, profusus, effusus.

ouer-bloedighepd . j. ouer-bloed. Abundantia.

ouer-bloedighlick. Abundanter, affluenter, copiosè, effusè, profluentè, fecundè, plena manu.

ouer-boeren. Traicere, transferre, transportare, transferre.

ouer-boerder. Portitor, nauta, auriga.

ouer-waeghe/ouer-ghewichte. Superpondium.

ouer-waen. *vetus.* Gloriatio.

ouer-waend . j. verwaend. Gloriosus.

ouer-was van vleesch . Excrescentia, callosa & superflua caro.

ouer-wassen. Supercrefcere, excrescere.

ouer-waeter. Procella: & Inundatio.

ouer-waeteren. Inundare.

ouer-weghen . Præponderare.

ouer-welbighen. Vi opprimere, vi dominari.

ouer-weluen. Camerate, fornicare.

ouer-werck. Parergum, opus

quod sit ultra pensum.

ouer-wylen/ouer-toont. Cõvincere argumentis aut testibus.

ouer-wille. Vis, violentia: & Pertinacia, arrogantia.

ouer-willigh / ouer-moedigh. Violentus, pertinax, arrogans.

ouer-winnen . Lucrari ultra pensum.

ouer-winnen/ver-winnè. Vincere, devincere, euincere, cõvincere, superare.

ouer-wonnen bastaerd / in ouer-spel ghewonnen. Filius incestus, nothus, spurius, adulterinus.

oueren . Superesse, reliquum esse: & Superlucrari.

ouerhepd . Præstantia, prærogatiua, eminentia, principatus.

ouerhepd . Magistratus, præfides, superiores, præpositi.

ouerigh . Reliquus, residuus.

ouerigh zjn Superesse, reliquũ siue residuum esse.

ouerighhepd . j. ouerhepd .

ouerste . Supremus, summus, maximus, præfectus, præpositus, primus, præcipuus.

ouerste/opperste/ ouer-heeren . Magistratus, primates, primores, optimates, præfecti, magnates, proceres, senatores.

ouerste maecten . Præficere, præponere.

ouerste zjn . Præesse, præsidere, præfectum esse, supremum esse.

Outwe. j. ope. Onis.

Outwe. vels. j. wepd-lâd. Pra-
rum, pasuum.

Ouwken/weywken. Auis.

Ouwerdigh / outwisse / &c.

j. ou-werdigh/ou-wisse/&c.

Ouwel. j. oblige. Laganu. vulgo
oblata.

P A

Pacht. Vestigal, redi-
tus fundi, præsta-
tio frumētaria : &
Redemptio, con-
ductio, locatio : &

Merces coloni.

pacht/pacht-hof, Villa.

pachten. Redimere, conducere.

pacht-goeb. Villa, colonia.

pacht-hof. Villa, colonia.

pacht-huus. Villa, colonis; do-
mus villica.

pachtenaer. Redemptor, con-
ductor, manceps: & Villicus,
villæ conductor.

pachter. Redemptor, condu-
ctor, manceps.

pachter/land-pachter/ Colo-
nus, prædij rustici conductor,
villicus, villæ conductor.

Pack. Fascis, sarcina. Packskē.
Fasciculus, sarcinula.

pack-huus. Promptuariū mer-
cium, horreum, apotheca.

pack-naelde. Acus qua fastes
mercium consuñtur & compinguntur.

pack-papier. Charta empore-
tica vel emporetica.

pack-sabel. Clitella, sagma.

packen. Sarcinare, compinge-
re, colligere in sarcinam, con-

icere in fasciculum. **Pacht**
b bā hier. Aufer te hinc, abi,
apage te, faceffe hinc,

pachter. Compactor mercium.

Pad. Vestigium.

pad/voet-pad. Semita, callis,
via trita.

pad/patte. vetus. Palma pedis,
planta pedis. **ward. i. calco.**

Padde. Bufo.

padde-blood. Deplumis, im-
plumis, depilis, nudus instar
bufonis.

padde-hood/ padde-stoel.
Boletus, fungus q. d. bufonum
panis.

padde-gherack. Batrachides,
ranarum foetus.

padde-stoel/ padde-hood.
Fungus, boletus, q. d. bufonū
sedes.

Paepen. j. papen.

Pael. Staek. Palus, vallus, su-
des, surus, statumen, pertica,
paxillus.

pael/ouen-pael. Pala, in furni-
bulum.

pael/pael-steen. Terminus, la-
pis terminalis. **Paelen des**
lands. Limites, oræ, fines, cō-
finia, regiones.

paelen. Terminare, terminos
constituere, limites statuere
sive ponere, metari, limitare,
limitibus distingbere.

Paelnek. Anguilla decumana,
anguilla procerior.

Paep. Presbyter, sacerdos, sa-
crificus: Papa vocatur pater,
Sicula lingua, teste Suida: Pap-
pas Iuuenalis dicitur pater, vel
qui puerum alit: Pappus Gre-
cū

- en auzs est.**
Paeye-gaep. Plicacus, *vulgo* papagallus.
Paer Par.
paeren. Binus consociare, pariter coniungere, par pati iungere, pares disponere.
Paert. Pars, portio.
paerten/ deplen. Partiri, partes facere, diuiduum facere, diuidere.
paertje. Pars.
paertje/ teghen-paertje. Pars aduersa, pars diuersa: aduersarius.
paertjdigh. Aduersus, aduersarius, cōtrarius, *vulgo* partialis.
paertjschap. Controuersia, disceptatio, altercatio, *vulgo* partialitas.
paertuere. Par, duo inter se æquales, societas parium vel similium, ludus parium siue æqualiū, æqua concertatio.
paertueren. Par pari iungere.
Paetschen/ paetsch-dagh. Pascha, dies, paschalis, festum pascharis, phase, festum azy-morum.
paetsch-maēd. *sax. sicamb.* Aprilis 9 d. mensis paschalis: quod mēse aprili pascha plerunque celebratur.
Pagie. Pedisequus, à pedibus, affecla, affectator, *vulgo* pagius.
Pape. Pensio, solutio, satisfactio.
papen. Soluere, satisfacere, satisficere, contentum reddere.
papement. Numeratio, pensio, solutio.
- papement/ kleyn gheld.** Minuta pecunia.
Paps peps. Pax.
paps maecken. Pacificare, reconciliare.
papf-maecker. Reconciliator, pacificator, arbiter, disceptator.
papselick. Placidus: & Placidē.
papsen/ pepsen. Pacificare, pacare.
Palaps. Palatium, augusta domus, augustale, basilica, prætorium, regia.
Paal. j. pael.
Palape. Trochlea, rechanus, *vulgo* polia.
palepe. j. pyn-banche. Equuleus.
Paléren. Polire, comere, ornare.
Palétsel. Comptus, ornatus, us mundus, cosmos.
Palstrenier/ stal-knecht. Agaso, equi ductor & curator: equiso, hippocomus, hippophorbus, *vulgo* palphrenerus. Palefredus & Palphredus, *vulgo* equus dicitur.
Palie/kaf. Palea, acus, eris.
palie/honde. Siliqua, folliculus, calyx, valuilus.
Paljsteren. j. poljsteren. Polire.
Palleken. *holl. j. see-pypmkē.* Prunum nanum.
Palm-boom. Palma.
palm-boom/ bus-boom. Buxus.
palm sondagh Ramalia, oscophoria, verbenalia. Dies palmarū, Dominica oliuarum,
d 4 Domi-

Dominica in ramis palmarū,
Dominica sexta quadrage-
simæ.

palm-hout. Lignum palmēū,
 & Lignum buxēum.

Palme van de hand. Palma,
 vola manus, media pars ma-
 nus.

palmē / palm-maete. Palmus:
 mensura digitorum quatuor.

palm-slach / koop-slach. Pal-
 maria addictio, plausus in-
 iectæ dexteræ.

palm-maete. j. palme. Palmus.

palm-maete. Ferula: baculus
 qua puerorū palma siue vola
 manus feritur. *vulgo palma-*
toria.

palm-motten. Palmis indecorē
 ventilare, palmis dedecorare.

Palster. Scipio.

palster / sweerd-pyem. Dolon,
 baculus intra quem latet pu-
 gio.

Palt. sax. fris. sicāb. j. stuck. Fru-
 stum, crustum. **Palt broods.**
 Frustum præcidaneum pa-
 nis.

Palt rock. Palla: *gallis palletoc di-*
citur. Videtur, inquit Baynus,
Gallica palla accessisse ad for-
nam nostri palletici manicati.

Palullen. Impedimenta, sarcin-
 æ, scruta, panniculi triti.

Palure / parure. Paratus, or-
 natus, comptus, us, mundus.

palure. j. liurepe. Insigne ge-
 stamen.

Pampier. j. papier. Papyrus.

Pampoent. Melopepo.

Pand / om-ganck. Ambitus,
 circuitus.

pand van de koetse. Fulcrum
 lecti.

Pand / plope van den tock.
 Lacinia.

pand-rock / rock met panden.
 Tunica laciniata.

Pand. Xystus, porticus, solariū,
 ambulacrum, ambulatio.

Pand / net. Plaga, rete. **Panden**
oft ghe-spannen garen. In-
 dago, reticulata indago, car-
 baceum septum, series plaga-
 rum saltus cingentium, & fe-
 ras includentium.

Pand. Pignus, hypotheca.

Pand / inquit Becanus, fit à
hand. i. vinculum: quia pignus
vinculum est fidei.

pand-lieden. Obsides.

pand-man / ghysel. Obses.

panden / be panden. Pignora-
 re, oppignerare, pignori ob-
 ligare.

panden / pandinghe doen / af-
panden. Capere pignus, pi-
 gnora apprehendere, pignora
 anferre, pignerare, pignerari:
vulgo capere per executio-
nem.

pander. Pignorator: qui pignus
 accipit.

Paney. Panarium, sporta, cista,
 canistrum, calathus, corbis.

Panne. Pareta.

panne des hoofts. Calua, cal-
 uaria, cranium.

panne / dack-panne. Imbrex,
 tegula curua.

pannen-dack. Tectum tegu-
 lanceum, imbricatum.

pannen-koek. Laganum.

pannen-koek / toerte. Panis
 testa-

- testaceus, artoptitius, tostus
sub resta vase figlino.
- panne-lecker**. j. **taillooz-lecker**. Parasitus, gnatho.
- pan-aersen**/ **bydse slaen**. Cædere nates ferrea pātella: ob-
iurgare solea siue sandalio.
- Panneel** / **rug-deckfel** / **rug-
kleed**. Dorsuale, clitellæ, re-
gumen quo equi & boues te-
guntur: stratum, instratum.
- panneel van schilberge** / **van
schijn-werck** / &c. Tympanum, tabula, tabella: *vulgo* pā-
nellum.
- Panse/pense**. Venter, intestina,
omasum, pātex. *vulgo* pancia.
- pannen oft pensen in de sult**.
Panices conditanei.
- panst-yster**. *fland.* j. **panstier** Lo-
rica.
- panst-sack** / **penst-sack** / **trijp-
sack**. Venter. *q. d.* saccus inte-
stinatorum.
- panst-sack** / **trijp-sack**. Venter
collarius.
- panstier** / **panst-rier** / **panst yster**.
Lorica: ferrea tunica ex anu-
lis, qua pro lorica milites vtū-
tur, thorax squamatus. *vulgo*
pancerium.
- Panter** / **palm-maete**. Ferula.
- Panter-dier**. Panthera, æ: par-
dalis.
- Pantoffel**. Crepida, sandalium.
vulgo pantofala.
- Pantoffel-hout**. Suber. *q. d.* li-
gnum crepidarum, quod cal-
ceatui accommodatur.
- Pape**. j. **pæpe**. Presbyter.
- Papier**. Papyrus, charta.
- papierken**. Chartula.
- papieren**. Papyraceus, charta-
ceus, chartarius.
- papier-bozenken**. Cucullus.
- papier-hupken**. Cucullus, in-
uolucrum chartaceum, te-
gmen papyraceum.
- papier-molen**. Mola chartaria.
- Pappe**. Puls, pulmentum. *vulgo*
pappa.
- pappe/lym-pappe**. Colla, glu-
ten, athera.
- pappen/lymen**. Glutinare.
- pap-ketel**. Cacabus: pultarius:
olla in qua pulmentaria co-
quuntur.
- pappaerd**. *fland.* Pila paganica,
pila laxior: lanâ, plumâ, mol-
līve pilo facta.
- Pappel-boom**. Populus ar-
bor.
- Par-beer**. *sax. fris. scamb.* j. **pro-
chiaen**.
- Parceel**. Particula.
- Parck**. Septum, locus seprus,
circus, circulus, locus conclu-
sus, clausum: & Arena: locus
in quo pugnant gladiatores.
- parck/warande**. Roborarium:
viuarium, locus seprus in
quo feræ viæ pascuntur. *vul-
go* parcus.
- parcket**. Vallum, agger, se-
ptum.
- Paeren**. j. **paeren**.
- Parment** / **parmantigh**. Com-
positus, grauis & serius ho-
mo, vultuosus, seuerus, bel-
lus, bullatus.
- parmentier**. *fland.* j. **kleermaet-
ker**. Sartor. *vulgo* paramenta-
rius.
- Part** / **parten** / **partije** / & *cat.*
d 5 . j. **paert** /

j. paert/paerten/paertje.
Partrij's perdij's. Perdix.
Partte/pjatte. Dolus, fallacia.
Parture. | **paecture.**
Parujs Pronaum, *ὑποναύς*, vestibulum templi, limen sacrum. *gal. peruu.*
Parure | **palure.** Paratus, ornatus, us.
Pas. Passus, gradus, gressus, vestigium, transitus: & Commodus progressus. **Op sijnen pas gaen.** Gradatim vel pedatim ire: commodè progredi.
pas int springhen. Staticuli: gestus saltatorij, quibus ad statos musicos concētus subsistunt.
pas-poorste/passe poorste. Libellus, epistola assertoria, litteræ tui itineris, permissus, missio, dimissio. *vulgo* passaporta.
passagie. Transitus, meatus. *vulgo* passagium.
passeren. Transire, transgredi, permeare, transmeare, peruadere, præterire, commearere. *vulgo* passare.
passeren een testament heur schepenen. Authoribus iudicibus confirmare testamentum.
passertick. Tolerabilis.
passement. Limbus intextus, fimbria prætexta, prætextū, segmenta: aurea, argentea, aut serica fila intertexta.
passement-maecker / passement weuer. Limbolarius.
pas/passe. Symmetria, respō-

sus, conuenientia.
pas/passe. Conuenientia, commoditas, oportunitas, tempus opportunum, locus opportunus.
pas gheuen. Integrum esse, vacuū esse, vacare: opportunum esse: habere locum, tempus, occasionem, oportunitatem aliquid agendi: tempus vacuum habere. **Op dit pas.** Hoc loco, hoc tempore, in-præsentiarum. **Te pas komen.** Vsu venire, vtile esse, ad rem pertinere, ad rem facere. **Recht te pas komen.** Opportunè, commodè, tempori, in tempore, suo tempore, tēpestiuè venire. **Quaertick te pas komen.** Venire incommodè, importunè, intēpestiuè. **Wel bā pas ghe daen.** Satis rectè, satis probè factum: sat benè, sat appositè. **Te pas byen-ghen.** Accommodare, adaptare: & Par pari referre. **Te pas sijn.** Valere. **Wel te pas sijn.** Bene valere, belle habere: vti valetudine bona, firma: rectè valere.
passen. Aptare, adaptare, accommodare, æquare, æqualiter componere.
passen/bequaem sijn. Conuenire, quadrare, congruere, respondere, commodum esse, conformem esse.
passen/achten. Aestimare, pendere, pēsare, penſitare, pernēdere, examinare: curare. **Niet passen op eenighe saecke.** Parui pendere, æqui boniq; facere

- facere, susque deque ferre, nihil pensi habere, contemnere, nihil morari, non curare.
- pas-gheid**. Minutz pecuniaz, quibus maioris pretij numus pensatur & exequatur.
- pas-houwer**. Harpe, ensis falcatus, acinacis, gladiolus incuruus, ensiculus incurua acie.
- pas-loot/water-passer**. Libella, perpendiculum: instrumentum quo filum plumbo ap- penso explorat structuram in altum rectitudinem.
- pas-mes, j. pas-houwer**. Harpe passer. Circinus, instrumentum fabrilis quo circinos ducunt, & res inter se accommodant.
- Passéren/ passément**. *vide pas*. Passus, gradus.
- Paste**. *vetus: scand. j. deegh*. Offa, massa. *vulgo* pasta: & Pinguisima pars siliquarum excoctarum.
- pastepe**. Panis dulciarius, atto- creas, minural. *vulgo* pastea.
- pastepe. ger sax**. Propugnaculū, agger, munimentum, munitio, vallum. *ital. bastione*.
- pastepe-bacher**. Cupedinarium, pistior dulciarius.
- Pastel/ meete**. Isatis, glastum. *vulgo* pastillum.
- Pastinake**. Pastinaca, radix cara.
- Pastoor/ prochiaen**. Curio, sacerdos, curiaz praefectus, pa- rochus. *vulgo* pastor.
- Pat. j. pad**. Vestigium, semita.
- Patroon/ heur-spraecke**. Pa- tronus, aduocatus, patrocina- tor, protector, defensor.
- patroon/ patroon-sant**. Pa- tronus, deus tutelaris, deus patrius.
- patroon van den schepe**. Na- uarchus, magister nauis.
- patroon/ heur-beld**. Archety- pus, exemplar, exemplum, specimen.
- Patte. j. pad**.
- Pattijn. scand. j. plattijn**.
- Pattoffel. scand. j. pantoffel**.
- Pauepen/ plauepen**. Pauimen- tare, pauimentum sternere lapidibus, sternere locum te- gulis æquis.
- paupe-steen/ plaupe-steen**. Tegula pauimenti.
- paupeffel/ plaupeffel**. Pauimē- tum, stratum.
- Pauér-steen. scand. j. paupe- steen**. Tegula pauimenti.
- Pauilioen**. Papilio, tentorium.
- Paus**. Pontifex maximus, pō- tifex summus, curio maxi- mus, summus pater, papa, domnus, domnus apostoli- cus.
- pau-dom**. Papæ dominium, papalis dignitas, pontificale imperium.
- Pause/ poose**. Pausa, requies, respiratio.
- pauseren**. Pausare, spatium in- terponere, interuallum face- re, quiescere, respirare.
- Pauwe**. Pauo.
- pauwinne**. Paua, pauo femina.

P E

Peauter. Plumbum argenta- riū, plumbū candidū, stannū.
Deck.

Peck. Pix.

peck-boom. Arbor picaria: quæ picem fundit.

peck-djaed . fris. j. boÿstel-djaed.

peck-swert. Piceus, nigerrimus ad modum picis.

pecken/be-pecken. Picare, oppicari, impicare.

Peer/pote. Sifer, Staphilinus, radix edulis.

peen/pepen/led-gras/knoop-gras. Agrostis, gramen nodosum: canaria, gramen canarium, gramen caninum.

Peerd. Equus, sonipes, caballus.

peerd-berÿder. Equiso, equorum magister & moderator.

peerd-cieraet. Phalera: equorum ornamenta.

peerd-dief. Abactor.

peerd-kutser/peerd-kurs. *fad.* j. **peerd-tupfcher.**

peerd-merckt. Forum equarium.

peerd-rupter. Eques.

peerd-stal. Equile.

peerd-tupfcher / rol-tupfcher. Hippoplanus, hippocomus.

peerd-venle. Pullus equinus, equuleus.

peerd-holck. Equites, equitatus.

peerd-keuer. j. peerd-bleghe. Scarabeus pilularius.

peerd-bleghe / schael-bÿter. Scarabeus, cantharus: *vulgo* pilularius.

peerden-meeſter. Veterinarius, mulomedicus, medicus equa-

rius, hippiaater.

peerdighe merie. *fland. j. hres.*

Equa pruriens.

Peere/peÿze. Pyrum.

peer-boom/peÿ-boom. Pyrus.

peer-djanck. Pyrasium.

peereler j peer-boom. Pyrus.

Peerkel. *fland. j. perle.* Persicum.

peerkel-boom. *fland. j. perle-boom.*

Peerle. j. peerle. Bacca.

Peerſch. Cæruleus, cyaneus, violaceus, subobscurus color.

Peertſe. Perrica, fudes.

Peghel. Capacitas siue mensura vasis.

peghelen. Metiri, mensurare, mensuram designare, metiri vasis capacitatem.

Pepl. *fland. j. taecke.* Pensum.

Peÿze j. peere. Pyrum.

Peÿnſen / peÿſen. Cogitare, versare corde vel animo, agitare, perpendere. *vulgo* penſare.

Peÿs j. paps. Pa x.

Peÿſeren/peſteren. Pascere, nutrire.

peÿſeringe. Pastus, reſectus, us

Pekel. Muria, ſalſugo, ſalſilago, liquamen ſalſum, liquor ſalſamentorum.

pekel-harinck. Halec muria duratum siue conditum: halec conditaneum, muriaticum, muriatum.

Peſgrim. Peregrinus.

peſgrimagie. Peregrinatio.

peſgrimagie gaen. Peregrinari.

Pellis

Pelicaen/pelicaen-boghel. Pelicanus.

Pellarijn / pellarijn-boghel. *fland.* j. pepel. Papilio.

Pellarijn *fland.* j. kaetke/scha-not. Numellæ versatiles.

Pelle. Pellis, inuolucrum.

pelle van de dood-baere. Vmbella.

pelle daer t'laet in light. Pericarpium, folliculus seminis, siliqua, theca, inuolucrum seminis.

pelle . j. houde van de boone. Tunica, calyx, valvulus.

pellen . Vellere, vellicare, carpere.

pellen. Decorticare, glubere, deglubere.

Pels. Pellis, pellis lanata.

pels/pels-rock . Rheno, vestis pellicea.

pels-maeker. *fland.* j. peltier. Peltio.

peller *holl.* j. peltier. Peltio.

peller. *holl. fris.* Pyralis: animalculum pennatū, lucernarum luminibus aduolitans.

peltertje . Pelles & pelles lanatæ: pelles Babylonicæ.

Pelutwe/pulutwe . Pulvius, ceruical.

Pemelen. Perparcè dare.

Pener. j. paner. Panarium.

Penne/beder. Penna. *g d.* pinna: quia veluti pinna in corpore figitur. *Becan.*

penne/schjff-penne. Calamus scriptorius.

penne/spje. Assula inspicata.

penne-koker. Theca pennaria, calamarium, theca calamaria.

penne-lecker . Seruulus à manu, librariolus.

penne-mesken. Cucullus scriptorius, gladiolus graphiarius, scalpellum, scalprum librarium.

penne-boghel. *scamb.* j. pepel. Papilio.

penne-waere. *reclim* penninck-waere.

Penninck. Numus, nummus, denarius.

penninckskē Nummulus.

penninckskē. *holl.* j. vier misseten. Chalcus, æreolus.

penninck-meester / ont-fangher . Coactor, vulgo collector.

penninck-meester . Tribunus ærarius, præfectus ærarij, quaestor, præpositus pecuniarum publicæ.

penninck-waere . Metx quæ minutam diuenditur.

penninck-waeren. Distrahete, diuendere minutam.

Pensee . Viola flammea, violatricolor, flammula. *officin.* herba cianelata, herba trinitatis.

Penseel. j. pinseel.

Pensen. j. pepnsen. Cogitare.

Pensse. j. pansse. Pantex, intestina, &c.

Pepel Papilio.

Pepel sot. Profsus delirus & stultus.

Peper. Piper.

peper-hupskē . Cucullus: inuolucrum chartaceum, quo institores & propolæ plures condunt.

peper-koeck . Libum piperatū, nastus

nastus panis.
peperen. Imbuere siue condire pipere.
Perck. j. parck. Septum, circus.
Perckel. j. peerkel.
Perckement/ pergament. Mēbrana, charta Pergamena.
Perdij's/ partrij's j. veld-hoē. Perdix.
Perre. j. peere. Pyrum.
Perkel/ peerkel. *fland.* j. perse. Persicum.
Perle. Baeca, margarita, vnio, lapis Erythraeus, bacca conchēa, *vulgo* perla. **Perle. *meta-*phor.** Homo eximius, excellens præclarus.
perle in d' ooghe. Argema, albugo.
Peroen/ perroen. j. pupzoen. Suggestus lapideus.
Perre. *fland.* j. hiele-bille.
Perse/ persick. Persicum, malum persicum, duracinum, molusca oux, succio.
perse-boom / persick-boom. Persicus, malus Persica, arbor persica.
Perstie/ persijn. *fland.* j. peterstie.
Persick. j. perse. Persicum.
Persoon Persona.
persoon/ prochiaen. Curio.
personagie int spel. Persona, personatus, histrio, actor.
personagie van grooten staet. Præstans vir, excellens homo.
Perste. Torcular, torculus, torcularium.
perste. j. perse-boom. Prælum.

perste. *vetus.* j. dyuck/lyde. Præsura, oppressio: mæror.
perste-boom. Prælum: trabs qua via calcata premitur.
persten. Premere, coarctare, torquere, prælo premere.
Perstem/ pussem. Vsurā.
perstemer. j. pussemier. Vsurarius.
Perste/ parte/ p'atte. Fallacia, dolus.
Perse. Nerusus.
perse van den boghe. Nerusus, chorda arcus.
perstich. Nerusus, penis, veretrum.
perstich. Taurea, scutica ex neruo taurino.
perstich van den navel. Ouracus vmbilici, neruus vmbilici, vmbilicus.
Peste. Pestis.
pest-meester/ schobber. Parabolanus, parabolarius.
pestachtigh. Pestilens, pestifer, pestiferus.
pestilentie. Pestilentia, pestis, pestilitas, pestilens morbus, exitialis morbus.
pestilentie woxtel. Pera Gres.
Pete. Susceptor, onomastria initialis. *vulgo* promater, & patrima, *apud Eccles.*
pete/ peteken/ pitteken. *lonan.* j. groot-moeder. Aua.
Peter. Susceptor, pater initialis, onomasta initialis, testis baptisati pueri. *vulgo* propater, pater spiritualis, patrimus, patrinus *apud Eccles.*
peter/ peterken Lustricus filiolus, filius initialis: filius spiritualis

ritualis apud Eccles.
Peter-olie. Naphtha: bituminis liquidi genus, siue colamentum bituminis vulgo petreleum & petroleum.
Peterselle. Petroselinum, apium.
peterselle van Macedonien. Smyrnium.
Petreen. Sobriè coniuari.
Petter j. distel-bincke. Carduelis, acanthus.
Petteren. Forire, stercora liquida egerere.
petteret. Foriolus.
Peule. j. puele. Pericarpium.
Peure/ peuren. *fland.* j. poper/ poperen.
Peuselen. Contrectare, attritare: & Euellere pulpam: & Ligurire, suauiora edulia carpere, summis digitis varia cibaria carpere & libare: & Mobilitare, motare, motitare digitos: & Fodicare.
peuselinghe. Pulpamentum.
Peuteren. Agitare, actirare: & Fodicare: & Rimari.
 P I
Pick. Simultas, inimicitia occultæ, latens odium.
Pick olie oft graef *boll.* j. kockkock heerken rjd ick wel. Micare digitis.
Pickel-bickel. Talus, ouillus.
pickel van tafel/ stoel/ &c. Pes mensæ, sedis, &c.
Picke. Falx frumentaria, mesforia, adorea, falx qua frumentum inciditur.
picke / pick-haech. Dens vnicus.

picken/ berken. Rostrare, rostro impingere siue imperere, rostro ferre. pinferre.
picken/ steken. Pungere, stimulare.
picken. Ictu resecare.
picken. Metere, succidere segetem, spicarum fascem detecare, metere falce tegetes, fruges: facere messem.
picker Messor.
pickeren. Lancinare, pungere.
Piepen/ pypen. Pipire, pipare.
Pier/ pier-worm. Lumbricus, lumbricus terrestris, intestinum terræ.
Piere *flad.* Pedicula: laqueus quibus aues capiuntur.
Pied-maend. *vetus.* September.
Pierick *boll.* j. persick.
Pieter-man. Araneus, draco, dracæna: piscis genus.
Piewit voghel *fland.* j. kieuit. Vanellus.
Pijcke Hasta, lancea. vulgo pica.
pijck-ijser. Spiculum, feru scæ cõspis hastæ.
pijck-schacht. Hastile.
pijckere/ pijckenier / pijckenaer *vetus. fland.* Lancarius, hastatus.
Pijse. Pannus rudis.
pijse/ visten mantel. Penula coactilis, cõpacta ex villis crassioribus.
pijse/ koutel-kappe. Bardocuculus, penula nautica.
pijse/ winter-rock. Endromis.
pijse-wanten. Manicæ hybernæ, chirothecæ hybernæ.
Pijl. Sagitta, calamus, arundo, spicu-

spiculum, telum.
pjl-hout/spotken-hout. Al-
 nus nigra.
pjl-koker. Pharetra.
pjl-steert. Pastinaca: piscis cau-
 da in iaculi modum aculeata.
pjle. Pila, publica, palus, lignū
 acutum quod in terram aut
 in aqua m defigitur.
pjlen. P ilas siue publicas altè in
 terram depangere.
pjlerne/ pylaerne. Pila, stela,
 columna.
pjlaeria-büter. Hypocrita in
 æde sacra: superstitiosus: qui
 assidue, anili superstitione
 imbutus, in æde sacra desidet,
 quasi columnas mordens si-
 ne rodens.
pjlic k. i. pjnllick. Petulans.
pjn. j. pjne. Pœna.
pjn-appel. Nux pinea, pomū
 Cybeles.
pjn-boom. Pinus.
pjne/pene. Pœna, supplicium.
pjne. Opera, labor.
pjne. Dolor, crux, cruciatus,
 torsio, afflictio, afflictus, af-
 flictatio.
pjnen. Operam dare, elabora-
 re, nitri, adniti, conari, moliri.
pjnen / pjntghen. Torquere,
 cruciare, affligere, afflictare,
 cruciatu accipere, excruciare,
 supplicio afficere.
pjn-banke. Fidiculæ. Equi-
 leus, eculeus: quasi dicas, scam-
 num cruciabile. **Op de pjn-
 banke legghē.** Habere qua-
 stionem cum aliquo adhibi-
 tis tormentis: extorquere ve-
 ritatem: extuciare veritatis

extorquendæ causâ.
pjn-seelen Fidiculæ.
pjn-weke. *vetus fland. j. goedē
 weke.* Hebdomada maior.
vulgo septimana pœnsa.
pjnighen. j. pjnen. Torquere,
 cruciare.
pjnlick. Crucibilis, molestus,
 laboriosus, difficilis.
pjnlick/pjlick. Petulans, lasciu-
 uus: molestus nimia petulan-
 tia & lasciuia.
pjpe/bijpse. Canalis, fistula,
 tubus.
pjpe/ame. Cadus, dolium ob-
 longum, orca, vas vinarium
 teres.
pjpe/ slupte. Tibia, boxus, fi-
 stula, syinx, calamus.
pjpe ban riet. Calamus.
pjpe des beens. Os tibiæ.
pjp been/been-pjpe Os tibiæ.
Groot pjp-been. Radius, os
 tibiæ maius. **Kleyn pjp-beē.**
 Fibula, os tibiæ minus.
pjpp krapd/ scherlinek. Cicuta:
 herba caule cauo instar fi-
 stulæ.
pjpp-riet. Calamustribialis.
pjppen. Canere tibia.
pjppen/piëpen. Pipire, pipare,
 pipilare, sibilare, sibilum
 edere.
pjppengael. Vehiculum trusati-
 le minus.
pjppet. Auletes, aulædus, fistu-
 lator, tibicen.
pjpperle. Tibicina, auletris.
pjgroen/pjgroen. *fland. j. pupē.*
 Suggestus.
pjstel fris. j. kokene. Culina.
pjstel. zeland. Theca vestiaria.

Piller

Pilerne. j. pflerne.

Pille, pilleken. Catapotiu, vulgo pilula.

Piloot, loots-man. Nauarchus, nauclerus, nauta peritus. gal. pilos, ital. pilota. hisp. piloto.

Pilozin, pellarin. scand. Namclæ verlariles.

Pimpel, pepel. Papilio.

pimpel-meeste. Parus minor, parus caeruleus: & metaphoricè Homuncio debilis & imbellis.

Pimp-ooghe. Lucinus, ocella: qui exhiles habet oculos.

pimp-ooghen. Nictare, conniuere, oculos contrahere & aliquo modo claudere.

Pimpernelle. Pimpinella, bipinnella, syderitis, sanguisorba.

Pims, vetus. j. pupm-stren. Pumex.

pimsen, vetus. Pumicare, pumice polire.

Pinseel. j. pinseel. Penicillus.

Pinck, holl. fris. j. ionghen os. Iuuenus.

Pinck / pinckop. holl. Digitus auricularis, minimus.

Pinck / bisschers boot. Cymba.

pinck-net / pincker-net. Rete maius.

Pincke, vetus. Lumen, oculus:

pincker. Lychnus cubicularis, lucerna simplex: cicindela.

pinck-ooghen / pimp-ooghen. Conniuere, nictare, palpebras oculorum alternatim mouere: & Oculis semiclausis inueniri.

Pinckster / pingst-dagh / pingst

ster-dagh. ger. sax. sicamb. holl. j. cincklen. Pentecoste, dies pentecostes.

Pinne. Pinna, spiculum, cuspis, veruculum, aculeus.

pinne van den doel. Scopus.

pinne van hout. Clauus ligneus.

Pinseel. Penicillus, peniculus.

Pinsen. scand. j. pitsen. Vellicare.

Pint. j. punt. Punctus, cuspis: & Mentula.

Pinte / pint-pot. Pinta, pinya, pitna, hemina.

pinTeléren. Cyathifare, parcè bibere, sed cyathis subinde repetitis.

Piontier gal. Fossor. veteres Flā-dri dicūt spaepnier. à spaepcn .i. fodere.

pionnier / onder-graueur. Cunicularius, cunicularis. vulgo peones, peditones, & pedites vocantur cuniculorum & latebrarum fossiores.

pionniereren. Fodere antra, demissas latebras, depressas scrobes, cuniculos.

pippe / pipse / spoutwe. Pituita, gallinarum morbus.

Piple. fris. j. snor. Pituita, mucus.

pipse / pippe. Pituita, morbus gallinarum ex pituitæ fluxu natus.

pipfigh. Picuitosus, mucosus.

pipfigh. fris. Valetudinarius, morbosus: supra metaphora ab anibus pituita labrantibus.

Pisel. j. pffel. Culina.

Pisse. Yrina, lotium.

c

pissen.

piſſon. Meiere, mingere: vrinā reddere, fundere, edere, face-re: lotium reddere: exonerare vesicam.

piſ-bedde. Lectum cōmingens.

piſ-bedde. *holl.* Afellus, curio, porcellus, porcellio, multipeda: *aliū dicitur verckē & ſauge.*

piſ-beſiender. Vroſcopus, inſpector vrinæ.

piſ-imme/piſ-emme. *frif.* j. piſ-miere. Formica.

piſ-miere / mier-ſepcke. Formica.

piſ-pot/piſ-teple. Matula, matella, ſcaphium, trālla, laſanū.

piſ-pypme. Prunum aſinariū, aſinium, vile & maius.

piſ-tauerne Ganea, ganeum.

piſ-teple. j. piſ-pot. Matula.

Piſtolet. Fiſtula igniuoma, ſclopus, bōbardula, ſclopetā manualis, fiſtula ferrea, *vulgo piſtoletum.*

Pit. *ſland.* j. put. Puteus.

Pit / pitte / margh van den boom. Medulla arboris, matrix.

Pitte. *holland.* j. kerne. Nucleus.

Pitte/pitteken / pete / peteken. *lowan.* Auia.

pitthepken. *lowan.* Auus.

Pitſe. Fallacia, aſtus, petulantia.

pitſachtigh. Fallax, aſtutus, petulans, procax, proteruus, laſcius.

Pitſen. Vellicare, ſummis digitis premere, carpere, vellicando detrahere.

P L

placaet/plackaert. Placitum, ſauctio, decretum: & Inſcri-

ptio, inſcriptum: & Progrāma, proſcriptio, charta publicē affixa.

placke/plecke/blecke. Plaga, ſpaciū terræ, locus.

placke / plecke / blecke / dozp. Municipium, pagus, vicus.

placke/plecke/blecke. Macula, labes.

placke/plecke/palm-maete. Ferula.

placke/ plecke. Nummus varij apud varios valoris: *Louanienſibus* tertia pars ſtuſeri: *aliū nomine grooten .Flandriū* ſtuſerus eſt.

placken/plecken/blecken. Maculare.

placken / pappen. Glutinare, conglutinare. *gal.* *plaquer.*

placken oft beſetten met leem/ kalck/ &c. Cruſtare, incruſtare, gypſare.

plackaert. i. **placaet.** Placitum, programma.

placker/leem-placker. Cruſtarius, tector.

placker. *ſland.* j. blouwel.

plackerſje. Tectorium, opus tectorium, lorica teſtacea, illimentum parictum, albarium.

pladdijs. Passer piſcis. *vulgo* platuſa, platessa.

pladeren/plaeperen/ plepten. Litigare, contendere, diſceptare iudicio, cauſas actitare, ſequi lites. *vulgo* placitare.

pladeren. Iocari, nugari.

pladerer/plaperer. Litigator, actor, rabula, virilitigator, conſarcinator litium: & Ioculator,

- lator, ludio, nigrator.
plaederlinghe. Contentio, lis: & Ludus, ludicrum, iocus.
Plaen. j. plepn.
Pla:ster. Emplastrum, malagma, pittacium, cataplasma.
plaester/gips. Gypsus, gypsum.
plaesteren. Illinere medicamentum, imponere emplastrum.
plaesteren/ belatten. Crustare, incrustare, albarium parieti illinere, gypso incrustare. *gal. pla:ster.*
Plaetse. Locus: & Area, platea, forum.
plaetse/ plaetken/ pletse. Area, impluuium, compluuium: & Aquarium, lauatrina, vrarium.
Plaere. j. plate.
Plaghe. Plaga, vulnus.
plaghe. Cruciatu, cruz, afflictio, vexatio, malum, morbus.
plaghen. Plagam infligere.
plaghen. Cruciare, vexare, affligere, agitare.
Plaghe/ plaggerje. Panniculi, pannicula, panni tritici, res viles & tritice.
Plaperen j. pladeren.
Plapf- danck. Palpus, gratulatio adulatoria.
plapf- danck behaelen. Palpari.
Plapfant. Festiuus, lepidus, amœnus.
plapfantelick. Festiuè, lepidè, amœniter.
plapfit. *gal. fland.* Delectamentum, voluptas: & Benefactû,
 beneficium, officium.
Planap-boom. *fland. j.* hæster. Corylus.
Blancke. Planca, asser.
plancke. *vetus brab.* Machæra, romphæa, gladius latus & lógus: & Serra, lamina serræ.
planckfken. Tabula, asserculus.
plancken. Coassare.
planckier. Coassatio, coaxatio.
Plane. j. plepn. Planus.
Plante. Planta, plantariû, stirps quæ pangitur, talea.
plante des boets. Planta pedis, imus pes.
planten. Planrare, serere, inferere, conferere, pangere, repangere.
planter. Plantator, sator, confisor.
plantinghe. Plantatio, consitio, consitura, satus, us.
plantpt. Huber, abundans, largus: & Hubertas, feracitas, copia, abundantia: & Copiosè, abundanter, sæcundè, largè.
plantsoent. Plantæ, plantaria, semina arborum.
Plas/ plach. Palus, lacuna.
plaf- reghen. Nimbus, præceps imber, pluuia lacunas faciens.
plafsthen. Palpare aquas, mortare aquas.
Plaf- danck j. **plapf- danck**.
Plat ende rhen. Planus.
plat ende hreed. Latus. *πλωρῆς*. i. latitudo.
plat ende mozwe. Mollis.
plat wt- segghen. Planè & apertè

apertè dicere.
plat af-segghen . Præcisè negare.
platte bojse . Crumena vacua, marsupium exenteratum.
platte hand . Manus lata, portæ, extensa.
platte kaste . Lac pressum, lac coagulatum, calceus molluculus.
platte landen . Agri.
platte peppe . Pyrum fracidum.
plat-lups . Pediculus inguinalis: pediculus pubem & inguina infestans. *vulgo* pediculus planus: à *planitie* & *laine* dine corporis.
plat-neuse . Simo, simus: cui nares sunt depressæ superius.
plat-boet . Palmipes, solidipes: & Plautus, plancus.
Plate van ijser/ koper/ metael . Lamina.
plate. j. plancke . Planca.
plate . flandr. brug. j. pladdijs . Passer piscis.
plate/ bancke in de zee . Putuius: arena maris densata & durata: & Breuia: vadosa loca maris, vadium.
Plateele . Parina: scutella ampla & repanda.
plateel-lecker . Catillo, parasitus.
Platte ger. sax. fris. sicab. j. krupne . Vertex rufus.
Plattijn . Calo, baxea, calceus ligneus, calopodium.
plattijn-wachter. j. koppeler . Aquarius, aquariolus, inter-nuntius amorum, leno.

Plaupejn. j. paupejn .
Plecht. j. plicht . Officium.
plecht van t'schyp. fland. Prora.
plecht-anker . Anchora sacra.
plechten fland. Spondere merces probas esse, spondere rem sinceram.
Plecke. j. plakke .
Pledener-boom . Platanus.
Plegghen . Solere: & Exercere, agere, tractare: & Vti, frui, fungi.
pleghen sijn ampt . Fungi suo officio.
pleghelick wetm. Vgitatè.
pleghinghe . Vfus, exercitatio.
Plejn/ effen . Planus, æquus.
plepne . Planities, cæpus, æquor campi, æquor apertum, area, forum.
plepnéren . Planare, complanare, æquare.
Plepte . Stlata: nauis larga & plana.
Plepte. holland. Lis, lirigium.
plepten. holl. j. plaederen . Litigare, causas agere.
plept. dagh. holl. j. dingh- dagh . Dies fastus.
plepter. holl. j. plaederer . Litigator, actor.
plept-sack. holl. Sacculus liriû.
plept- boghel. holl. Rabula, vilitigator.
Pleken . fland. gand. j. blecken . Decoricare.
Plencken . Vagari, errare.
plencker . Erro: qui vagando tempus consumit.
Pletse. j. plaetse . Locus.
Pletse/ fietse. lonan. j. strupue . Scriblia.

pletten. Palma quaterere: & Dep-
 plere, subigere.
Pletten. Conculcare, conrun-
 dere, obterere.
pletteren. Obterere, exculcare.
Plicht. *hol. ficamb.* Iudicium, lis,
 litigium.
plicht/ plecht *sax. ficamb.* Debi-
 rum, obligatio: & Munus, of-
 ficium: & Vfus consuetudo.
plicht- byp. *vetus.* Immunis.
plichtigh. *vetus.* Deuictus, ob-
 noxius, obligatus, qui debet.
Placken. *fland. j.* plucken. Car-
 pere.
placke- bücken. *holl. fris.* Mi-
 nura.
Ploegh. Aratrum.
ploegh- beughel. Rusticus ara-
 tor.
ploegh- hout. Dentale, dens, li-
 gnū ad quod vomer includit-
 tur.
ploegh- sjer/ ploegh- kouter.
 Vomis, vomer, dens vncus,
 aratri ferrum quod liras du-
 cit.
ploegh- kouter. Vomis, vomer.
q. d. culter aratri.
ploegh- man *vetus.* Agricola.
ploegh- schere. Vomis, vomer.
ploegh- schuerer. Rulla.
ploegh- stele. Srua.
ploegh- steert. Srua, aratri ma-
 nica.
ploeghen. Arare, terram moliri
 aratro.
ploegher. Arator.
Plope. Plica, ruga, stria, sinus,
 lacinia.
plopen. Plicare, rugas inducere,
Plaken, *vetus. j.* plupcken. Pli-

care, complicare.
Plomp/ bot. Hebes, obtusus,
 stupidus, plumbeus.
plompaerd. Homo plumbeus,
 hebes, rudis, Arcadicum pec-
 cus.
plompelick. Obscū, ruditer,
 absurdē, ineptē.
Plonderen j. plunderen.
Ploofche. *fland. j.* pelle. Siliqua.
ploofchen. *fland. j.* velten. De-
 glubere, decorticare.
Ploten de wolfe. *fland. j.* **bloos-**
ten. Lanam decerpere.
ploten. *fland.* Membranam siue
 corium exuere, remittere cu-
 tim sua sponte, relinquere
 corticem.
Plotten int water. Mergere cū
 imperu.
Plotte. *vetus. j. hol.* Pila.
Plotte. Nummus plumbeus
 minimi valoris.
Plucht. *flandr.* Fortuna, casus
 euentus.
Pluck/ pluckfel. Captura, li-
 namentum.
plucken. Carpere, decerpere,
 vellere, legere.
plucken de brychten. Legere
 poma, legumina.
pluck- graen. Legumen.
pluck- haeren. Euellere capil-
 los.
pluck- boghel. *fris.* Parasitus,
 alienis inhians patinis: infa-
 mis propter rapacitatem, &
 impudentiam.
pluckeligh/ pluckfel. Carpu-
 ra, linamentum.
plucker der brychten. Legu-
 los,

pluckfel. Carptura.

pluckfel van lĳn-waet. Linamenrum.

Plugghe. Homo incompositus, rudis, impolitus.

plugghe. Impages, clausus lignæus.

pluggen. Clavis lignæis figere.

Plupſken/ plokken. *vetus.* Plicare.

Plupme. Pluma, penna mollior & minor.

plupmken. Plumula, pennula.

plupmkens / klepns ginoffelkens. *Betonica superba, coronaria minor: sic dicta à flosculorum foliis fimbriatis, & plumarum similitudine dissectis.*

plupmagte. Pluma, fasciculus plumeus: & Crista galez.

plupmetſe. Vilis & exiguus lectus, grabatus.

plupm-al-upn. Alumen plumbeum, amiantus: trichitis, schiston.

plupm-graue. Aucupij præfectus.

plupm-loos. Deplumis, implumis.

plupmſtrĳcken. Adulari, palpare, palpari, palpum obtrudere, assentari, parasitari: plumas, floccos, pilosque ex vestibus alterius legere subbiadendo.

plupm-ſtrĳcker. Palpator, assentator, parasitus, gnatho.

Plupg. Mundus, purus, politus, tersus, exterſus.

plupſen. Polire, comere, ornare, mundare: scalpere, tergere,

detergere, extergere.

plupſen. Apricari & scalpere se, plupſen de boſſe. Marſupium exenterare, exinanire.

plupſ-merckt. Forum ſcrutarium: & Scrutaria æ, ſcrutorum venditio: & Scruta, orum.

plupſerſe. Scruta, orum.

plupſteren. j. plunderen, Diripere, compilare:

plupſteren. Scrutari, perſcrutari.

Plunder/plonder. *vetus.* Supplex.

plunderen/plonderen. Populare, populari, prædari, deprædari, diripere, ſpoliare compilare.

plunderen een ſtab. Diripere vrbem.

plunderinghe. Populatio, depopulatio, direptio.

plunder-merckt. Forum ſcrutarium.

Pluuter. Pardal^o. *avis vulgo pluuiialis dicta: quod celo pluuiosa potissimum capiatur.*

P O

Pochen. Bacchari, debacchari: tonare murmure & verberibus: & lactare, iactitare, venditare, ampullari.

Pocke/ pockele. Papula, pustula, pustula, tuber, tuberculum, vomica.

porken met de ſemtem/ Spaensche pocken. Morbus Gallicus, scabies Hispanica, Neapolitana: lues Venerea, syphylis.

pockſkens/pockelen. Pustulæ, papu-

- papulae. Kinder-pockskens.
 Vari, varioli, exanthemata,
 ecthymata, pituitæ eruptiones,
 pustulæ in summa cute
 extuberantes, pueritiæ ad-
 modum infestæ. *vulgo* mor-
 billi.
- pock-hout**. Ebenus, hebenus,
 hebenum, guaiacum: lignum
 expugnanda lue venerea ac-
 commodatissimū. *vulgo* gai-
 cum.
- pockachtigh / pockigh**. Infe-
 ctus lue venerea.
- pockele / puckele**. Papula, pustu-
 la, tuberculum.
- Poeder / poeper**. Pulvis.
- poeder-hupskæn / peper-hups-
 kæn**. Cucullus.
- Poel**. Palus, lacuna, stagnum,
 eluvis, vorago.
- Poelen / polen**. *fland.* Excavare,
 suffodere.
- Poellie**. Pullaster, pullastra, pul-
 lus gallinaceus.
- Poesele**. Puella torosa, obesula.
- poeselachtigh**. Torosus, lacer-
 tosus, musculosa & compa-
 cta carnis pulpa validus, obe-
 sulus.
- Poelen**. *vetus*. Basiare, osculari.
- Poest**. *vetus*. Bubile.
- poest-deerne**. j. melk-deerne.
- Poesten**. *fris. sax.* j. blaesen.
 Flare.
- poester / pupster / puester**. *fris.
 sax. sicamb.* Follis.
- Pof / hof**. Bucca, buccarum in-
 flatio: & Bōbus, flatus, sclo-
 pus, sonus qui emittitur è
 buccis spiritu inflatis.
- pos**. Fungosus, turgidus, tumi-
 dus, inflatus, spongiosus.
- possen-hood** *fris. boll.* Panis al-
 bus spongiosus.
- possen**. Flare, sufflare, buccas
 inflare: & Ructare, flatus ex
 ventriculo emittere.
- possen**. Profare fastum, fumos
 iactare, efflare inanes glorias,
 grande loqui, voce intonare.
- posser**. Iactator, fastosus, tumi-
 dus fastu, thrafo, miles glo-
 riosus, arrogans.
- Pogge**. *sax. sicamb.* Rana.
- Poghen**. j. pooghen.
- Popen**. Potare.
- Poper / poper-roede**. Fuscina.
- poperen / met de poper bishchē**.
 Fuscina piscari. *flandri dicunt*
pueren. q. d. pieren. i. lumbrici
 piscari anguillas.
- Pognaerd**. Pugio sica.
- Popnt / punt**. Acies.
- Popntinghe**. *fland.* j. bede / set-
 tinghe / schattinge. Exaetio,
 census.
- Popntsoen / puntsoen**. Acus,
 stilus.
- Poke / pok-sack**. Saccus cilici-
 nus.
- poke**. *flandr.* Cilicium, tegmen
 cilicinum.
- poke / kulck**. Culcitra.
- poke**. Ingluivies.
- poke**. *fris. sicamb. fland.* Pugio, pu-
 giunculus, culter.
- Pol**. j. polle. Concupinus: &
 Leno.
- Polder**. Paruum tabulatum,
 trabs, trabes.
- polder / hoender-polder**. Gal-
 linarium: pertica gallinaria.
- polder**. Palus marina, pratium
 litora-

- litorale**, insula parua: & Fundi appendix insulæ serius annexa. *Lenin. Lemnius.*
Pole/polutwe. Ceruical,
pole/preule. *scambr. holl. j. pelle.* Pericarpium, folliculus feminis.
Polen. j. poelen.
Poleps/ polep-kruyth. Pulegium,
Poleps/palsep. Trochlea.
Polffer. j. puluer. Puluis.
Polyfteren. j. palyfteren. Polire, expolire.
Polle/ pol. Concubinus: & Leno.
Polle/polleken. fris. Vertex capitis.
Polleken/ marrotteken. Imaguncula quæ stultis ad lusum præberetur.
Pol-haemer. *fland. j. hept-haemer.*
Pol-level. j. pot-level. Tuduicula, cochlearia maius.
Pols. Pulsus arteriæ, pulsus venæ.
pols. Arteria, vena pulsabilis.
pols/kloet. Globus siue ferrum conti.
pols/pols-stock. Contus,
pols/lisch-dodde. Typhæ.
pols-ader. Arteria, vena pulsabilis.
pols-stock/kloet-stock. Contus.
polsen. Pulsare, trudere, derudere.
polsen int water. Quatere aquas: pulsare, mouere, tentare, scrutari fundum siue limbum conto.
- Polter-gheest. fris.** Genius malus homini inuidians,
Poluer/ puluer. Puluis.
Poluwe. pultwe. Ceruical.
Pompe. Organum pneumatium, quo aqua hauritur,
pompe van t'schyp. Antlia: machina hauritoria qua è sentina exinanitur nautea: & Sentina. *vulgo pompa.*
pompen. Sentinare, exinanire nauis sentinam.
Pompe/pomperffe. Pompa.
pomperffe. Pompa, apparatus, magnificentia, fastus.
pompus. Magnus, *vulgo pomposus.*
pompeuselick. Magnificè.
Pompoen/meloen. Pepon, pe-po, melo.
Pond. Pondo, libra, as, mna.
pond-ghe-wicht. Asspondium.
pond-dinck. *fland.* Trita lintea: materia ex qua papyrus conficitur.
pondel/ pundel/ ponder/ punder. Statera, trutina Campana: & Acquipondium, sacoma.
pondelen/pundelen. Ponderare, trutinare.
Ponghe/ water-ponghe. Czæza.
Ponte. Ponto: nauigium quo amnes traiciuntur loco pontium.
Ponter-boom/ later. Longurius.
Pooghen. *fland.* Niti, tentare, aggredi, moliri.
Pooj-logck. A scalonia, bulbus, *Poojt.*

Poozt. j. hauen. Portus.

Poozte. Porta, ianua, ostium, aditus, fores.

poozte. vetus. Oppidum, aut focus vallo fossave munitus, in quem per portam intratur: *per synachdochen.*

poozt-meester. vetus. j. bozgh-meester.

poozt-recht. vetus. j. poozterghe.

Ciuitas, ius ciuitatis.

pooztael ban t' hups. Prothyrum, vestibulum, atrium.

pooztael ban kercken oft paelapfen. Propyleum.

poozter/bozgher. Ciuis, municipes.

poozterghe. Ciuitas: ciuium ius sine prerogatiua.

pooztier/poozt-wachter/bentwaerder. Ostiarius, ardensis, accensus.

Poose. Pausa, otium, quies, requies, respiratio: & Momentum. *uulgo pols.*

poosen. Quiescere. pausam facere, paulare *apud Plantum.*

Poot/poote. Palma pedis, vngula, manus.

Poote/pote. Surculus.

Poote/pote/peë. Siser, radix edulis.

Poote/pooten-bel. Pellis ceruaria.

Popelen. Murmur edere, murmurare, verba tacite submissè. fundere, mustitare: mutire: labra mouere tantum, & vocem non attollere: verba non intellecta fundere.

popelinghe. Murmurque humilesque susurri. *Perf.*

Popelghe. Apoplexia, attonitus stupor, sideratio.

Popelier/ popelieer-boom. Populus arbor.

Popelionken. Tinea, animalculum fontium, breue, & sese vt multipeda contrahens.

Poppe. Pupa, popula.

poppen est kinder-speel-dinghen. Crepudia, ludicra puerilia, oscilla, imagunculæ, quæ infantibus puerisque ad lusus præbentur.

poppe / spinne-webbe. Tela araneæ.

poppe/popte. fland. j. rock ban blafsch. Pensum.

poppe/bzand-poppe. Malloclus: stupa incendiaria: fasciculus ex stupa, pice, sulphure, aliisque id genus incendij fomitibus confectus, ad comburenda ædificia.

poppen-kraemer. Nugiuendus, nugiucudulus, friuolarius.

poppen-rupter. Miles bellus, sed imbellis.

poppen-werck. Friuola, crepundia, ludicra puerilia, oscilla.

Pozzelepne/pozzelepn-kruyd. Portulaca.

Pozzelepne / zee-slacke. Cochlea Veneris, concha venerea, mutex, matriculus, buccinum. *gall. porcelayne.*

Pozzepe. Porrum, porri, orum: genus oleris.

Pozzen. Mouere, tendere: & Moliri, niti, conari, conferre vires: & Vgereg, cogere.

Portael. j. poortael.

post-pofch. Porculus, porcellus: *genus pfcio: cernua nonnullis.*

Post/ftijl. Postis.

Post. Veredarius, pegasus cursor, cursor pegasarius: angarius: tabellarius regius: *vulgo postus, posta.*

post-bode. j. post. Veredarius.

post-meeft. Curiosus. *vulgo magister postarum.*

post-papier. Augusta charta, epistolis dicata nimia tenuitate & leuitate.

post-peerd. Veredus, equus victorius, equus decurforius: equus dispositus: *vulgo postus. q. d. depositus sine depositus collocatusq. in certis locis.*

post-repfe. Stathmus.

posten. Curſitare, aſſiduo curſurare, diſcurrere.

poſterje. Angaria.

pot. Olla, aula, olla fictilis.

pot/ kanne. Calix, poculum: *vulgo potus: continens pro contento.*

pot-aerde. Terra figularis, argilla, terra ſigillaria, creta ſigularis.

pot-appel. Pomum pulmoneū. *q. d. ollarium: ab olle ſimilitudine.*

pot-aſſchen. Cineres ē. in ſete combuſta.

pot-backer. Figulus.

pot-backerje. Figlina, figuli officina.

pot bloeme. *ſland. j. ghenoffelbloeme. q. d. flos ollaris. quod in olla collocetur ac ſeruetur.*

pot-boeue. Nebulo vagus & va-

lidus, encania & feſta genialia paſſim conſectans: à liguriendis ollis ſiue poculis dictus.

pot-bolincck. Farraceum, edulium ex alica farris.

pot-gheld. Pecunia in Euclionis aula recōdita: & Pecunia lecta, pecunia monetæ valde probæ: qualis in olla aſſeruari ſolet.

pot-harſt. ſax. friſ. ſicamb. j. huttpot. Caro iuſſulenta.

pot-hupue. Galea exploratoria: caſſis humilis & ſiue cono.

pot-ijſer. ſland. Tripus.

pot-lepel/ pol-lepel. Tudicula. *q. d. cochlear ollare, quo pulmentaria commouentur, ollæque vertuntur.*

pot-paſtepe Minutal.

pot-ſcherf. Teſta.

pot-bleeſch. friſ. j. huttpot.

potagie. Oluſ coctum, oluſ cōciſum, ius, iuſculum, aulicocia, pulmentum. *vulgo potagium.*

potten. In olla condere ſiue coaceruare.

potter. Euclio: qui pecunias in olla coaceruat.

potte. In ſutum, talea, planta, ſurculus.

pote/ poote/ peë. Siſer, carota ſubalbida, radix edulis.

poten. Inſerere, taleas plantare.

potte. j. pot. Olla.

potſ-hooft/ kappert. Lamia.

potſ-wal/ wal-biſch. Cere.

potter. Pauper, egenus, inops, tenuis.

potterlick. Tenuiter, miſerè.

potſachen/

Prachen/ pracheren. Parcere
 sumptui, parcè viuere.
pracher. Parcus, auarus.
pracherste. Parcimonia, parci-
 ras.
Pracht. Fastus, ostentatio,
 pompa.
prachtigh. Fastuosus, magnifi-
 cus.
Practijcke. Pragma, vsus fori,
 vsus forensis: ars, opera lu-
 cratiua; vsus, vsurpatio. *vulgo*
 practica.
practijckigh. Pragmaticus, *vul-*
go practicus.
prachtisêren. In vsu habere,
 versari in re aliqua.
prachtisêren om gheld te bin-
den. Aeruscare: pecunias qua-
 uis arte colligere.
Prael. Fastus, su perbia: & Fa-
 stuosus, superbus.
Præet. Fabulari, nugæ.
præeten. Fabulari, nugari.
præeter. Congerere, nugator.
Præme. P̄fessio, pressus, p̄fessu-
 ra, oppressio.
Præmen. Premere, vrgere, op-
 primere.
Pranghe. Coarctatio, compres-
 sio.
pranghe der peerden. Postom-
 is, confibula.
pranghe/prangher. Numella.
pranghe in de meulen. Molæ
 retinaculum.
pranghen. Vrgere, premere,
 comprimere: & Retinere,
 retentare.
prangh-dief. Receptor fu-
 rum,

prangher/half-gflet. Numella.
 neruus: vinculum quo cer-
 uix, interdum etiam pedes
 includuntur.
prangher der koppers. Harpa-
 go victorius.
Praslen. Murmurare, murmil-
 lare, mutire.
Præt. Fastuosus, feroculus, arro-
 gans, audaculus.
pratte/parte. Arrogantia, au-
 dax facinus, astutia, dolus.
gall. baratte.
pratten. Ferocire.
Præten. j. præten. Fabulari,
Præuwen. Suffurari, surri-
 pere.
Prædiken. j. præken. Cōcionari.
Prækel. j. prækel. Stimulus.
Præke/prækinghe. Concio, ser-
 mo ad populum, oratio, ho-
 milia.
præken/prædiken. Concionari,
 orationem habere. *vulgo* præ-
 dicare.
præker/præker-beer. Conciona-
 tor, ecclesiastes, præco verbi
 Dei.
præker-munck. Dominicanus.
præk-stoel. Suggestum, pulpitu,
 concio.
præk-stoel / bouw-stoel. Sella
 plicatilis.
Præntē stand. j. prænten. Preme-
 re, imprimere.
Præsse. j. præsse.
Præter. Prætor ruralis, prætor
 rusticus: & Saltuarius, sylua-
 rum custos.
Præuost. Præfectus, iuridicus,
 quæstor: præfectus rerum ca-
 pitalium: quæstor, latruncu-
 lator.

- lator *g.d.* præpostus siue præpostus.
- P**rentelen. *j.* pntelen.
- P**rick. Aculeus, stimulus.
- P**rick / **p**rickken. Mentula, veretillum, paruum vererum.
- P**rick / **p**lampjepe. Lampetra, mustela, murena fluuiatilis, echeneis.
- P**rickel. Aculeus, stimulus.
- P**rickel / **p**riker / **f**land. *j.* stiete. Vropygium, culus auium.
- P**rickelen / **p**rieken. Stimulare, pungere.
- P**riecel. Sribadium, torus, scena, umbraculum, frondea cala. *gall præu.*
- P**riekken. Topiarium, pergula.
- P**riem. Scilus, acus.
- P**riem / **p**rije. Assula inspicata.
- P**riemen. *vetus.* Premere, imprimere, stilo fodere, stimulare, pungere: & Acuminare, cuspidare: & Premere, occultare, surripere.
- P**rieme van de nitume mane. *vetus.* Tertia dies nouæ lunæ acutis cornibus conspicuæ.
- P**riemende mane. Noua luna.
- H**et **p**riemen van den dage. Sublucanum tempus, crepusculum, prima aurora, diluculum.
- P**riester. Presbyter, sacerdos, sacrificus, sacricola, flamē, mysta, mystes.
- P**riester-dom / **p**riester-schap. Sacerdotium.
- P**riicken. *holl. j.* pzoncken. Dare se spectandum.
- P**rije. Cadauer, tetrum cadauer.
- P**rijns / **p**rijnse. Captura, præ-
- da. gall. priuse.*
- P**rijns maechen temāds goeb. Præda siue ad prædam exponere alicuius bona: daze fortunæ diripiendas.
- P**rijns / **w**erde. Pretium, valor, indicatura, indicatio, æstimatio.
- P**rijns. Laus, laudatio, collandatio, gloria, palma.
- P**rijns / **p**rijst-stuck. Brauium: victoriæ præmium: id quod victori confertur in ludis. *Om*
- P**rijns. Certatim.
- P**rijnen. *vetus.* schatten / **op** **p**rijns setten. Aestimare, imponere pretium, pecunia æstimare, appretiare.
- P**rijnen. Laudare, celebrare, concelebrare.
- P**rijnelich. Laudabilis.
- P**rijnelicken. Laudabiliter.
- P**riker. *f*land. *j.* **p**rickel / **f**stiete. Vropygium.
- P**rijnce. Princeps.
- P**rijncen-dom. Principatus.
- P**rijncesse. Priocæps form.
- P**rijncelich. Basilicus, regius, regalis.
- P**rijncpael. Principalis, præcipuus, summus, potissimus.
- P**rijncpaelich. Principaliter, præcipuè, maximè, præfer-tim, potissimum, potissimè.
- P**rijnte / **d**ruk. Impressio.
- P**rijnten. *j.* **d**rukken. Premere, pressare, imprimere.
- P**rijnter. *j.* **d**ruker. Impressor.
- P**rijuaet. Latrina. *g.d.* locus priuatus siue secretus.
- P**rocederen. *j.* **d**inghen. Agere lites. *uulgo* procedere.

prijces.

- proces. j. ghe-dingh.** Lis, dica, controuersia. *vulgo* processus.
- Procellie. j. om-ganck.** Supplicatio, rogationes, publicæ litaniz. *vulgo* processio.
- Prochie.** Paroecia, curia, sacra vicinia: titulus *apud veteres Ecclesiasticos.* cura *vulgo.*
- prochie-wosder.** Paroecus: eiusdem fanî consors.
- prochiaen.** Paroecus, curio, sacerdos curiz præfectus. *vulgo* parochus & curatus.
- prochiaen-schap.** Curionatus, curionis dignitas.
- Procurer.** Procurator causarum, vindex, causidicus, forensis, patronus.
- procurer generael.** Actor publicus siue regius, cognitor regius publicusque, publici ac popularis iuris vindex.
- procurer bā quaede laechen.** Rabula, confarcinator litiû, vitiligator, rogatus vultur-nius, hirudo forensis.
- procureren.** Causas agere: defendere aliquem in iudicio: patrocinari.
- Proef. j. proeche.** Experimentum, specimen.
- proef-steen/ toet-steen.** Cotricula, index, lapis Lydius: lapis quo auri aut argenti experimentum fit.
- proef-stuck.** Tyrocinium, specimen.
- proene.** Gustus, degustario.
- proene.** Experimentum, specimen, tentatio, tentamen, probatio. *vulgo* proba.
- proue.** Probatio, demonstra-
- rio, argumentum.
- prouen.** Gustare, degustare, libare, delibare.
- prouen.** Probare, experiri, tentare, attentare, facere periculum, experimentum.
- prouen.** Probare, demonstrare argumentis.
- prouet.** Prægustator, proto-gensta.
- Proffijt.** Profectus, utilitas, emolumentum, commodum, lucrum, quaestus.
- proffijtelick.** Utilis, fructuosus, commodus, compendiosus.
- proffijtelicken.** Frugaliter, utiliter.
- Prope/roof.** Præda.
- Prouck. vetus.** Nubilum, nubes.
- pronck.** Frons nubila, supercilij nubilum, supercilij nubes, frontis nubecula.
- proncken.** Nubilare, nubilum fieri.
- proncken.** Vultum componere, frontem subducere, trahere vultum, induere vultum tenerum, obnubilare vultum: & Ostentare se, dare se spectandum, statuum agere.
- pronckaerd.** Vultuosus.
- pronckende weder.** Nubilus aer.
- pronckende opsicht.** Frons nubila, matutina, obducta.
- proncket/ pronckaerd.** Vultuosus.
- pronckerhe.** Frons nubila: & Ostentatio.
- Pondelinghe.** Scruta, friuola: vetera, & tracta supelllectilia.
- pond-**

proudselen. Tricari, nugari, nugas agere: & Scrutari, perscrutari.

proudsellinghe. Res minutæ nulliusque pretij in thesaurum reconditæ: & Scruta, orum.

proudseler. Scrutarius, friuolaris: res minutas nulliusque pretij corradens & recondens.

proudsel-gheld. Pecuniæ minoris.

proutsch. Strenuus, acer, magnanimus, fastuosus, superbus

proup. j. prouppe. Obturamentum.

prouper. Proprius, peculiaris: & Condecens, concinnus, appositus, aptus, bellus, scitulus, argutus.

prouperhebd. Elegantia, concinnitas, lenocinium.

proupersick. Propriè, peculiariter: & Eleganter, concinnè, appositè, bellè, decenter, scire: & Placidè, quietè: & Sensim, lentè, paulatim, pedetentim: & Modicè, modestè.

prouppe. Obturamentum obligum, veruculum: & Pedamè, fulcimentum, fulcrum, sustentaculum.

proussen. Bullire, ebullire, bulliendo bombum edere.

proust. Præfectus, præpositus.

proustde. Præfectura. *vulgo* præpositura.

proutelè / pteutels. Murmurare, musitare, murmillare: bullire cum murmure siue bombo.

prouandt. Commeatus, pe-

nus, penu.

prouad-meester. Annonæ structor, annonæ præfectus.

proue / prouene / depl-broud. Panis gradilis, panis qui electromosynæ loco egenis distribuitur.

prouene. Beneficium ecclesiasticum. *vulgo* præbenda.

prouen-kraemer. Simoniacus.

prouen-kraemerijse. Simonia.

prouost. j. pzeuost. Quæstor, latrunculator.

prouplen. Mutire, musitare.

proupme. Prunum. **proupme van Damalsch.** Prunū Damascenum, passum, rugosum.

proupm-boom / proupmelet. Prunus.

proupschen. Singultire, singultus emittere.

proupschen fland. Bullire, feruere, inferuere.

P V

Puckel / pockel. Papula, pustula, tuberculum.

Pudde. *fris.* Mustela piscis.

Puepne. Rudus, eris.

Puele / pole. *sicamb. holland. j.* pelale. Pericarpium, folliculus feminis: *hollandis propriè dicuntur* pisa cum suis folliculis.

Puer. Purus, merus.

puer goud. Purum aurum.

puer arm. Profsus pauper.

puer argb. Profsus & omnino malus.

puer willens / puerlicke willens. Volens sciensque, prudens sciensque, destinata pro-

ius

- sus voluntate: purè, data opera: prorsus & data opera.
Pueren *fland.* j. **poperen**.
puer-roede *fland.* j. **popet-roede**. Fuscina.
Puetter j. **poetter** Follis.
Puffe/puffen j. **posse/poffen**.
Pupe/pupde. Podium, pulpitum, suggestus, suggestum, rostra, orum.
Pupl-fris j. **bupdel**. Sacculus.
puple j. **buiple**. Taber.
puplen. Pullulare, extuberare, protuberare, inflari, turgere.
pupl-ooghe. Oculus eminens, oculus extuberans.
pupl-ooghigh. Exophthalmus: qui prominètiore habet oculos.
pupl-ooghen. Oculos exerrere.
Pupm-steen. Pumex, lapis bibulus, spongia.
Pupoen / perron / peroen j. **pupe**. Podium, suggestus lapideus, rostra *gall perron*.
Puptschede boter *bol.* j. **bieltighe boter**. Butyrum è colostro.
Pupste. Pustula, tuber. **Pupstken**. Tuberculum.
pupst-bjster / rombout. Mordella: orfodacna: insectum pustulas puerorum appetens.
Pupster j. **puetter**. Follis.
Pupt *fland.* j. **bozsch**. Rana.
Pulle/ampulle. Simpulium.
Puluer. Puluis.
Pulwe Pulvinar, pulvinus: & Culcitra.
Pulwijn/flouwijn. Paluini
- theca, inuolucrum pulvinaris, tegmen pulvinaris.
Pundel/punder j. **pondel**. Scatera.
Punt/punte/poimt. Punctus: & Articulus.
punt/spits. Mucro, cuspis, spiculum, acies.
puntigh. Mucronatus, acuminatus, acutus.
puntigh Accuratus.
puntigh ghe-maecht. Ad amussim, examussim, exactissimè, exquisita diligentia & exactissima cura factus: exquisitus.
puntighlick. Accuratè, ornatè, nitidè, exquisitè.
puntsoen/pointsoen. Stimulus ferreus, acus, stilus.
Puppe j. **poppe**. Pupa.
Purper. Purpura, murex, ostru, conchylium.
purperen/ban purper. Purpureus, ostrinus, conchyliatus, Tyrius, Sarranus, Thessalicus, Porphirianus, puniceus, murice tinctus.
Purreken / porreken *flandr.* j. **wzatteken**. Verrucula.
Pusseme *fland.gand.* Mensa siue taberna vsurarij.
pussemier *flandr.* j. **persemier**. Vsurarius, scenerator.
Put/putte. Puteus.
put/kupl. Scrobs.
put-eemer. Modiolus, sicula, haustorium, vrna.
put-galghe. Tollenon, pertica putealis.
put-haech Lupus, harpago.
pus-keppgher. Tollenon.

put-

put-ſwenghel. Tollenon, per-
tica putealis.
put-water. Aqua puteana, pu-
tealis.
putten. Haurire, è puteo hau-
rire aquas.
putſe. *holl. zeland.* Situla nau-
tica.
putſel. Tollenon.
putgher. *holl. friſ. zeland.* Meſo-
nauta, abiectus miniſter in
nau.
Puttier. Ganco, ſcottator. *uulgo*
puttierus, puttanicus: *putta*
enim & putana uulgo gall. &
ital. meretrix dicitur:

Q V

**Quabbe/ baene/ on-
der-kinne.** Pa-
lear, pellis è boum
gutturè dependu-
la.

quabbe. Holothuria: aloſa: trif-
ſa: piſcis genus.
quabbel/ balch. Scirthus: tu-
mor durus ſine dolore, reni-
tens: durities.
Quack Superfluum, reliquum,
exſtantia: & Friuolum, res
friuola.
quack ban bleefch. Tuber, ex-
creſcentia: calloſa & ſuperflua
caro in corpore.
quacken/ quackelen. Diſſipare,
profundere, prodigere tan-
quam rem ſuperfluum & fri-
uolam.
quack-ſaluer. Aliptes: chirur-
gus qui oleis pinguibuſque
malagmatibus foris adhibi-
tis, morbis exterioribus me-

detur: & Medicus circumfo-
raneus, circuitor, circulator,
pharmacopola circumfora-
neus.

quackel-ghelbeken. Pecuniæ
minutæ: quæ rebus friuolis
impenduntur tanquam ſu-
perflua & parui pretij.

quackelinghe. Res parui pretij.

Quackel. Coturnix, oryx. *uul-
go* qualea.

quackelen. Aucupari cothur-
nices.

quackelen. j. quacken. Diſſi-
pare.

quackel-beenken. Fiſtula aucu-
patoria: fiſtula eburneola: fi-
ſtula qua cothurnices ab au-
cupe alliciuntur & decipiuntur.

Quackē. Coaxare, vocem ede-
re inſtar ranæ: & Gingrire,
reddere ſonum inſtar anſeris:
& Inſtar coturnicis.

Quaed. Malus, prauus, peruer-
ſus, malignus, nocens.

quaed. Malum, res mala, infor-
tunium.

quaed-boender. Maleficus, no-
cens, facinoroſus, pernicioſus.

quaede-merſter. *lonan.* Febris.

quaed-willig. Maleuolus.

quaed-willighepd. Maleuolen-
tia, malignitas.

quaed-willigblich. Maleuolè,
malignè.

quaedelick. j. quaerlick. Malè,
malignè.

quacle. j. quelinghe. Languor,
morbus, malum, ægritudo.

quaerlick' quaedelick. Malè,
prauè, peruerſè.

quæ

- quaelick nement.** Molestè, egrè, acerbè, iniquè, indignè, gra- uiter ferre.
- quaelick-vaerd.** Aduersà vale- tudo: casus aduersus, infortu- nium.
- quaelickhepd.** Languor, ægri- tudo.
- Quaeghel .j. rinsel.** Coagu- lum.
- Quant.** Scitus homo.
- quant/mangher.** Sodalis, so- cius, commercia exercens cū aliquo, permutator.
- quantsele/mangheren.** Com- murare, permutare.
- quantsele/kanssele/quant.** Socius, permutator.
- quantstips.** Collusoriè, lusoriè, quasi verò.
- Quareel/kareel-sten.** Later.
- Quarte.** Quartarius, quadrans: quarta pars mensuræ.
- quarteel.** Quarta pars, quarta- rius.
- quartier.** Quartarius, quadrās, quarta pars.
- quartier.** Quarta pars centeni: viginti quinque.
- quartier/ghetweste** Regio, tra- ctus.
- quartier-meester/wijck-mee- ster.** Magister vici, præfectus vici.
- quartier.** Stemmatis membrū: vulgo quartera. **quartierē ban edel-dom.** Quadruplæ no- bilitatis arma, siue membra: qualia nobiles numerare & in insignibus ponere solent.
- quartier.** Triviale lupanar, pro- stibulum.
- quartieten.** In quatuor partes dividere.
- Quast.holland.j. quispel.** Peni- cillus, aspergillum.
- quast/ast/delt ban den boom.** Nodus arboris, tuber, cea- trum.
- Que-appel.** Malum cydoneū, canum.
- que-appel-boom.** Malus cydo- nea, coronea.
- que-peppe.** Malum struthium.
- Queck/quecken .j. quick/quic- ken.**
- Quecken.** Gemere, languere, ærescere.
- Quebelen.vetus.** Garrere, mo- dulari.
- Queecken.stand.holl.j. quicken.** Nutrire, educare.
- Queken.** Coaxare: & Tetrini- re: & Garrere: & Murmura- re, litigare, strepere, obstre- pere.
- Quelen.stand.j. quebelen.** Gar- rere more auicularum, mo- dulari.
- Quelen/quenen/quflen.** Lan- guere, gemere.
- quelende.** Languens, languis- dus.
- quelinghe/ quaele.** Languor, ægritudo.
- Quelle/quelme.vetus.** Scate- bra, scaturigo.
- quellen/quelmen.vetus.** Scate- re scaturire.
- Quellen.** Molestare, afflictere, infestare, cruciare, vexare, vrere, vrere, laceffere, exagi- tare.
- quellaedde/quellinghe.** Mole-
f sta,

- stia, molestatio, afflictio, vexatio.
- quelachtigh.** Molestus, morosus.
- quellick.** Molestus, grauis, morosus, difficilis.
- quellinghe.** Molestatio, vexatio.
- Quelms.** j. quelle. Scaturigo.
- Quenckelen/ schetteren.** Crebro & solerter modulari.
- Quendel.** Serpillum, matris animula, thymus agrestis.
- Quene.** *vetus fland.* Vcstis muliebris superior, que & frock dicitur.
- quene.** Taura, vacca taura, vacca sterilis: & Mulier sterilis.
- quene.** *vetus.* Vxor, mater familiaris.
- quene.** Mulier vana, garrula, loquax, improba, procax. *angl. queane.*
- quene.** *flad.* j. moesel. Tibia vtricularis.
- quenen.** Ineptire.
- quenen/quinnen/ quissen.** Languere.
- quenê kom/quenen-kout.** Deliria, ineptiæ, aniles fabulæ.
- Querdel.** *fland.* Nodus: ligamê, ligaculum, ligamentum calcei, ligula, ligula adstrictoria calcei
- querdel aen den boom.** Nodus arboris.
- Querne.** Mola manuarum, mola trusarilis.
- Queselê.** Tractare nugas serio.
- Quets.** *vetus.* Malum.
- quetsch/quets/quaets.** Malus, nocens, malitiosus.
- quetschepd.** Malicia, malignitas, peruersa voluntas.
- quetschelick.** Malignè, malitiosè, peruersè.
- Quette fland j. woude.** Vulnus, læsio, offensio, malum, damnum, dolor.
- quieten.** Quassare, conquassare; rûpere: & Lædere, offendere.
- quieten/ wonden.** Vulnere, lædere, sauciare.
- quieslute.** Læsio, vulnus.
- Quetteren.** Gestic, ineptè loqui, strepere, obstrepere.
- Quick.** Viuus, viuudus: & Leuis, alacer, agilis.
- quick.** *vetus.* Animal, pecus animans: & Armentum grex: & Fœtus, pullus: & Infans
- quick-hacghe.** Sepes viua, sepes naturalis, sepimentum virgultorum, spineum, oblitum virgultis, spinis, rubis, & similibus viuentibus siue crescentibus arboribus.
- quick-siluer.** Argētum viuum, hydrargyrum, argentum aqueum.
- quick-steght.** Moracilla: auicula assidue caudam vibrans.
- quicken.** Viuere & moueri.
- quicken/quercken/queercken.** Nutrire, alere, educare.
- quicken.** Vibrare, librare, trutinare, pondus manibus examinare: agitare, mouere.
- quicker.** Viuudus.
- Quigl / quiel.** *fland. fris. scamb.* . j. seuer. Oris pituita, phlegma.
- quiglen/ quiselen.** *fland fris. scamb.* . j. serueren. Sputare, stillare pituitam ex ore.
- quigl-band.** Fascia pituitaria.
- Quigt.**

Quist. Solutus, dimissus, liber. *vulgo* quitus, quierns.

quijt maccken. Dimittere, missum facere.

quijten. Soluere, liberare, redimere, plenè satisfacere, *vulgo* quitare, quietare.

quijten. Acepto ferre.

quijten den eed .j. ver-dzaghén.

quijten sijn beloften. Liberare sibi suam, præstare pollicita.

quijt-haer. Solubilis: quod solui aut redimi potest.

quijt-brief. Apocha.

quijt-schelden. Mittere, remittere æs alienum, condonare debitum.

quijstacie. Apocha, acceptilatio. *vulgo* quitancia & quietancia.

Quincken. Micare, moticare: dubio & tremulo motu ferri.

quincken/quinckelen/quinckeren. Ciebro & soletter modulari.

Quinckte. Error: tremulus & incertus in re quapiam motus. *Ioan. Becan.*

Quint. Lucrum, emolumentum, fœnus.

Quisp: I vetus. Cauda.

quispel. Aspergillum, asperatorium.

quispel. Penicillus.

quispelken. Fioccus, flocculus.

quispelken/bojstelken. Echinus: instrumentum setaceum, setis vndeunque exstantibus asperum, quo poculorum alius defricatur.

Quist. Tritus, us.

quist. Profusio, perditio. **Tequist gaen.** Perire, profundi, dissipari.

quisten. Terere, conterere, atterere, friare.

quisten. Inutiliter effundere, profundere: & Dissipare, disperdere, dilapidare, profundere, effundere, prodigere.

R A

Rabat. Stria.

rabat. Subscus, regula.

rabat van t'kaetspel. Sphaeristerij

rectum interius.

Rabaud/boete. Nequam, nebulo, tenebrio, vappa, flagrio, verbero, mastigia, scelestus, impurus, flagitiosus, nefarius, improbus: & Scottator, ganeo, lasciuus, impudicus, libidinosus, salax. *vulgo* Ribaldus, scottator impurus, & Ribalda, meretrix *sive* scortum *italis & gallis dicitur.*

rabaud/trugghelet Mendicus fallax, ærucator: falsa mendicitate & malis artibus questum captans: scurra. **Rabelster.** Mulier impudenter & dolose mendicans.

tabauds kraussel/hamante rye. Impetigo, scabies mendicorum.

Rabaudeken/bogheler. *vetus. fland.* Balistæ sive tormenti bellici genus quod iacula & lapides valide emittit atque eiacularur: Scloperi sive bombardæ

- bardæ** genus rotis suffultum, quod *Frossardus gallicè ribaudenquin vocat.*
- rabauden.** Agere nebulonem: dolose agere mendicum: ærucare: cibum & pecunias impudenter & fraudulenter vndique colligere: & Scurrari, scurram agere.
- rabauertje.** Nequitia: scurrilias: impuritas: impudicitia, lasciuia: iocus scurrilis & lasciuus: & Improbitas, nequitia, scelus, flagitium, facinus. *ital. ribaldaria.*
- Rabot.** *fland.* Obex, obstaculum.
- rabot.** *fland. j.* *stuple* Cataracta.
- robot.** *fland. j.* *teghenhepd.* Aduersitas.
- rabots.** Repugnans, resistens.
- Racke.** *vetus.* Tormentum, fideicula, equuleus.
- Racken.** *sax. fris.* Vile opus agere, purgare latrinas, plateas &c.
- racken.** Torquere, tendere.
- rack-klooten.** Mala lignea: orbiculi volubiles, qui malum nauis circulo ambiunt, vt eorum ope facilius vela attollantur.
- racker.** *sax. fris. holl.* Lictor, tortor, lorarius, satelles, carnifex, carnificis seruus: & Cerdo vile ac sordidum opus exercens.
- racket.** Reticulum: instrumentum cordis intentum siue maculis, quibus pila excipitur & expellitur. *vulgo* rachertum.
- Rad.** Rota.
- rad-bzaecken.** Cōminuere membra rotā: rotæ tormēto excuciare: elidere crura, cōfringere membra rotis: excarnificare in rota, rotæ pena afficere *q. d.* frangere rota, siue in rota. *vulgo* rotare.
- rad-maecker.** Carpentarius, essedarius.
- rad-schene.** Canthus.
- rad-speecke.** Radius rotæ.
- rad-sperre/ span-koozde / rhdet.** Sufflamen: instrumentum quod rotæ iniicitur, ne in præceps feratur currus.
- rad-belghe.** Absis, curuatura rotæ: & Modiolus rotæ, rotæ medium.
- Rade.** *fris. j.* *djabe.* Rapidè, raptim, citò, celeriter. *gal rade.*
- Radix.** Raphanus. *vulgo* radix & radícula.
- Rae-sepl.** Acatium, artemon, maius nauis velum.
- Raek.** Tactus, tactio, attactus, ictus.
- raek/bal/ghe-bal.** Casus, euectus fortuitus.
- Raek-roepen.** *fland.* Altercari, rixari, lites mouere.
- Raekke.** *ger. sax. fris. sicamb. j.* *ghehemelte* Palatum.
- Raekke.** *fland. j.* *reke.* Rastrum.
- raecken/reken.** Rastrum corradere.
- raecken oft rekè het bier.** Ignè cineribus obterege.
- raek krupt / raek-dobbe.** Scrobiculus in quo ignis conseruatur.
- Raecken/gheraecken.** Tangere, attingere & Peruenire.

Racc

Raechelen het bier. Rutabulo
 prouere ignem.
raeckel stock. Rutabulum.
Raed. Consilium, mens, deli-
 beratio.
raed.j. raedf-man. Consilia-
 rius.
raed.j raedf-beeren. Senatus,
 curia, ordo amplissimus.
raed.vetus.j beut raed. Proui-
 sio, penus, conditio rei fami-
 liaris, adiumentum. **Te raed**
de houden. Conseruare in
 vium.
raed/ghe-raed. *sax. sicab. j. hups-*
raed Supellex, vtenilia.
raed-hups. Buleuterium, cu-
 ria, domus augusta, augusta-
 le, basilica, praetorium, pala-
 tium, domus senatoria.
raed-gheuer. Consultor, sua-
 lor.
raed-kamer. Senaculum, cu-
 ria, concilium.
raed-saem. Consultus, prudens:
 & Frugi, vtilis.
raed-saembepd. Frugalitas.
raed-saemen. *vetus.* Procurare.
raedf-handel. Actio, causa.
raedf-beere. Bulcuta, consilia-
 rius, senator, pater.
raedf-man. Consiliarius, con-
 sultor: & Senator.
raed-flagh. Consultatio, deli-
 beratio, consilium.
raed-flaen. Consultare, delibe-
 rare, agitare consilia, commu-
 nicare consilia inter se, *uere*
 consilium.
raed-flaen/ghe-raeden. Con-
 iectare.
raedf-lieden. Consiliarij.

raed-schiffuer. Amanuensis cu-
 ria. *vulgo* secretarius.
raeden/raed gheuen. Consule-
 re alicui, consilium dare, pra-
 bere, adferre: & Suadere,
 monere.
raeden/be-raedē/raed nomen.
 Consulere aliquem, consiliū
 petere ab aliquo.
raeden.j. ghe raeden. Coni-
 cere, coniectare, coniectura-
 re, coniecturam facere.
raeder/raed-gheuer. Consul-
 tor, consiliarius, assessor, sua-
 sor.
raeder/ghe-raeder. Coniector.
raedfel/ghe-raedfel. Aenigma,
 gryphus, quaestio perplexa,
 nodosa, intricata: scrupulus,
 coniectura.
Raep-bjaecken/ raep-maee-
ker. j. rad-bjaecken/ rad-
maecker.
Rael. *fland. j. reel.* Tennis, exilis.
Raem. Tendendi, explicandi, &
 concludendi instrumentum.
vulgo extentorium.
raem. Compages.
raem van de venster. Iuga-
 menta fenestæ: fulcrum qua-
 dratum fenestæ.
raemen. Extendere, distendere,
 diducere, explanare, expli-
 care.
raemen/passen. Conuenire,
 quadrare.
raemen. Deliberare, perpende-
 re, mente supputare: & Con-
 silia conferre, statuere, con-
 cludere, perficere.
raemen het bonnisse. Senten-
 tiam formare.

Raep. Collectio, collectum, rapura.

raepe. Rapa, rapum.

raep-land. Rapina: ager rapis confusus: napina.

raep-loof. Rapacia, orum.

raep-sinout. Oleum rapacium: oleum ex rapi semine expressum.

raepalte. Coluuius nebulonum: sordes & sax vrbis: grex hominum parui valoris ex confusa multitudine collectus.

raepetinck. Collecta, collectanea, orum.

raepen. Colligere, leuare; auferre.

Raes. Aestuarium.

Raesen / rasen. Furere.

Raeter. Materia trabis, lignum rude: & Sudes: & Tignus, tignum.

Ragie. Rabies, furor: & Lasciua, gesticulario, gestus.

Rake / raken j. raech / raechken.

Ral. rel. Garrulitas.

rallen / rellen. Blaterare, garrere.

Ram. Aries.

ram / stoym-ram j. ramepe. Aries, testudo arietaria.

ramepe. Vectis.

ramepe / stoym-ram. Aries, testudo: testusto arietaria: machina instar capitis arietini: instar arietis retrocedens, vt vehementius feriat.

ramepen. Arietate, crebro ariete pulsare.

ramepen. Vectibus munire.

Rammelen. Tumultuari, per-

strepere, crepitare, murmurare.

rammelen / remmelen. Lasciuire, catulire, salire, fornicari inire: efferari libidine, & domo relicta vagari: dicitur proprie de felibus, cuniculis, &c.

rammelen. Vim masculam exercere. Ioan. Becan.

rammeler / remmeler. Lasciuus, petulans, petulcus instar arietis.

rammeler / remmeler. Cuniculus mas, cuniculus admissarius.

rammeler. Tumultuosus.

rammelinghe. Tumultuario, commotio, strepitus, murmur.

rammelinghe in den buyck. Tormenta ventris, mormur ventris vel intestinorum.

rammoer / rumger. Rumor, turba.

rammoeren. Tumultuari.

rammoer-meester. Auctor turbarum, coryphaeus, Dauid Terentianus.

Ramp. Infortunium, malum, miseria.

ramp-saeligh. Infortunatus, infelix, miser.

Ran / ranck / rene. Exilis, tenuis, gracilis, gracilentus, iuueus, praetenuis corpore.

rancke. *vetus.* Ramus tenuis & longè se extendens.

rancke van den wijngaerd. Palmes, sarmentum vitis.

ranckken. Flagellum.

rancke / rencke. Flexus, flexio, sinuosus reflexus: & Flexus viarum

viarum, anfractus.

rancke. Fallacia, astutia, versutia, ars, dolus.

rancke. Gestus, gesticulatio.

rancken/ rencken. *ger. sax. sicabr.*

Flectere, deflectere, declinare, diuertere.

rancken. *ger. sax. sicamb. j. ranck-*

hjaecken. Pandiculari: extēdere brachia reliquaq. membra, velut palmites. *Becan.*

ranck-hjaecken. Pandiculari, distēdere membra.

ranck-hjaeckinghe. Pandiculario: membrorum distentio inuoluntaria.

Rand. Ambitus.

rand/boord. Margo, crepido, ora, lymbus.

rand bá dē pot. Labrū, corona.

rand van t'rad. Absis, curvatura rotæ.

randf-wol. Asio, orus, noctua aurita, vlula flammeata.

Rand wt hebben. j. randen.

Randen. Superfēdere opere.

Randen. *dictur gallina* cum intermitit ponere ouum ad vnum aut alterum diem.

randen/randten. *land.* Delirare, ineptire, nugari, insanire.

randupnē. Circumcarfare, circumuagari, grassari: ☉ Insanire, delirare.

Ransoen. Redemptio, luitio: ☉ Lyrum, pretium redemptionis: quod pro captiui corporis redemptura dependitur, pactum pro capite pretium, *gal. ranson. ital. ransone. hisp. ranson.*

Flandri quidam simplici dictione

soen dicunt.

Rap. Rapidus, agilis, citus, celer.

Rape/rapen. j. raepe/raepen.

Rapier. Ensis.

Rappe / krappe. Racemus, vua.

rappe. Carptura, res decerpta.

rappe / roofken van de wonde. Crusta vulneris, crustula scabici, scabies in crustata, quę plerunque decerpi solet.

rappe. Scabies.

rappigh. Scabiosus, scaber.

rappighed. Scabies.

Ras. Soricum rasum. *vulgo rasum.*

Ras in de zee. Charybdis.

Rasch/snel. Rapidus, velox, citus, alacer, pernix, celer, præpes, citus.

rasch in den buych. Foriolus: cita aluo.

rasched. Velocitas, pernicitas, celeritas, alacritas.

raschelich. Velociter, celeriter, ocyus, rapidē, raptim.

raschen. Festinare.

Rasael / rasepl / raseel-schip. Phaselus, nauis genus.

Rasen. Furere, insanire, furoro agitari.

rasen als de honden. Rabire.

rasende. Furiosus, insanus, lymphatus, lymphaticus, furoro correptus, rabidus, rabiosus.

rasende siechte. Phrenitis, phrenesis.

raserij/ber-woedhed. Furor, mania, rabies.

Raseren. Radere, attondere.

Rasere ten stad oft kasteel.

- Solo æquare urbem, arcem, mœnia, turres: funditus delere: ad viuum vsque rader: subuertere.
- Rasepl.** .j. rae-sepl. Phaselus.
- Rasijn.** Racemus, vua, botrys: & Vua passa, astaphis.
- Raspe.** Radula, tyrocnestis: instrumentum quo res minutim atteruntur. *vulgo* radula & raspa.
- raspen.** Raderè, distringere, distiterere, atterere, scalpere: & Distere in scobem, friare radulâ.
- Rasts** *ger. sax. sicamb.* Pensum.
- rasse.** .j. ruste/roewe. Quies, requies, otium.
- rasten.** .j. rusten. Quiescere.
- rasten het bloed/bloed-rasten.** Suggillare.
- rastigh.** *sax. sicamb.* Quietus.
- Rastoen.** *fland. brug.* Libum ex tritici polline & ouis.
- Rate/honigh-rate.** Fauus.
- ratel.** *fland. j. rate.* Fauus.
- ratel.** Crotalum, crepiraculum, fistrum.
- ratel-spaen.** *fland.* Crepiraculum.
- ratelen.** Crepare, crepitare.
- ratelen ende snateren.** Garrere.
- rateler.** Crepiraculum.
- rateler.** Rabula, garrulus.
- rateler.** Populus Lybica: arbor strepentibus tremulisque foliis.
- Ratte.** Mus maior: Glis: Sorex. *vulgo* rattus.
- ratten-kot.** Glirarium.
- ratten-krupd.** Auripigmetum, arsenicum: venenû quo mu-
- res inficiuntur. *vulgo* foricaria.
- ratten-nest.** Glirarium.
- Rauē.** Coruus, corax.
- rauen-kock.** Carnifex, tortor. *g.d.* coquus coruorum: coruis cadauera in escam suppeditans.
- rauen-kost.** .j. galghen-ars.
- Rauelen.** Acituare, fluctuare, agitari: & Circumcurfare, concursare: & Delirare, desipere, ineptire, insanire, furetere.
- rauelinghe der wateren.** Vortex, gurges.
- Rauot.** Caterua siue turba nebulonum.
- rauotten.** Tumultuare, rumuluarî.
- Rauw** .j. rouw.
- Rauweler.** Olla fictilis.

R E

- Rebbe.** *fland. j. ribbe.* Costa.
- Recht.** Rectus, directus, æquus.
- recht/ rechtelick.** Rectè, æquè, iustè.
- recht/rechts.** Rectè, ritè, iustè.
- recht ouer epnde.** Erectus.
- recht te passe komen.** Commodum, commodè, oportune venire.
- rechte strate.** Via ferès: via quæ recta aliquo ducit.
- recht-schaffen / recht-schaf-tigh.** Exactus, accuratus, perfectus, probus.
- recht schepd/ rjse.** Regula, canon, gnomon, linea.
- recht-sinnigh.** Integer, sine erus animo.
- recht-sinnighhepd.** Integritas, siuce-

- sinceritas animi.
recht-ſinnighlick. Integre, sincerè, fideliter.
recht-ſnoer Amuſſis, perpendicularum, norma, linea, regula, libella.
recht-ſweer. *ſland. holl.* Patruellis, ſobrinus, conſobrinus, amirinus: cōſanguineus germanus.
recht-beerdigh. Iuſtus, æquus, integer.
recht-beerdighepd. Iuſtitia, æquitas, iuſtum.
recht-beerdighlick. Iuſtè, æquè.
rechte-voord. Eueſtigio, conſeſtim.
Recht. Dexter. **Rechte hand.** Dextera vel dextra, dextra manus. **Rechts eſt ſincks.** Ambidexter, æqui manus.
Recht/gherechtighepd. Rectū, iuſtum, æquum, ſas, ius, æquitas, iuſtitia.
recht ende reden. Aequum & bonum, ius ſasque.
recht-dagh / ghe-nacht-dagh. Dies faſtus, dies iudicialis, dies iuridicus, dies quo ius dicitur.
rechtelick. Iudicialis, iudicialis: & Iuſtus, rectus.
rechtelicken. Iure, legitimè, iuſtè, rectè.
Rechten. Dirigere, erigere, corrigere.
Rechten/aenrechten. Struere, apparare.
recht vancke/ recht-tafel. Abacus, reſpoſitorium: menſa vel tabula in qua aliquid deponitur: menſa coquorū, in qua
- diſci, fercula, & id genus alia exponuntur.
Rechten/recht doen. Iudicare, ferre iudicium, ius adminiſtrare, leges exercere, iuſtitia ſacra peragere.
rechten ende dinghen. Agere lites, agere iure, litigare.
rechten. Damnatū capite multare, adhibere ſupplicium, martare ſupplicio.
rechter. Iudex, iuridicus.
rechter-ſedel. Prætorium, tribunal.
Recke. Pertica, vallus, lögurius.
reke/wyddde. Spatium, intervallum.
reken. Tendere, extendere, expandere.
Reckenen *vetus.* Screare.
Redde. *j. ridde. vetus.* Febris.
Redden. *ſax. friſ. ſicamb.* Iuare, liberare, ſeruare, redimere.
redder. Seruator.
redder. *ſax. friſ.* Canis cuſtos ſive vindex leporis capti, ne ab aliis canibus diſcerpatur.
Rede. *vetus. j. redde.* Febris.
Rede. j. rede. Statio nauium.
Rede/ſpzaeche. Sermo, verbū, dictio, oratio.
reden. Loqui, fari, ſermocinari, ratiocinari, diſſerere. *Germani superiores plerunque rede & reden: inferiores redene & redenen dicunt.*
Redene. Ratio, cauſa: & Sermo, oratio.
redenen. Ratiocinari, ſermocinari, loqui, fari.
redenlick. Rationalis, rationalis, rationis capax, ratio-

nis compos.
redenlich. Rationi consentaneus.
redentlich / middel-matigh. Mediocris, satis magnus, iustus.
redentlich / redentlichen. Cum ratione: & Mediocriter.
redentlichheyt. Ratio, æquum, æquitas.
Ree/hinde. Cerna.
ree/wilde ghepte. Caprea.
ree-hock. Caprea.
ree-kalf. Hinnulus.
Reerke/reerkan. j. reke/ reken.
Reed/ ghe-reed. Paratus, promptus: & Expeditus, celer.
reede. Statio nauium portui propinqua, libera à maris tēpestate.
reeden/repden. Parare, præparare, apparare.
reeden de schepen. Nauigia parare aut instruere.
reeder. Exercitor, partiarius.
reed-schap. Præparatio, apparatus, apparatus: & Instrumentum.
Reel/rael. Tenuis, exilis, gracilis: & Strigosus, exhaustus.
Reen j. repn. Purus.
Reen/repn. *vetus. sax fris. scamb.* j. pael. Limes, terminus, confinium.
reen-ghe-noot. Vicinus, confinis siue affinis in agris: conterminus.
reen-steen. *sax fris. j. pael. steen.* Lapis terminalis.
reenen. *vetus.* Conterminum esse.
Reep. Circulus, orbis: circulus

ligneus, orbis viminalis.
reep/roop. Funis, restis, funis nauticus, spira, inuolutus funium circulus: romex.
reep-hout. Vimen victorium: ligna victa circulis conficiendis idonea.
Reepen het blas. Confringere linum.
Reeslem. Racemus, vva.
reeslem aiupns. Vva caparum.
reeslemen. Conglobare.
Reete. Instrumentum dētatum quo stringitur linum.
reeten het blas. Stringere linum.
Reeum/reetuoffel. Spumalethalis.
reetuoen. Cadauera curare: pollicere: & Curare peste infectos.
reetuwer. Pollinctor: qui cadauera lauat, & vnguentis illinit: & Parabolanus, parabolari⁹: qui peste infectos curat.
reeuwefel. Pollinctura: cadauerū vñctio & curatio: & Spuma lethalis.
Referen/refreepn. Prouerbiū, deuerbium, adagium vernaculum: & Versus, rhythmus, homœoteleuton, *vulgo* refranium.
referepenen/refrepenen. Referre versus: rhythmos siue prouerbia pronuciare.
Refter. Triclinium, conclave, cœnaculum commune. *vulgo* refectorium.
Regal. Arsenicum, auripigmentum. *vulgo* realgarn, & risalgallum. *gal. regal.*

- Reghe/rijghe.** Ordo, series.
- Reghel.** Regula, norma, canon, linea.
- reghel/rijghel.** Regula, veētis.
- reghel-recht.** Directus: & Directē.
- regheléren.** Lineare, lineas ad regulam ducere.
- regheléren.** Regere, gubernare, moderari, *vulgo* regulare.
- regheléren sijn leuen.** Vitam suam digere ad normam rationis.
- Reggen.** Pluuiā, imber.
- reggen-back.** Cisterna, castellum, aquæ pluuiæ receptaculum.
- reggen-boghe.** Iris, arcus, arcus cælestis, arcus pluuius, arcus imbrifer.
- reggen-scheure.** Nymbus.
- reggen-water.** Aqua pluuiā, pluuiālis, cælestis.
- reggen wind j. supden-wind.** Auster, notus.
- reggen-wojm / ~~ard~~-wojm/ pier.** Lumbricus, intestinum terræ: vermī tempestate pluuiā procedens ē terræ latibulis.
- reggenachtigh.** Pluuiosus, pluuius, pluuiālis, pluuiātilis, imbricus.
- regghenen.** Pluere. *Het regghent.* Pluit, imbres cadunt.
- Reptk.** Extensio, porrectio, actus.
- reppen/recken.** Tendere, extendere.
- reppen/langhen.** Porrhigere.
- reppen/ræcken.** Attringere.
- Reppen. j. reeden.** Parare.
- Repe.** Chorea celerior, chorea in longam seriem.
- repen.** Subsilire, subfulrare, tripudiare.
- Repphet.** Ardea, auis Diomedea.
- Repn. *vetus.* j. reen.** Terminus.
- Repn/reen.** Purus, purus, mundus, castus, continens.
- repn wt.** Prorsus vacuus, omnino exhaustus.
- repnighend/repnhepd.** Munditia, mūdities: castitas, castimonia: pudicitia, cōtinentia.
- repnighen.** Purgare, depurgare, expurgare, mundare, emū dare, februare, piare, expiare.
- repnlick** Purus, mundus.
- repnlicke byouwe.** Mulier munditiarum studiosa.
- repnlick/repnlicken.** Mundē, purē, putē, syncerē, merē, nitidē, lautē, eleganter: & Castē, continenter, pudicē.
- repn-baeren / wojm-kruyd.** Tanacetū sine arthanisæ species: officin. parthenium mas.
- Reps. *vetus.*** Aequus, planus.
- reps/essen grond.** Solum.
- reps ghesliff** Solo æquatus.
- Repsle.** Iter.
- repsle. j. maet.** Vice, vicem. *Gen/ twee/dy* repfen. Seme!, bis, ter. *d'eerste* repsle. Prima vice.
- repfen.** Iter facere, iter carpere, tenere, habere: tendere, contendere, proficisci, petere rura, castra, Romam, Latium: conferre vel recipere se aliquo.
- repsl-gheld.** Viaticum.

reps-mantel. Pallium viatoriū,
lacerna, penula.

repsler. Viator, peregrinator.

repsligh/religh. *sax. sicamb.* Pro-
cerus.

repsligh. Itineri accinctus, expeditus.

repsligh krieghs-bolck. *vetus.*
Equites.

repsligh peerd. *vetus.* Equus bel-
lator.

repsligher. *vetus.* Viator, pere-
grinator.

repsligher / religher. *vetus.*
Eques.

Rekel. Canis domesticus, canis
villaticus, canis rusticus, ca-
nis minimè generosus.

rekel. Homo avarus, euclio.

rekelachtigh. Caninus: mini-
mè generosus: avarus, mini-
mè liberalis.

Reke/raecke. Rastrum.

reke/reecke fris. j. grietfel. Pe-
cten, rastellum.

reke. Collectio, reparatio, in-
structio, dispositio, ordo, se-
ries.

reken/raecken. Colligere ra-
sto, corradere.

reken. Reparare, reficere, in-
struere, aptare, adaptare.

**reken/reecken oft raecken het
hier.** Condere ignem cineri-
bus: obducere prunis cineres:
dispersos ignes in vnum re-
digere, colligere.

Rekenen. Computare, reputa-
re, supputare, numerare, ra-
tionem subducere vel inire,
inire numerum.

reken-banche. Abacus.

reken-boeck. Codex rationa-
rius: liber siue tabula accepti
& expensi.

reken-penninghen. Calculi,
abaculi.

reken-schap. Cōputatio, ratio.

reken-tafel. Mensa, trapeza,
abacus.

rekeninghe. Computatio, ratio,
rationes.

rekeninghe ende betwys. Dica,
rationes & causæ expensarū.

Rel. *fland.* Strepitus: & Garruli-
tas.

rel-mups. *ger. sax. sicamb. j. held-
mups.* Glis.

rellen/rallen. Strepere, strepi-
tum edere: & Garrire, blate-
rare.

Remelen/reusen. Delirare, ine-
ptire.

Remmelen. j. rammelen. Tu-
multuare, lasciuire, &c.

Ren/rin/smack. Ruscoriaria.

Ren/rene. j. ran. Gracilis.

Renche. j. ranche. Flexus, &c.

Rend. *fland. j. ind.* Bos.

Rēne. Promptuariū, penarium,
cella penaria.

renne. Cauca.

renne bá haesen oft konijnen.
Leporarium, cunicularium.

Rennen. Currere, cursare, cur-
sitare, discursare.

rennen. j. runnen. Coagulare.

ren-baene. Curriculum, hippo-
dromus.

ren-plaetse. Curriculum.

ren-plaetse der peerden. Hip-
podromus, curriculum equo-
rum.

renfel. j. runfel. Coagulum.

Renle

Renschen / rent-dack . j. rijn-
schen / rijn-dack.

Rente. Reditus, vectigal, pro-
uentus annuus, census. *vulgo*
renta, rendita.

rent-byef. Literæ constitutio-
nis redituum.

rent-meester . Quæstor æra-
rius, præfectus ærarij.

rent-meesterschap. Quæstura,
præfectura ærarij.

rentiet . Creditor redituum aut
censuum: dominus redituū.

Repe Instrumentum ferreum,
quo lini semen stringitur.

repen. Stringere semen lini.

repen. *frif.* Gesticulari, inquit-
tum esse, & nimia inquiete
vestes terere, &c.

Reppen. *vetus.* Rapere, capere.

reppen. *frif.* Mouere: & Festina-
re, expedire.

Resch . j. rusch. Gleba.

Rele / reuse. Gigas: Ingentis &
monstruosæ altitudinis homo,
qui alto corpore, cæteris ho-
minibus præstat, à verbo *rjsh-*
sen / sd est, in altum surgere.
Ioan. Becan.

relelich / religh. *vetus.* Proce-
rus.

Resen *fland. j. beuen.*

Religher / repligher . *vetus.*
Eques.

Respen . j. ruspen. Ructare.

Respijt. Respirandi spatium.

respijt. Cessatio, relaxatio, mo-
ratoria prorogatio vel dila-
tio.

Reste. Residuum, reliquum, re-
liquæ. *vulgo* resta.

resten / resteren. Restare, super-

esse, residuum sine reliquum
esse, manere, remanere.

Rece / splete. Rima, fissura, scis-
sura, ruptura, incisura.

Reu / reuken / reud / reudhen.
Canis mas.

Reuck / roke. Odor, odoratus,
odoratio.

Reuen . Delirare, ineptire: &
Coaxare instar ranæ.

Reulen / ruplen. *frif. sicamb.* Cõ-
mutare, permutare.

Reum *fland. j. snof.* Rheuma.

reumatijck . Vdus, vuidus, hu-
midus. *q. d.* rheumaticus.

reumatijcke plaetse. Locus sic
lentus.

Reuse . j. rese. Gigas.

Reusel. *holl. j. rosel.* Abdomen,
adeps.

Reuwaerd . j. rouwaerd.

R I

Ribbe. Costa.

ribbe. Tignus, tignum.

ribben van t'schip . Cinclus,
subigaculum.

ribbeken. Tigillus, tigillum.

ribbekens der blaederen. Fi-
bræ.

Ribe / rube. Rapum, rapulum.

Richt . j. recht-

Ridde / rjde / ritse. *fland. frif sicamb.*
Febris. à tremore siue horrore.

Rid-meester / rit-meester. Ma-
gister equitum. *q. d.* rjde-mee-
ster / à rjden.

ridder / peerd-rupter . q. d. rj-
der. Eques.

ridder / ridder-heer. Eques au-
ratus, eq ues torquatus, eques
ordinis, vir equestris ordi-
nis.

rid

- ribberlick.** Militaris: & Bellicosus.
- ribberlicken.** Militariter, more militum.
- ribber-schap.** Militia: & Equestris ordo, dignitas equestris.
- Rieck.** Furca, tridens.
- rieckhen.** Furcilla.
- Riecken.** Odorari, olfacere, odorem percipere, siue sentire.
- riecken.** Olere, redolere, odorē reddere.
- riecker.** Odorator.
- riecker/rieckerken/rueckerkē.**
boll. Pastillus, orbiculus, teruia, odoramentum.
- rieckelick.** Odorifer, odorus.
- Rieffe/bij-scheute.** Palmes foraneus.
- rieffe/rieue.j. grietfel.** Rastellum, pecten.
- Riem.** Cingulum, corrigia, cinctus, zona: & Scutica, lorum.
- riem.sax. scamb. fris.j. nestel.** Ligula, ligula ad trictoria.
- riem papiers.** Scapus chartæ.
- Riem/roeper ban t'schip.** Remus, tonfa.
- Riemen/roepen.** Remigare, ducere remos.
- riemer/roeper.** Remex.
- Riefter/ryster stand.** Nulla.
- Riet.** Arundo, canna, calamus: & ger. Iuncus.
- riet-bosch.** Arundinetum, cannerum.
- riet-mussehe.** Schœniclus, iunco, passer arundinacius: aui-cula iuncis & arudinibus insidens.
- riet-pepze.** Pyrum signinum, pyrum testaceum.
- riet-pijpe.** Calamus, fistula, cāna, harundo, cicuta, buxus.
- riet-plupme.** Panicula, lanosa coma arundinum.
- riet-schoze.** Arundinetum litoreum siue riparium.
- Rieue/grietfel.** Rastellum, pecten.
- Rif/riffe.j.wt-stek.** Vadum, puluinus, lingula.
- Rif oft rift in nemen.** Carbasa substringere, vela contrahere: contractiores facere velorum sinus: faniculos inferiore in veli sinu assutos constringere.
- Riste.** Inuolucrum. **Middel riste oft lese des ihs.** Diaphragma, septū transversum.
- Rijchel/ringhel.** Regula, repagulum, pessulus.
- Rijk.** Regnum, imperium.
- rjckl-dagh.** Comitia, orum, dies comitialis, conuentus imperialis.
- rjckl-stad.** Ciuitas imperialis.
- Rijk.** Diues, dis, pecuniosus, opulentus, locuples, nummosus, opimus, opiparus. *vulgo richus. gal. riche. ital. rico. hisp. rico.*
- rjck. nominibus nonnullis iunctum, augez eorum significationem: vt Botterrjck / blinderrjck / doouerrjck / dulle-rjck / sat-terjck.**
- rjck-dom.** Diuitia, opulentia, facultates, opes, fortuna.
- rjcken.** Ditare, opulentare, locupletare, collocupletare, diuitem

vitem facere.
rjcken. Ditescere, ditari, locupletari, opulescere, rem facere, diuitem fieri.
rjckhepd. Diuitia, opulentia.
rjckhelick. Opulenter, opiparè splendide, sumptuose, pretiosè, amplè, affatim.
rjckhaerd. Diues, opulentus: *Æ* Euclio diues: homo diues & avarus.
Rjden te peerde. Equitare, vehi equo.
rjden te waghen. Vehi curru.
ryden op de tonghe. Diffamari: sinistra fama diuulgari.
rjden. Agitari ira: In fermento iacere, irasci.
rjden / be-ryden / be-rydinghen. Salire, inire femellam.
ryd-meester / rid-meester. j. rit-meester. Magister equitum, præfectus militiæ.
ryd-peerd. Equus equitans, equus sub homine gradians, equus ephippiarius.
ryd-rock / wapen-rock. Sagum.
ryd-schoenen. sicamb. j. schrick-schoenen. Talaria.
ryd-sweerd. Parazonium, verutum.
ryder. Eques.
ryder. Cuniculus mas, cuniculus admissarius.
ryderen / rjeren. Tremere, trepidare, intremere.
Rije. Radius, linea.
rye. Regula, norma, ordo, series.
Op de rye drijcken. Bibere in ordinem, in orbem, ita vt nemo omittatur,

rjjer / rad-tyere. Sufflamè, machina qua in detectiu vel pro-cursu nimio rota recinerur.
rjjerè. Sufflaminare, sufflamine compremere siue retinere.
rjjeren. j. rjderen. Tremere.
Ryf. j. ryus. Rostrum, tastel-um.
Ryf. Largus, copiosus, abundans.
ryfelick. Plena manu, ampliter, copiosè, liberaliter, largè.
Ryffel stand. j. wyningde. Ratura, sculptura.
ryffel. Sortitio, sorticus, us.
ryffelen. stand. j. wyuen. Fricare, radere, scalpere.
ryffelen met teetlinghen. Alca ludere: sortiri aleis.
Rygh. j. rye. Regula, norma, ordo, series, *vulgo* riga.
ryghen. Fasciare, fasciæ aut ligamine nectere per ordinem, ordiæ nectere & ligare.
rygh-band. Fascia, tænia, ligamen.
rygh-nessel. Ligamen longum.
rygh-snoet / rygh-bād. Fascia, tænia, ligamen, lorum, loramentum.
rygh-sweerd. Parazonium, gladius qui ad zonam accingitur.
Rym. Pruina, maturi in temporis gelu, ros concretus.
rymachtigh. Pruinosus.
Rym / ryme. Rhythmus, numerus, mètrû, carmen homœoteleuton, finis versus cum altero concordans. *vulgo* rima.
rymen. Conuenire, quadrare, consonare, consonum esse.
rymen.

rjmen. Componere rhythmos.

vulgo rimare.

Rjnf-schalie/renf-schalie. *holl.*

ficamb. Lamella, parua lamina, aut fragmentum laminæ.

rjnf-dack. j. schalien-dack.

Tectum scandulare, ex lamellis aut fragmentis laminarum.

rjnschen. Acidulum saporem referre.

rjnschende smaeck. Sapor acidulus.

Rjpp. Maturus, maturatus, mitis, tempestivus.

rjpp brood. Panis satis superque fermentatus.

rjpp ghe-sichte. Frons nubila, maturina, obducta: superciliū seuerum, vultus durus, austerrus.

rjppe. *sax. ficamb. fris. holl. j. rjma.*
Pruina.

rjppen/rjpp worden. Maturescere, ematurescere, deuenire ad maturitatem, maturitatem capere, mitescere.

rjpelick Mature.

rjpphepd/rjppighepd. Maturitas.

Rjss. Oryza, *vulgo risum.*

Rjss. Virga, surculus. à **rjssen.** i. surgere.

rjss. Virgulta, sarmenta, ramalia.

rjss. *fland. j. mutsaerd.* Fascis.

rjss-hout. Virgultum, virgulta, sarmenta, ramalia.

rjssken. Virgula rami.

rjssen/op-rjssen. Surgere, exurgere, scandere, oriri. *vulgo risfare. ital. rizzare.*

rjssen/af-rjssen. Labi, delabi, decidere.

rjssen int singhen. j. klimmen.
Prænem citare.

rjssende steen. Calculus, lithiasis.

rjss-koozde/rjss-koozde j. touterere/touteren.

rjsseren. Virgulta, ramalia, sarmenta.

rjsselen. Strepere, strepitare, strepitum edere: strepitu quodam leui moueri vt virgultæ, frondes, stramina.

rjsseler. Substramen, stramentum, stratum, cubile pecorum.

Rjster/repster/ploegh-schuerder. Nulla.

Rjste/rete/splete. Rima, fissura, ruptura.

rjsten. Findere, rumpere, scindere, diuellere, auellere, abstrahere.

rjsten. Rimas agere, findi, diffindi, hiare.

Rjstelē. *fris. holl.* Suffragare, summissè murmurare.

Rjssue. *ficamb. j. raspe.* Tyrocnestis, radula.

rjssue. Rastrum, rastellum.

rjssue. Hierotheca, feretrum.

rjssuen. *sax. ficamb. j. wjssuen.* Radere, fricare, terere.

rjssuen. Ra stello stipulam è prætis eradere, rastello corradere.

Rjssen. *ficamb.* Aurem vellere.

Rimpe / rimpel . j. rompel.
Ruga.

Rin/ren/smack. Rus coriaria.

Rinck. j. ringh. Circulus, anulus.

Rind/

Rind/rund. Bos, taurus. Rind
proprie dicitur bos in masculino
genere.

rind-bleefsch. Caro bubula.

Ringh/ghe-ringh. Lewis, fa-
cilis, celer, velox, citat^o, ocyor,
pernix, agilis: & Celeriter, ve-
lociter, ocyus.

Ringh/rinck. Annulus, lunula.

ringh/rond perck. Circulus.

ringh. Circulus, cætus hominū
in orbem collectus.

ringh-dupue/ ringhel-dupue.
Palumbes, palumbus, palum-
ba, columba torquara: circ-
ulum siue torquem habens cir-
ca collum.

ringh-koller. Lorica squamis,
anulis, siue catenulis compo-
sita: thorax hamis confertus.

ringh-kraghe. Lorica: colli te-
gmen annulis ferreis conser-
tum.

ringh-maecker. Annularius.

ringkel. *holl. fris.* Nola, tintin-
nabulum, crotalum, cremba-
lum.

ringkel-ropen. Circumcurrere,
& personare concussis nolis,
crotalis, crembalis aut anulis:
discurrere, saltare cum crotal-
lis: dicitur & klink ringhen.

ringketten. Anulo circundare,
circumcludere.

ringhalen. Anulo circundare.

ringhelen. Circulare, circum-
cludere: & In gyrum vertere
siue compellere: & Coarce-
re, coarctare, domare.

ringhel-dupue. j. ringh-dup-
ue. Palumbes.

ringhel-maecker. Castigator,

domitor: & Monitor, curator
operis: qui opus viget, mo-
rasque testatorum castigat
obseruator operantium.

ringhen. Annulo circundare: &
Domare.

ringhen. *ger. sax.* Luctari, oblu-
ctari, colluctari.

ringher. Luctator.

Rinne. j. renne. Cauca, &c.

Rinnen. j. rennen/rinnen.

rinfel. j. renfel/runfel.

Rinsch/rensch. j. rijnseh. Sub-
acidus.

Rinsen. *fris.* j. hemmen.

Rioole. Riuus, riuulus, canalis,
fossa, lira, sulcus.

rioole. Cloaca, receptaculū pu-
gamentorum.

rioolen. Liras siue sulcos fo-
dere.

Ripsen. j. rupsen.

Risch. j. rusch. Cespes.

Rispe. j. ruplene. Millepeda.

Risse van blach. Manipu-
lus.

Rit/ritte. *ger. sax. sicamb.* Equi-
tatus, turmæ equitum: & Ex-
peditio.

**rit-maester/rid-maester/rijd-
maester.** Præfectus militum,
tribunus militum, dux equi-
tatus, magister equitum, præ-
fectus equitum.

ritsch/rijsigh. Catuliens, prū-
riens in venerem.

Ritse. *sicamb.* j. ridde. Febris.

Ritsen. Instigare, incitare, in-
ducere, incendere.

Ritsen. Norare fundum & mē-
suram vasis.

Riuier. Flumen, fluuius, amnis
riuier.

riuerken. Riuus, riuulus, am-
niculus, torrens.

riuer-difch. Piscis fluuiialis vel
fluuiatilis.

riuer-water. Aqua iugis, aqua
perennis, aqua fluuiialis.

R O

Roensch / coleur de roode.
Impluuiatus, fuliginosus, Mu-
tinenfis color.

roensch / doncker-rood. Ful-
nus, mustelinus, *vulgo* roanus.
ital. roano.

Roch. Raia piscis.

Rochel. *land. j. rotel.*

Rochelen / ruchelen. Rauca vo-
ce tussire, screare cum mur-
mure, grunnire, mormillare.

rocheler. Homo screans & tuf-
sians rauca voce. **Ons ro-
cheler**. Homo decrepitus tuf-
si laborans; senex capularis,
glicernium.

rochelinghe. Turba, turbatio: &
Murmur, grunnitus.

rochel-mercht. Turba, tumul-
tus, murmur.

Rochten / ruchten / roecken.
Curare.

Rock. Tunica.

**rockelinc / rockelin .j. kooz-
kleed / ouer-rock**. Amiculu
linteum. *vulgo* rochetum.

Rock / spin-rock / wocke. Co-
lus. *vulgo* rocca.

rock. Pensum: lanx linve ma-
nipulus colo aggestus, qui in
fila carpitur.

rock hops .j. ras hops. Meta
fæni.

rocken. Aprare colo pensum,
colum lino siue lana vestire,

stamina colo circumuolue-
re, colum lana comere, pen-
sum struere.

rocken tet quasdtg. Moliri ali-
quid mali, machinari dolos:
inceptare vel excitare malū,
fraudem, &c.

rock-bincke / roer-bincke. Au-
ctor turbarum, primus mo-
tor.

rocksel. Pensum, stamen.

Roden / we-roden / roeden. Ex-
tirpare, eradicare.

Roede .fris. j. raep. Rapa, ra-
pum.

Roek / roek-boghel. Cornix
frugiura, spermologus.

roekroeken. Cornicari, obstre-
pere, ineprè garrire: & Mi-
narrire: columbarum more
vocem edere.

Roek. Cura, attentio, confide-
ratio. **Roek nemen op eenig-
ghe saecke**. Considerare rem
aliquam, attendere.

roeken / rochten / ruchten. Cu-
rare, attendere, perpendere,
considerare. **Hem en roecht
niet wat hy seyd**. Non curat,
non attendit, nō cogitat quid
dicat.

roeke-loos. Temerarius, in-
considerans, inconsideratus,
præceps.

Rode / reue. Canis mas.

Roede / roepe. Virga. **Roeden**.
Virga, flagella, scutica.

roede .j. manlick heyd. Virga,
virile, penis.

roede. Decempeda, virga qua
mensores agros metiuntur,
decem pedes longa: & Ra-
dius,

- dius**, vitga geometrarum, qua linearum ductus indicant.
- roede**. Virga & sceptrum imperij, & iustitiæ signum: *Et* iudicatio: *Hinc* Roede roede. Quæ sitor, quæstor, latrunculator, prætor rerum capitalium, iudex rerum criminalium: sic dicitur, quod rubrâ virgam gerere soleat, *Et* sanguineam cruentamque pœnam minetur. **Langhe roede** *antverp.* Stator primarius: longam virgam gerens. **Roete roede** *antverp.* Apparitor publicus, viator, stator, rhabduchus: breviorē virgam gerens.
- roed-draegher**. Rhabdophorus, viator, apparitor, minister publicus, qui senatorum mandata ad alios defert.
- roed-meeſter**. j. erf-schepder. Aedilis: decempedatorum præfectus.
- roed-peerd/roep-peerd** Equus sinister in curru.
- roede/roep/riem**. Remus, remisa, instrumentum quo navis agitur.
- roeden of roepen den wijn**. Radio siue virga tentare doli capacitatem.
- roeden/roden**. Extirpare, eradicare.
- roeden/roepen/rupen**. Iacere, proiicere, impellere.
- roeden of roepen het ſchip**. Remigare, subremigare, remum agere, remis incumbere, impellere remum.
- roeder**. j. roeper. Remex.
- roede**. j. roer. Claus, gubernaculum.
- roeder/roeper-knecht**. Remex.
- roeder-bancken/bossen**. Iuga, remigum sedilia, transtra.
- Roef** *verm.* Contignatio, laquear, camera, tectado, culmen.
- roef van t'ſchip**. Puppis.
- Roefel** *verm.* j. ſchuppe. Ligo.
- Roepen**. j. roeden.
- Roem**. Iactatio, iactantia, præsumptio, ostentatio, gloria.
- roemen/heroemen**. Iactare, iactitare, gloriarī.
- Roenen** *ger. sax. ficamb.* Sufurrare, infufurrare, in aurem dicere.
- Roep**. Clamor, rumor, fama.
- roepen**. Vocare, clamare, clamorem edere, edere voces, tollere vocem, clamitate.
- roeper**. Clamator.
- roeper/ſtrote**. Trachea, arteria pulmonis, fistula spiritalis, aspera arteria.
- Roer** *ger. sax. ficambo.* Arundo, canna, calamus, fistula.
- roer/ſengh-roer**. Fistula igniuoma, sclopus, bombardamīnor.
- Roer/roeder**. Claus, gubernaculum navis, remus, tonſa.
- Roere/heroerte**. Motus, commotio. *Al in roere ſtellē*. Perturbare, inturbare omnia.
- roere/ruere**. Esca accipitrum, falconum aliarumque eius generis avium.
- roeten/ruetē**. Tâgere, monere.

roetlich. Mobilis.

roetliche goeden Res mobiles,
bona mobilia.roer-domp. *fris.* j. rol-domp.

Onocrotalus.

roer-bincke Genus avis.

roer-bincke/roek-bincke. Au-
ctor turparū, homo loquies,
homo inquietus; & Viclitig-
ator, rabula.Roest. *fland.* j. binnen-kot. Gal-
linarium: sedite auium, per-
tica gallinaria. *q. d. ruste.*roesten. *fland.* In perica gallina-
ria quiescere, sedere, sidere: *de*
quibus dicitur. q. d. ruste. i. quie-
scere, iacere, cubare.

Roest. Rudis, inpositus.

Roest. Rubigo, ærugo, ferrugo.

roest/roestigh/roestachtigh.

Rubiginotus, ferruginotus,
ærugiosus: & Rudis, præ-
ceps, inconsideratus.roesten Rubiginem contrahe-
re, æruginem trahere, obdu-
cere rubiginem, rubigine ob-
duci, rubiginari.Roet. *sax sicamb. fland.* j. soet wt
de schoude. Fuligo. *q. d. rood:*
à rubido colore, nempe rufo, atrox
multo mixto, quem fuligo madida
*presens at.*Roetaerd. Pica glandaria: picæ
garrulæ genus: graculus qui-
*busdam dicitur.*roetarden. Garrire instar gra-
culi: obtrepere.

Roette/roetse. Rupes.

Roete. j. roef.

Roewe/rouwe/ruwe. Quies.

roenwen/rouwen/ruwen.
Quiescere.

roet-waerd. j. ren-waerd.

Rossiaen/russiaen. Leno, pro-
ductor, stupri arbiter, aqua-
riolus, *vulgo ruffianus.*Rossioele. Atrocra. *ital raffoli.*Roghe/rogheer. Onum picis,
oua picium feminatum.Rogge. Secale: & Siligo, triticū
siliginum, triticum hybernūroggen-brood. Panis secali-
tius, panis è secali, panis ater,
panis accrosus, cibarius, gre-
garius.

Ropen/roeden/rupen. Iacere.

Ropèren. Delere, expungere,
euertere, diruere, excindere,
demoliri.Rokelen het vier. *fland.* j. raeca-
kelen.rokel-stock. *flandr.* j. raekel-
stock. Rutabulum.

Rohette/rakette. Eruca.

Rol/rol-stock Radius.

rol/schip rol. Phalanga.

rol/karrol. Trochlea.

rol/rol block/welle. Voluolus.

rol. Codicillus, chartæ compli-
cata, volumen.rol/naem-register. Catalogus,
clenchus propriorum nomi-
num, album.

rollen. Voluere, rotare.

rol-baene. Spæristerium: & Via
vehicularis.

rol-block/welle. Voluolus.

rol-bedde/rol-koetse. Sponda
vofubilis.rol-steen. Cylindrus: lapis teres
& oblongus quo complana-
tur area.

rol-stock Radius.

rol-waeghen Petrorritum, vehi-
culam

- culum meritorum.
roller/rollener. Rotator.
rollener. Auriga.
Rokelen her vier. *land.* j. raec-
 kelen Procuere ignem.
Rombout. j. pupst. hÿter. Mor-
 dela.
Romine/rom-block. j. ronghe.
 Trabal.
Rommele/rommeter. Homo
 robustè celeriterque. sè mo-
 uens. *Becan.*
Rommelen/rammelen. Stre-
 pere, insonare, murmurare,
 crepitare, turbare. **Rommelen**
(inquit Becanus) Robustè &
 celeriter sursum deorsum, vi-
 tro citroque se mouere.
Rommoet. j. tâmoet. Rumor,
 turba.
Romp/rommel van de meulen.
 Infundibulum.
rompe sax fris. *sicab. holl.* j. beuck.
 Truncus corporis, truncum
 corpus: corpus cui præsectum
 est caput: & Thorax: & Indu-
 sium sine collari.
rompe vetus. Cortex.
rompe. Nux myristica minor &
 vilior.
Rompel/rimpel. Ruga.
rompielen/rimpelen. Rugare,
 corrugare.
Roncken. Ronchissare, stertere,
 dormiendo ronchos emit-
 tere.
Rond. Rotundus, orbicularis,
 sphericus, cyclicus.
rond ende lanck. Teres.
ronden dans. Orbis saltato-
 rius, chorea circularis.
rond saer. Annus vertens, an-
 nus solaris.
rond perck. Circulus.
rond saed. Legumen.
rond-om. Circumcirca, vndi-
 que, ab omni parte.
rond-om draeyen. Torquere
 in orbem, circumuoluere.
rond-om draeyen. Circum-
 ferre, circumportare.
rond om dyncken. Bibere in
 orbem, in ordinem.
rond-om gaen. Circuire, am-
 bire, ire in orbem.
ronde. Rotunditas, circulus, or-
 bis.
ronde, hol. Sphæra, globus.
ronde van glas. Orbis vi-
 treus.
ronde/ronde wachte. Circui-
 tores, circitores, nyctostrate-
 gi. *vulgo* rouda.
rondasse. Clypeus rotundus, or-
 bis cauus, scutum maius.
rondassier. Parmularius, cly-
 pearus, scutatus.
rondeel/ronde perck. Circulus.
rondeel. Magis. *vulgo* rondel-
 lum.
rondeel. Propugnaculum ro-
 tundum.
rondeel. Carmen rhythmicum
 orbiculatū: cuius primus ver-
 sus idem in medio & fine, tã-
 quam in orbem siue circu-
 lum redit.
rondelle. Parma, scutum minus.
vulgo rondella.
ronden. Rotundare, circinare,
 globare.
**ronden/ronde doen by nach-
 te.** Vigiliis nocte circumire:
 coerrare: nocte vicatim obser-
 rare

- rare cum comitatu: lastrare vibem.
- Ronds.** Rota praeli.
- Ronghe/ romme/ rom-bloek.**
Trabale, fulcrum siue sustentaculum duarum currus extremitatum.
- Ronnen.** j. runnen. Manare, fluere.
- Ronselen.** *fland.* j. manghelen. Permutare.
- Rooch.** Fumus.
- rooch/damp.** Vapor.
- rooch/sweetfel.** Fuligo.
- rooch-gat.** Spiramentum, spiraculum, infumibulum, capnodoche.
- roochen.** Fumare.
- roochen het bleesch.** Exsiccare & durare carnes fumo.
- roochachtigh/roochigh.** Fumofus.
- Rood.** Ruber, rubens, rubens: & Miniatus, miniatulus, minio tinctus.
- rood-ionck/rood-bond/rood-toock/rood-bonck.** Papulae, papulae rubentes, boa, sudamina, feruidę eruptiones, rubidaę cutis aspredines.
- rood melisoen.** j. menisoen. Dysenteria.
- rood-scharre.** Tomus piscis aselli: tenuior aselli ventri & abdomini praefecta portio.
- roode aerde.** Rubrica, rubrica fabrilis.
- roode roede.** Latrunculator. *vi-de roede.*
- roode zee.** Mare rubrum, mare erythraeum.
- roodt bupek.** *vetw.* j. rood me-
- melisoen.** Dysenteria.
- rooden haertinck.** *vetw. fland.* j. boeck- hertinck. Halec infumatum. *g. d.* halec rubrum.
- roodt/ rood.** In oft rood woerden. Rubere, rubescere.
- rooden/rood maerken.** Rubefacere.
- roodachtigh.** Rubicundus, rubidus.
- roodhepb.** Rubor, rubedo.
- roodset.** j. rooset. Rubiceta, purpurissum.
- roodte.** j. m. ee. Rubia.
- roodtel-steen.** Rubrica fabrilis.
- Rooft.** Rapina, praeda, spoliium, manubiae, exuiae.
- roof van t'schaep.** j. vlieg. Vel-lus.
- roof oft rappe van de wonde.** Crusta vulneris. **roofte van de wonde.** Crustula vulneris, vlcera, &c.
- roof-goed.** Praeda, spoliium.
- roof-hupl.** Spoliarium, spelunca praedonum.
- roof-nest.** Spoliarium.
- roof-schip.** Navis praedatoria, piratica, myoparo, piraticus myoparo.
- roof-boghel.** Avis praedatrix, avis rapax, raptor viuens: vt aquila, accipiter, &c.
- roofachtigh.** Rapax, avidus praeda.
- roossen.** j. roouen. Rapere.
- Room/laene.** Flos, cremor, adeps, pinguedo lactis: lac integrum, e quo caseus & butyrum non sunt expressa.
- Roomenfe.** Vinu oppicatum, *vetw.* romania.

- Roomer**. Scyphus, calix, vas potorium.
- roomerken**. Modiolus, paruum vasculum potorium.
- roomerken biancks**. Acetabulum, oxybaphū, cyathus vnus & dimidius.
- Roop**. *holl. fris. angl. j. reep*. Funis, spira, funis stramineus.
- Roope/ruepe**. Eruca.
- roopen/rupen/ruppen**. Trahere, vellere, carpere.
- Roose** Rosa.
- roose/sint Antonis vier**. Erysipelas, sacer ignis, rubor cum inflammatione ac dolore: *vulgo* rosa & gutta rosea *sive* rosea dicitur a *rosæ rubere*.
- roose/solder van de lupte**. Magas, magadium: orbiculus instar rose, per quem sonus rediditur.
- roosen botte/roosen-knoppe**. Calyx, alabastrus: rose globus nondum explicitus & torus patens, sed conuiuens.
- roosen-gaerd**. Rosariū, rosetū.
- roosen-hoed**. Sertum roseū.
- roosen-honigh**. Rhodomeli.
- roosen-krans**. Sertum roseum. *vulgo* rosarium.
- roosen-maend**. *vetus*. Iunius. *q. d.* mensis rosarum: quo rose procedunt seque aperiunt.
- roosen-berwigh**. Roseus.
- roosen-water**. Aqua rosea.
- roosenler**. Rosarium, rosetum.
- roosele**. Rosis & sertis redimiri.
- rooset/roosetlel**. Rubiceta, purpurillum. *vulgo* rosetum.
- roosetten/roosetlele**. Purpurificare, purpurillo inficere.
- Roost**. Assum, frictum, tostum: cato rosta.
- roosten**. Torrere, torrefacere, asfale, adurere, frigere.
- roostepe/roostepken/rookilleken**. Panis escharites, panis super craticula tostus: & Oscella, frustulū carnis tostū.
- rooster**. Cratis ferrea, craticula.
- Roote/rooten. j. rotte/rotten**.
- Rooste**. Rupes, scopulus, saxū, mons saxeus, rupes è mari eminens.
- rootligh**. Scopulosus.
- Rooue. j. roof**. Præda, &c.
- roouen**. Rapere, prædari, deprædari, diripere, prædam facere, prædā agere, latrocinari, grassari. *vulgo* robare.
- roouer**. Raptor, prædo, prædator, direptor, depeculator, expilator, spoliator, grassator, latro.
- roouerje/roof**. Rapina, furtū: & Grassatio, latrocinatio.
- Ros/rosch**. Russus, russeus, rufus. *vulgo* rossus.
- rosachtigh**. Rubidus, rufulus.
- ros-pypme**. Prunum cerinum, cereum.
- rossaerd**. Homo rufus, rubidus.
- rosseel**. Rubellus.
- Ros. ger. sax. sicamb.** j. **peerd**. Equus, caballus.
- ros-baere**. Vehiculum camera-rum, arcera, lectica, gestatorium.
- ros-domp**. Onocrotalus: *gen-nalis* Ardea stellaris.
- ros-henghst**. Caballus.
- ros-ham**. Strigilis.
- ros-ham**. Hippocomus, hippo-planus.

- planus: & Stabularius.
ros-kammen. Strigile equos pectere: pectine iumentorum sordes distringere: & Agere hippocomum siue pippolanum.
ros-molen. Mola asinaria, mola machinaria, mola equaria.
ros-tupscher. Mango equorū, hippocomus, hippoplanus.
rossen. j. rjden. Equitare.
Rosel/rusel. j. ruffel/ruffel. Aruina, axungia, abdomen, adeps.
rosel-maend. *vetus*. October.
Rosjn. j. ralsjn. Vux passz.
Rosmarjn. Ros marinus, libanotis coronaria, herba salutaris.
Roste. *sland*. j. ros/ralsch. Rosus.
Rot/rothend. Puredo, marcor, caries.
rot/ber-rot. Putris, putridus, putrefactus, marcidus.
rotte/rootte. Fossa in qualinum maceratur.
rotten/ber-rotten. Putrere, putrescere, exputrescere, corrumpi.
rotten oft rootten het blasch. Macerare liquum.
Rot. Turma, classis, militaris cohors, manipulus, contubernium militum.
rot-ghetel. Contubernalis, commilito, commanipulo.
rot-meeffer. Dux militum, ductor ordinum.
rot-meeffer/tiende-man. Decanus, decurio, manipuli praefes.
rote. Ordo, series, classis. **Rote houden**. Seriem siue ordinem seruare: seruare vices.
rotten. Coire in vnum, coire inter se, congregari, colligi in contubernia.
Rotel. Grunnitus, murmillum, murmur quale moribundi edunt: murmur raucum, ac reciprocus sonus moribundi. *valgo* rantacus.
rotelen. Grunnire, murmurare, murmillare.
rotelen. Mouere aut quatere cum sonitu.
rotel-spaen. *slid*. j. kleppe/klopp-spaen. Crepitaculum.
Rotse. j. rootse. Rapes.
Rotten/rutten. Prolabi, proficere.
Rotten. *vide* Rot.
Rouw/roud. Rudis, austerus, asper, scaber, durus: insuavis gustu, visu, tactu, vel alio sensu.
rouw/straf. Crudelis, austerus, rigidus, inclemens.
rouw / onbolmacckt / ongewoacht. Rudis, imperfectus, impositus, infectus, non laboratus.
rouw. Immaturus, crudus.
rouw van hanj. Hispidus, pilosus, hirsutus, horridus, hirtus, villosus.
rouwighend. Aspredo, asperitas, scabrities.
rouwighlick / rouwelick. Aspere.
rouwen / rouden / op-kaerden het laecken. Polire rudem pannum, interpolare pannum, pectine

stine pannos rudes confricare, & in villos attollere.

Rouwe. Luctus, poenitentia, dolor.

rouwe / sjeck-rouwe. Funus, pompa funebris.

rouw-klere. Vestis pulla, lugubris, vestimentum funebre, amiculum nigellum.

rouw-kappyn. Cucullus lugubris, humerale pullum.

rouw-koop. Pretium siue multa rescissæ emptionis: id quod datur pro rescindenda emptione.

rouwen. Lugere, poenitere, dolere.

rouwigh. Mœstus, lugens, poenitens.

Rouwe / rouwe. Quies.

rouwen / roeuen. Quiescere.

rouwaerd / roewaerd / roewaerd. *vetustand.* Diocetes.

Gubernator prouinciæ. *q. d.*

rouw-waerder / sine roewe-waerder. i. custos, conseruator, assertor, vindex quietis.

Rouard galli dicitur latronculator.

R V

Rube / ruene. *ger sax. sicab. j. rappe.* Rapum.

Ruchelen / rochelen. Grunnire.

Rucht / gherucht. Fama, tumultus.

rucht-baer. Famosus.

Ruchten / roecken. Curare.

Ruck. Tractus.

rucken. Trahere, detrahere, vellere, auellere, rapere.

Ruecken. j. rietken. Olfacere.

Ruete / roete / ruppe. *fris. boll. si.*

comb. Eruca: vermis olerum folia abrodens.

ruepen / roepen / ruppen. Vellere, carpere, trahere.

Rupsene. j. rupsene.

Rueren. j. roeren. Mouere.

Ruete. j. rese. Gigas.

Ruet. Seuum, sebum, sebum.

rueren heerle. Sebacea candela.

rusten / be-rueten. Sebare, separare, seuare.

ruetachigh. Seuosus, vnctuosus instar seui.

ruetse / ruffel. Axungia, pinguedo vel sebū porci, aruina.

Rugghe. Dorsum, tergum: & Refugium. **Te rugghe.** Retro, retrorsum.

rug-been. Spina dorsi.

rug-graet. Spina dorsi.

rug-graet-been. Spondylus: nodus seu vertebra spinæ.

rug-pijpe. Tubus, sacra fistula, qua spinalis medulla decurrit *q. d.* fistula dorsi.

rugghele. Retroire, retrogredi, retrocedere, cessim ire.

ruggheleinch. Supinus: & Retrorsus, retrorsum, cessim.

Rupch / rupdigh. Rudis.

rupchte. Tesqua: difficilia & inculta loca: locus hispidus herbis aut fruticibus.

Rupd. Rudis.

rupdigh / rouw. Rudis.

rupdigh Scabiosus, scabrosus.

rupdighepd. Scabies, scabrities.

rupdschen. Scabere, fricare, confricare.

Rupe. Riuis, aquæ ductus, profluens.

rupen/roepen. Ruerere, iacere, impellere.

Rupen. Amplus, spatiosus, latus, laxus, vacuus.

rupmen. Ampliare, dilatare.

rupmen. Vacuare, euacuare, vacuum reddere.

rupmen. Cedere, loco mouere, amouere.

rupmen. Vertere solum, cedere foro.

rupmen. Frondare, collucare, interputare, interlucare, amputare ramos superuacuos.

rupmelinck. Fasces ramorum & frondium superuacueorum.

rupm stock. j. kretser.

rupmte. Spatium, laxitas, locus vacuus.

Rupn. Cantherius, equus castratus, spado.

rupnen. Castrare, cuirare, emasculare.

Ruppe. j. rupert. Eruca.

Rupsch. j. gherupsch. Streptus, bombus.

rupschen. Bombilare, bombum emittere : & Detonare, strepere, perstreperere : & Impetū facere, impetere, irruere, grassari.

rupscher. Grassator.

rupsch-pyppe/sack-pyppe. Tibia viticularis.

rupsch-pyppe. Viticularius, ascaules.

Rupstien. Streperere, perstreperere.

Rupsmupfen. Streperere, perstreperere.

Rupte/wijn-rupte. Ruta.

Rupte. Tessera, tessella.

rupte ban t'ghelas. Tessella vitrea, quadra vitrea, rhombus, figura quadrata.

rupten. Euellere, eruere, runcare, eruncare, destruere, vastare, deiicere.

rupten ende rootten. Prædari, populari, grassari, vastare, expilare, diripere.

rupten. *flad.* Garrere more auu, modulari.

Rupter. Miles. *uulgo* ruterus.

ijmpe defensor dicitur.

rupter te peerde. Eques.

rupter. *louan.* j. moluæer. Scarabeus cinereus.

rupterijse. Milicia : & Equitatus, equites, turma equitum.

rupterlich. Militaris : & Militariter, more militū. & Strenuē : & Liberaliter.

rupterfch. Militaris.

rupterfche blanche. j. hot-dygher. Nummus argenteus undecim chalcorum.

Ruptinck. Lamina gladij.

ruptinck. Machæra, spatha.

ruptinck/oy-ruptel/klobberfaen. Oxygala, cremor lactis coagulatus & acidulus.

Rupuen. Caluescere, caluescieri.

rupuen. Remittere pennas vel pilos, relinquere sua sponte pilos vel plumas: mutare pennas vel pilos.

rupuinghe. Defluuium criniū, pilorum, pennarum, plumarum: vernatio.

Rumoer. j. rammoer. Rumor, turba.

Rund/runde. j. rind/rin de.

Runen,

Runen. vetus. Mussare, mussi-
rare.

Runnen/runnen/rinnen. Cur-
rere: & Manare: & Coagula-
re, densare.

runsel/rensel/ rinsel. Coagu-
lum.

Runse. vetus. Ruga.

runsen. vetus. Rugare.

Rupe/ruepe/ruppe. Eruca.

ruppen/ruepen. Carpere, velle-
re, trahere.

rupse/rupsene/ruepsene. Mil-
lepeda, centipeda, hirsuta: ver-
mis terræ pilosus, multis pe-
dibus arcuatim repēs, herbas
carpens atque depascens, ex
erucarum genere.

rupse/goypse. Ructus.

rupsen/goypsen. Ructare, eru-
ctare.

Rusch. Cespes, glebā.

rusch. sax. fris. j. biense. Iuncus.

rusch-kleed. Incerniculum.

Ruspelen. Screare, exscreare.

**Russel/roset/ russel-smeer/ ro-
sel-smeer. sax. sicāb. fris. j.** ruet-
sel. Aruina, axungia, abdo-
men.

Ruste. Quies, requies, quietu-
do, tranquillitas, securitas.

rusten. Quiescere, cōquiescere,
requiescere, frui quiete, car-
pere quietem, dare corpus
quieti: cessare, otiosi, fe-
riari.

rustelick/gherustelick. Quie-
rus: & Quietē.

rustigh/gherust. Quietus, pla-
cidus, tranquillus.

rustigh leuen. Quietē & li-
berē viuere, securē, suavi-

ter, tranquillē.

Rusten-toe-rusten. Parare, ap-
parare, instruere, ornare, ac-
cingere, armare, armis in-
struere.

rustigh. Paratus, promptus, or-
natus, citus, bellus, venustus:
& Liberalis, ingenuus.

rustighlick. Ornate, bellē, ve-
nustē: & Liberaliter, inge-
nuē.

rustinghe. Apparatus, instru-
ctus, us: præparatio.

rustinghe/ harnasch. Armatu-
ra, arma, instrumenta.

Ruste. j. rotte. Rupes.

Ruwaerd. j. rouwaerd. Gu-
bernator, &c.

S A

Abel. Sabellus, sabel-
la, sobella, ælurus
sabellia⁹, mus Sar-
maticus, mustela
Scythica, martes

Scythica, mus Ponticus.

Sack. Saccus, & duxos.

sack. Missio, ignominiosa di-
missio. **Dē sack sijne knecht
gheuen.** Mittere siue dimit-
tere famulum ignominiosē.

Sack. j. boere. Scortum, mere-
trix, lupa.

sack-djaghet. Baiulus, dossua-
rius, gerulus, saccarius.

sack-net. Genus retis quo fice-
dulæ & aliæ aues capiuntur.

sack-pyppe. Tibia vtricularis:
tibia sacco siue vtriculo in-
fixa.

sack-pyper. Vtricularius, ascav-
lēs, pithaulēs.

sacken.

laeken. Indere sacco.

laeken ende packen. Conuassare. furto omnia colligere.

laeken. Colare per sacco.

laek-wijn. *uotus*. Vinum percoctum, vinum sacco castratū, *uolgo* saccatum.

laek / sat. Satur.

laeken / labighen. Saturare, satiare, impellere.

laeken .j. laeken / laepen. Serere.

laedel. Ephippium, sella equi, Aratum. q. d. fedile.

laedel-boom / laedel-boghe. Arcus ephippij, pars anterior ephippij.

laedel-maecker. Ephippiopus, Aratarius.

laedel-veerd. Equus ephippiarius, equus stratus, instratus.

laedelen het veerd. Sternere equum, ephippium imponere equo.

laedighen .j. laeden. Saturare.

laeche. Suavis, lenis, mollis, dulcis, mitis.

laecht-moedigh. Mansuetus, placidus, placabilis, mitis, lenis, suavis.

laecht-moedighheyt. Mansuetudo, lenitudo.

laecht-moedighsck. Mansuetudo.

laecht-sinnigh. Lenis, mitis, placidus, mansuetus.

laechtighen / laechten. Mitigare, lenire, mollire.

laechtighen de smerte. Sedare, mitigare, lenare, sopire dolorem.

laechtighheyt / laechtghend.

Mollities, mollitia, leni-

tas, lenitudo.

laechtlich. Molliter, leniter.

laeche. *ausa*, ratio, res, negotium. **It laeche dat ghy dit doet**. Si id feceris, modo id feceris.

laeche / oorsaeche. Occasio, causa. *hisp. achaque*.

laeche / ghebinghe. Dica, lis, causa.

laech-wedigh. *uotus*. j. banddaedigh. Reus criminis perpetrati.

laed. Semen, sementis, sperma.

laed / laedinghe. Sementis, satio.

laed der naturen. Semen genitale, uirina genitalis, uirus genitale, semen prolificum.

laed. Sors, summa siue caput & prima pecunia quae conferitur, vt inde lucrum fiat: *metaphora sumpta à semine in ueram iacto*, ut plurimum inde nascantur grana.

laeden / laepen. Serere, feminare, sationes facere, spargere semen, semen solo ingerere, sementem facere.

laed-goed. Semen, seminum.

laed-kozen. Semen, seminum.

laed-maend / laep-maend. October: mensis quo segetes terrae committuntur.

laed-soen / laep-soen. Satio, sementis, tempus serendi.

laed-soen / laep-soen .j. ghetghede. Hora anni, tempus anni.

laed-soenen des laers .j. ghetgheden

- den des saers. Anni temporum, anni temporum vices, anni partes, ut sunt, Ver, Aestas, Autumnus, Hyems: tempora ferendi & agrum colendi.
- saed-tyd / saep-tyd**. Sementis.
- saeder / saeper**. Seminador.
- saedset**. Satio, sementis, satorus.
- Saeghe / t'laeghe**. *ger. sax. sicab.* Pauor, pusillanimitas. *hinc* **berlsaeghe / bertsaeght**. Paulus, timidus.
- laeghe / t'laeghe**. *sax. sicab.* Horror: & Febris.
- Saeghe**. Serra, lamina ferræ.
- laeghen**. Serrare, serra secare.
- laegh-meel**. Serrago, scobs, lanugo, imatura.
- laegher**. Serrarius, pristes.
- Saeghe / legghinghe**. Narratio, dictio, loquutio. *germanis* **laeghen** dicere sine loqui significat, quod nos dicimus **legghē**.
- laeghe / laegh-maere**. Fabula, narratio, acroama, apologus.
- Saepe / saepette**. Vestis subserica, tramolerica.
- Saepen / saeden**. Serere.
- Saep-soē**. *j. saed-soē. gal. saison.*
- Saeligie**. *vetus fland. j. saulie.* Salua.
- Saemen**. *ger. j. saed.* Semen.
- saemen / te saemen / t' saemen**. Simul, vna, pariter, cum, coniunctim, conferatim, confertè.
- saemen**. *j. saemelen.* Congregare.
- saemelen / saelen / saemmelen**. Colligere, congregare, accumulare, conglomerare, congregere *gallicè assambler.*
- saemselick**. Simul, vna, pariter, cum, iunctim, coniunctè.
- Saen**. Stans, mox, citò, actutum, repente.
- Saen / saene**. Flos lactis, cremor lactis, pingue lactis.
- saen oft saenken van t'beer**. Cremor cereuisæ.
- saen-kese**. Caseus ex macro lactis cremore.
- Saefraen**. Crocus, crocum. *vulgo* saffranum.
- saefraen-berwigh**. Crocus, crocinus.
- Saef**. *j. saecht.* Suavis, mollis.
- Saeghe**. *j. laeghe.*
- Saeghene**. *vetus.* Sagenæ, cucurculum.
- Saeh**. *j. saeche.* Causa.
- Salaet**. Acetaria, orum. *vulgo* salata, salita sine salsa.
- Salaris**. Salarium, stipendiū, merces.
- Sale**. Aula, atrium. *vulgo* sala.
- sale daer men eet**, Conclauæ, triclinium, cœnaculum, cœnatio.
- Salf / salue**. Unguē, unguentū.
- salf-bulle**. Pyxis, pyxidula, pyxidicula, myrothecium, narthecium.
- salf-verkooper**. Myropola, pigmentarius, unguetarius, seplasiarius.
- salfsen**. *vetus. j. saluen.* Ungere.
- Salgre**. *fris. j. saulie.* Salua.
- Saligh**. Beatus, foelix. *& aliquādo* Pauper, miser: quod beatus sint pauperes scriptura testimonis.
- saligh-maecker**. Seruator, saluator apud Eccles.

Saligheyd. Salus, beatitudo, beatitas, felicitas.

Saligheick. Beate, feliciter, faustè.

Salighen. Saluare, seruare, beatre, beatum facere.

Salm-salm-ker. Psalmus, canticum. *ital salmo.*

Salm. Salmo, piscis genus.

Salpeter .j. berghe-sout. Sal petrosus, sal niter, sal lucidus, & Aphronitrum, spuma nitri.

Salve .j. salff. Vnguentum.

Saluen. Vngere, inungere, perungere.

Saluinghe. Vnctio, inuinctio, perunctio, vnctum.

Saluer. Vnctor.

Samarre/samaris. Palla, penula, vestis promissa mulierum: & Diphthera, rheno, *vulgo samarra.*

Samen/samelen .j. saemt/saemelen.

Samlen/sammelen .j. saemelen. Colligere, accumulare.

Sammet. *ger. sax. sicamb. frif. j. stuwel.* Sericom. Samnium *italu vulgo subsericum dicitur.*

Sanck .j. sangh. Cantus.

Sanckelen *fland. j. suckelen.* Titubare, cespitare.

Sand Arena, harena.

Sand-bap. Vadum arenosum, sinus arenosus.

Sand-busse. Theca pulueraria, pyxidicula arenaria: è qua puluisculus siue arena recens scriptis aspergitur.

Sand-dupne. Tumulus arenarius.

Sand-kupl. Arenariæ, arum,

arenifodinæ.

Sand-looper. Clepsammidium, clepsydra.

Sand-plaete. Puluinus, arena maris densata.

Sand-steet. Tophus, porus, lapis arenarius.

Sand-steenken. Calculus, glareæ.

Sand-strand. Litus arenosum.

Sandachtigh. Arenosus, arenaceus.

Sangh/sanghe. Fasciculus spicarum.

Sangh/sanck/gesangh. Cantus, cantio.

Sangh-meester. Phonnacus, musageres, præfectus chori, symphoniarcha.

Sangher. Cantor, musicus, psalteres.

Sangherste. Cantrix, cantatrix, psalteria.

Sanse/fland. j. beghe. Augmentum, prosperitas.

Sant. Diuus, sanctus *apud Eccles.*

Santen ende sanctinen. Diui diuæque, cælicolæ, cœlites, superi: sancti & sanctæ *apud Eccles.*

Sap. Succus, liquor, latex.

Sapachtigh/sappigh. Succosus.

Sarasin. Saracenus, Agarenus, Mahumetanus. *dicitur Saracenus, quod se à Sara Abrahæ uxore ortum prædicat, iactetque.*

Sarasin-kruyd. Aristolochia sarmentitia, clematites. *vulgo saracenicæ.*

Sarck/

- Sack/Sack-steen.** Sarcophagus, lapis A sius: è quo capuli & conditoria mortuorū fiabant antiquitus: & Cippus, lapis sepulchralis, lapis qui sepulchro imponitur, & sepulchri memoriam testatur.
- Sack-fris.** Cisterna.
- Sardijn/spjor.** Sarda, pisciculi genus.
- Sargie.** Lodix, stragulum, centro, gausape.
- Sarp/serp.** Acerbus, immitis sapor.
- Sas / late.** Sessio, statio nauium.
- Sassem / satfaem.** Lasciuus, petulans, proteruns.
- Sassemhepd / satfaemhepd.** Lasciua, petulantia ex saturitate.
- Sassemlick.** Lasciuè, petulantèr, proternè.
- Sat.** Satur, satiarus. **Satte oft hooghe bertwe.** Color satur, exaturatus, plenus.
- sat maecten/saden/sadighen.** Saturare, satiare.
- sat-faem.** j. **sassem.** Lasciuus: nimia saturitate petulans.
- sathepd.** Satiàs, satietas, saturitas, cibi potusque plenitudo.
- sattaerd.** Saturio, satur, gulosus.
- satterick.** Saturio, satur.
- Sate/sas.** Sessio, statio, portus, nauale.
- Sater/ blote Ratis.** ital. *zattera.*
- Sater-dagh.** Dies Saturni, dies sabbathi,
- Satijn.** Vestis subserica: cuius substamen ex setico est: &
- Vestis serica.**
- Saud/saudje. j. soub/soudje.** Stipendium.
- Saue-boom.** Sabina.
- Sattel.** Sabulum, sabulo, arena crassior.
- Saut-kupl.** Sabuletum, arenifodinae.
- sauelachtigh.** Arenosus.
- Sauze.** Salua.
- Sauße.** Condimentum, embamma, intinctus. *vulgo* salsa.
- Sauße-boom.** Spina appendix, spina sancta, erispinus, oxyacantha, berberis: frutex acinis suis in condimentis & cibariis expetitus.
- Sausser/Sausserken.** Acetabulum, oxybaphum: vasculi genus in quo acetum siue embamma, apponitur. *vulgo* safsierum.
- Sausse.** Iscium vel inscium, sarcimen. *vulgo* salisium.
- Saut. j. sout.** Sal.

S C

- Schabaf.** Quisquilæ, purgamenta, sordes, ramenta.
- Schabbe/Schobbe.** *vetus.* Opeculum.
- Schabbe / Schabbeken / Schobbe / Schobbeken.** Lacerna, pennula, supparus, toga leuis.
- Schabbe.** *vetus.* Tina, blatta.
- Schabbe.** Scabies.
- Schabbe.** Mulier maledica.
- Schabberuven/Schobben.** Proscindere famam alicuius, concuciari, conuicia dicere, lacerrare probris, detrahere alicui, rodere alicuius famam. *vulgo* scobare.

Schabbe

Schabben / Schabben / Schobben. Scabere, scalpere, radere.

Schabelle. Scabellum, scabile, suppedaneum.

Schachen. Cachinnari.

Schachs / Schaffe. Scapus, caulis, calamus, hastile, arundo, sagitta

Schadde. Cespes, gleba.

Schade. j. **Schaebe**. Damnum.

Schaeck Raptus, virginum raptus.

Schaecken. Rapere. **Schaecken een dochter**. Rapere virginem, vim inferre virgini, vitiare virginem.

Schaecken / Schaeck - spel spelen.

Latrunculis siue laterunculis ludere, praelia latronū ludere.

Schaeck-berd. Tabula latruncularia, tabula interpicta, alueus lusorius, abacus, magis.

Schaeck-spel. Ludus latruncularum, praelia latronum. *Cum gemini inter se Reges albusq; nigerq; ; Pro laude oppositi certant bicoloribus armis.*

Schaeck - schijte / Schaeck - steck.

Latrunculus, latro, calculus.

Schaecker. Sicarius, latro, raptor, latrunculus, praedo. *Schachi stalis dicuntur latrunculi, furunculi.*

Schaeckieren. Variiegare, alternare, variare. *vulgo* scacare.

Schaeckierstel. Variatio, variatio, colorum varietas.

Schaeckel. Anulus catenæ, ansa vel ansula catenæ.

Schaeckel van den hael. Gradus climacteris.

Schaeckel / maefche. Macula, retis foramen. *vbi* plectitur.

Schaeckel-net. Tragula.

Schaeckelen. Inuoluere, circumuoluere.

Schaeckelen. Gradatim ferre siue tollere.

Schaeckelinghe. Catena, concatenatio.

Schaebe. Damnum, dispendium, incommodum, noxa, detrimentum, iactura.

Schaebe-beletter. *fland. brug*. Danni interpellator, siue interuentor: *vrbantus* minister, satellites.

Schaebe-loos. Indemnis, liber à damno.

Schaebelech. Damnosus, incommodus, perniciosus, noxius, nocens.

Schaeben. Nocere, incommodare, obesse, officere.

Schaebe / Schaepe. j. **Schaebeuwe**. Umbra, *oude*.

Schaebe-hoed. j. **Schaebeuwen hoed**. Umbella.

Schaebeuwe / Schaebe / Schaepe. Umbra, opacitas.

Schaebeuwen. Umbrare, inumbrare, opacare, inopacare.

Schaebeuwen hoed / Scharden hoed. *vetus*. Umbella, caulis, parasolus.

Schaepe. j. **Schaeue**. Dolabra.

Schaepe-ijser. Scalprum.

Schaepe-mes. Scalprum, culter rasorius.

Schaepeheit. Dolabella, dolatorium, runcina parua.

Schaepeheilinghen / Schaepeheilinge. Ramenta, limaturæ.

Schaepe

- Schaele. q. d. schelle.** Putamen, cortex, testa, concha, crusta.
- Schaele van D'eye.** Testa, putamen oui.
- Schaele van de waeghe.** Lanx.
- Schael-waeghe / scgotel-waeghe** Trutina.
- Schaele / dyinck-schaele.** Patera, phiala, cyphus.
- Schael-bijter . j. schal-bijter.** Scarabeus.
- Schaelie / lepe** Scandula, lamina, lamella, scutulis è saxo lamina, tegula tenuis. *u ulgo caglia.*
- Schaelie daer men op schijft.** Palimpsestus, tabella delictilis.
- Schaelien däck .** Tectum scandalare.
- Schaelien decker .** Scandularius.
- Schaelstje. louan. j. water-stek.** Impluuium : & Aquarium, cloaca, vrnarium.
- Schaemel / schemel. ger. sax. sicamb. fris. boll.** Scabellum suppedaneum : scamillum & scamellum *diminuit . à scamum, apud veteres Latinos.*
- Schaemel / schemel / ronghe.** Trabale.
- Schaemel. Fulcrum, sustentaculum.**
- Schaemelen / schemelen.** Insilia : ligna pedibus textorum subiecta, quibus telæ alternis contrahantur & aperiantur.
- Schaemel.** Pudens, pudicus, pudibundus, verecundus : & Pauper verecundus : inops verecundè & demisse se gerens :
- & Timidus, pavidus : & Miser.**
- Schaemelachtigh.** Pudibundus, verecundus.
- Schaemelhepb.** Pudor : & Verecunda paupertas.
- Schaemelhepb.** Verendum, pudendum, genitale, pars pudenda.
- Schaemelick.** Verecundè : & Timidè : & Miserè.
- Schaemen.** Pudere, verecundari, affici verecundia.
- Schaem-rood .** Verecundus color. *apud Horat. hoc est, purpureus, rubicundus : quia quos pudet, ij erubescunt.*
- Schaemte .** Pudor, verecundia, pudicitia.
- Schaemte / schaemelhepb.** Pudendum, verendum, pars pudenda.
- Schaemte loos stād.** Impudens, inuerecundus, perfrictæ frontis.
- Schaemper . j. schamper.** Impudens, contumeliosus.
- Schaep.** Ovis, pecus lanigerum.
- Schaepken** Ovicula.
- Schaep-herder.** Opilio, custos ouium, pastor ouium.
- Schaepf-hock. bolland. fris.** Ouile, caula.
- Schaepf-hope.** Ouile, caula.
- Schaepf-keittel .** Fimus ouillus, pilula.
- Schaepf-kudde .** Oviaria, & grex ouium.
- Schaepf lepel . stand.** Pedum, agolum.
- Schaepf-lups.** Vermis ouillus.
- Schaepf-schuppe. standr.** Pedum, h baeu-

- baculus pastoralis.
Schaepl-lyriet. Pedum, agolū,
 baculus pastoralis.
Schaepl-ſtal. O uile, caula.
Schaepl-tanden/ oogh-tandē.
 Dentes canini, columellares.
Schaepl-vertoe. Rubrica fabri-
 lis. q d. color ouillus, quo oues
 norantur.
Schaeper. j. schaepe-herber.
 Opilio, pastor ouium.
Schaeperhe. ſtd. Pascua ouium.
Schaepe/ scheure. Ruptura,
 rima
Schaepe. Rhomboides, piscis
 genus.
Schaepe. i. schere. Forfex.
Schaepe/ schere. vetus. Scopulus,
 rupes.
Schaepe. j. scheren. Radere.
Schaepe-bosch Silva rasilis: silua
 quae succiditur: in qua omnes
 arbores succiduntur, & vir-
 gulta atque frutices abradun-
 tur.
Schaepe-tonghe/ tonghesken.
 Cynoglossus, solea, lingu-
 laca.
Schaepe. Grex, turba, multi-
 tudo, cohors, turba, carerua,
 agmen. *vulgo scara. ital. schiera.*
Schaepe. vetus. Collectio, acer-
 uus, congeries.
Schaepe-wachte Excubiae.
Schaepe-wachte / boef-flach/
Schild wachte. Statio, locus
 custodiae militum deputatus.
Schaepe-wachte/ronde. Circito-
 res, circuitores, vigiliarum
 recognitores.
Schaepe. j. schaepe. Radere,
 corradere, coaceruare.

Schaepe/sergeant. Savel-
 les.

Schaepe. ger. ſax. Erro.

Schaepe-lupn. Longurio, homo
 ineptē onguis, incompositus,
 & ignauus: *ſcuzra.*

Schaepe. Horminum faci-
 um, salua Romana, gemi-
 nalis agrestis, gallicentrum.
vulgo scarlea.

Schaepe. schaepe. Coc-
 cus, cocchium, purpura, ostrū,
 vestis coccina, quifquiliata.
vulgo scarlarum.

Schaepe. j. schepē. Diga-
 diari.

Schaepe / schaepe /
Schaepeſinghe Velitatio,
 velitatis pugna, pugna ſima-
 lacrum. *vulgo scarmuffia.*

Schaepeſen / schaepeſen.
 Velitari, leuiter pugnare, le-
 uia ferere vertamina, leui pre-
 lio configere, praeludere pu-
 gnā: ferra praleari, velitari
 velut in crenarum ferrae mo-
 dum, accurrentibus & reci-
 pientibus se velitari. *vulgo*
scarmucciare: voce galli, ital.
ſc hispani communi.

Schaepe/ schep. Asper.

Schaepe/ schep. ſcher mes.
 Nouacula, culter ratorius,
 culter tonsorius. *ſchep.*

Schaepe af scheren. Ad viam
 vsque cutem abradere noua-
 cula: strictim attondere, no-
 uacula funditus pilorum get-
 mina succidere, leuigate cu-
 tem, nouacula refectare.

Schaepe. Parcus, avarus. *vulgo*
scarlus.

Schaepe.

- Schaers.** Parcè, vix: & Præcisè.
Schaetse / schouertlick. *fris.*
boll. j. schauerdijne.
- Schaetse.** *fland. Gallæ.*
- Schaerten / schraegghen.** Cante-
 rij, fulcra.
- Schaffen.** *ger. sax. scamb.* Agere,
 tractare, negotiari, nauare.
- Schafte.** j. **schacht.** Scapus,
 caulis.
- Schafstelingh / schafdingh.** *boll.*
angl. Anguilla.
- Schal** *fris.* Coleus, testis.
- Schal-bijter / schael-bijter.** Sca-
 rabeus, vermis equorum co-
 leos mordens.
- Schal / ghe-schal.** Sonus, tin-
 nitus, sonor, sonitus.
- Schalle** j. **schelle.** Tintinnabulū.
- Schalck.** Seruus, famulus, mi-
 nister, *dictio in hac significatione*
olim tam inferioribus quam supe-
rioribus Germanis vñtatisima.
unde maer-schalck / seruus
equorum: god-schalck / ser-
uus Dei: sene-schalck / Mini-
ster familiae.
- Schalck.** Callidus, astutus, cau-
 rus, veterator, vafer. *ital. scal-*
trito.
- Schalckhaert.** *fland.* Veterator,
 homo callidus, vafer.
- Schalckhepd.** Astucia, calliditas,
 versuria, strophæ.
- Schalckhelick.** Astutè, callidè, va-
 frè.
- Schaltstje** j. **schaelstje.**
- Schale** j. **schæle.**
- Schalmepe / scharmepe.** Mo-
 naulos, tibia simplex.
- Schalmen.** *vetus.* Decorti-
 care.
- Schalonis.** Bulbus esculentus:
ascalonia: cæpa ascalonia. vul-
go scatonia.
- Schamfelen** j. **schampelen.**
- Schamy.** Contumelia, propu-
 dium, conuiuium, ignomi-
 nia, probum, *italicè scempio.*
- Schampen.** Radere, scalpere.
- Schampen.** Abire, euadere, la-
 bi, delabi, elabi, fugere,
 deflectere. *vulgo scampare &*
scappare. gall. ital. hiss.
- Schampen / schimpen.** Perstrin-
 gere, conuiitari.
- Schamper.** Contumeliosus, pe-
 tulans, procax, scurrilis.
- Schamptgh.** Lubricus: & Con-
 tumeliosus, procax.
- Schamperhepd.** Contumelia,
 procacitas, probri, atrox in-
 iuria.
- Schamperlick.** Lubricè: & Pe-
 tulanter, proteruè, procaciter,
 impudicè, contumeliosè.
- Schampelen.** Cespitare, exorbi-
 tare, labi.
- Schampelture.** Probrum, igno-
 minia, error, lapsus, offen-
 sio.
- Schampeltoen.** Scalprum, cæ-
 lum: instrumentum scalpen-
 di. *vulgo antrillum & scar-*
pellum. ital. scarpello.
- Schampeltoen.** Specimè, exem-
 plum, exemplar, tessera præci-
 danea, exemplar ad formam.
gallicè escantillon.
- Schande.** Ignominia, infamia,
 dedecus, probum, nota, ma-
 cula.
- Schadetick.** Ignominiosus, pro-
 brosus, inhonestus, ruspis,
 h a imè

- improbus, propudiosus, ob-
scœnus, fœdus.
- Schandelicken.** Ignominiosè,
inhonestè, turpiter, indecorè,
fœdè, indignè, illiberaliter.
- Schandael.** Scandalum, offendi-
culum.
- Schandeel.** Mulier maledica,
conuiciatrix.
- Schantse / Schentle.** *fris.* j. mut-
saerd. Fascis lignorum.
- Schârtse / bol-werck.** Agger, prop-
ugnaculum, munimentum,
vallum, sepimentum milita-
re ex viminibus, virgultis,
fascibus, &c.
- Schantse / boort-weer.** Lorica, se-
pimentum muri quod à lapsu
tuetur & protegit in muro
stantes.
- Schantse.** Præentura, æ: &
Præenturæ: stationes milita-
res antè tendentes, quæ ho-
stium insidiis obtenduntur:
castra ante tendentia.
- Schantzen.** Munite aggere aut
vallo, emunire.
- Schantz-grauer.** Cunicularius.
- Schantz-kozuen.** Gerræ: crates
implexæ, castris pro muni-
mento, præsertim terra inge-
sta impletæ: crates vimineæ.
- Schay.** *vetus.* Actio, officium,
munus, factura. *hinc* bytend-
schay / boel-schay / weerd-
schay, man-schay / boort-
schay / boort-*meester*-
schay.
- Schappè.** *vetus.* j. schaffen. Age-
re. *hinc* koopman-schappè /
byand-schappen &c.
- Schappigh / Schappelick.** Bene-
formatus, formosus, compo-
situs, decens, speciosus.
- Schappelicken.** Composuè, de-
center, speciosè.
- Schay.** Promptuarium, arma-
rium, vas, theca. *omnis.*
- Schay-raede / Schay-reede.** Ar-
mamentarium, promptua-
rium, armarium.
- Schapperlinck.** *fland.* j. Unip-
perlingh / Inddelingh.
- Schay / Schaylaet / Schaymut-
sen / &c.** *vide* Schaere / Schaer-
laet / Schaermutsen / &c.
- Scharf.** j. scherf. Testa.
- Scharlupn.** j. schaerlupn /
scherlupn. Scurra.
- Scharmep.** j. schalmep.
- Schayp.** j. scherp. Asper.
- Scharren.** j. scherren. Scabere,
radere.
- Scharuen.** j. scheruen. Conci-
dere.
- Schat.** Thesaurus, gaza.
- Schat-kiste.** Gazophylacium.
- Schat-meester.** Quæstor, ara-
rius.
- Schat-schuld.** Debitum in diè,
debitum præsentaneum, nulli
reditui annuo obnoxium aut
obligatû: *sue ut Petrus Nānius*
interpretatur, Debitum proce-
dens ex estimatione per con-
sensum partiû facta: debitum
peræquatum.
- Schatten.** Aestimare, taxare, cœ-
sere, censum agere, metiri: &
Adrare, ære aestimare, ad
pecuniæ taxationem redi-
gere.
- Schatter.** Aestimator, censor,
peræquator, discussor, taxa-
tor,

tor, exactor.

Sch attinghe. Aestimatio, pretium: & Census, aestimatio fortunarum pro cuius ratione tributum penditur: exactio, tributum, indictio.

Schauack / back. Contignatio, pars contignationis.

Schaud. j. schoud.

Schaude. j. schoude. Caminus, fumarium.

Schaude / schauwe. stad. j. schadume. Umbra.

Schane. Dolabra, dolabella, ascia, asciola, runcina, dolatorium.

Schauen. Dolare, edolare, dedolare, dolabra polire, radere, abraderere, deradere, ascia polire.

Schauelingh / schaeffelingh.

Scobs, ramentum.

Schauerdsijnen / schupuerdijnen / schick-schoenen. Talaria: calopodia ferrata, quibus nostrates mira celeritate atque dexteritate labuntur per adstrictas glacię aquas.

Schauot. Tabularum, contabulatio, spectaculum, fori, visorium, theatrum, amphitheatrum, scena, frons theatri. *galli dicunt eschafaut. Flandri vero schanaut & schauot: est autem dictio merè tentoria: q. d. schautw-bat. i. vas spectaculi.*

Schauot. j. kaecke. Catasta, pagma: vas in quo supplicium pendit reus inspectante populo.

Schauot-kaeck. Colūna Menia.

Schauotten / schauottēren. Catamidiare, deridendum omnibus per theatrum præbere: publicę ignominia afficere: traducere, proponere deridendum omnibus in exemplum per vicos & theatra.

Schauwen. j. schouwen. Spectare.

Schabupt / schupfwot. sicab. fris. Noctua, bubo, otus, strix.

Schabupt. Nebulo, tenebrio, furcifer.

Schebbigh. j. schabbigh. Scabiosus.

Schedel. j. cedel. Scheda, scheda.

Scheede / schepde. Vagina, theca gladij.

Scheeden. j. schepden. Separare.

Schedel. j. scheele / schepdel. Vertex capitis.

Scheebelen. j. scheelen. Discernere crines.

Scheef. Obliquus, transuersus, limus.

Scheef-been / scheef-boet. Loricæ, compernis.

Scheel. Obliquus, toruus, transuersus, obtortus, limus.

Scheel / scheelard. Strabo, strabus, qui oculos habet distortos.

Scheele ooghen. Oculi limi vel limes, obliqui, retorti, distorti.

Scheele-wip. Strabo.

Scheele / scheple / scheedel / schepdel. Vertex capitis, sin-ciput, diuisio vel separatio comæ, discrimen capillorum,

h 3 aqua-

aquamentum.

Scheele/ schele. Operculū, ob-
turatorium, orbis.

**Scheele des hoofes . j. becke-
neel.** Calua, cranium.

Scheele van d' ooghen . Palpe-
bra, gena.

Scheene/ schene. Tibia, crus,
anticnemion, cruris pars an-
terior, cruris os suræ opposi-
tum.

Scheen-bern/ scheen-pfisp. Ti-
bia, crus.

Scheene/ scheelle van den boom.
Membrana, cortex.

Scheene/ spalcke. Regula.

Scheen-sadel . j. som-saedel.
Clitellæ, sella dosuaria, iu-
mentis imponi solita.

Scheene/ schene. *vetus.* j. sche-
me. Schema, umbracolū, te-
ngmen umbraculi.

Scheenen-boed/ schijn-boed.
Umbella, petasus.

Scheere/ schere/ schaere. For-
fex.

Scheeren/ scheren. Tondere, ar-
tondere, radere, *ox. 1714.* j. ton-
sura.

Scheeren het laecken. Tondere
pannum.

Scheeren den baerd. Radere
barbam.

Scheeren/ scheren. Parare, præ-
parare, ordinare, formare,
ingere, agere, gerere.

Scheeren de webbe. Ordiri, ex-
ordiri, præparare telam.

Scheeren den sot. Agere stultū,
inepire, siogere stultitiam,
simulare stultitiam.

Scheeren den raed. Inire consi-

lium, agere consilia, tractare
consilia, capere consilium.

Scheer- becken. Concha, labrum,
peluis tonsoria.

Scheer-doeck. Inuolucra: linteū
quod tonfores circumponunt
humis, contra decidua ca-
pillinij præsegmina.

**Scheer- d' zaed / Scheer- gaeren/
werp/ werpte/ werp- gaert.**
Stamen, licium, licia, orum:
fila recta & stabilia in opere
textorio, per pectinem trans-
missa, quibus subregmina in-
tertextur.

Scheer- hant. Gnaphalum: to-
mentū breuius à fullone ab-
rasum.

Scheer- hoker. Xyrotheca, ca-
piula nouacularia.

Scheer- mes. Nouacula, culter
tonforius, culter rasorius.

Scheer- winckel. Tonstrina.

Scheer- wolle. Tomentum: lana
breuis forcibus defecta, aut
in poliendo à fullone de pan-
nis rudibus aut interpolatis
deducta.

Scheerer. Tonfor.

Scheerlinck . j. Scheer- wolle. To-
mentum.

Scheer sel. Rasura, tonsura.

Scheers / schaers/ Scheer- mes.
Nouacula, culter rasorius.

Scheffel stand. gand. j. brocke.

Scheffelen. stand. j. brocken.

Schepde/ scheede. Vagina.

Schepdel . j. Scheedel/ scheele.

Schepden/ scheeden. Separare,
segregare, disungere, diri-
mere, diuidere.

Schepden/ vertrecken . Abire,
ab-

abscedere, discedere, digredi,
 facessere.
ſchepd-bytſel. Repudium, libel-
 lus repudij.
ſchepd-ſteden. Arbitri, diſce-
 ptatores.
ſchepd-mael-tijd/leſte. Cœna
 profectitia.
ſchepd-man. Arbitrator, diſcepta-
 tor, ſequeſter.
ſchepd-muer / ſchepd-wand.
 Paries intergerinus: qui inter
 confines conſtruitur: paries
 vtrique domui communis.
ſchepd-richter. Arbitrator, diſce-
 ptator, ſequeſter, ſententiæ
 moderator.
ſchepd-ſteen. Lapis terminalis,
 terminus.
ſchepdel j ſcheel. Discrimen
 capillorum.
ſchepdinghe. Separatio, diuifio,
 diſcretio, diremptio: & Di-
 uortium.
ſchepdel. Diuifio, ſeparatio.
ſchepſten Excidere ſaxa, exci-
 dere lapides.
ſchepſ-put / ſchepſ-poel. Lato-
 mia, latomia, lapicidina, lo-
 cus vnde lapides & ſaxa exci-
 duntur.
ſchepſter. Latomus, lapicida, qui
 lapides è rupe excindit.
ſchelden. Increpare, obiurga-
 re, exprobrare, reprobare, im-
 probare, vituperare, culpate,
 improperare, reprehendere,
 criminari, conuictari.
ſcheld-baer. Vituperabilis, cri-
 minoſus.
ſchele. j. ſcheel.
ſchelen / ſchullen. Diſſerre.

Schell/ hilde. Fœnile, tabula-
 tum pabulatorium, horreum
 pœnile, meta fœni aut ſtrumeti.
Schelle Putamen, ramentum.
ſchelle/ ſchubbe van dē biſch.
 Squama, ſquamula, teſta, cor-
 tex.
ſchellen den biſch. Deſquama-
 re piſcem.
ſcheller. j. byocke. Miça.
ſcheller/ klijſter van den biſch.
 Segmen, nucleus piſcis.
ſcheller. Aſſula.
ſchelleren. Stringere, radere: &
 Aſſulatim ſiue aſſuloſe fran-
 gere, in micæ frangere.
ſchelleringhe. Stricturæ, ramē-
 tum, ſquamæ, aſſulæ.
ſchelleringhe van den hoofde.
 Furfures.
ſchellerachtich. Fiſſilis: quod
 facilè in aſſulas frangitur aue
 ſinditur.
Schelle. Cortex, putamen, mē-
 brana, corium, cutis. **Schel-**
len van t'hoofte. Furfures,
 furfuraceæ ſquamulæ capitis.
Schelle in d'ooghe. Pterygium:
 neruoſa quædã in oculis ad-
 nata membranæ excreſcen-
 tia, onyx, albugo.
ſchelligh pœrd. Equus ptery-
 gio labrans.
ſchelle/ ſchelle/ ſchelpen van dē
biſch Squama, teſta, cortex.
ſchel-biſch. Acellus minor, atel-
 lus Calarias: piſcis ſcabra &
 ſquamata cute.
ſchellen. Decorticare, glubere,
 deglubere.
Schelle. Tinninabulum, vulgo
 ſchella, ſquilla, & nola.

Schellingh. Dragma, nummus
lex stuficorum q d. nummus
tinniens sono argenti solidi
integrique.

Schellen/bellen. Pulsare tintin-
nabulum.

Schelm. ger. *sax. sicamb.* Cada-
uer, animal visum quidem,
sed prae macie cadauerosum:
☉ Pestilens lues quadrupe-
dum.

Schelm. Scelus, scelestus, scele-
ratus, furcifer, impius, flagi-
tiosus.

Schelm-hals. Homo scelestus,
sceleratus, scelus.

Schelm-stuck. Scelus, scelestum
facinus.

Schelmcrisse. Scelus, factum scele-
rosum & impium.

Schelp. Puramen, testa, con-
cha.

Scheluer. j. schelffer. Segmen.

Schelwe. j. scheel. Strabo.

Scheme/schaduwe. Umbra.

Schemel. Vana apparitio.

Schemelen/schemeren. Cali-
gare.

Schemel ooghen. Caligare.

Schemer-tijd. Crepusculum, du-
bia lux.

Schemeringhe. Caligo. ☉ Cre-
pusculum.

Schemeringe in de ooghe. Suf-
fusio: cum nubeculae, muscae,
& id genus alia oculis obu-
erantur. *vulgo* cataracta.

Schemerachtigh. Subillustris.

Schemel. j. schaemel. Pudens,
pudicus.

Schemele. j. schaemele. Scabel-
lum, scabile.

Scheminckel. *fland. zeland.* Si-
mius, simia.

Seenck. Munus, donum, dona-
rium, donatiuum.

Schencken. Donare, dono dare,
munus dare, concedere.

Schencken. Fundere, infundere
vina fundere, vina misstra-
re, miscere, pocula miscere:
dare bibere, *Terent.*

Schenck-pot/tupt-kanne. Cir-
nea.

Schenck-wijn. Vinum donati-
uum.

Schencker. Pocillator, pincerna:
a cyathis, a poculis.

Schencke van t'bercken. *fi-
camb.* Perna, coxa porcina la-
lra, armus porci, petaso.

Schenckel. Crus, pars infra
genus ad pedes usque, con-
stans tibia ac sura.

Schenden/ t'schande maectk.
Vitiare, dedecorare, temera-
re, violare, corrumpere.

**Schenden/ ter schanden byne-
ghen maeghden oft byou-
wen.** Stuprare, vitiare, cor-
rumpere virginem.

Schene. j. schene.

Schep. j. schip. Navis.

Schepen. Navigare.

Schepen/ t' schepe doen. One-
rare nauem, corbitare, in na-
uem inferre siue immittere.

Schepinghe. Navigatio. ☉
Classis.

Schepel. *sax. fris. sicamb.* Mo-
dius: modiolus.

Scheyen. Iudex, bulenta, sena-
tor, decurio, iuratus. *vulgo* sca-
binus. *gal. escheuin.*

schep

Schepenen / twaelf mannen.

Duodecimviri.

Schepen-brief. Literæ senatoriæ, instrumenta duodecimviralia: monumentum scripturarû magistratus res gestas continens.

Schepen-dom. Senatus, status senatorius, dignitas senatoria: iurisdicctio senatoria.

Schepen-hups. *flandr.* Basilica, curia municipalis, domus augusta.

Schepen-loon / Schepen recht. Sportula: pecunia quæ iudicibus pro salario datur.

Schepen-schap. Senatus, status senatorius, officium senatorium. *vulgo* scabinatus.

Scheppen. Creare, formare, condere, rudi materiæ formam indere.

Scheppen. *fland. j. kleer-maetsken.*

Schep-schèren. Strictim attondere pannum, vt probè attonsus sartori, qui **Schepper** dicitur, tradatur vesti conficiendæ aptus. **Schepe scherè** (*sic Adrian. Inuus*) dicitur ab opificibus qui panni lanei villos longis forficibus detondent, quos strictim ad ipsam usque panni cutim, vt ita dicam, illos rescant, quod *σκαπιον* *σχίπιν* composita voce dicere liceat. à *σκαπιον*, quod *σ* *σχ* significat, & *σχίπιν*, id est, tonsura.

Schepper. Creator, formator, conditor.

Schepper. *ger. sax. sicamb.* Velus.

Schepper. *fland. j. kleer-maetsker.* Sartor.

Schepplinghe. Creatio, formatio.

Schepfel. Creatura, plasma.

Scheppen. Haurire.

Schep-zeemer. Modiolus, sifcula.

Schep-lepel. Capula.

Schep-net / treck-net. Verriculum, sagena, rête quo pisces & nassa auferuntur.

Schep-vat. Capula.

Schepper / Schep-lepel. Co-clear: & Capula & Hauristrum:

Scherde / schrede. Passus, gradus.

Scherde-beenen. Grallare, diuaricari, distendere pedes.

Scherdelinck / schydelinck. Diuaricatis & distentis pedibus.

Scherden / schyden. Passum facere, ingredi, grallare.

Schere / Scheren . j. scheere / scheeren.

Scherf / scherue. Testa, frustû testulæ, fragmentum testaceum, testa con fracta, fragmentum fictile.

Scherf-berd. Magis conscisoria.

Scherf-mes. Cylter conscisorius.

Scherlupn / scharlupn. Scurra.

Scherma. Gladiatura, arsgladiatoria. *vulgo* scherma.

Scherma: vetus. Obstaculum.

Schermen. Digladiari, dimicah s re,

- re, luctari, velitari, leuiter pugnare. *vulgo* schemire.
- Schermir.** Gladiator, digladiator, athleta, lanista.
- Scherm-konst.** Ars athletica, gladiatoria, gymnastica.
- Scherm-meester.** Lanista, gymnasiarcha.
- Schermutsen . j. Schermutsen.** Veliari.
- Scherne.** *sax. scambr. fris. j.* Spot. Ludibrium, iocus.
- Schernen . j. Spotten.** Ludere, illudere. *ital. fernido.*
- Scherp / Scherp.** Asper, acutus, acer. **Het Scherp van een mes.** A. ies cultri.
- Scherp.** Perparcus, præparcus, contractus.
- Scherp bier.** Tenuis cereuisia, tenuis prisana.
- Scherp-rechte.** Summū ius, strictum ius.
- Scherp-rechter.** Licitor, tortor, carnifex.
- Scherp gezicht.** Acutus visu, lynceus, perspicax.
- Scherp-sinnig h.** Acutus ingenio, acer animo, solers, acri ingenio præditus, ingeniosus.
- Scherp-snijvende.** Acutus.
- Scherpeltick.** Asperè, acriter, acutè: & Strictè, seueriter: & Parcè, tenuiter, restictè, tenaciter.
- Scherpen.** Acuerè, exacuerè, asperare, exasperare, acuminare.
- Scherpheid.** Acrimonia, acritudo, acritas, asperitas, acritudo, acies: & Parcitas.
- Scherre / Scharre.** Passer piscis.
- Scherren / Scharren.** Rusparram scarpere, vt gallinæ: scabere, radere, manibus pedibusque fodere huc radere.
- Scher-moelie.** *lowen.* Libum oblongum, congestum ex reliquis mastræ abrahæ.
- Scher-mups.** Mus subterraneus, mus terram scalpens fodicæque.
- Scher-mups.** *ger.* Talpa.
- Scherms.** *ger sax. scambr.* Iocus. *ital. scherzo.*
- Schersten.** *ger. sax. scambr.* Iocari, nugari, ludere. *ital. scherzare.*
- Scherze . j. scherf.** Testa, frustum testæ, testæ fracta.
- Scheruen / Scherueren.** Rudus lapidum & testarū frusta, testæ contractæ.
- Scheruen.** Concidere minutam, confindere.
- Schere.** Crepitus ventris.
- Schere-laeren / schjen / blyten.** Pedere, crepitem ventris emittere.
- Schetteren.** Spargere, dispergere cum sonitu.
- Schetteren.** Stridere, crepare, displodere, tonare, retonare, pestrepere, fragorem edere.
- Schetteren.** Modulati.
- Schetteren.** Cachinaari, immoderatè ridere.
- Schetteringhe.** Sonor dissolutus, stridor dispersus, fragor.
- Schetteringhe.** Cachinnus, risus effusior.
- Schetteringhe / quackelinghe.** Chro.

- Chroma** ; modulatio crebri-
tate & solertia modulorum
oblectans.
- Scheucke** . *fris.* Scottum, merce-
trix.
- Scheue** . *fland.* j. *Schijue* / *Scherf.*
Scheuen . *fland.* j. *Scheruen.* Con-
scindere.
- Scheur-steen** . j. *Schaetie.*
- Scheure** / *Schoze* . Scissura, ru-
ptura, rima, fissura: hiatus.
- Scheuren** / *Schozen.* Rumpere,
disrumpere, lacerare, dilania-
re, diuellere, scindere.
- Scheuten eens anders reden.**
Interfari, interpellare, inter-
rumpere sermonem alicu-
ius.
- Scheur-buuck** / *Schoz buuck* /
blaeuw schuip. Stomacace.
g d. venter ruptus: cum totus
venter & hypochondria pa-
tiuntur. *vulgo* scorbatus.
- Scheur-been** ; Scelotyrbe: cum
in cruribus morbi sympto-
mata vel signa apparent. g d.
tibiae ruptae.
- Scheur-mond** . Oscedo. g d. buc-
ca vel os ruptum: cum gingi-
uae à dentibus discedunt.
- Scheur-reghen** / *plaf-reghen.*
Nimbus.
- Scheuringhe. Ruptura, scissura,
schisma.**
- Scheurnisse. Ruptura, scissura: &
Rames, hernia.**
- Scheut** / *Schote.* Iaculatio, ia-
culum.
- Scheut-byp. Impenetrabilis ia-
culo.**
- Scheut wiffn** / *leck-wiffn* / *beur-*
loop. Protropum, mustum
- lixivium.**
- Scheute** / *spzupte.* Surculus, ger-
men, stirps, pullus, turio, ra-
mus exilior teneriorque fru-
ticitis.
- Scheute van den wijn gaerd.**
Palmes, flagellum vitis.
- Scheure** / *oft slupte om te plan-*
ten. Talcia.
- Scheuters** *oft spzuptkés der*
kruipden. Cymæ, cymata, co-
licoli delicatiores scaporum.
- Scheutig** / *Scheurachtig.* Sur-
culaceus, surculosus.
- Scheutig. Promptus ad iacu-
landum.**
- Scheutig ter bofsen.** Prom-
ptus & facilis ad numeran-
dum pecuniam.
- Scheutig tot arbeeden.** Prom-
ptus ad laborem, expeditus,
alacer, paratus, accinctus ope-
ri vel ad opus.
- Schicht. *fland.* Iaculum, sagit-
ta, telum, arundo.**
- Schick.** Dispositio, ordo, actō-
modatio.
- Schicken.** Disponere, compone-
re, instruere, accommodare,
adaptare, ordinare.
- Schicken oft senden.** Mittere,
destinare.
- Schieden . *fland.* j. *altenen.* Fig-
dere.**
- Schielick.** Subitus, subitaneus,
repentinus.
- Schielicken.** Subitō, repentē, ex
improvisō.
- Schie-loos. *fland.* Improuidus,
inconsideratus, præceps, te-
merarius, inconstans.**
- Schier.** Cito, mox, statim, pro-
pediem,

- pediem, brevis, nuper, modò:
 & Penè, propè, modò, serè,
 fermè.
- Schier** est **moyghen**. Hodie aut
 cras: nunc aut post.
- Schier/ schierchen houts** *fland.*
 Pars aut particula ligni ab-
 scissa. q. d. **schieder/ schieder-**
ken.
- Schieren.** j. **tieren.** Parare, or-
 nare.
- Schier-loos.** Imparatus, incon-
 sideratus: & Subitus, subita-
 neus.
- Schierlick.** Promptus, paratus: &
 Subitus, subitaneus.
- Schieten.** Iaculari, etaculari,
 eicere, emittere telum: tor-
 quere sagittam, iaculum, glo-
 bum, lapidem: sagittare, sa-
 gittam arcu emittere, ex-
 pellere: displodere tormen-
 tum.
- Schieten/ botten/ spruytè.** Ger-
 minare, pullulare, germina si-
 ne pullos emittere.
- Schiet-spel.** Ludus sagitta-
 rius.
- Schiet-spoel.** Radius textori-
 us.
- Schietter.** j. **schutter.** Sagittarius,
 iaculator.
- Schietter/ schiet-woymkè/ mot-**
te. Blatta, tinea.
- Schiffen/ schiften.** Denfari in
 butyrum: & Denfari siue
 mutari in lac xyston.
- Schiffelen.** j. **schupffelen.** Labi,
 prolabi.
- Schijn.** Splendor, fulgor, ni-
 tor, candor, iubar.
- Schijn.** Tenue lumen, reuerbe-
- rati fractigae luminis splen-
 dor. *Ioan. Becan.*
- Schijn.** Forma, prae-textus, spe-
 cies.
- Schijn der waerheyt.** Verifi-
 militudo, species veri.
- Schijnen.** Splendere, fulge-
 re, nitere, nidere, lucere, eluce-
 re, dilucere, illycere, illu-
 cescere, relucere, micare,
 rutilare, radiare, corusca-
 re.
- Schijnen.** Videri, apparere.
- Schijn-baer.** Lucidus, diluci-
 dus, evidens, manifestus,
 non obscurus.
- Schijn-deucht.** Hypocrisis, vir-
 tus simulata.
- Schijn-denghdigh.** Hypo-
 crita.
- Schijn-hoed.** Caulia, perasus,
 umbella, galerus solem & aë-
 ris iniuriam arcens.
- Schijn-woymken.** Nitedula,
 lampyris.
- Schijnfel.** Splendor, fulgor, iu-
 bar, nitor.
- Schijte.** *vetus.* j. **schete.** Crepitus
 ventris.
- Schijte/ schijterste.** Foria, orum:
 stercus liquidum, merda, *ova-*
ras.
- Schijte.** Foriola, mulier spur-
 ca.
- Schijten/ bjjsten.** Pedere, ven-
 tris crepitum edere, flatum
 ventris emittere, crepitum
 reddere, postico crepare.
- Schijten/ kacken.** Caçare, forire,
 exonerare aluum, ventris
 onus eicere.
- Schijt-darm.** j. **aerf-darm.** In-
 testi.

testinum rectum.
Schijt-lyoerke. Foriolus, bracam tercore liquido scedans.
Schijt-gat. Podex, ani circulus, sedes.
Schijt-gheel. Buxeus color, color dilutor luteo.
Schijt-hups. Larrina, forica.
Schijt-krupd. Mercurialis: herba aluum præcipue ciens.
Schijt-pot. Lasaanum.
Schijt-teple. Lasaanum.
Schijt-verffen/kack-hyfele Pernio.
Schijter/bijster. Peditor.
Schijter/karker. Foriolus.
Schijterje. Foria, orum.
Schijue. Orbis, discus, rota, rotula, orbiculus, mensa rotunda: & Numns.
Schijue / katerol. Trochlea, rechanus.
Schijus van de knie. Patella, mola genu.
Schijue / kliester. Nucleus, segmen, orbis.
Schijue gouds. Orbis auri, massa auri.
Schijuen / schijpuen. Prouolucere, protrudere.
Schild. Scutum, clypeus. *Videatur dictio Schild primaria sua significatione dici scutū pictum, aut scuti pictura & imago: sicut Clypeus Latinis & l. C. veteribus, imago picta aut pictura in clypeis dicta est.*
Schild / schild-waepen. Insigne, insignia.
Schild-boxtigh / schild-bur-tigh. *vetus*. Armiger. *quasi dicat, scutum leuans,*

Schild-knaep. Armiger, scutifer, scutigerulus.
Schild-knecht. Armiger.
Schild-maecher. Scurarius.
Schild-padde. Testudo: *à pelta ac scuti figura teutonice dicta.*
Schild-boerder. Scutarius, scoto armatus.
Schild-wachte. Vigilix, excubix: & Statio.
Schild-wachte. Excubitores, procubitores, stationarij.
Schild-waepen. Clypearia arma, insignia.
Schilderen. Pingere, depingere. *quasi dicas clypeum formare siue pingere.*
Schilder. Pictor.
Schilderje. Pictura.
Schilghe. *fland. j. keunne*. Numella: baculus quadrupedum collo alligatus.
Schille / schellen / ver-schillen. Differre, discrepare, distare.
Schild-tael. *vetus*. Censur, æstimatio fortunarum, pro curus ratione tributum penditur.
Schimme. j. scheme. Umbra.
Schimmá. Proreta: qui in pro-ra tutelæ nauis præsidet.
Schimmel. Sirius, mucor, rancoor.
Schimmel / schimmel-peerd. Murinus, leucophæus, cineraceus equus.
Schimmelachtigh. Mucidus, rãcidus, fracidus.
Schimmeligh. Mucidus.
Schimmelen. Mucere, mucescere, fracere.

Schimp

Schimp. Iocus, ludus, ridiculum, deridiculum, sal, sales, cavilla, cauillum. & Contumelia, conuicium, maligni s'les.

Schimpen. Tocari, ludere, cauillari: & Irridere, subfanuare; perstringere, taxare, reprehedere.

Schimpe-boghel. Scurra, sanio.

Schimper. .i. schamper. Contumeliosus, procax, derisor: homo falsus.

Schimpigh. Salsus, dicax.

Schin. *vetus.* Furfures capitis, furturaceæ squammulæ capitis

Schindel. *ger. sax. sicab. j.* schaelie. Alfula, scandula.

Schinden. *sax. fris. j.* billen. Excoriare, deglubere.

Schinderen de wistten. Reliquum vini radio in vase dimetiri.

Schip/schep. Nauis, nauigiû, ratis, classis, cymba, lembus: puppis, prora, trabs, carina.

Schipken. Nauicula, nauigiolum, scapha, alueus.

Schip-bancken. Transtra, inga.

Schip-bodem. Carina, infimus aluus nauis, alueus nauis.

Schip-boom. Conrus, trudes.

Schip-bzeucke/schip-bzeke. Naufragium.

Schip-bzeuckigh / schip bzeckigh. Naufragus.

Schip-brood *sicambe.* Panis nauticus, bis coctus.

Schip-gde-wand. Armamenta nauis.

Schip-baeth. Harpago: & Anchora.

Schip-ladder / schip-leeber. Pons, scalæ nautales.

Schip-land. Portus: terra siue locus naues tuto recipiens.

Schip-last / hal-last Saburra.

Schip-loon. Naulum, portorium.

Schip-man. Nauta, nauita.

Schip-reep. Rudens, funis nauticus.

Schip-riem. Remus, tonfa.

Schip-roede. Remus, tonfa.

Schip-roer. Clauus, gubernaculum nauis.

Schip-rollen. Phalanges, phalagæ, puluini.

Schip-roouer. Pirata.

Schip-rustinghe. Arma nautica, armamenta nauis.

Schip-sand. Saburra.

Schip-soller. Fori, orum.

Schip-stelle *ger. sax. sicamb.* Statio nauium.

Schip-tol. Portorium.

Schip-tollenaer. Portitor.

Schip-touwte. Rudens, funis nauticus.

Schip-baerd. Navigatio & amnis nauigabilis.

Schip-brecht. Nauicularia.

Schip-brachten. Nauiculariam facere.

Schip-water. Nautea.

Schip-werf. Nauale, statio.

Schipper. Nauta, nauita, nauiculator.

Schitte. Foria, stercus liquidum: & Stercus bouinum sine bouillum, simus vaccinus, quo siccato cespitum loco in focus

- focis passim vruntat.
- Schobbe/ schabbe.** Operculū, tegumentum regimen.
- Schobbe.** Squama.
- Schobbe/ schabbe.** Scabies.
- Schobbe** Scomma, cauillū, vulgo scobatio.
- Schobben / schabben / schabben.** Scalpere.
- Schobben schabeuwen.** Conuiciari, cauillari.
- Schocht/ schoft.** Dorsum, dorsi tumor siue gibbus, dorsi superior pars onera portans: atlas.
- Schocke fris. j. Schitte.** Stercus bouillum exsiccatum, cespes stercoreus.
- Schock.** Concussus, us: concussio, succussatio.
- Schocken.** Quassare, quatefacere, colidere, concutere, succussare, offendere.
- Schoer. sand. j. schden.** Calceus.
- Schoer schoene.** Amiculum, impluua.
- Schoer/ om- slach.** Replicatio, reflexio togæ: pars suprema togæ reflexa.
- Schoer mantel.** Recinium.
- Schoerffel.** Pala.
- Schoepen/ schoenen.** Induere calceos, calceare.
- Schoeper. sand. j. aentrecker.** Calcipes.
- Schoepfel.** Calceatus, calceamē, calceamentum.
- Schoen.** Calceus, calceamentum, solea: & Vngula animalium.
- Schoen- hōn. j. aentrecker.** Calcipes.
- Schoen-lap. Solea.**
- Schoen-lappen.** Suppingere calceos.
- Schoen-lapper.** Cerdo, veteramentarius furor, suppactor.
- Schoen-maecten.** Sucre calceos.
- Schoen-maeker.** Sutor, calceolarius, calcearius.
- Schoen-maeker. boll fris. j. pelsker.** Pyralis.
- Schoen-maeker/ Uffe.** Tinca, merula lacustris.
- Schoen-maekers swertsel. j. koper-roose.** Chalcantium, atramentum sutorium.
- Schoen-maekers u inckel.** Surtina, calcearij officina.
- Schoen-maekerse.** Surtina.
- Schoen-bodde.** Peniculus, peniculum, penicillum.
- Schoepe/ schupps.** Pala.
- Schoepe/ kōzen-schoepe.** Rutellum.
- Schoepen. vōw. j. scheppe.** Haurire.
- Schoer-buuck. j. scheur-buuck.**
- Schoer-hape.** Squatina piscis.
- Schoene. j. schoer.** Amiculum.
- Schof.** Repagulum, obiectaculum, obex, claustrum.
- Schof. j. schupf-laede.** Capsa trusilis, capsula pendula, theca quæ extrahitur.
- Schof/ heck.** Cataracta, porta cataracta, porta pendula siue recidens: hercius, seprū quod portis obiiicitur.
- Schof hecke.** Cataracta, vectes portarum.
- Schoffer.** Cararacta.

Schof.

Schoffieren. Violare: corrumpere: & Afficere ignominia.
Schoffieren oft Schenden een maecht. Violare virginem, vim inferre virgini: rapere virginem, vi opprimere virginem.

Schoffierigh. Violentus.

Schoffierighepd. Raptus, stuprum violentè attentatum:
 & Vis, violentia: & Opprobrium, iniuria, dedecus.

Schoffierigjlick. Violèter, ignominiosè, cum opprobrio.

Schofflioen / Schirpffelioen.

Peniculus furnarius.

Schoft. j. **schocht.** Atlas, dorſu gibbus.

schoft. Quadrans operæ: operarum diurna diuifio in quartas facta.

Schopen. Graffari, incedere cum impetu.

Scholcke. *ſland.* Rudus, eris.

Scholderen. Ludû aleatorium exercere: aleatoribus & luſoribus ludendi copiam dare instrumentaque ſuppeditare certa mercede aut parte lucri.

ſcholderer. Exercitor alearum, ſuſceptor aleatorum.

Schole. Schola, ludus literarius, gymnaſium, auditorium.

Schole-gheld leer-gheld. Minerval, merces: id quod præceptorî numeratur pro inſtitutione.

ſchole-kind. Scholaſticus, diſcipulus.

ſchole-meefter. Ludimagiſter,

magiſter, doctor, præceptor.

ſchole-recht. Diſciplina.

ſcholier. Scholaſticus, diſcipulus.

Schoffert. j. **ſchömer.** Cataractes, carbo aquaticus, mergus magnus.

Schoffe *verus.* j. **riſſch.** Glebâ, cruſta ſoli vel terræ, *italis zolle dicitur.*

ſchoile / ſchijne. Maſſa.

ſcholle van ijs. Cruſta glaciæ, maſſa glaciæ.

ſcholle / pladdijs. Paſſer piſcis.

ſcholle / tonghe. Solea, lingua piſcis.

Schom. *verus.* j. **ſchupm.** Spuma,

ſchom der boomen. Bryon, canities arborum, muſcus, lanugo in corticibus arborum.

ſchom / ſchomme. Teſqua, loca inculta.

ſchommelen. Culinaria opta facere, agere mediaſtinum, deſpumare carnes, piſces, &c. lauare ſcutellas, expurgare ſupplectilem culinariam.

ſchommel-koek. Mediaſtinus, lixa, ſeruulus coquinarîus, ſeruus ſordidulus, abiectus in culina miniſter.

ſchommel-maerſken. Seruula ſordidula.

ſchommen. Emuſcare, muſcum adimere.

Schonghel / ſchonckelen. *holl.* *frif.* j. **touteren.** Motitari.

Schoof / ſchouue. Meiges, faſcis ſegetum.

Schoof. *ſicamb.* j. **ouen-geffel.** Pala,

Pala, infurnibulum.
Schoon. Pulcher, elegans, venustus, formosus, scitus, bellus.
Schoon-broeder. *flandr. j. behoudt broeder*. *Leuir. galli dicunt beau frere. q. d. pulcher frater.*
Schoon-beere. *fland. j. groot vader*. *Auus.*
Schoon-laecken *fland. j. atme-laecken* *Mappa. q. d. linteum candidum siue mundum.*
Schoon-moeder *flād. j. behoude moeder*. *Socrus, vxoris mater quasi dicas, pulchra mater: gallicè belle mere.*
Schoon-sone *fland. j. behoudt sone*. *Gener.*
Schoon-vader. *fland. j. behoudt vader*. *Socer, vxoris pater. q. d. pulcher pater. gall. beau pere.*
Schoon-brouwe. *fland. j. groot-moeder*. *Auia.*
Schoon weder. *Setena* temperstas, serenitas, serenam: cælū serenum, sudum, clarum, gratum, temperatum.
Schoonheyt. *Pulchritudo, elegantia, venustas, formositas, cultus, gratia, forma, species, decor.*
Schooze . j. scheure / schooze. *Ruptura, &c.*
Schooze / schooz. j. schooze / beur-land. *Alluies, alluuiō: terra alluuiōne aggesta.*
Schooze. *Fulcimen, fulcimentum, fulcrum.*
Schoozen. *Fulcire, suffulcire, administrare.*
Schooz-hout / stutters. *Anteri-*

des, crismæ: arcus pilæ ve muris obnitentes, & labans ædificium fulciantes: tigna parietes ruinosos fulciant: tibicines.
Schooz-terre / schooz-terder / boom-terre. *Scalæ crismate fulcæ: quæ tertium habent lignum quod obnitentis fulcimenti loco est.*
Schooz-steen / schoozen-steen. *Caminus, focus, lapis camini: lapidea structura, siue ferrea lamina foci, quæ cacabos, lebetes, ollasque in quibus cibi coquuntur, fulcit: fulcrū siue sustentaculum ollarum. vulgo contramurus foci.*
Schoot. *Gremium, sinus.*
Schoot-hondekē. *Catellus Meliteus, catellus quem matronæ in sinu fouere solent.*
Schooue / schoof Merges, *fascis segetum.*
Schoouen. *Colligere in fasciculos.*
Schooppe. *flandr. j. schuppe*. *Pala,*
Schooppen . j. schuppen. *Excutere, foras eicere: & Vibrare, moritare.*
Schooppen. *fland. vetus. j. schooben / spotten*. *Conuiriari.*
Schozchen. *sicamb. j. krupen.*
Schozch-karre. *sicamb. j. krupwaeghen.*
Schoze / schooze / schooze. *Ruptura, scissura: & Rupes, cautes: & Fulcimen.*
Schozen . j. schoozen. *Suffulcire*
Schozen . j. scheuren. *Rūpere.*
Schozft

Schoyft / schoyfthepd. Scabies.
Schoyft / schoyftigh. Scabiosus, scaber.

Schoyftre / wjanghe. Cassuta, angina lini, podagra lini. *vulgo* *cafcuta*: herba quæ scabie, viceribus & elephantiafi laborantibus prodest.

Schoyfthepd / schoyftighepd. Scabies, perigo, imperigo.

Schoyten. Secare, proscare, scindere, findere.

Schoyze / schoze. Ruptura, scissura, pars rupta aut scissa: scissura lapidum, pars petre scissæ: & Rupes, cautes, saxum abruptum.

Schoyze van ijs. Ruptura glaciæ, massa glaciæ.

Schoyze. Gleba, cæpes.

Schoyze / schooze / schoze. Alluies, alluio. **Schoyze.** Planities est herbida, alluione adiecta, parcius gramine virefcens, minus vberem pabuli copiam suppeditans: à pacendo vellendoque dicta. *Lenius. Lemnius.*

Schoyffe. Cortex, liber, cutis arboris. *vulgo* *scorfa. vox galli, italici, hispani communis.*

Schoyffe. fland. j. schoyze / schoyfkleeed. Præcinctorium.

Schoyffen. Suspendere, subducere, attollere, succingere, accingere, adstringere, contrahere.

Schoyffen. Fibulare, figere.

Schoyffen het werck. Suspendere opus, sistere, intermittere opus.

Schoyft-haerck. Vncus adstricto-

rius: vncinulus quo vestis adstringitur, & succingitur: fibula.

Schoyft-kleeed / schoyffe / schoyze. Præcinctorium, linus, castula.

Schoyft-poozte. j. heth / schof. Cataracta.

Schoyffe-wormf-daggh. FERIA quarta, siue dies Mercurij hebdomadæ maioris aut sanctæ: qua campanæ succinguntur, & tribus diebus silent.

Schoyze / linnen kedel. Supparus, supparum.

Schoyft-doeck. j. schoyze. Supparus.

Schoyze-kleeed. fland. holl. j. veur-schoot. Præcinctorium, linus, castula, ventrale.

Schoyze-kleeed. fland. Diaphragma, septum transfuerum.

Schoyten. j. schoyffen. Succingere, suspendere, accingere.

Schoyft-haerck. j. schoyft-haerck. Vncinulus vestium.

Schoyffen. fland. j. vzaellen. Epulari.

Schot. j. schut. Septum, locus conclusus, interclusio.

Schot. Libera custodia.

Schot / schote / schente. Iaculatio, iaculum.

Schot / gheschot in de sijden. Telum, lateris morbus.

Schot / wt-wyppel. Eiectamentum, id quod eiicitur.

Schot / meyn van meel. Pollen.

Schot. *vetus.* Pecunia.

Schot ende lot. Censuum, vestigal, tributum, exactio, obuectio: id quod censibus singulorum

- rum imponitur: à Schatten.
 .i. censere.
- Schor.** Symbolum, collatio, collecta, solutio. *vulgo* (scorum. *gal. escot. ital. scotto. hisp. escote. angl. sbot.*
- Schor-mieter:** *vetus.* Publicanus, redemptor vectigalium.
- Schote.** j. Scheute. Iaculatio: & Surculus.
- Schorigh.** j. Scheutigh. Paratus iaculari.
- Schotel.** Scutella, scutula, catinus, paropsis, discus, patina.
- Schotel-doek.** Peniculus culinarius.
- Schotel-eten.** Jus esculentum liquidum; quod ex scutella cochleari editur.
- Schotel-rinck.** Basis, circulus mensarius.
- Schotel-wage.** Trutina; statera.
- Schotel-water.** Eluuius culinaria.
- Schots.** Ineptus, bardus. *ital. sciocco.*
- Schorleick.** Ineptè.
- Schorte van melck.** *ger. sax. fris. sicamb.* Serum lactis.
- Schotter.** *fland. j. schutter.*
- Schoude/ schaude/ schouw/ schautwe.** Caminus, fumariū, caminus effumatorius, infumibulum, fumariū. *chaude gall. calidus dicitur.*
- Schoud-pfpe.** Fumarium, tubus fumarius, tubus foci.
- Schoud-begher.** Scoparius caminorum: repurgator infumibulorum.
- Schouden/ schauden.** Aqua calefacere: calida perfundere,
- calida abluere siue abraderè. *gallicè escander: ital. scaldare. i. calefacere.*
- Schouder.** Humerus, atmus, scapula.
- Schouder-blad/ schouder-bee:** Spatula, scoptula aperta: ossa quæ à tergo incumbunt.
- Schoud/ schuldt.** Debitum, culpa.
- Schoud-heet / schoud-hept / schoud-geescher.** Prætor, præfectus prætorio, quæstor parricidij, iudex quæstionis, consul, præsidens inter iudices. *vulga. sculretus: quod ino debiti petat siue exigat. quasi dicas. iussor & imperator debitorum & obligationum.*
- Schoud-heet-schap.** Prætura, officium siue dignitas prætoris.
- Schoudt/ schoutwt.** *holl. flandr. j. schoudt heet.* Prætor.
- Schouw.** Terriculum, terriculum.
- Schouw.** Agrestis: & Pavidus: & Fugiens.
- Schoutwen/ schutwen.** Vitare, deuitare, fugere, subterfugere, deuitare, euitare, cauere. *vulgo scouare. ital. sciuare. hisp. esquinar.*
- Schoutwigh.** Vitabundus, vitas: & Pavidus.
- Schouw.** Contuitus.
- Schoutwe.** j. schoude. Caminus.
- Schoutwe.** *holl. fris. plepte.* Selata.
- Schoutwen.** *vetus.* Monstrare, demonstrare, significare, hortari, exhortari.
- Schoutwen.** Videre, spectare:

- & Lustrare.
Schouw-plaetse. Theatrum, vi-
 sorium
Schouw-spel. Ludi, spectacula
 publica.
Schouw-tojn. Specula.
Schouwt. *vetus.* Specularor, epi-
 scopus: & Praefectus, praetor.
Schabbe. Vibex, cicatrix, vul-
 nus: signum vulneris: incisura:
 incisio leuis facta vnguibus,
 claus, aciculis, spinis,
 aliisque similibus.
Schabben Scabere, scalpere, ra-
 dere, incidere vnguibus, aci-
 culis, spinis, &c.
Schrabben den visch. Desquamare
 piscem.
Schrabber. Rasor.
Schrabber. Radula, scalprum.
Schraffel. Rasura, ramentum.
Schraeffelen. Radere, corradere,
 aceruare, coaceruare.
Schraeffeler. Rasor, corrasor: &
 Baiulus siue cerdo qui frum-
 menti, leguminis, aliarumq.
 rerum paruos aceruos corra-
 dit atque coëmit.
Schraepen. Radere, corradere,
 scalpere.
Schraghe. Fulcrum, tripus, tra-
 pezophorum, subex mensa-
 rius: columellæ siue pedes
 quibus imposita mensa susti-
 netur.
**Schraeghen/schaetsen der tim-
 merlieden** Canterij.
Schamme. j. **Schabbe.** Vibex,
 cicatrix.
Schâcke/schyencke Clathrus,
 clathrum, lignum aut ferrum
 quo transuerso aliquid clau-
 ditur aut munitur.
Schyancke / ten-baente. Con-
 septum, vallum, septum,
Schyancken / schyencken. Cla-
 thrare: clathris aut cancellis
 claudere.
Schyancken. Grallatorio gradu
 incedere.
Schyancken / schyenckelen. Va-
 ricare, varicari.
Schyanckel-beenen. Varicare,
 ingentes passus facere.
Schyanckeler / schyanckel-been.
 Varus.
Schrand. *sax. sicamb. fris.* Acer,
 subtilis, vafer. sagax: & Sub-
 acidus, subacidulus.
Schranke / schrant-korf. j.
Schantse. schantse-korf.
Schantse. *vetus.* Fractio, com-
 minutio, ruptura, scissura.
Schransten. Frangere, rumpere,
 laniare, fiendere.
Schransten. Mandere, dentibus
 frangere: & Comminuere,
 dentibus conficere cibum: &
 Popinari, heluari.
Schraepen. j. schraepen. Sca-
 bere, radere, scari etc.
Schraepen / schreppen. Scari-
 ficare.
Schreck. j. schrick. Tremor,
 terror.
Schrecken. j. schricken. Tre-
 mescere
Schrede. Passus, gradus.
Schredelinc / schydelinc. Di-
 uaticaris pedibus.
Schreuw / ghe-schreuw.
 Screamus, clamor, exclama-
 tio.
Schreuwten. Screare, exscreare:

- & Clamare, exclamare, clamorem edere.
Schreuwinge. Screamus : & Clamor.
Schrep/ ghe-schrep. Clamor : & Fietus, eiularus.
Schrepen. Clamare, clamorem edere : & Flere, lachrymari, eiulare.
Schrecke/ schrenckē. j. **Schrecke/ schrancken**.
Schrepen *fland.* Radere.
Schreppen/ schuppen. Scarificare, scalpello aperire.
Schrep-koppken. Cucurbitula.
Schrens. Linea, norma.
Schrick. Tremor, terror, horror, formido.
Schrieken. Tremere, dissilire, absilire, subsilire, prosilire : & Gradi, transgredi, prætergredi.
Schrieken. Latè diuaticatis pedibus currere. *Beramus*.
Schrick-schoenen. j. **Schauerdissenen**. Talaria, calopodia ferata, &c.
Schrickel-dagh. Dies intercalaris : dies qui quarto quolibet anno intercidit & interferitur.
Schrickel-jaer. Annus bissextus, bissextilis, intercalaris.
Schrijft/ ghe-schrijft. Scriptum, scriptura.
Schrijft-gheleerd. Literatus, scripturæ peritus.
Schrijft-gheleerd/ schrijfs. Scriba, Iudæorum doctor.
Schrijftelick verklaren. Scripto siue scriptura, literis siue per literas declarare.
Schrijftois/ schrijf-koker. Theca pennaria, calamarium.
Schrijfture Scriptura, scriptum.
Schrijfture in recht. Libellus.
Schrijde/ schrede. Passus, gradus.
Schrijd-beenen/ scherde-beenen. Grallare.
Schrijden. Passum facere, ingredi, grallare.
Schrijdelinck/ scherdelinck. Diuaticatis & distentis pedibus.
Schrijf-boeckken. Breuis, breue, codicilli, pugillares.
Schrijf-berd. Tabella deletilis.
Schrijf-berd/ lessener. Pluteus.
Schrijf-enckte. Atramentum librarium.
Schrijf-ghe-touwe. *ficamb.* Theca calamaria.
Schrijf haeck j. winckel-haek. Norma, regula : instrumentum fabrilè quo structuræ longitudo & anguli explorantur, & creta aut rubrica signantur.
Schrijf-kamer/ contooy. Tablinum.
Schrijf-laede. Graphiarium, theca calamaria, cistula scriptoria.
Schrijf-mesken/ penne mesken. Scalpellum, cultellus scriptorius, gladiolus graphiarius, scalprum librarium.
Schrijf-papier. Charta epistolaris.
Schrijf-penne. Calamus scriptorius.
Schrijf-pienn. Graphium, stylus.

Schryff-tafel. Tabula, album, pugillare.
Schryff-tafelken. Codicilli, tabellæ ceratæ, pugillares.
Schryff-beder. Calamus scriptorius.
Schryjne. Scrinium, arca, cista.
Schryjn-hout. Lignum seriniarium.
Schryjn-maecker/Schryjn-wercker. Scriniarius.
Schryjn-werck. Opus scriniarium: opus intestinum, ad ornatum ædium ex ligno confectum.
Schryjn-wercker. Scriniarius, capfarius, capfarum opifex.
Schryjuen. Scribere, conscribere, ducere literas, pingere literas.
Schryjuer. Scriba, scriptor, graphiarius, amanuensis, tabularius, librarius.
Schryjuern. Tabularius, amanuensis, scriba, graphiarius.
Schrynden. Agere rimas, findi.
Schryobben. Scindere, scalpere, scabere, radere: & Corradere, aceruarè.
Schryobben. Peste infectos curare.
Schryobber. Scalptor, rasor, corator.
Schryobber. *hol.* j. *sch*æffeler: & *dief-lepder.*
Schryobber. Vespillo, pollinctor, libitinarium, sandapilarius: parabolanus: qui ad curanda debiliū & peste infectōrū corpora deputatur.
Schryouer/dyſe. Cochlea: lignū sive ferrum erectū Arias ha-

bens paulatim adscendentes, quod dum vertitur, attollit aut dimittit prælitrabem.
Schryouer/dyſen. Vertere cochleam.
Schryompe/Schryompel. Ruga.
Schryompelen. Rugis crispare, corrugare.
Schryonde. *vetus fland.* j. *kloue.* Fissura, rima.
Schryonden. *vetus fland.* Findi, rimas agere.
Schryode/Schryope. Segmen, reſegmen, pars abscissa: & Paggella, segmen chartaceum.
Schryoden/Schryopen. Scalpere, mutilare, truncare, curtare, decurtare, amputare, præſecare, reſecare, circumcidere.
Schryode het gheld. Circumcidere nummos, accidere monetam, arrodere.
Schryoder. Putator, reſecator.
Schryoder. *ſicab.* j. *ſnijder/klere-maecker.* Sarror.
Schryoder van gheld. Accisor monetæ.
Schryoder/hornbeder. Scarabeus cornutus.
Schryod-ijſer. Scalprum.
Schryodinghe. Reſectio, mutilatio, amputatio.
Schryodſel. Præſegmen, reſegmen.
Schryodſelneck/Schryopelneck. Reſegmen.
Schryoom. Horror.
Schryoomen. Horrere, horreſcere, abhorrere, abhorreſcere, exhorreſcere.
Schryoominghe. Horror, pauor, tremor.

Schryoo

- Schzoomenisse.** Horror.
Schzoomelick. Horridus, horrē-
 dus, timendus, abominan-
 dus,
Schzoomigh. Horridus, horri-
 bilis.
Schzoomsel. Terriculamentum,
 terriculum.
Schubbe. Squama.
**Schubbe/roofken van de won-
 de.** Crusta vulneris.
Schubben des hoofts. Furfures
 capitis, porrigo.
Schubachtigh. Squamosus.
Schudde. *vetus.* j. gassel. Fur-
 ca, bidens.
Schudde. Homo vilis, igna-
 uus, vappa: & Mendicus: &
 Furcifer.
Schudden. Quatere, quassare,
 agitare, vibrare, concutere,
 quatesacere.
Schudden/beuen. Tremere.
Schudden van koude. Horrere
 & laborare febribus.
Schudde-bollen. Iactare caput,
 moritare, quatere, quassare
 caput.
Schuddinghe. Quassus, us:
 agitatio.
Schuddinghe. Horror, tremor:
 & Horror febris.
Schuere. Horreum, granariū.
*Scuria pro borreo legitur in Lege
 Salica Francorum.*
Schueren-ere. Arca.
Schueren. Tergere, extergere,
 detergere.
Schuerē. *metamphor.* Fallere, deci-
 pere aliquem.
Schuffel. *sax. sicāb fris.* j. Schupf-
 sel. Pala.
- Schuperen.** Forize.
Schuperer. Foriolus.
Schuperinghe. Foria, orum: ex-
 crementa siue stercola liqui-
 da.
Schupffel/ schoeffel/ schuppe.
 Pala, radula, batillus: & Spa-
 tha, ligula siue lingula.
Schupffelen. Pala radere siue
 verrere.
Schupffel-schappape. Parasi-
 tus, gnatho, menarum asse-
 cla: musca: reliquias omnes
 ciborum detergens.
Schupffeler. Parasitus.
Schupffel. Fistula.
Schupffelen. Sibilare.
Schupffelinghe. Sibilus.
Schupfflet/ siset. Fistula.
Schupffē/ schupffelē. j. Schup-
 uen. Fugere, labi, prolabi: &
 Protrudere, propellere.
Schupf-ijser. Obez, pessulus
 ferreus.
Schupf-kerre. j. Krup-waeghe.
 Vehiculum trusatile.
Schupf-lape. Capsella trusaci-
 lis.
Schupf-venster. Fenestra trusa-
 tilis.
Schupf-wt/ schupf-wt. *sax. sicāb .
 fris.* Bubo.
Schupffeltoen/ schoffeltoen. Pe-
 niculus furnarius.
Schuppl. Aphthæ, oscedo: vlcu-
 scula quibus infantium ora
 vicerantur: inflammatio in
 summo ore infantium lati-
 tans.
Schuppl. ger. *sax. sicābr.* Morbus
 quo palatū & gingiuarum equo-
 rum præ nimio sanguine in-
 tume-

rumescunt. *Gefoerm*.
Schuplen. Latere, latitare, deli-
 tescere.
Schuplen. *fland.* Leuiter dormire,
 dormitare.
Schupl-boeck. Latebra, latebrae,
 latibulum, insidiaz.
Schupl-tozen. Specula: & Insi-
 diaz.
Schuplinghe. Latibulum.
Schupm. Spuma.
Schupm van metael. Scoria, fe-
 ces metalli, spurcities, retri-
 mentum, recrementum, ster-
 cus, palea æris.
Schupm van boeuen. Fax per-
 ditorum hominum, quisqui-
 lia, homines nihili, colluuiis
 nebulonum.
Schupm-boeken. Spumas ore
 agere.
Schupm-boeye. Scurra, nebulo:
 & Parasitus.
Schupmen. Spumare, spumas
 agere, spumescere.
Schupmen/boemen. Despu-
 mare: & Parasitari.
Schupm-spaen. Spatha, rudicu-
 la, ligula.
Schupminghe. Spumatus, us.
Schupmachtigh. Spumofus.
Schupmer. Spumans: & Despu-
 mans.
Schupmer. Parasitus, gnatho: &
 Quadruplator, delator, sycoph-
 anta.
Schuppe. Lembus, lenunculus,
 nauigiolum, cymba, alucus,
 linter.
Schuppen/boat. Scapha, pha-
 selus, nauicula.
Schupt-boer. Lintrarius.

Schupt-trecker. Helciaricus.
Schuptnaer. Vector, lintra-
 rius.
Schupuen. Loco mouere, per-
 mouere, verrere, protrudere,
 pellere, propellere, prouolue-
 re, voluere.
Schupuen de gozdyngen. Corri-
 nas contrahere.
Schupuen. Labi, prolabi, dece-
 dere, fugere.
Schuld/Schoud. Debitum, no-
 men, æs alienum, æs mutuo
 datum vel acceptum, credi-
 tum.
Schuld ende weder-schuld. Aes
 alienum & æs suum.
Schuld/Schoud/misdaed. Cul-
 pa, peccatum, noxa, reatus.
Schuld-baer. Culpabilis, reus,
 fons.
Schuld-bode / klupuer. Exa-
 ctor.
Schuld-brief. Chirographum,
 schedula quam debitor credi-
 tori dat: tabulæ: nomen, obli-
 gatio debitoris.
Schuld-beere. Creditor.
Schuld-bops .j. schout-beer.
 Prætor.
Schuld-hepffcher. Creditor qui
 debitum exigit.
Schuldenaer. Debitor, obæra-
 tus, reus.
Schuldigh. Debens, ære alieno
 obstrictus: & Reus, culpabi-
 lis, obnoxius, fons.
Schuldigh ; sijn. Debere, esse in
 ære alieno.
Schuldigh offt misdaedigh ; sijn.
 In culpa esse, culpam rei lu-
 stinere, culpæ aut crimini sub-
 iici:

iici: teneti, obnoxium esse.
Schuppe. Pala, ligo, rutrum.
Schuppē. Pala siue ligone erucere aut prouere.
Schuppen. Proerudere, propellere, repente expellere, repellere, eiicere.
Schuppen. Supplantare, decipere.
Schuppen iemanden wt sijnen Stoel. Deturbare aliquem ē sede.
Schup-stoel. Sedes qua quis subito expellitur deturbaturque.
Schure j. Schuere.
Schurft. j. Schoyft.
Schut / schot Septum, locus conclusus, interclusio.
Schut / be-waernisse. Custodia.
Schut. sax. sicamb. j. Schutter.
Schutten. Pellere, propellere, propulsare, auertere, arcere.
Schutten den slag. Ictū auertere, repellere, excipere, recipere clypeo, gladio, &c.
Schutten / op-houden. Sistere, remorari, impedire, obstarē.
Schutten / be-waeren. Custodire.
Schutten / be-schermen. Defendere, tueri.
Schutten. Sepire, intersepire, intercludere, occludere, claudere, serare, munire assamentis.
Schutten de boesten / int schut oft schot doen. Pecus subistere, sistere, includere & pignoris loco retinere: capere & derinere pecus alienum.
Schut-herd. Assamenta tenuio-

ra interseptis apta.
Schut-dack / looue. Proiectura: supercilium quoddam parietis stillicidia arcens.
Schut-kope. Septum ferarum, retinacula bestiarum.
Schutsel. Paries intermedius, coassamentum, opus intestinum, sublicium: interseptum, sepimentum, septum, obstaculum.
Schutsel aen de deure. Diathyrum.
Schuttinghe. Interclusio, retentio, statio ferarum, septum.
Schuttinghe. Excipula, septum vimineum in profluente aut vndis: piscium insidiæ.
Schut, vetus. j. schot / geschut. Telum, iaculum.
Schut-ghe-voerd houden. Iaculari in hostem.
Schutter. Sagittarius, iaculator.
Schutterf-hof. Campus iaculatorius.
Schutterhe. Collegium iaculatorum: agmen siue congregatio sagittariorum.

S E

Schberē / sabbarē. Leuiter aut ineptē pingere siue scribere.
Schek. zeland. Carex.
Schekel ger. sax. sicamb. Sacculus, crumena, marsupium.
Sede Mos, ritus, consuetudo.
sede-baer / sed-baer. Modestus, moratus.
sedigh. Modestus, moratus, mitis, compositus.
sedigheyd. Modestia.
sedighlick. Modestē.

Se-dels. & per synopen, sele. Sc-dile.

Sebert / sind. Post illa, post-quam.

Sebet dien tijd. Ab illo tempore, ex quo, ex eo tempore quo.

See. Mare, salum, sal, æquor, pelagus, fretum, pontus. *Dicitur Becano see / q. d. see / sine see de: quod mare semper bullire videtur.*

See. Sragnum, lacus.

See-atun. Scilla. q. d. cæpe maximum:

See-boesem. Sinus, littus incurvum quod mare complectitur.

See-bræstem. Aurata, orata: vulgo præsemus marinus.

See-brand. Flamma marina.

See-diepte. Pelagus, altū maris.

See-eghde. Fretum, maris angustia.

See-gher-buerigh. Maritimus.

See-gras. Alga, vluva, fucus marinus: herba in aquis marinis nascens.

See-haen. Cuculus. vulgo gallus marinus: piscis gobio congener.

See-hond. Phoca: canis marinus: belua marina, canū more coiens, atque in terra terrestrium animalium ritu pariens: & Vitulus marinus: belua marina corio & pilis recta, instar vituli vel bouis mugions.

See-kant. Littus, ora maritima.

See-katte. Lolligo. q. d. cactus marinus: piscis genus.

See-klippe. Scopulus.

See-kompas. j. kompas, Pizidula nautica.

See-koninck. Mullus barbatus. vulgo rex marinus: piscis maximæ nobilitatis & gratiæ, maximiq; pretij.

See-kosten. Maris limites, limites maritimi, regiones maritimæ, ora maritimæ.

See-krefte. Astacus, cammarus, cancer marinus.

See-krigh. Naumachia, bellū, classicum, pugna nautalis.

See-land. Cadaonia, scandia, vulgo Selandia. q. d. terra maritima.

See-man. verus. Nauta, nauderus.

See-merck / baken. Specula, pharus. q. d. signum marinum.

See-mos. Muscus marinus.

See-moschel. Buccina, concha marina.

See-oyloghe. j. see-krigh. Naumachia.

See-pesd. Hippopotamus, equus fluminatilis.

See-roover. Pirata, prædo marinus.

See-roovers schip. Navis prædatoria, navis piratica, paro, myoparo, piraticus myoparo.

See-rooverije. Piratica.

See-schupm. Halosachne, spuma arida maris, lanugo maris, salispuma, salsa aspergo.

See-stercke. Cochlea.

See-snoeck. Lupus piscis.

See-spinne / meer-spinne. Sepia piscis.

See-stad. Vrbs maritima, opidum

- dum maritimum.
see-filte/ kalm. Malacia, tranquillitas maris, pellacea.
see-vaerd. Navigatio marina, cursus marinus,
see-vaerder. Naure.
see-vifch. Piscis marinus.
see-voght. j. ammirael. Praefes aquarius, praefectus maris.
see-voghdije .j. ammirael-fchap.
see-waeter. Aqua marina.
see-wif/ meer-minne. Syren. q. d. mulier marina.
see-wolf/ see- fnoeck. Lupus piscis.
Seecke. *fland.* j. fepcke. Vrina.
Seeckel. j. fichel. Secula, falx.
Seele. Funis, restis. **Seecken.** Funiculus, reticula.
seel danfser / seel-gangher. j. koozden-danfser. Funambulus, funitepus, neurobata: qui per extensum funem incedit.
seel-dzaoper. Restio.
seelen. Ligare fune.
Seele/ fije. Tinca piscis.
Seem/honigh. Mel.
seem-koeck. Placenta, dulcarium e melle, farina, &c.
seemken. Crustulum mellitum.
seemen Melleus, mellitus.
seemen. Linere siue imbuere melle.
Seem / seemfch leder / seemen leder. Aluta, pellis mollior, praecipue hedina probe concinnata. *gall. sameau.*
seem-rouwer. Alutarius, pelliū tenuiorum concinnator.
Seepe. Sapo, smegma, mattiaca pila.
seepen. Saponem linere, smegmate vngere.
seep-kruyd. Saponaria, herba fullonia: herba quae, vt smegma, eluendis maculis adhaeri solet.
seep-fop. Aqua saponaria.
Seer. Vlcus, scabies. **Quaer**
seer. Vlcus Chironium, vlcus Telephium, malignum, tetrum.
seer. Dolor, aegritudo.
seer/seerigh. Dolens, saucius, laesus.
seer doē. Dolere: & Dolore afficere, laedere, vicrare, vngere.
seerigh. Exulceratus, scabiosus, laesus, saucius, dolens: & mortuus.
seerigheyd. Exulceratio, scabies: & Dolor.
Seer. Valde, vehemēter, admodum, multum, per quam, plurimū, magnoperē, multopere, oppido, apprimē: praeter & per in compositione: vt **Seer groot/seer laek/ seer fcherp/ seer doxre:** Praegrandis, praelongus, peracutus, peraridus.
seerste. Maximē, vehementissimē. **Om ter seerste loopen.** Certare cursū, contendere cursū.
Seener. Saliva, oris pituita, oris excrementum.
seeneren. Salivare, pituitam oris emittere, salivam facere.
seener-boesem. Saliuarium.
seener-moztel. Pyrethrum: herba salivaris.

seene-

Seueringhe. Salina, salinarum
deffluxus.

Seeuw. *vetus* j. *see*. Mare.

Seeuwſch Marinus.

Seeuwſche boone. Fabula, pha-
ſelus minor, faſculus, *bona*
Zelandica Remb. Dodoneodiri-
tur.

Seffen *vetus*. Comprehendere,
ſimul capere.

Seffens. Simul, vna, pariter.

Segghen. Dicere, narrare, re-
ſerre, commemorare,

Seggachtigh. Loquax, verbosus.

Seggh-ſieden. Arbitri.

Seggh-man. Arbitr, diſcepta-
tor.

Segghē ſchap/ ſeggher-ſchap.
ſand. Arbitrium, arbitri ſen-
tentia.

Segg-woord. Dictum, prouer-
bium, diſterium.

Segge/ eeghe. *ſax. ſcambre.* Ca-
pra.

Seghe. Victoria palma. **Seghe**
ende deghe. Victoria & præ-
ſtantia.

Segge-teecken. Trophæum, vi-
ctoriæ ſignum.

Segge-woſtel. Radix victoriæ,
victorialis longa.

Segghel. Sigillum, ſignum.

Segghelen. Sigillare, obſignare,
conſignare, ſigillo munire, ſi-
gillum imprimere.

Segghel-rinck. Annulus ſigillaris,
ſignatorius.

Segghel-wachs. Cera ſigillaris.

Segghen. Bona precatio: bene-
dictio *apud Eccleſ.*

Segghenē. Bona dicere, bene pre-
cari, fauſta precari, luſtrare:

benedicere, apud Eccleſ.
Segghenen met het tecken des
krups. Munire ſigno crucis.
God ſegghene b. Seruet, con-
ſeruet te Deus. **God ſegghene**
de maectijd. Deus cōſer-
uet conuiuas, ſit ſœlix con-
uiuium, proſit conuiuiis.

Sepeche. Lotium, vrina.

ſepcken. Mingere, meiere, locū
reddere, exonerare veſicam.

ſepck-pot. Marula.

ſepck-teple. Marula.

ſepd/ ſind/ ſedert. Poſt illa,
poſtea.

ſegghen-j. ſyghen. Colare, ex-
colare.

ſeggene/ ſepne. Sagna, euer-
riculum.

ſepl. Velum, linteum, carba-
ſus, ſinus carpaſeus. **ſeple**
gaen. Nauim veliferam con-
ſcendere.

ſepl-haere zee. Mare veliuolū,
nauigabile velis.

ſepl-boom j. maſt. Malus,

ſepl-gat. Carcheſium: foramen
per quod in ſummō malo ſa-
nes trajiuntur.

ſepl-maecter. Lintearius: qui
lintea velaque cōſicit & ſuit.

ſepl-ſchip. Nauis velifera.

ſepl-ſpriet. Antenna: lignū trāſ-
uerſum in malo.

ſepl-ſtanghe. Antenna,

ſepl-ſteen. Magnes, ſiderites: la-
pis quo nauæ cuſum inſti-
tuunt ac ſecurē velificant.

ſeplen. Velificare, velificari, da-
re vela, facere vela, nauigare
velo.

ſeplen. h. d. j. Ringheren / Rin-
gher-

gher-fpel spelen.
lepligh fchip/leplende fchip.
 Veltuola nauis.
lependen: potius tenden. Mit-
 tere.
lepend-fchepen/ linc-fchepf.
 Syndicus, defensor iuris pu-
 blici, ciuium aduocatus & de-
 fensor, communem caufam
 defendens.
lepend-fchepenen. Senatus syn-
 dicalis. vulgo deputati.
lepne/ lepn-net/ lepghe.
 Sagena.
lepne. boll. fris. ficamb. j. lepen.
 Secula.
lepnen fland. j. leghenen. Bene
 precari.
lepnen. Secula, falx, dens Sa-
 turni, falx fœnaria.
leker. Certus, indubitatus: &
 Securus.
**leker fland. j. bozge/leker boz-
 ghe.**
leker/lekerlick. Certè.
lekeren/ ber lekeren. Certum
 & tecurum reddere, afferere,
 afferere, affirmare, confir-
 mare. vulgo certificare & cer-
 tiorare.
lekerer/ berlekerer. Affertor,
 confirmator.
lekerhepd. Certitudo, certum:
 fecuritas: cautio.
lekeringhe. Afferrio, affirmatio.
lekerlick. Certè, fanè, profecto,
 proculdubio, enimuero, equi-
 dem, nã: & Securè, tutò.
lelden. Rarus, infrequens: &
 raro, rarerer.
leldenlick. Raro, rarerer, haud
 crebro, non frequenter.

leldenhepd. Raritas, paucitas,
 infrequentia.
leld-faem. Rarus, infolens, in-
 folitus, infuetus: & Portento-
 fus, monftrofus: & Infolens,
 morofus, difficilis, difcolus.
leld-faemhepd. Raritas, infol-
 entia, & Morofitas.
leld-faemlick. Rarò, rarerer:
 & infolèter, morosè: & Mò-
 ftrosè.
lele/ledele. Sedile, fedes.
lelf luit. fax ficamb. Extremitas.
lelf ende/lelf-egge/lelf-kant.
 Ora panni vel telæ: extremitates
 panni aut lintei.
lelf/leue/lelf. Idem, ipfe, ip-
 femet. Iek lelf. Ego ipfe, ego-
 met. Ghy lelf. Tu ipfe, tu
 met. Hy lelf. Ipfe met.
lelf willigh. Spontaneus, volū-
 tarius.
lelf-willighlick. Sponte, fua
 sponte, volens.
lelf/lelf. Idem ipfe. Van lelf.
 Sponte, fua sponte, fua volū-
 tate, fuapte voluntate, natu-
 ra: vltò.
lelle. vetus. j. ghe-lelle. So-
 cius.
lel-fchap. j. ghe-lelfchap. So-
 cietas.
leliet. j. filuet. Argentum.
leliet/lelieten/grups. Fur-
 fur, furfures, farina: recrimen-
 tum crassius, furfurum
 recramenta, canicæ.
leliet-meel. Similago, simila:
 farina ex qua crassiores furfu-
 res excreti funt.
lelietachtrigh. Furfurofus, fur-
 furcus,

- fare**³, furfuraceus, canitaceus.
 & *metaphoricè*, Scrupulosus, nimis curiosus in re leui.
- Amelè**. Friuola scrupulose agere, & grauius ignauiter.
- Ameler**. Scrupulosus in re parui momenti : curiosus rerum friuolarum, ignauus in re graui: & Cunctator
- Bempte**. *vetus*. j. *lammet* / *kucl* Seticum.
- Benckel** *ger. sax. sic. amb.* Perpendiculum, bolis.
- benckel-snoer**. *ger. sax.* Amulsi, linea.
- Bencken**. j. *sincken*. Mergere, mergi.
- Bende/lepne**. *fris.* Falx messoria maior.
- Bende**. *vetus*. Donum quod mittitur.
- senden**. Mittere, legare.
- send-bode**. Nuncius.
- send-brief**. Epistola, literæ, tabellæ.
- Bene-schalck** / **line-schalck**.
 Oeconomus, architriclinus, præpositus familiæ, magister domus: minister familiæ: administrator rerû familiæ necessariorum : familiæ gubernandæ præpositus: & Præfectus provincie, dioceses: *di-stio composita ex sint sine ghe-lin / ant sind sine ghe-lind / id est*, familia: & *schalck*. i. seruus, famulus, minister. *vulgo* *lineschalckus*.
- Benghel**. Stricturæ, scintillæ è candente ferro emicantes.
- senghen**. Vrere, adutere, leuiter vrere.
- sengh-roer**. Sclopus, stopus, minor bombardæ: fistula igniflua: *vulgo* arcus bulius, *Lemnus Lemnus* *sinck-roer* dicitur, à *roer* / id est, clauus nauis: quod manu capulo tanquam clauis admoda, excussus, è filice scintillis in obuios detorqueatur. Non male *sengh-roer* dicitur posse etiam videtur à *roer* / id est, fistula, & *senghen*. i. adutere.
- Sennep**. *sax. sic. b.* j. mostard. Sinapi.
- Senuu** *senuwe* Nerusus.
- senue-water** / **lid-watet**. Punita, serum neruorû. *vulgo* *synonia*.
- senue-achtigh**. Nervosus.
- Serck**. j. *sarck*. Cippus.
- Sergeant**. Viator, farelles, accensus, lictor, prætorianus minister. *vulgo* *sergeantus*. *vet gallis, et aliis & hispanis communis*.
- Serp** / **sarp**. Subacidus, acidulus. **Serpe** *dyuptie*. Vua subacida.
- serp** / **serpende**. Languidus.
- Serpent**. Serpens, anguis.
- serpentsch**. Anguinus, anguineus.
- Seruette** / **hand dwaele**. Mantile, mantelum, mantelium. *gall. seruiette*.
- Ses** / **seste**. Sex.
- sel-hoekigh**. Sexangulus.
- sel-iaerigh**. Sexennis.
- sel-mael**. Sexies.
- sel-reyten**. Sexies.
- sel-thien**. Sexdecim, sedecim.
- sel-weruen**. Sexies, sex vicibus.
- selken**. Senio: latus tesserae sex ostendens puncta.
- selken** *sland*. j. *neghbowannek*. *sest*.

sette. Sextus.
settygh Sexaginta, sexageni.
setter/ lister. Sextarius, modius.
Sete. Pecten: Instrumentū rusticum denticulatū quo ager pilis, fabis, glandibus confrendus foditur.
Setel. Sedile, sella, sedes, cathedra.
Setten. Ponere, locare, collocare.
Setten/ schatten. Censere, aestimare.
Setten op gheld. Adzrare, are aestimare.
Setten te pande. Pignerare vel pignerari: pignori dare, pignori opponere.
settinghe. Positio, positura, positus, locatio.
settinghe. *fland.* j. schattinghe. Censura, cēsus, tributum, vectigal. *vulgo* impositio.
setter Compositor.
setter der duckerghen. Compositor typorum, typotheta.
settel. Positio, us: positio.
Seue/ listre. Cribrum, incerniculum.
Seuen/ listen. Cribrare, incernere.
Seuen. Septem, septeni.
Seuen-iaerigh. Septennis.
Seuen-mael. Septies.
Seuen-teruen. Septies.
Seuen gheskerate/ seuen-sterre. Septentriones, vrsa, arcētos.
Seuen-ghe-tijd-krupd. Trifolium odoratum alterum. *vulgo* Herba septem temporum: quia ferrur virens & crescēs septies in die odorē mutare.

Seuen-sterre j. seue-ghe-sterre. Septentriones.
Seuen-tyien. Seprendecim.
Seuen-tyienste. Decimus septimus.
Seuentigh. Septuaginta.
Seuentigh-mael. Septuagies.
Seuentighste. Septuagiesimus.
Seuer-saed. Zadura: *vulgo* Zodoaria.
Seughe fland. j. loegh. Sus.
Seule/ suple. *fland.* j. ezner. Situla.
Seunie. *trill. sicamb.* j. vercken trogh. Aqualiculus.
Seuren. j. soze. Virgere, fallere.

S I

Sibbe/ ghe-sibbe. *ger sax. friso.* *fland.* Necessitas, necessitudo: affinitas, consanguinitas.
Sichel/ sichel. Falx.
Sichte. *sax frif. sicamb. holl j. pioke.* Secula, falx messoria.
Sichren. j. picken.
Sicht. j. ghe-sicht. Vicos.
Sicht-baer. Conspicuous, spectabilis.
Sicht-baerlick. Apertē, dilecidē.
Sichrigh. Conspicuous.
Sichrighen/ sichren. Cōspicere.
Sichtent/ sedert. Post illa, postquā, inde, postea, ab eo rēportē.
Sichtent den moeghen. Amāne.
Sichel/ septene. Secula, falx messoria, falx adorea.
Sichsen. j. wippe. Tollenon, ciconia.
Sieck/ krank. Aegrotus, morbosus, morbidus, infirmus.

Sick

Seck in compositione, Auidus, cupidus, appetens valde, languēs cupidine siue amore: *vt mā-*
seck/houw-seck/ speel-seck/
lobber-seck/ &c.

seck-hups/ seck-kamer. Nofocomium, valetudinarium.

seckaerd. Valerudinarius. **Den seckaerd maechen.** Aegrotū simulare, simulare morbum.

seckre/ krankhepd. Morbus, valetudo aduersa.

seckelick. Morbosus, eger, valetudinaris.

seckerieren *land.* Morbosus, valetudinaris.

Sieden. Bullire, ebullire, feruere, ferbere, inferuere: *o* Lixare, aqua coquere.

Siedende. Feruens.

Siedende heet/ sodigh. Feruidus, feruens.

Sieghen. j. sijghen. Colare.

Siele. Anima.

Siele/sielken. Indusium, subucula: *o* Theristrum, vestis æstiuī vsus.

Siel-bjaecken. Agere animam.
Siel-loos. Inanimus, inanimator.

Siel-misse. Inferiæ, piaculum, piaculare sacrum. *vulgo* missa pro defunctis.

Sielken. Animula.

Sielken j. siele. Indusium, subucula: *o* Theristrum.

Sien. Videre, cernere, tueri, intrueri, conspicere, conspicari.

Sien laeten. Ostendere, exhibere, edere.

Sienlick / sicut-baer. Visibilis, spectabilis, conspicuus.

Siete/sierken. Acarus, teredo, siue exiguus admodum vermīculus, qui subiet cutem erodit, agriūque cuniculos in proriginōsis manibus. *gall. cirons.*

Siere/sierken. Atomus, res minutissima.

Sif/ sifre/ seue. Cribrum, incerniculum.

siften. Cribrare, cribro incernere, excernere.

sifsel. Excetrum: purgamētum quod cribro siue incerniculo separatur.

Siften. Sibilare.

sifsel. Fistula.

Sighe j. seghe. Victoria.

Sij. Ipsa, illa, *singul.* & Ipsi, illi, ipsa, illa, *plural.*

sij-lieden. Ipsi, ipsæ.

Sijd/ sind/ sichten. Postquam.

Sijde. Latus, pleura. **Ter sijde.** Ex obliquo, ex transuerso.

sijde. Pars.

sijde. *fris sicamb.* Coniux.

sijde van t'blad des boecks. Pagina, pagella.

sijde specks. Succidia: tergum porci muria aut saje conditum.

sijd-balcken / boeck-stenen. Orthostata, arrectaria.

sijd-ganch. Diuerticulum.

sijd ghe-weer. Arma quæ lateri accinguntur, vt gladius, machera, pugio.

sijd-wegh. Diuerticulum, semita transuersa ad latus via militaris.

sijden-wee. Pleuris, pleuritis, dolor lateris acut' & pūgens.
Sijde/

Sijde/ſſe. Sericum, mataxa, serica blatta, vulgo seta sine seda.
Spin-ſijde. Bombycinum.
Sjden kleed. Vestis serica, bombicina, Coa.
Sjden-weuer / ſjden-spinner. Sericarius.
Sjden-wozm. Bombyx.
Sjffelen. j. ſiffelen. Sibilare.
Sjghe. Colum, qualus.
Sjghen. Colare, excolare, percolare, eliquare.
Sjgh-boeck. Colum.
Sjgh-kopf / ſupck-mande. Qualus.
Sjgh-schotel. Colum.
Sjgh-vat. Colum: vas per quod liquor manat & percolatur.
Sjle/ſulle. *hol. fris.* Incile, aquagium, cataracta.
Sjn/ſjn. Esse, existere, constare, extare.
Sjn. Suus, a, um.
Sjns selts ſjn. Esse sui iuris, esse suæ potestatis.
Sjpe. Cloaca.
Sjpen. Strillare, manare, fluere.
Sjp-ooghe/ſjpp-ooghigh. Lipus, gramiosus.
Sjpende oopen. Oculi gramiosi, oculi fluentes.
Sjle/ſjle/ſulle. Incile, aquagium, aqueductus.
Sjle/ſulle. Limen.
Sjtte. j. ſutte. Salsugo, salilaggo.
Sjtigh. Salsus.
Sjtuer. Argentum.
Sjtuer-ader. Galena, argenti vena, molybdena.
Sjtuer-bergh/ſjtuer-graue/ſjtuer-kupf. Argentifodina, ar-

gentarium metallum.
Sjtuer-glede. j. **Sjtuer-schupm.** Argenti spuma, lithargyrium.
Sjtuer-schupm. Argenti spuma, lithargyrium, lithargyros, argyritis: & helcysma, scoria argenti, fex argenti.
Sjtuer-smid. Faber argentarius.
Sjtuer-wetck. Vasa argentea, argento confecta pocula.
Sjtuerachtigh. Argentosus.
Sjtueten gheld. Nummus argenteus.
Sjtimme. Simius, simia, cluna.
Sjtimmen-neuse. Nasus resimus, sursum compressus ad modum simiæ.
Sjtimpel/ſlecht. Simplex.
Sjtimpel ende onghelerdt. Imperitus.
Sjtimpelhepd. Simplicitas.
Sjtimpelick. Simpliciter.
Sjtin j. sinne. Senfus.
Sjtinke. j. cincke. Buccina.
Sjtinke *vetus.* Cloaca, latrina.
Sjtinken. Mergere, demergere: & Sidere, subsidere, desiderere; pessum ire, ire in fundum, mergi, demergi, deorsum descendere.
Sjtinken den dooden. Tumulare, sepelire, inhumare mortuum, tumulo mandare, in sepulchrum inferre cadaveri: corpus sepulchro condere, recondere, reddere.
Sjtink-loot. Bolis, perpendiculum nauticum.
Sjtink-rjs. Fasces virgultorum, quibus in fundum demissis terra superingeritur aduersus

k sus

sus aquarum impetum.
Sinck-sand/welle. Aestus, arena instabilis omnia absorbēs & hauriens.
Sincksen. j. cincksen. Pentecoste.
Sind. j. sedert/ sindert. Post, postquam, inde, postea.
Sind/ghe-sind. Familia.
Sinde/ sinne/senne. *vetus.* Synodus, conuentus.
Sind-schepen. j. sepnd-schepen. Syndicus.
Sindael/ sijn lijn-waert. Sindon.
Sindel. Scoria, spuma metalli.
Sindert. j. sind/ sedert. Post, postquam, postea.
Singh-roer. j. sengh-roer.
Singhel/ senghel. Stricturæ, scintillæ candentis ferri; & Cineres carbonum saxeorū.
Singhelen. *vetus.* Vstulare.
Singhel. j. cinghel. Cingula.
Singhen. Cancre, cātare, psallere.
Singher/sangher. Cantor.
Sinne/sin. Sensus, mens, animi sententia, animus.
Sinne-loos. Demens, amens, inops mentis, insanus.
Sinnelick. Affectus animo aut sensū.
Sinnelickhepd. Affectus, affectio, animi motus, animus.
Sinnen. *vetus.* Sentire, cogitare.
Sinnigh. Sensu præditus.
Sinneken. Senculus.
Sinneken int spel. Atellanus, scenicus.
Sint Jan. Diuus Iannes. *vet-*

go sanctus.
Sip/sippier. *vide* Cip/clippier.
Sippen. Pitiſſare.
Siricken. Pipilare instar passeris.
Sirope. Syrupus, serapium.
Sitten. Sedere, residere, considerare, desiderare. **Het sitten.** Sessio. **Een sittē. j. sit-stede.** Sedes, sedile, sessio.
Sitten by eenē ghehoudē man/ ionghen gheselle / &c. Concumbere illegitimē, cohabitare illegitimē.
Sit-bancke. Sedes, sedile.
Sit-dagh / ghe-nacht-dagh. Dies sessionum: dies quo prætor pro tribunali sedens ius dicit, dies factus.
Sit-kussen. Pulvius.
Sit-stede. Sedes, sessio, sedile.
Sit-stoel. Sedes.
Sittinghe. Sessio.

S L

Slabbacken/ slappacken. Labascere, languescere, deficere, laxari.
Slabbe/ slab-doeck. Rica, rricula, fascia pituitaria, lintecum pituitarium.
Slabben. Lambere, lambendo bibere.
Slabben. Distillare, siue fundere inter sorbendum.
Slabberen. Ligurire.
Slabberinghe. Ius, sorbitio, linctus, illinctus, eclegma.
Slach. Ictus, verber, pulsus, pulsatio, percussus, percussio.
Slagh van de munte. Forma, impressio, caracter.

slach/

- ſlach/ſtrijb.** Pugna, prælium.
- ſlach ofr blamme in de boomen.** Sideratio.
- ſlach des hoofts.** *ſland. j. ſlaep.* Tempora. q. d. pulſus. *arteriarum enim pulſus evidens ibi eſt: unde & ποραφός quidam Græci dici putant, παρὰ τὸ πορεύειν πρὸς τὴν ἀφῆν.* *Henr. Stepli.*
- ſlach/geraechtgepd/popelſje.** Apoplexia, ſtupor attonitus, iſtus ſanguinis.
- ſlach/boghel-ſlach.** Decipulū, decipula, tranſenna: & Secluforium, auarijū minus, quod alteri cum oſtio coniungitur ad ſcludendas aues.
- ſlach/mate in den ſanck.** Modi, moduli, menſuræ cantus, numeri.
- ſlach-ader.** Arteria.
- ſlach-bal/kolf-bal.** Pila clauaria.
- ſlach-bancke / bleefch-bancke.** Carnificina: & Laniena.
- ſlach-boom/dzaep-boom.** Re-pagulum.
- ſlach-bzaeſte.** *frif. ſicamb. j. beuſlinck.* Hilla.
- ſlach-dupue.** Palumbes, palūbus.
- ſlach-hout.** *ſland.* Ligna cædua, arbores cæduæ.
- ſlach-hups.** Laniena: & Carnificina.
- ſlach-karre.** Paruum vehiculum.
- ſlach-maend.** Nouember. q. d. menſis iugulatrius: à ſolenni iugulatione pecorum & bovm.
- ſlach-molen.** Trapeſ, trapetum, mola olearia.
- ſlach-offer.** Victima, hoſtia.
- ſlach-orden.** Acies, acies directæ: inſtructio exercitus in procinctu pugnæ ſtantis, & ad conſigendum parati.
- ſlach-reghen.** Imber, nimbus.
- ſlach-tweerd.** Romphæa, xiphomachæra, machæra Herculeana.
- ſlach-tanden.** Dentes exerti.
- ſlach-tjhd.** Nouember: tempus quo pecora maſtantur.
- ſlach-bederen / ſwanck-bederen.** Pennæ remiges, pennæ maiores auium quas quatendo expandunt.
- ſlach-blaeghe. j. ſlach-reghen.** Imber.
- ſlach-bliem.** Sagitta, phlebotomum, quo veteriniſiumentisque ſanguis detrahatur.
- ſlacht. j. ſlach.** Cædes.
- ſachten.** *ſax. ſicāb. frif. holl.* Maſtare boues, oues, &c.
- ſachter.** *ſax. ſicamb. frif. holland. j.* bleefch-houtwer. Lanius, lanio.
- ſachtinghe.** *ſax. frif. ſicamb.* Cædes.
- ſlacht. j. ſlecht.** Simplex, planus &c.
- ſlacht. j. ghe-ſlacht.** Progenies.
- ſachten.** Similem eſſe, progeniem ſequi.
- ſachten den vader.** Patriſſare, patris mores imitari, patrem moribus referre.
- ſlacke. j. ſlecke.** Limax.
- ſlack.** Laxus, remiſſus.
- ſlaecken.** Laxare, liberare, ſoluere, diſſoluere: & Laxari, liberari,

rari, solui, dissolui.

Naechinghe. Laxamentum.

Naef. j. Naue. Seruus.

Naeghe. j. Naeh Ictus.

Naeghel/Naeghel. Malleus.

Naeghel/Naeghel. Flagellum.

Naeghel/beptel/klof-beptel.

Vola.

Naeghel/Naeghel/achter-boghe.

Suffrago.

Naeghen/Naen. Percutere.

Naegher. Percussor.

Naegher/bleesch-houwer. Lan-
nus, lanio.

Naegher/Naemper. Paucula.

Naegher. j. Naeghel. Malleus:
flagellum: vola.

Naen/Naeghen. Percutere, ver-
berare, pulsare, caedere, feri-
re, icere, cudere, batuere.

Naen in stikken. Diminuere.

Naen/bechten. Confligere, ma-
nus conferre, pugnare.

Naen de ooghen op iemanden.
Intendere oculos in aliquem.

Naep/frequentius Naep. Laxus,
fluxus.

Naep. Sōnus, sopor. dicitur Naep
q. d. Naep. i. laxus, remissus: est
enim somnus quasi laxatio & im-
potentia quaedam membrorū sen-
sumque: Contrahi, inquit Cice-
ro, animum Zeno, & quasi labi
putat atque concidere, & ipsum ef-
se dormire.

Naep der leden. Torpor, tor-
pedo.

Naep des hoofes. Tempus, tē-
pora. Dicitur Naep/quod pului-
no aut palma manus, dormientiū
tempora fulciantur: quodq; pro-
fundè dormire volens in dextrum

& sinistrum tempus incumbat: à
dequse enim temporum somnus ad
oculos venit.

Naepen. Dormire, capere som-
num, ducere somnos, dormi-
scere, quiescere.

Naepen. Stupere, obstupere, tor-
pere.

Naep-banche. Cubile, scamnū
cubiculare, sedile dormito-
rium.

Naep-djanck. Potio somni-
fera.

Naep-djonck. Pocœnium, cœ-
messatio à cœna.

Naep-djoncken. Soporatus,
somno sepultus.

Naep-hupue. Vittā nocturna,
pileus nocturnus.

Naep-kamer. Cubiculum, cu-
biculum dormitorium.

Naep-laecken. Toral, toralium,
lecticaria sindon.

Naep-liedecken. Cantioncula
somniafera, carmen somnife-
rum, moduli somniferi.

Naep-mutse. Pileus noctur-
nus.

Naep-ratte. Sorex.

Naep-sele. j. Naep-banche. Cu-
bile.

Naep-sieckte. Lethargus, veter-
nus, suberh, caros, somnicu-
losa affectio.

Naep-sieck. Lethargicus.

Naep-suchtigh. Lethargicus,
veternosus.

Naep-sede. Cubile.

Naepaerd. Dormitator. **Went**
Naepaerd maecten. Vigilā-
ti stertere naso.

Naesper. Dormitator.

Naesper/

- Naeper/nacht-gast.** Hospes nocturnus.
- Naeper aen hupsinghen.** Cantherius interangularis. *vulgo* dormitor.
- Naeperigh / Naeperachtigh / Naepachtigh / Naepigh.** Sōnolentus, somnieulosus, soporatus.
- Naeperighe leden.** Membra stupida, torpida.
- Naets.** j. Naue. Seruus.
- Slagh.** j. Slach. Ictus.
- Slaghen.** j. Slaen/ Slaeghen. Percutere.
- Slaken.** j. Slaecken. Laxare.
- Slammeren/Slommers.** Confundere.
- Slammeringhe.** Confusio, trica.
- Slampampem/Slampen/Slampen/Slammen.** Ligurire, popinari, nepotari.
- Slampamper / Slammer.** Nepos, popino, heluo, barathro.
- Slanck.** Tenuis, exilis: & Vacuus, solutus.
- Slanckieren.** Laxare, soluere.
- Slanghe.** Serpens, anguis, coluber.
- Slanghe/adder.** Vipera, exetra.
- Slanghe.** Bombardalongior. *vulgo* serpentina, colubrina, *ab effigie serpentis.*
- Slanghe.** *louan.* j. kraetholinc. Spira.
- Slanghen-krupd.** Dracunculus, serpentaria maior: herba caulem habens versicoloribus draconum sive anguim maculis.
- Slap.** Laxus, lentus, fluxus, remissus, solutus, flaccidus, languidus.
- Slaphepd/Slappighepd.** Laxitas: & Ignauia.
- Slappelick.** Laxe, remisse, lente, negligenter, oscitanter.
- Slappen.** Laxare: & Laxari.
- Slauē/Slauoen.** Seruus, mancipium. *vulgo* sclauus. **Slackken.** Seruulus, mediastinus.
- Slauen/ Slauoenen.** Officia seruilia facere: labores maximos subire instar serui aut mancipij.
- Slauernisse.** Seruidus, seruitudo, grauis labor, catenati labores.
- Slauette.** Seruula vilis & ignaua.
- Slauoen/Slauē.** Seruus.
- Slacht/Slicht.** Planus, æquus: & Simplex, simplicus, singularis: & Ignobilis, plebeius, communis, vilis, tenuis.
- Slacht ende recht mensch.** Teres atque rotundus: simplex, apertus, liber, nihil dissimulans.
- Slacht ende onghelēerd mēsch.** Idiora, illiteratus, imperitus.
- Slachtighepd/Slachtepd.** Simplicitas, vilitas, tenuitas: & Imperitia.
- Slachtiglick/Slachtelick.** Simpliciter, exiliter, tenuiter: & Imperite.
- Slachten/Slichten.** Planare, complanare, in planitiem redigere, sternere, æquare, solo æquare.
- Slachten oft Slichten den twist.**

Dirimere, dissoluere, componere, decidere lites: paciſci, tranſigere, pacare, placare, ſedare, tranquillare.

Slecke/ſlacke. *Limax, cochlea, chelis, teſtudo.*

Slecke loots. *Scoria: & Lamina plumbi.*

Slecken-huyſtê/ſlecken-bozê-ken. *Cochleæ domus, calyx, teſta limacis.*

Sledde/ſlidde. *Traha, trachea.*

Slee.j. ſleeuto. *Tenuis, exilis: & Obtufus.*

Slee/ ſlee-pypme . j. ſleeuwe. *Pruncolum, prunulum, prunum ſilueſtre.*

Slee-dozn/ſleeuto-dozê. *Prunus ſilueſtris, ſpinus.*

Sleef. friſ. j. pot-lepel. *Tudicula*

Sleepken . boll. ſicamb. j. upeken. *Minoris poculi aut mēſuræ genus, cyathus.*

Sleeuto. *Tenuis, exilis, attenuatus.*

ſleeuw. *Obtuſus. Sleuwe ſcherpte*. *Obtuſa acies.*

Sleeuwe tanden. *Stupidi dentes, obtuſi.*

ſleeuwe / ſlee-pypme . j. ſlee. *Pruncolum,*

ſleeuwen. *Decreſcere, attenuari, extenuari, macreſcere.*

Slegghel. j. ſlaegghel. *Malleus.*

Slegghe. *Nebula, mador, tenuis pluvia.*

ſleggheren. *Nebulam exhalarè.*

ſleggherigh/ ſlegghe rachtigh. *Vdus, vuidus, madidus, nebulofus, pluuius.*

ſleggheringhe. *Nebulæ, tenues pluuiæ.*

Sleptk. *Planus & æquus, ſolo æquatus, humi repens.*

Slepken. *Repere, reptare, ſerpere, ſerpere humi.*

Slepp. *Tractus, ſyrma.*

Slepp oft ſteert ban byouwen klederren. *Syrma, tractus femineæ veſtis humum verrens.*

Slepp ban knechten ende dia-naers. *Agmina longa clientum, comites, comitatus.*

Slepp. *Mulier ignaua, ſegniter & teſtudineo gradu prorepens.*

Sleppen. *Trahere, verrere, raptare. & Repere, ſerpere, ſegniter incedere.*

Slepp-net/ treck-net. *Verriculum, euerriculum, rete quod verritur trahiturque*

Slem. j. ſlim.

Slem/ ſlemp. *Comeſſatio.*

Slemmen/ ſlempen. *Comeſſari, epulari, græcari, pergræcari, popinari.*

Slemmer/ ſlempen. *Comeſſator, barathro, gurges, vorago, decoctor, nepos, aſotus, euerſor, prodigus, heluo, popino, glutto, manduco.*

Slempen. j. ſlemmen. *Comeſſari.*

Slete. *Tritus, attritus, uſ: conſumptio, intertrimētum, interritura, detrimentum.*

Slete/ bertieringhe. *Venditio frequens mercium.*

Slerigh. *Tritus, detritus, attritus, vſu conſumptus.*

Slets/ ſlette/ ſleſer. *Lintheum tritum, panniculus, penicillamen-*

mentum, peniculum.

Sleunen/slonē. Frondare, putare arborem, furculos ramis adimere.

Sleur/slepp. Tractus, syrma.

Sleuren/slozen. Trahere, vertere, humi prorahere.

Sleutel. j. slotel. Clavis.

Slibbe/slibber/slijm. Limus, cœnum mollius.

Slibberachtigh/slibberigh. Limosus: & Lubricus.

Slibberen. Labi, lapsare, prolabi.

Slicht. flam. j. slecht. Planus, simplex.

Slichten. j. slechten. Planare, cōplanare, solo æquare.

Slick. j. slock. Helluo.

Slicken/slocken. Vorare, glutire, deglutire, absorbere, tubercinari, ingurgitare.

Slick-beet/snick-beet. Calidus adeo, vt deuorari statim debeat, ne adurari os.

Slick-bjocke/ snickel-bjocke/ slockel-bjocke. Bolus qui deglutitur aut deuoratur vno haustu.

Slickeren. Sorbere, absorbere.

Slickeringhe. Sorbitio: & Ecligma, linctus, illinctus, id quod lambendo illingitur.

Slijck. Cœnum, lurum.

Slijckachtigh/slijckigh. Cœnosus, lutosus, lutulentus.

Slijck. cimbr. Tinca, merula lacustris, fullo piscis.

Slijm. Limus, fæx.

Slijmachtigh. Limosus, fæculentus.

Slijmigh. Limosus.

Slijmighhepd. Limus, fæces.

Slijpen. Acuere, exacuere core, in cote subigere, exterere acie ferri.

Slijpen het gheskeente. Polire gemmas.

Slijp-steen. Cos, cos aquaria, rotaria, gyralis.

Slijte/slete. Tritus, attritus, cōsumptio.

Slijte. Atrophia.

Slijten. Terere, atterere, absumere, conterere, consumere.

Slijten. j. bertieren. Vendere merces, distribuere.

Slijten den twiſt. j. sliſſen. Componere lites.

Slim. Limus, obliquus, transfusus, obtortus.

Slim. Prauus, peruersus, dolosus, fraudulentus, vafer, astutus.

Slim boeue. Praeposterus & peruersus homo.

Slim-been/ krom-been. Varus, loripes, cui obtorta sunt crura.

Slimhepd/ slimmighhepd. Obliquitas: & Prauitas, peruersitas, dolus, vafritia, astutia.

Slimmelick. Obliquè: & Prauè, peruersè, dolosè, astutè.

Slinck/linek. Sinister, læuus.

Slincke hand. Sinistra, læua. sc. manus.

Slincke poot. Sinistra manus: & Scæua, qui sinistra manu utitur pro dextera.

Slinckaerd. Scæua, scæuola.

Slincks. Sinister: & Scæua, scæuola.

Slincks ende rechts. Ambidexter.

Slindē. Vorare, glutire, haurire

Slinder/berflinder. Lurco, hel-
luo.

Slinder. Vipera: serpentis ge-
nus.

Slinghe/slinger. Funda, ba-
learis funda.

Slinghen/slingerhen. Funda ia-
cere, funda torquere.

Slingerhen. Testulam aut la-
mellâ distringere super aquæ
æquor.

Slinger-spel. Epostracismus:
ludus quò testulam aut la-
mellam siue lapillum distrin-
gunt super aquæ æquor, nu-
merumque saltum quos fa-
cit priusquam desidat, ineûr,
victoria penes illum relicta
quæ saltuam multitudinem su-
peret.

Slinger-boet. Loripes.

Slinger-bupsten. Pugnare, pu-
gnis contendere.

Slingerer. Funditor, fundibu-
larius.

Slippe. Crena, inci'sura.

Slippe. Lacinia, sinus vestis, pars
siue segmentum vestem se-
parans, peniculamentum.

Slippen. Lacerare, inscindere,
dissicare.

Slippen de ooren. Lacerare au-
res, dissicare, diuidere.

Slissen .j. slichten. Complā-
nare.

Slobbe .j. sloef-hose. Pero, ti-
biale laxum.

Slobberen. Laxum siue flaxidū
esse.

Slock. Gula, frumen: & Bara-
thrum, vorago, gurgès,

Slock. Haustus.

Slock .j. Slocker. Helluo, vorax:
Slock: Canis vorax & rapax,
harpyia.

Slocken/slicken. Vorare, deuo-
rare, glutire, deglutire, ingur-
gitare.

Slocker. Helluo, pamphagus,
gurgès, barathrum, vorax, in-
gluuiosus.

Slockachtigh / Slockerachtigh.
Gulosus, ingluuiosus, vorax.

Slockerigh. Vorax.

Slockinghe. Ingluuiosus, ingur-
gatio, voracitas.

Slodde . Sordida & inculta
mulier: ambubaia.

Slodder/slodderer. Homo sor-
didus, incultus, incomposi-
tus, negligens.

Slodderen. Flaccere, flaccescere.

Slodderachtigh . Sordidus, ne-
gligens.

Slodderende . Flaccidus, laxus,
fluxus.

**Slodder-hosen / Slodderende
coussen.** Caligæ rugosæ, laxæ,
follicantes.

Slodde .holl. sicamb .j. pantoffel.
Crepida, sandalium.

Sloef. Toga siue tunica rudis,
impolita & sordidula, pe-
nula.

Sloef. Homo sordido siue horri-
do cultu: homo incultus ve-
stibus & moribus, incompo-
situs, dissolutus, ignauus,

Sloef-hose. Pero, tibiale laxum.

Sloeppe. Clauus ferreus minor.

Sloeppe/sloepken. Nauicula.

Sloepen/sluppen. Repere, irre-
pere.

Sloester / snoester. Culcola,
cor-

- cortex viridis putamen nucis
ambiens, calyx pulvinatus.
- floesteren/ snoesteren.** Demere
culcolas.
- Blom. fland. j. flim.** Obtortus,
obliquus.
- flommeren.** Confandere, in-
tricare, impedire.
- flommeringhe.** Confusio, im-
pedimenta, trica.
- klompe. hpl. j. klompe.** Calo,
calopodium.
- Blonde. gen. sax.** Fauces, frumē:
O Baradium, vorago, hiatus
terra.
- Blonen. j. flenen.** Frondare,
furculare, putare.
- Blons/ fluns.** Laxus.
- Blou- bza floobjade. fland.** Fa-
liscus, faliscus venter: botu-
lus.
- Blouf. j. flooue.** Replicatio.
- Blouze/ floozken.** Ignava mu-
lier, sordida ancilla, femina
vilis.
- blouze/ flooz- koole.** Brassica Cu-
mana, læuis, rubra: brassica
vulgaris fatiua foliis extensis
- blouzen/ flouren.** Trahere, pro-
trahere, verrere.
- Blout.** Fossa palustris, fossa in
pratib.
- Blouue. vetus.** Velum, regmen.
- blouue/ blouf.** Replicatio, refle-
xio.
- blouue/ bloufken.** Folliculus, lo-
bus.
- blouue oft bloufken der man-
lickhepd.** Præputium.
- blouuen.** Velare, tegere, operire,
velare caput.
- blouuen/ op- blouuen.** Retegere,
- denudare id quod rectum
erat.
- blouuen / op- blouuen de mou-
wen.** Reflectere manicas, re-
plicare manicas.
- Bloupe. j. flupp- hol.** Latibulū.
- bloupe. fris. j. floutwigne.**
- blouzen. j. blouzen.** Trahere, ver-
rere.
- Blouze. vetus.** Vorago, gurgis.
- Bloupen/ blouzen.** Sorbillare,
sorbere, lignire.
- Bloufe. j. flodfe.** Crepida.
- Blot.** Sera, claustrum ferreum.
- blot/ booght.** Arx, castrum, ca-
stellum.
- blot/ be- flupt oft epnde.** Clau-
sula.
- blot- maecker.** Faber ferrarius.
- blot- reden.** Conclusio, epilogus.
- blot- reghel/ flupt- reghel.** Clau-
sula.
- Blotel/ flotel.** Clauus.
- blotel des taers.** Epacta: dies
additij: quibus additis anno
lunari 354. dierum, comple-
tur clauditurq. annus solaris
365. dierum.
- blotelen.** Securiculæ: subscudes
duo tigna inter se vincientes:
O Ansæ ferreæ quibus saxa
implumbata ligantur.
- blotelen van de snaeren.** Verti-
culi, verticilli, epitomia, pa-
zilli quibus fides vel tēdun-
tur vel remittuntur.
- blotel- bloemen/ hof- bloemen.**
Verbasculū, articularis, *offi-
cin.* herba paralytis, primula
veris.
- Bluper.** Lorum, loramentum,
ligula, ligamen.

Sluper. Rica, rricula, plagola, flā-
meum, peplum, velum.
Sluper/arm-band. Mitella: lin-
teum in quo brachium læsum
sautiumve suspenditur.
Sluper-wl/randsl-wl. Vlula flā-
meata: plumis circa faciem,
mulieris peplo vel flammeo
obuoluta caput & faciem re-
ferens.
Slupf. Boscas. Avis rostro lato
ad quandam cochlearis spe-
ciem.
Slupme. Cortex, corticula,
membranula, siliqua.
Slupmen. Furtim præterlabi,
clanculum & rectè transire,
tacitè prorepere.
Slupmen/Slupmeren. Dormi-
tare, soporari.
Slupmer Slupper. Subdulus, clā-
taciteque prorepens.
Slupmer. Dormitator.
Slupmer. Fur dolosus: nocte ad
sua furta euigilans.
Slupmerachtigh. Somniculo-
sus, somnolentus.
Slupmeringhe. Dormitatio.
Sluppe. Latebra, latibulum.
Sluppen. Prorepere tacitè, oc-
cultè gradi, latenter ire.
Slupp-horck. Latibulum, late-
bræ.
Slupp-hol. Latibulum, latebræ,
cuniculus, effugium, refu-
gium.
Slupper. Latebricola: & Insidia-
tor latens, subdulus.
Slupse. Aquæductus.
Slupse/spupe. Cataracta, emis-
sarium, obex aquarius, com-
ma. *vulgo* slusa.

Slupfen. Obturare, obstruere, oc-
cludere, claudere.
Slupten. Claudere, occludere,
serare, obserare.
Slupten den brief. Obsignare li-
teras, occludere signi impres-
sione.
Slupt-balck/Slupt-steē. Tholus.
Slupt-boom. Vectis.
Slupt-koole / kabupt-koole.
Brassica capitata. *q. d.* brassica
clausa.
Slupt-naghel. Clavus capita-
tus.
Slupt-reden. Con. *to.*
Slupt-reghel. Clausula rhyth-
mij, periodus rhythmica.
**Slupt-steer/Slupt-balek/latem
int welffel.** Tholus: testudi-
nis umbilicus in medio tecto,
in quem capita trabium con-
ueniunt concludunturque.
Sluns/Slons. Laxus.
Sluns.j. sloef. Homo ignauus,
dissolutus.
Sluts.stand.j. slap. Laxus.
Smacht.sax.sicamb. Esuries, fa-
mes.
Smachten. vetus. Esurire, fa-
mere.
Smack. Rhus coriaria, rhus ter-
ginus vel tergorarius: quo
tergora & coria desuntur,
frutex coriari. *vulgo* sumach.
Smacke. Collisio, collisus, illi-
sus, concussus, iactus, plaga,
iactura, damnum, oppressio.
Smacke. Genus navis oblongæ.
Smacken. Collidere, illidere, cō-
cutere, iactare, proiicere, pro-
sternere, quassare cum vi aut
sonitu, impingere.

Smack-

Smack-mupl. Manduco, manducus.

Smack-muplen. Maxillas siue labia inter se claro sono collidere manducando, diductu labiorum sonum edere.

Smade/Smadde. Vituperatio, contemptus, vituperium, contumelium, contumelia.

Smaden/Smadden. Contemnerre, aspernari, vituperare, contumiri.

Smadigh/Smaddigh. Contumeliosus, ignominiosus.

Smadighlick/Smaddighlick. Contumeliosè.

Smack. Sapor, gustus.

Smackcken. Sapere, gustare.

Smackelick. Suavis, gratus linguæ siue palato, sapidus.

Smacke-loos. Surdus, sine gustu.

Smad.j. Smade. Concumelia.

Smal/Smal. Exiguus, tenuis.

Smal.j. smeer. Abdomen.

Smalrotten/Smoozotten. Parasitari.

Smalrotter. Parasitus, gnatho.

Smal. Exiguus, tenuis, iustus, angustus, contractus, arctus, gracilis, gracilentus.

Smale weggen. Viæ arctæ, semitæ.

Smale ionckers/Smale heeren. Tenuis fortunæ domini: beneficiarij & nobiles ministri.

Smale steden. Minores ciuitates.

Smalen/Smallen/Smalere. Extenuare, coarctare, contrahere, minuere, diminuere.

Smalen op iemanden. Detrahere alicui, derogare.

Smid/Smid. Faber ferrarius.

Smiden. Cudere, accudere, conflare.

Smid-halgh. Follis fabrilis.

Smid-back.j. Iesch-troch. Lacus.

Smid-kolen.j. steen-kolen.

Carbones faxei.

Smidse/Smidse/Smisse. Fabrica ferrea, officina ferraria, vstrina

Smeecken/Smeeckelen. Blandiri, palpare, palpari, adulari, assentari, blanditias dicere.

Smeeckelick. Blandus, blandulus, blandiculus.

Smeecker. Adulator, assentator, blandidicus, blandiloquus, blandiloquens.

Smeeckinghe. Blanditia, blanditiæ, blandiloquentia, blandimentum, adulatio, assentatio.

Smeeente. *holland.* Penelope: avis anate minor, in signe habens puniceo colore collum.

Smeer. *fland.j. teer.* Tenuis, exilis.

Smeer/Smal. Adeps, aruina, pinguedo, abdomen: & Comestatio, popinatio, helluatio.

Smeeeren. Linere, allinere, collinere, illinere, vngere.

Smeeeren. Curare cuticulam, popinari, helluari.

Smerr-bupck. Ventricosus, ventriosus, ventrosus, venter, pinguis aqualiculus, ventri & abdomini seruiens, gastrimargus, homo bene curata cute.

Smerr-

Smeeer-kalk. Gypsum: materia calci similis, qua tectoria parietibus inducuntur.

Smeeer-keerffe .j. rueten-keerffe. Candela sebacea.

Smeeer-kruyd. Orobanche, scādulaca: herba vno tantum asurgens cauliculo pingui & molli.

Smeeer-maend *vetus fland.* Nouember. q. d. mensis genialis.

Smeeer-moztel. Faba crassa, crasfula, telephium. q. d. radix vnguentaria.

Smeeerachtigh / Smeeerigh. Vnguinosus, pinguis.

Smeeersel. Litura, vinctio, vinctura.

Smelt. *vetus.* Liquor, liquamen.

Smelte. *vetus. flād.* Ora ferrea aut argentea balthei.

Smelten / Smiltten. Liquare, liquefacere, liquidum & fluidum facere, eliquare, conflare, fundere: & Liquere, liquefcere, liquefieri, fundi, eliquefcere, liquidum fieri.

Smelten. Stercus liquidum egerere. *dicitur de anibus.*

Smelt-haer. Liquidus.

Smelt-hung. Conflatorium: officina liquatoria, vstrina.

Smelt-ouen. Vstrina.

Smere .j. smeer.

Smorghel. *ger.* Smitis: lapis quo vitrum finditur, & rubigo è gladiis exteritur. *vulgo* smeriglius.

Smerlin / merlin. Aefalo, accipitris genus. *vulgo* smeriglius & smerlinus.

Smerits. Dolor, acerbitas,

Smerten. Dolere, vrere.

Smertsel. Dolor: & Intertigo, attritus.

Smertigh. Dolorificus.

Smete / smijtinghe. Verber, ictus, percussus, percussio.

Smers / smetsch. Prædulcis, mulseus: & Nauseam pro-uocans sapor nimia dulcedine.

Smets. Comestatio, epulum.

Smetsen / smetschē. Epulari, comestari, ligurire.

Smette. Macula, labes.

Smetten. Maculare, commaculare, inquinare, coinquinare.

Smettigh. Maculosus, immundus, impurus.

Smettelick. Contagiosus.

Smettelicke sieckte. Morbus contagiosus, contagio, contages, contagium.

Smeyren .j. smeeren. Linere: & Heluari, vorare.

Smeyren .j. smozjen. Vaporare, fouere.

Smid .j. smed. Faber.

Smijdigh / ghe-smijdigh. Mollis.

Smijdighen. Mulcere, mollire.

Smijten. Percutere, verberare, batuere.

Smiltten .j. smelten.

Smuel. Tepidus: & Calens, feruens.

Smuel weder. Aura repida, feruens: tempus æstuosum, æther liquidus: aër candēs siue candescens, languidulus.

Smokē .j. smoockē. Vaporare.

Smoock. Vapor, fumus.

Smoocke. Cinisio, mediastinus, manci-

mancipium abiectum.
smoocken / smoken / smupcken. Vaporare, fumare.
Smooz. Fumus.
smoozen. Fumare, vaporare, exhalare.
smoozen / dempen. Extinguere, enecare, suffocare.
smoozen. Mergere, submergere, demergere.
smoozen / stouen. Fouere, fomentis tepescere, vaporare, suffire, tepidare, in olla aperta aliquid coquere siue excoquere.
smoozen ende stampen. Ventrose minari, intonare verbis.
smooz-panne. Testus, restum.
Smotte / smutte. *ger. sax.* Conuicator, suggillator, exagitator: & Abiectus minister.
smotten. *ger. sax. scamb.* Suggillare, conuitari, perstringere, taxare.
Smout. Adeps, atuina, pinguedo pinguis, liquor, pinguedo liquida, axungia.
smout / raep-smout / lijnsen-smout. Oleum ex seminibus rapi aut lini expressum.
smouten. Linere aruina, buryro, oleo, pingui liquore.
smout-pepze. Pyrum musteū. & *per metaph.* Palpus, blanditiz, blandimentum.
smout-molen / olle-molē. Trapas, mola olearia.
smoutachtigh. Pinguis, oleosus.
Smutcken. *sax. fris. scamb.* Ornare, comere.
Smupck. *land.* Nebula, fumus, vapor.

Smupcken / smoocken. Fumare, vaporare, nubilare.
Smupckende. Nubilus, obductus.
Smupckende kolen. Prunæ cineribus obductæ, carbones non prorsus igniti aut candentes.
Smupckende weder. Aër nubilus, nebulosus.
Smupsteren. *j.* Smerere, Lineare, oblinere, vngere.
Smul. *j.* Smoel. Feruens, calens, &c.
Smul van dzancke. Calens potu, seruēs mero, obrutus vino.
Smullen. Curare genium mero, cupediis: pergracari: epulis & porationibus inseruire.

S N

Snabde. *vetus.* *j.* snebbe. Rostrium.
snabbien. Ore aut rostro inuadere, mordere: & Latrare: & Captare, captitare, raptare.
Snack. Respiratio, respiratus, anhelitus: & Singultus.
snackē. Respirare, captare animam, anhelitum recipere: & Singultire: & Captare, captitare, hiāti ore captare, anhelare, adspirare, inhiare: & Latrare, gannire, garrire, fabulari.
Snap. Raprus, interceptio.
snap. Garrulitas, loquacitas.
snappen. Captare, raptare, interceptere, raptimprehendere.
snappē. Garrire, blaterare, prærapidē, multumque loqui.
snap-hasn. Grassator, equus præ-

- prædator, excursor, latro, sicarius.
- Snap-repse.** Excursus, excursio.
- Snapper.** Interceptor.
- Snapper.** Garrulus, blatero, loquax, loquaculus, locutuleius, prærapide multumque loquens.
- Snare.** Fides, chorda, neruus, neruia.
- Snaren-spel.** Fides, ium: lyra, cythara, aliudve instrumentum musicum in fidibus siue chordis habens harmoniam.
- Snaren-speelder.** Fidicen.
- Snarre/ Suarre.** *ger. sax. fris. sicamb. holland.* Nurus. **Quæde**
- Snarre.** Mulier maledica, rixosa.
- Snarren.** Iurgare, fremere, strepere, murmurare.
- Snater.** Garrulitas, garrulitas odiosa, loquacitas inepta.
- Snaterachtigh.** Garrulus, inepte loquax.
- Snateren.** Garrire, blaterare.
- Snauel/ Snel.** Rostrum.
- Snauel banden olifant.** Proboscis, manus.
- Snauw.** Scōma, dictum amarum, sermo amarus, lattratus, maledictum.
- Snauwen op iemandē.** Ore aut rostro inuadere aliquem, lattrare in aliquem, allattrare alicui, imperere aliquem maledictis.
- Snebbe.** *sax. fris. sicamb.* Rostrū auis.
- Snebbe.** *holl. fris.* Cymba oblonga.
- Snebel. j. Snauel.** Rostrum.
- Snecke** *ger. sax. sicamb. j. clecke.* Limax, cochlea.
- Snede.** Cæsura, incisura, scissura, scissio, scissus: & Segmē, segmentum, tomus.
- Suede/ scherpte.** Acies.
- Snedeltnck.** Cæso, onis: cæso matris, ytero natus.
- Snees.** *holland.* Vicenarius.
- Sneeuw/ snee.** Nix.
- Sneeuw-wit.** Niueus.
- Sneuwen.** Ningere. **Het sneeuw** Ningit.
- sneuwachtigh.** Niuialis.
- Sneken.** Animum percellere.
- Snel.** Celer, pernix, acer, velox, ocyor, ocyus, citus. *vulgo snellus gall. isnel. ital. snello, isnello.*
- Snelheyd/ snelligheyd.** Celeritas, velocitas, peruicitas.
- snellick.** Celeriter, velociter, ocyus, ocyssimè, citò.
- snellen.** *sax. sicamb.* Festinare, accelerare, properare.
- Snel-waghe.** Frutina.
- Sneppe.** Ficedula, turdus, gallinago, rusticula, scolopax, rustica perdix. *vulgo sneppa.*
- Snep-hoen.** Ficedula, gallinago.
- Sneuel. j. ongheltnck.** Casus aduersus.
- Sneuen.** Desicere, frustrari, errare, labi: & Vacillare, cespitare.
- Snick/ snack.** Singultus.
- Snick.** Respiratio, respiratus, anhelitus.
- Snicken/ bicken.** Singultire.
- snicken.** Respirare, recipere anhelitum, spiritum ducere, animam attrahere.
- snicken. j. slicken.** Sorbere, absorbe-

- forbere, gloriare, deglutire.
Snick-heet. j. **Slick-heet.** Calidus
 & forbilis.
Snickel-bzocke. j. **Slickel-bzoc-
 ke.**
Snicke sax. fris. j. **Schuyte.** Sca-
 pha.
Sniffel. sicamb. j. **steen-pupste.**
Snigghe. j. **Stecke.** Limax.
Snijden. Scindere, putare, se-
 care, merete.
Snijden. Sculptere, insculpere,
 cælare.
Snijden. Castrare, euirare.
Snijd-mes. Culter putatorius,
 scalprum.
Snijder. Scissor, putator, seca-
 tor.
Snijder. Sculptor, scalptor, cæ-
 lator.
Snijder. stand. j. **mes.** Culter.
Snijder. ger. sax. fris sicamb. holl. j.
klee-maecker. Sartor, sarcini-
 ator, vestiarius.
Snijdelinck. Segmen segmen-
 rum, resegmen, recisamen-
 tum.
Snijdel. Segmen, segmentum,
 resegmen.
Snippen/Snippen. Reseca-
 re, secare, incidere.
Snipperinghe / Snipperlingh.
 Segmenta, ramenta, præse-
 gmina, recisamenta.
Snit. Securicula.
Snocken/nocken. vetus. Sin-
 gultire.
Snoeck. Lucius.
Snoepen. Scindere, cædere.
Snoepen. Frondare, putare, frõ-
 des amputare, collucare.
Snoep-mes. Falx putatoris,
 falx vineatica.
Snoeper. Frondator, putator.
Snoepstel. Ramenta arborum,
 frondes amputatæ.
Snoepen. Catillare, ligurire: &
 Vorare poma.
Snoep-merckt. Forum cupedi-
 narium: & Foru oporium.
Snoeper. Cupes, catillo.
Snoepertje. Cupedia, orum: cu-
 pedix, arum.
Snoer. Funis, restis, chorda, li-
 gaculum.
Snoer-recht. Regularis, dire-
 ctus, perpendicularis.
Snoeren. Stringere, constringe-
 re, restringere, circumstrin-
 gere, contrahere funiculo.
Snoeren den beck. Comescere
 labellum: constringere os.
Snoester. j. **Sloester.** Putamen.
Snoesteren/Snupsteren. Ligu-
 rire, vorare poma, &c.
Snoesteringhe / Snupsteringhe.
 Poma, nuces, pisa, cerata, & id
 genus alia parui momenti.
Snoeue. Respiratio.
Snoeven/Snupven. Respirare,
 interspirare, spiritum recipere,
 follicare.
Snof/Snuf. Singultus.
Snof/Snuf. Rheuma, rheumatis-
 mus, catarrhus, grauedo, de-
 fluxio capitis ad nares.
Snoffen / Snuffen. Singultire:
 & Naribus spirare, afflare,
 efflare, proflare, follicare, fol-
 lium more reciproco spiritu
 nares agitare: & Nictere,
 subodorari, subolere.
Snoffelen / Snuffelen. Nictere,
 subolere, naribus spirare,
 odora-

- odorare , indagare canum more.
- Snoode.** Vilis, malus, improbus, turpis, contemptus, spreus, aspernabilis, terer.
- Snoodhepd/ Snoodighepd.** Vilitas, malitia, improbitas, turpido.
- Snoedelick.** Contempnim.
- Snoezken.** Singultire.
- Snoezken.** Stertere, rhōchissare, proflare pectore somnum: & Iactare, crepare verbis, proflare fastum, minas, iram.
- Snoezkinghe.** Rhonchus, stertērium sonus: & Iactantia, iactatio.
- Snoyre.** j. snarre. Nurus.
- Snoyren.** j. snarren. Sufurrare, fremere.
- Snot.** Mucus, myxa, nariū humiditas.
- Snot-baerd.** j. knenekel-baerd. Mystax: barba sub naribus in quam distillat nasus.
- Snotte-belle.** Stiria mucī, stilla mucōsa.
- Snot-doeck.** j. snut-doeck. Muccinium.
- Snot-gat/neuf-gat.** Naris, nares.
- Snot-mupf.** Mucosus: cui mucōnares disfluunt.
- Snot-schjabbet.** ironicē. j. Varsbter. Tonfor.
- Snoter/ Snoteringhe.** *vetus.* Rheuma, catarrhus, coryza.
- Snottigh.** Mucosus.
- Snotten.** j. snutten. Mungere.
- Snottof.** Mucosus.
- Snouelen.** j. sneuen. Deficere, labi, cespitare.
- Snuuf.** j. snof. Rheuma.
- Snuysteren.** j. snoesteren.
- Snupte.** Rostrum.
- Snupte.** Proboscis, promulsis, manus elephanti.
- Snupte.** Rostrum, rostra: pars navis primore in prota ex-
porrectior & acutior.
- Snupten.** *bell.* j. snutten. Mungere.
- Snuptert.** Nasutus, naso insignis
- Snuptert/ bleet.** Raia oxynichos.
- Snuptue.** j. snof. Rheuma, catarrhus.
- Snuptuen.** j. snoffen. Naribus spirare.
- Snut.** j. snof. Mucus.
- Snutten.** Mungere, emungere: & Einūgere pecuniis, fallere.
- Snut-doeck/ snuttel-doeck.** Muccinium, stropholum.
- Snutter/keerf-snutter.** Emunctorium: furcinula qua ellychnium superuacuum candela emungitur.
- Snutsel.** Mucus, narium purgamentum.
- Snutsel van de keerste.** Fucus, fungus candela.

S O

- So/soo.** Sic, ita: & Tam, adeo: & Tunc, tum.
- so als.** Sicut, sicuti, velut, veluti, ceu, tanquam.
- so-baentgh.** Talis, eiusmodi.
- so dickwils.** Toties.
- so groot.** Tantus, tam magnus.
- so haest.** Tam cito.
- so haest als.** Simul ac, simul atque, quum primum, statim quum, statim vt, vt primum, vbi

- vbi primum, simulac.
So ick verstaet. Vt intelligo,
 quantum intelligo.
So ick am sie / so ick om sach.
 Quum respicio, quum respi-
 cerem. *Als de swaermē aen
 komen / so nascht de somer.*
 Cum hyrundines adueniunt,
 tunc æstas imminet: aduen-
 tantibus hyrundinibus, im-
 minet æstas.
So-lick / sulck. Talis, eiusmodi,
q. d. so lick siue so ghe-lyck. i.
ira similis.
So seere. Adeo, tantum, tanto-
 pere.
so vele. Tantum, tot.
so vele als. Quantum.
so wanneer Quandocunque.
so wel. Tam bene, adeo bene.
sa wel als. Aequè ac, æquè at-
 que, similiter, vt, iuxta, iuxta
 ac.
so wie. Quisquis, quicumque.
Sobhen / sobbelen. *fland.* Cæ-
 spitare, titubare gressu.
Sober. Sobrius, liccus, parcus
 & continens, frugalis.
Soberheyd. Sobrietas, parcitas.
Soberlick. Parçè.
Soch / sooghstl. Succus.
Soch / soech. Sus.
Socke. Soccus, calceus laneus,
 solea lanea aut linea.
sockelen / suckelen / strupckelē.
 Cæspitare, vacillare, offende-
 re ad stipitem.
**Sode / soode / sove / soeuwe /
 soedse** *sax. fris. holl. sicamb. flād.*
 Cæspes, gleba: & Canalis, cloa-
 ca, latrina, puteus, filanus,
sode / siedinghe. Ebullitio.
- Sodigh / siedende.** Feruidus, fer-
 uens.
Soebe, fris Palla, muliebre ve-
 stimentum.
Soech. Sus, porca.
Soecken. Quærere, cōquirere,
 exquirere, inquirere, requi-
 rere, vestigare, inuestigare,
 indagare, aucupari, exigere,
 rimari, captare, petere.
Soede / soedse / soepe. j. sode.
 Cæspes: & Cloaca, &c.
Soeffen / soffen. Sorbere, sor-
 billare.
soeffen / soekelē / suffelen. Flate,
 sufflare.
Soepe. j. sode. Cæspes: & Clo-
 aca.
Soel. j. smoel. Tepidus, &c.
Soele. j. sulle. Limen.
Soen. Suauium, basium, oscu-
 lum: & Recōciliatio. **Soen-
 ken.** Suauiolum.
soen. fland. j. ransoen. Redem-
 ptio, luitio, lytrum.
soen van dood. slagh. Piaculū:
 expiatio, expiamentum ne-
 cis humanæ.
soenē. Suauuari, osculari: & Re-
 conciliare, cōciliare pacifica-
 re, pacem facere, placare, pro-
 pitrare, propitiari.
soenen den dood. slagh. Cæ-
 dem expiare.
soen. bræcke. Infractio recon-
 ciliationis.
soen. penninghen. Numi ex-
 piationis: pecuniæ quibus
 luitur & expiatur cædes: pe-
 cunia piacularis.
soen. stuck. Piaculum, factū re-
 cōciliationis, factū piaculare.
 1 soener.

Soener. Reconciliator, pacator, expiator.

Soeninghe. j. **Soen.** Recōciliatio, expiatio.

Soepen j. **Suppen.** Sorbere.

Soepen. *fr.* j. **boter-melck.**

Soer/luer. Acidus.

Soelen. Leni dulciq̄ue aura spirare.

Soelsinghe. Aura, ventus lenior.

Soeteler. *fland.* j. **soeteler.**

Soet/suet. Suavis, dulcis, mel-leus, nectareus, mitis.

Soeten. Dulcare, edulcare, con-dulcare, indulcare: & Dulce-re, dulcefcere.

Soet-vertigh. Suavis, benignus, expers fellis.

Soetachtigh. Subdulcis, dulcicu-lus.

Soethepd/soetighepd. Suavi-tas, dulcedo, dulcor.

Soetelick. Dulcè, duleiter.

Soethen. Dulcis amica, glyco-rium.

Soethens. Dulce, dulciter, blan-dè, molliter.

Soet/roet vā de schoude. Fuligo. *Dicitur soet per antiphrasim, quasi minimè dulce, ob amarorē scilicet: qua de causā etiam t' biter van t' kaskoen stādīn vocatur gall sūye.*

Soetachtigh/soetachtigh. Fuliginosus.

Soetelen. Inquinare, fuligine maculare, turpare, foedare, inquinare.

Soetelen. Sordida & vilia officia obire: illiberale artificiū exercere, versari in sordida & tenui arte.

Soetelen in den kringh. Soffar-raneum aut caculam agere, cauponari, agere lixam.

Soetel-papier. Charta inepta, sordida.

Soetel werck. Vile opus.

Soeteler. Mediastinus, mercenarius sordidus, cacula, caupo, lixa, mercator tenuis & vilis: *mercatura enim quenu tenuis, sordida est, teste Cicerone.*

Soeteler in den kringh. Macel-larius militaris. Suffarraneus: coparius *teste Turnebo.*

Soetelrjje. Vile opus, sordidum artificium, inquinamentum, sordes, quæstus sordidus, quæstus illiberalis.

Soenwe. j. **Soe.**

Soffen/soffelen/suffelen. Sufflare.

Soffen. Sorbere, sorbillare.

Soffet. Colaphus.

Soetraen. j. **saffraen.**

Soelck/sulck. j. **so-lick.** Talis.

Sold/soldaet j. **soud/soudaet.**

Solder/soetter. Solarium, lacunar, tabularum, contignatio.

Solder vā de lupte. j. **roose.** Magas, chelys.

Solderen. Coassare, coaxare, cō-tabulare.

Solder-balck. Trabs, trabs perpetua.

Solder-berd. Tignus, assamēn-
ta, afferes.

Solder-ribbe. Tignus, tignum.

Solderinghe. Tabularum, con-tabulatio, contignatio, coassatio, coaxatio, asserum structura.

Sole

- Sole van den schoen.** Solea.
sole van den voet. Planta pedis, inferior par pedis.
sole/pantoffel. Crepida, solea.
solen. Suppingere soleas.
Solfer. Sulphur. **Gheleschte solfer.** Sulphur factitium, sulphur mortuum.
solfer-mijne. Fodina sulphuraria.
solfer-pytem. Sulphuratum.
solfer-steen. Sulphuratum.
solferachtigh. Sulphuratus, sulphureus.
solferen. Sulphure miscere siue aspergere.
Solick j. so-lick. Talis.
Som. Aliquis, quidam: & Aliqui, quidam, nonnulli.
som-tijds. Aliquando, interdū, nonnunquam, quandoque.
som-wijlen. Aliquando, quandoque, interdum.
Somer. Aestas. **Somer.** quasi **son-heer** / id est, solis dominus dicitur Petro Nannio. **Becano** autem **somer** quasi **samer** / id est, coaceruator: quod *aestas coaceruet ea qua ad usum sunt necessaria.*
somer-fruyst/somer-dest. Pomum præcox, præcoquum, æstium.
samer-hitte. Aestus, feruor æstiuus.
somer-hups. Aestiuorum.
somer-legher. Aestiuorum.
somer-looue. Umbraculū, pergula æstiuā.
somer tertwe. Triticum trime-stre, setanium, martium: quod vere seritur.
somer-tijd. Aestium tempus.
somer-boghel. j. pepel. Pappilio.
somerachtigh. Aestiuus.
someren/ber-someren. Aestiuare.
somersech. Aestiuus.
Somme. Summa. **Somme gheldts.** Summa pecuniæ.
Groate somme gheldts. Ingens pecunia.
Somme/ some/ pack/ last. Onus, sarcina, sarcina iumentaria. *vulgo* summa, soma.
som-beste. Iumentum clitellarium, sarcinarium, vectarium.
som-estel. A sinus clitellarius.
som-muyl. Mulus clitellarius, sarcinarius.
som-peerd. Equus clitellarius, sarcinarius.
som-sadel/ scheen sadel. Clitella.
sommier. *vetus* *fland.* Iumentum clitellarium, sarcinarium. *gall.* *sommier.*
Sommigh/som. Aliquis, aliqua, aliquod.
sommighe. Aliqui, quidā, plerique, nonnulli.
sommighe wyle . j. som-wyle. Aliquando.
Sompe/kodde. *fland. j. kolue.* Claua.
Sompe. Claudus, claudicans. *ital. Zoppo.*
sompen. Cespitare, vacillare, offendere, claudicare.
Son/sonne. Sol, Titan, Phœbus.
son-auond. *sax. framb.* Dies sabbathi:

- barhi**: feriae praecedentiae dici solis siue dominici.
son-dagh. Dies solis, dies Dominicus. *Diem quorū Mathematici Solis vocant, Christiani Dominico adscribunt dicantq̄: est enim Dominus noster Iesus Christus verum mundi iubar, sol verus, & lux vera illuminans omnem hominem.*
sonachtighe plasse. Locus apricus, soli expositus.
sonnen/van de sonne. Solaris.
sonnen-bitte. Soles, solis æstus, solis ardores.
sonnen-schijn. Soles, solis splendor, candor, fulgor.
sonnen-stand. Solstitium.
sonnen-stralen. Radij solares.
sonnen-wende. Solstitium.
sonnen-wende. Heliotropium, herba solaris, verrucaria, herba cancri: herba solis cursum sequens, seque cum sole circumagens.
sonnen-wijser. Horologiū sciatericum, horologium solarium.
Sonde/sunde. Peccatum, delictum, erratum, crimen, noxa, noxia, culpa, piaculum.
sond-offer. Piaculum.
sond-bloed. Diluuium, cataclysmus, inundatio vniuersalis peccati causa.
sondaer. Peccator.
sondigh. Peccatis obnoxius.
sondighen. Peccare, delinquere.
Sonder. Sine, citra, absque, extra. **Sonder twijfel**. Absque dubio, procul dubio, haud dubie, indubitato, profecto.

sonder. voms. j. be-sonder. Singularis.

sonder-barr. Singularis, specialis, praeipuus.

sonderen. Distinguere, separare, discernere.

sonderhepd. Distinctio. **In sonderhepd**. Separatè, separatim, seorsum: & Distinctè, praesertim.

sonderlick/sonderlinck. Specialis, singularis, peculiaris, distinctus: & Specialiter, speciatim, peculiariter, distinctè, priuatim, sigillatim, singillatim, singulatim, singulariter, exquisitè, eximie: separatè, separatim.

sonderlingh. Peculiaris, singularis, specialis.

Sone. Filius, natus, gnarus.

Sonne. j. son. Sol.

Sonst. j. sunst. Aliter, alioqui.

Soe. j. so. Ita sic, &c.

Soode. j. sode.

Sooghen. Lactare, mammam praebere.

sooghen/supghen. Lactere, sugere vbera.

sooghen de boomen. Inserere, inoculare.

soogh-bercken/ speen-berckf. Porcellus lactens, subrumus, orthragoniscus.

sooghelinck. Puer lactens, subrumus.

sooghfel/soogh. Succus, lac humanum.

Soom. Fimbria, ora, limbus, instita, extremum vestimenti, penicamentum; ora reposita vestimenti.

soomen.

soomen. Oram consuere, oram contortam siue complicatam consuere.

Sooze. j. soze Aridus.

Soozte. Qualitas, genus, species, ordo, modus, fors, confortium, conditio: & Par, æqualis.

soozterē. Par pari iungere, simile simili sociare, confortes iungere siue sociare.

soozteringhe. Res congēnes, res eiusdem generis, æquales.

Sop/top/ttop. Supremum, fastigium, cacumen, apex, culmen.

stoppen / tstoppen. Apices siue cacumina demere aut amputare,

Sop. j. stoppe. Ius, iusculum.

Sope. Ius.

sope/suppe. Haustus.

sope waters. Haustus aquæ,

Soepe. Ius, iusculum.

soppe. Panis è iure, offa è iure, panis iure maceratus; panis iurulentus, offa iussulenta. *vulgo suppa.*

soppeloze. Sorbille, tibus sorbilis.

stoppen. Incingere, infuccare, intingere panem in ius, pane in ius immerso vesci.

Soze. *vetus.* j. soet. Vlcus: & Dolor.

soze/sooze. *sax. sicamb. fris.* Aridus.

sozen/soozen/seuren. Ulcerare, dolere, vrere, angere, vrere, remordere. *Wat sozet oft seurt nap.* Id me vrir, ea cu-

ra me remordet.

sozen/sooze. *sax. fris. sicamb.* Arescere, marcescere, languescere. *essorer gall.* siccare: & arescere dicitur.

sozen/seuren. Præuaricari, male quidquam administrare.

sozen/be-sozen. Fallere, decipere.

sozen/seuren. *vetus.* Suffurari, sublegere.

sozigh/seurigh. Curiosus & molestus: perturiosus, plus iusto curiosus, morosus.

Sozghē. Cura, accuratio, sollicitudo.

sozghē-loos. Incuriosus, curæ expers, negligens curæ.

sozghē-loose. Ambubaiia, mulier incuriosa ac ignaua.

sozghē-loofhepd. Incuria, negligentia.

sozgh-buldigh. Solicitus, anxius, scrupulosus, sedulus, curiosus, sollicitudinibus plenus.

sozgh-buldighhepd. Sollicitudo, cura, scrupulus, anxietas, scrupulositas.

sozgh-buldighlick. Sollicitè, anxie, accuratè, curiosè.

sozghelick. Periculosus.

sozghelickhepd. Periculum.

sozghelicken. Periculose.

sozghen. Curare, curam habere, curam gerere.

Sozte. i. soozte.

Soet. Stultus, fatuus, vesanus, bardus, stolidus, insulsus, imprudens, ineptus, vesanus, vecors.

soet/sottaerd. Morio.

lot; ſin. Desipere, delirare.
lotte-hol. Stultus, morio.
lot aerd. Stultus, morio.
lotachtigh Insulfus, ineptus.
lothep/a/lottighep/d. Stulticia,
 imprudentia, fatuitas, ine-
 pria, vesania, vecordia.
lottelich. Stultè, stolidè, impru-
 denter, insulsè, ineptè.
lotternijje. Stulticia, moria.
lottinne. Stulta, fatua, inepta
 mulier.
Soud/ sold/ be-ſoldinghe. Sti-
 pendium, æs militare.
Soudaer/ soldaer. Miles ærarius,
 stipendiarius, qui stipendia
 facit: mercenarius miles.
**Soudenaer/ Soudenier/ sold-
 naer.** Miles ærarius, vulgo sol-
 durius.
Soudijje/ soldijje. Stipendium.
Soudéren. Solidare, solidū &
 firmum reddere.
Soudéren. Ferruminare, plum-
 bare, consolidare metalla, glu-
 tinare fragmenta.
Soudérfel. Ferrumen, plumbura :
 id quo consolidantur
 metalla: colla metalli.
Soudérfel van goud. Chryso-
 colla. vulgo borax
Soudure. j. Soudérfel. Ferru-
 men.
Sout Sal.
Sout-back/ Sout-keete. Salina,
 æ.
Sout-byijne. stand. j. pekèl. Mu-
 ria.
Sout-keete. Salina, ævbi sal ex-
 coquitur purgaturque.
Sout-kerel. Cortina salaria.
Sout-kuppe. Vas salarium, vas

salamentarium.
Sout-marcher. Salarius.
Sout-mangher/ Sout-menget.
 vetus. Salarius: qui sal vendit.
Sout-put. Salina, salifodina.
Sout-ſpiker. Salina.
Sout-bat. Salinum. **Sout-
 batten.** Salillum.
Sout-bat. j. Sout-kuppe. Vas sa-
 larium.
Sout-verkoopper. Salarius.
Soutachtigh. Subſalfus, aliquā-
 tulum ſalfus.
Souten. Sallire, salire, sale condi-
 re, fallere.
Sourhep/d. Salsedo, salis sapor,
 salitudo.
Soutinghe/ Soutfel. Salitura.
Soutfel. Salitura, ſalfugo, ſalfu-
 lago.

S P

Spacemen een boeckken. Li-
 bellum consuere, leuiter com-
 pingere.
Spacie. Spacium, interuallum,
 intercapedo.
Spaciéren. Spatiari, exspatia-
 ri, ambulare, deambulare.
Spaciér-hof. Ambulatio, ambu-
 lacrum, deambulatorium.
Spaciéringhe. Ambulatio, de-
 ambulatio.
Spade/ Spaep/ Spaegh. Serus,
 tardus: & Serò, tardè.
Spade ghebozen. Cordus, se-
 rotinus, tardè natus.
Spade vruchten. Poma serotina,
 fruges cordæ.
Spadigh hof. Fœnum cordum,
 serotinum.
Spade/ Spaep. Ligo, bipa-
 lum.

spade/

Spade/houtwel. Rurum, pastinum.
Spade. *vetus.* Spatha, machæra.
Spadelken/ spatelkē/ spapken. Spathomela, specillum latum.
Spaden/ spaepen. Fodere, pastinare.
Spader. Fossor, pastinator.
Spadenier. *vetus fland.* Fossor.
Spaেকে. Perrica.
Spaেকে/wind-boom. Vectis.
Spaecken. Hiare ariditate vel æstu: ardore dehiscere, findi. *ital.* spaccare i. findere.
Spaekigh land. Arua hiulca siti, æstu, ardore.
Spaekigh/ spaeketigh weder. Sidereus æstus, solis ardores, feruētēs auræ, aër torridus, æstus hiulcans agros.
Spaeye. j. spade. Ligo.
Spaeygh. *fland.* j. spade. Sero.
Spaen. Assula, ligneum putamen, pars materiæ ascia abrasæ aut securi truncatæ.
Spaenen/ spaenderen. Schidia vel schidiæ, assulæ: fragmenta ligni quæ dissiliunt: ramentorum crines.
Spaens-groen/ spaen-groen/ spang-groen/ koper-groen. Aeris flos, ærugo æris, rubigo quædam in ære cum virescit, plegma veterum clauorum, ærugo schiolecia rasa, ærugo rasa siue rasilis, æs viride, chalcanthum. *germanis superioribus dicitur spangrun & spangrun.*
Spaeren. Parcere, comparcere, reparcere, seruare.

Spaer-beck. Perparcus.
Spaer-becken. Parcè nimis uicere, de fraudare genium.
Spaer-pot. Capsella fictilis: capsula figulini operis in quam pueri nummulos asseruandos coniiciunt: aula siue olla parsimonialis.
Spaerigh. Parcus.
Spaer-saem. Parcus.
Spaer-saembeyd. Parsimonia.
Spaer-saemlick. Parcè.
Spaerke. *fland.* j. *Spercke.* Scintilla.
Spaersen. *fland.* Spargere.
Spaers-water. *fland.* j. *wj-wa-ter.* Aqua lustralis.
Spalcke. Regula, fascia, lamina.
Spalcke. Ferula: lignæ rabula leuis, quæ fractis ossibus continendis circumponitur.
Spalcke ban den gozdel. Bulla balthei.
Spalcken. Tendere, fulcire, fasciare.
Spalcken. Accommodare ferulas membris fractis.
Spalte. *ger. sax. sicamb.* j. *Splete.* Rima, fissura.
Spalten. j. *Spilsten.* Findere.
Spâghe. Lamina: & Fibula: & Bulla: & Emblema: & Clauus ferreus capitatus.
Spangh-groen. j. *Spaens-groen.* Aerugo æris, &c.
Spanne. Dodrans, spithama; palmus maior, interuallū inter pollicem & minimum digitum diductos. *vulgo spanna, ital.* spanna.
Spanne/ beur-spanne. Lichas: inter-

interuallum inter pollicem & indicem extensos.

Spannen. Tendere, intendere, contendere.

Spannen den boghe. Intendere arcum, lunare arcum, adducere arcum.

Span-ader. ger. Nervus.

span-ader onder de tonghe.

Ancyloglossum: linguæ obli-gatio, linguæ vinculum aut impedimētum, nodus linguæ, oris vinculum: nervus breuior linguam adstringens: vinculum nervosum sub lingua. *vulgo* filum linguæ.

span-aderigh. Ancyloglossus: cui lingua est breuiore mem-branula adstricta.

span-kooze. Funis tensus: & Sufflumen.

span-kerene, Catena tensa: & Sufflumen.

span riem. Fascia sutoria: lorū poplite & genu sutoris ten-sum, quo calceus suendus ob-stringitur.

span-strick. Sufflumen.

spanf-boets / staendf-boets. Presso pede.

spanf-boets springhen. Iun-ctis pedibus saltare.

spanffel. Fascia: & Funis tēsus: & Vitta.

Sparcke. *fland.* j. ghenstere. Scintilla.

Sparghel / sperghel. Aspara-gus.

Sparre. j. spetre. Sparus, su-des.

Spartwer. j. spertwer. Accipi-ter.

Spat *hol.* j. bupse.

Spat. Suffrago, vitium suffra-ginum: varices in pedibus equorum, collectio indurata.

spat-sleck preed. Lumentū suf-fraginosum.

Spatel. Spatha, spathula, rudi-cula.

Spautwen j. spoutwen.

Spreuter. j. peauter. Plumbū argentarium.

Speterije. Aroma, odoratmen-tum. *vulgo* specios, spectaria, spetia.

speterge-berkooper. Aromato-pola.

speterj-winckel. Aromatopo-lium. taberna aromataria.

Sprecht Picus, picus Martius, turbo: & Merops, apiaster.

Speck. Lardum, laridum.

speck/bet/smeet. Adeps, aruina, pinguedo.

speck van den boom. j. speck-hout. Alburnum. *quibusdam*

spin & spint dicitur.

speck-hout. Alburnum, adeps arboris, mollissima pars arbo-ris terecini obnoxia.

speck-ghestwill. Steatomæ apo-stematis genus, in quo pin-gue quiddam & adipi simile conclusum est.

speck-mups. *ger. sax. fris sicamb.* Vespertilio. q. d. lardi helluo: quod carnes suillas de trabibus su-spensas exedat.

specken/lardēten. Lardo tran-sfigere *vulgo* lardare.

Speeck. Scurrilis, procaz, con-tumeliosus.

speeck-boghel. Sannio, scutra.

speeck

- Speckhepdt.** Scurrilitas, proccitas.
- Speeche/spaetche.** Vectis.
- Speeche / rad-sperre.** Radius rotæ.
- Speeche/spie.** Impages.
- Speeche.** *vetus.* j. heptel. Cuneus.
- Speeckel.** j. speecksel. Sputum.
- Speeckelen.** j. spickelen.
- Speecksel.** Sputum, saliva, excrementum oris.
- Speeckselachtigh.** Saliuarius, saliuosus.
- Speeckelen.** Spuere, saluare.
- Speene.** j. spene.
- Spel.** Ludus, lusus, ludicrum.
- Spel/minnen spel.** Ludus Venereus.
- Spel/rupsch-spel.** Alea.
- Spel/schouw-spel.** Fabula, comœdia, tragœdia, spectaculum, ludi, spectacula publica.
- Spelen.** Ludere, amori operam dare, venerea voluptate frui: *- hinc ouer-spel / spel-kind / & cat.*
- Spelen.** Ludere.
- Spelen op snaren/ozghelen/pijpen.** Canere: fides aut organa pulsare, tibias inflare.
- Spel-berd.** Alueus lusorius, magis, abacus.
- Spel-baene / rupsch-baene.** Forum aleatorium.
- Spel-dinghê der kinderê.** Crepundia, puerorum ludicra.
- Spel-ghenoot.** Sodalis, socius, compar.
- Spel-gheselle.** Collusor, sodalis, socius.
- Spel-hof / lust-hof.** Horti, orum.
- Spel-hof / spel-hups.** Prætorium.
- Spel-hups / spel-hof.** Prætorium.
- Spel-hups.** Theatrum, amphitheatrum.
- Spel-houder/scholberer.** Exercitor ludorum aut alcarum.
- Spel-kind.** *holl.* Parthenius, nothus.
- Spel-lieden.** Aulœdi, tibicines.
- Spel-man.** Aulœdus, auletes, tibicen.
- Spel-sieck.** Cupidus Iudi.
- Spel-plaetse/rupsch-baene.** Forum aleatorium.
- Spel-boghel.** Ludius, ludio, ioculator, histrio: & Lusibus iocisque deditus, homo voluptarius.
- Spel-waghen.** Scena: & Pegma.
- Speler.** Lufor: & Histrio, actor, scenicus: & Lufor, alca, aleator.
- Spelle.** Acicula, spina. *vulgo spinula. ital. spillo.*
- Spelle-dozen stand j. witten dozen.** Alba spina.
- Spelle-nieuw.** j. vier-nieuw.
- Spellen.** Aciculis figere aut netere.
- Spellen.** Ordinare syllabarum literas, coagmentare syllabas. *vulgo syllabicare. gall. espeller.*
- Spellen.** *per metaph.* Explanare, declarare ad minima vsq. elementa, explicare, articulatum enucleare.
- Speller.** Syllabarius: qui syllabas connectere assuescit.
- Spellinghê.** Coagmentum syllabarum.

Speloncke. Spelunca, specus, antrum, crypta, caaverna, spelæum.

Spelte. Far, zea, ador. *vulgo* *speltra, ital* *spelta.*

Spelt-maend. September: mensis à farris mellie dictus.

Spende / Spinde. Promptuarium, cella penaria.

Spene / Spenne / Sponne. *flandr.* Succus, suctus, lac muliebre.

Spene. *fland.* Papilla, capitulum mammarum: & Mamma; vber animalium.

Spene / dupm. Cnodax: rotunda fibula è ferro in extremis scaporum capitibus adacta, quæ in armillis uersatur.

Spene. Hæmorrhoids, sanguinis profluuium per venas ani: & Condyloma, tuberculum ani simile hæmorrhoidi vnde sanguis fertur: & Bronchocele, hernia gutturis, tumor rotundus in ceruice inter cutem & asperam arteriâ, *Barbaris* botrium dicitur.

Spenen. Subducere lacte, subducere lac, depelle te à mamma siue papilla: ab lactare apud *Ecclesiast.*

Spenen. Desflorescere: floribus amissis fructus formam primam producere: dicitur de arboribus, fruticibus, &c.

Spensel. Desflorescentis arboris fructus infans & informis.

Spent-krupd. Chelidonium minus, apium hæmorrhoidarû, scrofularia minor, ficaria.

Spent-bercken / bigghe. Porcellus, porculus, neicens, porcel-

lus lactens, subromus.

Spenne / sele. Sedile, scamnum, **Spenne-koetse / flap-bancke.** Scamnu cubicularè, scrinium dormitorium, sponda.

Spercke / sparcke. *flandr.* Scintilla.

Spere. Sparus, lancea, hasta.

Sper-hape. Galeus lanceatus aut aculeatus. *vulgo* *centrina. piscis gemis.*

Sper-krupd. Phu, valeriana, nardus rustica, marinella, genicularis, herba benedicta: herba cuius folia primo erupentia thucronem hastæ referunt.

Sper-woyfel. Dracunculus, serpentaria maior: herba caule recto & læui, baculi crassitudine, instar lanceæ.

Sperghel / sparghel. Asparagus.

Sperlinck. *ger. sax. sicabr. j. musliche.* Passer.

Sperre / sparre / stanghe. Sparus, sparum, fudes, paxillus, vectis, contus, pertica, longarius, tignum oblongum.

Sper-hout / sperren-hout. Tignum, tignum.

Sperren. Tendere, extendere, latè diducere.

Sperrelinck. Obex, pessulus, repagulum.

Sperel-watèr . j. spaerel-watèr.

Spertelen. Agitare manibus pedibusque: niti manibus pedibusque: motare manus pedesque: & Palpitare.

Spertel-beenen. Agitare & pulsare.

sare pedibus.

Sper-waen / spoꝝ-waen. *fland.*

.j. **Sperwer.**

Sperwer. Accipiter fringillarius, nifus. *vulgo speruerus. gall. espremier. ital. sparuiere.*

Spet spit. Veru, obelus. *ital. speto.* **Speten van de hoꝝnen der herten** Subulæ, cornua simplicia, tubercula cornuum recta.

Spet / lelden pijn. Lumbago.

Spet-bercken / spit bercken .j.

hæd-bercken. Nestrens,

spetken / spitken. Veruculum.

spetken / iock hert. Subulo: ceruus cui prima & simplicia erumpunt cornuum tubercula.

speten. Figere, defigere, configere, pangere, fodicare.

speten met een spelle. Affigere acicula.

speten het blesch. Figere carnes verubus

Spour / spoꝝe. Vestigium.

spuren. Inuestigare, vestigare, indagare, lustrare vestigia.

spout-hont. Ignobates, canis feræ vestigiis insistent, canis sagax, odorosus, odoriferosus, canis gallicus, plaudus, canis venaticus, canis emissarius: qui vestigiorum odore feras exploratas & repertas latratu prodit.

spouret. Indagator, inuestigator

spoutringhe. Indago, indagatio, inuestigatio.

Spourie .j. spoꝝte. Spergula, polygalon.

Spicken. Spuere, saluare, sali-

uam dispergere.

spickelen. Aspergere siue inspergere passim congeris pûctorum tanquam granorum: maculis distinguere in modum guttarum: variegare.

spickel-kaese. *holl. fris.* Caseus recens & mollis

Spie / spiede / be-spieder. Speculator, explorator. *vulgo spia. ital. spia.*

spien / spieden. Speculari, explorare, sciscitari, indagare, inquirere. *vulgo spiare: vox gallis, hispanis & italici communis.*

Spie / spije / spiecker. Clauus, clauus interiectus, assula inspicata, assula in acumen tenuata.

spien / spijen. Inspicere, in modum spicæ acueri: & Clauis ligneis figere.

Spiecken. *san. sicamb.* Aqua recenti macerare.

Spieck-olie .j. spjick-olie.

Spiecker .j. spjicker.

Spieghel. Speculum.

spieghel hars. Resina concreta, pellucida: instar speculi splendescens, & qua aduersa pars speculi obduci solet.

spieghel-maecker. Specularius.

spieghel-steen. Specularis lapis, selenites, lapis lunaris, lapis aphroselous, lapis Arabicus. *vulgo glacies Mariæ.*

spieghelen. Intueri in speculo, consulere speculum, imaginem contemplari in speculo.

spieghelen aen etnen anderen. Saꝝere alieno periculo, ex aliis cõdiscere, ex aliis exemplum

- plum sumere, doceri exemplis aliorum.
- Spier.** Pulpa, caro musculosa, caro muticulis inclusa sine ossibus: torus, lacertus, lacertorum torus.
- spier-fack.** *sax. sicamb.* Mantica, pera, pera viatoria.
- spierlinck / spierlinck / stinckbisch.** Apua cobitis. *volgo* spiringus.
- Spiesse.** Lancea, hasta, sarissa.
- spies-uzaghet.** Doryphorus, hastatus.
- spies-hout.** *flandr. j.* *waghen-schor.*
- spies-tijser.** Cuspis, spiculum.
- spies volck.** Hastati.
- spies-glas.** Stribi, stibi, stimmi, antimonium, platyophthalmum: mineralis genus instar vitri fragile, radiis longis nitentibus instar lancearum splendens. *q. d.* vitri lanceatū.
- Spijcke / lauender.** Spica, spica nardi, lauandula, hirculus, saliuca.
- spijck narde.** Nardus, nardus Assyria. *officin.* spica nardi.
- spijck-olie.** Oleum nardinum, vnguentum spicatum: oleum siue vnguentum ex foliis & spicis nardi.
- Spijcker / spiecker.** Claus in modū spicę vel spiculi acutus.
- spijckeren / spieckeren.** Clauo figere.
- spijcker-booz / naghel-booz.** Terebra.
- spijcker-boozken.** Terebellum.
- Spijcker.** Cella penaria, horreum, cella.
- spijcker / hozen-spijcker / hozen-solder.** Horreum frumenti, horreum pensile, granarium.
- spijcker / lont-spijcker.** Salina, cella salaria.
- spijcker-fris.** Domuncula in quā, relinquens villam, se recipit colonus senio & laborib' fessus, vt quiete fruatur.
- Spjse / spie.** Clauus, clauus interiectus: & Fibula: axiculus vel clauus qui per rignorum capita traicitur, vt ea contineat.
- Spjse.** *sax. fris. sicamb. j.* *speeck-sel.* Saliva, spuram.
- spjse.** *flandr. j.* *spupe.* Emisarium, obex aquarius.
- spjien.** *sax. fris. sicamb. j.* *spouwen.* Spuere.
- Spjnde. j. spinde.** Promptuarium.
- Spjse kost.** Cibus, cibarium, epulum, epulę, dapes, esca.
- spjssen.** Cibare, nutrire.
- Spjst.** Iracundia, stomachus: & Despectus, contumelia, opprobrium, odium. **Spjst te manden doen.** Vrere aliquę, agrę alicui facere. **Te spjste van v.** Odio tui: velis nolis.
- spjsten.** Stomachari, indignari: & Vrere, male vrere. **Dat spjst my.** Hoc me vrıt: agrę hoc fero.
- spjstigh.** Contumeliosus, infestus, odiosus, petulans, pro-cax.
- spjstighed.** Stomachus: & Cōtumelia, petulantia.
- spjstiechlick.** Stomachosę, cōtumeliosę, iracundę, petulater, pro-

procaciter.

Spilder. *fland.* Tenuis, gracilis, exilis.

Spider-bee/Spille-bee. Myscel^o

Spilgion/spilion. q d spanion
Canis Hispanicus, canis auia-
rius campestris, canis aucu-
patorius. *gall. espaignol. angl.*
spaniel dicitur.

Spille. Fufus.

Spille/bijle. Cochlea.

Spille/windaes. Succula.

Spille banden wendtel-trap.

Scapus, truncus scalarum co-
chlidum.

Spille van den arm. Pechys, vi-
na, maius os lacerti.

Spille-been/Spilder-been. My-
scelus: qui crura habet exilia.

Spille-korfken. Calathus, qua-
lus, quasiilus.

Spille-haluen bestaen. Cognar-
um esse per foeminini gene-
ris personas, quarum officiu
est fusos tractare.

Spille-maghe. *vetus.* Cognatus
per foeminini sexus perso-
nas cognatione iunctus. *vide*
sweerd maghe.

Spille-ijde. *vetus.* Linea foemi-
noa, profapia foeminina.

Spille-weruel / Spin-wojdel.
Verticulum, verticillum.

Spillen/spildē. *vetus.* Attenua-
re, minuere.

Spin/spint. *ger. sax. fris. j.* Speck
van den boom. Alburnum.

Spinagie. Teetlomache. *vul-*
go spinachium.

Spinde/spjnde. Cella pena-
ria, cella promptuaria, prom-
ptuarium, armarium.

Spinde. Pars esculenta.

Spinde. Panis gradilis.

Spind-brood/Depl-brood. Pa-
nis gradilis: panis qui cleē-
molyne loco egenis distri-
buitur.

Spind-stuck . j. Spind-brood.
Panis gradilis.

Spinden. Diuidere siue distri-
buere viritim panes, obsonia,
& reliqua necessaria egenis.

Spindinghe. Ulceratio. *vulgo*
distributio.

Spinne/spenne/sponne. Lac
muliebre, lac humanum.

Spinne. Araneus, aranea: ani-
malculum quod telas orditur
quibus muscae irretiuntur.

Spin-hoere. j. Spinne. Araneus,
aranea.

Spinne-kop. Araneus.

Spinne-webbe. Aranea, vellis
aranei, tela araneorum, scutu-
latum rete aranei, scutula
aranei.

Spinne-net. Aranea, tela ara-
nearum.

Spinne-wiel. Rhombus

Spinnen. Nere, torquere fusos,
versare pollice fufum, tor-
quere fila, torquere stamina,
nere stamina, trahere pensa,
carpere pensa, deducere fila.

Spin-rock. Colus: instrumen-
tum ligneum quo pensum su-
stinetur. *vulgo* rocca. *ital.* rocca.
hisp. rucca.

Spinne-wiel Rhombus.

Spinnerisse/spinster. Lanipen-
dia, lanifica, quae net.

Spinsel. Tela, filum.

Spint. j. Spin. Alburnum.

Spinte.

Spinte. Corbula: vas vimineū: mensura frumenti aut auenę.

Spit. i. spet. Veru.

Spits/Spitse. Mucro, cuspis, spiculum, acies, acumen.

Spits/Spitsch/Spitsigh. Acuminatus, aculeatus, acutus, mucronatus, cuspidatus, faggiatus: & Aculeatus, pungens & mordens.

Spits recht. j. **Scherp recht.** Summ ius, strictum ius.

Spitsighend. Aculeus, acies.

Spitten. Fodere, agrum pastinare.

Spitter. Fossor, pastinator.

Spitere. Rima, fissura.

Spierigh. Hiulcus, fissus, fatiscens.

Spletten. *standr.* j. **Splijten.** Findere.

Spletter. *fris. scamb.* j. **Splinter.** Assula.

Splijren. Findere, hiulcare, hiulcum facere.

Splijten. Agere rimas, ducere rimas: diduci, findi, diffindi.

Splijt-mijte. Homo sordidus, cumini sector. *q. d.* sector mite, siue minutissimi oboli.

Splinter. Assula, schidiū, aculeus ligneus.

Splinteren. Secare in assulas, excutere assulas, comminuere in schidia.

Spoed. Progressus, processus.

Spoed. Festinatio, properatio, acceleratio. *ακρόν.*

Spoeden. Festinare, properare, accelerare, progredi, *ακρόν.*

Spoedig. Properans, festinus.

Spoedighen. j. **Spoeden.** Festinare, properare.

Spoele/Spael-tupte. Panus, traxz inuolucrum, glomus texrorius, filorum congeries. *vulgo spola. ital. spola & spuala.*

Spoele/Schiet Spoele. Radius, pannellum: instrumentum quo subtegmen stamini inseritur.

Spoele/Spael-worm. Tinea rotunda, lumbricus, vermis in corpore humano.

Spoelen. Tramam rhomboglomerate, in panum fila cumulare, legere fila rhombō.

Spael wiel Rhombus: machina qua trama glomeratur in circulum.

Spael-worm. j. **Spoele.** Tinea.

Spoelen/spuelen. Diluere, coluere, eluere, sordes tollere.

Spoelen den mond. Colluere, abluere os.

Spael-bat / koel-bat. Aquiminarium, nasiterna, trichilum.

Spael-wijn/spuel-wijn. Lora, vinum secundarium, aqua affusa expressis acinorū folliculis in dolium coniectis.

Spoelinghe/spuelinghe. Colluuium, colluuius.

Spoghen. *vetus stand.* j. **Spouwen.** Spuere.

Spogsten. Spirare naribus.

Spoke. j. **Spoocke.**

Sponde. Sponda, lateralis structura lecti: *proprie autem tennice sponde dicitur anterie lecti fulcrum.*

Spongje. Spongia.

Spon

Spongie. Laterna spongiosa, foraminosa, foraminibus plena in star spongiæ, fistulosa.

Spongie / dugghe van t'bat. Epistomiū, obturaculū quod ori dolij inseritur, illudq. obstruit. *vulgo spongia: quod è materia spongiosa, & subere plerumque constet.*

Sponne. *fland. j. spette.* Succus, lac.

Spoocke. *sicamb. fris.* Spectrum, larua, phantasma.

Spoockel. Spectrum, phantasma.

Spoockerje. *sicamb. fris.* Laruarū ludibria, cacodæmonis impostura.

Spoor-maen. *flandr. j. spermer.*

Spoock / sprock. Fragilis.

Spoock / sprocken-hout. Alnus nigra. *vulgo frangula.*

Spoock-kelle. j. spoock-kelle. Februarius.

Spoock. Calcar, calx ferratus. *vulgo sperona. gall. esperon. ital. sperone. hisp. espuela.*

Spoock-slaeghs rennen. Citato equo contendere, subdere calcaria equo.

Spoock / speure. Vestigium.

Spoocken. j. speuren. Inuestigare.

Spoock-kelle / spoockel-maend.

Februarius: mēsis quo frigris vestigia adhuc apparent.

Spoock-kel-bloeme. Narcissus luteus, pseudonarcissus, Februarius mense florens.

Spoock / spurgie / spurgiekrupd. Lathyrus, caraputia minor.

Spoock / spurie / spurrie. Sper-

gula, polygalon.

Spoock-boter. Butyrum autumnale: quod autumno & primo vere colligitur, cum vaccæ spergula herba vescuntur.

Spoock-leeder-spoock. Clima-cter, gradus scalæ.

Spoock. Irrisio, irrisus, derisus, deridiculum, nasus, cauilla.

Spoock. *fland.* Macula, nævus.

Spoockten. Ridere, deridere, ludibrio habere, ludificari, cauillari, naso suspendere.

Spoock-reden. Cauillum, scomma.

Spoock-boghel. Sannio, scurra, cauillator.

Spoockter. Irrisor, derisor, cauillator.

Spoockterje / spoock. Irrisio, cauilla, cauillus.

Spoocktigh. Iocularius, ioculatorius, ludibundus, nasutus, salus.

Spoocktighlick / spoocktelick. Ioculariter, iocosè, per iocum & risum, ridiculè.

Spoock-pouwe. *vetus.* Saliva, spurū: & Vomitus.

Spoockwen. Spuere, screeare, eiicere sputum.

Spoockwen / bjaecken / ouer-gheuen. Vomere.

Spoockwen. Luomere intritam, egerere arenatū. *dicitur de muris male constructis, & ruinā minantibus.*

Spoockwen. *vetus. j. klieuen.* Findere: & Findi.

Spoockwen / spoockden / opdoen oft klieuē den visch. Exdossuare piscem, exenterare.

spou

Spouwinghe. Seroatio, scrotus:
 & Saliva, sputum: & Vomitus:
 & Rima, fissura muri.

Spouffel. Saliva, sputum: & Vomitus.

Spzacke. Sermo, locutio, oratio, lingua, idioma & Fama, rumor, sermo vulgi.

Spzacke houden. Colloqui, misceri colloquia.

Spzacke-loos. Elinguis, mutus, qui fari nō potest, infans.

Spzack-saem / ghe spzack-saem. Afabilis, comis.

Spzanche viers. *fland.* j. ghesster. Scintilla.

Spzeden. j. spzeden *fland. boll.* Spargere, extendere.

Spzeder. *bollad fris.* j. Naep-laecken.

Spzeutwe. Sturnus.

Spzeden. Spargere, sternere, tendere, extendere.

Spzeken. Loqui, proloqui, dicere, fari, effari, verba facere.

Spzeken beurt iemanden. Spondere pro aliquo.

Spzek-woord. Dictū, adagium, prouerbium, paræmia, verbum.

Spzengel / spzanchel *sax. scab.* Bruchus: vermiculus nō dissimilis locustæ.

Spzengkelen / spzenghelen. Spargere, aspergere, dispergere: & Variare, variegare.

Spzengk-bat / spzengel-pot. Clepsydra, harpagium.

Spzengk-waeder. *vetus.* j. quispel Aspergillum.

Spzengk-water. *vetus.* j. wiffwater.

spzenghen. Spargere, aspergere. **spzenghen het blesch.** Sale condire carnes.

Spzucke. Verbum, prouerbium, adagium, paræmia, dictum, dictionum.

Spziet. Venabulū: & Pedum, agolum, baculus pastoralis.

spziet. j. gaffel. Bidens.

spziet van den mast. Antenna, lignum trāuersum in malo.

spziet-boom. j. spziet. Antenna.

spziet-ooghē. j. spzietel-oogm. Caligare.

spziet-strats. *fland.* Bivium, via bifida.

spziet-wegh. *fland.* Bivium.

spzietelen. *flad.* Spargere, dispergere.

spzietel-ooghen. *fland.* j. spziet-ooghen. Caligare, hallucinari, lolio vicitare.

Spzinck / spzinghende water. Aqua saliens, fons salis, fons viuus.

spzinck j. spzinck-bloed. Fluctus æstuarius.

spzinck-bojne. *vetus.* Scatebra, scaturigo.

spzinck-hael / spzinghel. *vetus.* Carapulta: balista, machinæ bellicæ genus.

spzinck-haen. Locusta. *g. d.* galus saltans.

spzinck-haenken. Arrelabus.

spzinck-hape. Galeus glaucus: piscis incredibili agilitate quatuor cubitorum altitudine è mari exiliens, ne prædæ ac laniæ pateat. *Lepomis.*

spzinck-henghst. Equus admistrarius, emistrarius.

spzinck-

Spzinck-kruyd/Spzinck-korje.

Lathyrus, cataputia minor.

Spzinck-repse. Eruptio.

Spzinck-Rock. Contus.

Spzinck-bier. Herpes, zona, ignis serpens, ignis sacri species per artus repens serpenticibus pustulis. *q. d.* ignis profiliens.

Spzink-bier in de locht. Bolis, lampas, lancea ardens: genus facis in aëre.

Spzinck-bloed. Fluctus ætvarius, ætus maritimus maior, ætus maris plecta luna concitari.

Spzinckel. *sax. sicamb. j.* Spzinckhaen. Locusta.

Spzinckelen/Spzencckelen. Spargere, aspergere.

Spzinghen. Salire, saltare.

Spzingher. Saltator.

Spzock stād. *j.* Spzock. Fragilis.

Spzock-kelle. *j.* Spzok-kelle. Februarius.

Spzot. Lentigo, lenticula: macula subrufa aut pulla, facie maximè infestans.

Spzoetachtigh. Lentiginosus.

Spzoke/Spzeucke. Dicterium.

Spzonck. Saltus.

Spzonck-repse. *j.* Spzinck-repse. Eruptio.

Spzot. Halecula, balecum pulvis.

Spzot/Carlijn. Sarda pisciculus.

Spzot. Pullus, germen.

Spzotten. *vetm j.* Spzupften. Fruticare, pullulare, germinare.

Spzote. *j.* Spzote. Gradus scalæ.

Spzouwe. *j.* Schnpl. Aphtha.

Spzouwe/pips. Pivura: gallina-

rum morbus.

Spzupste. Frutex, germen, pulvis, turculus, planta.

Spzupstems der kruyden. Gymæ, cymara, prima germina.

Spzupsten. Germinare, pullulara, fruticare.

Spzupstsel. Germinatio, pullulatio.

Spuelen j. Spoulen. Diluere.

Spurie. *j.* Spurie.

Spupe/Spje/Spupe. Septum, cataraëta, obex aquari°, emissarium: locus qui aqua emittit sistirve, obicibus vel demissis vel reclusis.

Spuyte. Siphon. **Spuytken.** Siphunculus.

Spuyten. Siphonè exonerare, expuere, spuerè.

Spulcks. *holl. fris.* Petulans, lascivus, catuliens.

S Q

Squamme/boncke. Fomes.

S T

Stad/Stebe. Locus.

Stad grijpen. Ratum esse, valere auctoritate, opportunè valere. *vulgo* locum capere.

Stad-houder. Legatus, vicarius: vice & loco alterius substitutus. *vulgo* locum tenens.

Stad/Stebe. Vrbs, oppidum, civitas.

Stad-bode. Viator, stator.

Stad-bienæer/ Stad-knecht. Apparitor, stator, minister civitatis, minister magistratus, licitor.

Stad-knecht. *j.* Stad-bienæer. Apparitor, stator, licitor.

Stad-kind. Prodigentiæ condē-

m

natus

natus : cui tanquam prodigo bonis interdictū est. *q. d.* puer sine pupillus civitatis. *Disipulator enim bonorum suorum supra ad quod per civitatis magistratum statuitur, nec emere nec vendere quicquam potest.*

Stad-recht. Ius civile, ius municipale, ius pratorium.

Stad-schryver/graefter. Scriba, graphiarius.

Stad-man/sted-man. Oppidanus.

Stad-wapen/bulle. Spinter.

Stadlick. Urbanus, oppidanus.

Stadlicken. Urbanē, civiliter.

Stadlickhepd. Urbanitas, civilitas.

Stadsch/stedsch. Oppidanus.

Staeck. Stipes, baculus, fustis, pedamen, pedamentum, statumen, palus, pila, terminus.

Staeck doer men nae speck. Paxillus.

Staeck van den doel. Scopus.

Staeck/schauot-staeck. Columna Menia: ad quam damnati alligati verberantur: palus numellarius.

Staeck. Stirps, progenies, soboles.

Staecken. vetus. j. stoppen. Scipare.

Staecken. Palare, pedare, statuminare, statuminibus firmare, pangere, figere, stabilire, statuere, sistere, terminare.

Staecken het werck. Opus sistere, desistere ab opere, desistere operari.

Staecket. j. Staeckessel. Sepes

strucilis, statuari palī, sepes palata.

Staeckessel. Sepimentū, septum, vallum, palatio, pedatio, sepes palata: vulgo steccatum.

Staeckessel Cantherius.

Staeckeselen. Palare, pedare, statuminare.

Staeck. Commoditas, vilitas, opportunitas: & Otium, tempus vacuum. **De Staeck hebben.** Tēpus vacuum habere.

Staeck. Auxilium. **Te Staeck komen.** Venire auxilio, auxilio esse; assistere, auxiliari, presto esse, opportunē & cōmodē venire.

Staeck doen. V sui esse, prodesse, commodo esse.

Staeden. Stabilire.

Staeden. In statu collocare.

Staedn/ghe-staedn. Concedere, permittere.

Staedigh/ghe-staedigh. Stabilis, firmus, constans, assiduus.

Staedighlick. Constante, assidue, continenter.

Staedighhepd. Constantia.

Staedts. Continenter, iugiter, indefinenter, assidue.

Staedlic. j. stegie. Cōsignario.

Stael. vetus staud. j. stael. Scapus, caulis.

Stael. Chalybs, stomoma, nucleus ferri, acies ferri: genus durissimi purgatissimiq. ferri, quo ferrum induratur.

Stael oft scherp van het mes. Acies.

Stael van de bertwe. Tinctura probatio.

Stael/staelken/monster. Exemplum,

- plum, *specimē: exigūū quid-*
dam mercis quod à vendito-
re spectandum profertur.
- staelen.** Merces exponere, ex-
 pedire, explicare. *gal. estaler.*
- staelen/van stael.** Chalybeus.
- staelē boghe.** Balista chalybea,
 arcus balistarius, arcubalista,
 arcus brachio chalybeo in-
 structus, scorp ius, scorp ius.
- staelen-spieghel. j. hand-spie-**
ghel. Speculum chalybeum,
 ipeculum vrens.
- staelen/ver-staelen het sset.**
 Indurare ferrum chalybe.
- staelen oft berwen de wolle.**
 Sufficere lanam medica-
 mentis, inficere.
- staelen het laecken.** Plumbeo
 sigillo munire pannum pro-
 bē tinctum.
- stael-hof.** Locus ubi infecti si-
 ue tincti panni sigillantur.
- stael-loot.** Sigillum plumbeum
 pannis telive tinctis appen-
 sum.
- staen.** Stare, sistere, consistē-
 re.
- staen. Esse. In bzeete staen.** In
 metu esse, in periculo versa-
 fari. **Wel staen met ieman-**
den. In gratia esse, cum ali-
 quo. **Wel staen.** Rectē esse,
 bene se habere, rectē valere.
- staen.** Situm esse. **Antwerpen**
staet van Machelen vier
mijlen. Anrverpia distat
 Machlinia quatuor miliari-
 bus.
- staen.** Decere, convenire. **Dit**
kleed staet v wel. Sedet tibi
 hæc vestis, apta est & conue-
- niens tuo corpori: decet, con-
 venie. **Wat staet v te doen.**
 Tuum est id facere.
- staen/costē.** Stare, cōstare. **Diet**
staen. Magno constare.
- staen nae hooghen staet.** Con-
 tendere ad summa, petere ho-
 nores.
- staen nae iemands leuen.** Ap-
 petere vitam alicuius, mor-
 tem alicui moliri, imminere
 exitio alicuius.
- staen veur iemanden.** Stare ab
 aliquo, alicuius causam tueri.
- staen op iemanden.** Niti ali-
 quo: niti alicuius consilio, au-
 xilio, præsidio, gratia, aucto-
 ritate, potentia: fiduciam
 collocare in aliquo.
- staen oft in-staen veur iemā-**
den. Spondere pro aliquo, va-
 dimoniū promittere, vadem
 esse alterius sistendi, præstare
 aliquem, prædem esse pro ali-
 quo, fide iubere, ad se reci-
 pete.
- staen te pande.** Oppositum esse
 pignori.
- staende. Stans.**
- staende slag.** Pugna stataria.
- staende t'houwelick.** Constan-
 te matrimonio.
- staende water.** Aqua stagnans,
 aqua reses, stagnum.
- staends-boets/boets-staets.**
 Statim, ilico. *vulgo pede stan-*
te.
- staends-boets / spant-boets.**
 Presso pede.
- staet.** Status, conditio.
- staet/ere.** Honor.
- staeten des lands.** Ordines
 m 2 pro-

provinciæ.

Stæten bergaderinghe. Panegyris, conventus panegyrici.

Stæten-bochtter. j. kamettiets.

Stæten-graf. Cenotaphium, tumulus honorarius, bustum inane, tumulus inanis, monumentum memoriæ dictum, in quo corpus illatum non est.

Stæten-kamtr. Thalamus, cubiculum nuptiale.

Stæten-rabbært. Toga palmata, picta: trabea: vestis triumphalis regum & monarcharum.

Stæten-waghen/ hanghede waghén. Pilentum: vehiculum pensile quo matronæ & principum mulieres vehuntur.

Stætigb. Grauis, seuerus, constans, auctoritate & reuerentia valens: magnificus.

Stætighepd. Grauitas, seueritas, constantia, decencia: magnificentia.

Stætigblich. Grauiter, seuerè, constanter, decenter, magnificè.

Staf. Baculus, scipio, fustis, pedum.

Staf/krootse. Lituus.

Staf-sweerd. Sica, dolon.

Stafelste. *fland.* Tabula sartoria, pluteus sartoris.

Stagie/ stædse. Contignatio, tabulatum, contrabulatio, coarctatio, stega. *gallus estage dicitur: videtur autem derivari à stijgen* .i. eleuare.

Stagie/ ostagie. Obses. *vulgo stazium gall. ostage. ital. staggio. hisp. hostazgio. Videtur habere af-*

fundatum cum nostrate ditione staen sine instæen. i. spondere, vadimonium promittere, vadem esse.

Stake/ staken. j. stæcke/ stæcken.

Stal. Stabulum, præsepe, mandra, mansio armenti aut gregis. *vulgo stalla ital. stalla.*

Stal-band. Capistrum.

Stal-boom. Vacerra, longior: stipes ad quem alligatur in stabulo equus.

Stal-broeder / Stal-ghe-selle. Commilito, contubernalis.

Stal-benghst. Equus admissarius, equus emissarius. *vulgo stallonius. gall. estallon. ital. stallone.*

Stal-keerste. j. stal-licht.

Stal-licht. *flad.* Lucerna collocata in aris aut locis eminentioribus: à stallen sine stellen. i. ponere, collocare.

Stal-licht/ Stal-keerste. Ignis factus, ignis erraticus: ignis prope terras in aère proximè permanens & hærens. *Brabantin Stal-licht / Flandri Stal-keerste dicitur, à stal. i. stabulum: quod præcipuè conspiciatur iuxta stabula, nempe bouilia, ouilia, patibula quoque, cemeteria, culinas, aliq̄ue id genus loca detests humoribus infecta.*

Stallen fland. j. stellen.

Stallen/ in den stal stellen. Stabulare, in stabulum recipere, in stabulo locare.

Stallen / in den stal staen oft stijuen. Stabulari, in stabulo agere.

Stallen.

- Stallen.** Vrinam proiicere, eicere, vel mittere. *vulgo stallare, Stallare, inquit Scaliger, dicuntur equi, quum ad vrinam emittendam quiescunt: quia quum recenter veniunt in stabulum, quod stallam vocant Germani, tunc ferè vrinam solent emittere.*
- stal-kruph / pyangh-wortel.** Ononis, anonis, aresta siue resta bouis, remora ararri; herba cuius radix in primis vrinas prouocat, & renù calculos comminuit.
- Stallinghe.** Stabulatio, stabulum.
- Stalpen met den boet.** Pede quater, vngula ferire.
- Stam.** Caudex, truncus, stipes, stirps.
- Stam / ghe-nacht.** Stirps, genus, propago, soboles, progenies, sanguis.
- Stam-goeden / stock-goeden.** Bona hæreditaria.
- Stamelen / stameren.** Balburire, impedire loqui, titubare, vacillare lingua.
- Stameler.** Balbus, balbutiens, titubans, hæsitans lingua, traulus, blæsus.
- Stamelinghe.** Hæsitatio lingue, titubatio, titubantia oris.
- Stamet.** Vestis subtilibus filis laneis texta.
- Stamijne.** Stamineū textum: & Cilicium; textum è pilis, percolandis liquoribus aptū. *vulgo staminea. gal. estamine. ital. stamegna, hisp. stamena.*
- Stamijn-sack.** Cilicium.
- Stamynen.** Percolare cilio.
- Stampen.** Tundere, contundere.
- Stampen in den moztier.** Pinsere, pinsate, contundere, terere.
- Stampen met boeten.** Calcare pedibus, conculcare.
- Stampen ende smoozen.** Intornare verbis & verberibus, vètole minari, proiicere ampullas & sesquipedalia verba: ira agitari.
- Stamper / moztier-stamper.** Pistillum.
- Stampffen. j. stampen est smoozen.**
- Stanck.** Fætor, putor, pedor, fordes, graucolentia, odor terer.
- Stanck onder de ochselen.** Hircus, virus alarum.
- Stanckaerd / stinckaerd.** Homo scetidus.
- Stand.** Stabilitas, firmitas.
- Stand.** Status, res, conditio.
- Stand.** Decentia, conuenientia.
- Standaftrigh / stādachtigh.** Stabilis, constans, firmus, perseverans.
- Standaftrighheyt.** Constantia, stabilitas, firmitas, perseverantia, fortitudo animi, grauitas.
- Standaftrighlick.** Constante, perseverante, firmiter.
- Stand-baestigh. j. standaftrigh.** Stabilis, constans.
- Stand-bincke / stand-bliet der schouden.** Futura siue substructio camini, mutilus infumibililatus sustinens, columna arrectaria camini, or-

thoſtata infumibuli, columen
camini.

ſtandaard. Vexillum, ſignum,
labarum, vexillum ſtatarium,
ſigna, ſigna militaria. *vulgo*
ſtandardus. gall. eſtandard, ital.
ſtandardo. hiſp. eſtandarte.

ſtandaard / leghe-reeckē. Tro-
pæum, trophæum.

ſtandaard / ſtander. Columna,
columna atrectaria, ortho-
ſtata.

ſtandaard / molen-aks. Axis
molaris.

ſtande. Labrum, alucis ſtata-
rius, orca, cadus.

ſtander. j. ſtandaard.

ſtanghe. Stipes, petrica, val-
lus, ſodes, vectis, fuſtis, lon-
gurius, ſparus, ſparum. *vulgo*
ſtanga. ital. ſtanga.

ſtanghe / tack. Ramus.

ſtanghe / ſtenghe j. maſt. Ma-
lus navis.

ſtanghel / ſteel van t'kruyd.
Caulis, ſtipes, ſcapus, ſti-
pula.

ſtap. vetus. j. ſtaf / ſtock. Bacu-
lus.

ſtap. Gradus, paſſus, veſtigium.
ſtap-hands. vetus ſtand. Statim,
cuſteſtigio, conſeſtim.

ſtapeel. ſtand. brug. Pluteus.

ſtapel. vetus. j. krekel. Cicada.

ſtapel. Stabulario, ſedes, ſta-
tio: & Diſpoſitio, conſtitu-
tio.

ſtapel. Pes, fulcrum cui ſedes
vel aliud quid innititur. *Betam.*

ſtapil. vetus. j. ſteel / ſtanghel.
Caulis, ſtipes, ſcapus.

ſtapel oft miſte houtx. Meta

ſive ſtrues lignorum,

ſtapel. Forum rerum venalium,
vulgo ſtabulum & ſtapula: Lo-
cus publicus, quo Principis
auctoritate & privilegio vi-
na, frumenta, lanæ, aliaque
merces exoticæ vèdendi cau-
ſa conuehantur. *gall. eſtape.*

ſtapel van wijn / wolle / &c. Fo-
rum lanarium, vinariū, &c.

ſtapelen. In metas ſive ſtrues
componere.

ſtapel-huys. Domus in qua res
paratæ collocantur: præputa-
rium, horreū. **ſtapel-huys**
van hout. Lignile,

ſtapel-recht. Ius fori.

ſtapel. j. ſtap. Gradus.

ſtappē. Calcere, veſtigium ſi-
gere, gradi.

ſtappens. j. ſtap-hands. Sta-
tim.

**ſtarre / ſtarren. j. ſterre / ſter-
ren.**

ſtaus. j. ſtaf Baculus, virga.

ſtaue / boeck-ſtaue. ger. ſau. ſtäbe.
Litera.

ſtauen. vetus. Figere, pangere,
ſtatuere.

ſtauen oft beur-ſtauen den
eed. Concipere verba iuramē-
ti, eertam verborum formu-
lam alicui dictare, quam ille
iisdem verbis reſerat. *Diuitus*
ſtauen & beur-ſtauen / q. d.
ſpellen ſive beur-ſpellen: di-
ſtat enim prætor iuranti verba
iuramenti, haud ſecus atque ludi-
magiſter pueruli elementariū re-
ſerenda elementa, quæ ſtauen &
boeck ſtauen vocant Germani.
ſteck. Stipes, baculus. *unige*
ſicca.

Recca. *ital. stecca, stecco.*
Reck oft schijue daer men mede speelt int berd. *Scrupus.*
Reck/Reck. *Cippus, numella.*
Recke-knecht / Recke-knecht.
Phylacista, carceris custos, listor.
Reck-raep. *Napus, bunias.*
Recken. *Figere, pangere, claudere ligneis clavis.*
Stede. *j. stad. Vrbs, ciuitas, oppidum, Stedenken. Vrbecula, ciuitatula, oppidulum.*
Stedsch / Stadsch. *Oppidanus, vrbanus, ciuilis.*
Stedsch man. *Ciuis, municeps, oppidanus.*
Stede. *Domus rustica, parua villa,*
Stede/plaette. *Locus, sedes.*
Stede vast. *Fixus loco, assiduus, stabilis, constans.*
Steden. *vetus. Sistere.*
Stedigh. *Stabilis, firmus, fixus, continuus.*
Stedigh / Steegh. *Pertinax, pernicax, obstinatus,*
Stedigh oft Steegh peerd. *Equus retractor, equus retractans. g. d. loco manens subsistensq.*
Stedighen. *vetus. Stabilire.*
Steds / ghestaedigh. *Assiduus, continuus.*
Steegh. j. stedigh. *Stabilis: & Pertinax: & Obstinatus, &c.*
Steegh. *holl. fros. j. stigh / stepl. Accliuus, leniter ascendens cum acumine,*
Steeghen / stighen / stepghen.
Eleuare, in altum tollere, ascendere.
Steegher / Stegher. *sandr. Gra-*

Steel. *j. stele. Caulis, scapus, calamus.*
Steen. *Lapis: Petra, saxum. Kostelicken steen. Gemma, lapillus pretiosus.*
steen/graueel. *Calculus, lithiasis.*
steen/dobbel-steen. *Talus, taxillus, alea.*
steen in de besten. *Vinaceus, semen, gramen acioi.*
steen van pypmen oft kerlen.
Os pruni aut cerasi.
steen/ghebanghenisse. *Carcer, ergastulum, robur.*
steen-backer. *Figulus laterum, laterarius.*
steen-bancke. *Saxum, scopulus in mari.*
steen-bijter . j. steen-krifter.
Vlula saxatilis, tinnunculus.
steen-bock. *Ibex, rupicapra, caper montanus.*
steen-dickeler. *vetus. Latomus: & Caementarius.*
steen-dood. *Emortuus, atque rigidus instar lapidis: qui obrigit tanquam totus in lapidem conuersus.*
steen-ghepte. *Rupicapra.*
steen-ghemul. *Rudus.*
steen-herd. *Lapideus, durus instar lapidis.*
steen-houwer. *Lapicida, latomus, lithurgus.*
steen-kauwe. *Monedula petrea: cornicula in praeuuptis saxis & excauatis petris nidulans.*
steen-klaueren. *Trifolium corniculatum, trifolium odoratum.*

tum. q. d. trifolium saxatile
*nasctur cibus in locis asperis &
 rudericibus.*
steen-klippe/ steen-rootte. Ru-
 pes, saxum.
steen-kolen. Lytháthraces, car-
 bones saxei, terra Pharmaci-
 tis & Ampelitis : fossilia ni-
 gra, assulosa: carbones fossitij,
 assulosi : qui è terræ visceri-
 bus eruuntur, duri instar la-
 pidis, ardentés modo bitumi-
 nis.
steen-kraepe. Pyrrhócorax :
 cornix rupium : in rupibus
 nidificans & de-gens.
steen-kryster/ steen-bijter. Vlu-
 la saxatilis, cinnunculus.
steen-kupl/ steen-put. Lato-
 mia, latumia.
steen-ouen/ kareel ouen. Late-
 raria.
steen-peck. Pix arida, concreta,
 excocta, pix naualis: pix du-
 ra instar lapidis.
steen-poel/ steen-kupl. Lato-
 mia.
steen-poelst. *vetus.* Lapidica.
steen-pupstiens. Vari: dura &
 pusilla faciei tubercula: velut
 rotundæ salebræ.
steen-put / steen-kupl. Lato-
 mia, latumia, lapidina, la-
 picædina, saxifodina.
steen-put. Putcus siue fons la-
 pide constructus.
steen-put-water. Aqua fon-
 tana.
steen-raue. Coruus saxatilis: ru-
 pibus siue petris inhabitans.
steen-roch. Raia clauara.
steen-rootte/ steen-klippe. R. u-

pes, petra, cautes, saxum, sco-
 pulus.
steen-rupte. Ruta muraria.
steen-slijper/ diamant-slijper.
 Gemmarum politor.
steen-smetser / steen-kryster.
 Tinnunculus: auis ex accipi-
 trum fringilliariorum genero.
steen-snyder. Lithoglyphus,
 sculptor lapidum.
steen-snyder. Liebotomus: qui
 calculos vesicæ excindit.
steen-swaeltwe. Hirundo saxa-
 tilis.
steen-baeren. Scolopendrium,
 cakifraga, asplenium.
steen-bloeteren. Viola lutea,
 leucoion luteum, viola saxa-
 tilis vel muralis. *valgo cheiri.*
steen-waerder/ stoch-meester.
 Carcerarius, carceris præfe-
 ctus, commentariensis, erga-
 stularius.
steen-wegh. Via lapidibus stra-
 ta.
steen-weghen. Sternere viam
 lapidibus.
steenachtigh. Lapidosus.
steenen/ van steen. Lapidus.
steenen krupte. Vas fictile.
steenigh. Lapidus.
steenighen. Lapidare, lapidibus
 obruere, lapides in aliquem
 iacere.
Steert. Cauda.
steert. j. stepp. Syrma.
steert-been/ stiet-been. Os coc-
 cygis, os caudæ.
steert- bjeppel. j. steert-riem.
 Postilena.
steert-riem/ achter-kroppier.
 Postilena: lorum crassius sub
 iumen-

iumemi cauda.
steert-bederen. Vropygij pen-
 na.
stertel. j. stertel. Ligula.
Steghe/ stijghe. sax. fris. holl. *sc-*
amb. Angiportus, viculus, se-
 mita, trames;
Steghel. Fulcrum.
steghel-reep. Stapia, stapes,
 tubex pedaneus, staticulum:
 in quo pedes firmatur & qua-
 si stant commodioris vecta-
 tionis & adscensus causa.
steghen/ stegghen/ stepgheren/
stijghen. Adscendere, ele-
 uare.
stegher/ steggher. *land.* j. trap.
 Gradus, scala.
Stepgh. j. steggh/ stepl. Accli-
 uis.
stepghen / stepgheren . j. stee-
ghen . Eleuare, scandere, sur-
 sum eniti.
stepghen. *vetus.* Inundare, sta-
 gnare.
stepgher. *holl.* Crepido, margo,
 ora terræ quam aqua alluit,
 gradus siue adscensus ripæ.
stepgheren . Eleuare, in altum
 tollere: & Scandere, ascen-
 dere.
stepgheren het water . Sistere
 aquas obicibus demissis, aquâ
 caractis cohibere.
stepghigh. j. stepgh. Accliuus,
 præceps
Stepl. Sursum.
stepl/ stepgh. Accliuus, præceps.
steple plaetse. Præcipitium.
steplen. Erigere.
Steke. Punctio, punctus, ictus
 mucronis, cuspidis, spiculi

steke / binck-steke . Decipu-
 lum, transenna.
steke. Aucupium, aucupatio.
stekel. *vetus.* Stimulus, aculeus.
stekel-besie. Vua crispa.
steken. Pungere, fodicare, lan-
 cinare, stimulare, figere, pan-
 gere.
steken/stek- spel houden. De-
 currere lancea.
steken het bat. Relinere dolium
steken de schuld op iemanden.
 Culpam in aliquem transfer-
 re, conferre culpâ in aliquem,
 assignare alicui culpam, cau-
 sari.
steken het hier in/ &c. Ignem
 subicere, ignes iniicere ad-
 bus, capitolio. &c.
stek-besie. j. stekel-besie. Vua
 crispa.
stek-blind. Cæcus, qui ne pun-
 ctum quidem videt.
stek-dood. Cæsum occisus.
stek-ijser/ groef-ijser. Cælum,
 instrumentum scalpendi.
stek-palm/hulst. Agrifolium,
 ruscus siluestris.
stek-penninck. Nummus clam
 dono datus: donum quo quis
 corrumpitur.
stek-spel/ toynop- spel. Decur-
 sio, decursus, decursio ludi-
 cra, decursio equestris, lusus
 Troiæ. *vulgo* hastiludiû, tor-
 neamentum.
stek-boghel/ stick-boghel. Ac-
 cipiter.
stekende. Pungens.
stekende palax/ muyl doyn.
 Ruscus.
stekende swijn / doyn-swijn.
 u s Hiltæx.

- Hilatrix.** q. d. sus pungens.
- steker / stichel.** *vetus.* Stimulus.
- steker / op-steker.** Sica, pugio.
- stekte.** Pungens dolor.
- stekenisse.** Pungens & acurus dolor.
- stekenisse in-de sijde.** Pleuritis, lateris compunctio.
- Stek.** *Vetus, verustus. gall. estalo.*
- stel hier.** *Vetus* cercuisia & defecata.
- stelle pisse.** *Vetus* lotium.
- Stelcher.** *standr. j.* stollen. Concretere, coire in densitatem, conglorari.
- Stete.** Scapus, stipes, capulus, manubrium.
- stete / stanghel van t'krupd.** Caulis, stipes herbæ, vnde tolia frondesque emicant.
- stete van het oest.** Stylus, petiolus, pediculus.
- stelen.** Scapulum, stipitem siue capulum inferere alicui rei.
- Stelen.** Furari, furtum facere, auertere rem aliquam, suffurari, subtrahere, subducere, sublegere, subripere, furto auferre, manticulari.
- Stellagie.** Tabularum, fori: & Pegma: & Scena: & Fori, spectacula, tabulata vnde ludi spectantur.
- Stelle / schip-stelle.** Stationarium.
- Stellen / setten.** Ponere, locare, componere, statuere, sistere.
- stellen te boeke.** Referre in tabulas.
- stellen sich teghē de kinderen.** Committere se pueris, cum
- pueris in certamen descendere.**
- stellinghe.** Positura, dispositio, collocatio.
- stellinghe / stellagie.** Tabularum, contabulario.
- Stelpen / stulpen.** Sistere, stipare, obturare, obstruere, restringere.
- Stels.** *Pes* ligneus.
- stelden.** Gralla: perlicia lignea quibus altius à terra gradimur.
- stelt-man.** Grallator, qui grallis graditur.
- Stemijn.** j. stamijn.
- Stemme.** Vox, tonus. **Stemmen.** Vocula.
- stemme.** Suffragium, punctum.
- stemmen.** Vocem edere.
- stemmen.** Suffragari, suffragium ferre.
- stemmen onder een.** Coacisere, concordare.
- stemmigh.** Vocalis.
- Stemmen.** *vetus j.* **schicken.** Constituere, componere.
- stemmen / stimmen.** Firmare, reddere.
- stemmen / stimmen / stemē den schoe.** Consuere oram calcei.
- stem-riem.** Lorum sursile calcei.
- stemsel / stimsel.** Ora siue limbus calcei, orbiculata calcei exterior sutura.
- stemmigh / stemigh.** Grauis, feruus, serius, constans, ornatus, compositus. *uulgo* formalis.
- stemmighend.** Grauitas, constantia, decencia.

stem

Stemmighlick. Grauitur, decen-
ter, compositè. *vulgo* forma-
liter.

Stempel. Forma, typus, typus
monetalis.

Stempel-Flagh. Signum mone-
tae, typus monetalis.

Stempen. *fris.* stampen. Tun-
dere, ferire.

Stempen. *fris. sicamb.* j. stelpen.
Sistere.

Stenen. Gemere, ingemiscere,
ægras ore ciere voces, *stru.*

Stenghe. j. stanghe.

Stenghel. *ger sax. sicamb.* j. stele.
Caulis, stipula.

Step/steppe. *sland.* j. stap.

steppen. *sland.* j. stippen.

Steperen/stueperen. *sland.* In-
stigare. **Steper.** *quoad sland.*
Instigator ad malum.

Sterck. Fortis, validus, infra-
ctus, firmus.

sterckhepd. Vis, fortitudo, ro-
bur.

sterckelick. Fortiter.

stercken. Firmare, obfirmare,
confirmare, roborare, corro-
borare, stabilire, confortare,
solidare, munire.

sterckte. Vis, fortitudo, robur,
potentia, vires: & Munimen,
munimentum, inunitio, arx,
propugnaculum. *vulgo* for-
tressa.

Sterf-dagh. Dies emortualis,
dies quo quis moritur, dies
obitus.

sterf-hups. Domus feralis, do-
micilium defuncti. *vulgo* do-
mus mortuaria. **Her sterf-
hups aen beerden.** Adire

hereditatem defuncti. **Her
sterf-hups met de voere stoo-
te.** Renutiare bonis defuncti,
sterf-put. Puteus in quo aqua
perit exiccatuique.

sterflick. Mortalis, lethalis, per-
emptorius, mortifer, morti-
ferus.

sterflick mensch. Mortalis ho-
mo, morti subiectus.

sterflickhepd. Mortalitas, mors,
lethum.

sterflicken. Lethaliter.

sterfte. Mortalitas, mors, lethū:
& Morbus epidemicus, epi-
demius.

Sterne/stirne. *ger sax. sicamb.*
Frons.

Sterre/sterne. Stella, sidus.

sterre der ooghe. Pupilla,
acies oculi.

sterren-kijcker. Astrologus,
astronomus.

sterren-krupd. Aster Atticus,
bubonium, inguinaris, in-
guinalis: herba cuius capita-
la, in quibus flores emicant,
stellæ modo radiata spectan-
tur.

sterren-lichten nacht. Sublu-
stris nox, sideribus illustris.

sterren-poozken. j. wincker.

sterren-schot. Bolis, lampas æ-
ris: fax ignea que in aëre na-
scitur. *vulgo* lancea ignita.

sterren. Stellare, micare instar
stellæ.

sterren/starren. j. ster-ooghen.
Intentis & fixis oculis in-
tueri.

sterren/starren. Rigere.

ster-hatlagh. Obstipus, tera-
nicus:

micus: & Obstinatus.
Star-ooghen/Star-ooghen. In-
 tentis & fixis oculis intueri,
 intendere oculos in rem ali-
 quam, lumina immota tene-
 re, aciem oculorum intende-
 re, hiantibus oculis videre.
Starrigh/starrigh. Rigidus, du-
 rus, asper: & Obstinatus, per-
 tinax.
Starrighenph. Rigor: & Perrina-
 cia.
Starrighlick/sterrellick. Fixe, ri-
 gide: & Obstinate.
Stertel/sterretel. Ligula, ligula
 adstrictoria.
stertelneck Ligamen, ligula.
Steruen. Mori, demori, emo-
 ri cadere, vita cadere, abire e
 vita, e vita discedere, recede-
 re: animam exhalare, cedere
 vita, effundere extremum
 spiritum, animam, vitam: in-
 terire, morte absumi, occide-
 re, occumbere, amittere vitam,
 e vita migrare, mortem obire,
 mortem oppetere, vitam per-
 dere, concedere fato. *Dicitur*
Becano steruē quasi ste sine ste
de eruen/hoc est, locum hære-
ditate: stabilem & æternam
loci hæreditatem accipere.
Steu. *vetus.* j. *stat.* Scipio, ba-
 culus.
Steu/bent-steu. Prora, pars
 anterior nauis, **Lehter-steu.**
 Puppis, posterior pars nauis.
Steucl. j. *stiucl.* Ocrea.
Steuine stand. j. *loue.* Fulcrum,
 fulcimentum.
steunen/stonen Niti, inniti, in-
 cumbere, fulcire, fulciri.

steunel. Sustentaculum, falcis-
 mentum, adminiculum, ful-
 crum.
Steur. Acipenser. *volgo sturio.*
Stichel. Obex, repagulum: &
 Gradus, scala.
Sticht/ stift. Structura: &
 Monasterium: & Episcopa-
 rus, episcopi iurisdicctio, dier-
 celis.
stichten. stiften. Struere, ædifi-
 care, fundare, cõstituire, mo-
 liri, condere.
stichter. Fundator, cõditor, ædi-
 ficator, creator.
stichtinghe. Aedificatio, fun-
 dario.
Stick stand, hall. j. stuck. Fru-
 stum.
Stick. Punctus.
stick. j. **stickel.** Peplum, caly-
 ptra.
stickel fris. j. pstickel. Aculeus,
 stimulus.
sticken. Pungere, figere, si-
 mulare.
sticken. Pingere acu, plumare,
siyam. i. notis signare, aut pi-
 çuratis signis ornare.
stick-naelbe. Acus Babylonia,
 Assyria, Semiramia.
stick-sijde. Sericū plumarium.
stick-werck. Opus plumarium,
 acu pictum.
sticksel. Opus plumarium, futu-
 ra plumaria, futura limbola-
 ria.
sticksel/ stick. fris. scamb. Vittæ
 puellaris, peplum, calyptra,
 calantica.
Stiel. stand. j. stiff. Rigidus, du-
 rus.

stiel.

stief-booyigh. *fland.* Terebrę resistens, difficilis terebratu: & Durus, obstinatus, pertinax.

stief-booyighheyd. Durities: & Pertinacia.

stief-dochter. Pruvigna.

stief-kind. Pruvignus, pruvigna.

stief-moeder. Nouerca. *q. d. rigida aut læua mater: nempe à rigore in pruvignum aut pruvignam: unde epitheta, iniusta, læua, immitis, cruda, nouerca propria.*

stief-vader. Vitricus. *q. d. rigidus aut immitis pater.*

stier/barre. Taurus.

stier/stier-roer. Clauus, gubernaculum.

stier/stuyp. *vetus.* Tributum.

stieren/stupren. Agere, adigere, instigare: & Ducere.

stieren. *vetus.* Tribuere, contribuere, conferre.

stieren. Regere, dirigere, gubernare.

stier-boom. Contus nauticus, trudes, pertica nautica.

stier-voord/stuyp-voord. Dexterā nauigij.

stier-man van t'schip. Nauclerus, gubernator, qui clauū gubernat, navis rector.

stier-roer. Clauus, gubernaculum.

stiete. *vetus.* Incus.

stiete/stuyp. Vropygium, oropygium, coccyx, extrema pars spiaz in sacrum os desinēntis, podicęque imminentis.

stier-been. Os sacrum.

stier-been/stiert-been. Os coccygis, os cuculi, os caudę.

stier-tiem. Posticena.

stijel. j. steuel. Octea, pero-

stijf/stiften. j. sticht/stichten.

stijf. Rigidus, durus, firmus, stabilis.

stijf. Rigidę, firmę, firmiter.

stijf;jn. Rigere, obrigere, durum esse.

stijf worden. Rigescere, indurari.

stijfheyd. Rigor, duricia, derties, firmitas.

stijflick. Rigidę, firmiter, contentę.

stijfel. Amylon: glutinum ex amylo, quo mulierum pepla firmantur & inalbantur.

stijgh. *scrib. frif. vvestphal. j. tijt.* Decem, deni, numerus decarius.

stijghe. j. steghe. Semita, crames, angiportus.

stijghe. j. *meer-ooghe.* Hordeolum.

stijghen/stepghen. Scandere: & Eleuare.

stijghen het water. j. *stepghen/stepgheren.*

stijl. Stela, *scr. pila,* columna, stipes, scapus, adminiculum.

stijl van de deure. Postis, latus ostij.

stijl. Stylus, forma, formula, modus, character, vena scribendi aut dicendi, ritus, mos.

stijuen. Firmare, durare, roborare, contendere, intendere, firmum reddere.

stijuen. Rigere, rigescere, rigidum aut firmum fieri.

stijuen de doecken. Firmare, durare, constringere pepla stue lintea amyliino glutine.

- ri. par. i. cogere, constringere, adstringere, spissare.*
stjuen. Intendi. Het koren stijft. Annona intenditur, ingravescit.
Stil / stille. Quierus, tranquillus, sedatus, placidus.
Stil ende dier. j. heymelick. Secrerò.
stille. holland. sicamb. j. heymelcke. Larrina.
stille weke. sax. sicamb. fris. j. goe de weke: stillen byendagh. j. goeden byendagh: stillen woent-dagh. j. schoyfelwoent-dagh. q. d. silens.
stille-ganghers. holl. sicamb. j. plattynen. per antiphrasim.
stille-swyghen. Silere, tacere.
stille-houden. Cessare, sistere, desistere.
stille sijn. Quiescere, cessare.
stille staen. Stare, sistere gradum.
stille-stand. Quies, cessatio, statio.
stille-stand van wapenē. j. be-stand. Induciaz, cessatio ab armis.
stille-stand der sonnen. Solstitium.
stille baeghen / stille rupmen. holl. sicamb. stād. j. bern-sticken. Larrinas purgare.
stille-baeghet / stille-rupmer. holl. sicamb. stand. j. bernsteker.
stillekens Omnino tranquillè, tacitè, sedatè.
stillen. Sedare, tranquillare, quietum reddere, pacare, placare, mitigare, compescere, mollire.
- stillick.** Quierè, tranquillè, sedatè, placidè, tacitè, submissè.
stilligheyd / stilte. Quies.
stilte. Quies, silentium, tranquillitas, cessatio.
stilte des nachts. Conticiniū.
stilte der zee. Malacia, tranquillitas maris.
Stimmen. Firmum reddere.
stintel. j. stemtel.
Stincken. Fortere, male olere, obolere, putere, rancere.
stinck-bilch. j. spierinck. Apuacobitis: pisciculus insuavis odoris.
stinck-bilch metaphoricè. Homo foetidus, olens, tetri odoris.
stinckende. Foetidus, putidus, olivus.
stincker / stinckærd. Homo foetidus, olens, nasorum pestis.
Stine. ger. sax. sicamb. j. stinck-bilch.
Stip / stup. Punctus.
stipken / stippelken. Parvus punctus.
stippe fris. Offa panis, panis inintinctus.
stipfel / stippelken. Punctus.
stippen. Pungere, figere.
stippen. fris. j. indooopen. Inringere.
stippen den voet. Figere pedè, vestigium facere.
stippen. Intersepire.
stippen / sticken met de naelde. Pingere acu, plumage.
stip-naelde. j. stiek-naelde. Acus Babylonia.
stip ruyt. Sepimeqrum agreste, sepes struictilis, sepes virgea,

- gea, Tepes ex palis crebris ter-
re in fixis.
- Stipfel.** Interseptum.
- Stipfel/stickfel.** Opus plamariū,
acu pictum.
- Stirn.** j. stern. Frons, frontis.
- Stiuvel/stenel.** ger sax. sicamb.
Ocrea. ital. stiuale.
- Strobbe.** fris. j. strobbe/ströck.
Truncus.
- Stock.** Baculus, baculum, fu-
stis.
- Stock.** Truncus, caudex.
- Stock/stam.** Strips, progenies.
- Stock/staf.** Scipio.
- Stock.** Framea. sica.
- Stock/bier-stock.** Scelopus, bom-
barda, tormentum æneum.
- Stock.** Cippus, numella, compe-
des, pedicæ: lignum biparens
in quo fontium pedes inclu-
duntur.
- Stock der bien.** ven. j. bie-korf.
Alvearium.
- Stock-beld.** Statua, delubrum.
- Stock-blind.** Omnino cæcus, &
baculo viam dirigens.
- Stock-bølse.** Fiscus, fiscina, zo-
na teres: quæ manabrium ha-
bet instar baculi.
- Stock-ette.** Pisum maius, pisum
Romanum: pisi genus quod
baculis fulcitur.
- Stock-goeden / stam-goeden.**
Bona hæreditaria, bona auita:
fundus auitus, non emptus,
sed à maioribus acceptus.
- Stock-haer.** j. stoppel-haer. La-
nugo.
- Stocke-knecht / stecke knecht.**
Licor: phylacista.
- Stock-legghinghe** fris. j. balm-
goedinghe.
- stock-loock/stuck-loock.** Por-
rum sectile, sectivum, Taren-
tinum.
- stock-meester / steen-waerder.**
Ergastularius, carcerarius, car-
ceris præfectus.
- stock-narre.** Stripes, truncus, ho-
mo stupidus, bardus, stultus.
- stock-oud.** Senex decrepitus,
fessus ætate senex, senex tri-
pes, baculo gradum adiuvans.
- stock-reghel.** Versus intercala-
ris: qui inter versus inseritur:
*in vulgariibus rhythmi Scipio aut
baculus dicitur.*
- stock-slagh.** Verber.
- stock-stille.** Immobilis instat
trunci.
- stock-tanden.** j. back-tanden.
Dentes maxillares.
- stock-bederen.** j. stoppel-bede-
ren. Lanugo autum.
- Stock-violette.** Leucoion, viola
alba, vel viola lutea & mura-
ria. q. d. viola lignescens sine in
baculum crescens.
- Stock-bisch.** Asellus arefactus,
Lewino Lemnio merluca dicitur.
Piscis ex asellorum genere,
vento & frigore induratus,
atq. in fistem extensus qui &
fustib. & baculis verberatur.
- stock-bisch t'rtten gheuen.** adag.
Fustigare *god exortit*, fuste ver-
berare.
- stock-wol.** Noctua baculo siue
scipioni insidens.
- stockade.** Sica. vulgo stoccada.
- stocken** Baculo munire, firma-
re, stabilire: & Inuiti, stabiliri
- stockē oy iemanden.** Niti ali-
quo:

quo ; fiduciam collocare in aliquo.

stocker / stocke-knecht. Licitor, carnifex.

Stoepen. *frs.* Lasciuire.

Stoel. Sedes, sedile, sella, cathedra.

stoel / harts-stoel. Sella petrusa, familiaris. **Te stoel gaen.** Exonerare alium.

stoel-djaepet. *j.* Djaepeler. Diacretarius.

stoel-ganck. Aluus, exoneratio alui.

stoelken. Parua sedes.

stoelken. *j.* kampervortlic. Fungus. boletus, *a similitudine rotunda sedis.*

Stoepe / stoep-banche. *holl. framb.* Exedra, sedile pro foribus, sedile vestibuli.

Stoepen. Fodere, fodicare, pungere.

stoepen / stuppen. Quatere, concutere.

stoepen. *sax. frifscamb. j.* gheellesen. Flagellare, nares caedere.

Stof. Puluis. **Stofken.** Puluisculus. **Stofken oft stupeke van de bloeme** Pappus.

Stof / stoffe. Lana breuis ac minuta.

stof-meel / stupe meel. Pollen, farina volatica, minutissimus farinae puluisculus.

stof-reghen / stupe-reghen. Piccas, pluuia tenuis, irroratio tenuissimis guttulis.

stof-sand / stupe-sand. Arena volatica.

stofachtigh. Puluericus, puluerulentus.

Stoffe / stof. Materia, materies: id ex quo aliquid fit.

Stoffen ende possen. Iactare, venditare.

Stofferen. Mutare, commutare, instruere, ornare, adornare, concinnare, suppeditare.

stofferen. Calare.

stofferen de loghenen. Farcire centones, mendacia gloriosa consarcinare, adornare: mendaciis fucum addere: concinnare mendacia, lenociniis perpolire mendacia, affugere.

stofferen. Cosmeta, ornator.

stofferenster. Cosmeta, ornatrix.

stoffertel. Munitio, ornamentum, lenocinium, comptus, ornatus, mundus.

stoffertel / veur-hanck. Peristromata, velaria, velamina, peripetasmata.

Stoken het vier. Struere ignem. **stoken / toefstoken.** Instigare, incitare, hortari.

stok-bier. Incendiarius.

stok-bier. Fax seditionis, impulsor seditionis, instigator.

Stolkeren / stelekeren sand. *j.* **stolken.** Concrefcere, coadunari, coagulari.

Stolle / stille / struck / lap. Frustum, pars alluta.

Stollen. Concrefcere, conglobari, coire in densitatem, condensari, constipari, coagulari.

Stolp. *holl. j.* klokke / vier-klokke. Turbo focarius.

stolpe. *vetus.* Tignum.

stolpen. *holl. j.* stelpen / stoppen.

Stom. Mutus, clinguis.

stom

stom woerden. Mutescere, obmutescere.
Stomme sonde. Peccatum Sodomiticum: peccatum quod ne nominari quidem debet ob enormitatem.
Stommelick. Tacitè.
Stommelen *fland.* j. *spertelen.*
Stomp. Hebes, obtusus.
stompe. Truncus: caudex ramis & foliis exutus.
stompe. Mutilatum membrū.
stompe. Carpus, iunctura manus, brachiale: & Trunca ac tuberosa manus: & Pes truncus, mutilus.
stompe. Murex, gnomon.
stompen. Mutilare, truncare: & Heberare, obtundere aciem.
stomp-boet. Mutilus pede.
stomper. *fris.* Homo obtusus, hebes, ignauus, negligens, non frugi.
stomperje. *fris.* Ignauia: & Abusus.
Stond. Momentum: & Sparium: & Hora. **Dan stonden aen.** j. *ter stond.* Statim, extemplo, ilico.
stond / maend-stond. Menstrua.
stond-glas. j. *ghelat-looper.* Cleftammidium.
stonden. Vices.
stonden. j. *maend-stonden.* Menstrua.
stondigh. *vet us.* Oportunus.
Stonen. j. *steunen.* Inniti.
Stoole. Orarium, fascia collaris, zona humeralis, zona sacra. *volgo stola.*
Stoop/ghelte. Poculum ma-

ius, *volgo lorum.*
Stoozen. Turbare, perturbare, interturbare, interpellare: & Irritare, exacerbare.
stoozinghe. Turbatio, interpellatio.
stoojnisse. Turbatio, interpellatio, oppositio, impedimentū.
Stoot. Pulsas, ictus, quassus, collisus, offensus, us: offensa, offensio.
stooten. Trudere, pellere, pulsare, quassare, offendere, allidere, illidere, impingere, tundere.
stoot-ballen. j. *Kop kop heeft ghelegt.*
stoot-bollen / stoot-hoofden. Arietare, coniscare.
stoot-beggen. Parazonium, pugio, sica.
stoot-hoofden. Arietare, coniscare.
stooter/stamper. Pistillum.
stooter. Tetrobolus: nummus argenteus duobus stufferis & medio æstimatus.
Stoppe. *vet us.* j. *werck.* Stupulini.
Stoppel/kozen-halm. Stipula, culmus, frumenti calamus. *gall. estouple. it al. stoppia.*
stoppel-gans. Anser stipulas pascens.
stoppel-hayz. Lanugo.
stoppel-raep. Rapa quæ post messem seritur, stipulis exaratis.
stoppel-bederè / stop-bederen. Lanugo: plumulæ teneriores & primū prodeutes è pennis.
stoppen. Stipare, obstipare, op-

- pilare, obturare, obstruere.
volgo stoppare. gall. estoper. ital. stoppare.
- stoppen.** Adstringere, densare: poros siue meatus contrahere.
- stoppen het schip. j. kal-faten.**
- stop-hamer.** Malleus quo aliquid stipatur.
- stop-mes.** Falx siue ascia qua stipantur vasa.
- stop-steen.** Farctura: materia lapidea vel cæmentitia, quæ parietum vel murorum medium interstitium farcit atque implet.
- stop-bederen/ stoppel-bederen.** Lanugo.
- stopfel.** Obturamentum, operculum, operimentum, cooperculum, orbis.
- Stozek. ger. sax. fris. scamb. j. openaer.** Ciconia.
- Stozkelen. stand. j. stollē.** Cōcrescere, constipari, coagulari.
- Stozle. Historia. ital. storia.**
- stozien.** Historiam narrare, res gestas recensere.
- Stozm.** Rumor, strepitus, tumultus vehemens. *ital. stormo.*
- stozm.** Impet^{us}, impressio, oppugnatio, procella, turba, exercitus turbatio.
- stozm. j. stozm-wind.** Procella.
- stozm. j. stozm-weder.** Vis maior, vis diuina: calamitosa tempestas, procellosa tempestas.
- stozm slaen.** Canere classicum, ad arma ciere.
- stozmen.** Tumultuare, turbare, strepere, obstreperere. *ital. stormire.*
- stozmen/ be-stozmen.** Oppugnare: incurSIONē, impetum, impressionem facere.
- stozm gat/ bjesse.** Labefactatio muri.
- stozm-hamer/ her-hamer.** Cestra, malleus militaris,
- stozm-hoed.** Galea bellatoria, galea oppugnatoria.
- stozm-ram. j. rammepe.** Aries.
- stozm-weder. j. stozm.** Vis maior, tempestas procellosa.
- stozm-wind. j. stozm.** Procella: ventus procellifolus.
- stozmigh/ stozmachtigh.** Turbidus, tempestuosus, procellifolus, impetuofus.
- Stozte/ stozt-gat.** Gula: dicitur à fundendo: quoniam per hanc partem omnia corpori velut per clepsidram infunduntur. *Becan.*
- stozte/ strote.** Iugulus, iugulum.
- stozten.** Fundere, diffundere, effundere.
- stozten. fris. j. vallen.** Cadere, labi.
- Stoztende siechte. fris. j. vallende siechte.** Morbus caducus, comitialis.
- stozt-remer/ ghiet-remer.** Modiolus erogatorius.
- stozt-mole. vetus.** Lauatrina.
- stozt-schotel.** Homo profusus, prodigus, vappa.
- stozt-wijn. j. leck-wijn.** Vappa.
- Stoue/ sweet bad.** Hypocaustum, laconicū, vaporarium, sudatorium, tepidarium, caldarium, cella caldaria. balneū. *volgo stuba, stufa. gall. estuae. ital. stufa. hisp. estufa.*
- stouen. j. smoozen.** Vaporare, suffire, fouere,

stouter/stoue-meestet. Bálnea-tor.

stouinghe. Fofus, fométum, fo-mentatio.

Stouen j. bellen. Sternere.

stouende kote. Talus pronus.

Stout. Audax, audens: & Fe-rox, arrogans, fastofus.

stout-berrigh. Animofus, stre-nuus.

stout-moedigh. Ferox, animo-lus, strenuus.

stoutachtigh. Audaculus, fero-culus.

stouthejd/stoutighejdt. Au-dacia: confidentia, arrogan-tia.

stoutelick. Audacter, audenter, confidenter, intrepidè: arro-ganter.

Stouwen Agere, minare, du-cere.

stouwen .fland. Incitare, insti-gare.

stouwen .fris. Compescere, co-gere, coërcere.

stouwen .vetus. j. tallen. Acer-uare, accumulare.

Stracks. Recta, recta via, di-rectè: & Euestigio, confe-stim, quàm primum.

Straele. Radius. **Straele der sonnen.** Radius folis.

straele .ger. sax. Fulmen, Iouis ignis.

straele .fland. Stimulus: aculeus, spiculum.

straele .fland. Oculorum acies.

straele .vetus .fland. Crabro.

straele .vetus. Iaculum, sagitta.
ital. strale.

straele. Cauum vdgule.

straelen. Radiare, irradiare.

straelen .flandr. Aculeo, spiculo, stimulo pungere.

Straele/strele. Vibex.

Stratte. Platca, vicus: via, ve-ha: agger: *ital. strada.* Strata, si-me strata via; *proprie dicitur* lapidea via publica ciuita-rum, pagorum, &c

stræt-maete. Fama vulgi, fabu-la vulgi.

stræt-roof. Latrocinium.

stræt-roouen. Grassari, latro-cinari, depopulari.

stræt-roouer. Latro, grassator.

stræt-schenden. Latrocinari, grassari.

stræt-schender. Latro, grassa-tor, pirata terrestris.

stræt-steen. Silex: lapis quo via sternitur.

stræt-bercken. Porcus aphe-tus, id est, qui liberè & sine custode per plateas vagatur: & Scortum, cloaca, meretrix diabolaris, quadrantaria: mu-lier prostituta & exposita cu-iusuis libidini: *à pheros yom.*

strætken. Angiportus, angi-portum, vicus paruus & an-gustus.

Straf. Rigidus, durus, asper, immitis, austerus, ferox, sæ-uus, atrox, seuerus.

straffe/straffinghe. Pœna, sup-plicium, vindicta, animad-uersio, correctio, multa, multa.

straffen/stratten met woordè. Arguere, coarguere, reprehē-dere, taxare, obiurgare, casti-gare.

n 2 straf

straffen/ strauen / straffe aen-
doen. Punire, afficere pœna,
pœnam irrogare, multare, ple-
ctere, lamere supplicium, ex-
igere supplicium ab aliquo,
supplicio afficere aliquem,
animaduertere in aliquem,
vindicare.

straf-barr. Obnoxius, pœna
sue multæ obligatus.

straffelick. Rigidè, durè, seuerè,
asperè.

straffinge. Animaduertio, pu-
nitio.

strafheyt / straffigheyt. Ri-
gor, seueritas, austeritas.

straffer. Animaduertor, puni-
tor.

Stram. Strigosus, rigidus: &
Lassus, defatigatus, fractus la-
bore.

stramme leden. Membrarigi-
da, defatigata, fracta labore.

Strame. j. streme.

Stramijn. j. stamijn.

Strande. Litus, litoris ora,
acta, crepido.

stranden. Appellere ad litoris
oram.

Strangh. j. strengh. Arctus.

stranghe/ strenghe. Vinculum

stranghe. j. strande. Brachium
maris vel fluuij, sinus: & Li-
tus, ora maris.

stranghen/ strenghen. Arctare.

stranghen/ stranden. Appelle-
re ad oram maris.

Strate. j. straete. Platea.

Strau. j. straffe. Pœna, anim-
aduertio.

strauen. j. straffen. Arguere,
punire.

Streck/streke. Tractus.

streck stand. j. strick/strop. La-
queus.

strecken. Tendere, extendere,
contendere, intendere, pro-
tendere.

strecken ende recken de leden.
Paniculari.

Streelen. Peetere, pectinare: &
Palpare, palpati, mulcere,
blandiri.

Streplen/struplen. frif. scamb.
j. pissen. Meiere.

Streke. Linea, tractus, versus:
& Tractus, via, limes, plaga.

streke/strepe. Stria, striga.

streckel/streeckel stand. scamb.
j. stryck-stock. Hostorium,
radius.

Streme. Linea, tractus: &
Stria.

streme. Vibex: signum verberis,
vestigium verberis in carne
remanens.

Stremmen. stand. Sistere, re-
stinguere.

stremmen. holl. frif. j. rinnen.
Coagulari.

strem-bat. holl. frif. Vas in quo
lac coagulatur.

stremsel. j. rinsel. Coagulum.

Strene garès. j. stringe. Filo-
rum congeries, spira filacea,
circulus filorum.

Strenggh/ strenghe. Arctus,
strictus, acer, austerus, durus,
rigidus, seuerus, asper, vehem-
ens.

strenggh recht. Ius summum.

strenghe / stranghe / strin-
ghe. Vinculum, ligula. ital.
strenza.

strenna

strengthen. Stringere, constringere, arctare.
strengthighepd. Rigor, acritas, duritia, seueritas.
strengthigblich. Strictè, arctè, acriter, duriter.
Strepe. Stria, striga, linea, tractus.
strepen. Striare, lineare, lineam ducere.
Streuen. *ger. sax fris. scamb.* Niri, eniri, moliri, contendere.
Strick/knoop. Nodus.
strick/strop. Laqueus, reus.
strick/laghe. Laqueus, insidiaz.
stricken. Stringero, constringere,nectere, connectere, nodare.
stricken. j. **hjepden.** Contexere retro, vittam, &c.
strick-hosen. j. **stroop-hosen/wagghen.** Fasciæ, perones. *gal. triquehoufes.*
strickt Strictus. **strickte dacht.** stricta captiuitas.
stricktelick. Strictè.
Strijck/streke. Tractus.
strijck/flagh. Ictus.
strijcken. Stringere.
strijcken. Linere, linire, allinere, collinere.
strijcken. Tergere, abtergere, radere.
strijcken. Demulcere, mollire, attractare, palpare.
strijckê. Legere, tédere. **Strijcken** nae **Italien.** Tendere in Latium. **Gaen strijckê.** Abire, discedere.
strijcken het sepl. Deducere vela, legere vela, contrahere vela.

strijcken de riemen. Inhibere remos, vehementiore remigationis modo nauim ad puppim conuertere: stringere remos.
strijcken. Considerere, simul sedere, quiescere.
strijck-bedde. *fland.* Lira, regestum, terra regesta.
strijck-bloemen. Cotula lutea, bupthalmi species.
strijck-hout. j. **strijck-stock.** Radius.
strijck-kalk. Gypsum.
strijck-stock. Radius, hostoriuz baculus teres quo mensuræ æquantur, redundansque abstergitur.
strijck-weer/strijck-weeringe/ j. **boyst-weer / boyst-weeringhe.**
strijcker. Rasor.
strijcker. j. **strijck-stock.** Radius, hostorium.
Strijd. Certamen, pugna, prælium, confictus, decertatio, dimicatio, bellum, agon. **Om strijds dvincken.** Certare potu, contendere potu, certatim ingurgitare se potu.
strijden. Certare, decertare, certamen conserere, manū conferre, pugnare, compugnare, depugnare, dimicare acie vel prælio, conflictari, digladiari, præliari, bellare, belligerare, configere, ad manus venire, cōfigere acie, decernere acie, ferro, armis.
strijd-baer. Militaris, maiorius, bellicosus, bellicus, bellator, castrensis, bellifer, belliger,

ger, bellipotens,
Strijb-baertick. Bellicosè.
Strijder Bellator.
Strijdigb. Pugnans.
Strijpe. .j. *stripe.* Stria, striga,
 linea.
Stringhe/strégh. Vinculum,
 restis, linea.
stringhe garens. Spira filacea,
 orbis filaceus.
stringhe haers. Cirrus, cincinnus,
 capillus contortus.
Strobbe. Truncus, trunculus.
strobbelem / strubbelen. *stadr.*
 .j. *strupckelen.* Celsipitare.
Strop. .j. *stroo.* Stramen.
Strom. .j. *stroom.* Tractus.
Stronck/tronck. Truncus, stirps,
 stipes, corpus arboris.
stroncken / troncken. Truncare,
 decurrare, ampurare.
Stronck-epcke/tronck-epcke.
 Quercus trunca, quercus decilis
 ramis.
Stronckelen/strupckelen. Celsipitare,
 offendere gressu, titubare gressu.
q. d. ad stirpem
sive stipitem offendere.
Stront. Stercus, oletū, merda,
 homerda. *gall estrom.* Struntus,
inquit Iosephus Scaliger, veteribus
Latinis dicebatur ster-
cus rotundum.
Stroo/stroop. Stramen, stramentum.
stroo-boter. Butyrum hyemale.
q. d. butyrum stramineum:
cum deficiente gramine, stramento
pascuntur vacca.
stroo-halm. Calamus, culmus.

stroo-pijpe. Calamus, culmus,
 stipula.
stroo-sack/bult. Culcita stramentitia.
stroopen/vá stroo. Stramineus,
 stramentitius.
stroopen dack. Culmē, tectum
 stramineum, tectum culmis
 constatum.
stroopen. Sternere, spargere,
 dispergere.
stroopfel. Stramentum.
Stroom/strom. Tractus.
stroom. Cursus aquæ, fluxus,
 fluctus, flumen, vnda.
stroom. Aestus: maris crescentis
 & decrescens commotio.
stroom-water. Fluvialis aqua,
 flumen vivum.
stroomen. Fluctuare, fluere, vndare.
Stroop. .j. *strop.* Nodus, laqueus.
stroopen. Stringere, obstringere,
 constringere, contrahere,
 nodare, nectere: & Glubere,
 deglubere.
stroop-hole. *scamb.* .j. *strick-hole.*
 Pero, tibiale laxum.
Strop. Laqueus, tenuis, vinculum,
 funis intortus. *scopos.* .i.
 funiculus tortus. *stroppa italica*
vimen dicitur.
strop-slagb. Laqueus, decipula,
 transenna.
stroppen. .j. *stroopen.* Stringere,
 premere, ligare laqueo.
Strote. .j. *strote.* Iugulus, iugulum.
ital strozza.
strote/roepet. Alpera arteria.
straten-hoof. Larynx.
Strubbe/strobbe. Trunculus.
Struc.

Struckelen. j. **strupckelen.** Cespitare.

Strupck. Stirps, frutex, caulis.

strupck-roouer. *vetus.* j. **straet-schender.** Grassator.

strupckelen/stronckelē. Cespitare, titubare, vacillare gressu, talipedare, offendere, offensaere.

strupckelinge. Offensio, offendiculum, offensatio.

strupckel. Offendiculum.

Struplen/streplen. *fris. sicamb.* Reddere vrinam.

Strups/strupf-bogbel. Struthio, struthiocamelus.

Strupue. Placenta, scribilita.

Struuelen. *fland.* Horrere, in-horrere.

Struwieren. *fland.* j. **berstropē.** Dispergere.

struwiers. *fland.* Sparsum.

Stubbe/stof. Pulvis.

stubbyen. *fris.* Verrere, puluerem discutere, aranearum telas tollere: & Ornare, accommodare.

Stuck. Frustum, fragmen, fragmentum, segmen, segmentum.

stuck. Res, causa, factum, facinus. **Een stout stuck.** Audax facinus. **Wroom stuck.** Egregium facinus.

stuck boefs / stuck schelms. Scelus, homo scelestus. **Stuck hoers.** Meretrix, scortum.

stuck ghelehuys. Tormentum aeneum, bombardas. **Stuck gouds.** Numus aureus.

Stuck lands. Ager, præ-

dium, fundus.

stuck-loock/stock-loock. Porrum sectile, sectiuum.

stuck-werck. Opus imperfectum.

stuckken. Frustulum.

Stuennen. j. **steunen.**

Studer/stupder. *vetus.* Proletarius.

Stueperen. j. **steperen.**

Stuer. Toruus, trux, austerus, horridus, ferox.

stuerlick. Toruē, toruum.

stuerande. *vetus.* Horrida tempestas.

stuer-krabbe. Locusta, piscis ex genere crustatorum, binis ante oculos cornibus metuendus.

stuerighepd. Toruitas, asperitas, ferocitas.

stuerigblich. Toruē, asperē.

Stueren. j. **stieren.** Agere, adigere.

stuer-boo;d. j. **stier-boo;d.** Dexterā nauigij.

Stupck/stupck-mande. Qualus.

stupcken. Quatere, incutere, impingere, quassare, quatefacere.

stupcken. Liquare per qualum.

stupcken het water. j. **stepgheren.**

stupck-mande. Qualus, corbis vimineus per quem liquatur vinum calcatis vis, & cereuisia concoctis granis & leguminibus.

Stupffen. j. **stupnē.** Puluerare.

stupf-meel/stof-meel. Pollen, farina volatica.

stufp-reghen / stof-reghen.

Piscas.

stufp-sand. Arena volatica, arens, sicca.

stufpken. j. stofken. Pulvisculus.

stufpken van de bloeme. Pappus: lanugo è floribus veterascens decidua & volatica.

Stuppe. Stupor.

stuppe. Concussus, concussio: & Spasmus, convulsio: & Deliquium, defectio animi: & Febris.

stuppen. j. stoepen. Quatere, concutere.

stuppen. Curvare, incurvare, inclinare.

Stupz. Tributum.

stupzen. j. stieren. Tribuere, contribuere.

stupzen. j. stieren. Agere, regere, dirigere.

stupz-boord. j. stier-boord.

stupr-man. j. stierman.

Stupte/ stutte. ger. sax. scamb. Equa.

stupte. hol. j. stiete. Vropygium.

stupte. fris. Panis ex polline què amicus amico strenæ loco mittit.

stupte. fland. brug. j. boterham.

Panis butyro illitus,

stupten. Incutere, impingere, impellere.

stupten. holl. Vertere, auertere, impedire.

stupten. ball. fris. Resilire, resultatè instar pilæ. *Niet stuptè.*

Nihil valere: dicitur propriè de pila non resultatè.

stupten/poehen. Iactare, iactitare, crepare, ostentare, arrogare.

stupt-bos. Declamator iactabundus & dolosus: ostentator vulpinus: dicitur propriè de vulnerarij & pharmacopæis circumforaneis, & id genus aliis iactatoribus subdolis.

stupter. Thraso, miles gloriosus, ostentator, iactator, grandiloquus.

Stupuen. Pulverare, pulverem spargere, pulverem excitare.

Stupuer. Sestertius, sestertium. vulgo stuferus: nomen sic dictus à pulvere lenitate: quod hec moneta nova multo lenior & deterior veterè cuderetur

Sturchelen. j. stoekelen. Coagulari.

Stutte/ stupte. ger. sax. scamb. Equa.

Stutte. Fulcimentum. **Stuten/ stutter s/ vjfels.** Tibicines, tigni qui ruinosos parietes fulciunt. Anterides, crismæ.

stutten/ onder-setten. Fulcire.

S V

Subbelen / sobbelen. Cespitare.

Suchte. vetus. j. siechte. Morbus, languor, dolor,

Suchte Suspirium.

suchten. Languere.

suchten/ ber-suchten. Suspirare, gemere, ducere suspiria.

suchtigh. Languens, languidus, morbidus, morbosus, valerudinarius.

suehtinghe. Languor, suspiriū, gemitus.

Suches

- Suckelen.** Cespitare, vacillare, offensare, titubare.
- Suckelingehe.** Cespitatio, offensio, offendiculum: & Aduersitas, calamitas, ærumna, miseria.
- Sudde. *vetus.*** Palus, lacus.
- Sudde van riet / riet-sudde.** Arundinetum, palus arundinosa.
- Sueghe. *stād. j. sogh.*** Sus, porca.
- Suele / suple. *stād. j. semer.*** Sira.
- Suenie. *boll. sicamb. j. berckent-troch.*** Aqualiculus.
- Suer / soer.** Acidus.
- Suer ghesichte.** Frons nubila, marutina, obducta.
- Suer mensch.** Homo acerbus, immitis, austerus.
- Suer-deegh. j. deessem.** Fermentum, *g. d.* massa accensens.
- Suer-muyl.** Homo tetricus, acerbum os.
- Suer sien.** Contrahere supercilium, tollere superciliū, sublato supercilio significare irā: toruē tueri.
- Suer segghen iemanden.** Acerba conuitia alicui dicere.
- Suere saulle.** Oxyporum, oxyporum.
- Suerachtigh.** Acidulus, subacidus, subacidulus.
- Sueren / ber-sueren.** Acere, accescere.
- Sueren. *vetus.*** Fermentare.
- Suerlick.** Acerbè.
- Suerckel.** Oxalis, acetosa, rux, lapathum, acidula.
- Suet. j. soet.** Dulcis.
- Suf.** Delirus.
- Suffen.** Delirare, desipere, hallucinari.
- Suffer.** Delirus.
- Sufferse.** Delirium, deliramentum.
- Suffinghe.** Deliratio, delirium.
- Sufflen.** Sufflare, sibilare.
- Sufflet.** Colaphus, alapa.
- Supcker.** Saccar, saccarum, sal Indus.
- Supcker. laepken / confijte-laepken.** Tragematotheca.
- Supcker-noemken. j. blinde-spel.** Myinda.
- Supcker-bleesch. j. half-bleesch.** Caro vitulina, assum vitulinum.
- Supckeren.** Imbuere saccaro, condire saccaro.
- Supd.** Meridies.
- Supden.** Meridionalis, australis.
- Supden wind.** Auster, notus.
- Supd-oosten wind.** Vulturinus, euronotus: ventus à brumali solstitio flans.
- Supd-westen wind.** Aficus, libonorus: ventus à solstitio hyberno flans.
- Supd ten westen.** Mesolibonorus.
- Supd-supd-west.** Circius.
- Supd-supd-oost.** Cæcias.
- Supder-zee.** Lacus siue sinus amplissimus inter Frisiam & Hollandiam. *vulgo* australe frerum, in meridiem nempe vergēs. *quibusdam* Lacus steui.
- Supghen.** Sugere, lingere.
- Supghen de mamme.** Sugere vbera, premere mammam, lactere.

Supghen j. sooghen. Lactare.

Supghelincck / soogghelincck.

Puer lactens.

Supgher. Suctor.

Supgher Sanguisuga in corpore muliebri: monstri genus hirudinis more sugillado sugendoque foetui infestum, ac sanguinem adimens. *Levin. Lemnius.*

Suple. *sax. sicamb. fris. holl.* Pila, columna.

Suple. *sax. sicamb.* j. ellene. Subula.

Suple/ sulle. Limen, hypothyrum.

Suple/ suete. *fland. j. zemer.* Situla, modiolus.

Supl-ooze/ hangh-ooze. Pendula auricula: & Homo dimissis auriculis, deiecto animo, æger animo.

Supl-oozen. Demittere auriculas, deiecto esse animo.

Supmen. Cunctari, cessare, tardare, morari.

Suppe/ sope. Haustus.

suppen. Sorbere, sorbillare.

suppen/ supp-djanck. Sorbitio, sorbillum.

suppen/kandeel. Cyceon, miscellanea potio.

supp-peere. Sorbum.

supp-peer-boom. Sorbus.

Sup-see. j. supder-see.

Supselen. Cespitare, titubare.

supselen/supsen Sufurrare.

supselinghe. Titubatio, cespitatio.

supselinghe. Vertigo.

supselinghe/suplinghe. Sufurrus, sibilus.

Supsen/soesen. Sibilare, sufurrare.

suplinghe. Sufurrus, leuis aura, summisum murmur.

suplinghe der oozen. Aurium tinnitus, sibilus.

Supthen. *holland.* Parus maior, tringillago.

Supuel. Lactariū. vulgo lacticinium.

Supuer/repn. Mundus, nitidus, lautus, purus.

supueren/repnighen. Mundare, purgare.

supuerhepd/repnighepd. Munditia, mundities.

supuerlick/ repnlick. Munditer, nitidè, purè lauré.

supuerlick gaen. Lèrè, sensim, lento gradu incedere, pedetentim ingredi.

supuerlick spzeken. Purè, ornarè loqui: & Submissa voce loqui.

Sulck / solck / so-lick. Talis, eiusmodi.

sulck-daen. *vetus.* Talis.

sulckerlep. Talis, eiusmodi.

sulcks. Talis, eiusmodi.

Sul-maend. *vetus.* Februarius.

Sulle/suple. Limen, hypothyrum.

sulle/suple. *sax. sicamb.* Pila, colūna

sulle/hep-pael. Sublica.

sulle / sille / sijle. Incile, aquagium.

Sulte. *sicamb. j. d'ij-boet.* Tripes.

Sulte. *sax. fris. sicamb. j. pekel.*

Muria, salugo: & Acerum quo lardum conditur. & Lardum conditum.

Sun-

Sunde. j. sonde. Peccatum.
Sunſt. *ger. ſax.* Collegium, cœtus, coitio ſodalium.
Sunſt/ſonſt/ ſunſt. *ger. ſax. ſicābr. friſ.* Aliter, alioqui, alioquin, cœteroquin, alias. **Om ſunſt.** Fruſtra, gratis.
Suppter. j. cippſter. Cippi cutos.
Surckel. j. ſuerkel. Oxalis.
Sus/ſuf-dæniſh. Talis, huiusmodi.
Sus ende ſoo. Vt cunque, quoquo modo.
Sus. j. ſunſt. Aliter.
Suſter. Soror, germana.
Suſterken. Sororcula,
Suſterlick. Sororius,
Suſterlinghen. Conſobrini: ex duabus ſororibus editi.
 S VV
Swachtel/ arm-band. Mittella.
Swachtels/ kindſ-doecken. Faciæ, cunabula.
Swack. Debilis, imbecillis, infirmus.
Swack/taep. Lentus: quod facile ſeclit.
Swackhepd. Imbecillitas, debilitas, defectio.
Swackelick. Imbecilliter, infirmè.
Swadderen Strepere.
ſwadderen. Profundere, turbare aquas, fluctuare.
Swade. *friſ. holl. ſicamb. j. ſepſene.* Secula, falx.
ſwade *friſ. holl. ſicamb.* Fœni ſtriga: ordo demeſſi fœni, ita ut ſtratum in paſcuſi iacet.
Swadem. *vetus.* Vapor & te-

nebræ.
Swægher. j. ſwagher.
Swælem/ ſwæluwe. Hirundo, chelidon.
ſwælem-ſteerckens/ wouwe-ſteerckens. Subſcudes: tabellæ lignæ, quibus aſſeres aut materiæ compinguntur.
Swæen. Cygnus, color: albus ales, canorus ales. *Horat.*
ſwænaerd Cygnus mas.
ſwæninne. Cygnus fœm.
Swær. Grauis, grauidus, onerosus, ponderoſus, difficilis, moleſtus, arduus.
ſwær ban kinde. j. ſwagher. Grauida, prægnans.
ſwær ban hoofde. Melancholicus, triſtis.
ſwær-gheſtig. Melancholicus, mœſtus, triſtis.
ſwær-moedigh. Melancholicus, triſtis, mœſtus, faſtidioſus.
ſwær-moedighhepd. Melancholia, languor, triſtitia, faſtidium, mœſtitia.
ſwærhepd/ ſwærighhepd. Grauitas, pondus: & Difficultas, moleſtia, cura, ſcrupulus, ſolicitudo, negoriū, obſcuritas.
ſwærlick. Grauius, difficulter difficile, ægrè, grauè, moleſtè.
ſwærte. Pondus, grauitas.
ſwær. j. ſwære. Hulcus.
ſwærcke. *vetus. j.* wolcke. Nubes.
ſwærde. Cutis porcina, pellis ſuilla vel ſuina: ſeroſa porci cutis.
ſwagher. Affinis: & Leuir, ſororius.

ſwas

Swaghet/ Sweghet/ Sweer. Socer, pater vxoris.
Swaghers. Affines.
Swaghers. Coniugii: quorum liberi inter se coniugio iuncti sunt.
Swagherinne. Affinis: & Glos: & Fratris.
Swaghet-schap. Affinitas.
Swalcke. j. swaelen. Hirundo.
Swalpen. Fluctuare, affluere, iactari fluctibus.
Swalp-ep. flandr. j. be-bjoedt ep.
Swaeluwe. j. swaelm. Hirundo.
Swamme. ger. sax. fris. sicamb. fland. Spongia.
Swamme. j. hock. Fomes ignarius.
Swamme aen den boom. Tuberculus, panus, fungus.
Swanck. Momentum.
Swack. Vibratio, libratio, motus
Swancken. Librare, vibrare, quatere: & Vacillare, titubare, fluctuare, labare.
Swanck-bederen. j. naech-bederen. Pennæ remiges: maiores autem pennæ quas extendit vibrantque.
Swangher. Gravida, prægnas, ferens ventrem, ferens uterum, foeta.
Swans. ger. sax. sicabr. Cauda.
Swart. j. swert. Niger.
Swaselinck. vetus flandr. j. swaegher.
Swasenede. vetus fland. j. swagherinne.
Swem / Swemer / Sweemer

ken. Rusticula minor, gallinago minor.
Sweepe. Flagrum, flagellum, scutica.
Sweer. Socer, pater vxoris.
Sweerd. Gladius, ensis.
Sweerd-dans. Pyrrhice, armata saltatio, qua pugna simulachrum imitantur iuvenes summa agilitate.
Sweerd-dansler. Pyrrhicarius, pyrrhista: saltator gladio & armis munitus.
Sweerd-houder. sax. fris. sicamb. j. byud-lepder. Paronymphus: agnatus spongi proximus.
Sweerd-maghe. sax. sicabr. Agnatus nobilis, siue gladium gerens: agnatus proximus, per virilis sexus personas cognatione iunctus: *virorum enim est gladios, mulierum vero fufos tractare: unde etiam vetus dictio*
Spille-maghe.
Sweerd-sijde. sax. sicamb. Copulanguinitas virilis sexus.
Sweerd-piem. Dolo.
Sweerd-vechter. Gladiator, bustrarius, lanista.
Sweerd-begher. Politor ensium siue armorum.
Sweet. Sudor.
Sweeten. Sudare, desudare.
Sweet-bad. Sudatorium, hypocaustum vaporarium, laconicum.
Sweet-doeck. Sudarium.
Sweet-gaethens. Pori, cuticulares meatus, caulæ: inuisibilia foramina, meatus cutis per quos sudor erumpit.
Sweghet / Sweer. Socer, vxoris

ris pater.

Swepffen. j. Sweptien. Vagari.

Swepf-sterre. Planeta.

Swepuen. Vagari, oberrare, vacillare, fluctuare, fluctuari.

Swelcken. *fris*. j. Swijcken. Infirmare, labefactare, deficere.

Swelcken hout. Sambucus aquatica.

Swelen het hooft. Versare foenum furcillis, foenum eradere rastellis.

Swelghen. Vorare, deuorare, haurire, glutire.

Swelle / Swel / ghe-swel. Tumor, abscessus.

Swellen / swillen. Turgere, tumere, tumescere, intumescere, inflari.

Swellen. *campin*. j. wellen / sieden.

Swellinghe. Tumor, abscessus, inflatio: & Phlegmone, inflammatio.

Swel-buuck. Tympanites: ascites: genus hydropis quo venter vehementer intenditur.

Swelte. Puella languida, ignaua, remissa.

Swolten. *verus*. Deficere, languescere, fatiscere.

Swemmen. Nare, natare.

Swemmer. Natator.

Swemmer / dupcker. Vrinator.

Swencken / swancken. Labare, vacillare.

Swenghel / swinghel / putswenghel. Tollenon.

Swentlen / swentelen. Vagari.

Swercke. *sax*. *fris*. *ficamb* j. wolcke. Nubes.

Swere / swepz. Dolor: *hinc* hooft-swere / tand-swere.

Swere / swepz. Hulus, apostema, phlegmone.

Sweren / swepjen. Dolere.

Sweren / swepjen. Ulcerare, suppurare.

Sweringhe / swepzinghe. Exulceratio, apostema, abscessus.

Swerenisse. Exulceratio, apostema.

Sweren / sweeren. Iurare, fidei dare, iuramentum prestare, sacramento dicere, dare iusiurandum.

Sweren ten heplighen. Deum diuosque testes dare, adhibere: Deo teste iurare.

Swerm. Examen, vna apum, examen glomeratum.

Swermen. Examinare, ducere agmina, vernare.

Swermen / sweruen. Vagari, diuagari, errare.

swerm-gheest. Fanaticus, vesanus spiritus, spiritus vertiginis *apud Isaiam*.

swerm-kruipd. Bryonia, vitis alba: herba quae vertiginosis & comitialibus subuenit.

swermer. Vagabundus, erro; errabundus, erraticus.

swermer. Vesanus homo, vertigine laborans: & Haereticus. *vulgo* sectarius.

swermersje. Vertigo, vesania.

swermfel. j. swerm. Examen.

Swerre. Vermis porcinus.

Swert

Swert/ swart. Niger, ater, pi-
ceus, fuliginosus.

Swert-gheel. Luridus, rarus co-
lor.

Swert-graue. Pullus, pullulus,
fuscus.

Swerte konste. Necromantia,
sciomantia, psychomantia,
magia, magice.

Swertkonstenaar. Necroman-
ticus, sciomâtes, psychoman-
tes, magus.

Swert-boet. Melâpus, nigripes.

Swertachtigh. Subniger, ni-
geilus.

Swerten. Nigrare, denigrare, in-
fuiticare.

Swerthepd. Nigredo, nigrities,
nigritia, nigror, attritas, atror.

Swertfel. Fuligo, atramentum
fuliginosum, atramentum, ni-
grum, nigredo, nigror.

Swerven. Errare, vagari.

Sweserick. Coleus, testis.

Sweserkens. Colei, testiculi.

Swetsen. Garrare, argutari.

Sweter. Garrulus, rabula.

Swetten. *fris.* Attingere limi-
tes agri, conterminum siue
confinem esse.

Swewel *sax. holl. sicamb. fris. slâd.*
j. solfer. Sulphur.

Swerven/ swepuê. Vagari, flu-
ctuare, versari, moueri.

Swiechten. Cedere, cessare, de-
sinere, desistere: & Reprime-
re, sedare.

Swick. Verticulû, terebellum
quo dolia relinuntur.

Swick/ swanck. Vibratio, libra-
tio.

Swicken. Agitare, motitare, vi-

brare, librare.

Swiet. Gyros, circumuolutio:
& Vibratio.

Swieten. Gyrare, in gyrum ver-
ti, circumuolui: & Vibrare.

Swijck. Defectus, defectio, la-
befactatio.

Swijcken. Deorsum flecti, sub-
sidere, submittere se, labasce-
re, deficere: labefacere, labe-
factare.

Swijckinghe. Defectus, infir-
matio, labefactio.

Swijghê. Tacere, cōticere, cō-
ticescere, obticere, obmure-
scere, immutescere, silere, cō-
silere, vocem premere, com-
primere vocem.

Swijghende. Tacens, tacitus.

Swijghachtigh. Taciturnus.

Swijmel. *j.* **Swijmelinghe.** So-
por: & Phantasma, spe-
ctrum.

Swijmelent. Falsa imaginari in-
star dormientium.

Swijmelinghe. Leuis somnus.

Swijmelinghe. Phantasma, ima-
ginatio falsa, quales sunt quas
dormientes videre sibi vi-
dentur.

Swijmelinghe. Vertigo: & De-
liquium animi: defectus ani-
mi.

Swijmen/ be- swijmen Deficere
animo.

Swijn. Sus, porcus.

Swijn- spriet / Swijn- spieffe /
Swijn- staf/ Swijn- stock. Ve-
nabulum, telum venatorum
lato ferro, quo apros venan-
tur.

Swijn- stijle. *vetus.* Hara, porcile.

Swij-

Wofner/Wofnder. Porculator,
subulcus, suarius.

Wofnen/ber-Wofnen. Tabescere, decrefcere.

Wofn-pupfte. Phlegmone: inflammatio tumorque cū rubore: fubitā fanguinis collectio in aliquam corporis partem.

Wofnende fiechte. Phthifis, tabes.

Wwil. j. Swel. Tumor: & Callus.

Wwllen. j. Swellen. Tumere.

Wwlghe. j. Swelghe. Vorare.

Wwnc/wwnc. Vibratio, libratio.

Wwndel/wwndelinghe des hoofes. j. Wwjmelinghe. Vertigo.

Wwndelachtigh. Vertiginofus.

Wwnghe. Spatha, gladius maior & latior.

Wwnghe. Genus afferis quo linum contūditur, teritur, mollicurque, flagellum linarium, linorypta.

Wwnghe. Lorum, habena.

Wwnghe van den waghen. Lignum tranfuerfum remonis.

Wwnghe. Ala accipitris, aut alterius id genus auis.

Wwnghel. j. Wwnghe. Flagellū linarium.

Wwnghel-berd. Affer linarius: quo linum mollicur. *vulgo* linipilus.

Wwnghen. Vibrare.

Wwnghen het blas. Mollire linum flagello: lenire fivē contundere linum in lanæ molliciem: terere linum.

T A

Abbaerd. Penula. *vulgo* tabardus, *ital.* tabarro. **Langhen** tabbaerd Toga. **Nacht-tabbaerd/**

tafel tabbaerd. Vestis cœnatoria.

Taborjn. j. tamborjn.

Tachtentich. j. achtentigh. Octoginta.

Tack. j. dack. Tectum.

Tack. Ramus, brachium arboris. **Tackken.** Ramulus, ramusculus.

tack-hout. Ramosa ligna.

tacken. Ramos producere.

tacken. Ramos amputare.

tacken. Tangere, deprehendere.

tacken. Arripere, apprehendere, harpagare, captare, capere.

tacken. Percutere, lādere.

tacken. Suspendere de arbore.

Taecke/taeckse. Pensum, iusta, orum: plena opera.

Taeckel/hooft-touwe. Rudēs, funis nauticus maior.

taeckelen de fchepen. Instruere, ornare, adornare naues.

Taepe. Tenax, lentus, fractu cōrumax.

taepaerd. Homo tenax, auarus.

Taele. Lingua, loquela, idioma, oratio, sermo.

taele ende andwoorde. Interrogatio & responsio.

taelen. *vetus.* Loqui.

taelen nae eenigh dinck. Interrogare, quære, inquire de re aliqua.

tael-baet. Facundus,

tael-

tael-lieden. Interpretes: & Causidici.
tael-man. Orator.
tael-man/keur-spraecke. Advocatus, causidicus, patronus.
tael-spreken. Causam alterius agere sive defendere, patrocinari dictis.
tael-spreker. Causidicus.
tael-vatrdigh. Facundus, disertus, eloquens, lingua promptus.
tael-voerder. Interpretes: & Causidicus.
tael-weerdigh/tal-weerdigh. Memorandus, memorabilis, memoria dignus: & Spectabilis, observabilis, observandus
Taemen. Decere, convenire.
taemigh. Decens.
taemelick. Decens, conveniens: & Decenter, convenienter.
taemelickhepd. Decentia, convenientia.
Taenen/tenen. *fland.* Irritare.
Taert/laert/tsaert. *vetus.* Tener, tenellus, mollis, delicatus.
taerte. Placenta, scriblita: & Morerum.
taert-panne/blaep-panne. Testus.
Taerte/hoofst-naghel. Clavus muscarius, umbellatus, rotundo capite insignis.
Tafel. Mensa.
tafel/register. Elenchus, index libri. *vulgo* tabula.
tafel/schijff. *tafel*. Pugillares.
tafel. Telonium, mensa publicanorum, ubi vestigal pen-

ditur: & Trapeza, mensa numulariorum, mensa argentarij.
tafel-berd. *hol. fris. j.* taillloore.
tafel-bier. Cerevisia cibaria, tenuis.
tafel-boeckken. Brevis, breue, codicilli, pupillares.
tafel-gherecht. Missus, ferculum.
tafel-gast. Conuictor.
tafel-gheselle. Conuictor.
tafel-houder. Conuinator, hospes, caupo.
tafel-houder. Telonio aut trapezæ præfectus, argentarius, mensarius.
tafel-houder. *holland.* Vsurarius, fornerator.
tafel-kleed. Tapetum mensarium: & Mappa.
tafel-laecken/amme-laecken. Mappa, linteum quod mensæ insternitur.
tafel-ronde. Mensa stipedanea: mensa rotunda: mensa orbicularis versatilisque: mensa cui æquali confessu conuiuæ accumbunt absque delectu quo quisque loco sedeat.
tafel-ronde. Pandesia, æ: conuiuium ad quod publicè vescentes quisq. domo fert portionem in medium.
tafel-ronde. Ordo equitum, siue hastiludij veteris.
tafel-schjaeghe. Trapezophorum, fulcrum mensæ.
tafel-siluer. Argentum escarium: argentearum lancium supellex, quæ epulis seruit.

tafel

tafel-fpel. Ludus coniuialis, oblectamentum coniuiale, fabula coniuialis.

tafel-tabbaerd / nacht-tabbaerd. Vestis cœnatoria, cœnatorium: toga tricliniaris.

tafel-byend. Amicus mensæ, ollæ, patinæ: affecla mensæ, parasitus, mensipera.

tafel-wijn. Vinum cibarium, ignobile.

tafelet. Mensula, tabella: & Pugillares. *vulgo* tabuletta.

tafeller / tafel-houder. Conuiuator.

tafelier / tafel-gast. Conuictor. *vulgo* commensalis.

tafelier / bank-houder. Trapezita, mensarius, numularius, argentarius.

tafelreel / tafereel. Tabula picta.

Taffetaf. Bombycina vestis, multiritia, orum. *vulgo* taffeta.

Tagghen. Disceptare, litigare, vitilitigare, altercari.

tagger. Vitilitigator, altercator.

Takel. j. taeckel.

Tal. *sax. sicamb.* j. ghetal. Numerus.

tal-meeffer. j. tel-meeffer. Arithmeticus.

tal-hout. Talea: & Ligna quæ numero venduntur.

Tale / talen. j. taete / taelen.

Taillie / talie. Incisura, cæsura. *vulgo* talia. *gall. taille. ital. taglio.*

taillie. Incisura vlnæ: decima sexta pars vlnæ.

taillie in den sanck. Tenor *vulgo dicitur.*

taillie / schampeltoen. Specimē, exemplum, exemplar, tessera

prætidanea.

taillooze. Orbis mensarius, orbiculus, quadra, discus. *gall. sailloir. ital. tagliere.*

taillooz-lecker. Parasiticus, gnato, liguritor, catillo, affecla mensarum.

Talch / talgh. *sax. sicamb.* *oest. land. j. ruet. Sæuum.*

Talmasche. Larua.

talmaschen. Laruam induere.

Talp. Culcita vilis: & Incunabula, cunæ.

Tā. Māfuetus, cicur, domesticus.

tammen. j. temmē. Mansuocere, domare.

taminighepd. Mansuetudo.

Tanckaerd. j. kitter. Obba.

Tamboer / tamborijn / taboerijn. *fland. j. trommel.* Tympanum. *vulgo* tamborium. *gall. tambour, tabourin. ital. tamborino. hisp. tamburo.*

tamboeren. j. trommelen.

Tand. Dens. **Tandeken.** Denticulus.

tand-hollekes. Cavernæ, morrariola, loculamenta quibus singuli dentes sunt infixi.

tand-koter. Dentiscalpium.

tand-loos. Edentulus, edētatus.

tand-schabber. Dentiscalpiū.

tand-schuerfel. Dentifricium.

tand-stoker. Dentiscalpiū: instrumentum excisis dentibus eradendis nitidandisque accommodum.

tand-sweer. Odontalgia, dentium dolor.

tand-trecker. Euulsor dentium.

tand-trecker / tand-treckerken. Forfex, odontagra, dentidu-

- riducum, forcipicula evellendis dentibus comparata.
- tand-bleefch.** Gingiva.
- tand-wer.** j. **tand-fluere.** Odalgia.
- tanden.** Proferre dentes.
- tanden temanden stand.** Impertere, invadere aliquem.
- Tanen/** *o* **vulgarium tepnen.** *o* **sw.** Præparare pelles, concinnare coria, perficere coria pulvere corticum quercinorum. *gall.* **tanner.**
- tanept/tannept/tepnept.** Color raurus, ravidus, suavis, ceruinus, beticus, castaneus. *gall.* **tanné.**
- Tanghe.** Forceps, instrumentum quo prunas aut candens ferrû prehédim^o. *vulgo* tenella
- Tanghet.** Acer, acris, asper: *o* alacer, gnauus.
- tanghet/** *bij* **tende op de tonge.** Acris, asper, gustu, vellicans linguam, ponticus, stypticus.
- Tanneel.** j. **tooneel.** Theatrû, visorium.
- Tanshe stand.** j. **tal-epé.**
- Tap.** Penis, veru, cornu, extremitas rotunda & acuta.
- tap/** *lo* **psel.** Obturamentum.
- tap.** Epistomium, papilla, embolium, veruculum vasis, spina dolij.
- tap/craen.** Siphunculus, fistula quæ dolio immissa liquorem reddit.
- tap.** Mearius cuiusvis rei extâs, qui aperiri & ocludi potest.
- tap.** Heminaria venditio.
- tap.** Zytopolium, œnopolium, caupona, taberna potoria.
- taphen.** Peniculus, veruculum.
- tappen.** Promiere.
- tappen /** *té* **tappe oft int klept** **berkoopten.** Minutatim vendere.
- tapper.** Promus.
- tapper.** Tabernarius, caupo: zythopola, œnopola.
- tapper.** Cotylista, heminarius infitor, minutarius venditor, propola.
- Taperen.** *o* **sw.** j. **spertell.** Palpitare.
- Tapst/** *o* **tapeet/** *o* **tapillerche.** Tapetum, tapete, tapes, aulza, peripetasma, peristroma, textilis pictura, plagæ.
- tapillier.** Tapetopœus, textor taperum, polymitarius.
- Tarasse.** j. **terras.** Rudus novum.
- Carbot.** R hombus piscis.
- Targie.** Parma, cetra, clypeus, scutum. *vulgo* targia. *gall.* **targe.** *ital.* **targa.**
- Tarre.** j. **terre.** Pi x liquida.
- Cartijn-boghel.** *stand.* Thro-
pis, thraupis.
- Cas.** Acerus, congeries, cunulus. **Cas** *Becano dicitur* *proprie* acerus frugû siue pabuli. *q. d.* **t'as /** *siue* **t'as.** j. ad alimentum, ad escam.
- tas houtz.** Strues, metalignorum.
- tassen.** Aceruare, coaceruare, accumulare, componere, construere, extruere in aceruû, superaddere.
- tal-werck.** j. **taecke.** Pensum.
- tal-epé.** Moretû: libum ex lacto, pomis, pyris, herbis, superadditû.

additisque ouis confectum.

Tasche/telſche. Marſupium, vidulus, ſacculus, pera, crumena, loculus, mantica. *vulgo taſcha. ital. taſca.*

taſſche. *frif.* Appendix domus, à ſimilitudine pera pendentis.

taſch-maeket. Marſupiatius, crumenarius, locularius.

Taſſeren ſtand. j. ver-taſſeren. Vim inferre.

Taſt. Palpatio, atrectatio, correctatio.

taſten. Palpare, atrectare, correctare. *vulgo taſtare. gall. taſter, taſtonner. ital. taſtare.*

taſten den pols. Tentare venâ, pulſum arteriæ perſimari.

Tateren. Titubare, balbutire, confundere verba, imperfectè loqui.

taterer. Blâſus: & Blatero, vaniloquus.

tateringe. Tirubâria, tirubârio.

tateringe der trompetten. Tarantara.

Tats. j. tets. Tactus, &c.

Tatſe/taetſe. *ſtand. holl.* Clavus umbellatus.

Tauerne. Taberna, caupona, taberna vinaria, œnopolium.

tauernier. Caupo, ſtabularius, œnopola. *vulgo* tabernarius.

Tauw. j. touw.

T E

Te. Ad. a, in, &c. *Diſtio hæc variè ſancta variè ſit quòque ſignificationis.*

te bedde ligghen. Decumbere lecto, teneri lecto.

te be-maeren gheiten. Credere, dare cuſtodiendû, depoñere.

te kennen gheiten. Significare, indicare, notum facere.

te ghemorte komen. Obuiam venire, obuiare.

te gronde gaen. Ire peſſum.

te lande gaen. Ire rus. **Te lande woonen.** Habitare ruri.

te lanck. Nimis longus. **Te langhe.** Nimis diu, nimis longum.

Te veel. Nimis, nimiû.

Te kleyn. Minor, minor quàm.

Te groot. Maior: maior quàm vt, &c.

te nacht. Noctè, de nocte.

te twee uren. Ad horam ſecundam, hora ſecunda.

te niete doen. In nihilum redigere, *vide* **hiet.**

te paſſe zyn. Valere.

te recht. Iuſtè, iure, meritò: ritè

te ſaemen/t ſaemè. Simul, vnâ.

te voete gaen. Ire pedes.

te byeden zyn. *vide* **byede.**

te bergheefs. Fruſtra.

te weghe byenghen. Perducere ad exitum. *vide* **Wegh.**

te wyle. Interim, interea.

Tecke. j. teke. Ricinus.

Teckè. Signum, nota, tellera.

Tecken aen den pater noſter. Sphærule precatória, pilula precatória.

teekenen. Signare, designare, notare, denotare.

Teelen/telen. *ſax. ſicamb. frif. holl.* Gignere, parere, producere: & Colere agrum, exercere tellurem.

teel-man. *holl.* Agricola.

teelt. Fructus, quæſtus, proventus.

teelt. Tempus oportunum quo hale-

- balcees, aselli, aliiq̄ue pisces **teeringhe**. Consumptio, sum-
 pteuac capiuntur. **teeringhe**. Consumptio, sum-
 ptus, impensa, cōmearus, pa-
teete van wal-bilichen. Ca-
 ptura cætorum.
Teens. j. tens. Cribrum.
Teen. Digtus pedis.
Teen/teent. Vimen.
teeu-bosch. Virgetum, salice-
 tum.
teeu-ghe-was. Virgetum, vir-
 gultum, salicerum, salictum.
teenen. Vimineus. **Teenē hof**.
 Vimineum textum, fiscus, fi-
 scina, qualus, calathus, corbis.
Teer. Tener, exilis, gracilis.
Teerheng. Tenellus, tenel-
 lulus: & Teuerē, teneriter.
Teer/teere. j. terre. Pix liquida,
 pix fluida.
Teer/teere/teeringhe. Con-
 sumptio, sumptus, impensa.
teere nas neere stellē. Sumprum
 facere pro quæstu: sumptus
 lucro metiri.
teerē/teeren. Terere, atterere, te-
 nuare, attenuare, sumere, ab-
 sumere, cōsumere, sumptum
 facere.
teeren/teeren. j. wt-dzooghen.
 Tabescere.
teeren/teeren. Edere, vesci: &
 Epulari, comessari.
teeren. Coquere, concoquere,
 peragere, perficere, digerere
 cibum.
teer-gheld ouer wegh. Viaticū,
 viæ auxiliium.
teer-ghe-selle. Conuictor, com-
 poror.
teer-koff. Viaricum.
teer-penninck. j. teer-gheld.
 Viaticum, legatium.

teeringhe. Consumptio, sum-
 ptus, impensa, cōmearus, pa-
 stus, victus.

**teeringhe/ wt-dzooghe sieck-
 te**. Tabes, astrophia, phthisis.

teerlinck. Talus, tessera, alea,
 alea damnosa: sic tenton. dicta,
 quod momento multum pecunia
 alei talisq̄ prodigatur consuma-
 turq̄ue.

teerlinck. Cubus: figura ex om-
 ni latere quadrata, instar tes-
 seræ.

teerlinck-spel. Alea, lusus aleæ.

Teesen. Carpere, vellere, velli-
 care, rrahere.

Teghel/teghel-steen. Sax. sicabr.
 boll. scand. j. tichel.

Teghen. Contra, erga: aduer-
 sus, aduersum.

teghen. Contrarius, aduersus,
 aduersans, repugnans.

teghen zyn. Aduersari, contra-
 rium esse, obesse. **De spijste is
 my teghen**. Fastidio cibum.

**Het schyghuen is my heel te-
 ghen**. A scribēdo profus ab-
 horret animus.

teghen/ te ghe-moete. Ob-
 uiam.

teghen-komen/ teghen gaen.
 Obuiare, ire obuiā, obuiam
 fieri, progredi obuiam, occur-
 rere, venire alicui aduersum,
 aduersum ire, adire contra.

teghen-borghe. Præs, expro-
 missor.

teghen-deel. Pars aduersa, pars
 aduersatrix, pars diuersa, ad-
 uersator, aduersarius.

teghen-ghewichte. Aequipon-
 dium, sacoma: id quod lanci

- rutinae appensum aut adiunctum æqualitem ponderis conciliat.
- teghen-gheluyd.** Echo, reflexio soni.
- teghen-houden.** Obtrudere: & Remorari, resistere, impedire.
- teghen-klanck.** Echo, reflexio soni.
- teghen-liefde.** Mutuus amor.
- teghen-mijne.** Cuniculus aduersus siue transversus.
- teghen-muer.** Promurale, antemurale.
- teghen-ouer.** E regione, ex aduerso, ex opposito.
- teghen-ouer ghelegghen.** Oppositus, obiectus, contrapositus, respondens.
- teghen-pand.** Hypotheca.
- teghen-partje.** Aduersarius, pars aduersa.
- teghen-partjdich.** Aduersarius.
- teghen-segghen.** Contradicere, obloqui, refragari.
- teghen-setten.** Opponere.
- teghen-spannigh.** Repugnans.
- teghen-spoed.** Aduersitas, res aduersa.
- teghen-stoot.** Aduersitas: ictus contrarius: repulsus, repercussus, us.
- teghen-staen.** Obstare, contrastare, resistere, refragare.
- teghen-strjd.** Repugnantia, rebellio.
- teghen-strjden.** Repugnare, rebellare, resistere.
- teghen-strjdigh.** Repugnax.
- teghen-stroom.** Fluctus aduersus.
- teghen-stroom des hays.** Anihrix, pilus aduersus.
- teghen-bloed.** j. **tegen-stroom.**
- teghen-byffer.** Rivalis.
- teghen-willigh.** Contrarius voluntate.
- teghen-wind.** Ventus aduersus, contraria classi flamina, ventus à prora incumbens.
- teghen-woyrdigh.** Præsens, præsto, instans: à verbo worden. i. fieri, esse.
- teghen-woyrdigh jgn.** Adesse, præsentem esse, præsentem præsentem esse, coram adesse, præsto esse, apparere.
- teghen-woyrdighheyt.** Præsentia, apparitio, παρουσία, vultus.
- teghen-woyrdighlich.** In præsens, in præsentia, in præsentiarum: & Coram.
- teghen-woy.** Obiectio, oppositio.
- teghenheyt.** Aduersitas, contrarietas: res aduersæ.
- Teggher.** si cambr. j. stock: Numella.
- Tepcken.** j. teecken. Nota.
- Teple.** Testa, fictile, vas fictile, gabata siglina.
- Tepnen.** j. tannen. Conciannare coria.
- Tepte.** Tata, pater, *hisp. tata.*
- Teke / hondt-luyt.** Ricinus: vermis canes infestans. *vulga reca. gall. tique, tiquet.*
- teke stād.** j. pier, Lumbricus terrestris.
- Telen.** j. teelen.
- Telde.** j. telle.

Telghe/telgher. *fax. framb. fris. scand.* Ramus, ramale, frons, frondes.

Tellooze. j. taitlooze. Orbis.

Telle / telde / tellener / hakennepe. Equus tolutarius vel tolutaris, gradarius, asturco, sonipes, equus molli gradu & sine succussura gestans. *vulgo telde.*

tellen/telden/té telle gaen. Tolutim siue tollutum incedere, tollutum carpere incessus, glomerare incessus, ad numerum colligere vngulas.

tellener. j. telle. Equus tolutarius.

Tellen. Numerare, annumerare, dinumerare, enumerare, numerum inire vel referre, comprehendere aliquid numero.

teller. Numerator.

tellick. Numerabilis.

tellinghe. Numeratio.

Tem. *scand. j. tam.* Cicur.

temmen/tam maschen. Domare, edomare, perdomare, coëcere.

temmer. Domitor, domator.

temmigh. Domabilis.

temminghe. Domitura, domitus, us.

Temmeren. j. timmeren.

Tempel. Templum, delubrum, fanum, ædes.

Tempel/timpel. Decipulum, tranfenna.

Tempelet / templet / timplet. Plagula, velamen muliebre paruum: temporalia, fasciæ temporales: quibus mulierum

tempora teguntur. *gall. templet, templette.*

Tems/temst. Cribrum, incriniculum. *vulgo tamigium.*

temsen/temstien. Cernere, excernere, cribrare.

Ten. Ad, in, versus. **Té oosten.**

Orientem versus, ad orientem. **Ten tyde dat.** Tempore illo quo: cum. **Ten leken.**

Demum, tandem, postremo.

Ten hoogsten. Summum, ad summum. **Ten minsten.** Minimum.

Ten/ tin. Stannum, plumbum candidum, plumbum argentarium.

ten-ghyeter. Stannarius.

ten-werck/tennen-werck. Vasa stannea.

tennen. Stanneus, a, um.

Tenen. *scand.* Irrirare.

Tente. *scand. j. repn-baer.* Athanasia.

Tente. Tentorium, papilio, tabernaculum. *vulgo tenta. gall. tente. ital. tente, tenda.*

tenten-meesters. Metatores, mensores.

Tente/tentele. j. tinte/ tintele. Turunda.

Teppen-fris. j. teesen. Carpere, vellere.

Ter. Ad, in, versus. **Ter tafelen gaen.** Adire mensam.

ter stond / van stonden aen. Exemplo, è vestigio, confestim, continuo, aëtuû, pro-

tinus, quam primum, ilico, statim, iam.

Ter. j. terre. Pix liquida.

Terd. j. trede. Passus, gradus.

terden.

terden. j. treden. Calcare.
Tere/teringhe j. teere/teerin-
 ghe.
Terghen. Irritare. laceffere, in-
 feftare, vexare, prouocare ad
 iram.
Tergie. j. targie. Clypeus.
Terlingh. j. teerlingh. Alea.
Term/termijn. Terminus. **Ter-**
ghen term. Longa dies.
term-ghe-noot. j. pael ghe-
 noot. Cōterminus, finitimus.
Termentijn. Resina laricea,
 larigna: resina terebinthina.
vulgo termentina & tremen-
tina.
termentijn-boom. Terebin-
 thus.
Terras/tiras. Rudus nouum:
 tophus lapis, tophi rudera:
 materia pauimenti faciendi,
 maltha. *vulgo terracia. ital. ter-*
razzo pauimentum dicitur.
terrallen. Malthare, maltha fer-
 ruminare: obstruere rudere
 nouo.
Terre/teere. Pix liquida, pix
 fluida.
terre/boghel-lijn. Viscus, vi-
 scum.
ter-roede. Viscatum vimen.
terren. Linere pice, resina, vi-
 sco: picare.
Terrette/terretteken/toerret-
te. Velam tenue puellarum.
gall. touret.
Terstond. j. ter-stond.
Terwe. Triticum.
terwen brood Panis triticeus.
Tesche. j. talsche. Pera.
Tette. *sax. sicamb. holl. j. teple.* Te-
 sta, vas fictile.

Tets *flandr.* Glutinosus, tenax,
 viscosus.
Tette/ters/tats/tatse. Tactus,
 ictus palmæ: *tax apud Plaut.*
Tetfken. Lenis ictus palmæ.
tette/tatse. *vetus.* Palma pedis
 feri animalis.
tetsen. Tangere, icire: palma tā-
 gere siue leniter verberare.
Teue. Canis scem. **heete teus.**
 Canis pruriens, maris appe-
 tens.
Teughe. j. toghe. Tractus.
teugh-naghel. j. treck-naghel.
 Cuneolus.
teughel/toghel. Habena.
Teulen. j. tuplen. Colere agrū.
Teulwen. *flandr. j. touwen.*
 Depsere, subigere.

T H

Thins/thiens/tins. *vetus sax.*
fris. sicamb. j. thūs. Censur, tri-
 butum.

T I

Tichel/tichel-steen. Tegula,
 later, later coctilis, **Tichelkē.**
 Laterculus.
tichel-backer Laterarius,
tichel-dach/tichelen dach. Te-
 ctum tegulaneum, imbri-
 catum.
tichel-gote. Imbrex, imbriciū:
 canalis vel tegula curua & ob-
 torta, per quā imber defluit.
tichel-ouen. Lateraria, fornax
 coquendis lateribus apta.
tichel-steen. j. tichel. Tegula.
tichel-werck. Opus latericium,
 opus laterarium.
ticheltye. Lateraria, officina
 fingendis & coquendis late-
 ribus apta.

Tichte. Accusatio.

richte ende aenspraakke doorn.

Actionem edere, intendere.

Tick / tickcken / tip / tipken.

Punctus.

tick-tacken. Ludere scrupis, crepitare scrupis, quatere scrupis.

tick-tack-berd. Alueus luforius, magis, abacus.

Tien / thien. Decem.

rien-mael. Decies.

rien-weruen. Decies.

riende/tiondeke. Decimus.

tiende-man. Decanus, decurio, manipuli praeses.

tiende/tienden. Decimę, arum.

tienden-land. Ager decumanus: qui decimas quotannis pedit: praediũ stipendiarium.

tienden-aer. Conductor siue redemptor decimarum.

Tiene. j. teene. Vimen.

Tier. Incrementum, accretio, augmen, augmentum.

tier. Fragar crebescens, sonus creber, tumultus, tumultuatio, perturbatio, fremitus, strepitus, clamor.

tier Gestus.

tieren. Gliscere, increfcere, accrescere, augescere, crebescere, proficere, incrementũ capere, prouenire.

tierē. Tumultuari, turbare, perturbare, confundere.

tieren. Clamorem edere, strepitum edere.

tieren. Gerere: hoc aut illo modo se habere.

tieren / ghe-lucken. Succedere.

Tijcke. Culcita, culcitra.

Tijd. Tempus, tempestas, hora, dies, xuum. **tiyden. i.** tendere, *quod semper ulterius tendat.* Io. *Genop. Becan.*

tyd ende wyle. Tempus vacuum.

tyde. j. ghetjde. Tempestas, tempestiuitas.

tyd-baer. Tempestiuus, maturus, oportunus.

tyd-ghe-noot. Coetaneus, coeuius, synchronos, equalis.

tyd-ho;tinghe. Oblectamentum.

tyd-loos. Momẽtanus: & late-tempestiuus, importunus.

tyd-loose. Narcissus.

tyd-berd;ijf. Oblectamentum, delectamentum, delitiz.

tyd-berlies. Iactura temporis.

tydelick. Tempestiuus, oportunus, maturus.

tydelicken. Tempestinẽ, oportunẽ, maturẽ, tempori, tempore, in tempore.

tydigh. Tempestiuus, oportunus, maturus.

tydighe koe. Iuix. **Tydighen os.** Iuuentus.

tydigblich. j. tydelick. Tempestiuus, &c.

tydrellick. Temporalis, temporarius, instabilis, ad tempus durans.

tyde / tye. j. ghe-tyde. Aestus, maris.

tyde-bauen / tye-bauen. Portus maris aestum recipiẽs, fluxu & refluxu gaudens.

Tyden / tyeen. vetus. Tendere, vergere, trahere: & Proficisci.

tyden/

tjden / tjen / betreckē in reche.
 Vocare aliquem in ius, agere iure cum aliquo, accusare aliquem.

tjdinghe. Nuntius, nuntium.

tjdinghe doen. Nuntium adferre, deferre, perferre: nuntiare, annuntiare.

Tjghen. *vetus.* j. **tjden.** Trahere, vergere.

tjghen. *vetus.* j. **tooghen.** Indicare: & Accusare, imputare.

Tjmoes. Thymus herba.

Tjne. Tina, α : tinium, ij; lacus;

tjne / water-tjne / water-tōne.
 Tina aquaria, vas aquarium oblongum & angustum quod duobus baculis geritur.

Tjtte / tjthē. *fland.* Pullus gallinaceus. *vulgo* titus, tira.

Tille. *fris. holl.* Pons, ponticulus.

tillen. *sax. sicamb. fris. holl.* Leuare, tollere, mouere loco.

til-baer. *sax. fris. holl.* Mobilis.

til-baer goed. Res mobilis, bona mobilia.

til-baer hause. Rura cæsa: suppellex quæ terra non tenetur, nec structili opere rectoriove.

Timmer. Fabrica, structura, contignatio.

timmer. Apex, summitas acuminata.

timmer ban den helm. Crista galeæ, conus galeæ, summus apex. *gall. timbre.*

timmeren. Aedificare, condere, struere, extruere, fabricare, architectari.

timmer-hout. Tignus, tignum,

materia lignea ex qua ædificium constat.

timmer-man. Faber lignarius, materiarius, tignarius, abiegnarius, abietarius, carpentarius.

timmeragie. Fabrica, structura, ædificium.

timmeringhe. Aedificatio, ædificium.

Timp. fris. j. kant broots / oft wegghe.

timp / timp. *sax. sicamb. j.* aenbte Panis matutinus, iætaculum.

Timp. Focale, fascia collū ambiens, & à frigore cervicem defendens. *vulgo* collipendium.

Timpaen. *sicamb. j. kappuyn der vrouwen.* Calantica, calicendrum, calyptra.

timpaen der druckers. Tympanum typographicum: instrumentum membrana obtectum instar tympani militaris.

Timplet. j. templet. Plagula.

Tin. j. ten. Stannum.

Tinghel. *fland. j. netel.* Vrtica.

Tinne. Specula, theatrum, vitrorium.

tinne / transe / canteel. Lorica, summa ambitus muri corona: pinnæ muri, minæ muri, sepimentum, peribolus. *vulgo tinna.*

Tins. j. thins. Censur.

Tinte. *fland. j. tintel-ster.* Specillum.

tinte / tente. j. wiecke. Penicillum, penicillum. *gall. tente.*

tinten/ tintelen/ tenten/ tentelen. Specillo tentare vulnus, percontari vulnus, i vulnerum scularumq. altitudinem percontare.

tint-ster/ tintel-sterken/ tinte. Specillum, specillum vulnerarium quo vulnerum altitudo tentatur *ital. tista. hisp. tista.*

tintelen. j. tinten Specillo tentare vulnus.

tintelinghe. Punctio leuis, punctiuncula.

Tip/ tipken. Apex, punctus.

Tira s. j. terrasse. Rudus nouu.

Tiretepn. Genus panni ex lana & lino.

Tieten. *sax. fris. sicamb. j. tepel.* Papilla. *gall. tectin.*

T O

Tebbe. Labrum, vas patens lauando aprum, vas lotorium.

Tobben. j. toppen. Furere, tumultuare.

Toch/ doch. Certè, sane: denique, tandem.

Toch/ toghe. Tractus, tractio.

rocht/ toght. Tractus, tractio.

rocht. holl. j. gote. Incile, aqueductus.

rocht. Iter, profectio.

rocht des hepyz. Expeditio, agmen.

rocht. j. tucht. Disciplina.

rocht/ by leuen. Vtusfructus.

rochtener. Vtusfructuarius, fructuarius.

rochtenerse. Vtusfructuaria.

Tocken. j. tucken. Tangere, icere.

tocken. *sax. fris. sicamb. j. aenloeken.* Allicere, pellicere.

Toe. Ad: & Vsqe.

toe. j. ghe-slotten. Clausus.

Toe-be-hoozen. Attinere, pertinere, proprium esse, conuenire, decere.

toe-be-hoozte. Proprietas, congruentia, conuenientia, decetia.

Toe-boel. vetus. Concubina, pellex.

Toe-boete. vetus. j. toe-marta. Auctarium.

Toe-byenghen. Adducere, adferre.

Toe-doen/ by-doen. Addere, adicere, apponere.

toe-doen/ sluyten. Claudere.

toe-doen: Dedere, applicare.

Sich toe-doel eff begenst toe-

rentige saecke. Dedere se, ap-

plicare se alicui rei, adhibere

diligentiam, incumbere totis

viribus, addicere se. **By uwe**

toe-doen. Tua opera, tua di-

ligentia.

Toe-byaghen. Apportare, adferre.

Toe-eyghenen/ toe-seghenen.

Dedicare, deuouere, attri-

buere, addicere, proprium di-

care.

Toe-gaen. Adire, accedere: &

Procedere: & Succedere.

toe-ganch. Aditus, aditio, acces-

sus, accessio.

Toe-ghe-daen. Additus, adie-

ctus, appositus.

toe-ghe-daen. Clausus.

toe-ghe-daen. Affectus, addi-

ctus.

toe-ghe-daen sijn Affici.

Toe-ghe-maecht. Ornatus,

sub-

- subornatus, imaginarius, fictus.
- Toe-ghenepgh** / **toe-ghene-ghen**. Inclinator, proclivus, pronus.
- Toe-geue**. Addere, attribuere.
- toe-ghieven** / **toe-laeten**. Tribuere, concedere, annuere, permittere, indulgere.
- Toe-ghifte**. Additamentum.
- toe-ghifte** / **toe-maete**. Mantissa, auctarium.
- Toe-heplen**. Glutinare, agglutinare, consolidare: & Concrefcere, coire, consolidari.
- Toe-hoozen**. Auscultare, audire.
- Toe-hoozen** . j. **toe-be-hoozen**. Attinere, pertinere.
- Toe-heren**. Aduertere.
- Toe-knicken**. Annuere.
- Toe-komen**. Aduenire, obuenire, contingere.
- toe-komende tyd**. Tempus futurum.
- Toe-kruyd**. Herba condimentaria: quæ lactucæ, betæ, brassicæ, aliisque oleribus condimenti loco adiicitur.
- Toe-lachen**. Arridere.
- Toe-lasten**. Admittere: & Permittere, indulgere, annuere, assentiri.
- Toe-last** . j. **wijn-bat**. Cupa, dolium, tina.
- toe-last** . j. **dyp amen**.
- Toe-loopen**. Accurrere.
- Toe-lufteren**. Auscultare, aduertere aures.
- Toe-maecten** / **toe-doen** / **toe-luyten**. Claudere, obstruere.
- toe-maecten**. Ornare, adornare: & Subornare, clam submittere.
- Toe-maete**. Mantissa, additamentum, auctarium, corallarium, accessio, vltra mensuram pondusque adiectû: superpondium, auctarium ponderis.
- toe-maet-hoy**. Fœnum cordû, serotinum.
- Toe-naem**. Agnomen, cognomen, cognomentum.
- toe-naemen**. Agnominare, cognominare.
- Toe-nemē**. Assumere: & Crescere, incrementum capere, proficere, vigere, vegetari, facere profectum.
- Toe-nepghen**. Acclinare, inclinare.
- Toe-pad**. Diuerticulum, trames.
- Toe-pand**. Pignus accessoriû.
- Toe-pianghen**. Adstringere, constringere.
- Toe-rekenen**. Adnumerare: & Imputare: acceptum referre.
- Toe-rusten**. Adornare, apparare, instruire, instaurare.
- Toe-schick**. Destinatio: & Fatum.
- Toe-schicken**. Destinare, supereditare, delegare.
- Toe-schijuen**. Adscribere, attribuire, assignare, tribuere, arrogare, sumere, assumere.
- Toe-segghen**. Addicere, condicere, polliceri, spödere, stipulari, affirmare.
- Toe-sicht**. Respectus, aspectio, obseruatio, obseruatus, us: & Cautio.

Toe-

toe-licht hebben. Observare, respicere, habere rationē alicuius rei, rationē rei ducere.

toe-ſien. Circumſpicere, reſpicere, proſpicere, caſeſſere oculis, prouidere, obſeruare, præcauere.

toe-ſiender. Spectator, obſeruator: & Monitor, curator operis.

Toe-ſaem. Plaudere, ferire.

toe-ſaem het verbond/ &c. Ferire foedus, paciſci foedus, cōtractum, nuptias, &c. plauſu manuum confirmare.

toe-ſaem den koop. Addicere rem venalem: licitanxi permittere vt eam auferat: plauſu manuum confirmare venditionem.

toe-ſaem. Occludere, concludere, complicare.

toe-ſlagh. *frif j. toe-maete* Mantiſſa.

Toe-ſupten. Occludere, obſerare.

Toe-ſpſle. Obſonium.

Toe-ſpreken. Alloqui, affari.

Toe-ſtaen. Clauſum eſſe.

toe-ſtaen. Concedere, permittere, conſentire, indulgere, ire in ſententiam.

toe-ſtaen. *ſax. frif ſicamb.* Largiri, donare, dare.

toe-ſtaen. Pertinere, decere, cōuenire.

toe-ſtaen. Auxiliari, adhærere, adeſſe.

toe-ſtaen. Ratum habere, approbare.

toe-ſtaen. Suſcipere rē factam, agnoſcere quod factū eſt, idq.

præſtare veſſe.

Toe-ſtellen. Inſtruere, inſtaurare, ornare: & Dirigere: & ſuppeditare.

Toe-ſtemmen. Conſonare, accinere: & Suffragari: & Conſentire.

Toe-ſtoeken. Incitare, excitare, inſtigare, prouocare, impellere.

Toe-ſtricken. Adſtringere, cōstringere, illaqueare.

Toe-ſtuerē. Adminiſtrare, ſuggerere, appellere, adigere.

Toe-treken. Attrahere.

toe-treken ſupten. Attrahendo claudere.

Toe-val. Accidentia: & Accidens, euentus, caſus.

toe-vallen. Accidere, euenire: & Accedere, adiungere ſe, adiungi.

toe-vallen. Cadendo claudī.

Toe-ber-laet. Refugium, perſugium, ſacra anchora.

Toe-vlieden. Confugere, perſugere.

Toe-vlucht. Perſugium, refugium, profugium, ſubſidium.

toe-vlucht. Receptaculum: locus in quo aliquid in tutum recipitur: fugę portus: & Aſylum, ara.

Toe-voeghen. Adiungere, applicare, adicere.

Toe-voerē. Aduehere, adferre, apportare.

Toe-waere. *j. toe-wopp.* Mantiſſa, auctarium.

Toe-was. Accretio, accrementum, incrementum.

toe-waſſē. Accreſcere, increſcere,

- re, concreſcere: & Concreſcere, coire, consolidari, agglutinari.
- Toe-wencken.** Annuere, nuru ſignificare.
- Toe-werp/ toe-woſp.** Adiectio, adiectus.
- toe-werp. j. toe-maete.** Mantifa, auctarium: additamentum, quod merci appenſæ & numeratæ, ſuperſcripti loco, manu adici ſolet.
- toe-werpen/ toe-woſpen.** Adiciere, addere.
- Toe-wyſen.** Aſſignare.
- toe-wyſen niet recht.** Adiudicare, addicere, ſecundum aliquem iudicare..
- Toe-winden.** Conuoluere, obuoluere, voluendo claudere ſiue obſtruere.
- Toe-woſpen. j. toe-werpen.**
- Toef doen.** ſland. j. toeven/ont-haelen.
- Toerrette. j. terrette.**
- Toerte j. pannen-koeck.** Teſtuacum: Panis teſtaceus, artoptitius: pulmentum teſtaceum, ſcriblita. *vnlgo torta.*
- toert-ouenken/ toert-panne.** Teſtum, teſtus, clibanus.
- Toetſen.** Tangere, gall. *toucher. ital. toccare.*
- toetſen.** Auri vel argenti bonitatem explorare indice lapide.
- toetſ-ſteen. j. goud-ſteē.** Coricula, index, Heraclius lapis, Lydius lapis: gall *Pierre de touche. biſp. toque, à tangendo.*
- Toeven.** Exſpectare, morari.
- toeven. vetus.** Siſtere, retinere, ſtare facere.
- toeven. ſland.** Blandiri.
- toeven/ont-haelen.** Tractare, excipere blandè, cōmodè curare hoſpitem, comiter accipere, prolixè accipere.
- Tof-ſteen/ tuſ-ſteen.** Tophus.
- Toffel. hol. j. pantoffel.**
- Toghe/teughe.** Tractus.
- toghe/teuge. j. dyſck.** Hauſtus.
- toghel/teuggel.** Habena.
- toghen. vetus.** Trahere,
- togher/ togher-garn.** Eucriculum, ſægena, pantherum.
- toght. j. tocht.**
- Topen** Ornare, adornare.
- Token.** Trudere, arictari.
- token ſland. j. tocken/ſpelen.**
- Tol. ſicamb. j. top.** Turbo, turben, trochus.
- Tolleken.** Trochal^o.
- Tollekē. hol. j. ſchuytken.** Linter, alueus.
- Tol.** Vectigal, portorium, tributum, cenſus.
- tol-banche.** Telonium.
- tol-hups.** Telonium.
- tol-pachter.** Redemptor vectigalium, manceps.
- tol-ſchryuer.** Scripturarius.
- tollenæer.** Telonarius publicanus, decumianus, portitor, redemptor, manceps.
- Tolck. ſax. friſ. ſicamb. hol. j. taelman.** Interpres.
- tolcken/ber-tolcken.** Interpretari.
- tolmetſch. ſax. ſicamb.** Interpretus.
- Tomigh. friſ.** Otioſus, vacans.
- Tommen.** Permutare, commutare.
- Tou. j. tonne.**

Ton.

Tonghe. Lingua. *Norm.* i. vox, sonus.
tonghe/scholle. Lingulaca, solea piscis.
tongh-loos. Elinguis.
tongh-riem. j. span-aber.
tongh-schjoefken/tongh-büfken. Linguarium: instrumentum quo lingua alicui occiditur.
tongh-worm. Lytta, lyssa: vermiculus siue parvus nervus vermiculi figura sub lingua canum.
tonghesken Lingula.
tonghesken/schar-tonge. Cynoglossus: genus piscis.
tonghesken bá de waghe. Examen: lingua siue lingula que in ansa huc atque illuc nutat, dum lancibus æquatis respondet summo puncto.
tonghesken van de pijspe. Lingula ribiæ.
tonghesken / adem-tongheskē. Epiglottis, gurgulio, sublinguium.
Tonne. Tina, tinium, dolium, cadus, hama *gall. tonneau.*
tonne. Carchesium, suprema mali pars: siue foramen per quod in summo malo funes trahuntur.
toinne/zee-ronne/baecke Specula marina: signū instar doli in mari eminens, quo nautis insidiosi accessus & fallacia vada præmonstrantur.
tonne-man. Speculis marinis præfectus: cui cura est specularum & rerū submersarum in mari,

O
ton-hæertich. Hæc mutiarū vilus.
tonne-setel. j. tonne-stoel. Sella familiaris.
tonne-staue. j. dupghe.
tonne-stoel / kupp-setel. Sella familiaris.
tonnet. Infundere in tinā: diffundere in dolium, fundere in cadum.
Tonstn. Thynnus piscis. *valgo* tonnina.
Tonsten. *vetus.* Pacifici.
Tooghen. *fland.* j. toonē. Ostendere.
Tooni. Frænum, habena, lorum
toomen. Frænare, refrænare, iniicere frænos.
Toon. Tonus, sonus, tenor, accentus, numerus.
Toon/ toone. Demonstratio, conspectus: & Probatio, testificatio, testatio.
toone. *vetus.* j. spel. Ludus: ludi, spectacula publica.
tooneel. Theatrum, visorium: locus spectaculi ubi ludi eduntur
toonien/ tooghen. Monstrare, demonstrare, ostendere, significare, probare.
Tooyt. j. toyt.
Tooueren. Fascinare, effascinare, incantare.
tooueter. Fascinator, effascinator, præstigiator, incantator, maleficus, magus, magicus, veneficus.
tooueteresse. Saga, præstigiatrix, incantatrix, malefica, maga, pharmaceutria mulier, venefica, lamia.
toouerge. Fascinatio, fascidium,

- veneficiū**, incantatio, carmen, magia, magice, ars magica, ars Dardania.
- Top/tol.** Turbo, turben, trochus. *gall. toupie.*
- top/top.** Cacumē, supercilium, iugum, vertex, summū, summitas, culmen, supremus apex.
- top.j.ton.** Carchesium: suprema mali pars.
- top/harren-top.** Cirrus.
- top-hupne.** Galea, cassis, cudo.
- top-sepl/meerl-sepl.** Throacium, velum in summo mali fastigio.
- toppē.** Ludere trocho, trochum agitare, turbinem volvere. *gall. toupier.*
- toppen/tobben.** Insanire, furere, grassari.
- Toibel.j.turbē.**
- Toick.j.turck.** Tureus.
- Toick.** Spira funalis, funale.
- Toide.j.tozt.** Scereus.
- Toiden/treden/terden.** Calcare.
- Tozen/tozte.** Turris.
- Tozen.j.tozn.** Iracundia.
- Tozf/turf.** Cespes fossitius, cespes bituminosus, gleba fossilis, cespes terra alre effossus soleque coactus, ignis fomes.
- Tozn/toznighepd.** Stomachus, iracundia, ira, indignatio, bilis.
- toznigh.** Iratus, offensior, infensus, auersus, stomachans.
- Tozn/tozne/tozte.** Turris.
- Toznop.** Decursus, ambitus, flexio. *gall. tournoy.*
- toznop/toznop spel.** Decursus, decursio, decursio ludicra, lud^o capestris, lud^o militaris, lud^o Troiz. *vulgo torneamentū.*
- tornopen.** Circumire, ambire: & Confligere. *gall. tournoyer. ital. torniare.*
- toznopen.** Decurrere, imaginario ludo equis concurrere. *vulgo Troiam ludere.*
- Tozre/tozen.** Turris. *ital. torre. hisp. torre.*
- Tozre frif.holl.** Vermis: & Scarabeus, cantharus.
- Tozsch/trosch.** Vva, racemus, botrus.
- Tozseelen.** Ligare, fasciare.
- Tozt/tozde.** *vetus angl.* Merda, stercus.
- tozt-weuel/tozst-weuel.** Scarabeus, cantharus, coprio: vermis niger qui equino excremento enascitur.
- Toztel-dupne.** Turtur.
- Toztel-moedigh.** Morosus, difficilis & fastidiosus, iracundus, irritabilis, discolorus.
- tozten.** *sax. frif.* Irritare, vexare, exasperare.
- Toztle.** Fax, funale, trada.
- Tot.** Vsq̄, ad. **Tot hier.** Huc.
- Tot hier toe.** Hucusq̄. **Tot noch toe.** Hactenus, vsq̄. **adhuc.** **Tot hups gaen.** Ire domū, adire domum. **Tot den hecht toe.** Capulotenus. **Tot den nacht toe.** Ad noctē, vsq̄, ad noctem. **Tot dat.** Donec, quoad, quousque, tantisper dum, dum, donec.
- Toze/tupte.** Tutulus, cornu, extremitas inftar cornu, apex, conus.

- tote.** Papilla, capirulum siue capicellum mammæ.
- tote.** Epomis, amiculum, cucullus, gestamen humerale. *vulgo* superhumerale.
- tote.** *fland.* j. mupl. Rostrium.
- tote.** *lonan.* Libum cornutum.
- tote van den schoen.** Lunula calcei, rostrum calcei.
- tote-muse.** Pileus cornutus.
- tote-pot/ tupt-pot/ tupt-kanne.** Circea.
- tote-schoen.** Calceus lunatus, rostratus.
- totel-manneken.** Persona: figura eminens in aedificiis, quæ aquas ore vel mentula fundit.
- toteren.** Buccinare, buccina canere, buccina animos incitare.
- toter-quaed.** Buccinator mali, ruba mali, impulsor, qui ad malum alios impellit aut incitat.
- Touter.** Palpitatio.
- touter/touter-spel.** Oscillum.
- touteren.** Tremere, subsilire, pauitare, palpitare, leuiter & frequenter moueri, moritari, iactari: & Motitare, iactare, pultare.
- touteren/ schonghelen/ schoppen.** Ludere oscillis aut oscillaris, oscillo iactari.
- touter-spel.** Oscillum, oscillatio, pētilis motio, & lusus genus rusticis puerisque familiaris, quo religatis altrinsecus de tigno arborēve restis finibus, in aëre librati subuectantur.

- Touw.** *fris. angl.* j. werck. Stipa.
- Touwe.** Funis, restis.
- touwe.** *vetus.* Textura, textus.
- touwe.** j. ghetouwe. Instrumentum.
- touwen.** *vetus.* Nectere, texere.
- touwen.** Premere, pressare, agitare, subigere.
- touwen.** Parare, efficere. *Becan.*
- touwen.** Macerare, emollire.
- touwen.** Depsere, tergora depserere, coria perficere, densare, spissare, subigere.

T R

- Trachten.** Concipere mente, cogitare, meditari, deliberare & Niti, eniti, contendere.
- Trachter/ trechter.** Infundibulum.
- Tragh.** Tardus, segnis, lenus, ignauus, piger, reses, deses, desidiosus.
- traeghepd.** Tarditas, segnities, ignauia, pigritia, desidia.
- traeghelck.** Tardè, segniter, ignauiter, pigrè.
- traeghen.** Pigrescere.
- Traen.** Lachryma. **Traenken.** Lachrymula.
- traen.** Liqueor, præsertim qui igne exprimitur. *Becan.*
- traen.** Oleum ex balenarū aruina excoctum.
- traen-ooghen.** Lachrymari.
- traenen.** Lachrymari: & Stillare. *Spynv.*
- Tralien/ gheerden.** Clathri, clathra, cancelli.
- tralien-benster.** Transenna, fenestra reticulata, cancelliara.
- tralien-wijs.** Cancellatum.
- tralien.** Cancellare, clathrare.

Crame

- T**
Trame. *fris.* j. spout. Climat-
 ter, gradus scalæ.
Tramette. *sax.* j. trompette.
Transfeneren. Grassari, extor,
 quere pecunias.
transfeninghe. Cōcussio, vio-
 lenta pecuniæ exactio, an-
 garia.
Transse. j. tinne. Lorica, coro-
 na ambitus muri.
Trant. *vetus.* Gressus, passus,
 gradus.
tranten. *vetus.* Gradi lentè.
Trap. Gradus.
trappen. Calcare, conculcare
 pedibus.
trap-gans. Anser tardus, avis
 tarda, bistarda, tetraon, tetrax:
 oris. *vulgo* trappus.
trap-wijs. Gradatim: & Instar
 graduum.
Trasfen/trotten. Irritare, la-
 cessere, insultare, minari.
Trauwe. j. trouwe. Fides.
Trechter/ trachter. Infundi-
 bulum, infusorium.
Treck/treke. Tractus, tractio.
treck. Diadema.
trecken. Trahere.
trecken zenen muer. Ducere
 murum, ædificare murum.
trecken van leder. Ferrum, en-
 sem, gladium stringere, nu-
 dare, euaginare, educere.
trecken/repfen. Tendere, con-
 tendere, petere, proficisci,
treck-becken. Collabellare, iū-
 ctis labris osculari, labra la-
 bellis iungere, rostra rostris
 trahere, more auium: colum-
 bare, oscula columbatim con-
 serere.
- R**
treck-beeste. Veterinum ani-
 mal, iumentum.
treck-kabel/treck-koojde. Fu-
 nis ductarius.
treck-kabel. j. boer-kabel. Re-
 mulcus.
treck-letter. Litera ductilis.
treck-naghel/ teugh-naghel.
 Cuncolus, clauus tigna asse-
 resque contrahens.
treck-net. Verriculum: & Sa-
 gena.
treck-peerd/waghen-peerd.
 Iumentum plaustrarium.
treck-plaester. Malagma.
treck-heel. Funis ductarius.
treck-tanghe. Forceps, forceps
 dentatus.
Trede. j. terd. Gradus, gressus,
 vestigium.
treden/terden. Gradi, gradum
 facere.
treden met hoeten. Calcare,
 conculcare.
Trest. Tripes ferreus, chytro-
 pus, ollæ sustentaculum.
Tresselick. Serius, grauis, mo-
 mentosus.
tresselick. Præstabilis, præstans,
 eminens, primarius, eximius,
 excellens.
tresselicke saecke. Res grauis,
 ardua, momentosa, seria.
tresselicken. Eximie, vehemen-
 ter, impensè: & Serio, gra-
 uiter.
tresselickheyd. Præstantia, ex-
 cellentia, eminentia.
tressen. Tangere, contingere,
 ferire, cædere, tundere, ver-
 berare: & Attinere: & Præ-
 stare: & Magni esse momenti.
 P **T**rest.

Trest. j. trest. Chytropus.
Trester. j. strechter. Infundibulum.
Trepstelen. Blandiri, pellicere.
Treppn. Tenor, mod^o: & Opus, opera, actio, actus, operis progressus: & Gressus, gradus: & Comitatus. *gall. trapp.*
trepnieren. Protrahere, differre.
Treke / treck. Tractus, tractio: & Anfractus: & Fallacia, ars, laqueus.
Tremelle van de meulen. Infundibulum. *gall. tremus.*
Trennen ger. sax. Disiungere, separare.
Trense. vetus. Funiculus.
Trenseleu. Ignave operam prestare.
trenseleu. Homo ignavus.
Trepelen. j. trippelen.
Tresoor. Thesaurus. *gall. thresor. ital. thresoro. hisp. tesoro.*
tresoor / trittsoor / buffet. Abacus, repositorium.
tresoorjse der kercken. Cimeterium sacrum.
tresoorzier. Quaestor aërius: tribunus aërius, arcarius.
Treuren. Mœrere, dolere, tristari.
treur-ghesigh. Melancholicus.
treur-moedigh. Melancholicus.
treurigh. Mœstus, dolens, mœrens.
trueringhlick. Mœstè, dolenter.
Triaeckel. j. diertaeckel. Theriaca.
Trille j. trille.
Tripp / tripe. Heteromallum, vestis heteromalla lana. *vulgo tripa. gall. tripe. ital. tripa.*

hisp. tripa.
Trippen. j. pannen. Omasum, omasa, oru. *vulgo tripe. gal. tripes*
tripp-buuck / tripp-sack / pantsack. Venter, *g d.* saccus intestinorum: & Venter collarius, gluto, manduco, barathrum macelli, abdomen intaturabile.
Trille / dizzle. Terebra genus, torn^o. *vulgo trinellu. ital. trinello.*
trille. Circumvolutio, gyrus.
trille fris. j. spoel-wiel. Rhombus quo fila deducuntur.
trille. Genus telæ.
trillen / dzillaen. Circumagere; circumagi, gyrare, rotare, volvere.
trillen / dzillaen. Tornare, terebrare. *ital. trinellare.*
trillen fris. j. beuen. Tremere, motirari.
trillen fris. j. spoelen. Tramam rhombo glomerare: & Duplicare fila, contorquere fila.
Trippe, sax. fris. sicamb. Calopodium, calo, calceus ligneus.
trippen / trepelen. Saltare, tripudiare.
Trips. scand. j. kleyn koetskri.
trittsoor. Abacus, repositorium, *gall. dressoir, thressoir.*
Troch. Alueus, linter. **Verckes trogh** Aqualiculus.
troch. holl. zeland. sicamb. scand. j. moeltie. Macra: alueus in quo panis subigitur.
Trochelen. j. dzeeghen. Leuiter consuere.
Trock. scand. j. treke. Tractus.
Troef. Triumphus ludi.
troef-spel. Chartulae lusoriae, ludus chartularum,

Troes

- Troosten.** *vetus.* Hortari, instigare.
- Trostelen.** Palpare, palpari, mulcere, blandiri.
- troetelen.** Blandiri: omnibus modis & gestibus conari cuiuspiam placere, proprie suauis & amplexibus, quod à turturibus docemur, *inquit Becanus.*
- troetel-dupue / per mesathesim**
toetel-dupue / Turtur, Becano
dicitur.
- Trossel.** Trulla.
- Trommel.** Tympanum.
- trommelen.** Pulsare tympanum, complodere tympana, tympanizare.
- trommel-slach.** Taurinus pulsus, complota tympana.
- trommel-slager.** Tympanistes, tympanista, tympanotriba.
- Trompe.** *vetus.* Tuba, cornu. *vulgo trōpa. gall. trōpe. ital. trūba.*
- trompe.** Crebitalum: instrumentum è stomomate concinnatum, pueris in vsu frequens, quod labris comprehensum, modulatum sonum edie, dum ligula inflexa, quæ medium secat, digito agitata perstrepit.
- trompe ban den olifant.** Proboscis, p. muscis, man^o. *gall. trōpe*
- trompe.** *vetus fland.* Largiores & laxiores manicæ sponfarum.
- trompe.** Fallacia. **Trompē ber-koopē.** Dare verba, fallere.
- trompen.** Modulati crebitalo: & Canere tuba.
- trompen/be-trompen.** Fallere. *vulgo trompare. gall. tromper.*
- trompette.** Tuba, tuba bellica,
- tuba classis, classicum, buccina. *vulgo trompeta. gall. trompette. ital. tromba. hisp. trompeta.*
- trompette.** Tubicen, æneator. *ital. trombetta.*
- ttrompetten.** Tuba canere, clangere. *ital. trombettare.*
- trompetter.** Tubicen, æneator. *ital. trombettiere.*
- trompet-stecker.** Tubicen: & Bucco, bucculentus: cui tumidiores sunt buccæ, aut os grandius.
- Tronck.** *j. tronck.* Truncus, stirps, stipes, corpus arboris: & Stirps, progenies.
- troncken.** *j. tronckē.* Truncare.
- Tronte.** Vultus. *vulgo tronia. gall. trogne.*
- Troost.** Solamen, solatium, consolatio, leuamen, leuamentum, subleuamen.
- trooste-loos.** Inops solatij & consilij, inops animi.
- troostel-bier.** *fris.* Conuiuium funebre.
- troosten.** Solari, consolari, solatia vel consolationes adhibere, dolorem animi leuare, solatio esse.
- Troppe stand.** Grex, collectio, turba. *gall. troupe, troupeau.*
- troppel.** Globus, congeries, congestum.
- troppen.** *vetus fland.* Cōgregari.
- Trozen.** *j. treuren.* Mœrere.
- Tros.** Collectio.
- tros/toisch.** Racem^o, vva, bott^o.
- tros/trosse.** Fascis, fasciculus.
- tros/trosse.** Impedimenta, fascinæ, affeckæ exercitus, clitel-lasta iumēta, calones, cacula.

trof-boene. Calator, calo, cacula, militaris feruus.

trof-boere. Sarcinaria ancilla, meretrix sarcinaria, meretrix militaris.

trossen. Succingere, colligere, colligare.

trossen den misdædighē. Sublimen in carcere[m] rapere. *gall. trosser.*

trossaerd. j. **drossaerd**. Prætor, iudex criminum, &c.

Trot. j. **draf**. Cursus, gressus, succussatio.

trotten. *fland.* j. **drauen**. Currite, cursare, discursare, succussare, gradi. *volgo* trottare. *gall. trotter. ital. trottare.*

trotter. Cursor, ambulator.

trotter / **drauer**. Equus tortor, crucians, succussator, succussator, succussarius.

Trots. Irritamen, irritamentum, comminatio, minax, insultatio, contumelia.

trotsen / **tratsen**. Irritare, insultare, minari.

trotsich. Minans, minitans, minax, contumeliosus.

trotsichlick. Minaciter, minanter, contumeliosè.

Trouw / **ghe-trouw**. Fidelis, fidus.

trouwe. Fides, fidelitas.

trouwe-loos. Infidelis, perfidus.

trouwelick / **ghe-trouwelick**. Fideliter.

trouwant. Sattel, stipator, spiculator, latero, lateranus, prætorianus miles, somatophylax, liCTOR. *g. d. trouw-*

hand. i. fida manus: eo quod manuum vice sit in defendendo. *Ioan. Becan.*

trouwant. *metaphor.* Vagabundus: & Parasitus, *scurra. gall. truant. hisp. truhan.*

trouwanten. Otiosè vagari: & Agere parasitum, agere scurrantem.

trouwen. Coniugio iungere: & Coniugio iungi, coniugij fidem dare.

trouw-rinck. Annulus pronubus, annulus sponsalis: quo ceu arrhabone coniugij fides obligatur.

trouwens. Bona fide.

trouwel. j. **truweel**. Trulla.

Trueren. j. **treuren**. Mærere.

Truffe. *fland.* Mendacium, nugæ, friuola. *gall. truffe.*

truffen. *fland.* Vendere nogas, vendere friuola: decipere, fallere, imponere. *volgo* truffare.

truffer. *fland.* Nugiuendus, friuolarius, impostor. *volgo* truffator.

Truffel. *holl. sicamb. j. truweel.* Trulla.

truffel. *vetus. j. hier-schuppe.* Batillum.

Trugghele. Aeruscare, & seu pecunias & cibū vndiq. colligere præstigijs & fallacijs.

truggeler. Aeruscator: qui mendacijs fallacijsq. captat questum, & malis artibus contradit pecuniam.

Trupe. Sus, scropha: troia *apud veteres. gall. truye. ital. troia.*

Trul / **trulleken**. Mentula. *volgo* trulla.

Truff-

Crust-man/ truceman. *flandr.*
Interpres. *gall. trucement. hisp.*
trujaman. ital. drogueman.

Cruwant. j. trou-want. Sa-
relles.

Cruweel. Trulla: instrumentū
cæmentariorum trigonū, quo
calcem saxi impingunt.

T S

Clæge j. saeghe. Horror, &c.

Clæmen j. saemen. Simul.

Clessens j. lessens. Vna. simul.

Clop j. sop/top. Cacumen, iu-
gum.

T V

Tucht. Disciplina, doctrina,
modestia, honestas, virtus.

tuchtigh. Modestus, honestus,
urbanus, verecundus, castus,
pudens.

tuchtigh. *fland.* Catuliēs. **Tuch-
tich** *syn.* Naturæ instinctu in
Venerem rapi.

tuchtighē. Moderare, moderari,
corripere, adhibere correctio-
nem, domare, probos mores
docere.

Tuck. Ictus, pulsus frontis.

tuck. Fraus, fallacia.

tuck-reple. Aggressio fraudu-
lenta, excurso.

tuckachtigh. Fallax, dolosus,
fraudulentus.

tucken. Tangere, icere.

tucken. Arietari.

tucke-bollen. Arietari, conisca-
re: capite quatere: capita inter
se collidere more arietum.

tuck-noten. Impetere nuce
nucem.

Tuckele. *hol. fris. j. kekele.* Stiria

Tudder. *fris. j. tuper.*

Tueghel. j. teughel. Habena.

Tueluwen/teulutwen. *flandr. j.*
knedden. Depsere, subigere.

Tuf-steen/ tof-steen. Tophus,
porus, lapis arenarius.

Tuffel/ toffel. *sax. sicamb. fris. boll.*
j. pantoffel. Crepida.

Tup/ tupt. j. belghe. Modio-
lus rotæ.

Tuper. Pedica, lorum, loramē-
rum: restis qua pecora in pa-
scuis vinciuntur.

tuper. Series longa rerum con-
nexarum.

tuperen. Vincire pecora in pa-
scuis: vincire pedicis, conne-
ctere, nectere continuato or-
dine.

Tupf. Tiara, cidaris.

Tupf-stoen. j. tuf-steen. To-
phus.

Tupgh/ ghe-tupgh. Arma, ar-
tium instrumenta, armamē-
ta, impedimenta, ornamenta.

Tupghe. j. ghe-tupghe. Testis.
tupghen. j. ghe-tupghen. Te-
stari, testificari.

Tupl. Agricultura, agricolatio.

tuplken. Sertum, seruia, fasci-
culus odoratus, pastillus ē flo-
ribus,

tuplken *Becano dicitur* id quod
pileis supernè ornatus causa
solet imponi.

tuplen. j. teulen. Colere agrum.

tuplen. Lasciuire. *Becano:*

Tupmelen. Voluere, volutare,
circumagere, rotare, rotari.

tupmelen. Petauristam agere,
cybisterem agere, voluere
se in caput: in caput volui
manibus pedibusque addu-
ctis

- Ætis:** à capite in pedes imos se reuoluere.
- tupteler.** Petaurista, cybister, pantominus.
- tupmeler.** *holland.* Delphin, delphinus: belua marina omnium animalium marinorum & terrestrium velocissima: *hollandis sic dicta à mirabili agilitate siue mobilitate, qua se in mari superficiali frequenterissime vibrat.*
- Cupn/baghe.** Sepes, seprum, sepimentum, vallum.
- tupn.** *holl. fris. j. hof.* Hortus.
- tupnen.** Sepire, obsepire.
- tupninghe.** Sepimentum.
- tupn-kerlle.** *holl. j. hof-kerlle.* Cardamum, nasturtium hortense.
- tupn-man.** *holl. fris. j. bouenier.* Hortulanus, olitor.
- tupn-kaeck.** Sudes, sudis, palus, vallus, ðgurius: & per metaphor. Homo stupidus, stipes.
- Tupschen.** *ger. sax. sicam. j. tupschen/tommè.* Permutare, commutare. à *Theuth siue Theutate, hoc est Mercurio, mercatorum negotiatorumque Deo.*
- tupschen.** Ludere alea, ludere aleam, ludere lucri spe & damni periculo. à *Theuth siue Theutate, id est, Mercurio, talorum alearumque primo inuentore, quæ Galli & Germani in primis coluerunt.*
- tupsch-baene.** Area aleatoria.
- tupsch-schoule.** Ludus aleatorius, schola aleatoria.
- tupscher.** Permutator.
- tupscher.** Aleator, alco.
- Tupt/tupte.** *holl fris. j. belghe.* Modiolus rotæ.
- tupte.** Obba, amphora, cirnea, tupte. Tutulus, conus, cirrus, suggestum comæ, capillus in circum tortus: capilli matronarum ad verticem capitibus conuoluti, & in altum congesti.
- tupte.** Panus, tramæ inuolucrum, florum congeries.
- tupt-band.** Fascia crinalis, frontale muliebre, tænia.
- tupt-bozen.** Cornu, buccina.
- tupt-bozenken.** Fistula cornea.
- tupt-mupl.** Broncus, brochus.
- tupt-pot/tupt-hanna.** Cirnea.
- tupten.** Canere cornu, cornu inflare, clangere, buccinare.
- tupten.** Tinnire, strepere.
- tuptè in de ooze.** Dicere in aurem, insusurrare in aurem.
- tupringhe.** Susurrus, sibilus, tinnitus.
- Tuptelè.** j. tupschen/tommen. Commutare, permutare.
- tupteler.** Permutator.
- Culpe/tulpisch.** Stipes, stolidus, stupidus, bardus, ineptus.
- tulpen.** j. *Naen.* Batuere, verberare.
- tulpen.** *flandr.* Comestari, pergræcari, bacchari, insanire.
- tulper.** *flandr.* Ebriofus, potor, potator, bacchans.
- Turck/tozck.** Turca, turcus, Sarracenus.
- Turf.** j. *tozck.* Gleba bituminosa.
- Turtel-dupue.** j. *toztel-dupue.*
- Tusschen.** Inter.
- tusschen-bepde.** Intermedius, interiacens.
- tusschen-komen.** Interuenire, intercedere.
- tusschen-wâd/ tusschè-weegh.** Parics medianus.

¶ **Twass,**

T VV

Twaelf. j. tweelf. Duodecim, bis sex.
twaelfarck. *fland.* j. oort. Duodecim minuta.
Twantelen. Fluctuare animo, dubitare, in dubio esse.
Twee. Duo, bini.
twee-back. *sax. sicamb. fris. holl.* Panis bis coctus, panis nauticus, buccellarum: *biscuit vulgo vocatur peregrino nomine.*
tweeder-lep. Bisariam, duplex.
twee-dragt. Dissensus, dissensio, dissidium, discordia.
twee-dragtigh. Discors, dissidens.
twee-saerigh. Biennis, bimulus, bimus.
twee-licht. *sax. fris. sicamb.* Crepusculum, lux dubia.
tweelingh. Dydimus, geminus, gemellus.
twee-mael. Bis.
twee-sick. *sax. sicamb. j.* tweelingh.
twee-sins. Dupliciter, duobus modis.
twee-spronghe. j. twee-wegh. Bivium.
twee-tonghich. Bilinguis.
twee-voetigh. Biceps.
twee-boudigh. Duplex.
twee-wegh. Bivium.
twee-weghich. Bivius.
twee-werf. Bis.
tweelf. Duodecim, bis sex.
tweelf mael. Duodecies.
tweelfste. Duodecimus.
tweenterdier. *fris.* Animal bimum.
tweentigh. j. twepntigh/twint-

V V

tigh. Viginti.
twern. j. twepn.
Tweefelen. *flandr.* Blandiri, delinire
Twep. *sax. fris. sicamb. j.* twee. Duo.
tweffel. j. twjffel. Dubium.
twepn/twijn/twern. Filum duplex, filum tortum, retortum, contortum. à *twep sine twee. j.* Duo.
twepnen/twijnen. Duplicare, torquere, contorquere, retorquere fila.
twepn-djaed. Filum duplex, contortum.
twepn-garen. Filum duplex.
twepntigh/twentigh/twintigh. Viginti, bis deni, bis decem.
Tweelf. j. tweelf. Duodecim.
Twern. j. tweern.
Twj. *vetus. j.* twee. Duo.
twjffel/tweffel. Dubiū, dubitatio, scrupulus à *twj sine twep. j.* duo: *sicut* dubius & ambiguus à *duo & ambo.*
twjffelen. Dubitare, ambigere, hæsitare, hærere animo, fluctuare, nutare, titubare, animo.
twjffel moedigh. Dubius animi, desperans.
twjffel-moedigherd. Desperatio.
twjffelachtigh. Hæsitabundus, hæsitans, dubius, incertus, ambiguus, anceps.
twijn. j. twepn. Filum duplex.
Twjge/twjgh. *sax. sicamb. fris. holl.* Ramus, virga, vimen, surculus, frons.

Uwint/twofint. *vetus fland.* Nihil, non, minimum, minimum.
Uwint achten. *vetus.* Floccipendere, floccifacere, nihilipendere, nihilifacere, *dictio Poëti Rhythmicis nunc adhuc ufitata.*

Uwintigh. j. tweeptigh. *Virginii.*

Uwift. Discordia, altercatio, dissidium, controuersia, contentio. *q. d. tweeft. à twee. i. duo.*

twift. Ramj abscissi, ramalia.

twiften. Discordare, altercari, diffidere, contendere, litigare.

twiftigh. Cōtētiōsus, litigiōsus.

U Vocalis.

U **Der/wder/wy/oye.** Vber vaccæ: *ūdiap.*

uber. hjet. Sumen.

uſonen. j. oeffenen. Exercere, exercitare.

upt. j. wt. Ex.

ulck/ulch. *ficamb.* j. aiupn.

ulck. *fris.* j. biſſe. Iltis.

uncken/unckeren. Gemere.

unghel. *vetus.* Abdomen.

unſter /bnſtel/ enkel . j. knipwaghe. *Statera.*

up. *fland.* j. op. Super.

uperken. Cheopina, hemina, cyathus.

ure. Hora.

ure. Oportunitas, commoditas:

• Viciffitudo, mutatio ex alio in aliud, **Goede ure om iemandente ſpreken**. Mollia tempora fandi, molliſſima tempora fandi: cū quis ad colloquendum facilior eſt, minusque moroſus. **De uren**

van eenen menſch kennen. Molles aditus & tēpora noſſe.
Ter goeder urē. Fauſto omine, bonis aurbus, auſpicato, *gall. à la bonne heure.*

urigh. Mutabilis, inconstans: • Horarius, vnus horz.

urigh mēſch/ur-maeligh. Homo verſatilis, ſui diſſimilis, moribus inæqualibus præditus, varius, varians, mente mutabilis, ſibi ipſi inæqualis, parum ſecum conſtans, importunus, difficilis, parum commodis moribus, intractabilis, moroſus.

ur-werck. Horologium.

ur-wijſter/ handekē. Solis vmbilicus, ſtilus hemiſpherij horas mōſtrās: gnomō, ſciatēō,

ubel. j. euēl. Malus.

uben/ubenen. j. oeffenen.

uberēn. Auere, cōcupiſcere. *q. d. hueren/zclare.*

V Conſonans.

V A

Ncht/blæz. Vellus: • Globus lanæ, coagmentū lanæ.
nacht. *ger. ſax. ſicābr.* j. maend-koff.

Demenſum.

Dack. j. bakkeel. Contignatio.

backe. *ger. ſax. ſicamb.* Ala.

bakkeel/back. Contignatio, cōtabulatio, ſtructura, pars ſtructuræ aut ædiſcij.

Dadde. Laganum: libi admodum tenuis & flaccidi genus.

hadde. Ignaua mulier.

haddegh. Flaccidus, flaccidus, ang ui-

languidus, ignavus, marcidus, torpidus, veternosus, piger. *gall fade.*

baddighepd. Languor, marcor, ignavia, veternosus, pigritia, torpor.

Baddoofe. j. **bādoofe.** Venefica.

Badem. j. **bzaed.** Filum.

badem. Passus: orgyia.

bademen een naelde. j. **bellemen.** Acum filo traicere.

bademen/om-bademen. Vrraque manu extensa complecti.

Bader. Pater, parens, genitor.

bader des hupfghelins. Pater familiās.

bader-erue. Patrimonium.

bader-land. Patria, solum genitale, patrium, natale: mater, populonia mater.

bader-landfch. Patrius, vernaculus.

bader-loos. Orbus patre, carēs patre.

baderlick. Paternus, patrius.

baderlick/baderlicken. Patriē, paternē.

Baek. Sopor, somnus.

baek hebben. Dormiturire.

baekigh/baekerigh. Soporatus, somniculosus, somnolentus.

Baeghen/beghen. Purgare, tergere, verrere, radere.

baeghen-bier. Purgatorium, ignis purgatorius, erebus expiatorius.

baeghel. Purgamen, purgamentum: quilibet.

Bael/baeluwe. Helvus, gilvus, color medius inter album & ruffum.

Baele/bele. Hedera.

Baen. *vetus.* j. **banghe.** Capere.

Baendel/bendel/baene. Vexillum.

baendelingh. *fland.* Vexillum.

baene. Vexillum, signū, signum militare.

baene/kerck-baene. Labarum, vexillum sacrum: tano, fanō, confanum, *vulgo Eccles. dicitur.*

baene/bendel/baenken/bende kriegh. *bolcks.* Cohors, turma, *vulgo* banda.

baene. *vetus.* Palcar: pellis ē boum gutture instar vexilli dependens. *gall. fanon.*

baen-dzaegher / baendzigh. Signifer, vexillarius.

baenken. Paruum vexillum.

baenken/blagge. Aplustre, aplustrum, amplustre.

baenken knechtē. Cohors, turma milicum sub vno vexillo militantium.

Baer. Metus, terror, horror: ♂ Periculum.

baeren. *vetus.* Metuere, timere.

baeren. j. **ber-dzieten.** Tædere.

baerlick/soeghelick. Timēdus, terribilis, horrendus: ♂ Periculofus.

Baer/baerd/beer. Traiectus: locus vbi traicitur fluvius: Portus, & navium cymbarū-que statio, à qua, conscensa nauj aut scapha traicimus.

baer-boot / barsie. Nauis actuaria, nauigiū actuarium.

baer-gheld. Naulū, portorium, porthmion, fors nautica vel traiectitia.

baer-man. Portitor, portheus
baer meester. Portitor, vector,
 lintrarius: *qui traicitur bannimus.*
baer-schat. *fland. j. baer-gheld.*
 Naulum, portorium.
Baer-schuyte. Ponto.
baer wegh. Actus: via per qua
 iumentum vel vehiculū age-
 re licet.
baerd. j. baer. Traiectus.
baerd/water-loop. Aquaduc-
 tus, meatus, alucus, fossa.
baerde/beerde. Iter, via.
baerdigh/beerdigh. Expedi-
 tus, accinctus, itineri accin-
 ctus, paratus, promptus, agilis
baerdighen. Expedire.
baerdighen. Offerre.
baerdighhepd. Agilitas, prom-
 ptitudo.
baerdighheftk. Expedire, celeri-
 ter, agiliter.
Baeren. Tendere, proficisci, ve-
 hi, petere locū aliquē, meare.
baeren. Valere, gerere, habere
 se hoc aut illo modo.
baerende hause. Mobilia bona,
 res mobiles, supellex: & Ru-
 ra caesa.
baerende houthuse / baerende
wijf. *vetus.* Dryas, hama-
 dryas, sylvarum dea.
baerende wijf. *vetus.* j. rooves-
 rerse. Incantatrix, nefica.
baerende wijf. *vetus.* j. hrapens
 den wind. Turbo.
Baeren/ baeren-kruid. Filix,
*herba cuius semen ad incantatio-
 nes nocte colligi dicitur magno
 cum horrore.*
Baeren. Metuere. *vide Baer.*
 Metus.

Baerent/berent. Anno prae-
 rito, anno superiori. q. d. ber-
 saerent.
Baerghen/berghen. *fland.* Pro-
 ponere, exigere.
Baerinch/ baerincs. *fland.*
 Illico, citò, statim.
Baese/ baesken/ beke/ besken.
 Fibra, capillamentum, festuca.
Baese/baesche. Phantasia.
Baeten/baets. j. batten/bats.
Baken. *sax. fris. sicamb.* Sepe, sic-
 quenter: & Cito, statim.
Balck. Falco, accipiter.
balcken-beek. *fland. j. hep-; hae-
 mer.* Cestra, malleus ferreus,
 à rostri falconis similitudi-
 ne dictus.
balckenaer. Accipitrarius.
balckenet. Tormentum cam-
 pestre. *vulgo falco & falconetū*
Bal. Casus, lapsus, ruina: & Ca-
 sus fortuitus, fors, fortuna.
balle. Decipula, decipulum, ten-
 dicula, laqueus.
halle. Ophidium, genus piscis.
ballen. Cadere, labi, collabi, di-
 labi, ruere, corrucere.
ballen te deele. Obucare, ob-
 ringere.
bal-hugghe. Pons versatilis.
**bal-deure / bald-deure / bald-
 poozte/ boud-deure.** Valvae,
 ianuae plicatiles, ianuae bipatē-
 tes, valvae bifores. à *balden si-
 ne falten quod plicare Germani
 superioribus dicitur.*
bal-deure. Ostium cadens. à
ballen. i. cadere.
bal-hoed. Cesticillus: circulus
 qui puerorum capitibus, ne
 casu lædantur, imponitur.
bal-

- Wal-poorje.** Cataracta, porta ex funibus aut catenis pendens, quæ attolli & dimitti potest.
- Wal-strick.** Laqueus.
- Wal-beken/klap-beken.** Claustrum prati vel agri: vectis: cataracta vitro recidens in feram, sequæ claudens.
- Wallende uuel.** Morbus caducus. *vide uuel.*
- Walligh.** Procliuis in ruinam, caducus.
- Wallepe.** Valles, vallis.
- Walsch.** Falsus, improbus, fallax, fucosus, fucò tectus, adulterarius, fictus, simulatus.
- Walschepd.** Fallacia, dolus, malitia, prauitas.
- Walschelick.** Falsò, perperam, fallaciter, iniquè.
- Walschen/ber-walschē.** Adulterare, corrumpere. *vulgo falsare.*
- Walschaerd stād.** j. ber-walscher. Falsarius, temerator.
- Waluwe/vael.** Heluus.
- Van.** De, a, ab, abs, ex, præ.
- van den hoofde tot den voetē/ van bouen tot beneden.** A capite vsque ad pedes.
- van heur af.** Ab initio, iam inde ab initio, iam inde à principio.
- van hier.** Hinc.
- van daer.** Illinc, istinc.
- van Antwerpen ghe-bozen/ghesproten/ &c.** Antverpianus, ab Antverpia, ex Antverpia: è Corintho, ab Aritia, à Placentia, ex Aulide.
- van deure tot deure.** Oltiarim.
- van waer.** Vnde.
- van noode ;ijn.** Opus esse.
- van selfs.** *vide selfs.*
- van stonden aen.** j. terstond. Illicò.
- van blijdschap weenen.** Lachrymare præ gaudio.
- Vanck.** j. vangh.
- Vanden.** *fris. sicamb. holland. j. be-soecken.* Visitare, inuisere.
- Vandoose/ haudoose.** Lamia, incantatrix, mulier venefica, Thessala siue Thessalica: mulier Valdensis. *Valdensis gens præter ceteras veneficij & hereseos nomine notata fuit: unde venefici & incantatores vulgo habiti. gall. vaudoise.*
- Vane.** j. vaens. Vexillum.
- Vangh/ vanck.** Captura, captus.
- vangh/vanck.** Pars carnosior bouis sub ventre circa femora siue femina, quæ manu capitur attractaturque ad explorandam & tentandam bouis pinguedinem.
- vanghen.** Capere, prehendere, comprehendere, apprehēdere, corripere: iniicere manus, iniicere manicas, catenas: excipere incautum, deprehendere, conicere in carcerem, dare in custodiam, condere in carcerem, vinculis mandare.
- vanghenisse.** j. ghe-vanghenisse.
- vangher.** Captor, apprehensor.
- vangher/slagh.** Decipula, quæ aues capiuntur.
- vangher/wepd-sack.** Bulga, hippopera, ascopera.
- Vare/varen.** j. vaere/vaeren.

Dar,

Wacninch. j. barre. Taurus.
Barre. j. berre / sirt. Taurus.
Berle / berse / berf-kalf. Bucula,
 vitula, iunx, iuuenca.
Barwe j. berwe. Color.
Wale. j. wale.
Wass. Firmus, fixus, solidus, ra-
 rus, fixus, constans, immobi-
 lis. **Wass land.** Continēs, ter-
 ra firma.
Wass. Firmè, firmiter.
Wass by een / Wass in een. Den-
 sus, confertus.
Wass. Multum, multoperè, impē-
 did, impensè, valde, vche-
 menter, magnoperè: & Assi-
 duè, continuo, semper.
Wass maecken. Firmare, confir-
 mare, roborare, stabilire, soli-
 dare, solidum & firmum red-
 dere: ratificare, ratū reddere.
Wass slapē. Altum, altè, profun-
 dè, arcè, dormire: grandi &
 arctiore somno teneri.
Wass staen. Constare, consistere,
Wass houdende. Tenax, auarus.
Wasshepd / Wassighepd. Firmi-
 tas, soliditas, stabilitas, fir-
 mitudo.
Wasselick Firmè, firmiter, & cō-
 stanter, asseueranter.
Wassen. Ieiunare, abstinere à
 cibo.
**Wassen-auond / & ephomie gra-
 tis wassel-avond.** Dionysia,
 Bacchanalia, Liberalia: Bac-
 chantium siue insanientium
 feriz, quæ quadragesimale
 tempus præcedunt: dies hila-
 riorum.
Wassene. Ieiunium: & Tempus
 quadragesimale, quadragesi-

ma, tempus ieiunij.
Wassen-dagh. Feriæ esoriales: &
 Feriæ præcidaneæ.
Wass-nacht. ger. *san. sicamb.* j. **Wass-
 stel-avond.**
Wass. Vas, dolium. Nomen *bat*
*adeo est generale, ut etiam de tē-
 plo, domo, ueni, & omni eo quod
 aliquid capit, dicatur.*
Wassen / wassen. Vasculum,
 doliolum.
Wass-binder. j. kupper. Vascula-
 rius, doliarius.
Wass-spuel / wass-spuel. Purga-
 men doliare, sentina doliaris.
Wass / waets / waetsch. Vitioso
 sapore aut odore infectus ex
 olido & mucido dolio.
Wass oft waets smacken. Sa-
 pere vas: dicitur de potu qui
 ex olido ac mucido dolio sa-
 porem vitiosum contraxit.
Wass oft waetsche tonne. Do-
 lium siue vas vapidum, ma-
 corem redolens.
Wassen. Infundere in vas, colligere
 in vas, implere vas.
Wassen. Comprehendere, com-
 plecti, capere.
Wassen. Tenere.
Wassen. Apprehendere, inunca-
 re, harpagare, capere.
Wassen den dagh. Excipere
 ictum.
Wassel. Capulus, ansa.
Wassdoose. j. **wassdoose.** Lamia,
 incantatrix.

V D

Wder. j. uder.

V E

Wachten. Pugnare, certare, con-
 fligere, uelitari, depugnare,
 digla-

digladiari, dimicare.
becht-hups. *vetus.* Propugnaculum.
becht-meeſter. Lanista, gladiator, buſtuarius.
becht-plaetſe. Circus, arena.
becht-ſchole / ſcherm-ſchole. Gymnaſium, ludus gladiatorius.
bechter. Pugnator, pugil, gladiator, agonista, athleta.
bechterijſe. Pugna, certamen, dimicatio.
Bedder. *sax. friſ. ſicamb.* Patruus, auunculus: & Cōſanguineus, propinquus.
Bedde. Mencia, penis, *gall. vit.*
Bedel / bedele. & *per ſyncopen* beſle. Pandura, fidicula. *vulgo* viella.
Beder. Pluma, penna.
beder aen den pſſl. Ala ſagittæ.
bederen aen den timmer. Capreoli: ligna vtrinque proclinata, quæ cantherios ſuſtinent.
beder-boſch. Criſta, fasciculus plumarum.
bederen. Plumare, plumas emittere.
Bee / beech. Pecus, pecuaria, armentum.
bee-hof. Mercator boarius.
bee-dief. Abigeus.
bee-dieſte. Abigeatus, abactus.
bee-mercht. Forum boarium: & Forum ſuarium.
bee-mol. Bupreſtis.
bee-ſtal. Stabulum pecuarium.
bee-boeder. Pabulum, farrago.
Beede. j. beete. Odium, ſimulatio.

Beegh. *ſland. j. beegh.*
Beel / bele. Multus.
beel. Multum, multò, multopere. **Te beel.** Nimis, nimium.
Beel ghe-leerder. Multo doctior, multis partib⁹ doctior.
Beer beele. Cōplures, plurimi, crebri, plerique.
beelerhande. Multifarius, multiformis, multiugus, multiugis, multimodus, multiplex, multigenus, varius.
Beele / beelen. j. beple / Deplen.
Beeme. *vetus ſicamb. vveſſphal.* Iudicium occultum, cum noxiuſ cauſa indicta capite plectitur. **Beeme-ſchep / beemſchepen.** *ſicamb. vveſſphal.* Occultus iudex, latrunculator ſecretus, iudex maleficos ſecreto capite plectens, iudex arcanus, *vulgo* veymarus.
Beer / beerdigh / beeren / &c. .j. haer / baerdigh / haerē / &c.
Beers. Verſus, carmen. **Beersken.** Verſiculus.
beersen met malckäderē. Verſus recitare alternatim.
Beertel / beerthien / beerdigh. j. biertel, bierthien / biertigh.
Beesche. j. beſche. Fasciæ.
Beese / beelken. j. beſe / beſken. Festuca.
beeselinghen. Capillamenta, fibræ radicum & aliarum rerum.
Beesse / beesche. j. beſche / beſchit. Fasciæ.
Beest / biſt / biſtinghe. Crepitus ventris, flatus ventris.
Beete / beede. Odium, ſimulatio, odium occultum, inimicitia
 occul-

- occultæ: & Inimicitia aperta, simulas aperta, capitales inimicitia, bellum. *vulgo* feida, fada.
- breten/breden.** Odium gerere, inimicitias gerere, exercere simulas, odio habere, odisse
- beet ſchap.** Odium, simulas, inimicitia.
- Beghen j. baeghen.**
- Beggh.** Morti propinquus, maturus morti, qui præſentem mortem euadere non poteſt, qui mortē in prociſtu habet
- Bepl.** Venalis, venditioni expoſitus.
- beple.** Hedera: herba venale vinum indicans.
- beplē.** Venale certo pretio proponere: venum exponere, venditare, addicere, indicare, rei venali pretium ſtatuerē.
- Bepligh.** Turus, peruius: & Turus, liber.
- beplighe zee/bepligh land.** Mare patens, terrę patentes: cum mari terraq̄. omnia tuta ſunt & ſecura.
- beplighen de weggen.** Secura reddere itinera, terra mariq̄.
- beplighend.** Securitas, libertas.
- Beppnt. j. beeme.**
- Bepp/beppnt.** Ruſticus, operarius, agricola: & Adoleſcens, cælebs: & Socius, ſodalis.
- Beppnoot / beppnoot / beppnoot.** *zeland ſland.* Collega, ſocius in magiſtratu aut publico munere.
- Beppſen / beppſen.** Simulare, diſſimulare, fingere.
- Beppſen ſandr.** Accendere ſive
- accendi, tanquam ſcintilla & ſilice excuſſa.
- Beppnt. j. heppn.**
- Beppen.** Repagulum, cataracta, crates lignea, vacerra, clathrus, clathrum.
- beppē/onder-Deuce/ beek.** Dyathyrum, repagulum in veſtigio ædium, oſtium inferius.
- Bel.** Pellis, cutis, exuuiæ.
- bel papiers . j. blad.** Folium, phylra.
- bel in d' ooge.** Suffuſio.
- bel . Scortum , meretrix . Dupl**
- bel.** Turpe ſcortum, turpis & illepidam meretrix.
- beſtekeri.** Pellicula, membrana, cutis, cuticula.
- belleken op het melck.** Cruſtula, membranula lactis.
- Beld.** Campus, rus, ager.
- beld van wapen-teeckenē oft ſchilden.** Planicies ſive equot inſigniorum. *vulgo* campus.
- beld/beld-leger.** Caſtra, ſtation.
- beld-ge-ſchrey.** Clamor in prælio, vox tubæ, taratantara.
- beld-ghe-ſchrey .** Quiritatus, imploratio ad ferendū opem.
- beld-ghe-ſchrey maechen.** Ad arma vocare, ad arma ciere.
- beld-ghe-ſchut.** Bombardę minores, tormenta caſtrenſia, *vulgo* falcones, falconeta.
- beld-heere.** Prætor caſtrę ſus, caſtrorum præfectus. **Oppe**
- beld-heere .** Imperator, imperator exercitus, archiſtategus, princeps militiae, dux primarius.
- beld-hoen/perdijſs.** Perdix, ruſticula.

beld-

veld-kappe. Chlamiſ.
veld-koetſe. Lectus caſtrenſis,
 ſponda caſtrenſis.
veld-legher. Caſtra.
veld-maer-ſchalck. Tribunus
 militaris.
veld-muſg. Muſ agreſtis, nite-
 dula: & Glis: & Sorex.
veld-pape. Sacrificus caſtrēſis.
veld-ſcherer. Tonſor caſtrenſis,
 vulnerarius ſive chirurg^o mi-
 litaris.
veld-ſteck. Leproſus, elephan-
 tiacus: ſic dictus quod ſeorſum
 in campis extra caſtra & civita-
 tem habitare debeat.
veld-ſieckte. Lepra, elephantia,
 elephantiaſis.
veld-ſlagh. Prælium, cōſlictus,
 conſictio.
veld-teecken. Teſſera militaris
 muca, ſymbolum mutum: ſi-
 gnum caſtrenſe: vt hac tem-
 peſtate ſunt teniæ albi, pur-
 purei, veneti vel alteri^o coloris
veld-wimpel. Signum milita-
 re, vexillum.
veld-wepuel/veld-weuel. Dux
 militum, ductor ordinum.
veldachtigh. Campeſtris, ru-
 ralis.
Velden/bellen Demoliri, equa-
 re ſolo, diruere, ſuccidere, ex-
 cindere, demerere, ſternere,
 proſternere in terram, dei-
 cere in terrā: & Supplantare.
Vele. j. veel. Mulrus.
Vele j. vedel. Pandura.
Velghe/rad-velghe. Abſis, mo-
 diolus.
Vellen j. veldan. Sternere, de-
 moliri.

Velt/belts. vetus. Rupes.
Ven/benne. Palus: & Paſcuum,
 paſcuum paluſtre.
ven/moer-land. Palus bitumi-
 noſa.
ven-beſien. hol. j. kraecke-beſie.
 Vaccinia, baccæ paluſtres.
Venckel. Feniculum.
Vendel/ vendelgh. j. vaene/
vaendel.
Veneſoen. Caro ferina, cerui-
 na. gall. *venaiſan.*
Venjn. Venenū, virus, toxicū.
venjnigh. Venenatus, veneno-
 ſus, virulentus, veneficus.
venjnighed. Virulētia, virus.
Venne. j. ven. Palus.
Venſter. Fenestra.
venſter-liecken. flandr. Cantio
 matutina ad fenestraſtiam ſive
 oſtium amicæ.
Vent. j. bepn.
Vente. Venditio.
venten/vente houden. Vende-
 re, venū exponere, venditare.
vente-goed flandr. Merx venalis.
 V E R *in compoſitione.*
Ver prepoſitio inſeparabilis, exponi-
tur plerumq; per prepoſitiones per,
te, de, ex, ab, pro, præ, con: &
vltra.
Ver-acht. Contemptus, despe-
 ctus, ſpretus.
ver-achtē. Aſpernari, temnere,
 cōtemnere, deſpicere, ſperne-
 re, vituperare, negligere, fa-
 ſtidire, abiicere.
ver-achter. Contemptor, ſpre-
 tor, vituperator.
ver-achtelick. Aſpernabilis, cō-
 temptibilis, contemnendus.
ver-achtelicken Contemptim.
ver-

- ber-achtinghe**. Contemptus, aspernatio, vituperatio, neglectio, fastidium.
- Der-achteren**. Remorari, retardare impedire, postponere.
- ber-achteringhe**. Remora, retardatio.
- Der-ademen**. Respirare.
- Der-aerden**. Naturam mutare, ingenium immutare, degenerare.
- Der-aet**. *vetus*. j. *hjaet*. Heluo, vorax. **ber-aethepd**. *vetus* voracitas.
- Der-anderen**. Mutare, immutare, alterare, alienare, variare.
- ber-anderinghe**. Mutatio, immutatio, variatio, varietas: vicissitudo.
- ber-anderlick**. Mutabilis, variabilis.
- Der-and-woozden**. Excusare, purgare, defendere.
- ber-and-woozdinghe**. Excusatio, purgatio, apologia.
- Der-arbenden / ouer-arbenden**. Nimio labore se maccrare, grauare, defatigare.
- Der-argheren**. j. *argherē*. Detcrius facere, deprauare.
- Der-armen**. Depauperare, pauperem facere.
- Der-baelemonden**. Perdere, consumere, prodigere, dilapidare, male seruare siue tueri bona pupilli.
- ber-baelemonder des goeds**. Dissipator, profligator, prodig⁹
- Der-baesē**. Stupefacere, obstupefacere, attonitum redere, exanimare.
- ber-baesē**. Attonitus, stupefactus, exanimis, perturbatus, percussus, defixus pauore, stupore.
- ber-baesē zyn**. Stupere, stupescere, stupefieri, obstupere, obstupescere.
- ber-baesēshepd**. Stupor, emotio mentis ex repentino timore.
- Der-ban**. Anathema, execratio: & Exilium, proscriptio.
- ber-bannen**. Execrari, anathemate ferre, atcere sacris.
- ber-bannen**. Relegare, exterminare, proscribere.
- ber-bannen**. Execratus: & Relegatus, exul, proscriptus.
- Der-band**. *fland.* j. **ber-bond**. Obligatio, foedus.
- ber-band-hzief**. Obligatio, tabulā.
- ber-banden**. j. **ber-binden**. Obligare.
- Der-bastæerden**. Adulterare, corrumpere rem sinceram.
- Der-baurēren**. *flandr.* Attonitum esse.
- Der-beelden**. Imaginari.
- ber-beelden**. Transfigurare, transformare.
- Der-beyden**. Expectare, manere, morari, cūctari, praestolari, operiri.
- Der-belghen**. *vetus*. Offendere aliquem, cōmereri aliquid erga alterum, bilem alicui mouere.
- Der-berghen**. Abdere, abscondere, celare, tegere, occultare, abscondere.
- Der-bernen / ber-hzanden**. Cōburere, adolere.

- Der-bessighen.** Vri: & Infumere, absumere, consumere vsu.
- Der-beteren/beteren.** Corrigitur, emendare.
- Der-beuren.** Perdere, amittere.
- Der-beuren.** Delinquere, committere, incurrere multam, pœnam, damnum: multari, incidere in multam.
- Der-beuren sijn poozterse.** Amittere ius ciuitatis delicto siue propter delictum.
- Der-beuren sijn leen.** Cadere feudo: delinquere feudū, *apud veteres l. C.*
- Der-beurt maecken.** In publicum addicere, confiscare, publicare.
- Der-beurte.** Multa, multa, multatio, pœna, publicatio bonorum, &c.
- Der-bidden.** Exorare, precibus flectere, impetrare, deprecari.
- Der-bieden.** Prohibere, inhibere, vetare, interdicere.
- Der-bijsteren.** Perdere, vastare, destruere, depopulari, ad extremum redigere.
- Der-bijren.** Admordere, demordere.
- Der-binden.** Obligare, adstringere, deuincire, religare.
- Der-binden de wonde.** Vulus obligare.
- Der-binden met eed.** Obstringere iure iurando.
- Der-bindinghe.** Obligatio.
- Der-bindinghe/ ber-bond.** Pactum.
- Der-bitteren.** Acerbare, exacerbare.
- Der-blaecken.** Flamma adurere, flamma torrere, vsulare.
- Der-blaesen.** Respirare.
- Der-blaesen.** Difflare.
- Der-blaesen melck .j. ber-saent melck.** Lac cremore nudatum: cui oris flatu flos siue cremor ademptus est.
- Der-bleeckē.** Pallere, pallefcere, expallere, expallefcere.
- Der-bleecht.** Pallidus, expallidus.
- Der-blijden.** Gaudere, lætari: & Exhilarare, delectare, oblectare, afficere lætitia.
- Der-blijdt.** Lætus, hilaris.
- Der-blijff.** Mansio, habitatio.
- Der-blijuen.** Permanere.
- Der-blinden.** Excæcare, occæcare, cæcare.
- Der-blindt.** Excæcatus, obcæcatus.
- Der-blindtheyd.** Cæcitas.
- Der-bloemen.** Reflorere, reflorescere: & Floribus ornare: & Cælare.
- Der-bloesemen . sand . j. ber-schouwen.**
- Der-bluffen met woordē.** Ob-ruere verbis, protelare dictis.
- Der-blupsteren.** Adurere, torrere.
- Der-blupstert brood.** Panis pustularus nimio feruore.
- Der-bod.** Veritum, res verita, interdictum, interdictio, prohibitio, inhibitio.
- Der-boden.** Veritus, interdictus, prohibitus.
- Der-bolghen.** Iratus, obiratus, insensus, offensus.
- Der-bolghentheyd.** Ira, indignatio,

gnatio, furor.

Ber-bond. Pactio, pactū, foedus, conuentio, conuentum, conuentus, contractus.

Ber-bond-bjeker. Fœdistragus.

Ber-bôd-bjef. Tabulæ fœderis

Ber-bonden. Religatus, obligatus, deuinctus, obstrictus, astrictus.

Ber-boomen / ber-bodemen / ber-schepen. Transferte merces in aliam nauem.

Ber-boomen j. ber-tollen. Vectigal soluere portitori.

Ber-bozen / ber-boozte. j. Ber-beuren / ber-beurte.

Ber-bozhen. Fideiubere: & Cauere hypothecis.

Ber-bozhen. j. berberghen. Abdere, abscondere.

Ber-bozhen. Abditus, absconditus, celatus, reclusus, occultus, abstrusus, latens.

Ber-bozghentheyd. Arcanum, mysterium.

Ber-bozghentlick. Arcanè, abditè, abscôditè, latèter, reclusè, occultè.

Ber-bossen. Offendere: & Perturbare, percellere, euerrere: & Incidere in mulctam, incurrere mulctam.

Ber-bost maecken. Offendere, peccare.

Ber-bzanden. Comburere, cremare, concremare, exurere, igne absumere, igne abolere, flammis consumere.

Ber-bzandtheyd. Ardor, ambustio.

Ber-bzassen. Abligurire, absumere: & Pl^o a quo comedere

Ber-bzeden. Dilatare, extendere, dispandere, propagare: & Propalare, palam facere, diuulgare, promulgare, diuersè publicare.

Ber-bzewe. Cōsternatus, percussus animo, perturbatus animo.

Ber-bzupck. j. mis-bzupck. Abusus.

Ber-bzupcken. Abuti.

Ber-bzupcken / ber-bellighen. Consumere.

Ber-bzupcken / ouer-bzupcken. Onerare ventrem nimio cibo aut potu.

Ber-bulderen. Protelare, perturbare sæuis dictis, obruere verbis.

Ber-tieren. Ornare, adornare, exornare, decorare, condecorare, comere, excolere.

Ber-tiert. Ornatus, cultus, comptus, decorus.

Ber-claeren / ber-coopen / ber-crimpen / &c. j. Ber-klæren / ber-koopen / ber-krimpen.

Ber-dacht. Excogitatus.

Ber-dachtigh. Suspiciosus, suspicax.

Ber-dagh-baerden. j. dagh-baerden. Citare, diè dicere.

Ber-daghen. j. daghen. Citare, diem dicere.

Ber-daghen. Prorogare, protrahere, differre, procrastinare.

Ber-daghen. Consistere siue manere per aliquot dies.

Ber-deck. Tegmen, velum.

Ber-decken. Pertegere, contegere, abdere.

Ber-decksel. Tegumē, velamen.

Ber-

- Ver-debighen.** Defendere, defendere, patrocinari: & Trāsfigere, componere causam.
- Ver-deeghen.** Massa siue turūda exsaturare: & Fastidire ofsam siue massam: pertādere.
- Ver-deelen.** Separare, diuidere, dispersire, dispersiri.
- Ver-deighen / ver-dellighen.** Delere: & Aequare solo.
- Ver-deluwen.** Liuere, liuescere, pallescere, decolorari, emarcescere.
- Ver-demoedighen. j. ver-dodmoedighen.**
- Ver-dempen.** Suffocare, extinguere.
- Ver-dempen.** Abliguri.
- Ver-demsteren.** *vetus stand.* Obscurare.
- Ver-dencken.** Excogitare, comminisci, fingere cogitatione, animo: cogitatione assequi.
- Ver-derctelen.** Lasciuire.
- Ver-derf / ver-deruenisse.** Pernicies.
- Ver-deruen / be-deruen.** Perdere, deperdere, vitare, violare, corrumpere, deprauare, vastare, destruere, inficere, subuertere, peruertere: & Corrumpi, perire, disperire, ire pestum, vitium facere, fraccere, putrere.
- Ver-deruelick / ver-derffelick.** Corruptibilis: quod corrumpi aut vitari potest: & Pernitialis, pernitiosus, exitialis, exitiosus.
- Ver-deruelinck . j. be-deruelinck.** Deprauatus indulgentia.
- Ver-deruenisse.** Pernicies, corruptela, corruptio, exitium, perditio, destructio, excidiū, vastitas.
- Ver-deruet.** Corruptor, vastator, destructor, violator.
- Ver-deruinghe.** Perditio, perniciēs, corruptela, populatio.
- Ver-dichten.** Confingere.
- Ver-dienen.** Mereri, cōmereri, emereri, promereri: & Cōpensare, referre gratiam, reponere merita.
- Ver-dienste.** Meritum, promeritum.
- Ver-dient.** Meritus.
- Ver-dienstelick.** Meritō, pro merito, dignè, iure.
- Ver-diepen.** Profundius reddere.
- Ver-dieren.** Carius reddere: & Carius fieri.
- Ver-dieren.** Licitari, liceri, augere pretium, pretium intendere, vincere licitatione, amplius licitari.
- Ver-dier-penningen.** Nummi auctionarij.
- Verdinghe.** Conductio, pactū, redemptio.
- Ver-dinghen.** Conducere, redimere, transigere, locare, pacisci.
- Ver-dinghen sijn gheld.** Litis insumere, cōsumere, impendere pecuniam.
- Ver-dobbelen.** Conduplicare, duplicare.
- Ver-dobbelen.** Alea perdere.
- Ver-doemen.** Damnare, condemnare.
- Ver-doemenisse.** Condemnatio.

ber-doemt. Damnarus.

Ber-doen. Perdere, consumere, absumere, insumere, conficere, dilapidare.

ber-doen si seluē. Scipsum perdere, interimere, necare, mortem sibi consciscere, manus sibi adferre.

ber-doenlick. Prodigus, profusus.

ber-doenlickhepd. Profusio, prodigentia.

Ber-doft. j. **berdooft.**

Ber-dolen. Errare, aberrare.

ber-dolinghe. Error, aberratio.

ber-dolthepd. Error.

Ber-dompen. Suffocare, extinguere.

Ber-donkeren. Obscurare, obnubilare, obumbrare: & Suppressere, occultare, celare

Ber-donken. j. **ber-tonken.**

Ber-doozen. j. **ber-sotten.**

Ber-doozen. Exsurdare, surdum reddere: & Obsurdescere, surdum fieri.

ber-dooft. Surdus.

ber-dooft/ber-doft. Surdus, situm redolens.

ber-dooftde oft ber dofte speerijse. Aromata surda, exsurdada, situm redolentia.

ber-dooft oft ber doft riecken. Spirare surdum odorem.

Ber-dozren. Arescere, exarescere: & Tabescere, cōtabescere.

Ber-dozren. Perditus, destructus, corruptus: & Putridus, putris.

Ber-dozren. Accendere sitim, adducere sitim: & Arescere siti, arida siti vri.

Ber-doten. *sland.* j. **ber-dutten.** Delirare.

Ber-doutwen. Obterere, conterere.

ber-doutwen de spijse. Concoquere cibum, perficere, peragere, digerere, consumere.

Ber-dzagh. Tolerantia, abstinencia, relaxatio.

ber-dzagh. Pactum, pactio, compositio, conuentio, conciliatio, decisio, concordia.

ber-dzagh maecten. j. **berdzaghen.** Pacisci.

ber-dzaghelick. Tolerabilis.

ber-dzaghelicken. Toleranter, patienter.

ber-dzaghelickhepd. Tolerantia, patientia.

ber-dzaghen. Ferre, sufferre, perferre, tolerare, sustinere, pati, perpeti: & Abstinere, cessare, quiescere, supersedere: & Transigere, pacisci, conuenire, controuersiam decidere, litemque mutuo consensu dirimere.

ber-dzaghen iemanden den eed. Iurisiurandi gratiam facere, iurandum vel sacramentum remittere alicui, sacramenti religione exsoluere aliquem.

Ber-dzaepen. Distorquere, retorquere, obtorquere, contorquere.

ber-dzaept. Distortus, retortus, contortus, perplexus, prauus, peruersus.

ber-dzaept van sinnen. Perturbatus mente & animo.

Ber-dzuen. Pulsus, propulsus.

Ber-

- Ver-dyiet.** Tedium, fastidium, molestia.
- ver-dyieten.** Tædere, pertædere, distædere.
- ver-dyietigh/ver-dyietelick.** Tædiosus, molestus.
- ver-dyietighlick.** Tædiose.
- ver-dyietfaem.** Pertæsus: & Tædiosus.
- Ver-dyſſuen.** Pellere, expellere, propellere, propulsare, abigere, discutere, exigere, fugare.
- ver-dyſſuen den tijd.** Fallere tempus, temporis tædiū excutere.
- Ver-dyſſuckē.** Mergere, demergere, submergere, immèrgere: & Mergi, demergi, submergi: & Absumere potationib^o: cōsumere, insumere poculis.
- Ver-dyſſinghen/ver-dyſſucken.** Opprimere.
- Ver-dyſſooghen.** Arefcere, exarescere, siccere, siccescere, asiccescere.
- ver-dyſſooght.** Aridus.
- Ver-dyſſotigh/ver-dyſſetelick.** Tædiosus.
- Ver-dyſſucken.** Opprimere.
- Ver-dyſſueren.** Perdurare.
- Ver-dyſſt.** .j. ver-dyſſt.
- Ver-dyſſemt.** *vetus.* Attonitus.
- Ver-dyſſſteren.** Obscurare, obnubilare.
- Ver-dyſſſſchen.** Interpretari germanicè, verjere teutonicè
- Ver-dyſſuelen.** Furore diabolico corripit.
- ver-dyſſuel.** Dæmoniac^o, fanaticus, arreptitius, energumen^o.
- Ver-dyſſulden** *vetus.* Pati, ferre, tolerare.
- ver-dyſſulbigh.** Patiens, tolerans.
- ver-dyſſulbighed.** Patientia, tolerantia.
- ver-dyſſulbighlick.** Patienter.
- Ver-dyſſullen.** Insanire, ad insaniam redigi.
- ver-dyſſult.** Insanus, ad insaniam redactus.
- Ver-dyſſunnen.** Attenuare, extenuare.
- Verdyſſut.** *vetus.* Delirus, delirans, mente captus. *gall. radotē.*
- ver-dyſſutten.** *vetus. j. ver-dyſſutē.* Delirare, desipere, demeritè esse. *gall. radoter.*
- ver-dyſſutrē.** Obtūdere: & Obrūdi
- Ver-dyſſwaſſen.** Scultescere, ad insaniam redigi.
- Ver-dyſſwelme.** Perturbari mēte.
- Ver-dyſſwene.** Euanid^o, emortuus
- ver-dyſſwene. j. ver-dyſſwne.** Euanescere.
- Ver-dyſſwne/ ver-dyſſwne.** Euanescere, in auras ire, in fumū abire, tabescere, extabescere, consumi, emori, perire, emacescere, sensim colliqueſcere,
- Ver-dyſſelen.** Nobilitare.
- Ver-dyſſelicken.** Maritare, collocare in matrimonium.
- Ver-dyſſeen-haeren.** Conciliare, in vnitatem redigere.
- Ver-dyſſernen.** In vnitatē redigere.
- ver-dyſſeene.** Pauescere, consternari: horrore perfundi ob solitudinem.
- Ver-dyſſeenighen.** Reconciliare, ad concordiam reducere, vnitati accommodare.
- ver-dyſſeenighen.** Conuenire, concire concordare.
- ver-dyſſeenighen.** Vnio, cōcordia.

Ver-teren. Honestare, ornare, decorare: & Venerari, colere, obseruare, reuereri.

Ver-teringhs. Obseruantia, reuerentia.

Ver-teringhe/eren-schenck. Honorarium.

Ver-eruwighen. Perennare, perpetuare, æternare, æternum reddere.

Ver-essen/ber-ghelicken. Peræquare, æquiparare.

Ver-eghelen. Tabere, tabescere, tabe consumi, contrahi.

Ver-epnden. Finire, finire, finire capere.

Ver-epschen. Requiere.

Ver-epsen. Abhorreere, abominari.

Ver-ergheren . j. ber-argheren.

Ver-erren. *vetus.* j. ber-grammen . Iratum reddere: & Irasci.

Ver-erren. *vetus.* ber-dolen. Aberrare.

Ver-eten. Peredere, edendo cõsumere.

Ver-etteren. Suppurare.

Ver-flautwen. Infirmare, debilitare: & Infirmari, debilitari, labascere, labefactari, concidere animo, deficere animo.

Ver-foepen. Abominari tanquã foedum, despuere, vilipendere, contempnere.

Ver-foyten/ber-foyteret. Cogere, vim adferre, vim inferre.

Ver-fræpen. Venustare, ornare, decorare: & Recreare.

Ver-frisichen. Reficere, renouare, redintegrare: & Irrigare.

Ver-gæderen. Congregare, aggregare, colligere, congerere, coagmentare, accumulare: & Conuenire, coire, congregari, confluere, capita conferre, concilia facere, conuentus agitare.

Ver-gæderet den raed. Cogere senatum, habere senatũ, conuocare concilium.

ber-gæderinghe . Congregatio, collectio, congestio, coagmentatio, coagmentũ, compages, compago, iunctura, coniunctio.

ber-gæderinghe van volck. Concio, cœtus, multitudo, turba, corona, frequentia.

ber-gæderinge om ghemeyne saecken . Synodus, conuentus, concilium, comitia, orum: confessus, solennis & publicus conuentus.

Ver-gaen. Abire, discedere.

ber-gaen. Perire, desperire, interire, euanescere.

Ver-gaeren . j. ber-gæderen.

ber-gaertel . j. bergæderinghe. Coniunctio, compages.

Ver-gallen. Inficere felle, perfundere felle, tingere felle.

ber-gallen den bÿsch . Piscem amaro sapore inficere rupto felle inter exenterandum.

Ver-ganchelick. Euanidus, caducus.

ber-ganchelichhepd. Intercitus, corruptio.

ber-ganghen. Præteritus.

Ver-

- Der-gansen.** *fan.* j. **ber-hansen**
Der-ganten. Auctionari, au-
 ctione vendere.
- Der-garst** Rancidus.
ber-garsten. Rancere.
ber-garsthepd. Rancor.
Der-gauwe-loosen. *flad.* Negli-
 gere, negligentia perdere.
- Der-geefs.** j. **bergeuſs.** Frustra.
Der-gheld. *vetus.* j. **ber-ghel-**
dinghe.
ber-ghelden / weder-ghelden.
 Pensare, penſitare, rependere,
 repensare, compensare, refer-
 re, retribuere, reponere me-
 rita, paria facere, par pari re-
 ferre, vicem reddere, gratiam
 reddere, remetiri, referre, pa-
 rem gratiam referre.
- ber-gheldinghe.** Pensatio, com-
 pensatio, retributio, hoſtimen-
 tum.
- Der-ghe-lyken.** Acquare, adæ-
 quare, æquiparare, compara-
 re, aſſimilare, conferre, cõfor-
 mare: & Compensare.
- ber-ghe-lyckelick.** Compar-
 bilis.
- ber-ghe-lyckinghe.** Equipa-
 ratio, comparatio, aſſimilatio,
 collatio.
- Der-ghe-louen.** j. **ber-louen.**
 Deuouere.
- Der-gherſelen.** Perhorrere.
- Der-ghe-ſellē.** Comitari, ſociare
- Der-ghétel.** Obliuioſus.
- ber-ghetelick / ber-ghetelach-**
tygh. Obliuioſus.
- ber-ghetelickhepd / ber-ghe-**
telhepd. Obliuio, obliuia,
 orum.
- ber-gheten.** Obliuifci, dare ob-
 liuioni, tradere obliuioni, ob-
 literare, deponere ex memo-
 ria, contere obliuione, me-
 moriam rei amittere.
- ber-gheten.** Oblitus, excu-
 ſus peſtore.
- ber-ghetēhepd / ber-gheteniffe.**
 Obliuio, obliuia, orum.
- ber-ghetigh.** Obliuioſus.
- Der-ghueen.** Condonare, igno-
 ſcere, remittere, dare veniam,
 parcere, facere gratiam de-
 licti.
- ber-ghueen.** j. **ber-ghiften.** In-
 ficere veneno.
- ber-ghueens / ber-ghuefs.** Fru-
 ſtra, nequicquã, incaluina-
 niter, abs re, gratis, gratuito.
- ber-ghueinghe / ber-ghiffenif-**
ſe. Venia, remiſſio, gratia, cõ-
 donatio, ignoſcentia.
- ber-ghueelick.** Ignoſcibilis, ve-
 nia dignus.
- Der-ghietē.** Diffundere, effun-
 dere, refundere, profundere:
 & Transfundere, elutrare, de
 vaſe in vaſ transferre, deca-
 pulare.
- Der-ghif.** *vetus.* j. **ber-ghiffe-**
niſſe. Venia, remiſſio.
- ber-ghiffeniſſe.** j. **ber-ghueinghe**
 Venia, remiſſio, gratia.
- ber-ghiffeniſſe.** j. **ber-ghift.**
 Venenum.
- ber-ghift.** Venenum, toxicum,
 virus.
- ber-ghiften / ber-ghueen.** Infi-
 cere, veneno inficere ſiue co-
 inquinare, venenare, venefi-
 cio necare, veneno extingue-
 re, toxico inficere, potionare
 veneno, venenatum pocu-
 lum

lom ministrare.
ber-ghifter. Veneficus, venenatus: qui venenatum poculum ministrat.
ber-ghifterfs. Venefica.
ber-ghiftergh. Venenatus, virulentus.
ber-ghifterghen .j. ber-ghiften. Inncere veneno.
ber-ghifelen. Obsidem dare.
ber-ghillen. Male conicere, male coniectare.
ber-glaesen. Incrustare vitro, incrustare rectorio vitreo.
ber-glaesde pot. Olla fictilis incrustata rectorio vitreo, vt exsudare aut transmittere liquorem non possit.
ber-goude. Chelidonia, herba luteo siue aureo flore.
ber-gouden .j. ber-gulden. Aurare, deaurare.
ber-grammen. Offendere, iratum reddere, irritare, ad iram prouocare, commouere, exacerbare, stomachum mouere: & Irasci, excandescere.
ber-gramt. Iratus, offensus, auertus, alienus.
ber-grippen. Reprehendere, retrahere: & Male prehendere, errare, falli, labi, delinquere.
ber-grippinghe. Culpa, error.
ber-grimmen. Efferrare, ferocire, seuire.
ber-gronden. Sidere, subsidere, pessum ire.
ber-grondē. Scrutari, perscrutari, tentare fundum.
ber-grootē. Augere, ampliari.
ber-grouen. Condensare, conspissare.

ber-grouwelen/ber-grouof. Abhorre.
ber-guffen. *fland.* Hallucinari, duci errore.
ber-guldē/ouer-guldē. Aurare, deaurare, inaurare, tegere auro.
ber-gulder. Aurari⁹, inaurator.
ber-guldt. Auratus, auro tectus.
ber-gullighen. Deurare, auidē haurire.
ber-gunnen. Fauere, concedere: & Inuidere, male fauere
ber-hack-stucken .j. ber-hieslen.
ber-hackelen. Lacerare, discindere, conscandere.
ber-hackelt. Lacer, discissus, conscissus.
ber-haeghen. Conspire, obspire dumis.
ber-hael. Relatio, resumptio, repetitio, commemoratio: & Compensatio, recuperatio.
ber-hael oft ber-repek hebbe. Authorem habere. *vide wand.*
ber-haelen. Referre, resumere, reperere, recipere.
ber-haelen den aellem. Respirare, halitum recipere, spiritū reciprocare.
ber-haelen sen reden. Referre, recitare, narrare, commemorare.
ber-haelen de schaede. Sarcire, resarcire, recuperare damnum, pensare, compensare damnum
ber-haelick. Recuperabilis.
ber-haerden. *vetus.* Abire, discedere, migrare.

ber-

Der-haeren. Vri ardore aut frigore cæli.

Der-haesten. Præcipitare, præproperare, deproperare.

Der-haet. Inuisus, exosus, inuidiosus.

Der-haeten. Odio habere.

Der-handelen. Permutare.

Der-hanghen. Suspendere, laqueo finire vitam.

Der-hansen. j. hansen. Satisfacere iuri societatis.

Der-hantéren j. vertierē. Aere mutare, emere siue vendere pretio.

Der-hechten. Desigere, refrigerare.

Der-heeren. Dominari.

Der-heerschappen. Dominari.

Der-heeten. *fax fris. sicamb.* Promittere, repromittere.

Der-heetsteren / ber-heptsteren. Aestuarè, incallescere, feruescere labore, itinere, curiū nimio.

Der-hes. j. ber-heffinghe. *volgo* Releuium.

Der-heffen. Extollere, attollere, eleuare, erigere, exaltare, euehere, prouehere: releuare.

ber-heffen het leen. Recognoscere feudum: patrono fundi acquisiti fidem dare, & ab eodem accipere: inuestituram petere à domino feudi: honorariū patrono introitus causa largiri: subleuare feudū à nouo, quod vasalli morte vel alio aliquo casu ceciderat: applicare se ad fundi acquisiti patronum, & fidem ei dare ab eoq. accipere. *volgo* releuare.

ber-heffinghe. Eleuatio, erectio.

berheffinghe ban leen. Honorarium quod nouus vasallus patrono largitur introit^o causa: introitus vasalli. *volgo* releuium.

Der-helen. Celare, dissimulare, abscondere, clam habere, abstrudere, reticere.

Der-hemelen. Concamerare, fornicare, conuexum facere instar cæli.

ber-hemelte. Testudo, fornix, camera, opus concameratum.

ber-hemelte des monds j. gehemelte. Palarum.

Der-henghen. j. ghe-henghen. Sincere, permittere.

Der herden. Indurare, obdurare: & Induren, indurescere, obdurere, obdurescere, callere, occallere.

ber-herdt. Duratus, induratus, obduratus.

Der-heuen. Sublatus, elatus, eleuatus, sublimis, celsus, excelsus, editus.

ber-heuen werck. Anaglyphū, anaglyptum, cælatum opus. *volgo* releuarum.

Der-heughen. Delectare, oblectare, exhilarare, recreare: & Delectari, oblectari, hilarescere, exhilarari, lætari.

ber-heughtinghe. Delectatio, delectamen, oblectatio, oblectamentum, voluptas.

ber-heughlick. Delectabilis, iucundus, amœnus.

ber-heught. Hilaris, exhilaratus.

- tas, iocundus, lætus.
- Ber-bielen/ber-berſenen/ber-back-ſtucken.** Reficere caligarum talos.
- Ber-binderen.** Impedire, remorari nocere.
- Ber-hit.** Incallescens, concallescens, feruidus, feruens.
- Ber-bitten.** Excalefacere, feruifacere: & Feruere, feruificari.
- Ber-bithepb.** Feruor, calor vehemens.
- Ber-hoeden.** Cauere, præcauere, prouidere: & Tueri, conseruare, protegere.
- Ber-hoedinghe.** Cautio: & Protectio.
- Ber-hoghen. j. ber-heughen.**
- Ber-hoeren / ber-hoereren.** Meretricio amori impedere.
- Ber-hopen.** Dispergere scœnum.
- Ber-hopen ende ber-stropen.** Dispergere, confundere, dissipare.
- Ber-holen.** Occultus, celatus, absconditus, abstrusus.
- Ber-holenthepb.** Arcanum, secretum, mysterium.
- Ber-hosentlick.** Occultè, arcanè, secretè.
- Ber-hongheren.** Frangere famem, macerare famem.
- Ber-hongheren een stad.** Famem inferre ciuitati, opprimere ciuitatem fame.
- Ber-honghert.** Famelicus, fame emaceratus, fame effractus, fame oppressus.
- Ber-hooghen.** Efferre, erigere, tollere, extollere, attollere, exaltare, in altum euehere.
- Ber-hooghen int kooppen.** Auctionari, auctionem facere, augere pretium.
- Ber-hoogginghe.** Exaltatio, eleuatio.
- Ber-hoogginghe int ber-kooppen.** Auctio, uenditio per augmentum pretij.
- Ber-hooghsel. j. ber-hooghinghe.**
- Ber-hoonen. j. hoonen.**
- Ber-hoozen.** Audire, exaudire, dare aures.
- Ber-hoouaerdighen.** Superbire, efferri animo.
- Ber-hueren.** Locare, ablocare, elocare.
- Ber-hupsen.** Migrare, commigrare, demigrare, domiciliũ mutare, habitationem transferre, alio ad habitandum ire.
- Ber-iaeghen.** Abigere, exigere, fugare, conicere in fugam, eicere, depellere, expellere.
- Ber-iaeren.** Perennare.
- Ber-iaeren.** Differre siue protrahere in annum: & Diffem siue protrahi in annum. **Ber-ber-iaerz.** Annus reuolutus nunc est, iã annus elapsus est annus nunc præterit.
- Ber-iaeren ende ber-dæeghen.** Extendi ultra annũ & diem.
- Ber-iaeringhe.** Præscriptio temporis, præscriptio annorum, exceptio temporis.
- Ber-ionghen.** Iuuenescere, repubescere.
- Ber-kaleſaten.** Interpolare, reficere. *propria de maubius dicitur.*
- Ber-keeren.** Vertere, conuerrere, mutare: & Inuerrere, peruertere,

uerrere, retorquere.
ber-keerē. Ludum aleartum vario iactu ambiguum facileq. mutabilē, orbiculis siue scrupis ludere.
ber-keeren. Conuersari, consuescere, consuetudine frui.
ber-keeren. Versari, conuersari, frequentare, celebrare.
ber-keeringhe. Conuersio: & Inuersio, peruersio, deprauatio: & Conuersatio, familiaritas.
ber-keerdelick. Inuersē, peruersē, præposterē, perperam, prauē.
ber-keerlick. Mutabilis.
ber-keer-berd/ spel-berd. Alneus lusorius, magis.
ber-keert. Versus, conuersus, mutatus: & Inuersus, peruersus, prauus, deprauatus, præposterus, retortus, distortus.
ber-keert. *flandr. j.* Vermomat. Laruatus.
ber-kieslen. j. ber-boomē/ ber-bodemen.
ber-kieslen. Eligere, deligere, seligere, creare: optare, cooptare, adoptare.
ber-kijcken. Male obseruare, hallucinari, conspiciendo errare: & Negligere.
ber-kilden. Vri frigore.
ber-kindchen. Repuerascere.
ber-kladdepen. Dissipare, conturbare.
ber-klaghen. Accusare, accersere, deferre.
ber-klacren. Declarare, explanare, explicare, exponere, elucidare, illustrare, planum red-

dere, enarrare, interpretari, aperire, ostendere, significare, proponere.
ber-klacringhe. Declaratio, explicatio, explanatio, expositio, interpretatio, elucidatio.
ber-klapnen. Minuere, imminuere, diminuere, attenuare, extenuare, paruipendere, paruifacere: & Derogare, detrahere, detractare, contemnere.
ber-kleumen / ber-kloemen/ ber-klomen. j. ber-sijuen. *holl. fris.* Obtorpere præ frigore, obrigere ex frigore, rigere, rigescere.
ber-klücken. *holl. fris.* Insidari, speculari, indagare secreta alterius.
ber-klicker. *holl. fris. j.* **ber-spie-der.** Emissarius, calumniator submissus, qui secreta indagat aliena: corycæus, explorator.
ber-kloecken. Animum sumere, audere: & Fallere, decipere.
ber-klomen. j. ber-kleumen. Rigere, rigescere.
ber-knaepen. Famulari.
ber-knoopen. Deuincire.
ber-koelen. Refrigerare, leuiter frigefacere: & Frigescere, refrigerescere, deferuere, deferuescere.
ber-koelen. Deferuescere, ardorem animi remittere.
ber-koerēren. Conquirere, acquirere.
ber-koken. Discoquere: & Conquendo consumere.
ber-konckelen. Distorquere: & Obstruere.

ber-

ber-konckelt. Distortus. & Obstructus.

ber-konckelde blaese. Obstructa vesica, obstructio vesicæ, lotij retentio vel suppressio, ischuria.

ber-kondighen/ber-konden. Nuntiare, denuntiare, significare, indicare, publicare, peruulgare, euulgare, diuulgare, promulgare, edere, edicere.

ber-koop. Venditio.

ber-koopen. Vendere, venundare, distrahere, cōmutare &c

ber-koopelick. Vendibilis.

ber-kooper. Venditor, institor.

ber-koperen. Aerare, ære tegere.

ber-kozen/ber-kosen. Lectus, electus, delectus, exquisitus.

ber-kozen maendagh. *fland. j. ber-lozen.*

ber-kozt. Decurtatus, breuiat⁹, abbreviatus, contractus.

ber-kozt. Detrimentum, interimentum, dispendium, damnum, fraus.

ber-kozten. Decurtare, abbreviare, contrahere: & Damnū inferre, fraudare, defraudare, fraudi esse, damno aut malo esse.

ber-kosen. j. ber-kozen. Electus, delectus.

ber-kouden. Refrigerare: & Refrigerari, frigescere, contrahere frigus: & Grauedine contrahere frigore.

ber-koudt. Refrigeratus exce-

ptus frigore.

ber-koudt/ber-snot. Grauedinofus, grauedine laborans.

ber-koudtheyd. Refrigeratio, frigus: & Grauedo, coryza.

ber-krachtē. Vim inferre, violare, opprimere. Violare, vitiare, comprimere virginem, vim inferre virgini, pudicitiam virginis imminuere.

ber-kræncken. Debilitare.

ber-krēghē. Partus. **ber-krēghen goed.** Parta bona, peculium.

ber-krēghen. Acquirere, conquirere, quærere, obtinere, nancisci, adipisci, aſsequi, cōsequi, potiri, parere.

ber-krimpen. Contrahere, extenuare: & Contrahi, extenuari, decreſcere.

ber-krōken. Quassare, frangere: & Rugare, rugis plicisque deformare.

ber-krommen. Recuruare.

ber-krompen. Contractus, extenuatus, conuulsus.

ber-kroppen. Ingluuiem facere, saburrare, obſtipare nimio cibo aut potu.

ber-kruppen. Proſerpere siue prorepere alio: rep̄ado euadere

ber-kunden/ber-kundighen.

j. ber-kondigen. Denūtiare.

ber-lacken. Illecebris fallere.

ber-laeden. Degrauare, prægauare, obruere.

ber-laet. Derelictio, remissio.

ber-laet/ſlupſe. Emissarium.

ber-laet van den blet. Diuerticulum fluminis.

ber-laet oft ſlagh der boghe-len.

ten. Secluforium.

ber-laeten. Linquere, relinquere, derelinquere, deferere, deſtituere, deſolare, mittere, remittere, derelictui habere, pro derelicto habere.

ber-laeten ſich ſelvé op ſemâdê. Fidere alicui, omnē ſuam ſpem in aliquem figere.

ber-laeten. Deſinere, ceſſare.

ber-laeten / af ghieten de olie.

Decupulare, deplere oleum.

**ber-laeten den wîjn. j. ber-ba-
ten.** Elutriare vinum.

ber-langh. Momentum, ſpatium temporis.

ber-langh/be-langh. Neceſſitas, res neceſſaria. **Ê ſaecke**

bâ groot ber-lâgh. Res momentosa, res magni momēti.

ber-langhen. j. ber-lenghen.

Prolongare, diſſerre.

ber-langhen. Exſpectare, deſiderare.

ber-langhen hebben. Deſiderio longo exſpectare, praſtolari auidê, ferri deſiderio, deſiderium capere, affici deſiderio, teneri deſiderio, deſiderare

ber-laſten. Aggravare, degravare, obruere, opprimere.

ber-lauten. Tepere, tepeſcere.

ber-lecken. Abliguriſe.

ber-leckeren. Ineſcare.

ber-leden. Præteritus, tranſactus.

ber-ledighen. Liberare, expe-
dire, eximere, ſolvere, leuare,
orioſum & ſolutum reddere.

ber-ledicht. Expeditus.

ber-leeden. Faſtidire, nauſeam
habere. **Ê Faſtidiû adferre, tē-**

dium creare.

ber-leenen. Concedere, præſtare, tribuere.

ber-leeten. Pareſe ſum-
ptribus: **Ê** Perficere, ultimum
imponere manum alicui rei.

ber-legh. Erogatio.

ber-legghen. Alio loco ponere,
mouere loco vel ordine.

ber-legghen. Erogare, exponere,
expendere pecunias, ſup-
peditare, prærogare, repræ-
ſentare.

ber-legghen/weder-legghen.
Reicere, reprobare, damnare,
condemnare.

ber-legghen. Incommodus, im-
portunus: **Ê** Impeditus.

ber-legghen met kleeberê. Im-
peditus veſtibus.

ber-legghen meerſe. Merx im-
portuna, obſoleta, exoleta,
abiecta.

ber-legghen oft oud epe. Ouum
requietum, non recens.

ber-legghen van ghelde. Deſti-
tutus pecunia, carês pecunia.

ber-legghê zjn bâ ghelde. La-
borare difficultate pecunia-
ria, premi inopia rei pecunia-
riæ.

ber-leyden. Seducere, decipere

ber-leyder. Seductor.

ber-lemmen/ber-lemen. Mu-
tilare, truncare.

ber-lemt/lam ghe-ſlaghê. Mu-
tilus, mutilatus, enervatus
verberibus.

ber-lengh/ber-lenghinghe.

Prolongatio, prorogatio.

ber-lengghê. Prolongare, clōga-
re, producere, protrahere, pro-
ferre

ferre, protogare, differre, cōperendinare, procrastinare, trahere, ducere.

ber-lengginghe. Prolongatio, elongatio, productio, protractio, prorogatio, comperendinatio, procrastinatio.

Ber-lesen. Relegere.

ber-lesen. Seligere, secernere, discernere, seorsum colligere.

ber-lesen goed. Res viliores selectæ, merces viliores, merces reuiculæ.

Ber-let. Omissio, prætermisio: & Impedimentum, interpellatio.

ber-letten. Omitttere, prætermitttere: & Impedire, interpellare.

Ber-lichten. Illuminare, illustrare, clarum lucidumq. reddere: & Coloribus ornare: & Mutare picturam.

Ber-lichten. Leuare, alleuare, subleuare.

ber-lichten het hert. Animum leuare, laxare, exhilarare, recreare, refocillare.

Ber-lichtinghe. Illuminatio, illustratio.

ber-lichtinghe. Leuamen, leuamentum, leuatio, alleuatio, allenamentum.

Ber-lieft. Amore captus, amās.

Ber-lieren *versus.* j. ber-lieren.

Ber-lies. Amisio, perditio, dānum, detrimentum, iactura, dispendium.

ber-lieren. Amitttere, perdere, disperdere, iacturam facere: damnū vel iacturā accipere.

ber-lieren den slag. Prælium

aduersum facere, prælium infeliciter committere.

ber-lieren het ghedinghe. Cadere causa, causam amitttere, succubere in agendis litibus.

ber-lieren den arbejd/ ber-lieren arbejd doen. Operam perdere, operam ludere, frustrari laborē, sumere operam frustra: oleum & operā perdere, in aëre piscari, arare litus, aërē verberare, apros in mari venari, ethiopē dealbare

Ber-lieuen. Adamarē.

ber-lieren op iemanden. Amorem concipere alicuius, capi amore, conferre amorem in aliquem.

Ber-ligghen een kindekē. Infantem opprimere in lecto.

Ber-ligghen / ber-gge-ligghen. Aequare, assimilare: & Compensare, deducere in compensationem.

Ber-ligd. Confessio.

ber-ligd/ouer-ligd. Transitus, mors.

ber-lijden. Confiteri.

ber-lijden/ouer-lijden Transire, præterire, meare: & Obire mortem, peragere mortem.

Ber-lochten. Ventilare, cucullare.

Ber-locken. Pellicere.

Ber-lof. j. of-lof. Venia, permissio, &c.

Ber-loochenen. Abnegare, pernegare.

Ber-loop. Decursus.

ber-loop van woeker oft reſte. Reditus vsuræ, proventus, interusurium, commodum vsura-

vsurarum medij temporis.

ber-loop des tijds. Lapsus tēporis.

ber-loop des iaers. Redōluctio anni.

ber-loopen. Fugere, aufugere, profugere, trās fugere, vagari.

ber-loopen/ ber-by-gaē. Labi, delabi, prāterite.

berloopen knecht. Servus fugitiuus.

ber-loopen boeue. Desertor.

ber-loopen monick. Erro monachus, monachus desertor.

ber-loaten/ looten. Plumbare, plumbo conglutinare, oblinere plumbo, illinere plumbum.

ber-looten. Incrustare tectorio plumbeo, incrustare plumbo.

ber-looten de aerde potten.

Pocula lutea vitrare.

ber-loot. Plumbo incrustatus.

ber-lootte potten. Pocula vitrata, pocula plumbo oblita, pocula picata : *olim enim pice linere solent pocula.*

ber-lozen. Perditus, amissus.

ber-lozen arbeyd. Labor irritus, cassus.

ber-lozen arbeyd doen. j. ber-liesen den arbeyd.

ber lozen maendagh. Hilaria, orum : dies primus lunæ post Regalia, luxui sacratu. *Dicitur ber-lozen : quod conuiuio, lusu & iocis perdatu : ber-koren/ quod magistratus tunc Belgij multi locu eligatur & creetur: berwozen/ quod tunc in magistratum electi iusurandū prestēt.*

ber lozen hoop. Emissarij mi-

lites: qui præcedunt aciem ad laceffendum hostem, & temere in mortem ruunt.

ber-lozen gaen. Perire, intercidere, perdi, irritum perire, perire sine fructu, incassum ire.

ber-lozen. Liberare, redimere, eximere, saluare.

ber-louen/ber-ghe-louē. Cōdicere, fidem dare, promittere, polliceri.

ber-louen. Vouere, deuouere, vota nuncupare, spōdere, despondere, iurare.

ber-louen. j. ber-sweren.

ber-louen. *vetus.* Prohibere, negare.

ber-louet. Votiuus. **ber-louet de maeght.** Virgo desponsa.

ber-louen/ouet-louen. Pluris indicare quam par est.

ber-luchten. j. ber-lichten.

ber-lupaerden. Perdere pigritia, amittere negligentia.

ber-lusten/ber-lustighen. Delectare, oblectare.

ber-maeck. Reparatio, restauratio, recreatio, resectio.

ber-maecten. Reficere, reparare, recōcinnare, interpolare, sarcire, resarcire, restaurare, instaurare, reformare.

ber-maecten. Recreare, oblectare, reficere, colligere, refouere, remittere animum: colligere se: dissipatas animi partes in suum locum congerere.

ber-maecten iemanden. Deformare, pristinam bonam famam auferre: calumniari.

ber-maeckelick Reparabilis.

ber-maeckelick. Delectabilis.

ber

ber-maechelichhepd. Delectatio, recreatio.
ber-maegherē. Marcere, marcescere, emacrarī, extenuari, macrefieri: & Emaciare, macrum reddere.
ber-maeghert. Macilentus, strigosus.
ber-maeddyden. Detestari, execrare, deuouere, diris imprecationibus malum alicui optare: maledicere *apud Ecclef.*
ber-maen. Mentio. **bermaen maecten.** Mentionem facere, commemorare.
ber-maen. Monitio, monitus, monitum, admonitio, adhortatio.
ber-maenen. Monere, admonere, commonere, commonefacere, hortari, adhortari, exhortari, cohortari.
ber-maener / ber-maender. Monitor, admonitor, adhortator, exhortator.
ber-maeninghe. Monitio, monitus, monitum, admonitio, hortatio, adhortatio, exhortatio.
ber-maeren. Diuulgare, fama celebrare.
ber-maerd. Famofus, celebris, clarus, nobilis.
ber-maerdhepd. Celebritas, fama claritas.
ber-manghelen. Permutare, commutare.
ber-mannen. Viriliter audere, mafculo ſiue virili eſſe animo, concipere animum virilem.
ber-mannen. Vincere ſiue ſu-

perare numero virorum.
ber-mannen. *vetus.* Nubere viro.
ber-maſcheren / ber-maſſeſelen. Commaculare, maculis deformare.
ber-meerderen / ber-meeren. Augere, adaugere, augmentare, auſtare, auſtitare, adauſtare, ampliare, amplificare.
ber-meerderinghe. Augmentum, augmentatio, incrementum.
ber-meeren. *ſaad.* **ber-meerden.** Augere, multiplicare.
ber-meesteren. Superare, vincere.
ber-mepen. Māio menſe ſpatiari, ſiue apicari: vere nouo recreari, oblectari: & Frōde viridi ornare.
ber-mepnen. Putare, reputare, credere.
ber-mepndt. Putatus, reputatus, putatius, creditus, conceptus animo.
ber-melden. Memorare, narrare, referre, recitare.
ber-meluwē. Vermiculari, cariem contrahere.
ber-meluwet. Vermiculatus, carioſus.
ber-mencken. **ber-mincken.**
ber-menghen. Miſcere, intermiſcere, commiſcere, permiſcere, immiſcere, diluere, confundere, temperare.
ber-menighen. Multiplicare, augere: & Multitudine ſuperare.

ber-

Der-menigh-buldighē. Multiplicare, augere.
Der-mett. Arrogantia : & Intentio, propositum.
ber-metel. Arrogans, insolens, temerarius.
ber-metelick. Arrogans.
ber-metelicken. Arroganter.
ber-meten. j. **ber-metel.** Arrogans.
ber-meten. Arrogare, sibi arrogare, sibi tribuere, sibi sumere
ber-meten recht te hebbē. Pretendere ius in rem aliquam.
ber-metenhepb. Arrogantia, *vulgo* præsumptio.
Der-middelen. j. **middelent.**
ber-middelst. j. **mid's dat.**
Der-mieden/ ber-mietē. *Vetus.* Conducere.
Der-mijden. Euitare, deuirare, cauere, subterfugere, p ræcauerē.
ber-mijdelick. Euitabilis.
Der-mincken. Mutilare, membro aliquo diminuire. *vulgo* subneruare.
ber-minckē. Mancus, mutius, truncus, truncatus, membro aliquo necessario diminutus.
Der-minderen. Diminuere, imminuere, attenuare, extenuare, derogare.
Der-misſchen. j. **ber-menghen.** Miscere, permiscere.
Der-moed. Suspicio.
ber-moeden. Suspiciari, suspicionem habere. & **moed.** i. animus.
ber-moedigh. Suspiciosus, suspicax.
ber-moedinghe. Suspicio.

bermoedt/ ber-moepbt. Defatigatus, lassatus, labore confectus.
ber-moedthepb. Lassitudo, defatigatio.
ber-moghen. Possē, potentem esse, valere, pollere, quite.
ber-moghen. Ferre, tolerare. **Jemandē quaelick ber-moghen.** Parumquum esse, iniquum esse alicui, auersari aliquem.
ber-moghenbē. Potens, validus.
ber-moghenhepb. Potentia, potestas, vis, vires, pollentia, facultas.
ber-moghentlick. Potenter, fortiter.
ber-moghigh. Potens.
ber-misint. j. **ber-olmt.** Vermiculofus, cariosus.
Der-molmsēmen. Cariem contrahere, carie & vetustate corrumpi.
ber-molmsent. Cariosus. **ber-molmsentide peypen.** *sax. sicamb.* Pira præmollia, putrescentia, fracidā.
Der-momboojen. Tutari, tueri, defendere pupillum.
ber-momboozt jgn. Degere sub tutela siue curatione, aliena curatione teneri.
Der-mommen. Laruam induere, capere alterius formam, mutare vel vertere se in formam aut faciē alterius, alienā ferre personam, induere alienam personam : dissimulare.
ber-momat. Personatus, laruat^o.

Der-monden. Loqui, dicere, cloqui, effari, referre, narrare, mentionem facere.

Der-mondpelen. Subtrahere, retrahere, miffare, velare, celare, abscondere.

Der-moozden. Trucidare.

Der-mozwen. Mitigare, emolire.

Der-moffen. Fracere, fitum contrahere.

Der-mottē. Sentire tineas, pati tineas, à tineis exedi, & corrumpi.

Der-muffen. Rancere: & Situm redolere.

ber-muft/ber-duft. Situm redolens.

ber-mufthepd. Rancor, fitus, pædor, fquallor.

Der-mutt. Cæco amore ardēs; perditē amans, cæcus amore.

ber-muffen. Cæcum amorem concipere.

Der-nachten. Pernoctare.

ber-nachtigh. Pernox.

Der-nae-deelighen. Damnum inferre.

Der-naeghelen. Clauo figere: & Clauo obstruere: obrurare impactis clavis.

ber-naeghelen een peerd. Lædere vngulâ equi clauo profundius adactō.

ber-naeghelt. Clauo fixus: vel clauo læsus.

ber-naeghelt peerd. Equus clauatus, clauo læsus.

Der-naederen. Appropinquare.

**ber-naederen den koop. j. ka-
Rngieren.** Retrahere emptio-

nem iure proximitatis.

Der-naemen. Celebrare, illustrare, propalare, diuulgare nomen.

ber-naemt. Celeber, celebris, famofus, clarus, nobilis, insignis.

ber-naemthepdt. Celebritas, claritas, nomen, fama.

Der-nederen. Humiliare, deprimere, submittere, demittere, deducere.

Der-nemen. Scitari, sciscitari, inquirere, scrutari, indagare: & Percipere, excipere, accipere, audire, inaudire, rescire, resciscere, comperire, cognoscere, intelligere, animaduertere.

Der-nepen. Valde exilis, nimis contractus.

ber-nepentlick. Parcè.

Der-nestelen. Nidum mutare: & Nido expellere.

Der-netelen. Vrtica adurere.

Der-neutelt/ber-nutelt. Victus, languidus, flaccidus, friuolus.

Der-nielen. In nihilum redigere, consumere, absumere, dissipare, euertere, destruere.

Der-nieten. In nihilum redigere: & Nihili facere, nihilipendere, spernere, contemnere.

Der-nieuwen. Renouare, innovare, instaurare, redintegrare, reparare, interpolare.

Der-nijpen. Minuere, contrahere.

Der-noeghen. Satisfacere, satisfiare, explere animum alicui: & Sufficere.

ber-

Ver-noeght. Contentus, satiat-
tus.

Ver-noeghinghe. Satisfactio.

Ver-noep/ber-nope *fland.* Tæ-
diū, afflictio, molestia, ægri-
tudo.

Ver-noepen/ber-nopen. *flandr.*
Tætere, tædium siue fastidiū
adferre. *gall.* *ennuyer.* *ital.* an-
noyare.

Ver-nuchterē. j. nuchter wo-
den. Ieiunium siue sobriū
fieri, crapulam exhalare.

Ver-nuft. Ratio, intellectus, in-
genium, industria.

Ver-nuftigh. Rationalis, ratio-
ne utens: & Ingeniosus, in-
dustrius, solers, perspicax,
consideratus, frugi.

Ver-nuftighlick. Ingeniosē, so-
lertē, cordatē, cōsideratē; so-
briē, frugalitē.

Ver-olmen. Cariem contra-
here.

ber olmt/ber-molmt. Cario-
lus.

Ver-onachtsaemen. Neglige-
re, negligentia perdere siue
omittere.

Ver-onder-panden. Oppigno-
rare.

Ver onghelijckē. Facere iniū-
riam, facere iniquum.

Ver-onledighen. Occupare,
impedire, occupatum deti-
nere.

Ver-onledicht. Occupatus.

Ver-onrechten. Facere iniū-
riam.

Ver-onrepnighen. Contami-
nare, maculare.

Ver-ontschæmelen. Pudore

exuto efflagitare, impuden-
tia nimia impetrare.

Ver-ontschuldigghen Excusare.

Ver-ontweerdighen. Dedi-
gnari.

Ver-oodmoebighē. Humilem
præbere, humiliare, submit-
tere.

Ver-oz-deelen. Damnare, con-
demnare.

Ver-ozdenē. Ordinare, statue-
re, constituere, decernere, de-
stinare.

Ver-oz-eten. Cibum nimium
vel frequentem fastidire.

Ver-oz-saethen. Occasionem
dare, ansam præbere, induce-
re: & Causari.

Ver-ouden/ber-ouderen. Se-
nescere, vetustescere, inuete-
rascere.

ber-ouderdomt. Decrepitus
nimia ætate.

Ver-oueren. Superare, exupe-
rare: & Superlucrari: & Su-
peresse.

Ver-pachtē. Locare, certo pre-
tio vtendum dare.

ber-pachter. Locator, qui rem
aliquam pretio vtendam dat.

ber-pachtinghe. Locatio.

Ver-paelen. Limites siue ter-
minos reponere.

Ver-paeren. Par pari iun-
gere.

Ver-panden. Oppignerare, ob-
ligare pignori, opponere pi-
gnori.

Ver-passen. Male quadrare,
male conuenire.

ber-passen/bermanghelf. Cō-
mutare, permutare.

Ber-pecken. Picare, impicare, pice linere.

Ber-pepfen. Excogitare.

Ber-picken. Imperere rostro.

Ber pletten/ber-pletteré. Concultare, obtinere, conterere, opprimere, calcando siue pre-mendo lædere.

Ber-plicht *vetus*. Pactum, conuenrio, fœdus.

ber-plichten/ber binden. Obligare, adstringere, deuincire, conventionem facere, pactû vel fœdus inire.

Ber-pochen/ber-snoezken. Protelare.

Ber-podfen. Respirare, refocillare. *uolgo* paufare.

ber-poolfen. Alternare vices, variare vices, per vices quippiam agere, mutuas operas præstare, suppetias vicissim ferre.

Ber-pozren. Amoliri, magno conamine amouere.

Ber-pzuelt/ber-pzuetele. *fœd.* Reualefcere, conualefcere.

Ber-quackelen/ber-quacken. Dissipare, profundere, rebus friuolis insumere, consumere siue dissipare tanquam superflua.

Ber-quantfelen. Permutare, commutare.

Ber-quicken / ber-quickeren. Refocillare, recreare, reficere: & Refocillari, recreari, refici, reuiuifcere, vernare, renasci.

Ber-quiften. Absumere, conficere, lacerare, oblitmare, dilapidare, prodigere, conturbare.

ber-quiften. Prodigus, dilapidator.

ber-quiftinght. Prodigalitas, proluuium, effusio.

Ber-raed/ber-raederje. Proditio.

ber-raeden. Prodere, tradere, deferre, quadruplare.

ber-raeder. Proditor, traditor, quadruplator: & Qui patriæ consilia hosti prodit.

ber-raederje Proditio.

Ber-raetfen/in duynghen haelen. Rimas agere, dissolui, rimis fatiscere laxis compagibus.

Ber-rasschen. Anticipare, præuerrere, anteuerrere, præuenire, anteuenire, occupare, præoccupare, antecapere, opprimere.

Ber-rechten. Instaurare.

Ber-recken/ber-repken. Exporrigare, extendere, distendere: & Extorquere.

ber-recht/ber-repckt. Extensus: & Luxatus.

Ber-repck. j. ber-hael.

Ber-repken. Exporrigare, extendere longius.

ber-repken. Extorquere, luxare.

ber-repken. Pertingere, attingere.

ber-repken de schuld. Debitû liquidè probare.

ber-repken den pand. Instare vt sibi addicatur fundus obligarus.

ber-repckt. Extensus, exporrectus, extortus.

ber-repckte / oft ber-rechte leden.

- den. Luxata membra, articuli loco moti.
- ber-repcht van schuld.** Conuictus debiti.
- ber-repcke ende wt-ghe monnen goeb.** Bona in nexu possessionem que iure data.
- ber-repflen.** Infumere itineri, absumere peregrinando.
- ber-riflen.** Resurgere, attollere se.
- ber-rimpelen.** Rugare, corrugare, caperare, replicare in rugas: & Rugari, replicari in rugas, rugis contrahi.
- ber-roekelooſen.** Negligentia & temeritate in periculum pertrahere.
- ber-roeren.** Mouere, commouere.
- ber-roeff** Rubiginosus, rubigine infectus.
- ber-roefften.** Rubiginari, rubiginem contrahere, rubigine infici.
- ber-roeffthepd.** Rubigo.
- ber-rompelen/ber-rimpelen.** Corrugare.
- ber-rot.** Putridus, putris, putrefactus.
- ber-rotten.** Putrere, putere, putrefcere: cariem sentire, pati: carie corrumpi.
- ber-rucken.** Mouere vel dimouere loco, abstrahere, diuellere, auellere.
- ber-saechten.** Mirigare, mulcere, lenire, mollire, emollire.
- ber-saecten.** Negare, abnegare, inficiari.
- ber-saedn. j. ber-fasten.**
- ber-saedt/ber-saepdt. j. ouer-saepdt.**
- ber-saeght/ber-tlaeght.** Timidus, pauidus, meticulosus, fractus animo, imbellis.
- ber-saeghtthepd.** Pauor, ignauia.
- ber-saemen / ber-saemelen.** Colligere, congregare, coniungere, cogere, congerere: & Conuenire congregari.
- ber-saent melck.** Lac cremore nudatum.
- ber-saet.** Satur, exsaturatus.
- ber-saeten.** Satiare, saturare, exsaturare, oblaturare, expleri.
- ber-saethepd.** Satiās, satietas, saturitas.
- ber-saetelick.** Satiabilis.
- ber-sandē.** Arena grauari, arena repleti, arena impediti.
- ber-schaelen.** Vento corrumpi, vappam fieri, saporem & odorem genuinum perdere.
- ber-schaelden wōn.** Vinum euaniidū, acescēs, marcidum; vappa: vinum quod odorem saporemque genuinū exiit: vinum vento corruptum. q. d. in patera diutius relictum.
- ber-schaeren.** Alternare vices, mutuas operas praestare.
- ber-schalcken.** Circumuenire, fallere, praeuenire astutia, habere frustra, frustrari, eludere.
- ber-schat.** Concussio, violenta exactio, tributum iniquum: & Lytrum.
- ber-schatten / ouer-schatten.** Plusis a quo censere: obruere exactioibus: exactioibus

- sine censoris gravare, extor-
 quere pecunias.
- Ver-schauden .j. ber-schou-**
den.
- Ver-scheeden .j. ber-schepdē.**
Ver-schepdē. Disgregare, segre-
 gare, separare, disjungere, se-
 jungere, diuidere.
- ber-schepden/steruen.** Emigra-
 re è vita, cedere vita, cedere
 è vita, cedere fato.
- ber-schepden.** Disgregatus, se-
 gregatus, separatus, diuisus:
 Varius, diuersus: & Mortuus,
 defunctus,
- ber-schepdenlick.** Separatim,
 diuisim, seorsum: & Diuer-
 se.
- Ver-schenckē.** Transfundere,
 in aliud vas traicere, clu-
 triare.
- Ver-schepen / ber-boomen.**
 Transferre in aliam nauim.
- Ver-scheppe.** Recreare, refice-
 re, transtormare.
- Ver-scherpen.** Acuere, exacue-
 re: & Auaritia extenuare.
- Ver-scheuren.** Lacerare, dila-
 cerare, dilaniare, rūpere, dis-
 rūpere, discerpere, cōscindere
- ber-scheurt.** Lacer, laceratus,
 dilaceratus, dilaniatus, rupt⁹,
 disruptus, discerptus, con-
 scissus.
- ber-scheurt/ber-hackelt.** Ru-
 ptus, pannosus, vestibis lace-
 ris vel lacera:is.
- Ver-schieten.** Eiaculari.
- ber-schieten het gheld.** Eroga-
 re, prærogare, repræsentare.
- ber-schoten gheld.** Promu-
 tuū, pecunia promotua, præ-
- rogata, prænumerata, repræ-
 sentata.
- ber-schieten / ber-schytcken.**
 Concuti, consternari, pauore
 resiliere.
- Ver-schynen.** Apparere, com-
 parere.
- ber-schynen ten daghe/ plaet-**
se ende ure. Ad diem, locum
 & horam præsto esse: ad con-
 stitutum venire: obire diem,
 locum & horam: ad diē adesse,
 præsto adesse.
- ber-schynē.** Cadere. **De pacht**
oft betaelinghe ber-schynē.
 Cadit pactio, cedit solutio,
 dies solutionis cedit.
- Ver-schil.** Differentia: & Con-
 trouersia.
- ber-schillen.** Differre, distare,
 discrepare.
- ber-schimmelen.** Fracere, mu-
 cescere, albere situ.
- ber-schimmelt.** Fracidus, mu-
 cidus, rancidus, incanus situ.
- Ver-schockē.** Cōcutere, luxare,
- Ver-schoonen.** Decorare, orna-
 re, adornare, honestare: & Ex-
 cusare, parcere, veniam dare.
- Ver-schouden/ber-schauden.**
 Calida perfundere, calida
 adurere.
- ber-schoudthepd.** Adustio.
- Ver-schouen.** Elapsus, dilapsus:
 & Amotus, repulsus: & Ab-
 iectus, contemptus.
- Ver-schyaepen.** Contrahere: &
 Colligere, corradere vndique
- ber-schyaepen.** Contrahi, cor-
 rumpi, & exsiccati: diffindi,
 scabrum fieri, corrugari, ran-
 cescere.

Ver-

Ver-schrickē. Percellere pauore, incutere terrorem, terrere, perterrere, perterrefacere, exterrere, stupefacere, cōsternare: & Percelli pauore, perterrefieri, terrore cōcuti, cōsternari, obstupere, obstupescere.

ver-schrickt. Percussus pauore, perterritus, attonitus, cōsternatus.

ver schrickelick. Terrificus, terribilis, horribilis, horridus.

ver-schrickelick dinck. Terriculamenrum, terriculum.

ver-schrickthz. Terror, stupor.

Ver-schzompelen. Corrugare.

Ver-schzoomē. Abhorreere, abhorrescere, exhorreere, abominari.

ver-schzoomelick. Horridus, horribilis, abominandus.

Ver-schudden. Quatere, concutere, discutere, agitare.

Ver-schupuen. Amouere, remouere, loco mouere, protrudere, propellere, amoliri: & Repellere, reiicere, contēnere

ver-schupuen. Recedere, commutare locum, & Elabi, effugere.

Ver-seeren. Dolere: & Dolore afficere: & Ulcerare, exulcerare: & Recrudescere.

Ver-seeuwen. Laborare nauca marina.

ver-seeuwt. Languens stomacho, vt mare nauigantes: tādulus: tādulus & fastidiosus, cui palatum nouis cibis reficiendum est: salo naucaque confectus.

ver-seeuwthepd. Nauca mari-

na, appetitus mollities, languor stomachi.

Ver-seegghen. Referre.

ver-seegghen. *uerm.* Negare, recusare. & Prohibere, interdicerere.

Ver-seghelen. j. seghelen. Sigillo notare.

Ver-seplek. Errare in mari, errare uelificando.

Ver-sekeren. Assuerare, confirmare, certum promittere, fidem affirmare, certo asserere, securum reddere, fideiubere, satisfacere, cauere. *vulgo* certificare.

ver-sekeren een schip. Periculū mercium in se suscipere.

ver-sekert. Certus, firmus, securus, rutilus.

ver-sekerer. Confirmator. & Periculū susceptor.

ver-sekeringhe. Affirmatio, cōfirmatio: & Fides, securitas, cautio.

ver-sekeringhe doē van ghelde. Cauere de pecunia alicui.

Ver-sellen. Sociare, sociū iungere: & Sociari, comitari.

ver-sellschappen. Affociare, socium se iungere, consociare.

ver-sellschapt. Sociatus, affociatus, comitatus.

Ver-sencken. j. ver-sincken. Demergi in abyssum.

Ver-sencken. j. ver-senghen. Adurere.

Ver-senden. Ablegare, relegare, amandare: & Relegare, exulem facere.

Ver-senghen. Vrere, adurere.

ver-senght. Adustus.

Ver-letten. Transponere, translocare, transmittere, transferre, remouere.

ver-letten te pande. Oppignorare, opponere pignori, dare pignori, obligare pignori.

Ver-sieden. Percoquere, decoquere, bulliendo consumere.

Ver-sien / aut potius beur-sien. Prospicere, prouidere, cauere, præcauere. **Sich ver-sien.** Cōsulere salutisuz, consulere sibi.

ver-sien. Male obseruare, negligere, non aduertere, inconsideratè & negligenter præterire: hallucinari, in conspiciendo falli, errare: **Sijn spel ver-sien.** Ludum siue aleam perdere negligētia vel oscitātia.

Ver-sieten. Comminisci, fingere, excogitare, ementiri, assimulare.

ver-sterdelick. Fictè.

Ver-siuieren. Argento tegere, includere, cooperire.

ver-siuert. Inargentatus, argento reclusus.

Ver-sinken. Perire, abire pessum, demergi in abyssum.

Ver-sinnen/ be-dencken. Deliberare, animaduertere, reputare apud se, cogitare, consulere, consultare, cōsiderare.

Ver-sitten. Cedere loco.

Ver-slaen / heymelick ver-sieken. Abdere, interuertere, abstrudere, suppressere, occultare, manticulari, amouere clam.

ver-slaen. Interimere, cædere, occidere, delere, cædere ad

internecionem,

ver-slaen / ter aerden slaen.

Sternere.

ver-slaen. Percellere, mentem concutere, mentem frangere, animi fortitudinem comminuere,

ver-slaen den doest. Sedare sitim, leuare, restinguere, pellere

ver-slagghen. Cæsus, occisus, interemptus, stratus, prostratus, afflictus.

ver-slagghen van den donder. Fulguratus, fulminatus.

ver-slagghen / ver-baest. Attonitus, consternatus, stupefactus, exanimatus, concussus, exanimis, metu perturbatus, defixus pauore, stupore, fulmine, tonitru, sono, morbo, aut re subita, atque stupore, afflatus.

Ver-slapen. Perdere siue negligere dormiendo: & Insumere somno.

Ver-slappen. Laxare, relaxare: & Laxari, relaxari.

Ver-sledderen/ ver-slentzen. Flaccescere.

Ver-slemmen/ ver-slempē. Abligurire, decoquere, dilapidare.

Ver-slentzen. Flaccere, flaccescere, marcescere, immarcescere, fracere, fracescere.

ver-slentst. Flaccidus, marcidus, fracidus, victus, euanidus.

Ver-sletteren. Flaccescere.

ver-slettert. Flaccidus, marcidus.

Ver-sleuren. Abstrahere, amoliri.

Ver-

Ver-slicken. Absorbere, deglutire: & Deglutendo suffocare.

Ver-slijtē. Terere, atterere, conterere, deterere, obterere, absumere, consumere.

Ver-slinden. Vorare, deuorare, glutire, deglutire.

Ver-sontsen. Turpiter terere & inquinare vestimenta, calcamenta, &c.

Ver-sloouen. Velare, operire.

Ver-superen/ver-slentzen. Flaccescere.

Ver-supsen. Obstipare, oppilare, obstruere cursum aquarū

Ver-supsen. Stagnare.

Ver-smachten. Obruere, demergere.

ver-smachten. Suffocare, præfocare, extinguere animam, spiritū præcludere. & Vaporē enecare.

ver-smachten von hongher. Perire fame, vrgeri fame.

Ver-smaeden. Vituperare, contemnere, dedignari, spernere, vilipendere.

ver-smaeder. Contemptor, vituperator.

ver-smaedenisse. Contemptus, contumelia, infamia.

ver-smaedinghe. Contemptio, contemptus, vituperatio, vituperium.

ver-smaedhepd. Contemptus, vituperium.

ver-smaedelick. Contemendus, contempnibilis.

ver-smaedelickē. Contemptim.

Ver-smaelen. Extenuare.

Ver-smeden. Recudere,

Ver-smeecken. Eblandiri.

Ver-smelten. Liqui, liquefcere, eliquari.

Ver-smēren. Perungere: & Vngendo prodigere: & Abligurrere.

Ver-smoozen / ver-smachten. Suffocare, extinguere, obruere, submergere.

ver-smoozt djoncken. Vinosepultus, obrurus potu.

Ver-snauwen. Protelare sæuis dictis.

Ver-snellen/ver-raschē. Præuertere, præuenire.

Ver-snijden. Disscindere, contcindere, refecare.

Ver-snipperen. Minutim contcindre.

ver-snoepen. Cupediis impendere, abligurrere.

Ver-snoffen. Grauedinem siue coryzam contrahere, rheumate laborare.

ver-snoft. Grauedinosus, rheumaticus.

Ver-snoycken. Protelare, obruere minis, iactantia.

Ver-snot. Pituitosus: & Grauedinosus, rheumaticus.

ver-snot zyn op sijn boel. Perditē amare, miserē amare.

ver-snothepd/ver-koudthepd. Grauedo, coryza, rheuma.

ver-snotert.) ver-snot.

Ver-soecht. Tentatus, probatus, expertus.

ver-soeck. Tentatio, probatio, experientia, experimentum: & Postulatus, postulatio.

ver-soecken. Tentare, attentare, probare, experiri, periculum

lum facere, periclitari.

ber-soecken/ aen-soecken. Postulare, flagitare, postulare, rogare, interpellare. *vulgo* requirere.

ber-soecken/ be-soecken. Visitare.

ber-somen. Conciliare, reconciliare, placare, complacere, sedare, pacificare, mitigare.

ber-somer. Conciliator, reconciliator, placator, pacificator.

ber-soeninghe. Conciliatio, reconciliatio, pacatio, pacificatio, placatio, placamen, placamentum.

ber-soeten. Edulcarere, mitigare, demitigare, mitificare, mulcere, demulcere, permulcere, placare, pacare, tranquillare, temperare.

ber-someren. Aestiuare.

ber-someren. Aestivo aëre corrumpti, calore aestivo glutinosum contra here situm, ut carnes salsogine aut muria destituta.

ber-soncken. Demersus, submersus.

ber-sonden. Abligatus, relegatus.

ber-sopen/ber-djonckē. Submersus, demersus.

ber-sozen. *sax. fris. j.* ber-dozren.

ber-sot. Dementatus, stultus, stultescens.

ber-sot op een hoete. Demens ex meretrice.

ber-sotten. Infatuare, dementare, ad insaniam impellere: & Infatuari, dementari, stulte-

scere, ad insaniam redigi.

ber-souten. Persalire.

ber-spaeden. Differre serius, prorogare tempus: & Serum fieri, retardari.

ber-spaerē. Comparcere, parcere, parsimoniam adhibere.

ber-spielen. Impendere sive perdere alea, ludo, &c.

ber-spieden/ be-spieden. Explorare, speculari, obseruare.

ber-spillen/ ber-spilden *fris. j.* ber-quistē. Dilapidare, dissipare: attenuare.

ber-spreyden. Dispergere.

ber-spreken. Condicere, promittere, fideiubere, stipulari.

ber-spreken. Obiurgare, arguere, reprehendere conrumeliā verbis facere, iniuriam dicere.

ber-staelen. Indurare chalybe.

ber-staen. Intelligere, capere, percipere, videre, apprehendere, intellectu, cognitum habere, comprehendere animo.

ber-stand. Intelligentia, intellectus, scientia, mens, sensus, cognitio, animus: & Ingenium.

heymelick ber-stand. Coitio, actio arcana & factiosa, arcanum fœdus, clandestinum fœdus, conspiratio.

ber-standigh. Intelligēs, sciēs, sapiens, prudens, gnarus, cordatus, sagax, perspicax, consideratus, acutus, ingeniosus.

ber-standighhepd. Intelligentia, prudentia, scientia.

ber-standighlick. Intelligentior: & Prudenter, sapienter.

ber-

Ver-ſarren. j. **ver-ſterren.**

Ver-ſtaué. Fatuſcere rimis, diſſolui & nimia ariditate vndique perfluere.

Ver-ſteenen. Lapidescere, in lapidem conuerti, in lapideam duritiem conuerti: & In lapidem, vel in lapideam duritiem conuertere.

Ver-ſteken. Retrudere,

ver-ſteken. Abſtrudere, abſcondere, celare, ſupprimere, clam de medio remouere, interuerrere, ſubducere, amouere.

ver-ſteken. Pellere, repellere, reiicere, contemnere, repudiare, reprobare, reſpuere.

ver-ſteken ſemanden van ſijn recht. Excludere aliquem à ſuo iure, priuare ſuo iure.

ver-ſtekelinck / ver-woyelinck. Reinculus.

Ver-ſtellen. Tranſponere, tranſlocare, transferre, remouere, loco ſuo mouere.

ver-ſtellen. Reconcinare, reſtaurare.

ver-ſtellen. Detorquere, male collocare. **Ver-ſtelt ; ſijn int ſijck.** Hære in luto, inſidere luto, inhære cœno.

Ver-ſtercken. Fortificare, roborare, corroborare, firmare, confirmare, munire: & Confirmari, roborari, validum & fortem fieri, vires acquirere, præualeſcere.

Ver-ſterren. Perstringere oculos ſtillant lumine ſiue micanti ſplendore.

Ver-ſteruen. Demori, emori.

ver-ſteruen. Obuacare hæredi-

tate alicui, deuolui ad aliquem morte parentis aut propinqui: obuenire lege & ab inteſtato alicuius morte.

ver-ſterueniſſe. Hæreditas quæ iure legitimo & ab inteſtato ad aliquem redit: res relicta à parentibus aut propinquis.

Ver-ſticken. Præſocare, ſuffocare, extingueri.

Ver-ſtjuen. Rigere, rigefcere, obrigere, indurari, indureſcere, obdureſcere, perdureſcere.

Ver-ſtijft. Rigidus, induratus, adſtrictus.

ver-ſtijfhepb. Rigor.

Ver-ſtocken. Scirpeſcere, in ſtirpem ſiue truncum conuerti.

ver-ſtocken. Indurare, obdurare: & Indurari, obdurari, obdurere, obdureſcere.

ver-ſtockt. Induratus, obduratus: & Refractarius.

Ver-ſtommen. Obmutere, obmutefcere.

Ver-ſtoppen. Mutilare: & Hæbetare.

Ver-ſtoppen / ver-ſtoppen. Obturare, abſcondere, celare.

Ver-ſtooyen. Turbare, perturbare, proturbare, interpellare, irritare, exacerbare, offendere animum.

Ver-ſtooten. Protrudere, detrudere, repellere, repudiare, reiicere, excludere.

ver-ſtootelinck / ver-woyelinck. Reinculus.

Ver-ſtoppen. Obſtipare, obturare, oppilare, ſupprimere,

re,

- re, obstruere, occludere.
- ber-stoptheyd.** Obstructio, oppressio.
- ber-stoptheyd der blaese.** Ischuria, lotij retentio vel suppressio, obstructio meatus vesicae.
- Ber-stoyten.** Refundere, profundere.
- Ber-stoytē.** Demortuus, emortuus.
- ber-stoyten wijn.** Vappa.
- ber-stoyten goed.** Bona relicta, bona per mortem parentum aut propinquorum ad aliquē deuoluta.
- Ber-stouten.** Animare, addere animū, adhibere audaciam, accendere animos: & Audere, confidentiam sumere.
- Ber-stouwen.** Abigere.
- ber-stouwer.** Abactor, abiigeus.
- Ber-strecken.** Extendere, contendere: & Durare.
- ber-strecken.** Erogaere, expendere, impendere, insumere in re aliqua.
- ber-strechelick.** Durabilis.
- ber-strechelick brood.** Panis duratus, vetus.
- Ber-strengthen.** Constringere: & Congregare.
- Ber-stricken.** Obstringere, obnectere, illaqueare.
- Ber-stropen.** Spargere, dispergere, dissipare.
- ber-stropt.** Dispersus, dissipatus.
- ber-stropt van sinnen.** Mente captus, mente turbatus.
- Ber-stupcken.** Luxare.
- ber-stupckt.** Luxus, luxatus.
- Ber-stupuen.** Dispergere instar pulueris: & Dispergi instar pulueris, euanciscere.
- Ber-suchten.** Gemere, ingemere, suspirare, suspiria ducere.
- ber-suchtinghe.** Gemitus, suspirium.
- Ber-sueten.** Arere, arescere.
- Ber-sueten. j. ber-foeten.** Educare.
- Ber-suffen.** Delirare, desipere, hallucinari.
- ber-sufft.** Delirus, delirans.
- Ber-supm.** Negligentia, neglecto, indiligentia, incuria.
- ber-supmen.** Negligere, praeterire, non curare, omittere negligenter.
- ber-supmentisse.** Negligentia.
- ber-supmtheyd.** Negligentia.
- ber-supmigh.** Negligens, incurius, indiligens.
- ber-supmighlick.** Negligenter, indiligenter.
- Ber-suppen. j. ber-dzincken.**
- Ber-swaeren.** Aggrauare, ingrauare, exaggerare: & Aggrauari, ingrauari, ingrauescere, exaggerari, recrudescere.
- Ber-smelghen.** Deuorare, absorbere.
- Ber-sweren.** Deierare, ciurare, abiurare, deuouere.
- ber-sweren goed te doē. j. ber-louen.** Deuouere virtutem.
- ber-sweren.** Peierare.
- ber-sweringhe.** Deieratio, abiuratio: & Periarium.

Ber.

Der Sweren/ber-Sweyze/ber-Swellen. Suppurare, in pus conuerti.

ber-Sweringhe. Apostema, abscessus, suppuratio.

Der-Swijghen. Subticere, reticere, obricere, celare, silentio suppressere.

Der-Swijmen. Hallucinari.

ber-Swijmthejd. Hallucinario.

Der-Swijnen. j. **ber-dwijnen.** Perire, tabescere.

Der-Swinden. Euanere, euanescere.

Der-Swozen/ber-Swooken. Exulceratus, suppuratus: & Tumidus,urgens.

Der-Swozen. Abiuratus, deuotus, excoctus.

ber-Swozen boene. Periuurus.

ber-Swozen maendagh. j. **ber-sozen.**

Der-taelen. Interpretari, transferre in aliam linguam: & Eloqui, efferre.

ber-taeler. Interpres.

ber-taelinghe. Interpretatio.

Der-talleren. *stand.* Viurgere, vi extorquere, vim inferre, concutere, opprimere vi.

ber-tallerer. Tyrannus, violentus, oppressor.

Der-tallen. Male tangere, errare tactu.

Der-teeren. Consumere, insumere, conficere, absumere, conterere: & Concoquere, digerere.

Der-teghenen. Obuiare, obuium fieri.

Der-teghen-wozdighen. Praesentem se exhibere, in con-

spectum adesse.

Der-tellen. Narrare, enarrare, referre, dicere, memorare, commemorare, recitare, recensere

ber-teller. Narrator.

ber-tellinghe. Narratio.

Der-tennen. Incrustare testorio stanno, oblinere stanno, obducere stanno, ikinere stannum.

ber-tende oft ber-lootte potte. Incoctilia, aerea vasa fusili stanno incrustata, ollae stanno oblitae, testorio stanno incrustatae.

Der-teren. j. **ber-teeren.**

Der-tieren. Permutare, commutare, alienare, vendere, distrahere. *dicitur ber-tieren. qd ber-teeren/ id est, consumere, quod & slijten vocant.*

Wel goeds ber-tieren oft slijten. Vendere siue distrahere multas merces. *vulgo consumere.*

bertieringhe j. Oete. Permutatio, distractio, venditio. *vulgo consumptio.*

Der-tjhd-baeren. Polire, interpolare, reconcinnare: vetera quasi in nouam speciem mutare: renouare, rediuuium reddere, in vitam noua assumpta forma denuo reuocare: vetera tanquam noua & huius temporis facere: renouare rem vetustam.

Der-tjden. Donare, codonare, remittere, cedere.

Der-tjden/ ber-tjghen. Abnegare, renuntiare iuri & actioni. *vulgo resignare.*

Der-

Ver-timmerē. Impendere siue consumere ædificiis.

Ver-tinnen j. ber-tennen. In crustare testorio stanno.

Ver-toeven. Expectare, præstolari, opperiri.

Ver-tolcken. Interpretari.

Ver-tollen. Vectigal soluere portitori.

Ver-tonken/ber-tonken. Locare, elocare artha data, au storare, obligare mercede accepta.

Ver-toogh. *land.* Demonstratio: & Spectaculum.

ber-tooghē. *land. j. ber-toont.* Demonstrare.

Ver-toon Demonstratio.

ber-toonen. Monstrare, demonstrare, ostendere, præsentare, docere, declarare, exhibere, spectandum dare. *Sich ber-toonen.* Apparere, comparere

ber-tooninghe. Monstratio, demonstratio, ostensio, præsentatio, declaratio, exhibitio

Ver-tooueren. j. be-tooueren. Fascinare.

Ver-tojen. Offendere, exasperare, exacerbare aliquem, bilem mouere alicui.

Ver-traeghen. Pigrescere, lentescere. & Retardare.

Ver-treck. Protractio, productio, dilatio, prolongatio, cunctatio, mora: & Seccessus, locus à turba separatus: & Discessus, recessus: & Receptus, locus quo in tutum se recipit exercitus.

ber-trecken. Protrahere, pertrahere, producere.

ber-trecken. Protrahere, differre, tardare, prolongare, cunctari, comperendinare, prorogare, moras agere, moram interponere, ducere, producere.

ber-trecken. Discedere, recedere, secedere, abire, referre pedem.

ber-tresken. j. op-hyeken. Soluere obsidionem.

ber-trecken/ber-tellen. Referre, recensere, narrare, comemorare.

Ver-treden. Conculcare, proculcare, pessundare, opprimere pede: & Incedere, ambulare, deambulare, spatiari.

Ver-trepfelen/ber-treffelen. Pellicere, laclare, decipere, allicere blandiciis.

Ver-troosten/troosten. Consolari.

ber-trooster. Consolator.

Ver-trouwen/ be-trouwen. Confidere.

Ver-t'laeght. j. ber-laeght. Pavidus.

Ver-tupfchen. Permutare, commutare, demutare: & Male permutare: & Alea consumere, ludo aleatorio perdere.

Ver-tuptelen. Permutare, commutare: & Male permutare.

Ver-tweefelē. *land. j. ber-trepfelen.*

Ver-twijfelen. Desperare, abiicere animum, abiicere spem omnem, spe destitui, abduci in desperationē: & Oberrare, prorsus delirare: & Abducere in desperationem: & In-

In-

- Incantare, fascinare, pelli-
cere.
- ber-twijfelt mēsch.** Homo abie-
ctus, homo abiecto animo:
⊗ Incantatus, fascinatus: ⊗
Delirius.
- ber-twijfelinghe.** Desperatio,
spei abiectio, animi destituti-
o: ⊗ Delirium.
- ber-baederen het kind.** In-
fantem dare patri non vero,
permutare patrem pueri.
- ber-baerē.** Peruenire, deuenire
- ber-baeren.** Discedere, abire.
- ber-baeren.** Perire, desperire,
euanere, euanescere.
- ber-baeren.** Experiri, probare.
- ber-baeren man.** Vir expertus,
longo rerum vsu doctus, ma-
gno vsu perdoctus, vsu rerum
callidus.
- ber-baerenthepd.** Experientia,
cognitio per vsum acquisita.
- ber-baeren.** Terrefacere, per-
terrefacere, terrete, detertere,
perterrefere, terrorem incutere,
exanimare metu, pauorē in-
iicere: ⊗ Terrefieri, terri,
deterreri, pertergeri, expaue-
scere, pauere. à **baer.** i. metus,
terror, horror.
- ber-baerdē.** Territ⁹, perterritus.
- ber-baerdthepd.** Pauor, terror,
formido.
- ber-baerlick.** Terribilis, terrifi-
cus, formidabilis, horrendus.
- ber-baeten j. ber-baten.**
- ber-bal.** Casus, ruina.
- ber-bal.** Emolumentum, com-
modum accidentariū, obuen-
tiones. *vulgo* accidentalia.
- ber-ballen.** Collabi, dilabi, ca-
dere, concidere, ruere, cor-
ruere.
- ber-ballen.** Recidere, relabi, re-
uolui.
- ber-ballen.** Vitium facere, rui-
nam minari.
- ber-ballen.** Recidere in mor-
bum, denuo decumbere ex
morbo, recidiuam pati.
- ber-ballen ende betaelt de co-
sten.** Pendere, soluere, exol-
uere sumptus.
- ber-balligh.** Ruinosus, caducus.
- ber-balschen.** Adulterare, cor-
rūpere, deprauare. *vulgo* Fal-
sare, falsificare.
- ber-balscher.** Adulterator, falsa-
rius.
- ber-banghen.** Capere, com-
prehendere.
- ber-banghen.** Cauere absentē
raturum habiturum.
- ber-banghen.** Captus.
- ber-banghen beste Iumētum**
roborosum, tetanicum.
- ber-baten/ber-batten.** Resu-
mere, recipere.
- ber-baten/ber-batten.** Com-
prehendere, continere.
- ber-baten/ber-laeten.** Trans-
fundere, elutriare, de vase in
vas trāsferre. *vulgo* trāsua[s]are.
- ber-beeren. j. ber-baeren.**
- ber-belen** Crebrescere: ⊗ Ni-
mia copia onerare, extra nu-
merum & modū aliquid fa-
cere, nimium præstare, mo-
dum excedere, multitudine
obruere.
- ber-bellen.** Mutare cutem, ve-
terem pellem exuere, mēbra-
branam corporis renouare.

Der-

Ver-berſchē. Humectare, madidare, irrigare, refrigerare.
Ver-berſchē. Renouare, recreare, restaurare
Ver-berſtemt de kouſſen / ber-hack-ſtucken. .j. **Ver-biſien.**
 Reficere caligarum talos, reficere pedules posteriores.
Ver-beur-boeten de kouſſen.
 Reficere pedules anteriores.
Ver-bliegghen. Auolare.
Ver-blijſten / ber-blijſtighen.
 Alacrem fieri, alacritatē concipere.
Ver-bloecken. Detestari, execrari, abominari, deuouere, diris deuouere, dira imprecari, execrationibus deuouere, execrari diris imprecationibus: anathematizare *apud Ecclef.*
Ver-bloekinghē. Detestatio, execratio, abominatio, dira deuotio.
Ver-bloecht. Detestatus, execratus, abominatus, execrabilis, facer, deuot^o. **Ver-bloecht mensch.** Anathema, homo facer, ſceleratus, detestabilis.
Ver-bloten room. *ſlandr.* Cremor lactis.
Ver-boegghen. Accommodare.
Ver-boeren. Auahere: & Abducere, ſeducere.
Ver-bolgh. Perſequutio, proſequutio: & Afflictio: & Cōtinuatio: & Conſequentia.
Ver-bolgher. Perſequutor, proſequutor: & Afflictor, vexator.
Ver-vooyderen. Promouere, prouehere: & Accelerare,

ſeſtinare. & Audere.
Ver-vooyſſen. *uerm.* Differre.
Ver-voymen. Reformare.
Ver-voymden. Alienare, abalienare, diſtrahere.
Ver-voymden van ſemanden.
 Alienari ab aliquo, ſe alienare ab aliquo, auertere animū ab aliquo.
Ver-voymdr. Alienatus, abalienatus: & Auerſus, iratus, iniquus.
Ver-voymen. Augeri vigore, virtute, animo.
Ver-voeyghden. Gaudere, lætari, aſſici lætitia, exhilarari: & Afficere lætitia, exhilarare.
Ver-voielen / be-voielen. Congelare, congelare, congelare, congelare.
Ver-voysen. Gelatus, congelatus.
Ver-voeyghen. Maturius venire, prouenire.
Ver-voymden / ber-voymen. *ſax. ſcamb.* Lætari.
Ver-voymen. Effeminari.
Ver-vuylen. Fœdare, inquinare, fœdum vel ſordidum reddere: & Sordere, ſordere, putrefcere, vitiū facere, corrumpi, fracſcere.
Ver-vuylt. Fœdatus, inquinatus, ſordidus, vitioſus, putridus, corruptus, fracidus.
Ver-vullen. Replere, explere, complete, implere, adimplere, ſupplere, ſarcire, reſercire.
Ver-wachten. Exſpectare, operiri, præſtolari.
Ver-waepert. Ventilare, euenrilare, vento agitare: & Ventilari, vento agitari.

ber-

- ber-waepdē haerinch.** *flad.* Haec vento siccatum, non satis duratum.
- ber-waener.** Putare; reputare, credere.
- ber-waenen.** Gloriarī.
- ber-waēdt.** Ricardus; putatus, creditus.
- ber-waēdt.** Gloriosus; arrogās. **Rijk ende ber-waēdt.** Dives & gloriosus, beatus.
- ber-waēndt.** Lascivus.
- ber-waenthepd.** Arrogantia, insolentia.
- ber-waendelick.** Gloriosē, arroganter.
- ber-waer-boeghen.** Sponfore constituere pro re vendita.
- ber-waeren.** be. waeren. Custodire.
- ber-waerē de kraem. brouwe.** Curare puerperam.
- ber-waerster.** Curatrix puerperę, mulier quę puerperā curat.
- ber-waer-loofen.** *vetus.* Incustoditum relinquere, negligere.
- ber-waer-looff.** Incustoditus, neglectus.
- ber-waet.** *vetus fland.* Relictio, derelictio, desertio.
- ber-waet.** *vetus flandr.* j. ban. Anathema, excommunicatio.
- ber-waeten.** *vetus fland.* j. ber-laeten. Relinquere, deserere.
- ber-waeten.** *vetus fland.* Intedicere factis, extra synagogā, ecclesiam, siue congregatio-nem eicere, abdicare ab ecclesia.
- ber-waeten mensch.** *vetus.* Homo relictus, desertus.
- ber-waeten mensch.** *flad.* Excommunicatus, abdicatus ab ecclesia a Bonrus, apud D. Cyprianum: quod scilicet reliqui homines ab ecclesia abstinere, eumq; relinquere debeant: reus cui sacrificiis interdicitur est. Quibuscumque autem ista interdicitum est, y nonne sapienter ac prelatorum habentur: ab his omnes decedunt, aditumque sermoneq; defugiunt, ne quid ex contagione incommodi excipiant: neque in petentibus suis reddatur, neque homo ullus communicatur ista. *Inlus Cesar, lib. v. r. de bello Gallico: ex quibus Cesaris uerbis, etymologia & significatio hinc detrahitur ber-waeten / quod synonorum ver-loos / ver-loos / & wet-loos facile patent.*
- ber-waerenisse.** *fland.* Affectio, excommunicatio.
- ber-waeteten.** Aqua nimia imbucere: & Adaquare, aqua reficere siue perfundere.
- ber-walghen.** Fastidite.
- ber-wandelen.** *vetus flandr. ger. sax. sicamb. j.* veranderen. Mutare, computare, demutare.
- ber-wandelen.** Deambulare, spariari.
- ber-want.** *ger. sax. sicamb.* Cognarus.
- ber-wassen.** Excrescere; percrefcere, adolescere.
- ber-werken.** Excitare, incitare, concitare, prouocare.
- ber-wecken ban de dood.** Sufficere, resuscitare mortuum,

- à mortuis excitare , ad vitam
reuocare.
- Der-wedden** . Decertare pre-
tio.
- Der-wedderen / der-weren in
de sonne** . Infolare.
- Der-weddiggen** . Deliciari, la-
sciuire.
- Der-werent . j. der-waent** . Glo-
riofus.
- Der-werdiggen** . Dignari.
- Der-werren** . Callere, callescere,
ocallere, ocalllescere.
- Der-werren / der-werpen** . De-
fendere, tueri, propugnare.
- Der-werren de faechts** . Causam
dicere, se tueri, se depurgare
apud iudicem, & aduersus ac-
cusatorem depugnare.
- Der-werret** . Defensor, propu-
gnator.
- Der-werret in recht** . Rens, cau-
se defensor.
- Der-werringhe** . Defensio, pro-
pugnatio.
- Der-werringhe in recht** . Exce-
ptio, oppositio Rei aduersus
petitionem aut accusationem
Actoris.
- Der-wersé** . Orbare. **Der-wersé** .
Orbus, orbarus parentibus.
- Der-weggen** , Præponderare,
pondere superare.
- Der-welcken / der-welcheren** .
Flaccere, flaccescere, fracere,
fracescere, marcere, marce-
scere, emarescere, tabescere,
euanescere.
- Der-welcht** . Fracidus, putridus
vetustate, flaccidus, flacce-
scens, languescens.
- Der-welchinghe** . Marcor, lan-
guor, putredo.
- Der-weldiggen . j. der-weldi-
ghen** . Lasciuire.
- Der-weldiggen** . Violare, vim
inferre, vim facere, vi supere-
rare.
- Der-wellen / der-wallen** . *uim* .
Mutare, vertere, inuertere.
- Der-weluen** . Camerare, concu-
merare, fornicare.
- der-welstel** . Cameratio, concu-
meratio, fornicatio, fornicis
structura.
- Der-wenden** . Conuertere, re-
uoluere.
- der-wend** . Reuolutus.
- Der-wendit . j. der-wendit** . Glo-
riofus, lasciuus.
- Der-wercken de stoffe** . Insu-
mere materiam operi, impê-
dere labori vel in laborem.
- der-wercké sijnen byndt** . Ope-
re siue factio offendere ami-
cum, male mereri de amico,
commerci aliquid erga ami-
cū: inensum malefactis red-
dere amicū.
- Der-werren** . Calefacere, cal-
facere, fouere.
- Der-werpen** . Abiicere, reiiicere,
asperrari, respuere.
- der-werpslinck** . Reiiiculus, ab-
iectus.
- Der-werren** . Intricare, præpe-
dire, impedire, turbare, per-
turbare, implicare, inuoluere,
permiscere.
- Der-weruen** . Impetrare, ac-
quirere, conciliare.
- Der-wesen** . Damnarus, con-
demnatus.
- der-wetighen / der-wittighé** .
Signi-

- Significare, indicare, denuntiare.
- Der wickelen**. Involuere, implicare.
- Der wijft**. Effeminatus: & Vxorius: qui à muliere separatur: qui ab vxore impetiose regitur.
- Der wijten**. Dampare, condemnare, indicare, adiudicare multæ, supplicio, mortis: peragere reum.
- Der wijt**. Opprobrium, probû, exprobratio, improprium, vituperium.
- Der wijten**. Opprobare, exprobrare, improbrare, impropere, obiiere culpam, imputare, incusare.
- Der wijuen**. Effeminare.
- Der wijdeten**. Efferare: & Efferari.
- Der-wilderen**. Siluescere.
- Der-wildert**. Efferatus, efferns.
- Der-wille keuren**. Arbitrio permittere: & Deponere apud arbitrum.
- Der-willighen/ ghe-willighen**. Redde e voluntarium.
- Der-willighen**. Concedere, permittere, annuere, indulgere, tribuere, consentire, assentire, assentiri, adstipulari.
- Der-winnen**. Vincere, deuinccere, euincere, superare, debellare, expugnare, palmam obtinere, ferre trophæum.
- Der-winnelick**. Vincibilis, expugnabilis.
- Der-winttré**. Hyemare, hybernare.
- Der-wijelen**. Mutare, commutare, permutare.
- Der-wittighe wetw. j. ber-wittighen**. Significare, indicare, denuntiare, certiore facere.
- Der-woden**. Insanire, furere, rabire, rabie agitari.
- Der-woedt**. Furiosus, furiatu, rabiosus, rabidus, insanus, maniacus, mente captus: & Hydrophobus, lymphaticus, à rabido cane morsus.
- ber-woedtheft**. Furia, furor, rabies, infania, mania.
- ber-woedtylick**. Rabidè, furiosè, furibundè.
- Der-woesten**. Vastare, deuastare, euastare, depopulari, euertere, exterminare, destruere, desolare, solû & desertum facere, & excidere, euertere.
- Der-wonden**. Conuulcerare, consanciare, multis vulneribus afficere.
- ber-wondren**. Mirari, demirari, admirari, affici admiratione.
- ber-wonderinghe**. Miratio, admiratio.
- Der-wogghen**. Suffocare, præfocare, strangulare, gulam frangere.
- ber-wogghen met den strop**. Interimere laqueo, premere collum laqueo.
- Der-wyrtelen**. Radicare, radicari, radices agere, radices emitte.
- Der-wyrden**. Desauire.

V E R *extra compositionem.*

Derckelen met een schupte.
Nauiculari.

Dercken. Porcus, sus. **Derckken**.

- ken.** Porcellus, porculus, ne-
frens.
bercken/efel-worm. Millepe-
da, multipeda. *vulgo porcellus,*
in porci similitudine.
berckens back. Aloeus, linter,
aqualiculus.
bercken-dijfner. Subulcus.
bercken-hoeder. Subulcus, por-
culator, porcatius.
berckens-kot. Hara, suile.
bercken-kudser. Porculator,
subulcus.
bercken-lups. Vermis porci-
nus.
bercken-meecht. Forum sud-
rium.
bercken-smeer. Arvina.
bercken-ſwigner. Subulcus.
bercken-ſtront. Sacerda, suis
fimus.
berckens-troggh. Alueus, liber,
aqualiculus.
bercken-bleefch. Caro porciā.
Berde. j. berre. Longe.
Berdiups. Omphacium, vinū
omphacites, succus acetabz &
nondum matuz vuz in ſol-
denſatus & reſiccatus. *gall.*
verdjus q. d. viride ius.
Bere. j. beder. Penna.
Bere. j. baer/beer. Traiectus.
Berent/baerent. Anno ſupe-
riore.
Berghen ſand. Proponere, of-
ferre, obicere, exhibere: &
Exigere, poſcere. & Exequi.
Bermillionen. Cinna baris, ſan-
guis draconis, minium. *vulgo*
vermilium. gall. vermilion, ver-
meillon. ital. vermiglio. hiſp. ber-
mellon.
Bermillionen. Pinger minio,
miniare.
Beruis. Gummi iuniperi, gū-
mi iuniperinū, ſandyx, ſan-
daracha. *vulgo veruigal ver-*
uis. ital. vernice. hiſp. barui.
Beruisen. Fucare ſandaracha,
inficere ſandaracha, purpu-
riſſare, purpuriffo inficere,
venite illinere.
Berre/berde. Remotus, diſtans,
longinquus: & Longe, por-
ta, procut. **So berre als**
Modo, ſum modo, ſi.
Berre/barre/ſtier. Taurus, bos
admiſſarius.
Berren-hupd. Terguſtaurū,
caſſiquum.
berren-iaeghet. Conus, vena-
bulum longius.
Berſch. Recens, nouus, nau-
tius. *vulgo freſcus. gal. frez. ital.*
& hiſp. freſco.
Berſch. Vdus, madidus.
Berſchep. Ovum recens.
Berſche woude. Crudum vul-
nus, adhuc cruentum, recens.
Berſchelic. Recens, recentet.
Berſchepd. Humor, humiditas,
mador.
Berſchen. Vdare, humefare,
madefacere, madidare.
Berſe. j. barſe. Bucula.
Berſten/berſtene/hiele. Calca-
neus, calcaneum, calx, pars
poſterior pedis imi: malleo-
lus, tibiaram proceſſus imus.
Berſt. *vetus.* Dilatio, procrasti-
natio: & Inducia: & Am-
pliatio.
Berſten/boſten/booſſe. *ve-*
rus. Procrastinare, differre:
indu-

- inducias facere**: *coffato à lig*
vel ballo: *coffato à lig*
- Wet. j. hoyt**: Crepitus ventris.
Wet. j.: Mulier pedem sine cre-
 pitum ventris emittens fre-
 quenter.
- Weten/boeten; weten; bijten**.
 Redere.
- Wetme/berbe**: Color, tinctura,
 tinctus, venenum.
- Wetmen**: Colorare, coloris in-
 cere, sufficere, colorem indu-
 cere, tingere.
- Wetmer**: Tinctor, infector, ef-
 fector.
- Wetwers ketel**: Cornua, abenū
 tinctorium.
- Wetwette**: Officina tinctoria,
 baphia.
- Wetche/wetchie**: Fascia, cuna,
 cucubula, incunabula.
- Wetchen/wetchien/winden het
 kind**: Colligare infantem in
 cucubulis: inuoluere puerum
 fasciis, pannis.
- Wetse. j. heets**: Festuca, fibra.
- Wetel/wetelinghe**: Fibra.
- Wetelinghen der wortelen**: Ca-
 pillamenta, fibrae radicum.
- Wetelen**: Leuiter virgarum ex-
 tremis capillamentis sine fi-
 bris cedere nates.
- Wetickē in d'woje**: In aurē dice-
 re, in aurē infusurrare, mussi-
 tare, mussare, submisse loqui.
- Wetperē/wetper-ghe-rijde**: Ho-
 rae vespertinae, preces vesper-
 tinae, sacra pomeridiana, vulgo
 vespera.
- Wetper-hoed**: Merenda, cibus
 qui post meridiem sumitur.
- Wetperepe**: *fland.* Merenda.
- Wetperpen flandr.** Sumere me-
 rendam.
- Wettemen seu naelbe**: Acum fi-
 lo traicere, filum inserere in
 foramen acus.
- Wet. ger. sax. j. bast**: Firmus.
- Wet-halm**: Infestucatio, cala-
 mus inuestiturae, vide **halm-
 goedinghe**.
- Wette**: Munimen, munimentū,
 munitio, robor, fortitudo.
- Wette der stad**: Mœnia.
- Wetten/wetighe/wast est sterck
 maekken**: Firmare, confir-
 mare, roborare, corroborare,
 munire, commanire: & Fi-
 gere.
- Wet. Pinguis**, obesus, opimus;
 & Pinguis, vnguinofus.
- Wet land**: Ager pinguis, fecun-
 dus, ferax, fertilis, felix.
- Wet/wetighepd**: Pingue, pin-
 guedo, adeps, obesitas, aruina.
- Wetten**: Pinguefacere, impin-
 guare: & Saginare, obefare.
- Wetten**: Adipe, aruina, oleo vn-
 gere.
- Wetten het leder**: Macerare, co-
 cinnare corium, aruina pin-
 gui linere.
- Wet-mast**: *sicamb.* Sagina.
- Wet-sack**: Venter, ventriosus,
 pinguis aqualiculus, homo
 pinguis, q. d. saccus pinguis.
- Wette-waere**: Merx pinguis,
 adipos.
- Wette-waerier**: Pinguiarius: qui
 candelas, adipos, olea, aruinas,
 aliaque pinguia & liquami-
 na vendit.
- Wette-waerier/wetwuaerier**.
 Macellarius, qui res victui
 3 necess-

- necessarias venum exponit in macello. gall. *ortualier*. ital. *venuoghiero*. vulgo *viſtalia-rius*.
- beur-waerſje.** Officina pinguiaria.
- betterſje.** Officina coriarij.
- betſighepd.** Pingue, pinguedo, adeps, obſitas.
- Water. kol. ſij. ſel. j.** neſtel. Ligula
- betſer.** Carena.
- betſer. / belde.** Nervus, pediculus, co-pedes, bois, arum.
- betſeren.** Catenare, religare catena, conſtringere catenis: & Compedire.
- betſer-flot.** Sera catenata.
- beulen / holen.** Pallus equinus, equulus, equuleus, equus non-natus.
- beulonen.** Edere ſœrum equinum, edere equulum.
- beur / boer / booy.** Pro, præ, ante.
- beur mijn deel.** Pro mea parte.
- beur goghen.** Præ oculis, ante oculos.
- beur ſijnen byend wat doen.** Pro amico aliquid facere, amici cauſa, amico aliquid præſtare.
- beur den ber-wercher ſpykſ.** A reo dicere.
- beur den rechter.** Coram iudice, ad iudicem, apud iudicem
- beur dat j. eer dat.** Antequam, priuſquam.
- beur handſ.** Præ manibus, ante manus, ad manum, in præſtu, inſtans, imminens.
- beur-handen ſijn.** Inſtare, imminere, præſto eſſe, ad eſſe.
- beur elcken ruyter / beur elck hooft / beur elcke ſtadt.** In militem, in capita ſingula, in viros ſingulos, in ciuitatem.
- beur-amenſ.** Occidentis tempus, ſerum dici.
- beur-baene.** Prima via. **beur** op de beur-baene maechen. Præcedere, præire **beur** op de beur-baene ſa. Præuius.
- beur-baer / beur-baerſig.** Præſtans, præcellens, excellens, eminent.
- beur-baets.** Prior commoditas, prærogatiua.
- beur-beld.** Prototypus, archetypus, exemplar, exemplum.
- beur-berd.** Tabula proiectoria, proiectum tabernæ.
- beur-bergh.** Promontorium.
- beur-bidden.** Intercedere, deprecari.
- beur-biddinghe.** Interceſſio, deprecatio.
- beur-bidder.** Interceſſor, deprecator.
- beur-by.** Trans, præter, vitra.
- beur-by gaen.** Præterire, tranſ-ire, tranſgredi.
- beur-by laeten gaen.** Prætermittere.
- beur-binden.** Præligare, præuincire.
- beur-bind. vsm.** Redimiculû.
- beur-bleſſe.** Frons relicina, frons refugio capillo nuda.
- beur-bode.** Prænuntius.
- beur-boogh / beur-booght / beur-ghebooght der ſtadt.** Pomærium, ſuburbia, ſuburbana.

beur-

- beur-boogh der hellen.** Limbus inferni.
- Beur-hyoetke.** Subligar, subligaculum, pudendorum velamen.
- Beur-dachte.** Præmeditatio, circumspectio.
- beur-dachtigh.** Circûspectus, prouidus.
- Beur-dack.** Proiecta, suggrunda, æsuggrundia, orum: proiectura.
- Beur-danſſen.** Præſultare, præſilire, choream ducere.
- beur-danſſer.** Præſultor, choragus.
- Beur-deel.** Prærogatiua, præſtantia, eminentia, commodû, promotio, omne id quod nos iuuat & promouet ante alios: *contrarium* achter-deel.
- beur-deel.** Pars ſiue portio quâ quis præ aliis ſumere debet, *Io. Becan.*
- Beur-dencken.** Præmeditari.
- Beur-deure.** Ianua, oſtium, fores.
- Beur-dieſte.** Dictata, orum: thema.
- beur-dichten.** Dictare.
- Beur-doeck.** Succinctorium, ſemicinctium: & Velamen.
- Beur-doen.** Præponere, proponere.
- beur-doen. j. beur-berd.** Proiectum tabernæ.
- beur-dorn** Præire factio: facere aliquid quod alius imiteretur.
- Beur-draeghen.** Præferre, proferre, offerre.
- Beur-drincken.** Præbibere, propinare.
- Beur-gaen.** Præire, præcedere, antecedere, antecire.
- beur-gaende.** Præcedens, ſuperior.
- beur-ganck.** Præceſſio: & Prærogatiua, præſtantia.
- beur-gangher.** Præceſſor, antecelſor: & Dux, ductor.
- beur-gangher/beur-fact.** Deceſſor, *uulge* prædeceſſor.
- beur-gangher.** Procurator, administrator.
- Beur-ghe-booght. j. beur-booght.** Pomcerium.
- Beur-ghe-span.** Antilena, Iorum ante pectus equi.
- Beur-ghe-tuygh / beur-ghe-span.** Antilena.
- beur-ghêuel.** Frontiſpicium.
- Beur-hanghen.** Præpendere.
- ber-hanck.** Velum.
- beur-hanghel.** Velum, ſiparium.
- ber-hanghel van bedden oft kameren.** Perſtromata, velaria, velamina, peripetamata.
- Beur-hof.** Cauædium, cauum ædium, ſubdiale, hypæthrum: & Cors, cohors, area villicæ: & Vestibulum: & Atrium.
- Beur-hooft.** Frons, frontis.
- Beur-houd.** Proſiſtitum, thema, ſermo, oratio.
- beur-houden.** Proponere.
- beur-hupd.** Præputium.
- beur-hups.** Primæ ædes.
- Beur-ſaet.** Annus incipiens, principium anni: & Ver, veris.
- Beur-kennen.** Præcognoscere.
- Beur-kind.** Progonus, puer prioris

prioris tori : ex primis natus nuptiis.

Beur-komen. Praeuenire, praecoccupare.

beur-komen. Obseruari oculis, menti, animo.

Beur-koop doen / beur-koop houden. In solidum anteempti diuendere, merces praemere minoris, easque post pretis vendere.

beur-kooptr. Propola, qui merces prior emit, vz pluris reuendat.

Beur-land aen den dijck. j. schoo.

Beur-leden / der-leden. Praeritus, transactus.

Beur-legghen. Praepondere, anteponere, opponere.

Beur-lesen. Praelegere.

Beur-lichten. Praelucere.

Beur-loop. Praecursus, praecursio.

beur-loop / schent-wijn / leek-tijn. Protropium : mustum quod sponte profluit antequam uix calcetur : uinum lixiuum.

beur-loopen. Praecurrere, antecurrere : & Cursu anteuertere, currendo praertere : & Terga dare, fugere.

beur-looper. Praecursor, antecursor, prodromus.

Beur-loote. Podium.

Beur-maels. Antea, olim, quodam.

Beur-maend. Mensis incipiens, principium mensis.

Beur-monde. ger. *san. fris. sicabr.* j. mond-hooj. Tutor : &

Aduocatus .q.d. ote assistens. **beur-monder.** Conciliator : & Tutor.

Beur-moutus. Manica.

Beur-macht. Concicinium, prima pars noctis, secunda uigilia, nox concubia, nox intempesta, noctis silentium.

Beur-naem. Praenomen.

Beur-naem / beur-nem. Eximius.

beur-naemste / beur-nemste. Praecipuus, principalis. **De beur-naemste des volcks.** Optimates, primates, praecipui.

Beur nemen. Antecipare, anticipare, praesumere, praecipere, praecipere : & Propondere, decernere, statuere, constituere, in animum inducere, destinare, decernere animo.

beur-nemen / beur-neminghe. j. opset. Propositum, decretum, intentio, statutum, inductio animi, conatus, susceptio, coeptum, inceptum : & Praesumptio, praecoccupatio.

beur-nemlich. Praecipue, praesertim.

beur-nemste. j. beur-naemste. Praecipuus, principalis.

Beur-noen. Tempus antemeridianum.

Beur-onder des schips / beur-schip. Prora.

Beur-ouders. Maiores, generis auctores.

Beur ooghen. Coram, praesens, ante oculos.

beur-ooghenthepd. Praesentia, **beur-**

beur-oghentlick. Coram.
Beur-ouer. A fronte, è regione.
Beur-ouer hanghen. Propendere.
Beur-pand van de koeste. Sponda lecti, fulcrum lecti anterius.
beur-pand van t'kleed. Lacinia, anterior vestis.
Beur-peerd. Equus primus siue præcedens in curru.
Beur-raed. Consilium ante factum, deliberatum.
beur-raed/beur-raet. Pengu, pengu, comœatus, conditio rei familiaris.
beur-raed. Prouisio, prouisus.
beur-raed van hozen. Prouisio frumenti, frugum conditio.
Beur-rede. Præfatio, prologus, proœmium, proloquium.
beur-reden/beur-redenen. Præfari.
Beur-saet. Decessor, vulgo prædecessor.
beur-saeten. Maiores, superiores, prædecessores.
Beur-sanghet. Præcentor.
Beur-schantse. Propugnaculum, prætentura, æ: prætenturæ, arum.
beur-schantsen. Præmunire.
Beur-schelligh Præcellēs, præuertens, anteuertens, anticipans.
Beur-schepen. Prorobuleuta, primus siue summus scabinus.
Beur-schieten. Obiicere.
Beur-schijn. Aspectus, conspe-

ctus, apparitio, præsentia. **Te beur-schijn.** In cōspectu, coram. **Te beur schijn komē.** Cōparere, apparere, corā adesse, in cōspectum venire, in publicum venire. **Te beur-schijn byenghen.** Sistere, offerre, præsentare, in cōspectum dare, in lucem prodere, in apertum proferre.
Beur-schip / beur-onder. Prora.
Beur-schoot. Castula, præinctorium, sinus, semicinctiū, succinctorium, ventrale.
Beur-schreuen. Præscriptus.
beur-schrijft den kinderē gheuen. Præformare literas pueris.
beur-schryuen. Præscribere: & Præformare literas alteri.
Beur-schupf aen de deure. Obex, pessulus.
Beur-segghen. Prædicere.
Beur-segghen. Præire verba, præire verbis, verba præfari quæ alius reddat ac imitetur.
Beur-senden. Præmittere.
Beur-set. j. op. set. Propositum, industria.
Beur-setten. Proponere, antepone, præponere.
beur-setten wille. j. opset.
Beur-sicht. Prouisio, prouisus, prouidentia.
beur-sichtigh. Prouidus, circumspectus, prudens, sagax.
beur-sichtighepd. Prouidentia, circumspectio.
beur-sichtighlick. Prouidē, circumspectē.
beur-sien. Præuidere, prouide-

f s rc,

re, prospicere, cavere.
beur-flende. Prævidus, prouidus.
beur-flenigh. Prouidus, circumspectus.
beur-flenighhepd. Prouidentia.
beur-flinghen. Præcinere.
beur-flagh/proef-flagh. Præ ludium pugnae.
beur-flagh van de ure. Præambulum boræ.
beur-flaghs. Ante ictum, ante factum. **beur-flaghs wel werten.** Præscire. q. d. scire ante ictum: *metaphora sumpta à gladiatoribus.*
beur-flaofken der manlichhepd. Præputium.
beur-fluyden. Præcidere.
beur-fluyder. Scissor, structor, chironomanta, carptor: qui cibum carpens scindensque præministrat.
beur-fomer. Ver, prima æstas, noua æstas, incipiens æstas, æstatis principium.
beur-spanne. Lichas, interval lum inter pollicem & indicem extensos.
beur-spel. Præ ludium.
beur-spielen. Præ ludere.
beur-spiellen. Præire literas, syllabas, verba: præire verbis: & Dictare, suggerere.
beur-spoed. Prosperitas, successus, res secundæ.
beur-spoedigh. Prosper, faustus, secundus.
beur-spraecke. Aduocatus, actor, causidicus, orator, rhetor, interpret.
beur-spreken. Præloqui, præfa-

ri: & Fideiubere.
beur-spreker. Causidicus: & Interpret: & Fideiusor.
beur-spyngghen. Præsilire.
beur-stad. Suburbia, oram.
beur-staen. Antestare: & Præesse.
beur-staen. Assistere, stare pro aliquo, patrocinari, rueri.
beur-staen. In memoria esse. **Wat staet my beur.** Superest mihi huius rei memoria, memoriæ insidet, in memoria habeo, memini. **Sich latm beur-staen.** Præsumere opinionem.
beur-stand. Defensio, auxiliū, patrocinium.
beur-stander. Defensor, patronus: & Antistes, præfes.
beur-stanen .j. beur-spielen.
beur-staken. Præfigere.
beur-stel. Propositum.
beur-stellen. Proponere, præponere.
beur-steue. Prora, pars nauis anterior.
beur-strecken. Prætendere.
beur-strijden. Propugnare.
beur-strijder. Propugnator.
beur-sweuen/ beur-sweepen. Obuersari, versari ante, obuersari oculis vel ante oculos, obuersari menti, animo.
beur-tanden. Dentes primores, incisores, tomices.
beur-teechen. Præscitum, prognosticum, augurium, ostentum.
beur-teechenen. Præsignare.
beur-tijd. Tempus præteritū.
beur-tijds. Olim, quondam.
beur-

Beur-ſchigh. Praecox, praematurus.

Beur-tocht. Prima acies, primus exercitus.

Beur-treffelick. Praecellens, praestabilis, praestans.

Beur-baeters. Maiores, generis auctores.

Beur-bat/onder-bat. Excipulus.

Beur-bechten. Propugnare, **beur-bechter.** Propugnator, agonista, pugil.

Beur-binger. Index, digitus pollicis proximus, digitus salutaris.

Beur-bluchrigh. Profugus.

Beur-boet. Pedulis, pedule, fascia pedulis. **Beur-herden.** Pedules, faciae pedules.

Beur-waer. Cerere, sane, profectus, enimvero.

Beur-waerde. q. d. **beur-woord.** Condictum, condictio, conditio, pactum, pactio, contractus.

Beur-waerde in geschijft. Tabulae contractus, syngiapha, syngraphus, syngraphum.

Beur-waerts. Antrosum, **Beur-wert/ beur-waeringhe.** Propugnaculum.

Beur-wenden. Praecedere, praetextere.

beur-wendfel. Praetextus, obtentus, us.

Beur-werpen. Obiicere.

Beur-wets. Praenotio.

beur-weten. Praenoscere, praescire.

beur-wetigh. Praescius.

Beur-wind. Venus ferens, ve-

tus secundus, vetus qui a puppe sequitur.

Beur-winter. Prima hiems, noua hiems, principium hiemis.

Beuren. j. beur. Anre. **Te beur-** ren gheuen / ten besten ghyt uen. In sumptum dare. *uulgo* in antipodium dare.

beurigh. Praecedens, pristinus, prior.

Beurst. Culmen, fastigium, cacumen.

beurst beurst-steen. Imbrex.

Beurst beurste. Primus, anterior. **Beurste vinghet.** Digitus index.

beurst/bojst. Princeps, dux, heros regulos.

beurste-dom. Principatus, ducatus, dominium principis, satrapia.

beursten-schat. Fiscus, principis aerarium.

beurster. j. bojster. Praefectus pagi, prior rusticus.

Beuren/boeren fland. Castrare.

Beusen fland. Generare piscium more.

V I

Viel-licht / bil-licht. Forsan, fortitan, fortè, fortasse. q. d. facile accidat.

Vier. Quatuor.

vier-deel / vierde-deel. Quadra, quadras, quartari⁹ quarta pars

vier-deelen. Diuidere siue dissecare in quatuor partes.

vier-hoek. Quadratum, quadratum.

vier-hoekigh. Quadratum.

vier-iaerich. Quadrimus.

vier-

bier-laertigh *q̄d.* Quadrien-
nium, spatiū quatuor annorū.
bier-kant. Quadrū, quadra-
tum, tetragonus.
bierlinck. Quadrās, quarta pars
assis.
bier-mael. Quater.
bier-schaere. Tribunal, forum
iudiciale, forum iudiciariū,
iudicium confessus. *g. d. con-
gregatio quatuor vitorū: nē-
pe iudicis, actoris, rei, & scri-
bae: aut praetoris, iudicis, accu-
satoris & rei: vel ut in Saxonia
& alio nonnullis locis olim, praet-
toris, & trium senatorum si-
ve scabinorum: requiruntur
enim secundum leges Saxon. Ma-
gdeburg. parte 1. cap. 2. dist. 1. tres
scabini, quorum primus concipit
sive adiunxit, reliqui duo assen-
tuntur, index sive praetor senten-
tiam pronuntiat.*
bier-schaer-dagh. Dies fa-
stus.
bier-schentigh/ bier-schotigh.
Quadratus.
bier-spronghe. Quadrinium.
bier-taele. fland. j. bier-tele.
bier-tele. Quartarius, quadrans
mensura.
bier-tien. Quatuordecim.
bier-tien-nacht. Spatium qua-
tuordecim dierum.
bier-tien-nacht. Dies iuridi-
cus semimenstruus: nempe à
decima quarta nocte ad deci-
mam quartam noctem. *vulgo
quindena.*
bier-tienste. Decimus quartus.
biertigh. Quadragesima.
biertigh-mael. Quadrages,

biertigh ste. Quadragesimus.
bier-boetigh. Quadrupes, qua-
drupedans.
bier-boud. Quadruplum.
bier-boudigh. Quadruplex,
quadruplus.
bier-boudighlick. Quadruplo.
bier-weghe. Quadriuiū, grama
bier-wegh-scheede. Quadri-
uium.
bier-wegh. Menstruus.
**bier-weghe liechte. j. maids-
tonden.**
bierde Quartus.
bierderlex. Quadruplex.
Bier/ biter/ dupz. Ignis, *rup-
pyr.*
bier-brecken. Peluisignirus,
ignitabulum, focus.
bier-boete/haeske. Specula,
pharus, locus vnde iudicium
fit accenso igne.
bier-byand. Torris, titio.
bier-bulle. Bombarda, tormen-
tum igniuomum.
bier-doeck. j. bonck.
bier-boepe. j. bier-reep. Mal-
leolus, stupea flamma,
bier-yser/ bier-stael. Ignari-
um ferrum.
bier-hope. j. bier-steen. Silix
igniarius.
bier-krupd/ lozangh-krupd.
Consiligo, pulmonaria, vera-
trum adulterinum, hellebora-
strum. *officin. pomelea.*
bier-nieuw/ bjad-nium. Re-
cens ab officina profectum, à
follibus calens, modò pro-
ductum à follibus ærariaque
fornace.
bier-paune. Trulla ferrea: vas
in

in quo noctu fanaha audent.
bier-panne. Foculus, ignitabulum, peluis ignitus.

bier-pijl. Pyrobolos, ignis missilis, telum missile ignitum, ignis proiectilis.

bier-reep/bier-woep. Malloclus: manipulus sparteus pice & sulphure illitus, qui inflamatus de muris in hostes devoluitur incendendi gratia: stupra flamma.

bier-roeper. Vigil siue excubitor incendij nocturni proclamator.

bier-rood. Igneus, rutilus, saturus splendore rubens.

bier-saed. Hypotrimum, bellaria arida, bellaria saccharata, tragomata saccharata.

bier-schappe. Batialis.

bier-saen. Excudere siue excutere ignem, rapere in fomite flammam.

bier-slagh/bier-sael. Igniariu, ignitabulu, instrumentum e ferri acie attemperatum, quo ignis semina excuduntur.

bier-sael. j. **bier-slagh.** Igniariu. q. d. igniarius chalybs.

bier-siede. *sand. sicamb. j. heerd-siede.* Focus.

bier-steen/bier-kope. Silix, silix igniarius, lapis ferramenti incussu ignis scintillas edes

bier-steen/koper-steen. Pyrites, lapis ararius, marchasita, lapis luminis: lapis extritu ignem reddens.

bier-stock. Fistula igniuoma, bombardia.

bier-taghe. Pytra, pyrolabes.

bier-tytken. Specularis significatio: quae sit igne e specula ostenso.

bier-typle. Foculus.
bier-tupgh. j. bier-slagh. Igniariu.

bier-bonck. Fomes.

bier-merck. Machina ignea, ignes artificiosi.

bierigh. Igneus, ignitus, ardens.

bierighend. Ardor, feruor.

bierighlick. Ardens, feruidus, feruenter.

bieren. Festos extruere ignes.

Bieren. Feriare, feriani, festos dies agitare, otuari.

bieren den heplighen dagh. Celebrare diem festum, agitare diem festum.

bieren iemanden. Alicui honorem solennem exhibere, magnificere aliquem: *Parcere alicui.*

bier-dagh. Festus dies, dies feriaru, feria, æ, feriaz, arum.

bier-daghen. Supplicationu dies otiosi, *Cic.*

Bies. Phantasticus, morosus.

biese-vase. j. bise-vase. Phantasma.

biesghed. Morositas.

biggh. Porculus, porcellus, nefrens.

bigghen/bigghen. Edere porcellos, fœtare.

bjand. Hostis, inimicus, aduersarius.

bjandigh. Hostilis, hosticus, intensus, infestus.

bjandighlick. Hostiliter, inimicè.

bjand-

I mandschap. Inimicitia, simul-
 cas, hostilia, odium.
I hof bijue. Quintus.
I pfoerlep / bpfocryade. Quin-
 tplex.
I f hondert. Quingenti.
I f-raerigh. Quinquennialis.
I p²-laerighen tyd. Quinquē-
 rium.
I h² mael. Quioquies.
I igfate. Quintus.
I h² righ. Quinquaginta.
I h² righ-mael. Quinquagies.
I f righste. Quinquagesimus.
I f tien. Quindecim.
I p²-tien-m rel. Quindecies.
I p²-tien. Decimus quintus.
I h²-waeue. Quinquies.
I h² wouter. *Jav. fris. sicamb. j. ves-
 pet.* Papilio: nonnulli vfftelte-
 re a *bcitur.*
I h² waeue. Orchis ornitho-
 phora: ornithes foliolo laui,
 papilionis alas expansas re-
 ferens.
I h² ghe. *I* ficus, f. g.
I h² ghe. F. imus alpinus, Stercus
 alini.
I h² ghe / b² gh-warte. Ficus, i.
 m. g. maritica, tycolis.
I h² ghe. Toxicum, virus malum.
*vulgo ficus s. forte quod in fibribus
 venenam a vadi & exhiberi solet.*
Iemande n een vffghe ghe-
 uen. Miltare toxicum, spar-
 gere venena, venena infun-
 dere alio n.
I h² ghe. Digitus medius, digi-
 tus infamis. medius vnguis.
*verpus hiff. b. ga. stal. fca. De
 vffghe l. ete v. f. gheue. Ote-
 dere medium digitum, osten-*

*dere vel porrigere verpum,
 ostendere medium vnguem,
 summo contemptu ac ludi-
 brio afficere aliquem. hiff. bi-
 gudar Anton Nebriff.*
I h² gh blad. Folium ficulneum.
I h² gh-boom. Ficus, arbor ficul-
 nea.
I h² gh-boone Lupinus.
I h² gh-hoof. Orca, ficina fico-
 rum.
I h² gh-pupste . j. vffghe-warte.
 Ficus, maritica.
I h² gh-warte. Ficus, maritica,
 tycolis, tuberculum in ano
 ad fici similitudinem.
I h² ghe. Sagitta acuminata, *Alas.*
I h² ghe. Lima, scobina, instru-
 mentum fabrilis quo ferrum
 aliudve exerendo politur,
 & aspredines leuigantur.
I h² ghe. Limare, elimare, lima
 radere.
I h² ghe / b² gh. Roof. Scobs, ferrago:
 limatura, rametum, puluis-
 culus limando detasus.
I h² ghe / sch; onus. Cochlea. vulgo
 vifa.
I h² ghe. Cochlea spiracim atrol-
 lere & vicissim dimittere, ver-
 tere cochleam.
I h² ghe-tanghe. *fland.* Cochlea.
I h² ghe. Mortarium, mortario-
 lum.
I h² ghe. j. stutten / schoor-hout.
 Anterides, ribicines, erismæ.
I h² ghe. Pedere, crepitum ven-
 tris emittere, ventris flatum
 edere, postico crepare. Visire,
*sive ut quiddam volumus, visitare, apud
 veteres Latinos est pedere sine
 sonitu. gall. vesur.*

b² ghe.

Wfiter. Peditor.

Wfiter. *fland.* Intritum, intritum alliatum: moretum alliatum, ventris flatu prouocans.

Wft. Hulcus digitale. *quibusdam* *hft & fhck dicitur.*

Wftue. j. *hft.* Quinque.

Wftuer / wftuer / fhue / fhuer. Verminatio, cyclus: morbus periculosissimus animalium, cum à verme præcipue infestatur. *gall. auine.*

Wftuer / woutwer. Vinarium, piscina.

Wftlepn. Vilis, impurus, illiberalis: rusticus, inurbanus. *q. d. vilanus. gall. vilain ital. villano. Gallica nobilitatis vulgus, villanos, viles dicunt ignominioso vocabulo. Villani autem proprie sunt omnes qui gentiles homines, id est, ingenui ab ipsa gentis origine non sunt. Ita Gilbertus Cognatus.*

Wftlepnhe. Impuritas, turpitudoprobrum, contumelia, conuictium, opprobrium, scelus, facinus capitale. *vulgo feloniam. gall. vilenie. ital. vilania.*

Wftlepnighe. Impurus, illiberalis, probrosus.

Wftlepnighepd. Impuritas, probrum.

Wftlepnighlick. Impure, ignominiose, fædè, turpiter.

Wftliere / wftliere. Viola.

Wftllen. Glubere, deglubere, excoariare.

Wftlicht. j. *wft-licht.* Forfan, forsitan.

Wftt. Pannus coactilis, vestis subcoacta, vestimentum è lanis coactis, regmen è lana co-

acta, pannus rudis nè textus, vestis coactilis, regmen stricturis compactum ex villis grossioribus. *vulgo feltrum.*

Wftt / wftten hoed. Petasus coactilis, galerus è lanis coactis.

Wftt / wftten mantel. Penula coactilis.

Wftt / wftten schoen. Calceus coactilis, impilia, sculponæ, vdo cilicius.

Wftt. Sordidus, putridus, vilis, avarus homo. *anglice filthe.*

Wfttachtighe. Sordidus, avarus.

Wfttcke. Fringilla, frigilla, ficedula. *vulgo vinca.*

Wfttck-flaghe. Decipulum: machina irriterendis fallendisque fringillis & aliis auiculis comparata.

Wfttck-steke. j. *wfttck-flaghe.* Decipulum.

Wfttcken. Aucupari fringillas.

Wfttckoozde. j. *maeghdè palm.* Vinca feruica, clematis Daphnoides, camædaphne.

Wfttinden. Inuenire, reperire, nâcisci, offendere.

Wfttinden ende wfttffen het o: d: deel. *vetm.* Inuenire & dicere sententiam. *vide hondnisse.*

Wfttinder. Inuentor.

Wfttindinghe / wfttind. Inuentio.

Wfttinger. Digitus, dactylus.

Wfttinger-hoed. Digirabulum, digitale: quo digitorum oræ muniantur aduersum acus.

Wfttinger-tinck. j. *wfttinger-hoed.* Digirabulum.

Wfttinger-tinck. j. *wfttinger-tinck.* Anulus.

Wfttinger-naghel. Vaguis.

Wftt

- dinghet-thick.** Annulus siue anulus, lunula, condalium, dactylium.
- Winne/ bloed-binne.** *holl. fris.* Hulcus.
- binne. j. binnighepd.** *sax. sicamb. holl.* Grandio, lepra porcorum.
- binne.** Cæsura, incisura, incisio.
- binne / haecht.** Pars abscissa.
- binne etens** Offa.
- binne/ blimme van den visch.** Pinna.
- binnigh.** Acer, asper, crudelis, sæuus, vehemens.
- binnigh tot warcke.** Acer vitior, audius vitioris vel vindictæ.
- binnigh.** Rancidus. & Mucidus.
- binnigh/ breck.** Auarus.
- binnigh.** *sax. sicamb. holl.* Grandinosus. **Binnigh bercken.** Porcus grandinosus.
- binnighepd.** Asperitas, crudelitas, sæuitia, vehementia.
- binnighepd.** Râcor: & Mucor: & Auaritia.
- binnighepd der berckenen.** Grandio, lepra qua porci infestantur.
- Bioole.** Phiola, ampulla vitrea.
- Bioole. j. bioolette.** Viola.
- Bioole.** Parualyra; fides, fidicula, chelys, *gall. vielle. bisp. uehuela. ital. viuola, usola.*
- Bioolette.** Viola nigra, purpurea: & Leucoyon.
- bioolet/ bioolet- bupn.** Ianthinus, amethystinus color.
- Bioolter.** Viola: & Violarium. *gall. violter.*
- Wisten/ fisten.** *vetus. saxen. j.*
- hoopsten.** Differte, protrahere: protrahere: ampliare.
- Wisch.** Piscis, wischken. Pisciculus.
- wisch-boot.** Lembus, lenuculus.
- wisch-gaeren.** Sagena, euerriculum.
- wisch-dyck.** *vetus. j. bjuer.* Piscina.
- wisch-gracht.** Piscina, viuariû, ichthyotrophium.
- wisch-graet.** Arista, spina, os piscis.
- wisch-haech / angel.** Hamus, vncus piscatorius.
- wisch-houder/houder.** Nassa.
- wisch-haecten.** Branchia.
- wisch-kooper.** Piscarius.
- wisch-koef.** Filceha: vdminea sporta, in qua pisces ad vsum seruantur.
- wisch-kouwen.** Brachia.
- wisch-krauwel.** *f. elgher.* Fuscina.
- wisch-lym/ mond-lym.** Ichthyocolla: gluten ex piscibus confectum.
- wisch-mengher / zee-wisch-mengher.** Cetarius.
- wisch-mercht.** Forû piscarium, piscaria, macellum cetariorum.
- wisch-net.** Rete piscatorium.
- wisch-pur.** Piscina, stagnum.
- wisch-roede. j. anghel-roede.** Calamus.
- wisch-schubbe.** Squama.
- wisch-schuptken.** Lembus, nauigiolum piscatorium.
- wisch-spaen/ schupm- spaen.** Spatia, rudicula, ligula.

wisch-

bifch-beberen. Pinnæ.
bifch-beckooper. Piscarius, ce-
 tarius, ichtnyopola.
bifch-binnen Pinnæ.
bifcher Piscatori
bifcherije. Piscarus, piscario: &
 Piscina.
Bife mensehen. Homines phā-
 tastici, phanatici.
bife vafe . Visum , spectrum
 phantasma, phantasia.
bifler . Buccula , buccarum te-
 gmen, per quod spiritus duci-
 tur. *uulgo vifera. gal. vifere. ital.*
vifera. hifp vifera.
bifler-gat Buccula.
bifleren. Collimare: & Specula-
 ri, contēplari, imaginari, ex-
 cogitare, comminifci.
bifleren ger. Vasa metiri.
bifler roede . Virga qua valis
 capacitas designatur.
biflerlick. Phantasticus, imagi-
 narius.
bifouwe. Cōsideratio, animad-
 uerfio, fensus.
Biffe/fille. Ictis, iltis, putorius,
 mustelæ genus valde puti-
 dum.
Bite fland j. treke.
Bits. Creber, frequēs: & Agilis,
 ardēs, properus, citus. *gall. vifte*
bits zjn. fland. Habirum habe-
 re alicuius rei : - assuetum esse
 frequenti actu.
Bitse/wirke. Vitia.
Bitse/bitt-roede/ hand-roede.
 Vinen m ius.
Bitten fland. j. paffen. Conue-
 nire, quadrare.

Black. Planus, æqu°. **het black,**

Superficies.
blacke hand . Palma , manus
 explicata , manus diducta ac
 dilatata.
blacke zee. Aequor, mare equale
blacke Aestuarium: locus vicif-
 sim æstu maris vel nudus vel
 aquis stagnantibus offertus.
blacken. Extendi in æquor: vel
 extendere in æquor.
blaeken . Spargere flammam
 vibrare instar flammæ.
blackhepd. Aequor, æquū, pla-
 nitics, superficies plana.
Blaeck. fris j. horde.
Blaede/blaerz. Placēta, scribli-
 lita, libum.
blaede/pannen-koek/ toette.
 Panis testaceus, testuaceum.
blaed-panne. j. toert panne.
 Testus, testum.
Blaeden/blaen fland. j. billen.
 Deglubere.
Blaeghe. Nimbus: repentina &
 præceps pluuiæ: & Procella,
 tempestas.
Blaeghen j. blaen. Deglubere.
Blaen/blaeden/blaeghen. flad.
 .j. billen. Deglubere pilem
 detrahere.
Blaet. vetus. Appendix domus.
Blagge. Aplustre , amplustre,
 aplustrum, ornamentū navis
 quod summo velo imponitur
Blamme. Flamma.
blamme / slagh in de boomen.
 Sideratio.
blamthen. Flammare, exarde-
 re, flagrare, deflagrare.
blammigh . Flammeus , fla-
 grans.
Blas/blasch Linum,

blasch-

- blasch-men.** Linarius.
blasch-byoutwe. Linaria.
blasch-berwe/blont. Xerampelinus.
blasch-bincke/lyu-bincke. Linaria.
blaschen/ban blasch. Linus.
blaschen haerd. Lanogo, flos, pilorum ad tempora cruptio.
Blick j. ntk.
Blechte ban hapy. Cincinns, cirrus.
blecht-snoer. Redimiculum, tzenia, vinculum quo vittæ nodantur.
blechten/blechten. Nectere, texere, contexere, viere.
blechte. Macula.
blecke. Locus.
blecke. Pagus, vicus.
blecken Maculare.
Bledder. *fax. secamb. j. blier.* Sâbucus.
Bledderen. Palpitare, leuiter & frequenter mouere: & Volitare.
bledder-mups / bler-mups. Vespertilio. q. d. mus volitans: nam alas cum gestet, cetera muris habet: unde & gall. dicitur vatte volage.
bleddercijn. j. fiedercijn.
Bleesch. Caro.
bleesch-bancke. Mensa lanionia.
bleesch-block. Truncus carnarius: truncus in quo secantur carnes.
bleesch-baghen. j. bleesch-tjd. Dies carnarij.
bleesch-darm. Intestinum ieiunum.
bleesch-depl. Visceratio.
bleesch-gaffel. Carnarium, furcula, creagra, fuscinula, fuscina.
bleesch-haeck/ bleesch-pjiem. Creacentrum.
bleesch-hanck. Carnarium.
bleesch-houtwer. *vetus.* Carnifex: & Homicida.
bleesch-houtwer / been-houtwer. Lanius, lanio, carnarius.
bleesch-hups. Carnarium, taberna carnaria: & Laniena, officina laniorum.
bleesch-kuppe. Orca, cadus salamentarius, vas in quo salamenta & carnes muriatæ conduntur: vas carnarium.
bleesch-maede. Termes, vermis qui carnibus ingeneratur.
bleesch-mangher/bleesch-mêgher. *vetus.* Carnarius, lanius.
bleesch-mups/spier. Torus, laceratus, pulpa, caro musculis inclusa sine ossibus.
bleesch-pastepe. Artocrea.
bleesch-pjiem / bleesch-haeck. Creacentrum, baculus præpilatus quo carnium frustra configunt acprehendant coqui ac lanij.
bleesch-sachter. j. bleesch-houtwer.
bleesch-sop. Ius, iusculum.
bleesch-stande/bleesch-kuppe. Orca, cadus salamentarius.
bleesch-tjtd. Tempus carnarium: tempus à natali Christi inclusiuè vsque ad quartâ feriam cinerû exclusiuè, quo Romanæ ecclesiæ ritu carnibus

- bus vesicilicet.
- bleesch-ber-kooper**. Carnarius.
- bleesch-winckel**. Taberna carnaria.
- bleesch-wonde**. *vetus*. Vlnus in carnea coporis parte, vnde neque periculum mortis neque mutilationis.
- bleeschachtigh**. Carneus.
- bleeschachtigh / poefelachtigh**. Carnosus, lacerosus.
- bleeschelick**. Carneus. *vulgo* carnalis.
- bleeschelick broeder**. Frater geminus.
- bleeschelick**. Carnaliter, *vulgo*.
- bleeschelick bekenne een vrouwe**. Corpus commiscere cum muliere.
- Bleet / snuypert**. Raia oxyrinchos.
- Blegbel**. Flagellum, teres lignū quo frugum fasciculi excutuntur: fustis versatilis, flagellum frumentarium.
- Blepden / blepen**. Blādiri, adulari, assentari.
- blepd-baerd**. Adulator.
- blepd-baerden**. Adulari, in os laudare.
- blepd-Beerten**. Blandiri cauda, adulari cauda more canum.
- blepder**. Adulator, assentator.
- blepdinghe**. Adulatio, assentatio.
- Blemme**. j. blieme.
- Blercke**. *stand*. j. bleughel. Ala.
- blercken**. Volitare.
- Bler-mups**. j. **bledder-mups**. Vespertilio.
- Blete**. Rete piscatorium:
- Bletten**. *vetus*. Fluctuare, fluctuari.
- Bleughe / bloughe**. Volatus, us.
- bleughe / blugghe**. Columbariū
- bleughel / bloughe**. Ala.
- bleughelen / bloughe**. Alas cōstringere: reuincire vel retorquere alicui manus post terga: *metaphora ab anibus sumpta*.
- bleughe**. Statim, ilico, mox, cōfestim. q. d. volando.
- Bleuwen**. *vetus stand* j. **blepde**. Adulari.
- Blichelen**. Volitare, discurrere celeriter.
- blichelter**. j. **pepel**. Papilio.
- Blichten**. j. **blechten**. Nectere, texere.
- Blicheren**. Micare.
- Blieden**. Fugere, aufugere, terga vertere, terga dare.
- blieb bergh**. *vetus stand*. Refugium, asylum, locus refugij.
- Bliegh / wind**. Aëlio, lælaps: canis admodum velox. q. d. volans.
- bliegh-wouter**. j. **pepel**. Papilio.
- Blieghe**. Musca.
- blieghen-lap**. Muscarium.
- blieghen-net**. Conopæum, textile tentorium, quod lectis imminet, arcendis muscis & culicibus comparatum.
- blieghen**. Volare, verberare aëra pennis, verberare alis æthera.
- blieghen ende laeghen**. Aucupari & venari, venari aues & feras, aucupio voluptatē querere, aues & feras cōfectari.

- blieghende dier.** Animal volacere, volarile.
- blieghende heet.** Scarabæus Lucanicus, taurus, vulgo ceruus volans.
- blieghende peerd.** Pegasus.
- blieghende beer.** Impetigo, petigo.
- blieghende bendelen.** Signa erecta.
- blieghende woord.** Volaticum verbum; quod auolat & euanescit simul atq. pronuntiatum est.
- bliegher / bogheleer.** Auceps.
- bliegher.** Dragma; numus quatuor stiferorum, aquilæ volantis effigie.
- bliegher.** Palla; vestis muliebris anterorsum diuisa, & alarum instar replicata.
- blieme / bliem / fiser / laet- fiser.** Scalprum chirurgicum, scapellus, phleboromum.
- blieme van t'kroen.** Arista.
- blieme van den visch.** Arista, spina piscis.
- bliesen.** Incidere scalpello, scarificare.
- bliesen den sweep.** Rescindere summum viceris, incidere apostema, scarificare.
- bliem- fiser- j- blieme.** Scalprum chirurgicum.
- Blisen / blisen sax. frij. sicamb.** Ornare, comere, concinnare, componere, aptare in ordinem.
- Blisendere** Herba podagraria.
- Blisender boom. stand. j- bliesboom.** Sambucus.
- Blies / bliesboom.** Sambucus.
- bliesen / van blies.** Sambuceus.
- Blies.** Velus, pellis cum villis.
- bliesken.** Membrana, membranula, curicula.
- bliesken op het melck.** Crustula, membrana lactis.
- blies- beeren / beeré van t'ghulden blies.** Proceres autem velere torquati.
- bliesen de schaepen. vetm.** Velus demere ouibus, tondere oues.
- Blies.** Amnis, fluuius, flumen, rius.
- blies- flupter / boom- flupter.** Portitor, limenarcha.
- blies- waeter / bloet- waeter.** Flumen viuum.
- blieten.** Fluere, meare, manare, labi.
- blieten. frij.** Tollere pinguedinem supernatantem.
- bliechtig.** Fluens, manans; & Liquidus.
- bliechtig- j- blijchtig.** Agilis, alacer, acer.
- Blisen- j- blien.** Ornare.
- Blome- j- flupme.** Phlegma.
- Blinder. frij. holl. j. pepel.** Papiho.
- Blis.** Diligentia, studium.
- blijchtig.** Diligens, studiosus, sedulus, alacer, acer, agilis, impiger, industrius.
- blijchtighepd.** Industria, diligentia, studium.
- blijchtiglick.** Diligenter, sedulo, alacriter, acriter, impigritè, attentè, vigilanter.
- Blimme- j- blieme.**
- Blinte. sax. frij. j- kepe.** Silix.
- Blocke.** Floccus.
- block- bedde.** Culcitra.

block-

- block-haer.** Lanugo, tenera lanugo.
- block-wolle.** Lanugo.
- block-buisfel.** Tomentum.
- blockhaerd.** Homo fluxus, ignavus, la xus, remissus, resolutus & fluxo corpore languidus.
- blocken.** j. sneuwen. Ninger. *ital* *ficare.*
- bloeck.** Deuotio, imprecatio, sinistra imprecatio, execratio, diræ, diræ imprecationes, dirum imprecamē, di a deuotio, detestatio, maledictum, maledictio.
- bloeckē.** Imprecari, sinistra imprecari, dira imprecari, execrari, deuouere.
- Bloed.** Fluxus, fluxio.
- bloed.** Flumen, fluuius, amnis.
- bloed der zee.** Aestus, accessus maris, incrementum maris.
- bloed des buycks.** j. loop. Profluuium alui.
- bloed-beke.** Riuis, torrens.
- bloed-papier.** Papyrus bibula, perfluens.
- bloed-water.** Flumen viuum, aqua fluuiialis, lympa fluuiatilis.
- bloeden/bloepen.** Fluere.
- bloedigh.** Fluidus.
- Blorgh.** Striges, canaliculi, canaliculi columnæ striatæ.
- Bloer.** Pavimentum, area.
- bloer-dupus.** j. hupf-dupue. Columba cicur.
- Blorbe / blorghel.** j. bleughe/bleughel.
- Blope/bloo.** Pulex.
- blopen.** Venari pulices, captare pulices.
- blopen.** Scrinium siue marsupium alicuius cōpilare, maniculari, suppilare.
- Blooten.** j. bloten.
- Blot.** Ratis, schedia.
- Blor ban btesen.** Scirpea ratis: scirpi aut iunci ventri subligari, quibus iuuenes natare discunt.
- blote van schepen.** Classis, multitudo nantium. *vulgo* flota. *gal* *flote* *hisp.* *flota.*
- blote.** Rata minor: piscis genus.
- bloten.** j. blottē. Natare: & Fluctuare.
- bloten/blooten het melck.** *fladr.* *fris.* Cremorem lactis colligere, cremorem tollere.
- blote melck.** *fris.* j. *versaent melck.* Lac sine cremore.
- blor-papier.** j. *bloed-papier.* Papyrus perfluens.
- blotte.** Fluctus, vnda. *gal* *flot.* *ital.* *fotto.*
- blotten.** Fluctuare, fluctuari, fluitare, iactari fluctibus: & Natare.
- Bloutwe.** Tendicula, nebula, nebulosum rete quod turdis & gallinaginum generi tenetur.
- Blucht.** Fuga.
- bluchtigh.** Fugitiuus, profugus.
- bluchten.** Fugam capere, petere, agere: fugere, aufugere, fugæ se dare.
- Blugghe.** Volucer, volatilis, volatui maturus, pennipotens.
- blugghe.** Pubens, pubescens.
- blugghe.** Aprius homo: aprica aus & sole gaudens.

bluggen. Pluare, plumescere, plumas emittere: & Pubescere, pubescere.

blugghe in de sonne. Apricari, in aprico esse, captare solem, percoqui in sole, gaudere in sole instar auium.

blugh - boghel. Auis aprica.

blughs. Ocyus, citro.

V N

bncken/bughel/bncker. j. uncken/unghel/uncker.

V O

bochel/ghe - bochelte. Qui umbilicus.

bochelen . j. boghelen . Inire: coire, more auium.

Bocht. j. boght. Tutor.

Bocht. j. boecht. Madidus.

Bodde. Panniculus, pānus crassus, vilis, attritus & laceratus.

bodde Mulier pannosa, pannucia, ignava.

bodde/wilsh. Peniculus, peniculum: penicillus, penicillum.

hodden/bodderse. Scruta, orū.

hodden ende sletten. Panniculi triti.

hodden/ber-hodden/ lappen. Interpolare.

hodder/hodder. Interpolator.

hodderse. Scruta, orum: peniculamenta trita & lacera, pānicularia, panniculi.

hodderse. Interpolatic.

hoddigh/ bodachtigh. Pannosus.

Hodligh. Palustris.

Boecht/bucht. Humidus, humectus, v. d. madidus, madens.

beechten/buchten. Humecta-

re, rigare.

boechtigh/boecht. Humidus, madidus.

boechtighhepd. Humor, mador.

boechtighen . Humectare, rigare.

Boeden/ bueden. Alere, nutrire, fouere, educare.

boeder/boedsef. Alimentum, alimonia, pabulum.

boeder der beesten . Pabulum, vulgo fodrum.

boederen. Nutrire, cibare.

boederen . Pabulari, pabulum pecori suppeditare.

boeder-hoef. Corbis pabularia.

boederinghe . Pabulatio, pabulum.

Boeder. Pelles subductitiz, pānus subductitius.

boederē een kleed. Fulcire, suffulcire, duplicare vestem.

boederē met pelssen. Pelliculare, subducere pellibus, vulgo foderare.

boederer. fland. j. peltser.

boederinghe. Pannus subductitius, pelles subductitiz.

Boeder. j. boer. Vehes.

Boedsef. Alimentum, alimonia, nutrimentum, esca, cibus: & Fomentum.

boedstere. Nutrix.

boedsterer / boedster-beer/ boedster-vader . Nutritius, nutritor.

boedster-kind. Alumnus, puer lactens.

boedster-loon. Nutritia, orum: merces nutriticis.

boedster-vader. fland. Nutritius,

tius, nutritor.

boedstere . Nutrire puerum, lactare infantem, nutrire, nutricari, educere, alere.

boesterlinck . Alumnus, puer lactens.

Boeghe . Iunctio, iunctura, cōiunctio, compages, compago, commissura.

boeghe . Dispositio, modus, ratio, ritus, mos. *ital. foggia*. **In deser boeghen** . Hoc modo, hoc casu, hac ratione, hac cōditione, hoc pacto.

boeghen . Lungere, aptare, accommodare, applicare, componere, disponere, committere.

boeghen . Decere, cōuenire, decorum esse.

boeghelick . Commodus, accommodus, aptus, appositus.

boeghelicken . Commodè, accommodè, conuenienter, aptè, appositè.

boeghelickhepd . Commoditas, conuenientia, aptitudo.

boeghsel . Iunctio, coniunctio, iunctura, compages, compago, commissura.

Boeper . j . boeder . Pabulum.

Boeper . j . boeder . Pelles subductitiz.

Boeper . j . boer . Vehes.

Boer / boeper / boeder . Vehes, vectura. **Boer oft boeder hout** . Veheslignorū . **Boer wijns . j . ses amen**.

Boerè . Vehere, subuectare, gerere, portare, ducere, deducere.

boeren een schip . Agere nauē, exercere nauem.

boeren een ologhe . Bellum gerere, bellum ducere.

boeren het woord . Orare, causam aliorū orare, orationem habere.

boer-kabel / treck-kabel . Remulus, funis quo religata maior nauis minorem sequitur remis actam.

boer-man . Auriga, aurigarius, effedarius, quadrigari, plaustrarius, carrucarius, cisiarius.

boerer / boerder . Vector, auriga: & Dux, ductor.

Boere . Actus, actio, gestus, mos.

boet-loos . Immodestus, petulans, lasciuus.

boet-looshepd . Immodestia, petulantia, lasciuia.

Boeren / bueren / bozen . flandr . Castrare, excicare.

boerselick . *vetus* . Porcus castratus.

Boesteren . j . boedstere.

Doet Pes . Te boet gaen . Iter pedibus ingredi, ire pedibus.

boet / boet-maete . Pes, quatuor palmi, siue digiti sedecim.

boet oft schraeghe . Fulcrum,

boet . Modus, modulus. **Doet houden int dansen / slaggh houden** . Saltare in numeros: pedes & brachia certa arte mouere.

boet . Modus, lex, conditio. **Op diē boet** . Eo modo, ea lege, ea conditione.

boet . Ansa, occasio. **Den boegheuen / oorsaecke gheuen** . Dare ansam, præbere occasionem, fenestram aperire.

voet-anghel. j. minck-ijser.

Murex, tribulus.

voet-bancke. Scabellum super lancum scabile.

voet-band. Compes.

voet-becken / voet-robben.

Pellunium, vas lauandis pedibus aptum.

voet boghe. Balista chalybea, arcubalista, scorio: arcus qui pedibus tenditur adduciturq.

voet-bogh-schutter. Arcubalistarius, scorpionarius.

voet-zuel. Podagra.

voet-ghichtigh. Podagricus.

voet-bojen / voef bojen. Vngula.

voet-ijser. Neruus, numella, compes.

voet-ijser / of-ijze Encentris.

voet-ksten. Compes, numella.

voet-knecht. Pedes. **Voet-knechten.** Pedites, peditarus.

voet-looper. j. lackepe. A pedibus.

voet-maete. j. voet. Pes, quatuor palmi,

voet-naeghel. *fris. j. minck-ijser.* Murex.

voet-pad. Semita, via angusta: & Callis, via trita.

voet-ijze. Vestigium pedis.

voet-sand. *vetm.* Litus.

voet-staens. Statim, actutum, euestigio. *vulgo* pede stante.

voet-stap. Vestigium.

voet-stellinghe. *hand.* Retentio. *vulgo* arrestamentum.

voet-strick. Pedica.

voet-tol. Triburum à pedite exigi solitum. *vulgo* pedagium.

voet-bal. Supplicatio: & Ho-

micidij expiatio, reosupplie in genua prouoluto.

voet-bal poen. Procidere in genua ante pedes alieni: supplicem fieri: & Cædis offensam expiare.

voet-bailigh. Supplex, ad pedes alterius sese prosternens, supplex genib' pronis: pronolutus ad genua vel ad pedes alicuius, supplex ad pedes iacens.

voet-berffen. Calx.

voet-boedfel. Fomenta pedum, pedulia.

voet-voelk. Pedites, peditarus.

voet-woegh / voet-pad. Semita, trames,

voertigh. Pedalis.

voetken. Petiolus, pediculus, paruus pes.

voetken veur voetken. Pedetentim, tacito pede, leto pede.

voetellingh. Pedule, solca caligz.

voeghel. Aus, ales, pecus volatilis. **Voeghelken.** Auicula.

voeghel. Vir alacris, strenuus, acer.

voeghel-bjaecken. Dormitare iestar auium, leuiter dormire.

voeghel-heyn. Onocrotalus.

voeghel-hond. Canis auceps, canis aucupatorius.

voeghel-hups. Auianium, cauea auiana.

voeghel-ijem. Viscus, viscū, glutinum aucupum.

voeghel-man. Auianus, fator.

voeghel-net. Rete aucupis.

voeghel-nest. Nidus, cunabula auium.

voeghel-recke. Sedile auium.

voeghel.

voghel-flagh/knippe. Decipula auium.

voghel-truë. Canis aucupatoria, lagax: quæ perdices, ficedulas; aliasque id genus aues sectatur.

voghel-terre. Viscus, viscum.

voghel-voet. Ornithopodium, id est, auis pes: vitium frumentorum, sic dictum à similitudine pedum auicularum, quas recurua articulataque siliqua refert.

voghel-wepde. Solum cessans, ager effectus, glabretum. *q d.* pascuum auium.

voghel-wiel. Aucupari, aues conlectari, quætere, venari: & Inire, coire, re veneream exercere: *ab auium salacitate metaphorasumpta.*

vogheler. Auceps: & Homo salax.

vogheler / rabaudeken. *vetus flandr.* Tormenti bellici genus.

voghelste. Aucupium.

Voght/vooght. Præfectus, toparcha, sarrapa, sarrapes, dicæcetes: qui prouinciam regis vel magnatus alicuius gubernandam suscepit: eparchus, prouinciæ præfectus: & Prætor, iuridicus, index: & Tutor, pupilli defensor, pupilli curator: & Educator, nutritor, nutritius. **Voght.** *flandr. iprens.* Consul.

voghtdij. Prouincia, sarrapia, eparchia, toparchia, prouincia, præfectora, prætura, iurisdictionio: & Tutela.

voght-ghenachte/voght-ghedinghe/voght-dagh. Iudicium à prætore ter quouis anno agi solitum in criminalibus.

voghten. *vetus.* Gubernare, tueri, curare: & Educare, fouere, nutrire.

voghtenisse j. bondnisse. Iudicium, sententia iudicis, iudicatum.

voghtenissen. j. bonnissen. Iudicare.

Vope. Matrix femina, quæ fetus gratia tenetur: femina cuniculi.

Vope/frise/bloem-werck. Zophorus, pictus balthe° in quo metopa & figuræ exsculptur.

vope oft frise van de koeste. Frons lecti, pars anterior superiorque fulcri: ora siue extremitas operis intestini.

vope van de kercke. Ambitus, circuitus templi superior.

Vope/vope/lerste. Vinum profectitium, symposium via causa. *gall. vope, iter significat.*

Vops/vouse. Vox.

vops/keur-stemme. Suffragium, punctum.

Wokelaer. Chrysanthemum segetum, bellis lutea.

Vol. Plenus, resectus, differtus, impletus, repletus.

volle betaelinghe. Integra solutio.

volle macht. Potestas plena, absoluta.

vol ende sat. Satur. **Wolle betem.** Color plenus, satur.

- bol/ be-bucht**. Fortus, grauidus.
- bol-bjenghen**. Implere, complere, perficere, exsequi, conſummare, abſoluere.
- bol-boen**. Implere, complere, perficere, peragere, abſoluere: & Satisfacere, ſatisdare, in aſſem ſatisfacere.
- bol-burren**. Perſeuerare, perſtare.
- bol-buerigh**. Perſeuerans.
- bol-buerichtlick**. Perſeueranter.
- bol-eynden / boel-eyndighen**. Perſinire, exequi, abſoluere, peragere, ad finem perducere, colophonem addere ſue imponere.
- bol-herden**. Perſtare, perſeuerare, conſtare, conſtanter permanere.
- bol-herdigh**. Perſeueras, conſtas.
- bol-herdighheyt**. Perſeuerantia, conſtantia.
- bol-herdighlick**. Perſeueranter, conſtanter.
- bol-jaerd**. Adultus, adulta ætate: plenis nubilis annis.
- bol-komen**. Perfectus, integer, abſolutus.
- bol-komenheyt**. Perfectio, integritas, abſolutio.
- bol-komentlick**. Perfectè, abſolutè.
- bol-leſſen**. Perficere, efficere, abſoluere, ſatisfacere.
- bol-ſguigh**. Corpulentus, compactus corpore, carnoſus, pinguis, habitior.
- bol-louen**. Plenè & dignè laudare.
- bol-macht / bol-machtigh**. Procurator, ſyndicus. *uulgo* mandatararius: cui libera adminiſtratio & abſoluta potestas data eſt.
- bol-machtighen**. Dare abſolutam potestatem.
- bol-maecten**. Perficere, abſoluere.
- bol-maectt**. Perfectus, abſolutus, integer.
- bolmaecttheyt**. Perfectio, integritas.
- bol-maecttlick**. Perfectè, abſolutè, conſummare, integritè.
- bol-op**. Benigno cornu, pleno & largo cornu, plena manu, aſſatim, abundè.
- bol-ſchieden**. *uetus*. Conſici, perfici.
- bol-ſegghen**. Perorare.
- bol-ſlaegghen klee**. Vestis laciniata, ſinuofa, ſtrata.
- bol-ſtaen**. Conſtare.
- bol-ſtandigh**. Conſtans, perſiſtens, perſeuerans.
- bol-waſſen**. Creſcere ad iuſtæ ſtaturæ ſuæ altitudinem.
- bol-waſſen**. Adultus.
- bol-woord**, *uetus*. Aſſertio, aſſertio, approbatio, aſſensus, conſensus.
- bol-woorden**, *uetus*. Aſſertio, aſſertio, approbare, conſentire.
- bol-len j. bullen**. Implere.
- bollick** Plenè: & Confeſtim.
- Bolaerd**, *flandr. brug*, Genus libri oblongi: & *louan.* Genus libri quod feſtis natalitiis Chriſti donatur.
- Bolck**. Populus, plebs, gès, vulgus, volgus *apud veteres* *præcipue comices*. **Bolckſten**. Populus,

lus, plebecula.

Bolek-rjck. Populosus, plenus populo.

Bolen. j. **beulen.** Pullus equinus.

Bolghen. Sequi, consequi, subsequi.

bolgh-eed. Iurisiurandi siue sacramenti præcedentis per sequens assertio. *g. d.* sequens iuramentum.

bolgh-eeden / bolgh-eeders. Iuramenti ab alio facti assertores.

bolgher. Sectator, affectator.

bolgher. Currus minor, maiorem præcedentem sequens.

Bolleger. Paruum dolium, vasculum vinarium.

Bollen. j. **hullen.** Implere.

Bollen/in den kom springhen.

Argutari pedibus telam laneam rudem subigere pedibus subsaltando identidem: fullonio saltu vestimenta calcare, premere & densare: cogere pannum pedibus. *gall.*

fowler:

bo-lkom. Alue^o fullonis: in quo telam laneam pedibus subigit.

bollet. Fullo, nacca. *gall. foulon.*

bollets aerde / wasch-aerde.

Terra Cimolia, terra Cretoisa, creta Cimolia, terra fullonum: terra alba qua fullones vruntur in extergendis & eluendis pannis.

bollets kaerde. Dipfacus.

bolletje. Fullonia, fullonis officina.

Doneke. Fomes, suscitabulum, ignarium, materia arida quæ

de facili ignitur.

boncke/ghenstere. Scintilla.

boncksel / boncke. Fomes.

Bond/bindinghe. Inuentum, inuentio.

bond/ list. Dolus, commentum.

bondelingh. Repertitius, inuentitius.

bondelingh. Expositus puer, puer abiectus in publicum, puer proiectitius, inuentitius. *& syn kind te bondelinghen setten.* Puerum exponere, proprium puerum reuicere, & alicubi deponere ubi inueniatur.

bonden. j. **ghe-bonden.** Inuentus.

bondnisse/bonnisse. Sententia, iudicium, res iudicata. *Wds nisse a binden/id est,* ab inueniendo dici videtur. *Het bonnisse binden antiquissima est phrasis tam apud nos quam apud veteres Sicabros & Saxones: Audita vtraque parte, & causa ex allegationibus & probationibus penitus cognita, sententia eruere, & inuestigando inuenire, atq. inde pronuntiare. Quidam veteres libri habent bogonis & boghtnis: a boght. i. præfectus, iudex.*

bondnissen/bonnissen. Iudicare, sententiam dicere, dare, ferre.

bondnisset/bonnisset. Iudex.

Bondel / bonder. Ponticulus paruus pons.

Bonte / bunte. Baptisterium, fons sacer.

bont-

Dont-water. Aqua sacra, aqua baptismi.
Dontigh j. buntigh.
Dooyd veru j. bared. Alacus.
Dooyd. Ultra, vterius, praeterca
Dooyd-aen. Posthac, deinceps, vterius, de caetero, a modo.
Dooyd-byenghen. Producere, proferre, gignere, procreare, progignere, progenerare.
Dooyd-doen. Pergere in opere.
Dooyd-doen. Proponere, exponere.
Dooyd-doen de kraemstijse. Merces exponere, expedire, explicare.
Dooyd-dyuen. Propellere, vtergere.
Dooyd-gaen. Procedere, progredi, prodire: & Succedere.
Dooyd-gaenck. Progressio, progressus: & Successus.
Dooyd-haelen. Producere, promere.
Dooyd-helpen. Adiuuare, promouere.
Dooyd-komen. Pronenire.
Dooyd-langhen. Promere.
Dooyd-mey. Ultra, amplius, deinceps.
Dooyd-setten/dooyd-stellen. Proponere.
Dooyd-staen. Proflare.
Dooyd-staen met koopmanschat. Merces expedire, explicare, ostendere, venditare in taberna.
Dooyd-stel. Propositum, inceptio, conatus, machina, machinario.
dooyd-stellen. Proponere: &

Edere: & Committere, parare: & Conari, machinari, moliri, parare, struere.
Dooyd-stooten. Protrudere, propellere.
Dooyd-trecken. Protrahere.
Dooyd-treden. Progredi.
Dooyd-barren. Pergere, proficui, procedere, progredi.
Dooyd-werpen. Proicere.
Dooyderen. Exigere, requirere.
Dooyderen. Promouere, accelerare, proficere.
dooyderen iemandē. Promouere, prouehere, ornare aliquē, commodare alicui. **God dooydere u.** Bene fortunet Deus quod agis, incepta secundet Deus, prosperē succedat quod agis, sit faustum ac felix quod aggredieris.
dooyderinghe. Promotio, processus, progressus.
Dooydste. Vltimus.
dooydsten. j. boysten. Differre, superfedere.
Doos. j. bops. Vox.
Doos/hoofsch/bopsch. Spōgiosus, nimia ariditate fungosus: & Insuperidus.
hoofse roytten. Cespites fungosi
hoofse raepen. Rapax fungosa, insipida, fatua.
Doycht. j. byucht. Timor.
doychten. j. byuchten. Timere.
Doychte/ gaffel. Furca, bidens, bipalium, tridens.
Doyle/doyle. Sulcus, elix, lyra, striga.
Doyle. Ora, margo agri: & Plantarium in extremitate agri, *orlo. ital. i. extremitas,*
Doyle

Doyme / foyme. Forma, figura.
boymen. Formare, conformare.
boymen de kinderen / *rectius*
boymen. Roborare siue confirmare pueros in fide Christiana, *vide* boymen.
boymfel. Formatura.
boymfel der kinderen *rectius*
boymfel. Confirmatio puerorum in fide Christiana.
Doysch. *ficamb.*, j. **versch.** Recens.
Doysch. Rana, batrachos.
Doyschen. Ranunculus.
Doyselinc. j. **boerselinc.** Porcus castratus.
Doysen / beysen. *flad.* Gignere: dicitur de cyprinis siue carpiionibus & aliis piscibus. *gal. fourser.*
Doys. j. **beurst.** Princeps.
Doys *q. d.* **dyost.** Gelu, gelatio, gelicidium, algor, frigus.
Doysigh. Gelidus, alsiolus.
Doysen / fristē / bersten / broyden. Differre, superledere: Cessare à lite, aut bello: ampliari.
Doysinghe. Inducia, ampliatio.
Doysster / foysster. Prætor rusticus, prætor ruralis, præfectus pagi: & Præfectus carceris: & Præfectus silvæ, qui *vulgo* forestarius dicitur.
Doys. j. **ber-rot.** Putris, mucidus, cariolus.
Doys. j. **bert.** *sax. ficamb.* Crepitus ventris.
Doysen. *fland.* j. **ber-rotten.** Putrescere.

Doysen / berten. *sax. ficamb.* Crepitum ventris reddere, pedere.
Doyshept. Mucor, caries.
Dos / vesse / bosch. Vulpes.
vosken. Vulpecula.
vosken-steert. Cauda vulpina.
Doude. Plica, ruga, stria.
vouden. Plicare, complicare, rugare.
voud-koel / pvedick-koel. Scilla plicatilis.
voud-deuren. j. **bal-deuren.** Valvæ.
voud-sêle / sperme-koets. Scium cubiculare, sedile dormitorium. *q. d.* sedile plicatile.
voudigh. Plicatilis.
Doute. Fornix, arcus, concameratio, testudo, cella concamerata, testudineata, fornicata, arcuata: locus subterraneus concameratus: & Larrina concamerata: & Apotheca, cella.
Doutēren / weluen. Fornicare, camerare.

V P

Op / vperken. j. **up / vperken.**

V R

Ryacht. Vectio, vectura, gestatio.
ryachtē. Vectare, vehere: & Vectura onerare, vecturam imponere.
ryacht-gheld. Vectura, merces quæ pro vectura soluitur.
ryacht-gheld / schip-loō. Naulum, merces quæ pro vectura in naui datur.
ryacht-schip. Navis vectoria.
ryacht-waeghen. Vehiculum, plaustrum.

Dyae

Wraeghe. Quæstio, interrogatio, rogatio, percontatio, propositio, inquisitio.

Wraeghen. Interrogare, quærrere, inquirere, percontari, petere.

Wraeghe nae eenigh dinck Interrogare, quærrere de re aliqua: & Curare rem aliquam, laborare, angî, sollicitum esse de re aliqua, pensum habere. **Niet wraeghen nae eenigh dinck.** Nihil morari, non curare, stocipendere, paruisfacere, susque deque ferre, nihil pensum habere, pro nihilo ducere.

Wraeghachtigh. Auidus percontator.

Wraegher. Interrogator, percontator.

Wraet. Heluo, gulosus, manducus, mando, manduco, edo, onis: gurges.

Wraeten. Vorare.

Wraetheyd. Ingluies.

Wraenck/wyp. Liber, immunis. *vulgo francus.*

Wre. j. ure Hora.

Wreck. Avarus, sordidus.

Wreckaerd. Homo avarus, tenax.

Wreckheyd. Avaritia.

Wreckelick Avarè.

Wrede. Pax. *vulgo fredus.* **Te**

wrede. Contemnis, æquus, quietus. **Te wrede zyn.**

Quietum esse, acquiescere, nō esse sollicitū, cōtinere se in

nibus rerum suarum, contentum esse suis. **Ich hēs te wrede.**

Placet, per me licet, esto,

age sanè, ego verò, audio, fiat, accipio conditionē. **Te wrede den stellen.** Pacare, pacificare, sedare, contentum reddere, explere animum alicui, satisfacere alicui.

wrede-wraecke. *vetus.* Infractio pacis aut reconciliationis.

wrede-wreken. Infringere pacem aut reconciliationem.

wrede-wreker. Infractor pacis.

wred-saem/wred-saemigh. Pacificus, placidus.

wred-saē heyd. Pax, pacis amor.

wred-saemlick. Pacificè, placidè.

wred wter. Dioscuro: ignes siue fulgures marini, qui per tempestates apparere solent: aut geminæ stellæ nautis salutares, & prosperi cursus prænuntij *q. d.* ignes pacis.

wredelick. Pacificus, pacatus, placidus.

wredelicken. Pacificè, pacatè, placidè.

Wreese. Timor, metus, pauor, formido, terror.

wreese-loos. Impavidus, intrepidus.

wreelen. Timere, metuere, pavere, formidare, horrere, inhorre, terreri, tremere, trepidare, vereri, reuereri: *q. d. zyn.*

wreelachtigh. Timidus, meticulosus, pauldus.

wreeselick. Horribilis, terribilis, formidabilis.

Wremd. Peregrinus, alienus, extraneus, exoticus, externus.

wremd hapy. Coma adoptiva, adscititia, galericulum, surile capil-

capillamentum.

vzendelneek. Aduena, peregrinus, externus.

vzessen/fressen. *ger. sax. sicamb.* Vorare.

vzeten/freten. *sax. sicamb.* Vorare.

vzeughd. Letitia, gaudiū, exultatio, delectamentum, delicie.

vzeughden-iaer. *vetus.* Annus iubilaeus.

vzeughdigh. Lætus, iucundus, hilaris.

vziend. Amicus, necessarius.

vziend ende weerd. Carus, charus.

vziend/maeghe. Agnatus, cognatus.

vziend-houd. Fidelis amico, fauens amico, tenax amicitie.

vziend-loos. Carens amicis.

vziend-schap. Amicitia, necessitudo, familiaritas, consuetudo, coniunctio.

vziend-saem/vziend-saemigh. Amabilis.

vziendelick. Amabilis, benignus, blandus, humanus, affabilis, comis.

vziendelickhepd. Benignitas, humanitas, affabilitas, comitas

vziendelicken. Amicè, amabiliter, amanter, benignè, blandè, humaniter, comiter, charè.

vzienden. *vetus. j. vzienden.* Amare.

vziend-dagh. *flandr. j. vziend-dagh.* Dies veneris.

vziencinne. Amica.

vzieren. j. vzielen. Gelare.

vziens. vziels. j. vzielt. Gelu.

vzielen. Gelare, gelascere, congelare, glaciare. *dicitur vzielen. q. d. ver. vzielen id est, in glaciem mutari.*

vzijs. Liber, expeditus, solutus, immunis.

vzijs/seker. Securus, tutus.

vzijs/mild. Munificus, liberalis.

vzijs-bozst/adel-bozst. Tyroliber & nobilis.

vzijs-bueter. Præmiator: prædoci cui quicquid ab hoste capitur, in præmium cedat.

vzijs-heere. Dinastes, baro.

vzijs-herfigh. Ingenuus, liberalis, liberali ingenio, candidus pectore, cādīdus animo, apertus, nihil simulās: & Animosus, audax, intrepidus.

vzijs-herfighepd. Ingenuitas, cādōr animi, libertas animi.

vzijs-herfighlick. Ingenuè: & Audacter, intrepidè, animosè.

vzijs-mondigh. Planiloquus: quī liberè, planè & apertè dicit quod sentit.

vzijs-willigh. Voluntarius, spontaneus.

vzijs-willighlick. Voluntariè, sponte, sua spē, suapte spē, suopte nutu.

vzijselick. Liberè, audacter, ingenuè.

vzijsen. Liberare, solvere, libertate donare, immunitatem dare: & Emācipare, manumittere, vindicare in libertatem, rude donare.

vzijsen. j. vzijsden. Amare.

vzijshepd. Libertas, immunitas.

vzijshepd / vzijs heerlickhepd. Libe-

- Libera iurisdicctio.**
bijhepd. Municipium, vicus maior & oppidi æmulus, *u. m. d. r. s.*
bijhepd / bijhe plaetse. Asylum, locus sacer, quo per fugis tutus est receptus.
Wijd-hof. Cohors; hortus conclusus: hortus siue hortulus ætibus contiguus: & Colonia: & Atrium: & Comitærium.
Wijden / wijenden bijhe. Amare, ambire.
Wijd dagh. Dies Veneris. *Flā-dri quidam perfectius wijend-dagh dicunt a wijenden. id est, amare est enim Venus dea amoris. Adriano lussio dies procantium dicitur.*
wijder. Amans, amans, pro-cus.
wijderste / wijderste. Amans, amica.
Wijten. i. wjaepn. Fornare.
Wijuen. j. wjhuen.
Wijnghe. j. wjnghe. Tor-
 quere, vrgerē.
Wjo. sax. sicamb. j. wjolick. Læ-
 tus.
Wjoed. Sapiēs, frugi, industrius:
 & Parcus, attentus ad rem.
Wjoed-dom *u. s. s. d. stand.* Pruden-
 tia, sapientia.
wjord-wjoutwe. Obstetrix, ad-
 seftrix. *q. d. sapiens mulier: ita
 quoque gall. sage femme.*
wjged-schap. *stand.* Sapientia: &
 Frugalitas, parcimonia.
wjged-schap. *u. s. s. d.* Senatus, ma-
 gistratus: concilium.
wjgedelick. Sapiēter: & Fru-

galiter, parcē.

wjoedhepd. Frugalitas, parci-
monia.**wjoeden** *u. s. s. d.* Sapere.**Wjoegh.** Mane, tempus matu-
rimum.**wjoegh des mozghens.** Prima
lucē, primo mane, primo di-
luculo, ab aurora.**wjoegh grjtz** Præcanus, canes
ante tempus.**wjoegh rijp.** Præmaturus, præ-
cox, præcoquus, præmaturē
maturefcens. **Wjoegh oek.**
Mala præcoqua, præcoquis
fructus verni, æstiu.**wjoegh-rijpigt.** Præcox, præ-
coquus.**Wjoente j. wjunte.****Wjoeten. j. wjoeten.** Suffodere.**Wjolick.** Lætus, hilaris, gaudēs,
lætabundus, serenus.**wjolick jijn.** Lætari, perfrui læ-
titia, hilarem esse, frontem
explicare, vel exportigere.**wjolickhepd.** Lætitia, hilaritas,
festiuitas.**wjolicken.** Læte, festinē, hilare.**Wjom / wjoom / wjome.** Seda-
lus, nauus, gnauus, strenuus,
acer, impiger: & Probus, cā-
didus, integer, frugi, bonus.**wjom ban leden.** Robustus, ro-
bustus membrīs, torosus.**wjom ruyter.** Miles uirtute
præstans, fortitudine excel-
lens.**wjome seften.** Fortia facta, he-
roica facta.**wjome** Fructus, vtilitas, vtili-
fructus.**wjome van een iaer.** Opora,
fru-

- fructus vñus anni.**
bromen. Corroborare.
bromen. Animare, animum augere.
bromen/hromen. Confirmare initiatos Christo ad ampliorem Spiritus sancti gratiam, roborare in fide Christiana.
bromen. Prodesse, proficere, crescere.
bromigheyd. Sedulitas, strenuitas: & Probitas, candor, integritas.
bromelick. Srenuè, sedulo: & probe, candidè.
bromsel/hromsel. Confirmatio in fide Christiana, sacramentum Confirmationis.
Bzoone. *verus.* j. frone. Vectigal.
Bzouwde. *sax. sicamb.* j. bzeughdr. Lactia.
bzouwen. *sax. sicamb.* Lactari.
Bzouwe. Femina, mulier, q. d. **bzo-hou.** i. lætitiã & iucunditatem conseruans. *Becan.*
bzouwe. Domina, hera, magistra.
bzouwken. Muliercula.
bzouwken. *cápin.* j. groot-moes der. Aua.
bzouwen-hups. Gynecæum.
bzouwen-hacht. Stuprum, probrum.
bzoutwen-loff. Malacia, citta; pica, absurda mulierum grauidarum appetentia.
bzouwen-man. Mulierofus, mulierarius, Venereus, nimium fœminæ appetens: & Vxorius.
bzoutwen-schenden. Stuprare; violare,
- bzoutwen-schender.** Stuprator.
bzoutwen-schenderhe. Stuprã.
bzoutwen-sieck. Mulierofus.
bzoutwachtrigh. Mulierofus, mulierarius, effeminatus.
bzoutwelick. Muliebris, fœmineus, fœmininus.
bzoutwelichheyd. Muliebris, natura, hortus, genitale aruû, interfemineum, volua, conus, pudenda mulieris, pudendum muliebre.
Bzucht / burcht / boeght. *ger. sax. sicamb.* Timor.
bzuchten/burchten/boeghten. *ger. sax. sicamb.* Timere.
Bzucht. Fructus.
bzucht/bzacht. Fœtus.
bzuchten der aerden. Fruges, fruges Cereales.
bzucht-baer. Ferax, fœcundus, huber, fertilis, fructuarius, fructuosus, fœtifer, fœlix, lætus, fructifer, frugifer.
bzucht-baerheyd. Feracitas, fœcunditas, tubertas, fertilitas
bzucht-baerlick. Fertilitat, fœcundè.
bzucht-loos. Infructuosus, *ixapros.*
Bzuten/wzeten. Suffodere terram.
Bzunte. Ager compascuus, pascuum publicum: & Carcer, custodia publica, custodia libera.
- V u
- Bueghe / buegghen.** j. boeghe/boegghen.
Buer j.bier. Ignis.
Bueren / bueren-hout / bueren-

ren-hout. Pinus siloestris,
pinaster.
Wueren/ wagen/ wæren. fæder.
 holl. Eurare, castrare.
Wupche. c. ricipulus, rete aut fo-
 prom insidiis piscium ex-
 paosum.
Wupl. Turpis, immundus, im-
 purus, fœdus, spurcus: & Pa-
 tridus, marcidus: & Ignanus,
 segnis, piger: & Sordidus,
 avarus: qui etiam è sordibus
 lucrum petit, cui odor lucri
 bonus ex re quavis.
Wupl rif. Pulvinus scopulosus.
Wuple. j. klyppe. Scopulus.
Wuplen. Conspurare, contami-
 nare, fœdare, inquinare, tur-
 pare: & Sordere, sordescere,
 tabescere, putrescere.
Wuplighepd. Sordes, putredo,
 caries, marcor.
Wuplinde. Sordes..
Wuplinde/ ligh. Cœnum, lu-
 rum.
Wupnis/ bak/ Wupnis/ kuhl/
Wupnis/ hoek. Colluviarũ:
 purgamentorum & colluicij
 receptaculum, cloaca.
Wupz, buer/ vier. Ignis, &c.
Wupzster. compsn. j. schooz-steen.
 Focus.
Wupzster / vier- teple. Foculus,
 ignitabulum.
Wupst. Pugnus, contracta vel
 compressa manus. **Wupstik.**
 Pugillus.
Wupst- haemer. j. her- haemer.
 Cestra: malleus militaris fer-
 reus, qui pugni formam ple-
 runque refert.
Wupst- loock t'eten gheut. adag.

Infringere colaphos, infrin-
 gere alapas, os pulsare, depal-
 mare, pugnis ferire, contun-
 dere.

Wupst- slaggh Pugnis, colaphus,
 alapa.

Wupster. j. Wupzster. Focus.

Wul stand. j. vol. Pleaus.

Wullen. Implere, replere, opple-
 re, farcire.

Wullegher/ bollegher. Vas vira-
 riu minus, unde reliquis ma-
 joribus mensura adimpletur.

Wulsel. Fartura, fartum, fartus.

Wulte. Plenitudo, saturitas.

Wunte. j. fonte. Fons sacer.

Wuntigh/ wuntigh. Mucidus,
 situm respiciens.

Wurcht. j. wurcht. Timor.

Wutsel/ wutsel. Panniculus.

V V A

Wach. Cera. q. d.
 wach. i. v. dus. len-
 rus, mollis: qua va-
 riome & pærdy. ce-
 ra mollita Grecis

dicitur.

wach/ licht. Cereus.

wach/ gheel. Cereus, cerinus
 color

wachsen. Cerare, cera obdu-
 cere.

wachsen. Cereus, cerinus.

wachsen keerse. Cereus, cande-
 la è cera.

Wachte/ waecke. Custodia: &
 Cautio.

wachte/ schaer- wachte. Excu-
 bia, castrensis vigilia, statio.

wachte houden. Excubare, vi-
 gilare excubias siue vigilias
 agere;

- agere, agere stationem.
Wachten. Custodire : & Ca-
 uere.
**wachten ende onthoudē si sel-
 uen.** Continerē se, abstinere.
Wachten/bet-wachten Expe-
 ctare, morari, demorari, op-
 periri, praestolari.
wachten ende bespieden Insi-
 diari, obstruere, speculari, ex
 insidiis aucupari, captare.
wachten. j. wachte houden.
 Excubare.
Wacht-hond. Canis domesti-
 cus, vilaticus, canis peruigil.
wacht-hups / waech-hups.
 Statio : locus ad excubias
 agendas designatus.
wacht-meester. Praefectus vigi-
 lum. & Tesserarius.
**wacht-ronde / tonde / rond-
 wachte.** Circuitores.
wacht-tojn/kort-tojn. Specu-
 la: locus editus vnde speculari
 quis potest.
wachter. Custos.
wachter. Excubitor, custos, vi-
 gil.
wachter op den wacht-tojn.
 Excubitor specularius.
Wachtel. sax. sicamb. j. quackel.
 Coturnix.
Wachtel-boom. vetw. Iunipe-
 rus.
Wack. Vdus, vuidus, humidus,
 madens, solutus, latus, liqui-
 dus, mollis : & Lentus, flexi-
 bilis.
wack/weeck/ swack. Debilis,
 imbecillitas.
wack weder. Caelum vdum si-
 ue vuidum, aër humidus.

wacke toebt. Virga lenta, flexi-
 lis, minimè fragilis.

wack van vscgaem. Agilis, fle-
 xibilis, expedito corpore.

wackhepb. Mollitia, mollitiest
 & Debilitas, imbecillitas.

Wacker. Vigilans, vigil, insom-
 nis, expectatus, expergesa-
 ctus: & Gnavus, impiger, ve-
 gerus, strenuus, agilis, expe-
 ditus.

wacker zitt. Vigilare.

wacker maechen/wecken. Ex-
 pergesacere, excitare è som-
 no.

wacker worden. Expergesci,
 expergescieri, excitari è som-
 no.

wackerhepb. Vigilantia : &
 Agilitas.

wackerlick. Vigilanter, agili-
 ter.

Wad. j. waede. Vadum.

Wadden. j. waeden. Vadare.

Waddinghe. holl. fris. Scipimen-
 tum aggeris, litoris, siue
 ripae.

Waecke. j. wachte. Vigilantia, ex-
 cubia.

waechen. Vigilare, excubare,
 vigilias vel excubias agere: &
 Lucubrare, elucubrare.

waech-hups. j. wacht-hups.
 Statio.

waech-tojn. j. wacht-tojn.
 Specula.

waecher. Vigil, excubitor.

Waede. Vadum, ital. gnado.

waeden/wadden. Vadare, va-
 dum transire, ital. gnadare.

waede/waep. sicamb. j. wou-
 wer. Piscina.

Waede. *ger. sax. Sura: & sicamb.*
Poples.

Waede/waet/ghe-waede/ghe-
wand. Vestis, indumentum.

waed-sack/waet-sack. Hip-
popera, pera.

Waedener/waddener. Parazo-
niū, pugio de zona pendens.

Waesel. Laganum, popanum,
crustulum, libum, placenta,
efcharites.

waesel-fjler/koek-fjler. Ar-
topta.

Waeghe. *ger sax. sicamb. Gurges:*
& Fluctus: & Piscina. Becano
dicitur Fluctus ventorum im-
petu crispatus *gall. vague.*

waeghe-schot. Lignum scrinia-
rium, materia scrinaria: *Beca-*
no dicitur lignum excrescēs in
modū vndarū sese crispantiū

waeghe-schorten besetsel.
Opus intestinum, subli-
cium

Waeghe. Libra, trutina, sta-
tera.

waegh-balck. Librile, scapus
libræ.

waegh-fjler. Librile.

waegh-meeſter. Libripens, præ-
fectus explorandis ponderi-
bus, zygotates.

waegh-deute. Agina: qua inse-
ritur scapus trutinæ, *id est*, in
quo trutina agitur & ver-
titur.

waegh-schaele. Lanx: *& me-*
saphoricæ, Alea, fortunæ casus.

waegh-schotel. Lanx.

waegh-ſtand. Aequilibrium,
libramentum.

waegh-tongheſten. Examen,

bilancis siue stateræ lingua.
waeghen/ ghe-waeghen. Mo-
uere, librare.

waeghen. Iactare omnem aleã,
extremam aleã experiri, for-
tunam tentare, euentum for-
tunæ committere siue expo-
nere, vltima experiri, re for-
tunæ arbitrio committere,
committere rem fortunæ, ca-
ſui: audere.

waegh-hals. Audens, audax.

waegh-hals. Miles leuis ar-
maturæ, expeditus, ferentia-
rius, veles rotarius.

waegh-spel. Alea, ludus alex,
ludus tesserarius.

Waeghen. Currus, plaustrum,
vehiculum, sarracum, car-
pentum, cisium, petorri-
tum, effedum. *Dicitur waegen*
Becano, quod inter duos axes longo
ductu pendens quodammodo libre-
tur tremat que sub pondere.

waeghen. Septentriones, ar-
ctos, plaustrum: sydus simile
plauſtro.

waeghen van wijn-gaerd. Ar-
cella vitis.

waeghen. j. waeghen-bozgh.
Schema, pegma.

waeghen-ackle. Axis.

waeghen-bozgh. j. waeghen-
ſchantſe. Propugnaculo con-
ſertis curribus exstructum.

waeghen-bozgh. j. ſpiel-wae-
ghen. Pegma, lignea machi-
na in alrum educta, de loco
in locum portatilis; aut quæ
vehi potest, vt in pompis ſie-
ri solet.

waeghen-hupue. Tympanum,
tegges

- reges quo currus operitur.
waeghen-leeren. Spondæ cur-
 rus, lateralis structura currus,
 scalæ currus.
waeghen-leefe. Orbita, vesti-
 gium rotæ decurrentis in
 via.
waeghen-lieden. Aurigæ.
waeghen-loopigh. Agitatus,
 incitatus, vehemens, indomi-
 tus.
waegen-loopigh peerd. Equus
 furens, indomitus, currum ra-
 ptans, siue rapiens.
waeghen-mæcher. Carpentari-
 us, effedarius, plostrarius si-
 ue plaustrarius.
waeghen-man. Auriga, auriga-
 rius, carucarius: & Arcto-
 phylax, bootes: sydus quod in
 modum bubulci plaustrum
 sequitur.
waeghen-peerd. Iumentum
 plaustrarium vel plostrariû,
 equus vehicularis, vectarius,
 carpentarius, funalis, helcia-
 rius, iugalis.
**waeghen-schantse/ waeghen-
 boogh.** Propugnaculum ex
 consertis curribus constru-
 ctum: bigarum munitio.
waeghen-schor. j. waeghe-
 schor. a waeghe/ *sed est*, fluct^o.
waeghen-slagh. j. waeghen-
 leefe. Orbita.
waeghen-smeer. Axungia, vn-
 guen vehiculare, pinguedo
 inueterata qua axes curruû
 inunguntur.
waeghen-spel. Spectaculum.
waeghen-spelder. Scenicus, hi-
 strio.
- waegen-sterre.** Vîsa, arctos, si-
 gnum septentrionali polo ni-
 xum.
waeghener. j. waeghen man.
 Auriga.
waeghelen. j. waggghelen. Agi-
 tare, motitare.
Waerpe. j. waerde. Piscina.
Waepen. Flare, spirare: & Ven-
 tilare.
waeper. Flabellum: & Musca-
 rium.
waepinghe. j. wind. Vetus, æ-
 ris fluxus, flabrum, flamen.
Wael/ woel-not/ waef-pot. j.
 Wale/wal-not/wal-pot.
Waele. *vetus.* Electio, delectus,
 optio.
Waen. Opinio: & Præsumptio.
waenen. Opinari, opidiônê ha-
 bere, putare.
waen-stoel-ganck. Tenasmus,
 crebra & inanis egerendi vo-
 luntas.
waen-teecken. Præfagium.
waen-troost. j. wan-troost.
waensch Opinione conceptus.
Waepen. j. wapen.
Waer. Vbi, in quo loco.
waer. Quo, ad quem locum.
waer-hp. Vnde.
waer deur. Qua.
waer deur. Vnde.
waer-henen. Quo, quorsum.
waer-tor. Quorsum, ad quid.
waer dattet zÿe. Vbiubi, vbi-
 cunque.
waer-om. Quare, quamobrem,
 quapropter, quid, quidnam,
 quid autem.
waer-waert. Quo, quonam,
 quorsum.

Waer. Verns.

waer maechen. Ratum facere, approbare, comprobare, reipsa praeferre.

waer-nemen. Obseruare, ratione habere, habere curam; *gall. prendre garde.*

waer-schijn. Verisimilitudo.

waer-schijnigh. Verisimilis, rationi consentaneus.

waer-schouwen. Monere, praemonere, commonefacere, significare, docere, certiores reddere.

waer-segghen. Verum dicere,

waer-segghen. Augurare, augurari, diuinare, hariolari, vaticinari, praesagire, coniectare, coniecturam facere.

waer-seggher. Augur, diuinus, fatiloquus, fatidicus, hariolus, vates, mantes: haruspex: extispex: metoscopus: chiromantis, chiromanticus: physiognomus.

waer-seggherle. Fatidica, fatiloqua, vates, hariola.

waer-seggherle / waer-segghinghe. Augurium, auspicium, haruspicium, hariolatio, haruspicina, vaticinium, vaticinatio, diuinatio, oraculum: chiromantia, physiognomia.

waer-teecken. Indicium veritatis, indicium certum, argumentum certum.

waerachtigh. Verax, veridicus, verus: & Verisimilis.

waerachtighheyt. Veritas: & Verisimilitudo.

waerachtighlick. Verè, cer-

tè, reipsa.

waerlick. Verè, reipsa, profectò, certè, certò, ne, quidem, equidem, sanè.

Waerd. *vetus.* j. woerd. Verbum. *bim.* heur-waerde.

Waerd. j. woerd. Dignus.

Waerde. *vetus.* Custodia. *vulgo* guardia.

waerden. *vetus.* j. waeren. Custodire.

waeren/waerde. *vetus.* Custodire, seruare, obseruare, cauere, tueri, defendere, immuè seruare. *gall. garder. hisp. guardar. ital. guardiare.*

waeren. Vindicare, asserere.

waer-boeghe. j. waerands. Afferctor, auctor, euictione praestans.

waer-boeghen. j. waeranderf. Afferere, vindicare.

waer-byef. Literae assertoriae, literae rei venditae.

waer-gheld. Anchoramentum, arrha.

waer-schay. Cautio, satisfactio, vindicta, assertio.

waer-schay doen. Cauere, satisficere.

waer-schay belouen. Promittere de euictione.

waerder/ ken-pennick. Anchoramentum, arrha, arrhabo.

waerder. *vetus.* Specula, pharus.

Waerande. *vetus.* Custodia: & Defensio.

waarande. Roborarium, vinarium, cunicularium, lepatorium: locus sepeus vbi ferè inclusè custodiuntur & asseruantur. *gall. garanne.*

waer

waerande. *vetus* Indemnitas: & Fideiussi: & Satisfatio.
waerande-gerande. Assertor; auctor, euictionem præstans, defensor, causam alterius suscipiens *vulgo* vvaranda & vvarandator.
waerandéren. *vetus.* Defendere; protegere.
waerandéren Causam alterius suscipere, defensorem se profiteri, cauere, asserere, satisficere, indemnem seruare, vindicare. *vulgo* guarretare. & guarentisare.
waerdépn. Custos. *gal gardien.*
waerdépn. j. **waerdépn.** Præfectus monetæ, æstimator monetæ, pensicator, pensiculator.
waerdéren. j. **waerdéren.** Censor.
Waer-wolf j. **weer-wolf.**
Waere. Mex. mercimonium.
Waeringh. Pergula, excursus per totam nauim.
Waerm/warm/warm. Calidus, calens.
waerm houden. Fouere, confouere.
waerm werden Calciferi, calcescere, inqallescere.
waerm zjn. Calere.
waerm-moes / waerm-moef-krupd. Oulus, olus coctium, herba esculenta dicitur waerm-moes / q.d. calidum pulmonum: licet hæc uoce herba non tantum elixir aus coffee, sed frigida & cruda etiam apud nos uocentur.
waerm-moef-hof. Hortus.
waerm-moef-krupd. Oulus.

waerm-moef-mercht. Forum olitorium.
waerm-sante/waerm-ghifte *frif.* Cyceon, miscellanea potio q.d. calidum donum.
waermen Calcifacere.
waermte. Calor.
Waesem/wasem. Vapor.
Waeligh sand. Arena subnigra puluini: puluinus subniger.
Waelsténe. *vetus* j. woestijne. Vasta solitudo. *vulgo* vastina.
Waet/ghet weet. *vetus.* Vestis, vestit^o *hinc* lijn-waet/kerck-ghet-waet/ &c.
waet-sack/ waetscher/ wet-scher. Ascopera, mantica.
Waet/waete. Acies, acumen.
waete hâ het mes. Acies cultri.
Waeter. Aqua, lymphâ, latex, vpdâ.
waeter/ pisse. Urina. **Waeter** maechen. j. pissen. Reddere lorium.
waeter/waeter-suchte. Hydrops. Het water laeden. Laborare hydrope.
waeter-alf. Dæmon aquaticus, Ennosigæus, Neptunus.
waeter-bach. Cisterna: & Alueus, vrnarium.
waeter-haere. Vnda, fluctus.
waeter-beckigh *stâd.* j. waeter-loopigh. Saluans.
water-becken. j. **water-loopigh zjn.** Salipare, &c.
waeter-beke. Torrens, riuus.
waeter-djup. Scillicidium.
waeter-galle. Humor biliosus & amarus ventriculû obsidês.
waeter-ganck. Aquagium,

aquæ ductus.
waeter-gheute. Alluies.
waeter-groet. Elix, sulcus
 aquarius.
waeter-hoen. Fulix, folica, gal-
 lina aquatilis.
waeter-hond. Canis aquati-
 cus, canis villosus.
waeter-hanne. Hydria, aqua-
 lis.
waeter-kant. Ripa, litus, cre-
 pido, margo, ora terræ quam
 aqua alluit.
waeter-krupke. Hydria, vr-
 ceus, aqualis.
waeter-ladinghe. Hydrops.
waeter-laet. Aqueductus, ri-
 us.
waeter-lepe. Aquæ ductus.
waeter-loop. Aquagium, aquæ
 ductus.
**waeter-loopigh / waeter-bee-
 kigh.** Saluans, cui salua in
 ore crescit: ☉ Appetens.
**waeter-loopigh zjin / waeter-
 becken.** Saluare, saluare ore
 siue rostro concipere: ☉ Ap-
 petere, appetentia rapi: ☉ In-
 citari in Venetrem.
waeter-meulen. Hydromela,
 inolaquæ vr aquarum rota-
 tur.
waeter-meulen-radt. Tym-
 panum.
waeter-necker. Dæmon aqua-
 ricus; Neptunus.
waeter-pas. Perpendicularum,
 ibella.
waeter-peerd. Hippopotamus.
waeter-peper. Hydropiper, pi-
 per aquaticum.
waeter-ratte. Glis aquaticus.

waeter-schap. Aquagium, aquæ-
 ductus.
**waeter-scheuten / onder-ghe-
 was.** Stolones.
waeter-slanghe. Hydrus, che-
 lydrus, cobydris, serpens aqua-
 ticus, natrix.
waeter-spinne. Tipula, vermis
 leuissimus super aquas cur-
 rens.
waeter-steen. Vrnarium, lau-
 trina: aquarium, aquariolum:
 coquina fusorium: locus vbi
 vasa escaria eluuntur.
waeter-stroom. Fluctus, vnda,
 flumen.
waeter-suchte. Hydrops, aqua
 interc?, aquosus humor, aquo-
 sus languor.
waeter-suchtigh. Hydropicus,
 tympanicus.
waeter-swert. Aquilus, fuscus,
 subniger, glaucus.
waeter-vanck. Cisterna, aqi-
 legium.
waeter-vat. Vrna, situla, trulla,
 nasiterna, vas aquarium.
waeter-bliet. Flumen.
waeter-bloed. Flumen.
waeter-boze. Elix, sulcus aqua-
 rius.
waeter-walle. Fluctus, vnda.
waeterachtigh. Aquosus.
waeterigh. Aqueus.
waeteren. Rigare aqua, made-
 facere.
waeteren / opencken. Adaquare.
waeteren den wijn. Diluere
 merum, infuscare vinum,
 Plant.
waeteren / pissen. Meiere.
waeterigh. Aquosus, aqueus.

waer

waeteringhe .j. bjencke. Aquarium.

Wastfcher .j. waet-fack. Ascopera.

Waeruerset. Liquamē. Garum, muria.

Wagge. Tibiale, fascia crurulis, pero.

Wagghelē/ waegelē. Vacillare, agitare huc illuc, motitare, cōtinuo mox huc illuc ferre.

Waghen .j. waeghen.

Wakel. *vetus.* Vicus, apostema.

Wal. *vetus.* Abyssus.

Wal. *ger. sax. sicamb.* Balena, cerus.

Wal-schot. Maris flos, spermaceti vel balenę, ambar subalbidum; q. d. balenę eiectamētum genitale, siue semen.

Wal-difch. Balena, cerus, cete, pistrix.

Wald. *ger. sax. sicamb. j. woud.* Sylua, nemus.

wald-meester. Marrifylua, alysson, aipergula odora.

Wale .j. waele. Electio.

Wale/ wael. Gallus, Gallus Belga. **Wale/walf-man** *Germanus dicitur* homo exoticus, qui aliam à Germanis linguam habet: homo alienus, qualis est Gallus, Italus, & alij qui lingua à Germanis differūt. *Polydor. Virgil. Egud. Tschndus, Ioan. Gorop. Bécannus, &c.*

Wal-berck. Cedrus Mauritanas; q. d. Betula Gallica siue exotica.

Wal-bercken hecht. Manubriū apiatum.

Wal-bercken tafel. Mensa apiata, densa quadam quasi granorum congerie crispata aut inspersa, tanquā apū excrementis passim aspersa.

Wal-hups .j. walle. Prætorium: domus perampla in agro & ruri exstructa.

Wal-not/ walsche not. *holland. j. okernot.* Iuglans, basilica, regia nux. q. d. nux Gallica siue Italica, nux Persica, è Perside scilicet translata.

Wal-pot/ wael-pot. *Ioan. j. pintc/ haluen pot. q. d.* Gallium poculum. *uulgo vvalpodium.*

Wal-stroo. Gallium, galeum luteū. **Wit wal-stroo.** Molugo, gallium album.

Wal-baerd. *vetus.* Peregrinatio.

Wal-woztel/ wael-woztel. Alus Gallicus, symphytum, mularustica, confirmamator, consolidamator.

walen. *vetus.* Peregrinari.

Walghe. Nausea, fastidium.

walghen. Nauseare, nauseam habere, fastidire.

walghigh / walghachtigh. Nauseosus.

walghinghe. Nausea, inane vomendi desiderium.

Walle. Vallus, vallum, munitio castrorum aut vrbium, mœnia, agger.

walle. Fossatum, fossa & vallum.

walle. *vetus.* Abyssus, profundum.

walle/waeter-kant. Crepido,

- ora terræ quam aqua alluit.
Walle / wal-hups, j. *woep-hups*. Præritiu: domus ampla extra urbem fossis cincta.
Walleken. *flandr.* Paruum prætorium.
Walle *ger. sax. sicamb.* Fluctus: & Scatebra.
Walle. Ebullitio.
wallen *ger. sax. sicamb.* Scaturire.
wallen / wellen. Bullire, ebullire, feruere, æstare.
wallinghe. Bullitio, ebullitio.
Wallen, j. *walen*. *vetus.* Percurrari.
Walm. Fasciculus straminis, stramen, stramentum: & Fascis straminis ardentis.
walm-assen, Fauilla straminis.
Wambes. Thorax, pectoris tegmen & amictus, præcipue constans ex lino xylino, *quod* vulgo bombasium & bandasium vocant.
Wamme. *ger. sax. sicamb.* Palear, palearia, pelles ex gutture boui dependentes.
wammen der vischen. Branchiæ piscium.
Wan, j. *wanne*. Vannus.
Wan *flandr.* Vasus aliqua parte, non omnino plenus.
wan. *vetus.* Defectus.
wandægh. *sax. sicamb.* Olim, antehac, antea.
wan-deel. *vetus sax.* Damnum.
wan-ghe-looue. Falsa fides, incredulitas.
wan-ghe-loonigh. Non fides, non credens.
wan-ghe-licht. *vetus, sax. sicamb.*
- Ex improniso.
wan-gunnen. Malefacere, inuidere,
wan-gunstigh j. *af-gunstigh*. Inuidus
wan-hæghē *vetus*, j. *mis-hæghen* Duplicere.
wan-heughen. *vetus.* Desperare.
wan-hope. Desperatio.
wan-hopigh. Desperans, desperatus.
wan-klagghen. *vetus.* Calumniari, falso queri.
wan-lust Langnor, nausea.
wan-lustigh. Languens nauticans flaccido calore, *ut interpretatur Lexis Lemnius.*
wan-raeck. *vetus.* Casus fortuitus.
wan-schapsen. *bel. fris.* Infirmis.
wan-sede. Malus mos, mala consuetudo.
wan-sinnigh. *vetus.* Demens.
wan-sinnighend. Dementia.
wan-slaepigh. Semisopius, semisomnis.
wan-troost. Desperatio.
wan-troostigh. Inconsolabilis, desperatus.
wan-trouwe. Diffidentia.
wan-trouwen. Diffidere.
wan-trouwigh. Diffidens.
wan-trouwelich. Diffidenter.
wan-wete. *vetus.* Ignorantia, dubium.
wan-weten. *vetus.* Ignorare, dubitare, delirare.
wan-wetigh. Ignarus, dubius, dubitans: delirus, delirans.
Wanck. *vetus.* Momentum.
wancke

- wanckelen.** Vacillare, labefactare, motirare, variare: & Dubitare, fluctuare.
- wanckel-baer.** Mutabilis, inconstans, instabilis, momentaneus.
- wanckel baerhepb.** Inconstantia, leuitas.
- wanckel-baerlick.** Inconstanter.
- wanckel-moedigh.** Inconstans animo, fluctuans.
- wanckel moedighepb.** Inconstantia animi.
- wancken. j. wanckelen.** Vacillare, motirare.
- Wand/ want.** *sax. fris. sicamb. j.* laecken. Panous: & Vestis.
- wād snijder.** *sax. sicamb. j.* klesmaether. Sartor.
- wand-scheren. j. djoogh scheren.**
- wand-scherer. j. djoogh-scherer.**
- Wand.** Paries.
- wand-lups/wecch-lups.** Cimex.
- Wandel.** Ambulatio, peregrinatio, iter.
- wandel ende handel.** Conuersatio, consuetudo, vsus, familiaritas.
- wandelen.** Ambulare, deambulare, obambulare, spatari: & Peregrinari.
- wandelen ende handelen met iemanden.** Versari cum aliquo, consuescere alicui, familiariter vti aliquo.
- wandelen *vetus fland.* j. veranderen.** Mutare.
- wandeler.** Ambulator: & Peregrinator.
- wandelinghe.** Iter, iter.
- wandelinghe.** Ambulatio, deambulatio, obambulatio.
- wandel-baer.** *vetus.* Mutabilis, variabilis, inconstans.
- wandel-ghefelle.** Socius iuuenis, comes.
- wandel-plaetse.** Ambulatio, ambulacrum.
- wandel-stoeken.** Accumare, arumulze, muli mariani.
- wanderen.** *sax. sicamb. holl. fris. j.*
- wandelen** Ambulare.
- Wanghe.** Gena, mala *ital. guanciatia.*
- wanghte/wangen-slagh.** Alapa, colaphus *ital. guanciatia.*
- wanghton gheuen.** Depalmare.
- Wanne/twan.** Vannus, ventilabrum.
- wannen.** Vannare, euannare, ventilare, euentilare, accrescere & frumenti retrimēta ad verulum excutere & repurgare.
- Wanseh.** Alactis, lepidus, venustus, scitus.
- Want.** Quia, quoniam, nam, enim, quippe, quandoquidem.
- Want. j. wand.** Pannus, vestis.
- Wante.** Chirotheca, manica. *vulgo gāta. gall. gante. ital. gante. hisp. guante.*
- wante. j. wanghte.** Alapa, colaphus.
- Wapen.** Arma, armatura.
- wapen/wreck-tuygh.** Instrumentum officis.
- wapen wapen torpen.** Ad arma vocare, ad arma exire.

- gall. alarme q. d. ad arma.*
wapen ende leghel. Insignia,
Fr. orum: signa, orum.
wapen in den schild oft helm.
 Arma clypearia, in signe, in-
 signia, imago gentilitia, gen-
 tilitia armorū insignia, sym-
 bolum clypei.
wapen-draegher. Armiger.
wapen-hups. Armamentariū.
wapen-topp. *vetus fland.* Con-
 cursus ad arma.
wapen-loos. Inermis.
wapen-riem. Baltheus, bal-
 theum.
wapen-rock/rjd-rock. Sagū,
 militare indumentum, quod
 armis superinduitur: eph-
 efris: paludamentum.
wapen-teecken. Insignia, si-
 gna.
wapen-schouwinghe. Armilu-
 strium, armorum illustratio.
wapen-tier. *vetus.* Eques cata-
 phractus, armiger.
wapen-tuygh. Armamentum.
wapen-baegher. Politor ar-
 morum.
wapeninghe. *vetus.* Armatura.
wapper/wippe. Tollenon.
wapper. Flagellum, lorum.
wapper. Cæstus.
wapper. Librillum.
wapper. Plumbata, martiobar-
 bulus, pila plumbæ.
wapperen. Pendere.
wapperen Vacillare, motirare,
 agitare, librare, vibrare.
Ware/warande/warm/ &c. j.
 waere/waerande/waerm/
 &c. et.
Warren. j. werren.
- Wars/warft/waerfle. j. wers.**
Was j. wachs. Cera.
Wasch. Lotio, lauatio, lotura.
waschen. Lauare, ablucere,
 elucere.
wasch-aerde. j. bol-aerde. Ter-
 ra Cimolia.
wasch-blouwvel. Malleus koto-
 rius.
wasch-hups. Lauatrina, la-
 cus.
wasch-kuppe Labrum, labrum
 eluarium, vas in quo fordes
 vestium eluuntur.
wasch-plaette. Lauatrina.
wasch-tobbe/wasch-kuppe.
 Labrum.
wascher. Lotor.
wascherfle. Lotrix.
wascherffe. Lotura: & Laua-
 trina.
waschinghe. Lotio, lauatio, lo-
 tura.
Wast ger. sax. sicamb. Cæspes.
Wast. vetus. Fax.
Walem. fland. Vapor.
walmen fland. Vaporare.
Wasse. Incrementum, accretio.
wassen. Crescere, excrecere,
 accrescere, augefcere, audau-
 gescere, ingrandescere, incre-
 mentum recipere, adulescere.
wal-haer. Adulescens, vicens.
wal-dom. Incrementum: &
 Emolumentum.
Wat. j. wad/wade. Vadum.
Wat/ew at. Aliquid, quid, quid-
 piam, quicquam, nonnihil.
Wat? Quid?
wat ist dan? Quid tum? quid
 tum postea?
wat groote pijn. Quarus do-
 lor,

lor, quam magnus dolor.

Water. j. waeter. Aqua.

VV D

Wder. j. uder. Bouis feminæ
vber.

VV E

Webbe. Tela, textus, textum,
textura.

webbe. Fascia, tænia: & Cingu-
lum, cinctus, us.

web-bjaed. Stamen.

web-boom. Liciatorium, iugū.

Werb. j. wegh. Via, iter.

Wecken/ wacker maecten.

Excitare, euigilare.

wecker. Horologium excita-
torium.

Wedde. *vetus fland. holl.* Merces,
præmium: & Pignus, deposi-
tum: & Fides data, sponsio:
& Dos.

wedde-bode *flandr. j.* klupner.
Exactor, executor rei iudica-
tæ: *forte à wet. i.* senatus, ma-
gistratus. *q. d.* nuncius magi-
stratus.

wedde-loop. Stadium. *Ter*

wedde-loop loopen. Curre-
re stadium, currere in stadio.

wedden. Certare pignore, de-
certare pretio.

wedden est *hij* settē. Deponere

wedden *fland.* Spondere, polli-
ceri.

weddinghe Certatio, decerta-
tio: & Sponsio: & Pignus: &
apud Fland. Literæ vel instru-
mentum quo emptor prædij
urbani vel rustici promittit se
pretium constitutum ven-
ditori soluturum.

weddinghe doen. Sponsionem

facere, deponere, certare pi-
gnore.

Wede. *vetus.* Virga.

wedeken. Virgula, vimen.

wederisk. Lyfimachium, sali-
caria.

wede-hoppe. *fax. sicamb.* Vpupa.

wede-maend / weed-maend /
wepd-maend. Iunius. *dicatur*
& weder-maend.

wede-wael. Galgulus, auis co-
lore flauo. *uulge* vvidevnullus.

wede-winde. *vetus.* Hædera.

Weder/wedder. Tempus, tem-
pestas, aura, cælum.

weder-haen. Gallus tempesta-
tis: qui peculiari quadam fa-
cultate ad indicandum æris
suo cantu mutationes prædi-
tus videtur.

weder-haen. Triton, bractea,
auræ ventorumque index,
galli præsertim specie, qui
summis turriū metis impo-
nitur.

weder-licht. Fulgetrum, fulge-
tra, fulgur, coruscatio.

weder-lichten. Fulgurare, ful-
minare.

weder-maekster. Saga, vene-
fica, pharmaceutria. *q. d.* tem-
pestates excitans incantatio-
nibus.

weder-maend/wedder-maend.
fax. sicamb. Iunius.

weder-boghel / wind-boghel.

Arquata: genus gallinular, vē-
torū & tēpestatū prognosticū

weder-wijs. Præfagus siue præ-
seius futuræ tēpestatū: qua-
les ferè sunt valetudinarij, æ-
ris intemperiem præfagiētes.

- Weder/ weder.** Vter. **Weder**
gehoj fleur. Vtrum maus,
 mori an miserè viuere?
Weder. Rursus, iterum, denuo,
 ab integro, de integro.
Weder. Contra, aduersum.
weder-barren. Regenerare.
weder-bjenghen. Referre, re-
 portare, reducere.
weder-bo;stigh. Stomachosus,
 iracundus, rebellis.
weder-d;ghe Ovis reitula.
weder-deghigh. Reticulus.
weder-dood. Trichomanes, po-
 lyrricom, herbe genus.
weder-dooper. Anabaprista.
weder-d;aeghen. Reportare.
weder-epfichen. Repetere, re-
 noscere.
weder-garde . Consors, com-
 par.
weder-gaen Redire, reuert.
weder-ganch. Reditus.
weder-gheldè. Retribuere, re-
 pendere, rationem reddere,
 vicem reddere.
weder-gheldinghe . Retribu-
 tio, talio, æqualis redditio.
weder-gheweys . j. weder-
peps.
weder-ghuen. Reddere, resti-
 tuere, retribuere, referre.
weder-haelen. Referre.
weder-houden. Retinere, con-
 tinere: Coh bere, resistere.
weder-keer. Reuersio, reditus.
weder-keeren. Reuert, regredi,
 redire.
weder-keerigh Reciprocus.
weder-keertlich Reciproçè.
weder-klanch. Sonus resonans
 siue resonans.

- weder-klanch der stem.** Echo,
 reflexio vocis siue soni.
weder-klanchen. Resonare.
wedet-komen. Redire.
weder-komste. Reditus.
weder-krigghen. Recupetare,
 redipisci.
weder-krigghlich. Recupeta-
 bilis.
weder-legghen. Reponere.
weder-legghen. Recipere, repu-
 diare, recusare, refellere, refu-
 tare, redarguere.
weder-lepden. Reducere.
weder-lesen Relegere.
weder-loon. Remuneratio, re-
 tributio.
weder-loonen. Remunerare,
 remunerari, retribuere, com-
 pensare, beneficium reddere.
wedet-maechen. Reficere, re-
 stituere.
weder man. Aduersarius.
weder-nemen. Recipere, resu-
 mere.
weder-om. Iterum, rursus, rut-
 sum, denuò.
weder-om begheeren. Repo-
 scere, repetere.
weder-om bjenghen. Repor-
 tare, referre.
weder-om d;aeghen. Repor-
 tare, referre.
weder-om gaen. Redire, repe-
 dare, remeare, repetere.
weder-om lepden. Reducere.
weder-paer . Compar, con-
 sors.
weder-partje . Pars aduersa,
 pars altera, aduersarius.
weder partjdigh . Aduersa-
 rius.

weder-

weder-peps/ weder-ghpeps.

Remortus, vellicatio, accusatio conscientiae.

weder-rechten. Restituere.

weder-roep. Reuocatio, retractatio, palinodia.

weder-roepen. Reuocare, retractare, palinodiam canere.

weder-saeker Aduersarius, contrarius, inimicus.

weder-schal. Echo, reflexio soni

weder-schap. Contrarietas.

weder-schynen. Resplendere, relucere.

weder-schryuen Rescribere: & Contra scribere.

weder-schryft. Cōtrascriptum.

weder-schuld. Nomen, id quod nobis debetur: æs meum, æs nostrum, æs suum, quod alij nobis debent.

weder-segghen. Repetere, referre: & Contradicere, recusare, negare, prohibere, refragari.

weder-senden. Remittere.

weder-sien Iterum videre.

weder-sien. Despicere, contemnere, auersari, vultum auertere à re contempta.

weder-sien est veracht. Despectus.

weder-syds/ wederlydens. Vtrinque.

weder-sins. Contrario modo.

weder-slaen. Repercutere, referre.

weder-slagh. Repercussus, us.

weder-slagh des ghelupds.

Echo, reflexio soni, vocis repercussæ representatio.

weder-spannen. Obtendere,

tendere aduersus, repugnare.

weder-spannigh. Repugnans, repugnax, contumax, pertinax, obstinatus, calcitrosus: & Retractans.

weder-spannighewd. Repugnantia, contumacia, pertinacia, obstinatio.

weder-spozigh. Calcitrosus.

weder-spaecke. Contradictio, obiectio.

weder-spreken. Contradicere, obloqui.

weder-staen. Resistere, obstinere, repugnare, reniti, obniti, refragari.

weder-stād. Resistētia, renixus.

weder-stoot. Repulsus, us: & Aduersitas.

weder-streuen. Repugnare.

weder-streuygh. Contrarius, repugnans.

weder-taelt. Responsio: & Cōtradictio.

weder-taelen. Respondere: & Contradicere.

weder-ticht. Relatio actionis. *vulgo* reconuentio.

weder-ticht doen. Referre li-rem, iudicium, actionē. *vulgo* reconuenire.

weder-toon. Resona vox, resonans sonus.

weder-toonen. Resonare, sonū referre.

weder-baeren. Euenire, obuenire, aduenire, contingere.

weder-barren. Aduersè contingere.

weder-was. Animal siue arbor decrescens, q. d. contra cresceus.

weder-

weder-waffen. Decrescere, cōtra crecere.
weder-wertigh. Rebellis, repugnans.
weder-wille. Rebellio.
weder-willigh. Inuitus: & Rebellis.
weder-woord. Contradictio.
weder-woordigh. *versus.* Contrarius.
weder-waetke. Vindicta, vltio
wedveren/weeren. Resistere, aduersari.
wederigh. Aduersus, aduersarius, contrarius.
wederinghe. Contrarietas, aduersitas, aduersum, res aduersa siue contraria.
Weder/weer/vam. Aries. *Dicitur weder / ab aduersando, quod sit pugnae, bellator, & cornu ferrox in hostem crebro ictu feratur.*
weder/weer/haemel. Vcrux, aries castratus.
weder-lam/weer-lam. Agnus.
Weduwael. Oriolus, galgulus.
Weditoz. Vidua, mulier orba viro, mulier vidua.
weduwe-schap. Viduitas.
weduwet. Viduus, vir viduus.
weduwelicken staet. Viduitas.
Wee. Vx: interiectio dolentis.
wes. Dolor.
wes-daeghe. *sax. scamb.* Langueur, tormentum.
wes doen. Dolere.
wes doen. Dolor vehemens, tormentum, languor.
wes-klaeghen. Lamentari.
wes-moed. Luctus, pusillanimitas.
wes-moedigh ween-moedigh.

Lugubris, lachrymabundus, ad lachrymas pronus, pusillanimitas.
wes-wijte/wee-witte. *versus stad.* Dolor, calamitas.
Weech. j. **weegh.** Paries.
Weeck/ endt/ endt-boghd. Anas.
Weeck/wepck. Mollis, victus, tener.
wreck ghe-soden en. Quam molle, tremulum, sordibile.
wreck-been/ weck-beenken. Cartilago.
wreck-sinnigh. Mentis inops.
wreckachtigh. Molliculus, tenellus.
wreckelinck. Mollis, effeminatus.
wreckelick. Molliter, tenerè, teneriter.
wreckhepd. Mollities, teneritudo.
wrecke stant. j. **wepcken.** Mollire, macerare.
Weed/weedte. Glastū, ifaris, valgo guadū. *gall. guede, guede, ital. guado: quae autem nobis in facit.*
Weed-assen. Cineres ex pinu arbore cōbusta, cineres pini.
Weed-maend / weede-maend. *stant. lunius. dicitur etiā wepmaend & weede-maend.*
Weede/weede. *sax. sicabr.* Vpupa.
weed-hoppe / weede-hoppe. Vpupa.
Weegh/wand. Paries.
weegh-lups/wand-lups. Cimex.
wegh-slecke / weegh-slecke / hupf-slecke. Cochlea nuda, limax.

Weel-

- Weelde.** j. *weelde.* Voluptas.
Weehen. Vagire.
Weele. *vetus.* j. *bliet/blietken.*
 Riouus.
Weerne. *sax. fris.* Domus parochi, ædes curionis: flaminia, domus flaminis.
Weerne. Ploratus, fletus, luctus.
Weenen. Plorare, flere, lachrymari, lugere.
Ween-moedigh. j. *wet-moedigh.* Lachrymabundus.
Weenende. Lachrymans.
Weeninghe. Ploratus, fletus.
Weeningh. Genus anseris vario colore, semper streperi.
Weer. j. *weder.* Aura, cælū, aër.
Weer-wolf/waer-wolf. Lycaō, lycanthropos, verſipellis nycterobi⁹, larua, marmolyccū, terriculū, spectrū. *g d. lup⁹ aërius.* *gall. loup garou, loup uvarou.*
Weer. j. *weder.* Iterū: & Cōtra.
Weer/wepz/ghe-weer. Arma, municio, defensio: & Propugnaculum: id quo vim arcemus, nosque defendimus.
Weeren/wepjen/werē. Defendere, reprimere, arcere, prohibere, auertere, propulsare.
Weeren/weren. Durare.
Weer-baer. Bellipotēs, bello aut armis aptus.
Weer-haemer. j. *hepz-haemer.*
Weer-loos. Inermis: & Bello sine defensionis ineptus.
Weer. j. *weder.* Vernex, aries castratus: & *campin.* Aries.
Weeren bleesch. *fland. holland. zeland. sicamb. j. gamelen bleesch.*
Weer. Callus, callū: & Nodus, tuber.
- weer-oochte.** Hordeolum, grādo, chalaza, chalaziō, exiguū tuberculum in palpebris, aut circa palpebratum crepidines
weerachtich. Callosus.
weeren/ber-weeren. Callere, callescere.
Weerd/weert. *vetus.* Insula: & Propugnaculum: agger.
weerd-ribbe / waerde-ribbe. *vetus.* Cella interior: & Latrina, cloaca.
Weerd/waerd/weerdigh. Dignus.
weerd. Carus, charus.
weerd zjn. Valere, in pretio esse
weerde. Valor, pretium.
weerdéren/waerdéren. Aestimare, appretiare, taxare, pretiū imponere, pēſiculare, pēſitare, adzrare, ære æstimare.
weerdéren. Aestimator, pensitator, pensiculator.
weerdepn. j. waer-depn. Praefectus monetæ: æstimator.
weerdéringhe. Aestimatio.
weerdigh / waerdigh. Dignus, condignus: & Honorandus, venerandus.
weerdighepd. Dignitas: & Honor, honos, splēdor, amplitudo
weerdighlick. Dignē, cōdignē: & Amplē, magnificē, splēdidē
Weerd. Hospes, caupo, stabularius: & Conuiuator.
weerdinne. Hospita.
weerd-schap. *sax. sicamb. holland. fris. stad.* Conuiuium, epulū, epulare conuiuium: & Nuptiæ, conuiuium nuptiale.
weerd-schappē *sax. fris.* Epulari
weerdſ-hups. Caupona, diuersorium,

- forium, hospitium.
Weeren. Callere. *vide* **Wet.** j.
 Callus.
Weeren. Defendere. *vide* **Wet.**
 Arma, defensio.
Weeren/weren. Durare.
weerrigh/durrigh. Durabilis.
Weereld. j. **wereld.** Mundus.
Weese / weef-kind. Pupillus,
 orphanus.
weesen-hups. Orphanotrophii
weesen-meester. Orphanotro-
 phus, præfectus pupillorum.
weeselingh. Pupillus, orphanus.
Werte j. wert. Glastum.
Wessel/wenel. *ss.* **streme** Vibex.
wessel. Pustula siue tumor exilis
 ex aculeo mulcæ, apis, vel spæ,
 vel mortu pulicis.
Wegge/wigge. *ger. sax. sicabr.*
holl. fland. j. **veptel.** Cuneus.
wegge. Panis tritice^{us}: libū cunei
 aut noue lunæ formā referēs.
wegge/botet-wegge. *sicamb.*
 Buryū cunei instar formatū.
Wegghelen/ wigghelē. Volue-
 re, inuoluere.
Wegghē. *vet. sax. sicab.* Mouere.
Wegh. Via, iter.
wegh. A, ab, de.
wegh. A page, apagete.
wegh-blaederē. j. **wegh-bzee.**
 Plantago, arnoglōssa.
wegh-bzee. Plātago: herba pas-
 sum in plateis siue viis nascēs.
wegh doen. Amouere, semoue-
 re, remouere, amoliri, auferre,
 tollere, asportare.
wegh-dryuē. Abigere, ppellere
wegh gaen. Abire, recedere,
 discedere.
wegh-ghenen. Donare, dona-
 rione alienare, dilargiri.
wegh-gheselle. Comes.
wegh-gras. Polygonum, pro-
 serpinaca, seminalis: centu-
 dia, corrigiola, sanguinaria.
uulgo gramen viarum.
wegh-haelen Auferre, tollere.
wegh-iaeghen. Fugare, repelle-
 re, propellere, exigere.
wegh-komen. Euadere.
wegh-lepden. Abducere.
wegh-loopen. Aufugere.
wegh-maecten/wegh-gaen.
 Abire, dare se in viam.
wegh-maectē sijn goed. Abalie-
 nare bona: & Testamēto legatē
wegh-nemen. Auferre, demere,
 adimere, tollere, semouere.
wegh-repsen. Abire.
wegh-schede. Compitum, bi-
 uium, triuium, quadriuium.
wegh-schencken. Donare, do-
 natione abalienare.
wegh-schicken. Amandare, ab-
 legare, dimittere.
wegh-schijte. *sicamb. j.* **weer-
 ooghe.** Hordeolum, tubercu-
 lum in palpebris, quod quidā
 fabulantur enasci cum quis in
 via publica ventrem exonerat
wegh-senden. Ablegare, aman-
 dare, amittere, abmittere.
wegh sijn. Abesse.
wegh-sijnde. Absens.
wegh-slecke. Cochlea nudā, li-
 max.
wegh-steken. Abstrudere.
wegh-stooten. Propellere.
wegh-stricken. Amouere.
wegh-stricken. Abire, discede-
 re festi nanter.
wegh-suemmen. Abnare.
wegh-

wegh-trecken. Abstrahere.
wegh-trecken. Abire, discedere.
wegh-baerdigh. Accinctus
 itineri.

wegh-baerdigh man. Viator.
wegh-blieden. Aufugere.
wegh-brieghen. Auolare.
wegh-boerē. Abducere, auhere
wegh-werpē. Abiicere, reiiicere
wegh-werperkē. *fland.* Reiiicul^o
wegh-werpsel. Reiectamenta.
weghe. Modus, ratio: **De wege**
byenghen. Commodē applicare
 siue deducere rem aliquam,
 aptē accommodare: **Per**
 ducere ad exitum, peragere,
 efficere.

weghe. Nomen, causa, gratia,
 ergo. **Van noods weghe.**
 Necessitatis causa. **Vā Gods**
weghe. Dei nomine. **Vā des**
landf-heerēn weghe. Auctoritate
 Principis, nomine Principis.
Sp is noch maeghe van mijnēt
weghe. Integra à me virgo est.
Goet hem van mijnen weghe.
 A me salutem dic illi, meis
 verbis, meo nomine. **Betaelen**
van iemands weghe. Soluere,
 numerare, dare ab aliquo.
Wreken van alle weghe.
 Timere ab omni parte, ex omni
 parte. **Aller weghe.** Passim,
 vbiq; locorum.

weghen. Dirigere in viam, mō-
 strare iter, viam docere.

weghen ende wijzen iemandē.
 Deducere & instruere aliquē.

weghen j. waeghen. Mouere.

weghē. Librare, pēdere, appē-
 dere, pēlare, pōderare, trutinare

wegh-schaelē. Lanx.

wegher. Ponderator, pensator,
 pensitor.

wegher. j. waegh-meester. Li-
 bripens.

Wep. Serum, pars lactis aqua.

Wepck. j. weerk. Mollis.

wepcken. Emollite, macerare.

Wepde. Pascua, orum: ager pa-
 scuus vel compascuus, pratū.

wepden. Pascere, impascere, cō-
 pascere: pasci, impasci, com-
 pasci, carpere herbam, tonde-
 re, pabulari.

wepd-bod. *vetus.* j. wilghe. Salix

wepd-land. Ager pascuus.

wepd-hups. *vetus.* Prætorium:
 magnificum ædificiū in ru-
 sticis prædiis & villa urbana.

wepd-matnd. Iunius mensis:
 mensis quo pecora in pascua
 ducuntur.

wepd-man. Venator, auceps.

wepd-mes. Culter venatorius.

wepd-sack. Pera venatoria, pe-
 ra viatoria, bulga, ascopera.

wepd-boghel. Accipiter.

wepd-werek. Venatio, aucu-
 patio.

wepdenē. Venator.

wepder. *vetus.* j. herder. Pastor:
 qui pecus pascit.

wepdigh. Venaticus, venatori^o.

wepdsch. Venaticus, venatorius

Wepdelick. Magnus, validus,
 fortis, potens, bonus, probus:
 habilis, aptus: egregi^o, excellēs

wepdelick. Valde, vehementer,
 fortiter, potenter: probē:
 egregiē.

wepdelick gheestelen. Probē
 virgis cedere.

Wepfel/wepnel. Viator, stator, apparitor, accensus.

wepfelen. Vagari, vacillare, inconstantem esse: omni vento versari: nunc his nunc illis partibus fauere: colludere cū vtraque parte.

wepfeler. Homo vagus, inconstans, leuis, instabilis, vacillans, versatilis: homo lubrica & ancipiti fide, qui se diuersis applicat partibus: cothurnus, cothurno versatilior.

Wepgheren. Negare, denegare, reculare, renuere, abnuere, detrectare.

wepgheringhe. Negatio, recusatio, repulsa, detrectatio.

Wepnden. j. wenden. Vertere.

Wepn. vetus. Dolor.

wepnen. j. weenen. Flere.

Wepnigh. Parū, paulum, modicum: & Parūper, paulisper.

wepnighz. Paucitas, exiguitas.

wepnighlick. Modicè, exiguè.

wepnighsken. Perpaulum, paulillum, aliquantulum.

Wepntelē. j. wendtelen. Voluere

Wepzen. j. weren.

Wepsteren. Mobilitare ante oculos.

Weptel sicamb. j. schal-bijter. Scarabeus.

Wepte-sax sicab. j. terwe. Triticū

wepren. hzood. j. wittē. hzood. Panis triticeus.

Wepren. vetus fland. j. roetaerd. Graculus.

Weke. Septimana, hebdomas, hebdomada.

wek merckt. Nundinae hebdomadarum.

Wel. Bene, belle, v&e, probè: & Valdè: & Satis.

wel bele. Bene multi. **Wel berre.** Bene longè.

wel aen. Age, agedum, hoc age.

wel aen ;ijn. Bene valere: bene agi cum aliquo.

wel-daed. Benefactū, beneficiū

wel-doen. Bene facere: & Beneficium præstare.

wel-ghe-bojen. Generosus, nobili prosapia ortus, natalibus clarus, nobili loco natus.

wel-ghe-leghen. Appositus, cōmodus, oportunus.

wel-ghe-bal. Voluptas, delectatio, placitum.

wel-ghe-ballen. Complacere, collubere.

wel-ghe-ballen hebben. Delectari, complacere.

wel-hebben. Satis habere, fortunam satis amplas habere, iē habere, facillè habere, facillè agere.

wel-hebbende/wel-hebbigh. Satis diues, opulentus.

wel-kom ;ijn/ wille-kom ;ijn. Comiter excipi aduentu.

wel-kom ;ijt dy. Aduēsus tuus est perquam gratus: optato ades, optatus ades: optatus & gratus aduenis: expectatus venis, desideratus venis.

wel-kom heeten. Aduentū felicem gratulari alicui: saluum aliquem aduenisse gaudere.

wel-kom-gheld/in-kom-geld. Isagogicum.

wel-kom be-taelen. Isagogicū persoluerè.

wel-kom-maeltyd. Cœna viaticæ

- tica: qua peregrè reuerſi amici excipiuntur.
wel-komen. Oportunè & Oportato aduenire: & Aduentum gratulari.
wel-luſt. Voluptas, oblectamè, obiectamentum, delectatio, delectamentum, deliciæ, libido.
wel-luſtigb. Voluptarius, voluptuoſus, delitioſus, libidinoſus.
wel-luſtigblich. Voluptuoſè: & Libidinoſè.
wel-riechende. Fragens, odoratus.
wel-ſprekende. Eloquentes, facundus, diſertus.
wel-ſprekendhepb. Eloquètia, facundia.
wel-ſprekendlick. Facundè.
wel-ſtarn. Decere, conuenire.
wel-ſtaende. Decens, conueniens.
wel-ſtand. Salus, proſperitas.
wel-vaerd. Bona valetudo, proſperitas, proſpera valetudo, ſalus.
wel-vaeren. Bene valere.
wel-vaerende. Sanus & ſaluus.
Welck. Quis, quæ, quod: qui.
welck ban beyden. Vter.
welcker-lep. Qualis.
welcker-wiſe. Qualiter.
Welck *vetus.* Vietus, flaccidus, marcidus, fracidus.
welcke. *vetus.* Marcor.
welcken/ber-welcken. Marcere, marceſcere, clanguere, clangueſcere.
Weld. *vetus.* j. ghe-weld.
weldigh. *vetus.* j. ghe-weldigh.
- Welſe.** Voluptas, laſcivia, petulantia, deliciæ, luxuria.
weldigh/welberigh. Voluptuoſus, laſciuus, petulans, luxurians, delicatus, plenus deliciis.
Welſel/weluinge. Camera, teſtudo, concameratio, fornicus, arcus.
welſel ban den ſolder. Lacunar, lacunarium, laquear, laquearium, lacus: tignum concamerationis.
Welle/walle. *vetus.* Aqua fontana, aqua purealis: & Scatebra, ſcaturigo: & Fluctus.
welle/walle. Bullitio, ebullitio.
welle. Actus, arena inſtabilis omnia abſorbens & hauriès: & Charybdis, vorago, gurgis vorticoſus.
welle. Cylindrus: & Sucula: & Phalanga.
welle. Voluolus: lignum teres inſtar cylindri, quo volute æquatur ſolum: occa.
wellen/wallen. Ferueſcere, bullire, ebullire: & Scaturire, ſcaterere, erumpere.
wellen. Voluere.
wel-berd ban d'ozghelen. Pinax, ſumma tabula foraminofa organi pneumatici.
wellinghe. Volutatio & Scaturigo: & Bullitio.
wellinghe *sax. ſicamb. ſland. campin.* Puls, pulricula.
Welpe. j. wulpe. Catellus.
Weluen. Camerare, arcuare, fornicare.
weluinghe/welſel. Camera, concameratio.

Weme. j. wēme. Domus flaminis.

Weme. *fax. sicamb. j.* Spijckerbooz. Terebra.

wemelen. *fax. sicamb.* Perforare terebra, terebrare.

wemelen. Circumagere, obuersare, circumuersare: & Circumagi, obuersari, circūuersari: & Palpitare, frequenter & leuiter mouere.

Wendel. j. wīndel.

wendel-boom. Iugum, liciatorium.

wendel-graet. Cochlea, cochlis.

wendel-sterghet. *land. j.* wendel-trap. Cochlea.

wendel-steen. Cochlea.

wendel-trap. Cochlea, cochlis, scalæ cochlides, scalæ in gymnasium scantiles.

Wenden. Vertere.

wend-ijster/ byand-ijster. Craterium.

wendelick. Versatilis.

wendtelen. Voluere, volutare, deuoluere, circumuoluere, peruoluere, versare.

wendtelen int sijck. Volutari in luto.

wendtel-graet/ wēdtel-trap. j. wendel-graet.

wendtelinghe. Volutatio, volutatus, us.

Wenghel. *sicamb.* Cervical.

Wenghet. *sicamb.* Scamnum præforibus.

Wenigh. j. wēpnigh. Parum.

Wennen. j. ghe-wennē. Assuefacere.

wensel. j. ghe-wents. Assuefacio.

Wensch/wunsch. Votum, desiderium, optatum, optio.

wenschen/ wunschen. Optare, exoptare, precari, cupere, desiderare, expetere, auere.

wenschelick. Optabilis.

Wentelen. j. wēdtelen. Voluere.

Wepel *vetus flad.* Vagus: & Vacuus.

wepel/wepeler. Defunctus officio siue munere publico: liber à muniis: priuatus: vacuus à negotiis publicis.

wepelen. j. wēpfelen. Vagari, huc illuc motari.

wepel-steerten. j. wīpēl-stēerten. Morare caudam.

wepeler. j. wēpfeler. Vagus, inconstans.

wepeler. j. wēpēl. Defunctus officio, liber à munere publico.

Werck/grof blāsch. Stupa, lini stupa, linum vile, lana crassior & recrementitia.

Werck. Opus, operatio, officium, negotium.

werck maecken van eenighe saecke. Laborare de realiqua; magnifacere, magnipendere rem aliquam.

Wen werck maecken van eenigh dīnck. Paruifacere, paruipendere, nihilipendere, floccipendere, negligere res aliquam.

werckē. Laborare, operari, operam moliri, opus facere, agere.

wercken het drēgh. j. kneden. Depesere, subigere farinam.

werck-alarm. Instrumenta operariorum, arma.

werck-dāgh/ wercken-dāgh.

Dies

Dies operosus, negotiosus,
 profectus.
werck-gbierigh Operosus.
werck-hups. Officina, taber-
 na, fabrica, ergasterium, opi-
 ficis officina.
werck-lieden. Operæ, opera-
 rij, operæ mercenariæ, mer-
 cenarij, opifices.
werck-man. Operarius, opi-
 fex. **Konstigh werck-man.**
 Mechanicus, operarius.
werck-messter. Architectus.
werck-stadt/werck-stede. Of-
 ficina.
werck-steen. Lapis operarius:
 lapis qui seruit opificū ope-
 ris, vt eos.
werck-stuck. Opus.
werck-tuygh. Instrumenta, ar-
 ma, organa, armamenta, su-
 pellex.
werckelick. Operosus.
wercker. Operarius.
werckachtigh. Operosus.
Werd/werder / weerd. *vetus.*
 Insula: & Propugnaculum.
Werdel. j. **woydel.** Verticillum,
 verticillus, harpa.
Werden. j. **woyden.** Fieri.
Werder. j. **weerd.** Insula.
Were. Defensio.
were. *vetus.* Luitio. Pretium re-
 demptionis, multa pecunia-
 ria ob hominem læsum aut
 occisum.
were-gheld j. **were.** Luitio.
Wereld. Mūdus, orbis, orbis ter-
 ræ: **werē.** i. durare, perdurare.
wereldlick. Mundanus.
wereldlick recht. Ius ciuile, hu-
 manum, cæsarium, imperiale.

wereldsch. Mundanus.
weren j. **weeren.** Defendere.
weren. i. **weeren.** Durare, per-
 durare.
Werk/werue. Actio, actus: *hinc*
een-werk/ twee-werk/ eerst-
werk/ leet-werk/ &c.
Werk. *vetus.* Officina: & Villa:
 & Domus.
Werk. Acta, ægialus, crepido li-
 toris, ripa, moles, agger.
Werm. j. **warm.** Calidus.
Wern-ooghe. j. **weer-ooghe.**
Werp. j. **woyp.** Iactus.
werp/werpte. Stamen.
werpen/woypen. Iacere, iacta-
 re, ruere, mittere, iaculari.
werpen de ionghen. Fœtifica-
 re, edere fœtum, fœtare.
werp-djaed. Stamen.
werp-gaeren. Stamen.
werp-kote. Talus emissarius.
werp-mael. Iactus lapidis aut
 globi.
werp-net. Funda, verriculum.
werper/woyper. Iaculator.
werpte. j. **scheer-djaed.** Sta-
 men, licium.
Werre. *vetus.* Contestio, dissi-
 idium, inimicitia, bellum: *ul-*
go v verra, guerra, gall. guerre.
ital. gara.
werre/werringhe. Tricæ.
werren. Contendere, dissidere.
werren. Turbare, intricare, cō-
 fundere.
werren. Subigere intritam ru-
 tro.
wer-gaeren. Fila intricata,
 tricæ.
wer-gheest. Phanaticus, vesca-
 nus spiritus, spiritus contra-
 dictio.

dictionis.
wer-harch. Rutrum.
wer-boghel. Perturbator, interturbator.
werringhe. Tricæ, cōtentiones, dissidia, interturbatio.
Wers/wirg. vetus. Malus, nequam.
wers. Contrarius, aduersus. **Twers** ;jn. Contrarium esse, aduersari: & Abhorrere. *Dicitur wers per synopen. q. d. wervers.*
werselen. Reluctari, reniti, obniti.
wersel-hoofst. Refractarius, cōtumax.
werselinghe. Repugnantia, cōtrarietas.
werseler. Refractarius, contumax, trico, contentiosus.
Werte/wazte. Verruca.
Wernel/wouel. Verticulum, pessulus, repagulum, repages, *ob ex. gall. verrouil.*
wernel des hoofts. Vertex capitis.
wertelen. Pessulo siue verticillo claudere.
wernel-been. Vertebra.
wernel-wind. Turbo: ventus è depressa nube contortus.
Werneluren. fland. Tergiuersari.
Werns. j. werf. Actio, &c.
weruen. sax. franc. Agere: & Perere.
weruen/ber-weruen. Acquirere cum labore. *Berannus.*
Weruen-hout. Genus salicis ripariæ. *q. d. werf-hout. i. materia projectorum siue molis:*

conuenit enim molibus in fluminibus iactandis & firmandis. Berannus.
Wesel/weselen. Mustela. *vulgo visela, à sono quem edit. q. d. Wesel/teffe G. Agricola.*
Wesen. Esse. **Het wesen.** Status. **Het wesen des aenlichts.** Vultus, os. **Het wesen of t'gelaet.** Gestus, mores, vultus.
wesentick. Modestus, compositus, decens: vultu modesto siue venusto: & Mediocris.
wesenlicken. Modestè, compositè, decenter: & Mediocriter.
Wespe. Vespa, gal. *guespe.*
Wesse. Dilutum malti ceruisiarij: mustea ceruisia.
West. Occidens.
west ten zupden. Hypafricus.
westen-wind. Zephyrus, fauonius.
westelick. Occidentalis.
westerse zee. Mare occidentale
Wet. Lex. *Dicitur wet à weter. i. scire. debent enim leges ab omnibus intelligi, ut inhibita declinent, & permissa sectentur. l. leges. C. de legibus. Nannius in Miscel. wet quasi wot dici ait, ab albo nempe pretori.*
wet. Senatus, senatores.
wet-breker. Legirupa, qui legē frangit.
wet-ghelerd. Legisperitus, iurisperitus.
wet-houder. Iudex, nomothetes, nomophylax, senator.
wet-loos. Exlex: *avoclos, iniquus, flagitiosus.* & Excommunicatus. *vide ber-waeten.*
wettelick. Legitimus: & Legitimè,

wet

Wettigb. Legitimus. **Wettighe kinderen.** Legitimi liberi, iusti liberi, ex iustis nuptiis nati
wetten. *vetus sax. sicamb.* Multare, multam dicere vel irrogare; & Multam præstare siue dare.

Wete. Scientia; & Renuntiatio, relatio, significatio.

weten. Scire, tenere, intelligere, compertum habere, cognitū habere, non ignorare.

wetens. Scienter. **Wijns wetens niet.** Non quod sciam. **Willens ende wetens.** Ex industria, data opera.

wetenhepd. Scientia, cognitio, **wetenschap.** Scientia, cognitio.

Wetscher / waetscher / waetsack. Bulga, alcopera, pera viatoria.

Wette. *sax. sicamb. holl. j. dzencke.* Aquarium.

Wette/waete. Acies cultri.

wetten / schrpen. Acuere, excucere, acuminare, procludere, in core subigere.

wet-steen. Cos: lapis cuius in acuendo ferro est vsus: lapis naxius.

Wene. *vetus. j. webbe.* Tela.

wewel. Subtemen, trama.

wewel/wessel. *fland.* Vibex.

wewel/wewel-wozm. j. kalander. Curculio.

wewel / boon-wozm. Midas: vermiculus in fabis nascens.

wewel. *sax. sicamb. j. hornbedoz.* Scarabeus cornutus.

wewel-djaed. Subtemen.

wewel-garren. Subtemen, fila

quæ stamini intertextuntur. **wewen.** Texere, telam conficere.

wewe-ghe-touwe. Tibicines, machina textoria, instrumentum textorium.

wener. Textor.

wener-wozm. j. wewel.

wenerse. Textrix.

wenerge. Textrina.

VV I

Wichelen. j. wÿchelen. Ariolari.

wichelge. j. wÿchelge. Auguria.

Wicht / wight. *vetus. j. gheswicht.* Pondus.

wicht. Infans, puer. **Wichtken.** Infantul^o. **Boos wicht.** Teluris inutile pondus, homoscclerosus.

wichte. *vetus. j. waeghe.*

wichten. Vibrare, librare, ponderare.

wichtig. j. ghe-wichtig. Grauis, ponderosus.

Wicke / bitse. Vicia.

Wickelen / wigghelen. Voluere, inuoluere.

Wicken / wichten. Vibrare, librare.

Wie. Quis, qui.

wie van bepden. Vter.

wie groot. j. hoe groot. Quam magnus, quantus.

wie-daenigh. j. hoe-daenigh. Qualis.

Wiecke. *vetus. j. bloghel.* Ala.

wiecke/lemmet. Ellychnium.

wiecke / bond-wiecke. Turunda, linamētum, pannus, lemniscus, peniculus, penicillus,

x 5 lus,

- Ins, cuneolus.**
Wieden. Purgare. *gall. vriden. i. vacuare.*
wieden den acker. Runcare agrum, euellere inutilē herbarum luxuriam, sarrire, agrū purgare à noxiis herbis, extirpare herbas inutiles.
Wieghe. Cunæ: cunabula: incubabula.
wiegghen. Mouere cunas.
wiegghen / waegghelen. Mouere, motare, ventilare.
Wieghen. j. wijen.
Wiel / spin-wiel / spoel-wiel. Rhombus girgillus.
wiel. Rota. **Wielken.** Rotula: & Spira.
wiel / wolk. Vortex, vertex, cōsorta in se aqua: gurgēs, profundus in amne locus quo aqua circumagitur.
wiel-blood / wielken. *holland. j. kraeckelinc.* Spira, panis rotarius.
wielinghe. j. wiel. Vortex.
Wiele / wiel-doeck. Velum sacrarum virginum: plaga, velamen quo mulieres caput tegunt. *gall. voile.*
wielen. Velare, velo caput tegere.
Wieme. *sax. fris. sicamb.* Fumariū: locus ubi carnes-suspensæ fumo durantur & conseruantur.
Wierooch. j. wij-roock. Thus.
wie-waeter. j. wij-waeter. Aqua lustralis.
Wier. *fland. vetus. j. weer.* Nodus, callus.
Wier. *holland.* Alga, vlua, fucus

marinus.

Wieslen. *ger. sax. sicamb.* Pratum.**Wigghe. j. wegghen.** Cuneus.**Wiggghelen.** Voluere, inuoluerē: & Motitare, vacillare.**Wigh-ster.** *holl.* Lignum cariosum nocte lucens: & Ligna materia facile ignem concipiens.**Wight. j. wicht.****Wighelen.** *ger. sax. scab.* Hinnire.**Wij. Nos.****wij-lieden.** Nos, nos homines.**Wijch. j. wijgh.** Prælium.**Wijchelen.** Ariolari, diuinare, augurari.**wijcheler.** Augur, præstigiator, ariolus, aruspex.**wijcheltje.** Auguria, auspicia, aruspicia, diuinationes, hariolatio.**Wijck. vetus. j. dijck.** Agger.**wijck.** Flexio, cessio.**wijck.** Vicus, regio, vrbis tractus: & Quadruium.**wijck. vetus.** Iurisdicctio, ditio.**wijck-hups / wijgh-hups. vetus.** Propugnaculum: & Specula.**wijck-meester.** Magister vici, præfectus regionis in vrbe, tribunus.**wijck-wijs.** Regionarim.**wijcken.** Cedere, concedere, abscedere, recedere, diuertere.**Wijd.** Amplus, latus, spatiosus, latus, prolixus.**wijd / veel inhoudende.** Capax.**wijd ende breed.** Laxus.**wijd ende woest.** Vastus.**wijd / verre.** Procul, longe

wijd f

- wjfd/berre ghelegghen.** Lōgin-
quus, distans.
- wjfdē/wjfdde.** Amplitudo, lati-
tudo, capacitas, spatium.
- wjfden / wjfd maecten.** Am-
pliare, amplificare, dilatare,
distendere, laxare.
- wjfden. j. wjfdhen/wjfden.** Sacra-
re, inaugurare.
- Wjfdē/wjfdē. sax. sicāb. j. wilghe.**
Salix: & Vimen.
- wjfd-hamme.** Salicetum.
- wjfd-dauw. vetus. j. teenen.** Vi-
mina.
- Wjfdē. j. wjfdē Salix.**
- Wjfdē/ kiecken-wjfdē. sax. sicābr.**
. j. wouwe/ kiecken-dief.
Miluus.
- Wjfdē/ wjfd/ wjfd. vetus. j. hep-
lich.** Sacer.
- wjfden/wjfden/wjfden.** Purgare,
lustrare.
- wjfden/wjfden.** Dedicare, dicare
Deo, sacrare, consecrare, de-
uouere, inaugurare, ini-
tiare.
- wjfdinghe/ wjfdinghe.** Initia,
orum, *vulgo* sacer ordo.
- wjfdinghe oft wjfdinghe ont-
fanghen.** Initiari.
- wjfd-bischof.** Initiator, episco-
pi vicarius. *vulgo* suffraga-
neus.
- wjfd-nacht ger. sax. sicāmb.** Nata-
lis Christi. *vide.* wijn-nacht.
- wjfd-roock / wie-roock.** Thus.
*Dicitur wjfd-roock / siue wie-
roock. q d fumus sacer: à suf-
fitu siue fumante vapore in sacri-
ficiis.*
- wjfd-roock-lyand.** Thymia-
ma.
- wjfd-roock-kasken.** Acerra,
thuris arcula siue repositoriū.
- wjfd-roock-bat.** Thuribulum,
acerra pensilis qua thus inter
sacra spargitur.
- wjfd-roocken.** Sacro fumo im-
buere, spargere thura, fumi-
gare odore Arabico.
- wjfd-waeter.** Aqua lustralis, aqua
sacra.
- wjfd-waeter ghetten.** Lustrali
aqua aspergere.
- wjfd-waeter quispel.** Lustrica,
aspergillum, asperforium.
- Wjfdē. j. bjuer.** Viuarium, pi-
scina.
- Wjfdē.** Mulier, femina.
- wjfd/hupf-bjouws.** Coniux,
xor.
- wjfdachtigh.** Muliebris, femi-
neus: & Effeminatus, mollis:
& Mulierarius, mulierosus.
- wjfdlick.** Muliebris femineus.
- wjfdsch.** Muliebris, femineus: &
Effeminatus, mollis.
- Wjfdē. fland.** Conflictus, certa-
men, praelium.
- wjfdghant. vetus.** Gigas: & Bel-
lador strenuus.
- wjfd/ wjfd/ wjfdē. vetus. j. hep-
lich.**
- wjfden. j. wjfden.** Sacrare.
- Wjfdē. j. wjfdē.** Velum.
- Wjfdē.** Momentum, temporis
spatium. **Ter wjfdē.** Interim,
interea. **By wjfdē/ som-wjfdē.**
len. Aliquando.
- wjfdē.** Otium, tempus vacuum.
- wjfden / wjfdent / wjfdents.**
Olim.
- wjfden/ouer-leden.** Præteritus,
defunctus.

wjfdē

- wijken.** Paruum temporis spatium paruum momentum.
wijkens. Paruper, paruo tēpore
Wijme. Pumila salix: & Vimē:
 & Transenna viminea.
Wijn-brauwe / wijmp-brauwe / wind-brauwe. Palpebra.
Wijn Vinum.
wijn-beste. Acinus, acinum, acinus vinaceus.
wijn-beste-stenkes. Vinacea, orum: grana vuz.
wijn-daele / wijn-daepe. Dactylus recens: fructus palmæ arboris, ab arbore statim decerptus. q. d. dactylus vinaceus: *inde enim vinum fieri solet.*
wijn-gaerd. Vineæ, vineum. q. d. hortus vitibus confitus.
wijn-gaerd / wijn-stock. Vitis.
wijn-gaerd-blad. Pampinus, folium vitis.
wijn-gaerd-boutwer. Vinitor, pampinator.
wijn-gaerd-man. Vinitor, pampinator.
wijn-gaerd-ranche. Palmes, sarmentum.
wijn-gaerd-schruet. Pampinus, ramus foliosus à palmite exiens.
wijn-gaerd-slecke. Cochlea opercularis.
wijn-gaerd-snijder. Frondator, putator vitium.
wijn-gaerd-staek Ridica, pedamentum vitis, adminiculum, sudis, statumen, pertica, palus.
wijn-gaerd-worm. Voluox, volucra, inuoluulus, cōuoluulus, vermis qui vitem erodit,

- wijn-gaerdenter.** Vinitor.
wijn-hups. Oenopolium.
wijn-kanne. Oenophorum, cætharus.
wijn-keller. Apotheca, cella vinaria.
wijn-leser / wijn-plucker. Vindemiator, vindemitor, vinitor, maturæ vinitor vuz.
wijn-lesughe. Vindemia.
wijn-maend. October: q. d. vindemialis mensis.
wijn-mede. Mulsum.
wijn-nacht. *ger sax sicamb.* Natalis Christi: *A wijn. i. vinū, & nacht. i. nox, dici putat Adrianus Iunius: quod diem noctemq; epulari consueverint olim Germani.* Alij wij nacht / wijfenacht / wijb-nacht / wijbenacht scribunt: q. d. nox sacra siue sacrata, ut puto: nam wij / wie / & weph vetustissimis Feutonibus sacer est: & wephen / wijen / wijē superioribus & inferioribus Germanis dicitur sacrare, siue consecrare: Est enim hæc nox, (ut canit Ecclesia) sacratissima, quam Deus veri luminis illustratione clarescere fecit.
wijn-perste. Torcular, torcularium, torculus.
wijn-pijpe. Cadus, vas vinarium.
wijn-plucker / wijn-leser. Vindemiator.
wijn-poeke. Pusula, phlyctæna.
wijn-pupste / wijn-pupste. Phlegmone, inflammatio.
wijn-ranche. j. wijn-gaerd-ranche. Palmes.

wijn.

wijn-snijder. Vindemiator.
wijn-snijdinghe. Vindemia.
wijn-stande. Labrum vinariū,
 cirnea, cupa.
wijn-steen. Fax vini : lapi-
 dosa concretio ex vino in do-
 lliis: fax vini instar crustæ cō-
 creta, cadorum vasorumque
 lateribus adhærescens. *vulgo*
 tartarum.
**wijn-steenkens. j. wijn-besie-
 steenkens.** Vinacca, orum.
wijn-stock. Vitis: & Propago
 vitis, malleolus.
wijn-scoop. Oenophorum, can-
 tharus.
wijn-strapek. Vineæ.
wijn-supper. Microbib³: ebrio-
 sus.
wijn-tap. Oenopolium.
wijn-tapper. Oenopola, taber-
 narius.
wijn-tauerne. Oenopolium,
 taberna vinaria.
wijn-tauernter. Oenopola.
wijn-tijd. Vindemia.
wijn-tozsch. Vua, racemus.
wijn-vat/ toe- last. Cupa, do-
 lium.
wijn-ber-kooper. Oenopola.
Wynnden. j. winden. Torque-
 re, voluere.
**wynd- brouwe/wimp- brou-
 we.** Supercilium.
Wijp/ wijpe. j. wijs. vsm. Fax.
Wijper. fland. j. spijt. Tædium,
 contumelia, molestia.
wijperen. fland. j. spijten.
Wijts. Sapiens, prudens, cautus,
 carus, consultus, sagax, sciens.
**wijts maerken iemanden eent-
 ghe saecke.** Persuadere alicui

rem aliquam.
wijts zijn. Sapere.
**wijse brouwe. vsm. j. broude-
 brouwe.** Obstetric.
wijf- bol. Aretalogus, tertius
 Caro: homo retricus & gra-
 uis sermone.
wijf-dom. Sapiencia: & Judi-
 cium, sententia iudicium,
 iudicarum, res iudicata.
**wijf- segghen. j. waer- seg-
 ghen.**
wijf- shep. Sapiencia, pruden-
 tia, sal.
wijf- slich. Sapienter, prudenter,
 cautè.
Wijts/ ghe- wijts. Instar.
wijse. Ritus, modus, mos, ratio,
 tenor, modulus, via. *gall.*
guise. ital. guisa. hisp. guisa.
wijse van een lied. Modus, mo-
 dulus, modulamen, modu-
 latio.
wijzen. Monstrare, ostendere,
 indicare.
wijzen. Iudicare, iudicium fer-
 re, decernere.
wijzer. Monstrator, index: &
 Iudex.
wijzer/ beurtse bingher. Digi-
 tus index, demonstratorius,
 salutaris.
wijzer/ ure- wijzer. Index hoto-
 logij, gnomon, æneus sty-
 lus horarum discrimina desi-
 gnans.
Wijte. Incusatio, reprech-
 tio.
wijtē. Incusare, imputare: cau-
 tam in aliquem reitcere.
Wijue. j. wijf. Mulier.
wijuen vsm. Ducere vxorem.
Wihet.

- wilket. j. wlnket.** Portula.
- Wilo.** Siluefter, silueftris, ferus, agrestis, ferinus, indomitus, effrenis, effrenus, immanfuerus.
- wild ende woest.** Vastus.
- wild.** Vagus.
- wild-bjaed.** Ferina, caro ferina, ceruina, aprugna. *q. d. ferinum assum. Solent enim olim affari carnes ferarum, nō, ut nunc ferē mori est, elixē instar artecrearum in cibano coqui.*
- wild dier.** Fera.
- wilde zee.** Oceanus, mare vniuersam ambiens terram.
- wild wōjn.** Aper.
- wild-banck.** Accipiter sōtus: accipiter iunior, indomitus, & vagabundus, qui nidū relinquens, plumis nondū mutatis, ab aucupe capitur domaturque. *& metaphor.* Homo iuuenis, ferociens, temerarius, refractarius, contumax.
- wild bercken.** Aper.
- wild bier.** Phlyctena, pufula, ignis silueftris.
- wilde-waeghe.** *sax. sicambr.* Stagnum amplum quod vento mouetur absque procellis.
- wildernisse / woestijne.** Ere-mus, solitudo, secessus.
- Wille.** Voluntas, mens, nutus, animus, arbitrium, studium.
- wille.** Causa, gratia, ergo. **Om dies wille.** Illius causa, illius ergo.
- wille/willeken.** Malleus maior fabri ferrarij.
- wille-keus.** Arbitrium: & Ele-
- liolibera: & Consensus.**
- wille-keuren.** Arbitrari: & Eligere liberē: & Consentire: & Suffragari.
- wille-keurer, wetter.** Arbitrator.
- wille-kom. j. wel-kom.**
- wille-beerdigh.** Promptus animo.
- willen.** Velle.
- willens.** Volens, lubens.
- willens ende wetens.** Prudens & sciens, destinata voluntate, dedita opera, ex industria, studio.
- willigh/ghe-willigh.** Volens, voluntarius, ultro-neus, spontaneus, lubens, facilis.
- willighged/ghe-willighged.** Spontanea voluntas, prompra voluntas, lubentia.
- willighlick.** Voluntariē, voluntariō, ultro, sponte, sua sponte, lubenter.
- willighe/wilghe.** Salix. *dicitur willighe/quod propra & voluntaria sit in crescendo: sicut Latine salix à salendi & crescendo celebrata.*
- willighen Saligneus.**
- willighen bosch.** Salicetum, salictum.
- willighen.** Voluntarium facilemque reddere.
- Wime stand j. wōjme.** Vimen.
- Wim-brauwē. j. wimp-brauwē.** Supercilium.
- Wimp-brauwē.** Supercilium: ductus pilorum supra palpebras.
- Wimpel.** Velum, velamen. *gall. guimple.*
- wimpel.** Vexillum.

Wimpel-doeck. Velum, velameo.

wimpelen. Velare, velo operire.

Wijn. j. winne. Agricola.

Winck. j. wincke. Nictus oculi, nutus.

Winckel. ger. sax. ficumb. Angulus.

winckel. Taberna, officina, ergasterium, opificis officina, taberna ubi merces exponitur: pergula, locus accommodatus exponendis rebus venalibus.

winckel-haek. Norma, regula angularis, regula angulos explorans. *vulgo* quadra.

winckel-knecht. Tabernarius, institor.

winckel-maste. Norma angularis, regula.

winckel-tanden. Dentes angulares.

wincke/wencke. Nictus oculi, nutus.

wincken / wencken. Nictare, coniuere: & Nuere, innuere, oculorum nutu signum dare.

Wincket. Portula, foricula, fenestella. *gall. wicket. guichet.*

Wind. Ventus, aëris fluxus, aëris fluor, flabrum, spiritus, flatus, flamen, aura. **Wind** *becano* dicitur à *winden / sine wenden.* i. vertere, volvere: *quod crebro se & alia omnia vertat.*

wind/wind-hond/hael wind.

Canis venaticus: canis celer volucerque instar venti.

wind-drauwe. j. wimp-bzatt-

we. Supercilium.

wind-bulle. Cucurbita, *vulgo* ventosa.

wind-drooghe. Vento aliquatulum siccatus.

wind-drooght haerinc. Hellece recens, vento siccatum, nec satis duratum.

wind-eye. Ouum subuentanum, zephyrium, hypenemium, irritum.

wind-gat. Spiramen, spiramentum.

wind-hond. j. wind. Canis venaticus.

wind-loos. j. wind-stil. Tranquillus.

wind-licht. ger. sax. ficambr. j. toylle. Fax, tæda.

wind-maend. ger. sax. ficambr. Nouember: *quibusdam* December. *g. d. mensis* ventosus. *dicitur etiam* winter-maend & windel-maend.

wind-meulen. Mola alata, pneumatica.

wind-stil. j. kalm. Tranquillus.

wind-stilte. Tranquillitas, malacia.

wind-stoym. Procella.

wind-stoymigh. Procellosus.

wind-haek van de oghelen. Epistomium: obruraculum quo contiuetur spiritus aut laxatur in organis.

wind-blaeghe. Turbo.

wind-boghel/winter-boghel. Arquata.

wind-weruel/weruel-wind.

Turbo.

wind-woym/wind-woyz. sax. ficamb.

- ficamb. j. mol. Talpa.*
windachtigh. Ventosus.
windigh. Ventosus.
windas/ wind-alle. Succula:
 machinatrix toria tereti ligno
 duobus vectib⁹ trajecto, circū
 quod ductarius funis obuol-
 uitur. *gal. guindal.*
windal-boom. Vectis ergata.
windal-boghe / wind-boghe.
 Arcubalista, catapultā: arcus
 qui trochlea tenditur.
windal gat. Chelonia.
windal-beet. Chelonia, ansz
 succularum.
winde/katerol. Trochlea.
winde-boom . j. wind-boom.
 Ergata: & Vectisergata.
winde-naghel. Axiculus.
winde-seel. Funis ductarius.
winde-stangel/ windel-stagh.
 Vectis.
winde. Helixine cissampelos.
winde/ wjanghe. Volubilis,
 smilax laevis, campanula, scā-
 dulaca, coniugulum, funis ar-
 borum: herba stipitibus & ar-
 boribus se circumuoluens.
windel/ wendel. Fascia, fascio-
 la, inuolucrum.
windelen. Fasciis inuoluere li-
 ue vincire.
windel-graed . j. wēdel-graet.
 Cochlea.
windel-stegher . flandr. Co-
 chlea.
windel-maend. vetus. j. wind-
maend. December.
windel-stanghe . j. wind-
boom. Vectis.
winden. Torquere, contorque-
 re, atorquere, obrorquere, in-
 uoluere, implicare; vertere,
 voluere.
winden. Sursum tollere. *gal.*
guinder.
winden op een klouwen. Glo-
 merare.
winden het kind. j. bescheit.
wind-boom / windal-boom/
windel-stanghe. Vectis er-
 gata: palus ligneus ferrēusve
 quo circumagitur ergata tra-
 iecta aut succula.
wind-boom/djaep boom/ka-
pestand. Ergata.
wind-boom/laecken-boom.
 Licitorium, iugum.
wind-bjauwe / winp-bjau-
we. Supercilium.
wind-naghel/windel-naghel.
 Axiculus.
windsel. Inuolucrum.
windtelen . j. wēndtelen.
Winne/wijn/land-winner.
 Agricola, agricultor.
winnen. Lucrari, lucrum face-
 re, quantum facere, proficere,
 rem facere.
winnen/ber-dienen. Mereri.
winnen den kost met spinnēt
endeweten. Lana ac tela vi-
 ctum quaritare.
winnen. Vincere.
winnen t'ghedinghe. Obrine-
 re litam, obtinere causam,
 causam expugnare, vincere.
winnen de stad. Potiri vrbe.
winnen de herten van t'volck.
 Animos populi prauertere
 amore, beneficiis.
winnen/land-winnen. Cole-
 re agrum, colere terram, age-
 re agriculturā, colligere fru-
 ctus

- Asus terræ .** winnende land.
Aruum, ager colonus.
winnen/kinderē winnen . Gi-
 gnere, generare, procreare.
winnende leden. *vetus.* Mē-
 bra genitalia.
winninghe . Quæstus, lucrum,
 emolumentum, captura.
winste Quæstus, lucrum.
Wint .j. wind. Ventus.
Winter. Hyems, bruma. **Wint-
 ter/ quasi wind- heer .j.** ven-
 torum dominus, dicitur Petro
Nanno . *Becano autem, quasi*
win-ter . i. lucrum abluens.
winter-appelē. Serotina, autū-
 nalia, hyberna mala.
winter-dag. Dies hyemalis,
 bruma.
winter-fruvt. Poma serotina.
winter-goed . Hybernæ fru-
 ges.
winter-groen. Limonium, be-
 tra sylvestris, tinriannabulum
 terræ, pyrola.
winter-kerfen . Halicacabus,
 vesicaria. *vulgo* alkakengi.
winter-koninckshē. Troglodi-
 tes passer. *q. d.* regulus hyema-
 lis.
winter-kraepe. Cornix, corni-
 cula.
winter-legher . Hyberna, hy-
 bernacula: castra siue loca in
 quibus hyeme stant milites.
winter-legher houden. Hye-
 mare, hybernare.
winter-maend . *sax. sicamb.* De-
 cember, brumalis mēsis, bru-
 malis december. *Superioribus*
Germanis nonnullis eodem nomi-
ne etiam Nouember & la-
 nuarius *appellantur.*
winter-oest. Poma hyberna,
 autumnalia, serotina.
winter-rock/psje. Endromis.
winter-roosen . Malua maior,
 hortensis: moloche:
winterachtigh. Hyemalis, hy-
 bernus, brumalis.
winteren. Hyemare.
winterseh. Hybernus, hyema-
 lis, brumalis.
Wip. Vibratio, agitatio tremu-
 la atque subita.
wip/wipe/wipp, vetus. Fax, lu-
 men.
wip. Lux micans, lumen tre-
 mulum, coruscans, subito mi-
 cans: & Nictus oculi. **Schee-
 le wip .** Lumen obliquum,
 oculus limus: & Strabo, stra-
 bus: qui oculos habet distor-
 tos.
wippe. Tollenon, tollenon, cico-
 nia: pertica putealis.
wippe . Paribulum tollenonis
 instar constructum.
wippen. Micare, per interualla
 fulgere: & Pendere, atque
 tremulo motu agitari: & Agi-
 tare, vibrare.
wip-galge. Tollenon: & Parti-
 bulum.
wip-keert Gnaphalus: *aniforē*
dicta a plumis & cauda mobili-
bus.
wip-keerten . j. wispel-keer-
 ten. Agitare caudam.
Wis .j. ghe-wis . Certus, ve-
 rus.
wis-leggher. *vetus .j.* waer-leg-
 gher. Augur, diuinus.
wislick .j. ghe-wislick . Cer-
 id,

- to, certè.
- Wisch** *sax. sicamb.* Pratum: dicitur alius *wiesen*.
- wisch**. Inuolucrum herbar, straminis, panni, &c.
- wisch**. Penicillus, penicillum, peniculus, spongia.
- wisch-doeth**. Peniculus, penicillus.
- wisch/hoof-wisch**. Cestriculus: circulus qui capiti imponitur, ut onus facilius feratur.
- wischen**. Tergere, detergere, verrere, purgare.
- Wispelen**. Vacillare, vagari.
- wispeler**. Vagus, vagabundus.
- wispel-steerten**. Cercopissare: mora cauda adblandiri, morare caudam, iactare caudam.
- wispel-duerigh**. Incostans, vagus, mobilis.
- wispel tupte**. Homo mobilis, inconstans, vagus.
- Wisse**. Vimen.
- wis-hout**. Ligna maiora in falces ligata & foco destinata.
- Wissel/wisselinghe**. Permutatio: & Collybus, pecuniæ permutario. *vulgo* cambium.
- wissel**. j. **wissel-bancke**. Taberna argentaria, trapeza, argentaria.
- wissel-baer**. Mutabilis.
- wissel-bancke**. Trapeza, mēsa, taberna argentaria, numularia: argentaria, &c.
- wissel-brief**. Tessera collybistica, tessera nummaria: scheda qua exhibitæ pecuniæ representantur.
- wissel-balgh**. j. **wisselincck**. Puer subditivus.
- wissel-loont**. Collybus.
- wisselen**. Commutare, permutare: permutatæ, nummum: nummo maioris pretij accepto minutam pecuniam per partes reddere.
- wisseler**. j. **bancker**. Argentarius, nummularius, collybista, mensarius.
- wisselincck/wissel-balgh**. Puer subditus, subditivus suppositus, suppositivus.
- wisselinghe**. Commutatio, permutatio pecuniæ, collybus.
- Wit**. *vetus*. j. **wet**. Lex.
- wite/witte**. *vetus*. j. **wete**. Notitia, scientia, prudentia.
- witen**. *sax. fris. sicamb.* j. **weten**. Scire.
- wit-beer**. Auv, forte à scientia: forte à canitie sic dictus.
- wittek/witteken**. *fland. campin.* Aua.
- wite/witigh/wittigh**. *vetus*. Sciens, prudens, peritus: *hinc ael-wite/ael-witigh.*
- wite-brouwe** / **witke-wijf** / **wit-brouwe**. *fris. sicamb.* Lammia, larua, saga, maga, mulier incantatrix: sic dicta, quod multa scire velit: qua ratione etiam *laga* & *maga* Latinis vocatur.
- witigh**. *vetus*. Scens, prudens.
- witighen**. *sax. fris. sicamb.* Vaticinari, hariolari, augurari: & Significare prænuntiare.
- witigher**. *sax. fris. sicamb.* Vaticinator, hariolus, haruspex.
- witigh**. *vetus*. Magus, sciens: & Guarulus, sciolus. *Hinc Lo-uensche witigh* / dicitur Sciolus Academæ Louanien-

nienſis alumnus.

Wit. Albus, candidus, niueus, lacteus, cygneus, olorinus, eburneus.

wit gheld. Moneta argentea.

wit/grijs Canus, incanus.

wit der ooggen. Album oculi, albugo.

wit van d' epe. Albumen oui, aibor oui, candidum oui.

wit daer men nae ſchiet. Scopus.

wit bloed/witten-bloed. Padis candidus, primarius, filiginus.

wit garwer. Alutarius.

wit-heere. Auis. *vide witte.*

wit-moer. Athera: puls ex tritici farina lacti permixta.

wit-biſch. Apua, phalerica, alburnus, piſciculus candidus.

wit-brouwe .j. weduwe. Vidua q. d. alba mulier: *matrone enim lugentes tam apud nos quam apud Romanos albi uſe ſunt veſtibus olim: & nunc temporis in Gallia & Belgio ſola pulla induſe & candido luteo, luctum oſtendans.*

**wit-brouwe/witteke-wijf/wit-
re-brouwe .j. alue/ aluinne.** Larua: *vulgo alba mulier, Sibylla alba,*

witachtigh. Albidus, subalbidus, candidulus.

witheid/wittigheid. Albedo, candor.

witte wite van den waeghen. *fland. j. hupue.* Tympanum curruſ ex linteo albo plerunque conſans.

wittekens. Candidulus.

witten-bloed .j. wit-bloed.

Panis candidus, primarius.

witten-bloed .j. wepté-bloed.

Panis triticeus.

witten donder-dagh . Feria

quinta maioris hebdomadae: feria coenae Domini:

pridie paraſceues. q. d. al-

bis dies Iouis: *quod tunc albo*

colore utatur ſacerdos ſacrum cele-

brans: Saxombus & Sicambriſ di-

ciſtur groenen-donder-dagh.

.j. viridis.

witten. Candefacere, dealbare,

gypſare, albarium inducere.

wit-quiſpel/wit-quaſt. Peni-

culus rectorius, quo albarium

inducunt parieti.

witſel . Calx vda qua dealbatur

paries, gypſus: albarium, opus

albarium.

wittigheid .j. witheid . Al-

bedo.

wittingh .j. wit-biſchken.

Apua.

wittingh . Afellus mollis: piſcis

argenteoſplendore e genere

aſellorum molliffima carne.

witteken .j. witteken Auiſ.

Wittingh .j. witingh. Sciolus.

VV L

Wl. Vlula, noctua.

VV O

Wocke. *ſax. ſicamb. j. ſpin-rock.*

Colus.

Woeker. Fœnus, vſura, fru-

ctus e pecunia fœnori data

collectus.

woeker fland. brug. Vſurarij ra-

berna.

woeker-gheld. Nummi vſu-

rarij: æ circumforaneum: pe-

y 2

cuia

cunia è tabernis argentario-
 rum sœnori accepta.
woeckeren. Fœnerare, fœnerari,
 vsuram facere, exercere,
 agitare: & Augere.
woeckeret. Fœnerator, danista,
 vsurarius.
woeckerhjs. Fœnus, feneratio.
woeckerich. Vsurarius, fœnera-
 torius.
Woed/woedt. Rabies, furor, in-
 sania.
woeden. Furere, insanire rabie,
 sœuire, agitari, rabire.
woedigh/ber-woedt. Furiosus,
 furibundus, rabidus.
woeder vetus. Tyrannus.
woedighhejd. Rabies, furor.
woedighlick. Rabidè, furiosè.
**Woegh-sterthens / wouwe-
 sterthens.** J. swadim-sterthens.
 Subscudes.
Woel/ghe-woel. Scarurigo: &
 Tumultuario.
woelen. Scarurire, crebrescere:
 & Tumultuari.
woelghe. *fland.* j. hoelle / steen-
 kolen. Carbones saxei.
Woent-dagh. *melius* & *frequen-*
tius goent-dagh. Dies Mer-
 curij.
Woer. *zeland.* Algæ herbæ spe-
 cies. *hollandia* wter dicetur.
Woer-haen. *vetus.* Phasianus.
Woerter. Vestis subserica.
Woest/wuest. Vastus, depopu-
 larus, desertus: & Sordidus,
 obscenus, turpis, squalidus,
 deformis.
woest mensch. Homo agrestis,
 syluestris, rusticus, durus, in-
 domitus: inconstans, anim

volubli, indomito & irre-
 quieto, nulli rei satis atten-
 tus.

woesten. Vastare.

woestijne. Eremus, secessus, so-
 litudo, desertum, vasta solitu-
 do. *vulgo* vastina.

woesthejd. Vastitas, vastitudo,
 desolatio: & Sordes: & Incō-
 stantia, animi volubilitas.

Wolcke. Nubes. nubilum. vnda
 aëriæ.

wolckken. Nubecula.

wolckachtigh. Nubilus.

wolcken. Nubilare, nubilari.

Wolf. Lupus.

wolf. Phagedæna: herpes ex-
 dens, vlcus depascens. *vulgo*
 lupus: cancrigenus, curim &
 subiectam carnem serpendo
 ad ossa vsque corrodens ac
 vorans, instar lupi.

wolf ger. sax. Paratrimma, inter-
 trigo.

wolfinne/woluintne. Lupa.

wolffken. Paruus lupus,

wolffken. Lycisca, lycas, canis
 lupo similis.

wolffs. Lupinus.

wolff-bessen. Herba paris sine
 paridis: vua lupina, vua vrsa.

wolff-ghebit. Lupatum.

wolff klanuwe. Lycopodium,
 pes lupi: herbæ genus.

wolff-maend. December. q. d.
 luparius mēsis: *quod scilicet lu-
 pi tum atrocius grassentur.*

**wolff-mâtel/peff-rock/wolff-
 peis.** Rheno: mastruca.

wolff-melck. Tichymallos, la-
 ctuca marina, q. d. lac lupi-
 num.

wolff-

- wolff-pels.** Mastruca: vestis cō-
fecta ex luporum vel vrsorum
pellibus.
wolff-wortel. Aconitum, napel-
lum luteum, luparia.
Wolle. Lana.
**wolle metter tecken . j. teck-
wolle.** Lana succida, cęsy-
pus, cętypum.
**wolleken aen bloemen ende
krupden.** Lanugo.
wol-blad/wol-krupd. Verba-
scum.
wol-kaerder. Carminarius, car-
minator.
wol-kaerster. Carminaria, car-
minatrix.
wol-krupd/wol-bladerē. Ver-
bascum, lucubra, lucernalis
herba, candelaria regia, candelaria:
officis, capus barbatus.
wol-locke. Floccus.
wol-slaegher . j. wol-kaerder.
wollen/wullen. Lanus.
wollen-wercker. Lanarius, la-
nifex, lanificus.
wollen-weuer/wullen-weuer.
 Lanarius, textor lanarius.
Wolpe . j. wulpe. Catulus.
Wommelen. *ficamb. fris. krie-
len.*
Wonde. Vulnus, plaga.
wondē. Vulnerare, lauciare, in-
figere vulnus, inferre vulnus
vel plagam.
**wond-yskerken . j. tintel-ysker-
ken.** Specillum.
wond-krupd . j. smeer-wortel.
 Crassula maior, fabaria, faba
crassa.
wond-mael . j. wond-teecken.
 Cicatrix.
- wond-meester.** Chirurgus.
wond-olte. Oleum vulnerariū.
wond-plaester. Pittacium, em-
plastrum vulnerarium.
wond-salus. Unguentum vul-
nerarium.
wond-teecken. Cicatrix.
wond-wiecke. Turunda.
Wonder. Mirum, res mira, mi-
raculum, admiratio.
wonder-haer. Admirabilis, ad-
mirandus, mirus, mirificus,
mirabilis.
wonder-haerlick. Admirabi-
lis: & Admirabiliter, mira-
biliter.
**wonder-hoē . j. krupf-boom/
mollen-krupd.** Ricinus.
wonder-werck. Miraculum.
wonderē . j. ver-wonderē. Mi-
rari, admirari.
wonderlick. Mirabilis, mirus,
admirandus, admirabilis.
wonderlick / wonderlicken.
 Mirabiliter, admirabiliter,
mirē, mirificē, mirū in mo-
dum.
Wonne. *fav. ficamb. j. Gaudium,
letitia, hilaritas.*
wonne-maend. *fav. ficamb. Ma-
ius mensis . g . d . mensis amoc-
nitatis & gaudij.*
Wons-dagh . j. woens-dagh.
Woon. *vetw . j. ghe-woon. Suc-
tus, assuetus.*
woon. Habitatio, habitaculum.
woonen. Habitare, morari, cō-
morari, mansionem habere,
sedem habere, stabulare, sta-
bulari, manere, consistere in
loco aliquo.
woon-hups. Domicilium, ha-
bita-

bitacolum.
woon-plaette. Habitaculū, habitatio, sedes, domicilium.
woon-stad. Habitatio, habitaculum, locus habitationis.
woon-strde. j. woon-stad. Habitatio habitaculum.
wooner. Habitor, cultor,
wooninghe. Habiratio, habitaculum, mansio, domicilium, ædificium.
woonlick. Habitabilis.
woonlick. vetus. j. ghe-woonlick. Confectus.
Wooz. Verbum, dictio, oratio, locutio, sermo, vox.
wooz/wooz-teeken. j. los. Symbolum, bellicum symbolum, symbolum quod militibus datur, tessera.
Woozde. holl. frif. j. endrick. Anas mas.
Wozdel/werdel/wozuel. Verticillus, verticillum, spondylus, harpax.
wozdel / wozdel-been / rug-graet-been. Spondylus, nodus seu vertebra spinæ.
Wozden Fieri, effici, exire.
Wozgh in de kele. Angina.
wozghen/wurghen. Strangulare, suffocare, præfocare, angere, viam spiritui præcludere, stringere gulam vel guttur, obstringere fauces.
wozghen met den strop. Laqueo collum obstringere, comprimere, obtorto collo præfocare, stringendo gulam necare.
wozgh-peppen. Pyra strangulantia, stringentia gulam.

wozghinghe. Strangulatio, suffocatio.
Wozm. Vermis.
wozm/aerd-wozm/pier. Lumbricus, tinea, intestinum terræ.
Wozmken. Vermiculus.
wozm-krupd. Absinthii scriphium vel marinum, semen lumbricorum.
wozm-krupd / repn-baertu. Parthenium mas.
wozm-sieck. j. wozmigh.
wozm-stecke in den buchk. Vermina, orum.
wozm-steke. Vermiculatio, caries.
wozm-stekigh. Vermiculofus, vermiculans, vitiosus.
wozm-stekigh wozden. Vermiculari, cariem trahere, carie infestari.
wozm-stekinghe. Vermiculatio.
wozmachtigh. Verminosus, vermiculans.
wozmigh peerd. Iumentū farciminosum: cui fistulis quibusdam subtercutaneis corruptus humor manat, plurimasque toto corpore collectiones patitur. *Adrian. lun.*
Wozp/werp. Lactus, missus, bolus.
wozp der dieren. Fœtus.
wozp-riem. Pugillare ligamentum ligaculum quo accipiter in pugno aucupis tenetur.
wozpen. j. werpen. Iacere, iactare.
wozpen/werpen. Canum more fortare.
wozp-net. j. werp-net. Funda.
woz

wozpel: *ger. sac.* Tesserā, alca.
wozpelinck / bet-werpelink.
Reiiculus.

Wozst. Lucanica, borulus, bō-
tellus, farcimen, hila.

wozst-maecher. Fartor: qui far-
cimina & farta implet ad
esum.

wozst-ber koope. Allanto-
pola.

Wozstelen. Luctari, colluctari,
certare lucta, cōtendere lucta.

wozstel-plaetse. Palæstra.

wozsteler. Luctator, palæstrita.

wozstelinghe. Lucta, luctatio,
luctamen, luctarus, us.

Wozte oft meddigh hier. Mu-
stea ceruisia, & tepida: dilutū
ex quo postea ceruisia coqui-
tur.

Wozte fland. j. warte / wazte.
Verruca.

Woztel. Radix.

woztel/pee. Sifer, carota subal-
bida.

woztel-wozm. Rauca: vermis
radices arrodens.

woztelen. Radicare, radices age-
re, radices emittere.

wozrelachtigh. Radicosus.

wozrelinghe. Radicitus: à radi-
ce, vsque ad radicē, vna cum
radice.

Wozuel / wozuel. Verticillus,
verticulum, spondylus: annu-
lus qui ima parte fusis com-
modius torquendis rotandis-
que adhibetur.

wozuel. j. grendel. Repagulum.

wozuel-sieck. Appiosus. **Woz-
uel-siecke beeste.** Iumentum
appiosum: quando micat au-

ribus, caligat visu, & gyrat in
circulum tanquam ad molas.

Wosen. Aqua bulliente decre-
scentē aliam infundere.

Woud. j. bosch. Silua.

woud-boeder. vetus. Anacho-
reta, eremita.

woud-esel. Onager.

woud-heer / woudther. Sylua-
rum præfectus, sylvarum do-
midus: & Sylvanus deus,

Faunus. **Wilde woudt-her.**

Sylvanus agrestis, Faunus
agrestis, Sarytus.

**woudt-her-man / woudt-her-
manneken.** Faunus: & Spe-
ctrum, terriculamentum.

woud-meester. Saluarinus.

woud-raue. Coruus syluati-
cus.

woud-sneppe. Perdix sylua-
tica.

woud-bozster. Nemorum præ-
fectus, sylvarum custos, sal-
tuarius.

woudachtigh. Siluestris, nemo-
rosus.

Woude. Vellem. **God wouds.**
Si dis placet, Deo volēte, Deo
fauente: dij bene vertant.

woudteren. Succedere ex ani-
mi sententia, succedere pro
arbitrio.

Wouwe. Luteola. *gall. flandr.*
vwande.

**Wouwe / wouwer. j. kiecken-
dief.** Miluus, miluius.

wouwe-steertkens. *flandr. j.*

woegh-steertkens. Subcu-
des.

Wouwer / bhuer. Vitariū, pi-
scina, ichthyetrophium.

Wouwen. *m. achil.* j. groot-
moeder. Auia.

V V R.

Wv/wder. Vaccæ vber.

Wvack. *fland.* j. **Wvack.** Acidus:
♣ Salsus,

Wvack/wvack. Improbus, re-
siculos, *dicitur de mercibus qui-
busdam minus probis.*

Wvacken oft **Wvacken** **bae-
rinck.** Halec reiiculum, hale-
ca viliora relicta, selectis me-
lioribus.

Wvack-baer oft **Wvack-baer**
goed. Merx minus proba,
merces viliores à selectis se-
parandæ & reiiciendæ.

Wvack. j. **Wvack.** Improbus.

Wvacke/wvackinghe. Vindi-
cta, vltio.

Wvack-ghierigh. Auidus vin-
dictæ.

Wvack-ghierighed. Libido
vliciscendi siue vindicandi.

Wvackinghe **doen** **op** **de** **ghe-
tuyghen.** *verus.* Testes refu-
tare, refellere, incessere.

Wvaddel. Palcar, palearia, pellis
ex gurgure boum dependens.

Wvangh/ wvaneck **vā** **svaack.**
Adstringens, austerus, asper
gustu.

Wvanghe/winde. Volubilis,
smilax leuis.

Wvanghe/schoyfte. Cassutha,
angina, podagra lini.

Wvangh-krupd. Confiligo,
pulmonaria.

Wvanghen. *verus, sax, ficambv.*
Astringere.

Wvantsch. *fland.* Acerbus, auste-
rus.

Wvant. *fris.* Homo mustitor,
litigator, altercator, moro-
sus.

Wvanten. *fris.* Mustitare, liti-
gare.

Wvantigh. *fris.* Litigiosus, que-
rulus, morosus.

Wvatte. j. **Wvatte.** Verruca.

Wvatachtig. Verrucosus.

Wvred. Sæuus, atrox, ferus,
trux, truculentus, crudelis,
toruus, inhumanus, dirus, im-
manis, immitis, seuerus.

Wvredhped. Sæuitia, atrocia, fe-
rocia, truculentia, crudelitas,
seueritas.

Wvredelck. Atrociter, seueriter,
truculentè, toruè.

Wvrepken **tot** **de** **handen.** Ex-
torquere, eripere è manibus.

Wvrecken/wvacke **doen.** Vindi-
care, vlicisci, exequi iniurias,
persequi iniurias, retaliare,
compensare iniuriam, vin-
dictam reddere, sumere, ca-
pere: vltionem facere.

Wvcher. Vltor, vindex.

Wvckinghe/wvacke. Vltio.

Wvemelen. Motitare, palpirare.

Wvemppe. *fland. gand.* Deprava-
tio oris.

Wvempen. *fland. gand.* j. **Wvempen.**
Os distortuere.

Wvenschen. Hinuire.

Wvuel. *fris.* Stomachus, iracū-
dia: ♣ Temeritas.

Wvuel-moedigh. *fris.* Stoma-
chosis, contentiosus, cupidus
vindictæ: ♣ Temerarius.

Wvueligh. *fris.* Stomachosis,
morosus, rebellis, arrogans: ♣
Temerarius.

Wvuis

Wynstelen. *frif.* Stomachari.

Wyf des voets. Connexum, mons, pectus pedis : suprema pars pedis.

Wyfuen. Terere, atterere, friare, fricare.

Wyfuer. Tritor.

Wyf-fteen. Tophus.

Wyinghen Torquere, contorquere, virgere, premere, constringere.

Wyinghen ende woystelen. Luctari.

Wyingh-aersen. Vibrare culum,

Wytstelen. Moritare.

Wyoeghen. Virgere, torquere, angere: & Accusare.

Wyoeghet. Accusator.

Wyoeghet-fchap. *vetus.* Accusatio.

Wyoeghinghe. Torfio, angor: & Accusatio.

Wyoeghinghe der ghe-wete. Remorlus, vellicatio, stimulus, accusatio, labes conscientia: alaktor, animus sibi conscius.

Wyoeten. Suffodere rostro humum: volutari.

Wyonck. Torfio, contorfio

Wyonck fland. Spira: & Cesticillus.

Wyonck van bloemen. Sertum.

Wyonckel. Contorfio.

Wyonckelen. Contorquere.

Wyonghel. Spira: & Cesticillus.

Wyonghel fland. j. matten. Lac schiston.

Wyonghelen fland. j. mattē woystē. Coagulari, concrefcere: discerni tanquam lac à sero.

V V S

Wvel. j. vnfel. Statera.

V V T

Wt. E, ex, extra, de.

wt/buften. Foras, foris,

wt/hdel. Vacuus, inanis.

wt jhn om denigh dinck . Venari, quærere rem aliquam, aucupari aliquid, moliri aliquid, niti, conari, machinari.

Wt-bannen. Relegare, in exilium ablegare, mittere, agere.

Wt-berren/ wt-bzanden. Exurere.

Wt-bersten. Erumpere.

Wt-bieden *vetus.* Prouocare, proritare, ciere, lacessere, poscere in prælia.

Wt-blaesen Efflare, expire.

Wt-blijuen. Emanere.

Wt-bliffchen. Extinguere.

Wt-bollen de woystē. Effundere verba, effurire.

Wt-boztelen. Erumpere, egredi cum impetu.

Wt-botten. Gemmare, gemmascere, fruticare, pullulare, efflorescere.

wt-botten / wt-loopen van schoyfthepd. Fruticari vel fruticare scabie.

Wt bzanden . Exurere, perurere.

Wt bzeken. Erumpere, effringere.

Wt bzenghen . Efferre, expromere: & Palam facere, euulgare, manifestare.

Wt bzoden. Excudere vel excludere ona.

Wt-deplen. Distribuere, dispartiri.

Y S

Wt-

Wt-bienen. Emereri.
Wt-doen. Demere, eximere: &
 Exiguere: & Delere, ex-
 puigere.
Wt-dorn / ont-kleeden. Exue-
 re tunicam, vestem: exuere
 tunica, veste.
Wt-dorren. Exarescere, perare-
 scere.
Wt-houwen. Exprimere.
Wt-djaeghen. Efferre, export-
 are.
**Wt-djaeghen om te ver-koo-
 pen.** Venale deferre.
Wt-djaeghen / schaede-loos.
 Indemnē reddere, damnum
 praestare.
**Wt-djaeghet van dinghen die
 beplijn.** Circuitor, circuitor:
 qui merces vestēve distra-
 hendas vicatim circumfert.
**Wt-djaeghetse / wt-djaeghetse-
 re.** Circuitrix: institrix cui
 vestes & aliaz res circumfer-
 rendæ & distrahendæ dantur.
Wt-drijuen. Exigere, expelle-
 re, exturbare.
Wt-drijuen flied. Eliminare,
 propalare.
Wt-drincken. Ebibere.
Wt-drooghen. Exsiccare.
Wt-drooghen. Tabescere, con-
 tabescere, extabescere, inta-
 bescere, atrophia laborare,
 confici tabe.
Wt-drooghende van siekte.
 Tabidus, phthisicus: quē ta-
 bes conficit.
Wt-drooghende siekte. Tabes,
 syntexis, atrophia.
Wt-drooghinghe. Exsiccatio:
 & Tabes, atrophia.

Wt-drukken. Exprimere.
Wt-drukkelich. Excessive, enu-
 cleare: nominatim, mani-
 feste.
Wt-druppen. Exstillare.
Wt-eynde. Extremus finis.
Wt-eysschen / wt-bieden. Pro-
 uocare.
Wt-eten. Exedere.
Wt-gaen. Egredi, exire, pro-
 dire.
Wt-gaen. Extingui, emori.
Wt-gaen. Vectigali fundo ex-
 pendi.
Wt-gaen / ver-tjen. Renun-
 ciare.
Wt-gaen sijn goet. Cedere
 bonis, transferre bona.
Wt-ganck. Egressus, exirus.
Wt-ganck. Vectigal, census, re-
 ditus annuus qui penditur.
Wt-gheffelen. Exigere flagel-
 lo in exilium.
Wt-gheleerd. Edoctus, perdo-
 ctus.
Wt-gheleghde hinne. Gallina
 efforta.
Wt-ghelepdt. Eductus, dedu-
 ctus.
Wt-ghelepde. Deductio.
Wt-ghelepde doen. Deducere.
Wt-ghelesen. Perlectus.
Wt-ghelesen. Lectus, delectus,
 electus, selectus, exquisitus.
Wt-ghemerghelt land. Ager
 effectus, defatigatus.
Wt-ghemerghelt peerd. Iumē-
 rum coriaginosum.
Wt-ghemonstert. Exauctora-
 tus, expunctus stipendiis, zre
 dirutus.
Wt-ghenomen. Exceptus,
 ex-

exemptus.
Wt-ghenomen. Eximius.
Wt-ghenomen / be-haluen.
 Præter, præterquam, nisi.
Wt-gherozlooght. Fractus bello, exhaustus bello.
Wt-gheslegt. Proscriptus, relegatus, iussus exire fines patriæ: iussus civitatem siue solidalitatem relinquere.
Wt-ghesight / wt-licht. Prospectus, us.
Wt-gheslaeghen. Excussus, expulsus.
Wt-gheslaeghe / ver-schimmelt.
 Mucidus.
Wt-ghesoecht. Exquisitus.
Wt-ghesondert. Exceptus.
Wt-ghespannen. Extensus, extensus.
Wt-ghespannen peerden. Equi interiuñcti, abiugati.
Wt-ghespannen venster. Fenestra opere meniano protensa.
Wt-ghestecken. Expunctus.
Wt-ghestecken / wt-ghenomen.
 Exceptus, exemptus.
Wt-ghestecken / be-haluen. Præter, præterquam.
Wt-gheteert. Exhaustus.
Wt-ghewe. Expensæ, expensum, expensa, pecuniæ siue res expensæ, erogatio.
Wt-ghewen. Edere, emittere.
Wt-ghewen eenen boeck. Edere librum.
Wt-ghewen / besteden. Erogare, expendere, exponere.
Wt-ghewen si seluen. Prædicare se diuitem, doctum: ostentare suas opes, suam scientiam: profiteri se diuitem,

doctum, &c.
Wt-ghieten. Effundere.
Wt-grauen. Effodere, exculperere.
Wt-haelen. Efferre, eximere.
Wt-haelen / wt-langhen. Expromere, in medium proferre.
Wt-haelen. Examinare, perquirere, exquirere, elicere, expiscari, indagare, percontari.
Wt-hissen ismande. Exsibilare, sibilatione expellere.
Wt-hepmsch. Extraneus.
Wt-hoek. Exterior angulus.
Wt-holen. Excavare.
Wt-hongheren. Fame suffocare, fame conficere, inopia conficere, enecare: famem inferre ciuitati, fame frangere ciuitatem, fame premere.
Wt-houden. Retinere ex numero, excipere, reseruare.
Wt-houwen. Execrare.
Wt-houwen. Dimicare.
Wt-iaegen. Expellere, exigere, eiicere, exturbare.
Wt-kant. Confinium.
Wt-keeren. Prohibere ingressu, auertere.
Wt-keren. Euerrere.
Wt-kerfel. Quisquilæ, peripsema, purgamen, purgamentum.
Wt-kiesen. Eligere, seligere, deligere, eximere numero.
Wt-kijckē. Prospicere: & Pro-tuberare, eminere, prominere, exstare.
Wt-kloppen. Excutere, excudere: & Extendere cudendo.
Wt-komen. Egredi, emanare, prodire, euadere.
Wt-koop. Redemptio,

wt+

wt-koopeu. Redimere.

wt-laeten. Emittere, mittere, efferre, in medium proferre.

wt-laeten den ghemanghen. Soluere vinctum.

wt-laeten/achter laetē. Omittere, praetermittere.

wt-laeten gaen eenen boeck. Edere librum.

wt-lander. Externus, extrarius, exterus, peregrinus, advena, alienigena.

wt-landtſch. Externus, peregrinus, exoticus.

wt-langhen. Expromere, depromere, educere.

wt-leeren. Ediscere, perdiscere: & Perdocere.

wt-legghen. Exponere.

wt-legghen een kleed/wogden. Dilarare vestem.

wt-legghen. Exponere, explicare, explanare, interpretari, aperire.

wt-leggher. Expositor, explicator, explanator, interpretas.

wt-leggher. Navis stationaria, navis stationalis, navis praesidiaria.

wt-legghinghe. Expositio, explicatio, explanatio, interpretatio.

wt-leken. Exstillare.

wt-leſen. Perlegere, ad finem vsque legere.

wt-leſen een ghe-hod. Promulgare edictum, pronuntiare palam.

wt-leſen. Eligere, ſeligere, deligere, excerpere.

wt-leſſchen. Extinguere.

wt-loop. Excursio, excursus, procurſio, digreſſio: & Effugium, euasio: & Exundatio.

wt-loopen. Excurrere, procurrere & Effugere, euadere: & Exundare, effluere.

wt-loopen / wt-botten. Germinare, fruticare, pullulare.

wt-loopen van ſchoſſcheit. Fruticare vel fruticari scabie.

De mond loopt wt. Os scabie fruticat: scabies subnaſcitur ad oris angulos.

wt-looper. Excursor.

wt-maegheren. Emaciare, macerare.

wt-maekē. Perficere, efficere, conficere, abſoluere.

wt-maekken .j. toemaekken. Subornare, clam ſubmittere.

wt-maelen. Depingere, effingere.

wt-maenen. Coniuratione eiacere, exorcizare.

wt-melſken. Emulgere.

wt-merghelen. Emedullare: & Emacerare, macerare, attenuare, extenuare.

wt-merghelen het land. Defatigare agrum, ſuccum omnem ſoli exhaurire aſſidua cultura & rara ſtercoratione.

wt-meten. Demetiri.

wt-mondigh. Futilis.

wt-monſteren. Exauſtorare, eximere numero.

wt-nemen. Eximere, excipere, excerpere.

wt-

Wt-nemende. Eximius, egregius, excellens, præstabilis, elegans.

Wt-nemende schoon. Eximiè pulcher, perpulcher.

Wt-nementlick. Eximiè, egregiè, excellenter, eleganter, lectè, exquisitè.

Wt-neminghe. Exceptio, exemptio, delectus.

Wt-oosen. Exhaustire, deplere.

Wt-paete. Terminus, limes.

Wt-perffen. Exprimere.

Wt-plucken. Euellere.

Wt-puplen. Protuberare, exuberare.

Wt-putten. Exhaustire.

Wt-rechten. Erigere.

Wt-rechten. Exequi, expedire, efficere, præstare, perfungi, explere.

Wt-rechten. Fallere, decipere, circumuenire aliquem.

Wt-repcken. Extendere, porrigere: & Erogare, suppeditare, præbere, præstare, suggerere, subministrare.

Wt-roden / wt-roeden / wt-raden. Eradicare, extirpare, extinguere radicitus, funditus & ab ipsis radicibus euellere, delere atque eiicere.

Wt-rodinghe. Extirpatio, eradicatio.

Wt-roep. Proclamatio, promulgatio: & Præconium.

Wt-roep. Præconium auctionis, auctio, hasta, hasta auctio.

Wt-roep houden / koop dagh houden. Hasta subicere, sub

corona vendere, sub corona venire, in propatulo vendere, hastam in foro ponere, bona præconis voci subicere, auctionari, auctione vendere, constituere auctionem.

Wt-roep-boeck / koop-dagh-boeck. Tabulæ auctionariæ: liber in quem bonorum auctione venditorum ratio relata est.

Wt-roepen. Euocare, pronocare.

Wt-roepen. Proclamare, promulgare, publicare, vulgare, diulgare.

Wt-roeper. Præco.

Wt-roepen. j. wt-roden. Eradicare.

Wt-roopen. Runcare, eruncare, euellere, extirpare.

Wt-rucken. Euellere, extrahere, eripere.

Wt-russen / wt-stellè. Instruere, concinnare, exornare.

Wt-schauen. Eradere, edolare.

Wt-schepden. Discedere, excedere.

Wt-scheypen. Exhaustire.

Wt-schicken. Emittere.

Wt-schieten. Eiaculari.

Wt-schieten. Germinare, pullulare.

Wt-schrabben. Eradere, abraderere, radendo delere, expungere, exterere.

Wt-schrijft. Apographum, exemplar exscriptum, exemplû, transcriptum ex aliquo scripto, vulgo duplum, copia.

Wt-schrijven. Exscribere, describere.

Wt.

Wt-schudden. Executere.

Wt-schudden de kleederen. Exuere vestes, spoliare vestibus, detrahere vestes, exspoliare vestes, despoliare vestibus.

Wt-schuld. Aes alienum, creditum.

Wt-schutten. Excludere muro siue sepimento.

Wt-segghen. Eloqui, effari.

Wt-segghen. Proscribere, relegare, in exilium mittere, exilium indicere, iubere exire fines patriæ: ciuitate aut soldalitia eicere, exterminare ex hominum communitate.

Wt-sel. Dilatio.

Wt-setten het kriecksel-bolck. Exponere copias in terram, exponere ex nauibus milites.

Wt-setten/wt-stellen. Differre, protrahere,

Wtsetten den sone. Emancipare filium.

Wt-setten/wt-stellen ten houwelicke. Collocare nuptui, elocare, dotare.

Wt-setten sijn gheld. Collocare, locare fœnori pecuniam, occupare pecuniam.

Wt-set-daghen . j. wt-stel-daghen. Dies iusti, ampliatio.

Wt-settigh. Leprosus. *g. d. expositus & extra vrbs pomeria ablegatus: quod lepra laborantibus locus à reliquis hominibus separatus publice assignetur: cum soli extra ciuitatem & castra habitare debeant.*

Wt-settighheyt. Lepra.

Wt-settinghe. Expositio.

Wt-settel. Expositio: & Dilatio, procrastinatio, ampliatio.

Wt-settel. Bona dotalicia, dos.

Wt-sight. Prospectus.

Wt-sinnigh . jon-sinnigh. Insanus.

Wt-slaen. Executere, extundere, clidere, verberibus exigere.

Wt-slaen den bal. Expulim ludere.

Wt-slaen onnutten klap. Effutire inania verba,

Wt-slaen van achter. Calcitrare, recalcitrare.

Wt-slaende peerd. Equus calcitro, calcitrosus.

Wt-slaen ende ver-schimmelē. Mucere, fracere, humorē siue mucorem emittere.

Wt-slagh in de waghe. Momentum: & Auctarium.

Wt-slapen. Edormite, edormiscere.

Wt-slibberen. Elabi.

Wt-slijpen. Exacuere.

Wt-slijten/wt-slijden. Minutatim aut particulatim vendere.

Wt-sloppen/wt-suppen. Exsorbere.

Wt-slupten. Excludere.

Wt-smehen. Exscindere.

Wt-smijten. Expellere, excutere.

Wt-snede. Excisio.

Wt-snede. Particularis venditio.

Wt-snijden. Exsecare, exscindere, interfecare, excidere.

Wt-snijden/wt-snijden met de snede/wt-slijten. Minutatim

- tarim aut particulatim vendere.
Wt-snijder. Corylista, hemina-
 rius institor.
Wt-snuten Emungere.
Wt-sonderen. Excipere.
Wt-spannen. Extēdere, con-
 tendere, distendere, proten-
 dere, dispandere.
Wt-spannen de peerde. Equos
 interiungere.
Wt-spannen. Strabulari.
Wt-spanninghe. Extensio, di-
 stensio.
Wt-spanninghe. Strabulum, ho-
 spitium, diuersorium.
Wt-spoelen / wt-spuelen.
 Eluere.
Wt-spuwen. Exspuere, ex-
 screare.
Wt-spraecke. Eloquium, pro-
 nuntiatio, pronuntiatum, ef-
 fatum, oratio, concio.
Wt-spraecke des richters. Sē-
 rentia, iudicium.
Wt-spraecke doen. Orationem
 habere: & Sententiam pro-
 nuntiare.
Wt-spreken. Eloqui, effari, enū-
 ciare, proferre, pronuntiare,
 exprimere, oratione consu-
 qui.
Wt-sprekeliick. Effabilis, dictu
 effabilis, enarrabilis.
Wt-sprekinghe. Eloquutio, elo-
 quium, pronuntiatio.
Wt-spreyden. Expandere, di-
 spandere, extendere, disten-
 dere, dilatate.
Wt-springhen. Exsilire, profi-
 lire.
Wt-sponck / wt-loop der
- crischt-lieden.** Excursio.
Wt-sponck / wt-stekinghe /
beur-dack. Proiectura, pro-
 iecta, corona, superciliū pa-
 rietū: prominentia parietum
 ad arcenda stillicidia: lorica
 testacea.
Wt-spruyten. Fruticare, fruti-
 cari.
Wt-spuelen / wt-spoelē. Elue-
 re, proluere.
Wt-staē. Exstare, eminere. **Jet**
wt-staende met iemanden
hebben. Negotij quippiā aut
 cōtrouersie cū aliquo habere.
Wt-stampen. Exculcare.
Wt-steke. Eminentia.
Wt-steke in de zee. Lingula,
 lingua, angusta terræ portio,
 seu ptiluinus oblongus, qui in
 mare excurrit ad exertæ lin-
 guæ modum.
Wt-steken. Expungere, effode-
 re, configere.
Wt-steken den sweer. Rescin-
 dere summum vlceris.
Wt-steken de ooghen. Effode-
 re, exculpere, exturbare,
 eruere, configere oculos.
Wt-steken den arm. Exerere,
 extendere brachium.
Wt-steken. Exculpere, excal-
 pere, tosculperere, cælare.
Wt-steken Excipere.
Wt-steken. Extrudere, expellere
Wt-steken / wt-kjcken. Protru-
 bere, emingere, exstare. **Wt-**
stekende tandē. Exserti den-
 tes.
Wt-steker. Extrusor, expulsor.
Wt-steker. Sculptor.
Wt-stekinghe. Extrusio, expulsio.

wt-

wt-ſtekinghe. Eminentia, ex-
 ſtantia.
wt-ſtekinghe/ wt-ſpronck.
 Proiectura, proiecta.
wt-ſtekinghe. Sculptura, cza-
 rura, inciſio.
wt-ſtekinghe der ſchilderſjen/
luffer. Splendor, vigor picturę.
wt-ſtekinghe. Exceptio.
Wt-ſtel. Dilatio, procrastina-
 tio, mora, ſpatium, ampliatio.
wt-ſtel-dagen. Dies iuſti, am-
 pliatio.
wt-ſtellen. Exponere.
wt-ſtellen. Differre, procrastina-
 nare, protrahere, comperen-
 dinare, protendere, extrahe-
 re, trahere in longum, ducere.
wt-ſtellen/wt-ruſſen. Exorna-
 re, inſtruire.
**wt-ſtellen/ wt-ſetten ten hott-
 welicke.** Collocare nuprui,
 elocare, dotare, viro tradere
 filiam.
wt-ſteſſel j. wt-ſeſſel.
Wt-ſtooten. Extrudere, expel-
 lere, eicere, exturbare, detur-
 bare, excutere.
Wt-ſtozen. Effundere.
Wt-ſtrecken. Extēdere, expor-
 rigere, efferre.
Wt-ſtrijcken. Extergere, exte-
 rere.
wt-ſtrijcken. Elimare, polire,
 expolire, ornare, interpolare,
 mangonizare.
wt-ſtrijckē ende be-drijeghen.
 Decipere, circumscribere ali-
 quem, imponere alicui, fucū
 facere alicui, impoſturā face-
 re, ludificari, illudere, eludere.
wt-ſtrijcker. Politor, exornator,

mango: & Planus, Impoſtor.
wt-ſtrijckerſje. Mangonium:
 & Impoſtura, fucus, fraus.
Wt-ſuppen. Exforbere.
Wt-ſupuerē. Expurgare, emū-
 dare.
Wt-ſunderen. Excipere, elige-
 re, ſeligere.
Wt-ſweeten. Exſudare.
Wt-ſwemmen. Enatare, enare.
Wt-tappen / wt-ber-kooppen.
 Diuendere, minutatim ven-
 dere.
Wt-tēren. Exhaustire, effortum
 reddere.
wt-tēren. Extabescere, tabe
 confici.
Wt-tocht j. wt-bal. Eruptio,
 excuſſio.
wt-tocht doen. Excurrere in
 agrum hoſtium.
Wt-trecken. Extrahere, eruere,
 expromere, excerptere, euelle-
 re, exerere.
wt-trecken het kleed. Exuere
 veſtem.
wt-trecken het ſweerd. Educe-
 re gladium ē vagina, deu-
 dare, expedire enſem vagina,
 ſtringere, exerere, vaginali-
 berare enſem.
wt-trecken. Egredi, exire.
wt-trecken met ghe-weld.
 Erumpere, egredi cum im-
 petu.
Wt-baeghen/wt-bēgghen. Ex-
 tergere, euerrere.
wt-baeghen dē pot. Exſiccare
 poculum, exhaustire, ebibere,
 ſiccare calicem.
wt-baegghel. Quisquiliz, pur-
 gamenta.

wt-

Wt-baerd vetuw. Egressus, exitus.

Wt-baerd. Exequiæ, funus, inferiæ, solennia funerum, iusta exequiarum, iusta funebria, iusta, pompa funebris, dici supremæ celebras.

Wt-baerd bo 33 ouders/ bziensden ende maghen. Parentalia.

Wt-baerd houden. Iusta facere, iusta funebria agere, funebre obsequium exequi, solvere suprema, parentare.

Wt-baerd maeltijd. Epulum ferale, epulæ ferales, epulum funebre, epulum parentale.

Wt-baeren. Efferi, extra ferri, euchi, extra vehi.

Wt-baeren. Exire, egredi.

Wt-bal. Excursio militum, eruptio.

Wt-ballen. Exciderè.

Wt-ballen. Erumpere, eruptionem facere in hostem è castris vel urbibus.

Wt-ballinghe des hays. Defluuium capillorū, alopecia.

Wt-beghen. j. wt-baeghen. Exurgere.

Wt-ber-koppen. Diuendere.

Wt-ber-kooper. Propola, minutarius negotiator, qui à solidariis coempta pluris vedit.

Wt-ber-koren. Electus, delectus, ex iulicus.

Wt-blieden. Effugere.

Wt-blieghen. Euolare.

Wt-blieten. Emanare, effluere.

Wt-blichte. Effigium.

Wt-blichten. Effugere.

Wt-barren. Euehere, effer-

re, educere.

Wt-boeren. Exequi, exigere, perficere.

Wt-wachte. Procubitores: qui noctu custodia causa extra castra excubant.

Wt-waerts. Extrorsum, extrinsecus, externè, ab exteriori parte, versus exteriorem partem.

Wt-wasschen. Eluere.

Wt-wassen. Exrescere.

Wt-weghen. Expendere.

Wt-wendiggh. Exterior, externus: & Extrinsecus.

Wt-wendighe ghesteltenisse. Superficies.

Wt-wendiggh. *sax. framb.* Memoriter.

Wt-wendiggh. Amplus, magnificus, ornatus, superbus: exteriore ornatu se venditans.

Wt-wendigghend. Amplitudo, magnificentia, superbia.

Wt-wendigghlick. Externè, extrinsecus, ab exteriori parte: & Extrorsum.

Wt-wendigghlick. Ample, magnificè, superbè.

Wt-werpen/ wt-worpen. Eicere, proicere.

Wt-werpelinc. Reiculus.

Wt-werpinge. Eiectio, eiectamè

Wt-werpfel. Eiectio, eiectamè, egestro, excrementum.

Wt-wijlen. Demonstrare, significare exactè. *Maec het wt-wijlen.* Ex præscripto, ad normam: lege, formula: secundum legem, normā, formulā.

Wt-wijchen. Exurgere, euertere, expungere, dispungere, eradere, delere, eluere.

Z

Wt-

wot-worpe. j. wot-werpe. Eicere
wot-worfeien. Eluctari.
wot-worquē. Exterere, expūgere
wot-wornghe. Extorquere, ex-
 primere.

waten/epnden. Finire.

waten/wot-spzeken. Eloqui, ef-
 fari, enuntiare, explicare, ex-
 planare, proferre, exprimere,
 pronuntiare, publicare.

Wterftek. Extra, externē, ex-
 trinfecus: exterior, externus.

Wterfte. Extremus, vltimus,
 nouissimus.

wterfte. Suprema, orum: supre-
 mum vitæ tempus: mors.

wterften dagh. Summus dies:
 & Dies extremi iudicij.

wterften wolle. Suprema volū-
 tas, extrema voluntas, testa-
 mentum, supremæ tabulæ.

VV u

Wueden. j. woeden. Furere.

Wuelen. j. woelen. Tumultuari.

Wuest. j. woest. Vastus, squali-
 dus, deformis.

Wulle stand. j. wolle. Lana.

wullen/wollen. Laneus.

Wulpe/welpe. Carul^o, catellus.

wulps. Temerarius, inconfide-
 ratus, dissolutus, lasciuus in-
 star caruli.

wulps zjn. Iuuenari, temerē &
 inconsideratē iuuenum mo-
 re aliquid agere, iuueniliter
 lasciuire, iuueniliter se gerere
wulpshepd. Iuuenilistemeri-
 tas, petulantia, lasciuia.

wulpschelik. Temerē, incon-
 sideratē, petulanter, more iu-
 uenum.

**Wurghe/wurm/wurp/wurft/
 wurtel** / &c. j. **wornghe/
 wozm/worj / wojs / wojs-
 tel** / &c.

Y

**Del/pegghelick/pe-
 mand/ple/puer/
 & cet.** vide **Fidel/
 iegghelick / ies-
 mand/yle/ijuer/**

& cetera.

Z

**Ze/zeer/zeener/zies-
 kel/zijde/zjn/ &c.**
 vide **Zee/zeer/zees-
 uer / siekel / sijde/
 zjn/ &c.** Has plures-

que similes voces ab Y & Z inci-
 pientes, per l & s scribendas du-
 cidimus, ut inueniendis ratio sit fa-
 cilior.

APPENDIX

PEREGRINARVM, ABSURDARVM, ADVLTE- RINARVMQVE DICTIONVM.

ACTENVS inter Dictiones vernaculas ac merè Teutonicas, aliquot exoticas; assiduiore vsu nobis nunc quodammodo communes, & à vulgo passim receptas; promiscuè collocauimus atque enucleauimus: Nunc reliquas, malè Latinas, Gallicas, Italicas, Hispanicas, ac cuiuscunque denique farinæ, seorsum, ordine continuo, ad calcem libri, Appendicis loco, breuiter commodeque addendas reputauimus, vt hac etiam opella studiosis prodesse possimus.

A

Abandon. Indulgentia, licentia.

abandonnéren. Deserere, destituere, derelictui habere.

Abbreuiacie / abbreuiature. Nota compendiaria. Compendium.

Abzicock. Armeniaca malus.

Abus / abups / abusie. Abusus, error: & Frustratio, impostura

abuséren. Abuti: & Frustrari, fallere: & Falli, errare.

Accent. Accentus, tonus.

Acceptéren. Accipere: & Scripulari.

Accident. Accidens, accidèntia, euentus: & Symptoma: id

quod morbo accidit: passio, pathos.

Accointance. Familiaritas, cōmercium.

Accollade. Amplexus.

Accord. Consensus, consensio: assensus, assensio, conuentio: & Pactio, transactio, cōdictū.

accord ban gheleupd. Symphonia, harmonia, consonantia, concentus.

accordéren. Cōcordare, cōsentire, cōuenire, assentiri, cōcedere, respondere, consonare.

Accoutéren. Adornare, aptare, comere, instruere, ornare.

Achauteren / achauten / acouteren. Auscultare: & Prospicere,

- cere, animaduerrere:** & Insi-
diari.
- accouter.** Explorator, coryceus.
- Acte.** Actio, actum, factum, per-
petratio.
- acte ban t'bonnis.** Acta litis
decretoria,
- acte.** Senatusconsultum.
- acte.** Auctoritas consignata: &
Tabulæ, memoria publica.
- Actie.** Actio, condictio.
- Adieu.** Vale.
- adieu segghen.** Valericere.
- Adjelle.** Compendium, iter cō-
pendiosum. **Bytemen ban
adjelle te boue.** Diploma cu-
riæ inscriptum.
- adjefféren.** Deducere in viam.
- Aduenant.** q. d. Adueniens, cō-
ueniēs. **Maë aduenât.** Pro ra-
ta parte, pro rato, cōuenienter.
- Aduertéren.** Commonefacere,
monere, indicare, nuntiare.
- aduertissement.** Monitum, mo-
nitio, significatio.
- Aduys/ aduis/ auys.** Senten-
tia, sensus, opinio, consilium,
iudicium, arbitratus, ratio: &
Arrestatio.
- aduiféren/ auiféren.** Animad-
uerrere, præuidere, conside-
rare, deliberare, consultare,
iudicare.
- Aduocæet.** Aduocatus, actor,
paraclerus, causidicus, patro-
nus. *vulgo* aduocatus.
- Adououéren/ adouopéré.** Agno-
scere, suscipere in se factum:
& Rarum habere.
- aduopement.** Rarihabitio.
- Aepsement.** Latrina.
- Ael/el.** Ceruisia mustea.
- Affaire.** Negotium.
- Affectæet.** Nimis exquisitus;
curiosus.
- affectéren.** Fucare, mangoniza-
re, ornare: & Nimis exquisite
velle facere.
- Affectie.** Animus, studium, vo-
luntas, affectio.
- Afinéren/ raffinéren.**
- Agat.** Achates: gemma verico-
loribus venulis distincta.
- Aget.** Gagates, gangitis: lapis
odore grauis. **Swertaget.**
Thracius lapis.
- Aggreable.** Acceptus, gratus.
- Aggrætie.** Rarihabitio.
- Agnus dei.** Bulla, bulla sacra: or-
bicularis cereus cui agni figu-
ra impressa est.
- Alarm.** Ad arma. **Alarm slaen
oft roepen.** Classicum canere,
ad arma conclamare, ciere,
vocare, &c. **Loofen alarm.**
Ficta impressio.
- Alcumie.** Alchymia, alchymia,
calchymia, chymia: ars quæ
purum ab impuro separariars
qua aurum vel argentum ex
pulueribus metalli confici-
tur, vel aurum à cupro separa-
ratur.
- alcumist.** Chymista, alchymista
- Almbick.** Galea sine capitellū
stillatorium: sublimatorium,
meta stillatoria.
- Alferes.** Signifer.
- Alimentéren.** Alere, nutrire.
- alimentatie.** Alimentum.
- Allegéren.** Allegare, in medium
proferre, adterre, citare, ap-
plicare.
- Alliéren.** Alligare, iungere, ad-
iun-

- iungere, sociare.
- Alliãcie.** Fœdus, confœderatio, necessitas, necessitudo, societas, affinitas.
- Allop.** Materia monetæ, constans auro aut argento cui vilius aliud metallum certo pondere legibus monetilibus præscripto additum est: duorum metallorum pretiosioris & vilioris alligatio siue commixtio: & Bonitas, qualitas, perfectioque auri vel argenti.
- Allodialè goeden.** Prædium optimo iure, *vulgo bona a lodiãlia, quasi alaudialia, quod in eorum laudem auctor non veniat.*
- Aloes hout.** Agallochum. *vulgo lignum aloës.*
- Almande/ almanie.** Chorea Germanica.
- Almanack.** Calendariũ, ephemeris. *vulgo almanacus.*
- Alose.** Alofa, trissa: piscis genus.
- Alteréren.** Variare, mutare: & Perturbare: & Sitire.
- alteratie.** Variatio, permutatio.
- Amaraut.** Smaragdus, lapis viridis.
- Ambelen.** Tollitum incedere. *q. d. ambulare.*
- Amber/ ambze.** Succinum, electrum, glessum, glastum. *vulgo ambra, ambrum.*
- amelbonck/ amel-meel.** Amylon: farina sine mola facta. *vulgo amydon.*
- Amel-korjẽ.** Olyra, arinca, frumentum amyleum.
- Amende.** Emendatio, correctio, multa, multa
- Ameril, Smiris,** lapis quo ferrũ scinditur vel politur.
- Amethyst.** Amethystus, gemma violacei coloris: & Hyacinth^o
- Amiet.** Tutulus, amictus Phrygius, suffibulum: vestimentũ album prætextum quadrangulum quod sacrificantes in capite habent.
- Ampe.** Amica, amasia: & Concupina.
- Amozeus.** Amãs, amator, amasius, procus.
- amozuse.** Amica, amasia.
- Annate.** Vnius anni proventus: caduca, caducaria commoda sacerdotiorũ: caducaria iura, caducariæ obventiones Archidiaconorũ: iura Pontificũ
- Annitheleren.** In nihilum redigere, abolere.
- Anniuersarie.** Annua parentalia. *vulgo anniuersaria.*
- Annulléren.** Abolere, abrogare.
- Antsouwe/ antlope.** Trichia, trichis, eucrasicholus: piscis ex apuarum genere.
- Antimonie.** Stibium, stimmj. *officin. antimonium.*
- Antjek/ antjekg.** Antiquus, antiquo opere & summa arte factus.
- Apart.** Seorsum, separatim, separatè, seiunctim, particulatim.
- Apocryph.** Apocryphus, arcanus, occultus, cuius occulta & ignota origo est.
- Apoplexie.** Apoplexia, morbus attonitus.
- Apostille.** Literæ dimissoriæ: apostoli: & Annotatio marginalis.

- Apostume.** Apostema, abscessus, suppuratio, materiz collectz in pus conuersio.
- Appareil.** Apparatus, cultus.
- Apparentie.** Visio, visus: specimen, species, indicium, vestigium, signum.
- Appast.** Sagina, esca.
- Appells/appellatie.** Appellatio, prouocatio.
- appellerē.** Appellare, prouocare
- Appetit.** Appetitus, appetentia, orexis.
- Appointement.** Reconciliatio, fœdus, transactio.
- appointéren.** Transigere, componere, decidere de negotio aliquo, controversiâ dirimere
- Approbéren.** Approbare, comprobare, laudare.
- Arbitre.** Arbitrator, disceptator.
- Arcier.** Arcitenens, sagittarius: & Doryphorus, stipator, satellites, larero.
- arcier te peerde.** Hippotorata.
- arcion.** Ehippij pars anterior, arcus ehippij.
- Arcke.** Arca: & Cadurcum.
- Arcke-buysse.** Sclopus, arcus hypotreticus, arcus perforatus, tormentum manuarium. *ulgo* arcus buisus.
- arcke-buysse.** Sclopetarius, pyrobolarius.
- Arckel/arkener.** Podium, projecta.
- Armepe/armade.** Copiæ, exercitus: & Classis armata.
- Armeijne.** Mustela Alpina alba, mus Alpinus, armelinus, armenius, Ponticus.
- Armeijnen.** Pannus sericus:
- ulgo* ormuzinus; ex Ormuz insula primum allatus.
- Aronde.** Hirundo.
- Arre/ar-penninck.** Arrha.
- Arrest/arest.** Retentio: & Manus iniectio: & Constitutio, placitum, arrestum.
- arrestéren.** Retinere, retentare, manus iniicere: & Statuere, constituere, discernere.
- Arriere-garde.** Exercitus tertium, postrema acies, tertia acies, subsidium.
- Arriuéren.** Aduenire, peruenire, appellere.
- Arsenick.** Arsenicum, auripigmentum.
- Artijckel.** Articul. **Artijckel der wet.** Caput legis.
- Artischoek.** Carduus altilis, cynara, strobilus, scolymus.
- Artillerijse.** Machinæ bellicæ, machinamenta missilia, tormenta missilia, tormenta bellica, tormenta muralia: bombardæ, catapultæ igniariz, machinæ igniuomæ, tormenta igniuoma, tormenta ænea vel ferrea, res machinaria.
- artillerij-huyg.** Armamētarij,
- artillerij-meester.** Præfectus machinarum, præfectus rei machinariæ, tribunus armamentarij.
- Artist.** Technites, artifex, artis peritus, artis professor.
- Asperges.** Asparagus.
- Assap.essay.** Tentamentū, tentatio, experimentum: examē probitatis monetæ.
- assapéren.** Experiri.
- assapett.** Probitatis monetæ

examinator.

Mafine. Homicidium mercenarium.

Mafinieren. Spoliare, grassari, la rapinari.

Mafineur. Homicida mercenarius, sicarius, percussor pretio conductus.

Maut. Oppugnatio, aggressio, insultus, impressio.

Meureren. Assueverare, certum promittere, affirmare: & Firmare, securum reddere, fidem aut fiduciam dare: & Periculum mercis aut alterius rei in se suscipere.

assurancie. Confidentia, securitas, fides, cautio, receptio periculi.

Mignieren. Assignare, attribuire, destinare, constituere, condicere, nomen debitoris creditori in solutum dare.

assignacie. Assignatio, attributio: & Vadimonium.

assignacie van ghelde. Pecunia attributa, pecunia quæ adnumerari quæstori solet à tribunis ærariis in stipendium militum.

Mistencie. Auxilium, assistio, aduocatio, vulgo assistentia.

assiteren. Assistere, adesse, auxilio esse.

Msur. j. lasur. Cæruleus, cærul⁹.

Attentieren. Attentare, tentare.

attentaet. Contra prouocationem admissum: factum siue designatum contra prouocationem interpositam.

Attestieren. Testari, testificari.
attestacie Testificatio, testimonium: & Tabula.

Quancieren. Accelerare, maturare, proficere & Promouere, prouehere, ornare aliquem: & Angere.

auancieren het gheld. Repræsentare pecuniam, præ manu pecuniam dare.

auancement. Acceleratio, progressus, progressio, processus: & Ornamentum, honorificum beneficium.

Quantagie. Plus, amplius: & Potiores partes, prærogatiua: & Lucrum, compendium, augmentum.

Quant-garde Exercitus frons, prima acies.

quant-garde. Emissarius: qui ante exercitum emittitur, aciemque præcedit ad lacessendum hostem vel ad explorandum.

Quant-perse. Persicum præcox, Armeniacum, Armenicum.

Quortstept. Auctoritas, potestas, præfectura.

Audience. Audientia, auditio.
audience gheuen. Fauere linguæ, benignè attendere, audire aliquem, dare aures suas alicui.

audencier. Præco forensis, præco iudiciarius.

auditeur. Index castrensis.

Quys. j. aduys.

Autentisch. Authenticus, approbatus, comprobatus ab aliis qui auctoritate pollent.

Msur. j. asur/lasur. Cæruleus.

B

Babu/bahu-kiste. Arca camerata, cista.

Salade/ balepe. Rhythmus,
z 4 homoco-

- homœoteleuton : & Chorea, tripodium.
- Balance.** Bilanz, libra, statera, trutina.
- Balleps.** Carbunculus candidus, lapis pretiosus extremo visu nubilum quid præ se ferens.
- Balloon/palloon.** Harpastum, follis, follis pugillatorius, pila ventosa.
- Ballote.** Marrubium; herbæ genus.
- Balsam.** Balsamum.
- balsamen.** Balsamo condire.
- Bandon.** j. abandon.
- Bandupn.** Stipulatio.
- Banderolle.** Vexillum, parvum vexillum.
- Barbacane.** Antemurale, promurale, pomerium.
- Barcke.** Biremis : & Naus vectoria.
- Bardasse.** Catamitus, cynædus, ganymedes, pathicus.
- Baron.** Heros : Baro : qui inter nobiles opibus & potètia antecellit.
- Barre/barriere.** Repagulum, longurius.
- Basaen.** j. besaen.
- Baseler Hantz,** iaculi, vel ensis genus.
- Baseler.** Xylocassia, cassia ligni.
- Basilisch.** Basiliscus, regulus.
- Baselkmanos.** Oscula manu reddita, osculum digitis delibatum, & ad os relatum.
- Basement.** Basis ædificij, fundamētum ædificij, sterobata.
- Basilrom.** Ocymō, basilicum.
- Basse.** Tormenti generi aut ferri minoris genus.
- Bastant.** Sufficiens.
- bastèren.** Sufficere, satis esse.
- Basteppe/basteppe/pasteppe.** Propugnaculum, munitio arx, castrum.
- Bastillie.** Propugnaculum, castellum, munitio.
- Batalie.** Dimicatio, conflictus, prælium, acies : batualia, x, à *basuo, ii.*
- batalie.** Secunda acies.
- batalien.** Præliari, conflictari.
- Batement/ebatement.** Ludus.
- Bedeguard.** Spina alba, acantha leuce.
- Bestop.** Specula, pharus.
- Benedictie.** Eulogia, benedictio.
- Behen.** Lychnis, lychnis coronaria, cælestis rosula, flos Iouis. *officin.* behen.
- Beniupn.** Syriacus ros, laser, caulias.
- Bergantine/hygatine.** Celox, carascopiū, naus speculatoria : & Naus prædatoria, piratica.
- Bernagie.** Buglossum latifoliū, botrigo.
- Besaen/basaen.** Pellis ouina, corium ouillum, alura vilior.
- Besane.** j. mesane. Epidromus.
- Besonie.** Opus, opera, negotium.
- besontèren.** Operari, operam dare.
- Besupng.** Pedule, calceus lanceus.
- Beuernærd.** Pimpinella maior, saxifraga magna.
- Beuernelle.** Bipincila, saxifraga minor.

Betta

- Betonie.** Betonica.
- Bien-venue.** Gratulatio aduentus.
- bien-venue betaelen.** Itagogicum dependere.
- Bigarréren.** Variigare, distinguere, variare.
- Bijbel.** Biblia, orum: bibliorum codex, canon sacrarum literarum.
- Biket/buket & rebuchet.** Trutina mométana, trutina monetaria, libella.
- Billet/bullet.** Inscriptum.
- Billion.** Aes, æ confusaneum: Materia monetaria cui plus admixtum est extranei & vihoris metalli, quàm per leges liceat.
- Biscuit.** Panis bis coctus, panis nauticus.
- Blasphemie.** Execratio, maledictum. *vulgo* blasphemia.
- blaspheméren.** Execrari, impiè & irreligiosè loqui. *vulgo* blasphemare.
- Bogge.** Fibula.
- Boker.** Serrum, serua.
- Boras.** Santra, chryfocolla, aurigluren, aurifanies, natiua chryfocolla *vulgo* borax.
- Braekemaer.** Entis falcatus.
- Branle.** Orbis saltatorius.
- Brase.** Pruna, carbo ignitus.
- Brazelet.** Brachiale, armilla, spinter.
- Brasilien hout.** Corinus.
- Brasilien herwe.** Purpurissum.
- Brauc.** Ferox, feroculus: & Bellus, comptulus.
- Brauerén.** Ferocire.
- Bresse bysche.** Labefactatio muri, ruina muri.
- Breuiature.** Nota compendiaris.
- Breuer.** Epitome, breue, breuiarium codex sacrarum precum, codex horarius. *vulgo* breuiarium.
- Brighting.** Pato, myopato, nauis prædatoria, piratica.
- Buggher.** Pedico, pæderastes.
- Bupsaerd.** Butco, accipitris genus.
- Burat.** Multitia, orum.
- Butoor.** Ardea steliaris. *vulgo* butaurus, bostaurus, bururius.

C

Cabinet. Cistula, conclave, pinaeotheca, cimeliarium.

Cachet Signum, sigillum.

cachettéren. Obsignare literas.

Cadencie. Symphonia; concertus manifestior.

Cadet. Minor natus: & Filius cui præ aliis pater bona ampliora constituit: & Præfectus, præpositus. Cadi. *sive* alcadi Mosconis & Turci dicitur iudex, præfectus.

Cassaerd. Hypocrita, simulator.

Cagie. Cauca, cors, cista, corbis desfluaria.

cagiaerd. Cistifer, qui caucam aut corbem portat.

Calabasse. Cucurbita.

Calamaer. Theca pennaria, theca calamaria, graphiarium.

Calcedonic. Onyx, *vulgo* Chalcedonius lapis.

Calcinéren. Metallum in puluere.

- redigere igne.
- Calculéren.** Computare, ratiocinari, calculos subducere.
- Campanie.** Campestris, campestris locus, planities.
- campéren.** Castra ponere, castra metari.
- Canale.** Canalis, alueus.
- Canalie.** Canes, grex canum: & Grex nebulonum, fax plebis, fax ciuitatis.
- Canceléren.** Delere, dispungere, *vulgo* cancellare.
- Canons/canionen.** Femoralia, feminalia.
- Canon.** Tubus tormenti ænei, tormentum æneum. *vulgo* cana muralis.
- Canon han de misse.** Arcana effata sacrificij: canon.
- Canter.** Chori sacri præfectus: exarchus chori sacri.
- canterije.** Exarchatus chori sacri.
- Cape.** Promontorium.
- Capeau.** Pileus, pileum.
- Capelyne.** Pileus.
- Capestandt/ capestandt.** Erigata.
- Capitael/ caudal.** Sors, caput. *vulgo* summa capitalis.
- Capituléren.** Articulosè pacisci: conditiones ferre & accipere.
- capitulacien.** Excepta, caura & sancta in foederibus: pactiones.
- Capozal j. cozpozal.**
- Carabijn.** Eques expeditus, ferentarius, leuis armaturæ, hipposcloperarius.
- carabijnen.** Prædari, diripere.
- Caratte.** Mensura intrinsecæ bonitatis auri: summa autem puritas auri est viginti quatuor carattarum: subdiuidunturq. singulæ carattæ in duodecim grana.
- Carbonade.** Ofella: crustulum carnis rostum.
- Carene.** *vulgo* Carena, quadragena: publicæ pœnitentiæ siue indulgentiarum genus.
- Carenten.** Vuæ Corinthiacæ: apyreni.
- Careffe.** Blanditiæ, illecebræ, adulario.
- carefféren** Blandiri.
- Carhan.** Collare, torques, fignentum.
- Carriere.** Latomia, larumia, lapicidina: & Hippodromus, curriculum equorum.
- Cas.** Casus: & Causa: & Facinus.
- Casamatte.** Humilis & recta castrorum lorica.
- Cassibonte-steen.** Carchedonius: & Onyx.
- Cassijne.** Iugamenta, fenestrarum structuræ.
- cassijne.** Fenestra papyracea vel membranæ, tympanum.
- Catarre.** Catarrhus, rheuma, rheumatismus.
- Caua.** Equus, caballus.
- caualierpe.** Equitatus, equites.
- Caudal. j. capitael.** Sors.
- Cause.** Causa, ratio.
- causéren.** Efficere, gignere, causam dare.
- Cauteriséren.** Inurere.
- Cautie.** Cautio, fideiussio. Præs, vas, appromissor, fideiussor.

- Celidone.** Chelidonea herba.
- Centenaer.** Cētenarius: & Cētenaria pondera.
- Ceremonie.** Ceremonia.
- ceremonie-meester.** Designator, magister ceremoniarum.
- Cerof/terote.** Ceratum, cerotū.
- Certejn.** Certus, indubitatus: & Certē, enimvero, proculdubio, indubitanter.
- Certificatie.** Libellus, epistola assertoria, *vulgo* certificatio.
- Ceruse/cerupse.** Cerussa.
- Ciment.** Opus signinum: è tuis testis addita calce.
- Citéren.** In ius vocare, diem dicere, iubere adesse. *vulgo* citare
- citatie.** In ius vocatio, libellus quo quis citatur.
- titatie byief.** Libellus.
- Citadelle.** Arx vrbi imminens.
- Claroen Lituus.**
- Clisterie.** Clyster.
- Cocenville.** Cochenilia: vermiculigenus: & Coccus baphica, coccus tinctorum, granū infectorium. *vulgo* cochenilia.
- Cochetris.** Basiliscus.
- Cochin.** Mendicus, homo peccator, amator siue sectator culinæ.
- Codicille.** Codicillus, scriptura vitimæ voluntatis elogium continens.
- Coers.** Cursus, meatus, curriculum. **Coers hebben.** In vſu esse.
- Coertier.** Emissarius: & Proxenetæ, pacarius, sequester.
- Coetelas.** Machæra: culter largus: enſis amplus, breuis & anceps.
- Cohiere.** Scriptum.
- Colere.** Cholera, bilis.
- Colijcke.** Colica, colicus dolor.
- Collatie.** Antecœnium, merenda, symposium, compositio.
- collatien.** Antecœnium sumere.
- Collationér en.** Tabulas conferre: conferre & componere descriptum siue exemplum cum exemplari vel archetypo: descriptionem conferre cum tabulis.
- Collette.** Mammillare.
- Colonnel. j. cōzonnell.** Strategus.
- Comijt.** Celeustes, navigationis moderator.
- Commensael.** Conuictor. *vulgo* commensalis.
- Commère.** Mater initialis, Iustitrica parens, mystica parens, onomastria.
- Commiffaris.** Commissarius, delegatus, disceptator, recuperator.
- commissie.** Mandatum, prouincia, delegatio, epistola, auctoritas mandati.
- Committimus van thof.** Ius forenſium codicillorum, ius fori eximium, ius codicillare.
- Communicatie.** Participatio, commercium.
- communicéren.** Communicare, agere cum aliquo: & Participare, in medium adferre.
- Compact.** Pactum, conuentio, conditum.
- Companion.** Socius, sodalis.
- companpe.** Consortium, conuentus, collegium, societas, sodalitas.

dalitas, sodalitiū : & Cohors,
turma.
Comparēren. Comparere, ad-
 esse, præsto esse.
comparitiē. Apparitio, præsen-
 tia.
Compassiē. Misericordia, mise-
 ratio.
Compensēren. Compensare,
 pensare, rependere.
compensēre de cōten bā t'p'o-
tes. Litis imped. a inter acto-
 rem & reum non abs re exæ-
 quare: de litis sumptibus pa-
 ris iniet paries facere.
Compère. Pater initialis, parēs
 myticus, onomastia initialis.
comperschap. Lustrica cogna-
 tio, initialis necessitudo, spi-
 ritualis necessitudo siue pro-
 pinquitas in baptismo con-
 tracta.
Competent richter. Iudex cō-
 petens, iudex suus & legiti-
 mus, iudex iustus.
Complainte. Questus, con-
 questus, conquestio, quere-
 la, querimonia, postulatio,
 expostulatio.
Complexie. Natura & mores,
 constitutio corporis.
Complice. Socius flagitiorum
 & rapinarum.
Complot. Coniio, scēdus, pa-
 ctum.
Compasēren. Componere: &
 Conficere, decidere, trāsfigere.
compositiē. Compositio: &
 Decilio.
Complex. Diploma, linteum
 complicatum.
Cōcernēre. Spectare, pertinere.

Conciērgo. Insulari^o: & Præfes.
Concludēre. Decernere, in pau-
 ca conferre, perorare, conclu-
 dere, causulam addere.
concluisse. Conclusio, epilogus,
 coronis: & Summa.
Concubiēne. Cōcubina, pellaca.
Concussie. Reperundæ, arum.
Condicie. Conditio, lex, forma,
 modus, res, status.
Cōfidie de grepn. Melissophyl-
 lon, melisphyllon, apiastrum,
 citrago.
Confort. Solatium, consolatio.
confortēren. Confirmare.
Confrontēren. Componere al-
 terum cum altero, conferre,
 committere.
Confus. Confusus, cōmixtus:
 Indistinctus: & Turbat^o, per-
 turbatus: & Pudore affectus,
 animoq̄ue perturbatus.
confus. cōfus. Obrui confusio-
 ne vel pudore.
confusie. Cōfusio, miscellanea,
 chaos.
Conquest. Quæsitum, partum,
 acquisitum, conquestio: finis
 imperij propagatio siue dilata-
 tio.
conquestēren. Conquirere, ac-
 quirere, rem facere, adipisci:
 & Imperium facere, vincere,
 adiungere ad imperium, im-
 perium dilatare, fines impe-
 rij proficere: & Debellare,
 subigere, subiugare, superare.
Conroet. Multitudo, congrega-
 tio, frequentia hominum.
Conscientie. Conscientia, con-
 scius animus mens sibi con-
 scia: & Fides: & Religio.

conscientie mæckê bā renighe
 tæcke. Impediri religione, re-
 ligiosum habere, religionē ha-
 bere vel adhibere, religioni
 habere rem aliquam.

conscientieus. Religiosus.

Consent. Consensio, consensus,
 assensio, stipulatio.

consentéren. Assentire, astipu-
 lari.

Conserue. Conditanea, orum.

conserue van roosen. Inrita
 rosacea.

Conserge. j. concierge.

Consignéren. Attribuere.

consignéren. Deponere, in ma-
 num dare, exhibere, repræ-
 sentare.

Consielozie. Concilium, conuē-
 tus, confessus, synodus.

Consozre. Consors, socius, par,
 similis, consimilis: & Cōiux.

Consozren. Consortes, pares: &
 Consocij affinesque sceleris.

Conspiratie. Conspiratio, con-
 spiratus, coniuratio, coitio.

Constitutie. Constitutio, decre-
 tum, statutum, sanctio.

Contentancie. Habitus, status,
 vultus, os, facies, gestus,
 actio.

Content. Contentus, æquus,
 compos

content zsh. Contentum esse,
 non pœnitere, satis habere.

contentéren. Satisfacere alicui,
 explere animum alicui, *vulgo*
 contentare.

contentement. Satisfactio.

Contract. Contractus, res con-
 tracta, commercium, pa-
 ctum, pactio: perscriptio, ite-

strumentum pacti.

contractéren. Contrahere.

Contratie. Contrarius, aduer-
 sus.

Contrebyief. Antapocha.

Contrebalance. Sacoma.

Contrecedulle. Antapocha.

Contremine. Cuniculus ad-
 uersus, obliquus, transuer-
 sus.

contremnéren. Hostium cuni-
 culos transuersis cuniculis ex-
 cipere, obuiam ire cuniculis.

Contreedi. Antigrahum, cu-
 stodia.

contreosséren. Custodire: ob-
 seruare.

controllere. Antigrapheus,
 custos, obiternator, inspector,
 annotor, officij exactor.

Contrescarpe. Lorica exterior
 arcis aut urbis: contramurus.
vulgo ital contra scarpa.

Contrepoint. Modulatio exte-
 poranea simpliciiori canui
 accommodata.

Contrefeghel. Sigillum minus
 maiori oppositum.

Contrementeur. Pacti fidē vio-
 lans, legis transgressor.

Contribuéren. Contribuere,
 conferre symbolum.

contributê. Contributio, sym-
 bolum, collatio.

Conuent. Conuentus: & Cœ-
 nobium.

Conuentie. Conuentus, con-
 uentum. *vulgo* conuentio.

Conuers. Neophytus. *vulgo* cō-
 uertus.

Conuerséren. Versari, consue-
 scere alicui, uti, sepe multum-
 que

- que esse cum aliquo. *vulgo* cō-
uersari.
- conuersarie**. Conuersio, con-
luetudo, vsus, familiaritas,
conuictus.
- Conuoy**. Affectatio.
- conuoyéren**. Affectari, dedu-
cere.
- Coppe**. Descriptio, descriptum,
apographum, exēplar, exem-
plum, exemplum descriptum,
exscriptum.
- copiéren**. Describere, exscri-
bere.
- copist**. Antigrapharius.
- Cozage**. Animus, audacia, fi-
ducia, spiritus, magnanimitas, cor.
- cozagiens**. Animosus, ferox.
- Cozdegarde/cozps de garde**.
Statio, vigilum statio.
- Cozdiael**. Amicus ex animo.
- cozdiaelick**. Ex animo, corde &
animo.
- Cozmaljn**. Onyx.
- Cozneol**. Corneolus, Sardius
lapis.
- Coznet**. Cornu, buccina.
- coznet ruyteren**. Turma equi-
tum, centuria equitum.
- Cozonel/ colonnel**. Strategus,
chiliarcha, chiliarchus, tribu-
nus legionum. *vulgo* colonel-
lus.
- Cozpozal/ capozal**. Centurio,
pentecostarchus.
- Cozpozal**. Sacrosanctū puluinar
- Cozpulent**. Habitor, bene ha-
bito corpore.
- cozpulentie**. Statura, habitus
corporis.
- Cozrespondentie**. Responsus, symmetria.
- cozrespondencie ban maten**.
Commensuū responsus, con-
uenientia mensuræ.
- cozrespondētie in liefde**. Amor
mutuus, reciprocus.
- cozrespondéren**. Respondere,
contionare.
- Cozrosif**. Septicus, putrefaciē-
di siue erodendi vim habēs.
vulgo corrosiuus.
- Cozruptie**. Interitus, dissolu-
tio.
- Cozsalet**. Aegis, idis.
- Cozsier**. Equus cursorius.
- Coztelas**. *j. coetelas.*
- Creancie**. Creditum, fides.
- creancier**. Creditor.
- credencie**. Credulitas, fides: &
Prægustatio, præibatio, se-
curitas in edendo & bibendo
quæ magnatibus præstatur. &
Abacus, vasarium.
- credencier**. Prægustator.
- credit**. Fides, auctoritas, gra-
tia: & Creditū, pecunia cre-
dita, æs alienum, debitum.
- Crespe**. Byssus.
- Crime**. Crimen.
- crime lese maiesté**. Perduel-
lio.
- criminel**. Capitalis.
- criminele saecke**. Res capitalis,
causa criminis, causa ex cri-
mine, causa criminalis, qua-
stio criminalis.
- criminel proces**. Iudicium ca-
pitis, iudicium capitale.
- Cronjcke**. Chronica, orum, an-
nales, ium.
- Croppier**. Postilena.
- Crosse**. Lituus pontificius,
pecu-

pecudum.

Cubeben. Cubebæ, carpesium.

Cubit. Cubitus, cubitum, vlna.

Eurepe. Visceratio quæ canibus venaticis datur: & Libamentum capturæ accipitribus in aucupio volucris dari solitum: & Medicamentum forma boli siue turundæ, quo vomitus auib⁹ venaticis provocatur: stupea turunda.

Curéren. Curare, mederi, curationem adhibere, remedium adhibere.

Curieus. Curiosus: percuriosus: affectator.

Custodie. Custodia, theca.

custodie van den boghe. Corytus, theca arcus.

D

Damasckenéren. Encaustica pictura ornare.

Damast-bloeme/dames-bloeme. Viola Damascena, viola alba, viola marronalis. q. d. flos siue viola dominarum, que & *Gallis violette de dames dicitur.*

Damast-pypme. Prunū Damascenum.

Damasten kleed. Vestis Damascena, vestis Damasceni operis.

Dame/damme. Domina, hera.

Dame/dam-steck. Scrupulus, calculus.

damen/dammen. Ludere scrupulis duodecim. *vulgo* ludere ad dominas.

dame-spel / dam-spel. Lusus duodecim scruporum,

damoiselle. Matrona mitella-

ta, mitrophora.

Dangier. Discrimen, periculum.

Dangereus. Periculosus, incommodus.

Dard. Iaculum, relum.

Date van de byzel. Datum, data: Dies in literis adscripta.

Debat. Altercatio, certatio, controversia, rixa.

Debatéren. Altercari, certare, rixari: disceptare, discernere.

Declinéren. Declinare: & Ius domum reuocare, iudicium transferre.

declinatoore. Exceptio translatiua: præscriptio siue exceptio liris translatiuæ.

Decret. Decretum: & Autoritas publica.

Defailléren. Deficere.

Defaillancie. Defectus, deliquium.

Defalkéren. Tollere, amputare, *vulgo* defalcare. q. d. falce abscindere.

Defaut. Eremodicium: vadium monium vel iudicium desertum.

Degradéren. Honore priuare.

degradéren. Infulis exuere sacerdotem, exaugurare, sefeccrare sacerdotē, abrogare alicui sacerdotium.

Delap. Dilatio, mora, procrastinatio, protractio, spatium.

delapéren. Comperendinare, differre, procrastinare, protrahere: moram interponere, causas neccere, ducere causam.

Delfijn/dolfsjn. Delphinus.

~~Delfijn~~

- Delicact.** Delicatus: & Lautus:
& Mollis.
- Delict** Delictum, error.
- Demopne.** Publica vestigalia, canon, legitima & ordinaria pensitatio, vt sunt vestigalia & portoria.
- Desoptéren.** Quiescere, desistere, finem facere.
- Desopéré.** Dicere pro testimonio. dicere testimonium.
- depositie.** Testatio, testimoniū.
- Deputéren.** Delegare, præficere negotio exequendo: constituere iudicem, arbitrum, recuperatorem, &c.
- Desperact.** Exspes, desperans, desperans.
- Desperatie.** Desperatio: ægritudo sine vlla rerum expectatione meliorum.
- Desperéren.** Desperare, desinere sperare, omni spe destitui.
- Destruéren.** Destruere, profligare, euastare, perpopulari, depopulari, ad exitium & vastitatem redigere, euertere, excindere, excidere.
- destructie.** Disperditio, ruina, vastitas, vastatio, excidium, depopulatio, exitiū, euersio.
- Determinéren.** Determinare, terminare, præfinire, definire: & Decernere, constituere.
- Deuis.** Colloquium: & Designatio: & Insigne: & Forma, modus.
- Deuiséren.** Fabulari, fermocinari, narrare, ferere sermones, conferre consilia.
- Deuooz.** Officium, manus.
- Deuoot.** Religiosus, pius, sanctus, religioni deditus, religionem colens. *vulgo deuotus.*
- deuootte.** Religio, pietas.
- deuootelick.** Religiosè, piè.
- Diamant.** Adamas.
- diamant sippé.** Gemmarum politor, gemmarum mango.
- Diète.** Dieta: inedia.
- Different.** Differens.
- Different zijn.** Differre, distate: & Dissidere.
- différent.** Contentio, controversia.
- differentie.** Differentia, discrimen, delectus, diuersitas.
- Dignitept.** Dignitas, honor, ornamentū, decus, præfalarus.
- Dilap. j. delap.**
- Diluttie.** Eluuio terrarum, vniuersalis inundatio, vulgo diluuium.
- Diminuéren.** Minuere, diminuerere, imminuere.
- diminuéren.** Modos concidere & frangere, voce se remittente canere: minuritione citare, minutionem citare siue citare: vocular multifariam frangere & concidere.
- diminueringhe.** Chroma, modulatio crebritate & solertia modulorum oblectans.
- Discant.** Cantus compositus: musica: & Cæus superior, ali⁹
- discantéren.** Musicam canere.
- Discoyd.** Discordia, dissidentia, discrepantia.
- discoydéren.** Dissidere, discrepare, variare.
- Discourréren.** Narrare, recensere, ratiocuari.

discours.

- discours.** Narratio, ratiocinatio.
- Discret.** Prudens, modestus, honestus.
- discretie.** Prudentia, modestia, iudicium, moderatio: & Discrimen.
- discretelick.** Prudenter, modestè.
- Dispensier.** Oeconomus, promus, procurator peni, cellarius, victus quotidiani administrator.
- Dispensieren.** Dispensare: & Legibus solvere, gratiam facere legis.
- dispensieren van den eed.** Facere gratiam iurisiurandi, solvere vinculo iurisiurandi. *vulgo*, dispensare aliquem de iuramento.
- dispensatie.** Vacatio vel solutio legis
- dispensier.** Dispensator, promus.
- Dispositie.** Affectio.
- dispost.** Affectus: & Aptus, paratus, præparatus, agilis.
- Disputieren.** Disputare, discere, differere.
- Distribueren.** Distribuere, erogare, diuidere in viros.
- distributie.** Distributio, assignatio: & Sportula, stips sportularia.
- Distriect.** Districtus, districtio, iurisdicchio: regio.
- Diuersch.** Diuersus, dissimilis, varius.
- Diuerschelick.** Variè.
- Diuisieren.** *j.* deuiseren.
- Doarie.** *j.* douarie,
- Doctoor.** Doctor.
- doctoor in de rechten.** Iuris enarrator & interpret, iurisperitus, iuriconsultus.
- Dolffjn delffjn.** Delphinus.
- Dolstantie.** Dolor, languor, ægritudo: & Querela, querimonia, expositulatio. *vulgo* dolentia.
- Domepne.** *j.* demepne. Publica vectigalia.
- Domineren.** Dominari.
- dominate.** Dominatus. *vulgo* dominatio.
- dominte.** Dominium, ditio.
- Done.** Mulier, domina, matrona
- Dozmer.** Cubiculum dormitorium, *vulgo* dormitorium.
- Dose.** Dosis: portio simplicium medicamentorum compositionem ingredientium.
- Dofyne.** Duodecim, duodenarius.
- Douarte.** Dotulitium, dotariū, antipherna, donatio propter nuptias: id quod vxori maritus vicissim loco dotis dat.
- douagiere/douagierighe.** Vidua antiphernis fruens: vidua dotaria.
- Dragée.** *j.* tregie.
- Draghme.** Dragma, octaua vncie pars.
- Dragon.** Dracunculus hortēsis.
- Dirieren.** Dirigere, rectum facere, erigere: & Parare.
- Dressoor.** Abacus, repositorium.
- Ducaet.** Ducalis aureus, numos aureus à ducatu siue magistratu Romano, sic primum dictus.
- Duplische.** Duplicatio, tertia

depulsio: tertia contradictio:
secunda rei defensio: vel re-
plicationis depulsio.

E

E Batemét/ batemét. Oble-
tatio, lusus, ludus, ho-
cus.

Eclips der sonne. Eclipsis so-
lis, defectus solis, deliquium
solis.

eclips der mane. Eclipsis lu-
næ, deliquium lunæ, defectus
lunæ.

Effect. Effectus, effectio: opus,
opera.

effect. Res ipsa: exitus rei.
effectuëren. Exequi.

Effort. Conatus, molitio, ni-
sus.

Electuarie. Medicamentum ex
selectis remediis compositum.
vulgo electuarium, & electa-
rium.

Element. Elementum.

element des viers. Aether,
ignis.

elementen. Elementa, genita-
lia corpora, prima corpora, &
fontes rerum.

Email Encaustum.

emailléren. Pingere encausto.

Emeraude. Smaragdus, viri-
dis lapis.

Emende. j. amende.

Embuscade. Insidix: sic dicta
quod in busis sue filus plerumque
poni soleant.

Empelchement. Difficultas,
impeditio, impedimentum,
obstaculum.

Employéren. Sumere vel in-
sumere in re aliqua.

employéren si seluten. Vires vel
neruos in re aliqua adhibere,
conferre sua studia, operam
impendere, collocare, insu-
mere.

Enfanterie. Peditatus, pedites.

Engien. Ingenium: & Instru-
mentum: & Tormentum bel-
licum.

engien-meester / engienietr.

Præfectus machinarum bel-
licarum, præfectus rei ma-
chinariæ.

Enqueste. Inquisitio, percon-
tatio, examen.

**Enterinéren de conincklike
byieuen.** Diploma compro-
bare.

Entremets. Ferculum inter-
positum.

Entreprise. Coeptum, ince-
ptum, res inchoata, susceptio,
operis institutio, consilium,
ratio, conatus.

Equipéren. Instruere.

equipagie. Instrumentum.

Esap. j. assap.

Esse. Essentia, esse. *Noch in
esse jyn.* Existare, superesse.

Esue/ esuwe. j. exuwe. Exi-
tus, &c.

Examinatie. Examen: & In-
quisitio.

examinéren. Examinare, inqui-
rere.

examinerén de ghetuyghen.
Testes audire.

Excellent. Exquisitus, præsta-
bilis, singularis, splendidus,
clarus, præclarus, eximius,
præstans.

Exceptie. Exceptio: oppositio
rei

- rei aduersus petitionē actoris: & Præscriptio.
- Exces** Sumptus, luxus, intemperantia: & Delictum, error, etratum, crimen: & Exsuperario.
- excessif.** Insolens, immodicus, profusus, nimius, præter modum.
- Excommunicérē.** A cœtu piorum concilioque abigere, à sancta matre ecclesia abdicare, programme ditro & execrabili configere. *vulgo* excommunicare.
- excommunicatie.** Execrabile programma, dita proscriptio.
- Excuse** Excusatio, purgatio, apologia.
- excuséren.** Excusare, eximere à culpa, obiectum crimen purgare, vel diluere.
- Exequéren.** Exsequi: & Exsequi rem iudicatam, lege agere: & Pignora capere, lege agere & pignerari.
- executeur.** Exsequutor.
- executeur bâ t'bonnisse.** Exsequutor, rranctator sententiæ & iudicati, peractor rei iudicatæ, exsequendæ rei iudicatæ disceptator, exsequi rē iudicatam iussus.
- executeur ban testament.** Procurator mandatorum supremorum, arbiter testamentarius, curator testamenti.
- executie ban her bonnisse.** Legis actio, exsequutio iuris, actio iudicati.
- Exemplaer.** Exemplar, apogram
- phum, exscriptum, exemplum
- Exempt.** Expers, immunis.
- exempt zjn.** Habere immunitatem, legibus solutum esse.
- exemptie.** Immunitas, vacatio.
- Exercitie.** Exercitium, exercitatio, functio, studium, agitatio.
- Expédiéren.** Expedire, conficere, exequi, explicare negotiū sine mandato aliquid.
- Experientie.** Experientia, vsus, res, documentum.
- expert.** Expertus, experiens, peritus.
- Exploot.** Expeditio, confectio.
- exploot van recht.** Legis actio.
- explootéren.** Efficere, conficere, expedire, exequi: & Legere.
- Expres.** Expressus.
- expreselick.** Definitè, nominatim, priuadè.
- Expiréren.** Exspirare. *Den tijt is ghe-expireet.* Tempus abiit.
- Exsecuterén. j. executerén.**
- Extract.** Epitome, breue, breuiarium, cōmentarius breuis.
- Extraordinaris.** Extraordinarius, extra ordinem, præter ordinem.
- Erwe/ illuwe/ illue/ erwegheld.** Pecunia quam ciuis ex ciuitate migrans pendere debet: exagogicum: vectigal vel portotium quod pro exportatis mercibus soluitur. *g.d.* exitus.

Falende. Negotium, res.
Falsant. Phasianus, phasianus.
Falsaris. Falsarius, temerator.
Fanterie. j. enfanterie. Pedicatus.
Fartie. farsie. Fabula, comœdia ludicra, mimus.
Farras. Nugæ.
Fauorabel. Propitius, secundus, popularis. *vulgo* fauorabilis.
Fausset. Falsæ voculæ. In fausset singhen. Pzanem citare: elisa voce canere: elidere vocem, vocem sensum excitare, contentiore voce altum & acutum scansum insonare.
Feber. Febris.
Femme. Femina.
Fermerste. Valetudinarium, nosocomium. *vulgo* infirmitaria.
Firmament. Calum.
Fioole. Phiala, ampulla.
Fistel. Fistula: vlcus manans.
Fistel in d'oesghe. Aegylops, ægilope.
Flambeel. Fax, funale.
Flanchêre de mueren oft besten. Propugnaculis à latere munire mœnia.
Fleur/foze. Flos. In den fleur zijn. Florere, vigere.
Flozêren. Florere, vigere.
Flozjn. Numus aureus flore insignis. *vulgo* florenus.
Foznieren. Ornare, munire: & Perficere, finire: & Administrare, suppeditare.

Fornissement. Suppeditatio,
Fortificatie. Munimentū, munitionio.
fortificêren. Munire, permunire, communire. *vulgo* fortificare.
Fosse. Fossa, fouca.
Fosset. j. fausset.
Fraude. Fraus.
Frequentêren. Frequētare, conlebrare, frequentem esse.
Fret-miner. Frater minor, minorita, Franciscanus.
Fringotêren. j. diminueren. Modos concidere, modulos siue voculas frangere.
Fusepe. Pyrobolus, telum missile ignitum. *vulgo* fusoria.

G

Galeon. Navis præsidaria maior, navis turrata: & Paro, onis: myoparo.
Galeote. Biremis, galeotte. Remex.
Galeard. Hilaris, lætus, elegās homo.
galearde. Tripudij agilioris genus.
Galland. Homo scitus, elegās, graphicus, lepidus, bellus.
Galope/waloppe. Gradarius cursus, rotundus cursus.
Galoppêren. Gradatim, saluatim, rotundo cursu currere. *vulgo* galopare. *vulgo* galoppien. i. equum ad ingressum extulantem virgere.
Garde. Custodia.
Garde-robbe. Vestiarium.
Garson. Puer.
Gaugie/gauge. Vasis mensura & capacitas.

Galle

- gaugieren / bergieren**. Dolia metiri virga, mensuram vas-
sis designare.
- gaugierer**. Dolorum mensor.
- Gelepe**. Iusculum coactum si-
ue coagulatum. *ulgo* gela-
tina.
- Gendarme Miles**.
- gendarmerpe**. Copiæ milita-
res.
- Genereren**. Generare, gignere,
procreate.
- generatie**. Generatio, procrea-
tio, progenies, prosapia, or-
tus, soboles.
- Generael**. Generalis, vniuer-
salis.
- generael capiteyn**. Strategus.
- generael ontfangher**. Tribu-
nus æranj. *ulgo* receptor ge-
neralis.
- generaelick**. Generaliter, vni-
uersè.
- Berfau. j. gier-balck**. Gyro-
falcus.
- Geste**. Gestus. us: gesticulatio:
& Vultus.
- gesten**. Res gestæ, acta.
- Geuse**. Color ruber in armorū
in signibus.
- Geus**. Mendicus impudens.
- Ghierau**. Pica glandaria.
- Ghieraffe**. Camelopardalis.
uulgo giraffa.
- Ghier-balck**. Gyrofalco, gy-
rofalcus, accipiter maior,
prædam circumagens.
- Ghtelande/quirlande**. Corona,
corolla, sertum.
- Gylfarme/guisarme**. Teli si-
ue lanceæ genus.
- Glozie**, Gloria.
- gloziëren**. Gloriarī.
- gloziens**. Gloriosus: iactator.
- gloziens zyn**. Mirari se, placere
sibi.
- glozienshepd**. Gloriatio, iacta-
tio.
- glozienslick**. Gloriosè.
- Gloze**. Glossa, glossema, exposi-
tio, commentum, commen-
tatio, scholium.
- gloteren**. Interpretari, explana-
re, exponere, commentari.
ulgo glosare.
- Gotiere**. Stillicidium.
- Gouernerén**. Gubernare,
moderari, regere.
- gouverneur**. Gubernator, re-
ctor, moderator.
- gouvernante**. Gubernatrix,
moderatrix.
- gouernement**. Gubernatio,
moderatio, regimen.
- Gzamelte/gremette**. Gesticu-
latio, distortio oris.
- Gzand mercis segghè**. Magnas
gratias agere.
- Gzatie**. Gratia: & Decor, lepos,
elegancia.
- gratieus**. Comis, affabilis, be-
pignus, lepidus, vrbanus.
- gratieushepd**. Comitatus, affabi-
litas, facilitas, vrbalitas.
- gratieuslick**. Blandè, benignè,
vrbané.
- Gzauitept**. Grauitas, seueritas,
dignitas.
- grauitept houden**. Tenere gra-
uitatem, retinere dignita-
tè, ordinis sui dignitatè tueri.
- grauitept houden int spzeken**.
Magnificè loqui.
- Gzinaet**. Carbunculus car-

chedonius.

Gyfel. Graue, asperum, molestū, molestia.

Gyfferen eenen byfel. Tabulas conficere, inferre in tabulas.

Gyter / gruwier. Saluarius, cultos nemoris: *videtur potius dici posse grunier sine groenier nostrate dictione: cum etiam galli- cæ Verder dicitur alio nomine in eadem significatione.*

Guerdon. Præmium.

Guychet. Foricula, portula.

Gyde Dux, ductor, index viæ.

Guylande / ghylande. Sertū.

Guyarme. j. ghyarme.

Guyterne. Cithæa, testudo minor.

H

Habil. Habilis, aptus, idoneus.

habiliteren. Habilem reddere. *vulgo* habilirare.

Haranghe, Oratio ad populū, concio.

Haubert. Lorica.

Heremijt. Eremita, anachoreta, eremum siue locum solitariū religionis ergo incolēs.

heremijtagie. Eremitus, solitudo, desertum.

Hermelijne / hermyjne. j. armijne.

Hipocras. Vinum aromaticum, vinum aromaticum: murina, nectar, passum, melicaton: vinū tertio distillatum. vinū Hippocraticū: ex Hippocraticis doctrina per lanem faccum in xco siccaro & vartis aromatum speciebus distillatum.

Hypocryt. Hypocrita, simulator, fucatus homo, fucatae sanctitatis homo, fucos sanctimonie personatus, eruditus artificio simulationis.

Hypocryse. Hypocrysis, simulatio virtutis: venditatio quædam atque ostentatio virtutis.

Hypoteke. Hypotheca, connexum.

Hollette. Pedum, agolum.

Homagie. Fides clientelaris, clientela: *vulgo* homagium.

Hostie. Hostia, victima.

Hospitaal. Nosocomium. *vulgo* hospitale.

Hute. Caput apri, *vrsi, lupi, &c.*

I

Iacopjn. Dominicanus, Iacobita.

Iasmjn. Iasme, apiaria, zambachum, leucouj (species fruticantis).

Idioot. Idiota, illiteratus, imperitus.

Illumineren. j. lumine- ren.

Imagineren. Cogitare, fingere, cogitatione depingere vel fingere, animo comprehendere, speciem alicuius rei cogitare, animo fingere, imprimere notionem aliquam in animo.

imaginatie. Cogitatio, notio animo impressa.

Immenble goeden. Bona immobilia.

Impatient. Impatiens, immobilis, impotens.

impatiētlich. Impatienter, intol-

- intoleranter.
- Impertinent** Ad causam nihil pertinens: alienus à re ipsa.
- Impoytancie.** Momentum.
- Saecken van impoytancie.** Seria, res teriæ: res momentosa.
- Impost.** Indictio, collatio, collecta, exactio, tributum, vectigal. *vulgo* impositio.
- Incarnaet.** Russas, helvus color: *vulgo* incarnatus: colorem viuae carnis referens.
- Incident.** Casus.
- Incident.** Liticula subnata, disceptariuncula appendix, appendicula litis: quæstio emergens: liticula nata è summa re.
- Inclinatie.** Procliuitas, facilitas, propensio.
- Incompetent richter.** Iudex non legitimus.
- Inconuenient.** Infortunium, casus aduersus.
- Incozpozèren.** In corpus trãicere, deuorare: & Conflare in vnum corpus, cõficere vnum corpus: vnire.
- Incozrect.** Mendosus.
- Indiscrèt.** Temerarius, immodestus, expert modestiæ.
- Infanterij.** Peditatus.
- Infermerij.** j. fermerij. Valudinarium.
- Infozmatie.** Quæstio, inquisitio.
- Infozmatie doen.** Querere. *vulgo* informationem facere.
- Infozmèren.** Inquirere in delatos, & testibus maleficij testimoniu denuntiare: cognoscere de actis alicuius.
- Ingien j. engien.**
- Ingienieer . j. engienteer.** Architectus.
- Inhabil.** Inhabilis, ineptus.
- Iniurie.** Iniuria, maledictum, probum.
- iniurièren.** Malè accipere aliquem verbis, lædere aliquem iniuria, dicere vel facere conuitium alicui, iniuriis aliquè afficere, iniuriam alicui inferre siue imponere.
- Inquisitie.** Inquisitio, examen, indago.
- inquisiteur.** Inquisitor, inuestigator, indagator.
- Insoluent.** Non soluendo, soluere debita non potens.
- Instancie.** Instantia, sedulitas, assiduitas, continua intentio, contentio.
- instancie.** Actio, causa, lis, disceptatio, iudicium.
- Instructie.** Institutio, præceptum, disciplina, catechesis.
- instructie der ghesanten.** Cõmentarius legatorum.
- instruèren.** Instruere, præcipere, docere.
- Instrument.** Instrumentum.
- instrument.** Instrumentũ, munimentum, monumentũ scripturarum ad res gestas pertinentium: tabulæ.
- instrument van musske.** Instrumentum siue organum musicum.
- Insufficient.** Exiguus.
- Intèrie.** Intentio, propositum, mens, voluntas, consilium.
- Intentèren een proces.** Intendere

- dere actionem, dicam scribere, condicere, constituere accusacionem, ius experiri, agere.
- Interess.** Damnum, detrimentum.
- Interess.** Versura, vsura. **Sheld op interess nemen.** Versuram facere.
- Interlocutooye sententie.** Decretum iudicis interpositum, interloquutio decretoria, sententia disceptationis interposita.
- Interrogatoyle.** Interrogationes reorum.
- Intiméren.** Denunciare, significare: prouocare in ius, diem iudicij dicere.
- Intimatie.** Denunciatio.
- Intituléren.** Nominare, inscribere, nuncupare.
- Intonéren.** Præcinere.
- Inualidéren.** Infirmare, infirmum siue inualidum redere.
- Inuentariéren de goede.** Bona redigere in commentarium.
- Inuentaris ban goeden.** Apophasis, apographa, index, catalogus, elenchus, commentarius bonorum, repertorium, iouentarium.
- inuentie.** Inuentio, excogitatio, machinatio.
- inuentéren.** Excogitare, inuenire, adiuuenire, machinari.
- inuenteur.** Inuentor, architectus.
- Joncture.** Iuncturæ, commissura, iunctio, coniunctio: artus, articuli.
- Jornepe.** Sagum, tunica militaris, tunica sine manicis: colobium, exomis, hemitogium.
- Joste/tonste.** Decursus, decursio ludicra.
- iossèren/ioussèren.** Decurrere, concertare hastis, concurrere inter se.
- Journael.** Ephemeris, diarium.
- Jlus. j. eritwe.**
- Judicature.** Iudicatus: magistratus iudicialis.
- Juge.** Iudex.
- ingéren.** Iudicare.
- Juglier.** Circulator, præstigator.
- Juleb.** vulgo Iulepus, iulapium.
- Jupiter.** Stannum dicitur chymistis.
- Jurisdictione.** Iurisdictio, præfectura.
- Jurist.** Iurisperitus, iuriconsultus, iurisconsultus, consultus iuris.
- Jussèren.** Aequare, adæquare.
- Iusticie.** Iustitia.
- iusticie doen.** Iustitiæ æquitatisq. sacris operari, leges exercere, exequi iudicis officium.
- iusticier.** Iudex, prætor.
- iustifieren.** Purgare crimen: Absoluerere à crimine.

L

- Labeur.** Labor, industria.
- Labeuren.** Laborare, opus facere, moliri.
- Lac/gomme-lac.** Gummi quod vulgo Lacca & Cancamū dicitur lac. Coloris rubri genus.
- Lambzjs.** Materiaria incrustatio: & Laquear, lac^o in ædificiis.
- lam^o

Lambjifféren. Vestire parieres tabulis.
Lancette. Phlebotomum, scalprum chirurgicum.
Laffagie. Saburra.
Lafur. j. afur. Color cæruleus, cyaneus.
lafur-fteen. Lapis cyaneus, cæruleus. *vulgo lapis lazuli vel azuli.*
Leael/lopael. Fidelis, fidus. *g. d. legalis.*
Legaat. Legatus.
Legitiméren. Legitimum reddere, natalibus restituere.
Liberael. Liberalis, munificus.
liberaelhepb. Liberalitas, munificentia.
liberaelick. Liberaliter, munificè.
Libyffe. Bibliotheca, libraria.
Lieutenant. Legatus, vicarius, præfectus. *vulgo locum tenens.*
Ligus/lighe. Fœdus.
Limiten. Limites, fines.
limitacie. Præscriptio, præscriptum.
limitéren. Definire, determinare, circumscribere, præscribere.
Linagie. Genus, profapia
Lop. Lex.
lopael. Fidelis, fidus.
Longhe. Lumbus vitulinus, coxa, & renes vituli.
Luminéren de fchilderffe. Miniare picturam: viuos colores inducere.
Luna. Argentum *dicitur Chymistis.*
Luxurie. Lux^o, luxuria, luxuries

luxurteus. Luxuria diffuens: delicatè & molliter viuens, libidinosus.

M

Maculature. Chartæinz-
 ptæ, maculaturæ: segetria. *vulgo macularura.*
Madame/ madme. Domina, mea domina.
Madjgael. Cantio musica Italica.
Magasin. Promptuarium, horreum, apotheca.
Maiestept Maiestas.
Maintenéren / mantenéren. Manu tenere, defendere, seruire, obrinere, retinere, sustentare, sustinere.
maintenue. Iusta possessio.
Malcontent. Offensus.
malcontent zjn. Aegrè ferre.
Maledicte. Dira deprecatio, imprecatio.
Malcus fweerd. Ensis falcatus, harpe.
Malte. Lorica.
Manckéren/manquéren. Deesse.
Mandataris. Mandatarius, commissarius.
Mandement Mandatum, editum.
Mandjagoje. Mandragora, circa, malus terrestris, antropomorphos.
Manteneren. j. maintenirén.
Manuael. Manuale, enchiridion.
Manufacture. Opus manu factum, forma operis manu facti.
Maraud. Mendicus.

Martepain. Panis saccharites, panis dulciarius, maza panis. *vulgo* martius panis.

Marcéren. Ambulare, gradi, iter facere, viam facere, incedere, progredi, gradū cōferre.

Marckis / marquis. Marchio.

Marefcagie. Palus.

Margliet. Aeditimus, edituus, templi œconomus.

Mariagie. Annulus connubialis.

Marmosette. Persona.

Mars. Ferrum dicitur *Chymicus*.

Masse. Massa: & Pastillus.

masse bâ copet / siluer / &c. Acs grauc.

masse van goud. Palacra, palacrina, mator auri massa.

masse. Solidus, densus.

Mastick. Mastiche, resina lentiscina.

mastick-boom. Lentiscus.

Mastin. Canis rusticus: canis maior & mordax.

Materie. Materia, materies, substantia: & Argumentum.

materie. Exemplum, exemplar.

materie de kinderen gheuen. Præformare literas pueris.

materialen van de hupse. Martes: ligna, lapides, &c.

Medalie. Toreum, signum, sigillū. Sculptile fusileq. opus, emblema, numisma.

Mediaene / mediae-ader. Vena media inter iecorariam & humeraria n siue cephalicā.

Melanckolije. Melancholia, atrabilis: & Dolor, cura grauis.

Melodije. Melos, melodia, cantus suauitas, modulatio, modulamen.

Memorie. Memoria, mens, recordatio, monumentum.

memoziael. Libellus memoria-
lis, signum memoriale.

Mercurtus. Argētum viuum.

Menagie. Supellex, res familiaris: & Familia.

menagier. Familiæ præfectus, dominus, œconomus.

Mentie. Mentio, memoria.

mentie maecten. Memorare, mouere mentionem, facere, inferre, habere mentionem.

Mesane. j. mezane.

Meskief / miskief / meschief. Infortunium, casus aduersus, vitium.

Messige / messenje. Familia.

Metael. Metallum.

Mittenen. Horæ matutinæ.

Meubel. Mobilis.

meubele goeden. Res familiaris, supellex, bona mobilia.

Mezane. Epidromum, epidromus, velum ad puppim.

Minere. Fodina, vena.

mineren. Fodere, suffodere.

Minime. Vocula, voculatiuncula musices. *vulgo* minima.

Minueren j. diminueren.

Minute. Sceda, scedula: aduersaria, orū: percriptiones, pyctacium: commentariolus rerum summam continens.

minuteren. Perscribere.

Mirakel. Miraculum, ostentū, prodigium.

Mirobalane. Myrobalanus, glans Aegyptia.

Miles

Miserere mei. Ileus, voluulus, tormentum chordapson grauiſſimus periculoſiſſimusque tenuioris inteſtini morbus.

Miſſius. Epistoſa, literæ, tabellæ.

Mithridæt. Mithridatium antidotum.

Mode. Modus, ratio, mos, forma

Model/ model-ſield P. oplatice, typus, forma, imago ex gypſo ad cuius ſimilitudinẽ & formam ſtatuarius plattel-ve cædit, aut æs fundit. *vulgo* modulus.

Moderéren. Moderare, moderari, temperare.

Monopolte Monopolium: & Cortio, conſpiratio.

Monsieur Dominus, herus.

Monſtrancie Hierotheca.

Morion morion. Caſſis, idis: galea bellatoria cono ſiue apice criſtisque inſtructa.

moꝝd mael/ moꝝmael. Cacoethes, vlcus mali moꝝis, vlcus malignum: & Gangræna, malum mortuum, caro emortua ex hulcere vel inſlâmatione.

Mofaick. j. muſaick.

Mofaette. Myſtax, barba ſub naribus.

Motet. Verſus muſicus, epigramma ſacrum, cantio muſica ſacra.

Motijf. Argumentum, cauſa, cauſa mouens, incitamentum, propoſitum.

Mofette. Puer, famulus vilior

Munitie. Municio, munimen, munimentum: & Præmunitio: & Commercatus.

Muſaick/ moſaick. Muſicum, moſaicum, muſicacum opus, opus teſſellatum, ſegmentatum ſculpturatum, vermikulatum

Muſchel Muſculus, lacertus,

Muſjche. Muſica.

muſicien: Muſicus, melicus.

N

Namt/nampt/nant. Re- præſentata pecunia, promutua pecunia, promutuum, repræſentatio, pecuniæ obſignatio, pecuniæ depoſitio, ſatisfactio, numeratio fiducia-ria, vindiciæ litis.

namtiferẽ/namptiferen/nantiferen. Repræſentare, offerre, exhibere, conſignare, obſignare pecunias, deponere promptam pecuniam, ſatisfacere, ſatisficere, ſatis offerre, conſentim perſoluere, præ manu pecuniam dare, præſente pecunia ſoluere nulla interpoſita mora, numerare fiduciarie, vindicias terre.

Natiuitæpt. Ortus, dies natalis. *vulgo* natiuitas.

Nature Natura, phyſis: rerum opifex, parens, creatrix rerum & Sexus, naturalia.

natuerlick. Naturalis, phyſicus, & Naturâ, naturaliter.

natuerlick ſæd. Genitura, ſemen genitale, vrina genitalis.

natuerlick kind. Filius illegitimus, natus ex parentibus inter quos matrimonium conſtare poſſet: Parthenius, filius è virgine non nupta editus.

Naueru. Naſus, rapæ genus.

Negotiéren. Negotiari, mercaturæ

curæ operam dare.
negotiatie. Negotiatio, mercatura.

Negromantie. Necromantia, pŷchomantia.

Neuter. Neuter: & Neutri parri addictus.

neutrael. Medius, indifferens: *vulgo* neuter, neutralis.

Nihil op de requeſte gheuen. Postulatori abſcindere ſpem impetrandi: ſupplicanti abſciſſe negare quod flagitat: præcidere ſpem impetrandi quod poſtulat.

Nobel. Nobilis, illuſtris, præclarus, generoſus.

nobel. Aureus nobilis: numus ex auro nobili & præſtanti.

Notabel. Notabilis, inſignis: & Qui magiſtratu aliquando ſanctus eſt.

Notaris. Scriba, grammateus, à literis, perſcriptor, tabellio, amanuenſis. *vulgo* notarius.

Notel. Syngraphū, *vulgo* notula.

Notoo. Euidens, manifeſtus. *vulgo* notorius.

O

Obedient. Obediens, audiens, obſequens, morigerus.

obedientie. Obedientia.

obedientelick. Obedienter, obſequenter.

Oblaete. Oblatio, libum, ferrū.

Obligatie. Obligatio, ſyngrapha, ſyngraphum, chirographum, ſymbolum, tabulæ: & Auctoramentum.

obligérè. Obligare, adſtringere, obſtringere, deuincire.

Obſtafel. Obſtaculum, obicſtamentum, obex.

Obſtinaet. Obſtinatus, obfirmatus, pertinax.

obſtinaetieghede. Pertinacia.

obſtinaetelick. Obſtinatè, præfracſtè, pertinaciter.

Occaſie. Occaſio, anſa, facultas, cauſa, locus.

Octrope. Beneficium.

octropen/octropèren. Indulgere, annuere, tribuere alicui.

Oculaet. Euidens.

Offenſèren. Offendere, lædere aliquem, male mereri de aliquo.

offenſie. Offenſio, offenſus, læſio, culpa, noxia.

Oſperment. Auripigmentum, arſenicum.

Oſpinie. Opinio, ſententia.

oſpinatere. Pertinax, capito.

Oppoſèren. Opponere, obicere, recuſare, aduerſari, intercedere, morari.

oppoſant. Aduerſator, interceſſor.

oppoſitie. Oppoſitio, interceſſio.

Oſragie. i. oſzeſte.

Oſdinartie. Legitimus, iuſtus, ſolennis, viſtatus, ordinarius.

Oſzeſte/oſragie. Horrida tempeſtas, vis maior.

Oſiginæel. Archetypus, archetypum, exemplar: authenticæ tabulæ.

Oſnemen. Ornatus, cultus, cõprus, us, exornatio.

Oſbliancie. Obliuio.

Oſtragic. Contumelia, inuectio, offenſio, atrocitas, impo-

Importunitas.

intragéren. Contumelia afficere, insequi contumelia,

P

Pacificatie. Pacatio.

Packhet. Fascis, fasciculus, sarcina, sarcinula.

Paert. Pars.

Pagadoz. Solutor: quæstor.

Paliet. j pillet.

Pagie ofc syde hā een blad papiers. Pagina, pagella, cera.

Paliffade. Sepes ex palis: vallū, septum.

Paradijs. Paradisus, hortus voluptatis, campi Elysiij.

Paragon. Specimen, exemplar: & Proba, experientia: & Res quæ aliis composita & collata faciliè illas delet sua excellentia: & Parilitas, æqualitas: & Par, æqualis.

paragonéren. Comparare, cōferre, æquare.

Parдон. Venia, remissio, gratia, indulgentia.

Parèil. Par, parilis, æqualis, similis.

Paréren. Parare, ornare, exornare.

parérsel. Ornatus.

Parfum. Vnguen, pigmentum, odora mentum liquidum: & Suffimen. thymiana.

parfuméren. Suffire, vaporare, fumigare.

Parlement. Colloquutio, colloquium, sermo, disputatio: & Senatus supremus, curia supremæ iurisdictionis.

parlementen. Colloqui: & Disceptare, disputare, contem-

dere.

parlementéren. Colloqui, colloquia conferere: agere de pace, induciis, vel deditionibus vrbium, arcium, &c.

Parmesen. Parmensis caseus.

Partagie. Partitio, diuisio.

Partiael. Homo sui iuris, sui arbitrii, suæ sententiæ.

Particulser. Peculiaris, proprius, singularis, specialis.

particulserlick. Peculiariter, propriè, speciaticim, specialiter, separatim, priuatim, & Definitè, distinctè,

Pasquil/ pasquin. Libellus famosus, saryra.

Passabel. Tolerabilis.

Passagier. Cōmeans, transiēs: & Portitor, vector.

Passemese. Chorea progrediens passu vno & dimidiato.

Passe-passe. Præstigiū, gesticulatio circulatorum.

Passie. Passio: morbus, ægritudo, affectio: affectio animi, perturbatio.

Patente. Codicilli à Principe impetrari, codicilli regij, diploma: principum literæ: & Libellus, epistola assertoria.

Pater noster. Precario Dñica. **pater noster.** Spherulæ precatoriar, quibus certus numerus precationum dominicalium & salutationum angelicarum recitatur.

pater nosters / dupm-ffers. Manicę, spherulę, nodi & vincula quib^o manus cōstringūtur

pater van t'klooster. Cœno-
biarcha, præfectus vel ant-
stos

stes cœnobij, monachorum,
 virginum sacrarum, &c.
Patient. *Patiens*: & *Placidus*,
 clemens.
patientie. *Patientia*, toleran-
 tia.
patientigh. *Patiens*, tolerans.
patientichlick. *Patienter*, tole-
 rans, humanè: & *Placate*,
 placidè, toleranter.
Patrimonie *Patrimonium*.
Pauops *Clypeus*.
Pause. *Pausa*, respiratio.
Pauseren. *Pausare*.
Penitentie. *Pœnitentia*, meta-
 nœa.
penitentie doen. *Piacularè pœ-*
nâ luere, dare de se vitro sup-
 plicium Deo.
Pensie/pension. *Pensio*.
pensier. *Dispensator*.
pensionaris *Vestigialis*.
pensionaris. *Pensione* condu-
 ctus.
pensionaris. *Syndicus* ciuita-
 ris, actor vniuersitatis, affe-
 sor iudicum siue senatus: col-
 legij aut corporis alicuius cõ-
 siliarius, eisq̃ue in consiliis
 assistens.
Peremptooz. *Peremptorium*:
 in summam decretorium.
Exceptie peremptooz. *Præ-*
scriptio quæ iugulum causæ
 petit.
Perfect. *Perfectus*, absolutus,
 consummatus.
perfectelick. *Perfectè* ad vn-
 guem.
Perfickel. *Periculum*, discrim-
 en.
perfickelous. *Periculosus*, in-

commodus.
Permissie *Permissus*, permis-
 sio, consensus, concessus: po-
 testatius, copia, facultas.
Perplex. *Perplexus*.
perplexitent. *Perplexitas*, an-
 gustia.
Perripucke/perhupcke *Galeri-*
culum, coma aicitria, ado-
 ptua, futile capillamen-
 tum.
Persectie. *Vexatio*, afflictio.
Perseuereren *Perseuerare*, per-
 sistere, permanere, per-
 gere.
Perstieren. *Persistere*, perseu-
 rare.
Person. *Persona*, *prosopon*.
personage *Persona*. **Spote**
ende treffeliche personage.
Homo altus & excellens: vir
 summus, vir maximus, præ-
 stans, præstantissimus.
personage van t'spel. *Perfo-*
na, personatus: **Spelen de**
personage oft rol van eenē
staue *Agere partes serui*.
persoonel *Personalis*.
persoonelick. *Personaliter*.
persoonelick ergens verschij-
nen. *Sistere se aliquo in*
loco.
Perspectiue. *Optice*, ars perspe-
 ctua: & *Scenographia*, sciog-
 graphia.
Pertinent. *Pertinens* ad rem,
 appositus, decens, commo-
 dus.
pertinentelick. *Appositè*, decē-
 ter, commodè.
Pertisaen. *Gæsum*, gesum, ve-
 nabulum, hasta, telum.

Pillet/

Pilist / pallet. Vinum heluolum, medium inter album & ruffum.

Pillagie. Preda.

Pington. Vexillum, signum.

Piscine. Piscina.

Pitancie. Obsonium pulmentarium.

Planeren. Planare, complanare, explanare, planum facere.

Planete. Planeta, sydus errans, stella erratica, vaga.

Poete. Poëta.

poeterije. Poësis, poëmatium, carmen.

Porcelepn. Buccinum, concha Veneris, &c.

porcelepn-schotel. Vas fictile tenuissimum & splendidum ex buccinorum cineribus cōfectum, murinis veterum vasis non ab simile. *vulgo* porcellana.

Pleuris. Pleuritis, pleuresis, dolor lateris acutus & pungens.

Pollanen / pollanen. Cornua siue acumina calceorum.

Pozre / pozreken. Verruca, tuberculum.

Poztanten. Telamones, atlantes, signa virili figura quæ in ædificiis murulos aut coronas aut aliud quid sustinent: & Caryatides, signa consimilia atlantibus, muliebri specie.

Positif. Organum pneumaticum, quod de loco ad locum transferri & poni potest.

Possessie. Possessio, fundus, prædium.

Postume .j. apostume. Apostuma.

Postille. Scholium: brevis interpretatio. *vulgo* postilla.

Postuleren. Postulare: causas agere, causidicum esse.

Praghenær. Pragensis culter.

Pragesijn. Lorica.

Prebende. Sacerdotium, sacerdotis prouentus: & Sportula: pecunia quotidiana aut cibus quotidianus ad victum sacerdotum.

Preceus. Pretiosus.

Prezis / pretselich. Præcisè, cū compendio, abruptè & abscisè.

Præfatie. Præfatio, prologus, exordium.

Preiudicie. Præiudicium: & Captio: & Iactura, damnum.

Prælaet. Præsul, antistes.

prælaetschap. Præfulatus, primatus.

Præscriptie. Præscriptio: & Vfus & auctoritas: & Vfuscapio.

Præsent. Munus, donum, oblarum honorarium.

præsent. Præsens, præsto, instans.

præsentie. Præsentia, aspectus, conspectus. **In præsentie.** Coram.

præsenteren. Præsentare, offerre, sistere, exhibere, in conspectum dare.

præsentatie. Exhibitio: editio: oppositus, us.

Præserueren. Cōseruare, tueri. **præseruatif.** Antidotum, antidotus,

dotus, alexipharmacum. *vulgo* præseruatiuum.
President. Præses, antistes. *vulgo* præsidens.
Presumeren. Arbitrari: & Audere, arrogare, insolescere.
Presumptie. Suspicio præsumpta, opinio præsumpta: & Arrogantia, insolentia, audacia, temeritas.
Presumptuens Arrogans, insolens: *vulgo* præsumptuosus.
Presupposeren. Fingere, fingere ita esse, ponere ita esse.
Prioor. Præsul, antistes, cœnobiarcha, præfectus monachorum. *vulgo* prior.
Prioorjelle/prioorinne. Antistita
Priison. Carcer, custodia.
Priisonnier. Captiuus, custodia clausus.
Priuillegie. Priuilegium, diploma, vacatio.
Priuillegieren. Ornare priuilegio, concedere priuilegiũ: soluere legibus.
Probieren. Probare, experiri, periclitari.
Professie. Professio, studium.
Professie bā religie. Hierodulia.
Professie han religie doen. Verba se deuouētis effari in manũ conuenire antistitis: sacramentũ sacre sodalitatıs inire.
Profete. Propheta, hariolus,
Profetieren. Hariolari, prædicere. *vulgo* prophetare.
Profetije. Oraculum, responsum, effata.
Proffitieren/proffijt doen. Proficere, profectum facere, frugem facere: & Prodesse.

P.
Prologhe. Prologus, præfatio, proœmium.
Prolongeren. Prolongare, progare, ducere, pducere, trahere,
Prolongatie. Prolongatio, prolario, pductio, protractio, progatio.
Prognosticatie. Prognosticum, prædictio, augurium, auguratio, diuinatio.
Propice. Propitius, bonus: & Aptus, idoneus.
Proporcie. Proportio, portio, rata portio: apta decensq. cõpositio.
Propost. Propositum, decretum, statutum, sententia, cõsiliũ: & Sermo, oratio, narratio. *Te proposte.* Ad rem: commodẽ, oportunẽ.
Prospectiue. j. perspectiue.
Prose. Prosa siue prosa oratio, verba soluta, oratio soluta, nõ adstricta numeris.
Protocol. Protocollum: breuiter & succinctẽ à tabellione notatum: aduersaria, orum.
Protest doen. Testari, testificari palam.
Protestieren. Testari, testificari palam: & Testaro reclamare.
Prouensche roose. Rosa Alabandica.
Prouensch hout. Lignũ in paruos vertices crispum: vel crispum ac intorto macularum discursu variegatum.
Prouisie. Prouisio, cautio: & Copia: & Subsidium.
Prouisie. Decretum temporariũ siue interlocutoriũ magistratũ.
Prouisie han kost. Penus, penu, annona, comœtatus.

prouisse van ghelde. Argentarius com meatus. **Prouisse doen van ghelde**. Argentum comparare, præparare pecuniam, rem numariam curare.

prouisse van sout. Annona salaria.

prouissoor. Censor ecclesiasticus: proepiscopus.

Publick. Publicus: & Publicè.

publicatie. Editio, diuulgatio, promulgatio, publicatio.

publiceren. Edere, diuulgare, promulgare, publicè facere, publicare.

Pulpit. Pulpitum, suggestus, suggestum.

Puluer. Puluis.

pulueren/pulueriseren. Puluerare, dispuluerare, in puluerem redigere.

Purge. Purgatio siue dilutio criminis, culpæ amotio. **Sich ter purge stellen**. Se purgare, expurgare se à criminis suspicionem, seq. innocentem probare: depurgare siue diluere crimè, demoliri culpam de se.

purgeren. Purgare, depurgare, expurgare: & Piare, expiare, lustrare.

purgatie. Purgatio, expurgatio: & Medicamentum catharticum, medicamentum ventrifluuium, quod aluum deicit: purgatio cathartica.

putoor/butoor. Ardea stellaris, vulgo butorius, botaustus: & Putorius, ictis: mustelæ genus putridum & foetidum: quod *bisse* siue *fille* teutonice dicitur.

Quadrat. Quadratus. **Quadrat aspect der planeten**. Aspectus tetragonus.

Quadrant. Horologium sciteticum, solarium.

quadrant. Regula, norma, vulgo quadra.

Quadruplische. Triplicationis depuisio, responsio rei ad actoris triplicationem.

Qualiteit. Qualitas, habitus, forma: & Persona: & Conditio.

Quarriere. j. carrriere.

Quartepne. Febris quartana: quarto quoque die recurrens.

Quater temper / quater tēperdaghe. Quatuor temporum ieiunia: tridua ieiunia quatuor anni temporibus.

Querelle. Controuersia, iurgiū, dissidium: contentio, lis, iurgium, causa, simulas.

Questie. Quæstio: & Controuersia, lis contētio, altercatio, causa.

Quid pro quo. Antiballomeno: pharmaci vnus in alteri deficiētis locum substitutio.

Quinckennelle. Quinquennialis dilatio: prorogatio in quinquennium.

Quote. Quota pars: symbolum quotiseren. Ratam partem, vel symbolum exigere.

quoteren. Præcidere, designare, quotum quemque articulum, quotum quodque caput oppugnare velit litigator. vulgo quottare.

R **Rabarber.** Radix Barbara, rha-
ponticum, rhecoma,
vulgo rhabarbarum.

Rabat. Decessio de summa.

rabattéren. Detrahere, dimit-
tere vel remittere de summa.

Racoutréren. Interpolare, in-
staurare, concinnare, reficere.

Raeptiamus. Farrago, diuersa-
rum rerum commistio.

Raffinéren/affinéren het sout.
Purgare, repurgare, perficere
sal.

Rape/radte Radius.

rapéren. Delere, circumscribe-
re, expungere, eradere.

Rapas/repas. Vicus, pagus.

Rappel. Reuocatio.

Rapport. Reportatio, relatio,
renunciatio, elogiū.

Walsh rapport. Crimen, crimina-
tio, detraçtio.

rapportéren. Reportare, re-
ferre.

rapporteur. Renunciator, enar-
rator: & Commentator, ex-
positor causæ siue litis.

Rate. Rata portio. **Maer rate.**
Pro rata, pro parte rata, habi-
ta ratione proportionis, pro
rata portione.

Ratificéren. Ratum facere, fir-
mare: & Ratum habere.

Rauelingh. Sepimentum mili-
tare aggere & fossa circunda-
tum ante muros siue portas:
antemurale.

Reael. Dragma, vulgo Numus
regalis.

reael. Regius, basilicus: & Ma-
gnificus: & Liberalis: &

Sincerus, ingenuus, candidus.
reaelick. Regiè: & Magnificè:
& Liberaliter: & Sincère.

Rebel. Rebellis, contumax, per-
duellis: qui à republica defe-
cit.

rebel; ggn. Rebellare, rebelli-
onem facere: à republica desi-
cere vel desciscere.

rebellie. Rebellio, contumacia,
perduellio, defectio.

rebelléren. Rebellare.

Recapitulatie. Anacephalzo-
sis, epilogus, peroratio.

recapituléren. Capita rerum
summatim repetere.

Recepisse. Acceptilatio.

Recept. Pharmacum.

Recerce. Inquisitio, disquisi-
tio.

Reciproque. Reciprocus: & Mu-
tuus.

Recoléren de ghemynghè. Te-
stes reuocare, repetere.

Recommandéren. Commen-
dare. **Sich recommandes-
ren aen iemanden.** Salutem
alicui nunciare, vel annun-
tiare: impertire alicui salu-
tem: & Se suaque alicui com-
mendare.

recommandatie. Commenda-
tio: literæ commendatitiæ.

Recompense. Pensatio, pensu-
ratio, compensatio.

recompensetè. Pensare, pensita-
re, compensare, rependere, re-
pèsare, remunerare, paria fa-
cere, retribuere.

Reconciliéren. Conciliare, re-
conciliare, reducere in gratiã.

Recours. Refugium, subsidiū.
recours

recours hebben by iemanden.

Fide & praesidio alicuius vii.

Recoubjéren. Recuperare.

recouvement. Recuperatio, reparatio.

Recreatie. Oblectamentum, oblectatio, animorum remissio, laxatio, relaxatio, recreatio.

recreatif. Iucundus, iocosus, festivus, amoenus.

recreéren. Oblectare, reficere.

Rectoor. Rector, gubernator.

rectoor van de schole. Gymnasiarchus, gymnasiarcha, moderator vel gubernator ludi, scholæ, academix.

Redit. Repetitio, iteratio. q. d. redictum.

Redjelléren. Erigere: & Reponere: & Corrigitere, emendare.

Reforméren. Reformare, vertere in meliorem statum.

reformatie. Reformatio, censura, subscriptio censoria.

Refuséren. Abnegare, denegare, recusare, refugere, detrectare.

Regael j. reael. Regius, & r.

regael papier. Charta regia, Claudiana, Imperialis: macrocolum: charta maior.

regaelick. Regificè, regiè.

Regard. Aspectus, conspectus, respectus, circumspectus, us: inspectio, ratio.

regard nemen. Adspicere, observare, animadvertere, cōsiderare.

Regent. Rector, moderator, præceptor.

regente. Rector, moderatrix.

regéren. Regere, gubernare, moderari.

regiment. Regimen, gubernatio, moderatio, regnū, principatus.

regiment van ologgh-bolck. Legio.

regiment-beer/ regimēt-meester. Censor, magister disciplinæ, magister morum.

Register. Catalogus, matricula, elenchus propriorū nominum: album, commentarius, commentarium, codex rationalis.

register van den koop-dagb. Tabulæ auctionariæ.

register. Elenchus, index libri, syllabus.

registers. Tabulæ, perscriptiones, regesta. *ulgo* registra.

registers van oghelen. Pleuritides regulæ, regulæ laterales.

registréren. In commentarios referre, redigere in acta vel in codicem, redigere in tabellas, redigere in literas publicas: adscribere.

register-klereck. Librariolus.

Repn/ repnken/ repnaerd/ renaerd. Vulpes.

Relaes. Oratio, sermo, narratio, relatio.

relaes doen. Orationem habere, orare, narrare, recitare.

relatéren. Referre, recitare, narrare.

relatie. Relatio, renuntiatio, narratio.

Relaxéren. Relaxare, remittere

Bb 2 Relef.

- Relief.** Honorarium quod nouus uasallus patrono introit⁹ causa largitur. *vulgo* releuium.
- Releuieren.** Releuare. *Sich doſ releuieren te houe.* Diplomat^{is} priuilegio alleuari : litem diplomate interpolare : causam sepetere impetrato diplomate : retractare causam codicillari uenia : diplomate litem sarcire : petere restitutionem in integrum.
- releuieren de partye.** Actionem restituere.
- releueré syn appellatie.** Appellatione exercere: puocatione testato denutiare prouocato & iudici a quo curia appellata est: die iudici dicere ob re perperam aut inique iudicatam, & eum ad curiam diplomate prouocare secundum que iudicatum est.
- releuement van t'hof.** Restitutio diplomatica, restitutio in integrum.
- Relief.** Reliquia coena vel praedij, analecta.
- Religie.** Religio, pietas.
- religieus.** Religiosus, religionis cultor, pius.
- Reliquie.** Reliquia, arum.
- Remonstrieren.** Commonstrare, demonstrare, proponere, significare, ostendere.
- remonstrancie.** Demonstratio, iudicium.
- Rembursieren.** Praestare quod factum est impensa: refundere.
- Remedie.** Remedium, medicina, antidotum, antidotus, medela, salus.
- remedie.** Ponderis aureorum nummorum supplementum.
- remedieren.** Mederi, medicina adhibere, remedium ferre, consulere, prouidere.
- Remis.** Remissio, impunitas.
- remis gheuen.** Eximere noxa, poenam remittere, gratiam criminis facere. *vulgo* remissionem dare.
- Rempart.** Munitio, munimentum, vallum accliu.
- Remonstrieren.** Monstrare, demonstrare, commonstrare, indicare, ostendere, proponere, significare, declarare, probare, docere, monere suadere.
- remonstrancie.** Demonstratio, significatio, declaratio, iudicium, probatio, documētum, admonitio.
- Rencontre.** Offensio, occurfus.
- rencontrieren.** Offendere, occurrere, occurfare, obuiam fieri.
- Renonciieren.** Renuntiare, negare, abnegare, ciurare: desistere, abdicare, abrogare.
- Renuop.** Remissio, relegatio.
- renuopieren.** Remittere, relegare.
- Reparieren.** Reparare, reficere, resarcire, instaurare.
- reparatie.** Reparatio, refectio, instauratio.
- Replijcke.** Iteratio, repetitio, replicatio.
- replijcke.** Replicatio: actoris responsio ad rei exceptionem.
- replie**

- replícéren.** Replícare, referre, repeterere, iterare.
- Reppesalfe.** Androlepsia, clarigatio, pigneratio, violenta repetitio. *vulgo* reppesalia.
- Reppesentéren.** Repræsentrare: in conspectu, in oculis, ante oculos ponere: exhibere: proferre in medium: & Agere: & Imitari.
- Repproche.** Exprobratio, opprobrium, obiectatio, refutatio.
- repprochéren.** Exprobrare, improperare, refellere, refutare, infamare, arguere, ignominie aut criminis coarguere: & Festes reicere.
- Republícke.** Respublica: & Politia.
- Reputatie.** Aestimatio, existimatio, dignitas, auctoritas, fama, bona fama, nomen.
- Requeste.** Libellus, postulatam libellare, libellus supplex: & Postulatus, postulatio, postulatam, petitio, imploratio, rogatio, preces principi oblatæ
- request-meester.** Magister libellorum.
- Reservéré.** Resérvare, asservare
- Reservooz.** Secluserium, reclusorium piscium: vbi pisces viui seruantur in vsum.
- Residentie.** Habitatio assidua: assiduitas: assiduum obsequiũ vel ministerium.
- residéren.** Habitare: domicilij sedé figere: & In assidua esse functione.
- Resignéren.** Resignare: abdicare se vltro: per manus alicui tradere munus aut sacerdotium: & Eiurare.
- resignatie.** Eiuratio.
- Resistentie.** Resistentia, repugnancia, obstaculum.
- resistéren.** Resistere, obistere, repugnare, obstare.
- Resoluéren.** Resoluere, discutere: decernere: statuere, constituere: concludere: definire, determinare, discutere.
- resolutie.** Definitio: decretum, statutum, sententia.
- Resoort van recht.** Iudicatus, us, conuentus, us. *vulgo* resortitum.
- resoortéren.** Resortiri: iura petere, cadere sub iudicium.
- Resoorteren onder Antwerpen.** Cadere sub iudicium senatus Antvverpiensis: iura petere. à senatu Antvverpiensi.
- Respect.** Respectus, consideratio, ratio.
- respect hebben.** Spectare aliquem, rationem alicuius ducere vel habere.
- respectuueck.** Vltro citroque.
- Respondant.** Fideiussor, consponsor, ad promissor, confirmator, sequester.
- Respondencie.** j. corresponsentie.
- Restant.** Reliquus.
- restéren.** Restare, superesse, reliquum esse.
- Restituéren.** Restituere, reddere.
- Restooz.** Restitutio.
- restooz doen.** Restituere, reddere.
- Restrictie.** Moderatio, præscriptio,

prio, præscriptum.
Retractèren. Retractare: & Recognoscere: & Recantare, palinodiam canere, reuocare: & Delere.
Retret. Receptus, us.
Reuerentia. Reuerentia, obseruantia, cultus, genuflexio.
reuerentis doen. Venerari, reuereri, colere, obseruare, genuflectere.
Reuersale. Reciproca cautio.
Reuocèren. Reuocare, retractare, mutare quod factum aut dictum est: insectum facere quod factum est.
Reuelatie. Reuelatio, prophetia: cælitus vel diuinitus oblata species, apocalypsis.
Reuisis dâ t'poces. Recognitio rei iudicata, iudicium instauratiuum, litium postliminium.
Reuolte. Reuolutio: & Defectio, ad hostes transitio.
reuoltèren. Reuoluere, inuertere: & Ire in defectionem, rebellionem facere, ad aduersarios transire.
Reuolutie. Replicatio, circulus, orbis, rotundus ambitus, cõuersio. *vulgo* reuolutio.
reuolutie der sonnen. Solis cõuersio, decursus, recursus.
Rigueur. Rigor, seueritas.
rigozeus. Inclemens, præfactus, seuerus, durus.
rigozeuselick. Acerbè, acerrimè, duriter, inclementer, seuerè, rigidè.
Rinèren den naghel. Clauum obtundere.

Robijn/rubijn. Carbunculus, pyropus, lapis ignei flammæ uel coloris.
robijn-sack. Aërufcatio, mala ars qua pecuniaz corraduntur: præstigiaz: gemmarum mangonium: & Mendicatio, mendicabulum. *q. d.* faccus carbuncolorum adulterinorum.
Rondelle. Parma, orbis cauus.
Rubijcke. Rubrica, terra rubri coloris, minium.
rubijcke. Miniata litera, scriptura rubea: & Titulus.
Ruine. Ruina, casus: & Exitiũ, excidium, perniciēs.
ruinèren. Euertere, peruertere, excindere, demoliri, perdere, vastare.

S

Sabel. Sabellus, sabella, ælurus sabellinus, &c.
label. Color niger in armis clypeariis siue armorum insignibus.
Saccagéren. Depopulari, prædari, deprædari, diripere.
saccagie. Depopulatio, direprio.
Sacre/saccker. Falco sacer, sacculus, hierax: aquila leporaria, melanaëtus, valeria: accipiter Cretensis.
Sacrament. Mysticũ sacrum, sacramentum *apud Eccles.*
sacrament-hupfken. Sacarium.
sacrificie. Sacrificium, immolatio, hostia, uictima, piaculum.
sacrificie-doen. Sacrificare, immolare,

sacrificie

- Sacristijje.** Sacrarium, adyeum.
Sacristijje / tresojje. Cimeliarium sacrum.
Sacristij-meester. Sacrarius, hierophylax. *vulgo* sacrista.
Saffer. Lapidis genus vnde color caeruleus conficitur.
Saffier. Sapphirus, syrtites : & Cyanus : gemma colore caeruleo.
Sallie. Eminentia, podium.
Saisine. Manus iniectio : & Possessio.
Salade. Cassis, galea.
Salaris. Merces, præmium. *vulgo* salarium.
Salette. Aulula, cornatio.
Saluatie. Contradictorum dissolurio.
Saluatie van gheuen. Tabularum confirmatio.
Saluatie van ghetupghen. Exornationes & commendationes testium.
Saluatie gheuen. Contradicta dissoluere, testium vel testimoniorum obrectationibus rescribere.
Saluëren. Seruare, salutem dare, custodire, saluum facere.
Salueren / saluatie gheuen. Argumentis refellentibus autoritates rescribere, maledicta probrosa in testes diluere, fidem testium calcatam obtritamque subleuare ; testes & testimonia confirmare.
Salupt. Salus.
Salupt. Salurianus : genus aureæ monetæ.
Sambliance. j. semblancie.
Sardijn. Sarda, trichia, trichis : genus pisciculi.
Sartre / satre. Charta, instrumentum : scripta in membrana.
Sater. Ratis.
Saturnus. Plumbum dicitur *chymistis*.
Sauooz. j. reseruoos.
Sauue-condupt. Commearatus & liber : fides publica interposita : interpositio fidei publicæ. *vulgo* saluus conductus.
Sauue-condupt gheuen. Recipere aliquem in fidem publicam.
Sauue-condupt-bytesf. Diploma tute & liberi commearatus.
Sauue-garde. Clientela, tutela, fides libera & tuta, publica custodia. **In sautegarde sich seluen gheuen oft stellen.** Dare se alicui, dare se in alicuius clientelam : comendare se alteri in clientelam : in custodiam alterius se tradere : conferre se in fidem & clientelam alicuius.
Schandalliseren. Offendere aliquem : & Culpæ damnare aliquem : exprobrare culpam alicui.
Schapulare. Capitium : exomis. *vulgo* scapulare.
Scharpe. Anteris, tibicen.
Schiatica. Ischias, schion, ischiadicus morbus : coxarius, siue coxendicus morbus.
Schijstoyts. Theca calamaria. *vulgo* calamarium.
Schijsture. Scriptura.
Schijsture in recht. Libellus.

- Schynpel.** Scrupulus: & Religio.
- Schynpulus.** Scrupulosus: & Religiosus.
- Secours.** Soccoers.
- Secrét.** Secretum, arcanū, abditum.
- Secrét.** Larrina.
- Secrète plaats.** Abditum, recessus, locus secretus.
- Secrét man.** Homo arcanus, qui quæ audit tacet: taciturnus.
- Secretaris.** A secretis, ab epistolis, amanuensis curiæ. *volgo* secretarius, auricularius.
- Secretelick.** Abditè, celatim, clā, clanculum, secretò.
- Secte.** Secta, hæresis, factio.
- Semblâcie.** Vultus, facies, species, similitudo, forma, simulacrum.
- Seublancie maskê.** Simulare.
- Sententie.** Sententia: & Iudicium: & Censura.
- Sententie ghesien.** Sententiam pronuntiare, iudicare.
- Senact.** Senatus, curia, ordo amplissimus.
- Sendick/ sindick.** Syndicus, actor vniuersitatis.
- Senne.** Synodus, comitia, conuentus, conciliū.
- Sentinnelle.** Excubiæ, vigiliæ, primæ excubiæ.
- Sequester/ sequester hand.** Sequester, sequestra manus.
- Stellen in sequester hand.** Sequestrare, deponere siue seponere apud sequestrum: sequestro deponere rem controuersam: rē dare sequestro.
- Sermo.** Sermo, concio, oratio ad populum.
- Sermoonen.** Concionari, concionem habere, orationem habere.
- Seruooy/ reseruooy.** Seclutorium piscium.
- Signael.** Signaculum, signum, nota.
- signature.** Signatio, sigillatio, subsignatio.
- signet.** Signum: & Annulus signatorius.
- Silgieren.** Consumere.
- Simonije.** Ambitus rerum sacrarum, *volgo* simonia.
- Siniooy.** Dominus, princeps, *q. d.* senior.
- Sintooije.** Ditio, dominatus, dominatio, dominium, principatus.
- Soccoers.** Suppetiæ, subsidium.
- Soccoers doen.** Subuenire, opē ferre, opitulari.
- Sodomijt.** Pæderastes: pædicator, *volgo* sodomita.
- Sol.** Aurum *chymistis dicitur.*
- Solaes.** Solatium, solamen, leuamen.
- Solagéren.** Leuamento esse, colleuare, leuare laborem alicui: & Oblectare.
- Sinople.** Color viridis in armis siue scutis equitum.
- Soldaen.** Supremus princeps *Arabice dicitur. volgo* sultanus.
- Solicitéren.** Solicitare, vrgere, instare, persequi, curare, deposcere, agere.
- Solicitereen een proces.** Causam procurare.
- Soliciterber van processen.** Cau-

- Caesarum curator**, pragmaticus, sequester, institor.
- Smalte**. Gēme factitiæ genus, quo anuli & alia vasa aurea ornantur.
- Soluent ;ijn**. Soluendo esse, debita soluere posse.
- Somme**. Summa, &c.
- Sommarië**. Summa, summariū, caput: argumentū, peritocha.
- Somméren**. In summam redigere, summam conficere, colligere.
- Somméren**. Citare, interpellare, in ius vocare, denuntiare iudicium.
- Somméren een stad**. Deditiōe indicere, postulare urbem tradi.
- Sommattë**. Denuntiatio.
- Sonet**. Carmen, cantio.
- Sorben-boom**. Sorbus.
- Sorhl. j. subryl.**
- Souereyn**. Præcipuus, eximius, supremus, summus: & Quæstor parricidius, quæstor.
- Spaciael**. Specialis, peculiaris, priuatus: & Insignis, egregius, præcipuus.
- Spaciaelick**. Specialiter, specialitè, peculiariter, præsertim, nominatim.
- Spitael/spitel. j. hospitael.**
- Squadron**. Turma, caterua, agmen quadratum.
- Squinantie**. Angina, cynanche, inflammatio faucium, præfocando enecans. *vulgo squinacia.*
- Staffier**. Stator, apparitor: & Strator, circumpedes: seruus qui herum in æquum sustol-
- lit & stapedum curam habet.
- Statuyt**. Statutum, dogma, decretum, senatusconsultum, scitum, constitutio.
- Steccade**. Vallus, vallū, septū, claustrum è sudibus & palis.
- Styl**. Stylus, vena, formula: ritus, mos.
- Styl ban r'hof**. Iurisdictionis forma, & vñs fori.
- Stipuléren**. Stipulari, instipulari, restipulari.
- Stipulatie**. Stipulatio, sponsio.
- Storcade**. Sica.
- Studéren**. Studere, literis operam dare.
- Student**. Studens, scholasticus.
- Studooy**. Musæum.
- Subhastarie**. Auctio, auctio hastæ, hasta.
- Subst**. Subitus, subitaneus, repentinus, improuisus.
- Subtyelick**. Subitò, repente, repentinò, cōfestim, de improviso, ex tempore.
- Substantie**. Substantia, natura.
- Substituéren**. Substituere, subrogare, sufficere.
- Substitut**. Substitutus.
- Substitut in de schole**. Hypodidascalus.
- Subryl**. Subtilis, argutus, exilis, tener, tenuis, tenuiculus: & Sagax, industrius, acutus, callidus, perspicax, prudens, ingeniosus, solers.
- Subrylhepd**. Subtilitas, machinæ, solertia, argutia.
- Subrylick**. Subtiliter, solenter, argutè, ingeniosè.
- Succelleurs**. Posterì, hæredes.

Successie Hæreditas.

Succours. i. Soccorso. Suppe-
ritæ.

Sufficient. Sufficiens: & Ide-
neus.

Suffragan. Episcopi vica-
rius. *vulgo* suffraganeus: à *suf-
fragando*, hoc est auxiliando.

Sufficient. Assiduus, locuples,
sufficiens, satis commodus.

Suppliant. Supplicans, suppli-
cator, supplex postulator.

Supplicatio. Postulatio, libellus,
libellus supplex.

Supplicèren. Supplicare.

Support. Adminiculum, suf-
fragatio, fauor.

Supportèren. Sufferre, ferre.

Suppositorie. Balanus, glans:
id quod sedi immittitur ad
deducendâ aluum. *vulgo* sup-
positorium.

Surplus. Reliquum, super-
fluum, quod superest.

Surprise. Deprehensio, ca-
ptio, oppressio inopinata.

Surceancie. Quies, cessatio,
dilatio.

T

Tabernakel. Tabernaculû,
ædicula.

Tantafatre. Ardelio, homo in-
quies.

Tassèren. Vim inferre, violen-
ter extorquere.

Tasseringhe. Vis, violentia, con-
cussio, violenta exactio.

Taxe. Taxatio, æstimatio, pre-
cium: indicatio, indicatura.

Taxèren. Taxare, æstimare: &
Taxare, carpere, reprehende-
re, perstringere.

Taxeren de costen. Sûptus æsti-
mare, rationes inire in lites
expensorum, rationem sum-
ptuû litis inire, rationes scri-
pturarias litiû inire & arbi-
trari: litis inspectæ & exposi-
tæ iusta æstimare.

Témpette. Tempestas, procella
tempestèren. Tumultuari.

Temperen. Temperare, mode-
rari.

temporisèren. Tempori serui-
re, tempori cedere, vti foro.

Teneur. Tenor.

Tentèren. Tentare, perten-
rare.

tentacie des duuels. Impulsus
dæmonis.

Terme. Terminus: & Status,
fors, casus.

Termijn. Terminus.

termijn. Vocabulum, verbum.
**al met eenen termijn spre-
ken.** Loqui iisdem verbis.

terminèren. Terminare, fi-
nire.

Testament. Testamentum, te-
stimonium extremæ volun-
tatis, tabulæ vltimæ.

testamenteur. Hæres fiducia-
rius, fideicommissarius: qui
velut per fiduciam hæreditâ-
tem suscipit, alteri traditu-
rus: curator testamenti, exse-
quitor testamenti.

testateur. Testator, legator.

Text. Contextus, lectio autho-
ris.

text ban de wet. Scriptum le-
gis. *vulgo* textus.

Tiran. Tyrannus.

tiranijse. Tyrannis.

tirans

tirannifch. Tyrannicus.

Titel. Titulus, epigraphæ, index, infcriptio: & Nomen.

titel. Apex literarum,

titel. Nota, compêdium lectionis aut fcripturæ, apex abbrevians, nota compendiaria.

titel ban eeren. Titulus, nomē, laus, dignitas.

titel. Ius, auctoritas, tituli auctoritas.

Tombe. Tymbus, tumulus, bustum, arca, vrna.

Terelet. Falco mafculus, accipiter mafculus.

Tozbel .j. turbel.

Tozment. Tormentum, tortio, cruz, cruciatus, fuppliciū.

tozmentéren. Torquere, cruciare, vexare, affligere.

toztijfe. Funale, facula, tæda, fax ex contortis funibus.

tozture. Tormentum, quæftio, fidiculæ.

Tractéren. Tractare, agere: & Accipere.

tractaet. Tractatio: & Actio: & Opus, liber, lucubratió.

tractaet. Fœdus, pactum.

tractaet ban peps. Actio de pace.

Traffijcke. Commertium, mercatus, mercatura, negotiatio, commutatio.

traffickéren. Commertari, negotiari, commutare.

Tragic .j. tregie.

Tranflatéren. Transferre, vertere.

Transport . Transportatio, translatio: & Mutatio: & Transcriptio, transcriptum,

ius transcriptitium.

transportéren. Transferre, transportare, mutare: & Transcribere.

Traualtz. Labor, nifus: & Statumen.

traualiéren. Laborare, opus facere, pœnas dependere, operam dare: & Fatigare, infestare, inquietare, vexare, exagitare.

Tregie / tragie. Tragemata, bellaria, hypotrimmata: bellaria arida ex faccaro & aromaribus.

Trencée. Foffa: & Vallus, vallū.

Trepan. Trepanū, terebrum, modiolus.

trepanéren. Terebrare, percutere cranium.

Treue. Induciz, pax fequeftra, vacatio militiz.

Tribupt. Tributum, vectigal, census.

Triéré. Legere, eligere, feligere.

Triomffe. Triumphus.

triomffant. Triumphans, ouans.

triomffantelick. Inftar triumphantis.

triomfféren. Triumphum agere, triumphum ducere.

Tripe. Intestinum.

Triplijcke. Exceptionis rei depulfio: refponfio actoris ad fecundam rei defenfionem fuz duplicationem: vel, infantia petitoris tertia.

Troeble / trou ble .j. turbel.

Troepe. Turba, grex.

Troon. Thronus, folium.

Tulpa. Lilio, narciflus.

Tur,

Turban. Tiara.

Turbel. Turba, turbatio, tumultus: & Turbidus, turbatus, conturbatus, commotus.

turbelen. Tumultuare, turbare.

Turchois. Iaspis, aërizusa, iaspis Caspia, eranus, cyanos: lapis turcinus, turcini siue cerulei coloris.

Turtel. j. titel.

V

Vacantis. Vacatio, intermissio.

vacantie. Feriæ solennes.

vacantie ban recht. Iustitium: dies nefasti, feriæ, dies otiosi: tempus quo negotiis forensibus & iuri dicundo superfederur.

Vacatis. Ars, professio, artificium, studium, opera.

Vacéren. Vacare, vacuum esse.

vacéren. Vacare, operam dare, obire munus.

Vagabond. Vagus, vagans, erraticus, erro: qui sedem stabilem & domicilium certum non habet. *vulgo* vagabundus.

Valcur. Valor, pretium, æstimatio.

Valiant. Validus, strenuus, bellicosus, armipotens.

Valuasseur. Nobilis qui summæ coërcitionis ius habet.

Valsael. Cliës, fiduciarius, possessor fundi inferioris, beneficiarius, possessor prædij cliëtelaris.

wassalaëgie / wassaelschap. Clientela.

Wauasseur. j. waluasseur.

Vendue. Venditio, auctio.

Vengeancie. Vindicta, vitio.

Venison. Ferina, ceruina, aprugna caro.

Ventose. Cucurbita, cucurbitula. *vulgo* ventosa.

Venus. Cuprum dicitur *Chymistu*.

Vergieren / gaugieren. Vasa metiri, mensuram vasis designare, dolia dimetiri virga. *Germani super. bisieren. dicunt.*

bergierder. Mensor doliorum siue vasorum: qui virga vasis capacitatem designat.

Verificieren. Conuincere.

Vice-ammirael. Vicarius archithalassi, legatus præfecti maris.

vice-comte. Procomes.

vice-roy. Prorex: qui regis vice res ipsius administrat, eique vicariam operam præstat.

Victalie. Commeatus, annona militaris.

victaliéren. Commeatum siue annonam suppeditare exercitui

Victorie. Victoria, trophæum, palma, triumphus.

victorieus. Victor, compos victoriæ.

Dignetten. Acanthi, volutz, helices, encarpi, frondes fructuariz, thyrsi, q. d. viriculæ.

Digeur. Vigor, nervositas.

Digilie. Funeralia, cantus feralis, mortualia, iusta funebria. *vulgo* vigiliæ mortuorum.

wigilie / wigilie-daghen. Feriæ præcidanz. *vulgo* dies vigiliarum.

wigilie ban den kerst-dagh / kerst-

kerst-avond . Pridie natalis Domini.
Virginal. Clauccymbalum, & virginal *vulgo*. Instrumētum musicum virginibus frequēs.
Visibel. Aspectabilis.
Vision. Visio, visus, visum, phantasma.
Visitēren. Visitare, visere, inuisere, obire, perlustrare, inspicere.
Vitriol. Chalcanthum.
Vuandier. Cupedinarius, maccellarius, annonarius.
Vnie. Concordia, conciliatio. *vulgo* vnio.
Vniēren . In vnum conducere, congregare.
Vniuersitept. Academia, gymnasium. *vulgo* vniuersitas.
Vopagis. Iter, peregrinatio.

Vops. Vox: & Suffragiū, pūctum.
Voltigēren . In gyrum agere: & In gyrum volitare: volitare.
Vjan Verus.
Vjns. Vrina, lotium.
Vjnael. Vrinariū, matula, matella.
Vlancie. Vfus, mos, ritus, assuetudo.
Vlēren. Vti: & Assuefacere.

W

Wlop. j galop.
Widēren . Vacuare, euacuare, deplete, inanire, exinanire.
Widēren het ppoes. Finem liti imponere, ius dicere, decernere controuersiam, dirimere litem.

A D Z O I L V M.

*Scriptimus hac patria celebrantes commoda lingua,
 Ne desint Verbis lausq, decusq, suis.
 Confugite in proprias procul hinc exotica terras:
 Omnia Teutonicus sermo referre potest.
 Tu quoque cum Verbis peregrinis Zoile abito:
 Nil nobis tecum: da quibus illa placens.*

APPROBATIO.

LIBER hic Teutonicę & Latinę linguę studiosis valde est vtilis, & quod sanctę Romanę Ecclesię contrarium sit, continet nihil

*Ita est. D. Hen. Dunghen, Canonicus
Antuwerp. D. S. T.*

APPROBATIO SECUNDAE
EDITIONIS.

IN hoc elaboratissimo Dictionario Teuto-
nico-Latino, Collectore & interprete Cornelio
Kiliano Dufflæo, in humanis literis versatiff.
quod vel Catholicæ S. Rom. Ecclesiæ Religioni,
vel bonis moribus, aut Regiæ Maiestati con-
trarium sit, continetur nihil: & propter iu-
uentutis institutionem, quàm utilissimum &
dignissimum est ut & imprimatur & lega-
tur: Quod hac mea subscriptione attestor.
Datum Antwerp. Anno M. D. LXXXVIII.
IX. Kalend. Octobr.

D. Henricus Zibertus Dunghæus, S. T. D.
Librorum Censor, Canonicus Cathed-
ralis Ecclesiæ Beatæ Mariæ Virginis
Antwerp.

